

Digitized by the Internet Archive
in 2009 with funding from
University of Toronto

<http://www.archive.org/details/bullarumdiplomat15cath>

BULLARIUM

ROMANUM

Hect
B.

**BULLARUM
DIPLOMATUM ET PRIVILEGIORUM
SANCTORUM ROMANORUM PONTIFICUM
TAURINENSIS EDITIO**

LOCUPLETIOR FACTA

COLLECTIONE NOVISSIMA PLURIUM BREVIUM, EPISTOLARUM, DECRETORUM ACTORUMQUE S. SEDIS

A S. LEONE MAGNO USQUE AD PRAESENS

CURA ET STUDIO

COLLEGII ADLECTI ROMAE VIRO RUM S. THEOLOGIAE ET Ss. CANONUM PERITORUM

QUAM

SS. D. N. PIUS PAPA IX

APOSTOLICA BENEDICTIONE EREXIT

AUSPICANTE

EMO AC REVM DNŌ S. R. E. CARDINALI

ALOYSIO BILIO.

TOMUS XV

Ab URBANO VIII (an. MDCXXXIX) ad INNOCENTIUM X (an. MDCLIV).

**AUGUSTAE TAURINORUM
A. VECCO ET SOCIIS EDITORIBUS
SUCCESS. SEBASTIANI FRANCO ET FILIORUM
M DCCG LXVIII.**

33070
21/3/94

LECTORI BENEVOLO

EDITORES TAURINENSES

S.

Etsi pluribus, quae in dies crescunt, Operis nostri difficultatibus pene obruimur; at manu tamen apostolica amantissimi Patris ac Domini nostri PP. PII IX, qui nunquam non nos cumulat beneficiis, erigimur atque firmamur, necnon Eminentissimi Viri, quem Ipse nobis Patronum dedit, assidua benignaque protectione fovemur; speramusque nos brevi portum tuto feliciterque arrepturos.

Interim vero eo iam devenit editio haec nostra, ut non tantum pro secura habenda sit ipsiusmet ad finem usque prosecutio, sed etiam totius Operis rationem enucleatius, quam unquam egimus, tecum, candide Lector, ab hinc conferre ac digerere valeamus.

Non plura quam duo post praesens volumina desunt, quae in proximum annum edenda paravimus, ut ad finem Bullarii Cherubiniani opera et studio Caroli Cocquelines recusati et plurimum aucti pertingamus; primaque series viginti priorum voluminum editionis Mainardianae, quam romanus typographus non minus quam viginti trium annorum spatio

ab anno MDCCXXXIX ad annum MDCCLXII dedit, decem et septem huius nostrae editionis tomis, minus quam duodecim ab incepto opere annis confectis, priori proximi anni medietate tota habebitur comprehensa.

Octo dumtaxat volumina Mainardiana posthac edenda supererunt, quae septem editionis nostrae tomis, duobus insequentibus annis evulgandis, concludemus.

Itaque antequam ad finem vergat annus Reparatae Salutis MDCCLXXI totum opus Mainardianum viginti quatuor tomis nostris absolutum erit; ut exinde novis resumptis viribus alacriori cursu reliqua a Benedicto XIV ad nostra usque tempora, opitulante Deo, peragamus.

Continet porro volumen istud, quod prodit in lucem, totius Operis decimumquintum, unam et septuaginta supra tercentas RR. PP. Constitutiones, quarum centum et septuaginta duae spectant ad quinque postremos Urbani VIII pontificatus annos¹, centum et nonaginta novem per integrum Innocentii X pontificatum usque ad annum MDCLV, quotquot nempe huius Summi Pontificis in editione Romana relatae fuerunt, ex ordine digeruntur².

Nostram in hoc quoque volumine adornando atque ab innumeris mendis expurgando diligentiam testatam abunde faciunt plusquam mille quas Mainardianis voluminibus vel ipsi adhibuimus vel lectori adhibendas innuimus correctiones, etenim nonnulla Pontificia diplomata, non minimi sane momenti, veluti ex integro reficere oportuit. Quin et dogmaticas ipsas Constitutiones, nempe DCCVII (al. 669) Urbani VIII,

1 Quotquot in editione Romana habentur a pag. 208 *b*, tomi vi, partis II usque ad finem ipsius voluminis.

2 Omnia nempe quae habentur in tomi vi parte III editionis Romanae.

in eaque insertas litteras Pii V et Gregorii XIII, et CLXVII Innocentii X adversus haereses Baii atque Iansenii, ex probatioribus editionibus ad emendatiorem distinctioremque formam redegimus.

Utinam curis laboribusque nostris subscriptorum copia, quae nondum ingentibus quibus est opus impensis par est, respondeat; et dum magnum oboritur periculum ne inclytae Hispaniae rebus susdeque versis praecipuum, quod exinde nobis erat, Operis nostri robur imminuatur, rogamus obtestamurque in Domino ut eo maiores ex ceteris catholici orbis Ecclesiis atque Nationibus vires addantur.

Augustae Taurinorum, kalendis decembris MDCCCLXVIII.

A. VECCO ET SOCI.

TABULA

Quae novum ordinem refert, quo chronologice dispositae sunt Pontificiae Constitutiones in Editione Taurinensi, collatum cum veteri ordine Romanae Editionis Hieronymi Mainardi.

Edit. Taur. Tom. xv.	Edit. Rom. Tom. vi, part. II.	Edit. Taur. Tom. xv.	Edit. Rom. Tom. vi, part. II.
URBANUS VIII.		1640	DCXCVI Domini nostri Iesu . . . 657
1639	DCLVIII Circumspecta Rom. Pont. 624		DCXCVII Emanarunt aliàs a nobis 659
"	DCLIX Nobis pro parte dilecti . . 625		DCXCVIII Dudum a nobis . . . 660
"	DCLX Romani Pontifices, . . . 626	"	DCXCIX Aliàs a nobis emanarunt . 661
"	DCLXI Romani Pontifices, . . . 626	"	DCC Olim (postquam felicis . . 662
"	DCLXII Postquam annis retroactis 627	"	DCCI Nuper a Congregatione . . 663
"	DCLXIII Cum, sicut non sine . . . 628	"	DCCII Domini nostri Iesu . . . 664
"	DCLXIV Cum, sicut non sine . . . 629	1641	DCCIII Cum, sicut nobis nuper . 665
"	DCLXV Nuper a nobis accepto . . 630	"	DCCIV Decet et aequum est, ut 666
"	DCLXVI Ad Romani Pontificis . . 631	"	DCCV Cum, sicut exponi nobis. 667
"	DCLXVII Cum nobis nuper . . . 632	"	DCCVI Aliàs a Congregatione . . 668
"	DCLXVIII Religiosos viros, qui, . . 633	"	DCCVII In eminenti Ecclesiae . . 669
"	DCLXIX Clamores tot gravaminum 634	"	DCCVIII Publicis christifidelium . 670
"	DCLXX Cum, sicut accepimus, . . 635	"	DCCIX Exponi nobis nuper . . . 671
"	DCLXXI Cum, sicut etc., postpos. . 635	"	DCCX Decet nos, qui in . . . 672
"	DCLXXII Pastoralis muneris nostri. 635	"	DCCXI Exponi nobis nuper fecit 673
"	DCLXXIII Super militantis. 635	"	DCCXII Romanus Pontifex, . . . 675
"	DCLXXIV In supremo apostolatus . 638	"	DCCXIII Catholicae religionis . . 674
"	DCLXXV Nuper pro parte 636	"	DCCXIV Romanus Pontifex, in . . 676
"	DCLXXVI Cum, sicut dilecti filii . . 637	"	DCCXV Cum, sicut nobis innotuit 677
"	DCLXXVII Aliàs (postquam emanarunt 638	"	DCCXVI Cum nuper nos, ad . . . 678
"	DCLXXVIII Exponi nobis nuper fecit 639	"	DCCXVII Cupientes, iustis ex causis 679
"	DCLXXIX Cum nuper, sicut non . . 640	"	DCCXVIII Iustis ex causis animum . 680
"	DCLXXX Cum, sicut accepimus . . 641	"	DCCXIX Pastoralis officii nobis . . 681
"	DCLXXXI Cum, sicut nobis nuper . 642	"	DCCXX Cum, sicut dilectus filius 682
"	DCLXXXII Super universas orbis . . 643	"	DCCXXI Militantis Ecclesiae . . . 683
"	DCLXXXIII Cum, sicut dilectus filius 644	"	DCCXXII Inter multiplices pastoralis 685
"	DCLXXXIV Salvatoris nostri Iesu . . 645	"	DCCXXIII Christifidelium quorumlib. 686
"	DCLXXXV Exponi nobis nuper fecit 646	"	DCCXXIV Aliàs, sicut asseritur . . 687
"	DCLXXXVI Cum monialium 647	"	DCCXXV Uberes fructus, quos in . . 684
"	DCLXXXVII Aliàs pro parte tuâ nobis 648	"	DCCXXVI Saepe convenit, iuxta . . 688
"	DCLXXXVIII Nuper emanarunt a nobis 649	"	DCCXXVII Cum non sine gravi . . 689
1640	DCLXXXIX Aliàs nos ex certis . . . 650	"	DCCXXVIII Cum non sine gravi . . 690
"	DCXC Ne nova loca sub titulo . 651	"	DCCXXIX Quamvis Rom. Pontifices 691
"	DCXCI Ex iniuncto nobis 652	1642	DCCXXX Aliàs (per tunc 692
"	DCXCII Aliàs per nos accepto . . 653	"	DCCXXXI Cum ecclesiae divino . . 693
"	DCXCIII Cum nos, de venerabilium 654	"	DCCXXXII Dudum felicis recordat. . 694
"	DCXCIV Militantis Ecclesiae . . . 655	"	DCCXXXIII Exponi nobis nuper . . . 695
"	DCXCV Cum, sicut accepimus, . . 656	"	DCCXXXIV Aliàs pro parte 696
		"	DCCXXXV Cum, sicut dilecti filii . . 697
		"	DCCXXXVI Cum, sicut accepimus. . . 698

* In tabula novi ordinis cum veteri collati quae est in tomo preced. pag. XII b, lin. 26 legitur 612 et legendum 613, et sic deinceps unitas addenda usque ad 623.

Edit. Taur.
Tom. xv.

Edit. Rom.
Tom. vi, part. II.

Edit. Taur.
Tom. xv.

Edit. Rom.
Tom. vi, part. II.

1642	DCCXXXVII	Cum nos nuper te	699
"	DCCXXXVIII	Sacrosancta Tridentina . .	700
"	DCCXXXIX	Cum sicut dilecti filii . .	701
"	DCCXL	Conservationi et	702
"	DCCXLI	Cum, sicut dilecti filii . .	703
"	DCCXLII	Exponi nobis nuper fecit	704
"	DCCXLIII	Alias felicis recordationis	705
"	DCCXLIV	De tua prudentia,	706
"	DCCXLV	Cum, sicut accepimus . .	707
"	DCCXLVI	Cum, sicut universitas . .	708
"	DCCXLVII	Cum nos hodie dilectum	709
"	DCCXLVIII	Conservationi libertatis . .	710
"	DCCXLIX	Exponi nobis nuper fecit	711
"	DCCCL	Alias, postquam capitulo	712
"	DCCCLI	Quamvis felicis recordat.	713
"	DCCCLII	Aequum est ut nos, qui . .	714
"	DCCCLIII	Alias (postquam, sublati)	731
"	DCCCLIV	Quanto illustriora sunt . .	715
"	DCCCLV	Esi plurimum in Domino	716
"	DCCCLVI	Alias nos, ut a luteris . .	717
"	DCCCLVII	Cum nos prope diem . .	718
"	DCCCLVIII	Cum, sicut accepimus . .	719
"	DCCCLIX	Universa per orbem novit	720
"	DCCCLX	Cum sicut accepimus . .	721
"	DCCCLXI	Alias nos, de venerabil. . .	722
"	DCCCLXII	Cum annis praeteritis . .	723
"	DCCCLXIII	Cum, sicut dilectus filius	724
"	DCCCLXIV	Religiosos viros, qui . .	725
"	DCCCLXV	Alias pro parte venerab. . .	726
"	DCCCLXVI	Conservationi libertatis . .	727
"	DCCCLXVII	Nuper a nobis accepto . .	728
"	DCCCLXVIII	Alias dilectis filiis	729
"	DCCCLXIX	Alias pro congregatione . .	730
"	DCCCLXX	Alias pro felici prosper. . .	731
1643	DCCCLXXI	Exponi nobis nuper fecit	732
"	DCCCLXXII	Ut alumni collegii Secti . .	733
"	DCCCLXXIII	Sincerae devotionis	734
"	DCCCLXXIV	Cum, sicut dilectus filius	735
"	DCCCLXXV	Pastoralis officii nobis . .	736
"	DCCCLXXVI	In specula militantis . . .	737
"	DCCCLXXVII	Conservationi et manu . .	738
"	DCCCLXXVIII	Exponi nobis nuper fecit . .	739
"	DCCCLXXIX	Piis dilecti filii	740
"	DCCCLXXX	Honorum dignitatumque . .	741
"	DCCCLXXXI	Pastoralis officii nobis . .	742
"	DCCCLXXXII	Exponi nobis nuper fecit	743
"	DCCCLXXXIII	Emanarunt a nobis	744
"	DCCCLXXXIV	Domini nostri Iesu	745
"	DCCCLXXXV	Cum inter christifideles . .	746
"	DCCCLXXXVI	Alias a nobis emanarunt . .	747
"	DCCCLXXXVII	Cum alias hymni	749
"	DCCCLXXXVIII	Nuper pro parte	748
"	DCCCLXXXIX	Alias felicis recordationis	751
"	DCCXC	Zelum orthodoxae fidei . .	752
"	DCCXCI	In Sede Principis	750
"	DCCXCII	Exponi nobis nuper	753
"	DCCXCIII	Alias a nobis pro	754

1643	DCCXCIV	Exponi nobis nuper	755
"	DCCXCV	Exponi nobis nuper	756
"	DCCXCVI	Exponi nobis nuper	757
"	DCCXCVII	Cum nuper ad aures	758
"	DCCXCVIII	Ex incumbenti nobis	759
"	DCCXCIX	Cum, sicut venerabilis . .	760
"	DCCC	Bellum contra nos et hanc	761
"	DCCC I	Ut fratres milites et alii .	762
"	DCCCII	Exponi nobis nuper	763
"	DCCCIII	Cum in officiis et	764
"	DCCCIV	Cum, sicut accepimus . . .	765
"	DCCC V	Alias nos, motu proprio . .	766
"	DCCC VI	Cum, sicut pro parte . . .	767
"	DCCC VII	Exponi nobis nuper	768
"	DCCC VIII	Provisionis nostrae debet	769
"	DCCC IX	Quantum ornamenti et . .	770
"	DCCC X	Suscitatis iam pridem . .	771
"	DCCC XI	Cum, sicut accepimus . . .	772
"	DCCC XII	In iis, quae ad tuenda . .	773
1644	DCCC XIII	Nuper pro parte	774
"	DCCC XIV	Nuper, ut christifideles . .	771
"	DCCC XV	Super universas orbis . . .	775
"	DCCC XVI	Omnium saluti paterna . .	776
"	DCCC XVII	Cum, sicut alias nobis . . .	777
"	DCCC XVIII	Cum nonnulli Romani . . .	778
"	DCCC XIX	Cum dilectus filius	779
"		Sequitur Cum dilectus filius	—
"		Id. Cum dilecti filii nobiles . .	—
"	DCCC XX	Pastoris aeterni, qui pro	780
"	DCCC XXI	Cum, sicut dilectus filius	781
"	DCCC XXII	Cum alias hymni Breviarii	782
"	DCCC XXIII	Cum, sicut dilectus filius . .	784
"	DCCC XXIV	Exponi nobis nuper	783
"	DCCC XXV	Constantis fidei ac	785
"	DCCC XXVI	Alias a felicis recordat. . .	786
"	DCCC XXVII	Alias felicis recordationis	787
"	DCCC XXVIII	Ne insulae Melitanae, . .	788
"	DCCC XXIX	Exponi nobis nuper fecit . .	789

INNOCENTIUS X.

Tom. vi, part. III.

I	Exponi nobis nuper fecit . .	1
II	Alias felicis recordationis . .	2
III	In his, per quae	3
IV	In supremo apostolicae . . .	4
V	Inter varias et multiplices .	5
VI	Inmensae omnipotentis . . .	6
VII	Militantis Ecclesiae	7
VIII	Alias maiestatis tuae	8
IX	Ad universalis Ecclesiae . . .	9
X	Alias a felicis recordat. . . .	10
XI	Cum, sicut accepimus,	11
XII	Circumspecta in omnibus . .	12
XIII	Ut charissimus in Christo . .	13
XIV	Exponi nobis nuper fecit . . .	14
XV	Exponi nobis nuper	15

Edit. Taur. Tom. xv.	Edit. Rom. Tom. vi, part. III	Edit. Taur. Tom. xv.	Edit. Rom. Tom. vi, part. III.
1645	XVI Exponi nobis nuper . . . 16	1647	LXXIII Grata familiaritatis . . . 73
»	XVII Ad curam nostram . . . 17	»	LXXIV Salvatoris et Domini . . . 75
»	XVIII Dum assiduos gravesque . 18	»	LXXV Iniuncti nobis a Domino . 76
»	XIX Pro nostri pastoralis . . . 19	»	LXXVI Aliás a felicis recordat. . 74
»	XX Indemnitati ecclesiarum . 20	»	LXXVII In his apostolicae nostrae 77
»	XXI Indemnitati ecclesiarum . 21	»	LXXVIII Cum, sicut accepimus, . . 78
»	XXII Indemnitati ecclesiarum . 22	»	LXXIX Maiestatis tuae nomine . . 79
»	XXIII Cum, sicut nobis nuper . 23	»	LXXX Cum, sicut nomine . . . 80
»	XXIV Cum venerabilis frater . . 21	»	LXXXI Romanus Pontifex, . . . 81
»	XXV Indemnitati ecclesiarum . 25	»	LXXXII In his apostolicae nostrae 82
»	XXVI Quoniam nostro pastoralis . 26	»	LXXXIII Inscrutabilis divinae . . . 83
»	XXVII Pro nostro munere in his 27	»	LXXXIV Cum, sicut pro parte, . . 84
»	XXVIII Ex incumbenti nobis . . 28	»	LXXXV Apostolatus officium nobis 85
»	XXIX Aliás a venerabilibus . . 29	»	LXXXVI Cum castrum Montisveteris 86
»	XXX Cum aliás, ex causis tunc 30	»	LXXXVII Commissi nobis a Domino 87
»	XXXI Aliás pro parte 31	»	LXXXVIII Quamvis ecclesiae, etiam 88
»	XXXII Exigit a nobis pastoralis 32	»	LXXXIX Exponi nobis nuper fecit 89
»	XXXIII Constantis vestrae fidei . 33	»	XC Romanus Pontifex 91
»	XXXIV Etsi pro curá nostri . . . 34	»	XCI Exponi nobis nuper fecit 90
»	XXXV Nuper pro parte dilecti . 35	»	XCH Sacri apostolatus 94
»	XXXVI Exponi nobis nuper . . . 36	»	XCH Romanum decet Pontif. . . 95
»	XXXVII Salvatoris et Domini . . 37	»	XCIV Aliás emanarunt a felicis 92
»	XXXVIII Cum, per obitum bonae . 38	»	XCV Aliás, pro parte 96
»	XXXIX Universalis ecclesiae . . . 39	»	XCVI Onerosa pastoralis officii . 93
»	XL Cum, sicut dilecti filii . . . 40	»	XCVII Super universas orbis . . 97
»	XLI Conservationi et 41	1648	XCVIII Interposita ad nos 98
»	XLII Cum, sicut maiestatis tuae 42	»	XCIX Cum unum Breve, 99
»	XLIII Salvatoris et Domini . . . 43	»	C Cum, sicut carissimus, . . . 100
»	XLIV Cum, sicut dilectus filius 44	»	CI Inter plurimas easque . . . 101
»	XLV In supereminenti 45	»	CII Decet Romanum Pontif. . . 102
»	XLVI Etsi ea, quae pluribus . . 46	»	CIII In supereminenti milit. . . 101
»	XLVII Nuper pro parte 47	»	CIV Ex debito supremi 105
1646	XLVIII Prospero felicique statui . 48	»	CV Cum, sicut accepimus, . . . 106
»	XLIX Pastoralis officii nobis . . 49	»	CVI Quoniam divinae bonitati 107
»	L De tua singulari fide 50	»	CVII Nuper pro parte 108
»	LI Cum, iuxta sacrorum 51	»	CVIII In supereminenti 109
»	LII Ex iniuncto nobis 52	»	CIX Universalis Ecclesiae 110
»	LIII Nuper, pro parte 53	»	CX Exponi nobis nuper 111
»	LIV Circumspecta in omnibus 54	»	CXI Maiestatis tuae nomine . . 103
»	LV Exponi nobis nuper fecit 55	»	CXII Innotuit nuper nobis, . . 112
»	LVI Aliás a felicis recordat. . 56	»	CXIII Aliás a felicis recordat. . 113
»	LVII Aliás felicis recordationis 57	»	CXIV Aliás (felicis recordationis 114
»	LVIII Ea quae pro felici 58	»	CXV Aliás felicis recordationis 115
»	LIX Cum, sicut accepimus . . . 59	»	CXVI Zelo domus Dei, 116
»	LX Exponi nobis nuper fecit 60	»	CXVII Cupientes, ut debitus . . 117
»	LXI Exponi nobis nuper 61	»	CXVIII Universalis Ecclesiae . . . 118
»	LXII Aliás emanarunt a felicis 62	1649	CXIX Nuper pro parte dilector. 119
»	LXIII Exponi nobis nuper fecit 63	»	CXX Nuper pro parte dilecti . . 120
»	LXIV Aliás a felicis recordat. . 64	»	CXXI Nuper pro parte dilector. 121
»	LXV Aliás emanarunt a felicis 65	»	CXXII Animarum salutis paternâ . 122
»	LXVI Ea, quae pro religiosorum 66	»	CXXIII Cum, sicut non sine . . . 123
»	LXVII Sacrosanctae militantis . . 67	»	CXXIV Apropinquat, dilectissimi 126
»	LXVIII Iniuncti nobis divinitus . 68	»	CXXV Cum nos nuper sancti . . 125
»	LXIX Romanum decet 69	»	CXXVI Cum, sicut nuper, 124
»	LXX Conservationi et manut. . . 70	»	CXXVII Pastoralis officii nobis . . 127
»	LXXI Aliás, postquam nos, . . . 71	»	CXXVIII Cum aliás nos, ad . . . 128
»	LXXII Cum ad componendas . . 72	»	CXXIX Etsi, pro curá nostri . . . 129

Edit. Taur.		Edit. Rom.		Edit. Taur.		Edit. Rom.	
Tom. xv.		Tom. vi, part. III.		Tom. xv.		Tom. vi, part. III.	
1649	CXXX In supremo militantis . . .	130		1653	CLXV Cum, sicut accepimus, . . .	165	
"	CXXXI Aliás pro parte	131		"	CLXVI Aliás a nobis emanarunt . . .	166	
"	CXXXII Inter cetera quae ad . . .	132		"	CLXVII Cum, occasione	167	
1650	CXXXIII Dudum felicis recordat. . .	133		"	CLXVIII Exponi nobis nuper fecit . .	168	
"	CXXXIV Pontificia sollicitudo . . .	134		"	CLXIX Sacrosanctae militantis . . .	169	
"	CXXXV Exponi nobis nuper fecit . .	135		"	CLXX Redemptoris nostri, qui . . .	170	
"	CXXXVI Propensa nostra in	136		"	CLXXI Aliás pro parte	171	
"	CXXXVII Cum ob sacri iubilaci . .	137		"	CLXXII Etsi, pro curâ nostri . . .	172	
"	CXXXVIII Etsi aliás felicis recordat. .	138		"	CLXXIII Cum nuper ad notitiam . .	173	
"	CXXXIX Eximiis maiestatis tuae, . .	139		"	CLXXIV Cum, sicut accepimus, . . .	174	
"	CXL Ex more Sedis Apostolicae . .	140		"	CLXXV In supremo militantis . . .	175	
"	CXLI Ad universalis Ecclesiae . . .	141		"	CLXXVI Exponi nobis nuper	176	
"	CXLII Factâ fraternitati tuae . . .	142		"	CLXXVII Cum, sicut accepimus, . .	177	
"	CXLIII Commissa nobis	143		"	CLXXVIII Nuper pervenit ad aures . .	178	
"	CXLIV Aliás per felicis recordat. . .	144		1654	CLXXIX Salvator et Dominus	179	
"	CXLV Aliás pro parte	145		"	CLXXX Exponi nobis nuper	180	
1651	CXLVI Cum aliás, ex causis	146		"	CLXXXI Diuturna experientia	181	
"	CXLVII Cum nos, ex causis	147		"	CLXXXII Salutis humanae amator. . .	182	
"	CXLVIII Cum sicut nobis innotuit . .	148		"	CLXXXIII Aliás a venerabilibus . . .	183	
"	CXLIX Ex incumbenti nobis	149		"	CLXXXIV Ut in parvis regularium . .	184	
"	CL Conservatori et manu.	150		"	CLXXXV Nuper, pro parte	185	
"	CLI Cum aliás dilectus filius	151		"	CLXXXVI Cum, sicut accepimus, . .	186	
"	CXLII Aliás felicis recordationis . .	152		"	CLXXXVII Nuper pervenit ad aures . .	187	
1654	CLIII Nuper pro parte dilecti . . .	153		"	CLXXXVIII Exponi nobis nuper	188	
"	CLIV Dudum felicis recordat. . . .	154		"	CLXXXIX Salvator et Dominus	189	
"	CLV Exponi nobis nuper	155		"	CXC Illis, quae pro stabilienda . . .	190	
"	CLVI Pastoralis officii, quo.	156		"	CXCI Salvatoris et Domini	191	
"	CLVII Instaurandae regularis	157		"	CXCII In eminenti Sedis	192	
"	CLVIII Exponi nobis nuper fecit . .	158		"	CXCIII Pastoralis officii nobis . . .	193	
"	CLIX Aliás felicis recordationis . .	159		"	CXCIV Hodie in consistorio	194	
"	CLX Aliás a nobis emanarunt	160		"	CXCV Aliás, per nostras in	195	
"	CLXI Militantis Ecclesiae	161		"	CXCVI Nuper pro parte dilecti . . .	196	
1653	CLXII Cum nuper, non sine	162		"	CXCVII Ex Romani Pontificis	197	
"	CLXIII Cum nuper, non sine	163		"	CXCVIII Apostolatus officium, nullo . .	198	
"	CLXIV In supremo iustitiae	164		"	CXCIX Exponi nobis nuper	199	

ERRATA-CORRIGE

Pag.	53	DCLXXVIII	Leg.	DCLXXXIII	Pag.	92	DCVII	Leg.	DCCVII.
"	221	DCCLXXX	—	DCCLXX	"	736	CLXXI	—	CLXXII.

INDICULUS

SS. PONTIFICUM CONSTITUTIONUM

QUAE IN TOMO XV

EXTRA ORDINEM CHRONOLOGICUM VAGANTUR

<i>Datum A. D.</i>	<i>Pag.</i>	<i>Datum A. D.</i>	<i>Pag.</i>
PIUS V.		URBANUS VIII.	
1 Octobris	1567 Ex omnibus afflictionibus . . . 92	10 Maii	1624 Ex illo die 346
SIXTUS V.		21 Octobris	1624* Superni conditoris. . . . 418
13 Decembris 1589 Nostri Pastoralis officii. . . 320		12 Iulii	1632 Exponi nobis nuper fecit . . 42
		20 aprilis	1637 Ex iniuncto nobis desuper 475
CLEMENS VIII.		28 Septembris	1639 Ad Romani Pontificis . . . 16
29 Octobris 1594 Sedes Apostolica 594		13 Martii	1641 Cum sicut dilectus filius Io- annes Merinero 265
		28 Iulii	1644 Ne insulae Melitanae** . . . 473
PAULUS V.		INNOCENTIUS X.	
6 Februarii	1608 Ex iniuncto nobis desuper 289	14 Maii	1648 Cum sicut accepimus . . . 713
22 Ianuarii	1618 Caelestis regis. 321	(absque datâ)	Indemnitati ecclesiarum . . 369
(absque datâ)	Sacri apostolatus. 595		
GREGORIUS XV.			
29 Maii	1623 Aliàs a fel. rec. Paulo PP. V 289		

* Huiusmodi datum habetur ex tom. xii, pag. 233a.

** At huiusmodi habetur suo ordine in hoc tomo, pag. 325.

INDEX

LECTIONUM, VEL MENDOSARUM, VEL DUBIARUM

EDITIONIS ROMANAE

QUIBUS OPPONUNTUR SINGULIS SINGULAE EMENDATIONES VEL LECTIONES

NOSTRAE EDITIONIS.

(*Vide Adv. tom. XI pag. XII.*)

Advert. In numerandis lineis a parte superiori paginarum editionis Romanae nulla habetur ratio rubricarum et titulorum quando ab hisce incipit pagina vel columna. Viceversa in lineis numerandis ab infra nostrae editionis nulla habetur ratio notarum.

Edit. Rom. Main. Tom. VI. Part. II.

Edit. Taur. Tom. XV.

<i>Pag.</i>	209 <i>b</i> linea	7	vel. aut ipsi *	<i>Pag.</i>	1 <i>b</i> linea	2	vel veniant ipsi
"	210 <i>a</i> »	10	in	"	2 <i>b</i> »	6	ex
"	211 <i>b</i> »	3	deserta	"	4 <i>b</i> »	19 ult.	deserto
"	213 <i>a</i> »	20	hominis	"	6 <i>b</i> »	3 ult.	homine
"	213 <i>b</i> »	3	reipublicae	"	7 <i>b</i> »	3	respublica
"	213 <i>b</i> »	28	actus nonnullorum	"	7 <i>b</i> »	3 ult.	actus ac nonnullorum
"	213 <i>b</i> »	36	expectata	"	8 <i>a</i> »	6	spectata
"	214 <i>a</i> »	8 ult.	convalescat	"	8 <i>a</i> »	1 ult.	convalescant
"	211 <i>b</i> »	9	quae	"	9 <i>a</i> »	16	qua
"	214 <i>b</i> »	17	vitare	"	9 <i>a</i> »	22	vitari
"	214 <i>b</i> »	18	Sicque	"	9 <i>a</i> »	24	Sicque
"	214 <i>b</i> »	27	aggravant	"	9 <i>a</i> »	33	aggravans
"	215 <i>a</i> »	6 ult.	iudicium	"	10 <i>b</i> »	9	ad iudicium
"	215 <i>b</i> »	4	expressa	"	10 <i>b</i> »	18	expressam
"	215 <i>b</i> »	6	incerta	"	10 <i>b</i> »	19	insertam
"	215 <i>b</i> »	33 ult.	versantur	"	11 <i>a</i> »	8	vertantur
"	216 <i>a</i> »	6	te, cum	"	11 <i>b</i> »	4.	tecum
"	217 <i>b</i> »	26	expressa inserta	"	11 <i>a</i> »	4	expressam . . insertam
"	218 <i>a</i> »	17 ult.	habentes	"	15 <i>a</i> »	8	habemus
"	218 <i>a</i> »	7 ult.	ante	"	15 <i>a</i> »	19	a te (?)
"	218 <i>b</i> »	10	etiamsi	"	15 <i>a</i> »	8 ult.	etiam
"	221 <i>a</i> »	15	nuncupatarum	"	19 <i>a</i> »	22 ult.	nuncupatae
"	221 <i>a</i> »	1 ult.	inhabilitates	"	19 <i>b</i> »	19	habilitates
"	222 <i>a</i> »	9 ult.	ducti	"	21 <i>a</i> »	16	ductos
"	222 <i>b</i> »	6	Collectorem. Nuncium	"	21 <i>a</i> »	10 ult.	collectorem. nuncium
"	222 <i>b</i> »	22	officiales	"	21 <i>b</i> »	4	officialis
"	222 <i>b</i> »	25	sessionem	"	21 <i>b</i> »	7	laesionem
"	222 <i>b</i> »	10 ult.	afficiet	"	21 <i>b</i> »	1 ult.	eficiet
"	223 <i>a</i> »	2 ult.	contenta	"	22 <i>b</i> »	12 ult.	contentus

* Eadem tamen lectio habetur etiam *pag. 31 b lin. 14*, nostrae editionis.

Pag.	223 b	linea	10 ult.	itaque
"	224 a	"	18	fueraut
"	224 a	"	25 ult.	etiam in
"	224 b	"	12	recepturum
"	226 a	"	17	posse
"	250 b	"	27	vicarium
"	251 a	"	7 ult.	absentes
"	251 b	"	13	habeant
"	252 a	"	13 ult.	sunt
"	254 a	"	23	sive in aliis
"	266 a	"	23 ult.	apponat
"	226 a	"	16 ult.	decretum
"	226 a	"	11	modiis
"	226 b	"	17 ult.	quae
"	226 b	"	7	eiusdem
"	226 b	"	26 ult.	commodis
"	226 b	"	6 ult.	tam
"	228 a	"	1	revocari
"	228 b	"	23 ult.	subiectis
"	230 b	"	40 ult.	cura
"	232 a	"	35 ult.	digna
"	232 a	"	28 ult.	moraveris
"	233 a	"	21-22	expressa...inserta
"	233 a	"	13 ult.	initorum
"	233 b	"	24	praestiterint
"	234 b	"	26 ult.	si
"	234 b	"	21 ult.	illae
"	236 a	"	8	auctoritate
"	236 b	"	24 ult.	notarii
"	237 b	"	1	eidem
"	237 a	"	10 ult.	ministerium
"	238 a	"	16 ult.	praecipimus, et
"	238 b	"	11	mature
"	238 b	"	23 ult.	non facta expressione
"	242 a	"	16	non
"	246 b	"	4 ult.	praescriptum
"	248 b	"	36 ult.	quatenus
"	258 a	"	26 ult.	minime
"	259 b	"	4	digni
"	259 b	"	9	declarationem
"	260 a	"	27	illa
"	261 b	"	21 ult.	profertur
"	261 b	"	19 ult.	volentes
"	262 b	"	25	locis
"	262 b	"	27	concesserit
"	263 a	"	28	conventum
"	263 a	"	16 ult.	conferendum
"	263 a	"	8 ult.	possis
"	263 b	"	7 ult.	conventum
"	264 a	"	13	eisdem
"	265 b	"	1	conventus
"	266 a	"	12	patentes
"	266 a	"	17	et
"	267 a	"	5	cum
"	267 b	"	27 ult.	interpretari
"	268 a	"	13	favorem et instantiam
"	268 a	"	16	generali
"	269 a	"	17	tyranni de

Pag.	23 b	linea	3	itaque, sicut
"	23 b	"	10 ult.	fuereut
"	24 a	"	19	etiam
"	24 b	"	12	recepturam
"	25 a	"	3 ult.	possint
"	27 a	"	14	in vicarium
"	28 a	"	10	absentium
"	28 a	"	16 ult.	se habeant
"	29 a	"	5 ult.	stabilita sunt
"	31 b	"	1 ult.	sive in Indiis sive in aliis
"	35 a	"	5	apponant
"	37 a	"	6	secretum (?)
"	38 a	"	17	mediis
"	38 b	"	5	qua
"	38 b	"	15 ult.	ac eiusdem
"	39 a	"	21	commodius
"	39 a	"	3 ult.	tamen
"	41 a	"	12	revocari posse
"	42 a	"	6	subiectorum (?)
"	45 a	"	13 ult.	cura competat
"	47 b	"	20	dignae, (vel digno)
"	47 b	"	27	morareris
"	49 a	"	10-11	expressam...insertam
"	49 b	"	1	initarum
"	49 b	"	6 ult.	praestiterunt
"	51 b	"	14	ii
"	51 b	"	20	ille
"	53 b	"	20 ult.	auctoritate apostolica
"	54 b	"	24	notarii publici
"	55 b	"	9 ult.	si eidem
"	56 b	"	5	ministerium
"	57 a	"	17 ult.	praecipimus, ut
"	57 b	"	10	mutare perpenso
"	58 a	"	3	 (?)
"	63 a	"	3	nos
"	70 a	"	19	praescriptum irrepserunt
"	72 b	"	4 ult.	an, quatenus
"	75 a	"	7 ult.	uti minime
"	76 b	"	4	dignae
"	77 a	"	10 ult.	derogationem (?)
"	78 a	"	12 ult.	illae (?)
"	78 b	"	3 ult.	proferunt
"	78 b	"	1 ult.	violenter (?)
"	80 a	"	21	personis (?)
"	80 a	"	23	concesserat
"	81 a	"	8	conventum
"	81 a	"	7 ult.	conferendis (?)
"	81 b	"	2	possit
"	82 a	"	24	conventum
"	82 a	"	2 ult.	ab eisdem
"	81 b	"	4	conventus Cracoviensis (?)
"	85 a	"	1	patentes
"	85 b	"	5	ut
"	86 b	"	4 ult.	eum
"	88 a	"	15	interpretari debere
"	88 b	"	11	favorem et instantiam
"	88 b	"	13	generali edita
"	90 a	"	21	tyrannide

Edit. Rom. Main. Tom. vi, Part. II.

269 b	13	ac in totum
269 b	1 ult.	tenerentur
270 a	12	ut
272 a	25 ult.	discedens
272 a	22 ult.	impugnet
272 b	39-40	bifariam
272-273		damnationes
273 a	1-2	cum perfectâ
273 a	31	est
277 b	32 ult.	et
277 b	15 ult.	valeant
280 a	2	universis
280 a	13	opportune ?
280 b	2	imposterum
282 b	29 ult.	huiusmodi
284 a	11	comperit
284 a	18 ult.	aurea
284 a	3 ult.	dilatam namque
284 b	6	adeundis
284 b	10	substantationem
284 b	19	ascendentia
284 b	22 ult.	deponendis
285 b	14 ult.	propagandam et dilatan- dam
285 b	12 ult.	dilatione
285 b	4 ult.	omnimoda
286 a	8	ascendentia
286 a	21	ac credita dictorum
286 a	11 ult.	tantum
286 b	4	residentes
286 b	28	viderentur
286 b	8 ult.	aliae
287 a	28	affectum
287 b	4	eo
287 b	18	datae
287 b	31	nuncupato
288 a	23	fundatos et dotatos
288 a	21 ult.	praedictos
288 b	23	mutum
288 b	32	eorum
289 a	1	nec
289 a	22	habendis
289 a	17	quod
290 a	5 ult.	praedicta
292 a	10	nuncupati sub
292 a	15	factas
292 a	21	sortitos
292 a	28 ult.	praetensa
292 a	12 ult.	indebitaque et illicita
292 a	18 ult.	quae
294 b	22 ult.	aliis
295 b	8	et titulo
297 a	20 ult.	civitates
298 b	4	statim
298 b	21	II
299 a	28 ult.	multiplicis

Edit. Tur. Tom. xv.

91 a	2	ac si in totum
91 b	15	ac tenerentur
91 b	16 ult.	et
95 b	13 ult.	decedens
95 b	11 ult.	repugnet
96 b	6	bifariam
97 a	5	damnationis
97 a	6	cum charitate perfectâ
97 b	5	erat
104 b	1	ex
104 b	19	valeat
108 t	6	universalis
108 a	11	opportunae
108 b	20 ult.	aut imposterum
112 a	16	huiusmodi favorem
112 b	19 ult.	competit
113 a	12	arca
113 a	13 ult.	dilatandamque mittendo- rum
113 a	5 ult.	edendis
113 a	1 ult.	substantatione
113 b	9	ascendentibus
113 b	4 ult.	deponendis
115 b	5	propagandi et dilatandi
115 b	6	dilatatione
115 b	11	commoda
115 b	25	ascendentibus
115 b	2	ac credita, dictorumque
116 a	8 ult.	tamen
116 b	7	residentes elegimus et de- claravimus
116 b	12 ult.	videretur
117 a	22	alia
117 b	15	affectu
118 a	16	eâ
118 a	13 ult.	datas
118 b	2	numero
119 a	17	fundati et dotati
119 a	1 ult.	praedictos
119 b	2 ult.	notam
120 a	7	ad eorum
120 b	2	vel
120 b	23	habendis servatis
121 a	16 ult.	quo
121 a	16	praedictalia (?)
126 b	14	nuncupati, et sub
126 b	20	facta
126 b	26	sortita
127 a	7	praetensas
127 a	25	indebitaque et illicito
127 b	1 ult.	qua
131 a	1	aliâs
132 a	18	ex titulo
134 b	6 ult.	civitatem
136 b	15	ut, statim
136 b	7 ult.	III
137 b	11 ult.	 (?)

<i>Pag.</i>	301	<i>linea</i>	3	<i>ult.</i>	sufficienti	<i>Pag.</i>	140	<i>b</i>	<i>linea</i>	2	<i>ult.</i>	sufficienti illorum
"	302	<i>b</i>	"	6	quae	"	141	<i>a</i>	"	5	<i>ult.</i>	qua
"	302	<i>b</i>	"	25	<i>ult.</i> quae	"	141	<i>b</i>	"	20	<i>ult.</i>	qui
"	302	<i>b</i>	"	20	<i>ult.</i> eorundem	"	141	<i>b</i>	"	15	<i>ult.</i>	earundem
"	303	<i>b</i>	"	1	eo quo	"	142	<i>b</i>	"	11	<i>ult.</i>	ex quo
"	304	<i>a</i>	"	13	seu succedere	"	143	<i>b</i>	"	17	<i>ult.</i>	succedere
"	304	<i>b</i>	"	31	<i>ult.</i> institutam	"	145	<i>a</i>	"	6		instituta
"	302	<i>a</i>	"	3	civitatem praedictam . .	"	145	<i>a</i>	"	3	<i>ult.</i>	civitate praedictâ
"	305	<i>a</i>	"	27	<i>ult.</i> occasionum	"	146	<i>b</i>	"	17		occasionem
"	305	<i>a</i>	"	6	<i>ult.</i> duo Montis	"	146	<i>b</i>	"	6		duo per Montis
"	305	<i>b</i>	"	11	per eorum	"	147	<i>a</i>	"	11		praediorum (?)
"	305	<i>b</i>	"	20	ad notitiam	"	147	<i>a</i>	"	20		ad notitiam nostram per-
												venit
"	305	<i>l</i>	"	12	<i>ult.</i> pastoris familias . . .	"	147	<i>b</i>	"	20		patris familias
"	305	<i>b</i>	"	8	<i>ult.</i> per dictarum	"	147	<i>b</i>	"	21		praedictarum
"	307	<i>a</i>	"	7	comprehendi	"	149	<i>b</i>	"	2		comprehendi posse
"	308	<i>b</i>	"	1	<i>ult.</i> retrahentur	"	152	<i>a</i>	"	2	<i>ult.</i>	atrabantur
"	309	<i>a</i>	"	17	<i>ult.</i> exigendi	"	153	<i>a</i>	"	7		exigendis
"	310	<i>a</i>	"	10	posse	"	154	<i>a</i>	"	11		non posse *
"	313	<i>a</i>	"	13	ipsos	"	158	<i>b</i>	"	12	<i>ult.</i>	inter ipsos
"	313	<i>b</i>	"	29	<i>ult.</i> quod	"	159	<i>b</i>	"	3	<i>ult.</i>	quoad
"	314	<i>b</i>	"	9	<i>ult.</i> praestaverunt	"	161	<i>b</i>	"	20		praestiterunt
"	314	<i>b</i>	"	2	<i>ult.</i> positum	"	161	<i>b</i>	"	27		posito
"	315	<i>b</i>	"	23	et multorum	"	162	<i>a</i>	"	6		ex multorum
"	315	<i>a</i>	"	24	<i>ult.</i> antequam	"	162	<i>a</i>	"	15	<i>ult.</i>	antiquum
"	315	<i>a</i>	"	7	<i>ult.</i> causam	"	162	<i>b</i>	"	3		causa
"	315	<i>b</i>	"	29	steterit	"	162	<i>b</i>	"	5	<i>ult.</i>	steterint
"	316	<i>a</i>	"	20	absoluta	"	163	<i>b</i>	"	8		obsoleta
"	316	<i>a</i>	"	35	distribuenda	"	163	<i>b</i>	"	23		distribuendorum
"	319	<i>a</i>	"	5	<i>ult.</i> suam	"	168	<i>b</i>	"	11		tuam
"	319	<i>b</i>	"	5	et pastoralis	"	168	<i>b</i>	"	20		pastoralis
"	319	<i>b</i>	"	11	<i>ult.</i> quoscunque	"	169	<i>a</i>	"	13	<i>ult.</i>	qualescunque
"	320	<i>a</i>	"	23	<i>ult.</i> contigerit	"	169	<i>b</i>	"	1	<i>ult.</i>	contigerit, affixum
"	320	<i>b</i>	"	26	<i>ult.</i> formam	"	170	<i>b</i>	"	6		formam
"	320	<i>b</i>	"	7	<i>ult.</i> expressa . . . inserta .	"	170	<i>b</i>	"	21		espressa . . . insertam
"	322	<i>b</i>	"	13	huiusmodi	"	173	<i>a</i>	"	9	<i>ult.</i>	huiusmodi adjuvari
"	322	<i>b</i>	"	15	laborantibus	"	173	<i>a</i>	"	7	<i>ult.</i>	laborantes
"	325	<i>a</i>	"	22	inter	"	177	<i>a</i>	"	16		super lite inter
"	325	<i>a</i>	"	27	institutum	"	178	<i>b</i>	"	15	<i>ult.</i>	institutum
"	326	<i>a</i>	"	6	<i>ult.</i> observentur	"	179	<i>a</i>	"	14		observetur
"	327	<i>b</i>	"	9	<i>ult.</i> sibi	"	181	<i>a</i>	"	7	<i>ult.</i>	tibi
"	327	<i>b</i>	"	8	<i>ult.</i> suos	"	181	<i>a</i>	"	6	<i>ult.</i>	tuos
"	328	<i>b</i>	"	2	<i>ult.</i> se	"	183	<i>a</i>	"	5		te
"	329	<i>a</i>	"	18	<i>ult.</i> possint aut debeant .	"	183	<i>b</i>	"	16		possit aut debeat
"	329	<i>a</i>	"	14	<i>ult.</i> suis . . . suorum .	"	183	<i>b</i>	"	19		tuos . . . tuorum
"	329	<i>b</i>	"	1	alias	"	183	<i>b</i>	"	9	<i>ult.</i>	alias
"	329	<i>b</i>	"	31	<i>ult.</i> quoscunque	"	184	<i>a</i>	"	11	<i>ult.</i>	quoscunque
"	329	<i>b</i>	"	17	<i>ult.</i> exemptione	"	184	<i>a</i>	"	6		exemptione
"	331	<i>a</i>	"	10	super	"	186	<i>a</i>	"	10	<i>ult.</i>	sub
"	331	<i>b</i>	"	11	episcopalis . . . archiepi-	"	187	<i>a</i>	"	1		episcopales . . . archiepi-
					scopalis						scopales	
"	333	<i>a</i>	"	6	solitas	"	189	<i>a</i>	"	15		solitâ
"	333	<i>b</i>	"	22	<i>ult.</i> si	"	190	<i>a</i>	"	9	<i>ult.</i>	sibi
"	334	<i>a</i>	"	11	ei praestita	"	190	<i>b</i>	"	20	<i>ult.</i>	praestita, ei
"	334	<i>a</i>	"	16	faciendam	"	190	<i>b</i>	"	14	<i>ult.</i>	faciendas
"	334	<i>a</i>	"	23	dignitati	"	190	<i>b</i>	"	7	<i>ult.</i>	dignitatis

* At emendatio respuenda, nam particula negativa iam praecessit.

Pag.	331 b linea	22 ult.	eiusdem
"	331 b "	1 ult.	ullo
"	336 a "	7 ult.	quibuscumque
"	337 b "	28	sufficientes
"	351 a "	11	a ut qui huiusmodi as-
			sistens, alio titulo de eo-
			dem definitorio esset di-
			gnior, et perpetuus in
			definitorio existeret . .
"	354 a "	11	sibi que eius
"	356 a "	23	custodiae
"	338 b "	7	auctoritatem
"	338 b "	25	sedendarum
"	338 b "	48	XIX
"	339 a "	29	facturum
"	339 a "	40	XIX
"	339 b "	32	Melevitanae
"	340 a "	21 ult.	expellitis
"	340 b "	22	factas
"	341 b "	11 ult.	primitus
"	343 a "	26 ult.	praedecessores
"	343 a "	29 ult.	regula
"	346 a "	2	ex
"	346 a "	11 ult.	etiam
"	347 a "	20	derogatione specialis .
"	347 b "	6	qui in ea
"	347 b "	26 ult.	quod
"	349 b "	22 ult.	suis
"	349 b "	16 ult.	quancumque
"	350 a "	8 ult.	expressi
"	351 a "	10	si personaliter
"	351 a "	25	idemque
"	356 a "	29	regere
"	356 a "	17 ult.	gubernare
"	361 a "	12	illisque
"	361 b "	28	luculenter
"	362 b "	16	pertinentis
"	362 b "	21 ult.	Sedi
"	363 a "	21 ult.	statuent
"	365 a "	4 ult.	ullatenus
"	365 b "	27 ult.	easdem
"	367 b "	2	concessae et emanatae
			concedendaeque et ema-
			mandae
"	367 b "	5	intelligantur
"	371 a "	10 ult.	permittentes
"	371 b "	33	adhiber
"	371 b "	34	et extraetur
"	372 a "	7	rebusque
"	372 a "	24	ablationem
"	372 a "	25	a magistro
"	372 b "	4	unquam
"	373 b "	13	investiendis
"	374 a "	19 ult.	super
"	374 b "	27 ult.	avocamus
"	379 a "	15	concursum

Pag.	191 b linea	1 ult.	eisdem
"	192 a "	23 ult.	nullo
"	191 a "	12 ult.	quicumque
"	196 a "	23	sufficiente
"	197 b "	13 ult.	a ut si, qui esset huius-
			modi dignior et perpetuus
			in definitorio assistens,
			alio titulo de eodem de-
			finitorio existeret
"	197 b "	10 ult.	sibi que ius
"	199 b "	10	ac custodiae
"	201 a "	19 ult.	auctoritate
"	201 a "	6	sedendarum
"	201 b "	24	XX
"	202 a "	11 ult.	facturam
"	202 a "	2 ult.	XX
"	203 a "	14	Meluae
"	204 a "	10	expediendis
"	204 b "	10	factis
"	206 a "	3 ult.	primitus
"	208 b "	8	professores
"	208 b "	14	regulae
"	212 b "	17 ult.	ex quavis causa
"	213 a "	5 ult.	etiam
"	214 b "	6	derogatione de illis eo-
			rumque totis tenoribus spe-
			cialis
"	215 a "	10	in ea
"	215 b "	9	quoad
"	218 b "	17	tuis
"	218 b "	23	quicumque
"	219 b "	19	expresso
"	220 b "	11	personaliter, si
"	220 b "	11 ult.	idem
"	225 b "	1	eos regere
"	225 b "	12	gubernari
"	232 b "	10	illique
"	233 a "	3 ult.	sufficiente (?)
"	231 b "	10 ult.	pertinentia
"	235 a "	23 ult.	Sedis
"	236 a "	1	statuet
"	239 a "	12	nullatenus
"	239 b "	13	easdem
"	242 a "	20 ult.	concessas et emanatas
			concedendasque et ema-
			andas
"	242 a "	17 ult.	intelligatur
"	245 b "	2 ult.	permittens
"	246 a "	4 ult.	et extra
"	246 a "	3 ult.	adhibetur
"	246 b "	3 ult.	visisque
"	247 a "	14	ablationem
"	247 a "	15	a magisterio (?)
"	247 b "	21	unquam
"	249 a "	9 ult.	investiendi
"	250 b "	2	pro
"	251 a "	23	avocavimus
"	255 b "	21	conversum

<i>Pag.</i>	380 <i>b</i>	linea 18	privativa	<i>Pag.</i>	256 <i>a</i>	linea 5 <i>ult.</i>	privata
»	380 <i>a</i>	» 14	solvenda	»	258 <i>b</i>	» 8 <i>ult.</i>	solvendae
»	382 <i>b</i>	» 19	et.	»	259 <i>b</i>	» 21	et remissionem (?)
»	382 <i>b</i>	» 21 <i>ult.</i>	transulerimus	»	260 <i>a</i>	» 9	non transtulerimus
»	383 <i>b</i>	» 11	ab omnibus	»	261 <i>a</i>	» 21	ab omnibus criminibus
»	383 <i>b</i>	» 15	legis	»	261 <i>a</i>	» 25	legi
»	384 <i>b</i>	» 7	nostrae	»	262 <i>b</i>	» 1	nostri
»	384 <i>b</i>	» 4	provideri	»	264 <i>a</i>	» 12	provideri desiderant
»	385 <i>a</i>	» 11	postquam	»	265 <i>b</i>	» 14	postquam a
»	385 <i>a</i>	» 25	et.	»	265 <i>a</i>	» 15 <i>ult.</i>	seu
»	385 <i>a</i>	» 4 <i>ult.</i>	lata	»	265 <i>a</i>	» 12	lata fuerit
»	386 <i>b</i>	» 29	concernunt	»	267 <i>b</i>	» 8	concernunt et concernent
»	386 <i>b</i>	» 17 <i>ult.</i>	praemissis	»	267 <i>b</i>	» 11 <i>ult.</i>	in praemissis
»	388 <i>a</i>	» 25	commisissis	»	269 <i>b</i>	» 7 <i>ult.</i>	commisisse
»	388 <i>a</i>	» 21 <i>ult.</i>	officii	»	270 <i>a</i>	» 18	officii declararunt
»	388 <i>b</i>	» 4	fecerunt	»	270 <i>a</i>	» 1 <i>ult.</i>	fuerunt
»	388 <i>b</i>	» 24 <i>ult.</i>	innoverit	»	270 <i>b</i>	» 17 <i>ult.</i>	innovent
»	389 <i>a</i>	» 4	idem	»	271 <i>a</i>	» 14 <i>ult.</i>	idem
»	389 <i>a</i>	» 11 <i>ult.</i>	apponendi	»	271 <i>b</i>	» 19 <i>ult.</i>	apponendo
»	391 <i>a</i>	» 26 <i>ult.</i>	supradicta	»	271 <i>b</i>	» 15	supradicta facienh
»	392 <i>a</i>	» 31	illorum	»	276 <i>a</i>	» 12	illarum
»	393 <i>a</i>	» 17	maxime	»	277 <i>b</i>	» 1	maximi
»	393 <i>a</i>	» 15 <i>ult.</i>	arbitriis	»	277 <i>b</i>	» 2 <i>ult.</i>	arbitrii *
»	393 <i>b</i>	» 26 <i>ult.</i>	illa	»	278 <i>a</i>	» 12 <i>ult.</i>	illam
»	395 <i>a</i>	» 13 <i>ult.</i>	exigi	»	280 <i>b</i>	» 20 <i>ult.</i>	 (?) **
»	397 <i>b</i>	» 31 <i>ult.</i>	decrevimus	»	284 <i>a</i>	» 8 <i>ult.</i>	decrevimus
»	398 <i>a</i>	» 23	arbitriis	»	285 <i>a</i>	» 4	arbitrii ***
»	399 <i>b</i>	» 27	aditorem	»	287 <i>a</i>	» 12 <i>ult.</i>	auditorum (?)
»	400 <i>a</i>	» 15	auditoribus	»	288 <i>a</i>	» 2	adutoribus (?)
»	400 <i>a</i>	» 21 <i>ult.</i>	auditores	»	288 <i>a</i>	» 10 <i>ult.</i>	adutores
»	401 <i>a</i>	» 1	praevenire	»	289 <i>b</i>	» 6	provenire
»	401 <i>a</i>	» 4	tenore	»	289 <i>b</i>	» 9	tenorem
»	401 <i>a</i>	» 12	reperitum	»	289 <i>b</i>	» 17	reperitarum
»	401 <i>a</i>	» 23	ecclesiarum	»	289 <i>b</i>	» 9 <i>ult.</i>	ecclesiasticarum
»	401 <i>a</i>	» 9 <i>ult.</i>	hbeat	»	290 <i>a</i>	» 16	hbeat
»	401 <i>b</i>	» 12 <i>ult.</i>	fuerunt	»	290 <i>b</i>	» 6 <i>ult.</i>	fuerint
»	402 <i>a</i>	» 10	confirmatione	»	291 <i>a</i>	» 17	ac confirmatione
»	402 <i>a</i>	» 13	quibuscunque	»	291 <i>a</i>	» 29	sub quibuscunque
»	402 <i>b</i>	» 22	quod	»	292 <i>a</i>	» 13	quando
»	403 <i>a</i>	» 2	quae	»	292 <i>b</i>	» 15	qua
»	403 <i>a</i>	» 18	roboratis	»	292 <i>b</i>	» 11 <i>ult.</i>	roborata
»	403 <i>b</i>	» 9	providere	»	293 <i>b</i>	» 3	providere volentes
»	403 <i>b</i>	» 31	manutentioni	»	293 <i>b</i>	» 15 <i>ult.</i>	ac manutentioni
»	405 <i>a</i>	» 25	alterius	»	293 <i>a</i>	» 10	alterutius (?)
»	406 <i>b</i>	» 7 <i>ult.</i>	Martinus	»	297 <i>a</i>	» 7 <i>ult.</i>	Martius
»	409 <i>a</i>	» 17	transitoriam	»	300 <i>b</i>	» 29 <i>ult.</i>	transituram
»	409 <i>a</i>	» 20 <i>ult.</i>	ante quarum	»	301 <i>a</i>	» 11	antiquarum
»	409 <i>a</i>	» 11	solvatur	»	301 <i>a</i>	» 29	solvatur decima
»	409 <i>a</i>	» 3 <i>ult.</i>	attentari	»	301 <i>a</i>	» 10 <i>ult.</i>	attentari, decrevimus
»	409 <i>b</i>	» 19	disponentes	»	303 <i>a</i>	» 17	disponente
»	410 <i>a</i>	» 6	pastoralis	»	303 <i>b</i>	» 17 <i>ult.</i>	pastoris
»	410 <i>b</i>	» 12	existentibus	»	304 <i>b</i>	» 15	existentes
»	411 <i>a</i>	» 25 <i>ult.</i>	nobis	»	305 <i>b</i>	» 11	vobis
»	411 <i>a</i>	» 21 <i>ult.</i>	ut quae	»	305 <i>b</i>	» 12	utque

* Potius lege *arbitrariis*.

** Forsan legendum *exigi*.

*** Forsan *arbitrarias*.

Pag.	411 a	linea	21 ult. nos	Pag.	305 b	linea	12	vos
»	411 a	»	19 ult. prosequentibus.	»	305 b	»	17	pro sequentibus
»	411 a	»	18 ult. examinatum	»	305 b	»	18	examinatis
»	411 b	»	2 quorumlibet	»	305 b	»	3 ult.	quorumlibet
»	411 b	»	31 nullius	»	306 a	»	17 ult.	nulli
»	411 b	»	28 ult. professus	»	306 a	»	4 ult.	professum
»	412 a	»	4 quae	»	306 b	»	14 ult.	factam, qua
»	413 b	»	27 ult. habitumque	»	309 b	»	2	habitum
»	415 b	»	19 peccatorum	»	311 b	»	11	et peccatorum
»	415 b	»	28 Viennensis.	»	311 b	»	22	Viennae
»	416 a	»	31 illis.	»	313 a	»	13 ult.	illi
»	416 b	»	21 ult. alienae	»	314 a	»	21	aliae
»	417 b	»	20 concernant	»	315 a	»	1 ult.	concernent
»	418 b	»	3 revocari	»	316 b	»	15	revocati
»	418 b	»	3 ult. ibique	»	318 b	»	20	tibique
»	419 a	»	22 sit in eis	»	318 b	»	1 ult.	sit, et in eis
»	420 b	»	8 ult. Pauli	»	320 b	»	6	Paulo
»	421 a	»	13 nulla	»	320 b	»	15 ult.	multa
»	421 a	»	17 fuerunt	»	320 b	»	11 ult.	fuerint
»	421 a	»	23 donorum et honorum.	»	320 b	»	5 ult.	donorum et locorum
»	422 b	»	3 ult. Papa	»	323 b	»	15 ult.	Papae
»	423 a	»	2 ab omnibus	»	323 b	»	11 ult.	omnibus
»	423 a	»	23 ult. provinciae.	»	324 a	»	9 ult.	provincia
»	423 b	»	30 dictorum	»	325 a	»	2	dictorum collegiorum
»	424 a	»	8 detractent	»	325 b	»	15	detractent
»	424 b	»	26 confirmatorum	»	326 b	»	4	confirmatorum vigore
»	424 b	»	28 infirmatae	»	326 b	»	5	infirmariae
»	424 b	»	5 ult. bonae voluntatis	»	327 a	»	2	bonae voluntates
»	425 a	»	26 ult. extra	»	327 a	»	6 ult.	intra
»	425 a	»	16 ult. vinci	»	327 a	»	6 ult.	vinci
»	425 a	»	15 ult. renigiis	»	327 a	»	5 ult.	renigiis

»	2 a	»	11 praesidere	»	330 a	»	9	praesidere obligentur
»	3 a	»	20 subiectas	»	331 b	»	16	subiecta
»	3 a	»	23 ult. terrae firmae	»	332 a	»	11	terrâ firmâ
»	3 b	»	6 licet	»	332 a	»	2 ult.	licet, sicut
»	3 b	»	28 terraeque firmâ	»	332 b	»	20	terraeque firmâ
»	3 b	»	15 ult. praemissa	»	333 a	»	1	praemissis
»	3 b	»	7 ult. ac	»	333 a	»	12	eam
»	4 b	»	16 solita	»	334 a	»	17	dari solita
»	5 a	»	24 ult. nostrae, cura divina providenti commissae	»	335 a	»	4 ult.	nostrae, curae divinae providenti commissae
»	5 a	»	20 ult. firma	»	335 b	»	2	ut firma
»	5 a	»	18 ult. adiciamus	»	335 b	»	4	adiciamus
»	5 b	»	8 expressis	»	335 b	»	13 ult.	pro expressis
»	7 b	»	2 nonas	»	338 b	»	6 ult.	iv nonas
»	7 b	»	22 ult. in Lucina presbyter cardinalis Barberinus	»	339 a	»	»	in Lucina Capponius, Franciscus tituli S. Laurentii in Damaso presbyter cardinalis Barberinus
»	8 a	»	31 fuerunt	»	340 a	»	12	fuerint
»	8 b	»	4 ult. nationis	»	341 a	»	22	nationis favorem
»	10 b	»	3 ult. et	»	341 a	»	12	et quod
»	10 b	»	17 ult. laicorum	»	344 a	»	12 ult.	locorum
»	10 b	»	15 ult. curam	»	344 a	»	10 ult.	coram
»	11 a	»	4 ult. mense	»	345 a	»	16 ult.	mensum
»	11 a	»	1 ult. etiam	»	345 a	»	13 ult.	et tam

<i>Pag.</i>	11 <i>b</i>	linea 9	millia	» 345 <i>a</i>	linea 3 <i>ult.</i>	millium
»	11 <i>b</i>	» 34	decem et novem praedictorum	» 345 <i>b</i>	» 21	decem praedictorum
»	12 <i>a</i>	» 30	nuncupatos	» 346 <i>a</i>	» 6	nuncupatos
»	13 <i>a</i>	» 23 <i>ult.</i>	bella	» 348 <i>a</i>	» 16 <i>ult.</i>	bella premittitur
»	13 <i>a</i>	» 4 <i>ult.</i>	commorantium	» 348 <i>b</i>	» 6	commorantia
			consistentium			sistentia
	13 <i>b</i>	» 23	quod	» 348 <i>b</i>	» 11 <i>ult.</i>	et quod
»	13 <i>b</i>	» 28 <i>ult.</i>	eiusdem	» 349 <i>a</i>	» 9	eisdem
»	13 <i>b</i>	» 25 <i>ult.</i>	proportionibus	» 349 <i>a</i>	» 12	pro portionibus
»	14 <i>a</i>	» 27	ne	» 349 <i>b</i>	» 21	ne
»	15 <i>a</i>	» 7	illi	» 351 <i>a</i>	» 13	illis
»	15 <i>a</i>	» 21	vesci	» 351 <i>a</i>	» 11 <i>ult.</i>	vesci possent
»	15 <i>a</i>	» 27	minime	» 351 <i>a</i>	» 8 <i>ult.</i>	quibus voluit minime
	15 <i>b</i>	» 2 <i>ult.</i>	ob ex	» 352 <i>b</i>	» 18	obex
	16 <i>a</i>	» 20	qui	» 352 <i>b</i>	» 1 <i>ult.</i>	quibus
	16 <i>a</i>	» 25	apostolicorum	» 353 <i>a</i>	» 5	apostolicorum vigore
	17 <i>a</i>	» 17 <i>ult.</i>	sais	» 353 <i>a</i>	» 10 <i>ult.</i>	illis
	17 <i>b</i>	» 3	aut	» 353 <i>b</i>	» 10	ut
	16 <i>b</i>	» 33 <i>ult.</i>	dispenses	» 354 <i>a</i>	» 1	dispensare
	16 <i>b</i>	» 26 <i>ult.</i>	intra	» 354 <i>a</i>	» 8	citra
	17 <i>a</i>	» 7	debitis	» 354 <i>a</i>	» 3 <i>ult.</i>	ut debititis
»	20 <i>a</i>	» 14 <i>ult.</i>	reservatas	» 359 <i>b</i>	» 16 <i>ult.</i>	reservata
»	20 <i>b</i>	» 12	conferendis	» 360 <i>a</i>	» 11	conferendi
»	20 <i>b</i>	» 13	providendis	» 360 <i>a</i>	» »	providendi
	20 <i>b</i>	» 1 <i>ult.</i>	quod	» 360 <i>b</i>	» 16 <i>ult.</i>	et quod
	21 <i>a</i>	» 8	litteras	» 360 <i>b</i>	» 9 <i>ult.</i>	per litteras
	21 <i>a</i>	» 13	expressa . . . inserta . . .	» 360 <i>b</i>	» 3 <i>ult.</i>	expressam . . . insertam
	21 <i>a</i>	» 15	deferri	» 360 <i>b</i>	» 1 <i>ult.</i>	vel differri
	21 <i>a</i>	» 24	si	» 361 <i>a</i>	» 10	quod, si
»	21 <i>a</i>	» 34	expedire	» 361 <i>a</i>	» 20	expediri facere
»	22 <i>b</i>	» 19	diseenda	» 363 <i>b</i>	» 9	dicenda
»	23 <i>a</i>	» 18 <i>ult.</i>	angustias	» 364 <i>b</i>	» 20	angustus
	24 <i>a</i>	» 7	undique	» 365 <i>b</i>	» 18	undique
»	25 <i>b</i>	» 8	et civitatum	» 368 <i>a</i>	» 20	civitatum
»	25 <i>b</i>	» 10	omnibus	» 368 <i>a</i>	» 22	in omnibus
»	25 <i>b</i>	» 35	1643	» 368 <i>b</i>	» 4	1645
»	26 <i>a</i>	» 5	latam	» 369 <i>a</i>	» 3	ratam
»	27 <i>b</i>	» 9	reddendi	» 371 <i>b</i>	» 2	redeundi
»	28 <i>a</i>	» 12 <i>ult.</i>	diutius	» 372 <i>b</i>	» 6 <i>ult.</i>	diutius
»	28 <i>b</i>	» 17 <i>ult.</i>	disponendi	» 373 <i>b</i>	» 11	disponendi, facultate
	28 <i>b</i>	» 16 <i>ult.</i>	ad	» 373 <i>b</i>	» 15	ae
»	28 <i>b</i>	» 10 <i>ult.</i>	videretur	» 373 <i>b</i>	» 22	videbitur
»	29 <i>a</i>	» 1	primi	» 373 <i>b</i>	» 9 <i>ult.</i>	S. Primi
»	29 <i>a</i>	» 20	corpore	» 374 <i>a</i>	» 11	corporis
»	29 <i>a</i>	» 27	collati	» 374 <i>a</i>	» 18	collecti
	29 <i>a</i>	» 19	subministretur	» 374 <i>a</i>	» 21	subministrentur
	29 <i>a</i>	» 30	pro tempore	» 374 <i>a</i>	» 21	per pro tempore
	29 <i>a</i>	» 34	ut sub	» 374 <i>a</i>	» 25	sub
	29 <i>a</i>	» 36	tradendos et consignandos	» 374 <i>a</i>	» 27	tradendi et consignandi
	29 <i>a</i>	» 36	quos	» 374 <i>a</i>	» 27	quot
»	29 <i>a</i>	» 4 <i>ult.</i>	unionis	» 374 <i>b</i>	» 20	uniones fient
»	29 <i>b</i>	» 15	existentium	» 374 <i>b</i>	» 3 <i>ult.</i>	existent
»	29 <i>b</i>	» 18	in eadem diocesi et in	» 375 <i>a</i>	» 1	et in
»	29 <i>b</i>	» 34	locum maiorem	» 375 <i>a</i>	» 18	Lacum Maiorem
»	29 <i>b</i>	» 44	diocesum quod	» 375 <i>a</i>	» 28	diocesum (ita quod
	29 <i>b</i>	» 18 <i>ult.</i>	abbatia	» 375 <i>a</i>	» 4 <i>ult.</i>	abbatiae

Pag.	29 b linea	14 ult.	unum abbatiae
»	29 b »	5 ult.	proprii
»	30 a »	20	cuius
»	30 a »	29	singularum
»	30 a »	37	apprehensa
»	30 a »	41	creare
»	30 b »	21	clauso
»	30 b »	35	iuris
»	30 b »	42	comprehendi
»	30 b »	10 ult.	auctoritate
»	31 b »	30	ascenderunt
»	31 b »	20 ult.	debeat
»	31 b »	17 ult.	affectum
»	32 a »	17	illis
»	34 a »	18	admittendo a dietis . . .
»	34 b »	9 ult.	et una
»	34 b »	7 ult.	regno . . . congregato . .
»	35 a »	1	factam
»	35 a »	4	Praepositis
»	35 a »	32	quorum
»	35 a »	19 ult.	administret
»	35 b »	21	illa
»	36 a »	16	ipse
»	36 a »	30 ult.	opportuna
»	36 a »	28	compescendo
»	36 b »	27	volumus
»	37 a »	21 ult.	sentiamus
»	37 a »	11 ult.	correctorem
»	37 b »	25 ult.	Brevi
»	37 b »	16 ult.	subiectae
»	38 a »	13	et conventus
»	38 b »	13	maiori
»	38 b »	22	subiectae
»	39 b »	19 ult.	privilegii sexseptis . . .
»	39 b »	12 ult.	regni
»	40 b »	11 ult.	debere
»	42 a »	20	alias
»	42 a »	39	31 anni
»	42 a »	8 ult.	instituti existunt
»	42 b »	15 ult.	existebant
»	43 a »	14 ult.	contrariantur
»	43 b »	35 ult.	Etsi
»	43 b »	10 ult.	nomine
»	44 b »	28	impositamque
»	44 b »	17 ult.	pervipienti
»	45 b »	5 ult.	quam
»	46 b »	10	controversiam
»	47 b »	33 ult.	exposito
»	48 a »	31	anno i
»	48 b »	17 ult.	quam
»	49 a »	34 ult.	deputatos
»	49 b »	8	hae
»	49 b »	37	ae
»	50 a »	3	anno i
»	50 b »	16 ult.	anno i
»	51 a »	33	anno i

Pag.	375 b linea	1	unum, aliud abbatiae
»	375 b »	10	perpetui (?)
»	375 b »	9 ult.	unius
»	376 a »	1	singularum
»	376 a »	9	apprehensam
»	376 a »	13	 (locare?)
»	376 b »	20 ult.	clausa
»	376 b »	9 ult.	iuris reductionis
»	376 b »	2 ult.	comprehendi posse
»	377 a »	11	auctoritate indicari debet
»	378 a »	1 ult.	ascenderent
»	378 a »	21	debebat
»	378 b »	23	effectum
»	379 a »	11	ullis
»	382 a »	25	 (?) *
»	383 b »	6	ex una
»	383 b »	8	regnum . . . congregatum
»	383 b »	15	factum
»	383 b »	19	propositis
»	384 a »	5	quarum
»	384 a »	25	administrent
»	384 b »	20 ult.	illi
»	385 a »	1 ult.	ipsi
»	385 b »	21	per opportuna
»	385 b »	27	compescendi
»	386 a »	4 ult.	volumus
»	387 b »	1	sententiamus
»	387 b »	11	corrector
»	388 a »	19 ult.	Brevis
»	388 a »	10 ult.	subiectorum
»	388 b »	19	domus et conventus
»	389 a »	2	maioris
»	389 a »	12	subiectos
»	391 b »	2	privilegiis, exceptis
»	391 b »	9	et episcoporum regni
»	392 a »	11	debentibus
»	395 a »	10	ahā
»	395 a »	3	 (?)
»	395 b »	11	institutus existit
»	396 a »	16 ult.	existebat
»	397 a »	12	non contrariantur
»	397 b »	23 ult.	Etsi nobis
»	398 a »	2	nominis
»	399 a »	21	impositumque
»	399 b »	1	praeicipiendi
»	401 a »	21	quam extraordinarias
»	402 a »	19	vel controversiam
»	404 a »	9	exposito fuisse
»	405 b »	23	anno ii
»	405 b »	1 ult.	qua
»	406 b »	3	deputatos redigerentur
»	407 a »	10	hae
»	407 a »	11 ult.	ad
»	408 a »	2	anno ii
»	409 a »	2	anno ii
»	409 b »	7	anno ii

* Forsan legendum remittendo dietis, sed postea ratum pro ratione legendum.

<i>Edit. Rom. Main. Tom. vi. Port. m.</i>				<i>Edit. Taur. Tom. xv.</i>					
<i>Pag.</i>	<i>52 a</i>	<i>linea</i>	<i>23</i>	<i>anno i</i>	<i>Pag.</i>	<i>411 a</i>	<i>linea</i>	<i>5</i>	<i>anno ii</i>
"	<i>52 a</i>	"	<i>31 ult.</i>	<i>Deus Patris</i>	"	<i>411 a</i>	"	<i>23 ult.</i>	<i>Filius Patris</i>
"	<i>52 b</i>	"	<i>7</i>	<i>utriusque</i>	"	<i>411 b</i>	"	<i>18</i>	<i>utrique</i>
"	<i>52 b</i>	"	<i>11</i>	<i>tutumque</i>	"	<i>411 b</i>	"	<i>22</i>	<i>totumque</i>
"	<i>53 a</i>	"	<i>29 ult.</i>	<i>universalibus</i>	"	<i>412 b</i>	"	<i>15 ult.</i>	<i>in universalibus</i>
"	<i>54 b</i>	"	<i>26 ult.</i>	<i>totius academiae</i>	"	<i>415 a</i>	"	<i>20</i>	<i>totius academiae rector</i>
									<i>existat, committimus, ip-</i>
									<i>sique academiae</i>
"	<i>54 b</i>	"	<i>19 ult.</i>	<i>illamque</i>	"	<i>415 a</i>	"	<i>16 ult.</i>	<i>illarumque</i>
"	<i>55 a</i>	"	<i>5</i>	<i>et alias</i>	"	<i>415 b</i>	"	<i>8</i>	<i>et iuxta alias</i>
"	<i>55 a</i>	"	<i>33</i>	<i>et officialium</i>	"	<i>415 b</i>	"	<i>7 ult.</i>	<i>officialium</i>
"	<i>55 b</i>	"	<i>31 ult.</i>	<i>plantemur</i>	"	<i>416 b</i>	"	<i>23</i>	<i>plantemus</i>
"	<i>56 b</i>	"	<i>27</i>	<i>exactionem</i>	"	<i>418 a</i>	"	<i>15</i>	<i>extractionem</i>
"	<i>57 a</i>	"	<i>5 ult.</i>	<i>opportunae</i>	"	<i>419 a</i>	"	<i>9 ult.</i>	<i>opportuna</i>
"	<i>57 b</i>	"	<i>19</i>	<i>iurium</i>	"	<i>419 b</i>	"	<i>15</i>	<i>et iurium</i>
"	<i>58 b</i>	"	<i>1</i>	<i>ei</i>	"	<i>421 a</i>	"	<i>2</i>	<i>et</i>
"	<i>58 b</i>	"	<i>9</i>	<i>ad</i>	"	<i>421 a</i>	"	<i>11</i>	<i>ac</i>
"	<i>58 b</i>	"	<i>17</i>	<i>in re</i>	"	<i>421 a</i>	"	<i>18</i>	<i>ius in re</i>
"	<i>59 a</i>	"	<i>32 ult.</i>	<i>tollearum</i>	"	<i>422 a</i>	"	<i>21</i>	<i>talearum</i>
"	<i>59 a</i>	"	<i>14 ult.</i>	<i>quarumcumque</i>	"	<i>422 a</i>	"	<i>2 ult.</i>	<i>quorumcumque</i>
"	<i>59 b</i>	"	<i>13 ult.</i>	<i>incertandi</i>	"	<i>423 a</i>	"	<i>20 ult.</i>	<i>incettandi</i>
"	<i>60 a</i>	"	<i>23 ult.</i>	<i>1655</i>	"	<i>423 b</i>	"	<i>6 ult.</i>	<i>1605</i>
"	<i>60 b</i>	"	<i>8</i>	<i>1579</i>	"	<i>424 a</i>	"	<i>18 ult.</i>	<i>1578</i>
"	<i>60 b</i>	"	<i>29 ult.</i>	<i>quam</i>	"	<i>424 b</i>	"	<i>15</i>	<i>quin</i>
"	<i>61 a</i>	"	<i>7</i>	<i>Apostolica</i>	"	<i>425 a</i>	"	<i>6</i>	<i>Apostolicae</i>
"	<i>61 a</i>	"	<i>23</i>	<i>illa</i>	"	<i>425 a</i>	"	<i>22</i>	<i>illae</i>
"	<i>61 a</i>	"	<i>32</i>	<i>alia</i>	"	<i>425 a</i>	"	<i>12 ult.</i>	<i>alias</i>
"	<i>61 b</i>	"	<i>20</i>	<i>indicationem</i>	"	<i>426 a</i>	"	<i>2</i>	<i>indicationem</i>
"	<i>61 b</i>	"	<i>9 ult.</i>	<i>ad illas tantum et pro</i>	"	<i>426 a</i>	"	<i>6</i>	<i>ad illas tantum pro tem-</i>
				<i>tempore et personis . . .</i>					<i>pore personas</i>
"	<i>61 b</i>	"	<i>8 ult.</i>	<i>illi</i>	"	<i>426 b</i>	"	<i>2</i>	<i>illis</i>
"	<i>61 b</i>	"	<i>2 ult.</i>	<i>sive</i>	"	<i>426 b</i>	"	<i>6</i>	<i>illis sive</i>
"	<i>62 a</i>	"	<i>21</i>	<i>nec eos</i>	"	<i>426 b</i>	"	<i>12 ult.</i>	<i>ne reos</i>
"	<i>62 a</i>	"	<i>12 ult.</i>	<i>imposterum</i>	"	<i>427 a</i>	"	<i>19 ult.</i>	<i>nec etiam similes extra-</i>
									<i>hendi licentias et facul-</i>
									<i>tates imposterum</i>
"	<i>62 b</i>	"	<i>9</i>	<i>aut</i>	"	<i>427 b</i>	"	<i>2</i>	<i>ut</i>
"	<i>62 b</i>	"	<i>21</i>	<i>competentia</i>	"	<i>427 b</i>	"	<i>17</i>	<i>competentibus</i>
"	<i>62 b</i>	"	<i>35 ult.</i>	<i>memorabilis</i>	"	<i>427 b</i>	"	<i>16 ult.</i>	<i>memorabili</i>
"	<i>64 b</i>	"	<i>2</i>	<i>tates</i>	"	<i>430 b</i>	"	<i>3</i>	<i>tateas</i>
"	<i>61 b</i>	"	<i>8 ult.</i>	<i>eos</i>	"	<i>431 a</i>	"	<i>19</i>	<i>reos</i>
"	<i>65 b</i>	"	<i>18</i>	<i>immediato</i>	"	<i>432 a</i>	"	<i>18 ult.</i>	<i>mediato</i>
"	<i>65 b</i>	"	<i>25</i>	<i>confirmata et innovata .</i>	"	<i>432 a</i>	"	<i>19 ult.</i>	<i>confirmatas et innovatas</i>
"	<i>67 a</i>	"	<i>26</i>	<i>illa</i>	"	<i>434 b</i>	"	<i>20</i>	<i>illae</i>
"	<i>67 b</i>	"	<i>21</i>	<i>qui</i>	"	<i>435 b</i>	"	<i>11</i>	<i>quae</i>
"	<i>68 b</i>	"	<i>1</i>	<i>et eorum</i>	"	<i>436 b</i>	"	<i>12 ult.</i>	<i>in eorum</i>
"	<i>68 b</i>	"	<i>6</i>	<i>ipsosque</i>	"	<i>436 b</i>	"	<i>7 ult.</i>	<i>ipsisque</i>
"	<i>69 a</i>	"	<i>24</i>	<i>illum</i>	"	<i>437 b</i>	"	<i>8 ult.</i>	<i>illum</i>
"	<i>69 a</i>	"	<i>18</i>	<i>universalibus</i>	"	<i>437 b</i>	"	<i>4 ult.</i>	<i>. (?)</i>
"	<i>71 a</i>	"	<i>16</i>	<i>haeresi</i>	"	<i>440 b</i>	"	<i>8 ult.</i>	<i>haeresis</i>
"	<i>71 b</i>	"	<i>18</i>	<i>transferrent</i>	"	<i>441 b</i>	"	<i>17 ult.</i>	<i>transferrent</i>
"	<i>72 a</i>	"	<i>30 ult.</i>	<i>et pensienum</i>	"	<i>442 b</i>	"	<i>20</i>	<i>ecclesiasticorum</i>
"	<i>73 a</i>	"	<i>9</i>	<i>recesserint</i>	"	<i>443 b</i>	"	<i>5 ult.</i>	<i>recesserit</i>
"	<i>75 a</i>	"	<i>8 ult.</i>	<i>ingrediendi</i>	"	<i>447 b</i>	"	<i>6</i>	<i>ingrediendo</i>
"	<i>75 a</i>	"	<i>7 ult.</i>	<i>ac</i>	"	<i>447 b</i>	"	<i>7</i>	<i>ad</i>
"	<i>75 b</i>	"	<i>27 ult.</i>	<i>datum</i>	"	<i>448 a</i>	"	<i>13</i>	<i>datum</i>
"	<i>76 b</i>	"	<i>28</i>	<i>Minoricensis</i>	"	<i>449 b</i>	"	<i>10</i>	<i>Maionicensis (?)</i>
"	<i>77 a</i>	"	<i>10 ult.</i>	<i>decreti irritantis</i>	"	<i>450 b</i>	"	<i>16 ult.</i>	<i>decreto irritante</i>

<i>Pag.</i>	77 <i>b</i>	linea	6 <i>ult.</i>	secundi dicti
»	79 <i>a</i>	»	18	dilectum
»	79 <i>a</i>	»	32 <i>ult.</i>	1643
»	79 <i>b</i>	»	33 <i>ult.</i>	requisiti fuerint
»	82 <i>a</i>	»	26	extra
»	83 <i>b</i>	»	28	hortus
»	85 <i>a</i>	»	20 <i>ult.</i>	a te
»	85 <i>b</i>	»	22	Minimorum
»	86 <i>b</i>	»	23 <i>ult.</i>	habenda
»	93 <i>a</i>	»	19 <i>ult.</i>	et
»	93 <i>a</i>	»	14 <i>ult.</i>	oneribus
»	93 <i>a</i>	»	10 <i>ult.</i>	fecerit
»	95 <i>b</i>	»	14 <i>ult.</i>	congregationis
»	96 <i>a</i>	»	5	super
»	96 <i>a</i>	»	32 <i>ult.</i>	consignan ulterius
»	96 <i>a</i>	»	13 <i>ult.</i>	pertinentia
»	96 <i>a</i>	»	12 <i>ult.</i>	earumque
»	96 <i>b</i>	»	29 <i>ult.</i>	oneramus cum ceteris
»	96 <i>b</i>	»	27 <i>ult.</i>	eiusdemque
»	96 <i>b</i>	»	18 <i>ult.</i>	reservatis
»	96 <i>b</i>	»	7 <i>ult.</i>	quam
»	97 <i>a</i>	»	17	ullo
»	97 <i>a</i>	»	21	quoscumque
»	97 <i>a</i>	»	18-17 <i>ult.</i>	inter vivos
»	97 <i>a</i>	»	8 <i>ult.</i>	ut non quotannis integra
»	97 <i>b</i>	»	2	quos
»	97 <i>b</i>	»	9	quemlibet
»	97 <i>b</i>	»	17	eis quae
»	97 <i>b</i>	»	21	nobis
»	97 <i>b</i>	»	23	moderandi
»	97 <i>b</i>	»	26 <i>ult.</i>	compescendo
»	97 <i>b</i>	»	17 <i>ult.</i>	auctoritatem
»	98 <i>a</i>	»	2	possit
»	98 <i>a</i>	»	10	expressis
»	98 <i>a</i>	»	28 <i>ult.</i>	anno II
»	99 <i>a</i>	»	20 <i>ult.</i>	haereticis
»	99 <i>a</i>	»	17 <i>ult.</i>	oppidi
»	99 <i>a</i>	»	8 <i>ult.</i>	Romani
»	99 <i>a</i>	»	4 <i>ult.</i>	praebendas
»	99 <i>b</i>	»	31 <i>ult.</i>	valent
»	99 <i>b</i>	»	25 <i>ult.</i>	Glaronae
»	101 <i>a</i>	»	22	certis
»	101 <i>a</i>	»	28	vivere
»	102 <i>a</i>	»	23	differentia
»	102 <i>a</i>	»	21 <i>ult.</i>	substituendis dele-
				gandis
»	103 <i>a</i>	»	2	sessionem et conventum
»	103 <i>a</i>	»	7 <i>ult.</i>	vel
»	103 <i>b</i>	»	12	legere, ut iura
»	103 <i>b</i>	»	30	ita
»	103 <i>b</i>	»	40	veterum
»	104 <i>a</i>	»	3	metropolitanorum
»	104 <i>b</i>	»	29	tacite

<i>Pag.</i>	451 <i>b</i>	linea	14	secundo dicti
»	453 <i>b</i>	»	2	predilectum
»	453 <i>b</i>	»	17	1645 (?)
»	454 <i>a</i>	»	1 <i>ult.</i>	requisitus fuerit
»	458 <i>a</i>	»	19	quod extra
»	460 <i>b</i>	»	6	hortos
»	463 <i>a</i>	»	13	vel a te
»	463 <i>b</i>	»	16	Minorum
»	465 <i>b</i>	»	9	facienda
»	475 <i>b</i>	»	21 <i>ult.</i>	acs
»	475 <i>b</i>	»	16 <i>ult.</i>	pro dictis oneribus
»	476 <i>b</i>	»	11	fecit
»	479 <i>b</i>	»	21	congregationum
»	479 <i>b</i>	»	4 <i>ult.</i>	insuper
»	480 <i>a</i>	»	13 <i>ult.</i>	consignandas. Ulterius
»	480 <i>b</i>	»	6	pertinentium
»	480 <i>b</i>	»	8	eorumque
»	481 <i>a</i>	»	19	oneramus, et, quum ce-
				teris
»	481 <i>a</i>	»	20	eiusdem
»	481 <i>a</i>	»	13 <i>ult.</i>	reservatas
»	481 <i>a</i>	»	1 <i>ult.</i>	qua
»	481 <i>b</i>	»	21 <i>ult.</i>	ulla
»	481 <i>b</i>	»	17 <i>ult.</i>	per quoscumque
»	482 <i>a</i>	»	16	inter vos
»	482 <i>a</i>	»	26	ut non quotannis qua-
				tuor millia scuta, sed in
				toto octennio integra
»	482 <i>a</i>	»	7 <i>ult.</i>	aut quos
»	482 <i>b</i>	»	1	quilibet
»	482 <i>b</i>	»	9	eisque
»	482 <i>b</i>	»	13	vobis
»	482 <i>b</i>	»	15	mandandi
»	482 <i>b</i>	»	2 <i>ult.</i>	compescendi
»	483 <i>a</i>	»	8	auctoritate
»	483 <i>a</i>	»	19 <i>ult.</i>	possint
»	483 <i>a</i>	»	10 <i>ult.</i>	expressis, concessis
»	483 <i>b</i>	»	20	anno III
»	485 <i>a</i>	»	6 <i>ult.</i>	haeretici
»	485 <i>a</i>	»	3 <i>ult.</i>	oppidum
»	485 <i>b</i>	»	8	Romani Pontifices
»	485 <i>b</i>	»	13	praebendae
»	486 <i>a</i>	»	13	vellent
»	486 <i>a</i>	»	14	Glaronae cantonis catho-
				licos
»	488 <i>a</i>	»	22	causis
»	488 <i>a</i>	»	28	alere
»	489 <i>b</i>	»	15 <i>ult.</i>	differentias
»	490 <i>a</i>	»	7	substituendos . . . delegan-
				dos
»	491 <i>a</i>	»	15	sessionum et conven-
				tuum (?)
»	491 <i>b</i>	»	9 <i>ult.</i>	vel in
»	492 <i>a</i>	»	11	Leges et iura
»	492 <i>a</i>	»	12 <i>ult.</i>	vita
»	492 <i>a</i>	»	2 <i>ult.</i>	votorum
»	492 <i>b</i>	»	13 <i>ult.</i>	metropolitanarum
»	493 <i>b</i>	»	4 <i>ult.</i>	licite

104 b	»	31 ult. sub.	»	494 b	»	18 ult. extra
»	105 a	» 26 ult. illa	»	494 b	»	4 ult. aliā
»	105 a	» 21 ult. illisque	»	495 a	»	1 illique
»	105 b	» 4 novissimo	»	495 a	»	18 ult. novissime
»	106 a	» 33 ult. vigore causae	»	496 a	»	4 ult. vigore et causā
»	106 a	» 32 ult. extendendis	»	496 a	»	3 ult. extendendae
»	106 a	» 17 ult. sic fiant	»	496 b	»	13 quae sic fient (?)
»	108 a	» 29 illis	»	498 a	»	15 illi
»	108 b	» 18 simulantes	»	498 b	»	5 ult. simultates
»	107 a	» 13 faciendū... exigendi	»	500 b	»	13 ult. faciendū... exigenda
»	110 b	» 1 insimulet	»	503 a	»	3 insimuletur
»	110 b	» 28 ult. V	»	503 a	»	4 ult. VIII
»	111 a	» 3 ecclesiasticos	»	503 b	»	9 ult. ecclesiasticus
»	112 a	» 28 sequuta	»	505 b	»	17 servata
»	112 b	» 4 praedicti	»	506 b	»	7 ult. primodicti
»	113 a	» 12 pluribus	»	507 a	»	10 pluries
»	113 a	» 14 et	»	507 a	»	13 ad
»	113 b	» 26 illis eorum	»	508 a	»	7 sub quibuscumque verbo- rum
»	113 b	» 34 tenoribus	»	508 a	»	14 tenores
»	114 a	» 28 expressis	»	508 b	»	3 ult. expressus
»	114 b	» 23 desiderat	»	509 b	»	7 ult. desideret
»	115 a	» 4 concernunt	»	510 a	»	20 concernunt aut concernent
»	115 b	» 18 ult. non	»	511 b	»	8 nunc
»	116 a	» 24 permittitur	»	512 a	»	5 praemittitur
»	116 a	» 28 iura	»	512 a	»	9 iuri
»	116 b	» 8 apto	»	512 b	»	16 apti
»	116 b	» 27 ult. inserviet	»	513 a	»	8 inserviat
»	117 a	» 20 ult. praeceptoque	»	512 b	»	4 ult. praecepto
»	119 b	» 21 curam*	»	517 b	»	14 ult. animarum curam
»	119 b	» 2 ult. litteris	»	518 a	»	4 tamen
»	120 a	» 21 extenderit	»	518 a	»	17 ult. extenderet
»	120 a	» 27 ult. suscepti	»	518 b	»	6 susceptus
»	120 a	» 21 ult. quoties	»	518 b	»	12 . . . (?) **
»	120 b	» 26 in Domino	»	519 a	»	15 in Domino expedire iudi- cabinus
»	121 b	» 29 nonnulla	»	520 b	»	14 ult. nonnullorum
»	121 b	» 42 nuncupatur	»	520 b	»	1 ult. nuncupatam
»	121 b	» 17 ult. cathechesimi	»	521 a	»	8 cathecheses
»	121 b	» 13 ult. diffuderint	»	521 a	»	12 diffuderit
»	121 b	» 6 ult. Nauli	»	521 a	»	19 Nauli
»	122 a	» 5 professionis	»	521 a	»	11 ult. professionem
»	122 b	» 29 ipsam quod	»	522 a	»	6 ult. ipsamque
»	122 b	» 4 ult. contraire	»	522 b	»	12 ult. contrariae
»	123 b	» 9 non trahatur	»	523 b	»	2 ult. ad iudicium non trahatur
»	123 b	» 24 ult. excommunicari	»	524 a	»	13 excommunicari non pos- sint
»	124 a	» 33 paces	»	524 b	»	12 ult. pacis
»	124 a	» 25 ult. cienda	»	524 b	»	3 ult. facienda
»	124 b	» 25 ult. decretis	»	525 b	»	22 aliis decretis
»	125 a	» 23 temporum	»	526 a	»	9 ult. tempore
»	125 a	» 2 ult. serventur	»	526 b	»	15 ult. servetur
»	127 b	» 20 a iuriumque	»	528 b	»	21 iuriumque
»	127 b	» 21 debitorem	»	528 b	»	22 debitorum
»	129 a	» 24 ult. anno m	»	531 a	»	2 ult. anno iv

* At nunc deprehendo integram esse lectionem Mainardianam.

** Forsan quotidie.

<i>Pag.</i> 126 <i>b</i> linea 15	voluimus	<i>Pag.</i> 531 <i>a</i> linea 7	volumus
» 127 <i>a</i> » 17	anne m	» 532 <i>b</i> » 5 ult.	anno iv
» 133 <i>a</i> » 6	archiepiscopo	» 533 <i>b</i> » 1	archiepiscopi
» 133 <i>a</i> » 12 ult.	quadraginta	» 534 <i>a</i> » 11	quadringenta
» 133 <i>a</i> » 7 ult.	successoribus	» 534 <i>a</i> » 17	successorum
» 133 <i>b</i> » 25	ut	» 534 <i>b</i> » 6	aut
» 133 <i>b</i> » 35	portiones	» 534 <i>b</i> » 16	portiones erant electi
» 133 <i>b</i> » 42	cappellaniis	» 534 <i>b</i> » 23	cappellaniis
» 133 <i>b</i> » 47	amittentium	» 534 <i>b</i> » 28	amittentium
» 134 <i>a</i> » 9	ipse	» 535 <i>a</i> » 20	ipso
» 134 <i>a</i> » 25	1500	» 535 <i>a</i> » 8 ult.	1050
» 134 <i>a</i> » 31 ult.	propterea	» 535 <i>b</i> » 6	praeterea
» 134 <i>a</i> » 23 ult.	anne	» 535 <i>b</i> » 15	annis
» 134 <i>a</i> » 2 ult.	fuerit	» 535 <i>b</i> » 8 ult.	defuerit
» 134 <i>b</i> » 5	defecisset	» 535 <i>b</i> » 2 ult.	defuisset
» 134 <i>b</i> » 38 ult.	simili	» 536 <i>a</i> » 13 ult.	similia
» 134 <i>b</i> » 37 ult.	cappellanos nuncupatos tantum	» 536 <i>a</i> » 11 ult.	cappellanos et quoscum- que beneficiatos tantum
» 134 <i>b</i> » 36 ult.	etsi qui sint alios	» 536 <i>a</i> » 12 ult.	et, si qui sint (inter) alios
» 134 <i>b</i> » 14 ult.	distribuendarum	» 536 <i>b</i> » 13	distribuenda
» 134 <i>b</i> » 2 ult.	amissionem	» 536 <i>b</i> » 18 ult.	amissionem
» 135 <i>a</i> » 2	interfuerit	» 536 <i>b</i> » 15 ult.	interfuerint
» 135 <i>a</i> » 3 ult.	dicto regio cappellano	» 537 <i>b</i> » 8	dictus regius cappellanus
» 135 <i>b</i> » 14	debeant et teneantur	» 537 <i>b</i> » 18 ult.	debeat et teneatur (?)
» 136 <i>a</i> » 16 ult.	dicto	» 539 <i>a</i> » 3	in dicto
» 136 <i>b</i> » 15	quam	» 539 <i>a</i> » 10 ult.	quem
» 137 <i>a</i> » 19	omnia	» 540 <i>a</i> » 20	per omnia
» 138 <i>a</i> » 12 ult.	praedictarum	» 541 <i>a</i> » 21	praedictorum
» 138 <i>a</i> » 3 ult.	fuerat	» 541 <i>a</i> » 14 ult.	fuerint
» 138 <i>b</i> » 24	etiam	» 541 <i>b</i> » 14	etiāsi
» 138 <i>b</i> » 34 ult.	editis et	» 541 <i>b</i> » 14 ult.	editis et edendis
» 138 <i>b</i> » 29 ult.	Mazariensis	» 541 <i>b</i> » 10 ult.	Mazariensis et Cataniensis
» 138 <i>b</i> » 27 ult.	huiusmodi fundatione seu institutione si in aliquo obstet	» 541 <i>b</i> » 7 ult.	huiusmodi fundationi seu institutioni si in aliquo obstet
» 139 <i>b</i> » 34	230	» 544 <i>a</i> » 8 ult.	250 (?)
» 139 <i>b</i> » 50	ducentum	» 544 <i>b</i> » 12	centum (?)
» 139 <i>b</i> » 3 ult.	praevenire	» 547 <i>a</i> » 4	provenire
» 130 <i>a</i> » 30 ult.	excedant	» 547 <i>b</i> » 4	excedat
» 130 <i>a</i> » 26 ult.	minores	» 547 <i>b</i> » 8	minoris
» 130 <i>a</i> » 25 ult.	lapsu	» 547 <i>b</i> » 9	casu
» 130 <i>a</i> » 14 ult.	ex dictis	» 547 <i>b</i> » 20	et dictis
» 130 <i>a</i> » 12 ult.	durante	» 547 <i>b</i> » 21	durantibus
» 130 <i>b</i> » 26	huiusmodi pro huiusmodi pro quibus	» 548 <i>a</i> » 19	huiusmodi pro quibus
» 130 <i>a</i> » 22	comestabili	» 548 <i>b</i> » 2 ult.	conestabili
» 130 <i>a</i> » 27	fuerunt	» 549 <i>a</i> » 3	fuerint
» 141 <i>a</i> » 5	unus	» 550 <i>a</i> » 8	unus
» 141 <i>a</i> » 9 ult.	electi	» 550 <i>b</i> » 21	electus
» 131 <i>b</i> » 24 ult.	ut licet	» 552 <i>b</i> » 7 ult.	licet
» 132 <i>a</i> » 35	Domino	» 553 <i>b</i> » 8	in Domino
» 142 <i>b</i> » 34 ult.	cunctas	» 554 <i>a</i> » 10 ult.	cunctis
» 142 <i>b</i> » 11 ult.	nuncupatur	» 554 <i>b</i> » 13	nuncupatae
» 143 <i>a</i> » 6	concilia	» 554 <i>b</i> » 13 ult.	consilia
» 143 <i>b</i> » 18	praebendae	» 555 <i>b</i> » 19	praebendas
» 144 <i>a</i> » 4	tenoribus	» 556 <i>a</i> » 6 ult.	tenores
» 144 <i>a</i> » 24 ult.	VIII	» 557 <i>b</i> » 12	VII *

* Male in nostrâ notatione irrepsit VIII.

Pag.	145 b linea	38	1647
"	146 a "	12	illorumque
"	146 b "	18	(exceptis supradictis col- lectoribus ut infra de- putandis)
"	147 a "	2 ult.	eis
"	147 b "	29 ult.	debuerint
"	147 b "	27 ult.	exempla... impressa... subscripta... obsignata
"	148 a "	16	afflictatione... contritione
"	148 a "	31 ult.	et
"	148 b "	20	alterius
"	148 b "	17 ult.	quo
"	149 a "	34 ult.	indicent
"	149 b "	16	servatis
"	149 b "	14 ult.	conspicitur
"	150 b "	14 ult.	1748
"	151 b "	17 ult.	V
"	151 b "	9 ult.	Nos
"	152 a "	9	qua
"	152 a "	17	supprimendam
"	152 a "	20	erigenda
"	152 a "	22	transferri
"	152 a "	31	X
"	152 a "	17 ult.	aulam
"	152 a "	15 ult.	praedicti
"	152 a "	3 ult.	territoriis
"	152 b "	24 ult.	sortiantur
"	152 b "	16 ult.	praefati
"	153 a "	29	mensi
"	153 a "	25 ult.	insignis
"	153 a "	7 ult.	votam
"	154 a "	18	(ad marginem) nonis maii
"	154 a "	10 ult.	hos
"	154 b "	3	argentorum
"	154 b "	38	(non exclusis dittonibus) qui... inserviant
"	154 b "	27 ult.	et
"	154 b "	12 ult.	insigna
"	155 a "	9 ult.	alium
"	155 a "	1 ult.	petitur
"	155 b "	2	thesaurariis
"	155 b "	7	congregationis
"	155 b "	15	sen
"	155 b "	16	quae
"	155 b "	16 ult.	xx
"	156 a "	23 ult.	ab aliquibus
"	157 a "	32 ult.	illis
"	157 a "	26 ult.	suos
"	157 a "	21 ult.	tornaturam
"	157 a "	6 ult.	tornaturam
"	158 a "	18	spectato
"	158 a "	24 ult.	usus
"	158 a "	6 ult.	quocumque
"	158 b "	5	etiamsi
"	158 b "	19	proemia
"	158 b "	32	praestandum
"	160 a "	1	causa

Pag.	559 a linea	10	1648
"	559 b "	9	illorum
"	560 a "	2 ult.	(exceptis supradictis col- lectoribus ut infra de- putandis
"	561 b "	11 ult.	ea
"	562 a "	14 ult.	deberent
"	562 a "	12 ult.	exemplis... impressis... subscriptis... obsignatis
"	562 b "	10 ult.	afflictationi... contritioni
"	563 a "	14	ut
"	563 b "	22	alterutrus (?)
"	564 a "	12	quae
"	564 b "	21	indicant
"	565 a "	19 ult.	servata
"	565 b "	12	conspicit
"	567 a "	20 ult.	1648
"	567 b "	10 ult.	VIII
"	567 b "	2 ult.	Non
"	568 a "	17	quae
"	568 a "	24	supprimere
"	568 a "	14 ult.	erigere
"	568 a "	12 ult.	transferre
"	568 b "	1	XIII
"	568 b "	20	caulam
"	568 b "	22	praedictum
"	568 b "	8 ult.	territori
"	569 a "	4 ult.	sortiatur
"	569 b "	6	praefatum
"	570 a "	6	mensis
"	570 a "	22	insignis
"	570 a "	3 ult.	totam
"	571 b "	4	4 maii
"	572 a "	1	hoc
"	572 a "	13	argenteorum
"	572 a "	3 ult.	(non exclusis dittonibus qui... inserviant)
"	572 b "	13	aut
"	572 b "	15 ult.	insigna
"	573 b "	10	alio
"	573 b "	15	pariter (?)
"	573 b "	21	thesaurarii
"	573 b "	13 ult.	congregatio
"	573 b "	4 ult.	sess.
"	573 b "	2 ult.	quas
"	574 a "	9 ult.	xxiii
"	575 a "	9	et ab aliquibus
"	576 b "	5	illi
"	576 b "	12	intra
"	576 b "	13	tornaturarum
"	576 b "	11 ult.	tornaturarum
"	577 b "	5 ult.	expectato
"	578 a "	24	actus
"	578 a "	2 ult.	quoque
"	578 b "	9	etiam, si
"	578 b "	20 ult.	praemissa
"	578 b "	7 ult.	praesentandum
"	680 b "	6 ult.	eusa

Pag.	160 a	linea 22	lique	Pag.	581 a	linea 13	iidem
»	160 a	» 38	alio gravi aere alieno .	»	581 a	» 14 ult.	aliud grave aes alienum
»	160 b	» 12 ult.	commodo	»	582 a	» 11 ult.	commodi
»	160 b	» 11 ult.	declarandi	»	582 a	» 9 ult.	declaramda
»	161 a	» (rubr.)	Burgensi	»	582 b	» 9 ult.	Bambergensi
»	162 a	» 23	aliis	»	581 a	» 12 ult.	alii
»	163 a	» 31	fortuniis	»	585 b	» 1 ult.	fortunis
»	163 a	» 32	tutione	»	586 a	» 1	tutione
»	163 a	» 33	parcant	»	586 a	» 2	pareant
»	163 a	» 24 ult.	praesumant	»	586 a	» 15	praesumerent
»	163 a	» 5 ult.	concessissent	»	586 a	» 7 ult.	concessisset
»	163 b	» 4	sive post	»	586 b	» 2	sive ante sive post
»	163 b	» 10	praedictas	»	586 b	» 7	praedicta
»	164 b	» 6	altera	»	588 a	» 9	edita
»	165 a	» 11 ult.	An	»	589 a	» 2 ult.	An quando
»	150 a	» 1 ult.	1647	»	591 b	» 15	1648
»	166 b	» 5	aufferri	»	592 a	» 18	aufferri iusserunt
»	166 b	» 12	antea	»	592 a	» 25	cum antea
»	166 b	» 21 ult.	quantumvis	»	592 b	» 18	quantivis
»	166 b	» 5 ult.	sicque	»	592 b	» 5 ult.	sique
»	167 a	» 25	intimatio	»	593 a	» 21	intimato
»	167 b	» 13	aliqui	»	593 b	» 9 ult.	aliquo
»	167 b	» 26 ult.	VII	»	591 a	» 21	VIII
»	167 b	» 14 ult.	omnimodum	»	594 a	» 8 ult.	commodum
»	167 b	» 4 ult.	faciant	»	594 b	» 4	facient
»	168 a	» 26	gaudere possint	»	594 b	» 9 ult.	gaudere poterunt quomodo dolibet in futurum, uti, frui, potiri et gaudere possint
»	168 a	» 27	utpote	»	594 b	» 9 ult.	utque
»	169 a	» 7	debitae	»	596 a	» 22	debita
»	169 a	» 22	subditorumque	»	596 a	» 4 ult.	subditorum, quam
»	169 a	» 31	erudiendis	»	596 b	» 5	iuvenibus erudiendis
»	169 a	» 35	ministorum	»	596 b	» 9	ministorum numero
»	169 a	» 17 ult.	honoribus	»	596 b	» 15 ult.	oneribus vel honoribus
»	169 b	» 25	quorumcumque	»	597 a	» 17 ult.	quorumcumque
»	169 b	» 37	decrevimus	»	597 a	» 5 ult.	decernimus
»	170 a	» 1 ult.	iv	»	598 b	» 6	v
»	170 b	» 3 ult.	illisque	»	599 a	» 13 ult.	illique
»	171 a	» 32	deque	»	599 b	» 19 ult.	atque
»	171 b	» 8 ult.	iv	»	600 b	» 13 ult.	v
»	172 a	» 15 ult.	valeant	»	601 b	» 8	valerent
»	172 b	» 18	possint	»	601 b	» 3 ult.	possent
»	172 b	» 3 ult.	vigebant	»	602 b	» 2	vigeant
»	173 a	» 19	concessi	»	602 b	» 23	concesso
»	173 a	» 18 ult.	posset	»	603 a	» 13	possit
»	173 b	» 17 ult.	librum	»	603 b	» 5 ult.	liberum
»	174 a	» 4 ult.	officium	»	604 b	» 10 ult.	officiunt
»	175 b	» 17 ult.	universalibus	»	607 a	» 7	in universalibus
»	177 b	» 31	sicut	»	609 b	» 18 ult.	Si, sicut
»	178 a	» 17	consultatores	»	610 a	» 10 ult.	consultores
»	179 b	» 18	unum	»	612 b	» 11	unam
»	180 b	» 34 ult.	monachi	»	614 a	» 17 ult.	monachos
»	180 b	» 10 ult.	Pauli praedecessoris nostri	»	614 b	» 8	Paulo praedecessore nostro
»	181 a	» 3	divinae	»	614 b	» 21	vivae
»	181 a	» 26	observetur	»	615 a	» 2	censeatur
»	183 a	» 26	exposito	»	618 a	» 16	expositum fuit

Pag.	181	b	linea	6	causa	Pag.	620	a	linea	19	cusa
"	184	b	"	19	ult. partium, quoniam . . .	"	620	b	"	22	partium eidem hopistali constet. Quoniam
"	186	a	"	14	praedicti	"	622	b	"	16	praedictis
"	186	a	"	14	certis	"	622	b	"	17	ceteris
"	187	b	"	27	ult. coniuncti sunt	"	625	a	"	13	ult. coniuncti
"	187	b	"	15	ult. quia	"	625	a	"	1	ult. qui
"	188	a	"	3	in certis	"	625	b	"	17	certis
"	188	a	"	6	Indiis	"	625	b	"	20	Indis
"	188	a	"	20	ac cum	"	625	b	"	9	ult. ac ut cum
"	188	a	"	29	ult. dictosque presbyteros .	"	626	a	"	13	dictisque presbyteris
"	188	a	"	28	ult. coniuncti	"	626	a	"	14	coniungi
"	188	a	"	16	ult. cum eisdem, mestisque	"	626	a	"	25	cum eisdem mestisis
"	192	b	"	23	ult. gestant	"	629	b	"	6	ult. gestatis
"	192	b	"	11	ult. ac	"	630	a	"	2	ad
"	193	a	"	28	ult. in	"	631	b	"	10	qui
"	193	a	"	6	ult. pie prompteque	"	630	b	"	12	ult. pie promptaeque
"	193	b	"	20	fides	"	631	a	"	11	fideles
"	193	b	"	13	ult. agnoscant	"	631	b	"	6	agnoscant omnes
"	194	a	"	29	ult. iacendant	"	632	a	"	11	ineedant
"	194	a	"	18	ult. omnibus	"	632	b	"	4	ult. ab omnibus
"	194	a	"	8	ult. indulta	"	633	a	"	8	et indulta
"	194	b	"	3	quarumvis	"	633	a	"	18	quorumvis
"	199	b	"	11	quacumque	"	634	b	"	1	ult. quaecumque
"	199	b	"	5	ult. monasteriis	"	635	b	"	9	monasterii
"	195	a	"	13	iunii	"	638	a	"	17	iulii (?)
"	195	a	"	32	Rhenum	"	638	a	"	1	ult. trirremium
"	197	a	"	14	praedictis	"	639	b	"	19	ult. praedicto (?)
"	198	b	"	26	ult. signandae	"	642	a	"	8	ult. assignandae
"	199	a	"	39	valeant	"	643	a	"	13	valeat
"	199	b	"	7	adducta	"	643	b	"	7	adductae
"	199	b	"	17	copiam	"	643	b	"	17	quodpiam
"	199	b	"	22	ult. praemissis	"	644	a	"	5	permissis
"	199	b	"	22	ult. prohibentis	"	644	a	"	5	prohibitis
"	200	b	"	30	summa	"	645	a	"	6	ult. summam
"	200	b	"	18	ult. constituto	"	645	b	"	17	constito
"	201	b	"	22	ult. arbitrari	"	647	a	"	18	arbitrati
"	202	a	"	19	ult. nature	"	648	a	"	2	mature
"	202	b	"	26	debitum	"	648	b	"	1	habitus
"	204	a	"	12	amissionis	"	650	b	"	6	amissionis
"	204	a	"	35	ad	"	650	b	"	13	ult. ac
"	204	b	"	33	non	"	651	b	"	12	sive non
"	204	b	"	38	contigui	"	651	b	"	17	contiguis
"	206	a	"	20	larem	"	653	b	"	18	ult. larium
"	207	a	"	9	debeant	"	655	a	"	18	ult. debeant
"	207	a	"	14	ult. eam	"	655	b	"	13	ult. etiam
"	207	b	"	12	ult. procedat	"	656	b	"	15	praecedant
"	208	b	"	10	ac	"	657	b	"	15	ad
"	208	b	"	29	ult. ob praedicta	"	658	a	"	8	sed ob praedicta
"	208	b	"	16	ult. longae	"	658	a	"	29	longae
"	208	b	"	9	ult. de	"	658	a	"	15	ult. et
"	209	a	"	15	cuius	"	658	b	"	9	cuiusvis
"	209	b	"	7	per	"	659	a	"	16	ult. quae, per
"	209	b	"	39	praefatarum	"	659	b	"	17	praefatos
"	210	a	"	9	ult. servanda	"	660	b	"	21	servanda foret
"	210	b	"	12	rubr. conventionem	"	661	a	"	2	conversionem
"	210	b	"	25	fecit	"	661	a	"	11	facit
"	211	a	"	5	datas	"	661	b	"	16	ac datas

Pag.	212 b	linea	21	inducimus
"	212 b	"	26	cum
"	212 b	"	13 ult.	praesenten
"	212 a	"	1 ult.	vi
"	213 b	"	15	enses
"	213 b	"	2	vi
"	214 a	"	9	concesserit
"	214 a	"	21 ult.	bella
"	214 a	"	4 ult.	commorantium et consis-
				tentium
"	214 b	"	9	durante praedicto . . .
"	214 b	"	29	et
"	214 b	"	15 ult.	eximatur
"	215 a	"	15 ult.	respectu
"	216 b	"	1	a nobis
"	216 b	"	6	et pro
"	218 b	"	22 ult.	iudicem
"	219 a	"	5	expressas
"	219 a	"	15 ult.	latis
"	219 a	"	11 ult.	possint et valeant . .
"	219 b	"	5 ult.	pro te
"	220 a	"	22 ult.	illum
"	220 b	"	30	ex
"	220 b	"	17 ult.	firmatum
"	221 a	"	34	religionis
"	221 a	"	37	omnimode
"	221 a	"	14 ult.	et
"	221 a	"	6 ult.	concedimus demum . .
"	222 a	"	9	etiam
"	222 a	"	4 ult.	excedentium
"	222 b	"	7	professorum
"	223 a	"	8	alios
"	223 a	"	30	quae
"	223 a	"	36	cuiuslibet
"	223 b	"	21	quarum
"	223 b	"	21 ult.	resultantia
"	224 a	"	17 ult.	Congregationis
"	224 a	"	10 ult.	commutavimus
"	224 b	"	1	pro parte
"	224 b	"	25	fieri permissis
"	224 b	"	15 ult.	singulis
"	224 b	"	12 ult.	servanda
"	224 b	"	12 ult.	foret
"	226 b	"	29 ult.	attentari
"	227 a	"	19	vii
"	227 b	"	3	immediate
"	227 b	"	6 ult.	maiori
"	228 a	"	20	computandum
"	228 a	"	29	honore
"	229 b	"	16	illa
"	229 b	"	29	amissionis
"	229 b	"	30	poenas
"	229 b	"	31	incurrendas
"	229 b	"	5 ult.	consenserint

Pag.	664 a	linea	16	inducimur
"	664 a	"	18	prout cum
"	664 b	"	3	praesentes (?)
"	664 b	"	13	vii *
"	664 b	"	2 ult.	ensis
"	665 a	"	2 ult.	vii
"	666 a	"	16 ult.	accesserit
"	666 b	"	21 ult.	bella, premittitur
"	666-667	"	"	commorantes et consis-
				tentes
"	667 a	"	13	durante sexennio a prae-
				dicto
"	667 a	"	9 ult.	et quod
"	667 b	"	18	eximantur
"	668 b	"	2	respectu
"	670 a	"	14 ult.	nobis
"	670 a	"	9 ult.	pro
"	673 b	"	16 ult.	in iudicem
"	674 a	"	11	expressum
"	674 b	"	17	latis
"	674 b	"	21	possit et valeat
"	675 b	"	5	per te
"	676 a	"	12	illam
"	676 b	"	20	de
"	676 b	"	9 ult.	firmum
"	677 b	"	6	religiosos
"	677 b	"	9	omnimodae
"	677 b	"	20	ut
"	677 b	"	14 ult.	concedimus Penum
"	678 b	"	19 ult.	etiamsi
"	679 a	"	5 ult.	excedentem
"	679 b	"	4	professores
"	680 a	"	12 ult.	alias
"	680 b	"	11	qua
"	680 b	"	17	cuiuslibet iuris
"	681 a	"	15 ult.	quam
"	681 b	"	15	resultante
"	682 a	"	12 ult.	Congregationem
"	682 b	"	7	commutamus
"	682 b	"	17	aut pro parte
"	683 a	"	9	permissis, fieri
"	683 a	"	13 ult.	singulis, eorum tenores
"	683 a	"	10 ult.	servata
"	683 a	"	10 ult.	foret, habentes
"	686 a	"	24	attentari, decernimus
"	686 b	"	27	viii
"	687 a	"	11 ult.	inciderit, in diem imme-
				diatē
"	688 a	"	3	pro maiori
"	688 a	"	11 ult.	computandorum
"	688 a	"	5 ult.	onere
"	690 b	"	10	illae
"	690 b	"	23	amissionis
"	690 b	"	24	poenis
"	690 b	"	25	incurrendis
"	691 a	"	18	non consenserint

* Hanc emendationem nunc addimus, et hn. 14 n. edit. legendum vi pro iv.

Fag. 230 a linea 21 ult. Urbani praedecessoris pa-
riter nostri

Fag. 691 b linea 14 ult. Urbani praedecessoris no-
stri litteris, necnon Bo-
nifacii VIII praedeces-
soris pariter nostri

" 231 a " 8 praeterea
" 231 a " 6 ult. ut
" 231 b " 3 quod qui
" 231 b " 8 sub
" 232 a " 20 fungimus
" 232 b " 2 nis
" 233 b " 3 produci
" 234 a " 5 diffuse
" 234 b " 20 ult. applicata
" 235 a " 6 qua
" 236 b " 19 litteris
" 237 b " 7 canonicos
" 237 b " 11 poenitentiarios
" 237 b " 3 ult. lecturae
" 238 a " 25 in praedictis
" 238 b " 12 ult. 1647
" 240 a " 25 ult. quae
" 241 a " 21 constituto
" 243 a " 8 neque
" 243 a " 11 expressis
" 244 a " 12 exercendi
" 244 b " 3 necnon
" 244 b " 28 laborabat
" 245 a " 11 Ordinarius
" 246 a " 11 extra
" 246 b " 13 congregatio
" 246 b " 24 obaeratas
" 247 a " 9 datum
" 247 b " 16 ult. executiones
" 248 a " 1 patrum
" 248 b " 25 ult. valent
" 249 a " 7 ferventibus
" 249 a " 4 ult. libere
" 250 a " 24 ult. cogitur
" 250 b " 20 ult. et congregationis, non ta-
men earumque benefi-
cia praedicto inquisitio-
nis officio unita in totum.
fratres vero Mendican-
tes pro medietate dum-
taxat ab eisdem decimis
et illarum solutione im-
munes et exemptos esse
volumus et decernimus
ecclesias, etc.

" 692 b " 8 ult. propterea
" 693 b " 4 et
" 693 b " 12 quodque
" 693 b " 17 super
" 694 b " 11 fungimur
" 695 a " 15 ii
" 695 b " 12 perduci
" 697 b " 1 diffusae
" 698 b " 17 ult. et applicata
" 699 a " 11 quavis
" 701 b " 6 lineis
" 703 a " 3 canonicus
" 703 a " 6 poenitentiarius
" 703 b " 14 lectores
" 703 b " 1 ult. prout in praedictis
" 705 a " 13 1648
" 707 a " 2 ult. qua
" 708 b " 21 ult. constituto
" 711 b " 12 aeque
" 711 b " 18 expressas
" 713 a " 22 exercendo
" 713 b " 9 ult. nec
" 714 a " 17 laborat
" 714 b " 19 ult. Ordinarios non
" 716 a " 11 ult. vel extra
" 717 a " 13 congregatione
" 717 a " 21 oneratas
" 717 b " 8 ult. datae
" 719 a " 19 executionem
" 719 a " 3 ult. patres
" 720 b " 4 vellent
" 720 b " 9 ult. ferventius
" 721 b " 5 libro
" 722 b " 13 ult. cogimur
" 723 b " 5 ult. et congregationum (non
tamen earum quae in-
ferius descriptae sunt
ac militiarum regularium
in universo dominio dic-
tae Reipublicae Vene-
torum existentium; ac
insuper alias sexdecim
decimas omnium et qua-
rumcumque pensionum
annuarum super fructi-
bus, redditibus et pro-
ventibus supradictis as-
signatarum et assignan-
darum, ab omnibus et
quibuscumque patriar-
chis, primatibus, archie-
piscopis, episcopis, et
aliis ecclesiarum prae-
latis, ceterisque cuius-

cumque status, gradus, dignitatis et conditionis personis (exceptis dumtaxat venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus, nec non dilectis filiis fratribus hospitalis S. Iohannis Hierosolymitani, ac fratribus Mendicantibus praedictis, et insuper beneficiis ecclesiasticis officio sanctae inquisitionis haereticae pravitatis in dicto dominio instituto unitis, annexis et applicatis; quos cardinales ac fratres hospitalis praedicti ac beneficia praedicti inquisitionis officio unita, in totum, fratres vero Mendicantes pro medietate dumtaxat ab eisdem decimis et illarum solutione immunes et exemptos esse volumus et decernimus) ecclesias, etc.

Pag.	251	a	linea	31	pertinentia
»	252	a	»	15 ult.	praedictis, a dictis . . .
»	252	a	»	2 ult.	moderandi
»	252	b	»	23 ult.	non posse
»	252	b	»	15 ult.	expressis
»	258	a	»	30	convertimus
»	258	a	»	31	et honoribus
»	258	b	»	16	illam
»	258	b	»	21 ult.	et oppidi
»	259	b	»	2 ult.	suppressionis
»	260	a	»	11	et pro tempore
»	260	a	»	16	exequi
»	260	a	»	11 ult.	anno ix
»	253	a	»	27 ult.	tandem
»	253	a	»	12 ult.	moneta
»	253	b	»	2	in vectis
»	253	b	»	6	necessarium
»	253	b	»	27	consimili
»	253	b	»	28	cussa
»	253	b	»	27 ult.	ad triginta
»	253	b	»	18 ult.	concilii
»	253	b	»	8 ult.	alio gravi aere alieno .
»	253	b	»	8 ult.	quod
»	253	b	»	2 ult.	computatis
»	254	2	»	1	pretium
»	254	a	»	21	aere
»	254	a	»	30	continente
»	254	b	»	0	eos
»	255	a	»	25	imposita

Pag.	724	b	linea	1	pertinentium
»	726	a	»	13 ult.	praedictis assignamus; ac a dictis
»	726	b	»	1	mandandi
»	727	a	»	6	non possint
»	727	a	»	13	concessis
»	727	b	»	18	convertentes
»	727	b	»	21	honoribus et
»	728	a	»	20 ult.	illa
»	728	b	»	11	oppidi
»	730	a	»	4 ult.	subreptionis
»	730	b	»	11	pro tempore
»	730	b	»	14	excipi
»	731	a	»	3	anno x
»	731	a	»	14 ult.	eandem
»	731	b	»	1	monetae
»	731	b	»	15	in vectis
»	731	b	»	18	necessariorum
»	731	b	»	1 ult.	consimilis
»	732	a	»	1	cura
»	732	a	»	15	triginta
»	732	a	»	14 ult.	consilii
»	734	a	»	4 ult.	aliud grave aes alienum
»	732	a	»	4 ult.	quo
»	732	b	»	3	commutatis
»	732	b	»	6	partium
»	732	b	»	15 ult.	aeri
»	732	b	»	7 ult.	continenter
»	733	a	»	1 ult.	vos
»	734	a	»	3 ult.	posita

Pag. 255 <i>b</i> linea 16	praecipere	Pag. 735 <i>a</i> linea 13	percipere
" 256 <i>a</i> " 26	1651	736 <i>a</i> " 7	1653
" 256 <i>a</i> " 27	ix	736 <i>a</i> " 8	x
" 256 <i>b</i> " 30	tam non	736 <i>b</i> " 9 ult.	etiam
" 256 <i>b</i> " 28 ult.	ac	737 <i>a</i> " 4	ex
" 257 <i>a</i> " 6	esse	737 <i>a</i> " 6 ult.	esset
" 257 <i>a</i> " 14 ult.	directe	738 <i>a</i> " 1	directe vel indirecte
" 257 <i>b</i> " 6 ult.	liberi	738 <i>b</i> " 8 ult.	libri
" 260 <i>b</i> " 21	periculosos	739 <i>b</i> " 1	periculosum
" 260 <i>b</i> " 31	laici	739 <i>b</i> " 11	laici
" 260 <i>b</i> " 31	vel	739 <i>b</i> " 3	nec
" 262 <i>b</i> " 21 ult.	earum	742 <i>b</i> " 18	eorum
" 262 <i>b</i> " 5 ult.	quod	742 <i>b</i> " 5 ult.	quod ad
" 263 <i>a</i> " 16	ut	743 <i>a</i> " 20	et
" 263 <i>a</i> " 29	1652	743 <i>a</i> " 30	1653
" 263 <i>b</i> " 2	grado	743 <i>a</i> " 17 ult.	gradu
" 263 <i>b</i> " 12	impedire	743 <i>a</i> " 7 ult.	impediri
" 264 <i>a</i> " 21	aliqua	744 <i>b</i> " 11 ult.	aliquae
" 264 <i>b</i> " 33	clausas	744 <i>b</i> " 1 ult.	clausos
" 264 <i>b</i> " 5 ult.	V	746 <i>a</i> " 2	VIII
" 266 <i>a</i> " 15	existentium	747 <i>b</i> " 22	existentibus
" 266 <i>b</i> " 18 ult.	nunciis	748 <i>b</i> " 6 ult.	nuncii
" 267 <i>b</i> " 9	subrebat	749 <i>b</i> " 1 ult.	subrepat
" 268 <i>b</i> " 8	aere	751 <i>b</i> " 4	 (?)
" 268 <i>b</i> " 13	futuram	751 <i>b</i> " 9	futurum
" 268 <i>b</i> " 17	nuncupata	751 <i>b</i> " 13	nuncupatae
" 268 <i>b</i> " 18	sita	751 <i>b</i> " 14	sitae
" 268 <i>b</i> " 33	formam	751 <i>b</i> " 11 ult.	formam
" 268 <i>b</i> " 44	neque	752 <i>a</i> " 2	atque
" 268 <i>b</i> " 48	illorum	752 <i>a</i> " 6	illorumque
" 269 <i>a</i> " 6	ut	752 <i>a</i> " 11 ult.	ut per
" 269 <i>a</i> " 19	totalis	752 <i>b</i> " 4	tot
" 269 <i>b</i> " 29	prohibentes	753 <i>a</i> " 4 ult.	prohibentis
" 271 <i>b</i> " 16	nuncupato	756 <i>a</i> " 12 ult.	nuncupati
" 272 <i>b</i> " 14	refectionem	757 <i>b</i> " 12	resecationem
" 273 <i>a</i> " 4	factae	758 <i>a</i> " 16 ult.	facere
" 273 <i>a</i> " 12	variis	758 <i>a</i> " 8 ult.	variis
" 273 <i>a</i> " 1 ult.	hibuisse	758 <i>b</i> " 5 ult.	tribuisse
" 273 <i>b</i> " 17	metem	759 <i>a</i> " 12	metam
" 273 <i>b</i> " 34	quocumque	759 <i>a</i> " 13 ult.	quocumque
" 274 <i>b</i> " 8	quam	760 <i>b</i> " 7	quum
" 274 <i>b</i> " 9	nos	760 <i>b</i> " 8	vos
" 275 <i>a</i> " 10	pendens	761 <i>a</i> " 13 ult.	pendent
" 276 <i>a</i> " 6 ult.	existentium	763 <i>a</i> " 2 ult.	existentibus
" 277 <i>a</i> " 30 ult.	additus	764 <i>b</i> " 20	additis
" 277 <i>b</i> " 2	etiamsi	765 <i>a</i> " 7	etiam, si
" 277 <i>b</i> " 5	recursum	765 <i>a</i> " 9	recursum habere
" 277 <i>b</i> " 20	defaetatum	765 <i>a</i> " 13 ult.	defaetatum
" 277 <i>b</i> " 24	quae	765 <i>a</i> " 10 ult.	quas
" 277 <i>b</i> " 26	angariis	765 <i>a</i> " 7 ult.	Augiensibus (?)
" 278 <i>a</i> " 22	1635	766 <i>a</i> " 14	1653
" 279 <i>a</i> " 16 ult.	substantationem	767 <i>b</i> " 2 ult.	substantationem
" 279 <i>a</i> " 10 ult.	impensas	768 <i>a</i> " 5	impensa
" 279 <i>a</i> " 5	institutas	768 <i>a</i> " 11	institutas
" 279 <i>b</i> " 27	contraria	768 <i>a</i> " 2 ult.	non contraria
" 279 <i>b</i> " 21 ult.	attentari	768 <i>b</i> " 16	attentari decernas
" 280 <i>a</i> " 3 ult.	factam fuisse	769 <i>b</i> " 10	facta fuisset
" 281 <i>a</i> " 2 ult.	asseramus	771 <i>a</i> " 12	 (?)

<i>Pag.</i>	281 <i>b</i>	linea	11	in monasterio sibi com-	<i>Pag.</i>	771 <i>a</i>	linea	25	in monasteriis sibi com-
				mendata					mendatis
»	181 <i>b</i>	»	31	<i>ult.</i> conventuum	»	771 <i>b</i>	»	9	conventum
»	282 <i>b</i>	»	3	generalis	»	772 <i>b</i>	»	24	generali
»	282 <i>b</i>	»	32	x	»	773 <i>a</i>	»	9	xi
»	282 <i>b</i>	»	22	<i>ult.</i> titulus	»	773 <i>a</i>	»	20	<i>ult.</i> titulum
»	282 <i>b</i>	»	5	<i>ult.</i> dignitate	»	773 <i>a</i>	»	3	<i>ult.</i> ac dignitate
»	283 <i>a</i>	»	17	<i>ult.</i> principes	»	774 <i>a</i>	»	9	principales
»	283 <i>b</i>	»	30	<i>ult.</i> existant	»	774 <i>b</i>	»	21	existat
»	283 <i>a</i>	»	7	<i>ult.</i> nec non	»	774 <i>b</i>	»	1	<i>ult.</i> non obstantibus praemis-
									sis, nec non
»	286 <i>a</i>	»	14	morte	»	778 <i>a</i>	»	18	sit morte
»	286 <i>a</i>	»	31	sic	»	778 <i>a</i>	»	9	<i>ult.</i> sit
»	287 <i>a</i>	»	19	affectum	»	779 <i>b</i>	»	11	<i>ult.</i> affectu
»	287 <i>b</i>	»	17	<i>ult.</i> damnaverimus	»	780 <i>b</i>	»	11	<i>ult.</i> damnavimus
»	287 <i>b</i>	»	10	<i>ult.</i> fuisse	»	780 <i>b</i>	»	4	<i>ult.</i> fuisset

URBANI VIII

CONSTITUTIONES

Ab anno decimo septimo pontificatus ipsius et deinceps.

n. C. 1639

DCLVIII.

Quod ministri provinciales Indiarum Ordinis Minorum sancti Francisci de Observantia pro tempore existentes possint mittere commissarios, qui eorum nomine in capitulo generali suffragium ferant.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Circumspecta Romani Pontificis providentia ea quae in personarum regularium capitulis generalibus interdum sancita et auctoritate apostolicâ comprobata fuerunt, ipsâ subinde rerum experientiâ suadente, praesertim cum felici earumdem personarum statui et quieti opportune consulitur, immutat, in hisque suae sollicitudinis partes favorabiliter interponit, prout conspicit in Domino salubriter expedire.

Causa huius constitutionis.

§ 1. Aliâs siquidem in capitulo generali Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantia nuncupatorum de anno MDCXXV celebrato inter alia conditum fuit statutum tenoris sequentis, videlicet: *Caveant ex Indianis provinciis*

ministri provinciales, ne ad capitulum generale, vel, aut¹ ipsi, vel commissarios suo nomine mittant, solis custodibus veniendi facultate concessâ; nosque statutum huiusmodi, illius tenore inserto, confirmavimus et approbavimus, prout in nostris desuper in simili formâ Brevis expeditis litteris², quarum tenores praesentibus pro expressis haberi volumus, plenius continetur. An. C. 1639

§ 2. Cum autem, sicut nobis nuper exponi fecit dilectus filius Ioannes Marinero dicti Ordinis minister generalis, patres in capitulo generali eiusdem Ordinis in hac alimâ Urbe nostrâ novissime celebrato congregati ministris provincialibus praedictarum provinciarum Indiarum antiquum ius quod habebant, ut ad capitulum generale commissarios eorum nomine suffragium laturos mittere possent, iustis ex causis restituendum esse censuerint: nobis propterea dictus Ioannes minister generalis humiliter supplicari fecit, ut in praemissis opportune providere de benignitate apostolicâ dignaremur.

Generalis supplicat Pontificem pro indulto prout in rubricâ.

¹ Pro *vel, aut* puto legendum esse *veniant*; aut potius *nisi veniant ipsi* (R. T.).

² Quas puto deesse (R. T.).

Cui Pontifex
annuit.

§ 3. Nos igitur, eiusdem Ioannis ministri generalis votis annuere volentes, illumque specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, ministris provincialibus dictarum provinciarum Indiarum, pro tempore existentibus, quod ad capitulum generale dicti Ordinis mittere possint commissarios, qui eorum nomine suffragium ferant, eâ tamen lege, ut tam commissarii, qui mittentur, quam etiam eustodes, filii earum provinciarum respective sint, pro quibus mittentur, vel in eis incorporati sive in Indiis sive in aliis Europae partibus existant, dummodo ad electionis effectum non incorporentur; ac ut tam commissarii quam eustodes praedicti a suis provinciis non aliter quam iuxta constitutiones generales Segobienenses eligantur; quodque, si commissarii et eustodes huiusmodi in itinere decedant, suffragium suum nemini, etiam tamquam procuratori, absenti vel praesenti committere possint, ac idem in aliis etiam praelatis et vocalibus iuxta laudabilem dicti Ordinis consuetudinem servetur, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, concedimus et indulgemus.

Constitutionem
Clementis VIII
confirmat.

§ 4. Et insuper, pro commodiori praemissorum executione, constitutionem felicis recordationis Clementis Papae VIII praedecessoris nostri, quae incipit: *His quae ad regularium personarum statum*, die iv martii mdc, pontificatus sui anno ix, editam¹ (qua cavetur, ut in provinciis dicti Ordinis in partibus Indiarum, prae-

sertim in Limensi provinciâ, ad magistratus provincialis seu quodlibet aliud dignitatis officium assumi non valeant alii dicti Ordinis religiosi, quam illi qui eiusdem provinciae alumni sunt, vel ad eam expresse ac nominatim missi in¹ Hispaniis, et cum ministri generalis aut commissarii Indiarum apud catholici Hispaniarum regis curiam assistentis litteris obedientialibus in illis provinciis incorporati fuerunt) innovamus, approbamus, et confirmamus; declarantes sub illis verbis *seu quodlibet aliud dignitatis officium*, in dictâ constitutione expressis, ministri provincialis, tam pro regendâ provinciâ, quam pro ferendo suffragio in capitulo generali designati vicarii provincialis, custodis, definitorum, guardianorum conventuum et vicariorum officia comprehendi et comprehensa intelligi;

§ 5. Sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos, et Sedis Apostolicae nuncios, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 6. Quocirca dilectis filiis nunc et pro tempore existentibus dicti Ordinis commissariis generalibus in Indiis in virtute sanctae obedientiae, ac sub excommunicationis latae sententiae, privationisque suorum officiorum, et perpetuae inhabilitatis ad alia obtinenda poenis, praecipimus et mandamus, ut praesentes litteras et in eis contenta quaecumque inviolabiliter servent, et ab aliis, ad quos spectat et spectabit, quomodolibet servari curent; alioquin, si eos hac in parte deliquisse compertum fuerit, ipso facto ad propriam provinciam regredientes, omni privilegio,

Nec aliter iudicari posse decernit.

Praemissa observari iubet.

¹ Eam habes in tom x, pag. 571 (n. r.).

¹ Ex loco parallelo legend. *ex pro in* (n. r.).

titulo, immunitate et exemptione privati remaneant; iniungentes et districte praecipientes dicto Ioanni, et aliis pro tempore existentibus Ordinis praedicti ministris generalibus, ut citra conniventiam quaecumque poenas praedictas contra transgressores debitae executioni demandari faciant, onerando in his eorum conscientias.

Contrariis
derogat.

§ 7. Non obstante statuto et litteris nostris praedictis, aliisque apostolicis, et in universalibus, provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon dicti Ordinis et provinciarum praedictarum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel aliâ quavis firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eisdem Ordini et provinciis, illorumque ministris generalibus, ac provincialibus et commissariis praedictis, aliisque superioribus, fratribus et personis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, ac irritantibus et aliis decretis, in genere vel in specie, ac aliâs in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiam si de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis
credi mandat.

§ 8. Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo

personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus adhibeatur fides, quae adhiberetur praesentibus, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die vi augusti MDCXXXIX, pontificatus nostri anno XVII.

Dat. die 6 augusti 1639, pontif. anno XVII.

DCLIX.

Confirmatio decreti Congregationis Regularium circa delationem habitus fratrum Tertii Ordinis sancti Francisci.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

Nobis pro parte dilecti filii Marci Antonii Bottonii, Bononiensis, Tertii Ordinis sancti Francisci commissarii generalis et procuratoris, nuper expositum fuit, quod inter generalia dicti Ordinis statuta, apostolicâ auctoritate confirmata, reperitur infrascriptum, videlicet:

Instantia commissarii generalis.

§ 1. Religioni consulentes decernimus, ut, iuxta nostra apostolica privilegia, nostrorum habitus sit tunica talaris cum scapulari, veste, sive cucullo utrinque angulari, posteriori tamen angulo funiculum tangenti; pallium vero instar impluviae, nullâ vel coloris vel formae differentiâ, ut eodem modo et colore, quem vulgo *beretinum* appellamus, omnes vestiantur.

Decretum Congregationis Regularium.

§ 2. Verum, quia fratres Ordinis alicubi aliquando a fratribus Ordinis Minorum eiusdem sancti Francisci Conventualium nuncupatorum super hoc de facto perturbantur: nobis propterea dictus exponens ad obviandum controversiis et litibus quibuscumque humiliter supplicari fecit, ut praefatum decretum, pro illius firmiori subsistentiâ, apostolicae confirmationis patrocinio communire de beniginitate apostolicâ dignaremur.

Cuius petitur
confirmatio.

§ 3. Nos igitur, eundem exponentem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati,

Confirmatio
decreti, de quo
in rubrica.

§ 4. De venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium negotiis regularium praepositorum consilio, decretum praefatum, cum omnibus et singulis in eo contentis, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adicimus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

Clausulae.

§ 5. Decernentes illud necnon praesentes litteras valida, firma et efficacia existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac primodictis fratribus in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis inviolabiliter observari, nec eos a quoquam, quavis auctoritate fungente, quomodolibet molestari, perturbari vel inquietari posse vel debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio
contrariorum.

§ 6. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, dicti Ordinis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel aliâ quavis firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et

sufficienter expressis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die ix septembris MDCXXXIX, anno xvii.

Dat. die 9 septembris 1639, pontif. anno xvii.

DCLX.

Facultas Georgio Conaeo Scoto conceditur nominandi praepositum pro catholicis Angliae¹.

Dilecto filio Georgio Conaeo,
clerico seu presbytero Scoto,
Urbanus Papa VIII.

Dilecte fili,
salutem et apostolicam benedictionem.

Romani Pontifices, gerentes in terris vices Eius, qui, relictis nonaginta novem ovibus in deserta², abiit ad unam quae perierat, postquam regnum Angliae ab ovile Ecclesiae Romanae et universalis Ecclesiae secessit, anxii semper et solliciti fuerunt, ne pusillus grex, quem sibi in eo regno praeservavit Dominus, a caulis catholicae fidei aut christianae unitatis et charitatis aberret; ac proinde aliquos pro temporum diversitate catholicis in eo regno degentibus praefecerunt, qui eos in spiritualibus dirigerent, et, prout opus esset, alios in fide stabilirent et confirmarent, alios humeris impositos ad gregem deportarent.

Romani Pontifices semper solliciti de catholicis Anglis.

§ 1. Nos, quos pro officii nostri ratione eadem sollicitudo urget, attendentes nulum ad praesens in Anglia existere, qui commissâ a nobis auctoritate simile munus exerceat, volentes propterea aliquem in eo regno esse, qui sub praepositi no-

Urbanus
Georgio Conaeo
praepositum eis
praeficiendi po-
testatem facit.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Aptius lege *deserto* (n. r.)

mine interea, dum sanctae Sedi Apostolicae ita expedire videbitur, catholicos in spiritualibus dirigat, quaerentibusque, aut indigentibus, spirituale solamen prompte impendat, de tuâ fide, prudentiâ, integritate, catholicae religionis zelo et doctrinâ plurimum in Domino confisi, motu proprio, et ex certâ scientiâ maturâque deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, tibi facultatem nominandi praepositum in Angliae regno praedicto, qui omnibus catholicis in dicto regno existentibus, sive iis quos pro tempore existere contigerit, ad nostrum et Sedis Apostolicae beneplacitum, praesit in spiritualibus, et tamquam director spiritualis, cum facultatibus prope diem submittendis, praesideat, tenore praesentium concedimus et impertimur.

Derogatur
contrariis.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die x septembris MDCXXXIX, pontificatus nostri anno xvii.

Dat. die 10 septembris 1639, pontif. anno xvii.

DCLXI.

Sequitur Breve deputationis favore personae a praedicto Conaeo seligendae¹.

Dilecto filio Georgio Conaeo,
clerico seu presbytero Scoto,

Urbanus Papa VIII.

Dilecte fili,
salutem et apostolicam benedictionem.

Prooemium
rout in prae-
cedenti.

Romani Pontifices, gerentes in terris vices Eius, qui, relictis nonaginta novem ovibus in deserto, abiit ad unam quae perierat, postquam regnum Angliae ab ovile Ecclesiae Romanae et universalis Ecclesiae secessit, anxii semper et solliciti

fuere, ne pusillus grex, quem sibi in eo regno praeservavit Dominus, a caulis catholicae fidei aut christianae unitatis et charitatis aberret; ac proinde aliquos pro temporum diversitate catholicis in eo regno degentibus praelecerunt, qui eos in spiritualibus dirigerent, et, prout opus esset, alios in fide stabilirent et confirmarent, alios humeris impositos ad gregem deportarent.

§ 1. Nos, quos pro officii nostri ratione eadem sollicitudo urget, attendentes, nulum ad praesens in Anglia existere, qui commissâ a nobis auctoritate simile munus exerceat, volentes propterea aliquem in eo regno esse, qui sub praepositi nomine interea, dum sanctae Sedi Apostolicae ita expedire videbitur, catholicos in spiritualibus dirigat, quaerentibusque, aut indigentibus, spirituale solamen prompte impendat, de tuâ fide, prudentiâ, integritate, catholicae religionis zelo et doctrinâ plurimum in Domino confisi, motu proprio, ac ex certâ scientiâ maturâque deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, te praepositum in Angliae regno praedicto constituimus et nuncupari volumus, tibi, ut omnibus catholicis in dicto regno existentibus, sive iis quos pro tempore existere contigerit, ad nostrum et Sedis Apostolicae beneplacitum, in spiritualibus praesit, et tamquam director spiritualis, cum facultatibus prope diem submittendis, praesideas, licentiam et potestatem, tenore praesentium, concedimus et impertimur.

Deputatio, de
qua in rubrica.

§ 2. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Derogatio
contrariis.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die x septembris MDCXXXIX, pontificatus nostri anno xvii.

Dat. die 10 septembris 1639, pontif. anno xvii.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

DCLXII.

In locum episcopi Pisaurensis subrogatur Gaspar archiepiscopus Athenarum, apud Ferdinandum Romanorum regem in Imperatorem electum nuncius, ut ipse archiepiscopi Treverensis processum videat et consideret¹.

Venerabili fratri Gaspari, archiepiscopo Athenarum, apud charissimum in Christo filium nostrum Ferdinandum Romanorum regem in imperatorem electum nostro et Sedis apostolicae nuncio,

Urbanus Papa VIII.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

Revenset
mandatum sub
die xxx iunii
mdcxxxv episco-
po Pisaurensi
datum.

§ 1. Postquam annis retroactis, non sine animi nostri molestia, nobis innotuerat, venerabilem fratrem Philippum Christophorum, archiepiscopum et electorem Treverensem, ac episcopum Spirensensem, monasteriique S. Maximini Ordinis sancti Benedicti eiusdem dioecesis Treverensis commendatarium, per milites charissimi in Christo filii nostri Philippi Hispaniarum regis catholici fuisse captum et detentum, nos, pro nostri pastoralis officii debito providere volentes, ut personae, dignitatisque pontificali, libertatisque ecclesiasticae, ac iustitiae consideretur, iussimus et mandavimus venerabili fratri Malatestae episcopo Pisaurensi, tunc nostro apud pie memoriae Ferdinandum II in imperatorem electum residenti nuncio, ut eundem Philippum Christophorum archiepiscopum et electorem Treverensem et episcopum Spirensensem, qui etiam tunc de facto detinebatur, imposterum nomine nostro et Sedis Apostolicae in custodiam reciperet et detineret, prout latius in nostris litteris in simili forma Brevis, sub annulo Piscatoris die ultimâ iunii anno mdcxxxv expeditis², continetur.

1 Ex Reges I. in Secret. Brev.

2 Quas vide tom. XIV, pag. 485 (R. T.).

§ 2. Praeterea idem Malatesta nuncius in executionem praedictarum nostrarum litterarum ipsum Philippum Christophorum, etiam ad instantiam eiusdem Ferdinandi II in imperatorem electi, in custodiam recepit, et per aliquot annos detinuit.

In cuius executionem idem episcopus per aliquot annos in custodiam detinuit archiepiscopum Treverensem.

§ 3. Cumque detentio et custodia praedicta spatio biennii ac maioris temporis perdurasset, et tamen usque tunc nihil deductum, nec minus probatum fuisset, propter quod ipse Philippus Christophorus archiepiscopus elector et episcopus iuxta canonicas sanctiones esset detinendus,

Cum tamen usque tunc nihil probatum fuisset.

§ 4. Nos, calamitatibus ac damnis, tam personae dignitatis pontificalis et electoralis, quam suis ecclesiis insignibus praedictis, ut per suas litteras nobis pluries scriptas idem Philippus Christophorus affirmabat, de facto illatis, paternâ charitate compatiens, ipsiusque et suarum ecclesiarum praedictarum indemnitati, quantum nobis ex alto concedebatur, consulere volentes, eidem Malatestae nuncio dedimus in mandatis, ut eundem Philippum Christophorum apertâ defensione et custodiâ dimitteret et liberaret, ut apud suas ecclesias residere animasque christifidelium sibi commissas verbo et exemplo pascere posset, prout latius in litteris nostris in simili formâ Brevis sub annulo Piscatoris sub die XVII decembris MDCXXXVII continetur³.

Ideo Pontifex mandavit, ut dimitteretur.

§ 5. Insuperque per alias nostras litteras, eidem Malatestae nuncio directas facultatem decidendi et componendi lites ac differentias eiusdem Philippi Christophori, illasque, non tamen in Romanâ curiâ pendentes, terminandi concessimus⁴.

Cum facultatibus eidem Pisaurensi episcopo lites in Romana curia non pendentes componendi.

§ 6. Verum, quia, inimico hominis⁵ zizaniam disseminante, hae nostrae adhuc effectum suum non sunt sortitae; ideirco,

Cum tamen idem episcopus nihil lucusque gesserit;

1 Quas habes in tom. XIV, pag. 626 (R. T.).

2 Has quoque vid. in tom. XIV, pag. 527 (R. T.).

3 Aptius lege homine (R. T.).

ut tandem post lapsum quinque annorum praedicta detentio iuxta reiteratas instantias eiusdem Philippi Christophori archiepiscopi electoris et episcopi suis litteris nobis factas cesset, cum etiam hactenus coram nobis non fuerit aliquid deductum

Deputat
rebiepiscopum
thenarum.

nec probatum propter quod ipse Philippus Christophorus de iure detineri debeat, fraternitatem tuam in locum eiusdem Malatestae quoad praemissa in omnibus et per omnia, etiam quoad ipsam Philippi Christophori archiepiscopi electoris et episcopi praedicti consignationem, subrogamus; ac, remotâ omni et quacumque appellatione, etiam non frivola, procedendi, ac quaecumque omnia et singula faciendi et exercendi, ac exequendi, quae super praemissis omnibus et singulis, eorumque incidentibus, emergentibus, annexis et connexis, erunt quomodolibet necessaria et opportuna, facultatem et auctoritatem plenam et amplam, tenore praesentium, fraternitati tuae concedimus et impertimur.

Derogat ob-
stantibus.

§ 7. Non obstantibus praemissis, ac quibuscumque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, etiam in conciliis universalibus, ac aliâs editis, etiam cancellariae nostrae apostolicae regulis, etiam individuum derogationem requirentibus, ac recolendae memoriae Bonifacii Papae VIII praedecessoris nostri de unâ, et concilii generalis de duabus dietis, privilegiis quoque, indultis, ac statutis, etiam iuramento confirmatis, ac confirmatione apostolicâ roboratis, consuetudinibusque, etiam immemorabilibus, ceterisque contrariis quibuscumque; quorum omnium et singulorum tenores pro plene expressis et insertis habentes, illis ad praemissorum effectum plenissime derogamus.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxiii septembris MDCXXXIX, pontificatus nostri anno XVII.

Dat. die 23 septembris 1639, pontif. anno XVII.

DCLXIII.

Episcopo Civitatis Castellî committitur inquisitio in Rempublicam Lucanam super nonnullis attentatis contra libertatem ecclesiasticam¹.

Venerabili fratri Caesari,
episcopo Civitatis Castellî,
Urbanus Papa VIII.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Cum, sicut non sine gravi animi nostri molestiâ accepimus, antiani, vexillifer iustitiae et Reipublicae Lucanae² aliqua fecerint, seu per eorum officiales et ministros fieri iusserint, in spretum cardinalitiae et episcopalis, quae in dilecto filio nostro Marco Antonio tituli S. Clementis S. R. E. presbytero cardinali Franciottlo nuncupato, ecclesiae Lucanae ex concessione et dispensatione apostolicâ praesule, residet, dignitatis, ex quibus immunitas et libertas ecclesiastica, cum christifidelium scandalo, sacrorum canonum, ac conciliorum universalium et apostolicarum constitutionum etiam in die Coenae Domini legi solitarum transgressionem, poenarum et censurarum in illis comminationum etiam inflictarum incursum, laeditur et violatur:

Antiani et ministri Reipublicae Lucanae immunitatem ecclesiasticam violaverant.

§ 2. Nos, qui dictam Rempublicam ob eius singularem catholicae religionis zeolum et erga personam nostram ac Sanctam Sedem hanc observantiam et obedientiam semper sincere in Domino dileximus et diligimus, valde dolemus, cogi nos, propter indebitos magistratum et officialium ipsius Reipublicae propriae salutis oblitum actus ac³ nonnullorum iniqua consilia, contra istos et illam canonice animadvertere: sed, cum immunitatis

Huius causae cognitionem episcopo Civitatis Castellî committit Urbanus.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Ut infra patet legendum *Reipublica Lucana* (R. T.).

³ Coniunct. ac nos addimus (R. T.).

et libertatis ecclesiasticae supremi iudices et defensores a Domino constituti simus, impunitam perturbatorum et violatorum eius audaciam nequaquam relinquere debemus. Itaque de spectatâ¹ tuâ in nostris et Sanctae Sedis negotiis tibi pro tempore commissis fide, prudentiâ, integritate et doctrinâ plurimum in Domino confisi, motu proprio, ac ex certâ scientiâ ac maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, tibi harum serie committimus et mandamus, ut quamprimum ad civitatem Lucanam aut alium locum prout tibi expedire videbitur et placuerit et extra temporale dominium Reipublicae huiusmodi te conferas, et inibi causam et causas super omnibus et singulis praemissis, ceterisque in derogationem et violationem immunitatis et liberatis ecclesiasticae quomodolibet perpetratis, et forsân, quod Deus avertat, perpetrandis, ac inde sequutis et forte sequendis, rebusque aliis ex processu desuper faciendo quomodolibet resultantibus, cum omnibus suis et illarum incidentibus, emergentibus, connexis et annexis, tam coniunctim quam divisim, et tam ad instantiam dilecti filii Francisci Castagnaeci, quem in procuratorem seu promotorem in causâ et causis huiusmodi deputavimus, et, quatenus opus sit, etiam deputamus, quam ex inquisitione et officio, et aliâs prout tibi videbitur motas et movendas contra antianos, vexilliferum iustitiae, consiliarios, iudices, ministros et officiales quoscumque Reipublicae et civitatis Lucanae praedictarum, ceterosque quoslibet, tam laicos quam clericos, seculares et cuiusvis Ordinis, congregationis et instituti, ac militiae, etiam hospitalis sancti Ioannis Hierosolymitani, regulares quantumlibet exemptos, etiam speciali notâ et individuâ expressione dignos, quoquo modo in praemissis culpabiles, eorumque complices et

fautores, et qui in praemissis opem, auxilium, consilium et favorem quovis modo praestiterunt, vel praestiterint, ac etiam, ut praemissa huiusmodi fierent vel fiant mandaverunt, vel mandaverint, aut commissionem vel mandatum tam verbo et oretenus, quam in scriptis et aliâs quomodolibet dederunt vel dederint, quacumque dignitate mundanâ vel ecclesiasticâ fulgeant, ac cuiuscumque status, gradus, conditionis et praecminentiae existant, etsi tales sint, qui in generali dispositione non comprehendantur, sed speciali et individuâ mentione indigeant, quorum omnium et singulorum nomina, cognomina, dignitates, qualitates et praeceminentias hic haberi volumus pro expressis, aliosque in exequutione praesentium nominandos, etiam summarie, simpliciter et de plano, ac sine figurâ et strepitu iudicii, non servatis quibusvis iuris communis et municipalis, ac legum, statutorum et stilorum quorumlibet solemnitatibus et formalitatibus, etiam substantialibus, ipsisque Reipublicae antianis, vexillifero, consiliariis, iudicibus, ministris et officialibus, aliisque praedictis, etiam per edictum publicum, constituto etiam summarie, extraiudicialiter, ac quantum tibi sufficere videbitur, de non tuto accessu, tam coniunctim quam divisim citatis, cognoscas, audias, decidas et fine debito termines; ac antianos, vexilliferum, consiliarios, iudices, ministros et officiales Reipublicae et civitatis Lucanae praedictarum, et quoscumque alios culpabiles in praemissis repertos, in poenam etiam excommunicationis maioris, a qua nonnisi a nobis et pro tempore existente Romano Pontifice, praeterquam in mortis articulo constituti, et tunc cum reincidentiâ ipso iure, quatenus convalescant¹, absolvi possint,

¹ Male edit. Main. legit *expectata* (R. T.).

¹ Male edit. Main. legit *convalescat* (R. T.).

aliasque poenas et censuras ecclesiasticas a sacris canonibus et conciliorum universalium et apostolicis constitutionibus, etiam in die Coenae Domini legi solitis, contra similia perpetrantes, eorumque complices, fautores, et ceteros qui illis vel eorum alicui consilium, auxilium, favorem quomodolibet praestiterunt vel praestiterint, seu ut talia fierent vel fiant iusserunt et mandaverunt, seu iusserint et mandaverint, ut praefertur latas, comminatas et inflictas, necnon amissionis et privationis quarumcumque dignitatum, honorum, privilegiorum, ac etiam iurium et honorum quorumcumque, si qua¹ forsân a Romanâ vel aliis ecclesiis et locis piis in feudum, emphiteusim, aut aliâs quomodolibet concessa habent, incidisse et incurrisse declares et publices, ac sic declaratos et publicatos ab omnibus tamquam membra putrida, ac a communione fidelium et mystico Ecclesiae corpore recisa, omnino vitari² debere decernas.

§ 3. Sique³ antiani, vexillifer, consiliarii, iudices, officiales et ministri civitatis et Reipublicae praedictae, infra terminum a te eis praefigendum, sententiae, per te contra illos tam coniunctim quam divisim ferendae, vere, realiter et cum effectu non paruerint, et excommunicationem sic a te declaratam animo, quod absit, substituerint indurato, tunc, eandem sententiam aggravans⁴, civitatem Lucanam, ac quaecumque oppida, terras, castra et loca, universumque temporale dominium dictae Reipublicae ecclesiastico supponas et subiicias interdicto, ac supposita et subiecta esse et fore nuncies et declares ac decernas, aliaque omnia et singula in praemissis necessaria et quomodolibet opportuna

Cum facultatibus contra non parentes ad alias graves poenas procedendi.

geras, facias et exequaris, ac exequi cures, etiam omni et quacumque appellatione, reclamatione, recursu, nullitate, etiam ex tribus, aliisque remediis ordinariis et extraordinariis penitus et omnino remotis.

§ 4. Nos enim tibi in praemissis, necnon, ad eruendam rerum gestarum et forsan gerendarum veritatem, quoscunque tam laicos, quavis dignitate, ut praefertur, praeditos, quam clericos seculares et cuiusvis Ordinis, congregationis et instituti, ac militiae, etiam hospitalis sancti Ioannis Hierosolymitani, regulares, et qualitercumque exemptos, ceterasque quascumque personas ecclesiasticas, etiam speciali notâ dignas, non solum in dictâ civitate Lucanâ eiusque districtu et ditione, sed etiam in aliis civitatibus et locis finitimis, seu contiguis et vicinis, ac alibi etiam extra temporale dominium dictae Reipublicae commorantes, et ubivis locorum existentes, ad perhibendum testimonium veritati super praemissis omnibus et singulis, per opportuna iuris et facti remedia, ac per censuras et poenas ecclesiasticas, cum iis nimirum personis, cum quibus ita expedire iudicaveris, cogendi et compellendi, plenam, liberam, amplam et omnimodam facultatem et potestatem, eorundem tenore praesentium, concedimus et impertimur.

Necnon etiam facultatem concedit compellendi quolibet ad testimonium perhibendum

§ 5. Mandantes propterea omnibus et singulis venerabilibus fratribus, patriarchis, archiepiscopis, episcopis et aliis ecclesiarum praelatis et personis ecclesiasticis quibuscumque, ceterisque nobis et Sedi praedictae in spiritualibus aut temporalibus quôquomodo subiectis, in virtute sanctae obedientiae, et sub poenis arbitrio nostro declarandis, ut tibi, tamquam nostro et dictae Sedis commissario, in praemissis, et nominatim in illis in quibus tu eos ex parte nostrâ hanc ob rem requisiveris, pareant, faveant et assistant, necnon ad exequenda mandata nostra hu-

Mandatum de ei parende.

1 Edit. Main. legit quae (R. T.).
2 Ed. Main. legit vitare (R. T.).
3 Male edit. Main. legit Sicque (R. T.).
4 Contra rationem edit. Main. habet aggravant (R. T.).

iusmodi auxilium et favorem opportunum prompte praestent et exhibeant.

Derogat ob-
stantibus.

§ 6. Non obstantibus felicis recordationis Bonifacii Papae VIII de unâ, et concilii generalis de duabus dietis, aliisque apostolicis, etiam in conciliis universalibus, provincialibus et synodalibus editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon ecclesiarum, monasteriorum, ordinum, congregationum, institutorum et militiarum quarumlibet, ac ipsius Reipublicae et civitatis Lucanae, ac quarumvis aliarum civitatum, terrarum et locorum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, stabilimentis, usibus et naturis ac ordinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis dictae civitati et Reipublicae Lucanae, antianis, vexillifero, consiliariis, iudicibus et ministris, aliisque praedictis, tam coniunctim quam divisim, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, ac irritantibus et aliis decretis, in genere vel in specie, etiam motu, scientiâ et potestatis plenitudine similibus, etiam consistorialiter, et aliâs quomodolibet in contrarium praemissorum etiam pluries et iteratis vicibus concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro sufficienti eorum derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, individua et expressa, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quavis alia expressio vel alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores¹ huiusmodi, ac si de verbo ad verbum insererentur, praesentibus pro expressis et insertis, et formam huiusmodi pro servatâ habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum

¹ Edit. Main. legit *tenore* (R. T.).

effectum specialiter et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque; aut si civitati et Reipublicae Lucanae huiusmodi, ac antianis, vexillifero, consiliariis, iudicibus, officialibus et ministris, aliisque praedictis communiter vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod ad parendum alieni cogi vel compelli, aut quod citari, seu ad⁴ iudicium coram iudicibus de eorum consensu non deputatis etiam a Sede Apostolicâ evocari, vel quod interdicti, suspendi aut excommunicari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem; et qualitercumque aliâ eiusdem Sedis indulgentiâ generali vel speciali, per quam praesentibus non expressam² vel totaliter non insertam³ effectus earum impediri valeat quomodolibet vel differri, et de qua eiusque toto tenore habenda sit in nostris litteris mentio specialis.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxiv septembris mdcxxxix, pontificatus nostri anno xvii.

Dat. die 24 septembris 1639, pontif. anno xvii.

DCLXIV.

In idem argumentum, additâ nonnullarum facultatum concessione eidem episcopo Pisaurensi iudice delegato⁴.

Venerabili fratri Caesari,
episcopo Civitatis Castelli,
Urbanus Papa VIII.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Cum, sicut non sine gravi animi nostri molestiâ accepimus, inter dilectos

Causa inter cardinalem Franciottum et Rem-

¹ Voculam *ad* nos addimus (R. T.).

² Male edit. Main. habet *expressa* (R. T.).

³ Pessim edit. Main. habet *incerta* (R. T.).

⁴ Ex Regest. in Secret. Brev.

publicam Lucanam super violatione immunitatis ecclesiasticae pendens.

filios nostrum Marcum Antonium tituli S. Clementis S. R. E. presbyterum cardinalem Franciottum nuncupatum, ecclesiae Lucanae ex concessione et dispensatione apostolicâ praesulem, ex unâ, neenon antianos, vexilliferum iustitiae et Rempublicam Lucanam partibus ex alterâ, nonnullae simultates et controversiae versantur¹, quarum occasione quaedam in odium ipsius Marci Antonii cardinalis eiusque cardinalitiae et seu pontificalis dignitatis contemptum per antianos, vexilliferum et Rempublicam huiusmodi, seu, ipsorum iussu vel permissu, per eorum officiales et ministros, commissa esse dicuntur, de quibus fama et clamor ad nos iam pervenit, et ex quibus iurisdictio et immunitas ecclesiastica cum christifidelium scandalo, sacrorumque canonum et conciliorum et apostolicarum constitutionum transgressione, poenarumque et censurarum in illis comminatarum et inflictarum incursu, laeditur et violatur :

§ 2. Nos, pro pastoralis officii nostri ratione de praemissis diligenter inquiri, ac iurisditionem et libertatem ecclesiasticam, cuius custodes et defensores a Domino constituti sumus, adversus quoscumque violatores et perturbatores opportunis iuris remediis tueri et asserere volentes, de spectatâ tuâ in nostris et huius Sanctae Sedis negotiis tibi pro tempore commissis fide, prudentiâ, integritate et doctrinâ plurimum in Domino confisi, motu proprio, ac ex certâ scientiâ maturâque deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, te nostrum et Sedis praedictae commissarium ad inquirendum super praemissis omnibus et singulis ceterisque in derogationem iurisditionis et libertatis ecclesiasticae quomodolibet perpetratis, et forsân perpetrandis, et quibusvis inde sequutis et forte sequendis, ac ad infrascripta etiam facien-

¹ Aptius lege *verantur* (R. T.).

dum et exequendum, tenore praesentium, ad nostrum et dictae Sedis beneplacitum, facimus, constituimus et deputamus;

§ 3. Mandantes tibi, ut assumpto te cum aliquo notario dilecti filii causarum curiae camerae nostrae apostolicae generalis auditoris, neenon aliquo viro probato et perito, qui dilecti pariter filii procuratoris fisci nostri vices hac in causâ gerat, et aliis tibi benevisis, quamprimum ad civitatem Lucanam recto tramite, ac omni morâ et impedimento sublatis, te conferas, et ibi, vel in aliâ civitate et loco per te ad hoc arbitrio tuo eligendo, super praemissis omnibus et singulis diligentem et fidelem informationem et inquisitionem capias, processus quoscumque contra ipsos antianos et vexilliferum et alios dictae Reipublicae consiliarios, officiales, iudices et ministros, neenon particulares personas, tam laicos quam clericos, seculares et cuiusvis Ordinis, congregationis et instituti regulares quantumlibet exemptos, etiam speciali notâ et expressione dignos, et ceteros quoscumque in praemissis culpabiles, eorumque complices et fautores, et qui in praemissis huiusmodi auxilium, consilium et favorem quovis modo praestiterint, quavis dignitate mundanâ vel ecclesiasticâ fulgeant, etiamsi tales sint qui in generali dispositione non comprehendantur sed speciali mentione indigeant, quorum omnium et singulorum nomina, cognomina, dignitates et praeeminencias hic haberi volumus pro expressis, tam coniunctim quam divisim, formes, fabrices atque perficias, iudicia, probationes, informationes, tam verbo et oretenus, quam aliâs in scriptis, et per inspectionem ocularem, vel tamquam super notorio, neenon examen et depositiones testium super eisdem sumas atque recipias;

§ 4. Ac quoscumque, tam laicos quavis

Mandatum officii episcopi de se statim Lucanam conferendo.

Et ibi, vel alibi processus fabricando.

Facultas quos-

¹ Improbe ed. Main. legit *te, cum pro tecum* (R. T.).

Episcopo Civitatis Castellae diiudicanda committi or.

enimque ad testimonium perhibendum compellendi.

dignitate ut praefertur praeditos, quam clericos seculares et cuiusvis Ordinis, congregationis et instituti regulares, etiam quantumlibet exemptos, ceterasque quaslibet personas ecclesiasticas, etiam speciali notâ dignos, ut praefertur, non solum in dictâ civitate eiusque districtu et difione, sed in aliis civitatibus et locis finitimis seu illi contiguis et vicinis, ac alibi, etiam extra dominium dictae Reipublicae commorantes, et ubicumque locorum existentes, ad perhibendum testimonium veritati super praemissis et aliis supradictis per opportuna iuris et facti remedia, ac per censuras et poenas ecclesiasticas, cum his nimirum personis cum quibus tu ita opus esse iudicaveris, auctoritate nostrâ cogas et compellas;

Nonnullae aliae facultates.

§ 5. Dantes tibi insuper facultatem et potestatem, tam coniunctim quam divisim, antianos, vexilliferum et consiliarios huiusmodi, dictae civitatis et Reipublicae officiales, indices et ministros, aliosque culpabiles quoscumque, citandi, monendi et requirendi ad personaliter seu legitime per procuratorem respective comparandum et se etiam praesentandum, infra terminum aliquem competentem arbitrio suo praefigendum, coram dilecto filio magistro Octaviano Raggio causarum curiae dictae camerae apostolicae generali auditore litterarumque et sententiarum apostolicarum ac censurarum ecclesiasticarum exequutore, ad ostendendum et docendum se citationi, monitioni et requisitioni huiusmodi realiter et cum effectu paruisse; alioquin ad audiendum et declarari videndum ipsos poenas, sententias et censuras praedictas respective incurrisse; vel ad dicendum et allegandam causam, si quam habent rationabilem, ob quam praemissa facere minime teneantur, et quare ad executionem dictarum poenarum et ad alia etiam graviora iuris remedia, per nos, cum opus fuerit, decla-

randa, propter praemissa contra eos procedi et deveniri non debeat; cum monitione, quod, ipsis non comparentibus in terminis praefigendis, procedatur ad declarationem incursum excommunicationis et interdicti respective, illorum contumaciâ non obstante, et successive ad publicationem et invocationem, quatenus opus erit, auxilii brachii secularis sine remissione.

§ 6. Quatenus vero ad civitatem Lucanam praedictam et alia loca dictae Reipublicae subiecta tutus accessus non pateat, per easdem praesentes tibi praecipimus et mandamus, ut, constituto de hoc quantum tibi sufficere videbitur, te ad aliquem locum proximum et securum arbitrio tuo conferas, et ibi praedicta omnia et singula de expressis mandato et auctoritate nostris apostolicis facias, geras et exequaris, et supradictos omnes, ac ipsorum quemlibet, etiam absentes et contumaces, ipsosque adeo antianos, vexilliferum, consiliarios, officiales, indices et ministros huiusmodi aliosque culpabiles cites, moneas et requiras, ut praefertur, per affixionem ad valvas aut per publica edicta in duobus vicinioribus locis, ubi tutus erit accessus, per te eligendis, ad se praesentandum et excusandum, ut praemittitur, coram dicto magistro Octaviano auditore, et ad omnes et singulos actus in eâdem causâ usque ad sententiam inclusive faciendos, cum eâdem monitione, quod ipsis non comparentibus procedatur ut supra, ipsorum contumaciâ non obstante, et contra quoscumque super praemissis, ut praefertur, inquiras et procedas, culpabiles vero repertos respective carceres, detineas et sufficientibus praecedentibus iudiciis riguroso examini subiicias, vel in dictâ civitate aut alibi captos sub bonâ et fidâ custodiâ teneas, vel, si ita tibi expedire videbitur, ad aliam Urbem nostram transmittas, seu ad praestandum fideiussores de se praesentando

in eâdem Urbe coram eodem magistro Octaviano auditore, et inde sine illius expressâ licentiâ non recedendo, et aliâs arbitrio tuo cavendum, similiter cogas et compellas, aliaque geras, facias et exequaris, quae pro habendâ rei veritate necessaria fuerint, et quomodolibet opportuna; quidquid autem in praemissis reppereris, in scriptis redigas, et processum manu notarii praedicti conficias, confectumque et in authenticam formam redactum ad nos quamprimum transmitti cures. Nos enim super omnibus et singulis praedictis plenam, liberam, amplam et omnimodam facultatem et potestatem, ac eam quam nos ipsi, si praesentes essemus, in praemissis exerceremus, eisdem auctoritate et tenore tibi concedimus et impertimur.

Mandatum de
eodem episcopo
rendo.

§ 7. Mandantes propterea omnibus et singulis venerabilibus fratribus patriarchis, archiepiscopis, episcopis ac aliis ecclesiarum praelatis et personis ecclesiasticis quibuscumque, ceterisque nobis et Sedi praedictae in spiritualibus et temporalibus quoquomodo subiectis, in virtute sanctae obedientiae, et sub poenis arbitrio nostro declarandis, ut tibi tamquam nostro et dictae Sedis commissario in praemissis, et nominatim in illis in quibus tu eos ex parte nostrâ hanc ob rem requisieris, pareant, faveant et assistant, nec non ad exequendum mandata nostra huiusmodi auxilium et favorem opportunum prompte praestent et exhibeant.

Obstantium
rogatio.

§ 8. Non obstantibus felicis recordationis Bonifacii Papae VIII praedecessoris nostri de unâ, et in concilio generali de duabus dietis, aliisque apostolicis et in conciliis universalibus provincialibusque et synodalibus editis, generalibus et specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon ecclesiarum, monasteriorum, ordinum, congregationum et institutorum quorumcumque, ac ipsius civitatis et Rei-

publicae Lucanae et quarumvis aliarum civitatum, terrarum et locorum, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, stabilimentis, legibus, usibus et naturis, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, dictae civitati et Reipublicae Lucanae, ac antianis, vexillifero, consiliariis, officialibus, iudicibus et ministris, aliisque praedictis, tam coniunctim quam divisim, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, ac irritantibus et aliis decretis, in genere vel in specie, etiam motu, scientiâ et potestatis plenitudine similibus, ac consistorialiter, et aliâs quomodolibet in contrarium praemissorum etiam pluries et iteratis vicibus concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro sufficienti illorum derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica et expressa, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio facienda aut quaevis alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum insererentur, praesentibus pro expressis, et formam in illis traditam pro servatâ habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque; aut si civitati et Reipublicae Lucanae huiusmodi, ac antiano, vexillifero, consiliariis, officialibus et ministris, aliisque praedictis, communiter vel divisim, ab eâdem sit Sede indultum, quod ad parendum alicui cogi et compelli, aut quod moneri, requiri et citari, seu in iudicium coram iudicibus ab ipsis non deputatis evocari, vel interdicti, suspendi aut excommunicari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad ver-

buam de indulto huiusmodi mentionem, et qualibet aliâ eiusdem Sedis indulgentiâ generali vel speciali, per quam praesentibus non expressam vel totaliter non insertam¹ effectus earum impediri valeat quomodolibet vel differri, et de qua eiusque toto tenore habenda sit in nostris litteris mentio specialis.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxiv septembris MDCXXXIX, pontificatus nostri anno xvii.

Dat. die 24 septembris 1639, pontif. anno xvii.

DCLXV.

In idem argumentum, cum additione aliarum facultatum².

Venerabili fratri Caesari,
episcopo Civitatis Castelli,
Urbanus Papa VIII.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

Refert causam alias a se episcopo Civitatis Castelli commissam.

§ 1. Nuper a nobis accepto, quod, occasione nonnullarum simultatum et controversiarum inter dilectos filios nostrum Marcum Antonium tituli S. Clementis S. R. E. presbyterum cardinalem Franciotum nuncupatum ecclesiae Lucanae ex concessione et dispensatione apostolicâ praesulem ex unâ, necnon antianos, vexilliferum iustitiae et Rempublicam Lucanam ex alterâ partibus vertentium, quaedam in odium ipsius Marci Antonii cardinalis eiusque cardinalitiae et sacrae pontificalis dignitatis contemptum per antianos, vexilliferum et Rempublicam huiusmodi, seu ipsorum iussu vel permissu per eorum officiales et ministros commissa esse dicebantur, ex quibus iurisdic-tio et immunitas ecclesiastica violatur: nos, de praemissis diligenter inquiri, ac iurisdictionem et libertatem ecclesiasticam adversus quoscunque violatores et

perturbatores asserere volentes, te nostrum et Apostolicae Sedis commissarium ad inquirendum super praemissis omnibus et singulis aliisque in derogationem iurisdictionis et libertatis praedictae perpetratis, et forsitan perpetrandis, ac inde sequutis et forte sequendis, ad nostrum et Sedis Apostolicae praedictae beneplacitum, constituimus et deputavimus, tibi, ut quamprimum ad civitatem Lucanam te conferres, et ibi, vel in aliâ civitate et loco per te ad hoc arbitrio tuo eligendis, super praemissis diligentem informationem caperes, ac processus contra antianos, vexilliferum praedictos, et alios dictae Reipublicae consiliarios, ministros et officiales et ceteros in praemissis culpabiles, eorumque complices et fautores, tam coniunctim quam divisim, formares, atque perficeres; ipsosque antianos, vexilliferum et alios praedictos, tam coniunctim quam divisim, etiam per edictum, si liber ad dictam civitatem non pateret accessus, citares, moneres et requireres ad comparendum per se vel legitime per procuratorem coram dilecto filio magistro Octaviano Raggio causarum curiae camerae nostrae apostolicae generali auditore, ac litterarum apostolicarum et censurarum, poenarumque ecclesiasticarum exequutore, ad docendum se citationi, monitioni et requisitioni huiusmodi paruisse, alioquin ad audiendum et declarare videndum se poenas, sententias et censuras ecclesiasticas contra similia perpetrantes comminatas et inflictas incurrisse, vel ad dicendum causam quare praemissa facere non tenerentur et ad declarationem huiusmodi contra eos procedere non deberet; et ad omnes et singulos actus in causâ huiusmodi usque ad sententiam inclusive faciendos; utque processum super praemissis scribi et confici per notarium dicti auditoris generalis ad hoc per te assumptum, ac confectum

¹ Edit. Main. legit *expressa... inserta* (R.T.).

² Ex *regest* in Secret. Brev

et in authenticam formam redactum ad nos quamprimum transmitti curares mandavimus, et aliàs prout in nostris in simili formâ Brevis die xxiv septembris proxime praeteriti desuper expeditis litteris, quarum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes¹, uberius continetur.

§ 2. Nunc autem, quo causa huiusmodi celerius cognoscatur et fine debito terminetur providere volentes, motu proprio, ac ex certâ scientiâ maturâque deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, tibi harum serie committimus et mandamus, ut causam et causas praedictas super omnibus et singulis praemissis rebusque aliis ex processu ante² fabricando quomodolibet resultantibus, cum suis et illarum incidentibus, emergentibus, annexisque et connexis, tam coniunctim quam divisim, et tam ad instantiam praedicti procuratoris seu promotoris fiscalis, quam ex inquisitione et officio, et aliàs, prout tibi videbitur, motas et movendas contra antianos, vexilliferum, consiliarios, iudices, officiales et ministros praedictos, aliosque in dictis nostris litteris nominatos et expressos, et ceteros omnes alios in exequutione praesentium nominandos, in praemissis culpabiles, summarie, et de plano ac sine figurâ et strepitu iudicii, solâque facti veritate inspectâ, ipsisque tam coniunctim quam divisim, etiamsi³ per edictum publicum, constituto etiam summarie et extra-iudicialiter, et quantum tibi sufficere videbitur, de non tuto accessu, citatis, cognoscas, audias, decidas, et fine debito termines, ac antianos, vexilliferum, consiliarios, iudices, officiales et ministros dictae civitatis et Reipublicae Lucanae,

ac quoscumque alios culpabiles in praemissis repertos, in poenam excommunicationis maioris, a qua non nisi a nobis et pro tempore existente Romano Pontifice praeterquam in mortis articulo constituti absolvi possint, aliasque poenas et censuras ecclesiasticas praedictas, necnon amissionis et privationis quarumcumque dignitatum, honorum, privilegiorum et indultorum, ac etiam iurium et bonorum quorumcumque, si qua forsân a Romanâ vel aliis ecclesiis et locis piis in feudum aut aliàs quomodolibet concessa habent, incidisse et incurrisse declares et publishes; et, si antiani, vexillifer, consiliarii, iudices, officiales et ministri civitatis et Reipublicae huiusmodi infra terminum competentem a te eis praefigendum declarationi et publicationi per te faciendae non paruerint, et excommunicationem sic a te declaratam animo, quod absit, sustinerint indurato, tunc, sententiam huiusmodi aggravans, civitatem Lucanam et quaecumque alia oppida, terras, castra et loca, universumque temporale dominium dictae Reipublicae, ecclesiastico interdicto supponas, ac supposita esse et fore nuncies et declares, aliaque omnia et singula in praemissis necessaria et quomodolibet opportuna geras, facias et exequaris, etiam omni et quaecumque etiam non frivola appellatione, reclamazione, recursu, nullitate, etiam ex tribus, aliisque remediis ordinariis et extraordinariis penitus et omnino remotis. Nos enim tibi desuper plenam, amplam, liberam et omnimodam facultatem et potestatem concedimus et impertimur.

§ 3. Non obstantibus, quoad ea quae praesentibus adversantur, litteris nostris praedictis, ac omnibus illis, quae in eisdem litteris volumus non obstare, necnon stylo curiae Romanae, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem,

¹ *Lege habemus vel haberi volumus* (R. T.).

² Forsan legend. *a te pro ante* (R. T.).

³ Forsan legend. *etiam pro etiamsi* (R. T.).

sub annulo Piscatoris, die xxx septembris
MDCXXXIX, pontificatus nostri anno xvii.

Dat. die 30 septembris 1639, pontif. anno xvii.

DCLXVI.

Declarat lapides cogoli vulgo nuncupatos, conflandae crystalli massae aptos, qui in Agro Romano ubivis etiam sub terrâ seu lapidicinis reperiuntur, comprehendendi inter regalia Sedis et camerae Apostolicae¹.

Urbanus Papa VIII.
ad futuram rei memoriam.

Exordium.

Ad Romani Pontificis spectat officium, boni patrisfamilias exemplo, iura Sedis et camerae Apostolicae sarta tecta, quantum cum Domino potest, conservare, et ne a quoquam indebite usurpentur sedulo providere.

Declaratio,
prout in rubrica.

§ 1. Cum itaque nos artem conflandi massas crystalli, et inde specularia, cyathos et alia opera conficiendi in almâ Urbe nostrâ, benedicente Domino, ad utilitatem publicam introducere intendamus, et, sicut accepimus, in variis tenimentis et casalibus in Agro Romano existentibus lapides *cogoli* vulgo nuncupati conflandis crystalli massis inservientes reperiuntur, qui de regalibus Sedis et camerae praedictae esse dignoscuntur; ne tamen hac de re apud imperitos dubitari contingat, et ut omnes praetextus ignorantiae, quo lapides huiusmodi contra fas et aequum usurpare et sibi appropriare volentes cupiditatem suam palliare possent, plane removeantur, motu proprio, et ex certâ scientiâ ac maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, omnes et quoscunque lapides *cogoli* nuncupatos huiusmodi, qui in casalibus et tenimentis Agri Romani prae-

dicti, ad quasvis personas et loca etiam pia et quantumvis privilegiatas et privilegiata spectantibus et pertinentibus, sive huc et illuc sparsi, sive coacervati, et tam in superficie terrae, quam intra illam et sub illâ, ac in fodinis et lapidicinis existunt et reperiuntur, ac in futurum existunt et reperiuntur, fuisse et esse ac respective fore de regalibus Sedis et camerae huiusmodi, et ad eam pleno iure spectasse et pertinere, ita ut nemini prorsus liceat dictos lapides ex tenimentis et casalibus ac fodinis et lapidicinis huiusmodi, absque speciali nostrâ et pro tempore existentis Romani Pontificis ac ministri ad exercitium artis praedictae et ad aperiendum fornacem seu fornaces in dictâ Urbe pro eiusdem artis introductione et exercitio deputandi licentiâ, colligere, effodere, evehere, extrahere ac auferre, tenore praesentium declaramus, et, quatenus opus opus sit, decernimus.

§ 2. Inhibentes propterea omnibus et singulis utriusque sexus christifidelibus, sub poenis etiam personalibus et pecuniariis arbitrio personae in superintendente artis huiusmodi per nos deputandae infligendis et applicandis, ne absque dictâ licentiâ lapides huiusmodi in locis praefatis, quovis praetextu, colore et ingenio, colligere, effodere, vel ex illis evehere extrahere et auferre audeant vel praesumant.

§ 3. Ac decernentes praesentes litteras, etiam ex eo quod quicumque in praemissis interesse habentes vel habere quomodolibet praetendentes illis non consenserint, minusve ad ea vocati, citati et auditi, causaeque, propter quas praesentes litterae emanarunt, adductae et sufficienter aut etiam nullatenus iustificatae et verificate fuerint, et ex quocunque alio capite, causâ, occasione et praetextu, de subreptionis, aut obreptionis, vel nullitatis vitio, aut intentionis nostrae, seu

Prohibitio dictos lapides colligendi.

Clausulae.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

alio quocumque defectu notari, impugnari, infringi, invalidari, rescindi, in ius vel controversiam revocari, aut adversus illas quodcumque iuris, facti vel gratiae remedium impetrari, ac sic concessio quempian in iudicio vel extra uti minime posse, sed easdem praesentes semper validas, firmas et efficaces existere et fore, plenamque roboris firmitatem obtinere et inviolabiliter observari, sicque desuper per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, et S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, ac quosvis alios quacumque auctoritate fungentes, in qualibet instantiâ semper et ubique, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio contrariorum.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, nostrâ de iure quaesito non tollendo, necnon legibus, et municipalibus ac quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, quibusvis personis et locis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quavis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum

omnium et singulorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXVIII septembris MDCXXXIX, pontificatus nostri anno XVII.

Dat. die 28 septembris 1639, pontif. an. XVII.

DCLXVII.

Deputatio Francisci Castagnacci in procuratorem fiscale causae et causarum contra antianos, vexilliferum, et alios officiales et ministros Reipublicae Lucanae¹.

Dilecto filio Francisco Castagnaccio,
iuris utriusque doctori,
Urbanus Papa VIII.

Dilecte fili,
salutem et apostolicam benedictionem

§ I. Cum nobis nuper innotuisset, occasione nonnullarum simultatum et contro-

Motivum deputations facciendae refert.

versiarum, inter dilectos filios nostrum Marcum Antonium tituli S. Clementis S. R. E. presbyterum cardinalem Franciottum nuncupatum ecclesiae Lucanae ex concessione et dispensatione apostolicâ praesulem ex unâ, ac antianos, vexilliferum iustitiae et Rempubicam Lucanam ex alterâ partibus vertentium, quaedam in odium ipsius Marci Antonii cardinalis eiusque cardinalitiae et seu pontificalis dignitatis contemptum per antianos, vexilliferum et Rempubicam huiusmodi, seu ipsorum iussu vel permissu per eorum officiales et ministros, commissa fuisse, ex quibus iurisdictio et immunitas ecclesiastica violatur:

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

Narrat com-
missiones epi-
scopo Civitatis
Castelli tamprimum
datus.

§ 2. Nos, de praemissis diligenter inquiri, et iurisdictionem ac libertatem ecclesiasticam adversus quoscumque violatores asserere volentes, venerabilem fratrem Caesarem episcopum Civitatis Castelli in nostrum et Apostolicae Sedis commissarium ad inquirendum super praemissis et aliis in derogationem iurisdictionis et libertatis ecclesiasticae quomodolibet perpetratis et forsan perpetrandis, ac inde sequutis et forte sequendis, ad nostrum et dictae Sedis beneplacitum, constituimus et deputavimus, mandantes eidem Cesari episcopo, ut, assumpto aliquo notario dilecti filii causarum curiae camerae nostrae apostolicae generalis auditoris, et aliquo viro probato et perito, qui dilecti pariter filii procuratoris fisci nostri vices in causâ huiusmodi ageret, quamprimum se ad civitatem Lucanam conferret, et ibi, vel in alio loco sibi beneviso, diligentem super praemissis informationem caperet, processusque contra antianos, vexilliferum praedictos, aliosque dictae Reipublicae consiliarios, iudices, officiales et mistros, et ceteros in praemissis huiusmodi culpabiles formaret et perficeret; et subinde eidem Caesari episcopo commisi-
mus et mandavimus, ut causam et causas super praemissis, et aliis ex processu per eum faciendo resultantibus, cum incidentibus, emergentibus, annexis et connexis, tam coniunctim quam divisim, et tam ad instantiam procuratoris seu promotoris fiscalis, quam ex inquisitione et officio, et aliâs, prout sibi videretur, motas et movendas contra antianos, vexilliferum et alios praedictos, ceterosque in executione commissionis nostrae huiusmodi nominandos, cognosceret, audiret, decideret et sine debito terminaret, et aliâs prout in binis nostris in simili formâ Brevis diebus xxiv et xxx septembris proximi praeteriti respective expeditis litteris¹,

¹ Quas habes supra pag. 7 et 14 R. T.).

quarum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis haberi volumus, uberius continetur.

§ 3. Nunc autem, de viro probato et perito, qui in causâ et causis huiusmodi partes procuratoris seu promotoris fisci nostri agat et sustineat, providere volentes, ac de tuâ fide, prudentiâ, integritate et doctrinâ plurimum in Domino confisi, motu proprio, et ex certâ scientiâ maturâque deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, te in causâ et causis huiusmodi procuratorem seu promotorem fisci nostri, tenore praesentium, ad nostrum et Sedis praedictae beneplacitum, facimus, constituimus et deputamus, mandantes tibi, ut quamprimum eundem Caesarem episcopum convenias, et cum illo ad dictam civitatem et alia loca ad quae ipse Caesar episcopus ibit vel te mittet accedas, ac procuratoris seu promotoris fisci nostri partes in causâ et causis huiusmodi contra antianos et vexilliferum praedictos, et alios in dictis nostris litteris nominatos, ac in illarum executione nominandos, agas et substineas. Nos enim tibi desuper plenam, amplam et liberam facultatem concedimus et impertimur.

§ 4. Non obstantibus, quoad ea quae praesentibus adversantur, litteris nostris praedictis, ac omnibus illis, quae in eisdem litteris volumus non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die iv octobris MDCXXXIX, pontificatus nostri anno xvii.

Dat. die 4 octobris 1639, pontif. anno xvii.

DCLXVIII.

Declarat religiosos Congregationis Pauperum Matris Dei Scholarum Piarum, circa nullitatem professionis reclamantem.

Nunc autem
deputat, prout
in rubrica.

Derogat contrariis.

tes, esse veros professos, et qui professionem ante vigesimumprimum annum emiserunt esse veros clericos.

**Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.**

Prooemium.

Religiosos viros, qui, spretis huius seculi vanitatibus, divini numinis obsequiis sub suavi religionis iugo sese manciparunt, pastoralis charitate complectimur, utque in vocatione, qua vocavit eos Dominus, permaneant, ibique, sublatis quibusvis perturbationibus, tranquille famulentur, iuxta creditum nobis apostolicae servitutis munus sedulo intendimus, ac desuper eiusdem muneris partes propensis studiis interponimus, prout conspiciamus in Domino salubriter expedire.

Motiva.

§ 1. Cum itaque, sicut accepimus, nonnulli religiosi congregationis Pauperum Matris Dei Scholarum Piarum nuncupatarum¹, circa nullitatem professionum regularium per eos emissarum, praetextu non servatae formae constitutionum eiusdem congregationis apostolicâ auctoritate confirmatarum, reclamant, ac in eâdem congregatione circa distinctionem inter clericos et laicos nonnullae differentiae vigeant:

Declaratio,
prout in rubrica.

§ 2. Nos, in praemissis, quantum nobis ex alto conceditur, opportune providere volentes, de nonnullorum Romanae curiae praelatorum et theologorum, qui pluries, auditis partibus, negotium huiusmodi mature iussu nostro discussissent, consilio, dictos religiosos reclamantes circa nullitatem professionum, sub praetextu non servatae formae constitutionum praedictarum, non esse audiendos, et maxime post quinquennium; ac insuper omnes religiosos reclamantes huiusmodi, qui emiserunt professionem ante vigesimumprimum annum elapsam, esse veros clericos; et, si,

infra tempus a dilecto filio nostro Alexandro S. Eustachii diacono cardinali Caesario nuncupato congregationis praedictae apud nos et Sedem Apostolicam protectore assignandum, fuerint idonei reperti, posse ad omnes etiam sacros ordines promoveri, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, declaramus.

§ 3. Et quoniam, sicut pariter accepimus, aliqui ex praedictis religiosi minime tuti sibi videntur de validitate suae professionis propter defectum solemnitatum ex suo instituto requisitarum, eorum conscientiae et quieti consulere volentes, quandocumque aliquis vel aliqui ex istis professiones suas ratas habere voluerint, nos eas ex nunc acceptamus et validamus, atque ad omnes gradus, honores, dignitates, praeeminencias, atque inhabilitates¹, quas, si ab initio valide professi fuissent, haberent et obtinerent, restituimus, ac restitutos eo ipso esse et censi decernimus, ita ut habeant eundem locum, sessionem et votum, prout haberent si priores professiones validae fuissent, et nondum promoti ad omnes etiam sacros et presbyteratus ordines, servatis aliis servandis, promoveri, et tam ipsi quam alii ad eosdem ordines iam promoti in susceptis ordinibus huiusmodi, etiam in altaris ministerio, ministrare libere et licite valeant, necnon omnes actus, quos contraxerunt, et legitime contraxissent, vel cum laicis, vel cum aliis monasteriis, seu alterius religionis viris, si nullum aliud paterentur vitium vel defectum, nisi ex eo solum quia initi aut contracti sunt invalide ab eis qui sine praedictis solemnitatibus professi sunt, auctoritate nostrâ praedictâ confirmamus et approbamus, ac valida omnino esse volumus et declaramus.

Validat
professiones.

§ 4. Decernentes praesentes litteras et

Decretum irritans.

¹ Aptius legerem *nuncupatae* (R. T.).

¹ Potius lege *habilitates* vel *simile* (R. T.).

in eis contenta quaecumque valida, firma et efficacia existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab omnibus et singulis, quos illa concernunt, et concernent quomodolibet in futurum, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, eosque praemissorum occasione vel praetextu quomodolibet molestari, perturbari, aut inquietari nullatenus posse, nec debere; sicque et non aliter ab omnibus censi, et ita per quoscumque iudices, etiam causarum palatii apostolici auditores, et S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, dictaeque Sedis nuncios, in quavis causâ et instantiâ, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariis
derogat.

§ 5. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon congregationis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, illi eiusque superioribus et personis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, ac irritantibus et aliis decretis, in genere vel in specie, ac aliâs in contrarium motu proprio et ex certâ scientiâ et apostolicæ potestatis plenitudine et aliâs quomodolibet iteratis vicibus concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiam si de illis specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quævis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum te-

nores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 6. Ut autem praesentium notitia ad omnes facilius perveniat, volumus ut harum exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxii octobris MDCXXXIX, pontificatus nostri anno xvii.

Dat. die 22 octobris 1639, pontif. anno xvii.

DCLXIX.

Comitem de Olivares hortatur, ut curet reditum in Portugalliae regnum collectoris spoliolum, utque ille munere suo absque ullo impedimento fungi valeat.

Dilecto filio nobili viro Gaspari de Guzman, comiti de Olivares et duci de Sanlucar, Urbanus Papa VIII.

Dilecte fili, nobilis vir, salutem et apostolicam benedictionem.

Clamores tot gravaminum, quae in regno Portugalliae et Algarbiorum, magno cum animarum christifidelium detrimento, contra sacrosanctam Romanam Ecclesiam, eiusque Sedem Apostolicam in dies magis excitantur et fiunt, statim atque ad nostras aures pervenerunt, nos de illis iuste conqueri coegerunt.

§ 1. Accepimus enim officiales et ministros regios, eorumque complices, temere, nulliter, ac indebite in civitate Ulyssiponensi contra venerabilem fratrem Alexan-

Transumptis
credi mandat.

Prooemium
ab ipsa materia
sumptum.

Refert evidentiâs
collectoris
spoliolum per
regios ministros
illatas.

drum episcopum Neocastrensem iniuriam et spoliatorum camerae apostolicae debitorum in eisdem regnis collectorem generalem cum facultate nuncii apostolici, nulli nisi nobis et Sedi Apostolicae subditum, procedere tentasse, ac de facto etiam processisse, eo sub praetextu, quod, pro officii sui debito, ad evitandum ne ecclesiae, monasteria, etiam sanctimonialium, et pia loca suis bonis a tempore antiquo possessis et ad sustentationem ac victum necessariis spoliarentur, suam generali monitione turbantes et spoliantes de incursu censurarum monnerat et excommunicaverat; insuperque maligno spiritu ducti¹, iuraque tam spiritualia et ecclesiastica, quam naturalia et gentium violando, pertiniaci²que in deterius utendo, eundem collectorem eorum superiorem ecclesiasticum violentis actibus nedum inter christianos inauditis, sed ab omni humanitate alienis, tractasse, etiam domi obsidendo, et suorum famulorum servitio alimentisque etiam spiritualibus ac libertate naturali privando; eumque in monasterium fratrum sancti Francisci praedictae civitatis ad evitandas tot persecutiones per fenestram elapsus se recepisset, ausos etiam fuisse eundem collectorem, nuncium³ et episcopum, non sine maximo sacrilegio, etiam satellitibus et militibus armatis associatos, a praedicto monasterio et loco ecclesiastico violenter extrahere, in eumque tamquam inimicum et criminisum saevire et extra ipsa regna ducere, censuras et poenas a sacris canonibus sacrorumque conciliorum universalium decretis et constitutionibus apostolicis etiam in die Coenae Domini legi solitis inflictas continendo; interdictaque ecclesiastica ab eo posita in aliquibus parochialibus ecclesiis eiusdem civitatis Ulyssi-

ponensis non timendo, ab illicita eius eiectione non abstinuerunt, in maximam suarum animarum damnationem, primariique officiales¹ et ministri apostolici in illis regnis oppressionem, iurisdictionisque et immunitatis ecclesiasticae gravamen, sessionem², ac Sedis Apostolicae sanctaeque Matris Ecclesiae gravissimum damnum, et inter principes catholicos pessimum exemplum, ac in eadem civitate Ulyssiponensi, ad quam ratione commercii ex aliis nationibus etiam infideles et haeretici confluere solent, in maximum christifidelium scandalum, infideliumque et haeticorum in non modicam derisionem. Quas innovationes praesertim hoc tempore nobilitatis tuae oriri parum decebat, cum aemulis gloriae tuae detrahendi ausam praestent, nec credendum videtur te in illis partem habuisse, quia pie educatus fuisti et te non nisi virum probum exhibuisse percepimus.

§ 2. Cupientes igitur tot scelera, ut decet, puniri, et interim scandala quantum citius removeri, cum aliquando ex parva favilla magnam incendium sequi contingat nisi celeri remedio obviam eatur, nobilitatem tuam hortamur, requirimus et paterne in Domino monemus, ut gratia et auctoritate, qua apud charissimum in Christo filium nostrum Philippum Hispaniarum et Portugalliae et Algarbiorum regem catholicum pollet, praedicta omnia et singula impedimenta, ipsi Alexandro collectori eiusque muneri quomodolibet praestita, tolli et removeri studeat, ut quamprimum ipse Alexander collector debita cum dignitate eius officium, ut prius, continuare et exercere possit et valeat; quod si nobilitas tua, ut confidimus, egerit, nobis rem apprime gratam praestabit, et efficiet³ ut praedicti officiales et mini-

Monet, prout in rubrica.

¹ Legendum foret *ductos* (R. T.).

² Male edit. Main. legit *collectorem*. *Nuncium* (R. T.).

¹ Legerem *officiali* (R. T.).

² Forsan legendum *laesionem* (R. T.).

³ Male edit. Main. legit *efficiet* (R. T.).

stri ac eorum complices, qui propter praemissa, quae perpetrarunt, sen perpetrantibus auxilium, consilium vel favorem dederunt, in praedictas censuras et poenas eo ipso inflictas inciderunt, suarum animarum saluti consulant, et alii imposteorum illas evitent.

§ 4. Ceterum venerabilis frater Caesar archiepiscopus Damiatensis nuncius noster tecum de his plenius disseret, et iterum benedictionem apostolicam nobilitati tuae paterne elargimur.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxxi octobris MDCXXXIX, pontificatus nostri anno xvii.

Dat. die 31 octobris 1639, pontif. anno xvii.

DCLXX.

Facultas nuncio Hispaniarum et collectori Portugalliae absolvendi eos, qui collectorem spoliurum, ac eius familiam, res et bona, necnon ipsius officium verbo aut factis offenderunt, eorumque complices et fautores¹.

Venerabili fratri Caesari archiepiscopo Damiatensi, nostro et Apostolicae Sedis in regnis Hispaniarum nuncio,

Urbanus Papa VIII.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

Cum, sicut accepimus, nonnulli etiam officiales et ministri regii in Portugalliae et Algarbiorum regnis, propriae salutis obliti, ac Dei timore postposito, personam venerabilis fratris Alexandri episcopi Neocastrensis, iurium et spoliurum camerae apostolicae in dictis regnis collectorem generalem, et eius familiam, res et bona, ac ipsius officium, verbis vel facto male tractaverint et offenderint, aut male tractantibus et offenderint opem,

auxilium, consilium vel favorem praestiterint, censuras et poenas in sacris canonibus universalibusque conciliis ac constitutionibus apostolicis etiam in die Coenae Domini legi solitis contentas et inflictas propterea incurrendo, fieri vero possit, ut illi seu aliqui ex eis ad cor reversi a censuris et poenis huiusmodi per eos incursis absolvi desiderant:

§ 2. Nos, cum illis qui poenitentes veniam petierint clementer agere volentes, fraternitati tuae officiales et ministros regios et quoscunque alios qui praedicta commiserunt, aut committentibus opem, auxilium, consilium vel favorem quomodolibet praestiterunt, si et postquam omnia in pristinum et eum in quo antequam praemissa committerentur erant statum restituta, reposita et plenarie reintegrata vel ad nostrum et sanctae Sedis Apostolicae iudicium remissa fuerint, aut aliàs desuper pro interim ad effectum recurrendi ad nos et eandem Sedem pro terminando bonorum ecclesiasticorum *cappellae* inibi nuncupatorum¹ negotio concordatum fuerit, ipsique id a te humiliter petierint, imposita illis arbitrio tuo aliquā poenitentia salutari, aliisque iniungendis iniunctis, a quibusvis censuris et poenis ecclesiasticis et in constitutione in die Coenae Domini legi solita contentis², quas praemissorum ratione quomodolibet incurrerunt, in forma Ecclesiae consuetā auctoritate nostrā absolvendi facultatem, eadem auctoritate, tenore praesentium, concedimus et impertimur.

§ 3. Non obstantibus apostolicis, ac in conciliis universalibus, provincialibusque et synodalibus editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ceterisque contrariis quibuscunque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem,

¹ De hisce bonis *cappellis* nuncupatis vide tom. xiv, pag. 655.

² Male edit. Main. legit *contenta* (R. T.).

Earum absolutionis facultatem Hispaniarum nuncio Pontifex concedit.

Contrariis derogat.

Cum nonnulli regii ministri in Portugalliae et Algarbiorum regnis in censuras incurrissent ob offensam personam Alexandri episcopi Neocastrensis.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

rem, sub annulo Piscatoris, die ultimâ octobris MDCXXXIX, pontificatus nostri anno XVII.

Dat. die 31 octobris 1639, pontif. anno XVII.

DCLXXI.

In idem argumentum, collectori generali.

Venerabili fratri Alexandrino¹ episcopo Neocastreusi, iurium et spoliolum camerae apostolicae debitorum in Portugalliae et Algarbiorum regnis debitorum collectori generali,

Urbanus Papa VIII.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

Cum, sicut, etc. postposito, personam tuam et familiam, res et bona tua, ac officium tuum, etc. (*Reliqua ut in praecedenti*).

Datum Romae, etc. *ut supra*, etc.

DCLXXII.

In idem argumentum Philippo regi².

Charissimo in Christo filio nostro Philippo, Portugalliae et Algarbiorum regi catholico,

Urbanus Papa VIII.

Charissime in Christo fili noster,
salutem et apostolicam benedictionem.

Pastoralis muneris nostri debitum et honoris domus Dei zelus, quibus pro tuendis sanctae Ecclesiae iuribus assidue prenumur, nos impellunt, ut in silentio non praetereamus, quae maximâ eum Dei offensione in ipsius Ecclesiae et Sedis Apostolicae detrimentum per officiales ac ministros maiestatis tuae in regnis Portugalliae et Algarbiorum nedum contra sacrorum canonum dispositionem, sed

etiam contra ius naturale et gentium nuper commissa fuerunt, et forsân ipsi committere non desinunt.

§ 1. Cum itaque sicut¹ non sine gravi animi nostri molestiâ accepimus, venerabilis frater Alexander episcopus Neocastrensis, iurium et spoliolum camerae apostolicae debitorum in dictis regnis collector generalis cum facultate nuncii apostolici existens, ad consulendum salutem animarum, et ad evitandam usurpationem legatorum piorum et bonorum a christifidelibus pro suarum animarum suffragio diversis ecclesiis ac monasteriis etiam sanctimonialium et locis piis relictorum, ab eis per plures annos pacifice possessorum, quae inibi *cappellae* nuncupantur, a maiestatis tuae ministris tunc comminatam et fortasse inceptam, fecisset generalem monitionem contra spoliantes spoliareque volentes ipsas ecclesias, monasteria et loca pia, monendo illos de incursu censurarum et poenarum ecclesiasticarum ex ipsis occupationibus resultante: ipsi officiales et ministri, ut quosdam laicos potentiores ditarent, Dei timore postposito, nedum easdem ecclesias, monasteria et loca pia suis bonis etiam ad victum et sustentationem respective necessariis spoliarunt, sed etiam in praedictum Alexandrum eorum superiorem ecclesiasticum, ac beati Petri nostrumque et Sedis Apostolicae officialem praecipuum, et episcopum, inhumaniter saevire ausi fuerunt², nulliter enim ac de facto contra ipsum, nulli nisi nobis et Sanctae Sedis subditum, processerunt, et suâ pertinaciâ in deterius utendo, ipsum propriâ libertate etiam naturali, ac cibariis, commoditateque missam audiendi et confessarium sibi necessarium habendi privarunt, famulosque ab eius servitiis violenter amoverunt, ac etiam per milites et satellites in eius propriâ

Nonnullas servitias in personam episcopi Neocastrensis commissa refert.

¹ Ex praeced. et seq. Const. legendum *Alexandro* (R. T.).

² Ex Regest. in Secret. Brev.

¹ Vocem *sicut* nos addimus (R. T.).

² Edit. Main. legit *fuerant* (R. T.).

domo obsederunt, ac etiam eidem ad se delinendum e fenestrâ cum vitae periculo, ne talia pateretur, causam dederunt, et interdictum ecclesiasticum ab eo positum, Dei iracundiam provocando, parvi fecerunt, ac deinde a monasterio fratrum Ordinis sancti Francisci civitatis Ulyssiponensis, ad quam ex exteris nationibus etiam infideles et haeretici causâ commercii confluant, non sine catholicorum scandalo ac orthodoxae fidei inimicorum derisione sacrilege extraxerunt, illumque invitum extra praedicta regna ad instar facinorosi et hostis duxerunt in ipsius vilipendium et Sedis Apostolicae contemptum, sententias, censuras et poenas ab iisdem sacris canonibus et conciliorum universalium decrefis ac constitutionibus apostolicis, etiam ¹ Bullâ in die Coenae Domini legi solitâ, ipso iure inflictae damnabiliter unâ cum complicibus suis incurrando.

Alloquendo regi catholico ut impedimenta et scilicet eadem episcopo factas removeat.

§ 2. Nos autem, ut Deus ab Ecclesiâ suâ huiusmodi gravem afflictionem avertat, ad eum levabimus oculos nostros, et religiosi coetus orationes fundere non intermittent, donec in Domino faciamus virtutem. Interim vero, cum non videatur credendum a rege catholico scienter talia emanasse, ideo sperantes maiestatem tuam omnia esse in integrum reposituram, et contra delinquentes animadversuram, quantumque adverso animo illa acceperit patefacturam, eandem maiestatem tuam paterne in Domino hortamur et enixe rogamus, ut avitae virtutis ac pietatis aemulatrix, regumque Portugallicae et Algarbiorum, qui in similibus negociis pro opportuno remedio ad Sedem Apostolicam recursum habuerunt, vestigiis inhaerens, praedicta omnia et singula impedimenta et oppressiones removeat, ac removeri faciat, ut idem Alexander collector debitâ cum dignitate ad eadem

¹ Praeposit. *in* delemus (n. r.).

regna quamprimum reverti et in exercitio sui muneris continuare et prosequi ut prius possit et valeat; nos enim praedictorum innovatorum remotionem a maiestate tuâ sedulo postulamus; Sedes enim Apostolica, sicuti semper facere consuevit, ab aequitate non recedet; nobis etiam persuadentes illam gloriam, quam tua maiestas pietate in Deum et propensâ voluntate in Sedem Apostolicam aliisque magnis meritis lucusque assequuta est, inde non parvum augmentum esse recepturam¹. Et quidquid in favorem praedicti collectoris a tuâ maiestate gestum fuerit nobis tam gratum erit, quam quae gratissima accidere possunt. Et super hoc gravissimo negotio cum maiestate tuâ fusius disseret venerabilis frater Caesar archiepiscopus Damiatensis nuncius noster, ac, dum nostram apostolicam benedictionem maiestati tuae iterum impertimur, fuis ad Deum precibus petimus ut caelestium gratiarum dona eidem iugiter elargiatur.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die ultimâ octobris MDCXXXIX, pontificatus nostri anno XVII.

Dat. die 31 octobris 1639, pontif. anno XVII.

DCLXXIII.

En idem argumentum Margaritae a Sabaudia proreginae².

Dilectae in Christo filiae nobili mulieri Margaritae a Sabaudia, regnorum Portugallicae et Algarbiorum proreginae,

Urbanus Papa VIII.

Dilecta in Christo filia nobilis mulier, salutem et apostolicam benedictionem.

Super militantis Ecclesiae speculâ Dei benignitate constituti, ex nostro pastoralis

Exordium ab ipsa materia sumptum.

¹ Incongrue ed. Main legit *recepturam* (n. r.).

² Ex Regest. in Secret. Brev.

debito non potuimus nec possumus non improbare vehementerque damnare tot oppressiones et gravamina in Portugalliae et Algarbiorum regnis nobilitatis tuae gubernio commissis per officiales et ministros regios contra venerabilem fratrem Alexandrum episcopum Neocastrensem, in eisdem regnis iurium et spoliolum camerae nostrae apostolicae debitorum collectorem generalem cum facultate nuncii apostolici, eorum superiorem ecclesiasticum et spiritualem, et nulli nisi nobis et Sanctae Sedi subditum, ausu temerario de facto etiam cum insolita violentia temere et sacrilege gesta, quae non recensemus, tum quia ob eorum inhumanitatem animus abhorret, tum etiam quia nos non latet illa nobilitati tuae fuisse et esse nimis nota, quae quanto cum scandalo etiam publico, et sanctae Matris Ecclesiae et Sedis Apostolicae detrimento, et christifidelium eorundem regnorum afflictione, ac hostium catholici nominis gaudio facta fuerint nemo non vidit, sed prae ceteris nobilitatem tuam, de quo valde dolemus, fertur nedum scivisse, sed etiam ad illa indebite facienda auctoritatem tuam interposuisse; ex illis autem processisse nedum maximam et notoriam transgressionem sacrorum canonum, conciliorum universalium, et constitutionum apostolicarum, etiam in die Coenae Domini legi solitarum, inauditamque violationem iuris spiritualis et ecclesiastici ac naturalis et gentium, sed etiam incursum censurarum et poenarum ab illis ipso iure inflictarum (a quibus ipsi transgredientes et complices non nisi a nobis et Romano Pontifice pro tempore existente, non autem a quocumque alio, etiam in vim sanctae cruciatuae, praeterquam in mortis articulo absolvi posse ¹) omnibus notum esse volumus, ut quisque suae animae saluti consulere possit.

¹ Legend. possint vel posse declaramus (R.T.).

§ 1. Interim vero, ne tot seandala confoveantur, et in deterius augeantur, nobilitatem tuam hortamur, requirimus et paterne in Domino monemus, ut eos, qui praedicta scelera commiserunt, tuaeque iurisdictioni subsunt, puniri facias, omniaque impedimenta ipsi Alexandro collectori praestita removeas, ut ipse ad praedicta regna quamprimum cum dignitate reverti et suum officium ut prius exercere possit. Quod si feceris, obligationi tuae satisfacies, et nobis rem gratam et rationi congruam praestabis, et iterum nobilitati tuae apostolicam benedictionem impertimur.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxxi octobris mcccxxxix, pontificatus nostri anno xvii.

Dat. die 31 octobris 1639, pontif. anno xvii.

DCLXXIV.

Statuta generalia Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantia a sanctissimo domino nostro Urbano VIII in forma speciali et certi scientia ac cum praesertione ipsorum litteris sequentibus confirmata¹.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

In supremo apostolatus solio, meritis licet imparibus, divina dispensatione praesidentes, ex incumbenti nobis pastoralis officii debito religiosorum Ordinum in Ecclesia Dei militantium prosperum statum felicemque directionem sinceris desiderantibus affectibus, iis, quae propterea pie et provide praesertim in eorum capitulis generalibus facta fuisse comperimus, ut firma perpetuo et illibata remaneant, libenter, cum a nobis petitur, apostolici mu-

Exordium.

¹ Similia statuta habes in Const. huius Pontificis, *In supremo*, tom. xiii, pag. 393, ubi plura ad materiam annotata reperies.

niminis adiecinus firmitatem, prout consuevimus in Domino salubriter expedire.

In capitulo
generalis huius
Ordinis edita
fuerunt nonnul-
la statuta.

§ 1. Cum itaque, sicut dilectus filius Ioannes Merinero, Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantia nuncupatorum minister generalis, nobis nuper exponi fecit, in capitulo generali eiusdem Ordinis, in domo B. Mariae de Aracaeli nuncupatae de Urbe praedicti Ordinis novissime celebrato, pro felici universi Ordinis huiusmodi gubernio et directione nonnulla statuta edita fuerint tenoris subsequenti, videlicet:

Statuta generalia.

Pro utrâque familiâ.

De ministro
generalis

Declarat capitulum generale omnem et quamlibet potestatem quae in ministro generali reperitur ad dispensandum in statutis generalibus, totam ipsi provenire a generali capitulo: unde, quoties ab eodem capitulo generali decreto irritante prohibetur, ne in aliquo statuto concedatur absolute dispensatio, vel nonnisi sub certis conditionibus ibidem expressis, si generalis minister aut absolute dispenses aut condiciones ad dispensandum requisitas non observet, huiusmodi dispensatio ipso facto irrita evadit.

Ordinatur a capitulo generali, ne liceat ministro generali, et multo minus aliis inferioribus praelatis qui electionibus praesident, illas iam inchoatas suspendere, aut, iis iam congregatis ad quos spectat faciendis electionibus interesse, eas impedire ne fiant. Praeterea iisdem praelatis generalibus interdicitur, ne functiones, quae ad congregationem legitime convocatae spectant, suspendere aut impedire praesumant: scientes totum hoc irritum fore, utpote violentum et libertati electionis contrarium.

Item prohibetur iisdem praelatis generalibus, ne posthac ad provincias quemquam mittant, ut celebrandis earum con-

gregationibus intermediis praesit, nisi causa valde notoria et urgens se obtulerit, vel maior definitorii pars provinciae ita postulet. Alioquin provinciales, et alii ad quos attinet, uti iure suo in hac parte permittantur.

Si generalis minister e familiâ discedat ex qua fuit assumptus, et neminem ibi relinquat, cui vices suas commiserit, ut ad eum veluti commissarium generalem e provinciis recurratur, in hoc eventu determinat capitulum generale provincialibus fas esse cum definitioribus ad intermediis congregationes celebrandum devenire. Capitulum tamen provinciale nullatenus celebrabit.

Declaratur nemini praelatorum deinceps licere vices suas alteri committere, ut in capitulo generali ipsius loco tam ad eligendum quam ad alios actus ibi exercendos intersit; quia sanctissimus dominus noster Urbanus VIII constitutione editâ, et in praesenti capitulo promulgatâ, similes substitutiones contra formam constitutionum factas interdixit.

Commissarius generalis Belgicae nationis secundum antiquam consuetudinem fit a ministro generali cum potestatis plenitudine, et huiusmodi officium triennale est.

Praedicto commissario generali Belgico fas erit auctoritatem suam alteri subdelegare, attamen subdelegatus non habebit in electionibus votum, quo fruitur ipse commissarius.

Congregationes intermedias ex vi sui muneris cogere nequit, et ideo in hac parte statutorum generalium decretis standum est. Quinimo omni severitate praefatis commissariis praecipitur, et decreto quidquid in contrarium fecerint irritante prohibetur, ne congregationes nationales cogere aut celebrare praesumant, quidquid in contrarium habeatur in statutis generalibus Barchinonensibus pro eadem natione accomodatis, quae capitulum ge-

De substitu-
tionibus praela-
torum.

De commissa-
rio generali Bel-
gico.

nerale, ad hunc effectum dumtaxat, revocat. Quod si id necessarium censuerint, capitula seu congregationes generales expectent, et ibi nationalium congregationum celebrationem fieri ipsis permittitur.

Ad tollendam omnem ambiguitatis speciem, atque ut certior cognitio de qualitate eligendi in vicarium generale habeatur, revocat capitulum generale constitutionem illam ultramontanæ familiæ, qua statuebatur, ut, vitâ functo generali ministro, electio vicarii generalis fieret in familiâ, in qua vitâ functus est generalis, dummodo is, qui in vicarium totius Ordinis erit eligendus, sit ex illâ familiâ, ex qua erat generalis minister, ex cuius personâ officium ministri generalis vacavit. Et statutis cismontanæ familiæ adhaerens præcipit, ut, vacante quacunque de causâ officio ministri generalis, electio vicarii generalis in ea familiâ celebretur ex qua erat generalis assumptus. In electione autem faciendâ unaquæque familia modum sibi in constitutionibus præscriptum observabit.

Iubetur deinde, ut in eiusmodi electione votum activum habeant patres omnes, qui pro tempore in generali definitorio assistant: videlicet, discreti perpetui Ordinis, aut familiae, quales sunt ministri et commissarii generales praeteriti, et vicarii generales praeteriti qui per biennium completum officium vicarii generalis exercuerunt; deinde procurator et commissarius Romanae curiae, procurator generalis reformatorum cismontanae familiae, et definitores generales utriusque familiae, quamdiu munere suo actu funguntur, dummodo in eâ natione praesentes sint, ubi electionem fieri contingat; quod si absentes sint, nec vocandi erunt, nec expectandi, sed ad electionem iuxta praescriptum constitutionum generalium erit procedendum; quam utraque familia, nemine

1 Praep. *in* nos addimus (R. T.).

dissentiente, novo compromisso sic faciendam pronunciavit.

Attento ordinis ac honoris gradu, in quo singuli pro suâ quisque dignitate constitui debent, capitulum generale determinat, ut perpetui Ordinis et familiae patres secundum a superiore locum semper obtineant, ita quod Ordinis patres in toto Ordine unus tantum superior sedendi ordine praecedat; unde, praesentibus ministro vel commissario generali, illi solummodo praecedent; si vero absint, solus provincialis, et, hoc absente, guardianus conventus anteibit. Et idem cum familiae patribus, unoquoque in suâ familiâ, observetur, sicut statuto cismontanae familiae fuerat praeceptum, a qua mutuatum in ultramontanâ familiâ observandum statuit capitulum generale.

Declarat capitulum generale, iuxta constitutionem Gregorii XIII, procuratorem et commissarium generalem curiae Romanae tam in capitulis quam in congregationibus generalibus, in definitoriis, assistere semper debere, nimirum, ut in veteri definitorio, quod tunc absolvitur, et in novo, quod creatur, religionis rebus determinandis intersint. Et idem statuitur de procuratore reformationum cismontanae familiae, iuxta constitutionem SS. D. N. Urbani VIII.

Censuit capitulum generale nimis indecorum esse, atque ab optimi regiminis ratione valde alienum, ut definitores generales, primarii in Ordine indices, penes quos est aliorum suffragatorum discussio et approbatio, in congregationibus et capitulis generalibus suffragandi potestate careant: et ideo statuit, ut posthac definitores generales utriusque familiae tam in congregationibus quam in capitulis generalibus, ubi suo funguntur officio, suffragium ferant non aliter quam in suarum provinciarum capitulis et congregationibus suffragantur.

De patribus
perpetuis Ordini
et familiae.

De praenun-
tione et commis-
sione generalit-
eris Romu-
nae.

De definitio-
nibus generalibus
et eorum sub-
rogatis ac sub-
stitutis.

Quando in utrâque familiâ continget, ut definitores generales absint, vel quolibet eventu deficient, statuitur, ut eorum loco alii statim subrogentur, vel substituantur. Verum, tam in substitutione, quam in subrogatione, forma in statutis apud Toletum novissime editis tradita observetur.

Patres illi, qui loco definitorum generalium, dum adhuc vivunt, et absentes¹, substituantur pro capitulo generali, deinceps inter provinciae suae patres numerentur; dummodo ultimi sint et post eos locum habeant, qui ministri et vicarii provinciales iam extiterunt, vel postea eisdem officiis perfungentur.

Prohibet capitulum generale, ne in ministros provinciales assumantur, nisi qui de earundem provinciarum corpore, hoc est, ibi professi vel a longo iam tempore (saltem per decennium) in eis fuerint incorporati, et insuper in inferiorum officiorum gradibus aptitudinis suae ad gubernandum specimen praebuerint; aliter electio ipso facto irrita et nulla sit.

Titulares ministri, ad suffragandi effectum solummodo electi, ad instar commissariorum provincialium habeant² qui pro provincialibus legitime impeditis generali capitulo suffragantur, nec ullo patrum provinciae privilegio aut exemptione gaudeant.

De vicariis provincialibus.

Provinciali ministro e vitâ decedente, determinat capitulum generale, ad amputandas litium occasiones quae ex diversis provinciarum consuetudinibus ac constitutionibus oriuntur, ut in toto Ordine regestrum scripturae et sigilla ad digniorem provinciae patrem, cum videlicet qui primum locum vendicat, statim deferantur. Is vero, absque morâ convocato definitorio, faciet vicarii provincialis electionem, in qua votum activum habeat

et passivum. Quod si minister aut commissarius generalis intra tres dietas consistant, consulendi sunt, et eorum responsio expectanda. Si tamen longius absint, iis inconsultis fiat electio, non obstante statuto in contrarium edito, quod ad hunc effectum revocat capitulum generale.

Vicarii provinciales, qui per biennium completum in officio steterunt, patrum provinciae privilegium et praecedentiam habeant: eos tamen subsequenter, qui ministri provinciales extiterunt vel postmodum existent. Absoluto tamen vicariatus provincialis officio, nonnisi post triennii vacationem in provinciales ministros eligentur. Qui vero per biennium integrum in officio non steterint, nullo gaudeant privilegio, sed absque ullo vacationis interstitio eligi poterunt provinciales ministri.

Is, qui, mortuo provinciali ministro, vel quolibet eventu vacante, in vicarium provincialem fuit assumptus, usque ad capituli provincialis celebrationem in officio durabit. At vero capitulum, pro superiorum generalium arbitrio, anticipari poterit vel prorogari, dummodo tempus a lege praescriptum non excedatur.

Provincialibus ministris e provinciâ discedentibus, vel ad generale capitulum, vel negotiorum causâ quae per ipsos fieri necesse sit, quolibet eventu officium vacaverit, commissarii provinciales, qui relictî fuerint, sub titulo et appellatione vicariorum provincialium in officio succedent, quousque capitulum provinciale celebretur. Quando autem absentibus ministris provincialibus commissarii morientur, provinciae regimen ad digniorem ipsius patrem, cum eadem auctoritate, usque ad provincialis regressum deferatur.

Decrevit capitulum generale, ut custodes, in solo definitorio extra capitulum

De custodibus.

¹ Nescio an legi debeat *absentium* (R. T.).

² Videtur legendum *se habeant* (R. T.).

electi, custodum qui officium absolverunt privilegio minime gaudeant, nisi per duos annos integros functi fuerint custodiatu officio, vel ad capitulum seu congregationem generalem suffragaturi accesserint, quamvis biennium non sit completum. Sive autem custodes in capitulis sive in definitoriis sint electi, in capitulo provinciali eorum cesset officium, et alii de novo eligantur. Ille tamen qui duos annos non complevit, reeligi poterit ad idem officium.

De secretariis
curiae Romanae.

Sanctissimus dominus noster Urbanus VIII, considerato labore, ac ingenti fatigatione, quam secretarii, procuratores et commissarii generales in Romanâ curiâ subeunt, quatenus eos in suorum officiorum administratione coadiuvant, litteris in formâ Brevis expeditis decrevit, ut praedicti secretarii, postquam officium per triennium expleverint, in suis provinciis immunitatibus et privilegiis gaudeant eorum qui ibi definitores extiterunt, sed semper post eos, qui per electionem definitores fuerunt, vel postea existent.

De privilegiis
et privilegiatis.

Creverat adeo in religione nostrâ privilegiorum numerus, et tam frequenti abusu immunitates et privilegia, laborantibus in praemium destinata, ignavis forsitan et ambitiosis gratuito et sponte donabantur, ut propterea SS. D. N. Urbanus VIII motu proprio omnia privilegia personalia ex gratiâ et favore per quemcumque concessa abstulerit, sublata facultate alia de novo concedendi¹, iis tamen exceptis, quae in iustum laboris praemium et virtutis incitamentum constitutionibus nostris et statutis sunt² vel postmodum stabiliuntur; exemptis hinc etiam regum et imperatorum praedicatoribus et confessoribus, quos ab hac regulâ Sanctissimus exclusit.

¹ Vide tom. XIV, pag. 744 (R. T.).

² Lege: a constitutionibus et statutis sunt stabilita etc. (R. T.).

Pro ultramontanâ familiâ.

Provinciarum patres, a Gregorio XV De patribus provinciae. quoad ius suffragandi in capitulis et definitoriis in toto Ordine extinctos, sanctissimus dominus noster Urbanus VIII in totâ ultramontanâ familiâ iterum suscitandos iudicavit, non tamen omnes, ne provinciae tot iudicibus oneratae premerentur, sed aliquos, qui, rerum religionis experti, in capitulis, congregationibus et definitoriis existentes, auctoritate suâ et consilio alios in officio novos erudiant et compescant.

Quapropter motu proprio decrevit, ut in unâquaque provinciâ ultramontanae familiae duo essent provinciae patres: unus qui foret perpetuus, is videlicet qui in provinciâ dignior esset, hoc est primum inter provinciae patres locum vendicaret; quod si pater iste alio titulo sit de corpore definitorii, pro illo tempore assumatur alius in dignitate propinquior; idem etiam subrogationis ordo servetur, cum per mortem vacare contigerit: alter provinciae pater, iuxta praedictam constitutionem apostolicam, ille est, qui immediate provincialatum absolvit; per triennium tantummodo durabit huiusmodi pater; quo finito, succedet provincialis qui post ipsum subsequetur, officio absoluto; quod si ante triennium deesse contingat, alius assumatur, qui immediatus provincialis extiterat¹.

Præcipit vero Sanctissimus ministris generalibus et aliis, ad quos praedictae constitutionis apostolicae exequutio spectat, ut sub gravissimis poenis et nullitate electionis illam observent et inviolabiliter observari procurent.

Declarat capitulum generale commissarium generalem Terrae Sanctae, qui residet in curiâ regis catholici, non esse praelatum; proindeque non solum ministro generali, sed etiam commissario ge-

De commissario generali Terrae Sanctae in curia regis catholici residente.

¹ Vide tom. XIV, pag. 746 (R. T.).

nerali familiae subditum esse, ac in omnibus et per omnia subiectum. Ipsius autem socii quoad regularem disciplinam provinciali ministro et guardiano conventus subiei debent.

Praedictus vero commissarius singulis sex mensibus rationes reddere teneatur sub poenâ privationis, quae ipsi Segobiensibus statutis imponitur.

De his
et aliis.

Abrogatur statutum ultimi capituli Toletani, in quo magistris novitiorum concedebatur, ut, qui per octo annos in conventibus principalioribus munus illud exercent, lectorum iubilatorum privilegio quoad praecedentiam dumtaxat fruerentur, et decernit capitulum generale ut statutum Segobiense observetur.

De his
et aliis.

Censuit generale capitulum theologiae lectoribus nullum unquam ius quaesitum aut actionem ad continuandum legendi officium, quousque tempus iubilationis praescriptum compleverint. Et ideo statuit posse a ministris provincialibus amoveri de consensu definitorii, et aliis muneribus, prout necessarium videbitur, destinari. Eodem namque iure lectores primo instituere, et cum libeat amovere, ad ministrum provincialem et definitorium pertinet.

De praecedentibus.

Quoniam, variatis in Ordine nostro aliquibus statutis et constitutionibus apostolicis, non parva circa praecedentiam exorta est confusio, et abusus aliqui pullularunt; quapropter visum est graduum et praecedentiae ordinem hunc in modum dirigere, quem ab omnibus in ultramontanâ familiâ inviolabiliter observandum statuimus:

Primo igitur inter praelatos actuales habeat primum locum minister generalis; postea commissarius generalis familiae; deinde commissarius visitator provinciae et minister provinciae, et tandem guardianus loci:

Post praelatos autem sedeant, qui mi-

nistri generales, deinde qui vicarii generales per biennium fuerunt, post quos sequuntur qui commissarii generales fuerunt, secundum bullam unionis electi; deinde qui vicecommissarii generales biennio extiterunt;

Postea sequentem locum habeat commissarius generalis Indiarum in curiâ regis catholici residens;

Deinde procurator et commissarius Romanae curiae, dum actu suis muneribus funguntur; post quos sequetur procurator Reformatorem cismontanae familiae;

Postea definitores generales dum in suis officiis actualiter persistunt;

Deinde procuratores et commissarii curiae Romanae officiis functi (etiamsi ministri provinciales aliâ non fuissent) qui, intra suam provinciam et extra, omnes alios praecedent, licet ministri provinciales aut definitores generales extitissent;

Post praedictos sequuntur qui ministri provinciales fuerunt in suis provinciis;

Deinde qui definitores generales extiterunt, qui, si ministri provinciales antea fuerunt, alios, qui eodem munere functi sunt, praecedent; sin minus, illos dumtaxat, qui postquam ipsi definitoriatus officium expleverunt, ad ministeriatum sunt promoti;

Postea vero ii, qui triennio secretarii Ordinis fuerunt, videlicet ministri, aut vicarii, aut commissarii, aut vicecommissarii generalis, secundum bullam unionis electi;

Deinde, qui commissarii generales fuerunt in regno Peruano et in novâ Hispaniâ et in Indiâ orientali per triennium; dummodo in eisdem muneribus obeundis laudabiliter se gesserint:

Deinde, qui in propriis provinciis vicarii provinciales per biennium completum extiterunt;

Postea sedebunt, qui ministri provin-

ciales in alienâ provinciâ fuerunt intra Hispaniae provincias;

Post quos sequuntur actuales praedictatores regis catholici;

Deinde, qui pro definitioribus generalibus in capitulo generali substituti sunt;

Postea sequuntur, qui per duodecim annos in curiâ regis catholici commissarii generales fuerint Terrae Sanctae;

Postea, qui per duodecim annos Hispali vicecommissarii generales Indiarum extiterunt;

Deinde definitores et custodes actuales provinciae;

Postea, qui in eadem provinciâ definitores et custodes fuerunt; quo gradu solum gaudent custodes, qui in capitulo electi sunt, vel, si extra per solum definitorium, per biennium completum in officio durarunt; vel si in capitulo generali tulerunt suffragium, licet biennium non compleverint;

Deinde, qui per biennium secretarii fuerunt procuratoris aut commissarii curiae Romanae;

Postea secretarii commissarii generalis Indiarum, qui residet in curiâ regis catholici, dummodo per sexennium laudabiliter officium illud exercuerint;

Deinde, qui per octo annos commissarii generales Terrae Sanctae in curiâ regis catholici extiterunt; et illi postea, qui etiam per octo annos Hispali vicecommissarii Indiarum fuerunt;

Deinde lectores iubilati, iuxta Ordinis statuta;

Postea sedebit procurator seu commissarius curiae regis catholici;

Deinde commissarius generalis Terrae Sanctae, dum actu exercet officium in curiâ regis catholici;

Postea immediate sedebit vicecommissarius actualis Indiarum, qui Hispali residet;

Deinde sedebit primus lector sacrae theologiae;

De aliis vero lectoribus et praedicatoribus, ceterisque officialibus et religiosis circa praecedentiam servantur statuta Segobiensia, exceptis quae huic dispositioni contraveniunt.

Quoniam decretum illud ultimi capituli Toletani, quo concedebatur ministris provincialibus Indiarum ut mittere possent commissarios ad capitulum generale, nullum erat, utpote contrarium alteri statuto edito in capitulo generali Romano ad annum MDCXXV tenoris sequentis: *Caveant ex Indianis provinciis ministri provinciales, ne ad capitulum generale, vel aut ipsi veniant, vel commissarios suo nomine mittant, solis custodibus veniendi facultate concessâ*; quod statutum a Sede Apostolicâ in formâ speciali ac ex certâ scientiâ cum illius praemissione fuit confirmatum; atque adeo nonnisi ab eadem Sede Apostolicâ potuit revocari; quapropter, cum in hoc capitulo generali sancitum fuerit, restituendum esse ministris provincialibus ius antiquum quod habebant, ut commissarios ad capitulum generale suo nomine suffragaturos mitterent, ad Sedem Apostolicam recursus est, quatenus, non obstante praedicto statuto Romano, facultatem mittendi commissarios Indianis provincialibus indulgeret, prout clausulis sequentibus Sanctissimus Dominus noster Urbanus VIII indulsit:

« Ministris provincialibus¹ dictarum provinciarum Indiarum pro tempore existentibus, quod ad capitulum generale dicti Ordinis mittere possint commissarios, qui eorum nomine suffragium ferant, eâ tamen lege, ut tam commissarii qui mittentur, quam etiam custodes, filii earum provinciarum respective sint, pro quibus mittuntur, vel in eis per sexennium completum antea incorporati (sive² in aliis Eu-

¹ Vide supra pag. 2 a seq. (n. T.).

² In loco parallelo ut supra legitur *sive in Indiis sive etc.* (n. T.).

ropae partibus existant), duomodo ad electionis effectum non incorporarentur (aliter electio sit nulla ipso facto¹), ac ut tam commissarii quam custodes praedicti a suis provinciis non aliter quam iuxta constitutiones generales Segobienses eligantur; quod si commissarii et custodes huiusmodi in itinere decedant, suffragium suum nemini, etiam tamquam procuratori, absenti vel praesenti committere possint; ac idem in aliis, etiam praclatis et vocalibus, iuxta laudabilem dicti Ordinis consuetudinem a Sede Apostolicâ approbatam, servetur.

« Et insuper pro commodiori praemissorum executione constitutionem felicitis recordationis Clementis Papae VIII, quae incipit: *His, quae ad regularium personarum statum*, die IV martii MDC, pontificatus sui anno IX, editam, qua cavetur, ut in provinciis dicti Ordinis in partibus Indiarum, praesertim in Linensi provinciâ, ad ministratus provincialis, seu quodlibet aliud dignitatis officium, assumi non valeant alii dicti Ordinis religiosi, quam illi qui eiusdem provinciae alumni sunt, vel ad eam expresse ac nominatim missi ex Hispaniis, cum ministri generalis aut commissarii Indiarum apud catholici Hispaniarum regis curiam assistentis litteris obedientialibus in illis provinciis incorporati fuerunt, omnino admittimus, et praecipimus observandum esse.

« Declarantes sub illis verbis, seu quodlibet aliud dignitatis officium, in dictâ Clementis VIII constitutione expressis, ministri provincialis, tam pro regendâ provinciâ quam pro ferendo suffragio in capitulo generali designati, vicarii provincialis, custodis, definitorum, guardianorum conventuum, et vicariorum officia comprehendere et comprehensa intelligi.

« Quocirca commissariis generalibus,

¹ Iste verba, inclusa parenthesi, supra in loco parallelo non legebantur (R. T.).

nime et pro tempore existentibus in Indiis, in virtute sanctae obedientiae, ac sub excommunicationis latae sententiae, privationisque suorum officiorum et perpetuae inhabilitatis ad alia obtinenda poenis praecipimus et mandamus, ut praesentes litteras et in eis contenta quaecumque inviolabiliter servent, et ab aliis, ad quos spectat et spectabit quomodolibet, servari curent; alioquin, si eos in hac parte deliquisse compertum fuerit, ipso facto ad propriam provinciam regredientes, omni privilegio, titulo, immunitate et exemptione privati remaneant; iniungentes et districte praecipientes ministro generali et aliis pro tempore existentibus ministris generalibus, ut, citra conniventiam quancumque, poenas praedictas contra transgressores debitae executioni demandari faciant, onerando in his eorum conscientias »¹.

Declarat insuper capitulum generale, ut nullus ex sociis, quos secum deferunt commissarii generales Indiarum, nec etiam alii religiosi, ad provincialis, custodis, definitoris et guardiani officium assumi valeant, nisi postquam sexennium ab incorporatione fuerit transactum, aliter electionem ipso facto irritam esse determinat. Quod si commissarii generales Indiarum in hac parte deliquerint, idem capitulum generale decernit, ut ipso facto poenas a sanctissimo domino nostro Urbano VIII in Brevi supra posito adversus transgressores impositas incurrant, inane, irritumque diiudicans, si quid in contrarium per quosvis Ordinis superiores fuit vel postmodum fuerit statutum.

Determinat capitulum generale, ut praedictus commissarius de Perù in omnibus electionibus suarum provinciarum votum habeat, et auctoritatem suam cuilibet alteri subdelegare possit; attamen subdelegatus non habebit in electionibus votum,

De auctoritate
commissarii generalis peruen-
sis.

¹ Hucusque ut supra pag. 2 et 3 (R. T.).

sicuti commissarius habet. Et idem statu-
tuitur de commissario novae Hispaniae.

De vice-com-
missario India-
rum Hispani re-
sidente.

Vicecommissarius Indiarum ex decreto
capituli generalis, dum actu exercet of-
ficiū, sedeat immediate post lectores
iubilatos. Et qui per octo annos completos
idem officium continuaverit eorum pri-
vilegio gaudeat qui fuerunt definitores;
si autem per duodecim annos in vice-
commissariatu steterit, praecedentiam et
paternitatem habeat dumtaxat, qua patres
provinciae fruuntur, dummodo sedeat post
omnes, qui ministri seu vicarii provin-
ciales fuerunt vel postea existent.

De secretario
commissarii ge-
neralis India-
rum.

Secretarius commissarii generalis In-
diarum, qui residet in curiā regis catho-
lici, ex concessione sanctissimi domini
nostri Urbani VIII, postquam per sexen-
nium in eo munere recte et laudabiliter
se gesserit, in suā quisque provinciā dum-
taxat, privilegiis et exemptionibus gau-
deat, quibus uti et gaudere solent ii qui
fuerunt definitores. Illum tamen omnes
praecedent, qui vel iam definitores exti-
terunt, vel postea extiterint.

Reliqua negotia, quae pro Indianis
tractanda supersunt, capitulum generale
determinat, ut a reverendissimo patre mi-
nistro generali, unā cum Indiarum com-
missario generali et patribus de defini-
torio generali apud Matritum existentibus,
tractentur et resolvantur.

Pro Canaria.

Statuitur ne in Canaria priventur guar-
diani voce activā, ante electionem factam,
nisi delictum sit aliās publicum et scan-
dalosum.

Pro Sardinia.

Decrevit capitulum generale provin-
ciam Sardiniae in duas fore dividendam,
quarum una sub nomine S. Saturnini
martyris haberet conventus qui in capite
Calaritano continentur, et alia sub titulo
S. Mariae Gratiac fieret ex conventibus
qui sunt in capite Saceris, servato illi
pristino nomine, unā cum prioritatis et
antiquitatis iure, prout sanctissimi domini

nostri Urbani VIII motu proprio sanc-
tum fuit.

In definitorio generali, praeside assi-
stenteque domino cardinali Barberino pro-
tectoꝛe nostro, decretum est, custodiam
insularum de Açores ab Algarbiorum pro-
vinciā, cui aliās in regimine subicieba-
tur, separandam esse, prorsusque dividen-
dam, ac in novam provinciam erigendam,
et de facto sanctissimus dominus noster
Urbanus VIII motu proprio praedictam
custodiam divisit ac dismembravit, et in
novam provinciam sub invocatione san-
cti Ioannis Evangelistae erexit.

Pro custodia
insularum de
Açores.

Pro cismontanā familiā.

Sanctissimus dominus noster Urba-
nus VIII omnes cismontanae familiae cu-
stodias reformatum, quae viginti quin-
que numerum explent, in provincias ere-
xit, et unicuique praecedentiae locum iuxta
ordinem infrascriptum assignavit:

- Provincia S. Francisci.
- Provincia Romana.
- Provincia Marchiae.
- Provincia Tusciae.
- Provincia Bononiae.
- Provincia S. Antonii.
- Provincia Genuae.
- Provincia Mediolani.
- Provincia Principatus.
- Provincia Septem Martyrum.
- Provincia Vallis Nemorum.
- Provincia Vallis Mazzari.
- Provincia Vallis Neti.
- Provincia S. Nicolai.
- Provincia S. Beraardini.
- Provincia S. Angeli.
- Provincia Minoris Poloniae.
- Provincia Maioris Poloniae.
- Provincia Corsicae.
- Provincia Brixiae.
- Provincia Basilicatae.
- Provincia Terrae Laboris.
- Provincia Calabriae.

Provincia S. Didaci.

Provincia S. Thomae Apostoli.

Receptum est Breve sanctissimi domini nostri Urbani VIII circa lectorum iubilationem, cuius initium est: *Cum, sicut accepimus*, etc.¹.

Nullus deinceps praedicator aut lector instituitur, nisi prius fidem suorum lectorum exhibeat per provincialem ministerium authenticatam, et nisi ab eodem ministro cum suo definitorio fuerit antea examinatus, atque idoneus repertus.

Nec aliquis studens possit in futurum ad sacrae theologiae studium transire, nisi philosophiae cursum antea perfecerit, et a definitorio provinciae, quoad sufficientiam et bonos mores, fuerit approbatus. Cursum autem philosophiae declaramus esse trium annorum completorum. De quo studens tenebitur suorum lectorum fidem per provincialem et definitorium authenticatam praesentare.

Renovatur statutum, quo praecipitur, nullum institui posse praedicatorem, nisi prius cursum theologicum trium annorum completorum perfecerit: neque lectorem, nisi quatuor annis expletis studuerit.

Renovatur etiam generale statutum prohibens, ne studentes generales e conventu possint egredi, nisi bis pro quolibet mense; sive guardianus aut alius superior localis possit eis licentiam concedere nisi pro gravissimâ causâ a discretis conventus prius approbatâ.

Ministri et definitores provinciales actuales extra suam provinciam praecedant eos, qui fuerunt provinciales et definitores respective.

Lectores artium et casuum conscientiae eos sacerdotes praecedant, qui trigessimum annum religionis non compleverunt, inter sese iuxta antiquitatem habitus

sedeant et incedant, nisi aliquis theologiam aliâs legisset.

Laici transeuntes ad statum clericalem, non possint habere officia et dignitates in religione.

Duo fratres germani in provincialatu immediate sibi succedere, aut simul in definitores duo ex eâdem agnatione eligi minime possint, ut aliâs statutum est.

Minister in eo capitulo, in quo suum explet officium, in definitorem eligi non possit, sub poenâ nullitatis electionis.

Moriente aliquo definitore extra limites provinciae, vel absente, itaut infra tres dies eius praesentia haberi non possit, subrogetur alter pater dignior illius provinciae, aliter electio nulla sit.

Ut induendis fratribus opportune consulatur, ministris districte praecipitur, ut officinas pro lanificio et pannorum fabricatione introductas conservare procurent. Et ubi introductae non fuerint, intra unius anni spatium illas erigant et introducant, sub poenâ privationis officii ipso facto incurrendâ; nec ex alio panno, quam ex fabricato in supradictis officinis indui fratres possint, aliâs induti inhabiles ad officia et dignitates provinciae indispensabiliter censeantur.

Defunctorum spolia nonnisi conventibus, in quibus fratres decedere contigerit, applicentur; sublata ministris provincialibus in hac parte facultate aliâs dispensandi sub poenâ privationis officii.

Ut multis abusibus et periculis occurratur, statuimus, ut qua die quisque fratrum itineris causâ discesserit, et in qua item accesserit, ab eisdem conventuum superioribus in eâ ipsâ facultate discedendi causa fideliter notetur. Si secus fecerint, praelati ab officio suspendantur per mensem, et subditi sicut apostatae plectantur. Quod ut exactius observetur, districte praecipitur superioribus, ut in obedientiarum et licentiarum exemplis id

¹ Quod vide tom. XIV, pag. 640 (R. T.).

ipsum guardianis, ceterisque locorum superioribus districte iniungant, et terminum temporis praefixum secundum distantiam viarum et dispositionem mittentium et qualitatem euntium apponant.

Pro Germaniae provinciis.

In provinciis Germaniae confessarii et commissarii monialium et guardiani durent tantummodo ad triennium, et nullo pacto possint provinciales nec commissarii generales super hoc dispensare, cum sit mandatum apostolicum. Quod etiam servetur de abbatissis monialium.

Minister provincialis Bohemiae habet iurisdictionem in moniales sanctae Clarae, quam regulariter habent ministri aliarum provinciarum in suos.

Pro Poloniae provinciis.

Tollitur auctoritas ministris Poloniae incorporandi fratres unius illarum provinciarum in aliam, sub poenâ privationis mandantibus et recipientibus. Capitulum generale prohibet sub poenâ privationis officiorum et actuum legitimorum superioribus et subditis provinciarum Poloniae, ne ullo unquam tempore tractent de renniendis illis provinciis.

De Bulgaria.

Guardiani ultra triennium durare non possint, cum apostolicis constitutionibus repugnet. Aliter facta electio nulla sit et invalida.

Hucusque statuta.

Quae hic confirmat Pontifex cum supplemento defunctorum.

§ 2. Nos inviolabili statutorum huiusmodi observationi, perpetuaeque firmitati, quantum nobis ex alto conceditur, opportune consulere, ipsumque Ioannem iniustum generalem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus

1 Edit. Main. habet *apponat* (R. T.).

eiusdem Ioannis ministri generalis nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, statuta praecursorum huiusmodi apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, sine praeiudicio tamen observantiae regularis et statutorum apostolicâ auctoritate confirmatorum, ac ordinationum et brevium apostolicorum pro fratribus Disscedentibus Hispaniarum et Indiarum factorum et emanatorum, perpetuo approbamus et confirmamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiciamus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

§ 3. Decernentes eadem statuta in praedicto Ordine ab omnibus, ad quos spectat et pro tempore quomodolibet spectabit, in futurum inviolabiliter perpetuo observari et adimpleri debere, irritumque et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Et ab omnibus observari mandatur.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, dicti Ordinis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Derogat contrariis.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die viii novembris MDCXXXIX, pontificatus nostri anno xvii.

Dat. die 8 novembris 1639, pontif. anno xvii.

Praeter ea, quae sub hac confirmatione apostolicâ in formâ speciali, utpote maioris momenti facta continentur, alia etiam a capitulo generali sancta sunt non minori observatione custodienda, cuiusmodi sunt.

Praecipit capitulum generale, ut statuta nunc pro monialibus edita et approbata typis mandentur et inviolabiliter observentur.

Pro monialibus Hispaniarum

Pro India Orientali.

Praecipit capitulum generale, ut in Indiâ Orientali servantur statuta Segobiensia pro iis partibus edita, nunc vero renovata et approbata, in melioremque methodum cum aliquibus additamentis redacta, quae ad felicius earum provinciarum regimen et tranquillitatem deserviunt.

Pro regestis.

Sit in utrâque familiâ regestum, in quo notentur actus omnes capitulares, non solum ad futuram rei memoriam, sed ut religionis status cognoscatur et ad regiminis directionem inserviat.

Ad praesentis decreti properam executionem iubetur, ut actus omnes capitulares, decreta, bullae, declarationes sacramentorum congregationum, decisiones rotae et sententiae latae in causis nostrae religionis, specialiter Romae in archivio reperta, quamprimum transcribantur, et transumptum authenticum ad ultramontanam familiam remittatur, ubi etiam aliud fiet transumptum earum rerum, quae ibi fuerint inventae ad cismontanam familiam pariter transmittendum.

Tria apostolica Brevia pro feliciori nostri Ordinis regimine, nunc a sanctissimo domino nostro Urbano VIII expedita, videlicet: primum, in quo omnia privilegia personalia in nostro Ordine abrogantur; secundum, in quo pro unâquaque ultramontanae familiae provinciâ duo provinciae patres instituntur; tertium ad favorem provinciarum Indiarum expeditum, ad finem horum statutorum excudantur.

Ut statutorum varietas et multiplicatio tollatur, ac in sacris ritibus et administrandâ iustitiâ aequalis in omnibus provinciis forma servetur, statuit capitulum generale, ut statuta cismontanae familiae, per eiusdem patres revisa, reformentur, et ad normam apostolicarum constitutionum strictius reducantur: edantur caeremoniale et praxis criminalis; quibus standum esse superioribus omnibus et subditis respective praecipitur.

Numerus fratrum, qui a praeterito capitulo generali usque in praesens e vitâ decesserunt, iuxta computationem factam per testimonia ad capitulum delata, complet septem millia ducentos et nonaginta tres, Gallis hinc exceptis, qui ad capitulum non venerunt.

Numerus defunctorum a postremo capitulo generali.

Ita est:

Cardinalis BARBERINUS protector
et praesidens.

- Fr. Ioannis Merinero minister generalis.
- Fr. Didacus de Cea commendator generalis curiae.
- Fr. Ioseph Vasquez definitor generalis.
- Fr. Bartholomaeus Foyas definitor generalis.
- Fr. Lazarus Sanguessa definitor generalis.
- Fr. Antonius Ilqueus definitor et secretarius definitoris generalis.
- Fr. Benignus a Genua commendator generalis.
- Fr. Ioannes Baptista a Campanea pater totius Ordinis.
- Fr. Ioseph Redaëllus procurator generalis.
- Fr. Ascanius de Assisio procurator generalis, reformator cismontanae familiae.
- Fr. Evangelista Mogminio definitor generalis.
- Fr. Thomas a S. Agatha definitor generalis.
- Fr. Petrus Posnaniensis definitor generalis.
- Fr. Nicolas de Spinazzola definitor generalis.
- Fr. Ioannes a Neapoli definitor generalis.
- Fr. Pacificus de Roma definitor generalis.

Loco † sigilli.

DCLXXV.

Confirmatio decreti S. P. Q. R. quo statuitur notarios capitulum regionum Urbis ex collegio notariorum capitulinorum esse eligendos ¹.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

ri decre-
P. Q. R.

§ 1. Nuper pro parte dilectorum filiorum collegii notariorum curiae capitoline nobis expositum fuit, quod aliàs usque de anno MDCXXII, per decretum¹ et publicum populi Romani consilium, decretum fuit, quod notarii collegii capitolini huiusmodi de cetero forent esseque deberent notarii capitum regionum almae Urbis nostrae; quodque capita regionum huiusmodi pro tempore existentia nullatenus possent eligere nec deputare, in eorum regionum notarios, alios quam ex dicto collegio pro tempore notarios; et in eventum, in quem aliquis ex dictis capitibus regionum alium quam ex dicto collegio deputeret, deputatio praefata nulla et invalida esset, et dilecti filii eiusdem almae Urbis camerae conservatores pro tempore existentes aliquem ex dicto collegio in notarium capitum regionum huiusmodi ex officio deputare deberent, et aliàs prout in dicto decreto plenius dicitur contineri.

oad apo-
i confir-
ne robo-

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, dicti exponentes decretum huiusmodi, pro illius firmiori subsistentiâ, apostolicâ auctoritate nostrâ roborari summopere desiderent: nos, eosdem exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, et absolutos fore censes, supplicationibus illorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praefatum, cum omnibus et singulis in eo contentis, per secretum et publicum populi Romani consilium, ut

praefertur, factum, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

§ 3. Decernentes illud necnon praesentes litteras valida, firma et efficacia existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ipsisque exponentibus in omnibus et per omnia suffragari, sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, seienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac camerae et almae Urbis praefatarum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub anno Piscatoris, die xxix novembris MDCXXXIX, pontificatus nostri anno XVII.

Dat. die 29 novembris 1639, pontif. anno XVII.

DCLXXVI.

Erectio provinciae S. Antonii regni Portugalliae Ordinis fratrum Minorum

¹ infra legitur *secretum* (R. T.).

sancti Francisci Discalceatorum ad instar provinciae S. Ioannis Baptistae fratrum Minorum Discalceatorum in Hispaniâ.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Supplicatio.

Cum, sicut dilecti filii Franciscus Ulysiponensis, minister provincialis, et definitores provinciae S. Antonii regni Portugalliae Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci Discalceatorum nuncupatorum, et illorum nomine Bernardus a Martyribus, commissarius provincialis et guardianus collegii S. Antonii Colimbriensis dicti Ordinis, nobis nuper exponi fecerunt, ipsi negotium reformationis dictae provinciae iisdem fere modis et mediis¹, quibus provincia S. Ioannis Baptistae fratrum Minorum Discalceatorum nuncupatorum regularis Observantiae eiusdem sancti Francisci in Hispaniâ reformatâ existit, promovere summopere desiderent:

Concessio
quod possint re-
cipere nova lo-
ca.

§ 2. Nos, qui personarum quarumlibet, praesertim sub suavi religionis ingo Altissimo famulantium, quieti et statui, quantum cum Domino possumus, libenter consulimus, super praemissis opportune providere, ipsosque exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus illorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, modernis eidem²

¹ Perperam edit. Main. habet *modiis pro mediis* (R. T.).

² Hunc et deinceps vide similes clausulas in tom. XIV, pag. 731 seq. (R. T.).

Francisco et pro tempore existentibus ministro provinciali, custodi, definitoribus, guardianis et fratribus dictae provinciae S. Antonii, ut quascumque domos, sive eremitoria, seu loca, si qua¹ sibi a piis christifidelibus in Portugalliae partibus concedantur, recipere, et in illis conventus sui Ordinis erigere et fundare, servatâ tamen aliâs sacrorum canonum et decretorum sacri Concilii Tridentini formâ, de solâ Ordinarii loci licentiâ, ac nullo quarumvis aliarum personarum cuiusvis Ordinis, congregationis, aut instituti regularium desuper requisito consensu, ac domos sui Ordinis et provinciae S. Antonii praedictae cum ecclesiâ, sacrario, campanâ, seu campanis humilibus, coemeteriis, claustro, refectorio, cellis, hortis, aliisque officinis et aedificiis necessariis erigere et fabricari facere, ac in illis fratres sui Ordinis Discalceatorum introducere, atque in ipsarum domorum ecclesiis, postquam erectae et fabricatae fuerint, sanctissimum Eucharistiae sacramentum pro infirmis asservare, ac divina officia celebrare, et ecclesiastica sacramenta ministrare, ut in ceteris fratrum Discalceatorum eorundem domibus fieri solet, ac² eiusdem S. Antonii provinciae nunc et pro tempore existentibus ministris provincialibus, seu guardianis, sive alio quovis nomine nuncupatis praelatis, ad quos de iure et iuxta regularia eiusdem Ordinis statuta apostolicâ auctoritate confirmata spectat et pertinet, ut quoscumque praedictum Discalceatorum Ordinem ingredi et profiteri volentes, dummodo in qualibet dictarum domorum erigendarum tam fratres professi quam novitii numerum triginta non excedant, iuxta regularia eiusdem Ordinis instituta ad habitum et professionem recipere et admittere, ac cum aliis religiosis professis incorpo-

¹ Edit. Main. habet *quae* (R. T.).

² Coniunct. *ac* addimus ex loc. paral. (R. T.).

rare libere et licite valeant, licentiam et facultatem perpetuo concedimus.

od utantur
statutis
cipalibus.

§ 3. Praeterea, quod provincia S. Antonii praedicta illiusque fratres et conventus suis acrioribus constitutionibus et statutis, quae in pleno capitulo provinciali a maiori parte capituli recepta et stabilita fuerint, gubernentur, nec ad observanda statuta generalia a capitulis vel congregationibus generalibus Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantiâ nuncupatorum, iam facta, vel pro tempore facienda, nec ad specialia eiusdem Ordinis superiorum mandata, quae ministri provincialis, custodis et definitorum provinciae iudicio fuerint dictorum fratrum Discalceatorum reformationi aut commodo dissentanea, teneantur;

od possint
brare Con-
gregationes nu-
morem re-
nis.

§ 4. Quod ministri seu praelati provinciales congregationes particulares, quas definitoriales vocant, quando et ubi commodius¹ sibi visum fuerit, libere et licite convocare et celebrare, ac in eis quaslibet electiones guardianorum et aliorum officiorum facere, et quascunque causas sive civiles sive criminales et negotia ad eandem provinciam spectantia iuxta formam sacrorum canonum et regularium statutorum et suarum constitutionum provincialium tractare, definire et sententiare possint; quodque praelati generales eiusdem Ordinis huiusmodi congregationes particulares definitoriales, aut earum electiones seu definitiones, vel decreta et sententias, nequaquam impedire, immutare nec dilatare valeant;

od visita-
sit ex Di-
ceatis.

§ 5. Quod dicta provincia S. Antonii, eiusque nunc et pro tempore existentes conventus et fratres, nisi per fratres visitatores provinciae Discalceatorum huiusmodi, a praelatis tam² generalibus deputandos, nullatenus visitari aut syndicari possint, quodque huiusmodi visitatores

Discalceati in dictam provinciam ingredi, aut in eâ aliquam iurisdictionem exercere non valeant, nisi tempore statuto circa finem triennii ministri provincialis, nempe post duos annos et septem menses provincialatus cuiuslibet ministri provincialis eiusdem provinciae transactos, et non antea; tales autem visitatores omnia statuta provincialia eiusdem provinciae observare, et iuxta illorum tenorem et praescriptum provinciam visitare et gubernare debeant et teneantur, nec in eisdem statutis, nisi de consensu maioris partis definitorii, plene dispensare valeant, quamvis hoc idem in litteris patentibus et authenticis a praelatis generalibus aliisve superioribus specialiter iisdem indultum et concessum fuerit;

§ 6. Ut autem omnes ambitionis et iniustitiae occasiones, quae sub simulato ac apparentis correctionis et reformationis zelo obrepere solent, e medio penitus evellantur, postquam praedicti visitatores et commissarii suam iurisdictionem et visitationem in provinciâ huiusmodi coeperint exercere, nulli guardiani, nullique vocales, quibus concursus ad capitulum proxime futurum de iure competit, possint ante ipsum celebratum capitulum ob aliquam seu aliquas causas ab officio removeri, nec voce activâ aut passivâ privari, si autem in ipsâ visitatione aliquibus delictis et culpis quidam praedictorum reperiantur obnoxii, vel eorum punitio et correctio post omnes electiones capituli factas differatur, vel aliis canonicis et regularibus poenis, praeter privationem officii ac vocis activae et passivae, arbitrio superiorum puniri debeant;

Vocales ante
capitulum non
possunt privari
voce activâ.

§ 7. Insuper, quod fratres eiusdem provinciae S. Antonii ab ipsâ suâ provinciâ per quoscunque superiores abstrahi nequeant, ut ad ludos vel alias partes et provincias remittantur, nisi de

Quod fratres
non transferan-
tur ad alias
provincias.

¹ Perperam ed. Main. habet *commodis* (R. T.).

² Ex loco parallelo legendum *tamen* (R. T.).

consensu capituli provincialis vel detentorii pleni eiusdem provinciae, et quod huiusmodi superiores, quicumque illi sint, non possint fratres praedictos licentiarum, ut in domibus secularium seu extra claustra habitent, nisi servatâ ad unguem formâ a Clemente Papa VIII praedecessore nostro praescriptâ in Bulla seu litteris de reformatione regularium incipientibus *Nullus omnino praetextu cuiuscumque privilegii*, sub anno MDCXCIX¹, nempe, quod tales licentiae nisi ex gravissimâ causâ a Sede Apostolicâ approbandâ nullatenus concedantur, quae vero aliter concessae sint, ipso facto irritae et nullae censeantur, et religiosi talibus licentiis utentes statim ad claustra revocentur;

Possunt uti
libris bibliothecae.

§ 8. Quodque possint iidem fratres Discalceati intra septa domus regularis suae libros a bibliothecis de licentiâ praelati abstractos habere, et illis uti, dummodo, postquam illis usi fuerint, iisdem bibliothecis illos restituere procurent;

Communicat
eis privilegia
aliarum provinciarum.

§ 9. Ac demum ministro provinciali, custodi, necnon guardianis, conventibus et fratribus universis dictae provinciae, nunc et pro tempore existentibus, ut omnibus et singulis gratis, indultis et privilegiis, exemptionibus, immunitatibus, libertatibus, favoribus, indulgentiis et litteris apostolicis tam S. Iosephi et S. Pauli quam quibusvis aliis eiusdem Ordinis fratrum Discalceatorum Hispaniarum provinciarum per quoscumque Romanos Pontifices praedecessores nostros ac per nos et Sedem Apostolicam praedictam hactenus concessis et imposterum concedendis, aequae ac si ipsimet provinciae S. Antonii nominatim concessa fuissent, frui, potiri et gaudere perpetuo possint et valeant, auctoritate et tenore praedictis pariter perpetuo concedimus et indulgemus.

¹ Legitur in tom. X, pag. 37 sub datum 1593, et iterum in tom. XIII, pag. 207 (R. T.).

Volimusque, statuimus et ordinamus respective, et insuper praecipimus ministro et commissario generalibus Ordinis Minorum regularis Observantiae, et quibusvis commissariis et visitatoribus ad dictam provinciam S. Antonii destinatis, ceterisque tam praelatis quam subditis, sub excommunicationis latae sententiae ac privationis quorumcumque officiorum et dignitatum eo ipso absque aliâ declaratione incurrendâ poenâ, ne in praemissis fratres praedictos Discalceatos provinciae S. Antonii huiusmodi litibus gravari, aut quovis modo molestari permittant, quinimo praedicta omnia privilegia et indulta illis inviolabiliter observent et observari faciant, ac per suas proprias litteras, quoties pro parte praedictorum fratrum Discalceatorum fuerint requisiti, faveant et assistant.

§ 10. Et nihilominus venerabilibus fratribus Clyssiponensi, Bracharensi et Elborensi archiepiscopis et Conimbriensi episcopo, eorumque officialibus, ac dilecto filio causarum curiae camerae apostolicae generali auditori, per praesentes commitimus et mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, ubi et quando opus fuerit, ac quoties pro parte eorundem fratrum Discalceatorum desuper fuerint requisiti, solemniter publicent, illisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistant, faciantque auctoritate nostrâ eos praemissis omnibus et singulis pacifice frui et gaudere; non permittentes eos desuper per praelatos generales et visitatores praedictos quomodolibet molestari; contradictores quoslibet et rebelles, et praemissis non parentes, per sententias, censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postpositâ, compescendo, legitimisque super his habendis

Exequutores
deputati.

servatis processibus censuras et poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Decernentes praesentes litteras nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis vitio, seu intentionis nostrae defectu, etiam ex eo quod in praemissis interesse habentes, vel fratres de Observantiâ, aut quicumque alii, vocati non fuerint, notari, impugnari, redargui, infringi, retractari, aut quomodolibet in ius vel controversiam revocari posse¹; sed semper et perpetuo validas et efficaces existere et fore; sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, ubique iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 14. Non obstantibus felicis recordationis Bonifacii Papae VIII pariter praedecessoris nostri, per quam cavetur expresse, ne professores Ordinum Mendicantium loca ad habitandum, absque dictae Sedis licentiâ speciali et de prohibitione huiusmodi expressam mentionem faciente, recipiant, et de unâ, ac concilii generalis de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate praesentium ad iudicium non trahatur, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac nostris litteris, quae incipiunt *In cathedra beati Petri apostolorum principis*, de anno MDCXXVI emanatis, ac quibusvis eiusdem Ordinis fratrum Minorum de Observantiâ, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, etiam per fratres Discalceatos huiusmodi acceptatis, praesertim capitulorum seu con-

gregationum generalium, quibus cavetur expresse, ne fratres Discalceati huiusmodi domuum aliquam dicti eorum Ordinis absque expressâ licentiâ capituli generalis aut infra quinque leucas a domo eorundem fratrum Minorum erigere audeant, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis eidem Ordini fratrum Minorum, illiusque superioribus et quibusvis religionis particularibus, aliisque personis, sub quibusvis tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacissimis et insolitis, clausulis, irritantibusque et aliis decretis in genere vel in specie, ac aliâ in contrarium quomodolibet praemissorum concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso et formâ in illis traditâ observatâ, exprimerentur et insererentur, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliâ in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque; aut si ministro et commissario generalibus, aut fratribus dicti Ordinis Minorum de Observantiâ, seu quibusvis aliis, communiter vel divisim, ab eâdem sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

§ 12. Ceterum, quia difficile foret praesentes litteras ad singula quaeque loca, ubi necesse fuerit, deferri, volumus et dictâ auctoritate decernimus, quod tran-

Transumptis
danda fides.

¹ Verbum *posse* nos addimus (R. T.).

sumptis earundem praesentium impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die 1 decembris MDCXXXIX, pontificatus nostri anno XVII.

Dat. die 1 decembris 1639, pontif. anno XVII.

DCLXXVII.

Pro qua summâ moniales Ordinis sanctae Clarae Hispaniarum exemptae sint a decimarum solutione¹.

Urbanus Papa VIII.
ad futuram rei memoriam.

Refert litteras a se anno MDCXXXIX editas:

§ 1. Aliàs (postquam emanarunt a nobis litterae tenoris subsequentis, videlicet:

*Urbanus Papa VIII.
ad futuram rei memoriam.*

Exponi nobis nuper fecit dilectus filius vicarius generalis Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantiâ nuncupatorum, quod dudum felicitis recordationis Sixtus IV, Leo X, Nicolaus III, Bonifacius VIII, Ioannes XXII, Clemens III, Alexander IV, Benedictus XI, Eugenius IV, Nicolaus etiam IV, alique Romani Pontifices praedecessores nostri, dilectis in Christo filiabus abbatissis seu priorissis et monialibus, tam Ordinis sanctae Clarae quam aliorum omnium monasteriorum, dilectis filiis superioribus dicti Ordinis illorumque curae et gubernio subiectis², quod decimas omnium suorum agrorum quos tam ipsae quam eorum allietuarii coli facerent solvi non tenerentur, concesserant, prout exequutioni demandatum fuit; subinde vero, Salamanantino et aliis

episcopis in regno Castellae constitutis pro modificatione concessionis huiusmodi instantibus, piaae memoriae Clemens Papa VII, etiam praedecessor noster, voluit, quod huiusmodi decimae pro summâ sexdecim ducatorum auri de camerâ tantum pro uniuscuiusque monialis victu et vestitu minime solverentur, et ita exequutioni tunc similiter demandatum fuit; verum nonnullis post annis, cum summa huiusmodi nequaquam sufficeret, recolendae memoriae Gregorius Papa XIII, similiter praedecessor noster, attentâ ipsarum monialium paupertate, summam praedictam ad viginliquinque ducatos similiter pro unaquaque moniali huiusmodi extendit et ampliavit, et aliàs, prout in eorundem praedecessorum litteris desuper expeditis, quarum tenores praesentibus pro expressis haberi volumus, plenius continetur. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, ab eo tempore circa pretium rerum duplo adauctum sit, redditus vero et census decreverint, ita ut moniales huiusmodi summâ rerum inopiâ laborent, ac in Hispaniarum regnis omnia duplo quam in Italiâ vendantur, proindeque vicarius praedictus per nos desuper opportune provideri summo opere desideret: nos, monialium praedictarum necessitatibus huiusmodi consulere, illasque specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus eiusdem vicarii illarum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, abbatissis seu priorissis et monialibus praefatis, quod de cetero perpetuis futuris temporibus decimas praedictas pro summâ quinquaginta

Quibus moniales sanctae Clarae in regnis Hispaniarum exemptas declaravit a solutione decimarum pro summâ scutorum quinquaginta pro unaquaque.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Posset etiam legi *subiectorum* (v. T.).

scutorum monetae tantum pro uniuscuiusque earum victu persolvere minime teneantur, nec ad id a quoquam quavis auctoritate quomodolibet cogi vel compelli possint nec debeant, irritumque et inane existat quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, perpetuo concedimus et indulgemus, ac decernimus et declaramus. Quocirca venerabili fratri Caesari patriarchae Antiocheno moderno et pro tempore existenti in regnis Hispaniarum nostro et Apostolicae Sedis nuncio per praesentes committimus et mandamus, quatenus ipse, per se, vel alium, seu alios, praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, ubi et quando opus fuerit, et quoties pro parte monialium praefatarum fuerit requisitus, solemniter publicans, eisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistens, faciat auctoritate nostrâ easdem moniales praesentium nostrarum commodo et effectu plene et pacifice frui et gaudere, non permittens illas desuper a quoquam quavis auctoritate quomodolibet molestari, perturbari vel inquietari, contradictores quoslibet et rebelles per sententias, censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postpositâ, compescendo, legitimisque super his habendis servatis processibus censuras et poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Non obstantibus quibusvis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac quibusvis, etiam inramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, locorum Ordinariis et quibusvis aliis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis clausulis et decretis, in

genere vel in specie, aut aliâs in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; necnon aliis omnibus, quae dicti praedecessores in suis litteris praedictis voluerunt non ob stare; quibus omnibus, etiamsi de illis specialis, specifica, expressa et individua ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quavis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium et singulorum tenores praesentibus pro sufficienter expressis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xii iulii mdcxxxii, pontificatus nostri anno ix).

§ 2. Subinde, pro parte dilectorum filiorum universi cleri regnorum Castellae et Legionis nobis exposito quod in praemis insertis litteris nulla facta fuerat mentio litterarum felicitis recordationis Pauli Papae III similiter praedecessoris nostri, per quas praefatae praedecessorum nostrorum tunc suorum litterae revocatae et ad terminos iuris reductae fuerant, nobisque propterea humiliter supplicato ut in praemissis opportune providere de benignitate apostolicâ dignaremur: nos, ex sententiâ aliquorum Romanae curiae praelatorum, qui hoc negotium partibus auditis inssu nostro discusserant et examinaverant, praemis insertas nostras litteras, subreptitè ob non factam de praefatis Pauli III praedecessoris litteris mentionem impetras et concessas, apostolicâ auctoritate revocavimus, cassavimus, irritavimus, annullavimus, viribusque et effectu omnino evacuavimus, ac pro revocatis, cassis, irritis, annullatis, viribusque et effectu vacuis haberi volumus et declaravimus, necnon concessionem abbatissis seu priorissis et monia-

Hanc vero summam anno mdcxxxviii per aliud Breve re-dactam fuisse ad ducatos viginti quinque.

libus praefatis, quod dictas decimas pro summâ quinquaginta scutorum monetae tantum pro uniuscuiusque earum victu persolvere minime teneantur, per easdem nostras litteras factam, ad terminos litterarum Gregorii XIII praedecessoris praefati pro vigintiquinque ducatis auri de camerâ pro qualibet moniali monasteriorum praefatorum paupertate laborantium reduximus, et aliâs prout in aliis nostris in eâdem formâ Brevis desuper sub die XXI decembris MDCXXXVIII expeditis litteris¹, quarum tenores praesentibus pro expressis haberi volumus, uberius continetur.

Oborta postmodum controversia super monetarum diversitate, ac valore;

§ 3. Cum autem, sicut pro parte dilecti filii Ioannis Merinero, Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantiâ nuncupatorum ministri generalis, nobis nuper expositum fuit, ob monetarum variationem controversum fuerit, quae monetae quantitas summam vigintiquinque ducatorum auri de camerâ conficiat, proindeque dictus Ioannes minister generalis per nos in praemissis peramplius opportune ut infra provideri summopere desideret:

§ 4. Nos, monialium praedictarum necessitatibus consulere, ipsasque specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et earum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus eiusdem Ioannis ministri generalis huiusmodi illarum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, ex sententiâ pariter nonnullorum Romanae curiae praefatorum, qui hoc negotium partibus auditis iussu nostro discusserrunt et examinarunt, ab-

battissis seu priorissis et monialibus praedictis, quod ipsae de cetero perpetuis futuris temporibus decimas praedictas, in secundodictis nostris litteris ad vigintiquinque ducatos auri de camerâ pro qualibet moniali monasteriorum praedictorum paupertate laborantium ut praefertur redactas, pro summâ vigintiquinque scutorum auri in auro et vigintiquinque iuliorum monetae Romanae seu regalium monetae Hispaniarum duntaxat pro uniuscuiusque earum victu persolvere minime teneantur, nec ad id a quoquam, quavis auctoritate fungente, tam ex causâ de praeterito quam in futurum, non tamen quoad iam per sententiam iudicatam et executioni demandatam ac aliâs hactenus solutum, quomodolibet cogi vel compelli possint nec debeant, irritumque et inane existat quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, perpetuo concedimus ac indulgemus, ac decernimus et declaramus.

§ 5. Quocirca dilecto filio nunc et pro tempore existenti in regnis Hispaniarum nostro et Sedis Apostolicae nuncio per praesentes committimus et mandamus, quatenus ipse, per se, vel alium, seu alios, praesentes litteras, ubi et quando opus fuerit, et quoties pro parte dictarum monialium seu aliorum earum nomine requisitus fuerit, solemniter publicans, faciat illas ab omnibus ad quos spectat et spectabit in futurum inviolabiliter observari; contradictores quoslibet et rebelles per sententias, censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postpositâ, compescendo, legitimisque super his habendis servatis processibus, censuras et poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Nuncio apostolico harum litterarum executionem delegat.

Urbanus eadem moniales eximit pro summa vigintiquinque scutorum auri in auro et vigintiquinque iuliorum.

¹ Quae in *Bullario* non sunt (R. T.).

Contrariis
ogat.

§. 6. Non obstantibus eisdem nostris litteris, ac omnibus illis quae in eis volumus non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die IX decembris MDCXXXIX, pontificatus nostri anno XVII.

Dat. die 9 decembris 1639, pontif. anno XVII.

DCLXXVIII.

Regulares in Aquensi provinciâ Provinciae quoad curam animarum sunt subiecti iurisdictioni, visitationi et correctioni episcoporum¹.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

Annuli Pon-
ces domini
Maximini ab
ordinari in-
dictione, et
n quoad cu-
m animarum
emplam fe-
ce.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit venerabilis frater archiepiscopus Aquensis in provinciâ Provinciae, quod aliàs felicis recordationis Bonifacius VIII, Benedictus XI, Sixtus IV, et forsan alii Romani Pontifices praedecessores nostri, diversa privilegia et exemptiones priori et fratribus domus regularis S. Maximini et de Belme Ordinis Praedicatorum Aquensis diocesis dictae provinciae, in quibus inter alia continetur expresse quod eidem priori et suis successoribus cura competat² animarum habitatorum villae dicti loci S. Maximini et illic advenientium, quae primum per presbyteros seculares idoneos instituendos et destituendos, ac demum per religiosos eiusdem Ordinis ad nutum praefati prioris amovibiles valeat exerceri, et quod ratione dictae curae animarum prior et religiosi praedicti iurisdictioni Ordinarii in nullo penitus sint subiecti, concesserunt.

Successores
utiles re-
larum exem-
tionem in his
ae pertinent

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, privilegia huiusmodi, regularibus circa curam animarum con-

cessa, iustis et legitimis de causis per diversorum Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum constitutiones et sacri Concilii Tridentini decreta penitus sublata et abrogata sint,

§ 3. Nihilominus prior et religiosi supradictae domus regularis, praetextu privilegiorum huiusmodi, iurisdictioni, visitationi et correctioni Ordinarii in his quae ad curam animarum spectant et concernunt subiacere resistunt, ex quo varia scandala in animarum detrimentum et sacrorum canonum contemptum in dies oriuntur: nobis propterea idem archiepiscopus humiliter supplicari fecit, ut in praemissis opportune, ut infra, providere de benignitate apostolicâ dignaremur.

Sed reluctan-
tibus fratribus
S. Maximini.

§ 4. Nos igitur, eundem archiepiscopum specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium sacri Concilii Tridentini interpretum consilio, regulares quoad curam animarum esse subiectos iurisdictioni, visitationi ac correctioni episcoporum, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, declaramus,

Archiepisco-
pus Aquensis
petit sua con-
sili auctoritati.Urbanus Re-
gulares Ordina-
rionem iurisdic-
tionem in his
quae pertinent
ad curam ani-
marum, subie-
ctos declarat.

§ 5. Sicque per quoscunque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, indicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Clausulas ap-
ponit.

§ 6. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac dicti Ordinis, et, quatenus opus sit, dictae domus

Contrariis
derogat.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Verbum *competat* deesse nobis viderum fuit (R. T.).

regularis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis eidem Ordini et quibusvis illius religionis, sub quibusvis verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis et decretis, in genere vel in specie, aut aliâ in contrarium praemissorum, quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permanentibus, ad praemissorum effectum, hae vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscunque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xii decembris mdcxxxix, pontificatus nostri anno xvii.

Dat. die 12 decembris 1639, pontif. anno xvii.

DCLXXIX.

Facultas episcopo Neocastrensi, collectori generali in Portugalliae et Algarbiorum regnis, exercendi suam iurisdictionem tam in subditos quam non subditos, ubivis locorum, etiam extra dicta regna¹.

Venerabili fratri Alexandro episcopo Neocastrensi, in Portugalliae et Algarbiorum regnis spoliis et iurium camerae nostrae apostolicae debitorum collectori generali,

Urbanus Papa VIII.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

Refert violentias a regis ministris commissa-

§ 1. Cum nuper, sicut non sine gravi animi nostri molestiâ accepimus, ministri

¹ Ex regist. in Secret. Brev.

regii in regnis Portugalliae et Algarbiorum, Dei timore postposito, in suarum animarum damnationem, christifidelium etiam ipsorum regnorum scandalum, iurisdictionisque et immunitatis ecclesiasticae violationem, ac Sedis Apostolicae contemptum, ausi fuerint in civitate Ulyssiponensi nedum absque iurisdictione contra fraternitatem tuam, in dignitate episcopali existentem, ac munus primarii officialis et ministri nostri et Sedis Apostolicae, nempe collectoris generalis iurium camerae apostolicae cum facultatibus nuncii, in eisdem regnis exercentem, et nulli nisi nobis et sanctae Sedi subditum, procedere, sed etiam eandem fraternitatem tuam temere, sacrilege, ac non sine maximâ violentiâ, actibusque valde inhumanis tractare, cibariisque tam animae quam corporis, ac servitio solito famulorum, quos etiam carceribus mancipare fecerunt, privare, teque in domo tuâ obsidere, et in duobus illius cubiculis, etiam militibus ac satellitibus armatis, obsessum retinere, ac deinde in monasterio fratrum Ordinis sancti Francisci dictae civitatis capere, et ab illo etiam pro delinquentibus immuni violenter extrahere, ac ab eisdem regnis expellere, et extra ipsa regna invitum adducere, et in loco a civitate Pacensi regni Castellae octo miliaribus circiter distante iniuriose dimittere;

§ 2. Ideo, cum, pro vindicandis tot gravaminibus et iniuriis sanctae Ecclesiae illatis, eadem fraternitas tua, iuxta sacrorum canonum, conciliorumque universalium et constitutionum apostolicarum etiam in die Coenae Domini legi solitarum dispositionem, ad censurarum et poenarum ecclesiasticarum tam in eis inflictarum quam a te forsan promulgatarum declarationem, ac etiam aliarum poenarum tibi benevisarum fulminationem, condemnationem et denunciationem pro-

Ideoque possit ille contra eosdem ubique locorum agere;

cedere debeat, et minister apostolicus, praecipue facultatibus nuncii munitus, ubicumque existens possit in expulsores animadvertere, facultatesque et iurisdictiones sibi in certâ provinciâ, civitate seu loco concessas in eius subditos exercere, ac si expulsus non fuisset; et propterea ambigendum non videatur quin tu, etiam a tuâ provinciâ ut praefertur expulsus, possis in aliâ provinciâ tam Hispaniarum, quam ubique locorum, ubi secure commorari valeas, ad praedicta iuris remedia, ac alia necessaria et opportuna, ac tibi benevisa, etiam ad propulsandas offensiones et iniurias tibi illatas, nedum extraiudicialiter devenire (tam contra praefatos expulsores et illos qui eis et cuilibet eorum auxilium, consilium vel favorem quomodolibet praestiterunt, quam quoscumque alios etiam participes seu complices et fautores, etiam sub generali et universali sermone non comprehensos, cuiuscumque qualitatis, status, gradus, conditionis et dignitatis etiam ecclesiasticae sint vel fuerint, ac aliâs quomodolibet speciali et individuâ expressione dignos, etiam ultra duas ac tres et quotcumque dietas legales degentes seu moram trahentes et habitantes) sed contra quoscumque etiam iudicialiter procedendo inquirere:

§ 3. Nihilominus nos, ad omnem dubitandi occasionem amovendam et abundantiore cautelam adhibendam, facultatesque facultatibus addere volentes, motu proprio, certâque scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, omniumque expulsionis praedictae et excessuum quorumcumque a praedictis et complicibus contra te, iurisdictionemque et immunitatem ecclesiasticam, ac Sedis Apostolicae superioritatem et iura perpetratorum, ac circumstantiarum et qualitatum quomodolibet aggravantium aliorumque praesentibus

forsan inserendorum vel exprimendorum quorumcumque tenores, etiam maiores et veriores, pro sufficienter insertis et expressis habentes, fraternitati tuae praesentium tenore committimus et mandamus ac concedimus, ut tam intra quam extra praedicta regna, et ubivis locorum, etiam in quacumque alienâ provinciâ, civitate, dioecesi et iurisdictione ubi nunc et pro tempore te etiam itinerando vel transeundo existere seu morari contigerit, omnibus et singulis tam coniunctim quam divisim iuris remediis opportunis, etiam ex officio, seu per inquisitionem, etiam non requisito episcopo dioecesano, metropolitano, primate, et quocumque alio, cuiuscumque status, gradus, conditionis, qualitatis et dignitatis etiam ecclesiasticae et speciali notâ ac mentione individuâ dignâ¹, nullâque petiti nec obientiâ licentiâ illorum nec aliorum quorumcumque, nedum facultates et iurisdictiones a nobis tibi in et pro eisdem Portugalliae et Algarbiorum regnis concessas in iurisdictionis tuae subditos, ac si expulsus non esses et in praedictis regnis morareris², ac et in alios non subditos tibi vim aliquam inferentes, seu quomodolibet te offendentes, exerceas, exercereque libere et licite possis et valeas, sed etiam contra expulsores, eorumque complices et fautores, aliosque praedictos, etiam summarie, simpliciter, et de plano, etiam sine strepitu et figurâ iudicii, solâ facti veritate inspectâ, omni et quacumque appellatione remota, procedas super praemissis, rebusque aliis in actis causae et causarum huiusmodi a tuo procuratore fiscali vel ab alio per te loco illius deputando exprimendis ac deducendis, contra praefatos, omnesque alios quantumlibet magnum et maximum numerum constituentes, et quomodolibet qualificados, quotcumque et qualescum-

Episcopus dat facultatem contra alios etiam extra regnum Portugalliae procedendi.

Suam tamen Pontifex addit auctoritatem;

¹ Legendum *dignae* vel *digno* (R. T.).

² Edit. Main. legit *moraveris* (R. T.).

que sint et fuerint, sententiasque, censuras et poenas ad tui defensionem, et iniuriarum etiam illatarum propulsationem et vindictam, nedum extraiudicialiter procedendo, infligas et fulmines, inflictasque et fulminatas, etiam a iure, vel etiam a constitutionibus apostolicis, declares ac denuncies, aggravesque et reaggraves, aliaque desuper necessaria et opportuna, etiamsi speciali expressione indigerent, facias, decernas et exequaris toties quoties opus erit vel tibi videbitur, necnon quaecumque interdicta ecclesiastica, tam personalia quam localia et mixta, in unâ seu pluribus civitatibus ac terris et locis, ac etiam in toto regno seu regnis Portugalliae et Algarbiorum, et capellâ regiâ ipsorum regnorum, cessationemque a divinis decernas et ponas. Nos enim ad praemissorum effectum plenam, amplam et sufficientem facultatem fraternitati tuae desuper tribuimus et inopertimur cum facultate deputandi ubique alium vel alios cum simili vel limitatâ facultate, prout tibi videbitur, ad faciendum, gerendum et exequendum omnia et singula praedicta, ac alia quae tibi videbuntur, et quae erunt quomodolibet necessaria et opportuna, illumque et illos mittendi ad civitates, terras et loca quaecumque tibi benevisa, tam intra quam extra praefata regna consistentia, et etiam cum facultatibus citandi praefatos, omnesque alios, etiam per edictum publicum, constituto etiam summarie, quantum tibi sufficere videbitur, de non tuto accessu, illisque toties quoties opus fuerit inhibendi, etiam sub sententiis, censuris et poenis, etiam pecuniariis, per te vel tuos deputatos tuo vel eorum arbitrio infligendis, applicandis et moderandis, et quaecumque alia quomodolibet necessaria et opportuna gerendi, decernendi, mandandi et exequendi.

Obstantia tollit.

§ 4. Non obstantibus felicis recordationis Bonifacii Papae VIII de unâ, et concilii

generalis editâ de duabus dietis, aliisque apostolicis, et in conciliis universalibus provincialibusque et synodalibus editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon dictorum regnorum ac ecclesiarum, monasteriorum, Ordinum, congregationum, institutorum et militiarum quorumlibet, ac quarumvis civitatum, terrarum et locorum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, stabilimentis, legibus, usibus, naturis et ordinationibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis dictis regnis, illorumque incolis et quibusvis aliis locis et personis, tam coniunctim quam divisim, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, et insolitis clausulis, in genere vel in specie, etiam motu, scientiâ et potestatis plenitudine similibus, etiam consistorialiter, ac aliâs quomodolibet in contrarium praemissorum, etiam pluries et iteratis vicibus concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro sufficienti eorum derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quacvis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum insererentur, praesentibus pro expressis et insertis et formam huiusmodi pro servatâ habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque; aut si eisdem regnis, illorumque incolis, et quibusvis aliis locis et personis communiter vel divisim ab eâdem sit Sede indultum, quod ad parendum alicui cogi et compelli, aut quod citari seu

in iudicium coram iudicibus de eorum consensu non deputatis vel extra regna huiusmodi et loca suae habitationis evocari, vel quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem, et qualibet aliâ eiusdem Sedis indulgentiâ generali vel speciali per quam praesentibus non expressam vel totaliter non insertam¹ effectus earum impediri valeat quomodolibet vel differri, et de qua, cuiusque tenore habenda sit in nostris litteris mentio specialis.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub anno Piscatoris, die XVII decembris MDCXXXIX, pontificatus nostri anno XVII.

Dat. die 22 decembris 1639, pontif. anno XVII.

DCLXXX.

*Facultas collectori Portugalliae absol-
vendi illos, qui bona ecclesiastica, cap-
pellas inibi nuncupata, occuparunt, vel
etiam ecclesias molestarunt*².

Venerabili fratri Alexandro episcopo Neo-
castrensi, iurium et spoliolum camerae
apostolicae debitorum in regnis Portugal-
liae et Algarbiorum collectori generali,

Urbanus Papa VIII.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Cum, sicut accepimus, nonnulli
etiam officiales et ministri regii in Por-
tugalliae et Algarbiorum regnis, sub prae-
textu assertarum legum seu ordinationum
illorum regnorum, etiamsi illae a pia
memoriae Gregorio IX et aliis Romanis
Pontificibus praedecessoribus nostris, e-
tiam occasione confirmationis concordia-
rum inter regem, seu reges, ac praelatos

et clerum aliâs initarum¹, annullatae, re-
vocatae et abrogatae fuerint, attentave-
rint et inceperint inquietare et perturbare
ecclesias, monasteria, beneficia, opera et
loca pia eorumque possessores super suis
bonis, etiam ab antiquo tempore per chris-
tifidelium diversas largitiones relictis et
acquisitis, cappellis vulgo nuncupatis, de
facto etiam auctoritate laicali et regiâ et
coram iudicibus laicis vexare, et aliqui
forsan etiam nulliter ac de facto iniuste
et indebite illis easdem ecclesias et mo-
nasteria, beneficia, operaque et loca pia
praedicta, eorumque possessores spolia-
verint, alii etiam occupantibus et moles-
tantibus auxilium et favorem tam in agendo
et occupando quam retinendo et aliâs quo-
modolibet praestiterint, censuras et poenas
in sacris canonibus, constitutionibus apos-
tolicis, universalibusque conciliis, ac Bullâ
in die Coenae Domini legi solitâ conten-
tas et inflictas propterea incurrando, tuque
quosdam ex illis in censuras et poenas
huiusmodi incidisse forsân declaraveris;
nunc autem aliqui ex officialibus et mi-
nistris, aliisque praefatis, ad eor reversi,
a censuris et poenis huiusmodi per eos
incurtis absolvi desiderant:

§ 2. Nos, attendentes exuberantem Se-
dis Apostolicae elementiam gremium suae
pietatis veniam petentibus claudere non
consuevisse, fraternitati tuae officiales et
ministros praedictos et quoscumque alios,
qui praefata commiserunt, seu commit-
tentibus favorem, auxilium, consilium et
opera quomodolibet praestiterunt², si facti
poenitentes veniam a te humiliter petie-
rint, et qui tenentur ad restitutionem oc-
cupatorum illa restituerint et a molestiis
et vexationibus huiusmodi revera desti-
terint respective, impositâ illis arbitrio

Sed postea a
censuris absolvi
petierant.

Urbanus fa-
cultates ad id
necessarias col-
lectori spolio-
rum concedit.

¹ Ed. Main. legit *initorum*, tunc legi debuisset
concordatorum pro concordiarum (R. T.).

² Incongrue edit. Main. legit *praestiterint*
(R. T.).

¹ Ed. Main. legit. *expressa... inserta* (R. T.).

² Ex regest. in Secret. Brev.

tuo poenitentia salutari, aliisque iniungendis iniunctis, a quibusvis censuris et poenis ecclesiasticis, etiam in dicta Bulla in die Coenae Domini legi solita contentis, quas praemissorum occasione quomodolibet incurrerunt, vel incurrisse per te declarati fuerint, in formam Ecclesiae consuetam, auctoritate nostra absolvendi facultatem eadem auctoritate tenore praesentium concedimus et impertimur.

Deregat contrariis.

§ 3. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque et synodalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus et ordinationibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die prima ianuarii MDCXL, pontificatus nostri anno xvii.

Dat. die 1 ianuarii 1640, pontif. anno xvii.

DCLXXXI.

Improbat accessum collectoris spoliolum camerae apostolicae Matritum ad regis aulam¹.

Venerabili fratri Alexandro episcopo Neocastrensi, iurium et spoliolum camerae nostrae apostolicae debitum in Portugalliae et Algarbiorum regnis collectori generali,

Urbanus Papa VIII.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

Reprobat accessum collectoris spoliolum ad regis aulam.

§ 1. Cum, sicut nobis nuper innotuit, tu, postquam e Portugalliae et Algarbiorum regnis illorumque finibus non minus iniuriose quam ignominiose, ac maximo cum sacrilegio, ab officialibus et ministris regis abductus fuisti, Matritum ad aulam charissimi in Christo filii nostri Philippi Hispaniarum regis catholici, nobis inconsultis et minime approbantibus, te contuleris, cum potius alio ire nosque hac

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

super re prius consulere debuisses; etiamsi pro certo habeamus, te illuc accessisse ratum fore ut, inibi insinuat ore tuo proprio actibus inhumanis tecum adhibitis et tot gravaminibus tibi illatis, remedium efficax et integrum relevamen adhiberetur; nihilominus, quia sine ordine nostro eo ivisti, nos, volentes ut omnibus pateat te id nobis insciis imo aegre ferentibus fecisse, motu proprio ac ex certa scientia nostris, harum serie, itionem tuam ad aulam regiam praefatam nobis insciis et inconsultis factam plane improbamus, idque te contra nostram intentionem immo animo et voluntate nostra maxime reluctante et ab hoc aversa fecisse, declaramus et attestamus.

§ 2. Volentes proinde, ac decernentes, nullum omnino etiam minimum nobis ac Sedi Apostolicae nostraeque et illius auctoritati ex itione tua huiusmodi ad aulam praedictam praedictum illatum fuisse vel esse, aut imposterum fore vel dici aut intelligi posse; sicque et non aliter in praemissis ab omnibus censi, et per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos, et quosvis alios quacumque auctoritate fungentes, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 3. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, et, quatenus opus sit, regulam nostram de non tollendo iure quaesito, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die ii ianuarii MDCXL, pontificatus nostri anno xvii.

Dat. die 2 ianuarii 1640, pontif. anno xvii.

Nullumque inde praedictum auctoritati Sedi Apostolicae dimanare posso declarat.

Contraria tollit.

DCLXXXII.

*Canonicis poenitentiariis, theologi et doctorali ecclesiarum metropolitana-rum et cathedralium regnorum Castellae et Legionis prohibetur, quominus a suis absint ecclesiis, et in casu absentiae fructus praebendarum eis minime solvendos esse declaratur*¹.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

Prooemium.

Super universas orbis ecclesias ab eo qui cunctis imperat, nullo licet meritum nostrorum suffragio, constituti, in his, per quae ipsarum ecclesiarum praesertim metropolitanarum et cathedralium honori et commodis opportune consulitur, pastoralis officii nostri partes, cum a nobis petitur, libenter interponimus, prout conspiciamus in Domino salubriter expedire.

Ex decreto Concilii Tridentini erectae in unaquaque ecclesia praebendae poenitentiariae, theologiae et doctoralis.

§ 1. Nuper siquidem, nomine dilectorum filiorum capitulorum metropolitanarum et aliarum cathedralium ecclesiarum regnorum Castellae et Legionis, nobis exponi fecit dilectus filius Augustinus Gonzales Davila, iuris utriusque doctor, eorundem capitulorum procurator generalis, quod in qualibet ecclesiarum huiusmodi dudum, iuxta sacri Concilii Tridentini decreta, poenitentiarius cum unione minus ex praebendis pro uno magistro vel doctore aut licentiatum in sacra theologia vel iure canonico institutus, necnon una lectoralis pro uno theologo lectore Sacrae Scripturae, et praeterea, iuxta ordinationem felicitis recordationis Sixti IV et Leonis X Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum, et particulari Sedis Apostolicae indulto, in quibusdam ex dictis ecclesiis duae doctorales pro uno seu duobus respective doctoribus seu licentiatum in utroque vel altero iurium, ac alia praebenda magistralis respective nuncupatae pro uno

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

magistro seu licentiatum in sacra theologia constitutae fuerunt.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, iuxta eiusdem Concilii Tridentini decreta, poenitentiario onus audiendi confessiones publice in ecclesia, theologo autem, canonicis praedictis, legendi et interpretandi Sacram Scripturam incumbat, magistralis vero et doctorales canonici huiusmodi in praedictis ecclesiis, in vim dictae ordinationis Sixti IV et Leonis X praedecessorum nostrorum huiusmodi et respective indulti praedicti, eo fine instituti sint, ut ii¹ suae ecclesiae in defendendis illius iuribus et in dandis capitulo suo aliisque ecclesiae suae ministris salubribus consiliis pro felici negotiorum eorundem directione assistant, ille² autem ut verbum Dei populo praedicet et in his quae ad conscientiam pertinent recta consilia capitulo et ministris suae ecclesiae praebeat, et proinde ipsos apud suas ecclesias assidue residere oporteat; contingit tamen interdum, ut nonnulli ex canonicis huiusmodi, variis praetextibus, et, inter alios, quod officio sanctae inquisitionis adversus haereticam pravitatem inserviant, ac etiam vigore indultorum sibi ab Apostolica Sede concessorum, ab ecclesiis suis absint, et nihilominus suorum canonicatum et praebendarum fructus, redditus et proventus, ac etiam distributiones quotidianas integre tamquam residerent percipere praetendant, in grave ipsarum ecclesiarum detrimentum.

§ 3. Quare dictus Augustinus eorundem capitulorum nomine nobis humiliter supplicari fecit, ut capitulorum et ecclesiarum huiusmodi indemnitati in praemissis opportune consulere de benignitate apostolica dignaremur.

§ 4. Nos igitur, attendentes petitionem huiusmodi rationi esse consentaneam, ac

Injuncta praebendis onera.

Quibus ut satisfaciant, residere tenentur.

Sed cum saepe absint etiam ex indulto Sanctae Sedis et fructus suae praebendae accipiunt.

Remedium postulatur.

Pontifex declarat illis absentibus fructus

¹ Pessinae edit. Main. legit si pro ii (R. T.).

² Improbe iterum eadem ed. legit illae (R. T.).

non esse dan-
dos.

capitula et Augustinum praedictos specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, eorumque singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, eisdem capitulis metropolitanarum et aliarum cathedralium ecclesiarum regnorum Castellae et Legionis praedictorum, ut nullo umquam tempore canonicis poenitentiariis, lectoribus, magistralibus et doctoralibus suarum ecclesiarum pro tempore existentibus, ex quavis causâ, etiam praetextu quod officio sacrae inquisitionis inserviant, absentibus, etiamsi aliquod ab Apostolicâ Sede indultum desuper sine speciali capitulorum praedictorum consensu obtinnerint, fructus, redditus et proventus ac distributiones quotidianas suorum canonicatum et praebendarum praestare minime teneantur, nec ad id inviti cogi aut compelli, seu vigore litterarum apostolicarum, nisi in illis de praesenti indulto de verbo ad verbum speciali mentio fiat, interdicti, suspendi, vel excommunicari possint, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, de speciali gratiâ indulgemus.

Eisque nul-
lum indultum
suffragari, ne
resideant.

§ 5. Ac praedictos canonicos poenitentiarios, lectores, magistrales et doctorales quavis de causâ, occasione, vel praetextu, etiam servitutis dictae sanctae inquisitionis huiusmodi, a dictarum suarum ecclesiarum servitiis illis incumbentibus se quoquo modo eximere, ac super hoc quodcumque indultum etiam a Sede Apostolicâ, nisi eorundem capitulorum ad id expresso accedente consensu, impetrare, aut sibi quovis modo etiam motu

proprio concessio uti vel frui nullatenus posse aut debere, nec illis in aliquo contra praesentium tenorem suffragari; quinimmo, quodcumque contigerit pro tempore existentes canonicos poenitentiarios, lectores, magistrales et doctorales huiusmodi in aliis quam dictarum suarum ecclesiarum servitiis, etiam officii sacrae inquisitionis, etiam intra civitates in quibus ecclesiae praedictae existunt, occupari, canonicatus et praebendas per eos obtentos in ecclesiis huiusmodi eo ipso vacare, ac aliis personis qualificatis, per eos ad quos eorum collatio pertinebit, libere conferri posse;

§ 6. Sicque ab omnibus censi, et ita et non aliter per quoscunque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, nostrosque et Sedis Apostolicae nuncios, ac quoscunque alios quavis auctoritate fungentes, sublatâ eis et eorum quilibet quavis aliter indicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus.

Clausulae.

§ 7. Quocirca venerabilibus fratribus archiepiscopis et episcopis metropolitanarum et cathedralium ecclesiarum praedictarum respective, necnon nostro et Apostolicae Sedis pro tempore esistenti in regnis Hispaniarum nuncio, per praesentes committimus et mandamus, quatenus archiepiscopi et episcopi praedicti, quilibet in suis civitate et dioecesi, nuncius vero praedictus in quibusvis suae iurisdictionis locis, in eisdem regnis, per se, vel alium, seu alios, praesentes litteras et in eis contenta, ubi et quando opus fuerit, et quoties pro parte dictorum capitulorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, illisque in praemissis effica-

Exequutorum
deputatio.

cis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostrâ eadem capitula praemissorum huiusmodi effectû pacifice frui et gaudere; non permittentes illa desuper a quoquam quavis auctoritate quomodolibet indebite molestari; contradictores quoscunque et rebelles per sententias, censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postpositâ, compescendo; legitimisque super his habendis servatis processibus censuras et poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando; invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Derogatio
priorum

§ 8. Non obstantibus felicis recordationis Bonifacii Papae VIII praedecessoris nostri de unâ, et concilii generalis de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate praesentium in iudicium non trahatur, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac ecclesiarum praedictarum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, usibus et naturis, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, et pro sacrae inquisitionis officio, et quibusvis aliis, in contrarium praemissorum nunc et pro tempore, sub quibuscunque tenoribus et formis, quomodolibet concessis, confirmatis et approbatis; quibus omnibus et singulis, eorum tenores praesentibus pro expressis habentes, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscunque.

Transumptis
libenda fi-

§ 9 Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu alienius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub

annulo Piscatoris, die x ianuarii MDCXL, pontificatus nostri anno xvii.

Dat. die 10 ianuarii 1640 pontif. anno xvii.

DCLXXVIII.

Quod fratres Minores Conventuales, tamquam Mendicantes, prohiberi non possint ab Ordinariis locorum, seu aliis regularibus, quominus per seipsos, in locis ubi habent conventus, eleemosynas quaerant.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Cum, sicut dilectus filius Blasius a Chersio, Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci Conventualium nuncupatorum procurator generalis, nobis nuper exponi fecit, fratres praedicti, qui nedum ex regulâ quam profitentur, sed etiam ex constitutionum dicti Ordinis Urbanorum nuncupatarum auctoritate¹ confirmatarum observantiâ, vere Mendicantes sunt, et haecenus privilegiis fratrum Mendicantium gavisî fuerunt et gaudent, impediri non debeant quominus eleemosynas quaerant, praesertim in partibus ultramontanis, ubi ab haereticis maiori parte rerum quas in communi possident exuti sunt, et absque piorum eleemosynis fame perirent, aut suas domos regulares deserere cogerentur: nobis propterea dictus Blasius procurator generalis humiliter supplicari fecit, ut in praemissis opportune providere de benignitate apostolicâ dignaremur.

Modica.

§ 2. Nos igitur, eundem Blasium procuratorem generalem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sen-

Declaratio,
prout in rubricâ.

¹ Hic forsân deest vox *apostolicâ* vel *nostrâ*; vide de hisce constitutionibus, tom. XIII, pag. 663 (R. T.).

tentiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis regularium praepositorum consilio, inhaerentes declarationibus aliâs super editis, praefatos fratres Minores Conventuales sancti Francisci, tamquam Mendicantes, nequaquam posse ab Ordinariis locorum seu aliis regularibus prohiberi, quominus per se ipsos in locis ubi habent conventus eleemosynas quaerant, sed tantum, si extra loca ubi conventus existunt quaeritare voluerint, teneri suorum superiorum licentiam Ordinario ostendere, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, declaramus.

Decretum irritans.

§ 3. Mandantes propterea in virtute sanctae obedientiae, ac sub aliis arbitrii nostri poenis, omnibus et singulis, ad quos spectat et pro tempore quomodolibet in futurum spectabit, ut eosdem fratres Conventuales praemissorum omnium commodo et effectui frui et gaudere sinant et faciant, non permittentes eos desuper a quibusvis quavis auctoritate fungentibus, etiam aliis regularibus Mendicantibus, quovis praetextu quomodolibet indebite molestari; ac decernentes praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, snosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, dictisque fratribus Conventualibus in omnibus et per omnia plenissime suffragari; sicque per quoscumque indices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariis derogat.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus

et ordinationibus apostolicis, ac dicti Ordinis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio facienda esset, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium et singulorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 5. Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii¹ subscriptis, et sigillo personae alicuius in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Transumptis credi mandat.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub anulo Piscatoris, die ix februarii MDCXL, pontificatus nostri anno xvii.

Dat. die 9 februarii 1640, pontif. anno xvii.

DCLXXXIV.

Erectio custodiae reformatae Transilvaniae fratrum Minorum sancti Francisci strictioris Observantiae².

¹ Deest adiectivum publici (R. T.).

² Istorum fratrum Reformatorum materiam habes in Constit. Sacrosanctum, et In supremo, tom. xiii, pag. 373 et 393; necnon Const. Inuncti nobis, tom. xiv, pag. 719, ubi agitur de reformatione provinciarum.

**Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.**

Prooemium.

Salvatoris nostri Iesu Christi, licet immeriti, vices gerentes in terris, illam curam libenter amplectimur, per quam religiosorum Ordines, multiplicatis cultoribus, quorum assiduis precibus et fructuosis operibus omnipotens Deus propitiatur et fides catholica propagatur, nostris etiam temporibus suscipiant incrementum, quod ut optatum sortiatur effectum, officii nostri partes favorabiliter interponimus, prout conspiciamus in Domino salubriter expedire.

Motiva.

§ 1. Sane, pro parte dilecti filii procuratoris generalis fratrum Minorum Reformatorem nuncupatorum Ordinis sancti Francisci, nobis nuper expositum fuit, quod, pro culturâ catholicorum in Transilvaniâ, ac haereticorum et schismaticorum in illis partibus degentium conversione, maxime expedit ex domibus regularibus fratrum Minorum strictioris Observantiae Ordinis huiusmodi in eisdem partibus existentibus unam custodiam Transilvaniae nuncupandam erigi, et a provinciâ S. Salvatoris Ungariae eiusdem Ordinis separari.

Erectio custodiae.

§ 2. Nobis propterea idem procurator generalis humiliter supplicari fecit, ut in praemissis opportune providere de benignitate apostolicâ dignaremur. Nos igitur, eiusdem procuratoris generalis votis huiusmodi, quantum cum Domino possumus, benigne annuere, illumque specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dñmtaxat consequendum, harum serie absolventes, et absolutum fore censentes, huiusmodi

supplicationibus inclinati, tres, quae a fratribus Minoris strictioris Observantiae huiusmodi ad praesens, ut asseritur, habitantur in Transilvaniâ, necnon aliam de Cich, eorumdem fratrum provinciae S. Salvatoris Ungariae praedictae, domos regulares ab eadem provinciâ S. Salvatoris illiusque ministri provincialis iurisdictione et superioritate, ita quod illi amplius minime subsint, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, perpetuo separamus; ipsasque quatuor domos regulares huiusmodi in custodiam Transilvaniae nuncupandam eisdem auctoritate et tenore etiam perpetuo erigimus; illamque iurisdictioni, superioritati, visitationi et correctioni ministri et commissarii generalium pro tempore existentium eiusdem Ordinis, qui custodiam per nos sic erectam pro tempore regant, illique de religiosis et aliis necessariis provideant, immediate subiiciamus; necnon in custodem custodiae huiusmodi, pro hac primâ vice, dilectum filium Stephanum Salines eiusdem Ordinis professorem deputamus et constituimus.

§ 3. Demum eidem custodiae sic erectae, illiusque domibus regularibus, custodi et fratribus, ut omnibus et singulis privilegiis, gratiis, praeceminentiis, concessionibus et indultis, quibus aliae eiusdem Ordinis custodiae, illarumque domus custodes et fratres utuntur, fruuntur et gaudent, ac uti, frui et gaudere possunt et poterunt in futurum, similiter et aequè principaliter ac si¹ eidem custodiae per praesentes erectae illiusque domibus custodi et fratribus concessa fuissent, uti, frui et gaudere libere et licite possint et valeant, indulgemus.

§ 4. Decernentes praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere debere, sicque, per quos-

Quod haec custodia gaudeat privilegiis.

Decretum irritans.

¹ Particulam si nos addimus (n. r.).

cumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrarius de-
regul.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac Ordinis et provinciae S. Salvatoris praedictorum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis aliâ firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum, quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus ac singulis, illorum omnium tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub anulo Piscatoris, die xiii februarii mdcxli, pontificatus nostri anno xvi.

Dat. die 13 februarii 1639, pontif. anno xvi.

DCLXXXV.

*Opus redemptionis captivorum Calceatis
Ordinis B. Mariae de Mercede redem-
ptionis captivorum privative addici-
tur¹.*

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

Inter Calceatos ac Discalceatos inita concordia super opere redemptionis captivorum quod privative spectat ad Calceatos.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectissimus filius Ioannes Perez de Muebrega, procurator generalis Ordinis B. Mariae Virginis de Mercede redemptionis captivorum, quod aliâs inter fratres Calceatos dicti Ordinis ex unâ et fratres eiusdem Ordinis congregationis Discalceatorum nuncupatorum ex alterâ partibus, occasione

separationis ac totalis dismembrationis fratrum Discalceatorum a fratribus Calceatis huiusmodi, inita fuit quaedam concordia, inter cuius capitula extat unum tenoris sequentis, videlicet: « Item, quod ministerium redemptionis solum spectet religiosis Calceatis, et quod patres Recollecti non se intromittant in recipiendis legatis a christifidelibus relictis ad dictum effectum, nec possint petere in suis monasteriis nec extra pro redimendis captivis, nec habere cippos, nec cappas, nec aliquid aliud pro elemosynâ petendâ hac de causâ, quia totum hoc debet demandari curae et sollicitudini patrum Calceatorum dumtaxat, sicut usque nunc fuit in consuetudine »: quae quidem concordia a felicis recordationis Gregorio Papa XV praedecessore nostro, ac etiam a nobis, cum clausulâ *citra dispensationem a quarto voto*, confirmata fuit.

Qua confirmata fuit a Gregorio Papa XV et ipsemet Urbano,

§ 2. Postmodum vero, dictis fratribus Discalceatis praetendentibus, vigore praedictae clausulae *citra dispensationem a quarto voto*, ministerium redemptionis captivorum fratribus Calceatis huiusmodi in dictâ concordia illiusque confirmationibus dumtaxat reservatum a se quoque exerceri posse etiam vigore suarum particularium constitutionum aliâs a nobis confirmatarum, venerabiles fratres nostri sanctae Romanae Ecclesiae cardinales negotiis regularium praepositi decreverunt, vigore dictae clausulae *citra dispensationem super quarto voto* huiusmodi, et aliarum in dictâ concordia et illius confirmationibus apostolicis contentarum, non fuisse nec esse ius aliquod de novo quaesitum fratribus Discalceatis seu Calceatis praedictis ad ministerium redemptionis captivorum exercendum sub directione et superioritate eorum vicarii generalis, sed omnia circa ministerium dictae redem-

Item declaratum a congregatione episcoporum et regularium.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

¹ Pessime edit. Main. legit *ministerium* pro *ministerium* (R. T.).

ptionis captivorum remansisse et remanere in eisdem statu et terminis, in quibus reperiabantur ante dictam concordiam, ita ut praedicti fratres Discalceati, quoad dictum opus redemptionis captivorum aut alia ad id ministerium quomodolibet spectantia, remaneant et remanere debeant sub directione, curâ et obedientiâ ac superioritate eiusdem dilecti filii magistri generalis Calceatorum, ac in eisdem statu et terminis, in quibus erant seu existebant ante concordiam et confirmationes praedictas. Nosque decretum cardinalium huiusmodi confirmavimus.

Vetium potest
ea expresse
iscalceatis ne
redemptione
inimisceant.

§ 3. Et subinde, nonnullis ex fratribus Discalceatis huiusmodi decreto praedicto nostrisque litteris confirmatoriis parere detrectantibus, nos omnibus et singulis fratribus Discalceatis seu Recollectis Ordinis praedicti nunc et pro tempore existentibus quacumque auctoritate et officio fungentibus, sub privationis vocis activae et passivae ac quorumcumque dicti Ordinis officiorum per eos obtentorum poenis ipso facto absque aliâ declaratione per contravenientes incurrendis, praecipimus¹, ut² dicto magistro generali in omnibus ab eo commissis et praedictum redemptionis captivorum opus seu ministerium quomodolibet concernentibus irrefragabiliter obedirent, et aliâs, prout in Gregorii praedecessoris praedicti, ac nostris super praemissis in simili formâ Brevis expeditis litteris, quarum tenores praesentibus pro expressis haberi volumus, plenius continetur¹.

Orta subinde
maestio de le-
utis.

§ 4. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, fratres Discalceati praedicti praetendant legata particularia relictâ, ac dispositiones quascumque, etiam donationes inter vivos, factas et pro tempore faciendas per quoscumque pro redem-

ptione captivorum ecclesiis seu domibus aut personis ipsorum Discalceatorum cum electione industriae eorum, sub concordia et litteris praedictis minime comprehendî; nobis propterea idem procurator generalis humiliter supplicari fecit, ut in praemissis opportuna declarationis ministerio providere de benignitate apostolicâ dignaremur.

§ 5. Nos igitur, negotio mature¹ ac am- habus partibus pluries in facto et iure informantibus et auditis per congregationem praelatorum a nobis ad id deputatorum, eorundem praelatorum resolutione in favorem fratrum Calceatorum eorumque procuratoris generalis factâ nobis relatâ, eiusdem procuratoris generalis et fratrum Calceatorum praedictorum votis huiusmodi annuere volentes, ac singulares eorum personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, concordiam praedictam ac dicti Gregorii praedecessoris et nostras desuper expeditas litteras praedictas comprehendisse et comprehendere etiam legata particularia, ac dispositiones et donationes, etiam inter vivos, particulariter, aliâsque quomodolibet facta et factas, ac pro tempore perpetuis futuris temporibus pro captivorum redemptione per quoscumque faciendas, etiam in favorem quorumcumque praedictorum Discalceatorum ac eorum vicarii generalis ac conventuum et domorum ipsorum Discalceatorum, et in quibus eorum industria sit vel erit electa, et praesertim legatum sive dispositionem

Urbanus declarat legata quaecumque, donationes, etc. ad Calceatos duntaxat pertinere.

¹ Edit. Main. legit *praecipimus* (R. T.).

² Male edit. Main. habet *et pro ut* (R. T.).

³ Quas omnes puto deesse (R. T.).

¹ Deest vox *perpenso* aut similis (R. T.).

et donationem quondam Elvirae Manrique factam conventui S. Barbarae Matriti Tole-
tanae dioecesis, non factâ expressione¹,
ita ut in ministerio redemptionis captivo-
rum attributo seu concessio per concor-
diam vel litteras apostolicas praedictas
magistro generali dictorum fratrum Cal-
ceatorum comprehensa et comprehensae
sint et comprehendantur, apostolicâ au-
ctoritate, tenore praesentium, declaramus.

Perpetuum-
quo silentium
Discalceatis im-
ponit.

§ 6. Eisdemque fratribus Discalceatis,
eorum conventibus, et vicario generali
perpetuum silentium imponimus.

Clausulae.

§ 7. Sicque ab omnibus censi, et
per quoscumque iudices ordinarios et de-
legatos, etiam causarum palatii apostolici
auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam
de latere legatos, sublatâ eis et eorum
cuiuslibet quavis aliter iudicandi et inter-
pretandi facultate et auctoritate, iudicari
et definiri debere, ac irritum et inane,
si secus super his a quoquam, quavis au-
toritate, scienter vel ignoranter, conti-
gerit attentari, decernimus.

Decretum, ne
generalis Cal-
ceatorum quib-
quam sibi, aut
suo Ordini ad-
dicat.

§ 8. Volumus tamen, quod idem magi-
ster generalis Calceatorum debeat integre
relicta, donationes et dispositiones praedictas in praedictum opus redemptionis
expendere absque eo quod aliquam illo-
rum partem pro se, conventibus, aut suâ
religione Calceatorum huiusmodi, nec aliâs
umquam retinere possit.

Derogatio ob-
stantium.

§ 9. Non obstantibus quorumvis testa-
torum et testatricum etiam ultimis volun-
tatis, ac donantium dispositionibus,
quas in et quoad praemissa, quatenus
foret opus, sufficienter et expresse com-
mutamus, necnon constitutionibus et ordi-
nationibus apostolicis, ac constitutionibus
Discalceatorum auctoritate apostolicâ con-
firmatis, et praecipue earum capitulis xv,
xxi et xxii primae distinctionis, ac omni-
bus illis quae in praedictis litteris apo-

¹ Clausulam *non facta expressione* non intel-
ligo (R. T.).

stolicis dictus Gregorius praedecessor vo-
luit et nos volumus non obstande, cete-
risque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub an-
nulo Piscatoris, die xv februarii MDCXL,
pontificatus nostri anno xvii.

Dat. die 15 februarii 1640, pontif. anno xvii.

DCLXXXVI.

*Prohibitio, ne de cetero in monasteriis
monialium Ordinis Praedicatorum
provinciae Andalusiae, et eorum ec-
clesiis, comoediae recitentur*¹.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

§ 1. Cum monialium monasteria ideo
muris undique claudantur, ut ipsae a com-
muni hominum consortio plane separatae,
Deo, cui suam integritatem sponte devo-
verunt, liberius servire, et, lasciendi oc-
casione sublatâ, eidem corda et corpora
sua in omni sanctimoniâ diligentius cu-
stodire valeant; oportet proinde a mona-
steriis huiusmodi et earum ecclesiis, quae
sunt domus orationis, actus quoscumque
profanos, et personarum secularium con-
cursus omnino arceri, ne inde puros mo-
nialium mores facile corrumpi, et di-
vinam maiestatem graviter offendi con-
tingat.

Causae de-
creti.

§ 2. Hinc est quod nos, supplicationi-
bus nomine dilecti filii Petri Manrique de
Sfenophosa, prioris provincialis provinciae
Andalusiae Ordinis Praedicatorum, nobis
haec super re humiliter porrectis inclinati,
ne de cetero perpetuis futuris tempori-
bus in quibusvis monialium dicti Ordinis
et praesertim Matris Dei Hispalensis mo-
nasteriis in praedictâ provinciâ existi-
tibus, et eorum ecclesiis, cuiuscumque gene-
ris comoediae a comoedis et aliis personis
secularibus agantur et recitentur, sub ex-

Prohibitio, de
qua in rubricâ.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

communicationis, tam per agentes et recitantes, quam per monasteriorum huiusmodi priorissas seu abbatissas, et eorum superiores, qui comoedias praedictas in dictis monasteriis et ecclesiis agi et recitari permiserint, necnon etiam per seculares personas cuiuscumque dignitatis, gradus et conditionis, quae comoedias huiusmodi in eisdem monasteriis et ecclesiis agi et recitari fecerint, comoedosque ad illas agendas eo mittere praesumpserint, eo ipso incurrendam poenam, apostolicam auctoritate, tenore praesentium, districte prohibemus.

Contrariorum
derogatio.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, dictorumque monasteriorum et Ordinis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xvii februarii MDCXL, pontificatus nostri anno xvii.

Dat. die 17 februarii 1640, pontif. anno xvii.

DLXXXVII.

Facultas magno magistro hospitalis sancti Ioannis Hierosolymitani imponendi quoddam vectigal super rebus comestibilibus, pro muniendis insula Melitensi et Gozzi¹.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

Dilecto filio, magno magistro hospitalis
S. Ioannis Hierosolymitani,
Urbanus Papa VIII.

Dilecte fili,
salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Alias, pro parte tua nobis exposito, quod, habita per reiteratos nuncios molitionum notitia, quas impius Turcarum tyrannus contra insulam Melitanam machinabatur, ut praedictam et adjacentem Gozzi insulas adversus eorundem Turcarum irruptiones et invasiones de cetero tutas et securas redderes, illas novis operibus munire coepas, munitio- nesque huiusmodi ordinariis communis aerarii istius hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani viribus ad finem perducere debitum nequibant, nisi sibi de aliquo subventionis auxilio per nos opportune provideretur:

Magnus magister munitiones esse Melitanam et Gozzi insulas exposuerat.

§ 2. Nos, considerantes, sicut eadem expositio subiungebat, insulam Melitanam praedictam maximum esse nedum Italiae, sed totius reipublicae christianae adversus eosdem Turcas propugnaculum, et propterea illi quacumque opportuniore ratione succurri debere, tuis hac in parte supplicationibus inclinati, tibi concessimus facultatem imponendi collectam seu contributionem super omnibus et singulis ac quibuscumque bonis stabilibus laicorum necnon etiam dieti hospitalis magni magistri et personarum quarumcumque, infra limites dictarum insularum existentibus, annuum redditum quomodolibet ferentibus, usque ad summam quinquaginta millium scutorum, infra tempus tibi benevisum persolvendam per modernos et pro tempore existentes eorundem bonorum et reddituum possessores, pro perficiendis et finiendis novarum munitio- num huiusmodi operibus, et non in alios usus convertendam.

Pontifex autem facultatem concesserat quoddam vectigal imponendi eisdem in insulis.

§ 3. Ac insuper, attendentes cleri dictarum insularum aequae ac laicorum interesse munitiones praedictas perfici,

Decimamque a clero persolvendam praescripserat.

imposuimus tot decimas semel et infra tempus tunc existenti in dictis insulis adversus haereticam pravitatem inquisitori generali benevisum persolvendas, quae in totum ad summam quinque millium scutorum monetae ascenderent, fructuum, reddituum et proventuum bonorum cleri, tam secularis, quam quorumcumque utriusque sexus Ordinum, etiam Mendicantium redditus annuos habentium, etiam Societatis Iesu, regularis, in insulis praedictis, et aliis, prout in binis nostris in simili formâ Brevis desuper sub die IX februarii MDCXXXVI expeditis litteris, quarum tenores praesentibus pro expressis et totaliter insertis haberi volumus, uberius continetur¹.

Quae cum executioni de mandata non fuerint:

§ 4. Cum autem, sicut nobis nuper exponi fecisti, praemissa effectus suos haetenus sortita non fuerint, tuque propterea aliâ commodiori ratione inopiam communis aerarii dicti hospitalis pro perficiendis munitionibus praefatis per nos sublevari desideres:

Urbanus irritat.

§ 5. Nos, ut munitiones huiusmodi quamprimum absolvi possint, quantum cum Domino possumus, providere, teque specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existis, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, facultatem imponendi collectam seu contributionem scutorum quinquaginta millium monetae super bonis laicorum ac dicti hospitalis magni magistri et personarum quarumcumque, infra limites dictarum insularum existentibus, tibi, ut praefertur,

¹ Sub hoc dato non leguntur, sed vid. tom. XIV, pag. 368 (R. T.).

a nobis concessam, ac desuper emanatas litteras nostras praedictas, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, cassamus et abolemus, revocamus et annullamus, viribusque et effectu penitus et omnino evacuamus, illasque nullius roboris et momenti esse, ac pro nullis revocatis, cassatis, irritis et inanibus, perinde ac si numquam emanassent, haberi et censi debere, decernimus et declaramus:

§ 6. Loco autem et vice facultatis imponendi contributionem seu collectam praedictam, per nos, ut praefertur, revocatae et annullatae, tibi licentiam imponendi super tritico et granis, leguminibus, fructibus, vino, carne, piscibus, oleo, olivis, et aliis quibuscumque rebus comestibilibus, vendendis et emendis in praedictis insulis, unam gabellam arbitrio tuo pro summâ tamen quinquaginta millium scutorum monetae romanae in totum dumtaxat, in praedictos perfectionis dictarum munitionum et alios usus integre convertendam¹, illamque a quibuscumque personis laicis, et, ut fraudes et difficultates, quae in eius exactione intervenire possint, evitentur, etiam ab ecclesiasticis secularibus, ac dicti hospitalis, et cuiusvis alterius Ordinis, congregationis, societatis et instituti etiam Mendicantium utriusque sexus regularibus, hospitaliumque et aliorum locorum piorum personis, etiam quocumque immunitatis, exemptionis, vel alio quovis privilegio suffultis, etiamsi de illis specialis, specifica, individua ac de verbo ad verbum expressa mentio facienda esset, exigendi, seu exigî faciendi, auctoritate et tenore praedictis, concedimus et impertimur.

Et magno magistro facultatem dat novum vectigal imponendi super rebus comestibilibus.

§ 7. Ceterum volumus, ut in fine cuiuslibet mensis rata dietae gabellae praedictos ecclesiasticos tangens per viam compensationis cum decimâ praedictâ, quae ab ecclesiasticis esset solvenda nisi fieret

Quod habeatur loco decimae, quoad ecclesiasticos.

¹ Edit. Main. habet *convertenda* (R. T.).

compensatio huiusmodi, restituatur, quae quidem compensatione mediante ipso ecclesiasticos a solutione eiusdem decimae pro ratâ, quae compensabitur, liberatum iri decernimus.

§ 8. Ut autem omnes et singulae pecuniae ex dictâ gabellâ exigendae in praefatos et non alios usus convertantur, tibi praecipimus et mandamus, ut particulares libros, in quibus pecuniae ex gabellâ huiusmodi percipiendae absque fraude adnotentur, confici cures et iubeas.

§ 9. Decernentes omnes et quaecumque personas praedictas ad gabellae per te vigore praesentium imponendae solutionem omnino teneri, easque ad id opportunis iuris ac facti remediis, summarie, omni appellatione, reclamatione et recursu remotis, cogi et compelli posse, praesentes vero litteras de obreptionis seu subreptionis aut nullitatis vitio, vel nostrae et Sedis praedictae intentionis seu quocumque alio defectu, notari, redargui, impugnari in ius vel controversiam revocari, aut adversus illas quodcumque iuris, facti vel gratiae remedium impetrari minime posse; sicque ab omnibus censi, et per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac quaecumque dicti hospitalis tribunalia, necnon S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, dictaeque Sedis nuncios, et quosvis alios quaecumque auctoritate fungentes, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quocumque, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 10. Non obstantibus praedictis nostris litteris, ac quibusvis apostolicis et in conciliis universalibus, provincialibusque et synodalibus editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus,

necnon quarumvis ecclesiarum, monasteriorum, ordinum, congregationum, institutorum et locorum piorum, ac insularum praedictarum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, exemptionibus, immunitatibus, libertatibus et litteris apostolicis, quibusvis ecclesiis, monasteriis, ordinibus, congregationibus et institutis, locisque piis, ac insulis praedictis, et personis quibuscumque, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque ac aliis decretis, in genere vel in specie, ac aliâ in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, ac individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliâ in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xviii februarii mdcxli, pontificatus nostri anno xvii.

Dat. die 18 februarii 1640, pontif. anno xvii.

DCLXXXVIII.

*Facultas episcopo Civitatis Castellae Rempublicam Lucanam ecclesiastico interdicto subiiciendi*¹.

¹ Ex Regest. in Secret. Brevium.

Venerabili fratri Caesari,
episcopo Civitatis Castelli,
Urbanus Papa VIII.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

Refert. In-
ter as editas
XIV. septembris
MDCXXXIX.

§ 1. Nuper emanarunt a nobis litterae in simili formâ Brevis tibi directae, tenoris subsequens, videlicet: *a tergo*: Venerabili fratri Caesari episcopo Civitatis Castelli; *intus* vero: Urbanus Papa VIII, venerabilis frater, salutem et apostolicam benedictionem. Cum sicut non sine gravi (*Reliqua, ut in aliis expeditis sub die XXIV septembris MDCXXXIX, supra, pag. 7*).

Novosque La-
canorum exces-
sus.

§ 2. Cum autem, sicut nobis postmodum innotuit, tu, in executione praecursorum nostrarum litterarum, civitatem Lucanam petens, non solum eâ qua par erat civitate et honorificentia non fueris exceptus, sed etiam in finibus ipsius domini armato milite fueris praepeditus ulterius pervadere ac iter tuum prosequi, in maximam tui, immo nostri, et Apostolicae Sedis irreverentiam, ac illam quidem et omnes alios excessus in praecursoris litteris narratos tam dicti officiales quam Respublica ipsa haec agnoscere et emendare neglexerint, quinimo abiecto Dei timore in suâ perviciâ persistent:

Et episcopo Civitatis Castelli facultatem dari illos excommunicationi, civitatem vero, oppida etc., ecclesiastico interdicto.

§ 3. Nos, qui nullo pacto ferre debemus ut nostra et dictae Sedis auctoritas adeo pernicioso ceteris christifidelibus exemplo contemnatur, animadvertentes antianos, vexilliferum, consiliarios et Rempublicam huiusmodi paternâ nostrâ clementiâ et patientiâ in suarum damnationem animarum abuti, nequaquam differenda amplius esse graviora ecclesiasticae disciplinae remedia, quibus in viam iustitiae, a qua turpiter aberrant, quamprimum reduci salubriter possint, arbitramur. Idecirco, motu, scientiâ, deliberatione et potestatis plenitudine similibus, citra recessum a praemissis nostris litteris, nisi quatenus

aliter per praesentes disponimus, illasque in reliquis confirmantes et approbantes, et te, quo maiori cum auctoritate iniunctum tibi munus iuxta mentem et intentionem nostram exequi valeas, amplioribus facultatibus suffultum esse volentes, tibi ut postquam antianos, vexilliferum, consiliarios, indices, ministros et officiales Reipublicae et civitatis Lucanae praedictarum culpabiles in praemissis repertos in excommunicationis maioris aliasque poenas in dictis litteris expressas et a sacris canonibus, legibus, aliisque constitutionibus inflictas incidisse et incurrisse declaraveris, illico, absque ullius termini praefixione, nullâque morâ vel dilatione interpositâ, dictam civitatem Lucanam, ac quaecumque oppida, terras, castra et loca, universumque temporale dominium Reipublicae huiusmodi, ecclesiastico interdicto, non expectatâ aliâ ulteriori contumaciâ, supponere et subicere, ac supposita et subiecta esse et fore nunciare, declarare et decernere libere et licite possis et valeas, plenam, amplam et liberam facultatem et auctoritatem, tenore praesentium, concedimus et impertimur.

Derogatque
contrariis.

§ 4. Non obstantibus, quoad ea quae praesentibus adversantur, litteris nostris praedictis, ac omnibus illis quae in eisdem litteris volumus non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque, licet talia essent, quae individuâ atque specificâ mentione indigerent.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XXIII februarii MDCXL, pontificatus nostri anno XVII.

Dat. die 23 februarii 1640, pontif. anno XVII.

DCLXXXIX.

Declaratio mentis suae circa reductionem onerum quorundam beneficiorum¹.

¹ Multa alia securitatem conscientiarum beneficia obtinentium concernentia videri possunt

**Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.**

Exordium.

Aliàs nos¹, ex certis rationabilibus causis adducti, ex diversis legatis piis, seu bonis, diversis domibus regularibus fratrum, tam non reformatorum, quam etiam forsàn reformatorum, Ordinis sancti Francisci Minorum de Observantia nuncupatorium, similium legatorum incapacium, in diversis civitatibus et locis regni Neapolitani, ac in civitate seu diocesi Florentinâ, ac alibi etiam forsàn in Statu nostro Ecclesiastico existentibus, per christifideles per viam testamentorum, seu codicillorum, aut donationum, tam inter vivos, quam causâ mortis, aut aliàs etiam sub celebrationis missarum et seu anniversariorum aliorumve divinorum officiorum et suffragiorum et forsàn aliis oneribus, ac etiam sine oneribus, respective relictis, diversa perpetua simplicia beneficia ecclesiastica in diversis ecclesiis et diversis temporibus, tam nostro motu proprio, quam ad diversorum supplicationem, apostolicâ auctoritate perpetuo creximus et instituimus, illisque sic erectis et institutis, pro eorum dote et illa pro tempore obtinentium sustentatione, onerumque eis incumbentium supportatione, tam in actu ipsarum erectionum et applicationum plurima, quam etiam deinde in pluribus vicibus diversa alia legata seu bona similia cum similibus oneribus, ac etiam forsàn sine illis, eisdem seu aliis domibus regularibus eorundem fratrum etiam ut praefertur relictâ, etiam forsàn cum eorum fructibus eatenus respective decursis, etiam forsàn pro supplemento seu augmento dotis huiusmodi, etiam perpetuo applicavimus et appropriavimus, oneraque eisdem legatis, seu bonis, ut praefertur incumbentiâ ad certum missarum nume-

annotata in repertorio materialium, sub verbo *Beneficium*.

¹ Pessime ed. Main. legit *non pro nos* (R. T.).

rum per unumquemque ex obtinentibus unumquoque ex beneficiis huiusmodi vel per alium eius nomine respective celebrandis etiam perpetuo reduximus, ac obtinentes beneficia huiusmodi ad aliquod aliud quam dictarum missarum onus non teneri voluimus, ipsaque beneficia a primaevâ illorum erectione et institutione huiusmodi vacantia diversis clericis seu presbyteris contulimus, et de illis etiam providimus, prout in diversis nostris desuper confectis litteris plenius respective continetur.

§ 1. Cum autem, sicut accepimus, nonnulla ex dictis legatis seu bonis, sicut praefertur applicatis et appropriatis, cum onere dotationis alicuius puellae seu aliquarum puellarum inter cetera eisdem fratribus relicta fuerint, ab aliquibus vero revocetur in dubium, an sub reductionibus onerum sic in confuso expressorum per nos ut praefertur factis dotationes puellae seu puellarum huiusmodi comprehensae extiterint: nos, ne ulterius circa praemissa a quoquam haesitari contingat providere ac securitati conscentiarum dicta beneficia obtinentium consulere volentes, ac omnium et singularum litterarum super erectionibus et institutionibus ac applicationibus et appropriationibus necnon reductionibus et provisionibus huiusmodi respective confectarum totos et integros tenores, perinde ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, insererentur et exprimerentur, ac datas necnon nomina et cognomina illorum, qui dicta beneficia ad praesens obtinent, seu aliàs obtinuerunt, etiamsi familiares ac continui commensales ac praelati domestici nostri aut aliàs speciali notâ et expressione digni sint, ac etiam legatorum seu bonorum praedictorum veros annuos valores, eorumque ac dictorum onerum qualitates et quantitates praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis

Declarat Pontifex suam mentem circa reductionem onerum quorundam beneficiorum.

habentes, motu simili, et ex certâ scientiâ nostrâ, ac de apostolicae potestatis plenitudine, mentis et intentionis nostrae fuisse et esse decernimus et declaramus sub reductionibus onerum, sicut supra in confuso et in genere absque aliquâ specificatione dotationis seu dotationum puellae seu puellarum expressorum et narratorum per nos factis huiusmodi, noluisse comprehendere illa onera dotationum, quae fuerunt relictæ pro aliquâ puellâ, vel aliquibus puellis nominatim, vel de aliquâ particulari familiâ, aut descendentiâ, seu agnatione in specie, quae nullo modo reducta intelligantur, sed iuxta voluntatem legantium tam quoad tempus decursum quam decurrendum semper et perpetuo adimpleri debeant, sed tantum eas dotationes, quae fuerunt relictæ pro aliquâ puellâ seu aliquibus puellis etiam ex certo loco oriundis aut aliâs quomodolibet qualificatis in genere et in confuso absque ullâ speciali expressione personarum, seu particularis familiae, aut descendentiæ, vel agnationis;

Clausulas prae-
servativas ap-
ponit.

§ 2. Sicque, et non aliâs, litteras nostras praedictas etiam ab illarum datâ intelligi, et per modernos ac pro tempore obtinentes beneficia huiusmodi et eorum quemlibet tam quoad tempus praeteritum quam futurum semper et perpetuo observari debere, praesentesque litteras de subreptionis, vel obreptionis, seu nullitatis vitio, aut intentionis nostrae, vel quopiam alio defectu notari vel impugnari nunquam posse, sicque et non aliter per quoscunque iudices ordinarios vel delegatos, quavis auctoritate fungentes, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos et vicelegatos ac Sedis Apostolicae nuncios, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, irritumque et inane, si quid secus super his

a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. Per praesentes autem non intendimus aliquid innovare seu immutare circa eas dotationes dictarum puellarum, quae a nobis in eisdem litteris, seu earum aliquibus, in specie praeservatae extiterunt.

§ 3. Non obstantibus litteris nostris praefatis, et earum singulis, quatenus in aliquo obstant, aut ob stare dici possent, ac earumdem legantium voluntatibus, necnon regulâ nostrâ de iure quaesito non tollendo, quatenus opus sit, et quibusvis aliis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon omnibus illis, quae in dictis litteris, earumque singulis, voluimus non ob stare, ceterisque contrariis quibuscunque.

Contrariis
derogat.

§ 4. Volumus autem, quod praesentium litterarum transumptis, etiam impressis, et manu nostri et pro tempore existentis Romani Pontificis datarii subscriptis, eiusque sigillo munitis, eadem prorsus tam in iudicio quam extra illud ubique in Romanâ curiâ et extra eam fides adhibeatur, quae adhiberetur eisdem praesentibus litteris, si forent exhibitae vel ostensae.

Transumptorum
fides.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die vi martii MDCXL, pontificatus nostri anno xvii.

Dat. die 6 martii 1640, pontif. anno xvii.

DCXC.

Prohibitio erigendi nova loca sub titulo de Propagandâ Fide ubique terrarum absque facultate Sedis Apostolicae.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

Ne nova loca sub titulo de Propagandâ Fide imposterum ubivis gentium temere et inconsultâ Sede Apostolicâ erigantur aut instituantur, quantum cum Domino

Prohibitio,
prout iu
rubicâ.

possumus, opportune providere volentes, de venerabilium fratrum nostrorum S.R.E. cardinalium negotio Propagandae Fidei huiusmodi praepositorum consilio, superioribus cuiuscumque Ordinis, religionis, congregationis, societatis, aut instituti, sub poenis privationis officiorum et vocis activae et passivae ac inhabilitatis ad ea, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, prohibemus, ne monasteria, conventus, domos, seminaria, collegia, hospitia, seu oratoria sub titulo de Propagandâ Fide construant aut erigant, vel a suis subditis construi aut erigi permittant, sine speciali eorundem cardinalium licentiâ.

Contrariis derogat.
§ 1. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac cuiuscumque Ordinis, religionis, congregationis, societatis et instituti, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, ac aliâs in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis;

§ 2. Quibus omnibus, etiamsi pro sufficienti eorum derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio facienda esset, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis credi iubet.
§ 3. Volumus autem, ut praesentium

transumptis, etiam impressis, manu secretarii congregationis dictorum cardinalium de Propagandâ Fide vel notarii publici subscriptis, et sigillo praefecti congregationis huiusmodi vel personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae adhiberetur praesentibus, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xiii martii MDCXL, pontificatus nostri anno xvii.

Dat. die 13 martii 1640, pontif. anno xvii.

Anno a nativitate Domini nostri Iesu Christi MDCXL, indictione viii, die vero xxiv mensis martii, pontificatus autem sanctissimi domini nostri domini divini providentiâ Urbani Papae VIII, anno eius xvii, supradictum Breve affixum et publicatum fuit ad valvas curiae, in acie Campi Florae, ac aliis locis solitis et consuetis Urbis, per me Antonium Bardum praelibati sanctissimi domini nostri Papae cursorem.

DCXCI.

Confirmatio decreti a magistro generali Ordinis S. Spiritus de consensu vocalium dicti Ordinis facti, quo caveatur, ne ullus imposterum in Ordine huiusmodi admittatur, nisi prius per continuum annum saltem in aliquo archihospitalis S. Spiritus de Urbe ministerio se laudabiliter gesserit.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

Ex iniuncto nobis pastoralis officii munere his quae pro religiosorum quorumlibet statu prospero dirigendo provide statuta et ordinata sunt, ut inviolabiliter serventur, apostolici roboris adiciamus firmitatem, prout conspiciamus in Domino salubriter expedire.

Exordium.

Refert decretum
praepceptoris.

§ 1. Cum itaque, sicut nobis nuper exponi fecit venerabilis frater Stephanus episcopus Xirenensis, nostri archihospitalis S. Spiritus in Saxia nuncupati de Urbe praeceptor, ac totius Ordinis S. Spiritus magister generalis, ipse, archihospitalis et Ordinis praedictorum profectui bonaeque directioni consultum esse cupiens, die xiii mensis decembris anni mdcxxxiv, de unanimi patrum vocalium dicti Ordinis consensu, fecerit decretum tenoris subsequentis, videlicet: « Nullus in posterum in Ordine S. Spiritus valide possit admitti, nisi prius per continuum saltem annum in aliquo dicti archihospitalis ministerio se fideliter et laudabiliter gesserit, ac annum aetatis suae xxii attigerit, xlv non excesserit, salvâ in reliquis formâ constitutionis felicis recordationis Sixti Papa V de recipiendis ad religionem novitiis editae »:

Et illud confirmat.

§ 2. Nos, inviolabili decreti huiusmodi observantiae, quantum cum Domino possumus, consulere volentes, dictumque Stephanum episcopum specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eum a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eiusdem Stephani episcopi nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praecursorum, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus, ac illud in archihospitali et Ordine praedictis inviolabiliter observari mandamus.

§ 3. Decernentes praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Clausulae.

§ 4. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon archihospitalis et Ordinis praedictorum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Derogatio contrariorum.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xvi aprilis mdcxli, pontificatus nostri anno xvii.

Dat. die 16 aprilis 1640, pontif. anno xvii.

DCXCH.

Nonnullae facultates congregationi Propagandae Fidei conceduntur super collegiis Avenionensibus¹.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Aliâs² per nos accepto, quod in civitate nostrâ Avenionensi unum S. Ni-

Refert aliâs a
sa haec collegia
regimini Con-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Confer. const. dcxlii eiusdem Pontificis in tom. xiv relatam, pag. 726 (n. r.).

gregationis de
Propaganda Fi-
de fuisse sub-
iecta.

colai de Anexiaco magnum nuncupatum et alterum de la Rovere vulgo etiam nuncupatum collegia pro recipiendis, alendis et instruendis in eis collegialibus seu alumnis, ex provinciis et locis in eorum fundatione expressis evocandis, a multis annis apostolicâ auctoritate aut aliâ instituta, crecta et dotata reperiebantur, et ex relatione visitationis praefatorum collegiorum in congregatione de Propagandâ Fide in nostrâ praesentiâ habitâ per nos etiam comperto bona tam libera quam emphyteutica et iurisdictiones ac redditus praefatorum collegiorum, temporis successu, et malo rectorum et aliorum qui curam illorum habuerant regimine, non solum deteriorata et imminuta, sed etiam ex parte alienata fuisse, ipsorum quoque collegiorum aedificia praefatorum ministrorum incuriâ et negligentia pessumdata, et disciplinam collegialium seu alumnorum ob constitutionum praedictorum collegiorum inobservantiam fere penitus esse collapsam, et denique, contra fundatorum mentem et dispositionem pontificiasque constitutiones pro praefatis collegiis editas, multos graves in eis, et praesertim circa gubernium praedictorum collegiorum¹ seu alumnorum, irrepsisse abusus, quibus nisi celeriter provideretur, res omnes praefatorum collegiorum in deterius labi necesse erat, et modica seu nulla utilitas aut fructus ex illis imposterum percipi potuissent: nos, eorundem collegiorum reformationi, conservationi et maintenance, bonoque eorum regimini ac praefatorum honorum et iurisdictionum ac reddituum eorum exactioni ac fidei administrationi consulere volentes, motu proprio, non ad alicuius super hoc nobis oblatae petitionis instantiam, sed ex certâ scientiâ merâque deliberatione nostris,

habito desuper cum venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus negotio propagationis fidei in universum mundum praepositis maturo consilio, collegia praedicta et eorum quodlibet, necnon eorum et cuiuslibet ipsorum doctores, magistros, scholares, aliosque ministros et personas quascumque, necnon bona, iurisdictiones, proventus, iura et emolumenta quaecumque, quocumque nomine nuncupata, aliasque res omnes et singulas tam ecclesiasticas quam profanas, necnon ecclesias seu cappellas, omnino iurisdictioni, gubernationi, protectioni et directioni tunc et pro tempore existentium eorundem cardinalium privative quod alios omnes quaecumque dignitate fungentes, etiamsi specialem requisivissent mentionem, qui super collegiis, personis, rebus et bonis praedictis vel eorum aliquibus similem gubernationem, protectionem, iurisdictionem et directionem ex quacumque causâ quomodolibet habebant seu habere potuissent, apostolicâ auctoritate perpetuo subiecimus et submisimus, eisdemque cardinalibus, praedicta collegia et eorum quodlibet, prout eis visum fuisset, reformandi, regendi et gubernandi, rectoresque, iudices, cappellanos, oeconomos et alios ministros eorundem collegiorum, et cuiuslibet eorum, deputandi et constituendi, eosque et quemlibet eorum, ad eorundem cardinalium merum et liberum et absolutum beneplacitum, et etiam absque ullâ causâ, amovendi, in collegiis praefatis scholares seu alumnos ex provinciis in fundationibus eorum expressis et nominatis oriundos, qui testimoniales litteras suorum Ordinariorum de vitâ et moribus et idoneitate ad studia deferant, admittendi, eosque, si dyscoli aut inepti ad studia fuissent, vel aliâs in litteris vel bonis moribus non perfecissent, et denique si constitutiones praedictorum collegiorum non observassent, e collegiis

¹ Potius lege *collegialium* (R. T.).

ipsis et eorum quolibet eiiciendi, neenon eorumdem collegiorum et cuiuslibet eorum bona, iura et iurisdictiones et redditus huiusmodi administrandi, ipsosque redditus in alendis scholaribus et ministris, ac in reficiendis et reparandis fabricis eorumdem collegiorum, et eorum cuiuslibet, aut aliàs prout expediens visum fuisset circa manutentionem et conservationem dictorum collegiorum, et cuiuslibet eorum, insumendi, bonaque et iurisdictiones huiusmodi ad tempus a iure permissum locandi et dislocandi, affictus exigendi, eosque insumendi, ut supra, ac de exactis quietandi, ac alia in praemissis et circa ea quomodolibet necessaria et opportuna faciendi, dicendi, exercendi, gerendi, procurandi et exequendi, etiam privative quoad omnes alios, dictâ auctoritate facultatem etiam perpetuo concessimus et impertiti fuimus, eisdemque cardinalibus, ut facultatem huiusmodi ut praefertur impertitam circa praemissa vel eorum aliquod, ac in toto vel in parte, prout eis visum fuisset, tunc et pro tempore existentibus legatis vel prolegatis Avenionensibus, aut congregationi particulari in civitate Avenionensi erectae seu erigendae, communicare libere et licite possent et valerent, dictâ auctoritate similiter perpetuo indulsumus, et aliàs, prout in nostris sub plumbio desuper expeditis litteris, quarum tenores praesentibus pro expressis haberi volumus¹ plenius, continetur.

Nunc alias eisdem Congregationi facultates concedit.

§ 2. Nunc autem, prospero felique eorumdem collegiorum statui, regimini et gubernio peramplius consultum esse cupientes, ex relatione pariter congregationis eorumdem cardinalium die xxvii martii mdcxxxviii coram nobis habitae, eisdem cardinalibus negotio propagationis fidei in universum mundum praepositis, pro salubri eorumdem collegiorum dire-

¹ Quas vide tom. xiv, pag. 726 (R. T.).

ctione et regimine, nova statuta condendi et vetera reformandi, si opus fuerit, eisdemque veteribus statutis et fundationibus, etiamsi a Sede Apostolicâ aut legatis Avenionensibus aliàs condita vel confirmata fuerint, pro bono collegiorum praedictorum derogandi, insuper agentes et procuratores constituendi pro recuperatione bonorum et iurisdictionum male alienatorum ad praefata collegia spectantium, et denique alia quaecumque faciendi et gerendi, quae pro recto regimine praefatorum collegiorum, ac bonorum, iurium et iurisdictionum eorumdem eisdem cardinalibus necessaria aut quomodolibet opportuna videbuntur, plenam, liberam et omnimodam licentiam et facultatem etiam perpetuo concedimus et impertimur.

§ 3. Non obstantibus omnibus et singulis illis, quae in praefatis nostris litteris volumus non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Derogatque contrariis.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xv maii mdcxli, pontificatus nostri anno xvii.

Dat. die 15 maii 1640, pontif. anno xvii.

DCXCIII.

Declarat civitatem Sarsinae ac terram Meldulae et Castrum del Rio in provinciâ Romandiolae existentia comprehendendi sub legatione Romandiolae¹.

Dilecto filio nostro Marco Antonio tituli S. Mariae de Pace presbytero cardinali Franciotto nuncupato, in provinciâ Romandiolae et exarchatu nostris Ravennae nostro et Apostolicae Sedis de latere legato,

Urbanus Papa VIII.

Dilecte fili,
salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Cum nos, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium consilio,

Causae faciendae declarationis.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

te hodie in provinciâ Romandiolaë et exarchatu nostris Ravennae nostrum et Apostolicae Sedis de latere legatum, ac pro nobis et S. R. E. in spiritualibus et temporalibus vicarium generalem, cum certis facultatibus et auctoritate procedendi etiam contra feudatarios, barones et domicellos, ad triennium proximum constituerimus, dubitari vero ab aliquibus forsân posset, an civitas Sarsinae et terra Meldulae, Sarsinatensis seu alterius aut nullius dioecesis, necnon Castrum del Rio nuncupatum, Imolensis dioecesis, quae in provinciâ praedictâ existunt, et nuper a nobis et Apostolicâ Sede ex causâ devolutionis seu caducitatis aut aliâs alio modo recuperata fuerunt, seu de proximo recuperabuntur, sub legatione tuâ huiusmodi et facultatibus tibi, ut praefertur, concessis comprehendantur:

§ 2. Nos, licet nullatenus controverti possit, quin ea sint sub legatione et facultatibus huiusmodi comprehensa, cum legatio et facultates praefatae quascunque civitates, terras et castra provinciae praefatae complectantur, nihilominus, ut omnis circa id ambigendi occasio prorsus tollatur, motu proprio, ac ex certâ scientiâ ac maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, civitatem Sarsinae ac terram Meldulae necnon Castrum del Rio huiusmodi sub legatione et facultatibus praefatis, prout reliquae civitates, terrae et castra provinciae et exarchatus huiusmodi, comprehendi et comprehensa esse, sicut ab omnibus censi, teneri, iudicari et definiri debere, sublatâ quibusvis aliter interpretandi vel iudicandi facultate et auctoritate, tenore praesentium declaramus et decernimus.

§ 3. Non obstantibus quibusvis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, quibuscunque civitatis Sarsinatensis et terrae Meldulae ac Castri del Rio praefatorum concessionibus et in-

feudationibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, sub quibuscunque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, ac irritantibus et aliis decretis, in genere vel in specie, ac aliâs in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium et singulorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice duntaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscunque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub aenulo Piscatoris, die XXI maii MDCXL, pontificatus nostri anno XVII.

Dat. die 21 maii 1640, pontif. anno XVII.

DCXCIV.

Pro restituendo ac conservando in Ordine fratrum Minorum sancti Francisci de Observantiâ disciplinae regularis candore¹.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Militantis Ecclesiae regimini, meritis licet imparibus, inscrutabili divinae providentiae voluntate praesidentes, quid pro felici christifidelium quorumlibet, et praesertim regularium personarum, quae, ab-

Exordium.

¹ De huiusmodi fratrum religione plene notatum est ad Const. *Sacrosanctum*, et *In summo*, tom. XIV, pag. 373 et 393; et in statutis generalibus supra relatis pag. 25.

iectis mundi vanitatibus, Deo sub suavi religionis iugo se totas devoverunt, statui conferat, diligenter prospicimus, ac quae ipsis, per emissorum votorum semitas ad perfectionis apicem contendentibus, offendiculo esse possunt, remove studemus, prout conspiciamus in Domino salubriter expedire.

Motiva.

§ 1. Cum igitur, sicut accepimus, in Ordine fratrum Minorum sancti Francisci de Observantiâ nuncupatorum, ob minus accuratam aliquorum praeceptorum regulae eorundem fratrum Observantiae, nonnullosque abusus qui in Ordine praedicto contra apostolicarum constitutionum praecipue et felicitis recordationis Clementis Papae VIII praedecessoris nostri decretorum pro reformatione regularium editorum praescriptum irrepserunt¹, pacem mentisque quietem turbari, religionis candorem minui, ac fidelibus non paucorum scandalorum occasionem praebere contingat:

Tollit quasdam desuetudines et poenas apponit.

§ 1. Hinc est quod nos, eiusdem Clementis decretis, dictique Ordinis statutis, per Sedem Apostolicam confirmatis, inhaerendo, motu proprio, et ex certâ scientiâ ac maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, hac nostrâ perpetuo valiturâ constitutione confirmantes quae aliâs a nobis circa patrum privilegiorum abrogationem sub die xxiii iulii anni mdcxxxix sancita fuere², patrum ex electione factorum (sive ii procuratores et commissarii generales curiae, sive definitores generales Ordinis, seu ministri provinciarum, sive earundem custodes et definitores, a quibus ob maiorem multitudinem maiora etiam in eisdem oriuntur incommoda, quos ultra numerum in statutis Ordinis praescriptum minime augeri posse sine dispensatione decernimus,

¹ Verbum *irrepserunt* nobis visum est deesse (R. T.).

² Vide tom. XIV, pag. 744 (R. T.).

sive provincialium gratiis et privilegiis ex Ordinis concessione gaudentes extiterint vel existant), relictâ tantummodo praecedentiâ, ac antelatione, ac socio eisdem per Ordinis statuta respective concessis, omnes exemptiones, immunitates, licentias, consuetudines, quae potius abusus dici possunt, quoquomodo in dicto Ordine obtenta, inducta, intrusaque, in perpetuum cassamus, tollimus, abolemus et abrogamus, ac cassata, ablata, abolita et abrogata esse et censi debere (enicumque in posterum tales exemptiones et privilegia concedendi facultate penitus interdictâ sub privationis vocis activae necnon excommunicationis latae sententiae ipso facto incurrendis poenis) decernimus et ordinamus.

§ 3. Declarantes, ex officiis, quibus functi fuerint, nullum aliud in ipsis remansisse vel remanere, aut eos praetendere posse ius, arbitrium, superintendentiam, intelligentiam, vel, quocumque alio nomine nuncupetur, praeceminentiam in provinciis, conventibus, fratrum collationibus, aliisque dispositionibus; ita ut liberum omnino sit provincialibus et definitoribus (nullo ad praedictos patres habito respectu) de conventibus disponere, guardianos instituere, fratres collocare, aliaque exequi, sicut communi provinciarum bono viderint expedire. Necnon Ordinis huiusmodi apud nos et Sedem Apostolicam cardinali protectori, ministro, ac commissario generalibus pro tempore existentibus, contravenientes provinciales et guardianos taliter electos obtentis officiis, eorum arbitrio, privandi; patres vero praefatos, qui, praeteritorum officiorum per eos obtentorum praetextu, aliquid contra praesentis constitutionis tenorem moliri, innovare vel attentare praesumpserint, ad maiorem tranquillitatem et pacem, eorundem protectoris et generalium arbitrio, etiam, si opus fuerit, in alienas pro-

Dal facu-
tem superi-
bus libere ex-
cendi ou-
suum.

vincias transferendi et transmittendi facultatem concedimus et impertimur.

mandat quod
indicatores
elemosynas su-
prioribus signi-
ficat.

§ 4. Ne autem in dicto Ordine recipiendi pro concionibus pecuniarias elemosynas, deque illis ad concionatorum arbitrium disponendi, neve nimius equitandi abusus ulterius invalescant, gravissimisque regulae beati Francisci voto et praecepto passim contraveniatur, omnibus et singulis praedicti Ordinis concionatoribus, ultra poenas in proprietarios per eiusdem Ordinis statuta fulminatas, in virtute sanctae obedientiae et sub privatione officiorum, quae obtinent, ac perpetuâ inhabilitate ad quaecumque officia, gradus et dignitates imposterum, ipso facto incurrendis, praecipimus et mandamus, ut de praedictis elemosynis per se nullo modo disponant, nec eas ab offerentium manibus in suas recipiant, vel in procuratoris, sive alterius cuiuslibet deponi faciant, sed easdem integras superiori provinciali significant, qui de illis iuxta regulae praescriptum disponat: quibus etiam poenis eo ipso subiicimus omnes eiusdem Ordinis fratres, qui sine manifestâ, verâ, gravique necessitate, aut infirmitate, et absque licentiâ provincialis, vel, in casu urgenti, superioris localis, de consilio et iudicio trium discretorum conventus in scriptis obtentâ, equitare ausi fuerint: easdem poenas solis ministro et commissario generalibus aliquando et ex rationabili causâ remittendi facultate relicta.

dat normam
utlandi.

§ 5. Quos cum provincialibus provinciarum, commissariis, et ad urgentiora negotia destinatis paterne monemus, ut in casu urgenti, ac per regulam permissio, memores sint paupertatis, humilitatis et patientiae Christi Domini Salvatoris nostri, ad cuius vitae exemplum beatus Franciscus et conversationem instituit et Ordinem suum fundavit, vilioribus, despectisque iumentis contenti sint, et, comitatu,

qui seculares divites decet, relicto, maiori qua fieri poterit modestiâ gradientur, exemploque ceteros praeceuntes sciant in concessis tantum casibus equitandi licentiam indulgere, super quo superiorum omnium, ad quos spectat et pro tempore spectabit, conscientiam oneramus. Concedentes provincialibus et provinciarum commissariis, ut uno, eoque humili iumento, pro se tantum, non autem pro sociis, in necessitatis articulo uti possint: alioquin, si contrafecerint, suis officiis eo destituti remaneant.

§ 6. Ad hoc, ut praedicti Clementis VIII praedecessoris nostri decreta inviolabiliter observentur, omnes fratres, praecipue nominatos Ordinis et provinciarum patres, legitime non impeditos, ad chori servitium, et ad faciendam hebdomadam, aliasque ecclesiasticas functiones, ad vestitum et cellarum suppellectilem eorum statui convenientes, ad communem mensam, cum eisdem pane, vino, obsonio (nihil cuiquam singularitatis concessio), ad egressum de conventibus cum licentiâ et socio, qualibet vice a superioribus obtinendis, benedictionisque receptione post regressum, ad cubitum singulorum in singulis lectis, ad orationis mentalis studium, a qua nullus, cuiuscumque conditionis existat, exemptus censeatur, ad silentii custodiam, ad culparum capitula, ad virtutum exercitium, ad colloquutiones et sermones, singulis saltem hebdomadis, de regulari disciplinâ spiritualique profectu tractantes, teneri volumus et obligamus, nedum sub poenis in eisdem decretis contentis, verum etiam sub privatione officiorum et perpetuâ inhabilitate imposterum ipso facto incurrendis: guardianis, provincialibus et generalibus respective, qui sine legitimâ causâ praedictorum transgressionem permiserint, et notabiliter negligentes ac transgressores non legitime impeditos voce activâ et

Observari
mandat constituciones Clementis VIII et poenas apponit.

passiva non privaverint, et imposterum ad alia non inhabilitaverint, prout nos hac nostrâ constitutione (quam in solâ cismontanâ familiâ valere, statimque post eiusdem notitiam a praedictis superioribus sub fulminatis poenis in quolibet conventu pro felici executione publicari, ac in statutis Ordinis inseri, et cum illis bis saltem in anno publice in communitate fratrum legi, sub destitutione ipso facto superiorum localium negligentium, volumus) privamus et inhabilitamus, ac tamquam candoris Ordinis obscuratores, disciplinaeque regularis relaxatores, privatos esse volumus et declaramus;

Decretum irritans.

§ 7. Sicque in praemissis omnibus et singulis inviolabiliter observari, et per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogat contrariis.

§ 8. Non obstantibus apostolicis, ac in conciliis universalibus, provincialibusque et synodalibus editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, dictique Ordinis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel aliâ quavis firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis eidem Ordini, illiusque superioribus et fratribus, ac quibusvis aliis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis corumque totis tenoribus specialis, specifica et expressa ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quacvis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro sufficienter expressis habentes, illis aliâs in suo robore perman-

suris, ad effectum praemissorum specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptio credi iubet.

§ 9. Volumus autem, quod praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus ubique fides in iudicio et extra adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die 1 iunii MDCXL, pontificatus nostri anno XVII.

Dat. die 1 iunii 1640, pontif. anno XVII.

DCXCV.

Confirmatio nonnullarum declarationum Congregationis Concilii Tridentini, videlicet episcopum posse sine adiunctis procedere contra coadiutorem, nisi ei fuerint concessa omnia privilegia, quae habent canonici, ac episcopum super hoc per capitulum impediri non posse, nec ipsos capitulares posse mulctare episcopum, sed solum ad superiores appellare¹.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Cum, sicut accepimus, a venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus Concilii Tridentini interpretibus fuerit quaesitum: 1. an episcopus possit solus sine adiunctis procedere contra coadiutores canonicorum; 2. an in casu, quo solus procedat, possit per capitulares adiunctos impediri monitionibus et inhibitionibus; 3. an², quatenus episcopus spernat huiusmodi inhibitiones et monitiones, liceat eisdem adiunctis mulctare episcopum, vel potius appellare debeant ad su-

Referuntur decreta Congregationis concilii.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Particula *an* nos addimus (R. T.).

periores; dicti vero cardinales ad quae-
sita huiusmodi responderint, prout se-
quitur, videlicet: ad 1um episcopum posse,
si coadiutori non fuerint concessa omnia
privilegia quae habent ipsi canonici; ad
2um per capitulares non potuisse impe-
diri; ad 3um pariter non potuisse episco-
pum mulctare, sed ad superiores appella-
re debuisse:

Quae confir-
matur.

§ 2. Nos, pro firmiori responsorum hu-
iusmodi subsistentiâ et observatione, ead-
em responsa, apostolicâ auctoritate, te-
nere praesentium, confirmamus et appro-
bamus, illisque inviolabilis apostolicae fir-
mitatis robur adiicimus, ac illa observari
mandamus; sicque per quoscumque iu-
dices ordinarios et delegatos, etiam cau-
sarum palatii apostolici auditores, iudi-
cari et definiri debere, ac irritum et inane,
si secus super his a quoquam, quavis
auctoritate, scienter vel ignoranter, con-
tigerit attentari, decernimus.

Obstantium
negatio.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus
et ordinationibus apostolicis, necnon qui-
busvis, iuramento, confirmatione aposto-
licâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis,
statutis et litteris apostolicis in contra-
rium praemissorum quomodolibet con-
cessis, confirmatis et innovatis; quibus
omnibus et singulis, illorum tenores pro
plene et sufficienter expressis ac de verbo
ad verbum insertis habentes, illis aliâs
in suo robore permansuris, ad praemis-
sorum effectum, hac vice dumtaxat spe-
cialiter et expresse derogamus; ceterisque
contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maio-
rem, sub annulo Piscatoris, die 1x iunii
MDCXL, pontificatus nostri anno xvii.

Dat. die 9 iunii 1640, pontif. anno xvii.

DCXCVI.

*Confirmatio electionis sancti Dominici
in patronum civitatis Neapolitanae et
totius regni.*

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Domini nostri Iesu Christi, qui servos
suos aeternae gloriae praemio donat in
caelis, vices, quamquam immeriti, geren-
tes in terris, ex iniuncto nobis pastoralis
officii debito procurare tenemur, ut eo-
rundem servorum Christi debitus honor
et veneratio in terris in dies magis pro-
moveatur, et laudetur Dominus in sanctis
suis. Quamobrem christifidelium ad eorum-
dem sanctorum patrocinium confugien-
tium vota, ut optatum sortiantur effectum,
ad exauditionis gratiam libenter admitti-
mus, ac desuper eiusdem officii partes
propensis studiis impendimus, prout con-
spicimus in Domino salubriter expedire.

Prooemium.

§ 1. Sane pro parte dilectorum filio-
rum communitatis et hominum civitatis
Neapolitanae, aliarumque communitatum
et universitatum, ac hominum totius regni
Neapolitani, nobis nuper expositum fuit,
quod ipsi ob singularem, quem erga san-
ctum Dominicum Ordinis Praedicatorum
institutorem gerunt devotionis affectum,
eundem sanctum Dominicum in patronum
et protectorem civitatis et regni huiusmodi
elegerunt. Cum autem, sicut eadem ex-
positio subiungebat, exponentes praedicti
plurimum cupiant electionem huiusmodi,
quo firma perpetuo subsistat, nostro et
huius sanctae Sedis Apostolicae patroci-
nio communiri:

Supplicatio.

§ 2. Nos, eorundem exponentium pie-
tatem et consilium huiusmodi plurimum
in Domino commendantes, illosque specia-
libus favoribus et gratiis prosequi volen-
tes, et eorum singulares personas a qui-
busvis excommunicationis, suspensionis
et interdicti, aliisque ecclesiasticis sen-

Confirmat pro-
ut in rubricâ.

tentiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus exponentium eorundem nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium sacris ritibus praepositorum consilio, electionem praedictam, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, perpetuo approbamus et confirmamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiciamus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

Contrarius derogat.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscunque.

Exemplis firmitatem addit.

§ 4. Volumus autem, quod praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae eisdem praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxiii augusti mdcxl, pontificatus nostri anno xviii.

Dat. die 23 augusti 1640, pontif. anno xviii.

DCXCVII.

Declarat illos, qui collectorem Portugalliae molestarunt, non posse a quoquam etiam vigore cruciatae sanctae absolvi a censuris et interdicto¹.

Venerabili fratri Alexandrino² episcopo Neocastrensi, iurium et spoliolum camerae

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Alibi legitur *Alexandro* (R. T.).

apostolicae debitorum in Portugalliae et Algarbiorum regnis debitorum collectori generali,

Urbanus Papa VIII.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Emanarunt aliâs a nobis litterae in simili formâ Brevis, tenoris sequentis, videlicet:

Refert litteras praecedentes.

Urbanus Papa VIII, ad futuram rei memoriam. Quamvis iuxta canonicas sanctiones, etc. (Reliqua invenies suo loco sub datum v iulii mdcxxxviii, anno xv, tom. xiv, pag. 555).

Nunc autem, ad abundantiorum cautelam, mentem et intentionem nostras in praemissis manifestiores facere et apertius innotescere volentes, motu, scientiâ, deliberatione et potestatis plenitudine similibus, illos qui bona praedicta occupare et usurpare ausi sunt, necnon fraternitatem tuam molestantes, sive tibi molestiam et persecutionem inferentes, aut qui antea te molestarunt et persequuti sunt, et pro tempore molestabunt seu persequentur, vel bona huiusmodi occupantibus et usurpantibus, aut te molestantibus vel persequentibus, auxilium, consilium vel favorem quomodolibet praestiterunt et praestabunt, cuiuscunque qualitatis, status, gradus et conditionis, praeceminentiae et dignitatis, etiam ecclesiasticae, etiam speciali notâ et expressione dignae, sint vel fuerint, non posse a quoquam, quavis auctoritate fungente, etiam cruciatae sanctae illiusque facultatum et privilegiorum vigore, absolvi, etiam in foro conscientiae tantum, ab excommunicationis, aliisque sententiis, censuris et poenis ecclesiasticis, quas propterea incurrerunt et incurrunt, vel in quas incidisse per te declarati fuerint seu declarabuntur; quodque, durantibus interdicto seu interdictis per fraternitatem tuam ubivis in quacunque mundi parte commorantem et aliâs

Declaratio, de qua in rubrica.

quomodolibet appositis et apponendis, quicumque etiam regularis cuiuscunque Ordinis, societatis, congregationis et instituti, etiam speciali et individuâ mentione et expressione digni, et qui aliâs ex privilegiis apostolicis etiam in corpore iuris clausis sub generali et universali mentione regularium non veniunt, minime possint, praetextu ac etiam vigore eiusdem cruciatæ, missas etiam privatas aliaque divina celebrâre, seu celebrari facere, vel permittere, aut illis interesse et intervenire, tenore praesentium declaramus.

Clausulae.

§ 2. Decernentes praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, etiam ex eo quod regulares et alii praefati ac quicumque alii in praemissis interesse habentes, seu habere quomodolibet praetendentes, illis non consenserint, nec ad ea vocati, citati et auditi, causaeque propter quas illa emanarunt adductae, seu etiam nullatenus verificatae fuerint, de subreptionis aut obreptionis vel cuiuslibet nullitatis vitio, aut intentionis nostrae vel quocumque alio, quantumvis substantiali defectu, seu ex quacumque aliâ causâ quantumvis iustâ et legitimâ, vel capite etiam in corpore iuris clauso, ac quocumque alio colore seu praetextu, notari, impugnari, impediri, redargui, limitari, rescindi, infringi, in ius vel controversiam revocari, aut adversus illa restitutionis in integrum, apositionis oris, vel quodcumque aliud iuris, facti, gratiae vel iustitiae remedium impetrari, aut etiam motu, scientiâ et potestate similibus concessio quempiam in iudicio vel extra illud uti¹ minime posse, sed easdem praesentes, cum omnibus et singulis in eis contentis, semper validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios effectus sortiri, et ab omnibus ad quos spectat et quomodolibet spectabit inviolabiliter observari, sique et non

1 Verbum uti nos addimus (R. T.).

aliter in praemissis omnibus et singulis per quoscumque indices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, dictaeque cruciatæ sanctae commissarium, seu commissarios, ac sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos, et quoscumque alios quavis auctoritate fungentes, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter indicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, irritumque et inane quidquid secus super his a quocumque, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, etiam in conciliis universalibus editis, ac cruciatâ praedictâ, illiusque facultatibus et privilegiis, ac litteris apostolicis desuper emanatis, et, quatenus opus sit, regulâ nostrâ de iure quaesito non tollendo, necnon omnibus illis quae in praesentis nostris litteris volumus non obstare; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro sufficienti illorum derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica et individua mentio ac de verbo ad verbum expressio facienda seu quaevis alia forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permanens, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Derogatio contrariorum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die VII septembris MDCXL, pontificatus nostri anno XVIII.

Dat. die 7 septembris 1640, pontif. anno XVIII.

DCXCVIII.

Quaecumque privilegia nemini suffragari decernit, quominus interdicto subia-

*ceat a collectore Portugalliae publicato seu publicando*¹.

Venerabili fratri Alexandro episcopo Neoca-
strensi, iurium et spoliolum camerae no-
strae apostolicae debitorum in Portugalliae
et Algarbiorum regnis collectori generali,

Urbanus Papa VIII.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

Refert litteras
priorem a se e-
didas super ne-
gocio illatarum
collectori mole-
stiarum.

§ 1. Dudum a nobis emanarunt binae
litterae in simili formâ Brevis fraternitati
tuae directae, quarum priores sunt teno-
ris sequentis, videlicet: *a tergo*: Venerabili
fratri Alexandro episcopo Neocastrensi,
etc.; *intus* vero: Urbanus, etc. Licet vigore
tuarum facultatum, etc., sub datum ii iulii
MDCXXXVI: posteriorum autem tenor est
qui sequitur, videlicet: *a tergo*: Venerabili
fratri Alexandro, etc.; *intus* vero: Urbanus
Papa VIII, venerabilis frater, etc. Cum nu-
per, sicut non sine gravi animi nostri
molestiâ accepimus, etc. (*Omittitur ten-
or dictarum litterarum quia eas repe-
ries suo loco*²).

Eidem facul-
tatem dat de-
rogandi quibus-
cumque privile-
giis a S. Sede
concessis.

§ 2. Nunc autem fraternitatem tuam
amplioribus favoribus, etiam ad abun-
dantiorem cautelam, munire, et illas tibi
hactenus concessas declarare volentes,
motu, scientiâ, deliberatione et potestatis
plenitudine simul, eidem fraternitati
tuae, ut ad praeinsertarum litterarum
nostrarum exequutionem in toto vel in
parte, et prout tibi magis expedire vide-
bitur, procedat, procedique faciat toties
quoties opus fuerit, et aliâs, prout tibi
placuerit, tam contra praedictos et alios
quoscumque, qui te eiecerunt et moles-
tarunt, quam omnes alios, qui etiam de
praesenti et pro tempore molestabunt et
persequentur, eisque molestantibus auxi-
lium, consilium, vel favorem praestiterunt

¹ Ex Regest. in Secret. Brevium.

² Priores nempe tom. XIV, pag. 534; poste-
riores supra, pag. 7 huius tomi (R. T.).

vel praestabunt quomodolibet, cuiuscum-
que conditionis, status, gradus, dignitatis,
etiam ecclesiasticae, etiam speciali men-
tione dignae¹, fuerint et sint, etiam cum
facultate derogandi quibuscumque privi-
legiis et gratiis apostolicis per nos et
Romanos Pontifices praedecessores nostros
tam regnis, populis, civitatibus et locis,
ecclesiisque, monasteriis, universitatibus,
collegiis etiam ecclesiasticis eorumdem
regnorum, quam personis, etiam eccle-
siasticis, etiam regularibus cuiuscumque
Ordinis, societatis et instituti, etiam spe-
ciali expressione digni, ac cuiuscumque
status, gradus conditionis et dignitatis,
etiam ecclesiasticae, quomodolibet conces-
sis et aliâs emanatis, tenore praesentium,
concedimus et indulgemus.

§ 3. Necnon durantibus interdictis per
fraternitatem tuam hactenus apposis et
in posterum apponendis, quoscumque re-
gulares, etiam Mendicantes, cuiuscumque
Ordinis, societatis, congregationis et in-
stituti, etiam individuâ mentione et ex-
pressione dignos, et qui aliâs ex privilegiis
apostolicis, etiam in corpore iuris clausis,
sub generali et universali mentione re-
gularium non veniunt, ac etiam qui du-
rantibus huiusmodi interdictis infrascripta
facere sibi licuisse et licere praetendunt,
ac praesertim fratres Ordinis Praedica-
torum, in regnis praefatis illorumque ci-
vitatibus, oppidis, castris, terris et locis
quibuscumque habitantes, degentes, ac aliâs
quomodocumque moram trahentes, vigore
quorumcumque apostolicorum privilegio-
rum et indultorum, etiam ipsis et eorum
Ordini, ac etiam Sanctissimi Rosarii et
Nominis Dei, aliisque quibusvis confraterni-
tatibus quomodolibet nuncupatis et quavis
auctoritate erectis et institutis, quoquo
modo, etiam motu, scientiâ, deliberatione
et potestatis plenitudine paribus, ac etiam

Durante in-
terdicto veni-
ent regularium
divina operari
posse etiam pri-
vate vigore cu-
iuscumque in-
dulti declarat.

¹ Edit. Main. legit *digni* (R. T.).

consistorialiter, et etiam per viam legis generalis, ac aliàs quocumque alio modo, causâ, viâ et iure concessorum et quodcumque emanatorum, ac etiam pluries et iteratis vicibus confirmatorum et innovatorum, missas, etiam privatas, aliaque divina celebrari facere vel permittere, etiam in claustris, hospitalibus, grangiis et dependentibus, et aliis quibuscumque locis, eorumque monasteriis et domibus regularibus quomodolibet annexis, ac oratoriis vel eremitoriis, ac aliàs quomodocumque nuncupatis, nullatenus potuisse nec in futurum posse declaramus, et, quatenus opus foret (ita ut nullus nec etiam iidem regulares hactenus potuerint, nec in posterum possint, altaria in eorum monasteriorum seu domorum regularium et locorum claustris vel alibi erigere seu erigi facere, multoque minus in eis, nec in antea erectis, celebrare seu celebrari facere aut permittere, interdicto seu interdictis, sive generalibus et universalibus, sive personalibus et localibus, seu alterius cuiuscumque generis et speciei, per eandem fraternitatem tuam positis hactenus, seu imposterum quodcumque etiam ex quacumque causâ ponendis, durantibus, ullo modo seu praetextu valeant), earundem tenore praesentium districte inhibemus et inhibitum antea fuisse denunciamus.

§ 4. Tibique similem prohibitionem et declarationem¹ faciendi et promulgandi sub censuris et poenis tibi benevisis plenam et amplam facultatem impertimur, eandemque facultatem derogandi et derogationem et prohibitionem sub eisdem censuris faciendi antea tibi competuisse declaramus.

§ 5. Nos enim omnibus et quibuscumque praefatorum regularium et confraternitatum privilegiis et indultis, etiam

in corpore iuris clausis, etiam in monasteriorum et domorum eorundem regularium foundationibus, erectionibus et dotationibus, ac praefatis et quibusvis aliis regnis, civitatibus, oppidis, castris, terris et locis etiam ex quacumque causâ quantumvis favorabili et onerosâ, etiam contemplatione ac ad supplicationem imperatoris, regum et principum quorumcumque concessis, confirmatis et innovatis et quomodolibet emanatis, quoad praefatam celebrationem missarum et divinorum interdicto seu interdictis praefatis durantibus, illorum omnium et singulorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, plenissime derogamus, necnon fraternitati tuae eandem derogationem faciendi, et in eius decretis et edictis apponendi seu addendi, ad abundantiorum cautelam, facultatem tribuimus.

§ 6. Decernentes praesentes litteras et in eis contenta quaecumque etiam ex eo quod regulares et alii praefati, ac quicumque alii in praemissis interesse habentes seu habere quomodolibet praetendentes, illis non consenserint, nec ad ea vocati, citati et auditi, causaeque propter quas illa emanarunt adductae, seu etiam nullatenus iustificatae fuerint, de subreptionis aut obreptionis vel nullitatis cuiuslibet vitio aut intentionis nostrae vel quocumque alio quantumvis substantiali defectu seu ex quacumque aliâ causâ, colore seu praetextu, etiam enormis et enormissimae laesionis, notari, impugnari, impediri, redargui, limitari, rescindi, infringi, in ius vel controversiam revocari, aut adversus illa restitutionis in integrum, apositionis oris, vel quodeumque aliud iuris, facti, gratiae vel iustitiae remedium impetrari, aut etiam motu, scientiâ et potestate similibus concessio quempiam in iudicio vel extra illud uti minime posse, sed easdem praesentes, cum omnibus et sin-

Clausulae.

Idque declarandi eidem coelectori potestatem tribuit.

Et ad hunc effectum ipse Pontifex quaecumque tollit privilegia.

¹ Videtur legendum *derogationem* pro *declarationem* (R. T.).

gulis in eis contentis, semper validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios effectus sortiri, et ab omnibus, ad quos spectat et quomodolibet spectabit, inviolabiliter observari, sicque et non aliter in praemissis omnibus et singulis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, et quoscumque alios quavis auctoritate fungentes, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, irritumque et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Obstantium
derogatio.

§ 7. Non obstantibus omnibus et singulis praemissis, ac conciliis universalibus, etiam quoad dietas, ac, quatenus opus sit, regulâ nostrâ de iure quaesito non tollendo, necnon omnibus illis quae in praesentis nostris litteris volumus non obstare; quibus omnibus et singulis, etiamsi in eis caveatur expresse, quod ullo umquam tempore sub similium vel dissimilium concessionum, privilegiorum et aliorum praefatorum derogationibus, suspensionibus et limitationibus, aut quibuscumque aliis contrariis dispositionibus pro tempore faciendis, comprehendantur, sed semper ab illis excepta, et quoties illae¹ emanabunt, toties in pristinum statum validissimum, etiam sub posteriori datâ, denno concessa sint et esse censeantur, necnon pro sufficienti illorum derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter ex-

pressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die vii septembris mdcxi., pontificatus nostri anno xviii.

Dat. die 7 septembris 1640, pontif. anno xviii.

DCXCIX.

Breve exequutoriale super litteras apostolicas Clementis VIII ac Urbani VIII, ac super statuta pro Indiarum provincis fratrum Minorum de Observantiâ, quod mittere possint commissarios ad capitulum generale.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Aliâs a nobis emanarunt litterae tenoris subsequenter, videlicet: *Urbanus Papa VIII, ad perpetuam rei memoriam. Circumspecta Romani Pontificis providentia*, etc.¹

§ 5. Cum autem, sicut accepimus, commissarii generales Indiarum in praedictis provinciis circa provisionem officiorum multa quotidie contra praedictas nostras litteras et statuta in capitulo generali dieti Ordinis novissime in Urbe celebrato pro Indianis edita moliantur (etenim, peractâ provincialis ministri definitorumque electione, tabulas guardianorum arbitrato suo conscriptas profertur², atque a provincialibus et definitoribus subscribi volentes³ faciunt, necnon captiosas et dolo

Causae praesentis edendae constitutionis.

¹ Edit. Main. habet *illa* (R. T.).

¹ Reliquum omittimus, quia iam habetur supra pag. 1 seq. (R. T.).

² Videtur legendum esse *proferunt* (R. T.).

³ Vox *volentes* redundat, vel nescio an legendum *violenter* (R. T.).

plenas praelatorum postulationes sibi fieri procurant, in maximum dicti Ordinis detrimentum et sacrorum canonum decretorumque Concilii Tridentini transgressionem; ideo nos, cupientes praecursoras nostras litteras et statuta huiusmodi debitas, ut par est, executioni demandari, et, ne talia deinceps fiant, providere, motu proprio, et ex certa scientia et maturâ deliberatione nostris, venerabili fratri nostro archiepiscopo Limano, ac dilectis filiis decano et archidiacono ecclesiae Limanae, nunc et pro tempore existentibus, per praesentes committimus et mandamus, quatenus ipse, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, praesentes litteras, et in eis contenta quaecumque, ubi et quando opus fuerit, et quoties pro parte superiorum et aliorum quorumcumque Ordinis et provinciae huiusmodi religiosorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, illisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostrâ praedictas nostras inserlas, ipsumque statutum, ac praesentes etiam nostras litteras debitas executioni demandari, et ab omnibus, quos illae concernunt et in futurum quomodolibet concernent, in omnibus et per omnia inviolabiliter observari, ipsosque superiores, et alios praedictos, omnium et singulorum in praedictis statuto et litteris contentorum aliorumque praemissorum effectu pacifice frui et gaudere, non permit- tentes eos desuper a quoquam, quavis auctoritate fungente, quovis praetextu quomodolibet indebite molestari.

Decretum irritans.

§ 6. Contradictores quoscumque, eisque auxilium, consilium vel favorem, publice vel occulte, directe vel indirecte, quomodolibet praestantes, per censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postpositâ, compescendo, legitimisque super his habendis servatis processibus,

censuras et poenas ipsas, etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§ 7. Non obstantibus felicitis recordationis Bonifacii Papae VIII praedecessoris nostri de unâ, ac concilii generalis de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate praesentium in iudicium non trahatur, necnon omnibus et singulis illis, quae in dictis praecursoris litteris volumus non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Derogatio contrarium.

§ 8. Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus adhibeatur fides, quae adhiberetur praesentibus, si forent exhibitae vel ostensae.

Transumptus eedi mandati.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxvii septembris mdcxl, pontificatus nostri anno xviii.

Dat. die 27 septembris 1640, pontif. anno xviii.

DCC.

Indultum Philippo IV regi catholico nominandi ad monasteria, prioratus et praeposituras in Belgio et comitatu Burgundiae¹.

Charissimo in Christo filio nostro Philippo, Hispaniarum regi catholico,

Urbanus Papa VIII.

Charissime in Christo fili noster, salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Olim (postquam felicitis recordationis Pius Papa IV praedecessor noster clarae memoriae Philippo II Hispaniarum regi catholico, quamdiu ageret in humanis et in sinceritate fidei ac unitate S. R. E., necnon obedientiâ et devotione suis ac

Referuntur similes concession- ues. Philippo II a Pontifice factas.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

successorum suorum Romanorum Pontificum canonice intrantium persisteret, ut nullus ad dignitates abbatiales, aut quorumcunque monasteriorum, etiam per priores aut praepositos regi et gubernari solitorum, regimina infra districtus ducatum, marchionatum et comitatum aliorumque dominiorum suorum in partibus inferioris Germaniae seu Belgicae ditionis comprehensorum, ac se cum suis civitatibus et appendiciis extendentium, quaeque tunc possidebat, in illis partibus dumtaxat consistentium, per eundem Pium praedecessorem aut Sedem Apostolicam praefici, nec illis de quorumvis personis quovis modo provideri posset, absque dicti Philippi regis intentione et consensu praecedentibus; de aliis vero dignitatibus, videlicet secularibus principalibus et regularibus non conventualibus, infra praefatos districtus, nonnisi de locis² suae ditioni subiectis aut sibi gratis et acceptis de aliis locis oriundis provideri concesserit¹ et indulserat) piae memoriae Gregorius XIII etiam praedecessor noster multis maximisque praedicti Philippi regis erga se ac dictam Sedem meritis inductus, concessionem et indultum huiusmodi ad comitatum Burgundiae ditionis suae haereditariae extendit et ampliavit; et deinde recolendae memoriae Sixtus Papa V, etiam praedecessor noster, exposito sibi pro parte eiusdem Philippi regis ab aliquibus tunc haesitari, an prioratus conventuales, qui per priores seu forsan praepositos reguntur, seu gubernantur, et nonnulla monasteria et similes prioratus, intra septa dominiorum praedictorum et eiusdem Burgundiae comitatum seu sub temporali dominio aliorum procerum consistentia, etiamsi prioratus vel praepositurae aut praepositatus et non monasteria nuncuparentur, sub indulto ac extensione

praedictis comprehenderentur, eandem dubitationem amputando, eidem Philippo regi, suam tantum vitam durante, ius nominandi praedicto Sixto praedecessori et Romanis Pontificibus pro tempore existentibus tam ad praedictas dignitates abbatiales aut quorumcunque monasteriorum, etiam per priores aut praepositos regi et gubernari solitorum, regimina, quam etiam ad quoscunque prioratus, praeposituras, aut praepositatus conventum habentes, infra districtus eorundem ducatum, marchionatum et aliorum dominiorum et comitatus Burgundiae, dummodo intra septa eorundem dominiorum et comitatus Burgundiae consisterent, etiamsi sub temporali dominio aliorum procerum extarent, vel temporalem iurisdictionem haberent, ac etiamsi prioratus, praepositurae, aut praepositatus, et non monasteria nuncuparentur, pro tempore vacantes seu vacantia, per eundem Sixtum praedecessorem et Romanos Pontifices successores suos ad nominationem huiusmodi conferendos et conferenda, concessit et indulxit, prout in diversis dictorum praedecessorum litteris¹ desuper in simili forma Brevis confectis, quarum tenores praesentibus haberi volumus pro expressis, plenius continetur.

§ 2. Cum autem pro parte tua nobis fuerit expositum, maiestatem tuam simili concessione et indulto ex nostra et Sedis Apostolicae benignitate gaudere posse plurimum exoptasse: nos, tuae fidei constantiae, ac devotionis, quibus erga nos et Sedem Apostolicam praefulgere dignosceris, meritis adducti, tuisque supplicationibus huiusmodi inclinati, tibi, tua tantum vitam durante, et quamdiu in sinceritate fidei et unitate S. R. E. necnon obedientiam et devotione nostris et successorum nostrorum Romanorum Pontificum canonice intrantium huiusmodi perstiteris, ius et

Concessio Philippi IV de qua in rubrica.

¹ Legendum foret *concesserat* (R. T.).

² Aptius lege *personis* quam *locis* (R. T.).

¹ Quas non puto esse in *Bullario* (R. T.).

facultatem nominandi nobis et Romano Pontifici pro tempore existenti tam ad praedictas dignitates abbatiales, aut quorumcumque monasteriorum regimina, etiam per priores aut praepositos regi et gubernari solitorum, quam etiam ad quoscumque prioratus, praepositorum, aut praepositatus conventuum¹ habentes infra districtus eorundem ducatum, marchionatum et aliorum dominiorum tuorum praedictorum, ac comitatus Burgundiae, dummodo intra septa eorundem dominiorum comitatus Burgundiae existant, etiamsi sub temporali dominio aliorum procerum consistant, vel temporalem iurisdictionem habeant, ac etiamsi prioratus, praepositorum ac praepositatus et non monasteria nuncupentur, pro tempore vacantes seu vacantia, per nos et Romanos Pontifices successores nostros ad nominationem tuam, infra decem menses a die cuiuslibet vacationis faciendam ac nobis et Romano Pontifici pro tempore existenti praesentandam, conferendos et conferenda, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, de specialis dono gratiae concedimus et indulgemus: ita ut de dictis dignitatibus abbatialibus, aut quibuscumque monasteriis, prioratibus, praepositorum, praepositatibus praedictis, pro tempore vacantibus, absque nominatione tuâ praedictâ, de aliis vero sub nominatione huiusmodi non comprehensis et absque illâ libere conferendum², dignitatibus videlicet secularibus principalibus et regularibus actu non conventualibus infra praedictos districtus consistentibus nonnisi de locis tuae ditioni subiectis aut tibi gratis et acceptis personis per nos et successores nostros Romanos Pontifices et Sedem eandem pro tempore

disponi et respective provideri minime possit¹.

§ 3. Non obstantibus quibuscumque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac singulorum prioratum et praepositorum et praepositatum praedictorum, ac Ordinum, quorum illa sunt, seu a quibus dependent, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis clausulis et decretis, in genere vel in specie, ac aliâs in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua mentio seu quaevis alia expressio habenda foret, illorum omnium tenores praesentibus pro expressis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die vi octobris MDCXL, pontificatus nostri anno xviii.

Dat. die 6 octobris 1640, pontif. anno xviii.

DCCI.

Confirmatio declarationis constitutionis Clementis Papae VIII de largitione munerum regularibus utriusque sexus interdictâ².

**Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.**

Nuper a congregatione nonnullorum romanae curiae praelatorum, coram dilecto filio nostro Antonio tituli S. Petri

Derogatio
contrarium.

Exordium.

¹ Legendum *conventum* pro *conventuum*, ut patet ex dictis; nempe *actu conventuales*, ut distinguantur ab aliis *actu non conventualibus*, de quibus postea (R. T.).

² Legerem *conferendis* (R. T.).

¹ Perperam ed. Main. legit *possis* (R. T.).

² Hanc constitutionem Clementis VIII de largitione munerum, etc., num. xci (*al.* 86), incipientem *Religiosae Congregationes*, habes in tom. x, pag. 146.

ad Vincula presbytero cardinali S. Onuphrii nuncupato, maiori poenitentiario, ac nostro in alniâ Urbe provicario in spiritualibus generali, et nostro secundum carnem fratre germano, a nobis deputatâ, emanavit declaratio tenoris subsequentis, videlicet:

Refertur declaratio circa Constitutionem Clementis VIII de largitione munerum.

§ I. « Cum circa interpretationem constitutionis felicis recordationis Clementis VIII sub datum xiii kalendas iulii, pontificatus sui anno iii, de largitione munerum regularibus utriusque sexus interdictâ, nonnullae difficultates et ambiguitates sint exortae, congregatio specialiter a sanctissimo domino nostro Urbano divinâ providentiâ Papa VIII coram eminentissimo cardinali S. Onuphrii maiori poenitentiario ac Urbis provicario deputata, auctoritate sibi attributâ, declaravit et declarat, munera a religiosis utriusque sexus tribui posse ex causis gratitudinis, conciliationis, benevolentiae, eiusque conservationis erga ipsam religionem, vel conventum¹, aliisve causis ex sui naturâ actum virtutis et meriti continentibus, modeste tamen, ac discrete, et dummodo id non fiat nisi de superiorum localium licentiâ, ac etiam cum consensu maioris partis conventus, si talis consensus de iure vel ex constitutionibus seu consuetudinibus cuiusque religionis respective in huiusmodi casibus requiratur. Consensum vero conventus § 3 eiusdem constitutionis ad leviora esculenta aut poculenta, seu ad devotionem et religiositatem pertinentia munuscula largienda, etc., requisitum, intelligi debere de consensu aliâs de iure requisito, et ubi concurrit ambitionis suspicio, qua cessante, nec in his requiri licentiam superiorum in scriptis in § 4 eiusdem bullae requisitam, sed sufficere licentiam etiam oretenus eisdem² concessam, declarat. Commessiones autem,

compotationes et convivia in excipiendis praesertim benefactoribus, protectoribus, vel Ordinariis honorifice et laute, de quibus in § 5 et 6 eiusdem constitutionis, censeri tantummodo prohibita, si decetiae status regularis adversentur. Restitutionem vero receptorum conventibus faciendam, de qua in § 7 ibidem cautum est, intelligi debere de conventibus, ad quos data, donata, seu missa de iure pertinent, si id commodè fieri potest; aliâs conventui eiusdem religionis viciniore loco, ubi petita fuit absolutio, restituantur. Insuper, eâdem facultate sibi tributâ, omnes, qui hucusque adversus supradictae constitutionis capitula licet moderata largiti fuerunt vel receperunt, a poenis quibuscumque in eâdem constitutione inflictis et incursis posse et debere a propriis confessariis absolvi in foro conscientiae, etiam non factâ prius huiusmodi rerum donatarum seu datarum restitutione. Quoad eos vero, qui praeter modum praedictum, graviore religionis detrimento, largiendo vel recipiendo transgressi sunt, sed ob inopiam restituere nequeunt, eadem Sanctitas concedit maiori poenitentiario, ut de praeteritis usque ad diem datae praesentium in foro conscientiae absolvat, dispenset et condonet, sen absolvi, dispensari et condonari mandet, prout in Domino magis expedire iudicaverit. Et ne praedictae Clementis VIII constitutionis memoria dilabatur, superiores locales cuiuscumque monasterii, conventus, domus et collegii regularis, sub poenâ privationis officii vocisque activae et passivae ipso iure incurrendâ, efficere teneantur, ut in perpetuum singulis annis mense ianuario non solum praedicta constitutio (quam in reliquis eius partibus eadem Sanctitas omnino observari iubet, et quatenus opus sit innovat, quemcumque praetensum non usum, aut praetensum usum, seu praetensam consuetudinem damnando et irri-

¹ Male edit. Main. *conventuum* (R. T.).

² Legerem *ab eisdem* (R. T.).

tando), verum etiam hoc decretum in aliqua publicâ congregatione, vel saltem in publicâ mensâ perlegatur: omnibus tam ecclesiasticis personis, etiam regularibus, quam laicis, cuiuscumque sint ordinis, conditionis, gradus, ac dignitatis, etiam speciali notâ dignis, et qui sub generali dispositione non comprehenderentur, praedictam Clementis constitutionem contra praesentis decreti tenorem declarandi vel interpretandi facultate penitus interdictâ, super quibus Sanctissimus mandavit expediri Breve. Datum Romae, die xv septembris MDCXL ».

Declarationem praefatam confirmat hic Pontifex.

§ 2. Quapropter, ut praemissa firmitus subsistant et inviolabiliter observentur, quantum cum Domino possumus, providere volentes, motu proprio et ex certâ scientiâ ac maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, declarationem praecursantem cum omnibus et singulis in eâ contentis, tenore praesentium, perpetuo confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adicimus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus; illaque inviolabiliter ab omnibus, ad quos spectat et spectabit in futurum, observari,

Clausula sublata, etc.

§ 3. Sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos, et quovis alios quacumque auctoritate fungentes, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter indicandi et interpretandi facultate et auctoritate, indicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus.

Contrariis derogat.

§ 4. Non obstantibus, quoad ea quae declarationi praedictae et praesentibus sunt

contraria vel diversa, constitutione felicitis recordationis Clementis Papae VIII praedecessoris nostri ac omnibus illis quae idem Clemens in constitutione huiusmodi voluit non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xvi octobris MDCXL, pontificalus nostri anno xviii.

Dat. die 16 octobris 1640, pontif. anno xviii.

Anno a Nativitate Domini nostri Iesu Christi MDCXL, indictione viii, die vero xiii mensis octobris, pontificatus sanctissimi in Christo Patris et D. N. D. Urbani divini providentiâ Papae VIII anno xviii, retroscriptae litterae publicatae et affixae fuerunt in acie Campi Florae, ac aliis locis publicis et consuetis, per nos Hieronymum Mascellam et Andream Castruceium eiusdem sanctissimi domini nostri cursores. Ita est. Hieronymus Mascella sanctissimi domini nostri Papae cursor pro dictis magistris. Ita est. Andreas Castruceius sanctissimi domini nostri Papae cursor.

—
DCCII.

Quod prior provincialis fratrum Ordinis Praedicatorum provinciae Poloniae sit biennalis dumtaxat, ad instar Romanae et Lombardiae dicti Ordinis provinciarum¹.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Domini nostri Iesu Christi, qui charitas est et Deus pacis, vices, meritis licet imparibus, gerentes in terris, pacem et concordiam inter christifideles quoslibet,

Prooemium.

¹ De his fratribus vide in Constit. dvi (al. 483) *Aliàs per nos*, tom. xiv, pag. 464, ac Constitution. dclxiii (al. 608), *In his apostolici*, ibidem, pag. 723.

praesertim regulares, sublatâ dissidiorum materiâ, confovere studemus, ut ipsi, in charitate et sic in Deo manentes, ei sua vota reddant in sanctitate et iustitiâ coram ipso.

Modica.

§ 1. Cum itaque, sicut dilecti filii fratres Ordinis Praedicatorum provinciae Poloniae nobis nuper exponi fecerunt, gravissimae in praedictâ provinciâ dissensiones et controversiae super distributione officiorum vigeant, proptereaque ipsi exponentes perpetuam inter eiusdem provinciae filios, necnon inter conventuales conventus Cracoviensis, Ordinis huiusmodi, pacem stabiliri summopere desiderant:

§ 2. Nos, pro nostri pastoralis officii debito desuper opportune providere volentes, ipsosque exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censes, supplicationibus illorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati,

Prior provincialis eligatur alternis vicibus ex quaque nationibus.

§ 3. Quod de cetero futurus eiusdem provinciae prior provincialis biennalis duntaxat, ad instar priorum provincialium Romanae et Lombardiae dicti Ordinis provinciarum existat, alternis vicibus, primo videlicet ex Cracoviensi, secundo ex Vilnensi, tertio ex Lublinensi, quarto ex Posnaniensi, ac demum quinto successive ex aliis dictae provinciae conventibus Ordinis huiusmodi eligi et assumi respective debeat, quodque nec definitor generalis, seu provincialis, nec socius definitoris ac provincialis sit umquam ex eodem conventu cuius erit ipse prior provincialis, apostolicâ auctoritate, tenore

praesentium, perpetuo statuimus, mandamus et ordinamus; ita tamen, ut post modernum dictae provinciae priorem provincialem, qui, ut asseritur, filius conventus¹ existit, ac cuius officium dominicâ tertiâ post festum Paschatis Resurrectionis Domini nostri Iesu Christi MDCXLII expirabit, eligatur primo loco prior provincialis ex conventu Vilnensi praedicto, et sic deinceps, ordine per nos supra constituto.

§ 4. Decernentes praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab omnibus et singulis, ad quos spectat et pro tempore spectabit quomodolibet in futurum, inviolabiliter et inconcusse observari debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Decretum irritans.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac Ordinis et provinciae huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel aliâ quavis firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro sufficienter expressis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Contrariis derogat.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die VI novembris MDCXL, pontificatus nostri anno XVIII.

Dat. die 6 novembris 1640, pontif. anno XVIII.

¹ Hic forsâ supplendum *Cracoviensis* (R.T.).

DCCIII.

*Concessio nuncio apostolico apud Helvetios ac Rhetos circa conferenda beneficia curata, quae personis idoneis male collata fuerunt*¹.

Venerabili fratri Hieronymo archiepiscopo Patracensi, nostro et Apostolicae Sedis in domino Helvetiorum et Rhetorum nuncio,

Urbanus Papa VIII.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

Causae concessionis.

§ 1. Cum, sicut nobis nuper significasti, pleraeque ecclesiae parochiales, ac alia curata beneficia, quae de inrepatronatus esse asseruntur, intra limites tuae legationis, a personis de illis canonice non institutis et minus idoneis possideantur, non sine gravi auctoritatis ecclesiasticae, ac divini cultus, salutisque animarum, curae personarum huiusmodi commissarum, detrimento:

Concessio de qua in rubrica.

§ 2. Propterea, pro pastoralis nostri munere in praemissis, quantum cum Domino possumus, opportune providere volentes, fraternitati tuae, ut parochiales ecclesias, aliaque beneficia curata huiusmodi de inrepatronatus existentia, quae possidentur a personis vitiosum ingressum habentibus, utpote non examinatis, nec institutis ab habente facultatem, sed a patronis, et consequenter vacant, et ad Sedem Apostolicam iuxta constitutionem felicis recolendae memoriae Pii Papae V praedecessoris nostri ob lapsum temporis in eâ praefixi devoluta sunt, eisdem personis, si praevio examine debito idoneae repertae sint, sin minus aliis idoneis, citra tamen approbationem iuris patronatus huiusmodi, conferre, eisdemque fructus perceptos gratis condonare possis, ac ut super his litteras patentes² gratis

concedas, facultatem, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, tribuimus et impertimur.

Clausulae.

§ 3. Mandantes tibi quatenus sedulo cures ut¹ deinceps in subsequentibus vacationibus, post sequitas praesentationes patronorum, ante possessionem, adeatur Ordinarius pro obtinendis institutionibus, concedendis praevio examine debito, ac decernentes quidquid in praemissis vigore praesentium feceris validum, firmum et efficax fore, sicque desuper per quoscumque indices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, et de latere legatos, indicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrarium derogatio.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac beneficiarum et ecclesiarum praedictarum foundationibus et erectionibus, necnon statutis et consuetudinibus, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice diuturnat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub anulo Piscatoris, die v ianuarii mdcxli, pontificatus nostri anno xviii.

Dat. die 5 ianuarii 1641, pontif. anno xviii.

DCCIV.

Restitutio viae antiquae et postarum a terrâ Montis Rosarum per loca et ter-

¹ Male edit. Main. legit et pro ut (R. T.).

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Forsan legendum *patentes* (R. T.).

ritoria immediate subiecta Sedi Apostolicae Viterbium usque.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Decet et aequum est, ut nos, qui pro pastorali nostrâ sollicitudine omnium christifidelium commodis assidue invigilamus, Sedis Apostolicae, nostrorumque et illius in temporalibus subditorum utilitati studio peculiari consulamus. Cum itaque, sicut accepimus, licet via, quae Roma Viterbium ducit, antiquitus loca et terras nobis et dictae Sedi immediate in temporalibus subiecta dumtaxat, nimirum priscam viam Cassiam, ac a terrâ Montis Rosarum nuncupatâ Sutrium, et inde Capranicae et Capannae Brusciatae vulgo nuncupatae territorium, necnon terram seu territorium Vetrallae traiceret, maximâ cum nostrorum et eiusdem Sedis subditorum in locis huiusmodi commorantium utilitate, nihilominus a pontificatu felicitis recordationis Iulii II vel Pauli III Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum, seu alio veriori tempore, immutata fuerit via huiusmodi, illâque et praefatis locis declinatis, veredarii, vectores, muliones et alii viatores per alia loca, nempe, Viterbio trajecto Monte Cymino, per Vici et Roncilionis terras eiusque territorium transire consueverint, in gravissimum eorumdem subditorum nostrorum detrimentum:

Avocat lites
Sedi Apostolicae
et perpetuum
silentium
imponit.

§ I. Hinc est quod nos, eiusdem Sedis, ac praedictorum subditorum nostrorum indemnitati et commodis hac in re consulere volentes, motu proprio, ac ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, omnes et quasunque lites et causas occasione mutationis viae praefatae, illiusque postarum, tam pro parte dilecti filii nobilis viri ducis Parmae et Placentiae, ac universitatum et hominum dictae ter-

rae Roncilionis, quam pro parte communitatis et hominum civitatis Sutrinae praedictae, et quorumlibet aliorum, motas et pendentes, etiam instructas, etiam ut asseritur in Congregatione viarum, in qua praetenditur tempore piae memoriae Pauli Papae V, etiam praedecessoris nostri, decretum fuisse nihil super praemissis esse innovandum, in statu et terminis, in quibus ad praesens reperiuntur, a quocumque seu quibuscumque iudicibus, tribunalibus et congregationibus, coram quibus pendent, tenore praesentium ad nos avocamus, illasque perpetuo supprimimus et extinguimus, ac partium et litium, causarumque huiusmodi iudicibus perpetuum desuper silentium imponimus; necnon, vestigiis Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum, praesertim felicitis recordationis Clementis Papae VIII, qui postea e terrâ Borghetti ad nostram Civitatem Castellanam, ubi ad praesens existit, transiit, inhaerentes, omnes et singulas postas a dictâ terrâ Montis Rosarum per terram Roncilionis praedictam, eiusque territorium, ac inde, per alia loca et territoria nobis et Sedi praedictae immediate non subiecta, Viterbium usque quavis auctoritate constitutas et collocatas, necnon viam ab eadem terrâ Montis Rosarum Viterbium per loca et territoria huiusmodi tendentem, tenore praesentium abolemus, revocamus, prohibemus et interdicimus, ac viam antiquam, nempe a dictâ terrâ Montis Rosarum per civitatem seu suburbia Sutrinam, et terram Capranicae, terramque seu territorium Vetrallae praefata Viterbium usque, postasque et diversoria, seu cauponas in viâ huiusmodi in pristinum et eum quo ante pontificatum eiusdem Pauli III praedecessoris nostri et antiquitus quomodolibet erant statum usumque restituimus et reintegramus, ac

I Pessinae edit. Main. hab. *cum* pro *eum* (R.T.).

diversoria seu cauponas denno institui-
mus.

Poenae via-
toribus non in-
cedentibus per
viam antiquam.
§ 2. Mandantes propterea omnibus et
singulis veredariis, tabellariis, vectori-
bus, aurigis, quadrigariis, mulionibus,
agasonibus, bubuleis et viatoribus prae-
dictis, nobis quomodolibet in temporalibus
subditis, ut, a die publicationis prae-
sentium in futurum, relictâ et declinatâ
viâ, quae a terrâ Montis Rosarum per
dictam terram Roncilionis eiusque ter-
ritorium, ac montem praefatum, aliaque
loca nobis et Sedi praedictae immediate
non subiecta, Viterbium ducit, de cetero
viam a nobis per praesentes restitutam
et respective de novo institutam quovis
tempore insistant et frequentent, sub ex-
communicationis, ac equorum, mulorum,
asinorum, iumentorum, boum, vehiculo-
rumque et carrucarum ac bigarum et
quadrigarum suorum amissionis, neenon
centum ducatorum auri de camerâ, pro
unâ eidem camerae et pro alterâ parti-
bus communitati et universitatibus Su-
trinis, aliorumque locorum per quae via
per nos, ut praefertur, restituta et respec-
tive instituta traicit, seu traiciet, appli-
candorum, et in manutentionem et repa-
rationem eiusdem viae convertendorum,
poenis eo ipso incurrendis.

Praeceptum
de observando.
§ 3. Praesentes quoque litteras et om-
nia et singula in eis contenta, etiam ex
eo quod in temporalibus quomodolibet
domini ac universitates et homines dic-
tarum terrarum, et illarum veredarii,
caupones, et alii quicumque in praemis-
sis seu eorum aliquo interesse habentes,
vel habere quomodolibet praetendentes,
praemissis nullatenus consenserint, et ad
hoc vocati aut auditi non fuerint, minus-
que causae, propter quas eadem prae-
sentes emanarunt, deductae, verificateae,
seu aliâs sufficienter, aut etiam nullatenus
iustificatae fuerint, nullo umquam tem-
pore de subreptionis, obreptionis, nulli-

tatis, aut invaliditatis vitio, seu intentionis
nostrae, aut alio quovis defectu, etiam
quantumvis magno, inexcogitato et sub-
stantiali, sive etiam ex eo quod in prae-
missis seu eorum aliquo solemnitates et
quaevis alia servanda et adimplenda ser-
vata et adimpleta non fuerint, aut ex
quovis alio capite a iure, vel facto, aut
statuto, seu consuetudine resultante, vel
praescriptionis etiam quadraginta anno-
rum et ultra, enormis et enormissimae
ac totalis laesionis, aut quocumque alio
colore, etiam in corpore iuris clauso, seu
occasione vel causâ, etiam quantumvis
iustâ, rationabili et privilegiatâ, etiam
tali, quae ad effectum validitatis prae-
missorum necessario exprimenda foret,
aut quod de voluntate nostrâ huiusmodi
et aliis superius expressis seu relatis
nihil ullibi appareret, seu aliter probari
posset, notari, impugnari, invalidari, re-
tractari, in ius vel controversiam revo-
cari, aut ad terminos iuris reduci, vel
adversus illa restitutionis in integrum,
aperitionis oris, reductionis ad viam et
terminos iuris, aut aliud quodcumque
iuris, facti, gratiae, vel iustitiae remedium
impetrari, seu quomodolibet concedi, aut
etiam motu, scientiâ, deliberatione, vel
potestatis plenitudine similibus concessio
quempiam uti seu se iuvare in indicio
vel extra posse, neque ipsas praesentes
sub quibusvis similibus vel dissimilibus
gratiarum revocationibus, suspensionibus,
limitationibus, aut aliis contrariis dispo-
sitionibus pro tempore quomodolibet fa-
ciendis comprehendere; sed semper ab illis
exceptas, perpetuoque validas, firmas et
efficaces existere et fore, suosque plena-
rios et integros effectus sortiri et obti-
nere, ac per supranominatos, aliosque
omnes et singulos, ad quos spectat et
quomodolibet spectabit in futurum, invio-
labiliter observari,

§ 4. Sicque et non aliâs in praemissis

Decretum ir-
ritans.

omnibus et singulis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac quorumvis locorum Status nostri praedicti gubernatores, praetores, magistratus, ac officiales, sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos et Sedis praedictae nuncios, ac quascunque congregationes etiam sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium, ac alios quavis auctoritate et potestate fungentes, in quavis causâ et instantiâ, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et interpretari debere¹, ac quidquid desuper a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, irritum et inane pariter decernimus.

Cardinalem camerarium exequutorem constituit.

§ 5. Quocirca dilecto filio nostro Antonio S. Agathae diacono cardinali Barberino nuncupato, nostro secundum carnem ex fratre germano nepoti, nunc et pro tempore existenti eiusdem sanctae Romanae Ecclesiae camerario, per easdem praesentes iniungimus, quatenus illas solemniter publicans, seu publicari faciens, ipsas et in eis contenta quaecumque, per se, vel alium, seu alios, debitae executioni demandet, ac demandari curet; contradictores quoslibet et rebelles, ac praemissis non parentes, per sententias, censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, omni et quacumque appellatione, recursu et reclamatione remotis, auctoritate nostrâ compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Nos enim eidem cardinali camerario plenam in praemissis, necnon ad eorum effectum vias novas aperiendi, vel antiquas instaurandi, aliaque necessaria quomodolibet et opportuna gerendi, faciendi, mandandi, praecipendi et exequendi facultatem, ca-

rumdem tenore praesentium, concedimus et impertimur.

§ 6. Non obstantibus, quatenus unquam emanaverint, aut extent, felicis recordationis Iulii II et Pauli III praedictorum litteris, ac magistrorum seu congregationis viarum decreto seu decretis quibuslibet super negotio viae et postarum huiusmodi, ad ducis ac universitatis dictae terrae Roncilionis praefatorum, et quorumvis aliorum, favorem et instantiam¹, ut asseritur, editis, factis et expeditis, necnon Bonifacii VIII de unâ, et in concilio generali editâ² de duabus dietis, dummodo quis ultra tres dietas extra suam civitatem et dioecesim ad iudicium vigore praesentium non trahatur, et Pii IV, Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum, de gratis interesse dietae camerae quomodolibet concernentibus infra certum tempus in eadem camerâ insinuandis et registrandis, ac aliis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, nostrâ de non tollendo iure quaesito, aliisque cancellariae apostolicae regulis, ac terrarum et aliorum locorum praedictorum statutis, privilegiis, indultis, concessionibus, exemptionibus, immunitatibus, licentiis, facultatibus, deputationibus, confirmationibus, extensionibus, prorogationibus et litteris apostolicis duci, universitatibusque et hominibus, ac cauponibus et veredariis, postisque terrarum et locorum praedictorum, et quibusvis aliis, etiam speciali notâ et mentione dignis, etiam motu, scientiâ et potestate paribus, etiam consistorialiter de eorundem cardinalium consilio et assensu, et aliâs quomodolibet, ac ex quocumque titulo, ratione, vel causâ, etiam speciali mentione et expressione dignis, sub quibuscumque verborum formis et tenori-

Contrariis derogat.

¹ Male edit. Main. legit *favore et instantia* (R. T.).

² Vocem *editâ* nos addimus (R. T.).

¹ Verbum *debere* nos addimus (R. T.).

bus, ac quibusvis etiam derogatarum derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, et irritantibus et aliis decretis, etiam necessario exprimendis, etiam in vim contractus iurati et camerali obligatione vallati, et quovis alio robore et cautela firmati, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, editis, factis, emanatis, et pluries ac iteratis vicibus confirmatis, approbatis et innovatis;

§ 7. Quibus omnibus et singulis, etiam si in eis caveatur expresse, quod nullo umquam tempore sub similium vel dissimilium facultatum, licentiarum, concessionum, privilegiorum et aliarum gratiarum praefatarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, aut aliis contrariis dispositionibus pro tempore faciendis comprehendantur, sed semper ab eis excepta, et quoties illa emanarent, toties in pristinum et validissimum statum, etiam sub posteriori datâ, per eos, quibus concessa sunt, eligendâ, reposita et plenarie reintegrata, ac de novo concessa sint et esse censeantur, necnon pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica et expressa, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum insererentur, praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, harum serie, attento quod agitur de regalibus, specialiter et expresse ac latissime, ad effectum praemissorum, derogamus, ac derogatum esse volumus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Praesentium
publicatio.

§ 8. Ut autem praesentes litterae ad omnium notitiam facilius deveniant, volumus et apostolicâ auctoritate decernimus easdem praesentes ad valvas basilicae Principis apostolorum ac in acie campi

Bull. Rom. — Vol. XV.

12

Florae per aliquem ex cursoribus nostris publicari et illarum exempla ibidem affixa relinqui, quae sic publicatae et affixae omnes et singulos, quos concernunt, perinde afficiant et avertant, ac si illorum unicuique personaliter notificatae et intimatae fuissent;

§ 9. Quodque earundem praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Transumptis
credi mandat.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XXIII ianuarii MDCXLI, pontificatus nostri anno XVIII.

Dat. die 23 ianuarii 1641, pontif. anno XVIII.

DCCV.

*Facultas archiepiscopo Ragusino conver-
tendi piorum legatorum medicatam
in reparationem ecclesiarum et mo-
nasteriorum ac moenium Reipublicae
Ragusinae¹.*

Venerabili fratri archiepiscopo Ragusino,
Urbanus Papa VIII.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Cum, sicut exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii magistratus Reipublicae Ragusinae, continuatis per decem mensium spatium terremotibus, civitas Ragusina et universum eius dominium adeo conquassatum fuerit, ut, praeter multorum aedificiorum ruinam, plurimae ecclesiae et monasteria, ipsaque dictae civitatis et domini huiusmodi propugnaculorum moenia maximum inde damnum acceperint, quae, si quamprimum non

Causa conce-
dendae faculta-
tis.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

resarciantur, periculum est, ne funditus corruant; in dictâ vero civitate nonnulla diversarum summarum annua legata pro variis operibus piis adimplendis relicta et per deputatos a dictis magistratibus, vel forsâ alios, administrari solita existant: nobis propterea dicti exponentes humiliter supplicari fecerunt, ut eis de aliquo ex redditibus huiusmodi subventionis auxilio ad praemissa resarcienda providere de benignitate apostolicâ dignaremur.

Facultas archiepiscopo Ragusino conceditur, prout in rubrica.

§ 2. Nos igitur, attendentes ex praemissis non solum magistratum et hominum sed etiam personarum ecclesiasticarum et locorum piorum Reipublicae et dominii praedictorum causam agi, religionisque catholicae in universo dominio huiusmodi conservandae non parum interesse civitatem praedictam, eiusdemque dominii, provinciarum et locis ab impiâ Turcarum tyrannide occupatis¹ undique circumdati, propugnacula recte munita et clausa esse, dictosque magistratus specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et earum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet inmodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, fraternitati tuae per praesentes committimus et mandamus, ut, constituto tibi de narratis, integram reddituum, proventuum et emolumentorum omnium et singulorum legatorum praedictorum medietatem, quae tamen summam sex milium scutorum monetae annuatim non ex-

cedat, magistratibus praedictis, ita quod liceat illis eandem reddituum, proventuum et emolumentorum huiusmodi medietatem percipere, exigere et levare, ac in ecclesiarum et monasteriorum atque moenium praedictorum reparationem, dummodo, quoad ipsa moenia, facultates laicorum civitatis et dominii huiusmodi ad hoc non suppetant, et non alios usus, super quo illorum conscientiam oneramus, convertere, dioecesani loci vel cuiusvis alterius licentiâ minime requisitâ, ad triennium proximum a datâ praesentium computandum, auctoritate nostrâ concedas et assignes, super quibus tibi plenam, liberam et amplam facultatem, eâdem auctoritate, tenore praesentium, concedimus et impertimur.

§ 3. Non obstantibus praemissis, ac quorumcumque testatorum voluntatibus, quas, in et quoad praemissa, sufficienter commutamus, necnon, quatenus opus sit, felicitis recordationis Pauli II et aliorum Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum de rebus Ecclesiae non alienandis, aliisque apostolicis, necnon in universalibus, provincialibusque conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ac quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem, ut residuum missarum et aliorum operum omnino celebrentur et adimpleantur, et suffragentur animabus

Obstantium derogatio.

¹ Edit. Main. legit *ab impiâ tyranni de occupatis*; aliae emendationes menti occurrebant; at simpliciores elegimus legentes *tyrannide pro tyranni de* (R. T.).

eorum, qui legata pia huiusmodi fecerunt, perinde ac si¹ in totum adimpleta essent.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xxvi ianuarii mdcxli, pontificatus nostri anno xviii.

Dat. die 26 ianuarii 1641, pontif. anno xviii.

DCCVI.

Confirmatio decreti Congregationis Visitationis Apostolicae, quo Ruthenis unitis conceditur ecclesia Ss. Sergii et Bacchi in Urbe cum suis pertinentiis².

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Aliàs a Congregatione Visitationis Apostolicae emanavit decretum tenoris subsequentis videlicet: « Cum in sacrâ Congregatione Visitationis Apostolicae fuerit pluries propositum an permittendum sit fratres religiosos Ordinis Minimorum sancti Francisci de Paula exercere curam animarum in ecclesiâ et parochiâ Ss. Sergii et Bacchi per unum seu duos religiosos degentes extra claustra et conventum regularem, contra formam et ordinationem Bullae concessionis, applicationis et incorporationis parochiae factae per felicitis recordationis Gregorium XV, sub datum nonis ianuarii anno mdcxxii³, in qua dicta ecclesia et parochia cum aedibus parochialibus ac situ adiacente conceditur praedicto Ordini ac fratribus ad effectum inibi extrui faciendi unum conventum seu domum regularem pro usu et habitatione competentis numeri ad minus duodecim fratrum eiusdem Ordinis, quorum operâ eadem ecclesia cultu et devotione celebrior redderetur, et in eâ cura ani-

marum aliaque officia parochialia etiam melius et fructuosius quam antea exercerentur; et re mature disensâ decretum fuerit nullo modo permittendum esse dictam curam exerceri a fratribus existentibus extra domum et conventum regularem; sed, stante quod iidem fratres, contra praedictam Bullae dispositionem, domum et conventum regularem, quem fundare et construere debebant in situ adiacente parochiali ecclesiae, erexerint in loco valde distante, licet intra fines eiusdem parochiae, videlicet prope ecclesiam S. Petri ad Vincula, factâ impensâ multorum millium anreorum, ac¹ tenerentur ibidem etiam construere unam novam ecclesiam pro exercitio curae animarum praefatae parochiae, cum praesertim ad id teneantur ex onere imposito a quondam Ioanne Pizzullo Calabro fundatore dicti conventus in suo ultimo testamento, in quo omnia sua bona, ascendentia ad valorem fere quadraginta millium scutorum, eâ conditione ac lege inter alias reliquit, ut ibidem construere deberent unam novam ecclesiam², prout eadem sacra Congregatio, auctoritate sibi a SS. D. N. concessâ, et³ omni meliori modo, facto etiam prius verbo cum eodem Sanctissimo, ac de eius ordine ac mandato, statuit, decrevit et ordinavit, applicando etiam praedictam ecclesiam parochialem Ss. Sergii et Bacchi, cum situ adiacente, collegio nationis Ruthenorum ibidem erigendo; cumque etiam pluries iidem fratres, de ordine eiusdem sacrae Congregationis, ac in eademmet congregatione, ubi eorum superiores non semel personaliter comparuerunt, fuerint moniti, ut quamprimum ad exitum perducerent aedificium novae ecclesiae inceptum, et se excusaverint non posse, ob graves impensas, nisi paulatim ex annuis

1 Partic. si nos addimus (R. T.).

2 Ex Regest. in Secret. Brev.

3 Huiusmodi deest, sed vide de eadem re tom. xiii, pag. 258, 259 (R. T.).

1 Particula ac nos addimus (R. T.).

2 Vide loco cit. tom. xiii, pag. 259 (R. T.).

3 Perperam ed. Main. legit ut pro et (R. T.).

redditibus conventum et aedem iam excitatam complere, ac perficere: ideo eadem sacra Congregatio, ne alia mora interponeretur, facto verbo cum Sanctissimo, mandavit iterum, donec nova ecclesia completeretur, curam animarum parochiae exerceri a fratribus in parvâ ecclesiâ sub invocatione S. Francisci de Paula contiguâ monasterio praedicto, ubi modo divina officia ab eisdem persolvuntur, et omnino statim liberam et expeditam relinquere ecclesiam Ss. Sergii et Bacchi, eamque cum aedibus parochialibus et situ adiacente consignari pro erectione collegii Ruthenorum, cum facultate etiam, quoad sepelienda corpora mortuorum parochiae, quod interim, donec sepulchra in novâ ecclesiâ construantur, vel aliter provideatur, possint sepelire in praefatâ ecclesiâ Ss. Sergii et Bacchi, et ita servari mandavit, statuit et ordinavit hac die xxii maii mdcxxxix.

I. B. episcopus Camerinensis vicesgerens, et sacrae Congregationis secretarius.

Concordat cum originali existente in secretariâ Congregationis de Propagandâ Fide. — FRANCISCUS INCOLUS secretarius.

Confirmatur.

§ 2. Cum autem firmiora sint ea quae Sedis Apostolicae patrocinio muniuntur, ideo nos, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotio Propagandae Fidei praepositorum consilio, decretum praecursorum, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiciamus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

Clausulae.

§ 3. Decernentes praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, et ab omnibus et singulis, quos illae concernunt, inviolabiliter observari, sicque per quoscumque iudices

ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 2. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Derogatio constitutionum.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die viii februarii mdcxli, pontificatus nostri anno xviii.

Dat. die 8 februarii 1641, pontif. an. xviii.

DCVII.

Confirmatio constitutionum Pii Papae V et Gregorii XIII prohibentium quasdam theologorum sententias et opiniones, necnon prohibitio libri, cui titulus Augustinus, Cornelii Iansenii, olim Iprensis episcopi.

Urbanus episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

In eminenti Ecclesiae militantis Sede, meritis licet imparibus, constituti, sedulo meditatur, ut, quae ad fidei catholicae conservationem a praedecessoribus nostris provide statuta et ordinata sunt, firmiter et perpetuo observentur, et, cum opus sit, nostrae auctoritatis munimine confirmentur.

Prooemium.

§ I. Dudum siquidem a felicis recordationis Pio Papa V praedecessore nostro emanavit constitutio tenoris subsequenter, videlicet:

Constitutio Pii V.

Pius episcopus, servus servorum Dei, ad perpetuam rei memoriam¹.

Ex omnibus afflictionibus, quas, in hoc loco a Domino constituti, tam luctuoso

¹ Huiusmodi Pii V litterae dogmaticae iam legabatur in *Bulario*, tom. viii, pag. 314, insertae in *Const. Provisionis nostrae* Gregorii XIII; sed tamen pro rei gravitate eas cum edit. Main.

tempore sustinemus, ille animum nostrum praecipue exeruciat dolor, quod religio christiana, tantis iampridem turbinibus agitata, novis quotidie propositis opinionibus conflictetur, Christique populus, antiqui hostis suggestionem dissectus, in alios atque alios errores passim et promiscue defertur. Quantum vero ad nos attinet, totis viribus conamur, ut illae, simul atque prosiliunt, penitus opprimantur: magno enim moerore afficimur, quod plerique, spectatae alioquin probitatis et doctrinae, in varias sententias, offensionis et periculi plenas, tum verbo tum scriptis prorumpunt; deque eis etiam in scholis invicem controversantur cuiusmodi sunt sequentes:

§ 2. I. Nec angeli, nec primi hominis adhuc integri merita recte vocantur gratia.

II. Sicut opus malum ex natura sua est mortis aeternae meritorium, sic bonum opus ex natura sua est vitae aeternae meritorium.

III. Et bonis angelis et primo homini, si in statu illo perseverassent usque ad ultimum vitae, felicitas esset merces et non gratia.

IV. Vita aeterna homini integro et angelo promissa fuit intuitu honorum operum, et bona opera ex lege naturae ad illam consequendam per se sufficiunt.

V. In promissione facta angelo et primo homini continetur naturalis iustitiae constitutio, qua pro bonis operibus, sine alio respectu, vita aeterna iustis promittitur.

VI. Naturali lege constitutum fuit homini, ut, si in obedientia perseveraret, ad eam vitam pertransiret, in qua mori non posset.

VII. Primi hominis integri merita fuerunt primae creationis munera; sed iuxta modum loquendi Scripturae sacrae non recte vocantur gratia; quo fit ut tantum merita non etiam gratia debeant nuncupari. iterum referimus, indeque sumimus propositionum distinctionem et numerationem (n. T.).

VIII. in redemptis per gratiam Christi nullum inveniri potest bonum meritum quod non sit gratis indigno collatum.

IX. Dona concessa homini integro et angelo forsitan non improbanda ratione possunt dici gratia; sed quia, secundum usum sacrae Scripturae, nomine gratiae ea tantum munera intelliguntur, quae per Iesum Christum male merentibus et indignis conferuntur, ideo neque merita, neque merces, quae illis redditur, gratia dici debet.

X. Solutio poenae temporalis, quae, peccato dimisso, saepe remanet, et corporis resurrectio proprie non nisi meritis Christi adscribenda est.

XI. Quod pie et iuste in hac vita mortali usque in finem conversati vitam consequimur aeternam, id non proprie gratiae Dei, sed ordinationi naturali statim initio creationis constitutae iusto Dei iudicio deputandum est, neque in hac retributione bonorum ad Christi meritum respicitur, sed tantum ad primam institutionem generis humani, in qua¹ lege naturali constitutum est, ut iusto Dei iudicio obedientiae mandatorum vita aeterna reddatur.

XII. Pelagii sententia est, opus bonum, citra gratiam adoptionis factum, non est regni caelestis meritorium.

XIII. Opera bona a filiis adoptionis facta non accipiunt rationem meriti ex eo quod fiunt per spiritum adoptionis inhabitantem corda filiorum Dei, sed tantum ex eo quod sunt conformia legi, quodque per ea praestatur obedientia legi.

XIV. Opera bona iustorum non accipiunt² in die iudicii extremi ampliorem mercedem, quam iusto Dei iudicio mereantur accipere.

¹ Male in edit. Main. Const. Gregorii XIII omissa fuit vox *qua*, et male etiam in edit. hac Taurinensi positum fuit *nam* pro *in qua* (R. T.).

² In cit. Const. Greg. XIII legitur *accipient* et postea *mereantur* pro *mereantur* (R. T.).

xv. Ratio meriti non consistit in eo quod, qui bene operatur, habeat gratiam et inhabitantem Spiritum Sanctum, sed in eo solum, quod obedit divinae legi.

xvi. Non est vera legis obedientia, quae fit sine charitate.

xvii. Sentiant cum Pelagio qui dicunt esse necessarium ad rationem meriti, ut homo per gratiam adoptionis sublimetur ad statum deificum.

xviii. Opera catechumenorum, ut fides et poenitentia, ante remissionem peccatorum facta, sunt vitae aeternae meritoria, quam vitam ipsi non consequuntur, nisi prius praecedentium delictorum impedimenta tollantur.

xix. Opera iustitiae et temperantiae, quae Christus fecit, ex dignitate personae operantis non traxerunt maiorem valorem.

xx. Nullum est peccatum ex natura sua veniale, sed omne peccatum meretur poenam aeternam.

xxi. Humanae naturae sublimatio et exaltatio in consortium divinae naturae debita fuit integritati primae conditionis, et proinde naturalis dicenda est, et non supernaturalis.

xxii. Cum Pelagio sentiunt, qui textum Apostoli ad Romanos II: *Gentes, quae legem non habent, naturaliter quae legis sunt faciunt*, intelligunt de gentibus fidei gratiam non habentibus.

xxiii. Absurda est eorum sententia, qui dicunt, hominem ab initio dono quodam supernaturali et gratuito supra conditionem naturae suae fuisse exaltatum, ut fide, spe et charitate Deum supernaturaliter coleret.

xxiv. A vanis et otiosis hominibus, secundum insipientiam philosophorum, excogitata est sententia, quae ad pelagianismum reicienda est, hominem ab initio sic¹ constitutum, ut per dona naturae su-

peraddita fuerit largitate conditoris sublimatus et in Dei filium adoptatus.

xxv. Omnia opera infidelium sunt peccata, et philosophorum virtutes sunt vitia.

xxvi. Integritas primae creationis non fuit indebita humanae naturae exaltatio, sed naturalis eius conditio.

xxvii. Liberum arbitrium, sine gratiae Dei adiutorio, non nisi ad peccandum valet.

xxviii. Pelagianus est error dicere, quod liberum arbitrium valet ad ullum peccatum vitandum.

xxix. Non soli¹ fures ii sunt et latrones, qui Christum viam et ostium veritatis et vitae negant, sed etiam quicumque aliunde, quam per ipsum, in viam iustitiae (hoc est ad aliquam iustitiam) conosciendi posse docent;

xxx. Aut tentationi ulli sine gratiae ipsius adiutorio resistere hominem posse, sic ut in eam non inducatur, aut ab eâ non² superetur.

xxxi. Charitas perfecta et sincera, quae est ex corde puro, et conscientia bonâ, et fide non fictâ, tam in catechumenis, quam in poenitentibus, potest esse sine remissione peccatorum.

xxxii. Charitas illa, quae est plenitudo legis, non est semper coniuncta cum remissione peccatorum.

xxxiii. Catechumenus in se, recte et sancte vivit, et mandata Dei observat, ac legem implet per charitatem, ante obtentam remissionem peccatorum, quae in baptismi lavacro demum percipitur.

xxxiv. Distinctio illa duplicis amoris, naturalis videlicet quo Deus amatur ut auctor naturae, et gratuiti quo Deus amatur ut beatificator, vana est et commentitia,

¹ In loco parallelo citato legitur *Non solum* (R. T.).

² Perperam in edit. Main. et etiam in edit. Taurinensi Constitut. Gregorii XIII omissa fuit particula *non* (R. T.).

¹ Male in Const. Gregorii XIII omissum fuit *sic*, et dein et pro *ut* legebatur (R. T.).

et ad illudendum sacris litteris et plurimis veterum testimoniis excogitata.

xxxv. Omne quod agit peccator, vel servus peccati, peccatum est.

xxxvi. Amor naturalis, qui ex viribus naturae exoritur, ex solâ philosophiâ, per elationem praesumptionis humanae, cum iniuriâ crucis Christi defenditur a nonnullis doctoribus.

xxxvii. Cum Pelagio sentit, qui boni aliquid naturalis, hoc est, quod ex naturae solis viribus ortum ducit, agnoscit.

xxxviii. Omnis amor creaturae rationalis, aut otiosa est cupiditas, qua mundus diligitur, quae a Ioanne prohibetur, aut laudabilis illa charitas, qua per Spiritum Sanctum in corde diffusâ Deus amatur.

xxxix. Quod voluntarie fit, etiamsi necessario fiat, libere tamen fit.

xl. In omnibus suis actibus peccator servit dominanti cupiditati.

xli. Is libertatis modus, qui est a necessitate, sub libertatis nomine non reperitur in Scripturis, sed solum nomen libertatis a peccato.

xlh. Iustitia, qua iustificatur per fidem impius, consistit formaliter in obedientia mandatorum, quae est operum iustitia, non autem in gratiâ aliquâ animae infusâ, qua adoptatur homo in filium Dei et secundum interiorem hominem renovatur ac divinae naturae consors efficitur, ut sic per Spiritum Sanctum renovatus deinceps bene vivere et Dei mandatis obedire possit.

xlh. In hominibus¹ poenitentibus ante sacramentum absolutionis, et in catechumenis ante baptismum est vera iustificatio, separata tamen a remissione peccatorum.

xliv. Operibus plerisque, quae a fide-

libus fiunt solum ut Dei mandatis pareant, cuiusmodi sunt obedire parentibus, depositum reddere, ab homicidio, a furto, a fornicatione abstinere, iustificantur quidem homines, quia sunt legis obedientia et vera legis iustitia, non tamen iis obtinent incrementa virtutum.

xlv. Sacrificium missae non aliâ ratione est sacrificium, quam generali illâ, qua omne opus, quod fit, fit¹ ut sanetâ societate Deo homo inhaereat.

xlvi. Ad rationem et definitionem peccati non pertinet voluntarium, nec definitionis quaestio est, sed causae et originis, utrum omne peccatum debeat esse voluntarium;

xlvii. Unde peccatum originis vere habet rationem peccati sine ullâ relatione ac respectu ad voluntatem a qua originem habuit.

xlvihi. Peccatum originis est habituali parvuli voluntate voluntarium, et habitualiter dominatur parvulo, eo quod non gerit contrarium voluntatis arbitrium:

xlx. Et ex habituali voluntate dominante fit, ut parvulus discedens² sine regenerationis sacramento, quando usum rationis consequutus erit, actualiter Deum odio habeat, Deum blasphemet et legi Dei repugnet³.

l. Prava desideria, quibus ratio non consentit, et quae homo invitus patitur, sunt prohibita praecepto *Non concupisces*.

li. Concupiscentia, sive lex membrorum, et prava eius desideria, quae inviti sentiunt homines, sunt vera legis inobedientia.

lih. Omne scelus est eius conditionis, ut suum auctorem et omnes posteros eo

¹ Verbum *fit* non iteratur in constit. parallela Gregorii XIII (R. T.).

² Male edit. Main. habet *discendens*; in loco parallelo aptius legitur *decedens* (R. T.).

³ Male edit. Main. habet *impugnet* (R. T.).

¹ In loco parallelo legitur *omnibus* pro *hominibus* (R. T.).

modo inficere possit, quo infecit¹ prima transgressio.

LIII. Quantum est ex vi transgressionis, tantum meritorum malorum a generante contrahunt qui cum minoribus nascuntur vitiis, quam qui cum maioribus.

LIV. Definitiva haec sententia, Deum homini nihil impossibile praecepisse, falso tribuitur Augustino, cum Pelagii sit.

LV. Deus non potuisset ab initio talem creare hominem, qualis nunc nascitur.

LVI. In peccato duo sunt, actus et reatus; transeunte autem actu, nihil remanet nisi reatus, sive obligatio ad poenam;

LVII. Unde in sacramento baptismi, aut sacerdotis absolutione, proprie reatus peccati dumtaxat tollitur, et ministerium sacerdotum solum liberat a reatu.

LVIII. Peccator poenitens non vivificatur ministerio sacerdotis absolventis, sed a solo Deo, qui, poenitentiam suggerens et inspirans, vivificat eum et resuscitat: ministerio autem sacerdotis solum reatus tollitur.

LIX. Quando per eleemosynas aliaque poenitentiae opera Deo satisfacimus pro poenis temporalibus, non dignum pretium Deo pro peccatis nostris offerimus, sicut quidam errantes autumant (nam alioquin essemus, saltem aliquà ex parte, redemptores), sed aliquid facimus, cuius intuitu Christi satisfactio nobis applicatur et communicatur.

LX. Per passiones sanctorum, in indulgentiis communicatas, non proprie redimuntur nostra delicta, sed per communionem charitatis nobis eorum passiones impertiuntur, ut digni simus, qui pretio sanguinis Christi a poenis pro peccatis debitis liberemur.

LXI. Illa doctorum distinctio, divinae legis mandata bifariam impleri, altero modo quantum ad praeceptorum operum substantiam tantum, altero quantum ad cer-

tum quemdam modum, videlicet secundum quem valeant operantem perducere ad regnum aeternum (hoc est ad modum meritorum), commentitia est et explodenda.

LXII. Illa quoque distinctio, qua opus dicitur bifariam¹ bonum, vel quia ex obiecto et omnibus circumstantiis rectum est et bonum (quod moraliter bonum appellare consueverunt), vel quia est meritorium regni aeterni, eo quod fit a vivo Christi membro per spiritum charitatis, reiicienda est.

LXIII. Sed et illa distinctio duplicis iustitiae, alterius quae fit per spiritum charitatis inhabitantem, alterius quae fit ex inspiratione quidem Spiritus Sancti cor ad poenitentiam excitantis, sed nondum cor inhabitantis et in eo charitatem diffundentis qua divinae legis iustificatio impleatur, similiter reiicitur.

LXIV. Item et illa distinctio duplicis vivificationis, alterius, qua vivificatur peccator, dum ei poenitentia et vitae novae propositum et inchoatio per Dei gratiam inspiratur, alterius, qua vivificatur qui vere iustificatur et palme vivus in vitae Christo efficitur, pariter commentitia est, et Scripturis minime congruens.

LXV. Non nisi pelagiano errore admitti potest usus aliquis liberi arbitrii bonus, sive non malus; et gratiae Christi iniuriam facit, qui ita sentit et docet.

LXVI. Sola violentia repugnat libertati hominis naturali.

LXVII. Homo peccat, etiam damnabiliter, in eo quod necessario facit.

LXVIII. Infidelitas pure negativa in his, in quibus Christus non est praedicatus, peccatum est.

LXIX. Iustificatio impij fit formaliter per obedientiam legis, non autem per occultam communicationem et inspirationem gratiae, quae per eam iustificatos faciat implere legem.

¹ In loco parallelo legitur *infecit* (R. T.).

¹ Male edit. Main. legit *bifarium* (R. T.).

LXX. Homo existens in peccato mortali, sive in reatu aeternae damnationis, potest habere veram charitatem, et charitas etiam perfecta potest consistere cum reatu aeternae damnationis¹.

LXXI. Per contritionem, etiam cum charitate² perfectâ et cum voto suscipiendi sacramentum coniunctam, non remittitur crimen, extra casum necessitatis aut martyrii, sine actuali susceptione sacramenti.

LXXII. Omnes omnino iustorum afflictiones sunt ultiones peccatorum ipsorum; unde et Iob et martyres, quae passi sunt, propter peccata sua passi sunt.

LXXIII. Nemo, praeter Christum, est absque peccato originali; hinc Beata Virgo mortua est propter peccatum ex Adam contractum, omnesque eius afflictiones in hac vitâ, sicut et aliorum iustorum, fuerunt ultiones peccati actualis vel originalis.

LXXIV. Concupiscentia in renalis relationis in peccatum mortale, in quibus iam dominatur, peccatum est, sicut et alii habitus pravi.

LXXV. Motus pravi concupiscentiae sunt, pro statu hominis vitati, prohibiti praecepto *Non concupisces*; unde homo eos sentiens, et non consentiens³, transgreditur praeceptum *Non concupisces*, quamvis transgressio in peccatum non deputetur.

LXXVI. Quamdiu aliquid concupiscentiae carnalis in diligente est, non facit praeceptum *Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo*.

LXXVII. Satisfactiones laboriosae iusti-

¹ Erronee, ut patet, ed. Main. habet *damnationes* (R. T.).

² Vocem *charitate*, oscitanter ut patet omisam in edit. Main., addimus ex loco parallelo (R. T.).

³ Haec verba *et non consentiens* omissa fuerunt in ed. Main. et Taurin. Bullae Gregorii XIII citatae (R. T.).

ficorum non valent expiare de condigno poenam temporalem restantem post culpam condonatum.

LXXVIII. Immortalitas primi hominis non est¹ gratiae beneficium, sed naturalis conditio.

LXXIX. Falsa est doctorum sententia, primum hominem potuisse a Deo creari et institui sine iustitiâ naturali.

§ 3. Quas quidem sententias, stricto co-
ram nobis examine ponderatas, quamquam
nonnullae aliquo pacto sustineri possent,
in rigore, et proprio verborum sensu ab
assertoribus intento, haereticas, erroneas,
suspectas, temerarias, scandalosas et in-
pias aures offensionem immittentes respec-
tive, ac, quaecumque super iis verbo
scriptoque emissa, praesentium auctoritate
damnamus, circumscribimus et abolemus,
deque eisdem et similibus posthac quo-
quo pacto loquendi, scribendi et disputandi
facultatem quibuscumque interdiciamus.
Qui secus fecerint, ipsos omnibus digni-
tatibus, gradibus, honoribus, beneficiis et
officiis perpetuo privamus, ac etiam inhabi-
biles ad quaecumque decernimus, vinculo
quoque anathematis eo ipso inmodamus,
a quo nullus Romano Pontifice inferior
valeat ipsos, excepto mortis articulo, li-
berare.

Damnat prae-
dictas senten-
tias,

§ 4. Ceterum, ut iam commoti his de
rebus tumultus et contracta odia facilius
comprimi possint, simulque animarum
saluti plenius consulatur, dilecto filio no-
stro Antonio tituli S. Bartholomaei in
Insulâ presbytero cardinali Granuelano
nuncupato per apostolica scripta man-
damus, ut ipse, quid ad perpetuam di-
ctarum sententiarum et scripturarum abo-
litionem, quid ad arcenda huiusmodi
proloquia et disputationes, quid denique
ad unionem et pacem, cum communi om-
nium et Ecclesiae catholicae satisfactione,
componendam, facto opus sit, in primis

Executores
deputat.

¹ Ex loco parallelo legendum *erat* pro *est* (R. T.).

diligenter expendat, deinde in omnibus, quae pro communi salute, tranquillitate et honore optimum iudicaverit, salvâ semper Ecclesiae praedictae unitate, etiam per alium seu alios fide, doctrinâ et religione praestantes, ocius exequatur, faciatque quicquid decreverit inviolate ab omnibus observari.

Contraventum
tum poenae.

§ 5. Contradictores quoslibet per censuras et poenas praedictas, ceteraque iuris et facti remedia opportuna, appellatione postpositâ, compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Non obstantibus, quod forsâ aliquibus ab Apostolicâ sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi vel excommunicari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem, et quibuslibet aliis privilegiis, exemptionibus, indulgentiis et litteris apostolicis, specialibus vel generalibus, quorumcumque tenorum existant, per quae praesentibus non expressa, vel totaliter non inserta, effectus praesentium impediri valeat quomodolibet vel differri, et de quibus eorumque totis tenoribus de verbo ad verbum habenda sit in nostris litteris mentio specialis. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae damnationis, circumscriptionis, abolitionis, interdicti, decreti et mandati, privationis et inodationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei et beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Romae, apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicae MDLXVII, kalendis Octobris, pontificatus nostri anno II.

Gregorius XIII
confirmat praedictam
litteram in
statutum.

§ 6. Deindeque pia memoriae Gregorius Papa XIII, etiam praedecessor noster, intellecto per eum, non sine animi sui dolore, non defuisse tunc temporis ali-

quos theologos, tum studiosos, tum professores, qui articulos in praedictâ constitutione damnatos asserere et pertinaciter defendere pergerent, pro officii sui munere eorumdem temeritatem atque audaciam, ad totius Ecclesiae periculum pertinentem, minime contemnendam et dissimulandam censuit, sed, ad coercenda huiusmodi ingenia, per aliam suam constitutionem, sub datum IV kalendas februarii, anno Incarnationis Dominicae MDLXXIX, pontificatus sui anno VIII, editam, Pii praedecessoris constitutionem praedictam suâ quoque auctoritate confirmavit, articulosque ibidem comprehensos iterato damnavit, et, ne quis hac in re constantem Sedis Apostolicae voluntatem ac sententiam ignorare posset, suam huiusmodi confirmationis constitutionem, alterâ Pii V comprehensâ, publicavit et promulgavit.

Pauli V de-
cretum.

§ 7. Postea recolendae memoriae Paulus Papa V similiter praedecessor noster, ad tollenda scandala et dissensiones, quae in Ecclesiâ catholicâ oriebantur occasione editionis librorum et operum de auxiliis tractantium, in generali congregatione sanctae Romanae et universalis inquisitionis, sub die I decembris anni Domini MDCXI coram ipso habitâ, decrevit, ut scriberetur nunciis apostolicis, quod notificarent et ordinarent superioribus religionum et universitatibus studiorum et Ordinariis eorum nunciaturae, ne sinerent imprimi in materiâ de auxiliis, etiam sub praetextu commentandi S. Thomam, aut alio modo; et, qui vellent de hac materiâ scribere et imprimere, prius mitterent tractatus et compositiones ad dictam sanctam universalem inquisitionem; et, in executionem mentis dicti Pauli praedecessoris, eiusdem decreti tenor omnibus praedictis per nuncios respective fuit legitime intimatus; successiveque, ne contra praedictum decretum aliquid attentari cogeret, sed scandala et dissensiones om-

Et Urbani VIII.

nino cessarent, nos in aliâ generali congregatione dictae sanctae Romanae et universalis inquisitionis, feria v, die xxii maii, anno Domini mdcxxv, per aliud decretum nostrum, ipsum Pauli praedecessoris decretum confirmavimus et innovavimus¹, ac omnibus et singulis cuiusvis religionis, ordinis, congregationis, instituti et societatis, etiam de necessitate exprimendae, regularibus, et aliis quibuscumque, tam ecclesiasticis quam secularibus personis, cuiuscumque status, conditionis, gradus, ordinis et dignitatis, tam ecclesiasticae quam secularis, ne imposterum auderent imprimere vel quoquo modo in lucem edere libros, tractatus vel compositiones ex professo vel incidenter, aut praetextu commentandi D. Thomam vel quemlibet alium doctorem, aut aliâ quavis occasione, praetextu vel modo, de materiâ auxiliorum divinorum tractantes sine expressâ et speciali licentiâ a nobis in congregatione S. Officii praedictâ obtinendâ, donec aliud in hac materiâ a Sede Apostolicâ foret ordinatum, districte praecepimus et mandavimus; et, ut huiusmodi nostrum decretum inviolabiliter observetur, volumus et declaravimus contravenientes poenas privationis dignitatum et officiorum suorum, vocis activae et passivae, facultatis concionandi, publicae legendi, docendi et interpretandi ipso facto, absque aliâ declaratione, incurrere, et nihilominus aliis etiam poenis nostro et successorum nostrorum Romanorum Pontificum arbitrio infligendis subiacere, librosque, quos ex tunc deinceps contra dicti nostri decreti tenorem edi contingeret, absque aliâ declaratione, tamquam expresse prohibitos haberi, et impressores, praeter amissionem librorum, pecuniariis, aliisque corporalibus poenis iuxta criminis gravitatem teneri.

§ 8. Novissime tandem accepto per nos,

¹ Pauli V et Urbani VIII decreta desunt (R.T.).

in oppido (civitate nuncupato) Lovaniensi, quosdam assertos Cornelii Iansenii, olim episcopi Iprensis, exequutores ex testamento in lucem edi curasse librum, cui titulus, *Augustinus*, ex professo continentem et tractantem materiam de auxiliis, nullâ penitus petità vel obtentâ a dictâ Congregatione licentiâ illum imprimendi, eiusque operis occasione patres Societatis Iesu nonnullas in civitate Antuerpiensi de eâdem materiâ tractantes theses, pariter absque licentiâ eiusdem Congregationis, imprimi curasse, opinionisque Iansenii in praedicto libro contentas oppugnasse, rursusque nonnullas alias orationes, scripturas, epistolas, thesesque in calce infrascripti decreti nostri tunc registratas, tam pro dicti libri Iansenii quam thesium a patribus Iesuitis editarum defensione, impressas fuisse, non solum contra praedictorum decretorum prohibitionem, sed etiam in grave scandalum et offensionem Ecclesiae catholicae :

§ 9. Nos, ut malis huiusmodi imminuentibus quanto citius occurreretur, et ne imposterum ullus auderet dictis decretis contraire, per aliud decretum¹ in aliâ plenâ et generali congregatione eiusdem sanctae Romanae et universalis inquisitionis coram nobis die i augusti proxime praeteriti habitâ, inhaerendo prioribus decretis a Paulo praedecessore et a nobis ut supra editis, pro tunc, dictum librum Iansenii, cui titulus *Augustinus*, Lovanii impressum, necnon theses a patribus Societatis Iesu Antuerpiae in lucem editas, aliasque scripturas in calce posterioris nostri decreti huiusmodi registratas, iam vigore anteriorum supradictorum decretorum prohibitas, de novo prohibuimus, ac pro prohibitis omnino haberi volumus; mandavimusque, sub poenâ excommunicationis ipso facto incurrendae, ne quis cuiuscumque status, gradus, conditionis et qualita-

¹ Etiam istud exulat a *Bullario* (R. T.).

Abund. Urbani VIII decretum, quo prohibetur Iansenii Liber, et theses Iesuitarum.

Contineat in calce
prohibita.

tis, etiam speciali et specialissimâ notâ dignae, librum et theses praedictas, aliasque scripturas, ut supra, absque dictae Sedis licentiâ in dictâ congregatione S. Officii obtinendâ, retinere et legere posset; mandavimus insuper omnibus et singulis cuiusvis religionis, ordinis et dignitatis, abbatiali, episcopali, archiepiscopali et patriarchali dignitate suffultis, collegiis et universitatibus, sub praedictis, ut supra, excommunicationis ipso facto incurrendae, interdicti ecclesiastici respective, aliisque arbitrio nostro poenis intelligendis, etiam corporalibus, ne in posterum auderent imprimere nec quovomodo in lucem edere libros, tractatus, compositiones, ex professo vel incidenter, etiam sub praetextu commentandi D. Thomam, seu in philosophicis agendi de concursu causae primae cum secundâ, et praesertim defendendi aut impugnandi librum dicti Iansenii, cui titulus *Augustinus*, vel theses patrum Societatis Iesu, aliasque scripturas in calce dicti posterioris nostri decreti, ut praefertur, registratas et prohibitas, aut aliâ quavis occasione vel modo de materiâ auxiliorum divinorum, seu de gratiâ et libero arbitrio tractantes, sine expressâ licentiâ a nobis in dictâ congregatione S. Officii obtinendâ donec aliud in hac materiâ a Sede Apostolicâ praedictâ foret ordinatum;

Et ipsarum
reservatio.

§ 10. Absolutionem vero a praedictâ excommunicatione, necnon interdicti suspensionem et relaxationem, nobis et dictae congregationi reservavimus, non obstantibus quibuscumque privilegiis, etiam sanctae cruciatae, iubilaei, etiam generalis, et facultatibus missionariorum, ac aliis a dictâ Sede emanatis, seu emanandis, quibus omnibus in hac parte derogavimus; volumusque ea omnia suum plenarium sortiri effectum, omnesque contradicentes, ut supra, ligare, nec quinquam excusari posse, etiam sub praetextu,

quod anteriora decreta Pauli praedecessoris et nostra, aliâs ut praefertur edita, non forent in provinciis intimata, vel usu recepta; irritum quoque et inane decrevimus quicquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari; contrariis quibuscumque non obstantibus; et, ne praemissorum ignorantia posset ab aliquo praetendi, volumus ut posterius nostrum decretum huiusmodi, seu illius exemplum, ad valvas basilicarum S. Iohannis Lateranensis et Principis Apostolorum de Urbe et in acie Campi Florae affixum, omnes ita arclaret et afficeret, ac si univique personaliter intimatum foret.

§ 11. Nota vero librorum et scripturarum prohibitarum, in calce posterioris decreti nostri huiusmodi registrarum, haec est: Liber cui titulus *Augustinus*, impressus Lovanii typis Iacobi Zegeri anno MDCXL, et Parisiis MDCXLI. Theses theologicae de gratiâ, libero arbitrio et praedestinatione, Antverpiae apud Ioannem Meursium anno MDCXLI. *Cornelii Iansenii, Iprensis episcopi*, etc., laudatio funeralis dicta a reverendo fratre Iohanne a Lapide, etc., Lovanii, typis Bernardini Marri etc. *Epistola* idiomate hispano eminentissimo y reverendissimo señor cardinal de la Cueva de la congregation de la Sacra Inquisicion, por el padre Pedro Bivero de la Compañia de Jesus, praedicador del señor cardenal infante, data in Bruxelles xxvi enero MDCXLI. *Memoriale* idiomate hispano cardinali infanti Hispaniae, incipiens: *Serenissimo Señor*, et finiens: *Como es V. Cathol. Real. A. Libellus*, cui titulus *Humilis et supplex querimonia Iacobi Zegers typographi Lovaniensis adversus libellum R. P. S. I. regiae cappellae Bruxellis concionatoris et theses PP. Societatis*, Lovanii apud Iacobum Zegers, anno MDCXLI, primae, secundae et tertiae editionis. *Memoriale*

Nota librorum
prohibitorum.

ad eminentissimum cardinalem de la Cueva circa querimoniam frivolum Iansenianam, etc., contra theses theologiae et libellum supplicem, etc., eiusdem de eodem tela ingesta et regesta. *Theses theologiae apologeticae et miscellaneae adversus doctrinam Cornelii*, etc., sub praetextu querimoniae typographi Lovaniensis, editione II, etc., Antuerpiae apud Ioannem Meursium, anno MDCXLI. Libellus cui titulus *Augustini Hypponensis*, etc., *Augustini Iprensis, de Deo omnes salvare volente*, etc., *homologia*, etc., Lovanii apud Iacobum Zegers, anno MDCXLI. *Epistola Liberti Fromundi et Henrici Caleni*, Lovanii XVI iunii MDCXLI, R. P. Societatis Iesu Lovaniensis, incipiens *Theses restras. Epistola professorum S. Thomae collegii Societatis Iesu, Lovanii Liberto Fromundo et Henrico Caleno*, incipiens: *Gratias agimus*, etc. *Epistola*, cui titulus, *Petrus Biverus doctoribus Iansenianis*, etc., incipiens *Ad rem amici*, etc. *Somnium Hypponense*, sive de controversiis, etc., relatore Phyletino sacrae theologiae baccalaureo formato, Parisiis, anno MDCXLI. Insuper omnes alii libri, opuscula, epistolae, orationes, theses, etc., aliaque omnia tam contra quam pro Cornelio Iansenio ac patribus Iesuitis.

Iova Iansenii
i damnatio.

§ 12. Cum autem ex diligenti et maturâ eiusdem libri, cui titulus *Augustinus*, lectione postmodum compertum fuerit, in eodem libro multas ex propositionibus a praedecessoribus nostris olim ut praefertur damnatas contineri, et magno cum catholicorum scandalo et auctoritatis dictae Sedis contemptu contra praefatas damnationes et prohibitiones defendi, nos, huic malo in scandalum totius reipublicae christianae et fidei catholicae perniciem vertenti opportunum remedium adhibere volentes, constitutionis Gregorii, necnon Pauli praedecessorum praedictorum nostrorum, necnon decretorum huius-

modi totos et integros tenores ac datas etiam veriores praesentibus pro totaliter expressis et insertis habentes, motu proprio, et ex certâ scientiâ nostrâ, ac de apostolicae potestatis plenitudine, hac perpetuo valiturâ constitutione, eiusdem Pii et Gregorii praedecessorum huiusmodi constitutiones praedictas, omniaque et singula in eis contenta, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, perpetuo confirmamus et approbamus, librumque praedictum, cui titulus est *Augustinus*, articulos, opiniones et sententias in dictis constitutionibus reprobatae atque damnatae, ut a nobis compertum est, continentem et renovantem, aliaque omnia opera praesentibus nostris litteris subinserta, quae aliis sub posteriori decreto nostro praedicto registratis per praesentes addimus atque adiungimus, eâdem auctoritate per praesentes omnino prohibemus, ac pro vetitis et prohibitis haberi volumus et mandamus; iubentes insuper, sub omnibus poenis et censuris in praedictâ constitutione Pii praedecessoris contentis (a quibus nullus Romano Pontifice inferior, excepto mortis articulo, absolvere contrafacientes possit), ne quis, cuiuscunque conditionis et qualitatibus sit, etiam speciali et specialissimâ notâ et expressione dignus, de praedictis ut supra damnatis, et in praedicto libro contentis, aliisque ut infra subinsertis articulis, opinionibus, sententiis, libellis, orationibus, scripturis, epistolis, thesibus quoquo pacto loqui, scribere et disputare audeat, librumque et alia praedicta penes se retinere vel legere praesumat (remanente nihilominus in reliquis in suo robore posteriori decreto a nobis in sacrâ supremâ et universalis inquisitionis congregatione ut praefertur edito); decernentesque sic et non aliâs in praemissis omnibus et singulis per quoscunque interpretes, doctores, academias, universitates et studia

generalia, aliasque personas, iudices ordinarios, delegatos, mixtos, etiam nuncios nostros et Sedis praedictae, sublatâ eis et eorum cuilibet qualibet aliter iudicandi et interpretandi ac glossandi et decidendi facultate et auctoritate, ubique iudicari et definiri debere; irritumque et inane quicquid secus super his a quocumque, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, attentatum forsitan est hactenus, vel imposterum contigerit attentari. Non obstantibus omnibus, quae in dicto nostro posteriori decreto volumus non ob stare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Ab opera
pr. habita.

§ 13. Opera vero, addita aliis in eadem posterioris nostri decreti ut praefertur registratis et prohibitis, sunt sequentia, videlicet: *Liberti Fromundi sacrae theologiae doctoris, etc., brevis anatomia hominis*, Lovanii apud Iacobum Zegers, etc., anno MDCXLI. *Conventus Africanus, sive disceptatio iudicialis apud tribunal praesulis Augustini*, etc., enarratore Artemidoro Oneirocritico, a Ronen, chez Nicolas de Montaigne, anno MDCXLI. *Mémorial au roy*, incipiens *Jean Jansenius chanoine*, etc., et finiens *contra illa duo decreta Summorum Pontificum*, etc. Item, *Attestatio notarialis*, etc., incipiens: *Ego infra scriptus*, et finiens, *Petrus Mintart notarius*. Approbatio, sub nomine nonnullorum theologorum ex variis religionibus, tam Ordinum monachalium, quam Mendicantium, necnon archiepiscopi Philippensis, aliorumve theologorum clericorum secularium, doctrinae Cornelii Iansenii in dicto libro *Augustinus* contentae, incipiens: « Quid censendum sit de doctrinâ in opere reverendissimi domini Cornelii Iansenii episcopi Iprensis felicitis memoriae nuncupato *Augustinus* contentâ, patebit ex subsequentibus attestationibus doctissimorum virorum in Belgio et alibi existentium » etc., et finiens, « Et me publico et apostolico ac dictae universitatis notario

et scriba iurato, quod attestor, Petrus Mintart notarius ».

§ 14. Ut autem praesentes nostrae litterae, omniaque et singula in eisdem litteris ut supra contenta, ad omnium notitiam deducantur, nec illarum ignorantia ab aliquo allegari possit, volumus easdem praesentes nostras litteras, seu earum transumptum, etiam impressum (cui, manu notarii publici subscripto, et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munito, plenam ubique locorum et tam in iudicio quam extra illud fidem adhiberi decernimus), in basilicae Principis apostolorum de Urbe, et in cancellariae apostolicae valvis, atque in acie campi Florae per aliquos ex cursoribus palatii apostolici publicari et affigi, earumque copiam inibi affixam dimitti, publicationemque, affixionem, et copiae affixae dimissionem huiusmodi in omnibus et quoad omnia sufficere, et pro solemnâ et legitimâ haberi, nec aliam publicationem in regnis, provinciis, civitatibus, oppidis et locis requiri, aut expectari debere, omnesque et singulos perinde arctare et afficere, ac si unicuique nominatione ac personaliter intimatae atque praesentatae fuissent.

§ 15. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae confirmationis, approbationis, adiunctionis, prohibitionis, iussionis, decreti et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Romae, apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicae MDCXLI, pridie nonas martii, pontificatus nostri anno XVIII.

Dat. die 6 martii 1641, pontif. anno XVIII.

Praesentium
publicatio.

Sanctio poe-
nalis.

DCCVIII.

*Uubilacum universale
ad divinam opem implorandam*¹.

Urbanus Papa VIII,

Universis christifidelibus praesentes litteras
inspecturis, salutem et apostolicam bene-
dictionem.

Prooemium.

Publicis christifidelium precibus opta-
tam reipublicae christianae tranquillita-
tem pfuries Deo precati sumus, assiduis-
que officiis et paternis hortationibus pa-
cem inter orthodoxos principes conciliare
studuimus; sed veremur ne populorum
iniquitates et peccata vultum Dei abscon-
derint a nobis, ne exaudiat; cumulantur
enim tum cum maxime² excitati bellorum
turbines, quibus sedandis consilia humana
sunt inferiora, nisi ope caelesti adiuven-
tur. Ad Dominum igitur, qui conterit
bella, denuo clamandum censemus, con-
fisi fore ut praestabilis super humanam
malitiam divina bonitas id quod enixe
pelimus, multiplicatis intercessionibus,
tandem misericorditer largiatur. Hoc au-
tem ut fructuosius fiat et maiori cum
spiritus ardore peragatur, ex veteri Ec-
clesiae Romanae omnium matris et ma-
gistrae more, eiusdem Ecclesiae thesauros,
quorum dispensatores a Domino constituti
sumus, proferre et erogare decrevimus.

Indictio iubi-
ei.

§ 1. Itaque, ex parte omnipotentis Dei
Patris et Filii et Spiritus Sancti, omnes
et singulos utriusque sexus christifideles,
tam in almâ Urbe nostrâ, quam extra ubi-
libet locorum constitutos, apostolicâ au-
toritate paterne requirimus, monemus,
et in Domino adhortamur ad infrascripta
devote peragendum et adimplendum, et
ad Deum Salvatorem nostrum orandum,
ut per viscera misericordiae suae fidem
catholicam protegere, ab hostium conati-
bus et insidiis defendere, haeresim extir-

pare, principibus christianis pacem et
veram tranquillitatem donare, ac praeci-
pue presentibus Ecclesiae necessitatibus
subvenire dignetur.

§ 2. Nos enim, de omnipotentis Dei mi-
sericordiâ ac beatorum Petri et Pauli apo-
stolorum eius auctoritate confisi, ex illâ
ligandi atque solvendi potestate, quam
nobis Dominus, meritis minime suffragan-
tibus, contulit, universis et singulis chri-
stifidelibus in almâ Urbe praedictâ de-
gentibus, qui S. Ioannis Lateranensis,
Principis Apostolorum, S. Mariae Maio-
ris eisdem Urbis ecclesias, seu basili-
cas, sive nationales, quoad ipsius eccle-
siae nationales, aut parochialem, ecclesias,
vel ecclesiarum huiusmodi alteram, spatio
trium mensium a die datae praesentium
computandorum, semel saltem visitaverint,
ibique per aliquod temporis spatium de-
vote, ut supra, Deum oraverint, ac feriâ
sextâ unius hebdomadae intra dictos tres
menses decurrendae ieiunaverint, et pec-
cata sua confessi sanctissimum Euchari-
stiae sacramentum saltem in dominicâ die
immediate sequenti reverenter sumpse-
rint; ceteris vero extra Urbem praedictam
ubique degentibus, qui ecclesias, ab Ordina-
rariis locorum, vel eorum vicariis seu of-
ficialibus, aut de eorum mandato, et, ipsis
deficientibus, per eos qui inibi curam
animarum exercent, postquam ad eorum
notitiam hae nostrae litterae pervenerint,
designandas, vel ecclesiarum huiusmodi
alteram, spatio trium similiter mensium
a publicatione designationis per Ordina-
rios vel eorum vicarios seu officiales
vel alios ut praefertur faciendae compu-
tandorum, saltem semel visitaverint, ibi-
que ut supra oraverint, ac feriâ sextâ
unius hebdomadae intra eosdem tres men-
ses decurrendae similiter ieiunaverint,
pariterque peccata sua confessi, ac, saltem
in die dominicâ immediate sequenti, san-
ctissimâ communione refecti fuerint, ple-

Indulgentia
proposita

Quae hic praes-
cribuntur, per-
agentibus.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Vide an alicuius emendationis opus sit (n.t.).

nissimam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem, sicut in anno iubilaei visitantibus certas ecclesias intra et extra Urbem concedi consuevit, tenore praesentium, concedimus et elargimur.

Navigantes,
merantes,

§ 2. Navigantes vero et iter agentes, ut, cum primum ad sua se se domicilia receperint, suprascriptis peractis, et visitatâ ecclesiâ cathedrali, vel maiore, aut parochiali loci eiusdem domicilii, eandem indulgentiam consequi possint et valeant,

Regulares, le-
vitaeque impe-
diti, quid agere
debeant ad nu-
bendam conse-
quendum:

§ 3. Regularibus autem personis utriusque sexus, etiam in claustris perpetuo degentibus, necnon aliis quibuscumque, tam laicis quam ecclesiasticis, secularibus vel regularibus, etiam in carcere, aut captivitate existentibus, vel aliquâ corporis infirmitate seu alio quocumque impedimento detentis, qui supra expressa vel eorum aliqua praestare nequiverint, ut illa confessarius, ex iam approbatis a locorum Ordinariis ante praesentium publicationem, seu approbandis, eis in alia pietatis opera commutare, vel in aliud proximum tempus prorogare possit, eaque iniungere quae ipsi poenitentes efficere poterunt, pariter concedimus et indulgemus.

Poenitentes fa-
cultates confes-
sariis tribuunt.

§ 4. Insuper omnibus et singulis christifidelibus utriusque sexus, tam laicis quam ecclesiasticis, secularibus et regularibus, cuiuscumque ordinis, congregationis et instituti, tam in Urbe praedictâ, quam extra eam ubique locorum ut praefertur degentibus, qui ecclesias praedictas, seu earum alteram, ter continuis seu interpolatis diebus intra dictorum trium mensium spatium visitaverint, et inibi, ut supra, oraverint, necnon feriâ quartâ et sextâ ac sabbato alicuius hebdomadae intra dictum temporis spatium decurrendae ieiunaverint, licentiam concedimus et facultatem, ut sibi ad hunc effectum eligere possint quemcumque presbyterum confessarium, tam secularem, quam cu-

iuscumque ordinis regularem, ex¹ ut praemittitur approbatis a locorum Ordinariis, qui eos ab omnibus excommunicationis, suspensionis et aliis ecclesiasticis sententiis et censuris, a iure vel ab homine, quavis causâ latis seu inflitis, necnon ab omnibus peccatis, excessibus, criminibus et delictis quantumvis gravibus et enormibus, etiam locorum Ordinariis, sive nobis et Sedi Apostolicae, etiam in litteris die Coenae Domini legi solitis contentis, et aliis per quaecumque nostras aut Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum constitutiones, quarum tenores praesentibus haberi volumus pro expressis, quomodocumque reservatis, in foro conscientiae, et hac vice tantum non (tamen a crimine haeresis, absolvere) et liberare valeat², et insuper vota quaecumque (religionis et castitatis exceptis) in alia pia et salutaria opera commutare, iniunctâ tamen eis et eorum cuilibet in supradictis omnibus casibus poenitentiam salutarî, aliisque eiusdem confessarii arbitrio iniungendis.

§ 5. Quapropter, tenore praesentium, in virtute sanctae obedientiae districtae praecipimus atque mandamus omnibus et quibuscumque venerabilibus patriarchis, archiepiscopis, episcopis et aliis ecclesiarum praelatis, ac quibuscumque Ordinariis locorum ubique existentibus, eorumque vicariis et officialibus, vel, iis deficientibus, illis qui curam animarum exercent, ut, cum praesentium litterarum transumpta aut exempla etiam impressa acceperint, illa statim absque ullâ morâ, retardatione, vel impedimento per suas ecclesias et dioeceses, provincias, civitates, oppida, terras et loca publicent, et publicari faciant, ecclesiamque seu ecclesias visitandas designent.

§ 6. Non intendimus autem per prae-

Praesentes lit-
terae a locorum
Ordinariis pu-
blicandae.

Casus a prae-

¹ Male ed. Main. *et pro ex legit* (R. T.).

² Male rursus eadem ed. habet *valeant* (R. T.).

dictis facultatibus exceptis.

sentes super aliquâ irregularitate, publicâ vel occultâ, notâ, defectu, incapacitate, seu inhabilitate quoquomodo contractâ dispensare, vel aliquam facultatem tribuere dispensandi, seu habilitandi, et in pristinum statum restituendi, etiam in foro conscientiae, neque etiam easdem praesentes iis, qui a nobis et Apostolicâ Sede, vel ab aliquo praelato, seu iudice ecclesiastico excommunicati, suspensi, interdicti, seu aliâs in sententias et censuras incidisse declarati, vel publice denunciati fuerint, nisi infra tempus dictorum trium mensium satisfecerint, aut eum partibus concordaverint, ullo modo suffragari posse aut debere.

Derogatio contrariorum.

§ 7. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, praesertim quibus facultas absolvendi in certis tunc expressis casibus ita Romano Pontifici pro tempore existenti reservatur, ut nec etiam similes vel dissimiles indulgentiarum et facultatum huiusmodi concessionem, nisi de illis expressa mentio aut specialis derogatio fiat, cuique suffragari queant, nec non regulâ nostrâ de non concedendis indulgentiis ad instar, ac quorumcumque ordinum et congregationum sive institutorum regularium, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel aliâ quavis firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eisdem ordinibus, congregationibus et institutis, illorumque personis quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica et individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro sufficienter expressis, ac formam eorum traditam pro servatâ habentes, hac vice specialiter,

nominatim et expresse, ad effectum praesentium, derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque. Ut autem praesentes nostrae, quae ad singula loca deferri non possunt, ad omnium notitiam facilius deveniant,

Transumptis danda fides.

§ 8. Volumus, ut earundem praesentium transumptis, vel exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, ubique locorum et gentium eadem prorsus fides habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XVIII martii MDCLII, pontificatus nostri anno XVIII.

Dat. die 18 martii 1644, pontif. anno XVIII.

DCCLIX.

Quod laici seu conversi Ordinis Minimorum suffragentur in admissione novitiorum ad professionem¹.

Urbanus Papa VIII.
ad futuram rei memoriam.

Supplicatio.

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii fratres laici seu conversi Ordinis Minimorum sancti Francisci de Paula, quod licet ipsi, etiam ab ipso dicti Ordinis primordio, in pacificâ semper possessione fuerint nonnullis functionibus et actibus capitularibus interessendi, praesertim vero in capitulis, quae pro novitiorum acceptione et ad professionem regularem admissione fiunt, votum sive suffragium, ad instar aliorum Ordinis huiusmodi vocalium et sacerdotum, ferendi;

§ 2. De anno tamen MDCLXXV, in capitulo generali eiusdem Ordinis in civitate Mas-

Refertur statutum a capitulo generali Massiliensi, u. XXXIV.

¹ De istorum fratrum religione lege in Constit. LXII (al. 54) ipsiusmet Urbani VIII tom. XII, pag. 156, *Ut ea*; et in Const. LXX (al. 61), *Inuncti nobis*, ibidem pag. 177.

siliensi celebrato, superiores et alii vocales sacerdotes praedicti eosdem laicos seu conversos suis huiusmodi iure et possessione privare tentarunt, et desuper, inter alia per eos in eodem capitulo generali condita constitutiones et statuta, sequens decretum eorundem constitutionum et statutorum numero xxxiv ediderunt, videlicet: «Novitiorum acceptatio ad professionem fiat per secreta suffragia, secus suo privetur officio superiores; in paritate autem vocum stetur informatori; ad quam acceptationem clerici non habeant votum, nisi sint in sacris ordinibus constituti; laici vero nequaquam, sicut neque in aliis rebus spiritualibus».

He Pontifex alia confirmavit statuta dicti capituli, non tamen circa dismembrationem conventus Orbitelli et laicorum votum in acceptatione novitiorum.

§ 3 et 4. Postmodum vero, petita nomine correctoris generalis Ordinis huiusmodi a venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus negotiis regularium praepositis eorundem constitutionum et statutorum (praesertim quoad eam partem, qua disponitur, quod laici seu conversi huiusmodi in acceptatione novitiorum votum non habeant) confirmatione, licet nos de eorundem cardinalium consilio constitutiones et statuta huiusmodi (exceptis tamen decimo statuto circa dismembrationem conventus Orbitelli, ac trigesimo-quarto circa laicorum seu conversorum votum in acceptatione novitiorum, quae omnino tolli et aboleri volumus, ita ut circa conventum praedictum ac laicorum votum in acceptatione novitiorum nihil omnino posterum esset vel esse censeretur innovatum, sed, circa haec, omnia remanere in statu pristino) apostolicam auctoritatem confirmaverimus, aliaque fecerimus, ut in nostris in simili forma Brevis desuper expeditis litteris, quarum tenores praesentibus haberi volumus pro expressis, uberius continetur: nihilominus tamen sacerdotes et alii superiores locales Ordinis huiusmodi anno superiori eosdem laicos seu conversos in suis hu-

iusmodi iure et possessione de novo turbare tentarunt. Unde, habito ab ipsis exponentibus ad eosdem cardinales recursu, praefati cardinales, inhaerendo decreto alias ut praefertur desuper ab eis edito, audito prius procuratore generali Ordinis huiusmodi, dilecto filio nostro Antonio tituli Ss. Nerei et Achillei presbytero cardinali Sanctaemercio nuncupato, dicti Ordinis apud nos et Sedem Apostolicam protectori, commiserunt, ut pro suo arbitrio et prudentia in praemissis statueret et decerneret, quod pro debita eorundem exponentium satisfactione et profitentium quiete in Domino conspexisset salubrius expedire.

§ 5. Qui Antonius cardinalis, in vim commissionis huiusmodi re mature considerata, et audito eodem correctore generali, dixit et declaravit licuisse et licere dictis fratribus laicis seu conversis pro acceptatione et admissione novitiorum ad professionem suffragium ferre, ac una cum sacerdotibus et superioribus conventuum, ubi dictas acceptationes et admissiones fieri continget, votum praestare; eosque propterea in eorum quasi possessione fore et esse manutenendos, et alias prout in eiusdem Antonii cardinalis decreto desuper emanato plenius continetur.

§ 6. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, praefati laici seu conversi praemissa, pro illorum validitate et subsistentia firmioribus, apostolicae nostrae confirmationis patrocinio communiri summo opere desiderent: nos, eosdem exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat con-

Cardinalis protector declarat ut in sumario.

Confirmatur decretum cardinalis protector, et suppletur defectus.

Laici item super dicto toto turbati reurrunt ad sacram Congregationem quae commisit negotium Eandem cardinali protectori.

sequendum, harum serie absolventes, et absolutas fore censentes, supplicationibus illorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum seu declarationem huiusmodi, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiciamus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

§ 7. Mandantes propterea omnibus et singulis, ad quos spectat et pro tempore quomodolibet in futurum spectabit, in virtute sanctae obedientiae, ac sub vocis activae et passivae necnon suorum officiorum privationis, perpetuaeque ad illa et alia imposterum obtinenda inhabilitatis, aliisque arbitrii nostri poenis, eo ipso per contrafacientes absque ullâ declaratione incurrendis, ut decretum seu declarationem huiusmodi inviolabiliter observent, ac eosdem exponentes omnium et singulorum in eisdem decreto seu declaratione contentorum commodo et effectu pacifice frui et gaudere sinant et faciant; ac discernentes praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, dictisque exponentibus in omnibus et per omnia plenissime suffragari.

§ 8. Sicque per quoscunque indices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac eiusdem S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, dietaeque Sedis nuncios, ac quosvis alios, quavis auctoritate fungentes, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si quid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 9. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac praedictis,

et quibusvis aliis dieti Ordinis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel aliâ quavis firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, quibusvis eiusdem Ordinis superioribus, fratribus et personis, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, ac irritantibus et aliis decretis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiam si de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica et expressa, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium et singulorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 10. Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xxii martii MDCXLI, pontificatus nostri anno xviii.

Dat. die 22 martii 1644, pontif. anno xviii.

DCCX.

Declaratio nullitatis decretorum et gestorum per nuncium Hispaniarum tamquam Sedis Apostolicae iurisdic-

Poenae contrafacientibus et clausulae praeservativae.

Clausula sublatâ et decretum irritans.

Derogatio contrariorum.

Transumptis fides adhibenda.

*et libertati ecclesiasticae adversantium*¹.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium ab ipsa nunciaturae sumptum.

Decet nos, qui in Apostolicâ Sede a Domino collocati, et universalis² Ecclesiae regimini praepositi sumus, curare sedulo, ne eiusdem Sedis auctoritas ac iura et immunitas libertasque et iurisdictio ecclesiastica facto ministrorum apostolicorum ullatenus imminuantur, et si quid ab eis, absque sufficiente facultate, gestum actumque sit, per quod, licet ipso iure nullum, praemissa quoquomodo laesa videantur, ne eo tanquam valido quisquam, ignorantiae vel alio praetextu, uti praesumat, opportuna³ declarationis ministerio providere.

Nonnulla decreta ab Hispaniarum nuncio emanata in praepositi ecclesiasticae iurisditionis.

§ 1. Cum itaque, sicut accepimus, dilectus filius Caesar Fachenettus archiepiscopus Damiatensis, noster et Apostolicae Sedis ad charissimum in Christo filium nostrum Philippum Hispaniarum regem catholicum et Hispaniarum regna nuncius, nullâ a nobis sufficiente facultate suffultus, immo nobis inconsultis et plane insciis, nonnulla decreta, variis impedimentis tribunali eius nunciaturae praestitis et vexationibus sibi factis quasi coactus, fecerit, ac clausulas et verba quaedam in expeditionibus causarum, negotiorum et gratiarum, quae ab eo eiusque tribunali vigore suarum ordinariorum facultatum fiunt, apposerit seu apponi curaverit, vel apponenda esse statuerit, beneplacitumque regium et laicale in actibus ecclesiasticis praeservaverit, statutorumque et ordinationum suarum approbationem a nobis et Sede Apostolicâ infra certum tempus obtinere promiserit, ex quibus nostrae et Sedis praedictae

auctoritati iuribusque, et immunitati, libertatique et iurisditioni ecclesiasticae, ac praedictae nunciaturae apostolicae officio praepositi non modicum illatum fuisse vel esse aut fore dici, praetendi seu censi possit:

§ 2. Idcirco, etiamsi indubium sit praemissa per eundem nuncium, sufficiente ad id a nobis facultate minime suffultum, facta, decreta et statuta ipso iure fuisse et esse nulla, attamen (ne eorum approbatio ex taciturnitate et conniventia nostrâ, temporisque cursu quantumlibet longaevo, ac quomodolibet, induci vel praesumi valeat, liquidoque constet, illa praeter mentem, voluntatem et intentionem nostram ab eodem nuncio emanasse), motu proprio, et ex certâ scientiâ ac maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, eorundem nuncii decretorum, statutorum, ordinationum quarumcunque eidem Sedi aliisque praedictis quomodolibet praepositis, omniumque et singulorum inde hactenus aut⁴ imposterum quodcumque sequutorum et sequendorum, aliorumque hic forsitan de necessitate exprimendorum vel inserendorum tenores, etiam maiores et veriores, pro plene expressis et insertis habentes, omnia et singula per eundem nuncium, absque sufficiente facultate apostolicâ, circa negotiorum, causarum et gratiarum quarumlibet ab eo suaeque nunciaturae tribunali iuxta ordinarias facultates expeditionem, vel aliâ quomodolibet Sedi Apostolicae, iurisditionique, immunitati vel libertati ecclesiasticae quomodolibet praeposita facta, decreta, constituta, ordinata et innovata, etiam intuitu et contemplatione aut in favorem eiusdem regis catholici, eiusque officialium quorumcunque, ac regnorum Hispaniarum, universitatum, nationum et quorumcunque alio-

Pontifex irritat.

1 Ex regist. in Secret. Brev.

2 Edit. Main. legit *universis* (R. T.).

3 Edit. Main. legit *opportune* (R. T.).

4 Particulam *aut* nos addimus (R. T.).

rum, quantumlibet sublimium et supremorum, cuiuscumque conditionis, status, gradus, ordinis, praeeminentiae et dignitatis etiam ecclesiasticae existentium, etiam speciali et individuâ mentione dignorum, ac aliàs quomodolibet qualificatorum, etiam per modum declarationis et reformationis, ac quacumque ex causâ seu praetextu quantumvis iusto, favorabili et pio, etiam cum clausulâ *salvo et reservato nostro et Sedis Apostolicae beneplacito*, vel fortasse etiam cum intentione datâ vel promissione factâ illud a nobis et Sede praedictâ impetrandi, etiam cum praetensâ illorum exequutione et observantiâ, ac aliis inde sequentis quibuscumque, fuisse et esse ipso iure nulla et invalida, nulliusque roboris vel momenti, neque ullum omnino ex eis nostrae et dictae Sedis auctoritati, iuribusque et immunitati, libertati et iurisdictioni ecclesiasticae, eidemque nunciaturae praedictae illatum fuisse vel esse, nec cuiquam inde ius aliquod, tam in petitorio quam in possessorio, et aliàs quomodolibet acquisitum, minusve illa et eorum quodlibet ex nostrâ taciturnitate et conniventiâ, et quocumque temporis cursu, et observantiâ quantumlibet longaevâ et longissimâ, per nos unquam approbata, confirmata et admissa dici, praetendi, praesumi, intelligi, induci vel censi unquam potuisse nec posse, sed ea omnia, tamquam iniussu nostro, nobisque inconsultis et insciis, ac praeter et contra mentem, voluntatem et intentionem nostram ab eodem nuncio facta, pro infectis et ab eorum initio nullis et irritis semper et ubique haberi debere, perinde ac si illa nunquam emanassent, tenore praesentium declaramus, et ad abundantiore cautelam ea omnia et singula cum ab inde sequentis quibuscumque reprobamus, revocamus, irritamus, cassamus et annullamus, ac pro reprobatis, revocatis, irritis, cassatis et an-

nullatis haberi perpetuo volumus, approbationemque nostram ac beneplacitum apostolicum fuisse a nobis negatum pariter declaramus, prout illud et illam per praesentes denegamus.

§ 3. Praesentes quoque litteras, ac omnia et singula in eis contenta, etiam ex eo quod quicumque in praemissis seu eorum aliquo interesse habentes, seu habere quomodolibet praetendentes, illis nullatenus consenserint, et ad ea vocati, citati vel auditi non fuerint, minusque causae, propter quas eadem praesentes emanarunt, deductae, verificateae, seu aliàs sufficienter aut etiam ullo modo iustificateae non fuerint, nullo umquam tempore de subreptionis, obreptionis, nullitatis aut invaliditatis vitio, seu intentionis nostrae aut alio quovis quantumlibet magno, inexcogitato et substantiali defectu, aut ex quovis alio capite a iure vel facto aut statuto vel consuetudine resultante, sive praescriptionis etiam quadraginta annorum et immemorabilis, ac enormis, enormissimae et totalis laesionis, aut quocumque alio colore vel praetextu, etiam in corpore iuris clauso, seu ex quacumque causâ et occasione, etiam quantumvis iustâ, rationabili et privilegiatâ, etiam tali quae ad effectum validitatis praemissorum necessario exprimenda foret, aut quod de voluntate nostrâ huiusmodi et aliis superius expressis seu relatis nihil ulli appareret seu aliter probari posset, notari, impugnari, invalidari, retractari, in ius vel controversiam revocari, aut ad terminos iuris reduci, vel adversus illas restitutionis in integrum, apositionis oris, reductionis ad viam et terminos iuris, aut aliud quodcumque iuris, facti, gratiae vel iustitiae remedium impetrari, seu etiam motu proprio et aliàs quomodolibet concedi, aut sic impetrato vel concesso quempiam uti, seu se adiuvare in iudicio vel extra illud minime posse, sed easdem

Clausulas appoint.

presentes semper validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab omnibus et singulis, ad quos spectat et spectabit quomodolibet in futurum, inviolabiliter observari :

Et ita indicari
in omnibus de-
cerant.

§ 4. Sicque et non aliter in praemissis omnibus et singulis per quoscumque iudices, ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, clericosque praesidentes, ac cameram et quosvis Sedis et camerae praedictarum ministros et officiales, necnon S. R. E. cardinales, etiam vicecancellarios, camerarios, ac etiam de latere legatos, eiusdemque Sedis nuncios, ac quascumque congregationes, etiam specialem expressionem requirentes, etiam quorumcumque S. R. E. cardinalium et praelatorum, et quosvis alios quacumque auctoritate fungentes, nunc et pro tempore existentes, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter indicandi et interpretandi facultate et auctoritate, semper et ubique iudicari et definiri debere, ac irritum et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, similiter decernimus.

Contrariis tollit.

§ 5. Non obstantibus praemissis, ac quibusvis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, tam generalibus quam specialibus, etiam in conciliis universalibus editis, et, quatenus opus sit, regulam nostram de non tollendo iure quaesito, et felicitis recordationis Pii Papae IV etiam praedecessoris nostri de gratiis quaecumque interesse camerae apostolicae concernentibus infra certum tunc expressum tempus in eadem cameram praesentandis et registrandis, ita ut praesentes nullo umquam tempore in eadem cameram praesentari seu registrari necesse sit, necnon quibusvis conniventis, tolerantis, taciturnitatibus, usibus, consuetudinibus, etiam longissimis, ac statutis, etiam iuramento,

confirmatione apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis, privilegiis quoque, indultis, concessionibus, licentis et litteris apostolicis, quibuscumque personis, etiam, ut praemittitur, qualificatis, ac provinciis, regnis, nationibus, civitatibus, universitatibus, ecclesiis, ordinibus, etiam militaribus, etiam S. Ioannis Hierosolymitani, congregationibus, institutis, Societati Iesu, aliisque locis et personis quibuslibet, etiam speciali nota et expressione dignis, etiam motu, scientia, deliberatione et potestatis plenitudine similibus, etiam consistorialiter, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis, etiam derogationum derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis et decretis, etiam irritantibus, et alias quomodolibet in contrarium praemissorum concessis, editis, factis, ac pluries et iteratis vicibus confirmatis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro sufficienti illorum derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio facienda aut alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum inserti essent, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis, formamque in illis traditam pro servata habentes, ad praemissorum effectum, specialiter et expresse derogamus, et derogatum esse volumus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub anulo Piscatoris, die vi aprilis MDCXLI, pontificatus nostri anno xviii.

Dat. die 6 aprilis 1644, pontif. anno xviii.

DCCXI.

Decretum publici et secreti consilii populi Romani de anno MDCXXII eman-

*tum, quo praescribitur, quod notarii curiae capitolinae esse debeant notarii capitum regionum Urbis, extenditur ad protonotarium eiusdem curiae et notarios conservatorum et camerarii Ripae*¹.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Preces proto-
notarii curiae
capitolinae pro
tensionis, de
ia in rubrica.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Franciscus Franceschinus curiae capitolinae protonotarius, quod alias, postquam de anno MDCXXII per secretum et publicum populi Romani consilium decretum fuerat, quod notarii collegii capitolini de cetero forent esseque deberent notarii capitum regionum almae Urbis nostrae, quodque capita regionum huiusmodi pro tempore existentia nullatenus possent eligere nec deputare in eorum regionum notarios alios quam ex dicto collegio capitolino, et, in eventum in quem aliquis ex dictis capitibus regionum alium quam ex dicto collegio capitolino deputasset, deputatio praedicta nulla et invalida esset, et dilecti filii eiusdem almae Urbis conservatores pro tempore existentes aliquem ex dicto collegio in notarium capitum regionum huiusmodi ex officio deputare deberent, subinde, per subsequens idem secretum et publicum consilium, de eodem anno decretum declaratumque fuit, quod per concessionem dicto capitolino collegio ut supra factam non intendebatur ullatenus protonotario dictae curiae, nec eorumdem conservatorum ac camerarii Ripae notariis praeiudicatum fuisse, imo ipsos etiam in notarios capitum regionum et non alios eligi posse; propter quod, citato ad eiusdem protonotarii instantiam dicto collegio capitolino ad videndum reponi a quocumque decreto praeiudiciali, iidem conservatores sub die

¹ Ex Regest. in Secret. Brev. — Decretum quoad notarios, eiusque confirmationem lege supra sub num. DCLXXV pag. 37.

II augusti MDCXXXIX reposuerunt a dicto decreto quoad protonotarium tantum, imo illum in supradicta concessione comprehensum esse declararunt, citato autem postmodum ex parte eiusdem collegii capitolini dicto protonotario ad videndum mandari expediri litteras apostolicas ceteris non obstantibus, iidem conservatores in ante decretis ad eiusdem protonotarii favorem sub die II septembris MDCXXXIX perstiterunt.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, idem collegium per quasdam nostras in simili formâ Brevis sub die XXIX novembris MDCXXXIX emanatas litteras¹ praefatum decretum anni MDCXXII confirmari obtinuerint, nullâ factâ decreti eiusdem secreti et publici consilii ad eorumdem protonotarii et notariorum dictorum conservatorum et camerarii Ripae favorem facti expressione, ac etiam non obstantibus aliis decretis, quoad eundem protonotarium duntaxat, parte citatâ emanatis, et, licet ex deductis litterae nostrae huiusmodi subreptitiae extortae, non narratâ facti veritate, videantur, nihilominus tamen dicti collegii notarii illis utantur, praetendentes se esse notarios capitum regionum huiusmodi privative quoad omnes alios, ac certa emolumenta sibi consignari faciant: nobis propterea dictus exponens humiliter supplicari fecit, ut sibi in praemissis opportune providere de benignitate apostolicâ dignaremur.

§ 3. Nos igitur, eundem exponentem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium duntaxat consequendum, harum serie ab-

Causae factionis
dum extensionis.

Extensio.

¹ Quas vide in loc. cit. in nota ad rubr. (n.r.).

solventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, praefatas nostras litteras eidem notariorum curiae capitolineae collegio, servatâ tamen formâ secundi decreti consilii publici et secreti huiusmodi, ita ut tam ipse Franciscus modernus et pro tempore existens protonotarius huiusmodi, quam eorundem conservatorum et camerarii Ripae notarii in notarios capitum regionum dictae Urbis eligi possint, suffragari ac valere in omnibus et per omnia, perinde ac si de praefato decreto secreti et publici consilii huiusmodi, ad eorundem protonotarii et notariorum conservatorum et camerarii Ripae huiusmodi favorem¹ ut praefertur facto, aliisque praefatis mentione facta fuisset,

Clausulae.

§ 4. Sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, indicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, decernimus et declaramus.

Derogatio contrarium.

§ 5. Non obstantibus praemissis, ac quibusvis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac Urbis et curiae praedictarum, ipsiusque collegii, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, reformationibus, stylis, usibus et naturis, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice duntaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

¹ Vocem *favorem* addend. esse censuimus (R. T.).

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xxix aprilis MDCLXI, pontificatus nostri anno xviii.

Dat. die 29 aprilis 1644, pontif. anno xviii.

DCCXII.

Collegium Urbanum regimini cardinali S. Honuphrii et sacrae Congregationis de Propaganda Fide additur¹.

Urbanus Episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Romanus Pontifex, communis pater et pastor, circa collegiorum aliorumque piorum locorum quorumlibet, praesertim in Urbe, ad orthodoxam fidem propagandam institutorum, et per S. R. E. cardinales sibi sanguine coniunctos, propriis eorum opibus, liberali manu ampliatarum, salubrem directionem et felicem progressum ex mandato sibi apostolicae servitutis officio sollicite intentus, ea, quae desuper a se aliâs facta fuisse comperit², novumque, aliis iustis ita suadentibus causis, alterat et immutat, aliasque sui officii partes favorabiliter interponit, prout, personarum, rerum et temporum qualitate debite consideratâ, etiam pro ipsorum collegiorum et piorum locorum felici et salubriori directione et profectu id conspicit in Domino salubriter expedire.

Prooemium.

§ I. Aliâs siquidem, cum nobis innotuisset, quondam magistrum Ioannem Baptistam Vives, dum viveret, presbyterum Valentinum citerioris Hispaniae in utraque signaturâ nostrâ referendarium, praefatum domesticum et continuum comensalem nostrum, ac quondam Isabellae Clarae Eugeniae infantis Hispaniarum ac Belgicarum provinciarum principissae et

Refert fundationem collegii apostolici a Ioanne Baptista Vives factam;

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Male edit. Main. legit *competit* (R. T.).

gubernatricis apud nos et Sedem Apostolicam ordinarium residentem legatum, zelo domus Dei, animarumque salutis, ac propagationis et tuitionis sanctae fidei catholicae, aliisque piis rationibus et ex devotione ductum, palatium quoddam in platea SS. Trinitatis Montis Pincii nuncupata de Urbe, sub regione Columna¹, intra sua notissima latera plateamque praedictam ac vias publicas situm, alias *Delli Ferratini* nuncupatum, quod tunc inhabitabat, una cum suis membris, arcæ², cortili, stabulis, remissis, usibus, commoditatibus, adiacentiis et pertinentiis universis, ad effectum in illo illiusque situ collegium seu seminarium unum apostolicum sacerdotum seu clericorum secularium, qui saltem ad sacros ordines maiores, seu eorum ad minus aliquem, infra annum a die eorum in illo receptionis computandum, omnino promoveri deberent et tenerentur, ex omni gente et natione desumendorum, et per nos Romanosque Pontifices successores nostros pro tempore existentes ad fidem praedictam in toto orbe terrarum universisque illius partibus propagandam dilatandamque³, perpetuis futuris temporibus, et quousque electorum numerus completus unusque pastor et unum Christi ovile facta fuerint, duraturum, sub regulis, legibus, statutis, constitutionibus et ordinationibus nobis et successoribus nostris Romanis Pontificibus pro tempore existentibus benevisis edendis⁴ et stabiliendis, erigendi, instituendi et creandi, et pro illius dote seu dotis nomine, alumnorumque in dictum collegium seu seminarium pro tempore introducendorum substantiatione⁵, viginti

tria fidei, et triginta S. Bonaventurae, ac quinquaginta salis respective nuncupata loca montium non vacabilium de Urbe, una cum omnibus et singulis eorum fructibus ac proventibus insimul ad quingenta et sexaginta quinque, vel circiter, scuta monetae romanae ad rationem decem iuliorum pro singulo scuto huiusmodi annuatim ascenduntia¹, ac censum annuum aliorum centum quadraginta scutorum similium (alias ad commodum quondam Diomedis Mussi Cremonensis pro sorte principali duorum millium scutorum similis monetae super bonis quondam Ioannis Francisci Ugolini pro acta dilecti filii Rinaldi Boratti, curiae causarum camerae nostrae apostolicae notarii, sub die xxix aprilis anni mdcxxiv ad rationem septem pro centenariis et anno constitutum, ac postmodum ad favorem dicti Ioannis Baptistae pro acta quondam Laurentii Bonincontri, curiae capitoli notarii, sub die vii augusti eiusdem anni venditum et cessum, ac ad praesens per dilectos filios natos et haeredes dicti quondam Ioannis Francisci solvi solitum), et denique reliqua omnia sua bona, mobilia et immobilia, praesentia et futura, pecuniarum summas, actiones et credita, iuraque et alia quorumvis montium loca, quae tempore sui obitus haberet et possideret, seu ad eum quomodolibet spectare et pertinere dignoscerentur, in hac nostra Urbe et illius districtu dumtaxat existentia (exceptis tamen tribus millibus scutis similis monetae romanae ad eandem rationem iuliorum decem pro singulo scuto huiusmodi ex promptioribus suis bonis mobilibus deponendis², per eum alias in animae suae refrigerium hospitali et ecclesiae B. Mariae de Monte Serrato nuncupatae etiam de Urbe donatione causâ mortis

¹ In tom. xiii, pag. 575 est *Columnae* (R. T.).

² Edit. Main. legit *aurcâ* pro *arcâ* (R. T.).

³ Pessime prorsus edit. Main. habet *dilatam namque* pro *dilatandamque*; videtur hec deesse vox *mittendorum* (R. T.).

⁴ Perperam ed. Main. habet *adeundis* (R. T.).

⁵ Male edit. Main. legit *substantiationem* (R. T.).

¹ Tum hic, tum t. parat. leg. *ascendentibus* (R. T.).

² In loc. parat. cit. legitur *depromendis*; infra pag. 116 a legitur *desumendis* (R. T.).

sub die primâ mensis decembris anni mdcxxv per acta dilecti filii Iacobi Morel clerici coniugati Alborensis dioecesis in archivio Romanæ curiæ descripti notarii legatis, neenon, quoad vixerit, dicti palatii, cum prædictis membris, adiacentiis et pertinentiis, usu et habitatione, ac prædictorum et aliorum quorumcumque locorum montium, censusque prædicti, et reliquorum omnium, tam mobilium quam immobilium, præsentium et futurorum, quovis nomine nuncupatorum, bonorum suorum usufructu, et de scutis centum auri in auro ad beneplacitum suum testamento disponendi facultate sibi reservatis, expensisque funeralium et exequiarum suarum iuxta status sui exigentiam et qualitatem demptis) nobis et successoribus nostris prædictis canonice intrantibus (cum conditione tamen, quod, si collegium seu seminarium huiusmodi in dicto palatio suisque membris et pertinentiis cum applicatione dictorum bonorum pro illius dote et alumnorum in eo introducendorum substantatione assignatorum vitâ nostrâ durante non fundavisset, existeremus vel instituisset, infrascripta donatio successori nostro immediate sub eadem conditione, et eo etiam in his deficiente, aliis Romanis Pontificibus successoribus nostris ut præfertur canonice intrantibus in infinitum, donec et quousque intentio et pia voluntas dicti Ioannis Baptistæ modo præmisso suum plene sortita esset effectum, et non aliâs, nec alio modo, facta esse censeretur) donatione perpetuâ spontaneâ et irrevocabili, quæ dicitur fieri inter vivos, per acta quondam Chrysantis Roscioli Fulginatensis similiter curiæ causarum camerae apostolicæ notarii sub die primâ mensis iunii mdcxxvi dedisse, donasse, cessisse et transulisse; et, pro observatione statutorum Urbis circa insinuationes similium donationum faciendas editorum, sponte, om-

nique meliori modo quo poterat et debebat, dilectum filium substitutum dilecti filii commissarii generalis camerae nostræ prædictæ ad specialiter et expresse donationem, cessionem et translationem prædictas coram quovis ordinario vel alio Romanæ Curiae iudice et coram quibus opus esset suo nomine insinuandas, significandas et notificandas procuratorem suum fecisse et constituisse; nobisque præterea, ut tenorem dicti instrumenti, donationemque, cessionem et translationem huiusmodi, pro illarum maiori subsistentiâ et perpetuâ roboris firmitate, de apostolicæ potestatis plenitudine confirmare et approbare, omnesque, tam formales et substantiales, quam alios quosvis, tam iuris quam facti defectus, si qui quomodolibet in eisdem intervenissent, de eiusdem potestatis plenitudine supplere et tollere vellemus et dignaremur, instanter supplicavisse; postmodum vero dilectum filium Ioannem Altovitum, supradicti commissarii generalis tunc substitutum, facultate procuratoriâ huiusmodi utentem, coram tunc existente dictæ curiæ capitoli primo collateralis, Romanæque Curiae ordinario, et ad interponendum decreta in contractibus voluntariæ iurisdictionis a nobis specialiter deputato iudice, donationem, cessionem et translationem prædictas originaliter exhibuisse, insinuasse, significavisse, illasque ad plenam et veram dicti iudicis notitiam iuxta statutorum prædictorum formam et tenorem deduxisse; et tandem illas per dictum iudicem pro tribunali sedentem, causâ cognitâ, admitti et pro insinuatibus haberi, et in actis publicis dilecti filii Ioannis Baptistæ de Octavianis dictæ curiæ capitoline notarii iuxta formam dictorum statutorum registrari, auctoritatemque et decretum per eundem iudicem desuper quomodolibet necessaria et opportuna interponi sub die vi eiusdem mensis iunii obtinuisse:

A se postea
erectum, Urbanum
appellatum, privilegiis-
que auctum;

§ 2. Nos, qui catholicae religionis incrementum, haeresumque extirpationem, non solum sinceris desideramus affectibus, sed ad universarum gentium et animarum salutem procurandam ac fidem catholicam in universum mundum propagandam tuendamque debitores nos esse fatemur, ac propterea laudabili desiderio et pia voluntati dicti Ioannis Baptistae conditionique in dicto donationis instrumento appositae satisfacere cupientes, motu proprio, et ex certâ scientiâ et deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, donationem, cessionem et translationem huiusmodi, omniaque, in instrumento desuper ul praefertur celebrato contenta, acceptata illaque rata et grata habentes, eâdem apostolicâ auctoritate perpetuo approbavimus et confirmavimus, illisque perpetuae et inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiecinus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti aliosque dictos substantiales defectus, si qui desuper forsân intervenerint, supplevimus; et insuper, ad maiorem omnipotentis Dei gloriam et fidei catholicae incrementum, unum in palatio praedicto suisque membris et adiacentiis collegium pontificium seu seminarium apostolicum sub invocatione sanctorum Petri et Pauli apostolorum, Pastorale Urbanum nuncupatum, pro propagandâ ac tuendâ catholicâ et apostolicâ fide, in quo sacerdotes seu clerici dumtaxat seculares, qui ad sacros et maiores ordines seu saltem ad eorum aliquem infra annum ad minus a die eorum in huiusmodi collegio seu seminario receptionis computandum promoveri omnino debeant et teneantur, ex omni natione et gente recipi, ac bonis moribus verâque pietate et sacrâ doctrinâ et aliis catholicis homine dignis virtutibus, ad effectum dictam fidem catholicam apostolicamque in partibus infidelium, in quibus aliqui orthodoxae fidei cultores

remanserunt, tuendi et conservandi, nec non eandem fidem in eisdemmet partibus, quando recepta fuerit, totoque terrarum orbe propagandi et dilatandi¹, instrui, et, pro dictae fidei tuitione, incremento, dilatatione², propagatione, vitae periculum et martyrium si opus fuerit subire omnino debeant, perpetuis futuris temporibus et quousque electorum numerus completus unusque pastor et unum Christi ovile facta fuerint duraturum, auctoritate praedictâ etiam perpetuo ereximus et instituimus; illique sic erecto et instituto, pro eius dote, et omnimodâ³ illius oeconomorum, rectoris, magistrorum, praepositorum et alumnorum in eo pro tempore existentium sustentatione, viginti tria praedicta fidei, et alia triginta S. Bonaventurae, ac quinquaginta salis respective nuncupata loca montium praedicta, unâ cum eorum fructibus et proventibus ad quingenta sexaginta quinque vel circiter scuta monetae romanae ad rationem praedictam pro singulo scuto huiusmodi annuatim, ut acceperamus, ascendentiâ⁴, et praeterea censum annum dictorum centum quadraginta scutorum similium, ut praefertur, sortis principalis duorum milium scutorum monetae similis super bonis dicti quondam Ioannis Francisci Ugolini, ad rationem septem pro centenario et anno, dicto Ioanni Baptistae debitum, et per dilectos filios natos et haeredes dicti quondam Ioannis Francisci nunc solvi solitum, et deinde reliqua omnia dicti Ioannis Baptistae bona mobilia et immobilia praesentia et futura, iuraque, actiones et pecuniarum summas, ac credita dictorum⁵ et quorumvis aliorum montium loca et

¹ Male edit. Main. legit *propagandam et dilatandam* (R. T.).

² Perperam edit. Main. legit *dilatatione* (R. T.).

³ Aptius in loc. parall. legitur *commoda* (R. T.).

⁴ Videretur legendum *ascendentibus* (U. T.).

⁵ Aptius in loco parall. est *credita, dictorumque* (R. T.).

iura, quae dictus Ioannes Baptista tempore sui obitus haberet et possideret, seu ad eum quomodolibet spectare dignoscerentur, in Urbe praedicta et in illius districtu dumtaxat consistentia (tribus tamen milibus scutis monetae romanae, praedicto hospitali et ecclesiae B. Mariae de Monte Serrato de Urbe, ex promptioribus suis mobilibus bonis desumendis ut praefertur, per eum in refrigerium animae suae donatis, demptis et exceptis, necnon patatii praedicti cum omnibus suis membris et pertinentiis, quoad dictus Ioannes Baptista vixisset, usu et habitatione, dictorumque et aliorum quorumcumque locorum montium ac census praedictorum, reliquorumque omnium et aliorum, tam mobilium quam immobilium, tum praesentium et futurorum, quovis nomine nuncupatorum, bonorum suorum usufructu, ac de scutis centum auri in auro ad beneplacitum suum testamento disponendi facultate sibi reservatis, expensisque funeralium et exequiarum suarum demptis similiter) perpetuo assignavimus, concessimus, appropriavimus et incorporavimus.

§ 3. Et, ut dicti collegii seu seminarii de propagandâ ac tuendâ fide conservationi bonoque regimini et gubernio consuleremus, tres canonicos actu praebendatos, ex tribus ecclesiis patriarchalibus Urbis illarumque capitulis, videlicet ex Lateranensi unum, ex dicti Principis Apostolorum alterum, ac ex S. Mariae Maioris nuncupatae reliquum, singulos nempe ex singulis patriarchalibus ecclesiis huiusmodi, quoad personaliter tantum¹ apud easdem patriarchales ecclesias residerent et in illis acta praebendati forent, et non amplius, nostro et successorum nostrorum Romanorum Pontificum pro tempore existentium arbitrio eligendos et declarandos (prout tunc Iulium Zampolinum Lateranensem, ac magistrum Marcum

Aurelium Maraldum Caesenatensem, in utrâque signaturâ nostrâ referendarium, Principis Apostolorum, et Pompeium de Angelis Romanum S. Mariae Maioris praedictae respective patriarchalium ecclesiarum canonicos actu praebendatos et personaliter apud eas residentes¹) in administratores et directores, gubernatores et oeconomos dicti collegii seu seminarii (ita quod iis, seu eorum altero, vel duobus ex eisdem deficientibus, seu canonicatus et praebendas in dictis patriarchalibus ecclesiis ex quavis causâ obtinere cessantibus, statim alius ex capitulo dictae patriarchalis ecclesiae, in qua ultimo loco defuisset, canonicus, etiam actu praebendatus, in eius locum sub eâdem limitatione per nos et successores nostros dumtaxat subrogaretur) pariter perpetuo constituimus et deputavimus; illisque sic constitutis et deputatis rectores et praeceptores, magistros, officiales, oeconomos et alias personas in dicto collegio seu seminario deputandi, illosque amovendi, et alios in eorum loco sufficiendi, ac statuta, ordinationes et decreta quaecumque, licita tamen et honesta, sacrisque canonibus, apostolicisque constitutionibus minime adversantia vel repugnantia, faciendi et edendi; ac illa, quoties pro rerum et temporum qualitate seu aliâ expedire videretur², immutandi, corrigendi, moderandi, reformandi, interpretandi, ac alia ex integro condendi, ita ut, ubi edita, immutata, correctâ, moderata, reformata et condita forent, eo ipso apostolicâ auctoritate confirmata et approbata viderentur, plenam et liberam facultatem et omnimodam auctoritatem perpetuo concessimus et elargiti fuimus; ac insuper collegium seu seminarium huiusmodi, illiusque oeconomos, rectores, magistros, praeceptores et alumnos

¹ Fors. deest *elegimus et declaravimus* (R. T.).

² Male edit. Main. legit *viderentur* (R. T.).

Eiusque regimen tribus canonicis patriarchalium ecclesiarum commissum.

¹ Aptius in loco parall. legitur *tamen* (R. T.).

pro tempore existentes, illorumque domesticos, officiales, ac ministros, ac illius collegii seu seminarii bona mobilia et immobilia praesentia et futura, cuiuscumque qualitatibus et quantitatis existentia, ab omni iurisdictione, dominio, superioritate et potestate pro tempore existentium dilectorum filiorum vicarii, senatoris, conservatorum et reformationum, ac rectoris studii generalis dictae Urbis, ac Ordinariorum locorum, aliorumque iudicum et officialium quorumcumque, tam in ipsa Urbe quam extra eam et ubicumque constitutorum, eximimus et liberavimus; ipsisque collegio seu seminario, rectori, scholaribus, praeceptoribus, magistris, oeconomis, officialibus, magistris et personis, ut quibuscumque privilegiis et exemptionibus, libertatibus, facultatibus, gratiis et indultis, quibus studium generale dictae Urbis, et alia¹ Germaniae, Angliae² et Graecae nationum, illorumque rectores, scholares, praeceptores, magistri, oekonomi, officiales, ministri et personae quovis modo utuntur, potiuntur et gaudent, ac uti, potiri et gaudere possunt et poterunt quomodolibet in futurum, non solum ad eorum instar, sed aequè principaliter et pariformiter in omnibus et per omnia uti, potiri et gaudere valeant, pariter perpetuo de speciali gratia indulsumus; eidemque collegio dilectum filium nostrum Martium S. Angeli in Foro Piscium S. R. E. diaconum cardinalem Ginnettum nuncupatum per chirographum nostrum in protectorem et iudicem, etiam privative quoad quoscumque alios, deputavimus; successiveque, ad protegendum et maiori cum decore hoc tam pium tamque commendabile eiusdem Ioannis Baptistae Vives opus conservandum et perpetuandum,

utque ipsum palatium crebrius frequentaretur, et fideles quilibet hoc medio, magnum ipsius Ioanni Baptistae Vives pietatem admirantes, ad praedictum augendum, ac alia pietatis et charitatis opera etiam ex integro fundanda iugiter allicerentur, in idem palatium Congregationem S. R. E. cardinalium de Propaganda Fide, qui illic eorum congregationem facerent, introduximus et institimus; eisque collegium seu seminarium praedictum plurimum in Domino commendavimus. Hincque, ac etiam ex singulari et admodum propenso eius erga Deum ac pietatis et misericordiae opera affectu¹ permotus, dilectus filius noster Antonius tunc tituli S. Monuphrii, ad praesens vero S. Petri ad Vincula S. R. E. presbyter cardinalis S. Monuphrii nuncupatus, noster secundum carnem frater germanus, maior poenitentarius et Sedis Apostolicae bibliothecarius, unusque ex cardinalibus congregationis praedictae, in dicto palatio seu iuxta illud ecclesiam proprio aere construi curavit, et postea nos, eius votis benigne annuentes, in praedicto collegio, seu seminario, primo unum pro duodecim ex Georgianorum et Persarum, ac Nestorianorum, necnon Iacobitarum et Melchitarum, ac Cophtarum, duobus videlicet pro qualibet oriundis, et subsequitive alium alumnatum aliorum tredecim alumnorum, septem pro Aethiopicae seu Abissinae, sex vero pro Braemanae Indiarum orientalium nationum respective alumnis, sub certis modo et forma tunc expressis respective creximus et institimus; eisque sic erectis et institutis, pro alumnorum huiusmodi sustentatione, aliorumque onerum supportatione, redditus annuos ad annua scuta mille et septingenta monetae romanae ascendentes in tot locis montium non vacabilium de Urbe, per dictum Antonium cardinalem assi-

Erectamque in eo ecclesiam a cardinali S. Monuphrii, institutosque monachos alumnatus.

Datumque
linalem pro-
orem, ac iu-
em.

¹ Male eadem editio habet *aliae* (R. T.).

² Aptius in loco parall. est *Germanicae, Anglicae* (R. T.).

¹ Male edit. Main. habet *affectum* (R. T.).

gnatos et tunc expressos, etiam perpetuo concessimus et assignavimus; ius nominandi alumnos praedictos eidem Antonio cardinali et certis aliis personis tunc expressis similiter perpetuo reservavimus; et praeterea dicto Antonio cardinali, quoad vixerit, et eo defuncto praedictae congregationi de Propaganda Fide amborum alumnatum praedictorum omnimodam protectionem, regimen ac gubernationem, plenam superintendentiam, ac facultatem deputandi rectorem dictorum duorum alumnatum per eius patentes rectorem pro tempore dicti collegii, cuius curae immediate subessent eorum alumni, quique praedictae congregationi, seu ab eo¹ deputando, singulo trimestri rationem dati et recepti reddere deberet, eadem auctoritate perpetuo itidem tribuimus et impartiti fuimus; aliaque decrevimus et statuimus, prout in diversis nostris super collegii seu seminarii et alumnatum huiusmodi erectionibus sub kalendis augusti anno iv, et x kalendas aprilis anno xv, ac xvi kalendas iulii anno xvi pontificatus nostri respective expeditis litteris², ac etiam in chirographo praedicto, cuius et quarum totos et integros tenores, etiam veriores, ac datas³, praesentibus haberi volumus pro expressis, uberius respective continetur.

Causas quoque recenset eiusdem collegii gubernium mutandi.

§ 4. Cum autem, sicut accepimus, idem collegium seu seminarium de Propaganda Fide ad praesens, sumptibus et impensâ eiusdem Antonii cardinalis in pietatis et misericordiae operum exercitio continuatis cœmptâ totâ domorum eidem collegio undecumque contiguarum seu cohaerentium insulâ, dirutâque earum maiori parte, in qua collegium valde ab eodem Antonio cardinali ampliatur et magis insigne ef-

ficitur, splendidâ et insigni, copiosiorique scholarium numero⁴ capaci a fundamentis constructione reddatur, ideoque collegium seu seminarium huiusmodi, quod antea paucis constabat alumniis, ob auctum illorum ex erectione duorum alumnatum praedictorum, intuitu eiusdem Antonii cardinalis per nos ut praefertur factâ, numerum, maiori administratione et gubernio, et aliquâ speciali circa qualitatem illius rectoris pro tempore deputandi provisione et declaratione opus habeat, utilitatique et fructuoso regimini collegii seu seminarii huiusmodi plurimum conducere existimetur, ut idem collegium sive seminarium, eique successive additi alumnatus praedicti, ad eorum collegiales et alumnos ac ministros in pace et quiete confovendum, ab uno tantum protectore, rectore, gubernatore et superintendente regantur, gubernentur et administrentur, idque a nemine melius et fructuosius praestari posse noscatur, quam a dicto Antonio cardinale ac venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus congregationis de Propaganda Fide huiusmodi:

§ 5. Motu itaque, scientiâ, deliberatione et potestatis plenitudine similibus, ex voto dilecti filii nostri Iulii tituli sanctae Susannae S. R. E. presbyteri cardinalis Sacchetti nuncupati, ac dilectorum etiam filiorum quorundam Romanae Curiae praelatorum a nobis desuper ad id specialiter deputatorum, omnimodam atque totalem facultatem et auctoritatem, per priores nostras litteras tribus canonicis ecclesiarum patriarchalium praedictarum circa administrationem, directionem et gubernium collegii seu seminarii praedicti, illiusque rectoris, praeceptorum, magistrorum, officialium, oeconomorum et aliorum officialium, et circa confectionem statutorum et ordinationum

Ramovel praefatos tres canonicos.

¹ Legendum foret eâ (n. r.).

² Quis vide respective in tom. xiii, pag. 574, et tom. xiv, pag. 58) et 731 (n. r.).

³ Mate edit. Main. legit *datae* (n. r.).

⁴ Mirâ prorsus perversione edit. Main. legit *nuncupato pro numero* (n. r.).

huiusmodi, ac aliàs quomodolibet per nos ut praefertur concessas, a modernis et ad praesens deputatis canonicis dictarum ecclesiarum patriarchalium per praesentes perpetuo avocamus et auferimus, ac canonicos patriarchalium ecclesiarum huiusmodi in administratores, directores, gubernatores et oeconomos collegii seu seminarii, illiusque rectoris, praeceptorum, magistrorum, officialium, oeconomorum et aliarum personarum, ac bonorum et iurium huiusmodi de cetero assumi prohibemus, facultatemque et auctoritatem eligendi, deputandi ac amovendi alumnos seu collegiales collegii seu seminarii praedicti, cum bonis dicti Ioannis Baptistae Vives, ut praefertur, fundatos et dotatos¹, nobis et Romanis Pontificibus successoribus nostris pro tempore existentibus etiam perpetuo reservamus.

§ 6. Ipsius vero collegii seu seminarii, illiusque rectoris, praeceptorum, magistrorum, officialium, oeconomorum, alumnorum seu collegialium, et aliarum personarum, ac bonorum, reddituum, iurium et actionum quarumcumque omnimodam administrationem, directionem, superintendentiam, regimen et gubernium dicto Antonio cardinali, quoad vixerit (per eum communicato, ut speramus, consilio cum congregatione dictorum cardinalium, ita tamen ut negotiis gravioribus, gubernium et regimen collegii seu seminarii huiusmodi concernentibus, dictus Antonius cardinalis et ipsa congregatio respective nos et successores nostros Romanos Pontifices pro tempore existentes consulere, illorumque participes facere omnino teneantur), dicta auctoritate private tam quoad canonicos praedictos, quam quoscumque alios, etiam quavis dignitate sive ecclesiasticâ sive laicali praeditos², et quantumlibet privilegiatos,

et speciali notâ dignos, qui illos et illa quomodolibet praetendere possent, pariter perpetuo committimus et mandamus, iurisdictionemque et illius plenum exercitium quoad causas et lites praedicti collegii in eodem chirographo contentas iudici praedictae congregationis de Propaganda Fide, vel alteri eidem Antonio cardinali donec vixerit beneviso per ipsum cardinalem deputando, cum facultatibus in eodem chirographo expressis committimus; ipsique Antonio cardinali, quoad vixerit, quaecumque statuta et ordinationes, prosperum regimen et gubernium collegii seu seminarii illiusque ministrorum et personarum ac bonorum huiusmodi quomodolibet concernentia, ac aliàs utilia et necessaria, cum simili consilio congregationis cardinalium praedictorum condendi et promulgandi, et tam Antonio cardinali praedicto, quoad vixerit, eum simili, ut speramus, communicatione, quam, eo defuncto, ipsi congregationi cardinalium, quoties rerum et temporum qualitas exigeret, ac aliàs expediens videbitur, statuta et ordinationes huiusmodi alterandi, corrigendi, modificandi et declarandi, seu alia ex integro condendi, quae, statim atque condita et edita fuerint, omnes quos quomodolibet concernent ad eorum observationem sub poenis in eis infligendis arcant et adstringant non secus ac si apostolicâ auctoritate motuque pari specificè confirmata fuissent, plenam et liberam auctoritatem et facultatem concedimus et impertimur. Insuper in rectorem collegii seu seminarii huiusmodi semper unum presbyterum secularem vel regularem, iudicio dicti Antonii cardinalis, ut praefertur, donec vixerit, et, dicto Antonio cardinali defuncto, congregationis cardinalium huiusmodi, habilem et idoneum, qui ad libitum et nutum¹ liberum Antonii cardinalis et respective congregationis hu-

¹ Legerem fundati et dotati (R. T.).

² Perperam edit, Main. legi praedictos (R.T.).

¹ Perbelle ed. M. fert nutum pro nutum (R.T.).

iusmodi duret et amoveri possit, deputandum et eligendum fore et esse, in alumnos vero seu collegiales tam collegii seu seminarii quam utriusque alumnatum huiusmodi personas talis aetatis, ut intra annum a die eorum receptionis ad sacros ordines seu saltem ad¹ eorum aliquem promoveri possint, nisi aliàs dicto Antonio cardinali et congregationi praedictae ac aliis ius nominandi et eligendi habentibus ut supra expedire videbitur, circumscriptâ quoad hoc litterarum apostolicarum erectionis alumnatum huiusmodi dispositione, etiam eligi et nominari debere statuimus et ordinamus.

Clausulas apponit.

§ 7. Decernentes praesentes² ullo unquam tempore, sive ex eo quod causae propter quas illae emanarunt verificatae et approbatae, ac canonici praedicti et alii quicumque in premissis interesse habentes, seu habere praetendentes, ad id vocati non fuerint, sive aliàs ex quibuscumque causis, de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio seu intentionis nostrae vel quocumque alio defectu notari, impugnari, retractari, seu etiam revocari, suspendi, restringi, limitari, aut in ius vel controversiam revocari, seu ad terminos iuris reduci non posse, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, quavis auctoritate fungentes, etiam causarum curiae camerae apostolicae auditores, ac S. R. E. cardinales, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliàs iudicandi et interpretandi facultate, iudicari et definiri debere, irritum quoque et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Deputat exequutores.

§ 8. Quocirca venerabilibus fratribus nostris Ostiensi et Portuensi episcopis ac dilecto filio causarum curiae camerae apostolicae generali auditori per apostolica

scripta motu pari mandamus, quatenus ipsi, vel¹ duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, ubi et quando opus fuerit, ac quoties pro parte Antonii ac aliorum cardinalium congregationis de Propagandâ Fide huiusmodi fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque circa illa efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostrâ eadem praesentes ac in eis contenta huiusmodi ab omnibus, ad quos spectat et pro tempore spectabit, firmiter et inviolabiliter observari, ac Antonium et alios cardinales congregationis huiusmodi illis pacifice frui et gaudere, non permittentes eos desuper per quoscumque quomodolibet indebite molestari, contradictores quoslibet et rebelles per censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postpositâ, compescendo, ac censuras et poenas ipsas, legitimis super his habendis servatis² processibus, et iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, brachii secularis auxilio.

§ 9. Non obstantibus priori nostrâ voluntate prioribusque litteris nostris praedictis, ac nostrâ et cancellariae apostolicae regulâ de iure quaesito non tollendo, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon omnibus illis, quae in singulis litteris ac chirographo nostro praedictis volumus non obstare, contrariis quibuscumque; seu si quibus communiter aut divisim ab Apostolicâ sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi vel excommunicari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam de indulto huiusmodi mentionem.

Derogat contrariis.

§ 10. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae avocationis,

Clausulas poenales addit.

¹ Praeposit. ad ex superioribus addimus (R.T.).

² Subintellige litteras (R. T.).

¹ Perperam edit. Main. legit nec pro vel (R.T.).

² Vocem servatis ex more solito addimus (R.T.).

ablationis, prohibitionis, reservationis, communicationis, mandati, concessionis, impartitionis, statuti, ordinationis et decreti infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Romae, apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicae MDCXLI, XVII kalendas iunii, pontificatus nostri anno XVIII.

Dat. die 16 maii 1641, pontif. anno XVIII.

DCCXIII.

Commissio Ordinario Coloniensi personarum ecclesiasticas compellendi ad solutionem vectigalium grani, farinae et vini ad quinquennium tantum¹.

Venerabili fratri Ferdinando archiepiscopo Coloniensi, sacri romani imperii principi electori, seu dilecto filio officiali Coloniensi,

Urbanus Papa VIII.

Venerabilis frater, seu dilecte fili, salutem et apostolicam benedictionem.

Exordium.

Catholicae religionis zelus, ac sinceræ fidei et devotionis affectus, quo² dilecti filii communitas et homines civitatis Coloniensis nos et Romanam prosequuntur Ecclesiam, promerentur, ut eorum commodis et utilitati, quantum cum Domino possumus, libenter consulamus.

Communitas Coloniensis pro contributione super grano, trina, etc. excedendâ ad ecclesiasticos exonit causas.

§ 1. Cum itaque, sicut nobis nuper exponi fecerunt communitas et homines praedicti, ob assiduas expensas, quas ipsos, pro conservatione religionis catholicae, et dictae civitatis eiusque territorii ab haereticorum invasionibus praeservatione, plurium annorum spatio facere oportuit, eadem civitas adeo opibus exhausta sit, ut sumptus pro conservandâ deinceps orthodoxâ religione in eadem civitate, eaque

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Male edit. Main. habet *quod* pro *quo* (n.r.).

ab haereticorum conatibus tuendâ necessarios imposterum sustinere non possit, ideoque exponentes praedicti etiam personas ecclesiasticas tam seculares quam regulares civitatis praedictae, quae, ut asserunt, plusquam unam ex tribus partibus honorum stabilium in dictâ civitate possident, ad solutionem gabellarum super grano, farina et vino in civitate huiusmodi impositarum, nostrâ et huius Sanctae Sedis auctoritate, cogi et compelli desiderant:

§ 2. Nos, considerantes personarum ecclesiasticarum non minus quam laicorum interesse religionem catholicam in dictâ civitate sartam tectamque conservari, et civitatem huiusmodi adversus haereticorum invasiones praemuniri, ipsosque exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus illorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, fraternitati tuae, frater archiepiscope, seu discretioni tuae, fili officialis, per praesentes committimus et mandamus, ut, constituto tibi, quod laicorum facultates pro subeundis deinceps expensis praedictis non suppetant, et dummodo cleri praedictae civitatis Coloniensis expressus ad hoc assensus accedat, personas ecclesiasticas civitatis praedictae tam seculares quam cuiusvis ordinis, congregationis et instituti etiam speciali notâ et expressione dignas (exceptis tamen Mendicantibus bona stabilia non possidentibus et ex eleemosynis viventibus) regulares ad contribuendum in gabellis impositis super grano, farina et

Commissio Coloniensi Ordinario prout in rubrica.

vino in dictâ civitate consumendis, vel ab eâ extrahendis, ad quinquennium proximum dumtaxat auctoritate nostrâ cogas et compellas, ratamque earundem personarum ecclesiasticarum per personas ecclesiasticas deputatas vel deputandas a te exigi facias, absque eo quod laici se in exactione huiusmodi ullo modo intromittant, et ratam per ipsas personas ecclesiasticas pro tempore solutam communitati et hominibus praedictis, seu illorum deputatis, in praemissos et non alios usus convertendam consignari cures.

Obstantium
derogatio

§ 3. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon quarumcumque ecclesiarum, monasteriorum, domorum et locorum regularium, ac ordinum et congregationum, quorum fuerint, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, exemptionibus et litteris apostolicis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, ac aliâs in contrarium quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quavis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omissis et formâ in illis traditâ observatâ exprimerentur et insererentur, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliâs in

suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xx maii MDCXLI, pontificatus nostri anno xviii.

Dat. die 20 maii 1641, pontif. anno xviii.

DCCXIV.

Constitutio super praeservatione iurium Sedis Apostolicae, et inferiorum ecclesiarum, personarumque ecclesiasticarum a quibuscumque praedudicialibus¹.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Romanus Pontifex, in sacrâ beati Petri Sede a Domino constitutus, non valens curam suae pastoralis sollicitudinis in gregem sibi commissum personaliter in qualibet mundi parte exercere, legatos etiam de latere ac nuntios aliosque ministros apostolicos ad diversas provincias et regna, prout cognoscit in Domino expedire, consuevit destinare, ut, vices suas supplendo, facultatesque sibi concessas non excedendo, errata corrigant, et commissis sibi populis iustitiae et gratiae incrementa ministrent, iuraque Sedis Apostolicae, iurisdictionem, immunitatem et libertatem ecclesiasticam tueantur, ac de gravioribus Summum Pontificem reddant certiore, remediaque ac mandata opportuna apostolica expectent et exequantur.

Exordium.

§ 1. Cum autem, ut accepimus, a nonnullis praetendatur, quosdam ex legatis,

Causae huius
Constitutionis.

¹ Consonat prohibitio Sixti V alienationis civitatum, castrorum, aliorumque locorum et bonorum, etiam iurisdictionalium, ad eandem Apostolicam Sedem spectantium, de qua in notâ ad rubricam Const. DLXXXV (al. 551) Urbani VIII, tom. XIV, pag. 616.

sive natis, sive aliis etiam de latere, etiam S. R. E. cardinalibus, nunciisque ac aliis ministris apostolicis quovis nomine nuncupatis, ac etiam ex rectoribus seu gubernatoribus provinciarum, civitatum et locorum ditionis temporalis sanctae Romanae Ecclesiae per Romanos Pontifices praedecessores nostros ac etiam per nos missis, ceterisque officialibus camerae apostolicae et Romanae curiae, etiam sanctae Romanae Ecclesiae cardinalibus, etiam vicecancellariis et camerariis, ac feudatariis, quantumlibet qualificatis et individuâ mentione dignis, ac etiam baronibus, aliisque iurisdictionem quomodolibet exerecentibus, aliqua eidem Sedi aut iurisdictioni vel immunitati seu libertati ecclesiasticae ecclesiisque et personis ecclesiasticis praeiudicialia, praepter aut contra facultates sibi concessas, nedum fecisse, declarasse, concessisse ac decrevisse, seu aliâs quomodolibet disposuisse, sed etiam praedicta et quaecumque alia eis praeiudicialia, a quibuscumque aliis sive ecclesiasticis sive laicis quomodolibet qualificatis sufficientem facultatem apostolicam non habentibus commissa et facta, oneraque super ecclesiis ac earum bonis et iuribus earumque fructibus absque sufficienti facultate apostolicâ imposita, transgressionisque et excessu, contra sacrorum canonum, constitutionum apostolicarum, et conciliorum universalium dispositionem, contra Sedem Apostolicam, iurisdictionem, immunitatem aut libertatem ecclesiasticam, seu ecclesias vel personas ecclesiasticas, earumque bona et intra quaecumque, quomodolibet commissos et perpetratos tolerasse et approbasse, vel quomodolibet permisisse, seu eisdem praeiudicialibus consensisse; immo ex ipsorum legatorum, nuntiorum et ministrorum apostolicorum, ac etiam respective gubernatorum provinciarum, civitatum et locorum ditionis temporalis eiusdem Sedis Apo-

licae, et quorumcumque aliorum ipsius officialium, seu cuiuslibet eorum, assertâ scientiâ, taciturnitate, tolerantia vel consensu, ipsorumque praeiudicialium observantiâ, inferri posse, tam in praedictis quam in ceteris quibuscumque praeiudicialibus, nedum ad praesumptam scientiam, tolerantiam, consensum seu approbationem Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum, et cuiuslibet eorum, ac nostrum, sed etiam ad praesumendum super eis et eorum quolibet fuisse concessum beneplacitum apostolicum (etiâsi praedecessores nostri praedicti multoties eâ viâ quâ licebat se opposuerint, et nos quoque contradixerimus); concessionem quoque et gratias quascumque, ac investituras etiam civitatum, terrarum, castrorum, aliorumque locorum et bonorum etiam iurisdictionalium, ad eandem Apostolicam Sedem seu ad ecclesias inferiores respective spectantium, ab aliquibus ex eisdem praedecessoribus nostris vel a praelatis seu rectoribus ecclesiarum inferiorum praedictarum quomodocumque et quandocumque ad certas vitas aut generationes seu lineas, vel ad certum tempus iam elapsam, illorumque ac illarum pignorationes, seu in pignus dationes ac alienationes cum pacto redimendi, factas, ex praedictâ assertâ scientiâ et tolerantia Sedis Apostolicae nedum longius protrahi, sed etiam perpetuari; aliaque indebita et iniusta praetendantur in praedictae Sedis Apostolicae, iurisdictionis, immunitatis seu libertatis ecclesiasticae, aliarumque ecclesiarum et personarum ecclesiasticarum maximum detrimentum, et populorum grave scandalum, animarumque ipsorum praetendentium, transgredientium vel occupantium seu usurpantium, ac in censuris eo ipso ineuris insordescendum perniciem:

§ 2. Propterea nos, sicut ex onere pastoralis tenemur, indemnitati Sedis Apo-

Praeservationi
iurium Sedis
Apostolicae con-

solit hic Pontifex.

stolicae, iurisdictionisque et immunitatis ac libertatis ecclesiasticae, ecclesiarumque et personarum ecclesiasticarum, quantum nobis ex alto conceditur, prout iidem praedecessores nostri omnibus praeiudiciis obviam ire exoptarunt, consulere volentes, attendentesque quod praedicti legati, nuntii et cardinales, etiam vicecancellarii et camerarii, alique omnes et singuli praedicti, sine speciali Papae mandato, nulla eidem Sedi et ecclesiis aliisque praedictis praeiudicialia unquam tacite vel expresse facere potuerunt vel possunt, quodque, ob locorum distantiam ac negotiorum molem quibus Sedes Apostolica premitur, huiusmodi praeiudicia¹ non fuerunt Summo Pontifici pro tempore existenti, minusque eius successoribus, nota, saltem cum suis circumstantiis praeiudicium inferentibus et aggravantibus, quodque confirmationes, approbationes et beneplacita Papae, praesertim ubi actum fuit vel agitur de praeiudicio perpetuo, semper consueverunt in scriptis expediri, praecipue per litteras apostolicas sive sub plumbo sive in formâ Brevis sub annulo Piscatoris, prout etiam pontificatu nostro expediuntur; ideo, si in registris apostolicis, quae fideliter custodiuntur et asservantur, praedictorum quorumcumque praeiudicialium approbationes, confirmationes vel beneplacita apostolica non reperiuntur descripta seu registrata, vel non exhibentur originalia litterarum apostolicarum, aut transumpta, iuxta formam constitutionis nostrae desuper aliàs editae² sub datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub die 1 iunii mdcxxxv, pontificatus nostri anno xii, inde deducitur, neque Romanos Pontifices praedecessores nostros, nec nos unquam praeiudicialia approbasse vel confirmasse, beneplacitaque apostolica super praeiudicialibus nunquam conces-

sisse; ac denique quod Romani Pontifices praedecessores nostri, pro damnandis, impugnantis et evitandis omnibus et singulis praeiudicialibus, illisque et praetensis tolerantis, conniventis, consensibus, possessionibus, intrusionibus, occupationibus, usurpationibus, observantiis et praescriptionibus quibuscumque impediendis, interrumpendis, penitusque avertendis et excludendis, hactenus consueverunt quolibet anno in die Coenae Domini facere processus generales, bullas eiusdem Coenae nuncupatas, et publicare contra quoscumque, prout etiam nos fecimus et publicavimus; ideo etiam praedicta omnia et singula eidem Sedi Apostolicae, iurisdictioni vel immunitati aut libertati ecclesiasticae seu ecclesiis vel personis ecclesiasticis, earumve bonis, iuribusque ac fructibus quomodolibet praeiudicialia, per praedictos et alios quoscumque contra aut praeter facultates eis concessas facta, eo ipso fuerint et sint nulla et invalida:

§ 3. Nihilominus, abundantiori cautela uti volentes, omniumque et singulorum quomodolibet praeiudicialium quandocumque et a quibusvis ac ex quacumque causâ et quovis modo factorum et gestorum, ac inde sequutorum quorumcumque, ceterorumque hic de necessitate forsân exprimendorum ac inserendorum tenores, etiam maiores et veriores, pro plene expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, motu proprio, certâque scientiâ ac maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, motique ex praedictis causis, aut illarum alterâ, seu ex aliis iustis et rationalibus animum nostrum moventibus, ad quarum omnium et singularum verificationem Ecclesiam Romanam praefatam Sedemque Apostolicam et quemcumque alium nunquam teneri volumus, ultra quascumque revocationes hactenus factas, hac nostrâ perpetuâ constitutione declaramus, omnia

Omnia praeiudicialia Sedi Apostolicae Romanaeque Ecclesiae, etc. decreta, statuta, indulta, etc. irritat, et revocat.

¹ Forsan legendum *praeiudicialia* (n. T.).

² Quam vide in tom. xiv, pag. 478 (n. T.).

et singula acta, decreta, statuta, indulta, concessionis, ordinationes, declarationes, concordias et pacta, etiam nomine eiusdem Sedis Apostolicae inita, venditionesque et alienationes officiorum aliorumque eiusdem Sedis iurium, et quascumque alias dispositiones, quocumque nomine nuncupata, eidem Sedi Apostolicae Romanaeque Ecclesiae, seu quibuscumque aliis ecclesiis et locis piis, ac personis ecclesiasticis, seu iurisdictioni vel immunitati aut libertati ecclesiasticae quomodolibet praeiudicialia et praeiudicialia, a quibuscumque legatis, etiam de latere, etiam sanctae Romanae Ecclesiae cardinalibus, nunciis, seu aliis ministris apostolicis, cameraeque apostolicae et Romanae curiae officialibus et ministris, etiam cardinalibus, vicecancellariis et camerariis, et respective rectoribus et gubernatoribus, feudatariis, baronibus et ceteris iurisdictionem quomodolibet exercentibus, aliisque praefatis, quantumlibet qualificatis et individuâ expressione dignis, quandocumque, qualitercumque et quomodocumque, praeter vel contra facultates eis concessas, facta et gesta, factasque et gestas, aut aliâs quovis modo ab eis emanata et emanatas hactenus, etiam per modum edicti, declarationis, constitutionis, pragmaticae, reformationis, ac prohibitionis, etiam generalis, ac aliâs quomodolibet, etiam cum clausulâ, *salvo vel reservato Sedis Apostolicae beneplacito*, vel fortasse etiam cum intentione datâ vel promissione etiam factâ illud ab hac Sanctâ Sede, seu a Romano Pontifice, aut etiam a nobis impetrandi, etiam cum praetensâ illarum executione et observantiâ quantumlibet longissimâ, ac aliis inde quomodolibet sequentis quibuscumque, etiam in favorem, seu intuitu, vel contemplatione imperatoris, regum, aliorumque principum etiam supremorum, etiam laicorum, nationum, rerumpublicarum, provincia-

rum, regnorum, aliorumque dominorum et officialium quorumcumque, vel civitatum, universitatum, etiam studiorum generalium, collegiorum, religionumve, seu militiarum, ecclesiarum et monasteriorum quorumcumque ordinum, vel aliorum quorumvis, etiam speciali notâ dignorum, ex quacumque ratione, occasione, vel causâ quantumlibet piâ, publicâ, favorabili, seu privilegiatâ, etiam transactionis, vel concordiae, seu belli, treguae, vel pacis, etiam universalis, et ad maius malum, vel scandalum, ut asseritur, evitandum, seu ex aliis rationibus et causis, etiam omnibus insimul concurrentibus, ac aliâs individuam expressionem requirentibus;

§ 4. Necnon quascumque tolerantias, taciturnitates, connivencias, permissiones, consensus, declarationes, executiones, approbationes, vel confirmationes, expresse vel tacite, dicto vel facto, ac aliâs quomodolibet, praeter aut contra suas facultates ab iisdem legatis, nunciis ac ministris apostolicis, et respective rectoribus et gubernatoribus, ut asseritur, factas, seu habitas, vel respective praestitas, in quibuscumque actibus eidem Sedi Apostolicae, seu iurisdictioni, immunitati seu libertati ecclesiasticae, aut ecclesiis vel personis ecclesiasticis, quomodolibet praeiudicialibus, per quoscumque alios, etiam laicos, quantumlibet, ut praemittitur, qualificados, quavis auctoritate et potestate, etiam imperiali, regali, aut quacumque aliâ individuam expressionem requirente fungentes, etiam sub praetextu quod bullae seu constitutiones apostolicae non fuerint publicatae, vel usu receptae, aut contrario usu, etiam decennali, et quantumlibet longisimo, ut praetenditur, abrogatae, vel sub praetextu constitutionum, litterarum seu dispositionum apostolicarum, de quarum existentiâ per canonica documenta apostolica non constat, seu

Item tolerantias, taciturnitates et connivencias, etc.

revocatae aut non sufficientes sunt, ac etiam in permittendo editionem seu impressionem librorum eidem Sedi aliisque praeindicialium, seu continentium opiniones damnatas, vel in admittendo seu exequendo minus legitimam earundem constitutionum, litterarum, seu dispositionum apostolicarum interpretationem, vel faciendo aut approbando ea, quibus disciplina ecclesiastica quomodolibet enervatur seu laeditur, factis et gestis;

Impedimenta
legatis apostoli-
cis illata, etc.

§ 5. Molestias quoque, vexationes et impedimenta quaecumque legatis, nunciis, vel aliis ministris et officialibus apostolicis per quoscumque etiam laicos, cuiusvis status, gradus, conditionis, qualitatis, dignitatis ecclesiasticae, ut praemittitur, existentes, quomodolibet factas et illatas, factaque et illata, tam eorum ingressum in provincias sibi commissas denegando, quam ne suas facultates libere in illis exercerent impediendo, ac eos ab illis expellendo;

Contributio-
nes, gabellas,
etc.

§ 6. Necnon quaecumque contributiones, collectas, gabellas, militum hospitaliones, decimas, vel alias fructuum partes, aliaque onera et gravamina quaecumque super ecclesiis, monasteriis et locis piis, praesertim vacantibus, vel personis ecclesiasticis, earumque vel eorum bonis seu fructibus, etiam praetextu vel causâ facultatis bona stabilia acquirendi, seu retinendi, ac aliâs quomodolibet, per laicos praefatos et quoscumque alios quomodolibet qualificados absque sufficienti facultate apostolicâ impositas et impositas, exactasque et exactas, etiam a sponte dantibus vel contribuentibus;

Molestationes
personarum ec-
clesiasticarum

§ 7. Item molestationes, perturbationes, acta, carcerationes, executiones et attentata quaecumque a quibusvis laicis, etiam officialibus, quomodolibet qualificados, contra personas ecclesiasticas, vel ecclesias, seu cuiuslibet earum bona, sive iura, vel fructus, tam civiliter quam cri-

minialiter, et aliâs quomodolibet quantumcumque hactenus facta, gesta et commissa, etiam de facto executioni, etiam pluribus vicibus, et quocumque temporis cursu, etiam longaevo et longissimo, ac, ut praetenditur, immemorabili, etiam cum famâ asserti privilegii, quomodolibet deman-

§ 8. Necnon quaecumque transgression-
nes et excessus contra dispositiones sa-
cerorum canonum, constitutionum apostoli-
carum, et conciliorum universalium, prae-
sertim Lateranensis sub Alexandro III,
generalis nuncupati, et¹ sub Innocentio III,
Viennensis sub Clemente V, Lateranensis
ultimi sub Leone X felicis recordationis
Romanis Pontificibus praedecessoribus no-
stris, seu Tridentini, a quibuscumque et
ex quibusvis causis quomodolibet et quan-
documque factas² in praeindiciu Sedis
Apostolicae, sive iurisdictionis, vel immu-
nitatis, aut libertatis ecclesiasticae, seu
ecclesiarum, vel personarum ecclesiasti-
carum, earumque bonorum seu fructuum,
etiam effectum, ut praemittitur, de facto
sortitos³, et inde sequuta quaecumque;

Transgressio-
nes sacrorum
canonum,

§ 9. Item quaecumque prorogationes,
extensiones, protractiones, seu perpetua-
tiones quarumcumque gratiarum, con-
cessionum et investiturarum a Sede Apo-
stolicâ vel a praelatis seu rectoribus
ecclesiarum inferiorum quandocumque ha-
ctenus factarum ad certas vitas aut gene-
rationes seu lineas iam finitas vel extin-
ctas, sive ad certum tempus iam elapsu,
pignorationumque et venditionum cum
pacto redimendi, permutationum, alio-
rumque contractuum, ac dispositionum

Prorogationes
gratiarum.

¹ Comma et conjunctionem *et* nos addimus ad tollendam confusionem; Lateranense III habitum fuit sub Alexandro III, et Lateran. IV sub Innoc. III (R. T.).

² Aptius lege *facta* nempe *transgressionibus et excessibus* (R. T.).

³ Aptius lege *sortita* nempe *transgressionibus et excessibus* (R. T.).

quarumcumque de civitatibus, terris, dominiis, castris, locis et bonis etiam feudalibus vel iurisdictionalibus ac iuribus eiusdem Sedis Apostolicae vel ecclesiarum inferiorum a quibuscumque quantumlibet ut praenittitur qualificatis quantumcumque praetensa¹, etiam executioni demandatas, et quocumque temporis cursu continuatas; necnon reliqua omnia quotcumque et qualiacumque eidem Sedi Apostolicae, vel iurisdictioni, immunitati aut libertati ecclesiasticae, seu ecclesiis vel personis ecclesiasticis, earumve iuribus, bonis et fructibus quomodolibet praeiudicialia, per quoscumque sufficienti et legitimâ facultate apostolicâ non munitis facta, gesta et respective perpetrata, cum omnibus et singulis quomodocumque inde secutis et quocumque tempore longissimo executioni demandatis ac observatis, fuisse et esse ipso iure nullas et invalidas, ac nulla et invalida, nulliusque roboris vel momenti, indebitaque et illicita² ac de facto praesumptas et praesumptas, nullumque praeiudicium eisdem intulisse, nec inferre unquam posse, illasque et illa ex quocumque temporis cursu, nec etiam ex quacumque praetensâ observantiâ quantumlibet diuturnâ, longaevâ, longissimâ, seu immemorabili, etiam cum famâ praetensi privilegii apostolici, ac etiam iunctâ quavis scientiâ, conniventiâ, tolerantâ, taciturnitate, facultate et permissione, etiam ex actibus positivis non legitimis resultante, praelatorum ecclesiarum inferiorum, legatorum, nunciorum et aliorum quorumcumque ministrorum apostolicorum, ac etiam respective quorumvis rectorum et gubernatorum, aliorumque praedictorum, etiam feudatariorum, etiam Sedis Apostolicae, ac baronum, ceterorumque iurisdictionem quomodolibet exerceentium, ac forsân Romanorum

Pontificum praedecessorum nostrorum et nostrâ, nequaquam fuisse hactenus, nec in posterum fore approbata, convalidata, neque respective prorogata, extensa, protracta, vel perpetuata, minusque inde aliquam approbationem vel praesumptionem alicuius beneplaciti apostolici, neque aliquam bonam fidem, possessionem, vel quasi, aut praescriptionem, in aliquo etiam impediante, imponente, exigente, attentante, vel respective occupante, usurpante, vel transgrediente, aut quomodolibet continuante, nec in quocumque alio, potuisse nec unquam posse resultare vel induci respective in Sedis Apostolicae iurisdictionis, immunitatis, aut libertatis ecclesiasticae, seu ecclesiarum, vel personarum ecclesiasticarum, earumve iurium, ac bonorum et fructuum praeiudicium, talemque praesumi fuisse semper mentem et intentionem Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum praedictorum ac respective nostram fuisse et esse quovis modo praedicta et quaecumque alia praeiudicialia nunquam approbandi, seu confirmandi, nisi de praetensâ approbatione vel confirmatione apostolicâ constiterit ex praedictis regestis apostolicis, vel aliâs iuxta formam praedictae alterius constitutionis nostrae; quinimo omnia et singula praeiudicialia fuisse a sacris canonibus, constitutionibus apostolicis et conciliis, etiam universalibus, praesertimque a praedictâ Bullâ in Coenâ Domini legi solitâ respective reprobata ac damnata, prout etiam ad abundantiore cautelam tenore praesentium reprobamus et damnamus, beneplacitaque apostolica per praedecessores nostros et per nos hactenus denegata fuisse declaramus, sicut etiam harum vigore denegamus, et, quatenus foret opus, omnia et singula praeiudicialia praedicta, omniaque alia, si qua⁴ sint, irritamus et annullamus ac

¹ Vide an legendum *praetensas* (R. T.).

² Legerem *indebiteque et illicite* (R. T.).

⁴ Edit. Main. legit *quae* (R. T.).

respective revocamus cum inde secutis quibuscumque, praesertim intrusionibus, occupationibus, usurpationibus et observantiis, ac usibus et consuetudinibus quantumvis longissimis et immemorabilibus, etiam cum assertâ famâ privilegii apostolici, quas et quae illicitas et illicita, irrationabilesque et irrationabilia declaramus, ac pro reprobatis, illicitis, irrationabilibus, irritis et annullatis perpetuo haberi volumus, decernimusque et damnamus; ita quod in posterum illa et illae non possint unquam in iudicio nec extra iudicium a quoquam quomodolibet allegari, deduci, probari, nec ab aliquo admitti ad quemcumque effectum, et, quatenus opus foret, adversus illos et illa ac alia quaecumque quomodolibet praeiudicialia harum serie eandem Sedem Apostolicam, Romanamque Ecclesiam, et ecclesias inferiores, ac personas ecclesiasticas quascumque plenarie et plenissime, ex iustis causis nobis benevisis, ac si talia nunquam extitissent, in integrum et pristinum in quo antea erant statum restitimus, reponimusque ac reintegramus; praeiudicialiaque huiusmodi, ne impostorum perpetuis futuris temporibus fiant, etiam interdiciamus et prohibemus.

Damnat quosdam abusus circa provisiones ecclesiarum cathedralium ex incuria officiorum Sedis Apostolicae.

§ 10. Insuper, cum etiam nobis innoverit, quod aliquando in provisionibus ecclesiarum cathedralium, metropolitinarum, primatialium et patriarchalium, aliisque gratiis et dispositionibus apostolicis, fuit, ob incuriam quorundam Sedis Apostolicae seu Romanae curiae officiorum, inadvertenter in praeiudicium liberae provisionis earum narrata vel etiam forsitan de facto admissa praesentatio, nominatio vel supplicatio alterius quantumlibet, ut praemittitur, qualificati, absque eo quod de eius iure praesentandi, nominandi vel supplicandi constitisset, et aliquando praedicta seu alia eidem Sedi Apostolicae narrativa praeiudicialis for-

lasse in praetenso ecclesiarum ultimo statu fundata extitit, etiamsi de contrario statu, aut aliàs de liberâ provisione, etiam per litteras erectionis aut alio modo appareret seu constare posset; aliquando etiam in provisionibus ecclesiarum pro cultu divino et ipsarum ecclesiarum felici gudio apponuntur diversa decreta, quae per obitum provisorum, vel aliàs, asseruntur expirasse, cum nihilominus perdurare debeant, donec fuerint adimpleta;

§ 11. Quandoque etiam in concedendis facultatibus, indultis seu aliis gratiis, per Sedem Apostolicam etiam regibus et principibus, rebus publicis, seu dominiis, ac feudatariis quomodolibet qualificatis, ac speciali expressione dignis concedi solitis, in quibus iuxta antiquum styllum erant prius habendae litterae declarationis et promissionis per privilegiatos scribendae Papae concedenti, quibus ipsi petentes facultates et privilegia se e converso obligare debent pro observatione et conservatione quarumcumque immunitatum, libertatum et iurium Sedis Apostolicae, ecclesiarum et personarum ecclesiasticarum, ac bonorum ecclesiasticorum quorumcumque, et tamen illis litteris non receptis fuerunt concessae facultates, indulta et gratiae apostolicae praefatae, etiam absque aliquo onere illas intra aliquod tempus scribendi, et eidem Sedi praesentandi, immo etiam aliquando officiales camerae apostolicae, sive notitiam iurium et scripturarum camerae non habentes, seu memoriâ non retinentes, vel aliàs, expederunt, sive expediri a Romanis Pontificibus seu etiam a nobis fecerunt vel permiserunt¹, vigore conventionum, concordatorum, transactionum et compactorum cum Sede Apostolicâ initorum, quasdam gratias, facultates, seu concessionem et privilegia, uti debitas ac debita, cum

Item circa facultates et gratias regibus, principibus, etc. concessas.

¹ Forsan legendum *promiserunt* (n. t.).

tamen conventiones, concordiae et pacta, per obitum personarum, vel aliàs quomodolibet, etiam ex lapsu temporum, saltem in eâ parte cessassent, seu expirassent, quae omnia, eorumque singula etiam praetenduntur in magnum ipsius sanctae Sedis redundare detrimentum:

Praefatas narrativas seu assertiones erroneas declarat.

§ 12. Ideirco, motu, scientiâ, deliberatione, ac potestatis plenitudine paribus, praesentium litterarum tenore, praefatas narrativas, enunciativas, seu assertiones quomodolibet eidem Sedi praeciudiciales factas, seu admissas, ac respective easdem facultatum, indultorum et gratiarum apostolicarum concessionum ac litterarum expeditiones factas non expectatis nec receptis litteris ipsorum privilegiandorum, concessionum quoque in vim conventionum et pactorum quomodolibet expiratorum, fuisse et esse erroneas, erroneaeque respective expeditas, nullumque propterea, cum non sit aequum, ut error veritati praevaleat, intulisse nec inferre potuisse neque in futurum posse praeciudicium Sedi Apostolicae, ac statui ecclesiarum, statumque ultimum ipsarum ecclesiarum, et respective civitatum, terrarum, dominiorum, castrorum et locorum iurisdictionalium praedictorum, et quarumcunque facultatum, gratiarum, concessionum, aliorumque iurium Sedis Apostolicae et ecclesiarum inferiorum non fuisse nec unquam esse attendendum, ubi de antecedenti contrario statu vel initio constat modo et formâ praemissis, pariter declaramus et decernimus, et respective omnia praeciudicialia tollimus et irritamus, ac decreta in provisionibus praedictarum ecclesiarum apposita non expirasse, nec expirare, sed, donec adimpleta fuerint, vigere, et in sequentibus censeri repetita etiam declaramus, sique in posterum perpetuo observari volumus. Et, quatenus unquam contingeret, tam super praesentium litterarum, quam super quarum-

cunque concessionum, facultatum indultorum, gratiarum, ac dispositionum apostolicarum in favorem imperatoris, regum, principum, rerumpublicarum, dominiorum, nationum, provinciarum, seu regnorum per Romanos Pontifices praedecessores nostros et per nos concessarum, seu aliàs a Sede Apostolicâ emanatarum, interpretatione vel declaratione haesitari vel dubitari, tunc omnibus et singulis, cuiuscunque status, gradus, conditionis, qualitatis, ac dignitatis etiam ecclesiasticae existentibus, etiam quomodolibet ut praemittitur qualificatis, etiam regularibus cuiuscunque ordinis, instituti, congregationis ac societatis, de quibus individua expressio facienda foret, quamlibet interpretationem ac declarationem, sub maioris excommunicationis latae sententiae ac nullitatis omnium gerendorum poenis, eo ipso, etiam nullâ factâ declaratione, incurrendis, prohibemus et interdiciamus, et quaecumque declarationem quomodolibet necessariam seu opportunam desuper quandoecumque faciendam duntaxat nobis ac Romanis Pontificibus successoribus nostris canonice intrantibus perpetuo reservamus, et ante factas declarationes huiusmodi volumus praesentes nostras litteras, et quascumque gratias, concessionum, ac dispositiones apostolicas praedictas intelligendas esse ad litteram, prout iacent.

§ 13. Praesentes quoque litteras, ac omnia et singula in eis contenta, etiam ex eo quod quicumque in praemissis seu eorum aliquo interesse habentes, seu habere quomodolibet praetendentes, illis nullatenus consenserint, et ad ea vocati, citati vel auditi non fuerint, minusque causae, propter quas eadem praesentes emanarint, deductae, verificatae, seu aliàs sufficienter aut etiam nullo modo iustificatae fuerint, nullo unquam tempore de subreptionis, obreptionis, nullitatis,

Clausulas huius constitutionis praeservativas apponit.

aut invaliditatis vitio, seu intentionis nostrae, aut alio quovis quantumlibet magno, inexcogitato et substantiali defectu, aut ex quovis alio capite, a iure vel facto, aut statuto, vel consuetudine resultante, sive praescriptionis etiam quadraginta annorum et inmemorabilis, ac enormis, enormissimae et totalis laesionis, aut quocumque alio colore vel praetextu, etiam in corpore iuris clauso, seu ex quacumque causâ et occasione, etiam quantumvis iustâ, rationabili et privilegiatâ, etiam tali quae ad effectum validitatis praemissorum necessario exprimenda foret, aut quod de voluntate nostrâ huiusmodi et aliis superius expressis seu relatis nihil ullibi appareret seu aliter probari posset, notari, impugnari, invalidari, retractari, in ius vel controversiam revocari, aut ad terminos iuris reduci, vel adversus illas restitutionis in integrum, apositionis oris, reductionis ad vias et terminos iuris, aut aliud quodcumque iuris, facti, gratiae vel iustitiae remedium impetrari, seu etiam motu proprio et aliâs quomodolibet concedi, aut sic impetrato vel concessio quempiam uti seu se iuvare in iudicio vel extra illud minime posse, sed easdem praesentes semper validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab omnibus et singulis, ad quos spectat et spectabit quomodolibet in futurum, inviolabiliter observari,

Clausula sublatâ, etc.

§ 14. Sicque, et non aliter, in praemissis omnibus et singulis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, clericosque praesidentes, ac cameram, et quosvis Sedis et camerae praedictarum ministros et officiales, necnon S. R. E. cardinales, etiam vicecancellarios, camerarios, ac etiam de latere legatos, eiusdemque Sedis nuntios, ac quascumque congregationes, etiam specialem expres-

sionem requirentes, etiam quorumcumque S. R. E. cardinalium et prelatorum, et quosvis alios quacumque auctoritate fungentes, nunc et pro tempore existentes, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, declarandi et interpretandi facultate et auctoritate, semper et ubique iudicari et definiri debere, ac irritum et inane quidquid secus super his a quocumque, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, similiter decernimus.

§ 15. Non obstantibus praemissis, ac quibusvis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, tam generalibus quam specialibus, etiam in conciliis universalibus editis, et, quatenus opus sit, regulâ nostrâ de non tollendo iure quaesito, et felicitis recordationis Pii Papae IV etiam praedecessoris nostri de grâtiis quaecumque interesse camerae apostolicae concernentibus infra certum tunc expressum tempus in eâdem camerâ praesentandis et registrandis (ita ut praesentes nullo unquam tempore in eâdem camerâ praesentari seu registrari necesse sit), necnon quibusvis conniventis, tolerantis, consensibus, taciturnitatibus, permissionibus, usibus, consuetudinibus, etiam longissimis et inmemorabilibus, etiam cum assertâ famâ privilegii apostolici, ac statutis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis aliâ firmitate roboratis, privilegiis quoque, indultis, concessionibus, licentiis et litteris apostolicis, quibuscumque personis, etiam, ut praemittitur, qualificatis, ac provinciis, regnis, civitatibus, universitatibus, ecclesiis, ordinibus etiam militaribus, etiam sancti Ioanni Hierosolymitani, congregationibus, institutis, etiam Societatis Iesu, aliisque locis et personis quibuslibet, etiam speciali notâ et expressione dignis, etiam motu, scientiâ, deliberatione ac potestatis plenitudine similibus, etiam consistorialiter, sub quibuscumque

Clausula derogatoria.

tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis et decretis, etiam irritantibus, et aliis¹ quomodolibet in contrarium praemissorum concessis, editis, factis, ac pluries et iteratis vicibus confirmatis, approbatis et et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro sufficienti illorum derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio facienda aut alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum inserti essent, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis, formamque in illis traditam pro servatâ habentes, ad praemissorum effectum specialiter et expresse derogamus, ac derogatum esse volumus; ceterisque contrariis quibuscumque. Non intendimus autem per praesentes tollere declarationes, et causarum terminationes, ac alia, quae etiam respectu iurisdictionalium, tam allodialium, quam feudaliū, praesertim in ditione temporali Sedis Apostolicae consistentium, factae seu facta fuerunt hucusque, vel in futurum fient iudicialiter, vel etiam extraiudicialiter, causâ tamen cognitâ in Romanâ curiâ, per rotam vel cameram, aut etiam per specialiter deputatam seu deputatum a Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris vel a nobis seu a successoribus nostris congregationem aut iudicem, nec etiam tollere centenariam praescriptionem concurrentibus de iure requisitis, nec immemorabilem, nisi in casibus, in quibus per sacros canones, seu concilia universalia, vel constitutiones, ordinationes, aut dispositiones apostolicas illa reprobatur, seu illi derogatur,

¹ Ex more solito legerem *aliâs* (n. t.).

aut aliâs de iure illa non suffragatur, firmâ tamen et illibatâ remanente Bullâ Coenae Domini, tam per nos et Romanos Pontifices praedecessores nostros publicatâ, quam in posterum a nobis et successoribus nostris publicandâ, quoad omnia et singula quae in eâ continentur.

§ 16. Volumus autem, et apostolicâ auctoritate decernimus, ut eadem praesentes ad valvas basilicae Principis Apostolorum, cancellariae apostolicae, ac in acie Campi Florae de Urbe per aliquem ex cursoribus nostris publicentur et affigantur, quae, sic publicatae et affixae, omnes et singulos, quos concernunt, arcant et afficiant, perinde ac si illorum unicuique personaliter intimatae et notificatae fuissent.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die vii iulii mdcxli¹, pontificatus nostri anno xviii.

Dat. die 7 iulii 1641, pontif. anno xviii.

Die xiv augusti, anno ut supra, pontificatus xix, supradictae litterae apostolicae publicatae et affixae fuerunt ad valvas basilicae Principis Apostolorum, cancellariae apostolicae, et in acie Campi Florae Urbis per me Dominicum Varesium SS. D. N. Papae cursorem, etc.

Pro magistro cursorum
DOMINICUS MANGILIUS cursor.

DCCXV.

Quod notarii, etiam in archivio Romanae curiae descripti, vocabilia notariatum officia non habentes, nulla transumpta litterarum apostolicarum facere pos-

¹ Uti patebit ex declaratione quae sequitur in constit. dcccxvi datâ xvi augusti huius anni. constitutio ista fuit primum data die v iunii, et publicata die xxv eiusdem mensis; sed dein correctâ, ut videtur, sub hac die vii iulii, et publicata ut postea legitur die xiv augusti (n. t.).

sint; habentes vero, nonnisi de datarii licentiâ, sub poenis hîc expressis.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Motiva huius
Constitutionis.

Cum, sicut nobis innotuit, nonnulli notarii publici, etiam in archivio Romanae curiae descripti, vacabilia tamen notariatuum officia non habentes, litterarum apostolicarum, tam sub plumbo, quam in formâ Brevis, necnon supplicationum a nobis vel ab officiali ad id deputato signatarum transumpta, in *vidimus*, vel aliâ formâ, etiam quandoque ex simplicibus earundem litterarum et supplicationum copiis, litterisque ac supplicationibus huiusmodi nondum registratis, extrahant, faciant et publicent, in maximum illorum qui officia notariatuum vacabilia et titulo oneroso possident, aliorumque cancellariae et secretariae apostolicarum officialium praeiudicium et detrimentum: hinc est quod nos, abusus huiusmodi e medio tollere, et, ne inde occasio falsitatis praebeatur, pro pastoralis nostrae sollicitudine providere volentes, motu proprio, et ex certâ scientiâ ac maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine,

Mandat prout
in rubrica.

§ 2. Quod deinceps perpetuis futuris temporibus quicumque notarii, etiam in archivio Romanae curiae descripti, vacabilia notariatuum officia non habentes, nulla omnino quarumcunque litterarum apostolicarum, tam sub plumbo, quam in formâ Brevis, necnon supplicationum a nobis et Romanis Pontificibus successoribus nostris vel ab officiali ad id a nobis et illis respective pro tempore deputato signatarum transumpta; obtinentes vero vacabilia notariatuum etiam curiae causarum camerae apostolicae non autem Capitoli officia, transumpta litterarum et supplicationum huiusmodi nonnisi postquam illae per officiales ad hoc

1 Forsan legendum *ex pro et* (R. T.).

constitutos registratae fuerint, sub quingentorum scutorum monetae, ac falsi, privationisque praedictorum officiorum eo ipso incurrendis poenis, facere possint, nisi de nostri et pro tempore existentis Romani Pontificis datarii licentiâ in scriptis obtinendâ, tenore praesentium statuimus, mandamus et ordinamus.

§ 3. Decernentes, praesentes litteras, etiam ex eo quod notarii praedicti, vel alii quicumque in praemissis interesse habentes, seu habere quomodolibet praetendentes, illis non consenserint, seu ad ea vocati et auditi non fuerint, de subreptionis, nullitatis, aut invaliditatis vitio, seu intentionis nostrae, aut quocumque alio, quantumvis magno et substantiali defectu, aut aliâ ex quocumque alio capite, causâ, occasione, praetextu et colore, etiam in corpore iuris clauso, etiam tali, qui ad effectum validitatis praesentium necessario exprimi deberet, notari, impugnari, invalidari, in ius vel controversiam revocari, aut adversus illas restitutionis in integrum, aperiitionis oris, reductionis ad viam et terminos iuris, aut aliud quodcumque iuris, facti, vel gratiae remedium impetrari, vel etiam motu simili concedi, aut sic impetrato vel concesso quempiam in iudicio vel extra illud se iuvare nunquam posse, sed semper easdem praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab omnibus et singulis, quos illae concernunt, inviolabiliter observari, sique per quoscunque indices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, et S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi, facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Decretum irritans.

Exequutores
at.

§ 4. Quocirca dilecto filio nunc et pro tempore existenti causarum curiae camerae apostolicae generali auditori per praesentes committimus et mandamus, quatenus statim atque praesentes nostrae litterae praedictae praesentatae illi fuerint, illas solemniter publice et publicari faciat, ac in eis contenta quaecumque, per se, vel alium, seu alios, debitae executioni demandet, seu demandari procuret; contradictores quoslibet et rebelles, ac praemissis non parentes, per sententias, censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postposita, compescendo, legitimisque super his habendis servatis processibus, censuras et poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Contrariis
pat.

§ 5. Non obstantibus piae memoriae Bonifacii Papae VIII praedecessoris nostri de unâ, et in concilio generali editâ de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate praesentium ad iudicium non trahatur, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus foret, nostrâ de non tollendo iure quaesito, ac quibusvis aliis nostris et cancellariae apostolicae regulis, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, quibusvis personis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, ac irritantibus et aliis decretis, in genere vel in specie, etiam motu, scientiâ, deliberatione et potestatis plenitudine similibus, etiam consistorialiter, ac aliâs in contrarium quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clau-

sulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium et singulorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum specialiter et expresse derogamus et derogatum esse volumus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis
credi mandat.

§ 6. Ut autem praesentes et in eis contenta quaecumque ad omnium notitiam deducantur, et ne aliquis de his ignorantiam praetendere possit, volumus pariter et mandamus, quod eadem praesentes per aliquem seu aliquos ex cursoribus nostris ad ecclesiae Lateranensis, ac basilicae Principis Apostolorum de Urbe, ne non cancellariae apostolicae valvas, ac in acie Campi Florae affigantur et publicentur; quae sic publicatae et affixae omnes et singulos, quos concernunt, perinde afficiant et arcant, ac si unicuique illorum personaliter intimatae et notificate fuissent; quodque illorum transumptis, etiam impressis, sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xx iulii MDCXLI, pontificatus nostri anno xviii.

Dat. die 20 iulii 1641, pontif. anno xviii.

DCCXVI.

Declaratio super correctione constitutionis editae super praeservatione iurium Sedis Apostolicae, iurisdictionisque, immunitatis et libertatis ecclesiasticae¹.

¹ Ex regesl. in Secret. Brev. — Constitutionem, de qua hic fit mentio, lege supra num. DCCXIV, pag. 122.

**Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.**

In Constit-
tione, de qua in
rubrica, per
impressis, per
torem nonnulla
fuerant ommissa.

§ 1. Cum nuper nos, ad praeservan-
dum iura Sedis Apostolicae, iurisdictionis-
que, immunitatis et libertatis ecclesiasticae,
ac ecclesiarum inferiorum, personarumque
ecclesiasticarum a quibuscumque praeiudi-
ciis, constitutionem perpetuam ediderimus,
sub datum Romae, apud S. Petrum, sub
annulo Piscatoris, die¹ v iunii proxime
praeteriti, illamque imprimi et publicari
fecerimus die xxv praedicti mensis iunii,
pontificatus nostri anno xviii: postea com-
pertum est aliqua per errorem impres-
soris aut fuisse ommissa vel addita.

Item corrigi
et iterum im-
primi iussit Pen-
tice

§ 2. Quapropter eandem constitutionem
corrigi iussimus, et pro cautela abundan-
tiori novam minutam dictae constitutionis
ut praefertur correctae subscripsimus sub
eadem datâ² et super minutâ huiusmodi
litteras nostras in eadem formâ Brevis
sub annulo Piscatoris expediri imprimi-
que, et deinde iterum affigi et publicari
per unum ex nostris cursoribus sub die
xiv praesentis mensis augusti fecimus.

Sic correctam
servari praeci-
pit

§ 3. Idecirco, motu proprio, ac ex certâ
scientiâ et maturâ deliberatione nostris,
deque apostolicae potestatis plenitudine,
tenore praesentium declaramus, huiusmo-
di constitutionem correctam, noviter im-
pressam, affixam et publicatam, afficisse
et afficere quoscumque; eandemque con-
stitutionem correctam, non autem prio-
rem, fore imposterum perpetuis futuris
temporibus attendendam, ac si illa primo
edita impressa et publicata non fuisset.

Clausulas ad-
dit.

§ 4. Decernentes praesentes litteras,
etiamsi nullibi publicentur, nihilominus
valere, ac omnes et quoscumque iudices
ordinarios et delegatos, etiam causarum
palatii apostolici auditores, ac sanctae
Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de

1 Circa sequentes datas vide notam supra po-
sitam, pag. 131 b.

2 Hinc data retinenda foret v iunii (n. t.).

latere legatos, et quosvis alios quacumque
auctoritate fungentes et functuros, sub-
latâ eis et eorum cuilibet quavis aliter
indicandi et interpretandi facultate et au-
ctoritate, iudicari et definiri debere, ac
irritum et inane, si secus super his a
quoquam, quavis auctoritate, ex tunc a
die praedictae datae, scienter vel igno-
rante, contigerit attentari.

§ 5. Non obstantibus praemissis, ac
omnibus illis, quae in dictâ constitutione
volumus non obstande, ceterisque contra-
riis quibuscumque.

Contraria tol-
lit.

Datum Romae, apud S. Mariam Maio-
rem, sub annulo Piscatoris, die xvi au-
gusti mdcxli, pontificatus nostri anno xix.

Dat. die 16 augusti 1641, pontif. anno xix.

DCCXVII.

*Commissio Ludovico Piccardo, ut visitet
statum Castrensem¹.*

**Dilecto filio Ludovico Piccardo,
Eugubinae seu alterius civitatis vel dioecesis,
Urbanus Papa VIII.**

**Dilecte fili,
salutem et apostolicam benedictionem.**

§ 1. Cupientes, iustis ex causis animum
nostrum moventibus, ducatum et Statum
Castri, in provinciâ nostrâ Patrimonii B.
Petri nuncupatâ consistentem, cuius nos
et Apostolica Sedes supremi et directi in
temporalibus domini sumus, visitari, motu
proprio, et ex certâ scientiâ ac maturâ
deliberatione nostris, deque apostolicae
potestatis plenitudine, tibi per praesentes
committimus et mandamus, ut civitatem²
Castrensem, eiusque arcem et alia fortali-
tia, ac terram Montis Alti, et alia quae-
cumque loca ducatus et Status Castri hu-
iusmodi, auctoritate nostrâ visites, et, qua-
tenus aliquam vel aliquas innovationes

Commissio, de
qua in rubrica.

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

2 Male ed. Main. legit *civitates* (n. t.).

circa munitionis et armorum provisionem extraordinariam in illis reperias, tunc omnibus et singulis gubernatoribus, ministris et officialibus, nomine dilecti filii nobilis viri Odoardi Farnesii nostri et dictae Sedis feudatarii in Statu et ducatu huiusmodi gubernatoribus et administrantibus, praecipias, illosque, ac milites et quoscumque alios, tam indigenas quam forenses, et quemlibet eorum peremptorie moneas, sub capitis, rebellionis, criminis laesae maiestatis, confiscationis bonorum, ac excommunicationis maioris eo ipso absque aliâ declaratione incurrendis poenis, ut infra tres horas (quarum primam pro primo, secundam pro secundo, et tertiam pro tertio ac ultimo et peremptorio termino assignabis), incontinenti, quacumque dilatione, excusatione et tergiversatione remotis, incipiant ipso facto diruere et demoliri munitiones noviter factas, si quae sint; et quascumque alias innovationes tolli et amoveri, militesque et quoscumque alios officiales bellicos dimitti et exauctorari, necnon arma, commeatum et alias quasvis provisiones bellicas, inibi retineri non solitas, extra Statum et ducatum praedictum exportari, aliaque omnia et singula quomodolibet innovata revocari et in pristinum statum restitui faciant; eisdemque militibus, et aliis, etiam forensibus, inibi moram trahentibus, sub eisdem poenis eo ipso incurrendis, mandes et praecipias, ut statim arma deponant, et, infra terminum illis a te assignandum, inde recedant, ac ad proprias patrias et domos respective redeant et cum effectu se conferant.

Facultates visitatori tribu-
tas.

§ 2. Nos enim, quo praemissa facilius exequaris, tibi praeceptum et monitionem huiusmodi, etiam per solam affixionem ad valvas portarum, sive civitatis, sive alicuius terrae aut loci ducatus et Status huiusmodi, seu etiam alicuius ecclesiae cathedralis, vel collegiatae, aut parochialis

in eodem ducatu et Statu, vel civitatibus et locis ipsi ducatu et Statui vicinis existentis faciendi, ita quod praeceptum et monitio huiusmodi sic affixum seu affixa omnes et singulos praedictos, ac quoscumque alios, cuiuscumque qualitatis et conditionis, gradus, status et dignitatis, etiam ecclesiasticae, et speciali et individuâ mentione dignos, afficiant et arcent, perinde ac si eis et eorum cuilibet personaliter intimata fuissent, necnon cognoscendi et procedendi, etiam summarie, de plano, sine strepitu et figurâ iudicii, ac manu regiâ et more militari, contra quoscumque praedictos, omnesque alios in executione praesentium nominandos, omni et quacumque appellatione, recusatione, reclamatione, nullitatum dictione, in integrum restitutione, recursu, dilatione, ceterisque iuris et facti remediis ordinariis et extraordinariis penitus et omnino reiectis et remotis, ac insuper contra quoscumque de omnibus expensis, damnis et interesse processandi, plenam et amplam facultatem et potestatem earumdem tenore praesentium concedimus.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis et aliis decretis, etiam consistorialibus, quomodolibet, etiam in infeudatione civitatis Parmae per felicis recordationis Paulum Papam III aliosque praedecessores nostros, ut asseritur, concessis, ac etiam iteratis vicibus approbatis et innovatis; etiamsi in illis caveatur, contra ducem Parmae pro tempore existentem, nisi ex machinatione in personam propriam Romani Pontificis, procedi non posse; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Deregatio
contrariorum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem,

sub annulo Piscatoris, die xvi augusti
MDCXLI, pontificatus nostri anno XIX.

Dat. die 16 augusti 1641, pontif. anno XIX.

*Sequitur commissio eidem Ludovico
visitandi terram Montis Alti.*

Dilecto filio Ludovico Piccardo,
Eugubinae seu alterius civitatis vel dioecesis,
Urbanus Papa VIII.

Dilecte fili,
salutem et apostolicam benedictionem.

Cupientes, iustis ex causis animum nostrum moventibus, terram Montis Alti in ducatu et Statu Castri provinciae nostrae Patrimonii B. Petri nuncupatae, cuius Status et ducatus nos et Apostolica Sedes supremi et directi in temporalibus domini sumus, visitari, motu proprio, et ex certâ scientiâ ac maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, tibi per praesentes committimus et mandamus, ut terram praedictam auctoritate nostrâ visites, etc. *Reliqua ut in praecedenti.*

Datum, etc., ut supra¹.

DCCXVIII.

*Mandatum gubernatoribus et officialibus
ducatus Castri, ut, statim ac praesentes
litteras viderint, recipiant Ludovicum
Piccardum cum septem saltem
sociis in civitate Castrensi, eiusque
arce et fortalitiis, ut videant et describant
milites et arma².*

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Iustis ex causis animum nostrum moventibus adducti, motu proprio, ac ex certâ scientiâ ac maturâ deliberatione

¹ Eâdem die eiusdem exempli litterae expeditae quoque fuerunt pro visitandâ urbe Castrensi.

² Ex Regest. in Secret. Brev.

nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, omnibus et singulis gubernatoribus, ministris et officialibus, tam iustitiae quam armorum, Status et ducatus Castri in provinciâ nostrâ Patrimonii beati Petri nuncupatâ consistentis, nomine dilecti filii nobilis viri Odoardi Farnesii nostri et Sedis Apostolicae in praedicto Statu et ducatu feudatarii gubernatoribus et administrantibus, harum serie, sub excommunicationis maioris, rebellionis, criminis laesae maiestatis et confiscationis bonorum eo ipso absque aliâ declaratione incurrendis poenis, committimus, praecipimus et mandamus, ut¹, statim visis praesentibus litteris, ipsi et eorum quilibet debeant et debeat recipere et admittere dilectum filium Ludovicum Piccardum Eugubinae seu alterius civitatis vel dioecesis, cum suâ comitivâ saltem septem virorum, in civitate Castrensi eiusdem Status et ducatus Castri, eiusque arce, fortalitiis, palatiis, aliisque partibus et membris, ut videant, recognoscant et describant quot et quales milites in eâ et eis retineantur et sint, ac quae munitiones, sive commeatus, tormenta bellica et arma, ac victualia in eis de praesenti reperiantur, et quid circa praemissa eorumque loca munienda fuerit in eis, seu aliquo eorum innovatum.

§ 2. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis et aliis decretis, etiam consistorialibus, quomodolibet, etiam in infeudatione civitatis Parmae per felicitis recordationis Paulum Papam III², aliosque praedecessores nostros, ut asseritur, concessis, ac etiam iteratis vicibus approbatis et innovatis, etiamsi in illis caveatur, contra ducem Parmae pro tempore existentem, nisi ex machinatione in personam propriam Romani Pontificis, procedi non posse; quibus om-

Obstantium
derogatio.

¹ Particulam *ut* nos addimus (R. T.).

² Male edit. Main. legit *II* (n. r.).

Mandatum, de
quo io rubrica.

nibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice duntaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XVI augusti MDCXLI, pontificatus nostri anno XIX.

Dat. die 16 augusti 1641, pontif. anno XIX.

DCCXIX.

Prohibitio ne religiosi Praemonstratenses Hispaniae gestent habitum noviter assumptum, nec dimittant praenomen fratris.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

Exordium.

Pastoralis officii nobis divinitus iniuncti assidua sollicitudo nos admonet, ut ad ea libenter intendamus, per quae sacrarum religionum status salubriter dirigatur, ac in suâ integritate et puritate conservetur.

Habitum mutarunt.

§ 1. Cum itaque, sicut nobis nuper innotuit, in Hispaniarum regnis religiosi Ordinis Praemonstratensis, absque Sedis Apostolicae vel aliâ legitimâ licentiâ, antiquum eiusdem Ordinis habitum regularem immutarent: idcirco nos, his aliisque incommodis, quibus ipse Ordo exinde affici posset, provisionis nostrae ministerio obviam ire cupientes,

Sacra Congregatio hanc causam diligenter vidit et examinavit, et decrevit non licuisse.

§ 2. De venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis regularium praepositorum consilio, quibus hoc negotium cognoscendum commisimus, et qui scripturas et processum a bonae memoriae Laurentio episcopo Senogalliensi tunc in eisdem regnis nostro et Sedis Apostolicae nuncio transmissa desuper, necnon alia iura et scripturas oretenus et in scriptis, tam pro parte procuratoris

generalis eorundem religiosorum in Romanâ curiâ residentis, mutationem ipsam habitus sustineri petentis, quam pro parte Philippi Bernal, dilectorum filiorum, eiusdem Ordinis religiosi mutationem praedictam impugnantis, adducta viderunt et diligenter examinarunt, non licuisse religiosi praedictis antiquum sui Ordinis habitum huiusmodi immutare, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, declaramus.

§ 3. Proindeque venerabili fratri Caesari archiepiscopo Damiatensi, moderno in eisdem regnis nostro et Sanctae Sedis nuncio per eandem praesentes committimus et mandamus, ut statim atque illarum vigore fuerit requisitus, abbati generali seu praesidenti eorundem religiosorum Ordinis huiusmodi in praefatis regnis auctoritate nostrâ praecipiat, et insuper edictum in locis solitis suae nunciaturae, et ad valvas monasteriorum seu conventuum dicti Ordinis affigendum promulget, ut, infra mensem a die intimationis praecepti et affixionis edicti huiusmodi computandum, tam ipse abbas generalis seu praesidens, quam ceteri omnes et singuli eiusdem Ordinis dictorum regnorum religiosi professi debeant et quilibet eorum debeat reassumere antiquum habitum ipsius Ordinis, id est tunicam albam cum caputio magno capiti imponendo, scapularium item regulare album, et cappam cum multiplicibus¹ similiter albam supra caputium, iuxta formam quae eidem Caesari nuncio per litteras impresam transmittitur,

Exequutorem deputat.

Terminum assignat ad habitum deponendum.

§ 4. Fratris insuper praenomen reassumere, et pileo nigro extra conventum uti, prout solebant antequam habitus praedicti mutationem facerent, atque hanc habitus formam continuo retinere; quam sine expressâ eorundem cardinalium seu Sanctae Sedis licentiâ nullatenus immutare

Fratris praenomen reassumere debent.

¹ Vide an recta sit lectio (R. T.).

valeant, sub excommunicationis latae sententiae necnon privationis vocis activae et passivae poenis, eisdem cardinalibus reservatis, in actu contraventionis ipso facto incurrendis: ad quarum poenarum declarationem ab eodem Caesare nuncio contra inobservantes et praemissis non parentes absque aliâ dilatione omnino deveniri,

Clausulam
sublatâ addit.

§ 5. Sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, ac Sedis praedictae nuncios, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi vel interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, auctoritate ac tenore praedictis decernimus.

Contraria au-
fert.

§ 6. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac dicti Ordinis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel aliâ quavis firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Exemplis cre-
di imperat.

§ 7. Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii subscriptis, et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus adhibeatur fides, quae adhiberetur praesentibus, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xix augusti MDCLXI, pontificatus nostri anno xix.

Dat. die 19 augusti 1641, pontif. anno xix.

DCCXX.

Quod commissarii generales Indiarum Ordinis fratrum Minorum regularis observantiae sancti Francisci non possint dispensare in constitutionibus generalibus Ordinis¹.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

Cum, sicut dilectus filius Gaspar Sanchez, fratrum Ordinis Minorum sancti Francisci de Observantiâ nuncupatorum lector iubilatus, et in Romanâ Curia procurator generalis, nobis nuper exponi fecit, licet in capitulo generali dicti Ordinis novissime in aliâ Urbe nostrâ celebrato declaratum fuerit, omnem et quamlibet potestatem, quae in ministro generali reperitur ad dispensandum in statutis generalibus, totam ipsi provenire a capitulo generali, unde quoties ab eodem capitulo generali decreto irritante prohibetur ne in aliquo statuto concedatur absolute dispensatio, aut conditiones ad dispensandum requisitas non observat, eiusdem dispensatio ipso facto irrita evadit; nihilominus, praemissis non obstantibus, commissarii generales Indiarum Ordinis huiusmodi in suis definitoriis, sub praetensâ ministri generalis potestate, in constitutionibus generalibus quandoque absque totius definitorii consensu dispensent, ex quo maxima regularis observantiae relaxatio oritur, frequentesque abusus in eodem Ordine introducuntur: nobis propterea dictus Gaspar procurator generalis humiliter supplicari fecit, ut in praemissis opportune providere de benignitate apostolicâ dignarenur.

Supplicatio.

§ 2. Nos igitur, eundem Gasparem procuratorem generalem huiusmodi specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspen-

¹ Ne iam indicata otiose repetam vide in Constit. Aliâs a nobis, tom. xiv, pag. 294.

sionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censes, huiusmodi supplicationibus inclinati,

Prohibitio
proui in rubri-
ca.

§ 3. Commissariis generalibus Indiarum huiusmodi, ne de cetero in et super eiusdem Ordinis constitutionibus generalibus, cuiuscumque facultatis praeterquam a capitulo generali sibi ad id attributae obtentu, dispensent, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, interdicimus et prohibemus, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus.

Contrarius
derogat.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac Ordinis et provinciarum Indiarum huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel aliâ quavis firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum omnium tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis
credi iubet.

§ 5. Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus adhibeatur fides, quae adhiberetur praesentibus, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxvii augusti MDCXLI, pontificatus nostri anno XIX.

Dat. die 27 augusti 1641, pontif. anno XIX.

DCCXXI.

*Pro bono regimine fratrum Reformato-
rum Strictioris Observantiae Italiae,
quod instituant professoria et lectio-
nem theologiae moralis ac mysticae¹.*

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Militantis Ecclesiae regimini divinâ dispositione praesidentes, ad ea, per quae eunctorum christifidelium, praesertim religiosorum Deo sub reformatione ad arctiorem regularis disciplinae observantiam introductâ vacantium, spirituali directioni, necnon felici progressui consulitur, libenter intendimus, eaque statuimus et ordinamus, quae, rerum, temporum et personarum qualitatibus debite pensatis, ipsorum religiosorum statui conducere in Domino conspiciamus. Ad uberes itaque et suaves fructus, quos dilecti filii fratres Ordinis Minorum sancti Francisci de Observantiâ Reformati nuncupati provinciarum Italiae in praedictâ Ecclesiâ afferunt, mentis nostrae aciem convertentes, quo laudabile eorum institutum maioribus in dies proficiat in viâ Domini incrementis,

De professoriis
instituentis.

§ 1. Motu proprio, et ex certâ scientiâ ac maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, harum tenore, perpetuo statuimus et ordinamus, ut in unâquaque eorundem Reformatorum Italiae provinciâ unum vel duo professoria instituantur, in quibus fratres clerici eiusdem Ordinis, quamprimum probationis seu novitiatus annum compleverint et professionem emiserint regularem, collocentur, in professoriisque huiusmodi unus magister pro quolibet deputetur, qui praedictos fratres clericos in vitâ spirituali, et orandi modo, ac religiosae perfectionis viâ instruat, qui quidem clerici anno, ut minimum, in professoriis huiusmodi com-

¹ De huiusmodi fratribus Reformatis plene notatum est ad Const. *Salvatoris*, ut supra, pag. 54.

morari debeant, et interim nullam scientiam edoceri possint, exceptâ grammaticâ, si eius rudes fuerint.

Et lectione
libro quoque mo-
ralis;

§ 2. Praeterea in duobus aut tribus cuiusque provinciae conventibus theologiae moralis lectio fiat, cui omnes fratres, sacerdotes et clerici bis qualibet hebdomadâ intersint.

Et regulas.

§ 3. In singulis vero conventibus orandi modus doceatur, et Ordinis praedicti regula semel saltem in quaque hebdomadâ praelegatur, huicque praelectioni tam fratres sacerdotes et clerici quam laici interesse teneantur.

Legata non
recipienda.

§ 4. Ad haec fratres Reformati huiusmodi nullum omnino legatum perpetuum cum aliquo aut sine ullo onere, etiam ecclesiis vel sacristiis ipsorum, etiam pro vino ad missarum celebrationem, aut oleo pro lampadibus, vel quacunque re pro altaribus factum recipiant, ipsorumque procuratores aut syndici haeredes legantium ad praestanda eiusmodi legata iudicialiter convenire non possint.

Ornamenta ec-
clesiarum qua-
lia esse debeant.

§ 5. Insuper fratres praedicti ad quascunque processiones, praeterquam ad processionem in festo Corporis Christi, aut aliquam aliam generalissimam, non conveniant, defunctorumque corpora, exceptis iis quae in eorum ecclesiis sepeliuntur, ad sepulturam minime comitentur. Altarium ornamentis deinceps aurum vel inauratio non adhibeatur. Imaginumque seu picturarum eorundem altarium coronides e nucle aut alio eiusdem coloris ligno fiant, nec candelabra aenea recipiantur aut emantur amplius, sed tantummodo lignea e nucle.

De novitiis
recipiendis.

§ 6. Noviti in provinciis praedictis infra annum cum interventu ministri ac duorum definitorum provincialium et duorum guardianorum recipi possint, iuxta decretum felicitis recordationis Clementis Papae VIII praedecessoris nostri hac super re editum. Demum fratres praedicti,

exceptis in infirmariâ illis qui indigerint, particulas ex panno lineo etiam in itinere, sub quocunque praelexu, nequaquam deferant, particulas vero ex panno lanceo illi deferre possint, qui eis loco tunicae uti voluerint.

§ 7. Quocirca dilectis filiis ministris provincialibus ac guardianis, aliisque superioribus quibuscunque dictarum provinciarum, nunc et pro tempore existentibus, in virtute sanctae obedientiae, ac sub poenâ privationis suorum officiorum eo ipso absque aliâ declaratione incurrendâ, committimus et mandamus, ut praesentes nostras litteras, ac omnia et singula in eis contenta, a fratribus sibi subditis inviolabiliter observari curent et faciant; ceteris vero earumdem provinciarum fratribus, etiam in virtute sanctae obedientiae, ac sub privationis vocis activae et passivae aliisque arbitrii nostri poenis eo ipso ut praefertur incurrendis, praecipimus, ut praemissa omnia et singula, prout ad unumquemque eorum spectaverit, exacte et inconcusse observent et adimpleant.

Praesentium
observantia su-
perioribus com-
mittitur.

§ 8. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, etiam in conciliis universalibus editis, ac dicti Ordinis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eisdem Ordini et provinciis, illorumque superioribus, fratribus et personis quibuscunque, sub quibuscunque tenoribus et formis, ac cum quibusvis derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, ac aliâs in contrarium quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi, pro sufficienti illorum¹ derogatione, de illis eorumque totis teno-

Contrariis
derogat.

¹ Vocem *illorum* addimus (R. T.).

ribus specialis, specifica et expressa, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 9. Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticà constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die 1 octobris MDCCXLI, pontificatus nostri anno XIX.

Dat. die 1 octobris 1641, pontif. anno XIX.

DCCXXII.

Quod fratres cuiuscumque gradus et dignitatis commorantes in conventu Araacelitano sint sub obedientiâ et directione commissarii generalis Ordinis.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

Inter multiplices pastoralis officii nostri curas, quibus ingiter premimur, in illam particulariter incumbimus, ut personae, quae sub suavi religionis iugo divinis obsequiis se manciparunt, prospere gubernentur, et, si quâ earum directioni quoquo modo impedimentum afferre cognoscimus, ea removere studemus, prout conspiciamus in Domino salubriter expedire.

1 Edit. Main. legit quae (R. T.).

§ 1. Cum itaque, sicut accepimus, ex multiplicitate superiorum Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantiâ nuncupatorum, et quia nonnulli praetendunt se a superioritate commissarii generalis eiusdem Ordinis exemptos esse vigore cuiusdam statuti in capitulo generali dicti Ordinis Toleti anno MDCCXIII celebrato facti et a nobis confirmati, regularis observantia non modicum detrimentum patiatur:

Motiva huius Constitutionis.

§ 2. Hinc est quod nos, in praemissis opportune providere volentes, dictique statuti tenorem praesentibus pro expresso habentes, motu proprio, et ex certâ scientiâ ac maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, statutum praedictum, tenore praesentium, abolemus, revocamus et annullamus, viribusque et effectum vacuumus, et quod omnes et singuli eiusdem Ordinis fratres, cuiuscumque gradus et dignitatis, ac etiam ultramontanae familiae existentes pro tempore qui¹ in cismontanâ familiâ commorabuntur, sint et esse debeant sub obedientiâ et directione commissarii generalis Ordinis huiusmodi pro tempore existentis, prout erant priusquam statutum praedictum fieret, earundem² tenore praesentium statuimus et mandamus, volumus et ordinamus; sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus.

Mandat prout in rubrica.

§ 3. Non obstantibus statuto praedicto et litteris illius confirmatoriis, ac quibusvis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac aliis dicti Ordinis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ vel

Contrariis derogat.

1 Male edit. Main. legit quae (R. T.).

2 Edit. Main. legit eorumdem (R. T.).

quavis firmitate aliâ roboratis, statulis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eidem Ordini, illiusque superioribus, fratribus et personis quibuscumque in contrarium quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis;

§ 4. Quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro sufficienter expressis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, hac vice duntaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub anno Piscatoris, die XVIII novembris MDCXLI, pontificatus nostri anno XIX.

Dat. die 18 novembris 1641, pontif. anno XIX.

DCCXXIII.

Quod fratres congregationis Iesuatorum S. Hieronymi, ab Ordinariis approbati, sacramentales utriusque sexus fidelium confessiones libere et licite audire valeant, illisque, iniunctis iniungendis, absolutionem salutarem impendere.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

Exordium.

Christifidelium quorumlibet, praesertim regularem vitam profitentium, votis, quae eorum instituti decus et animarum salutem concernunt, libenter annuimus, eaque favoribus prosequimur opportunis, prout conspicimus in Domino salubriter expedire.

Motiva.

§ 1. Aliâs siquidem (postquam felicis recordationis Paulus Papa V praedecessor noster fratribus congregationis Iesuatorum sancti Hieronymi, sub regulâ sancti Augustini, indulserat, ut ad omnes, etiam sacros et presbyteratus ordines promoveri possent, voluerat autem, ut fratres huiusmodi ad sacerdotium promoti neque ullius secularis personae neque al-

terius Ordinis regularis nullo tempore, etiam de cuiuscumque episcopi vel superioris regularis licentiâ, confessiones audire possent, sed tantum illius sacerdotibus, qui ad confessiones audiendas idonei reperti et ab Ordinariis locorum approbati fuissent, liceret aliorum ipsius congregationis religiosorum de sui superioris licentiâ confessiones audire), postmodum recolendae memoriae Gregorius Papa XV etiam praedecessor noster omnibus et singulis eiusdem congregationis fratribus, qui ab Ordinariis locorum approbati forent, ut in parochialibus ecclesiis domorum regularium ipsius congregationis duntaxat parochianorum earundem ecclesiarum sacramentales confessiones audire, ac illis, iniunctis iniungendis, absolutionem impendere salutarem libere et licite valerent, concessit, et aliâs prout in Pauli et Gregorii praedecessorum praedictorum litteris, in simili formâ Brevis desuper expeditis, quarum tenores praesentibus pro expressis haberi volumus, uberius continetur.

§ 2. Cum autem, sicut dilectus filius Antonius Legnanus Laudensis, procurator generalis eiusdem congregationis, nobis nuper exponi fecit, trigintaquinque anni iam elapsi sint, ex quo fratres praedicti ad suscipiendum presbyteratus ordinem per eundem Paulum praedecessorem admissi fuerunt, et ab inde citra litteris et doctrinis ecclesiasticis graviter dent operam: nobis propterea dictus procurator generalis eiusdem congregationis nomine humiliter supplicari fecit, ut concessionem Gregorii praedecessoris praedicti ad quorumvis christifidelium confessiones extendere et ampliare de benignitate apostolicâ dignaremur.

§ 3. Nos igitur, fratres ac procuratorem generalem praedictos specialibus favori-

1 Male ed. Main. legit eo pro ex (R. T.).

Concedit prout in rubrica

bus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ad homine, quavis occasione vel causâ lalis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, omnibus et singulis eiusdem congregationis fratribus, ut, praevio examine et approbatione Ordinarii, in propriis ecclesiis dictae congregationis, etiam non parochialibus, sacramentales secularium, etiamsi non sint eorum parochiani, confessiones audire, illisque, iniunctis iniungendis, absolutionem impendere salutarem libere et licite possint et valeant, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, concedimus et indulgemus.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, et dictae congregationis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, sub quibuscumque tenore et formis, ac cum quibusvis clausulis et decretis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 5. Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra illud adhibeatur, quae ipsi praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xx novembris MDCXLI, pontificatus nostri anno XIX.

Dat. die 20 novembris 1641, pontif. anno XIX.

DCCXXIV.

Methodus exigendi spolia archiepiscoporum et episcoporum ac fructuum ecclesiarum vacantium in insulâ Sardiniae praescribitur¹.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

§ 1. Aliâs, sicut asseritur, felicitis recordationis Pius Papa V praedecessor noster, supplicationibus clarae memoriae Philippi II Hispaniarum regis catholici inclinatus, spolia archiepiscoporum et episcoporum in insulâ Sardiniae metropolitanas et cathedrales ecclesias obtinentium, in dictâ insulâ et extra eam non tamen in Italiâ deeedentium, ac fructus, redditus et proventus earundem ecclesiarum, illarum vacatione durante, ab archiepiscopis et episcopis, quos in ecclesiis huiusmodi vacantibus² succedere contingeret, perpetuo abdicavit, illaque dictis ecclesiis pro illarum fabricâ, structurâ, reparatione et conservatione, ac ornamentorum et paramentorum emptione et mantentione, etiam perpetuo applicavit, ac singulis capitulis singularum ecclesiarum praedictarum, illarumque personis per dictum Philippum regem et eius successores eligendis, ut spolia et fructus huiusmodi percipere, exigere et recuperare possent et valerent, illaque in restaurationem, reparationem et mantentionem, emptionem et conservationem praedictas convertere, ecclesiasque ipsas restaurare, recuperare et conservare, ornamentaque et paramenta praedicta mantinere deberent, concessit

Pius Papa V spolia ecclesiarum pro earum reparatione et ornamentis addidit.

1 Ex Regest. in Secret. Brev.
2 Particulam seu hic delemus (R. T.).

et indulsit, prout in litteris dicti Pii praedecessoris desuper expeditis dicitur uberius contineri.

Cum vero multum pecuniae pro ministrorum mercede insuatur;

§ 2. Cum autem, sicut pro parte clarissimi in Christo filii nostri Philippi Hispaniarum regis catholici, qui etiam insulae praedictae rex existit, nobis nuper expositum fuit, personae ad praemissa electae iudicem computorum, ac prorox dictae insulae pro tempore existens duos oeconomos, et ipse index computorum alios ministros, videlicet computatores, notarios et cursorem, nominare, illisque ac sibi met ipsi mercedem seu salarium assignare consueverint, idque in tantâ quandoque summâ, ut spolia et fructus praedictae fere absorbeat, parumque remaneat, quod in utilitatem ipsarum ecclesiarum, ut praefertur, converti possit: nobis propterea idem Philippus rex humiliter supplicari fecit, ut in praemissis opportune providere de benignitate apostolicâ dignaremur.

Urbanus, assignata oeconomu a prorocho deputando mercede,

§ 3. Nos igitur, earundem ecclesiarum indemnitati, quantum cum Domino possumus, consulere volentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, et quatenus doceatur per legitima documenta de praedictis eiusdem Pii V praedecessoris litteris, et non aliâs, ac salvâ remanente proroegi eiusdem regni Sardiniae pro tempore existenti facultate nominandi unum dumtaxat oeconomum fide et facultatibus idoneum ex personis narratis in eisdem litteris, cum salario ad rationem quatuor vel quinque pro quolibet centenatio quantitatis exactae, praetensum usum nominandi iudices computorum, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, perpetuo tollimus et abolemus.

Episcopis successoribus facultatem datam computa a dicto oeconomio recipiendi,

§ 4. Necnon archiepiscopis et episcopis in dictis ecclesiis pro tempore vacantibus successoribus, ut ipsi, cum assistentiâ duorum de ecclesiarum suarum respective capitulis gratis ac unius computatoris

capitulariter eligendorum, cui quidem computatori, prout etiam notario capitulari de computis rogando, assignetur una dicta ordinaria, recipere possint ab oeconomio ut praefertur deputando rationem exactorum, et cogere debitores ad solutionem ratae quae persolvenda remaneret, eisdem auctoritate et tenore concedimus et indulgemus.

Clausulas addit.

§ 5. Sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus.

Derogat obstantibus.

§ 6. Non obstantibus dicti Pii praedecessoris, quatenus adsint, litteris, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac dictarum ecclesiarum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro expressis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die vii decembris MDCXLI, pontificatus nostri anno xix.

Dat. die 7 decembris 1641, pontif. anno xix.

DCCXXV.

Prohibet quibusvis personis in catalogo universitatis studii generalis Bononiensis non descriptis ne doceant scientias, quae in eadem universitate legi solent¹.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

**Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.**

Exordium.

Uberes fructus, quos in vineâ Domini universitas studii generalis in civitate nostrâ Bononiensi ab antiquissimis temporibus instituta¹, et studiorum mater merito nuncupata, produxit et in dies producit, ac summam erga hanc sanctam Sedem fidem et devotionem, qua ipsa civitas semper enituit, attente considerantes, dignum reputamus, et rationi consentaneum, ut dictae universitatis conservationi, unde non modica in ipsam civitatem dignitas et utilitas redundat, propensis studiis intendamus.

Mandat pro-
ut in rubrica.

§ 1. Supplicationibus itaque dilectorum filiorum regiminis dictae civitatis nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, omnibus et singulis personis, tam secularibus quam ecclesiasticis, etiam regularibus, cuiuscumque status, gradus, conditionis, dignitatis et praecminentiae, ac cuiusvis universitatis, ordinis, congregationis, collegii, confraternitatis, societatis, etiam Iesu, et instituti, quantumlibet qualificatis et privilegiatis, ac speciali notâ et individua mentione dignis, ne quocumque praetextu vel ingenio, aut quaesito colore, vel quorumcumque privilegiorum, concessionum, indultorum et gratiarum, tam in genere quam in specie, a felicitis recordationis Pio V, vel aliis Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris, et Sede praedictâ, etiam motu proprio, et consistorialiter, ac sub quacumque verborum formâ, et ex quacumque causâ, quantumvis piâ, publicâ et favorabili, ac aliâs quomodolibet etiam quandocumque concessorum obtentu seu vigore, in civitate praedictâ², eiusque comitatu, territorio et legatione, quacumque ex scientiis, artibus et facultati-

bus, quae in publico eiusdem universitatis gymnasio docentur et perleguntur, seu doceri et perlegi solent, publice vel secreto docere seu legere et profiteri audeant seu praesumant, nisi personae huiusmodi in publico eiusdem universitatis catalogo, seu albo, *rotulis* vulgo nuncupatis, descriptae sint, sub excommunicationis maioris eo ipso absque aliâ declaratione incurrendae, ac indignationis nostrae, aliisque arbitrii nostri poenis, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, interdicimus et prohibemus.

Clausulae.

§ 4. Sicque, et non aliter, in praemissis per quoscunque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari ac definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus.

Derogatio
contrariorum.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac quorumvis locorum, ordinum, collegiorum, confraternitatum, societatum, etiam Iesu, aliorumque institutorum regularium, et generaliter quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, quibusvis locis, ac ordinibus, congregationibus, collegiis, confraternitatibus, societatibus, etiam Iesu, et institutis, ac eorum superioribus et personis quibuscumque, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et efficacissimis clausulis, ac irritantibus et aliis decretis, in genere vel in specie, ac aliâs in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, approbatis et innovatis; quibus

¹ Male edit. Main. legit *institutam* (R. T.).

² Male edit. Main. habet *civitatem praedictam* (R. T.).

omnibus et singulis, etiamsi pro sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica et expressa, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die x decembris MDCXLI, pontificatus nostri anno XIX.

Dat. die 10 decembris 1641, pontif. anno XIX.

DCCXXVI.

Applicatio nonnullorum reddituum collegii Bononiensis, Montis Alti nuncupati triremibus, Sedis Apostolicae, cum reductione scholarium ad triginta¹.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Sacrum. Saepe convenit, iuxta varietatem eventuum, etiam dispositiones ab initio bene constitutas mutare.

§ 1. Cum igitur felicitis recordationis Sixtus Papa V praedecessor noster, inter multa quae pro servitio Sedis Apostolicae suorumque subditorum, nunc nostrorum, ordinaverat, nedum triremes contra turcas et piratas in oris maritimis maris nostri, tunc sui, Mediterranei, ditioni temporali Sedis Apostolicae adiacentibus, perpetuo retinendas ordinaverit, et pro illarum manutentione tam idem Sixtus quam et fortasse alii Romani Pontifices, etiam praedecessores nostri, quosdam annuos redditus ex introitibus camerae

apostolicae assignaverint, qui tamen reditus magnam hucusque passi sunt diminutionem, sed etiam, ut iuventus Montis Alti, unde idem Sixtus praedecessor originem duxerat, ac aliarum quarundam civitatum, terrarum et oppidorum provinciae Marchiae Anconitanae religiose educaretur et litterarum studiis instrueretur, sicut, dum in minoribus existens cardinalatus honore fungebatur, in praedicto Monte Alto gymnasium publicum instituerat, ita etiam, dum postmodum ad summi apostolatus apicem fuit assumptus, pro ipsa iuventute, ne ob rei familiaris angustiam et inopiam ad altiora litterarum studia progrediendi commoditate destitueretur, nolens occasionem¹ tunc suorum nunc nostrorum subditorum commoditates et profectus procurandi et augendi praetermittere, in civitate Bononiensi, quae omnium liberalium artium doctrinarumque studiis semper florere consuevit, collegium pro quinquaginta scholaribus crexit, quorum octo per ipsius collegii protectorem pro tempore existentem undecumque sibi placuerit, et alii octo per Montis Alti, et tres per Firmi, et alii tres per Asculi, necnon alii tres per Camerini, et duo per Ripae civitatum communitates, alique duo per Offidae, et alii duo per Montis Elpari, necnon alii duo per Montis Florae, et alii duo per S. Victoriae, et alii duo per Porchia, seu Porculae, necnon alii duo per Montis Novem, et alii duo per Patrignoni, et alii duo per Grottatium ad mare, et alii duo per Castignani, alique duo per Forchia, aliàs Furcis, et alii duo per² Montis Monachi, et reliquos per Cusignani terrarum seu oppidorum dictae provinciae communitates ex suis civitatibus et terris seu oppidis praefatis respective, vel, si tot ibidem idonei et apti non reperirentur, aliunde

Et Bononiae collegium Montis Alti pro iuvenum instructione crexit.

¹ Perperam ed. Main. legit *occasionum* (R. T.).

² Praep. *per nos* addimus (R. T.).

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

Sixtus Papa V triremes pro defensione Status ecclesiastici paravit.

Eique beneficia nonnulla ecclesiastica addidit.

Sed cum postea nonnulli in illud abusus irrepererint,

eorum arbitrio (non tamen extra dictam provinciam Marchiae) eligi et nominari deberent; et pro praefatorum scholarium collegii ac ministrorum sustentatione quaedam monasteria, prioratum, ecclesias et beneficia, tam in dioecesi Bononiensi, quam alibi consistentia, quorum fructus valorem annum ducatorum tres millium sexcentorum auri de camerâ non excedere expressum fuit, univerit et applicaverit, eidemque collegio et collegialibus, ac eius per eorum¹ ministris, laboratoribus, colonis et arrendatoribus exemptiones et privilegia diversa concesserit, aliaque disposuerit, prout uberius in suis litteris apostolicis sub plumbo, sub datum Romae, anno Incarnationis Dominicae MDLXXXVIII, xv kalendas decembris, pontificatus sui anno iv, expeditis continetur^{2 - 3}:

§ 2. Verum, quia annis praeteritis ad notitiam⁴, quod scholares in eodem collegio iuxta numerum et qualitates ab eodem Sixto praedecessore nostro praescriptas, et praesertim ex civitatibus, oppidis et locis per eundem Sixtum praedecessorem designatis, non educabantur, immo etiam aliqui exteri nec etiam Sedi Apostolicae subditi eligebantur et in eodem collegio alebantur, quodque aliqua scandala quandoque inter ipsos scholares ac etiam alios fuerant exorta; ideoque, pro opportuno remedio adhibendo, nuper idem collegium visitari fecimus; cumque ex visitatione ad nos transmissâ compertum sit, voluntatem eiusdem Sixti, quoad numerum et qualitates scholarium, praecipue ex locis praedictis, nec etiam ex praefatâ provinciâ Marchiae, fuisse adimpletam,

1 Quid pro *per eorum* legi debeat Ædipus aliquis coniciet; forsán *reclori*, vel *bonorum*, vel *praediorum*, vel *pro tempore*; vide eiusdem Sixti V constitut. *Inter ceteras*, § 10, tom. ix, pag. 52 a (R. T.).

2 Habentur in tom. ix nostrae edit. pag. 45 (R. T.)

3 Syntaxis manet inabsoluta (R. T.).

4 Supple *nostram pervenit* (R. T.).

etiam, ut creditur, ob deficientiam in praedictis locis a Sixto praedecessore designatis tot scholarium qualificatorum, qui in eodem collegio educari voluerint; et propterea, seu aliâs, redditus praedicti collegii fuisse haecenus valde auctos:

§ 3. Ideirco nos, volentes omnibus et singulis abusibus, qui in praedicto collegio tam quoad electionem scholarium, quam quoad alia quaecumque haecenus quomodolibet irrepererunt, convenientem adhibere medelam, et eodem contextu manutentioni dictorum triremium subvenire, et considerantes, quod, si idem Sixtus praedecessor cogitare potuisset tam ipsos abusus postea introductos in electione scholarium et in ipso collegio quam reddituum ipsius collegii augmentum et reddituum pro triremibus assignatorum diminutionem, utique more boni pastoris⁴ familias remedium opportunum ut infra adhibuisset:

§ 4. Nos igitur, tam praefatarum litterarum erectionis eiusdem collegii, quam assignationis pro manutentione praedictarum² triremium, ac instrumentorum ac scripturarum desuper quomodolibet factarum, ac inde sequutorum quorumcumque, necnon actorum seu processus eiusdem visitationis, aliorumque hic forsán de necessitate exprimendorum vel inserendorum tenores, etiam maiores et veriores, pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, motu proprio, certâque scientiâ ac maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, etiam adhibito voto nonnullorum Romanae Curiae praelatorum; quibus acta visitationis discutienda et hoc negocium examinandum commisimus, hae nostrâ perpetuâ constitutione statuimus et ordinamus, quod de cetero eodem collegio triginta tantum scholares recipiantur, alantur et manute-

Urbanus ad eos tollendos, considerans, cumque triremium conservantur,

Triginta tantum scholares in eodem collegio aluntur

1 Si legatur *patris* pro *pastoris*, utique aptius erit (R. T.).

2 Edit. Main. legit *per dictarum* (R. T.).

Ex quo patet
nominationem
n. montium ad al-
ios.

neantur, quodque nominatio et electio ipsorum triginta scholarium spectet ad infrascriptos, scilicet ad protectorem pro tempore existentem quinque scholarium ex praedictâ tamen provinciâ Marchiae Anconitanæ oriundorum, ac Sedi Apostolicæ in temporalibus immediate subditorum, aliorum vero quatuor scholarium electio et nominatio spectet ad Montis Alti, aliorum trium ad Firmi, ac aliorum trium ad Asculi, et aliorum duorum ad Camerini, ac unius ad Ripaetransonæ civitatem, ad singularum vero aliarum terrarum seu oppidorum praedictorum communitates unius scholaris pro quolibet ipsarum terrarum seu oppidorum in eisdem litteris Sixti praedecessoris expressorum, et scholares sint ex locis designatis praedictis, et quatenus ibi non reperiantur idonei et apti, qui in dicto collegio educari velint, tunc saltem ex eâdem provinciâ Marchiae oriundi omnino eligantur, aliâs electio et nominatio nulla sit eo ipso, et contravenientes teneantur eidem collegio expensas et damna reficere.

Superabun-
dantes vero red-
ditus triginta
tribuit.

§ 5. Cumque haecenus, sive ob inobservantiam praedictarum litterarum erectionis, sive aliâs, idem collegium ex superabundantibus redditibus multas acquisitiones locorum montium ac bonorum stabilium in civitate et dioecesi Bononiensi fecerit, et ex praedictâ scholarium diminutione, eisdem civitatibus, terris et locis, seu oppidis, ac provinciae proportionatâ, scilicet ex reductione numeri quinquaginta scholarium ad triginta huiusmodi, impensae victus et aliae erunt in posterum fere pro duabus ex quinque partibus diminutae, et personae eidem collegio et scholaribus inservientes, ac etiam impensae aliâs solitae, erunt etiam minuendae, et propterea, etiamsi ex libris quadraginta duobus millibus monetae bononiensis circiter annui redditus, quem ad praesens collegium habet, medietas dicatur suffi-

ciens pro eiusdem collegii sic ut praemittitur reformati sustentatione et conservatione, nihilominus tenore praesentium ab eodem collegio separamus loca montium et bona stabilia a collegio empta et alia, quae constituent duumtaxat annuum redditum librarum octodecim millium quatuor centum, desumendum tam ex dictis omnibus locis montium ac bonis stabilibus a collegio ex redditum abundantia hactenus in civitate et dioecesi Bononiensi emptis et acquisitis, si sufficiunt, sin minus, etiam ex bonis alienius praedictorum monasteriorum, prioratus, seu ecclesiarum seu beneficiorum unitorum, arbitrio infrascripti exequutoris; quem redditum annuum octodecim millium quatuor centum librarum dictae monetae, ac loca montium et bona stabilia a collegio hactenus empta ac pro residuo bona praedicta per eundem exequutorem assignanda, perpetuo dismembramus, et applicamus eisdem triremibus, et pro illarum sustentatione et manutentione, illisque unimus, annectimus, et incorporamus, firmâ in ceteris remanente earundem litterarum Sixti praedecessoris dispositione, quas confirmamus, et si opus fuerit innovamus, ac observari mandamus.

§ 6. Quocirca committimus et mandamus venerabili fratri Caesari episcopo Civitatis Castelli vicelegato Bononiensi, quatenus praedictam dismembrationem locorum montium, bonorum stabilium emptorum, et aliorum praedictorum, quae sufficiant pro praedicto annuo redditu octodecim millium quatuor centum librarum praedictarum constituendo, et respective applicationem, unionem, annexionem et incorporationem illorum cum aliis annuis redditibus pro earundem triremium sustentatione et manutentione assignatis, et quaecumque alia in praesentibus litteris per nos disposita et ordinata, debitae executioni mandet et exequatur omnibus

Vicelegato
Bononiensi exe-
cutionem com-
mittit.

iuris et facti remediis opportunis, nomine Sedis Apostolicae, in dictam causam manutentionis triremium, possessionem illorum, per se, vel alium, seu alios ab ipso deputandos, assequatur et capiat. Nos enim eidem vicelegato omnem facultatem opportunam et necessariam, etiam procedendi contra quoscumque, illosque cogendi etiam exequutive ac manu regia, concedimus et impertimur.

§ 7. Decernentes praesentes litteras, ac omnia et singula in eis contenta, etiam ex eo quod protector et collegiales dicti collegii, ac communitates et universitates et homines civitatum, terrarum et locorum praedictorum, et quicumque alii in praemissis, seu eorum aliquo, interesse habentes, vel habere quomodolibet pretendentes, eis nullatenus consenserint, et ad hoc vocati aut auditi non fuerint, minusque causae, propter quas praesentes emanarint, deductae, verificate, seu alias sufficienter, aut etiam nullatenus iustificate fuerint, nullo unquam tempore subreptionis, obreptionis, nullitatis, aut invaliditatis vitio, seu intentionis nostrae et alio quovis defectu, etiam quantumvis magno, inexcogitato et substantiali, aut quocumque alio colore, et etiam in corpore iuris clauso, seu occasione vel causa, etiam quantumvis iusta, rationabili et privilegiata, etiam tali quae ad effectum validitatis praemissorum necessario exprimenda foret, impugnari, invalidari, retractari, in ius vel controversiam revocari, aut ad terminos iuris reduci, vel adversus illas restitutionis in integrum, aperiitionis oris, reductionis ad viam et terminos iuris, aut aliud quodcumque iuris, facti, gratiae vel iustitiae remedium impetrari seu quomodolibet concedi, aut impetrato vel concessio quempiam uti, neque ipsas praesentes sub quibusvis similium vel dissimilium gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus aut aliis contrariis

dispositionibus pro tempore quomodolibet faciendis comprehendit¹, sed semper ab illis exceptas, perpetuoque validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac per omnes et singulos, ad quos spectat et quomodolibet spectabit in futurum, inviolabiliter observari, sicque et non alias in praemissis omnibus et singulis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, et S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, ac alios quavis auctoritate et potestate fungentes, in quavis causa et instantia, sublatam eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, ubique iudicari et definiri debere, irritumque et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 8. Non obstantibus piae memoriae Bonifacii Papae VIII de una, et concilii generalis de duabus dietis, ac erectione dicti collegii, litteris apostolicis desuper emanatis, et Pii Papae IV, etiam praedecessorum nostrorum, de gratiis interesse dictae camerae quomodolibet concernentibus infra certum tempus in eadem camera intimandis et registrandis, ac, quatenus opus sit, nostram de non tollendo iure quaesito, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon collegii, civitatum, terrarum, oppidorum et locorum praedictorum, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis eidem collegio, illiusque protectori, collegialibus et ministris, ac communitatibus, universitatibus et hominibus civitatum, oppidorum, terrarum et locorum praedictorum, et quibusvis aliis, sub qui-

Obstat a bus
d. r. g. d.

¹ Deest verbum *posse* (R. T.).

buscumque verborum formis et tenoribus, et cum quibusvis derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis et decretis, concessis, et pluries etiam iteratis vicibus confirmatis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quacvis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum insererentur, praesentibus pro plene et sufficienter insertis ac expressis habentes, harum serie specialiter et expresse ac latissime derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die x decembris MDCXLI, pontificatus nostri anno XIX.

Dat. die 10 decembris 1644, pontif. anno XIX.

DCCXXVII.

Commissio vicecollectori iurium camerae apostolicae in Portugalliae et Algarbiorum regnis circa custodiam, detentionem et translationem quorundam officialium Sedis Apostolicae¹.

Dilecto filio Hieronymo Battaglino, iurium et spoliolum camerae nostrae apostolicae in Portugalliae et Algarbiorum regnis debitorum vicecollectori,

Urbanus Papa VIII.

Dilecto fili,
salutem et apostolicam benedictionem.

Cum non sine gravi animi nostri molestia nobis innotuerit in istis regnis Portugalliae et Algarbiorum fuisse, praetextu assertorum excessuum, seu delictorum

gravium, carceratos aut alias detentos auctoritate laicali venerabilem fratrem archiepiscopum Bracharensem, ac inquisitorem maiorem in ipsis regnis, commissariumque sanctae cruciatuae, qui sunt nostri et Sedis Apostolicae officiales, aliasque personas ecclesiasticas, inter quas aliquae in dignitate ecclesiastica etiam episcopali sunt constitutae, quarum causarum cognitio, iuxta sacros canones sacraque concilia universalia, ad nos spectat:

§ 1. Ideo, ut archiepiscopus, ac inquisitor, commissarius et personae ecclesiasticae praedictae nomine nostro et Sedis Apostolicae retineantur pro pastoralis sollicitudine nostra providere volentes, tibi per praesentes committimus et mandamus, ut apud omnes et singulos, quos opus erit, instes, seduloque cures, ut archiepiscopus, ac inquisitor, commissarius, aliaeque personae ecclesiasticae praedictae tibi tradantur seu consignentur, eosque nostro et Sedis Apostolicae nomine recipias et detineas, seu detineri facias, ac illos personae seu personis minime suspectis, sed quibus confidere possis, committas, ab eisque de illis tuto et fideliter nomine praedicto custodiendis et tenendis iuramentum recipias, illosque de loco ad locum, prout tibi videbitur et expedire iudicaveris, transferas, seu transferri facias; ita tamen, ut eorum custodia, detentio et translatio huiusmodi sumptibus et expensis ac periculo et expensis et risico illorum, quorum iussu et auctoritate carceribus mancipati seu alias detenti fuerunt, omnino fiat et fieri debeat.

§ 3. Nos enim tibi praemissa, aliaeque omnia et singula quae in illis et circa ea necessaria fuerint, seu quomodolibet opportuna, etiamsi talia forent quae specifice et expressam requirerent mentionem, faciendi, dicendi, gerendi et exequendi plenam et amplam facultatem, apostolicam

¹ Vicecollectori spoliolum committit, ut eos in custodiam recipiat et tradat;

¹ Refert noni-
stros Sedis Apo-
stolicae a pote-
estate. Incah
fuisse detentos.

² Necessaria-
que ad hoc fa-
cultates ei tri-
buit.

auctoritate, tenore praesentium, concedimus et impertimur.

Derogat ob-
stantibus.

§ 4. Non obstantibus, quatenus opus sit, felicis recordationis Bonifacii Papae VIII praedecessoris nostri de unâ, et concilii generalis de duabus dietis, aliisque apostolicis, ac in conciliis universalibus, provincialibusque et synodalibus editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ac dictorum regnorum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore perman-suris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XVI decembris MDCXLI, pontificatus nostri anno XIX.

Dat. die 16 decembris 1641, pontif. anno XIX.

DCCXXVIII.

Facultas vicecollectori in Portugalliâ absolvendi illos, quorum iussu, operâ et consilio nonnullae personae ecclesiasticae carceribus mancipatae fuerant¹.

Dilecto filio Hieronymo Battaglino, iurium et spoliolum camerae apostolicae in Portugalliae et Algarbiorum regnis debitorum vicecollectori,

Urbanus Papa VIII.

**Dilecte fili,
salutem et apostolicam benedictionem.**

Refert mini-
stros Sedis Apo-
stolicae a laicis

§ 1. Cum non sine gravi animi nostri molestiâ nobis innotuit in istis regnis Por-

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

tugalliae et Algarbiorum fuisse, praetextu assertorum excessuum seu delictorum gravium, carceratos, aut aliâs delictos auctoritate laicali venerabilem fratrem archiepiscopum Bracharensem, ac inquisitorem maiorem in ipsis regnis, commissariumque sanctae cruciatae, qui sunt nostri et Apostolicae Sedis officiales, aliasque personas ecclesiasticas, inter quas aliquae in dignitate ecclesiasticâ, etiam episcopali, sunt constitutae, quarum causarum cognitio iuxta sacros canones sacraque concilia universalia ad nos spectat:

§ 2. Hinc est quod nos, illorum, quorum iussu et facto archiepiscopus ac inquisitor et commissarius aliaeque personae ecclesiasticae praedictae carceribus mancipati fuerunt seu detinentur, animarum salutem pro paternâ nostrâ claritate consulere volentes, tibi omnes et singulos, quorum iussu, auctoritate, facto, consilio, auxilio, ope et operâ dicti archiepiscopus, inquisitor et commissarius, aliaeque personae ecclesiasticae praedictae capti, carcerati et detenti fuerunt et sunt, si absolutionem a te humiliter petierint, ac si et postquam ipsi archiepiscopus, inquisitor, commissarius, aliaeque personae ecclesiasticae praedictae et eorum quilibet tibi realiter et cum effectu traditi seu consignati fuerint, ab excommunicationis, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, quas propterea incurrerunt, auctoritate nostrâ in formâ Ecclesiae consuetâ absolvendi et liberandi plenam et amplam facultatem, eâdem auctoritate, tenore praesentium, concedimus et impertimur.

§ 3. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ac dictorum regnorum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et

carceri fuisse
mancipatos.

Vicecollectori
spoliolum facultatem
tribuit
eos qui partem
habuerunt in
illa carceratione,
a censuris
absolvendi.

Contraria tollit.

consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xvi decembris MDCXLI, pontificatus nostri anno XIX.

Dat. die 16 decembris 1644, pontif. anno XIX.

DCCXXIX.

Declaratio et moderatio facultatum eminentissimorum et reverendissimorum DD. cardinalium archipresbyterorum, ac protectorum et titularium ecclesiarum et locorum piorum Urbis.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Fredericus

Quamvis Romani Pontifices praedecessores nostri, eorum motu proprio, certaque scientiâ ac maturâ deliberatione, deque apostolicae potestatis plenitudine, concesserint S. R. E. cardinalibus archipresbyteris ecclesiarum seu basilicarum S. Ioannis in Laterano, S. Petri, et S. Mariae Maioris de Urbe facultatem per se ipsos suosque vicarios et iudices cognoscendi et terminandi omnes et singulas causas ac lites, tam active quam passive motas et movendas, inter ipsas basilicas, earumque capitula, canonicos, beneficiatos, clericos, cappellanos, aliosque eis inservientes ex unâ, ne a servitio basilicarum huiusmodi retrahantur¹, et quoscumque alios ex alterâ partibus, privative

quoad vicarium aliosque iudices Urbis, etiamsi ageretur de obligationibus cameralibus, et aliàs, prout in eorum litteris et motibus propriis uberius continetur:

§ 1. Nihilominus, ut acceperamus, praetextu praedictarum facultatum ac privilegiorum in eis contentorum, ipsisque basilicis ac illis inservientibus concessorum, quidam abusus etiam tempore praedecessorum nostrorum irreperant, in aliorum tribunalium et colligantium praedictorum. Idcirco congregatio praelatorum aliàs a nobis super inhibitionibus et *non gravetur* cursum iustitiae impredientibus deputatorum, ad tollendos et evitandos eosdem aliosque abusus, decrevit, quod iidem cardinales praedictarum basilicarum archipresbyteri, eorumque vicarii, non concederent inhibitiones generales, sed particulares tantummodo, citatâ parte, et iuxta terminos earundem facultatum et privilegiorum dumtaxat, et aliàs concessae non servarentur, libereque eis non obstantibus fieri posset exequutio, quodque emphyteutae, inquilini, coloni, affictuarii et conductores non gauderent privilegiis praedictis, nisi quando ageretur de interesse ecclesiae, et ecclesia esset in causâ. Cumque postmodum experientiâ rerum magistrâ compertum fuerit, nobisque etiam pluries occasione signaturae gratiae innotuerit, ex observantiâ facultatum et privilegiorum praedictorum aliâ Urbis tribunalia impediri, ac colligantibus detrimentum fieri, quando non agitur de bonis, iuribus, seu redditibus ipsarum basilicarum, vel quando canonici, beneficiati, clerici, capellani, aut alii eisdem basilicis inservientes sunt actores:

§ 2. Propterea, volentes iustitiam aequâ lance omnibus ministrari, motu proprio, certaque scientiâ ac maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, hac nostrâ constitutione perpetuâ, nedum decreta praedictae

Causae huius Constitutionis.

Declaratio ac moderatio facultatum domini archipresbyterorum ac protectorum ecclesiarum Urbis.

¹ Edit. Main. legit *retrahentur* (R. T.).

congregationis confirmamus et approbamus, suppletes omnes et singulos defectus, etiam substantiales, si qui in eis quomodolibet intervenerint, seu intervenisse dici possint, sed etiam statuimus et ordinamus, quod, quando agitur de bonis, iuribus, seu exigendi redditibus¹ ipsarum basilicarum, sive praebendarum, cappellaniarum, beneficiorum, administrationum, officiorum, seu onerum in praedictis basilicis existentium, tunc active agendum sit coram eisdem cardinalibus archipresbyteris, sive eorum vicariis, vel iudicibus per eosdem cardinales deputatis, et pro tempore deputandis; quando autem agitur de aliis bonis, rebus vel iuribus quibuscumque, tunc, si canonici, beneficiati, clerici, capellani, aliique ipsis basilicis inservientes erunt rei, pariter conveniri debeant coram eisdem cardinalibus archipresbyteris, seu eorum vicariis, vel iudicibus praedictis, etiamsi convenirentur vigore obligationis cameralis, si vero fuerint actores, tunc praedictis privilegiis non gaudeant, nec possint reos ad forum cardinalium archipresbyterorum quoquomodo trahere. Ac insuper, quia ex facultatibus, etiam motu, scientiâ, deliberatione et potestate paribus, quacumque de causâ quantumlibet favorabili et piâ, ac aliâs quomodolibet concessis eiusdem sanctae Romanae Ecclesiae cardinalibus, monasteriorum monialium, ecclesiarum, etiam collegiarum, collegiorum, hospitalium, confraternitatum, archiconfraternitatum, seu quorumcumque aliorum locorum piorum de Urbe, illorumque bonorum, rerum et personarum quarumcumque apud nos et Sedem Apostolicam protectoribus, sive ipsarum ecclesiarum titularibus, similia impedimenta, damna et praeiudicia nasci et emergere nedum accepimus, sed etiam comperimus; propterea praefatas ordinationes et statuta, quoad facultates

dictorum cardinalium archipresbyterorum, ut praemittitur, factas et facta, in futurum etiam quoad praedictos cardinales protectores, et monasteria monialium, ecclesias, etiam collegiatus, collegia, hospitalia, confraternitates, archiconfraternitates, aliaque loca pia de Urbe praedicta, eorumque bona, res et personas quaslibet ipsis cardinalibus tam ratione protectionis quam ratione tituli ac aliâs quovis nomine nunc et pro tempore per nos et Romanos Pontifices etiam successores nostros commissas et commissas, perpetuo in omnibus et per omnia inviolabiliter observari volumus et mandamus.

§ 3. Praesentes quoque litteras, ac omnia et singula in eis contenta, etiamsi cardinales archipresbyteri et protectores, aliaeque personae praedictae, et ceteri quicumque in praemissis interesse habentes, aut habere quomodolibet praetendentes, illis non consenserint, nec ad ea vocati, citati et auditi, minusque causae, propter quas praesentes emanarunt, adductae, aut sufficienter, vel etiam nullatenus iustificatae fuerint, nullo unquam tempore de subreptionis, obreptionis, nullitatis aut invaliditatis vitio, intentionis nostrae aut alio quovis defectu, etiam quantumvis magno, inexcogitato et substantiali, sive etiam ex eo quod in praemissis seu eorum aliquo solemnitates et quaevis alia servanda et adimplenda servata et adimpleta non fuerint, aut ex quovis alio capite a iure vel facto aut statuto vel consuetudine aliquâ resultante, seu etiam enormis, enormissimae et totalis laesionis, aut quocumque alio colore, etiam in corpore iuris clauso, seu occasione vel causâ, etiam quantumvis iustâ, rationabili et privilegiatâ, et tali quae ad effectum validitatis praemissorum necessario exprimenda foret, aut quod de voluntate nostrâ huiusmodi et aliis superioribus expressis seu relatis nihil ullibi ap-

Clausulas praeservativas apostolice.

¹ *Legerem seu redditibus exigendis* (R. T.).

pareret, seu aliter probari posset, notari, impugnari, invalidari, retractari, in ius vel controversiam revocari, ad terminos iuris reduci, vel adversus illas restitutionis in integrum, apositionis oris, reductionis in viam et terminos iuris, aut aliud quodcumque iuris, facti, gratiae vel iustitiae remedium impetrari, seu quomodolibet concedi, aut impetrato vel concesso quempiam uti, seu se iuvare in iudicio vel extra non¹ posse, neque ipsas praesentes sub quibusvis similium vel dissimilium gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, aut aliis contrariis dispositionibus pro tempore quomodolibet faciendis comprehendendi, sed semper ab illis exceptas, perpetuoque validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac per omnes et singulos, ad quos spectat et quomodolibet spectabit, inviolabiliter observari,

Clausula
lat.

§ 4. Sicque, et non aliter, in praemissis omnibus et singulis per quoscunque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac praedictos aliosque sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos, et alios quavis auctoritate et potestate fungentes, in quavis causâ et instantiâ, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus.

Clausula de-
rogatoria

§ 5. Non obstantibus praemissis, ac, quatenus opus sit, regulâ nostrâ de iure quaesito non tollendo, et quibusvis aliis cancellariae apostolicae regulis, ac pia memoriae Pii Papae IV etiam praedecessoris nostri de gratiis quaecumque inte-

resse camerae apostolicae concernentibus infra certum tunc expressum tempus in eâ praesentandis, insinuandis et registrandis, ac quibusvis aliis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac etiam, quatenus opus sit, ipsarum ecclesiarum seu basilicarum, monasteriorum, collegiorum, confraternitatum, archiconfraternitatum, hospitalium et aliorum locorum piorum praedictorum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, ipsis ecclesiis, seu basilicis, illarumque cardinalibus archipresbyteris, sive eorum vicariis, ac monasteriis, collegiis, confraternitatibus, archiconfraternitatibus, hospitalibus et aliis locis piis praefatis, nec non eisdem cardinalibus monasteriorum, ecclesiarum, aliorumque piorum locorum praedictorum protecto-ribus, et aliis personis praedictis, sub quibusvis verborum tenore et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, ac aliâs in contrarium quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum omnium et singulorum tenores, etiam maiores et veriores, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, specialiter et expresse derogamus, ac derogatum esse volumus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xxiii decembris MDCXLI, pontificatus nostri anno xix.

Dat. die 23 decembris 1641, pontif. anno xix.

¹ Particulam *non* nos addimus (R. T.).

DCCXXX.

*Fratribus Minoribus Ordinis sancti Francisci de Observantia et Reformatis regni Franciae acque ius tribuitur laicos ad Tertiariorum habitum admit-
tendi.*

**Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.**

Narrativa de
litteris Pauli
PP. V super hac
e editis.

Aliàs (per tunc existentem Tertii Ordinis sancti Francisci de Poenitentia Reformatorum nuncupatorum regni Franciae procuratorem generalem, felicitis recordationis Paulo Papa V praedecessori nostro exposito, quod quondam Ioannes del Hierre, Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantia etiam nuncupatorum dum viveret minister generalis, habitum notitia, quod nonnullae summâ pietate fulgentes personae in regno Franciae existebant, quae ad imitationem sancti Ludovici et sancti Ivonis eiusdem nationis ad tertiam regulam sancti Francisci, pro secularibus a recolendae memoriae Nicolao Papa IV etiam praedecessore nostro editam, recipi desiderabant, dictus Ioannes minister generalis, piis illorum votis volens annuere, ex indulto sibi a Sede Apostolicâ concessio, per suas patentes litteras plenariam et omnimodam potestatem provinciali, omnibusque guardianis domorum fratrum dicti Tertii Ordinis sancti Francisci Reformatorum eiusdem regni Franciae concesserat, ut quascumque utriusque sexus personas ad observationem regulae dicti Nicolai praedecessoris iuxta eiusdem Ordinis statuta recipere, vestire, regere et congregare libere et licite possent et valerent, et, si eatenus aliquae a dictis fratribus factae fuissent receptiones huiusmodi personarum, tanquam validas confirmaverat et approbaverat, ac insuper provinciali et guardianis praedictis potestatem plenam concesserat, ut quibuscumque personis de suâ congregatione be-

nemeritis, quae ipsius bonorum spirituum omnium participes fieri desiderabant, litteras filiationis nuncupatas impendere possent, prohibueratque etiam fratribus dicti Ordinis sancti Francisci de Observantia, ne quempiam habitu Tertiariorum, absque dicti provincialis consensu, vestirent, vel eos reciperent, sed tantum liceret eidem provinciali et superioribus praedictis eosdem vestire et recipere) idem Paulus praedecessor, supplicationibus eiusdem procuratoris generalis sibi desuper porrectis inclinatus, praedictas concessionem et desuper expeditas litteras patentes dicti Ioannis ministri generalis confirmavit, ac tunc et pro tempore existentibus provinciali omnibusque guardianis domorum fratrum dicti Tertii Ordinis sancti Francisci Reformatorum eiusdem regni Franciae, ut quascumque utriusque sexus personas ad observationem regulae per dictum Nicolaum praedecessorem, ut praefertur, editae iuxta statuta praedicta recipere, et ad habitum in dictâ regulâ descriptum admittere, et personae sic admissae omnibus et singulis privilegiis, libertatibus, immunitatibus, exemptionibus, indultis et gratiis, quibus in aliis regnis et provinciis ad habitum huiusmodi admissi de iure, usu, consuetudine, aut aliàs quomodolibet utebantur, potiebantur et gaudere poterant quomodolibet in futurum, similiter et pariformiter (quoad exemptionem, tantum iuxta praescriptum Lateranensis concilii ultimo loco celebrati) uti, potiri et gaudere libere et licite possent et valerent concessit, et aliàs prout in eiusdem Pauli praedecessoris in simili formâ Brevis die xiv martii mdcxiii desuper expeditis litteris¹, quarum tenores praesentibus pro sufficienter expressis et insertis haberi volumus, uberius continetur.

¹ Quas non puto esse in *Bullario* (n. t.).

Frates de
Observantiâ ex-
ponunt humi-
litem Tertiarios
sibi fuisse sem-
per subiectos.

§ 2. Cum autem, sicut nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Ignatii le Gault commissarii generalis ac ministrorum provincialium aliorumque fratrum Minorum dicti Ordinis sancti Francisci de Observantiâ eiusdem regni Franciae expositum fuit, iam inde ab exordio dicti Ordinis sancti Francisci nunquam dubitatum vel controversum fuerit, quin fratres eiusdem Ordinis sancti Francisci de Observantiâ ius, potestatem et usum dandi personis secularibus habitum dicti Tertii Ordinis a sancto Francisco instituti eorumque curam spiritualem gerendi habuerint, quinimo ipsi fratres dicti Tertii Ordinis in communi viventes iuxta regulam a pia memoriae Sixto Papa IV etiam praedecessore nostro approbatam sub curâ et regimine fratrum Minorum praedictorum semper extiterint, ac iuxta similis memoriae Clementis VIII et eiusdem Pauli V Romanorum Pontificum, etiam praedecessorum nostrorum, et nostras in simili formâ Brevis litteras universi fratres dicti Tertii Ordinis sancti Francisci in communi viventes et in regno praedicto existentes ministro necnon commissario in eodem regno generalibus eiusdem Ordinis sancti Francisci de Observantiâ subsint, Paulique praedecessoris huiusmodi litterae fratribus Minoribus praedictis neque citatis neque auditis emanaverint: nobis propterea pro eorundem commissarii generalis ac ministrorum provincialium et fratrum praedictorum parte fuit humiliter supplicatum, ut in praemissis opportune providere de benignitate apostolicâ dignemur.

Urbanus declarat per Paulum V litteras nullius in fuisse derogatum.

§ 3. Nos igitur, exponentes praedictos specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ

latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, per primodictas Pauli praedecessoris praedicti litteras non fuisse nec esse sublatum fratribus Minoribus dicti Ordinis sancti Francisci, tam de Observantiâ quam Reformatis seu Recollectis eiusdem regni Franciae, ius et facultatem, quibus hucusque usi sunt, tradendi et exhibendi personis in seculo viventibus habitum tertiariorum huiusmodi, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, declaramus, et, quatenus opus foret, iisdem fratribus Minoribus ius et facultatem huiusmodi confirmamus.

§ 4. Sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus.

Clausulas ad-
dit.

§ 5. Non obstantibus praedictis Pauli praedecessoris praedicti litteris, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon Ordinum praedictorum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Derogat ob-
stantibus.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub anulo Piscatoris, die xxv ianuarii mdcxlii, pontificatus nostri anno xix.

Dat. die 25 ianuarii 1642, pontif. anno xix.

DCCXXXI.

Prohibitio ne in ecclesiis civitatis et dioecesis Hispalensis sumatur tabaccum.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

Exordium.

Cum ecclesiae divino cultui dicatae domus sint orationis, easque propterea omnis sanctitudo deceat, merito nos, quibus cunctarum per orbem universum ecclesiarum cura a Deo commissa est, advigilare convenit, ut ab eisdem ecclesiis quicumque actus profani et indecentes procul arceantur. Itaque, cum, sicuti pro parte dilectorum filiorum decani et capituli ecclesiae metropolitanae Hispalensis nobis nuper expositum fuit, pravus in illis partibus sumendi ore vel naribus tabaccum vulgo nuncupatum usus adeo invaluerit, ut utriusque sexus personae, ac etiam sacerdotes et clerici, tam seculares quam regulares, clericalis honestatis immemores, illud passim in civitatis et dioecesis Hispalensis ecclesiis, ac, quod referre pudet, etiam sacrosanctum missae sacrificium celebrando sumere, linteaque sacra foedis, quae tabaccum huiusmodi proicit, excrementis conspurcare, ecclesiasque praedictas tetro odore inficere, magno cum proborum scandalo rerumque sacrarum irreverentiâ, non reformident:

Usum tabacci in ecclesiis prohibet Pontifex sub excommunicationis latae sententiae poena.

§ 1. Hinc est quod nos, ut abusus tam scandalosus ab ecclesiis huiusmodi prorsus eliminetur pro pastoralis nostrae sollicitudine providere, ac decanum et capitulum praefatos specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ad hominem, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, ha-

rum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus ipsorum decani et capituli nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, omnibus et singulis utriusque sexus personis, tam secularibus quam ecclesiasticis, etiam cuiusvis ordinis, instituti, ac militiarum, etiam hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani, regularibus, quomodolibet qualificatis et quantumlibet privilegiatis et exemptis, etiam speciali notâ et expressione dignis, ne de cetero in quibuscumque civitatis et dioecesis praedictarum ecclesiis earumque atriis et ambitu tabaccum, sive solidum, vel in frusta concisum, aut in pulverem redactum, ore vel naribus aut fumo per tubulos et aliâs quomodolibet sumere audcant vel praesumant, sub excommunicationis latae sententiae eo ipso absque aliquâ declaratione per contrafacientes incurrendae poenâ, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, interdicimus et prohibemus.

§ 2. Quocirca venerabili fratri archiepiscopo Damiatensi moderno et pro tempore existenti nostro et Apostolicae Sedis in regnis Hispaniarum nuncio per praesentes committimus et mandamus, quatenus, per se, vel alium, seu alios, praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, ubi et quando opus fuerit, solemniter publicans, faciat illas et in eis contenta huiusmodi ab omnibus ad quos spectat inviolabiliter observari; contradictores quoslibet et rebelles, ac prohibitioni huiusmodi non parentes, per censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postpositâ, compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Exequutores depolat.

§ 3. Non obstantibus felicis recordationis Bonifacii Papae VIII praedecessoris nostri de unâ, et in concilio generali editâ de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate praesentium in

Contrariis derogat.

iudicium non trahatur, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, etiam conciliaribus, neenon ecclesiarum praedictarum, ac quorumvis ordinum, congregationum et institutorum regularium, ac militiarum, etiam hospitalis sancti Ioannis Hierosolymitani, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, stabilimentis, usibus et naturis, ac ordinationibus capitularibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illarum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque; aut si aliquibus vel alicui conuictim vel diuim sit ab eâdem Sede indultum, quod excommunicari, suspendi vel interdicti non possint per litteras non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

Exco-
municatio
transmissa
non potest.

§ 4. Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus adhibeatur fides, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub anulo Piscatoris, die xxx ianuarii MDCXLII, pontificatus nostri anno XIX.

Dat. die 30 ianuarii 1642, pontif. anno XIX.

DCCXXXII.

Declaratio circa exactionem taxae collegio subdiaconorum Sedis Apostolicae assignatae ratione provisionum ecclesiarum palliis insignitarum.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

§ 1. Dudum felicitis recordationis Sixtus Papa V praedecessor noster, ex certis tunc rationabilibus causis adductis, et abusus et scandalis, quae circa exactionem taxae emolumentorum ratione ecclesiarum palliis insignitarum collegio subdiaconorum apostolicorum de numero participantium debitorum irrepserant, cum interdum emolumenta ipsa iidem subdiaconi etiam per retentionem palliorum perciperent, opportunum remedium adhibere volens, sub datum videlicet nonis decembris, pontificatus sui anno II, motu suo proprio, per eum habitâ consideratione, quod Romani Pontifices taxas et emolumenta huiusmodi, tamquam primitias fructuum inferioris ecclesiae vacantis pro stipendiis officialium Sedis Apostolicae et conservatione universalis Ecclesiae militantis assignauerant, tunc et pro tempore existentibus subdiaconis praedictis, quod, de quarumcumque ecclesiarum patriarchalium et metropolitanarum, vel aliâs de iure, consuetudine aut privilegio palliis huiusmodi insignitarum, etiam titularium, etiam in partibus infidelium existentium, fructibus, in litteris super earum provisionibus imposterum conficiendis expressis et taxatis, quinque florenos auri pro quolibet centenariio inter¹ ipsos subdiaconos de numero participantium tantum iuxta eorum constitutiones seu consuetudines dividendos et distribuendos, ceteraque iura et emolumenta percipere et exigere libere et licite possent, plenam et liberam licentiam et facultatem apostolicâ auctoritate perpetuo concessit, ac tunc et pro tempore existentibus plumbi collectoribus, seu plumbatoribus apostolicis, sub ducentorum ducatorum, ipsis subdiaconis pro unâ, et pro alterâ medietatibus

Sixtus V quid voluit circa taxam, de qua in rubrica, ad tollendos abusus.

¹ Vocem *inter* nos addimus (B. T.)

piis locis arbitrio suo applicandorum, poenā commisit et mandavit, ne postea litteras quascumque super huiusmodi ecclesiis expeditas vel expediendas plumbarent, aut plumbatas partibus restituerent, nec restitui permitterent, nisi prius de summā singulorum quinque florenorum pro quolibet centenariū huiusmodi eisdem subdiaconis foret integre satisfactum, et de satisfactione constaret per chirographum receptoris dictorum subdiaconorum, sive eorum decani vel prodecani manu signatum, vel per appositionem manus eiusdem in litteris praefatis loco congruo, ad instar ceterorum officialium similes taxas habentium et exigentium.

§ 2. Voluit autem dictus Sixtus praedecessor, et districtius prohibendo mandavit, ne ipsi subdiaconi, ultra dictam taxam, pro substitutione ac dote dictorum officialium percipi solitam, ceteraque iura et emolumenta consueta praedicta, quicquam aliud pro ipso pallio neque ratione confectionis, benedictionis sive traditionis eiusdem exigere aut accipere (sub quingentorum ducatorum, ipsis ecclesiis a quibus acceperant pro unā, et pro alterā mediolatibus locis piis arbitrio pro tempore existentis Romani Pontificis applicandorum, poenā) auderent seu praesumerent, et aliās, prout in cedula motus proprii eiusdem Sixti praedecessoris, sub datum nonis decembris, pontificatus sui anno II, et in litteris apostolicis desuper per piaē memoriae Gregorium XIV etiam praedecessorem nostrum, cum ipse Sixtus antequam eius litterae desuper conficerentur, sicut Domino placuit, rebus fuerit humanis exemptus, confectis¹ plenius continetur.

§ 3. Cum autem, sicut nobis nuper innotuit, etiam post litteras huiusmodi antiqui perduraverint, vel novi abusus circa exactionem taxae praefatae subdiacono-

rum, et forsā peiores prioribus, irrepserint, et propterea officii nostri partes esse existimemus huiusmodi abusibus, ne ulterius etiam cum non modico fidelium scandalo serpant, opportunum remedium adhibere, motu proprio, non ad alicuius nobis desuper oblatae petitionis instantiam, sed ex certā scientiā merāque deliberatione nostris, ac de apostolicae potestatis plenitudine, ex voto etiam congregationis quorundam praelatorum per nos desuper ad id in specie deputatorum, easdem cedulam Sixti et litteras Gregorii praedecessorum praedictorum hac nostrā constitutione perpetuā, ut infra, declaramus, et ab omnibus deinceps inconcusse observari mandamus, videlicet:

§ 4. Quod subdiaconi praefati, nunc et pro tempore existentes, non solum sub eisdem poenis inflictis et comminatis, sed etiam sub excommunicationis maioris latae sententiae, et privationis subdiaconatum et aliorum per eos obtentorum officiorum et beneficiorum ecclesiasticorum quorumlibet, ipso facto absque aliā declaratione et citatione incurrendis, et aliis arbitrio Romani Pontificis pro tempore infligendis poenis, taxam ad rationem quinque florenorum pro quolibet centenariū eis ut praefertur assignatam in tot ducatis auri de camerā, prout alii officiales cancellariae et camerae apostolicarum participantibus earum ratas respective recipiunt et exigunt, et non quidem pro ipso pallio, seu occasione pallii, vel ratione confectionis, benedictionis, propositionis, sive traditionis eiusdem pallii, sed dumtaxat, ut praefertur, in actu expeditionis litterarum apostolicarum super provisionibus ecclesiarum palliis insignitarum, licet ante vel post traditionem ipsius pallii expediantur; et, quoad¹ eas quae in partibus infidelium consistunt et nullos redditus habent, nihil omnino; quo vero ad eas,

Quibus remedium adhibet Pontifex hac ut constituitur.

Nihilominus novi abusus circa taxae praefatae exactionem sunt orti.

¹ Nec Sixti nec Gregorii litt. cit. adsunt (R.T.).

¹ Male edit. Main. legit *quod pro quoad* (R. T.).

quae in dictis infidelium partibus consistunt et aliquos redditus habent, ad ratam quantitatis reddituum; et, quoad eas quarum taxae per speciale mandatum Romani Pontificis pro tempore existentis perpetuo vel ad tempus ad minorem summam reducuntur, iuxta reductionem; et, quoad numeros qui ad centum non ascendunt, ad taxam numerorum huiusmodi respective dumtaxat, et nihil ulterius, etiam a sponte dantibus et offerentibus exigant et recipiant, aut exigere et recipere praesumant: et ad hunc effectum, pro perpetua et inconcussa praesentium et contentorum in eis observatione, commissionem et mandatum plumbi collectoribus, sive plumbatoribus, necnon prohibitionem dictis subdiaconis per dictas cedulam Sixti et litteras Gregorii praedecessorum ut supra factam, poenasque in eis contentas, ad quarum exactionem manu regia et via executiva, nulla praevia citatione, procedi posse volumus, per easdem praesentes innovamus.

Clausula praeservativa.

§ 5. Decernentes easdem praesentes de subreptionis vel obreptionis vitio, aut intentionis nostrae vel quopiam alio defectu, notari vel impugnari, aut ad viam et terminos iuris reduci, seu adversus illas quodcumque iuris, gratiae vel facti remedium impetrari nunquam posse;

Clausula sublata.

§ 6. Sicque et non alias per quoscumque iudices ordinarios vel delegatos, quavis auctoritate fungentes, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos et vicelegatos, dictaeque Sedis nuncios, sublati eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, irritumque et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogat contrarius.

§ 7. Non obstantibus praemissis, ac, quatenus opus sit, nostra regulam de non

tollendo iure quaesito, et aliis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac collegii subdiaconorum huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel alia quavis firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, etiam antiquissimis, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis, necnon aliis quae idem Sixtus et Gregorius praedecessores praefati voluerunt non obstande; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica et expressa, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, eorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, latissime ac plenissime, ad effectum praemissorum, specialiter et expresse harum serie derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub anulo Piscatoris, die VII februarii MDCXLII, pontificatus nostri anno XIX.

Dat. die 7 februarii 1642, pontif. anno XIX.

DCCXXXIII.

Confirmantur nonnulla antiqua decreta et statuta a notariis auditoris camerae pro bono gubernio tribunalis dicti auditoris camerae et substitutorum renovata¹.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii notarii tribunalis curiae causarum camerae apostolicae generalis audi-

Notarii quaedam antiqua statuta renovant et iure iurando firman-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

toris, quod ipsi, pro felici dicti tribunalis suorumque iuvenum et substitutorum gubernio, atque etiam pro bono publico, cum interventu et praesentia ipsius camerae apostolicae generalis auditoris, nonnulla decreta et statuta antiqua renovarunt, ampliaverunt et inter se medio iuramento stabiliverunt tenoris subsequentis, videlicet:

Die iovis v mensis decembris MDCXLI.

Fuit habita congregatio in palatio illustrissimi et reverendissimi domini Octaviani Raggii auditoris camerae et coram dominatione sua illustrissima ac perillustri et reverendo domino Antonio Francisco Ruperto eius auditore, heri pro hodie intimata, in qua interfuerunt infrascripti domini, Sanctes Floridus decanus, Augustinus Thuclus, Gaspar Columna, Adrianus Gallus, Franciscus Iacobus Belgius, Dominicus Burattus, Alexius Chrysostomus, Sebastianus Pasquetus, Antonius Raynaldus; et in eadem congregatione fuit propositum per dominum Sanctem Floridum decanum, quod in collegio notariorum apostolicae camerae ab antiquissimo tempore fuit pluries decretum, quod sine licentia congregationis notariorum substituti et alii iuvenes recedentes ab aliquo officio non recipiantur ad servitia alterius notarii, nisi servatis certis conditionibus in dictis decretis expressis et contentis, quae quidem decreta habentur in priori libro rubeo, folio xxxii, et fol. cc, et in libro secundo rubeo sub foliis i et xli. Verum, quia dicta decreta, vel propter iniuriam notariorum, vel aliis de causis, non observantur ad unguem, et multum expedit, tam pro publica utilitate, quam pro bono regimine dicti collegii, ut illa et illorum ampliationes et extensiones serventur: idcirco instetit dominationi suae illustrissimae pro innovatione et confirmatione dictorum decretorum et illorum extensione, innovatione et ampliatione. Qua

propositione audita, dictus illustrissimus dominus auditor camerae mandavit legi dicta decreta, ac illarum innovationes et extensiones, prout alta et intelligibili voce lectae fuerunt; quibus perlectis et bene consideratis, fuerunt per dominationem suam illustrissimam dicta decreta cum omnibus suis ampliationibus innovata et confirmata, annuentibus et consentientibus omnibus supradictis notariis, sub poenis in illis contentis, et aliis dominationi suae illustrissimae et aliis auditoribus camerae pro tempore existentibus benevisis; ac propterea mandavit praedictos notarios praesentes dictae congregationi iurare super observatione dictorum decretorum, et illorum ampliatione et extensione, et dictum iuramentum in manibus dominationis suae illustrissimae praestari perpetuo, tactis, etc., iurarunt et praestiterunt¹, etc.; quoad absentes vero mandavit eidem domino decano quod intra triduum recipere debeat simile iuramentum de observandis dictis decretis; et dicti iuramenti instrumentum confici, et haec omnia in libro decretorum tribunalis registrari mandavit. Praesentibus in palatio supradicto posito² in platea Capranicae et coram dominatione sua illustrissima infrascriptis testibus: illustrissimo et excellentissimo domino Iacobo Angelutio, filio quondam Simonis Desdue-sia, Spoletanae dioecesis, et illustrissimo et excellentissimo domino Iuliano Laureto filio quondam Francisci Sabino, etc.

Tenor vero supradictorum decretorum est infrascriptus:

Collegium notariorum auditoris camerae, auditis non sine maxima molestia in diversis suis congregationibus, variisque querelis propositis in substitutos et invoces quosdam in nostris officiis inservientes, et cognitis ab experto ipsarum que-

¹ Decretum, quod sine licentia nostrae congregationis substituti et alii iuvenes non recipiantur.

¹ Edit. Main. habet *praestaverunt* (n. r.).

² Male edit. Main. legit *positum* (n. r.).

relarum eventibus, qui fuerint, et quale praecudicium intulerint, et de praesenti respective inferant nedum antecessoribus nostris, sed et aliis, nobisque et universo tribunali nostro; et cognito etiam, quod malorum omnium radix ex¹ multorum irreverentiâ et inobedientiâ erga dominos, nonnullorumque aliorum ex nimia lucri cupiditate, aliorumque modicâ negligentia et malâ vivendi pravâ consuetudine, aut ex eorum malis moribus et licentiosâ vitâ certum habuit; volensque, quoniam unusquisque rerum suarum est moderator et arbiter, praecavere ne in similia vel forsitan maiora iidem et alii pro tempore existentes in nostris officiis prolabantur, et in tam grandi familiâ, quae fere numerum centum et quinquaginta personarum superat, remedia adhibere opportuna, qualia experientia ipsa tamquam rerum magistra docuit, ipsamque familiam Deo adjuvante reformare, aliaque bene et recte instituire ad suam et communem omnium aliorum utilitatem; ex praedictis igitur et aliis iustis et rationabilibus causis, re prius in pluribus congregationibus mature discussâ, innovavit decretum eiusdem collegii antiquum² de substitutis disponens, de quo in praecedenti libro rubeo appellato, folio cc habetur, et illius ampliationem in eodem libro fol. xxxii a nostris antecessoribus provide factam; et illis salvis decrevit, quod, occurrente in futurum aliquando recessu alicuius ex substitutis et aliis iuvenibus ex aliquo officiorum nostrorum, servari debeat sine difficultate et contradictione aliqua nedum dispositio dicti statuti, et illius confirmationis sive ampliationis praedictae; verum etiam, antequam recipiatur in aliquo officio, proponi a notario debeat a quo recessit, tanquam de illius vitâ et moribus

informato, in plenâ ipsius collegii congregatione, si ille ad tribunal redire voluerit, causa¹ talis recessus, ut congregatio ipsa illum cognoscat et declaret etiam bene vel male meritum de ipso tribunali, et an in eo de novo sit ille admittendus, vel non; et sine congregatione praedictâ et licentiâ integrae congregationis recipi ab aliis non possit; et ita perpetuo statuit, decrevit et observare promisit et iuravit, sub poenis in antiquis statutis expressis, et contra illos privationis mensariatus et conclavistatus aliorumque officiorum ipsius collegii, usquequo paruerint.

Datum in plenâ congregatione habitâ in domo domini Ovidii Erasmi, nostri notariorum, ac moderni mensarii et decani, die iii aprilis MDLXXXVII.

Ovidius Erasmus, mensarius et decanus; Ioannes Iacobus de Fabiis, notarius; Franciscus Masinus, notarius; Marcus Antonius Brutus, notarius; Scipio Grimaldus, notarius; Ioannes Carpanus, notarius; Hieronymus Fabirus, notarius; Ioannes Franciscus Ugolinus, notarius; Mauritius Buccarinus, notarius; Guidus Argenti, notarius.

Tenor vero decreti antiqui disponens de substitutis, de quo in libro rubeo appellato sub fol. cc, talis est, videlicet:

Aliquis notarius de copistis et substitutis alterius se non impediat illos aver-
tendo a servitiis eius cum quo stant, et alliciendo ad servitia sua, nec recipiendo illos ad se, si non decesserint a notario, ad cuius servitia fuerunt prius, cum bonâ licentiâ, vel saltem steterint² per unum annum extra tribunal. Et si contigat aliquem notarium contravenire praesenti statuto in substituto, privetur turno ordinariorum eommissionum; si in copista,

De substitutis.

¹ Male edit. Main. legit *et pro ex* (R. T.).

² Improbe edit. Main. legit *antequam* pro *antiquum* (R. T.).

¹ Legerem causa (R. T.).

² Edit. Main. legit *steterit* (R. T.).

privetur turno appellationis ordinariorum per sex menses; et nihilominus teneatur dimittere talem copistam vel substitutum ab eius officio; et, si requisitus non expulerit, privetur et ex tunc privatus existat omnibus turnis per annum; et mensarii pro tempore distribuentes talibus commissionem aliquam, suo salario privati existant; et crescat poena tam ipsius mensarii quam dicti notarii contrafacientis pro contumaciâ, quam fieri contingat, arbitrio sociorum.

Die xv octobris MDCXLI.

Fuit habita congregatio in domo domini Sanctis Floridi decani, heri pro hodie intimata, in qua interfuerunt omnes, praeter dominos Fontiam et Gallum ab Urbe absentes, et in eâ fuit collegialiter resolutum, decretum et statutum ut infra, videlicet:

Quoniam experienciâ compertum est quod nonnulli iuvenes et substituti tribunalis nostri, parva aut nihil curantes monitiones et praecepta dominorum cum quibus degunt et morantur, etiam illi, qui permanent, ut dicitur, ad rogatus, sine victu, salario et domicilio, aut aliâs quomodolibet, in longum protrahunt extensiones instrumentorum per eos eorum nomine et in eorum respective officiis rogatorum, et quotidie exerceant illorum irreverentia et inobedientia erga eosdem dominos, quod plerumque accidit et oritur ex eorum malis moribus, malâ vivendi consuetudine, et licentiosâ nimis vitâ, et saepe etiam ex nimia facilitate nonnullorum dominorum officiorum in recipiendis in eorum officiis dictis substitutis et iuvenibus recedentibus ab aliquo officio contra formam et dispositionem tam antiquorum quam modernorum statutorum tribunalis; volens propterea collegium notariorum apostolicae camerae opportuna praemissis adhiberi remedia, ipsosque substitutos et iuvenes re-

formare ad suam et omnium utilitatem, maxime vero publicam, negotio huiusmodi in diversis congregationibus mature discusso, licet iam in admissionem cuiuslibet notarii fuerit iuratum per quemlibet statuta, consuetudines et decreta collegii inviolabiliter observari, nihilominus, ne dicta statuta obsoleta¹ esse videantur, hoc praesenti perpetuo valituro decreto innovarunt omnia antiqua statuta et decreta collegii de substitutis, iuvenibus et copistis disponentia quae habentur in libro priori rubeo sub foliis xxxii et cc., et in posteriori libro sub folio i, iam pridem a nostris antecessoribus consulte facta, et hic ad maiorem corroborationem denuo inserta, tenoris, etc.

Quae quidem decreta et statuta perpetuo observari decreverunt, et cum iuramento promiserunt, sub poenis in illis contentis, et ulterius ducatorum viginti-quinque auri de camerâ per contravenientes solvendorum et aliis distribuendorum², et sic se subscripserunt in fidem, etc.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, praefati notarii decreta et statuta huiusmodi pro illorum firmiori subsistentiâ et observatione apostolicae nostrae confirmationis patrocinio communiri summo opere desiderent:

Petitur apostolica confirmatio.

§ 3. Nos, eosdem exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet inmodatae existunt, ad effectum praesentium dimittat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus illorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decreta et statuta

Conceditur.

¹ Edit. Main. legit *absoluta* pro *obsoleta* (R. T.).

² Ed. Main. legit *distribuenda* (R. T.).

praecursoria, eum omnibus et singulis in eis contentis, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiciamus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

Clausulae.

§ 4. Decernentes illa necnon praesentes litteras valida, firma et efficacia existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, et ab omnibus et singulis, ad quos spectat et pro tempore quomodolibet in futurum spectabit, inviolabiliter observari, ipsisque notariis plenissime in omnibus et per omnia suffragari, sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ipsumque etiam camerae praedictae auditorem generalem, et quosvis alios quavis auctoritate fungentes, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio contrarium.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, quibusvis aliis collegii eorundem notariorum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ reboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, eorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xv februarii MDCXLII, pontificatus nostri anno XIX.

Dat. die 15 februarii 1642, pontif. anno XIX.

DCCXXXIV.

Decreta nonnulla edita in definitorio provinciae S. Francisci Galliae fratrum Ordinis sancti Francisci Recollectorum extenduntur ad omnes dicti regni provincias¹.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Aliâs, pro parte dilectorum filiorum fratrum definitorii provincialis Ordinis Minorum sancti Francisci Recollectorum nuncupatorum provinciae S. Francisci in Galliâ nobis exposito, quod in dicto definitorio ordinatum fuerat, ut iura patrum dictae provinciae regularentur modo sequenti, videlicet:

Aliâs hi fratres iura patrum suae provinciae relatâ hîc methodo dirigi poterunt.

i. Gaudebunt ubique etiam in capitulo et congregationibus quibuscumque praecedentiâ et titulis patrum provinciae iuxta statuta generalia et provinciae;

ii. Erunt perpetui discreti ad quaecumque capitula provincialia convocandi, in quibus habebunt votum activum et passivum, sicut ceteri vocales in omnibus si adesse voluerint;

iii. Exprovincialis, finito triennio sui provincialatus, ad omnes definitorii congregationes et congregationem intermediam vocabitur et accedet, ibidemque sicut ceteri definitores suffragabitur usque ad sequentis ministri creationem inclusive, elapso vero hoc exprovincialis triennio nullum ius ad ingrediendum definitorium, sicut nec ceteri patres provinciae, obtinebit;

iv. Omnibus privilegiis, quibus definitorii patres iuxta statuta provinciae gaudent, et quandocumque gaudebunt, solo ingressu excepto, plenarie potentur, aliisque quibus antea potiebantur:

§ 2. Ipsique exponentes praemissa per nos confirmari cupiebant: nos, de vene-

Quod ab Urbano fuit praescriptum.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

rabiliū fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis regularium praepositorum consilio, ordinationes praedictas apostolicā auctoritate confirmavimus, et aliās, prout in nostris in simili formā Brevis litteris de anno MDCXXXIV expeditis, quarum tenores praesentibus pro expressis haberi volumus, uberius continetur.

Eandem modum ad eas regni Galiae provinciam tendi petunt.

§ 3. Cum autem, sicut iidem fratres Recollecti dicti regni nobis nuper exponi fecerunt, subinde ordinationes huiusmodi, sic per nos confirmatae, nedum in praedictā S. Francisci provinciā observatae, sed etiam in duabus congregationibus aliās seu nuper Parisiis et Nivernis per patres Recollectos provinciarum regni Franciae celebratis per statutum receptae, executionique demandatae, et sic dissensiones et querimoniae eatenus exortae in praefatis fratrum Recollectorum dicti Ordinis provinciis eiusdem regni circa dicta patrum provinciarum privilegia consopitae, terminataeque, necnon pax et uniformitas iisdem provinciis reddita fuerint: nobis propterea denuo nedum pro parte praedictorum provinciae eiusdem S. Francisci, sed etiam omnium aliorum praefatorum patrum Recollectorum dicti regni humiliter supplicatum fuit, ut, pro bono pacis et uniformitatis inter ipsos, praefatas nostras litteras ad omnes et singulas eorundem fratrum Recollectorum provincias dicti regni extendere, et aliās ut infra indulgere de benignitate apostolicā dignaremur.

Praestat Pontifex.

§ 4. Nos igitur, eosdem exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causā latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et

absolutas fore censes, huiusmodi supplicationibus inclinati, praefatas nostras litteras, cum omnibus et singulis in eis contentis, ad omnes et singulas fratrum Recollectorum dicti Ordinis provincias in eodem Franciae regno, apostolicā auctoritate, tenore praesentium, extendimus.

§ 5. Et insuper, cum, sicut nobis innotuit, occasione cuiusdam statuti, inter alia in ultimo generali dicti Ordinis capitulo de anno MDCXXXIX celebrato editi, et per quasdam alias nostras in eadem formā Brevis litteras de eodem anno emanatas confirmati patribus Recollectis dicti Ordinis eiusdem regni desuper inauditis, quo nedum exprovinciali, sed etiam patri provinciae digniori ingressus in definitorium conceditur, quamplures de novo lites et controversiae in praefatis fratrum Recollectorum dicti regni provinciis exortae sint, nullaue in eisdem provinciis obtinendae pacis et tranquillitatis spes affulgeat, immo maxima relicta sit occasio de maioribus quam antea dissensionibus dubitandi:

§ 6. Nos, praemissis pro nostrā pastoralī sollicitudine occurrere volentes, praefatum statutum seu dicti capituli generalis indultum, quod videlicet exprovincialis et pater provinciae dignior definitorium ingredi possint, quoad praefatas fratrum Recollectorum dicti Ordinis provincias eiusdem regni, auctoritate et tenore praedictis revocamus, cassamus et annullamus, ac pro revocato, casso et nullo haberi volumus et declaramus.

§ 7. Decernentes praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab omnibus et singulis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter observari, sique per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum

Aliud vero statum, ex quo controversiae datur occasio.

Cassat et irritat.

Clausulas addit.

et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Obstantium
derogatio.

§ 8. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac praedicto et quibusvis aliis Ordinis et provinciarum huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, dictis Ordini et provinciis, illorumque superioribus, fratribus et personis, in genere vel in specie, ac aliâs in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice duntaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumpti-
credi mandata.

§ 8. Volumus autem, ut praesentium transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra ubique habeatur, quae praesentibus haberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xx februarii MDCXLII, pontificatus nostri anno xix.

Dat. die 20 februarii 1642, pontif. anno xix.

DCCXXV.

Quod, concordato et invitato parochio, cadavera defunctorum possint sepulturae tradi per regulares Ordinum Mendicantium provinciae Russiae absque alio parochi consensu¹.

¹ Ex Legest. in Secret. Brev.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Cum, sicut dilecti filii fratres Ordinum Mendicantium provinciae Russiae nobis nuper exponi fecerunt, ipsi cupiant per nos declarari, an regulares absque ullâ aliâ licentiâ parochii possint recto tramite e domo propriâ¹ defunctorum cadavera illorum asportare, et in propriis eorundem regularium ecclesiis sepelire, cum ab ipsis defunctis sive illorum haeredibus et consanguineis sepultura sibi in ecclesiis regularium electa fuit, concordato prius et invitato parochio per eosdem de suis emolumentis pro more locorum:

Regularium
petitio.

§ 2. Nos, eosdem fratres Mendicantes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus illorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium sacris ritibus praepositorum consilio, posse in eam proposito, concordato et invitato parochio, cadaver defuncti sepulturae tradi per regulares absque alio consensu parochi, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, declaramus,

Declaratio, da-
qua in rubrica.

§ 3. Sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, indicari et definiiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Clausulae.

¹ Edit. Main. legit *proprio* (N. T.).

Obstantium
derogatio.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, Ordinum praedictorum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XXII februarii MDCXLII, pontificalus nostri anno XIX.

Dat. die 22 februarii 1642, pontif. anno XIX.

DCCXXXVI.

Facultas thesaurario generali camerae apostolicae deputandi exactores iurium et spoliorum camerae praedictae debitorum in Catalonia et comitatibus Ceritaniae et Rossilionis ob bellorum motus¹.

Dilecto filio magistro Ioanni Baptistae Lomellino, in utrâque signaturâ nostrâ referendario ac nostro et camerae apostolicae thesaurario generali,

Urbanus Papa VIII.

Dilecte fili,
salutem et apostolicam benedictionem.

Causae con-
cedendae facul-
tatis.

§ 1. Cum, sicut accepimus, a multo citra tempore ob bellorum motus in principatu Cataloniae et comitatibus Rossilionis et Ceritaniae vigentes, illi iurium et spoliorum camerae apostolicae debitorum subcollectores, quos dilectus filius noster et Apostolicae Sedis in regnis Hispaniarum nuncius, ac iurium et spoliorum, eidem camerae in dictis regnis debitorum, collector generalis deputaverat in singulis civitatibus et dioecesis principatus et comitatum huiusmodi, sint de facto impediti quominus cum eodem nuncio tractare, illique de exactis respondere, ac rationes collectionis et admini-

strationis eorum reddere possint, prout antea faciebant, in maximum dictae camerae detrimentum:

§ 2. Idcirco nos, eiusdem camerae indemnitati in praemissis, quantum eum Domino possumus, consulere volentes, motu proprio, ac ex certâ scientiâ ac maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, tibi per praesentes committimus et mandamus, ut, in civitatibus et dioecesibus principatus et comitatum praedictorum, tot, quot tibi videbitur, personas (quae durante impedimento praedicto intra et spolia ac ecclesiarum nunc et pro tempore vacantium fructus dictae camerae hactenus et pro tempore debita et debitos colligant et percipiant, necnon a commissariis et subcollectoribus iurium, spoliorum et fructuum huiusmodi per dictum nuncium deputatis rationes suae administrationis, ab ultimâ per eos redditâ et solidatâ cum dicto nuncio ratione, exigant, et quascunque pecuniarum summas, in quibus commissarii et subcollectores praedicti debitores reperti fuerint, ab eis ad te thesaurariumque generalem camerae apostolicae pro tempore existentem quamprimum transmitti, vel tibi solvi, ad effectum illas ad nos et Sedem Apostolicam tutiori qua fieri poterit viâ transmittendi, faciant), auctoritate nostrâ cum facultatibus ad praemissa necessariis et quomodolibet opportunis, et quas illis durante eorum impedimento tribuendas duxeris concedendas¹, deputes. Nos enim tibi desuper plenam et amplam, earundem tenore praesentium, facultatem concedimus et imperitur.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, et, quatenus opus sit, principatus et comitatum huiusmodi, illorumque civitatum, locorum

Facultas, de qua in rubrica.

Derogatio contrarium.

¹ Vel vox *tribuendas* vel *concedendas* redundare videtur (R. T.).

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

et ecclesiarum quarumcumque, aliorumque regnorum, provinciarum, civitatum et locorum quorumcumque, et quibusvis aliis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, stylis et usibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xxviii februarii MDCXLII, pontificatus nostri anno xix.

Dat. die 28 februarii 1642, pontif. anno xix.

DCCXXXVII.

Facultas patriarchae Constantinopolitano, et archiepiscopo Damiatensi, nunciis Hispaniarum, exercendi suum munus etiam extra regna Hispaniarum, quatenus ex ipsis regnis expellantur, vel discedere cogantur¹.

Venerabili fratri Ioanni Iacobo, patriarchae Constantinopolitano, nostro et Apostolicae Sedis ad charissimum in Christo filium nostrum Philippum Hispaniarum regem catholicum et Hispaniarum regna cum potestate legati de latere nuncio,

Urbanus Papa VIII.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

Causae concedendae facultatis.

§ 1. Cum nos nuper te nostrum et Apostolicae Sedis cum potestate legati de latere nuncium ad charissimum in Christo

filium nostrum Philippum Hispaniarum regem catholicum et Hispaniarum regna miserimus, ubi resedit et nunc residet venerabilis frater Caesar archiepiscopus Damiatensis eandem nunciaturam exercens, idcirco, volentes casibus contingibilibus providere, quatenus indebite, scilicet inimico homine zizaniâ disseminante, accideret, quod Deus avertat, fraternitatem tuam non recipi, et praedictum Caesarem, aut etiam, post tuam¹ receptionem, utrumque vestrum a praedictis regnis expelli, aut aliâs te, quominus commissum tibi munus et facultates tibi a nobis concessas libere exerceas, quomodolibet impediri, considerantesque quam graviter ex praemissis, si fierent, nostra et dictae Sedis auctoritas laederetur, quantumque debitae nobis et eidem Sedi obedientiae et reverentiae detraheretur, et² pastoralis officii nostri esse duximus, in praedictis casibus, licet plane incertis, et quos vix suspicamur, de illis providere remediis, per quae nostra et dictae Sedis dignitas et auctoritas sarta tecta conservetur, et tam ipse Caesar quam tu muneribus vobis commissis fungi valeatis, et quilibet vestrum valeat, unus alterum adiuvando, et alter alteri supplendo, ac violentias alteri vestrum inferendas vindicando, iurisque remediis opportunis propulsando.

§ 2. Motu itaque proprio, ac ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, tam eidem Caesari, cuius facultates, aliâs per nos sibi concessas, in quolibet praedictorum eventuum ad infrascriptum effectum dumtaxat durare volumus, quam etiam fraternitati tuae, et cuilibet vestrum in solidum, per praesentes committimus et mandamus, ut etiam extra regna praedicta, et ubivis locorum, et in quacumque alienâ provinciâ, civitate, dioecesi et iuris-

Facultas, d
qua in rubrica

¹ Ex Regest. in Secret. Brevium.

¹ Mate edit. Main. legit *suam* (R. T.).

² Particula *et delenda* (R. T.).

dictione, ubi eundem Caesarem ac te pro tempore, etiam iter agendo seu transeundo, existere seu morari contigerit, etiam non requisito ordinario, episcopo, dioecetano, metropolitano, primate, et quocumque alio, cuiuscumque ordinis, status, gradus, conditionis, qualitatis et dignitatis, etiam ecclesiasticae, ac speciali notâ et individuâ expressione digno, nullaque petitâ nec obtentâ ab iis nec a quibusvis aliis licentiâ, nedum omnes et singulas facultates eidem Caesari et tibi per nos concessas in subditos tuae et illius iurisdictioni ratione muneris nuncii huiusmodi non secus ac si in dictis regnis et locis solitae nunciorum Sedis Apostolicae ad eadem regna residentiae existeretis libere exerceas, et dictus Caesar exerceat, sed etiam in quosvis alios, etiam extra praedicta regna commorantes, quorum facto, ope, consilio, auxilio, operâ, iussu et auctoritate tibi ingressus in dicta regna denegari, aut te ut par est non recipi, vel, postquam ingressus et receptus fueris, aut aliâs, in muneris nuncii huiusmodi et facultatum praedictarum libero exercitio quomodolibet impediri, aut te ac praedictum Caesarem seu alterum vestrum a praedictis regnis eici seu expelli, seu etiam ad inde discedendum cogi contigerit, quicumque et quoscumque¹ sint, ac quantumvis privilegiati, exempti, qualificati, specialique et individuâ expressione digni existant, omnibus et singulis remediis, tam coniunctim quam divisim, ac etiam ex officio, seu per inquisitionem, etiam summarie, simpliciter, et de plano, sine figurâ et strepitu iudicii, solâ facti veritate inspectâ, ac omni et quacumque appellatione remotâ, procedas, et respective procedat, sententiasque, censuras et poenas ecclesiasticas ad tui et dicti Caesaris defensionem, ac violen-

¹ Patet legendum *qualescumque* pro *quoscumque* (R. T.).

tiarum et iniuriarum, quas vobis et cuilibet vestrum forsitan inferri contigerit, ut praefertur, propulsationem et vindictam, non solum extrajudicialiter, sed etiam iudicialiter procedendo, infligas et fulmines, ipseque Caesar infligat et fulminet, inflictasque et fulminatas etiam a iure et consuetudinibus apostolicis contra similia audentes et perpetrantes uterque vestrum declaret et denunciât, aggravetque et reaggravet, aliaque in praemissis quomodolibet necessaria et opportuna faciat, dicat, gerat, decernat, exequatur, et executioni demandari curet, toties quoties opus erit, vel cuilibet vestrum videbitur, etiamsi mandatum magis speciale et individuum mentionem requirerent, necnon quaecumque interdicta ecclesiastica, tam personalia, quam localia, seu mixta, in unâ seu pluribus civitatibus et terris, seu locis, ac etiam in omnibus et singulis regnis praedictis, et in ipsâ capellâ regiâ regnorum huiusmodi, cessationemque a divinis decernat et ponat: nos enim ad praemissorum effectum plenam, amplam et sufficientem facultatem utrique vestrum desuper tribuimus et impertimur, cum facultate deputandi ubique alium seu alios cum simili vel limitatâ facultate, prout cuilibet vestrum videbitur, ad faciendum, gerendum et exequendum omnia et singula praedicta, ac alia quae vobis et vestrum cuilibet videbuntur et quae erunt quomodolibet necessaria et opportuna, illumque et illos mittendi ad civitates, terras et loca quaecumque vobis benevisa, tam intra quam extra praedicta regna consistentia, etiam cum facultatibus citandi praedictos, omnesque alios, etiam per edictum publicum in valvis ecclesiae maioris illius civitatis, terrae vel loci, ubi vos vel alterum vestrum etiam per transitum morari contigerit,¹ constituto summa-

¹ Heic deest vox *affixum*, vel *affigendum*, (R. T.).

rie, quantum vobis seu cuilibet vestrum sufficere videbitur, de non tuto accessu, illisque toties quoties opus fuerit inhibendi, etiam sub censuris et poenis, etiam pecuniariis, per quemlibet vestrum vel vestros deputatos vestro vel eorum arbitrio infligendis, applicandis et moderandis, ac quaecumque alia quomodolibet necessaria et opportuna gerendi, decernendi, mandandi et exequendi.

Derogatio
constitutionum.

§ 3. Non obstantibus felicis recordationis Bonifacii Papae VIII praedecessoris nostri de iurâ, et concilii generalis de duabus dietis, aliisque apostolicis, ac in conciliis universalibus provincialibusque et synodalibus editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon dictorum regnorum, ac ecclesiarum, monasteriorum, ordinum, congregationum, institutorum et militiarum quorumlibet, ac quarumvis civitatum, terrarum et locorum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, stabilimentis, legibus, usibus, naturis, ac ordinationibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, dietis regnis, illorumque incolis, et quibusvis aliis nunciis¹ et personis, tam coniunctim quam divisim, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in specie vel in genere, etiam motu, scientiâ et potestatis plenitudine similibus, etiam concistorialiter, ac aliâs quomodolibet in contrarium praemissorum, etiam pluries et iteratis vicibus, concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro sufficienti eorum derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, individua et expressa, non autem per clausulas generales idem importantes,

¹ Puto locis legendum esse pro nunciis (R.T.).

mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum insererentur, praesentibus pro expressis et insertis, et formam⁴ huiusmodi pro servatâ habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque; aut si eisdem regnis, illorumque incolis, et quibusvis aliis locis et personis communiter vel divisim ab eâdem sit Sede indultum, quod ad parendum alicui cogi et compelli, aut quod citari, seu in iudicium coram iudicibus de eorum consensu non deputatis vel extra regna huiusmodi et loca suae habitationis avocari, vel quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem; et qualibet aliâ eiusdem Sedis indulgentiâ generali vel speciali, per quam praesentibus non expressam vel totaliter non insertam² effectus earum impediri valeat quomodolibet vel differri, et de qua eiusque toto tenore habenda sit in nostris litteris mentio specialis.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xxviii februarii MDCXLII, pontificatus nostri anno xix.

Dat. die 28 februarii 1642, pontif. anno xix.

DCCXXXVIII.

Constitutio circa formam et habitum sacrarum imaginum³.

¹ Male edit. Main. legit *forma* (n. T.).

² Male edit. Main. legit *expressa... inserta* (n T.).

³ De veneratione sanctarum imaginum habes Gregorii XIII Constit. LI *Sanctissimum*, tom. viii, pag. 133, § 15. Circa formam autem et habitum sacrarum imaginum lege sacrosanctae Tridentinae Synodi decretum.

**Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.**

Exordium.

Sacrosancta Tridentina Synodus optime agnoscens non leve scandalum afferre posse, si quid inordinatum, aut praepostere accomodatum, vel profanum in ecclesiis appareat, statuit nemini licere ullo in loco, vel ecclesiâ, etiam quomodolibet exemptâ, ullam insolitam imaginem ponere, vel ponendam curare, nisi ab episcopo approbata fuerit.

Hanc Constitutionem edidit Pontifex contra varios abusus circa formas et habitum sacrorum imaginum.

§ 1. Cum autem, sicut accepimus, ex praedicti decreti inobservantiâ varii abusus irrepserint; idcirco nos, abusus huiusmodi tollere pro debito pastoralis officii nostri volentes, re etiam cum venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus sacris ritibus praepositis communicatâ, et mature consideratâ et discussâ, inhaerendo dictae dispositioni sacrosanctae Tridentinae Synodi, motu proprio et ex certâ scientiâ nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, ne quis, cuiuscunque gradus, qualitatis, ordinis, status, vel conditionis, ac dignitatis et praeceminentiae, etiam ecclesiasticae, etiam individuâ ac speciali expressione dignae existat, imagines Domini nostri Iesu Christi et deiparae Virginis Mariae, ac angelorum, apostolorum, evangelistarum, aliorumque sanctorum et sanctarum quorumcunque sculperet aut pingere, vel sculpi aut pingi facere, aut antehac sculptas aut pictas et aliâs quomodolibet effictas tenere, seu publico aspectui exponere, aut vestire cum alio habito et formâ, quam in catholicâ et apostolicâ Ecclesiâ ab antiquo tempore consuevit, nec etiam cum habitu peculiari alicuius Ordinis regularis, tenore praesentium prohibemus: ac, ut imagines aliter pictae vel sculptae ab ecclesiis et aliis locis quibuscumque amoveantur et deleantur, vel reducantur et reformatur ad habitum et formam in Ecclesiâ catholicâ et apostolicâ ab antiquo tempore con-

suetam, ut veneratio et cultus sic dictis imaginibus augeatur, et quae oculis fidelium subiiciuntur non inordinata nec insolita appareant, sed devotionem pariant et pietatem; et ne exponantur in ecclesiis quibuscumque, ac quomodolibet qualificatis, ac earum frontispiciis et atriis imagines profanae, vel alias indecentiam et inhonestatem praeseferentes, cum domum Dei deceat sanctitudo, praecipimus. Quocirca quibuscumque venerabilibus fratribus patriarchis, primatibus, archiepiscopis, episcopis et aliis locorum ordinariis, ac nostris et Apostolicae Sedis nunciis et legatis etiam de latere, sub obtestatione divini iudicii mandamus, ut praedicta inviolabiliter et exacte observent. Mandantes insuper omnibus capitulis ecclesiarum, etiam cathedralium et maiorum, ac universitatibus, etiam studiorum, monasteriis, ac collegiis et personis quibuscumque, etiam ecclesiasticis, secularibus et regularibus, cuiuscunque ordinis, etiam Cisterciensis, instituti, congregationis et societatis, etiam Iesu, etiam militaribus, etiam hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani, aliarumque militiarum, et ceteris quibuscumque, quomodolibet qualificatis, ac eâdem individuâ expressione et speciali notâ dignis, ac monialibus, etiam regularium gubernio subiectis, ac etiam Sedi Apostolicae immediate suppositis, ut in eorum ecclesiis et locis omnia et singula praemissa observent et observari faciant.

§ 2. Quatenus vero ipsi, praesertim regulares ac moniales, praesentibus litteris ac omnibus in eis contentis parere neglexerint, possint et debeant episcopi et locorum ordinarii et metropolitani, primates et patriarchae, nuncii et legati apostolici de latere missi, tamquam in hoc a Sede Apostolicâ specialiter delegati, contra omnes et singulos praedictos et quoscumque alios quomodolibet inobedientes et transgressores procedere, et,

Deputat. exequutores.

quacumque appellatione, recurso, reclamatione, aliisque iuris et facti remediis ordinariis et extraordinariis penitus et omnino remotis, ad omnimodam observantiam illos, praeviâ unicâ monitione, censuris ecclesiasticis et aliis eorum arbitrio, et, praesertim quoad loci superiores, etiam privationis officii et vocis activae et passivae poenis compellere.

Clausula praescriptiva et peremptoria

§ 3. Praesentes quoque litteras et in eis contenta quaecumque nullo unquam tempore de subreptionis, obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae vel quocumque alio etiam quantumvis substantiali defectu notari, impugnari vel redargui posse, sed illas semper validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios effectus sortiri et obtinere, et ab omnibus, ad quos spectat et spectabit in futurum, inviolabiliter observari,

Clausula sublativa, etc.

§ 4. Sicque et non aliter in praemissis per quoscumque indices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, nunc et pro tempore existentes, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi seu interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri et interpretari debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus.

Contraria revolet.

§ 5. Non obstantibus felicis recordationis Bonifacii Papae VIII praedecessoris nostri de unâ, et concilii generalis de duabus dietis, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis in favorem etiam personarum, atque ordinum quorumcumque, etiam Cisterciensis, ac tam Mendicantium, quam non Mendicantium, militiarum, etiam S. Iohannis Hierosolymitani, congregationum, societatum, etiam lesu, ac cuiusvis alterius instituti etiam necessario et individue exprimendi mo-

nasteriorum, conventuum, capitulorum, ecclesiarum et aliorum quorumcumque tam secularium quam regularium locorum, necnon illorum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel aliâ quavis firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, etiam immemorabilibus, exemptionibus quoque, indultis et privilegiis, etiam in corpore iuris clausis, aut ex causâ et titulo oneroso, vel in limine foundationis concessis, etiam mari magno, seu bullâ aureâ, aut aliâs nuncupatis, conservatorum deputationibus, eorumque atque aliis inhibitionibus, quibus episcopi et alii ordinarii et superiores praedicti deferre minime teneantur, et quibusvis aliis, sub quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, necnon irritantibus decretis, etiam motu proprio, et ex certâ scientiâ, ac de apostolicae potestatis plenitudine, aut aliâs quomodolibet, etiam per viam communicationis seu extensionis, concessis et iteratis vicibus approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica et expressa, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, eorum tenores praesentibus pro sufficienter expressis et ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permanens, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Publicari mandat.

§ 6. Et, ne praemissorum ignorantia possit ab aliquo praetendi, volumus et apostolicâ auctoritate decernimus, ut praesentes litterae, seu illarum exemplum, ad valvas basilicae Principis Apostolorum Urbis ac in acie campi Florae affixae omnes perinde aetent atque afficiant, ac si unienique personaliter intimatae fuissent;

transumptis
i tubet.

§ 7. Quodque praesentium transumptis, etiam impressis, manu notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xv martii MDCXLII, pontificatus nostri anno XIX.

Dat. die 15 martii 1642, pontif. anno XIX.

DCCXXXIX.

*Mandatum Ordinariis Galliae, ut depul-
lent conventus in singulis provinciis
pro reformatione fratrum Reformato-
rum sancti Francisci¹.*

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

Magnus fra-
n. omne us
ormationem
entium.

§ 1. Cum, sicut dilecti filii patres et fratres Ordinum Minorum sancti Francisci de Observantiâ nuncupatorum provinciarum regni Franciae reformationem postulantes nobis nuper exponi fecerunt, in singulis eorundem fratrum de Observantiâ provinciis dicti regni copiosus fratrum reformari cupientium numerus reperitur, qui tamen haecenus voti compotes fieri nequiverunt, impediti etiam a propriis suis superioribus non reformatis, ne dum virorum a quibus reformationi sic addicti in reformatione huiusmodi², sed etiam conventuum in quibus illi recipi et erudiri possint penuriâ laborantibus³, nobis propterea iidem exponentes humiliter supplicari fecerunt, ut in praemissis opportune providere de benignitate apostolicâ dignaremur.

Mandatum de
o in rubrica.

§ 2. Nos igitur, eosdem exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi vo-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Oporteret addere verbum *adiuvare* vel simile (R. T.).

³ Legerem *laborantes* (R. T.).

lentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, omnibus et singulis venerabilibus fratribus archiepiscopis et episcopis in dicto regno constitutis, ac dilectis filiis eorum officialibus, in virtute sanctae obedientiae, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, praecipimus et mandamus, ut, quoties pro parte eorundem exponentium fuerint requisiti, in singulis dictorum fratrum de Observantiâ eiusdem regni provinciis, in quibus adhuc custodiae reformatae erectae non fuerint, unam, seu duas, vel plures domos, prout numerus fratrum qui reformationem acceptare velint requiret, assignent, et ad id praedictos fratres de Observantiâ eorumque ministros provinciales et alios superiores, etiam per censuras ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, cogant et compellant, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis; ac insuper, quod praedicti fratres, in singulis provinciis de Observantiâ reformari cupientes, ab uno ex praedictis archiepiscopis vel episcopis ab ipsis fratribus eligendo congregati, custodem, guardianos et novitiorum magistros ex aliis provinciis vel custodiis reformatorum seu recollectorum dicti regni pro primo triennio ad minus (a quibus deinceps gubernentur, erudiantur et instruantur, et finito anno deliberationis, per constitutionem Clementis praecessoris desuper de anno mcca editam, quae incipit *Pro iniuncti*¹, ordinato, ad

¹ Sub hac data et sub hoc die non habetur, sed vide tom. X, pag. 299 et 301 (R. T.).

reformationem huiusmodi recipiantur) sibi eligere et assumere libere et licite possint et debeant, ita tamen, ut in praefatis domibus seu conventibus sibi assignandis veram et realem reformationem (iuxta praedictam dicti Clementis praedecessoris constitutionem, secundum quam in omnibus deinceps vivant, et aliis reformatis seu recollectis dicti regni se conforment, cantu Gregoriano et aliis divini officii caeremoniis, quae sunt iuxta eiusdem sancti Francisci regulam, necnon similis recordationis Nicolai III et Clementis V Romanorum Pontificum pariter praedecessorum nostrorum declarationes, exceptis¹⁾ introducere teneantur; ac demum, quod omnibus et singulis aliis immunitatibus, favoribus privilegiis et gratiis reformationi verae et reali necessariis et quibus ceterae provinciae et custodiae reformatorum seu recollectorum Ordinis et regni huiusmodi fruuntur et gaudent, frui et gaudere similiter libere et licite possint et valeant, auctoritate et tenore praedictis concedimus et indulgemus.*

Clausulae

§ 3. Decernentes praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, et ab omnibus et singulis ad quos pro tempore spectabit inviolabiliter observari, sicque per quoscunque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Obstantium derogatio.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac Ordinis, provinciarum et custodiarum huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel aliâ quavis firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, tam eisdem,

1 Nempe, ut patet, *receptis vel admissis* (R.T.).

quam aliis quibuscumque ordinibus, eorumque superioribus et personis, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, aut aliâ in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâ in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 5. Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Transumptanda fides.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XXII martii MDCXLII, pontificatus nostri anno XIX.

Dat. die 22 martii 1642, pontif. anno XIX.

DCCXL.

Prohibitio extrahendi libros e bibliothecis conventuum Ordinis Beatae Mariae de Monte Carmelo Discalceatorum nuncupatorum congregationis Hispaniae¹.

1 Vide, quae de his fratribus habes in const. DIX (al. 476) *Inter ceteras*, tom. XIV, pag. 472; et in const. DXLIX (al. 514) *Aliâ a felicis*, ibid., pag. 544.

**Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.**

cordium.

Conservationi et manutentioni librorum bibliothecarum domorum regularium fratrum Ordinis Beatae Mariae de Monte Carmelo Discalceatorum nuncupatorum congregationis Hispaniae, quantum eum Domino possumus, consulere, ipsiusque congregationis procuratorem generalem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus illius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati,

ohibet prout
ubrica.

§ 1. Ne de cetero quivis eiusdem congregationis religiosus, quavis auctoritate fungens, libros, quinternas, folia impressa, sive manuscripta, bibliothecis domorum regularium huiusmodi haecenus quomodolibet donata, comparata, sive assignata, seu imposterum donanda, comparanda vel assignanda, e dictis bibliothecis, ut secularibus vel regularibus aliarum religionum mutuo dentur, extrahere, vel illa sic extraeta quoquo modo personis praefatis accommodare, vel mutuare, donare, vel dare sub quovis quaesito colore praetextu vel ingenio audeat seu praesumat, sub excommunicationis maioris poenâ, etiam a quovis seculari vel alterius religionis seu congregationis regulari, qui praedictos libros, quinternas, folia impressa, vel manuscripta ex eisdem bibliothecis, vel illarum aliquâ, extraxerit, utenda acceperit, vel sibi retinuerit, eo ipso absque aliâ declaratione incurrendâ, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, interdicimus et prohibemus.

§ 2. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac ipsius congregationis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel aliâ quavis firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Derogatio
contrariorum.

§ 3. Volumus autem, ut praesentis prohibitionis copia in valvis singularum dictae congregationis bibliothecarum, vel illarum aliquo alio perspicuo loco, ubi ab omnibus commode cerni legique possit, continuo affixa remaneat, quodque praesentium transumptis, etiam impressis, manu alienius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus ubique fides in iudicio et extra adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Transumptis
credi mandat.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xxv martii MDCXLII, pontificatus nostri anno xix.

Dat. die 25 martii 1642, pontif. anno xix.

DCCXLI.

Pro capitulo et canonicis Maioricensibus, quod contra ipsos ab inquisitoribus Maioricensibus procedi non possit, nisi in causis fidei.

**Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.**

Cum, sicut dilecti filii capitulum et canonici ecclesiae Maioricensis nobis nuper exponi fecerunt, inquisitores officii inquisitionis Maioricensis iactent se posse contra dictae ecclesiae canonicos in quavis civili criminalique causâ, etiam fidei materiam nullatenus concernente, sive ab eâ minime dependente, procedere, ac de facto contra unum ex dictis canonicis ad quaedam praecepta et censuras in causâ civili potius quam criminali devenerint,

Supplicatio

proptereaque ipsi capitulum et canonici determinari cupiant, an contra ipsos a praefatis inquisitoribus, ut praetendunt, extra causam fidei procedi possit:

Modo lat po
ne in subd

§ 2. Nos, eosdem exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus illorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium in universâ Republicâ Christianâ adversus haereticam pravitatem generalium inquisitorum a Sede Apostolicâ specialiter deputatorum, qui negotium huiusmodi (visitationibus factis et intimatis quondam Aloysio de la Infantas agenti inquisitionis Hispaniarum, sive Maioricensis, necnon repetitis plurium mensium dilationibus illi concessis, ut iura inquisitionis Hispaniarum sive Maioricensis deduceret) mature discusserunt nobisque retulerunt, consilio, inquisitores Maioricenses huiusmodi non posse procedere contra canonicos dictae ecclesiae, nisi pro causis fidei, vel dependentibus ab eis, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, determinamus et declaramus; sicque et non aliter in praemissis per quoscunque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus.

Clasula ad
del.

Exequutore
deputat.

§ 3. Quocirca venerabili fratri episcopo Maioricensi, ac dilectis filiis decano et thesaurario ecclesiae Maioricensis, per praes-

entes committimus et mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, praesentes litteras, et in eis contenta quaecumque, ubi et quando opus fuerit, ac quoties pro parte ipsorum capituli et canonicorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, et illis in praemissis efficaciae defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostrâ praesentes nostras litteras debitae executioni demandari et observari, ipsosque capitulum et canonicos contentorum in eisdem nostris litteris aliorumque praemissorum commodo et effectu pacifice frui et gaudere, non permittentes eos desuper ab ipsis inquisitoribus Maioricensibus, et quibusvis aliis quavis auctoritate fungentibus, quovis praetextu quomodolibet indebite molestari, contradictores quoscunque et praemissis non parentes per censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postpositâ, compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, et, quatenus opus sit, ecclesiae et officii inquisitionis Maioricensis huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel aliâ quavis firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice duntaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Derogat con
trariis.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die ultimâ martii MDCXLII, pontificatus nostri anno XIX.

Dat. die 31 martii 1642, pontif. anno XIX.

DCCXLII.

*Quod fratres conventus Sanctissimi Crucifixi loci Promontorii Ianuensis Ordinis Eremitarum sancti Augustini congregationis Ianuensis vicario generali eiusdem congregationis remaneant subiecti*¹.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

Supplicatio.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Ægidius Consonius, Mediolanensis, procurator generalis fratrum Ordinis Eremitarum sancti Augustini, quod de mense februarii proxime praeteriti a venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus negotiis regularium praepositis,² inter vicarium generalem et fratres dicti Ordinis congregationis Ianuensis ex unâ et fratres conventus Sanctissimi Crucifixi loci Promontorii etiam Ianuensis partibus ex alterâ, emanavit decretum tenoris qui sequitur, videlicet:

e decretum congregationis regularium.

§ 2. In controversiâ nuper exortâ inter vicarium generalem et fratres Ordinis sancti Augustini congregationis Ianuensis ex unâ et fratres conventus Sanctissimi Crucifixi loci Promontorii etiam Ianuensis partibus ex alterâ, super observantiâ capitulorum quae de anno MDCX a bonae memoriae cardinali Saulio totius Ordinis sancti Augustini tunc temporis protectore vivae vocis oraculo desuper habito confirmata fuerunt, necnon super observantiâ concordiae quae de anno MDCXXVII inter vicarium generalem dictae congregationis et fratres ipsius conventus Sanctissimi Crucifixi pro bono regimine et gubernio eiusdem conventus, cum praesentiâ et assistentiâ patris generalis totius Ordinis praefati, similiter inita fuit, rebusque aliis, etc., sacra congregatio cardinalium

¹ Vide, quae de his fratribus indicata sunt in Constitut. CCXXII (al. 202) *Romanus Pontifex*, tom. XIII, pag. 504.

² Desunt verba *super lite*, aut similia (R. T.).

negotiis regularium praeposita, auditis partibus, et negotio ad relationem eminentissimi Caesarini semel atque iterum mature discusso, censuit praefatum conventum et fratres Sanctissimi Crucifixi, prout ceteri eiusdem congregationis conventus, vicario generali subiectos remanere, eisdemque in habitu, disciplinâ et observantiâ regulari cum aliis fratribus praedictae congregationis in omnibus et per omnia se conformari deberè, praemissis, ceterisque contrariis quibuscumque non obstantibus.

Romae, die XIV februarii MDCXLII.

Fr. ANTONIUS card. S. Nonuphrii.

Loco † sigilli.

§ 3. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, dictus Ægidius procurator generalis huiusmodi decretum praeinsertum, quo firmitus subsistat, apostolicae nostrae confirmationis patrocinio communi summopere desideret: nos, eundem Ægidium procuratorem generalem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censes, supplicationibus illius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati,

Confirmari potest.

§ 4. Decretum praeinsertum, cum omnibus et singulis in eo contentis, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiiicimus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus. Decernentes illud ac praesentes litteras valida, firma et efficacia existere et fore,

Confirmatio decreti, prout in rubrica.

suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, et ab omnibus et singulis, quos illa concernunt et concernent in futurum, inviolabiliter et inconcusse observari, sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si quid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio
contrariorum.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac Ordinis et congregationis huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel aliâ quavis firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, ipsi Ordini et congregationi, illorumque quibusvis superioribus, fratribus et personis, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et efficacissimis ac insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, ac aliâs in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad effectum praemissorum, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die III aprilis MDCXLII, pontificatus nostri anno XIX.

Dat. die 3 aprilis 1642, pontif. anno XIX.

DCCXLIII.

Confirmatio Brevis Gregorii XIII cum aliis clausulis ad favorem provinciarum Discalceatorum sancti Francisci in regnis Hispaniarum.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Aliâs felicis recordationis Gregorius Papa XIII praedecessor noster pro bono regimine et felici directione fratrum Ordinis Minorum sancti Francisci Discalceatorum nuncupatorum in regnis Hispaniarum per quasdam suas in simili formâ Brevis litteris inter alia ordinavit, ut fratres Discalceati praedicti iurisdictioni et correctioni ministri generalis fratrum Minorum eiusdem Ordinis de Observantiâ nuncupatorum dumtaxat subsint, isque in suâ absentia eorundem fratrum Discalceatorum gubernium alicui ex iisdem fratribus Discalceatis committere debeat, et aliâs prout in dictis litteris, quarum tenores praesentibus pro expressis haberi volumus, plenius continetur.

Motiva.

§ 1. Cum autem, sicut accepimus, dilectus filius Ioannes Merinero, modernus Ordinis praedicti minister generalis, occasione sui e regnis praedictis in Italiam discessus, gubernium fratrum Discalceatorum dicti Ordinis in iisdem regnis cuidam fratri ex Observantibus, non autem ex Discalceatis dicti Ordinis, commiserit, licet apud eum pro parte eorundem Discalceatorum institum¹ fuisset, ut alicui ex ipsis Discalceatis eorum regimen demandaret; hinc est quod nos, perturbationibus, quae inde nasci possent, pro pastoralis nostrâ sollicitudine obviam ire, dictorumque fratrum Discalceatorum indemnitati et prospero regimini in praemissis consulere volentes, motu proprio, ac ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, praedictas dicti Gregorii praedecessoris litteras tenore praesentium approbamus et confirmamus, necnon ut omnes et singulae eorundem fratrum Discalceatorum in regnis Hispaniarum

Quod in absentia ministri generalis Discalceati a solis Discalceatis moderentur.

¹ Male edit. Main. legit institutum (R. T.).

praedictae provinciae, durante eiusdem Ioannis ministri generalis ab iisdem regnis absentia, ab earundem provinciarum ministris provincialibus, a quibus ad definitoria ipsarum provinciarum appellari possit, regantur et gubernentur; ille vero ex dictis fratribus Observantibus, cui dictus Ioannes minister fratrum Discalceatorum praedictorum gubernium, ut praefertur, commisit, nihil plane iurisdictionis et auctoritatis in illos habeat vel exerceat, dictique fratres Discalceati obedire ei nullatenus teneantur, utque ita et non aliter in praemissis perpetuo observetur¹, quando et quoties pro tempore existentem ministrum generalem eiusdem Ordinis a regnis praedictis abesse contigerit, tenore praesentium volumus, statuimus et ordinamus.

Decretum irritans.

§ 2. Decernentes praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac dictis fratribus Discalceatis plenissime suffragari, sicque et non aliter in praemissis per quoscunque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. Quocirca dilecto filio nunc et pro tempore existenti nostro et Sedis Apostolicae in regnis praedictis nuncio per easdem praesentes committimus et mandamus, ut, quando opus fuerit, et quoties pro parte fratrum Discalceatorum huiusmodi desuper fuerit requisitus, per se, vel alium, seu alios, praesentes litteras et in eis contenta quaecumque solemniter publicans, illisque efficacis defensionis praesidio in praemissis assistens, faciat illa ab omni-

bus, ad quos spectat et spectabit in futurum, inviolabiliter observari; contradictores quoslibet et rebelles per sententias, censuras et poenas ecclesiasticas, aliaeque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postposita, compescendo, legitimisque super his habendis servatis processibus, censuras et poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§ 3. Non obstantibus pie memoriae Bonifacii Papae VIII etiam praedecessoris nostri de una, et concilii generalis de duabus dietis, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac dicti Ordinis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Contraria derogat.

§ 4. Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die VIII aprilis MDCXLII, pontificatus nostri anno XIX.

Dat. die 8 aprilis 1642, pontif. anno XIX.

DCCXLIV.

Deputatio collectoris spoliolum ad reverendam cameram apostolicam spectan-

¹ Male edit. Main. legit *observentur* (N. T.).

*lium in principatu Cataloniae, ac comitatibus Rossilionis et Ceritaniae*¹.

Urbanus Papa VIII,

Dilecte fili,
salutem et apostolicam benedictionem.

Ex opibus,

De tua prudentiâ, fidelitate et diligentia necnon probitate firmam spem in Domino concipimus, quod ea, quae tibi committenda duxerimus, solerti et fideli studio exequeris.

Non tamen
sunt tibi commissa
quoniam tibi
et aliis ad
tunc apostoli-
cam spectantes
ex 210.

§ 1. Cum itaque, sicut accepimus, dilectus filius noster et Apostolicae Sedis in regnis Hispaniarum nuncius, et generalis fructuum, reddituum, proventuum, annatarum, spoliolum, censuum et aliorum introituum camerae apostolicae debitorum in regnis praedictis collector, in oppido Madriti residens officium collectoris huiusmodi in principatu Cataloniae et comitatibus Rossilionis et Ceritaniae, ob vigentes illie ad praesens bellorum motus impeditumque commercium, exercere non possit, nec computa et rationes subcollectorum ab eo ac aliâs deputatorum revidere potuerit, nec possit, unde grave eidem camerae provenit detrimentum:

Urbanus alimv
deputat colle-
ctorem.

§ 2. Hinc est quod nos, eiusdem camerae indemnitati in praemissis pro debito pastoralis officii nostri consulere volentes, motu proprio, et ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, te in principatu et comitatibus praedictis generalem fructuum, reddituum, proventuum, annatarum, spoliolum, censuum et aliorum introituum camerae praedictae debitorum collectorem et receptorem ad nostrum et Sedis Apostolicae beneplacitum tenore praesentium facimus, constituimus et deputamus, cum facultate omnes et singulos alios in principatu et comitatibus praedictis hactenus deputatos subcollectores

Cum facultate
alios substituendi,

ac dictae camerae in praemissis officiales et ministros revocandi, prout nos, tenore praesentium, omnes et singulas concessionem, eis super officiis collectoriae ac subcollectoriarum huiusmodi hactenus factas, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, revocamus, et ab eorum officiis amovemus, ac tibi, per te, vel alium, seu alios, clericos dumtaxat, fide et facultatibus idoneos, nostro et dictae Sedis nomine a quibuscumque capitulis, collegiis ac conventibus ecclesiarum et monasteriorum quorumlibet, aliisque personis ecclesiasticis quomodolibet qualificatis, etiam individuâ mentione dignis, secularibus et quorumvis ordinum regularibus, exemptis et non exemptis, etiam haereticae pravitatis inquisitoribus, necnon laicis quibuscumque, etiam ducibus, marchionibus, comitibus, principibus, aliisque sublimioribus nobilibus, communitatibus et universitatibus communitatum, castrorum, villarum, terrarum et aliorum locorum quorumcumque, in principatu et comitatibus praedictis consistentium, omnia et singula pecuniarum summas, fructus, redditus, proventus, iura, res, census annuos et bona alia cuiuscumque generis et speciei, etiamsi confiscata fuerint, nobis et dictae camerae, ac S. R. E. in dictis principatu et comitatibus, eorumque civitatibus et locis quibuscumque quacumque ratione vel causâ hactenus debita et imposterum debenda, seu ad nos, vel cameram, ac Romanam Ecclesiam praedictas titulo annatarum et spoliolum pro ratâ temporis ecclesiarum sede vacante nunc et imposterum pertinentia, aut aliâs quomodolibet spectantia, quaecumque, quotcumque et qualiacumque fuerint, communibus et minutis servitiis dumtaxat exceptis, petendi, recipiendi et recuperandi, ac solventes de receptis et solutis quietandi liberandi et absolvendi, rationes quoque et computa a quibuscumque subcollecto-

Aliisque facultatibus necessariis et opportunis.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

ribus et receptoribus, aliisque officialibus et ministris officii collectoriae ac Ecclesiae et Camerae huiusmodi in principatu, comitatibus, civitatibus et locis praedictis seu aliquibus earum hactenus quacumque auctoritate deputatis et dicto beneplacito nostro durante deputandis, et aliis personis in quarum utilitatem negotia Ecclesiae Romanae et camerae earundem concernunt, audiendi et examinandi, seu exigendi, ipsosque ad te, si necesse fuerit, cuiuscumque gradus, ordinis et praeeminentiae fuerint, etiamsi pontificali, aut quavis aliâ polleant dignitate, auctoritate nostrâ per censuras ecclesiasticas per te nominatim infligendas vocandi, et per bonorum suorum sequestrationem et arrestationem personarum, aliaque iuris et facti remedia, omni et quacumque appellatione postpositâ, cogendi et compellendi, ac contradictores quoslibet et rebelles, ac tibi in praemissis non parentes, per easdem censuras, etiam, ut praefertur, infligendas, sequestrationem et arrestationem et alia remedia praedicta, etiam appellatione ut praefertur postpositâ, compescendi, necnon excommunicationis et alias sententias, censuras et poenas ecclesiasticas similiter ut praefertur infligendas in eos et alios iura Ecclesiae et Camerae Apostolicae praedictae debita non solventes, per te, vel personam huiusmodi, aut alium, seu alios, tuo dictaeque camerae nomine, latas et promulgatas, si eorum contumacia id exegerit, quoties opus fuerit, et iteratis vicibus aggravandi, necnon contra quoscumque tibi¹ et tuis officialibus iniuriantes, suos² officiales impediētes, aut negotia dictae camerae, directe vel indirecte, publice vel occulte, perturbantes, eâdem auctoritate procedendi, et, si necesse fuerit, ipsos ad comparandum coram nostro et S. R. E. camerario infra competentem ter-

minum per te illis praetigendum citandi, et brachii secularis auxilium invocandi, sententias quoque excommunicationis, suspensionis et interdicti contra inobedientes, contumaces et rebelles, tam per praedecessores tuos inibi subcollectores, et eorum substitutos, quam per personas huiusmodi a te pro tempore deputatas et deputandas, latas et ferendas, cum ad obedientiam debitam venerint, tollendi et suspendendi, ipsosque, iniunctis tamen eis pro modo culpa poenitentia salutaris seu aliis quae iniungenda tibi benevisa fuerint, in formâ Ecclesiae consuetâ, satisfacto prius de his, in quibus dictae camerae tenebantur, aut praestitâ et receptâ de satisfaciendo idoneâ cautione vel obligatione, dictâ auctoritate absolvendi, et cum eis super irregularitate, si quam, missas et alia divina officia, non tamen in contemptum clavium, celebrando, vel illis se immiscendo, contraxerunt, eâdem auctoritate, illis prius ad tempus de quo tibi seu personae praedictae videbitur ab executione suorum ordinum suspensis, dispensandi, necnon unam vel plures personas ecclesiasticas cum simili vel limitatâ facultate, ac cum solitis honoribus, oneribus, ac ad nostrum et tuum notum amovibiles, ubi tu commode adesse non poteris, necnon etiam advocatos, procuratores fiscales et notarios ad id opportunos deputandi, et alia in praemissis omnibus et singulis necessaria seu quomodolibet opportuna faciendi et exequendi, necnon spolia, bona, redditus, obventiones et fructus episcopatum, archiepiscopatum et aliarum quarumcumque ecclesiarum vacantium, cum interventu tamen procuratoris fiscalis generalis a nostro et S. R. E. camerario pro tempore in illis partibus deputati, componendi, transigendi, locandi et arrendandi, litteras quoque monitoriales generales contra occultantes seu scientes et non revelantes bona, res,

¹ Edit. Main. legit *sibi* (R. T.).

² Videtur legendum *tuos* (R. T.).

iura, actiones et alia quaecumque bona ad Ecclesiam et Cameram praedictas quomodolibet spectantia decernendi, ac tam super praedictis, et aliis quibusvis rebus occultis indebite acquisitis a quibusvis personis sive familiaribus, domesticis, consanguineis, affinibus episcoporum, archiepiscoporum, ac religiosorum extra claustra decedentium, quam etiam super fructibus quorumcumque beneficiorum ac rerum ecclesiasticarum indebite perceptis ex causâ simoniae, confidentiae, irregularitatis et cuiusvis alterius causae, ac super aliis rebus, quae ab occupatoribus restituendae vel adimplendae forent, si detecta et occulta non essent, componendi et transigendi, absolutionem et dispensationem et quamvis aliam canonicam provisionem partibus in utroque foro suffragantes concedendi, necnon delatoribus et revelatoribus quartam, tertiam, vel aliam partem tibi benevisam omnium rerum praedictarum assignandi, relaxandi, consignandi, et quae bona sint pontificalia, ne a capitulis indebite de facto occupentur, decidendi; insuper quascumque criminales, civiles, matrimoniales et beneficiales meras et mixtas causas ecclesiasticas et profanas, et aliâs ad forum ecclesiasticum quomodolibet pertinentes, in praedictis principatu et comitatibus, praeterquam in primâ instantia, nisi per appellationem ab irreparabili gravamine seu sententiâ vim diffinitivae habente, tam per viam recursus et simplicis quaerelae, quam etiam quarumcumque appellationum a quibuscumque iudicibus ordinariis ac etiam a Sede Apostolicâ delegatis interpositarum et dictâ collectoris et iudicis huiusmodi deputatione durante interponendarum vigore, et aliâs pro tempore quomodolibet devolutas, motas et movendas, cum omnibus eorum incidentibus, emergentibus et dependentibus, connexis et annexis, etiam summarie, simpliciter, et de

plano, et sine strepitu et figurâ iudicii, solâ veritate inspectâ, terminisque substantiabilibus unico contextu servatis, vel etiam, illorum loco, praefixo termino arbitrio tuo, cognoscendi, audiendi, et fine debito, prout iuris fuerit, terminandi, et, ad hunc ceterorumque contingentium effectum, quoscumque, etiam per edictum publicum, constituto prius summarie et extrajudicialiter de non tuto accessu, citandi et monendi, eisque, ac etiam quibusvis iudicibus, ceterisque personis, quatenus et quoties opus fuerit, etiam per simile edictum, ac etiam sub censuris et poenis ecclesiasticis, necnon pecuniariis, tuo vel delegatorum tuorum arbitrio, moderandis et applicandis, inhibendi, inobedientes quoslibet censuras et poenas ipsas incurrisse declarandi, illosque etiam iteratis vicibus aggravandi, auxiliumque brachii secularis, si opus crit, invocandi, seu causas ipsas aliae et aliis personis idoneis in ecclesiasticâ dignitate constitutis, modo et formâ praemissis, ac cum simili vel limitatâ potestate, praeterquam in eâdem primâ instantiâ, ut supra, pariter audiendas et terminandas delegandi, plenam et liberam facultatem, potestatem et auctoritatem concedimus et impertimur.

§ 3. Volumus autem, quod, de fructibus, redditibus, proventibus, iuribus, obventionibus, annatis, spoliis, omnibusque aliis bonis quibuscumque ad Ecclesiam Romanam et cameram praedictas quomodolibet etiam iure annatarum per obitum quorumcumque etiam S. R. E. cardinalium vel aliâs spectantibus, ipsi camerae persolvendi ultra biennii dilationem dare nequeas, et quod in singulis civitatibus et dioecesibus intra collectoriam tuam huiusmodi consistentibus, etiamsi sint amplae et diffusae, ultra unum subcollectorem non deputes, et omnium subcollectorum, quos te deputare contigerit, nomina et cognomina, cum illos deputaveris,

Leges nonnullas addit per collectorem servandas.

Controversiarum, quas ratione spoliolorum oriri contigerit, iudicem designat.

nobis seu camerario nostro praedicto clare et distincte transmittas, quodque saltem singulis bienniis de receptis et gestis per huiusmodi collectoriae officiales rationes et computa reddere, necnon quidquid se de praemissis recipere contigerit per litteras cambii, vel alium modum, nobis aut dicto camerario nostro, seu personae a depositario generali nostro electae et a camerâ approbatae, quantocius poteris mittere non postponas.

§ 4. Et insuper, ut exequutio spoliolorum aut fructuum, reddituum et proventuum huiusmodi celerius et facilius fiat, quod de cetero omnes et singulae lites, causae et controversiae, tam super quibuscumque ipsorum spoliolorum ac fructuum, reddituum, proventuum, obventionum, responsionum et debitorum, etiam ratione dictarum annatarum et aliarum quarumcumque praetensionum ad Ecclesiam praedictam spectantium, quam etiam super exemptionibus, immunitatibus et praerogativis, ac libertatibus et aliis negociis personas subcollectorum concernentibus et quomodolibet tangentibus, nunc et pro tempore pendentes, a nullo alio quam a te in praedictis principatu et comitatibus, seu aliis super dictis spoliis ac fructibus, redditibus et proventibus pro tempore deputatis collectoribus, subcollectoribus, aut particularibus delegatis, cognosci, nec alteri nisi per commissionem manu nostrâ signatam vel per nostras litteras committi aut delegari possint, aut citato moderno et pro tempore existente dictae camerae apostolicae commissario generali, quodque commissiones, inhibitiones et mandata, quae aliâs quam ex commissionibus ut praefertur manu nostrâ signatis eodem commissario citato emanaverint, quoad earum causarum introductionem, litis pendentiam, seu tuorum

ministrorum per te ad id deputandorum iurisdictionis et processuum impedimentum et retardationem, nullius sint roboris vel momenti, quodque a sententiis per te, aut tuos ministros praedictos, tam super praedictis negociis spoliolorum, fructuum, reddituum, proventuum, obventionum, responsionum et debitorum, etiam ratione dictarum annatarum et aliarum quarumcumque praetensionum ad Ecclesiam praedictam spectantium, quam etiam super immunitatibus, exemptionibus, praerogativis et libertatibus, ac aliis negociis personas subcollectorum concernentibus et quomodolibet tangentibus pro tempore latis, nullatenus possit aut debeat¹ appellari, seu earum exequutio differri, aut suspendi, nisi facto prius per condemnatos rerum, de quibus condemnati fuerint, in tuis vel praedictorum tuorum² manibus actuali deposito, dictâ auctoritate per praesentes statuimus et ordinamus. Dantes et concedentes tibi privative quoad omnes et quoscumque alios plenam, liberam et omnimodam, amplissimamque facultatem, potestatem et auctoritatem in dictis causis spoliolorum et aliorum praedictorum, ut supra, in eisdem principatu et comitatibus, ac illa vel officium tuum quomodolibet concernentibus et ad ea spectantibus, etiam summarie, simpliciter et de plano, ac sine strepitu et figurâ iudicii, etiam absque ullâ terminorum etiam substantialium observatione, et aliâs³ solâ facti veritate inspectâ, et manu regiâ, omnique et quacumque appellatione prorsus cessante et remotâ, procedendi, tam civiliter quam criminaliter ac mixtim, et in omnibus decidendi, prout iuris communis, seu particularium nostrorum praedecessorum acstrarum constitutionum fuerit, aut ius ipsum exegerit.

1 Legendum potius foret te (R. T.).

1 Male edit. Main. legit possint et debeant (R. T.).

2 Male ed. Main. legit suis... suorum (R. T.).

3 Edit. Main. legit alia (R. T.).

Et obediri
mandat.

§ 5. Praecipientes quoque et districtius inhibentes Apostolicae Sedis auctoritate omnibus et singulis principatus et comitatum, ac civitatum, oppidorum et locorum eorundem gubernatoribus, consiliis, rectoribus, correctoribus, regentibus, locumtenentibus et aliis officialibus, etiam alcalis, ac aliis quomodolibet nuncupatis, necnon cancellariis, audientis, tribunalibus, ac notariis, ceterisque iudicibus et personis ecclesiasticis et secularibus quaecumque iurisdictionem per se vel collegialiter et in communi aut alias quomodolibet exercentes, cuiuscumque status, gradus, ordinis et conditionis existentibus, ac etiam episcopali, archiepiscopali, cardinalatus, regia, ac quavis alia dignitate et auctoritate fungentibus et functionibus, sub excommunicationis et aliis arbitrio nostro infligendis poenis, ne in vim quorumcumque et qualiumcumque privilegiorum, exemptionum et indultorum, tam apostolicam quam quacumque alia auctoritate pro tempore concessorum et in futurum concedendorum, vel quovis alio praetextu aut quaesito colore, causaque et occasione undecumque quaesita, per se, vel alium, seu alios, publice vel occulte, directe vel indirecte, sese in spoliis praedictis, vel quoscumque¹ illorum, ac rebus et causis ad ea quomodolibet spectantibus, et eo nomine venientibus, necnon pecuniis et pecuniarum summis ad cameram praedictam quomodolibet obvenientibus, earumque exactione et recuperatione, immiscere ac ingerere, aut te vel ministros tuos quoscumque in officio collectoriae huiusmodi, eiusque libero exercitio, iurisdictione, necnon litium et causarum praedictarum cognitione, ac sententiarum et mandatorum tuorum aliorumque desuper a te vel tuis commissariis et ministris ordinandorum et decernendorum exem-

¹ Oporteret legere *quocumque* vel *quibuscumque* (R. T.).

ptione¹, aut quibuscumque aliis ipsum tuum officium quomodolibet concernentibus, contra praesentium tenorem molestare, perturbare, inquietare, vel impedire, aut ut molesteris, vel impediaris, seu tui molestentur, aut impediantur per aliquem procurare, necnon notariis et officialibus cuiuscumque curiae, cancellariae, consilii, audientiae, tribunalis, gubernii, collegii, universitatis, civitatis et loci dictorum principatus et comitatum, ne processus aliquos, seu mandata, monitoria, inhibitiones, provisiones, ac quascumque et qualescumque alias scripturas, per quas et quae ac quarum vigore seu praetextu tuum huiusmodi exercitium ac iurisdictionem, et facultas tibi per nos desuper concessa, in toto vel in parte, et quocumque modo, suspendi vel impediri possint, tibi vel a te subdelegandis et deputandis commissariis aliisque ministris tuis praesentare vel exhibere quoquo modo audeant vel praesumant.

§ 6. Ac decernentes sic per quoscumque indices, commissarios ordinarios et delegatos, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 7. Non obstantibus praemissis, ac felicis recordationis Bonifacii Papae VIII praedecessoris nostri de una, et in concilio generali edita de duabus dietis, ac quibusvis aliis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac Concilii Tridentini reformationibus, ac ecclesiarum, monasteriorum et ordinum praedictorum, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, in-

Clausulas addit.

Derogat obstantibus.

¹ Legendum videtur *exequutione* (R. T.).

dultis et litteris apostolicis, ecclesiis, monasteriis et ordinibus praedictis, eorumque superioribus; praelatis et personis, ac quibusvis aliis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoris, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis et decretis, etiam iteratis vicibus concessis, confirmatis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium et singulorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Iuramentum
eo praestari
et.

§ 8. Volumus autem, quod in manibus dilecti filii nostri et S. R. E. cardinalis camerarii de ipso officio fideliter exercendo ac fidelitatis debitae solitum praestes iuramentum, ipsique subcollectores a te deputandi illud in manibus tuis, antequam officium huiusmodi exerceant, praestare, ac idoneam cautionem de fideliter administrando, exigendo et consignando dare teneantur.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xv maii mdcxlii, pontificatus nostri anno xix.

Dat. die 15 maii 1642, pontif. anno xix.

DCCXLV.

De non recipiendis pecuniis pro missis celebrandis in provincia reformatâ fratrum Minorum de Observantiâ Vallis Mazzarae in Sicilia.

Bull. Rom. — Vol. XV.

Urbanus Papa VIII, ad futuram rei memoriam.

§ 1. Cum, sicut accepimus, in provinciâ reformatâ Vallis de Mazzarâ nuncupatâ fratrum Minorum Ordinis sancti Francisci de Observantiâ semper servatum fuerit, ut nullae pro celebrandis missis pecuniae recipiantur, sed missae gratis pro benefactoribus iuxta intentionem superioris applicentur, nonnulli vero laudabilem usum et observantiam huiusmodi immutare et invertere nitantur:

Motiva.

§ 2. Nos, omnem turpis quaestus materiam ab illis qui perfectam paupertatem profitentur, in re praesertim adeo sacrâ, e medio tollere pro pastoralis nostrâ sollicitudine volentes, ne de cetero perpetuis futuris temporibus in provinciâ praedictâ ullae omnino pecuniae pro missis celebrandis exigantur, nec etiam sponte oblatæ recipiantur, sed missae gratis, ut consuevit, celebrentur, sub vocis activae, ac, quoad superiores, etiam suorum officiorum privationis poenâ eo ipso absque aliâ declaratione incurrendâ, auctoritate apostolicâ, praesentium tenore, interdiciamus et prohibemus.

Prohibitio, de qua in rubrica.

§ 3. Decernentes irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Decretum irritans.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac ordinis et provinciae huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum omnium tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter et expresse de-

Contrariis derogat.

rogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xxviii maii MDCXLII, pontificatus nostri anno xix.

Dat. die 28 maii 1642, pontif. anno xix.

DCCXLVI.

Confirmantur privilegia univrsitati Hebraeorum, Turcarum, Graecorum et aliorum mercatorum in civitate Anconitanâ commorantium concessa¹.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

Preces universitatis pro confirmatione privilegiorum.

Cum, sicut universitas Hebraeorum, Turcarum et Graecorum, aliorumque mercatorum nationis orientalis in civitate nostrâ Anconitanâ commorantium nobis nuper exponi fecerunt, ipsi varia privilegia sibi a diversis Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris concessa et respective confirmata, pro illorum firmitate et validitate, apostolicae confirmationis robore communi summopere desiderant:

Confirmatio.

§ 2. Nos, eandem universitatem specialibus favoribus et gratis prosequi volentes, supplicationibus illius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, privilegia praedicta, dummodo tamen in usu ac licita sint et honesta, et non sint revocata, nec sub² aliquibus revocationibus comprehensa, sacrisque canonibus et Concilii Tridentini decretis, ac constitutionibus apostolicis, debitaque nobis et Apostolicae Sedi fidelitati et obedientiae non adversentur, ac contra libertatem ecclesiasticam non tendant, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiciamus, ac omnes

et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

§ 3. Decernentes illa necnon praesentes litteras semper et perpetuo valida, firma et efficacia existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab omnibus et singulis, ad quos spectat et in futurum pro tempore quomodolibet spectabit, inviolabiliter observari, sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. In contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque.

Clausulae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die ii iunii MDCXLII, pontificatus nostri anno xix.

Dat. die 2 iunii 1642, pontif. anno xix.

DCCXLVII.

Declaratio nullitatis capitulationum inter capitulum Coloniense cum Maximiliano Henrico ex ducebus Bavariae factarum occasione coadiutoriae ecclesiae Coloniensis¹.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

§ 1. Cum nos hodie dilectum filium Maximilianum Henricum ex ducebus Bavariae, canonicum Coloniensem, in vigesimo primo suae aetatis anno, et ex dispensatione apostolicâ in sacro subdiaconatus ordine constitutum, fidemque catholicam iuxta articulos pridie a Sede Apostolicâ propositos expresse professum, et cum quo, tunc decimumseptimum suae aetatis annum dumtaxat agente, ut ad quascum-

Maximilianus Bavarus coadiutor deputatus archiepiscopus Coloniensis.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Edit. Main. legit *super* (R. T.).

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

que episcopales et archiepiscopales¹ dignitates, quantumvis cathedralium et metropolitanarum ecclesiarum, eligi et postulari posset, auctoritate apostolicâ dispensavimus, venerabili fratri Ferdinando archiepiscopo Coloniensi sacri romani imperii principi electori coadiutorem perpetuum et irrevocabilem in regimine et administratione ecclesiae Coloniensis cum futurâ in eâ successione, attento consensu dilectorum filiorum capituli dictae ecclesiae (ad quos electio personae idoneae in archiepiscopum Coloniensem, dum ipsa ecclesia pro tempore vacat, per Romanum Pontificem pro tempore existentem ad electionem huiusmodi praeficiendae, iuxta concordata dudum inter Sedem Apostolicam et inclitam nationem Germanicam inita, spectat et pertinet) desuper praestito, et per nos, ex voto etiam congregationis venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium rebus concistorialibus praepositorum, quibus negotium huiusmodi ante examinandum commisimus, et de consilio etiam venerabilium fratrum nostrorum aliorum eiusdem S. R. E. cardinalium admissio, auctoritate apostolicâ, expresso etiam dicti Ferdinandi archiepiscopi et electoris ad hoc accedente consensu, constituere et deputare de similibus voto et consilio intendamus, prout in nostris desuper sub plumbo expediendis litteris latius explicabitur;

Nonnullas capitulationes sine beneplacito apostolico subscrit.

§ 2. Sicut autem nobis innotuit, occasione constitutionis et deputationis eiusdem Maximiliani Henrici in coadiutorem huiusmodi, seu consensus dicti capituli ad id ut praefertur praestiti, quaedam capitulationes inter ipsos capitulares seu cum eodem Maximiliano Henrico factae et ab eo subscriptae et iuratae fuerint:

Eas irritat Pontifex.

§ 3. Hinc est quod nos, sine quorum auctoritate nihil omnino in similibus ne-

¹ Male ed. Main. legit *episcopalis... archiepiscopalis* (R. T.).

gociis pacisci fas est, ne ex capitulationibus huiusmodi, licet ob licentiae apostolicae defectum ipso iure nullis et invalidis, aliquod cuiquam ius acquisitum, aut dictae ecclesiae, illiusque praesuli, seu coadiutori et capitulo qualecunque gravamen illatum, iurisdictionique et libertati ecclesiasticae quoquo modo praedicatum fuisse, esse et fore unquam praetendi, dici vel censi, et ne unquam quovis temporis cursu aut ex quacumque aliâ quantumlibet in iudicâ causâ praedictas capitulationes fuisse per nos et Sedem Apostolicam approbatas allegari et beneplacitum apostolicum desuper accessisse unquam praesumi possit, pro pastorali nostrâ sollicitudine providere volentes, ac earundem capitulationum tenores, etiam veriores, praesentibus pro plene expressis et de verbo ad verbum insertis habentes, motu proprio, ac ex certâ scientiâ maturâque deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, ex voto etiam praedictae congregationis, omnes et singulas capitulationes praedictas nullas, ac prorsus invalidas, nulliusque roboris et momenti fuisse, esse et semper fore, adeo ut nullum omnino sortiri possint aut debeant effectum, aequae ac si initae, factae, aut iuratae vel conceptae nunquam fuissent, tenore praesentium declaramus, illasque pro non factis nec interpositis haberi volumus, approbationemque nostram et beneplacitum apostolicum quoad ipsas capitulationes denegamus, et propterea consensum, a capitulo praedicto seu maiori illius parte deputationi coadiutoris huiusmodi cum futurâ successione, ut praefertur praestitum, praedicto Maximiliano suffragari in omnibus et per omnia, perinde ac si libere et non conditionaliter ac non interpositis capitulationibus huiusmodi fuisset adhibitus,

§ 4. Sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et de-

Clausulas appoint.

legatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, Sedisque praefatae nuncios, et quosvis alios quaecumque auctoritate fungentes, nunc et pro tempore existentes, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi seu interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus.

Obstantibus
derogat.

§ 5. Non obstantibus praemissis, ac apostolicis, et in universalibus, provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ac, quatenus foret opus, etiam regulam nostram de non tollendo iure quaesito, necnon dictae ecclesiae, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel aliam quavis firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro sufficiente derogatione specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu alia quaevis expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XVI iunii MDCXLII, pontificatus nostri anno XIX.

Dat. die 16 iunii 1642, pontif. anno XIX.

DCCXLVIII.

*Committitur auditori camerae, ut procedat contra violatores immunitatis ecclesiasticae in ducatu Parmensi*¹.

Dilecto filio, causarum curiae camerae apostolicae auditori generali,

Urbanus Papa VIII.

Dilecte fili,
salutem et apostolicam benedictionem.

Conservationi libertatis et immunitatis ecclesiasticae in ducatu Parmae et Placentiae, cuius Odoardus Farnesius olim dux erat, pro pastoralis nostrae sollicitudine consultum esse, et illorum audaciam, qui libertatem et immunitatem huiusmodi in ducatu praedicto, aliisque locis, praecipue confinantibus, quoquomodo violare ausi fuerunt, opportunis iuris et facti remediis reprimi volentes:

Exordium.

§ I. Motu proprio, et ex certa scientia ac matura deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, tibi per praesentes committimus et mandamus, ut contra omnes et singulos libertatis et immunitatis ecclesiasticae in ducatu praedicto aliisque locis praefatis violatores, si qui hactenus extiterint et in futurum erunt, cuiuscumque status, gradus, conditionis, qualitatis, praecminentiae et dignitatis, etiam ecclesiasticae, etiam specialem expressionem requirentis sint vel fuerint, tam coniunctim quam divisim, ad instantiam procuratoris seu promotoris fiscalis, ac quorumcumque adhaerentium, et aliorum, quam ex officio, ac aliis quomodolibet, et prout tibi videbitur, etiam iuxta tuas ordinarias facultates, usque ad sententiam et sententias definitivas et totalem eius et earum executionem inclusive, simpliciter, summarie et de plano, sine strepitu et figura iudicii, sola facti veritate inspecta, ipsisque violatoribus, tam coniunctim

Commissio de qua in rubrica.

¹ Ex Regest. in Secret. Brevium.

quam divisim et separatim, etiam per edictum publicum, constituo etiam summarie et extraiudicialiter, ac quantum tibi sufficere videbitur, de non tuto accessu, citatis, etiamsi vigore citationis seu citationum huiusmodi aliquis extra suam dioecesim vel provinciam et ultra duas et plures dietas in iudicium trahatur et evocetur, procedas, ac quoscumque in praemissis culpabiles repertos excommunicationis maioris vinculo innodes, eosque in excommunicationem huiusmodi, aliasque censuras et poenas ecclesiasticas a sacris canonibus et constitutionibus apostolicis, et praesertim bullâ die Coenae Domini legi solitâ¹, contra similia perpetrantes comminatas, inflictas et fulminatas incidisse declares, ipsosque sic excommunicatos declaratos publicos, nuncios et a ceteris episcopi fidelibus arctius evitari praecipias, poenasque huiusmodi, prout iustitiâ exegerit, aggraves et reaggraves, omni et quacumque appellatione, reclamatione, recursu, dilatione et quorumcumque praetensarum nullitatum, etiam ex tribus, ac praetensae iniustitiae dictione et allegatione, aliisque iuris remediis ordinariis et extraordinariis penitus et omnino remotis. Nos enim tibi desuper necessariam et quomodolibet opportunam facultatem et potestatem per easdem praesentes tribuimus et impertimur

Derogatio contrarium.

§ 3. Non obstantibus felicis recordationis Bonifacii Papae VIII praedecessoris nostri de unâ, et concilii generalis de duabus dietis, aliisque apostolicis etiam conciliaribus constitutionibus et ordinationibus, necnon quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, stylis, usibus, etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, indul-

tis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro sufficiente illorum derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, et formâ in illis traditâ observatâ, exprimerentur et insererentur, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice duntaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque; aut si aliquibus communiter vel divisim ab Apostolicâ sit Sede indultum, quod extra loca suae originis aut suas dioeceses et provincias in iudicium trahi, vel quod excommunicari, suspendi vel interdicti non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxvii iunii MDCXLII, pontificatus nostri anno xix.

Dat. die 27 iunii 1642, pontif. anno xix.

DCCXLIX.

Commissio nuncio Sabaudiae circa dimissionem cardinalatus Mauritiî cardinalis a Sabaudiâ nuncupati¹.

Venerabili fratri Gaspari episcopo Montis Flasconensis, nostro et Apostolicae Sedis apud dilectum filium nobilem puerum Carolum Emanuele Sabaudiae ducem nuncio,

Urbanus Papa VIII.

¹ Male ed. Main. legit *solitas* (n. r.).

¹ Ex regist. in Secret. Brev.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

Mauritius cardinalis a Sabaudia causas deducit penitendi cardinalitium dignitatem.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius noster Mauritius S. R. E. cardinalis a Sabaudia nuncupatus, ex concessione et dispensatione apostolicâ inter cardinales dioecesanos communeratus, licet in aliquo ex sacris ordinibus minime constitutus, quod, etiamsi ipse in vocatione ecclesiasticâ et statu cardinalitio libenter permansisset et aegre ferat illum mutare, tamen ex causis uberius eius nomine nobis expositis, et praecipue pro bono pacis, praesertim pro administratione muneris tutelae dilecti filii nobilis pueri Caroli Emmanuelis ducis Sabaudiae eius ex fratre nepotis incundae,¹ cum dilectâ in Christo filiâ nobili muliere Christinâ ducissâ Sabaudiae viduâ, eiusdem ducis matre, sibi convenire existimat ab ecclesiasticâ vocatione ad laicalia vota transire. Quia vero probe novit moris esse dignitatem et officium cardinalatus in manibus Romani Pontificis et in concistorio dimittere, idque, ob sui ab Urbe absentiam et locorum distantiam, ac aliis ex causis, praestare, condecentemque dignitatis estimationem demonstrare, ac debitum erga nos et Sedem Apostolicam obsequium exhibere prompte nequeat, ne praemissorum finis, interpositâ morâ, suo forsân frustretur effectui, nobis propterea praefatus Mauritius cardinalis humiliter supplicari fecit, ut sibi² dimissionem et cessionem puram, liberam et simplicem dignitatis et officii sui cardinalatus, ac tituli S. Mariae in Viâ Latâ aliâs sibi assignati, in manibus fraternitatis tuae faciendi, tibi que nomine nostro et Sedis Apostolicae illam recipiendi et admittendi, ac iuramenta quaecumque per eundem Mauritium ratione dictorum cardinalatus ac

tituli prestita sibi relaxandi licentiam et facultatem impertiri dignemur.

§ 2. Nos igitur, eiusdem Mauriti cardinalis huiusmodi supplicationibus inclinati, ac praesenti rerum statui consulere et morem solitum pro hac vice relaxare volentes, fraternitati tuae per praesentes committimus et mandamus, ut, antequam praefatus Mauritius matrimonium contrahat, tu eandem cardinalatus dignitatis et officii, tituli que praefati, cum omnibus et singulis eorum praecementiis, honoribus, privilegiis, insignibus, ac iuribus quibuscunque, dimissionem et cessionem ab eodem Mauritio cardinale, pure tamen, libere et simpliciter, coram notario et testibus in manibus fraternitatis tuae faciendam, iuxta formulam introclusam ab infrascripto secretario nostro subscriptam, nostro et Sanctae Sedis praefatae nomine recipias et admittas, iuramenta que, ab eodem Mauritio ratione praefati cardinalatus et tituli ei praestita³, relaxes.

§ 3. Nos enim ad id fraternitati tuae omnem facultatem et potestatem quomodolibet necessariam et opportunam concedimus, decernentes dimissionem et cessionem receptionemque et admissionem huiusmodi ut praefertur faciendam² validas et efficaces fore, ac si illae in concistorio et in manibus nostris factae ac aliâs more solito per nos admissae fuissent.

§ 4. Volumus autem, quod, pro servando, quantum fieri potest, more praefato, et pro condecente tantae dignitati³ estimatione, debiti que nobis et Sedi praefatae obsequii praestatione, praedictus Mauritius, etiam in verbo principis, in eadem cardinalatus ac tituli dimissione et cessione, debeat se obligare ad constituendum procuratorem specialem et sufficientem

Nuncio apostolico committitur receptio huiusmodi renunciationis.

Cui necessariae ad hoc tribuuntur facultates.

In iuncto onore Mauritio cardinali procuratorem ad id Romae constituendi.

¹ Forsan aliquid deest quod significet *matrimonium ab ipso contrahendum cum*, etc. (R. T.).

² Pessime ed. Main. legit *si pro sibi* (R. T.).

¹ Legerem *praestita, ei* (R. T.).

² Legerem *faciendas* (R. T.).

³ Aptius, ut supra, lege *dignitatis* (R. T.).

tem ac irrevocabilem, qui, infra quatuor menses ex tunc decurrendos, omnino hic Romae in concistorio nostro ac in manibus nostris, inhaerendo praefatae cardinalatus et tituli aliorumque praemissorum dimissioni et cessionis iam factae, illam ritu solito et cum consuetis caeremoniis approbet et ratificet.

Clausulae.

§ 5. Praesentes quoque litteras et in eis contenta quaecumque nullo unquam tempore de subreptionis, aut obreptionis, vel nullitatis vitio, aut intentionis nostrae, vel quovis alio etiam quantumvis substantiali defectu notari, impugnari, redargui, aut in ius vel controversiam revocari posse, sique per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, et quosvis alios quacumque auctoritate fungentes, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus.

Obstantium derogatio.

§ 6. Non obstantibus praemissis, ac apostolicis, et in universalibus provincialibusque conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, decretis quoque, etiam concistorialibus; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, ad praenissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxx iunii MDCLII, pontificatus anno XIX.

Dat. die 30 iunii 1642, pontif. anno XIX.

DCCL.

*Quod commissarii provinciales Indiarum ad capitula generalia Ordinis fratrum Minorum convenientes suis custodibus in labore et praemio aequales habeantur*¹.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

§ 1. Aliàs, postquam capitulo generali fratrum Ordinis Minorum sancti Francisci de Observantiâ nuncupatorum in almâ Urbe nostrâ de anno MDCXXXIX celebrato inter alia statutum fuit, restituendum esse ministris provincialibus provinciarum Indiarum dicti Ordinis antiquum ius quod habebant mittendi commissarios ad capitulum generale, in eo suffragium suo nomine laturos, habito subinde eapropter ad nos desuper recursu, per quasdam nostras in simili formâ Brevis litteras, de eodem anno emanatas, ministris provincialibus provinciarum earundem tunc et pro tempore existentibus, quod ad capitulum generale dicti Ordinis mittere possent commissarios dicti Ordinis professores, qui suo nomine suffragium ferrent, apostolicâ auctoritate indulsumus, eâ tamen lege, ut tam commissarii qui mitterentur, quam etiam custodes, forent earundem provinciarum respective filii vel in eis per sexennium completum antea incorporati².

Causa huius Constitutionis.

§ 2. Cum autem aequum et rationi consentaneum esse censeamus, ut, quemadmodum praefati commissarii provinciarum Indiarum huiusmodi aequales suis custodibus labores cum tot et tantis navigationum ac viarum periculis subeunt, ita eiusdem³ commissariis praemium et

Mandat prout in rubrica.

1 Ex Regest. in Secret. Brev. — De huiusmodi fratribus Indianis vide ad Const. DCXXIV, *Circumspecta*, pag. 1 huius tomi.

2 Vide supra pag. 1 et seq. huius tomi (n. T.).

3 Legendum foret *eisdem* (n. T.).

remuneratio paria sint: ideoque nos, commissariorum huiusmodi decori, quantum cum Domino possumus, consulere volentes, motu proprio, ac ex certâ scientiâ maturâque deliberatione nostris, ac de apostolicae potestatis plenitudine, quod commissarii provinciarum Indiarum huiusmodi, qui ad capitulum generale dicti Ordinis de eodem anno MDCXXXIX celebratum ut praefertur venerunt, et in eo suffragium tulerunt, necnon illi commissarii earundem provinciarum, qui deinceps perpetuis futuris temporibus ad futura dicti Ordinis pro tempore capitula generalia mittentur, postquam ad suas reversi fuerint provincias, definitorum praeteritorum honore et praecedentiâ gaudeant immediate post suos custodes, tenore praesentium statuimus, concedimus et ordinamus.

Decretum irritans.

§ 3. Decernentes praesentes litteras nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis vitio seu intentionis nostrae vel alio quovis defectu notari, impugnari, redargui, infringi, retractari, aut quomodolibet in ius vel controversiam revocari posse, sed semper et perpetuo validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab omnibus et singulis, ad quos spectat, inviolabiliter et inconcusse observari, sique per quoscunque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos, ubique iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si quid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrarius derogat.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac ordinis et provinciarum huiusmodi, etiam iu-

1 Male ed. Main. legit *ullo*, vel postea legendum foret *non posse* (R. T.).

ramento, confirmatione apostolicâ, vel aliâ quavis firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eisdem ordini et provinciis, illorumque superioribus, fratribus et personis, sub quibusvis tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, ac aliâ in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, eorum omnium et singulorum tenores praesentibus proplene et sufficienter expressis habentes, illis aliâ in suo robore permansuris, ad effectum praemissorum specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 5. Volumus autem, quod praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Transumptis credi mandat.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XII iulii MDCXLII, pontificatus nostri anno XIX.

Dat. die 12 iulii 1642, pontif. anno XIX.

DCCLI.

Confirmatio decreti Clementis Papae VIII prohibentis fieri uniones beneficiorum dispositioni Sedis Apostolicae reservatorum vel affectorum, cum declaratione

*quod decretum huiusmodi comprehendit etiam S. R. E. cardinales et alios indulta conferendi reservata habentes, quodque illi non potuerunt nec possunt conferre beneficia duplici reservatione reservata vel affecta*¹.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Refert praefata iuribus Sanctae Sedis indulta ex inobservantia decreti Clementis VIII.

Quamvis felicitis recordationis Clemens Papa VIII praedecessor noster, accepto quod aliqui Ordinarii beneficia ecclesiastica in suis mensibus vacantia, et aliàs dispositioni apostolicae non reservata, personis sibi benevisis conferebant, illa vero quae reservata erant seminariis puerorum saepe niebant, ad evitandum hoc Sedis Apostolicae praeiudicium, per eius decretum prohibuerit, ne uniones beneficiorum ecclesiasticorum dispositioni Sedis Apostolicae tempore quo uniuntur reservatorum vel affectorum fieri possent, etiam vigore decretorum S. Concilii Tridentini, in favorem seminariorum puerorum ad praescriptum eiusdem Concilii erectorum sive erigendorum; nihilominus postea, praetextu indultorum apostolicorum conferendi beneficia reservata vel affecta per Romanos Pontifices praedecessores nostros ac etiam per nos aliquibus personis praesertim S. R. E. cardinalibus concessorum, exequutio praedicti decreti Clementis praedecessoris de facto impedita fuit, et impeditur; quoniam cardinales indulta conferendi et disponendi de reservatis vel affectis habentes asserunt se non esse in praedicto decreto comprehensos, tamquam in eo expressim non nominatos; et ulterius tam ipsi cardinales

¹ Beneficiorum omnes uniones effectum non sortitae sunt revocatae huius Pontificis Const. IX, *Sanctissimus*, tom. XII, pag. 57. Beneficiorum seu ecclesiarum unionem petentes debent exprimere verum valorem annuum, etiam beneficii, cui aliud naitur, alioquin unio non valet, ex Gregorii XV Const. XXXVII, § 2, tom. XII, pag. 605.

Bull. Rom. — Vol. XV.

25

quam alii, qui ex praedictis indultis apostolicis habent facultatem conferendi reservata seu affecta, ac de eis disponendi, nedum praetendunt indulta huiusmodi continere facultatem disponendi de eisdem beneficiis, etiam per modum unionis et extinctionis in praeiudicium perpetuum Sedis Apostolicae quae illorum provisione perpetuo privata remaneret, sed etiam ex ipsis indultis esse sublatam et extinctam reservationem et affectionem quamcumque, ideo etiam auctoritate ordinari potuisse et posse per eos fieri eorundem beneficiorum, uti non reservatorum nec affectorum, unionem, decretaque Concilii eis concedere facultatem uniendi etiam reservata eisdem seminariis: quinimo, etiamsi in pontificatu recolendae memoriae Pauli V etiam praedecessoris nostri hactenus ex voto duorum Rotae auditorum fuerit in datarià observatum et observetur beneficia duplici reservatione personali reservata vel affecta non comprehendi in praedictis indultis, tamen etiam praetendunt hanc reservationis duplicitem non impedire eorum provisionem vigore praedictorum indultorum faciendam, eisdemque beneficiorum unionibus non obstare: et propterea diversimode etiam exequutio litterarum apostolicarum provisionis eorundem beneficiorum indebitis praetensionibus huiusmodi impedita fuit et impeditur de facto in diversis tribunalibus et congregationibus, praesertim Rotae et congregationis Concilii Tridentini, in quibus reperiuntur factae resolutiones etiam inter se discordantes.

§ 1. Volentes igitur praedicta impedimenta tollere et nostro oraculo praetensas dubitationes dilucidare, motu proprio, certaque scientiâ ac maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, hac nostrâ perpetuâ constitutione praedictum decretum Clementis praedecessoris praedicti, super exequutione

Decretum Clementis VIII, prohibens fieri nomen, confirmat, et observari mandat.

seu interpretatione eiusdem Concilii emanatum, confirmamus, inviolabiliterque de cetero observari mandamus per quoscumque patriarchas, metropolitanos, archiepiscopos, episcopos, ac S. R. E. cardinales; declaramusque praedictum decretum etiam eosdem cardinales comprehendisse et comprehendere, ac¹ praedictos cardinales, et quoscumque alios praedicta indulta apostolica conferendi praedicta beneficia reservata seu affecta et de eisdem disponendi habentes, non potuisse hactenus post praedictum decretum Clementis praedecessoris nec imposterum posse in vim illorum, nec vigore eiusdem Concilii, aut aliâ etiam auctoritate eorum ordinariâ, praetextu quod ex praedictis indultis extinctae et sublatae sint reservationes et affectiones, eadem beneficia quomodolibet tempore unionis reservata vel affecta unire etiam seminariis praedictis puerorum, nec de eis per viam cuiuscumque unionis, suppressionis vel applicationis disponere; nec etiam, in vim praedictorum indultorum reservata et affecta conferendi ac de eis disponendi, potuisse nec posse conferre beneficia duplici reservatione personali reservata vel affecta.

Clausula praescriptiva, et sublati.

§ 2. Praesentes quoque litteras de subreptionis vel obreptionis seu nullitatis vitio, nostraeque intentionis defectu, etiam ex eo quod seminaria et quicumque², et cuiuscumque status, conditionis, gradus, qualitatis ac dignitatis, etiam ecclesiasticae, desuper interesse habentes, vel habere praetendentes, ad haec vocati non fuerint, vel praemissis non consenserint, notari, impugnari, redargui aut in ius vel controversiam revocari non posse; sicque et non aliter per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam sacri palatii apostolici causarum auditores, ac S. R. E. cardinales, eorumque congrega-

tiones, et quoscumque alios speciali expressione indigentes, iudicari, definiri et interpretari debere, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi seu interpretandi facultate et auctoritate, ac irritum et inane, si secus super his a quocumque, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus.

Clausula derogatoria

§ 3. Non obstantibus praemissis omnibus et singulis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, etiam in conciliis generalibus editis, regulis cancellariae, et, quatenus opus foret, etiam illâ de non tollendo iure quaesito, ceterisque contrariis quibuscumque; quorum omnium et singulorum tenores, earundemque litium et causarum etiam hactenus pendentium statum et merita, ipsorumque beneficiorum nomenclationes, situationes et qualitates, partiumque colligantium, necnon iudicum nomina et cognomina, tribunaliumque et congregationum praeminentias et facultates, ceteraque hic forsân exprimenda et inserenda, pro expressis ac de verbo ad verbum insertis haberi volumus.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xv iulii MDCLII, pontificatus nostri anno xix.

Dat. die 15 iulii 1642, pontif. anno xix.

DCCLII.

Constitutio circa utensilia sacristiae pontificiae post obitum S. R. E. cardinalium debita¹.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Aequum est ut nos, qui omnium christifidelium commodis pro paternâ nostrâ

Evangelium.

¹ Clemens VII prius constituerat, quod omnia ornamenta, quibus episcopi, presbyteri et diaconi cardinales in cappellâ pontificâ utebantur, post eorum obitum dictae cappellae consignari deberent: cuius Constitutionis hic fit mentio.

¹ Coniunct. ac nos addimus (R. T.).

² Male edit. Main, legit quibuscumque (R. T.).

charitate ingiter invigilamus, sacristiae nostrae pontificiae ac camerae apostolicae iura non negligamus.

Causae huius
Constitutionis.

§ 1. Quamvis enim etiam iuxta constitutionem felicitis recordationis Clementis Papae VII praedecessoris nostri desuper editam observatum fuerit, quod omnia et singula mitrae, pluvialia, planetae et alia altaris ornamenta et vestimenta, ac vasa aurea et argentea, praesertim sacra et benedicta, cuiuscumque qualitatibus et pretii fuerint, quibus S. R. E. episcopi, presbyteri et diaconi cardinales in cappellâ pontificiâ, in missarum, tam per Romanos Pontifices, quam in eorum praesentiâ etiam per dictos cardinales, celebratione, ac in processionibus et aliis caeremoniis pontificalibus usi fuerunt, post illorum obitum fuerint et sint applicata et realiter consignari debeant dictae cappellae et illius sacristiae, praefataque applicatio et consignatio impediri non debeat praetextu quarumcumque facultatum testandi etiam sub quacumque formâ et verborum tenore pro tempore concessarum, et aliâs prout in eâdem Clementis praedecessoris constitutione uberius continetur; nihilominus, quia tam Romani Pontifices praedecessores nostri concesserunt, quam etiam nos eorum exempla sequuti concessimus sanctae Romanae Ecclesiae cardinalibus facultatem disponendi de ornamentis et vestimentis ac vasis et aliis rebus praedictis, illaque relinquendi ecclesiis seu cappellis vel locis piis aut personis, praesertim ecclesiasticis, sibi benevisis, in grave sacristiae praefatae praecudicium ac etiam camerae apostolicae detrimentum, quam de suo eidem sacristiae de ornamentis ceterisque rebus huiusmodi eapropter providere oportet:

Innovat et
ampliat Con-
stitutionem Cle-
mentis VII cir-
ca utensilia sa-
cristiae pontifi-
ciae post ubi-

§ 2. Hinc est quod nos, earumdem sacristiae et camerae indenmitati in praemissis consulere volentes, motu proprio, ac ex certâ scientiâ et maturâ delibera-

tione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, etiam ipsam constitutionem Clementis praedictam huiusmodi innovantes et ampliantes, quod de cetero perpetuis futuris temporibus praefata omnia et singula mitrae, pluvialia, tunicellae, aliaque ornamenta et vestimenta ac calices, patenae, vasa etiam aurea et argentea, aliaque res et utensilia quomodolibet nuncupata, praesertim benedicta, seu consecrata, quibus S. R. E. cardinales nunc et pro tempore existentes, etiam praefatam aut quamenque aliam similem vel dissimilem facultatem apostolicam de illis disponendi ac ad haeredes etiam ab intestato transmittendi, ut praemittitur, habentes, non solum in cappellâ pontificiâ, seu processionibus, caeremoniis et aliis functionibus pontificiis praefatis, sed etiam in eorum cappellis privatis hactenus vel in futurum pro tempore quomodolibet usi fuerint, vel quae detulerint, ad sacristiam praefatam ipso iure spectent et pertineant, et ad illam deferri illique realiter consignari debeant statim post obitum ipsorum cardinalium, exceptâ unâ tunicellâ pro quolibet cardinale diacono, et unâ planetâ pro quolibet cardinale presbytero, ac uno pluviali pro quolibet cardinale episcopo, ac exceptis candelabris ac malivis et gutturnis, bacili et boccali vulgo nuncupatis, etiam aureis vel argenteis, hac perpetuo valiturâ constitutione nostrâ statuimus et ordinamus, et quascumque facultates praefatas testandi ac ab intestato transmittendi et disponendi de vestimentis, ornamentis, vasis et aliis rebus ac utensilibus praefatis, etiam in favorem quarumvis ecclesiarum seu cappellarum et locorum piorum ac personarum etiam speciali notâ et individuâ expressione dignarum, etiam motu, scientiâ, deliberatione et potestatis plenitudine paribus, ac aliâs quomodolibet per praefatos praedecessores nostros ac nos ipsos cardinali-

tum S. R. E.
cardinalis ego de-
bita.

bus praefatis quibuscumque concessas, quae hactenus effectum sortitae non fuerunt, ad praesentis nostrae constitutionis tenorem reducimus, et, quatenus fuerit opus, in iis quae praesentibus adversantur, revocamus, abolemus, cassamus, annullamus et irritamus, ac reductas, revocatas, abolitas, cassas, annullatas et irritas fore et esse, et imposterum per quaecumque derogationem per nos vel successores nostros faciendam non censi praesenti nostrae constitutioni in aliquo detractum, nec dietae sacristiae praedictae, nisi specialiter et expresse huic constitutioni, referendo eius datam, ac aliàs sufficienter derogatum fuerit;

Clausulas praeservativas apponit.

§ 3. Praesentes quoque litteras, et in eis contenta quaecumque, licet desuper interesse habentes seu habere praetendentes illis non consenserint, et ad ea vocati et auditi, causaeque, propter quas praesentes emanarunt, deductae, verificatae, seu aliàs sufficienter¹ aut etiam nullatenus iustificatae fuerint, nullo unquam tempore de subreptionis, obreptionis, nullitatis aut invaliditatis vitio, seu intentionis nostrae aut alio quovis defectu etiam substantiali aut ex quovis alio capite, etiam in corpore iuris clauso, seu occasione vel causâ, etiam quantumvis iustâ, rationabili et privilegiatâ, notari, impugnari, invalidari et retractari posse, sed ipsas praesentes litteras semper validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac sacristiae praefatae plenissime suffragari,

Clausula sublatâ.

§ 4. Sicque, et non aliter, in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac sanctae Romanae Ecclesiae camerarium et alios cardinales, etiam de latere legatos, necnon dictae camerae

praesidentes et clericos et alios officiales, nunc et pro tempore existentes, in quavis causâ et instantiâ, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi seu interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus.

Clausula derogatoria.

§ 5. Non obstantibus quibuscumque testandi, ac ad haereditatem ab intestato transmittendi, ac aliàs quomodolibet de bonis et rebus praefatis disponendi, per quoscumque Romanos Pontifices praedecessores nostros ac etiam per nos ipsos cardinalibus praedictis, etiam motu, scientiâ, deliberatione et potestatis plenitudine similibus, etiam concistorialiter concessis facultatibus, ac felicis recordationis Pii Papae IV etiam praedecessoris nostri de gratiis quaecumque interesse camerae apostolicae concernentibus in eadem camerâ praesentandis et registrandis (ita ut praesentes litteras nunquam in eiusdem camerae libris registrari necesse sit), et quibuscumque aliis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, etiam conciliaribus, ac decretis, etiam concistorialibus, et, quatenus opus sit, de non tollendo iure quaesito aliisque cancellariae apostolicae regulis quibuscumque, etiam in favorem praefatorum cardinalium etiam per nos editis, necnon collegii cardinalium praedictorum, et quarumvis ecclesiarum et locorum piorum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel aliâ quavis firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, etiam antiquissimis, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis collegio praedicto, ecclesiis et locis piis quibuscumque personis, cuiuscumque status, gradus, conditionis, qualitatis et dignitatis, etiam ecclesiasticae, etiam individuâ expressione dignis, aut aliàs quomodolibet qualificatis, in contrarium praemissorum quomodolibet

¹ Male edit. Main. legit *sufficientes* (R. T.).

concessis, confirmatis et innovatis, quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quacvis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, et formâ in illis traditâ observatâ, exprimerentur et insererentur, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xix iulii MDCXLII, pontificatus nostri anno xix.

Dat. die 19 iulii 1642, pontif. anno xix.

DCCLIII.

Confirmatio privilegiorum et declaratio statutorum pro gubernio fratrum Minorum Discalceatorum nuncupatorum Hispaniarum et Indiarum¹.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

§ 1. Aliâs (postquam, sublati per recolendae memoriae Gregorium Papani XV praedecessorem nostrum patribus provinciarum, in definitorio generali fratrum Ordinis Minorum sancti Francisci de Observantiâ nuncupatorum de anno MDCXXXIX in almâ Urbe nostrâ celebrato, de consensu dilecti filii nostri Francisci S. Laurentii in Damaso diaconi cardinalis Barberini nuncupati, sanctae Romanae Ec-

¹ Constitutionem hanc quae in ed. t. Main. infra reperitur inserta in alterâ sub datum xxi decembris MDCXLII, huc suo loco et ordine ponimus (B. T.).

clesiae vicecancellarii, nostri secundum carnem ex fratre germano nepotis, dictique Ordinis apud nos et Sedem Apostolicam protectoris, statutum fuisset,

§ 2. Ut duo tantum patres provinciae in singularum provinciarum ultramontanae familiae definitoria introducerentur, unus scilicet, qui in provinciâ reliquis dignior esset, ille nimirum, qui inter patres provinciae primum locum sibi vindicaret, qui quidem in definitorio semper assisteret; alter vero, qui immediate ministri provincialis officium absolvisset, ut sequenti etiam immediate triennio dumtaxat eam obtineret dignitatem, et in definitorio assisteret, eâ tamen lege, ut, si iste ex qualibet causâ deficeret, in eius locum subrogatus eo ipse esset qui ante ipsum minister provincialis immediate extitisset, triennio autem huiusmodi transacto, alius, qui ministri provincialis officio etiam immediate functus fuisset, subsequeretur, et sic deinceps, de triennio in triennium dumtaxat, servaretur, ita quod nunquam hi duo patres in dictarum provinciarum definitoriis desiderarentur; quodque, si contingeret, ut qui huiusmodi assistens alio titulo de eodem definitorio esset dignior et perpetuus in definitorio existeret¹, sibi ius² in illud ingrediendi competeret, tunc in eius locum ipso facto subrogatus esset ille pater provinciae, qui eidem dignitate proximus fuisset) subinde nos institutionem seu restitutionem praefactorum duorum patrum provinciae pro definitoriis provinciarum praedictarum in dicto generali definitorio factam, et postmodum omnia et singula statuta in capitulo generali dicti Ordinis de eodem

Decretum ut duo patres provinciae in provinciis Minorum admitterentur.

¹ Comma istud sic lego: ut si, qui esset huiusmodi dignior et perpetuus in definitorio assistens, alio titulo de eodem definitorio existeret, sicut patet ex loco parall., tom. XIV, pag. 717 (B. T.).

² Pessime ed. t. Main. legit eius pro ius (B. T.).

Confirmatum fuit a Pontifice.

anno celebrato edita, sine tamen praeiudicio observantiae regularis ac statutorum apostolicæ auctoritate confirmatorum ac ordinationum et Brevium apostolicorum pro fratribus Discalceatis dicti Ordinis Hispaniarum et Indiarum factorum et emanatorum, confirmavimus¹.

Hoc statutum non comprehendit Discalceatos

§ 3. Ac demum, cum nobis innotuisset, quod institutio seu restitutio praelatorum duorum patrum provinciae, quoad eosdem fratres Discalceatos Hispaniarum et Indiarum dicti Ordinis, nedum eorum statutis ac litteris apostolicis pro ipsis emanatis adversabatur, sed etiam causa perturbationum fuisset; idcirco nos, motu proprio, ac ex certâ scientiâ merâque deliberatione nostris, praeatos fratres Discalceatos Hispaniarum et Indiarum, ac eorum provincias et custodias praesentes et futuras, quoad introductionem duorum patrum provinciae in singula provinciarum suarum definitoria, sub praelato definitorio generali huiusmodi edito, ac certis nostris litteris incipientibus *Oncrosa*, etc, aut quibusvis aliis dicti Ordinis statutis aut decretis, litterisque apostolicis, circa eandem materiam emanatis (quae et quas quoad hoc revocavimus, cassavimus et annullavimus), nullatenus comprehendi, nec esse comprehensos declaravimus².

Quod non introducantur patres provinciae inter Discalceatos

§ 4. Et insuper statuimus et ordinamus ut in provinciarum Hispaniarum et Indiarum eorundem fratrum Discalceatorum capitula, congregationes et definitoria nullus omnino pater provinciae quovis sub praetextu introduceretur, sed in illis duntaxat minister provincialis, aut vicarius provincialis et definitores actuales, custodes autem iuxta usum et morem provinciarum et custodiarum admitterentur; quodque, si in alicuius ex dictis pro-

vinciis definitorium prae-fati duo provinciae patres introducti fuissent, illi ipso facto amoverentur, et electio per eos facta, sub privationis suorum officiorum aliisque arbitrii nostri poenis omnibus et singulis superioribus qui dictos duos patres provinciae et definitorium huiusmodi admisissent¹, nulla et irrita extiteret, ipsique fratres Discalceati Hispaniarum et Indiarum huiusmodi, sub eisdem poenis per contrafacientes eo ipso incurrendis, iuxta statuta et ordinationes provinciarum huiusmodi viverent et regerentur², ac aliâs prout in diversis nostris in simili formâ Brevis litteris desuper expeditis, quarum tenores praesentibus pro expressis haberi volumus, uberius continetur.

§ 5. Cum autem, sicut nuper accepimus, dilecti filii minister et procurator generalis dicti Ordinis praemissis sese opposuerint, praetextu, quod aliquae ex provinciis eorundem fratrum Discalceatorum Hispaniarum et Indiarum huiusmodi quaedam generalia seu particularia ordinationes et statuta seu privilegia habeant, iuxta quae diversimode, et aliâs quam in prae-fatis nostris litteris statutum dispositumque fuit, gubernantur: idcirco nos, pro maiori et uniformiori eorundem fratrum Discalceatorum Hispaniarum et Indiarum huiusmodi perfectione et puritate in praemissis opportune providere volentes, motu, scientiâ ac deliberatione similibus, deque apostolicae potestatis plenitudine, quod praefatae nostrae litterae pro eisdem fratribus Discalceatis Hispaniarum et Indiarum emanatae, ut praefertur, sive illorum aliquae provinciae habeant aliqua statuta et ordinationes seu privilegia generalia aut particularia, sive non habeant, omnino et inviolabiliter observentur, observarique debeant in omnibus eorundem fratrum Discalceatorum

Quod Discalceati per sua propria statuta gubernentur.

¹ Vide loc. cit. tom. XIV, pag. 746, et supra pag. 25 huius tomi (R. T.).

² Huiusmodi bullam declaratoriam puto deesse (R. T.).

¹ Deest vox *intimatis*, aut similis (R. T.).

² Etiam tertias has litteras puto deesse (R. T.).

provinciis et custodiis nunc et pro tempore existentibus in partibus Hispaniarum et Indiarum huiusmodi, quodque praefatae provinciae et custodiae dictorum fratrum Discalceatorum nunc et pro tempore existentes in eisdem Hispaniarum et Indiarum partibus per sua propria statuta, ordinationes et leges gubernentur, absque eo quod generalibus totius Ordinis statutis et consuetudinibus subiaceant, ea tamen lege, ut ad receptionem praedictorum duorum patrum provinciae nulum sive generale sive particulare et proprium statutum possit ipsis fratrum Discalceatorum provinciis et custodiis Hispaniarum et Indiarum huiusmodi suffragari, sed semper litterae nostrae praedictae inviolabiliter et inconcusse ac generaliter observentur, tenore praesentium decernimus, statuimus et ordinamus.

Sub poena
filiatis.

§ 6. Si vero forte contingat in eisdem provinciis et custodiis fratrum Discalceatorum praedictorum Hispaniarum et Indiarum huiusmodi aliqua capitula, congregationes seu actiones, in quibus praefati duo patres provinciae, vel eorum aliquis intersint, et reperiantur, celebrari, eo ipso omnia et singula, quae inibi decreta et constituta fuerint, irrita et nulla, nulliterque et invalide gesta et facta fuisse et esse ac fore declaramus.

Quod Discalceati possint
habere procuratorem ad Romanam curiam.

§ 7. Dantes eisdem fratrum Discalceatorum provinciis et custodiis Hispaniarum et Indiarum huiusmodi facultatem mittendi ex eisdem fratribus Discalceatis suos proprios procuratores ad Romanam curiam, quotiescunque sese obtulerit occasio, pro negotiis earundem provinciarum et custodiarum Hispaniarum et Indiarum huiusmodi pertractandis. Volumus autem, ut, salvis supradictis, dicti fratres Discalceati Hispaniarum et Indiarum huiusmodi in reliquis subiecti remaneant iurisdictioni, visitationi et correctioni ministri eorundem fratrum de Observantia

generalis, pro tempore existentis, ita quod ipse minister generalis, per seipsum, vel alium, seu alios, ex ipsis Discalceatis dicti Ordinis tantum, possit eosdem fratres Discalceatos corrigere, visitare, et in eos iurisdictionem exercere; quodque, si minister generalis praedictus abfuerit non deputatis ab eo huiusmodi fratribus Discalceatis ad supradictum effectum, tunc omnes et singulae provinciae ac¹ custodiae praedictae per ministros ac custodes suos gubernentur iuxta quasdam alias nostras in simili forma Brevis die viii aprilis proxime praeteriti expeditas litteras², quarum etiam tenores praesentibus pro expressis haberi volumus.

§ 8. Mandantes propterea omnibus et singulis dicti Ordinis superioribus, fratribus et personis, ceterisque, ad quos spectat et pro tempore spectabit, in virtute sanctae obedientiae, ac sub excommunicationis maioris, a qua non nisi a nobis seu Romano Pontifice pro tempore existente, praeterquam in mortis articulo constituti, absolvi possint, aliasque arbitrii nostri, necnon officiorum suorum privationis, perpetuaeque inhabilitatis ad illa et alia imposterum obtinenda poenis, ut eosdem fratres Discalceatos Hispaniarum et Indiarum huiusmodi praemissorum omnium commodo et effectui frui et gaudere sinant et faciant.

Sollicitudine
ministri generali.

§ 9. Decernentesque praesentes litteras, et in eis contenta quaecumque, de subreptionis, vel obreptionis, seu nullitatis vitio, aut intentionis nostrae, vel alio quopiam defectu, etiam quantumvis substantiali vel formali, nullatenus unquam notari, impugnari, redargui, infringi, retractari, aut in ius vel controversiam adduci vel revocari posse; sicque per quoscunque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac

Decretum irritans.

¹ Coniunct. ac nos addimus (R. T.).

² Quas vide supra pag. 178 (R. T.).

S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, et Sedis Apostolicae nuncios, sublatis eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi vel interpretandi facultate et auctoritate, indicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quocumque, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Deputatio
exequutoris.

§ 10. Quocirca dilecto filio, nostro et Sedis Apostolicae nunc et pro tempore in Hispaniarum regno existenti nuncio, per easdem praesentes committimus et mandamus, quatenus ipse, per se, vel alium, seu alios, praesentes litteras, et in eis contenta quaecumque, ubi et quando opus fuerit, ac quoties pro parte eorundem fratrum Discalceatorum provinciarum et custodiarum Hispaniarum et Indiarum huiusmodi fuerit requisitus, solemniter publicans, eisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistens, faciat auctoritate nostrâ praefatas et praesentes nostras litteras huiusmodi debitas et omnimodae executioni demandari; non permittens eos contra earundem praedictarum et praesentium litterarum tenorem quomodolibet molestari, perturbari aut inquietari; contradictores quoslibet et rebelles per sententias, censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postpositâ, compescendo, legitimisque super his habendis servatis processibus, censuras et poenas huiusmodi incurrisse declarando, illasque etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Derogatio
contraria illi.

§ 11. Non obstantibus felicis recordationis Bonifacii Papae VIII etiam praedecessori de unâ, et in concilio generali editâ de duabus dietis, dummodo ultra tres dictas aliquis auctoritate praesentium in iudicium non trahatur, necnon praefatis ministri et procuratoris generalium dicti Ordinis oppositionibus, ac qui-

busvis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon ipsius Ordinis, ac provinciarum et custodiarum huiusmodi, etiam inramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eisdem Ordini ac provinciarum et custodiarum huiusmodi superioribus, fratribus et personis, ipsisque provinciis et custodiis, sub quibusvis verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, ac irritantibus et aliis decretis, in genere vel in specie, ac aliâ in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium et singulorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliâ in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque. Volumus pariter, quod praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxx iulii MDCLXII, pontificatus nostri anno XIX.

Dat. die 30 iulii 1642, pontif. anno XIX.

DCCLIV.

Significat regi christianissimo spectare ad Sedem Apostolicam privative quoad alios quoscumque cognitionem et decisionem controversiarum inter abbatissam generalem Ordinis Fontis Ebraldi et monachos eiusdem Ordinis vertentium super observatione regulae et communicatione statutorum dicti Ordinis¹.

Charissimo in Christo filio nostro Ludovico, Francorum regi christianissimo, Urbanus Papa VIII.

Charissime in Christo fili noster, salutem et apostolicam benedictionem.

Quanto illustriora sunt maiestatis tuae eiusque praedecessorum clarae memoriae regum Franciae christianissimorum eximiae devotionis et pietatis in tuendis huius Sanctae Sedis ecclesiasticorumque tribunalium iuribus merita, tanto maiori admiratione et animi molestia affecti fuimus, ubi intelleximus factam maiestatis tuae auctoritate² venerabilium fratrum archiepiscopi Bituricensis ac Lexoviensis et Meldensis episcoporum deputationem ad cognoscendas decidendasque controversias inter dilectam in Christo filiam Ioannam Baptistam de Bourbon, sororem tuam naturalem, Ordinis Fontis Ebraldi abbatissam generalem ex una, et dilectos filios monachos eiusdem Ordinis ex altera partibus super interpretatione et usu regulae, communicatione statutorum dicti Ordinis, aliisque ad nostram et Sedis praedictae cognitionem immediate spectantibus vertentes, earundemque controversiarum deputationis huiusmodi vigore per archiepiscopum et episcopos praedictos decisionem a maiestate tua arrepto die VIII octobris proxime praeteriti emanato confirmatam fuisse; quae licet

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Male edit. Main. legit *auctoritatem* (R. T.).

sedandarum¹ inter personas regulares litium gratia, non autem laedendae iurisdictionis ecclesiae animo te fecisse plane credamus (quis enim aliud de singulari pietate tua suspicetur?); attamen pro debito officii nostri maiestati tuae significandum duximus, cognitionem, decisionemque controversiarum praedictarum, utpote quae circa res mere spirituales, declarationemque, interpretationem et observantiam regulae et statutorum dicti Ordinis a Sede praedicta confirmatorum vertuntur, nequaquam ad tribunalia laica et iudices seculares, sed ad nos et eandem Sedem privative quoad omnes alios spectare et pertinere, de qua re cum maiestate tua fusius ager venerabilis frater Hieronymus archiepiscopus Seleuciensis nuncius noster, cuius verbis ut fidem habeas rogamus, et maiestati tuae iterum benedictionem nostram peramanter impertimur.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XII augusti MDCXLII, pontificatus nostri anno XX².

Dat. die 13 augusti 1642, pontif. an. XX.

DCCLV.

Sequitur Breve Ioannae Baptistae de Bourbon, abbatissae generalis Ordinis Fontis Ebraldi, in idem argumentum³.

Dilectae in Christo filiae Ioannae Baptistae de Bourbon, abbatissae generali Ordinis Fontis Ebraldi,

Urbanus Papa VIII.

Dilecta in Christo filia, salutem et apostolicam benedictionem.

Etsi plurimum in Domino commendamus singularem erga nos et hanc sanctam Sedem observantiam quam ostendi-

¹ Edit. Main. legit *sedendarum* (R. T.).

² Male edit. Main. legit an. XIX (R. T.).

³ Ex Regest. in Secret. Brev.

sti dum apud venerabilem fratrem Hieronymum archiepiscopum Seleuciensem, ad charissimum in Christo filium nostrum Ludovicum Francorum regem christianissimum nostrum et dictae Sedis nuncium, te purgasti super eo quod, pro decidendis controversiis inter te et dilectos filios monachos Ordinis Fontis Ebraldi circa interpretationem et usum regulae ac communicationem statutorum eiusdem Ordinis aliaque ad nostram et Sedis praedictae cognitionem immediate spectantia vertentibus, recursum ad tribunalia secularia habuisti; attamen pro paternâ, quam de tuâ salute gerimus, curâ monemus te, ut, cum in excommunicationis aliasque censuras et poenas ecclesiasticas a sacris canonibus apostolicis contra habentes similes recursus inflictas et promulgatas incideris, quia nedum assensum praebuisti, sed etiam procurasti ut controversiae huiusmodi eiusdem Ludovici regis auctoritate cognoscerentur et deciderentur, propterea conscientiae tuae securitati censeas, omnibus ad tui favorem eâ in re per indices a dicto Ludovico rege deputatos absque legitimâ facultate decisis renunciando, curandoque ut controversiae praedictae nostrâ et dictae Sedis auctoritate definiantur: quod te sedulo facturam¹ nobis plane persuademus, cum illo clarissimorum regum genere nata sis, quo orti summo semper devotionis et pietatis affectu Romanam Ecclesiam et Sedem Apostolicam sunt prosequuti, et benedictionem apostolicam tibi iterum peramanter impertimur.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xiii augusti MDCXLII, pontificatus nostri anno xx².

Dat. die, annoque eisdem.

¹ Male edit. Main. legit *facturum* (R. T.).

² Male eadem edit. legit XIX (R. T.).

DCCLVI.

Declarat cognitionem causarum super praetensâ fabricatione monetae adulterinae ac tonsione monetae aureae et argenteae in insulis Siciliae ultra pharum et Melitanâ, contra personas hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani, spectare ad magnum magistrum, consilium et conventum dicti hospitalis¹.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Aliâs nos, ut adulterinam monetam fabricantium ac monetas aureas et argenteas tondentium crimina punirentur, per nostram perpetuam constitutionem nedum cedulam motus proprii felicitis recordationis Pii Papae V praedecessoris nostri desuper editam confirmavimus et innovavimus, sed etiam poenam ultimi supplicii ad personas etiam ecclesiasticas et regulares cuiuscunque ordinis et instituti, etiam militiarum, etiam S. Ioannis Hierosolymitani, extendimus in Italiâ dumtaxat, cognitionemque causarum contra praefatas personas ecclesiasticas locorum Ordinariis commisimus, prout in nostris litteris sub plumbo, sub datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, anno MDCXXVII, idibus novembris, pontificatus nostri anno v expeditas, uberius continetur.

§ 2. Verum, quia, ut accepimus, praetenditur cognitionem istarum causarum contra milites et alias personas hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani in insulâ Siciliae ultra pharum esse remittendas ad ordinarios ecclesiasticos locorum, etiamsi insula Melitana², ubi magnus magister, consilium et conventus eiusdem ordinis resident, sit valde vicina praefatae insulae Siciliae, a quibus, uti magis informatis, ad id privilegia apostolica habentibus,

Refert aliâs a se declaratum causas de quibus in rubricâ, si contra ecclesiasticos agantur, ad locorum Ordinarios pertinere.

Si vero contra personas Hospitalis sancti Ioannis Hierosolymitani agantur in Sicilia et insula Melitana a magno magistro vult cognosci.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Semper edit. Main. legit *Melevitana* (R. T.).

propterea melius quam ab Ordinariis locorum praefatae causae contra personas eiusdem hospitalis cognosci debent et possunt: idcirco, volentes remedium nostrae apostolicae declarationis adhibere, tenore praesentis nostrae perpetuae constitutionis declaramus, cognitionem praedictarum causarum contra personas praedicti hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani, tam hactenus motas, quam imposterum movendas, super praetensâ fabricatione monetae adulterinae ac super praetensâ tonsione monetae aureae vel argenteae, in praefatis insulis Siciliae et Melitae¹ contra personas dicti hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani spectasse et spectare ad eosdem magnum magistrum, consilium et conventum, propter vicinitatem quam insula Melitana habet cum praefatâ insulâ Siciliae ultra pharum, non vero ad praefatos Ordinarios locorum, qui ut plurimum sunt magis distantes;

Clausulas addit.

§ 3. Et ita inviolabiliter, sub excommunicationis maioris aliarumque censurarum ecclesiasticarum poenis eo ipso absque aliâ declaratione per quoscumque, cuiusvis status, conditionis, qualitatis, praecminentiae et dignitatis, etiam ecclesiasticae, ac individuâ mentione et expressione dignae, incurrendis, observari praecipimus et mandamus. Decernentes praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere; sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

¹ Male prorsus hic edit. Main. legit *Melevitanae* (R. T.).

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, quibuscumque regnis, locorum Ordinariis, et aliis quibusvis personis, in genere vel in specie, ac aliâs in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice duntaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xx augusti MDCXLII, pontificatus nostri anno xx.

Dat. die 20 augusti 1642, pontif. anno xx.

DCCLVII.

Irritatio pactionum factorum occasione coadiutoriae ecclesiae Ratisbonensis¹.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Cum nos prope diem² venerabilem fratrem Franciscum Guilielmum episcopum Osnaburgensem, Mindensem et Verdensem fratri Alberto episcopo Ratisbonensi coadiutorem perpetuum et irrevocabilem in regimine et administratione ecclesiae Ratisbonensis cum futurâ in eâ successione, attento consensu eiusdem Al-

Coadiutor Ratisbonensis nonnulla cum capitulo paciscitur, ut eius consensus obtineat.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Similem vide supra pag. 186 (R. T.).

berti episcopi ac dilectorum filiorum capituli dictae ecclesiae Ratisbonensis praestito et per nos ex voto congregationis venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium rebus concistorialibus praepositorum quibus negotium coadiutoriae huiusmodi commisimus admissio, auctoritate apostolica constituit et deputare de simili voto intendamus, prout in nostris desuper sub plumbo expeditis¹ litteris latius explicabitur; sicut autem nobis innotuit, occasione constitutionis et deputationis eiusdem Francisci Guilielmi in coadiutorem huiusmodi, seu consensus dicti capituli ad id ut praefertur praestiti, quaedam capitulationes inter ipsos capitulares seu cum eodem Francisco Guilielmo factae et ab eo subscriptae et iuratae fuerint:

Pacta quaecumque irrita
Url aus.

§ 2. Hinc est quod nos, sine quorum auctoritate nihil omnino in similibus negotiis pacisci fas est, ne ex capitulationibus huiusmodi, licet ob licentiae apostolicae defectum ipso iure nullis et invalidis, aliquod cuiquam ius acquisitum, aut dictae ecclesiae, illiusque praesuli, seu coadiutori et capitulo quaecumque gravamen illatum, in iurisdictione et libertate ecclesiasticae quoquo modo praepiudicatum fuisse, esse et fore unquam praetendi, dici vel censi, et ne quovis temporis cursu aut ex quacumque alia quantumlibet iuridica causa praedictas capitulationes fuisse per nos et Sedem Apostolicam approbatas allegari, et beneplacitum apostolicum desuper accessisse praesumi unquam possit, pro pastoralis nostrae sollicitudine providere volentes, ac earundem capitulationum tenores, etiam veriores, praesentibus pro plene expressis et de verbo ad verbum insertis habentes, motu proprio, ac ex certa scientia maturaque deliberatione nostris, deque apostolicae po-

¹ Potius lege *expediendis*, ut supra pag. 187 (R. T.).

testatis plenitudine, ex voto etiam praedictae congregationis, omnes et singulas capitulationes praedictas nullas et prorsus invalidas, nulliusque roboris et momenti fuisse, esse et semper fore, adeo ut nullum omnino sortiri possint aut debeant effectum, aequae ac si conceptae, factae, initae aut iuratae nunquam fuissent, lenore praesentium declaramus, illasque pro non factis¹ haberi volumus, approbationemque nostram et beneplacitum apostolicum quoad ipsas capitulationes denegamus, et propterea consensum a capitulo praedicto deputationi coadiutoris huiusmodi cum futura successione, ut praefertur praestitum, praedicto Francisco Guilielmo suffragari in omnibus et per omnia, perinde ac si libere et non conditionaliter ac non interpositis capitulationibus huiusmodi fuisset adhibitus,

§ 3. Sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, Sedisque praedictae nuncios, et quosvis alios quaecumque auctoritate fungentes, nunc et pro tempore existentes, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter indicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus.

Sicque praecipit in quolibet
subsellio iudicari.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac apostolicis, et in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ac, quatenus foret opus, etiam regulam nostram de non tollendo iure quaesito, necnon dictae ecclesiae Ratisbonensis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia

Derogat obstantibus.

¹ Male ed. Main. legit *non factas* (R. T.).

roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro sufficienti eorum derogatione de iis specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium tenores praesentibus pro plene ac sufficienter expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xx augusti MDCXLII, pontificatus nostri anno xx.

Dat. die 20 augusti 1642, pontif. anno xx.

DCCLVIII.

Confirmatio decreti sacrae congregationis rituum, quo decernitur protonotarios apostolicos non participantes praecedere debere canonicos ecclesiae cathedralis, quando dicti canonici collegialiter non incedunt.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Cum, sicut accepimus, venerabiles fratres nostri S. R. E. cardinales sacris ritibus praepositi aliàs censuerint nostros et Apostolicae Sedis notarios, protonotarios apostolicos titulares seu non participantes nuncupatos, praecedere debere canonicos ecclesiae cathedralis, quando dicti canonici collegialiter non incedunt, prout in eorumdem cardinalium decreto desuper emanato, cuius tenorem praesentibus pro plene et sufficienter expresso haberi volumus, uberius continetur:

I Ex Regest. in Secret. Brev.

§ 2. Ideirco nos, decretum huiusmodi, uti par est, servari volentes, illud apostolicà auctoritate, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, eique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiciamus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

§ 3. Decernentes decretum huiusmodi necnon praesentes litteras valida, firma et efficacia existere et fore, ac ab omnibus ad quos spectat et spectabit in futurum inviolabiliter observari, dictisque notariis, protonotariis nuncupatis, plenissime suffragari, sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon quarumvis ecclesiarum, etiam iuramento, confirmatione apostolicà, vel quavis firmitate alià roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum omnium et singulorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die v septembris MDCXLII, pontificatus nostri anno xx.

Dat. die 5 septembris 1642, pontif. anno xx.

Illudque confirmat.

Clausulas addit.

Derogaturque contrariis.

Refert decretum congregationis rituum, quo in ritu.

DCCLIX.

*Pro observatione festorum*¹.

Urbanus Episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Universa per orbem novit Ecclesia Romani Pontificis supremæ incumbere sollicitudini dominicum gregem ad aeternam dirigere salutem, et apostolica sic explicare praecepta, ut fideles in viam mandatorum currere et ad beatitudinem valeant feliciter pervenire.

Causae huius Constitutionis.

§ 1. Plurimorum siquidem venerabilium fratrum nostrorum archiepiscoporum et episcoporum per varias regiones constitutorum relatione ad nos pervenit, festorum multitudinem per singulas eorum dioeceses atque provincias adeo crevisse, devotione atque consuetudine nova in dies introducente, ut multi iam dubitare videantur, quatenam ex praecepto, quaeve ex liberâ cuiusque voluntate sint servanda, pietatis fervore ob nimiam eorundem numerositatem tepescente. Quinimo et clamor pauperum frequens ascendit ad nos eandem multitudinem, ob quotidiani victus laboribus suis comparandi necessitatem, sibi valde damnosam conquerentium, et, quod summiopere dolendum est, magno cum animi nostri moerore didicimus, tanta saepe saepius machinatum inimicum in sanctos, ut ipsâ multitudine non ad aedificationem et ad laudandum in ecclesiis Deum populi utantur, sed ad otia, vanitates et vitia frequenter abuti non formident, ita ut quae ad glorificandum divinum Numen sunt primitus² instituta, temporis decursu inimicus homo corruperit, et in magnam illius offensionem,

¹ Festa observari iussit, festisque diebus meretricis, profanasque negotiationes fieri prohibuit Pius V Const. ix, *Cum primum*, tom. vii, pagina 134.

² Edit. Main. habet *primitus* (a. r.).

gravemque iacturam converterit animarum. Quamobrem dicti venerabiles fratres archiepiscopi et episcopi nobis fecerunt humiliter supplicari, ut in praedictis de apostolicae potestatis plenitudine congruam aliquam iniremus rationem.

§ 2. Nos itaque, volentes ex debito pastoralis officii providere, et sanctificationis festorum certum deinceps firmare praeceptum, antiquam Ecclesiae in hoc consuetudinem sectantes, habitis prius frequentibus per doctos, piosque viros, quos ad haec specialiter deputavimus, consultationibus, ut rei videtur gravitas postulare, motu proprio, et ex certâ scientiâ merâque deliberatione nostris, necnon de praedictae apostolicae plenitudine potestatis, hac perpetuo valiturâ constitutione, de voto etiam venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium sacris ritibus praepositorum, apostolicâ auctoritate decernimus et declaramus, infrascriptos dumtaxat dies pro festis ex praecepto colendos esse, quos nempe vel ab initio veneranda sacravit antiquitas, vel universalis Ecclesiae probavit consuetudo, vel omnium gentium unanimis pietas veneratur; dominicos scilicet dies totius anni Nativitatis D. N. Iesu Christi, Circumcisionis, Epiphaniae, Resurrectionis cum duabus sequentibus feriis, Ascensionis, Pentecostes cum duabus pariter sequentibus feriis, Sanctissimae Trinitatis, solemnitatis Corporis Christi et Inventionis Sanctae Crucis, necnon festivitatum Purificationis, Annunciationis, Assumptionis et Nativitatis Deiparae Virginis, Dedicationis S. Michaelis archangeli, Nativitatis S. Iohannis Baptistae. Ss. Petri et Pauli, S. Andreae, S. Iacobi, S. Iohannis, S. Thomae, Ss. Philippi et Iacobi, S. Bartholomaei, S. Matthaei, Ss. Simonis et Iudae, et S. Matthiae Christi Domini apostolorum, item S. Stephani protomartyris, Ss. Innocentium, S. Laurentii martyris,

Eos tantum dies pro festis ex praecepto colendos esse statuit Pontifex, qui hic recensentur.

S. Sylvestri papae et confessoris, S. Iosephi etiam confessoris et S. Annae, Deiparae respective sponsi ac genitricis, sollemnitate Omnium Sanctorum atque unius ex principalioribus patronis in quocumque regno, sive provinciâ, et alterius pariter principalioris in quacumque civitate, oppido vel pago, ubi hos patronos haberi et venerari contigerit.

Ad reliquorum vero dierum observantiam christifideles non teneri.

§ 3. Ad reliquorum vero dierum observantiam, quos hactenus sive in universâ Ecclesiâ, sive in quavis natione aut regno, provinciâ, dioecesi aut loco, quomodocumque, sive ex praecepto, sive ex consuetudine, sive ex devotione christifideles tamquam festivos celebrarunt, nequaquam ex praecepto ipsos teneri, dictâ auctoritate, tenore praesentium, perpetuo etiam decernimus et declaramus. Ne autem dies festos a locorum ordinariis nimiam aliquorum facultate aut populorum importunitate deinceps iterum multiplicari contingat, eosdem ordinarios in Domino monemus, ut ad ecclesiasticam ubique servandam aequalitatem de cetero perpetuis futuris temporibus ab indictione sub praecepto novorum festorum studeant abstinere. Ut vero ea, quae superius expressa sunt, ferventiori qua decet veneratione ac devotione colantur, eisdem ordinariis antiquiorum canonum observantiam ad memoriam revocamus in concedendis licentiis laborandi diebus festis; quae quidem licentiae non aliter quam ad formam praedictorum canonum, ut praemittitur, concedendae, non nisi gratis, libere et sine ullo prorsus pretio aut pacto, directe vel indirecte, concedantur, sub poenis etiam gravioribus nostro successorumque nostrorum arbitrio infligendis. Non intendimus tamen per hanc nostram constitutionem dies feriatos circa iudicialia in aliquo immutare, quos ad hunc effectum relinquimus in eisdem statu et terminis, in quibus erant ante eiusdem promulgationem.

§ 4. Mandantes propterea in virtute sanctae obedientiae, et sub indignationis nostrae poenâ, nunc et pro tempore existenti nostro in Urbe eiusque districtu vicario in spiritualibus generali, ac universis et singulis patriarchis, primatibus, archiepiscopis, episcopis, aliisque praelatis, ac cuiuscumque generis locorum ordinariis, etsi cardinalatus honore fulgeant, ut has praesentes litteras, omniaque et singula in eis contenta, singuli videlicet in eorum respective dioecesibus, publicent, et ab omnibus eorum subditis ad unguem observari faciant.

Mandat praesentes publicari et ad unguem observari.

§ 5. Non obstantibus quibusvis apostolicis, etiam in provincialibus, synodalibus et universalibus conciliis editis et edendis, specialibus vel generalibus, constitutionibus et ordinationibus, ac singularum provinciarum, civitatum, oppidorum et locorum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus longissimo tempore praescriptis ac observatis, etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis, decretis, declarationibus et litteris apostolicis, aliisque gratiis, tam per ipsos Romanos Pontifices praedecessores nostros ac per nos etiam motu simili etiam concistorialiter, quam per ordinarios locorum, cuiuscumque qualitatatis, etiam cardinalatus honore, ut praefertur, fulgentes, legatos etiam de latere et Sedis Apostolicae nuncios, ipsis provinciis, civitatibus, oppidis et locis, aliisque quibuscumque, etiam quantumvis privilegiatis personis, etiam imperatoris, regum, reginarum, rerumpublicarum, ducum aut aliorum principum contemplatione vel intuitu, ac aliâ in contrarium forsitan quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etsi aliâ pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, non autem per

Contrariis quibuscumque derogat.

clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso et formâ in illis traditâ observatâ inserti forent, eisdem praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, motu, scientiâ et potestatis plenitudine paribus harum serie specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscunque.

Transumptis
credi iubet.

§ 6. Volumus autem, ut earundem praesentium transumptis, etiam impressis, et manu notarii publici subscriptis, ac sigillo personae alicuius in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum tam in iudicio quam extra illud adhibeatur, quae eisdem praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Sanctio poe-
nalis.

§ 7. Nulli ergo hominum liceat hanc paginam nostrorum decretorum, declarationum, monitionis, intentionis, mandati, derogationis et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Romae, apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicae MDCLII, idibus septembris, pontificatus nostri anno XX.

Dat. die 13 septembris 1642, pontif. anno XX.

DCCLX.

Committit episcopis Sylvaectensi et Redonensi uni cum defensore generali fratrum Reformatorum Ordinis Minorum sancti Francisci de Observantiâ erectionem custodiam pro dictis Reformatis in Gallia cum assignatione conventuum¹.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Cum, sicut accepimus, visitatio provinciae Turoniae fratrum Minorum Ordinis sancti Francisci de Observantiâ nuncupatorum per dilectos filios Michaëlem Samson et Bonaventuram Philippon, Ordinis praedicti praedecessores¹, iuxta formam a nobis aliâs praescriptam peracta fuerit, et in visitatione huiusmodi Michaël et Bonaventura praedicti plusquam centum et viginti fratrum eiusdem Ordinis declarationes receperint, qui reformationem amplecti et in exactâ regulæ² sancti Francisci observantiâ vivere et mori desiderant:

Causae dan-
dae commissio-
nis.

§ 2. Hinc est quod nos, ut fratres praedicti in suo laudabili proposito confoveri, illudque executioni demandare valeant, pro pastoralis nostrâ sollicitudine providere volentes, motu proprio, et ex certâ scientiâ ac maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, venerabilibus fratribus Sylvaectensi ac Redonensi episcopis per praesentes committimus et mandamus, ut ipsi, vel alter eorum, cum dilecto filio Ignatio Legault Ordinis praedicti defensore generali custodiam pro fratribus reformatis et reformandis huiusmodi ad praescriptum constitutionis felicitis recordationis Clementis Papae VIII praedecessoris nostri, aliâs eâ super re editae, auctoritate nostrâ erigant, illique conventus Redonensem, ac Venetensem, necnon Dinamensem, et Guingant Kimpercorentinae Bourgneus vulgo nuncupatum, dicti Ordinis in Britannia existentes, et alios iam reformatos, qui tamen pro reformatis et reformandis huiusmodi sufficiant, in quibus omnes qui reformationem huiusmodi amplecti voluerint recipiantur, assignent, dictaeque custodiam custodem et alios superiores et

Commissio, de
qua in rubrica.

¹ Videtur legendum *professores* (R. T.).

² Male ut puto edit. Main. legit *regula* (R. T.).

officiales pro hac primâ vice constituent. Nos enim illis ad id necessariam et quomodolibet opportunam facultatem concedimus.

Obstantium
derogatio.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac Ordinis et provinciae huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxiii septembris MDCXLII, pontificatus nostri anno xx.

Dat. die 23 septembris 1642, pontif. anno xx.

DCCLXI.

Declarat inquisitores officii inquisitionis Maioricensis non posse procedere contra parochialium ecclesiarum rectores et reliquos sacerdotes, curatos et simplices ecclesiasticos Minoricae et Maioricæ insularum, nisi pro causis fidei, vel ab eis dependentibus¹.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

Decretum a-
ct ab Urbano
plum favore
apostoli Maiori-
cusis.

§ 1. Aliâs nos, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium in universâ republicâ christianâ adversus haeticam pravitatem generalium inquisitorum a Sede Apostolicâ specialiter deputatorum consilio, inquisitores officii inquisitionis Maioricensis non posse procedere contra canonicos ecclesiae Maioricensis

nisi pro causis fidei, vel dependentibus ab eis, apostolicâ auctoritate determinavimus et declaravimus, et aliâs prout in nostris in simili formâ Brevis desuper sub die ultimâ martii proxime praeteriti expeditis litteris, quarum tenores praesentibus pro expressis haberi volumus¹, uberius continetur.

§ 2. Cum autem, sicut dilecti filii clerus et singuli ecclesiastici seculares Maioricensis diocesis nobis nuper exponi fecerunt, indecorum sit, ut sacerdotes et reliqui altaris ministri, loci Ordinario subiecti et ab omni seculari potestate exempti, in causis, quantumvis levibus, ad fidem minime pertinentibus et ab eâ nullatenus dependentibus, a iudicibus delegatis in tribunali dieti officii inquisitionis Maioricensis ad iudicium evocentur, ac aliâs in praemissis diversimode molestantur; nobis propterea iidem clerus et ecclesiastici humiliter supplicari fecerunt, ut sibi desuper opportune providere de benignitate apostolicâ dignaremur.

Instantia cleri
et ecclesiasti-
corum.

§ 3. Nos igitur, eosdem clerum et ecclesiasticos specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibuscumque excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de eorundem cardinalium consilio, determinationem et declarationem litterasque nostras praefatas observari etiam cum parochialium ecclesiarum rectoribus et reliquis sacerdotibus curatis et aliis simplicibus ecclesiasticis Minoricae et Maioricæ insularum, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, pariter determinamus.

Dictum decre-
tum ad alios ec-
clesiasticos ex-
tenditur.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

¹ Quas vide supra pag. 175 b et seq. (R. T.).

Clausulae.

§ 4. Sicque, et non aliter, in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus.

Exequutorum deputatio.

§ 5. Quocirca venerabili fratri episcopo Maioricensi et dilectis filiis decano et thesaurario ecclesiae Maioricensis per praesentes committimus et mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, sen alios, praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, ubi et quando opus fuerit, et quoties pro parte ipsorum cleri et ecclesiasticorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, illisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostrâ praesentes litteras huiusmodi debitae executioni demandari et inviolabiliter observari, ipsosque clerum et ecclesiasticos praefatarum Minoricae et Maioricae insularum contentorum in eisdem nostris litteris aliorumque praemissorum commodo et effectu pacifice fini et gaudere, non permittentes eos desuper ab ipsis inquisitoribus Maioricensibus, et quibusvis aliis quavis auctoritate fungentibus, quovis praetextu, quomodolibet indebite molestari; contradictores quoscumque, et praemissis non parentes, per censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postpositâ, compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Derogatio contrariorum.

§ 6. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, ecclesiarum et officii inquisitionis Maioricensis huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium

praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub amulo Piscatoris, die xxiv septembris MDCXLII, pontificatus nostri anno xx.

Dat. die 24 septembris 1642, pontif. anno xx.

DCCLXII.

Irritatio actorum omnium, quae in praepiudicio ecclesiae Papiensis sede episcopali vacante per regios ministros gestae sunt.

Urbanus Papa VIII.
ad perpetuam rei memoriam.

§ 1. Cum annis praeteritis, sede episcopali Papiensi, nobis et Apostolicae Sedi immediate subiectâ, vacante, oeconomus regius ac alii ministri regii Status Mediolani multa inconvenientia et scandala, ut nobis pro parte dilectorum filiorum capituli et canonicorum ac vicarii capitularis ecclesiae Papiensis, ut praefertur vacantis, aliarumque personarum ecclesiarum civitatis Papiensis expositum fuit, occasione praetensi oeconomatus et onerum ecclesiis et personis ecclesiasticis de facto impositorum et imponendorum, timore Dei postposito, perpetraverint, actusque etiam publicos in praepiudicium immunitatis et libertatis ecclesiasticae et etiam in scriptis fecerint, et propterea capitulum et canonici ac vicarius et personae huiusmodi ad nos super praemissis recursum habuerint:

Ministri regii nonnulli in praepiudicium ecclesiae Papiensis et immunitatis ecclesiasticae attentant.

Urbanus rei
examen nonnul-
lis cardinalibus
delegat.

§ 2. Nos, ad quos pro pastoralis officii nostri debito immunitatis et libertatis ecclesiasticae tuitio et defensio pertinet, negocium huiusmodi diligenter examinandum et discutiendum venerabili fratri nostro Marcello episcopo Ostiensi Lantes, et dilectis filiis nostris Ioanni Baptistae S. Eusebii Pamphilio, ac Ioanni Baptistae S. Sylvestri in campo Martio titulorum presbyteris Palotto, necnon Francisco S. Laurentii in Damaso diacono cardinali Barberino, respective nuncupatis, S. R. E. vicecancellario, nostroque secundum carnem ex fratre germano nepoti, eiusdem S. R. E. cardinalibus, ac magistro Francisco Paulutio in utraque signaturâ nostrâ referendario commisimus.

Ipsorum decretum.

§ 3. Qui hac super re saepius congregati, eâque accurate examinâtâ et discussâ, et auditis pluries partibus, tam ecclesiasticorum, quam laicorum, nedum super negotio principali, sed etiam super incidentibus et emergentibus quibuscumque, inhaerendoque declarationibus per eos aliâs in eâdem causâ factis, fecerunt decretum tenoris sequentis, videlicet:

Die XVI iulii MDCXLII.

¶ Sacra congregatio, inhaerendo declarationibus a se aliâs in hac causâ factis, mature denuo processibus, iuribus, bannimentis, edictis et aliis scripturis exhibitis, declaravit et declarat, omnes et singulos actus gestos sede episcopali Papiensi vacante a generali oeconomio Caimo, et a ministris et officialibus regis, seu a deputatis ab eis, et ab officialibus et ministris laicis civitatis Papiensis contra iurisdictionem temporalem et spirituales capituli ecclesiae cathedralis eiusdem civitatis Papiensis seu generalis vicarii capitularis vel aliorum vicariorum et personarum et ministrorum etiam ecclesiasticorum fuisse et esse prorsus invalidos, irritos, nulliusque momenti, et respective huiusmodi actus gestos per

dictum oeconomum generalem esse contra dispositionem sacri Concilii Tridentini, ab aliis vero supranominatis gestos continere manifestam violationem iurisdictionis, immunitatis et libertatis ecclesiasticae, ac propterea omnes dictos actus tamquam invalidos ab omnibus in iudicio et extra perpetuo haberi debere, nullumque prorsus ex illis praeiudicium eisdem iurisdictioni capituli, immunitati et libertati, ministris, personis ecclesiasticis, ac bonis supradictis respective potuisse nec posse quoquo modo resultare, et ad censuras propterea fulminatas occasione supradictorum fuisse bene processum; et ita declaravit et declarat, non obstantibus quibuscumque in contrarium, etc.; et non solum praemisso, sed etiam alio omni meliori modo:

Auditor cardinalis LANTES.

Die V augusti MDCXLII, sanctissimus Dominus noster, perfectio supradicto decreto, approbavit, et iussit desuper expediri Breve annullativum, cum clausulis tamen, ut non praeiudicaretur constitutioni generali per suam Sanctitatem editae, sed iura iuribus, cautelam cautelis addendo, etc.

§ 4. Ne autem ex dictis actibus aliquod iurisdictioni, immunitati, libertati, ministris, personis et bonis praedictis praeiudicium illatum fuisse, vel esse, aut fore praetendi possit, quantum cum Domino possumus, providere volentes, ac omnium et singulorum actuum, processuum, iurium, bannimentorum, edictorum et scripturarum praedictorum, ac inde sequentium quorumcumque, etiam graviorum et atrocissimorum, aliorumque hic forsitan exprimendorum vel inserendorum tenores, etiam veriores, causas et occasiones praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, motu proprio, ac ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae po-

Pontifex confirmat.

testatis plenitudine, decretum praedictum, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, perpetuo confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiciamus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus etiam quantumvis substantiales, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus; et, licet quaecumque iurisdictioni, immunitati et libertati ac personis et bonis ecclesiasticis quibuscumque praeciudicialia per generalem nostram constitutionem die v. iunii MDCXLI editam et publicatam nulla et irrita declaraverimus, et, quatenus foret opus, revocaverimus, et proinde actus praedicti ante eandem constitutionem facti per illam nulli iam declarati et revocati fuerint, nihilominus, ad abundantioram cautelam, iuraque iuribus accumulare volentes, citra ullum tamen eiusdem constitutionis praeciudicium, earundem tenore praesentium omnes et singulos actus et excessus ut praefertur ac aliâs quomodolibet gestos et respective perpetratos, sede episcopali Papiensi vacante, tam a dicto generali oeconomo, quam ab officialibus et ministris regiis quibuscumque, seu a deputatis ab eis, vel altero eorum, et ab officialibus et ministris laicis, etiam dictae civitatis Papiensis, cuiuscumque status, gradus, conditionis, qualitatis, praecminentiae et dignitatis existentibus, etiam speciali notâ et expressione dignis, contra iurisdictionem spiritualem et temporalem capituli, seu vicarii capitularis, vel aliorum vicariorum et personarum ac ministrorum ecclesiasticorum praedictorum, necnon contra personas et bona, tam mensae episcopalis, quam eorundem ac aliorum ecclesiasticorum, ac in et super personis et bonis ac iuribus ecclesiasticis, fuisse et esse ipso iure nullos et invalidos, ac nullius plane roboris vel momenti, indebitosque et illicitos ac violentos et de facto praesumptos, nullumque praeci-

dicium eisdem capitulo, vicariis, ministris, personis et bonis ecclesiasticis intulisse, nec inferre, neque ullum statum fecisse, aut facere, nec aliquod omnino ius aut titulum, vel possessionem, vel quasi, tribuisse vel tribuere unquam posse in favorem praedictorum oeconomi et ministrorum, officialiumque regionum et civitatis praedictae, ac quorumvis aliorum, cuiuscumque status, gradus, conditionis, qualitatis, praecminentiae et dignitatis existentium et individuâ expressione dignorum, declaramus, ac, quatenus opus sit, eosdem actus cum omnibus et singulis inde sequentis annullamus, irritamus, cassamus, damnamus, viribusque et effectu evacuamus.

§ 5. Decernentes praesentes litteras, ^{Clausulas addit.} ac in eis contenta quaecumque, nullo unquam tempore de subreptionis, obreptionis, aut nullitatis vitio, vel intentionis nostrae aut alio quantumlibet magno, inexcogitato et substantiali defectu, aut ex quovis alio capite, a iure, facto, aut statuto, vel consuetudine resultante, ac quocumque alio colore, vel praetextu, etiam in corpore iuris clauso, seu ex¹ quantumvis iustâ, rationabili et privilegiatâ, etiam tali, quae ad effectum validitatis praemissorum necessario exprimenda foret, aut quod de voluntate nostrâ huiusmodi et abis superius expressis seu relatis nihil ullibi appareret, seu aliter probari posset, notari, impugnari, invalidari, retractari, in ius vel controversiam revocari, aut ad terminos iuris reduci, aut adversus illa restitutionis in integrum, aperi-
 tionis oris, vel aliud quodcumque iuris, facti vel gratiae remedium impetrari, vel etiam motu simili concessio quempiam in iudicio vel extra illud uti seu se iuvare posse, sed easdem praesentes cum omnibus et singulis in eis contentis semper

¹ Drest quavis causâ, vel simile (n. T.).

et perpetuo validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, sicque et non aliter in praemissis per quoscunque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, et quoscunque alios quavis auctoritate fungentes, nunc et pro tempore existentes, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari, interpretari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio
contrariis.

§ 6. Non obstantibus praemissis, ac apostolicis, et in conciliis universalibus provincialibusque et synodalibus editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, et, quatenus opus sit, nostrâ de non tollendo iure quaesito et aliis cancellariae apostolicae regulis, necnon dictae civitatis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, oeconomicis, ministris, laicis et aliis praedictis, ceterisque quibuscumque, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, ac irritantibus et aliis decretis, in contrarium praemissorum etiam motu simili et concistorialiter et aliâ quomodolibet emanatis, concessis, confirmatis et pluries innovatis, quatenus talia extarent; quibus omnibus et singulis, etiamsi¹ pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas gene-

rales idem importantes, mentio habenda aut quavis alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso et formâ in illis traditâ inserti essent, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis et formam in illis traditam pro servatâ habentes, illis aliâ in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xxii octobris MDCXLII, pontificatus nostri anno xx.

Dat. die 22 octobris 1642, pontif. anno xx.

DCCLXIII.

Prohibitio ne fratres laici seu conversi Ordinis fratrum Minorum Strictioris Observantiae sancti Francisci praecedant clericos professos, sub poenâ excommunicationis².

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

§ I. Cum, sicut dilectus filius procurator generalis fratrum Ordinis Minorum sancti Francisci de Observantiâ Reformatorum nuncupatorum nobis nuper exponi fecit, ex quo fratres laici seu conversi eiusdem Ordinis indebite praetenderint semper et praetendant se in omnibus et singulis functionibus, tam publicis quam privatis, fratres clericos dicti Ordinis praecedere debere, gravissimae perturbationes, lites et contentiones, aliaque incommoda orta fuerint et in dies oriantur non sine maximo personarum secularium scandalo

Motiva.

² De huiusmodi materiâ praecedentiae vide notata ad Constit. CDXCIII (al. 460) *Inter gravissimas*, tom. XIV, pag. 442; et ad Constit. DCCLIII (al. 730) *Aliâs*, supra pag. 197, et infra Constitut. DCCLXXX, sub datum XXII decembris huius anni, pag. 224.

¹ Edit. Main. legit *etiam* (R. T.).

et offensione; et propterea idem procurator generalis per nos in praemissis opportune provideri desideret:

**Prohibet pro-
ut in rubrica.**

§ 2. Hinc est quod nos, eorundem fratrum, quos Deo in humilitatis spiritu iuxta suam vocationem servire convenit, tranquillitati consulere, et, ne ob praemissa mutuae inter eos charitatis ardor intepescat, providere pro pastoralis curâ nostrâ volentes, motu proprio ac ex certâ scientiâ nostris, ne de cetero ulli dicti Ordinis fratres laici seu conversi, quovis sub praetextu, quaesito colore, vel ingenio, etiam ratione antiquioris suae ad habitum regularem dicti Ordinis receptionis, aut in eo emissae professionis, seu cuiusvis consuetudinis, fratres clericos eiusdem Ordinis in quibusvis functionibus, tam publicis quam privatis, praecedere, et ne quicumque superiores eiusdem Ordinis id deinceps quoquo modo permittere audeant vel praesumant, sub excommunicationis poenâ ipso facto per contrafacientes incurrendâ, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, statuimus, ordinamus et prohibemus.

**Decretum ic-
ritans.**

§ 3. Decernentes praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, et ab omnibus et singulis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter observari debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

**Contrariis de-
rogat.**

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac dicti Ordinis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel aliâ quavis firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis eidem Ordini, illiusque superioribus, fratribus et personis, sub quibusvis verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliis-

que efficacioribus et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus¹ specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium et singulorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscunque.

§ 5. Volumus autem, quod praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus adhibeatur fides, quae adhiberetur praesentibus, si forent exhibitae vel ostensae.

**Transumptis
credi mandat.**

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XVII novembris MDCXLII, pontificatus nostri anno XX.

Dat. die 17 novembris 1642, pontif. anno XX.

DCCLXIV.

Quod electiones proministrorum custodum et guardianorum Ordinis fratrum Minorum de Observantiâ ac Reformatorum cismontanae familiae extra capitulum fiant per suffragia secreta et ballottationes².

¹ Verba ista *de illis eorumque totis tenoribus* nos addimus (R. T.).

² Quia in sequenti Constitutione nulla fit mentio de commissario ad comitia generalia mittendo, sacra congregatio episcoporum et regularium die XXVII Ianuarii MDCXLV per suum decretum statuit

**Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.**

Exordium.

Religiosos viros, qui, abnegantes semetipsos, ut facerent voluntatem Domini, suam fregerunt, sicuti peculiaribus huius sanctae Sedis favoribus et gratiis dignos existimamus, ita ad circumspectam illius providentiam pertinere dignoscimus ea sedulo statuere atque ordinare, quibus religiosi ipsi, qui¹ in eâ, quam singulari divinae benedictionis praesidio ingressi sunt, viâ digne ambulantes, amplioribus in dies coram oculis Domini proficiant incrementis.

Concedit pro-
ut in rubrica.

§ 1. Hinc est quod nos, dilectorum filiorum fratrum Minorum sancti Francisci de Observantiâ nuncupatorum, pro paterno quo eos prosequimur charitatis affectu, statui et felici gubernio consulere, eis-que specialem gratiam facere volentes, supplicationibus dilecti filii Fabii Papazoni commissarii generalis curiae eiusdem Ordinis nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, ut de cetero omnes et singulae electiones, tam ministrorum, provincialium et custodum, quam guardianorum dicti Ordinis, per suffragia secreta et ballottationes fiant, et in paritate suffragiorum praesidens electionibus huiusmodi votum sive suffragium decisivum habeat;

Fiat compila-
tio statutorum.

§ 2. Praeterea, ut, postquam statuta generalia dicti Ordinis in unum volumen compilata et typis edita et revisa et approbata per Sedem Apostolicam fuerint, nulla alia ab inde in futurum statuta seu constitutiones in familiâ cismontanâ eiusdem Ordinis fieri seu condi possint, sed praedicta generalia statuta, postquam ut praefertur revisa et approbata per di-

ipsum eligendum esse per schedulas et vota secreta, ac per pluralitatem votorum, nemine proponente, et ita semper servari mandavit in omnibus provinciis Reformatorum.

¹ Voculam *qui* redundare cernitur (R. T.).

etiam Sedem fuerint, imposterum servari debeant;

§ 2. Ad haec, ut de cetero fratribus de familiâ nuncupatis dicti Ordinis transitus ad fratres Reformatos eiusdem Ordinis non concedatur nisi in capitulis seu congregationibus provincialibus cum consensu utriusque ministri provincialis, vel ministri generalis, et, quoad¹ eos qui a fratribus Reformatis huiusmodi ad illos de familiâ transire voluerint, felicis recordationis Clementis VIII et Pauli V Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum ac nostrarum in simili formâ Brevis hac super re aliâs emanatarum litterarum forma omnino servetur, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, statuimus, mandamus et ordinamus.

Pro transi-
tu ad familiam.

§ 4. Denum, ut fratres eiusdem Ordinis, ad audiendas christifidelium confessiones aliâs approbati, omnibus et singulis facultatibus poenitentiariis apostolicis in hac alniâ Urbe nostrâ concessis circa administrationem sacramenti poenitentiae, in ecclesiâ S. Mariae Angelorum nuncupatae eiusdem Ordinis prope Assisium quotannis die 11 augusti, qua festum solenne in dicto Ordine celebrari consuevit, duntaxat, uti possint, eisdem auctoritate et tenore concedimus.

Concedit fa-
cultates poeni-
tentiariae con-
fessionis. Por-
tunculae.

§ 5. Decernentes praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab omnibus ad quos spectat inviolabiliter observari, sicque et non aliter in praemissis per quoscunque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Decretum ir-
ritans.

§ 6. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac Ordinis

In-rogat con-
transi-

¹ Edit. Main. legit *quod pro quoad* (R. T.).

et familiae huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel aliâ quavis firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum omnium tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xx novembris MDCXLII, pontificatus nostri anno xx.

Dat. die 20 novembris 1642, pontif. anno xx.

DCCLXV.

Confirmantur nonnulla decreta Congregationis Concilii Tridentini pro ecclesiâ Gandavensi¹.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

Proposita ab
episcopo Gandavensi dubia.

§ 1. Aliâs, pro parte venerabilis fratris episcopi Gandavensis venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus sacri Concilii Tridentini interpretibus exposito, quod nonnulli ecclesiae Gandavensis ad sacros ordines non promoti, ex quodam asserto dictae ecclesiae statuto quod canonici sacrorum imperiti possint divina officia obire per alios canonicos eiusdem ecclesiae peritos a se substituendos, praetendebant sibi licere per alios canonicos sacerdotes in suo turno divina officia praefata peragere, et ex eâdem imperitiâ se ad sacros ordines suscipiendos cogi nulloatenus posse, proptereaque ipse episcopus per eosdem cardinales cupiebat declarari: i. An allegatum statutum, quod

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

canonici deservire possint per alios canonicos sacerdotes substitutos, pro canonicis non habentibus ordines sacros suffragetur, et exequi debeat, non obstante decreto sacri Concilii Tridentini praefati; ii. An imperitiâ debeat eosdem canonicos perpetuo vel ad tempus excusare; iii. An eisdem canonicis suffragetur, quod dicta ecclesia ante erectionem sedis episcopalis esset regularis a iurisdictione Ordinarii exempta; iv. An episcopus, post factas monitiones contra canonicos praedictos parere recusantes, valeat procedere ad privationem canonicatum: subinde ab eisdem cardinalibus decretum declaratumque fuit ut infra, videlicet:

Die xx iulii MDCXLI,

Sacra congregatio eminentissimorum cardinalium Concilii Tridentini interpretum ad dubia supradicta respondit ut sequitur: Ad 1um huiusmodi statutum non suffragari: Ad 2um imperitiâ non excusare: Ad 3um non suffragare: Ad 4um episcopum procedere debere, servatâ tamen formâ Concilii Tridentini.

Congregatio-
nis Concilii de-
creta.

Cardinalis PHILIPPUS;

FRANCISCUS PAULUTIUS S. C. C. secret.

§ 2. Cum autem, sicut idem episcopus nobis nuper exponi fecit, decretum et declarationem huiusmodi, quo firmius subsistant, apostolicae nostrae confirmationis patrocinio communiri summopere desideret:

Petitur pon-
tificia confirma-
tio.

§ 3. Nos, eundem episcopum speciali-
bus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innotatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationi-
bus illius nomine nobis super hoc humi-

Confirmantur.

Clausulae.

Derogatio contrariorum.

liliter porrectis inclinati, decretum et declarationem praecursoria, apostolica auctoritate, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiciamus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

§ 4. Decernentes praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, et ab omnibus et singulis, quos illae concernunt et concernent in futurum, inviolabiliter observari, sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari,

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac praefato et quibusvis aliis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xxx novembris mdcxlii, pontificatus nostri anno xx.

Dat. die 30 novembris 1642, pontif. anno xx.

DCCLXVI.

Facultas cardinali Antonio Barberino deputandi personas ad compilandos Bull. Rom. — Vol. XV. 28

*processus contra ducem Mutinensem eiusque officiales, tamquam immunitatis ecclesiasticae iurumque Sedis Apostolicae violatores*¹.

Dilecto filio nostro Antonio S. Mariae in Vialatà diacono cardinali Antonio Barberino nuncupato, S. R. E. camerario, nostro secundum carnem ex fratre germano nepoti,

Urbanus Papa VIII.

Dilecte fili noster, salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Conservationi libertatis, immunitatis et iurisdictionis ecclesiasticae pastoralis nostrae sollicitudine consultum esse, ac illorum audaciam, qui libertatem, immunitatem et iurisdictionem huiusmodi quomodolibet violare, hancque sanctam Sedem quoquo modo offendere ausi fuerint, opportunis iuris et facti remediis retundi volentes, motu proprio, ac ex certa scientia nostra, deque apostolicae potestatis plenitudine, circumspectioni tuae unam, seu plures personas, sive laicas, etiam non graduatas, sive ecclesiasticas, etiam in dignitate non constitutas, et alias tibi benevisas, quae contra quoscumque ministros et officiales dilecti filii nobilis viri Francisci ducis Mutinensis, ac etiam ipsum Franciscum ducem, quatenus ecclesias, monasteria et alia quaevis loca pia, ac personas ecclesiasticas, earumque et illorum res et bona quaelibet collectis, taleis, tributis, vectigalibus, contributionibus, vel quibuscumque aliis impositionibus et oneribus, aut militum hospitalibus gravare, vel immunitatem iurisdictionem et libertatem ecclesiasticam quoquo modo violare, aut quidquam adversus nos et Sedem praedictam seu in nostrum et illius damnum et praedictum moliri et attentare praesumerent, processus formare et fabricare, ac desuper diligentes informationes capere, et

Facultas, de qua in rubrica.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

quoscumque testes etiam ecclesiasticos tam seculares quam regulares, etiam quantumvis exemptos, pro informatione curiae examinare, ipsosque testes ad testificandum in praemissis iuxta sacrorum canonum decreta compellere, ac quos et quoties opus fuerit, etiam per edictum publicum, constituto etiam summarie et extraiudicialiter, ac quantum tibi sufficere videbitur, de non tuto accessu, etiam ultra tres et plures dietas citare, aliaque omnia et singula in praemissis necessaria et quomodolibet opportuna facere et mandare possint et valeant, auctoritate nostrâ tam in scriptis quam etiam oretenus deputandi plenam et amplam facultatem, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, concedimus.

Derogatio
contrariorum.

§ 2. Non obstantibus felicis recordationis Bonifacii Papae VIII de nâ, et in concilio generali de duabus dietis, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, etiam conciliaribus, ac quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, stylis et usibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro sufficienti illorum derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus, ac derogatum esse volumus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 3. Volumus autem, quod omnes et singulos processus et testium depositiones, quos fabricari ac quas sumi super praemissis contigerit, sub sigillo tuo clausos et clausas ad nos quam primum caute et diligenter transmittas, ut, quod desuper statuendum fuerit, maturâ consultatione adhibita decernamus.

§ 4. Volentes ac decernentes, quod neque tu, neque illi, quos, ut praefertur, deputaveris, praesentes nostras, aut deputationum suarum litteras seu instrumenta cuiquam exhibere, vel aliâs de facultatibus tibi et illis vigore praesentium datis et concessis docere, vel aliquâ fide in iudicio vel extra illud facere unquam teneamini, sed tuis¹ et eorum attestationibus, seu attestationsi, etiam oretenus faciendis, super facultatibus et deputationibus huiusmodi plena adhibeatur et adhiberi debeat fides ubique, ac tam in iudicio, quam extra illud, etiam post completos processus, ad quemcumque² effectum.

Personae delegatae non tenentur docere de sui deputatione.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub anulo Piscatoris, die VI decembris MDCXLII, pontificatus nostri anno XX.

Dat. die 6 decembris 1642, pontif. anno XX.

DCCLXVII.

Declarat a delegatis per se in causâ amotionis patris Nicolai Rodulphi a magisterio generali Ordinis Praedicatorum et electionis alterius magistri generalis procedendum esse extraiudicialiter³.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Nuper a nobis accepto, quod in capitulo generali fratrum Ordinis Praedicatorum in eorum monasterio S. Domini civitatis lanuensis celebrato die

Refert depositionem magistri generalis variisque subsequelas electiones.

¹ Male edit. Main. legit *suus* (R. T.).

² Male edit. Main. habet *quamecumque* (R. T.).

³ Ex Regest. in Secret. Brev.

xxv octobris proxime praeteriti facta fuerat depositio seu amotio dilecti filii Nicolai Rodulphi praedicti Ordinis magistri generalis et die xxvi dicti mensis electus in magistrum generalem dicti Ordinis a nonnullis vocalibus, aliisque forsan non vocalibus, dilectus filius Michaël Mazzarinus prior provincialis provinciae Romanae, et deinde die xxx eiusdem mensis octobris in monasterio loci de Cornigliano eiusdem Ordinis, a civitate laurense per tria milliaria distante, ab aliis fratribus eiusdem Ordinis vocalibus, et aliis forsan non vocalibus, electus quoque fuerat in magistrum generalem praedicti Ordinis dilectus etiam filius Thomas Roccamora definitor provinciae Aragoniae Ordinis huiusmodi, quodque desuper factae fuerant diversae protestationes etiam super nullitate seu invaliditate definitorii seu capituli praedicti, et interpositae appellationes nedum ad dilectum filium nostrum Antonium S. Mariae in Vialatâ diaconum cardinalem Barberinum nuncupatum sanctae Romanae Ecclesiae camerarium Ordinis praedicti apud nos et Sedem Apostolicam protectorem, verum etiam ad nos et Sedem praedictam :

Causasque omnes in te exortas ad se fuisse a vocalibus.

§ 2. Nos illico, habitâ de praemissis notitiâ, ne exinde eidem Ordini aliquod maius praedictum resultaret, iussimus nec in conventu S. Mariae supra Minervam de Urbe eiusdem Ordinis, nec alibi occasione praemissorum aliquid innovari, donec huiusmodi controversiae, iustitiâ mediante, fuerint a nobis terminatae; ac subinde omnes et singulas controversias, litesque et causas, ac appellationes interpositas nullitatesque hinc et inde allegatas allegandasque et deducendas adversus quaecumque acta, etiam capitularia, in quocumque loco et a quibuscumque praemissorum occasione facta et gesta, illarumque cognitionem et terminationem ad nos vocavimus, cognitio-

et terminationi nostrae reservavimus, praedictamque iussionem confirmavimus, executionemque amotionis et electionis praedictarum, ac aliorum quorumcumque actorum in capitulo et alibi factorum et inde sequutorum, ipsasque amotionem et electiones, ac quaecumque alia acta praedicta, sine tamen praedicio quorumcumque iurium cuicumque competentium, ac sine retardatione inquisitionis et processus causae et causarum litisque et litium pendentium contra dictum Nicolaum, suspendimus, donec a nobis controversiae causaeque et lites huiusmodi prout de iure terminatae fuerint, prout in nostris sub die ix novembris proximi praeteriti desuper expeditis litteris, quarum tenorem praesentibus pro expresso¹ haberi volumus uberius continetur.

§ 3. Ac subinde, volentes nos de praemissis exactam cognitionem ad nobis referendum capi, dilecto filio nostro Hieronymo tituli S. Agnetis in Agone presbytero cardinali Verospio nuncupato, ac venerabili fratri Ioanni Baptistae episcopo olim Camerinensi, ac dilectis filiis magistris Marco Aurelio Maraldo, Prospero Fagnano et Francisco Paulutio, in utraque signaturâ nostrâ referendariis, et Petro Francisco de Rubéis fisci et camerae nostrae apostolicae advocato, seu eorum maiori parti, omnium et singularum contentionum, controversiarum, litium et causarum appellationum interpositarum, nullitatumque hinc inde allegatarum et allegandarum huiusmodi, cum omnibus et singulis earum incidentibus et emergentibus, annexis et connexis, totoque negotio principali, cognitionem et discussionem ad referendum nobis cum facultatibus ac sub modo et formâ tunc expressis commisimus, et aliâs, prout in aliis nostris etiam in formâ Brevis die x eiusdem

Nonnullisq; commissas, quâ sibi referent.

¹ Male edit. Main. legit *expressi* (R. T.).

mensis novembris expeditis litteris uberius continetur.

Habitis itaque per delegatos aliquibus congregationibus,

§ 4. Quarum vigore praedicti deputati, seu eorum maior pars, nedum eidem Michaëli Mazzarino personaliter primodictas nostras litteras ac etiam praeceptum pro illarum observatione intimarunt, sed etiam aliquas congregationes pro praemissis discutiendis fecerunt, in quibus, ut etiam accepimus, ex parte praedictorum Nicolai et Michaëlis, ac provincialium qui illum deposuerunt et hunc elegerunt, plura fuerunt coram eisdem deputatis simul congregatis saepius et voce et scripto deducta, ac etiam ipsemet Michaël semel personaliter in unâ praedictarum congregationum comparens fuit auditus.

Adiunctisque postea nonnullis cardinalibus dictis,

§ 5. Ut autem accuratior praemissorum discussio fiat, praedictis deputatis, pro cognitione eorundem praemissorum ad nobis referendum, dilectos filios nostros Bernardinum S. Petri ad Vincula, Spadam Iulium S. Susannae titulorum, Sacchetti ac Franciscum Mariam basilicae Duodecim Apostolorum, presbyteros cardinales, Brancatium respective nuncupatos, necnon magistrum Iulium Rospigliosum in utrâque signaturâ nostrâ referendarium per alias nostras in simili formâ Brevis die xxix dicti mensis novembris expeditas litteras adiunximus, in quorum omnium pluribus congregationibus praedicti et alii provinciales, qui dictum Nicolaum deposuerunt, ac praedictum Michaëlem elegerunt, fuerunt auditi.

Urbanus, ut citius res componatur.

§ 6. Quia vero nostrae mentis et intentionis fuit et est controversias et contentiones huiusmodi, tanquam tendentes in maximum dicti Ordinis et regularis disciplinae detrimentum, remotis litium et iudiciorum ambagibus, quanto citius radicibus amputari et tolli: ideoque, ne circa modum cognitionis praemissorum contingat in aliquo haesitari,

§ 7. Motu proprio, ac ex certâ scientiâ maturâque deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, tenore praesentium declaramus, eiusdem mentis et intentionis nostrae fuisse et esse, ut cardinales et praelati ac advocatus fisci et camerae apostolicae praedicti, in praedictis nostris litteris deputati, seu eorum maior pars, in praemissis non iudicialiter procederent, sed ut partes hinc inde extraiudicialiter, nullo iuris ordine servato, et absque ullâ telâ iudiciariâ, ac non servatâ aliquâ iudicii formâ aut iuris solemnitate, audiant, illisque sic extraiudicialiter auditis, nobis referant, satisque fore et esse, si (per extraiudicialem qualemcumque monitionem contra praedictos Nicolaum et Michaëlem, si personaliter¹ haberi poterunt, nisi minus per dimissionem copiarum ad loca eorum habitationis et affixionem in valvis monasterii Beatae Mariae supra Minervam, adversus autem alios omnes et quoscumque interesse habentes, aut quomodolibet habere putantes seu praetendentes, per proclama in eisdem valvis monasterii Beatae Mariae supra Minervam, ac in acie Campi Florae et in valvis aedium praedicti Iohannis Baptistae, episcopi olim Cameriniensis, per unum ex nostris cursoribus, de ordine praedictae Congregationis, etiam ex officio semel, ut praemittitur, intimandam seu exequendam) iidemque² Nicolaus et Michaël, omnesque et quicumque alii quomodolibet interesse habentes, aut habere putantes, seu praetendentes, fuerint moniti ad exhibendum in actis dilecti filii Sebastiani Caesii notarii vicarii Urbis, dicendum et allegandum, tam verbo, quam scriptis, coram ipsâ congregatione, seu eius deputatis, infra peremptorium terminum trium dierum a die huiusmodi intimationis seu exequutionis respective de-

A delegatis extraiudicialiter procedendum esse declarat.

¹ Legerem personaliter, si, etc. (R. T.).

² Sufficit legere iidem (R. T.).

currendum, qui quidquid volunt et possunt super huiusmodi negotio, cum comminatione, quod, elapso praedicto triduo, nobis praedicti deputati relationem facient, et huiusmodi extrajudiciales monitiones, seu certiorationes, ut praemittitur, faciendas et exequendas perinde afficere, ac si forent praedictis et eorum singulis personaliter intimatae.

Eiusque necessarias ad id facultates concedit.

§ 8. Ac etiam pro potiori cautela, quatenus opus sit, eisdem deputatis, ut supra, plenam et amplam, necessariamque et quomodolibet opportunam potestatem et facultatem denno super praedictis tenore praesentium concedimus et impertimur, ac ex nunc omnia et singula, quae eorundem vigore facta fuerint, valida fore, plenamque roboris firmitatem obtinere decernimus et declaramus, illasque approbamus et confirmamus, suppletentes omnes et singulos facti et iuris defectus quantumlibet substantiales, si qui forsitan desuper intervenerint.

Clausulas addit.

§ 9. Decernentes praesentes litteras nullo unquam tempore de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, vel intentionis nostrae, aut quocumque alio quantumvis substantiali defectu, ex quovis capite, praetextu, causa et occasione notari et impugnari, in controversiam adduci, aut adversus illas apositionis oris, restitutionis in integrum, et quodvis aliud iuris facti vel gratiae remedium impetrari, seu etiam motu simili concessio quempiam in iudicio vel extra illud uti posse; sed illas semper validas, firmas et efficaces existere et fore, sicque et non aliter per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, indicari ac definiri debere, ac irritum et inane quidquid secus super his a quo-

quam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit, etc.

§ 10. Non obstantibus omnibus et singulis, quae in dictis litteris volumus non ob stare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Totitque contraria.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub anulo Piscatoris, die vi decembris MDCXLII, pontificatus nostri anno xx.

Dat. die 6 decembris 1642, pontif. anno xx.

DCCLXVIII.

Cavetur, quominus doctoribus collegiatis studii Bononiensis in venditione locorum redemptorum Montis Annonae tertiae erectionis a regimine et administratoribus gabellae praedictae praedictum inferatur¹.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Alias dilectis filiis regimini et reformatoribus libertatis civitatis nostrae Bononiensis, quo pecuniae, quibus in praesentes necessitates utantur, illis suppeterent, concessimus ut, cum participatione dilecti filii nostri tunc existentis in praedicta civitate et illius comitatu nostri et Apostolicae Sedis de latere legati, ea omnia et singula loca et portiones montis *Retalei* nuncupati, vel montis *de Annona tertiae erectionis* etiam nuncupati, apostolica nostra auctoritate alias erectorum, eo usque redempta seu francata, ex illis pecuniis quae superfuerant de exactis, ratione augmenti datii carnis pariter nuncupati in civitate, comitatu, districtu et legatione Bononiensi, ac insuper maiorem eorundem locorum seu portionum alterutrius ex montibus huiusmodi quantitatem, cum eisdem privilegiis et immunitatibus contentis in litteris apostolicis

Refert datam regimini Bononiensi facultatem quaedam montium loca vendendi.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

super erectione montium huiusmodi emanatis, eisdemque modo et formâ in omnibus et per omnia, vendere, illorumque dote in praedictas necessitates tantum uti, ita tamen ut ex eo quod superesset scuta mille Bononiensia libera remanerent in montis, cuius loca revenderentur, extinctionem et francationem, in erectione montis huiusmodi seu licentiâ illum erigendi ordinatam, convertenda: necnon etiam (quia non ita pridem aliam medietatem augmenti datii praedicti, quae camerae apostolicae solvenda erat, iuxta nostras super erectione dicti montis *del Retaglio* nuncupati expeditas litteras, eisdem regimini et reformatoribus concesseramus, eâ lege ut ipsi eidem camerae quotannis viginti duo librarum monetae praedictae millia persolvere deberent iuxta instrumentum desuper celebratum) nos eisdem regimini et reformatoribus insuper indulgimus, quod pariter illâ pecuniarum quantitate, quae ultra dicta viginti duo librarum huiusmodi millia quotannis percipi posset ex exactione medietatis augmenti dicti datii, ad eandem cameram apostolicam prius spectantis, ut praefertur uti, et inde tot loca alterutrinus ex montibus huiusmodi, pro solvendis quorum fructibus ad rationem quinque scutorum pro quolibet loco pecuniarum quantitas praedicta sufficeret, erigere, seu iam erecta vendere libere et licite possent et valerent, et aliâs, prout in nostris in simili formâ Brevis die v octobris proxime praeteriti desuper expeditis litteris, quarum tenores praesentibus pro expressis haberi volumus, plenius continetur.

Doctores autem studii generalis supplicasse, ut suis privilegiis conservaretur.

§ 2. Cum autem, sicut nobis nuper exponi fecerunt dilecti filii doctores collegiati universitatis studii generalis dictae civitatis, ducenti et amplius anni effluerint ex quo datium *gabellae grossae* nuncupatum eum eius annexis in civitate praedictâ fuit auctoritate apostolicâ separatum

ab aliis datii eiusdem civitatis, et pro mauulentione dicti studii applicatum, concessâ doctoribus collegiatis huiusmodi totali eius administratione, et relicto aliorum datiorum eiusdem civitatis gubernio eisdem regimini et reformatoribus; indeque factum fuerit, ut nos, quando partem reddituum dictae *gabellae grossae* pro dote montis *Annonae* praedicti assignavimus, facultatem vendendi loca montis huiusmodi illiusque administrationem non solum regimini et reformatoribus praedictis, scilicet assumptis ab eodem regimine deputatis pro administratione praedictae *gabellae grossae*, sed etiam gabellae praedictae syndicis et administratoribus per alias nostras in eadem formâ Brevis die xxiii septembris mdcxxviii expeditas litteras concesserimus; de hac vero concessione in praedictis nostris litteris die v octobris expeditis nulla fiat mentio: nobis propterea exponentes praedicti humiliter supplicari fecerant, ut eorum indemnitati in praemissis per opportuna declarationis nostrae ministerium providere de benignitate apostolicâ dignaremur.

§ 3. Nos igitur, eosdem exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet inmodatae existunt, ad effectum praesentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore consentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, mentis et intentionis nostrae non fuisse ullum per iam dictas nostras litteras praecindicium iuribus exponentium praedictorum inferre, ac proinde circa administrationes locorum dicti montis *Annonae*, vigore earundem litterarum nostrarum venditorum, servandum esse omnino

Consult. Urbani.

id quod per dictas nostras litteras die xxiii septembris mdcxxviii desuper ut praefertur expeditas statuimus et ordinamus, servatâ in omnibus formâ et dispositione praedictarum nostrarum dictâ die v octobris expeditarum litterarum, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, declaramus.

Sicque ab omnibus iudicari praecipit.

§ 4. Sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari ac definitum debere, ac irritum et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus.

Et contraria tollit.

§ 5. Non obstantibus praemissis, ac omnibus illis quae in dictis nostris litteris volumus non obstare, ceterisque contrariis, etc.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub anno Piscatoris, die xii decembris mdcxlii, pontificatus nostri anno xx.

Dat. die 12 decembris 1642, pontif. anno xx.

DCCLXIX.

Modus praecedendi inter fratres Minores Strictioris Observantiae sancti Francisci familiae cismontanae¹.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Motiva.

Alias, pro congregatione generali proximè praeteritâ, ut in provinciis reformatis fratrum Ordinis Minorum sancti Francisci de Observantiâ nuncupatorum, quod electiones in capitulis et congregationibus capitularibus eorundem provinciarum per secreta suffragia fiant, et in suffragiorum

¹ Statuta, de quibus agitur, fuerunt confirmata anno mdcxxviii, prout sub Constil. clxiii (al. 150). *Sacrosanctum*, tom. xiii, pag. 373 (vel potius Constil. clxiii, *In supremo*, tom. xiii, pag. 393, et in Const. clxxvi *Iniuncti nobis*, ibid., p. 409; reliqua vide ad Const. dcclxiii, supra pag. 211 *Religiosos viros*, ac in Const. dclxi, (al. 612) *Iniuncti nobis*, tom. xiv, pag. 719.

paritate praesidens ipsius capituli seu congregationis votum decisivum habeat, ac, circa transitum eorundem Reformatorum ad fratres de familiâ seu Observantes eiusdem Ordinis, constitutiones felicis recordationis Clementis VIII necnon Pauli V Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum et nostra desuper edita observentur, apostolicâ auctoritate statuimus, concessimus et indulgimus, et alias, prout in nostris desuper expeditis litteris, quarum tenores praesentibus pro expressis haberi volumus, plenius continetur.

§ 1. Cum autem, sicut dilectus filius commissarius generalis eorundem fratrum Reformatum Ordinis huiusmodi nobis nuper exponi fecit, statuta generalia omnium et singularum provinciarum Reformatum cismontanae familiae dicti Ordinis a nobis approbata et confirmata typis mandari debeant, praemissa vero concessionem et indulta, necnon ordo in eisdem statutis circa praecedentiam stabilitus, cum nonnullis constitutionibus apostolicis non concordent; nobis propterea idem commissarius generalis humiliter supplicari fecit, ut praemissa pro illorum subsistentiâ firmiori apostolicae nostrae confirmationis patrocinio communi, ac alias opportune, ut infra, providere de benignitate apostolicâ dignaremur.

Commissarii generalis praecedens.

§ 2. Nos igitur, eundem commissarium generalem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, praefata concessionem et indulta, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque in-

Confirmatio indolentium Pontificum.

violabilis apostolicae firmitatis robur ad-
iicimus, ac omnes et singulos tam iuris
quam facti defectus, si qui desuper quo-
modolibet intervenerint, supplemus, et
insuper quod definitores secundum ordi-
nis antianitatem praecedant.

Ordo praee-
dentiae.

§ 3. Quinam autem et quomodo praee-
cedere debeant¹, ut sciatur quis minister
provincialis, qui aliàs ministri generales
seu commissarii generales, qui tamen uni
soli dumtaxat superiori actuali suberunt,
et qui procuratores aut definitores gene-
rales, qui propriae aut alterius provinciae
ministri provinciales, qui custodes regi-
minis in suâ aut alienâ custodiâ refor-
matâ, qui secretarii generales per trien-
nium, iuxta bullam unionis, aut qui
guardiani Terrae Sanctae fuerunt, necnon
custos vocalis et definitores actuales du-
rante officio, provinciales actuales extra
provinciam praecedant eos qui aliàs mi-
nistri provinciales fuerunt; post eosdem
ministros provinciales actuales in sacrâ
thologiâ lectores actuales, ac guardiani
in eius conventibus omnes et singulos,
eorum superioribus actualibus exceptis;
vicarii omnes alios praeter Ordinis et
provinciae patres praecedant; sedebunt
tamen in refectorio iuxta et prope guar-
dianos immediate, et absentibus ipsis
guardianis in actionibus publicis etiam
omnes supradictos praecedent; post ipsos
autem vicarios, sacerdotes, deinde clerici,
et post clericos laici dicti Ordinis, iuxta
antiquitatem receptionis habitus, pariter
praecedent.

§ 4. Ac, ut cuivis perturbationi, quae
circa modum praecedentiae huiusmodi
oriri posset, obviam eatur, mandamus
omnibus et singulis dicti Ordinis supe-
rioribus Reformatis huiusmodi, sub suo-
rum officiorum privationis ipso facto in-
currendâ poenâ, ut praedictum praeece-

¹ Ordinem praecedentiae, in hac § praescrip-
tum, intellige ut potes, lector benigne (R. T.).

dentiae modum et ordinem inter eosdem
fratres Reformatos, ut praefertur, stabi-
litum, ab omnibus ad quos spectat et pro
tempore spectabit inviolabiliter observari
eurent et faciant, et ipsimet observent.

§ 5. Decernentes irritum et inane, si
secus super his a quoquam, quavis au-
ctoritate, scienter vel ignoranter, conti-
gerit attentari.

Clausulae.

§ 6. Non obstantibus constitutionibus et
ordinationibus apostolicis, ac Ordinis,
provinciarum et custodiarum reformatarum
huiusmodi, etiam iuramento, confir-
matione apostolicâ, vel aliâ quavis firmitate
roboratis, statutis et consuetudinibus, pri-
vilegiis quoque, indultis et litteris aposto-
licis in contrarium praemissorum, quomo-
dolibet concessis, confirmatis et innovatis;
quibus omnibus et singulis, illorum te-
nores praesentibus pro plene et sufficienter
expressis habentes, illis aliàs in suo robore
permansuris, ad effectum praemissorum
specialiter et expresse derogamus; cete-
risque contrariis quibuscumque.

Derogatio
contrariorum.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub an-
nulo Piscatoris, die xxii decembris MDCXLII,
pontificatus nostri anno xx.

Dat. die 22 decembris 1642, pontif. anno xx.

DCCLXXX.

*Nova confirmatio specialis pro provin-
ciis Indis privilegiorum, et declaratio
statutorum pro gubernio fratrum Mi-
norum Discalceatorum nuncupatorum
Hispaniarum ac Indiarum¹.*

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

§ 1. Aliàs, pro felici prosperoque regi-
mine et gubernio ac uniformiori fratrum
Ordinis Minorum sancti Francisci de Obser-
vantia Discalceatorum nuncupatorum pro-
vinciarum et custodiarum Hispaniarum et
Indiarum perfectione et puritate, a nobis

Referuntur
litterae aliàs e-
manatae.

¹ Prima confirmatio legitur sup. pag. 197 (R. T.).

emanarunt litterae tenoris subsequēntis, videlicet:

Urbanus Papa VIII, ad perpetuam rei memoriam. Aliās, postquam, sublatis, etc.¹.

Confirmatio
praedictarum
litterarum.

§ 2. Cum autem, sicut accepimus, in praefatis Indiarum partibus, ob ingentes distantiam et quae inter ipsos fratres Discalceatos cum Observantibus eiusdem Ordinis intercedit contractionem, expediat, ut litterae apostolicae quae eo perveniunt maxime clarac sint, clausulasque contineant efficaces, earundemque litterarum exequutio venerabilibus fratribus archiepiscopis et episcopis illarum partium, in quibus nullus Sedis Apostolicae nuncius existit, committatur: ideoque nos, pro nostra pastorali sollicitudine in praemissis opportune, ut infra, providere volentes, motu, scientiā ac deliberatione paribus, deque apostolicae potestatis plenitudine, praeinsertas nostras litteras cum omnibus in eis contentis tenore praesentium confirmamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus. Et insuper, quod dicti Ordinis fratres Discalceati huiusmodi, qui, absentibus eorum ministris generalibus, supradictas provincias et custodias Indiarum praesentes et futuras regere et visitare debebunt, earundem provinciarum et custodiarum Indiarum aut Hispaniarum ex Discalceatis huiusmodi filii esse, et in illis habitum per eosdem Discalceatos gestari solitum suscepisse, et professionem per eos emitti consuetam expresse emisisse debeant; quodque nullus ex dicti Ordinis Observantibus (praeter illius ministrum generalem pro tempore existentem) aut qui aliās de Observantia fuerit, etiamsi inter eosdem fratres Discal-

ceatos, eos⁴ regere, nec visitare, nec in eos ullum superioratis actum quoquomodo exercere queat: in eventum vero, in quem ministri generales praemissis aut illorum cuilibet contravenirent, praefatae provinciae et custodiae eorundem fratrum Discalceatorum Indiarum huiusmodi, iuxta quasdam alias in simili forma Brevis die vii aprilis proxime praeteriti ad hunc effectum pro provinciis eorundem fratrum Discalceatorum Hispaniarum concessas et emanatas², vivere et gubernare³ possint;

§ 3. Ac demum, quod dictae provinciae et custodiae eorundem Discalceatorum Indiarum, praesentes et futurae, quarumvis litterarum, privilegiorum et gratiarum a Sede Apostolica provinciis fratrum Discalceatorum Hispaniarum, videlicet, S. Iosephi, S. Pauli, et S. Ioannis Baptistae concessorum et concedendorum participes sint, statuimus et ordinamus.

Communicatio
huiusmodi privilegiorum.

§ 4. Decernentes praesentes litteras, et in eis contenta quaecumque, de subreptionis, vel obreptionis, seu nullitatis vitio, aut intentionis nostrae, vel alio quoquam defectu nullatenus unquam notari, impugnari, redargui, infringi, retractari, in ius vel controversiam adduci vel revocari posse; sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, Sedisque praedictae nuncios, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Clausulae.

§ 5. Quocirca venerabilibus fratribus archiepiscopis, episcopis et aliis locorum

Exequutorum
deputatio.

¹ Reliquum nos iam retulimus supra suo loco et ordine, pag. 197 (n. t.).

² Pronomen *eos* nos addimus (n. t.).

³ Quas vide supra pag. 178 (n. t.).

⁴ Aptius lege *gubernari* (n. t.).

Ordinariis in eisdem Indiarum partibus constitutis, sive dilectis filiis eorum in spiritualibus vicariis et officialibus per easdem praesentibus committimus et mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, ubi et quando opus fuerit, aut quoties pro parte eorumdem fratrum Discalceatorum provinciarum et custodiarum Indiarum huiusmodi fuerint requisiti, seu aliquis eorum fuerit requisitus, solemniter publicantes, eisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostrâ praecursoras et praesentes nostras litteras huiusmodi debitae et omnimodae executioni demandari; non permittentes eos contra earumdem praecursorarum et praesentium litterarum tenorem quomodolibet molestari, perturbari, aut inquietari; contradictores quoslibet et rebelles per sententias, censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postpositâ, compescendo, legitimisque super his habendis servatis processibus, censuras et poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Non obstantibus omnibus et singulis illis quae in eisdem praecursoris litteris volumus non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis
dauda fides.

§ 6. Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xxii decembris MDCXLII, pontificatus nostri anno xx.

Dat. die 22 decembris 1642, pontif. anno xx.

DCCLXXI.

Confirmatio decreti Congregationis Concilii quod episcopus Saonensis non possit impediri a visitatione hospitalis B. Mariae de Misericordia civitatis Saonensis¹.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit venerabilis frater modernus episcopus Saonensis, quod in causâ inter ipsum ex unâ, necnon inter dilectos filios communitatem et homines ac administratores hospitalis B. Mariae de Misericordia nuncupati civitatis Saonensis partibus ex alterâ, super visitatione dicti hospitalis vertente, dubio iussu nostro proposito, a venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus Concilii Tridentini interpretibus emanavit decretum tenoris subsequentis, videlicet:

Causâ vertente inter episcopum et administratores hospitalis de Misericordia;

§ 2. Die vi decembris MDCXXXII sacra congregatio eminentissimorum cardinalium Concilii Tridentini interpretum, partibus auditis ore et scriptis, ac rationibus hinc inde deductis reiterate et mature perpensis, unanimi voto censuit episcopum non posse impediri a visitatione dicti hospitalis B. Mariae de Misericordia, nec ab assistentiâ in revisione rationis reddendae administrationis et reddituum eiusdem hospitalis.

Sacra congregatio Concilii decrevit episcopum non posse impediri ab illius visitatione.

Card. PAMPHILIS.

Loco † Sigilli.

FRANCISCUS PAULETIUS
S. Congregationis Concilii Secr.

§ 3. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat idem episcopus decretum huiusmodi, quo firmiter subsistat, apostolicae nostrae confirmationis patrocinio communiri summopere desideret:

Quod decretum episcopus petit confirmari.

¹ Ex Regest. in Secret. Brevium.

Confirmatus.

§ 4. Nos, eundem episcopum specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet immodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censes, supplicationibus illius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praeinsertum, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

Clausulae.

§ 5. Decernentes praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, et ab omnibus et singulis quos illae concernunt inviolabiliter observari, sicque per quoscunque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Archiepiscopus
Lanbensis
exequutor deputatur.

§ 6. Quocirca venerabili fratri episcopo Lanuensi per praesentes committimus et mandamus, quatenus ipse, per se, vel alium, seu alios, praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, ubi et quando opus fuerit et quoties pro parte eiusdem et pro tempore existentis episcopi Saonensis fuerit requisitus, solemniter publicans, illique in praemissis efficacis defensionis praesidio assistens, faciat auctoritate nostrâ praeinsertum decretum praesentesque nostras litteras debitae et omnimodae executioni demandari, et ab omnibus ad quos spectat et pro tempore specta-

bit, observari; contradictores quoslibet et rebelles per sententias, censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postpositâ, compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Contraria tolluntur.

§ 7. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac civitatis et hospitalis huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum omnium et singulorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscunque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die III ianuarii MDCXLIII, pontificatus nostri anno XX.

Dat. die 3 ianuarii 1643, pontif. anno XX.

DCCLXXII.

Indultum alumni collegii Sctorum Parisiis suscipiendi sacros ordines absque litteris dimissorialibus et titulo¹.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Ut alumni collegii Scoti, in civitate Parisiensi canonice erecti, eo ad litterarum studia prosequenda specialibusque suae patriae necessitatibus succurrendum alacriores sint, quo ampliores ab hac sanctâ Sede gratias et favores receperint, illorum necnon dilecti filii rectoris collegii huiusmodi supplicationibus

Indultum, de quo in rubricâ.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis Propagandae Fidei praepositorum consilio, eisdem alumniis, ut eo temporis spatio, quo in collegio praedicto sese continuerint et superiorum iudicio in studiis profecerint, ad omnes etiam sacros et presbyteratus ordines, etiam sine litteris dimissorialibus, nisi habeant episcopos proprios a quibus illae obtineri potuerint cum ad collegium diriguntur, et sine beneficii ecclesiastici aut patrimonii titulo, ac etiam extra legitimarum ordinationum tempora, dummodo tamen alias ad id reperiantur idonei, promoveri possint et valeant, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, concedimus.

Indulgentia
alumniis nonnullis
temporibus
proposita.

§ 2. Necnon, de omnipotentis Dei misericordiâ ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius auctoritate confisi, omnibus et singulis scholaribus, qui in dictum collegium recepti fuerint, in ipso ingressu, ac deinde in exitu, si quidem confessi et contriti sacram communionem devote receperint, atque etiam, si in eodem collegio decedere eos ab humanis contingerit, in mortis articulo plenariam omnium peccatorum suorum remissionem elargimur.

Perogatio
contractionum.

§ 3. Non obstantibus apostolicis, ac in conciliis universalibus provincialibusque et synodalibus editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xi ianuarii MDCXLII, pontificatus nostri anno xx.

Dat. die 11 ianuarii 1643, pontif. anno xx.

DCCLXXXIII.

Privilegia concessa universitati et personis mercatorum fundaci et mercantiae Urbis.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

Sincerae devotionis affectus, quem dilecti filii universitas et homines artis mercatorum de fundaco et mercantiâ nuncupata huius almae Urbis nostrae erga nos et Apostolicam Sedem gerere comprobantur, nos inducit, ut eorum indemnitati libenter consulamus.

Prooemium.

§ 1. Volentes igitur universitatem et homines huiusmodi specialibus favoribus et gratiis prosequi, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ad homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, eisdem universitati et hominibus et eorum singulis, ut ipsorum codicibus et libris rationum de mercibus et rebus ad artem mercatorum huiusmodi spectantibus, usque ad summam quinquaginta scutorum monetae romanae duntaxat, contra quamlibet personam, omnibus partitis eiusdem rationis simul computatis, ubique in iudicio et extra iudicium plene credatur, et indubia fides adhibeatur, etiam sine adminiculis, dummodo dicti libri mercantiles et mercantiliter mercatorumque more et ordine scripti, confecti et retenti sint, rationabilique suspitione careant, ac ipsi mercatores scribentes sint bonae fidei et a consilibus dictae universitatis approbati;

Credatur libris mercatorum sine adminiculis usque ad sentos quinquaginta monetae contra omnes personas.

§ 2. Praeterea, quod dicti mercatores ac eorum haeredes et successores pro pretio mercium et rerum ad eandem artem spectantium post pistores et aromatarios eiusdem Urbis omnibus et singulis aliis cuiusvis defuncti quamvis posterioribus et anterioribus creditoribus, etiam

Praeferantur mercatores presentis quinquaginta monetae post pistores et aromatarios omnibus aliis creditoribus etiam obligationem camerali, et ex causa dotis.

quasvis obligationes, etiam camerales et publica instrumenta iurata et quavis hypothecâ vallata, etiam causâ dotis, et quasvis alias clausulas seu cautelas in se continentes habentibus, usque ad similem summam quinquaginta scutorum huiusmodi tantum, praeferantur et praeferrî debeant, dummodo quoad dotes probetur versio in utilitatem viri et uxoris, ac filiorum in communione viventium;

Appellatio suspensiva datur in causis mercatorum solum pro summa pro qua permittitur appellare in causis pistorum et aromatariorum Urbis.

§ 3. Demum, quod in causis mercatorum huiusmodi contra quoscumque motis et movendis de mercibus et rebus ad artem praedictam spectantibus non sit locus appellationi suspensivae pro eâ summâ pecuniarum dumtaxat, pro qua in causis aromatariorum et pistorum praedictorum, vigore indultorum apostolicorum eis concessorum, non datur pariter appellatio suspensiva, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, concedimus et indulgemus.

Decretum irritans.

§ 4. Decernentes praesentes litteras nullo unquam tempore ex quocumque capite vel causâ de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae, vel alio quovis defectu notari vel impugnari, in ius vel controversiam revocari, aut adversus illas quodvis iuris et facti vel gratiae remedium impetrari posse, sed illas semper validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac dictis mercatoribus plenissime suffragari, sicque, et non aliter, in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici ac curiae camerae apostolicae generales auditores, et quosvis alios quacumque auctoritate fungentes, nunc et pro tempore existentes, iudicari et definiri debere, irritumque et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, legibus quoque etiam imperialibus, ac praedictae artis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Contrariis derogat.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XII ianuarii MDCXLIII, pontificatus nostri anno xx.

Dat. die 12 ianuarii 1643, pontif. anno xx.

DCCLXXIV.

Indulgentia perpetua in ecclesiis fratrum Tertii Ordinis sancti Francisci pro festo Portiunculae.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

§ 1. Cum, sicut dilectus filius Ioannes de Solis fratrum Tertii Ordinis sancti Francisci provinciae Andalusiae et regni Granatensis in Hispania procurator generalis suo et eorumdem fratrum nominibus nobis nuper exponi fecit, aliâs felicitis recollectionis Pius Papa V praedecessor noster per quasdam suas litteras incipientes, *Ea est officii nostri ratio*, fratribus Tertii Ordinis eiusdem sancti Francisci eorumque ecclesiis omnia et singula privilegia, dispensationes, indulgentias et indulta apostolica dilectis filiis fratribus Ordinis Minorum sancti Francisci de Observantiâ nuncupatorum et eorum ecclesiis concessa et concedenda, multique alii et praesertim Paulus V et Gregorius Romani Pontifi-

In litteris apostolicis indulgentiae Portiunculae non nominantur ecclesiae Tertii Ordinis.

ces etiam praedecessores nostri omnibus et singulis utriusque sexus christifidelibus vere poenitentibus et confessis, ac sacrâ communionem relectis, qui praedictas eorumdem fratrum Minorum ecclesias die secundâ augusti a primis vespers usque ad occasum solis diei huiusmodi singulis annis devote visitavissent, et ibi pro christianorum principum concordia, haereseum extirpatione, ac sanctae Matris Ecclesiae exaltatione pias ad Deum preces effudissent, plenariam omnium suorum peccatorum indulgentiam et remissionem perpetuo duraturam misericorditer in Domino respective concesserint; quia vero dicta plenaria indulgentia perpetua nominatim et expresse fratribus dicti Terti Ordinis per litteras eorumdem Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum concessa non reperitur, christifideles ad eorumdem Tertiariorum ecclesias die praefatâ non confluunt:

Procuratoris
generalis pre-
ces

§ 2. Nobis propterea per eundem Ioannem procuratorem generalem huiusmodi dictis nominibus supplicatum fuit, ut in praemissis opportune, ut infra, providere de benignitate apostolicâ dignaremur. Nos igitur, eundem Ioannem procuratorem generalem huiusmodi specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati,

Pontifex eccle-
cedit, ut in in-
torica.

§ 3. Quod omnes et singuli utriusque sexus christifideles vere poenitentes et confessi, ac sacrâ communionem relecti, qui ecclesias fratrum Tertiariorum huiusmodi ubilibet existentes dictâ secundâ die augusti a primis vespers usque ad oc-

casum solis eiusdem diei visitaverint, et ibi oraverint, ut praefertur, pariformiter, et absque ullâ prorsus differentiâ, eandem plenariam peccatorum suorum indulgentiam et remissionem consequantur, perinde ac si praemissa in ecclesiis praedictorum fratrum Minorum sancti Francisci de Observantiâ peragerent, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, declaramus, concedimus et indulgemus.

§ 4. Non obstantibus omnibus et singulis illis, quae dicti Romani Pontifices praedecessores voluerunt non obstare, ac, quatenus opus sit, regulâ nostrâ de non concedendis indulgentiis ad instar, ac quibusvis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Contrariis
derogat.

§ 5. Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus adhibeatur fides, quae adhiberetur praesentibus, si forent exhibitae vel ostensae.

Transumptis
credi mandat.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xiii ianuarii MDCLXII. pontificatus nostri anno xx.

Dat. die 13 ianuarii 1643, pontif. anno xx.

DCCLXXV.

Erectio provinciae reformatae S. Vigili fratrum Minorum sancti Francisci Strictioris Observantiae¹.

¹ De erectione custodiarum Reformatarum in provincias vide in Const. CLXXII. In supremo.

**Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.**

Exordium.

Pastoralis officii nobis divinitus iniuncti assidua sollicitudo nos admonet, ut omni curâ et vigilantia ad ea semper intendamus, per quae regularium personarum, quae, relicto seculo, Dei obsequio se sub aetioris disciplinae normâ dedicarunt, statui consulitur, ut secundum Ordinum suorum regularia instituta gratum Altissimo impendentes famulatum felicioribus in dies in viâ Domini proficiant incrementis.

Motiva separationis.

§ 1. Cum itaque, sicut exponi nobis nuper fecit dilectus filius commissarius generalis fratrum Minorum Ordinis sancti Francisci de Observantiâ et Reformatorum nuncupatorum, e re Ordinis huiusmodi apprime futurum sit, si S. Bernardini Tridentini, ac S. Antonii de Cles, necnon S. Mariae Gratiarum nuncupatae de Arco, ac S. Rocchi de Rovereto, et S. Francisci de Burgo, necnon eiusdem S. Francisci de Pergine terrarum, seu locorum, Tridentinae et Feltrensis respective dioecesis, domus regulares seu conventus fratrum Reformatorum Ordinis huiusmodi a provinciâ Venetâ, alias S. Antonii, eiusdem Ordinis, sub qua existunt, omnino separentur, dismembrentur, ac ex illis nova provincia sub titulo S. Vigiliî erigatur et instituatur, nedum quia fratres domorum regularium seu conventuum huiusmodi sunt nationis diversae ab aliis provinciae Venetae praedictae fratribus, sed etiam ob linguarum varietatem, commissariorumque Ordinis huiusmodi in Germania pro tempore mittendorum commoditatem, qui ad munus commissarii huiusmodi eo aptiores erunt, quo magis idiomate ac moribus italibus imbuti fuerint, prout sunt Tridentini, tum

tom. xiii, pag. 393 et Constit. CLXXVI ibid., pag. 409, et in Constit. DCXLI (al. 612) *Iniuncti nobis*, tom. xiv, pag. 719.

etiam, quia maior erit numerus illorum qui habitum regularem suscipient, quando propriam in illis partibus provinciam habuerint, magno cum animarum christifidelium Germaniae fructu et consolatione:

§ 2. Nobis propterea dictus commissarius generalis humiliter supplicari fecit, ut in praemissis opportune providere de benignitate apostolicâ dignaremur. Nos igitur, qui cultum divinum et regularem disciplinam nostris temporibus ubique augeri sinceris desideramus affectibus, piis dicti commissarii generalis votis huiusmodi, quantum cum Domino possumus, annuere volentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, domos regulares seu conventus supradictas et supradictos a dictâ provinciâ Venetâ, seu S. Antonii, eiusdem Ordinis, sub qua hactenus, ut praefertur, extiterunt, omnino dismembramus et separamus, ac domos regulares seu conventus huiusmodi sic dismembratas, seu dismembratos, separatasque, seu separatos, in novam provinciam S. Vigiliî nuncupandam cum omnibus et singulis praeceminentiis, praerogativis, indultis, privilegiis et gratiis, quibus aliae fratrum Reformatorum eiusdem Ordinis provinciae frui et gaudere solent, ac possunt et debent, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, erigimus et instituimus.

Erigit provinciam prout in rubrica.

§ 3. Decernentes praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac fratribus praedictis plenissime suffragari, sique per quoscunque iudices ordinarios vel delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, irritumque et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Decretum irritans.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac Ordinis et provinciae Venetae seu S. Antonii hu-

Contrariis derogat.

iusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eidem provinciae Venetae, seu S. Antonii, eiusdem ministro provinciali, et quibusvis aliis superioribus et personis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro sufficienti eorum derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica et expressa, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, ac formâ in illis traditâ observatâ, exprimerentur et insererentur, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad effectum praemissorum specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XVIII Ianuarii MDCXLIII, pontificatus nostri anno XX.

Dat. die 18 Ianuarii 1643, pontif. anno XX.

DCCLXXVI.

Erectio monasterii monialium Ss. Quatuor Coronatorum de Urbe pro puellis orphanis ibi educandis¹.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

Prooemium.

In speculâ militantis Ecclesiae per abundantiam divinae gratiae constituti, inter

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

ceteras apostolicae servitutis curas eam peculiari studio amplectimur, per quam monasteria devoti feminei sexus ad maiorem Dei gloriam ubique, praesertim vero hae in almâ Urbe nostrâ, a qua velut fonte in ceteras orbis christiani partes bonorum operum exempla dimanant, propagari, in iisque puellae, quae sub clausurae et observantiae regularis disciplinâ virginitatem suam Deo consecrare, illique¹ perpetuum impendere desiderant famulatum, recipi valeant, ac desuper pastoralis officii nostri partes libenter interponimus, prout rerum et personarum qualitatibus debite pensatis conspiciamus in Domino salubriter expedire.

§ 1. Sane pro parte dilecti filii nostri Antonii S. Mariae in Viâ Latâ diaconi cardinalis Barberini nuncupati S. R. E. camerarii, nostri secundum carnem ex fratre germano nepotis, ac archiconfraternitatis Orphanorum de Urbe praedictâ apud nos et Apostolicam Sedem protectoris, necnon dilectorum officialium dictae archiconfraternitatis nobis nuper expositum fuit, quod in monasterio monialium Ss. Quatuor Coronatorum de eadem Urbe Ordinis sancti Augustini una priorissa et vigintiquatuor moniales expresse professae existant, quae puellas orphanas instruant, inter quas plures, spreitis mundi vanitatibus, Altissimi obsequiis sub suavi religionis iugo sese mancipare in eodem monasterio desiderant; verum desiderii sui huiusmodi compotes effici nequeunt, quia numerus monialium dicti monasterii augeri non potest.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, pro construendo alio eiusdem Ordinis monasterio puellis orphanis praedictis quondam Bartholus Venturonus quatuor millia et quingenta senta legaverit, et dilecta in Christo filia Dorothaea Bonfiola Romana summam alio-

Monialium desiderium orphanas puellas educandi postea ad professionem admittendas.

Administratores archiconfraternitatis orphanorum petunt erigi monasterium pro huiusmodi puellis.

¹ Male edit. Main. legit *illisque* (R. T.).

rum decem millium scutorum donaverit, aliaque legata pia eisdem puellis orphanis seu dictorum Ss. Quatuor Coronatorum monasterio et archiconfraternitati praedictae relicta fuerint, et propterea tam Antonius cardinalis quam officiales dictae archiconfraternitatis ac ipsa Dorothea unum monasterium monialium eiusdem Ordinis pro recipiendis in illud puellis orphanis in primodicto monasterio educatis et non aliis, praeterquam duabus per dictam Dorotheam nominandis, in certis aedibus in plateâ de Petrâ nuncupatâ Urbis praedictae ad archiconfraternitatem huiusmodi spectantibus ex nunc prout postquam ad usum monasterii redactae fuerint per nos ad instar dicti monasterii Ss. Quatuor Coronatorum erigi summopere cupiant:

§ 3. Nos, piis eorum votis huiusmodi, quantum cum Domino possumus, annuere, ac officialium et Dorotheae praedictorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus eorundem Antonii cardinalis ac officialium et Dorotheae nominibus desuper nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de nonnullorum Romanae curiae praclatorum desuper a nobis deputatorum consilio, in aedibus praedictis, ex nunc, prout ex tunc, et e contra, postquam ad formam monasterii redactae, debitâque et convenienti clausurâ munitae, ac sacrâ et profanâ suppellectile luculenter¹ instructae fuerint, unum monialium dicti Ordinis sub invocatione S. Mariae de Orphanis mona-

sterium cum ecclesiâ, campanili, campanis, coemeterio, claustro, refectorio, dormitorio, cellis, hortis, hortaliis, ceterisque officinis, membris et commoditatibus necessariis et opportunis pro perpetuis usu et habitatione unius priorissae, quae triennalis esse debeat, et ad triennium tantum iuxta sacri Concilii dispositionem duret, ac duodecim aliarum monialium ex praedictis puellis orphanis in primodicto monasterio pro tempore educatis dumtaxat, exceptis duabus per dictam Dorotheam ut praefertur nominandis, semper et perpetuo assumendarum et recipiendarum, quae omnes habitum per moniales praedicti monasterii Ss. Quatuor Coronatorum dicti Ordinis sancti Augustini gestari solitum suscipere, et anno probationis elapso professionem per easdem emitti consuetam expresse emittere, perpetuamque clausuram, necnon ritus, mores, consuetudines, ac regularia instituta primodicti monasterii et Ordinis huiusmodi servare, et sub regulari habitu praedicto perpetuo Altissimo famulatum exhibere, divinisque laudibus insistere debeant, et alias in omnibus et per omnia ad instar primodicti monasterii Ss. Quatuor Coronatorum et aliorum Ordinis praedicti monialium monasteriorum, perpetuo, sine tamen alicuius praeiudicio, auctoritate nostrâ apostolicâ, tenore praesentium, erigimus et instituimus;

§ 4. Illique sic erecto et instituto, pro eius dote, ac priorissae et duodecim monialium huiusmodi sustentatione, onerumque eis incumbentium supportatione, pecunias, ut praefertur, legatas et donatas respective in bonis stabilibus vel locis montium cameralium Urbis non vacabilibus ad favorem et commodum eiusdem monasterii investendas, necnon omnia et singula tam mobilia quam immobilia bona, iura, census et montium loca, redditus, obventiones et emolumenta quaecumque,

Dotem assignat.

¹ Nescio an legendum *sufficienter* pro *luculenter* (R. T.).

in perpetuum vel ad tempus, ac simul vel successive, eidem monasterio sic erecto et instituto, illiusque priorissae et monialium pro tempore existentium seu alienius earum intuitu, per viam testamenti, codicillorum, donationis inter vivos et causâ mortis vel cuiusvis alterius dispositionis, ac etiam in eleemosynam donanda, assignanda, relinquenda et acquirenda, ex nunc, prout ex tunc, et e contra, postquam assignata, donata, relicta et acquisita fuerint, ita quod liceat priorissae et monialibus monasterii huiusmodi pro tempore existentibus, seu administratoribus infra deputatis, illarum et eiusdem monasterii nomine corporalem, realem et actualem illorum omnium possessionem, per se, vel alium, seu alios, nomine eiusdem monasterii per praesentes erecti propriâ auctoritate libere apprehendere et perpetuo retinere, fructus quoque, iura, obventiones et emolumenta ex eis provenientia, necnon obventiones et eleemosynas eidem monasterio illiusque futuris priorissae et monialibus pro tempore elargitas percipere, colligere et levare, recipere, recuperare, arrendare, locare, ac iuxta regularia earum instituta administrare, in suosque communes et monasterii huiusmodi illiusque ecclesiae et sacristiae usus, utilitatem et necessitates convertere, cuiusvis licentiâ desuper minime requisitâ, etiam perpetuo applicamus et appropriamus.

Privilegia
exempti
concedit.

§ 5. Insuper eidem monasterio per praesentes erecto, illiusque priorissae et monialibus, necnon officialibus et ministris, earumque bonis et rebus, ut omnibus et singulis privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, favoribus, concessionibus, indultis, ceterisque gratiis tam spiritualibus quam temporalibus quibusvis monasteriis dicti Ordinis sancti Augustini, illarumque priorissis, monialibus, officialibus et ministris, rebus et bonis, in genere vel in

specie, etiam per viam simplicis communicationis, et aliâs quomodolibet nunc et pro tempore concessis, ac quibus illa et illae de iure, usu et consuetudine, privilegio vel aliâs quomodolibet utuntur, fruuntur, potiuntur, et gaudent, ac uti, frui, potiri et gaudere possunt et poterunt quomodolibet in futurum, dummodo tamen sint in usu, ac non revocata, nec sub aliquibus revocationibus comprehensa, neque sacris canonibus aut Concilii Tridentini decretis ac regularibus dicti Ordinis institutis repugnent, similiter uti, frui, potiri et gaudere libere et licite valeant, non solum ad eorum instar, sed pariformiter et aeque principaliter, absque ullâ prorsus differentiâ, in omnibus et per omnia perinde ac si illa monasterio sic erecto illiusque priorissae et monialibus huiusmodi specialiter et expresse concessa essent, indulgemus;

§ 6. Necnon priorissae et monialibus praedictis, ut statuta, ordinationes, capitula et decreta quaecumque ad earum et monasterii huiusmodi, illiusque personarum, rerum et bonorum temporalium curam, regimen, gubernium, directionem, administrationem, ac monialium praefatarum receptionem, aetatem, qualitates, victum, amictum, vestitum, instructiones et disciplinam, modumque et formam recitationis divinatorum officiorum, precum, orationum et aliorum suffragiorum pertinentia¹, ac aliâs utilia et necessaria, licita tamen et honesta, sacrisque canonibus et institutis regularibus Ordinis huiusmodi, constitutionibusque apostolicis, ac dicti Concilii decretis minime contraria, et a dicto Antonio cardinale et pro tempore existente archiconfraternitatis praedictae protectore auctoritate apostolicâ deputato prius examinanda et approbanda, facere, edere, et quoties pro rerum et temporum

Facultatem
quoque pecu-
naria statuta
condendi.

¹ Contra syotaxis rationem edit. Main. legit *pertinentis* (v. T.).

qualitatibus ac aliàs expedire videbitur, de consensu tamen praedicti protectoris, illa inmutare, corrigere, moderare et in melius reformare, aliaque ex integro per priorissam et moniales, aliasque personas praedicti monasterii per nos ut praefertur erecti firmiter et inviolabiliter sub poenis in eis infligendis observanda et implenda, condere pariter possint et valeant, concedimus.

§ 7. Propterea idem monasterium, ac eius priorissam, moniales et personas quascumque, earumque bona praesentia et futura, cuiuscumque qualitatis et quantitatis, ac ubilibet existentia, ab omni iurisdictione, correctione, visitatione, dominio, superioritate et potestate pro tempore existentis Urbis vicarii, gubernatoris, senatoris, conservatoris, necnon causarum curiae camerae apostolicae generalis auditoris, Ordinariorum locorum, etiam tanquam Sedis Apostolicae delegatorum, eorumque locatentium, vicesgerentium, vicariorum et officialium, aliorumque quorumcumque iudicum ubilibet existentium, ac quavis tam mundanâ quam ecclesiasticâ auctoritate et dignitate etiam cardinalatus honore fungentium, necnon protectorum ac priorum generalium et provincialium ministrorumque et aliorum praelatorum et superiorum tam praedicti sancti Augustini quam aliorum quorumvis Ordinum in spiritualibus et temporalibus, necnon a decimarum et aliorum quorumcumque onerum, sive ordinariorum, sive extraordinariorum, ex quacumque causâ, etiam favore seminarii vel fabricae basilicae Principis Apostolorum de Urbe, ac pro mantentione classis trirremium Sedis Apostolicae inpositorum, ac deinceps imponendorum, etiam perpetuo eximimus.

§ 8. Monasteriumque, ac eius priorissam, moniales, personas et bona huiusmodi sub eiusdem Principis Apostolorum

1 Male edit. Main. legit *Sedi* (R.T.).

nostrâque et dictae Sedis protectione recipimus, illudque, ac illas, et illa gubernio, regimini, administrationi, correctioni, visitationi, iurisdictioni et superioritati praedicti protectoris, ac congregationis eiusdem archiconfraternitatis orphanorum similiter perpetuo subicimus.

§ 9. Dictisque protectori et congregationi, ut monasterii huiusmodi, curam et regimen in spiritualibus et temporalibus suscipiant, praecipimus, ac illis facultatem eligendi confessarios a nostro et pro tempore existentis Romani Pontificis in Urbe praedictâ vicario in spiritualibus generali ad audiendas confessiones approbatos, necnon cappellanos pro monasterio ut praefertur erecto eiusque priorissâ et monialibus ac earum ecclesiâ, impertimur.

§ 10. Necnon protectori praedicto, ut e dicto Ss. Quatuor Coronatorum monasterio duas vel tres moniales expresse professas moribus et aetate idoneas et ad id consentientes de suae priorissae consensu educere, illasque pro instruendis monialibus in monasterium per praesentes erectum introducendis in disciplinâ, observantiâ et ritibus regularibus transferre, concomitantibus eas aliquot honestis matronis per eundem protectorem eligendis, recto tramite, rhedâ clausâ, seu oris monialium huiusmodi parte velatâ, necnon, ut fundatoribus, gubernatoribus, officialibus et ministris, aliisque personis quibuscumque, quoties opus fuerit, in casibus necessariis et a dicto Concilio Tridentino permissis dumtaxat, licentiam ingrediendi dictum monasterium concedere, illudque toties quoties opus erit tam in capite quam in membris visitare, et quae in illo reformatione indigere repperit, sacrorum canonum et constitutionum apostolicarum dispositionibus et praesertim dicti Concilii decretis ac Ordinibus praedicti regularibus institutis inhaerendo, reformare, et quidquid desuper sta-

Protectoris-
que et congrega-
tionis orpha-
norum curâ
committit.

Quibus non-
nullas alias tri-
buit facultates.

Monasterium
a cuiuscumque
ordinario iudi-
ci iurisdictione
exmit.

Sob Sedis Apo-
stolicae prote-
ctione recipit.

tuent¹ observari facere; demum eidem protectori, seu ab eo deputato, ut quas-cumque causas contra monasterium prae-dictum, illiusque priorissam, moniales, officiales, ministros et personas pro tem-pore motas, eisdem modo et formâ quib-us causas motas contra dictum Ss. Qua-tuor Coronatorum monasterium illiusque priorissam, moniales, ministros et per-sonas cognoscere potest, cognoscere et fine debito terminare possit et valeat, facultatem, auctoritate et tenore prae-dictis, impertimur.

Clausulas ad-
dit.

§ 11. Decernentes praesentes litteras, et in eis contenta quaecumque, nullo un-quam tempore de subreptionis vel obre-ptionis, aut nullitatis vitio, vel intentionis nostrae, aut alio quocumque quantumvis substantiali et individuâ expressione digno defectu notari, impugnari, impediri, re-scindi, in ius vel controversiam revocari, aut adversus illas quodcumque iuris, fac-ti vel gratiae remedium impetrari, seu etiam motu, scientiâ, deliberatione et potestatis plenitudine similibus concessio-quepiam in iudicio vel extra se tueri vel iuvâri posse, sed illas et illa semper et perpetuo valida, firma et efficacia exi-istere et fore, suosque plenarios et inte-gros effectus sortiri et obtinere, sicque ab omnibus et singulis censi, et ita per quoscumque iudices ordinarios et delega-tos, etiam causarum palatii apostolici au-ditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, sublatâ eis et eorum cui-libet quavis aliter iudicandi et interpre-tandi facultate et auctoritate, iudicari ac definiri debere, ac irritum et inane quid-quid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, con-tigerit attentari.

Derogat ob-
stantibus.

§ 12. Non obstantibus apostolicis, ac in conciliis universalibus provincialibusque et synodalibus editis, generalibus vel spe-

¹ Videtur legendum *statuet* (R. T.).

cialibus, constitutionibus et ordinationi-bus, ac praedicti Ordinis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis fir-mitate aliâ roboratis, statutis et consue-tudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis eidem Ordini, illiusque superioribus et personis, et quibusvis aliis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac eum quibusvis etiam derogatarum derogatoriis, aliisque efficacioribus et in-solitius clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, ac aliâs in contrarium praemissorum quomodoli-bet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausu-las generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc ser-vanda foret, illorum omnium et singulo-rum tenores praesentibus pro plene et suf-ficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore per-mansuris, ad praemissorum effectum, hac vice duntaxat, specialiter et expresse de-rogamus; ceterisque contrariis quibus-cumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub an-nulo Piscatoris, die XXI ianuarii MDCXLIII, pontificatus nostri anno XX.

Dat. die 21 ianuarii 1643, pontif. anno XX.

DCCLXXVII.

Prohibitio extrahendi libros ex biblio-thecis domorum regularium totius Ordinis fratrum Eremitarum sancti Augustini Discalceatorum nuncupato-rum.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Conservationi et manutentioni li-brorum bibliothecarum domorum regu-

Motiva.

larium totius Ordinis fratrum Eremitarum sancti Augustini Discalceatorum nuncupatorum, quantum cum Domino possumus, benigne consulere, ac dilectum filium modernum procuratorem generalem dicti Ordinis specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes, et absolutum fore censentes, supplicationibus dicti procuratoris generalis nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati,

Prohibet prout
in rubricâ.

§ 2. Ne de cetero quisquam, quavis auctoritate fungens, libros, quinterna, folia, sive impressa, sive manuscripta, tam hactenus dictis bibliothecis donata et assignata, quam imposterum per quoscunque christifideles donanda et assignanda, sub quovis praetextu, ingenio, causâ, colore, ratione, aut occasione e dictis bibliothecis, seu earum aliquâ extrahere, seu asportare, aut ut extrahantur, seu asportentur permittere, aut consentire, sub excommunicationis, ac privationis vocis activae et passivae poenis per contrafacientes eo ipso incurrendis, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, interdicimus et prohibemus.

Derogat contrariis.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac domorum et Ordinis praedictorum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque.

Transumptis
credi mandat.

§ 4. Volumus autem, quod praesentis prohibitionis copia in valvis cuiuslibet dictarum bibliothecarum, aut aliquo alio perspicuo loco, quo ab omnibus cerni possit, continuo affixa remaneat: quodque

praesentium transumptis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus ubique fides, etiam impressis, adhibeatur, quae adhiberetur praesentibus, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub anulo Piscatoris, die vi februarii MDCXLIII, pontificatus nostri anno xx.

Dat. die 6 februarii 1643, pontif. anno xx.

DCCCLXXVIII.

Mandatur in ecclesiis fratrum Discalceatorum sancti Francisci provinciae S. Gabrielis circa sepulturam defunctorum servanda esse Clementinam secundam et decreta Congregationum rituum, concilii, ac episcoporum et regularium¹.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Gundisalvus de Sanctis procurator et filius provinciae S. Gabrielis fratrum Ordinis Minorum sancti Francisci Discalceatorum nuncupatae Hispaniarum, quod priores, vicarii, provisores, parochialium ecclesiarum rectores, et beneficiati civitatum, oppidorum, locorum, et villarum de Llerena, Fuente de Cantos, Xerez, Valentiae de Aleantara, Brocas, Serena, et Merida, consistentium intra fines praeceptoriarum, seu commendarum, aliâs magistrariorum de Aleantara et sancti Iacobi de Spatha militiarum, ratione conventuum dietae provinciae Ordinis huiusmodi fundatorum in ecclesiis, eremitoriis nuncupatis, quae prius erant iurisdictionis ipsarum militiarum, seu praeceptoriarum, vel commendarum huiusmodi,

Causa facien-
di decreti.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

fratres Discalceatos eorumdem conventuum in suis ecclesiis cadavera defunctorum, sibi sepulturam inibi eligentium, sepelire minime posse, quodque ipsi priores, vicarii, alique praefati, cum ad ecclesias eorumdem fratrum Discalceatorum occasione funerum accedunt, sese eosdem fratres Discalceatos praecedere, officiaque mortuorum super ipsorum cadaveribus obire debere praetendunt, nedum contra formam iuris et litterarum apostolicarum in simili formâ Brevis variarumque declarationum et decretorum a Congregationibus venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium sacri Concilii Tridentini interpretum, ac negotii episcoporum et regularium, sacrisque ritibus praepositorum respective emanatorum, sed etiam contra casum legis de iure sepeliendi ac sacros canones, cum per Clementinam secundam de sepulturis detur facultas fratribus dicti Ordinis sancti Francisci cadavera defunctorum sepulturarum sibi in eorum ecclesiis eligentium sepeliendi. Quoniam vero, sicut eadem expositio subiungebat, priores, vicarii, provisores, curati et beneficiati huiusmodi, pro suis mero arbitrio et voluntate, declarationes et decreta huiusmodi nullatenus observant, sed cum non levi secularium scandalo et offendiculo ipsos fratres Discalceatos, qui ob eorum paupertatem et aetioris regulae observantiam litium et quaestionum materias et occasiones diffugiunt, in praemissis gravant, necnon etiam, quando visitatum erunt suas ecclesias, praetendunt se posse etiam visitare ecclesias ipsorum fratrum Discalceatorum necnon sanctissimum Eucharistiae sacramentum, sub praetextu quod ipsae fundatae sint in ecclesiis eremitoriis¹ huiusmodi locorum, villarum, oppidorum et civitatum praefatorum, quae prius, ut praefertur, iurisdictionis ipsorum de Alcantara et sancti Iacobi

¹ Deesse videtur, ut supra, *nuncupatis* (R.T.).

de Spatha militarium Ordinum huiusmodi erant, non sine notabili gravamine et praediuicio dicti Ordinis, et contra formam privilegiorum illi a tot summis et Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris concessorum; ac denum, quando praemissa peragere ab ipsis fratribus Discalceatis non permittuntur, eosdem fratres Discalceatos diversimode molestant, etiam per verbi Dei praedicationum, administrationis sacramenti poenitentiae, et elemosynarum privationem: nobis propterea idem Gundisalvus dictae provinciae nomine humiliter supplicari fecit, ut in praemissis opportune providere de benignitate apostolica dignaremur.

§ 2. Nos igitur, qui religiosorum Ordinum quorumcunque felicem directionem sinceris desideramus affectibus, eorumdem fratrum Discalceatorum dictae provinciae indemnitati ac commodis, quantum cum Domino possumus, prospicere, illosque specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, eorumque singulares personas a quibuscumque excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ad hominem, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutos fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, quod de cetero perpetuis futuris temporibus, licet conventus eorumdem fratrum Discalceatorum dictae provinciae S. Gabrielis fundati forent in ecclesiis, eremitoriis nuncupatis, quae prius erant iurisdictionis ipsorum de Alcantara et S. Iacobi de Spatha militarium Ordinum huiusmodi ut praefertur, praefata Clementina secunda ac eorumdem cardinalium declarationes et decreta praemissorum occasione in dictis conventibus et totâ provinciâ huiusmodi observentur,

Decretum, de quo in rubricâ.

observarique debeant, ipsique priores, vicarii, provisores, parochialium ecclesiarum rectores, beneficiati civitatum, oppidorum, locorum et villarum huiusmodi ecclesias eorundem fratrum Discalceatorum dictae provinciae et sanctissimum Eucharistiae sacramentum, sub praetextu quod ecclesiae huiusmodi in dictis eremitoriis fundatae sint, ut praefertur, visitare, nec easdem ecclesias ingredi et inibi aliquem iurisdictionis actum exercere, ullatenus¹ unquam possint, nec debeant, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, concedimus, statuimus et ordinamus, eisdemque prioribus, vicariis, provisoribus, curatis et beneficiatis huiusmodi perpetuum desuper silentium imponimus.

Clausulae.

§ 3. Mandantes propterea omnibus et singulis, ad quos spectat et pro tempore spectabit in futurum, ut eosdem fratres Discalceatos praemissorum omnium et singulorum commodo et effectui pacifice frui et gaudere sinant et faciant, nec eos desuper à quoquam, quavis auctoritate fungente, molestari, perturbari, impediri, vel inquietari ullatenus permittant; ac decernentes praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, dictisque fratribus Discalceatis plenissime in omnibus et per omnia suffragari, sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos et Sedis apostolicae nuncios, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Nuncius apo-

§ 4. Quocirca dilecto filio moderno et
1 Aptius legeretur *nullatenus* (R. T.).

pro tempore existenti nostro et eiusdem Sedis in regnis Hispaniarum nuncio per praesentes committimus et mandamus, quatenus ipse, per se, vel alium, seu alios, praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, ubi et quando opus fuerit, et quoties pro parte eorundem fratrum Discalceatorum desuper fuerit requisitus, solemniter publicans, illisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistens, faciat auctoritate nostrâ easdem praesentes et in eis contenta huiusmodi firmiter observari, ac singulos, quos eadem¹ praesentes concernunt, illis pacifice frui et gaudere, non permittentes eos, vel eorum aliquem, contra praesentium earundem tenorem quomodolibet indebite molestari, contradictores quoslibet et rebelles per sententias, censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postpositâ, compescendo, legitimisque super habendis servatis processibus, sententias, censuras et poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac Ordinis et provinciae, ipsarumque militiarum et ecclesiarum huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro plene et suffi-

stolice exequatur
tor deputatus.

Derogatio
contrariorum.

1 Male edit. Main. legit *eosdem* (R. T.).

cienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem, ut praesentium, etc.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die vii februarii MDCXLIII, pontificatus nostri anno xx.

Dat. die 7 februarii 1643, pontif. anno xx.

DCCLXXIX.

Subrogat archiepiscopum Cameracensem, ac Audomarensensem et Ipreensem episcopos, et quemlibet ipsorum, in locum Ordinariorum in Anglia ad effectum tantummodo auctoritate ordinariâ legitime instituendi processus super causâ et genere mortis eorum qui pro fide catholicâ in Anglia patiuntur¹.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

Substitutio de qua in rubricâ.

§ 1. Piis dilecti filii procuratoris generalis congregationis Angliae Ordinis sancti Benedicti votis annuere, illumque specialis favore gratiae prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine², quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eiusdem procuratoris generalis nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium in totâ republicâ christianâ contra haereticam pravitatem inquisitorum generalium ab hac sanctâ Sede Apostolicâ specialiter de-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

putatorum consilio, venerabiles fratres archiepiscopum Cameracensem, ac Audomarensensem et Ipreensem episcopos, et quemlibet ipsorum, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, subrogamus in locum Ordinariorum in Anglia, ad effectum tantummodo auctoritate ordinariâ legitime instituendi processus super causâ et genere mortis eorum, qui pro fide catholicâ in Anglia patiuntur, ita ut huiusmodi processus, aliaque acta ab illis seu quolibet ipsorum legitime confecta ad dictas passionem et mortes verificandas, fiant auctoritate ordinariâ, nec aliter, nec alio modo; irritum et inane decernentes quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 2. Non obstantibus, quatenus opus sit, felicis recordationis Bonifacii Papae VIII praedecessoris nostri de unâ, et concilii generalis de duabus dictis, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Contrariorum derogatio.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xxiii februarii MDCXLIII, pontificatus nostri anno xx.

Dat. die 23 februarii 1643, pontif. anno xx.

DCCLXXX.

Declaratio circa facultatem dispensandi cum regularibus super voto de non procurandâ nec acceptandâ dignitate extra religionem.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Honorum dignitatumque vana ambitio adeo quorundam regularium mentes interdum excaecat, ut ab eo, quod abnegantes semetipsos sponte voverunt, postmodum inanis gloriae cupiditate ducti resiliere conentur, cum tamen dicat Propheta: *Vovete et reddite vota vestra Deo.*

Exordium.

Nonnullorum
regularium am-
bitus expositur.

§ 1. Quamvis igitur, ut accepimus, tam fratres Discalceati sancti Augustini et B. Mariae de Monte Carmelo etiam Discalceati Ordinum, quam Clerici regulares Ministrantes Infirmis respective nuncupati, et nonnulli aliorum Ordinum seu congregationum regulares, etiam Societatis Iesu, et alii regulares, etiam individuum expressionem requirentes, aut in ipsâ professione unâ cum tribus essentialibus votis, paupertatis scilicet, castitatis et obedientiae, aut ante vel post professionem praedictam, sive solemne sive ut dicunt simplex votum in manibus tamen superioris regularis emittant de non procurando nec acceptando aliquam dignitatem, seu praelationem, vel praelaturam extra religionem, nisi coacti vel adstricti fuerint praecepto eius, qui sibi iure praecipere potest, et aliqui addant etiam illa verba, videlicet, *sub poenâ peccati*, iuxta formam suarum constitutionum a Sede Apostolicâ confirmatarum; nihilominus aliqui ex ipsis regularibus, etiam translati ad Ordines regularium, etiam Mendicantium, qui praedictum, aut simile votum non emittunt, retro aspicientes, emissique a se voti huiusmodi immemores, praelationes, seu praelaturas, vel dignitates ambiunt, immo etiam episcopatus maiorumque dignitatum solum conscendere molimur, praetendentes quod suis superioribus regularibus, praesertimque generalibus, liceat eis praecipere, ut dignitatem, praelationem, seu praelaturam, vel episcopatum, maioremve dignitatem extra religionem acceptent, aut ipsum votum relaxare, et cum ipsis desuper dispensare, licet per praecepta et dispensationes huiusmodi ipsi ab obedientiâ praecipienti seu dispensanti debitâ eximantur, ac etiamsi vota praedicta, tamquam emissa in manibus superioris regularis, dicantur sollemnia, vel saltem efficaciam voti sollemnis habeant, regulariumque Ordinum

et congregationum ac Societatis huiusmodi constitutiones sint confirmatae auctoritate apostolicâ et cum decreto irritante, a quo propterea manus quorumcumque inferiorum ligatae existunt.

§ 2. Quapropter nos, ambitum hunc retundere, et praetensionem huiusmodi excludere, ac etiam omnem dubitationem super praemissorum interpretatione a nonnullis excitatam apostolicae declarationis auctoritate penitus tollere volentes, motu proprio, certâque scientiâ ac maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, hac perpetuâ nostrâ constitutione declaramus super praedicto voto, etiam per translatos ad Ordinem seu congregationem regularem capacem, ante translationem emissio de non procurandâ nec acceptandâ extra quemlibet ex ipsis Ordinibus seu congregationibus regularibus aut Societate praedictâ respective aliquâ dignitate, seu praelatione, vel praelaturâ, sive aliquo episcopatu aut maiori dignitate neminem superiorem regularem, etiam generalem, aut capitulum, seu congregationem generalem, nec etiam nuncium apostolicum, aut praedictorum Ordinum seu congregationum protectorem, etiam S. R. E. cardinalem, nec etiam legatum Sedis Apostolicae, etiam de latere, nec quemlibet alium, etiam speciali et individua mentione dignum, sed tantummodo nos et Romanum Pontificem pro tempore existentem posse dispensare, taleque votum relaxare, aut adversus illud aliquam licentiam vel indultum concedere, aut aliquod praeceptum procurandi seu acceptandi vel aliud simile ipsis regularibus voventibus facere, cuius vigore praedicti religiosi illas et illos procurare vel acceptare possint, aut teneantur, ac aliâs quomodolibet voventes praedictos a praedicto voto liberare. Prout pariter declaramus, quascumque facultates generales dispensandi super quibus-

Quem retundere vult Pontifex hac sua Constitutione.

Romanus Pontifex dumtaxat potest dispensare aut relaxare votum, de quo in rubricâ.

cumque votis, seu illa relaxandi, aut commulandi, vel adversus illa praecipiendi, aut aliàs quomodolibet voventes habilitandi, etiam in foro conscientiae duntaxat, sive per dictas constitutiones a Sede Apostolicâ confirmatas, sive per litteras etiam in formâ Brevis Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum, aut nostras, vel successorum nostrorum, etiam motu, scientiâ, deliberatione, ac potestatis plenitudine paribus, etiam concistorialiter, etiam ad supplicationem seu contemplationem quoruncumque, etiam imperatoris, regum et principum, seu rerumpublicarum, ac praedictorum Ordinum, congregationum et Societatis, aut vigore cuiuscumque iubilaei, etiam universalis, vel cruciatae sanctae, aut sanctae inquisitionis, seu missionum, et aliàs quovis modo et ex quacumque causâ, quantumlibet piâ, favorabili, publicâ et privilegiatâ concessas et emanatas, concedendasque et emanandas¹, nuncque ac pro tempore competentes, ad praemissa omnia et singula nullatenus se extendere intelligantur², sed esse nobis et Romanis Pontificibus successoribus nostris duntaxat reservata, prout tenore praesentium decernimus et reservamus.

Clausula praeservativa adhibetur.

§ 3. Decernentes quoque easdem praesentes litteras etiam ex eo quod praedicti regulares et alii quicumque in praemissis interesse habentes, seu habere praetendentes, illis non consenserint, nec ad id vocati, citati et auditi, causaeque, propter quas illae emanarunt, sufficienter, aut etiam nullatenus adhaerent, seu probatae fuerint, de subreptionis, obreptionis, aut nullitatis vitio, vel intentionis nostrae, aut alio quopiam defectu, vel ex quacumque aliâ causâ, occasione, praetextu, co-

lore et capite notari, impugnari, rescindi, in ius vel controversiam revocari nunquam posse, sed easdem praesentes litteras semper et perpetuo validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere et inviolabiliter observari,

§ 4. Sicque et non aliter in praemissis omnibus et singulis per quoscumque iudices ordinarios vel delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos, et quosvis alios quacumque auctoritate fungentes, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter indicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, irritumque et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Clausula sublatâ.

§ 5. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, etiam conciliaribus, ac, quatenus foret opus, nostrâ et cancellariae apostolicae regulâ de iure quaesito non tollendo, necnon quorumvis Ordinum et congregationum regularium, dictaeque Societatis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis aliâ firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eisdem Ordinibus, congregationibus et Societati, illorumque superioribus, fratribus, clericis et personis, ac generaliter quibusvis aliis, etiam individuum mentionem requirentibus, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, ac aliàs in contrarium quomodolibet concessis, confirmatis et pluries innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis co-

Contrariis derogat.

¹ Male, ut puto, edit Main. legit *concessas et emanatas, concedendasque et emanandas* (R. T.)

² Ex ratione praecedentis syntaxis legere oportet *intelligatur* (R. T.).

eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum exprimerentur et insererentur, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 6. Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae alicuius in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XXIV februarii MDCXLIII, pontificatus nostri anno XX.

Dat. die 24 februarii 1643, pontif. anno XX.

DCCLXXXI.

Quod fratres Discalceati Ordinis regularis Observantiae sancti Francisci in regno Hispaniae non possint commorari in aedibus secularium¹.

Urbanus Pæpa VIII.
ad futuram rei memoriam.

Prooemium.

Pastoralis officii nobis divinitus iniuncti assidua sollicitudo nos admonet, ut omni curâ et vigilantia ad ea semper intendamus per quae regularium personarum, quae, relicto seculo, divini numinis obsequiis sese dedicarunt, quieti consulitur, et quae religiosum earum propositum pos-

¹ De huiusmodi fratribus Discalceatis quamplura notavi in Constit. CCCLIX, *Regis pacifici*, tom. XIV, pag. 127.

sunt impedire removeantur, ut nullâ re praepeditae secundum regularia suorum Ordinum instituta tranquillis mentibus gratum Altissimo impendere valeant famulatum.

§ 1. Cum itaque, sicut accepimus, nonnulli fratres Ordinis Minorum sancti Francisci de Observantia Discalceatorum nuncupatorum provinciarum Hispaniarum a nonnullis annis extra claustra suarum domorum regularium continuo commorati fuerint et commorentur, convivantque et pernoctent in aedibus secularium, non sine ipsorum secularium et religiosorum earundem provinciarum malo exemplo et offendiculo, disciplinaeque et observantiae regularium perturbatione, detrimento et relaxatione: ideo nos, praemissis, quantum cum Domino possumus, prospectum esse cupientes, motu proprio, et ex certâ scientiâ maturâque deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine,

§ 2. Quod omnes et singuli fratres Discalceati dicti Ordinis Provinciarum Hispaniarum huiusmodi, qui extra suas domos regulares commorantur, convivunt et pernoctant in aedibus secularium, ut praefertur, cuiuscumque status, gradus, qualitatis et conditionis existant, etiamsi desuper quaecumque particularia, licentias et privilegia sibi aliàs a Sede Apostolicâ vel ab ipsius Ordinis magistris generalibus concedi obtinuerint et obtineant, infra octiduum a praesentiumstrarum notificatione sibi faciendâ coram ministris provincialibus earundem provinciarum sese sistere et comparere debeant, ut ab eisdem ministris provincialibus conventus, in quibus degant et habitent, sibi assignentur, sub inobedientiae et excommunicationis, necnon privationis antianitatis habitus, ac suffragiorum et missarum pro fratribus Discalceatis Ordinis huiusmodi celebrari solitarum poenis eo

Motiva.

Praecipit, prout in rubricâ.

ipso et absque ullâ aliâ declaratione incurrendis, earundem tenore praesentium statuimus et ordinamus.

Decretum irritans.

§ 3. Mandantes propterea eisdem ministris provincialibus provinciarum huiusmodi in virtute sanctae obedientiae, ac sub eisdem poenis, ut easdem praesentes litteras nostras debitae et omnimodae executioni demandari et ab omnibus et singulis, quos illae concernunt, inviolabiliter et inconcusse observari curent et faciant, ac decernentes irritum et inane, si quid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariis derogat.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac Ordinis et provinciarum huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, ac aliâs in contrarium quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis credi mandat.

§ 5. Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu ali-

cuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub anulo Piscatoris, die xxvii februarii MDCXLIII, pontificatus nostri anno xx.

Dat. die 27 februarii 1643, pontif. anno xx.

DCCLXXXII.

Pro fratribus Ordinis Minorum sancti Francisci Strictioris Observantiae Discalceatorum provinciarum, ecclesiarum et conventuum Hispaniarum, circa visitationem, praecedentiam et sepulturam defunctorum¹.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Paulus a Matrilo filius provinciae S. Iosephi fratrum Ordinis Minorum sancti Francisci de Observantiâ Discalceatorum nuncupatorum commissarius Terrae Sanctae, ac nonnullarum provinciarum Hispaniarum eorundem fratrum Discalceatorum procurator, quod nuper a nobis pro provinciâ S. Gabrielis fratrum Discalceatorum praedictorum etiam Hispaniarum emanarunt litterae tenoris sequentis, videlicet:

Petitio.

Urbanus VIII, ad perpetuam rei memoriam. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Gundisalvus de Sanctis, etc.²

§ 1. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, dictus Paulus praeiusertas

Relatae litterae auctoris de provinciarum provin-

¹ De hac materiâ vide supra Constitut. DXXII (al. 528) *Ex incumbenti* tom. XIV, pag. 567, et Constit. DXXIII (al. 559) *Nuper*, ibid. 631, et Constit. DCCXXX *Aliâs* (in hac nostra ed. DCCXIII et DCCXXX, supra pag. 197 et 221) huius Pontificis.

² Reliquum omitimus, quia iam dedimus supra pag. 237 (n. 7.).

cias extendun-
tur.

nostras litteras huiusmodi cum omnibus in eis contentis ad alias omnes et singulas provincias eorundem fratrum Discalceatorum Hispaniarum huiusmodi, et quasvis alias quam in eisdem praeinsertis litteris expressas militias extendi, ac aliàs in praemissis opportune, ut infra, desideret provideri: nos, eundem Paulum aliosque fratres praedictos specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus dicti Pauli nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, praeinsertas nostras litteras, pro dictâ provinciâ S. Gabrielis, ut praefertur, emanatas, ad omnes alias et singulas provincias eorundem fratrum Discalceatorum Hispaniarum huiusmodi, ac ad quasvis alias quam in eisdem praeinsertis litteris expressas militias, ipsorumque fratrum Discalceatorum huiusmodi ecclesias et conventus, ut praefertur, aut aliàs quomodolibet fundata in eisdem provinciis, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, extendimus et ampliamus. Ac insuper quod omnes et singulae provinciae praedictae Hispaniarum fratrum Discalceatorum huiusmodi comprehendantur et participant de quibuscumque privilegiis, litteris apostolicis et decretis quovis modo cuivis ipsarum provinciarum particulariter et specialim concessis, perinde ac si illa omnibus et singulis provinciis praedictis in genere circa hanc materiam concessa fuissent, indulgemus.

Mandatum de
parendo.

§ 11. Mandantes propterea omnibus et singulis, ad quos pariter spectat et pro tempore spectabit in futurum, ut eosdem

fratres Discalceatos omnium et singularum aliarum provinciarum Hispaniarum huiusmodi praemissorum omnium et singulorum commodo et effectui pacifice frui et gaudere sinant et faciant, nec eos desuper a quoquam quavis auctoritate fungente molestari, perturbari, inquietari vel impediri ullatenus permittant; ac decernentes praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, dictisque fratribus Discalceatis huiusmodi plenissime in omnibus et per omnia suffragari, sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos et Sedis Apostolicae nuncios, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 12. Quocirca dilecto filio eidem moderno et pro tempore existenti nostro et eiusdem Sedis in regnis Hispaniarum nuncio per praesentes committimus et mandamus, quatenus ipse, per se, vel alium, seu alios, praesentes litteras huiusmodi, et in eis contenta quaecumque, ubi et quando opus fuerit, et quoties pro parte eorundem fratrum Discalceatorum omnium et singularum provinciarum huiusmodi desuper fuerit requisitus, solemniter publicans, illisque in praemissis efficaciae defensionis praesidio assistens, faciat auctoritate nostrâ easdem praesentes et in eis contenta huiusmodi firmiter observari, ac singulos, quos eadem praesentes concernunt, illis pacifice frui et gaudere; non permittens¹ eos vel eorum aliquem contra praesentium earundem tenorem quo-

Nuncius apostolicarum litterarum exequutor designatur.

¹ Male, ut puto, edit. Main. habet *permittentes* (n. r.).

modolibet indebite molestari; contradictores quoslibet et rebelles per censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postpositâ, compescendo; legitimisque super his habendis servatis processibus censuras et penas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando; invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Obstantium
derogatio.

§ 13. Non obstantibus omnibus et singulis illis quae in dictis praemisitis litteris volumus non obstare, et quibusvis aliis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac quarumvis provinciarum et militiarum et ecclesiarum huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel aliâ quavis firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis: quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica et expressa, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad effectum praemissorum specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides danda
transumptis.

§ 14. Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam inpressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra¹ adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur², si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub an-

¹ Edit. Main. habet *adhuc* pro *et extra* (R.T.).

² Ibi legitur *et extractur* pro *adhiberetur* (R.T.).

nulo Piscatoris, die IV martii MDCXLIII, pontificatus nostri anno XX.

Dat. die 4 martii 1643, pontif. anno XX.

DCCLXXXIII.

Declarantur nullae depositio, amotio seu absolutio Nicolai Rodulphi a magisterio generali Ordinis Praedicatorum, et electiones factae alterius magistri generalis¹.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Emanarunt a nobis litterae in formâ Brevis sub annulo Piscatoris tenoris subsequents, videlicet:

*Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.*

Nuper a nobis accepto, etc. (*Reliqua invenies sub die VI decembris MDCXLII, anno XX, pag. 218 huius tomî.*)

Relert litteras
aliâs hac super-
re datas.

§ 2. Quarum litterarum et aliarum in eis relatarum vigore omnes praedicti S. R. E. cardinales et praelati, ut praenititur, in eis deputati, auditis ac visis omnibus deductis et allegatis voce et scripto super iuribus dictas partes tangentibus, et pluries nonnullis eiusdem Ordinis provincialibus, etiam in pluribus congregationibus, in quibus omnes praedicti deputati interfuerunt, ordinatâque praedictâ extraiudiciali monitione, illâque, modo et formâ praemissis, eisdem Nicolao et Michaëli personaliter, et aliis interesse habentibus seu habere praetendentibus quibuscumque per proclama et per affixionem intimatâ, lapsoque praedicto termino peremptorio in eadem monitione praefixo, visisque constitutionibus praedicti Ordinis, rebusque² exhibitis et aliis videndis, consideratisque considerandis, post maturam et exactam totius negotii cognitionem et

Relationem-
que sibi factam
a iudicibus de-
putatis.

¹ Ex Regest. in Secret. Brévium.

² Forsan *visisque* pro *rebusque* legend. (R.T.).

discussionem inter eos habitam de et super praemissis omnibus, ad earundem litterarum praescriptum, plenam nobis, etiam antea informatis a praedicto Hieronymo cardinali Verospio dicti Ordinis comprotectore de expositis a quibusdam provincialibus occasione protestationis sub die xvii praesentis mensis in actis exhibitae, relationem fecerunt.

§ 3. Qua relatione audita, nos, motu proprio, certaque scientia ac matura deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, praesentium tenore, depositionem, amotionem, seu abolitionem¹ praedicti Nicolai a magistro² generali dicti Ordinis, factam in praedicto asserto capitulo generali, fuisse et esse nullam et invalidam, nulliusque roboris vel momenti, ac nulliter et invalide factam; perindeque electiones factas in magistrum generalem eiusdem Ordinis fuisse et esse nullas et invalidas, nulliterque et invalide factas, et quaecumque exinde sequuta itidem fuisse et esse nulla et invalida, decernimus et declaramus, eisdemque Michaeli et Thomae, ac aliis quibuscumque, super omnibus et singulis praemissis perpetuum silentium imponimus, ipsisque Michaeli et Thomae interdicimus et inhibemus, ne audeant, nec quilibet ipsorum audeat, se in gubernio et administratione, magistro generali dicti Ordinis competente, illiusque exercitio quomodolibet ingerere, nec se magistros generales praedicti Ordinis nominare, neque ullos actus superioralis, iurisdictionis, antelationis, praerogativae, facultatis et praeceminentiae magistri generalis eiusdem Ordinis, tam quoad spiritualia, quam quoad temporalia, et alias quoquo modo facere aut exercere, sub excommunicationis maioris privationisque vocis activae et passivae ac officiorum

¹ In rubrica legitur *absolutio*, sed aptius infra pag. 251 *b* legitur *ablatio* (R. T.).

² Videretur legendum *magisterio* (R. T.).

quoruncumque et perpetuae inhabilitatis ad illa imposterum obtinenda eo ipso absque alia declaratione incurrendis poenis, aliisque arbitrio nostro imponendis et ampliandis, etiam personalibus.

§ 4. Decernentes praedictas nostras litteras, tam praecinsertas, quam in eis relatas, ac praesentes, de subreptionis, obreptionis, ac nostrae intentionis defectu, ex quacumque ratione vel causa, et alias quomodolibet ex quovis defectu quarumcumque iuris ac eiusdem Ordinis solemnitatum etiam substantialium, a praedictis et quibuscumque aliis, etiam praetextu quod non fuerint citati nec auditi, impugnari, in controversiam adduci, aut adversus illas aperitionis oris, restitutionis in integrum, et quodvis aliud iuris, facti vel gratiae remedium impetrari, seu etiam motu simili concessio quempiam in iudicio vel extra illud uti nunquam¹ posse, sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos, ac quosvis alios, quacumque auctoritate et potestate fungentes, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter declarandi, interpretandi, definiendi et iudicandi facultate, semper et ubique declarari, interpretari, definiri et iudicari debere, ac irritum et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, etiam in conciliis universalibus et generalibus editis, necnon Ordinis praedicti statutis, constitutionibus, earumque declarationibus, a quocumque et quodocumque factis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis aliâ firmitate roboratis, et, quate-

Clausulas addit.

Contraria tollit.

¹ Male edit. Main, legit *unquam* (R. T.).

Depositionem patris Rodulphi electionesque alterius irritat.

Et noviter electis prohibet, quominus se in Ordinis regimine ingerant.

nus foret opus, nostrâ et cancellariae apostolicae regulâ de iure quaesito non tollendo, privilegiis quoque, indultis et literis apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis ac etiam pluries innovatis, usibusque et consuetudinibus, etiam diuturnis et immemorabilibus, ac etiam, ut praefertur, confirmatis, ceterisque contrariis quibuscunque; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis, ac ad verbum insertis habentes, ad praemissorum effectum, hac vice duntaxat, specialiter et expresse derogamus.

Praeservat causam pendentem et deputati a se comprotectoris auctoritatem.

§ 6. Non intendimus autem per praesentes in aliquo praedictae causae et iudicio pendenti coram iudicibus aliâs per nos deputatis contra praedictum Nicolaum, nec administrationi et gubernio dicti Ordinis a nobis commisso eidem Antonio cardinali protectori, seu praedicto Hieronymo cardinali comprotectori, nec suspensioni eiusdem Nicolai ab exercitio regiminis et administrationis officii magistri generalis aliâs factae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xx martii mdcxliii, pontificatus nostri anno xx.

Dat. die 20 martii 1643, pontif. anno xx.

DCCLXXXIV.

Pro tollendâ controversiâ inter fratres Minores conventuales et Minores de Observantia sancti Francisci circa elemosynas cappellae de Portiuncula nuncupatae erogari solitas.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium

Domini nostri Iesu Christi, qui charitas est et Deus pacis, vices, meritis licet imparibus, agentes in terris, inter multiplices apostolicae servitutis curas, quibus

assidue premimur, in eam peculiari studio incumbimus, ut christifideles, qui, in sortem Domini vocati, eius obsequiis sese voluntariâ devotione manciparunt, sublati quibuscunque perturbationibus, in spiritus veritate reddant abundanter Altissimo fructus suos, et ne aliis, quorum est evangelizare pacem, illa, cum infirmorum scandalo, exulare cernatur, eâque de causâ dissensiones, quae inter ipsos oriri possent, amovere studemus, prout conspicimus in Domino salubriter expedire.

§ 1. Cum itaque, sicut non sine animi nostri molestiâ accepimus, in ecclesiâ S. Mariae Angelorum Assisiensis diocesis Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantiâ nuncupatorum die 1 augusti quotannis, qua, occasione indulgentiae visitantibus ecclesiam huiusmodi a secundis vespers eiusdem diei concessae, tam fratres Minores de Observantiâ quam Conventuales nuncupatos dicti Ordinis ad eandem ecclesiam convenire moris est, multae perturbationes, non sine gravi fidelium offendiculo, passim accidere consueverint ratione elemosynarum, quae a christifidelibus cappellae de Portiuncula vulgo nuncupatae in ecclesiâ praedictâ sitae erogari contingit, et quae a felicis recordationis Nicolao IV et V aliisque Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris fuerunt fratribus Conventualibus conventus sancti Francisci civitatis Assisiensis praedictis reservatae:

§ 2. Hinc est quod nos, omnem inter fratres praedictos eam ob rem dissidiorum, quae eiusdem regulae professores summopere dedecent, materiam, illo praesertim tempore quo populus christianus ad ecclesiam praedictam magno undique fluit numero, quantum cum Domino possumus, e medio tollere volentes, motu proprio, ac ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae

Motiva.

Pontifex transfert ius elemosynae ad Observantes.

potestatis plenitudine, harum serie perpetuo statuimus, volumus et ordinamus, ut deinceps fratres Conventuales praedicti nullum omnino ius in colligendis et percipiendis eleemosynis huiusmodi amplius habeant, sed tam illae quas durante tempore indulgentiae praedictae, primâ videlicet et secundâ augusti diebus quotannis, quam aliae eleemosynae quas reliquo anni tempore cappellae praedictae seu in illâ fieri et erogari contigerit, in commodum et utilitatem fabricae ecclesiae ac usus conventus S. Mariae Angelorum huiusmodi integre cedant, applicentur et impendantur. Nos enim ex nunc omne ius, quod fratribus Conventualibus ad eleemosynas huiusmodi quomodolibet compete-
In compensationem Observationem Observantes pro una vice tantum dare debent Conventualibus duo millia scutorum monetarum.

§ 3. Viceversâ vero in praemissorum compensationem volumus, ut a dictis fratribus conventus S. Mariae Angelorum, semel et pro unâ vice tantum, ex praedictis seu aliis eleemosynis duo millia scutorum monetarum romanae, penes montem pietatis civitatis Assisiensis deponenda et inde non amovenda nisi ad effectum illa in tot bonis stabilibus aut locis montium camere apostolicae non vacabilium ad commodum, favorem et utilitatem eiusdem conventus S. Francisci civitatis praedictae investiendi¹, fratribus Conventualibus huiusmodi solvantur.

§ 4. Insuper, ut inter fratres utriusque conventus huiusmodi mutua charitas confoveatur, earundem tenore praesentium praecipimus, ut quoties et quando initio augusti indulgentia praedicta in dictâ S. Mariae Angelorum ecclesiâ, ut assolet, collocanda seu publicanda erit, fratres

dicti conventus S. Mariae Angelorum se ad ecclesiam conventus eiusmodi S. Francisci Assisiensis, unde inchoatur processio, opportuno tempore conferre, et inde processionaliter ad dictam ecclesiam S. Mariae Angelorum procedere; fratresque eiusdem conventus S. Francisci illos benigne et amanter excipere, et eorum humanitate allecti fratres conventus S. Mariae Angelorum huiusmodi eos pari charitatis affectu in suis ecclesiâ et conventu excipere respective teneantur.

§ 5. Decernentes praesentes litteras et in eis contenta quaecumque nullo unquam tempore de subreptionis, obreptionis aut nullitatis vitio vel intentionis nostrae aut alio quovis quantumlibet magno et substantiali defectu, vel etiam enormis et enormissimae laesionis, aut aliâ quacumque causâ, occasione, praetextu, colore et capite, etiam in corpore iuris clauso, annotari, impugnari, rescindi, invalidari, in ius vel controversiam revocari aut adversus illa apositionis oris, reductionis ad viam et terminos iuris, restitutionis in integrum, vel aliud quodvis iuris, facti vel gratiae remedium impetrari, aut sic impetrato vel etiam motu simili concessio quemquam in iudicio vel extra uti sese iuvare nullatenus posse, ac easdem praesentes cum omnibus et singulis in eis contentis semper validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, et a fratribus praedictis, nunc et pro tempore existentibus, ceterisque ad quos spectat et in futurum spectabit, perpetuo inviolabiliter observari, sieque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, et quosvis alios quacumque potestate fungentes et functuros, in quavis instantiâ, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudi-

Decretum irritans.

In compensationem Observationem Observantes pro una vice tantum dare debent Conventualibus duo millia scutorum monetarum.

Processio inchoanda est in ecclesia S. Francisci.

¹ Male edit. Main. legit *investiendis* (R. T.).

candi seu interpretandi facultate et auctoritate, indicari et definiiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Exequutorem
deputat.

§ 6. Quocirca venerabili fratri episcopo Assisiensi per eandem praesentes commitimus et mandamus, ut praesentes et in eis contenta huiusmodi, nbi et quando opus fuerit, ac quoties pro parte fratrum praedictorum fuerit requisitus, solemniter publicans, illisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistens, faciat praemissa huiusmodi ab omnibus, ad quos spectat et in futurum spectabit, exacte et inviolabiliter observari; contradictores quoslibet et rebelles per censuras et poenas ecclesiasticas aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postposita, compescendo, legitimisque super his habendis servatis processibus, censuras et poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Contrariis de-
rogat.

§ 7. Non obstantibus felicis recordationis Bonifacii VIII de unâ, et in conciliis generalibus de duabus dietis, ac Nicolai IV et V aliorumque Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum constitutionibus et ordinationibus, etiam conciliaribus, necnon, quatenus opus sit, regulâ nostrâ de non tollendo iure quaesito, ac Ordinis et conventuum praedictorum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis eiusdem Ordinis conventibus, fratribus, et quibuscumque aliis, sub quibuscumque tenore et formis, ac cum quibusvis derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, ac irritantibus et aliis decretis, in genere vel in specie, ac aliâs in contrarium quomodolibet conces-

sis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi super¹ illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, ac formâ in illis traditâ observatâ, exprimerentur et insererentur, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xxii martii MDCXLIII, pontificatus nostri anno xx.

Dat. die 22 martii 1643, pontif. anno xx.

DCCLXXXV.

Annulatio capituli generalis Ordinis fratrum Praedicatorum Genuae celebrati, et convocatio capituli generalissimi eiusdem Ordinis in Urbe pro anno MDCXLIV.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

Cum inter christifideles, praesertim regulares Dei obsequiis sub suavi religionis iugo mancipatos, dissidia et contentiones, nisi cito earum origo et causae amputentur, ingentia mala gignere soleant:

Exordium.

§ 1. Idcirco mensibus praeteritis (statim atque nobis innotuit, quod in capitulo generali fratrum Ordinis Praedicatorum in monasterio S. Dominici civitatis lanuae, pro die xxvi octobris proxime praeteriti

Motiva huius
Constitutionis.

¹ More solito legerem pro non super (R. T.).

convocato et inibi celebrato, fuerat die antecedenti, scilicet die xxv eiusdem mensis octobris, facta amotio seu depositio dilecti filii Nicolai Rodulphi magistri generalis eiusdem Ordinis, dieque sequenti ibidem unus, et successive die xxx praedicti mensis octobris in conventu loci de Corniliano eiusdem Ordinis per tria circiter miliaria ab eadem civitate lanuensi distante alter in magistrum generalem praedicti Ordinis respective electi fuerant, ita quod de facto a diversis praetendebatur in scissuram praedicti Ordinis extare tres magistros generales),

§ 2. Propterea, ad maiora detrimenta et scandala evitanda, iussimus nedum in monasterio B. Mariae supra Minervam de Urbe et alibi nihil innovari, donec a nobis controversiae desuper terminatae essent, sed etiam illas omnes praetensasque nullitates omnium gestorum, ac cognitionem et terminationem illarum ad nos advocavimus¹, exequutionemque amotionis, electionum et aliorum, ut praemittitur, gestorum, sine alicuius praecudio ac sine retardatione processus inepti contra praedictum Nicolaum Rodulphum suspendimus, congregationique aliquorum dilectorum filiorum nostrorum S. R. E. cardinalium, ac etiam aliquorum dilectorum filiorum Romanae curiae praelatorum, per nos deputationum, cognitionem et discussionem, etiam extrajudicialiter faciendas, omnium et singulorum praemissorum, ad nos referendas, commisimus cum facultatibus necessariis et opportunis, et alias prout in diversis nostris litteris in simili formâ Brevis sub annulo Piscatoris expeditis sub datum ix, x et xx diebus novembris ac die vi decembris proxime praeteritorum mensium respective uberius continetur.

§ 3. Qui quidem omnes praelati cardinales et praelati, saepius auditis omnibus

¹ Male edit. Main. legit *avocamus* (R. T.).

informare volentibus, monitisque personaliter hic Romae eisdem Nicolao et uno praedictorum duorum electorum, alteri autem electo eisdem nostris litteris personaliter lanuae intimatis, ceteris vero interesse habentibus vel praetendentibus per proclama generale citatis, servatisque iuxta formam a nobis praescriptam servandis, visisque omnibus deductis et allegatis voce et scriptis, illisque ad plenum discussis in quamplurimis sessionibus, eum opportunam et necessariam nobis desuper relationem fecissent; nos, huiusmodi relatione auditâ, iuxta eius seriem, motu proprio, certâque scientiâ ac maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, depositionem, amotionem seu ablationem praedicti Nicolai a magisterio generali dicti Ordinis factam in praedicto capitulo generali fuisse et esse nullam et invalidam, ac nullius roboris et momenti, nulliterque et invalide factam, proindeque electiones factas de magistro generali eiusdem Ordinis, tam in civitate lanuae, quam in praedicto loco de Corniliano, fuisse et esse nullas et invalidas, nulliterque et invalide factas, et quaecumque exinde sequuta itidem fuisse nulla et invalida decrevimus et declaravimus, eisdemque duobus, sic utrobique electis, et aliis quibuscumque super omnibus et singulis praemissis perpetuum silentium imposuimus, ac aliis duobus electis, et eorum cuilibet, inhibuimus et interdiximus ne auderent, nec quilibet ipsorum auderet, se in gubernio et administratione magistro generali dicti Ordinis competente, illiusque exercitio, quomolibet ingerere, nec se magistros generales nominare, nec ullos actus superioritatis, iurisdictionis, antelationis, praerogativae, facultatis et praeeminentiae magistri generalis eiusdem Ordinis, tam quoad spiritualia quam quoad temporalia, et alias quoquo modo facere aut exercere, sub

Avocat controversias ad Sedem Apostolicam.

Declaratio nullitatis capituli.

excommunicationis maioris, privationisque vocis activae et passivae ac officiorum quorumcunque, et perpetuae inhabilitatis ad illa imposterum obtinenda, eo ipso absque aliâ declaratione incurrendis, aliisque arbitrio nostro imponendis et ampliandis, etiam personalibus, poenis, et aliâs, prout in aliis litteris nostris in simili formâ Brevis sub datum die xx mensis martii proxime praeteriti plenius continetur.

Indicetur capitulum generalissimum pro die Pentecostes anno MDCLIV.

§ 4. Ne autem, stante annullatione electionum praedictarum, ac suspensione eiusdem Nicolai ab exercitio regiminis et administratione officii, Ordo huiusmodi exercitio regiminis et administratione magistri generalis diutius careat, nos, ut praedicto Ordini, unde tam uberes in catholicâ ecclesiâ fructus, totque viri doctrinâ et sanctitate insignes prodire, et quem paterno affectu prosequimur, quantum cum Domino possumus, consulamus, etiam de voto eorundem S. R. E. cardinalium et praelatorum praedictorum, nedum capitulum generalissimum eiusdem Ordinis in Urbe ac monasterio beatae Mariae supra Minervam celebrandum convocare, sed etiam causam praetensorum Nicolai praedicti excessum inceptam a iudicibus, quibus illam commiseramus, avocare, illamque in statu et terminis, in quibus reperitur, avocatam eidem capitulo generalissimo, ut praemittitur in Urbe celebrando, committere decrevimus. Quocirca, motu, scientiâ, deliberatione, ac potestatis plenitudine paribus, harum serie, dilectis filiis prioribus, provincialibus provinciarum dicti Ordinis, omnibusque aliis, qui iuxta formam constitutionum eiusdem Ordinis a Sede Apostolicâ confirmatarum ad capitulum generalissimum convocandi sunt, per universum orbem diffusis, capitulum generalissimum in Urbe et monasterio sanctae Mariae supra Minervam praedictis in festo

Pentecostes futuri anni MDCLIV, itaut auctoritas capitularium incipiat in vigiliâ eiusdem festivitatis, omnino celebrandum, ad quemcunque effectum Ordini praedicto magis proficuum, opportunum et necessarium, etiam individuâ et speciali notâ dignum, indicimus et annunciamus, eosdemque provinciales, omnesque alios et singulos, qui iuxta earundem constitutionum formam in praedicto capitulo intervenire debent, convocamus, ac ut personaliter accedant districte praecipiendo monemus, ita quod iidem priores, provinciales et alii praedicti locum capituli dominicâ infra octavam Ascensionis, vel sabbato praecedenti intrare teneantur. Iniungentes propterea eisdem prioribus, provincialibus, definitoribus et quibuscunque aliis praedictis, in virtute sanctae obedientiae, ut praefixo tempore huc se conferant cum iis qui ad capitulum generalissimum ex vi earundem constitutionum accedere debent, ita ut tres vocales ex unaquaque provinciarum huiusmodi compareant et vocem habeant. Praecipientes, ut nullus alius ad praedictum capitulum sine nostrâ licentiâ accedat praeter praedictos et alios qui ad praescriptum praedictarum constitutionum occasione celebrationis praedicti capituli generalissimi accedere possunt ac debent.

§ 5. Interim vero volumus, ut dicti priores, provinciales in omnibus conventibus publicas supplicationes ad Deum pro felici eiusdem capituli directione et incolunitate fratrum ad illud confluentium fieri curent, moneantque omnes suos subditos, ut ipsis prioribus, provincialibus et sociis iuxta praedictas constitutiones electis, aliisque praedictis, ea omnia quae iudicaverint, tam pro bono Ordinis huiusmodi in communi, quam pro suis provinciis et conventibus, in dicto capitulo proponenda in scriptis exhibeant: dicti vero priores, provinciales et reliqui om-

Remittitur controversia capituli generalissimo terminanda.

nes, ad quos spectat, exactam relationem status provinciarum et earum conventuum iuxta earundem constitutionum dispositionem afferant. Praeterea, ut quantocius pro eiusdem Ordinis bono dissidia et controversiae fratrum praecedantur, et Ordo ipse optatae tranquillitati atque unitati restituatur, causam praetensorum dicti Nicolai magistri generalis excessuum, ut praefertur, inceptam a iudicibus, quibus illam commisimus, in statu et terminis, in quibus ad praesens reperitur, tenore praesentium advocamus, firmâ in omnibus et quoad omnia manente suspensione eiusdem Nicolai ab exercitio regiminis et administratione officii magistri generalis factâ, donec causa huiusmodi per capitulum generalissimum, ut infra, debito fine terminata fuerit, necnon etiam administratione et gubernio dicti Ordinis a nobis commisso dilecto filio nostro Antonio cardinali Barberino illius protectori, seu dilecto filio nostro Hieronymo cardinali Verospio respective nuncupatis com-protectori, quibus suspensione et commissione per praesentes non intendimus in aliquo praedecedere, prout in antedictis nostris litteris in simili formâ Brevis sub datum die xx praedicti mensis martii expeditis plenius continetur, illamque sic advocatam eidem capitulo generalissimo per praesentes convocato, et ut praemittitur celebrando, cum omnibus et singulis suis connexis, annexis, dependentibus et emergentibus ac toto negotio principali cognoscendam, ac iuxta formam earundem constitutionum Ordinis praedicti, etiam non perfecto processu iam incepto, ac etiam non servatâ aliquâ telâ iudiciali, sed summarie, simpliciter et de plano, sine strepitu et figurâ iudicii, ad formam tamen constitutionum praedictarum, solâ facti veritate inspectâ, terminandam, omni et quacumque appellatione, recurso, nullitate, etiam ex defectu iurisdictionis, in

integrum restitutione, aliisque iuris ac praedictarum constitutionum Ordinis remediis penitus et omnino remotis, committimus, cum omnibus et singulis facultatibus necessariis et opportunis, ita ut idem capitulum generalissimum ad relaxationem suspensionis praedictae et ad liberationem praedicti Nicolai magistri generalis, vel ad correctionem et emendationem, aut etiam ad amotionem, seu depositionem eiusdem ab officio magistrarii generalis, ipso tamen prius ad normam dictarum constitutionum audito ac monito, et subinde ad electionem alterius magistri Ordinis, etiam absque aliâ congregatione capituli, vel citatione, monitione vel intimatione aliorum quorumcunque interesse habentium, seu quomodolibet habere praetendentium, possit et debeat procedere, prout relaxationi et liberationi, vel correctioni et emendationi, aut amotioni, seu depositioni et electioni respective locus erit ad earundem constitutionum praescriptum;

§ 6. Cum declaratione quod illi ex convocatis qui non comparuerint, sive alias non accedent, habebuntur pro contumacibus, et nihilominus sine illis tempore praedicto celebrabitur capitulum et in eo expedientur omnia et singula praemissa et alia quae erunt necessaria et opportuna. Decernentes praedictas litteras, etiam ex eo quod dictus Nicolaus magister generalis, ac duo electi praedicti, et alii quicumque in praemissis interesse habentes, seu habere quomodolibet praetendentes, illis non consenserint, nec ad ea vocati vel auditi fuerint, nullo unquam tempore de subreptionis, obreptionis, vel nullitatis vitio, aut intentionis nostrae, vel alio quovis quantumlibet substantiali defectu notari, redargui et impugnari, vel adversus eas apositionis oris, restitutionis in integrum, aut aliud quodcumque iuris et facti vel gratiae remedium impetrari,

Clausulas necessarias pro praesentium litterarum firmitate addit.

seu impetrato quempiam in iudicio vel extra illud uti posse, sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, indicari et definiri debere, irritumque et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariis
derogat.

§ 7. Non obstantibus praedictis nostris litteris, ac felicis recordationis Bonifacii Papae VIII praedecessoris nostri de unâ, et concilii generalis de duabus dietis, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, etiam in conciliis universalibus editis, necnon constitutionibus et ordinationibus, praedicti Ordinis et provinciarum huiusmodi statutis et consuetudinibus, etiam immemorabilibus, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis aliâ firmitate roboratis, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eisdem Ordini, Nicolao magistro generali et duobus electis praedictis, ceterisque fratribus et personis huiusmodi, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogationum derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, ac irritantibus vel aliis decretis, in genere vel in specie, ac aliâ in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis aliâ expressio habenda aut aliqua aliâ exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, ac formâ in illis

traditâ observatâ, exprimerentur et insequerentur, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliâ in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum duntaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 4. Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Transumptis
credi iubet.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die VIII aprilis MDCXLIII, pontificatus nostri anno XX.

Dat. die 8 aprilis 1643, pontif. anno XX.

DCCLXXXVI.

Facultas Congregationi Cassinensi conceditur imponendi census super bonis usque ad summam scutorum ducentorum quinquaginta millium¹.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

Aliâs a nobis emanarunt litterae tenoris subsequentis, videlicet: *Urbanus Papa VIII ad perpetuam rei memoriam*. Exponi nobis, etc.²

Refert litteras quibus facultatem concesserat alienandi bona pro summa auroreorum viginti quinque millia.

§ 3. Cum autem, sicut dilectus filius Gregorius a Parma abbas et modernus procurator generalis dictae congregationis nobis nuper exponi fecit, non reperiantur in promptu, qui bona dictae congregationis emanant, nisi cum illius detrimento,

Causas recenset novae concessionis.

¹ De huiusmodi materiâ lege Constit. DLXX (al. 580) *Exponi*, tom. XIV, pag. 593, et Constit. DCXIV (al. 471) *Abbas*, ibid., pag. 664.

² Heic editi. Main. inutiliter refert duas constitutiones antea citatas, quas nos omittimus, quia loco suo legi possunt (n. r.).

nobis propterea idem exponens dictae congregationis illiusque regiminis nomine humiliter supplicari fecit, ut in praemissis opportune providere de benignitate apostolicâ dignaremur. Nos igitur eiusdem congregationis et illius monasteriorum praefatorum indemnitati peramplius consulere, eaque specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, ac illorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, praefatis monasteriorum dictae congregationis abbatibus, quod ipsi in vim praesentiarum nostrarum litterarum huiusmodi, quas ad effectum infrascriptum valere et pariter sufficere declaramus, de consensu eiusdem Francisci cardinalis protectoris, unum seu plures annuos et redimibiles census, usque ad praefatam ducentorum quinquaginta millium scutorum summam huiusmodi in eorum sorte principali ascendentes, loco bonorum stabilium, quae iuxta easdem praesentias litteras vendi posse, ut praefertur, concessum fuit, super monasteriorum eorumdem abbatum dictaeque congregationis bonis stabilibus ubilibet existentibus imponere, illumque vel illos sic impositos uni seu pluribus personis meliorem conditionem offerentibus, servatâ eiusdem Pii praedecessoris constitutionis et praesentiarum nostrarum litterarum formâ, vendere et alienare, ac pecunias inde provenientes in usus et necessitates supra expressas, ac alias insuper, ut montistis cameralibus satisfiat, convertere et erogare, ac pro emptoris, seu emptorum censuum huiusmodi, necnon fideiussoris, seu fideiusso-

rum per eosdem abbates forsitan praesentandorum securitate, relevatione et indemnitate, ultra bona, super quibus census huiusmodi impositi fuerint, alia omnia et singula dictorum monasteriorum et congregationis huiusmodi bona mobilia et immobilia, etiam in ampliori formâ camerae apostolicae, obligare et hypothecare, ac super his unum seu plura instrumenta, cum renunciationibus, vinculis, clausulis et decretis in similibus apponi solitis, celebrare seu celebrari, aliaque omnia et singula in praemissis et circa ea necessaria seu quomodolibet opportuna facere et exequi libere et licite possint et valeant, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, concedimus et indulgemus, necnon emptorem seu emptores censuum huiusmodi ad probandum seu verificandum in quos usus pretium ipsorum censuum concursus¹ fuerit, minime teneri nec obligatos existere; sicque per quoscunque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, irritumque et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 6. Non obstantibus praefatis Pauli et Pii praedecessoris huiusmodi, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem, quod pecuniae ex impositione et venditione censuum huiusmodi provenientes unico contextu in usus et necessitates in eisdem praesentis et praesentibus litteris expressas convertantur, vel saltem penes montem pietatis aut personam fide et facultatibus idoneam deponantur, inde non amovendae, nisi ad effectum illas, ut petitur, convertendi, quodque census praefati infra tempus ab eodem Francisco cardinale protectore praefigendum sub excommunicationis poenâ

Derogat contrariis.

¹ Forsan *conversum* pro *concursum* legend. (R.T).

per eos, ad quos spectabit, eo ipso incurrendâ, extinguî et redimî omnino debeant.

Datum Romae, apud S. Petrum sub annulo Piscatoris, die xv aprilis MDCXLIII, pontificatus nostri anno xx.

Dat. die 15 aprilis 1643, pontif. anno xx.

DCCCLXXXVII.

Constitutio super recitatione et decantatione hymnorum Breviarii Romani Suae Sanctitatis auctoritate recognitorum in quibuscumque ecclesiis¹.

Urbanus Papa VIII.
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Cum aliâs hymni Breviarii Romani, paucis exceptis, qui non metro, sed solutâ oratione, aut etiam rhythmo constant, iussu nostro, vel emendationibus adhibitis codicibus, vel aliquâ factâ mutatione, ad carminis et latinitatis leges revocati, nonnulli etiam de integro conditi, dictoque Breviario auctoritate nostrâ recognito inserti fuerint, et, ut accepimus, Breviarium praedictum cum hymnis huiusmodi a maiori parte christifidelium, qui ad illius recitationem sunt adstricti, privatim ubique terrarum recitetur:

Causa huius
Constitutionis.

§ 1. Hinc est quod nos, qui hymnos praedictos cum notis musicis hae in almâ Urbe nostrâ elegantius typis et exactâ industriâ excudi iussimus, ne eorum publica recitatio a privatâ² discrepet, sed eâ in re uniformitas ubique, prout decet, servetur, pro pastoralî nostrâ sollicitudine providere volentes, motu proprio, et ex certâ et maturâ deliberatione nostris, de-

¹ Circa Breviarii Romani institutionem ac formam illud recitandi habes Pii V Const. LXXXVII, *Quod a nobis*, tom. VII, pag. 685, ubi etiam breviorum antiquorum usus interdicatur. Item Breviarium Romanum denuo revisum ac emendatum fuit a Clemente VIII, prout in Const. CCLXXXVII (*al.* 276) *Cum in ecclesia*, tom. X, pag. 788.

² Forsan legendum simpliciter *privatâ* (n. t.).

que apostolicae potestatis plenitudine, quod deinceps perpetuis futuris temporibus, in omnibus et singulis patriarchalibus, primatialibus, metropolitanis, cathedralibus, collegiatis, parochialibus, ceterisque tam secularibus, quam cuiusvis Ordinis, congregationis et instituti, etiam Societatis Iesu, et hospitalis S. Iohanni Hierosolymitani, aliarumque militiarum utriusque sexus regularibus, ac archiconfraternitatibus et confraternitatibus quacumque etiam quantumlibet exemptis ac speciali notâ et individuâ expressione dignis ecclesiis, basilicis, cappellis, oratoriis earumque et eorum choris in divinorum officiorum celebratione praedicti hymni iussu nostro emendati ac de integro conditi et typis editi, ut praefertur, non autem amplius antiqui, tam in Urbe praedictâ quam in reliquis orbis christiani partibus recitentur ac decantentur, recitarique et decantari debeant, tenore praesentium praecipimus et mandamus. Volentes ut praeceptum nostrum huiusmodi in dictâ Urbe et eius districtu infra duos, in aliis vero locis citra montes, infra octo, ultra montes autem infra duodecim menses respective omnino executioni demandetur.

§ 2. Quocirca dilectis filiis nostro in eâdem Urbe vicario in spiritualibus generali, ac locorum Ordinariis per praesentes committimus et mandamus, ut quoad Urbem et eius districtum huiusmodi vicarius praedictus, quo vero ad reliqua loca Ordinarii in suae iurisdictioni subiectis quidem suâ ordinariâ, in exemptis autem apostolicâ auctoritate tamquam nostri et Sedis Apostolicae delegati, easdem praesentes cum omnibus et singulis contentis in illis solemniter publicantes, faciant ad unguem illa inviolabiliter observari; contradictores quoslibet et rebelles per censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia,

Hymnos Suae
Sanctitatis au-
thoritâ reco-
gnitos deinceps
ubique recitari
mandat.

Exequutores
deputati.

Derogatio contrariorum.

appellatione postpositâ compescendo, ac legitimis desuper habendis servatis processibus, censuras et poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§ 3. Non obstantibus felicis recordationis Bonifacii Papae VIII praedecessoris nostri de unâ, et concilii generalis, de duabus dictis, aliisque etiam nostris et in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon quorumvis locorum, ac ecclesiarum, basilicarum, monasteriorum, domorum regularium, ordinum, congregationum et institutorum regularium, etiam Societatis Iesu, ac hospitalis sancti Iohannis Hierosolymitani, aliarumque militiarum, ac archiconfraternitatum et confraternitatum, et aliis quibuscumque, etiam iuramento, et confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, praedictis et aliis quibuscumque locis et personis, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibuscumque etiam derogatoriis derogatoriis aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, ac aliâ in contrarium quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro sufficiente illorum derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio facienda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, ac formâ in illis traditâ, observatâ exprimerentur et insererentur, praesentibus pro plene et

sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliâ in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum duntaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 4. Volumus autem, ut praesentium nostrarum litterarum exemplaribus, etiam in praedictorum hymnorum libris ac breviario impressis, vel manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae alicuius in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae adhiberetur praesentibus, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xxvii aprilis MDCXLIII, pontificatus nostri anno xx.

Dat. die 27 aprilis 1643, pontif. anno xx.

DCCLXXXVIII.

Licentia ecclesiasticis regni Valentiae concurrenti cum laicis per duos menses in contributione pro duobus militum millibus¹.

Venerabili fratri archiepiscopo Valentino,
Urbanus Papa VIII.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Nuper pro parte dilectorum filiorum trium statuum, seu stabilimentorum, ecclesiastici, militaris et realis, universi regni Valentiae nobis expositum fuit, quod regnum praedictum, pro sui in praesentibus bellorum in eius confinibus vigentium motibus defensione, charissimo in Christo filio nostro Philippo Hispaniarum regi catholico duo militum millia suis sumptibus conscribere, et spatio duorum mentium manutenere obtulit. Et quia ad praemissa huiusmodi facultates laicorum

Transumptis danda fides.

Archiepiscopus Valentinus clero licentiam concessit contribuenti in casu de quo in rubrica.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

non suppetebant, urgensque necessitas non ferebat dilationem temporis quo ad nos recursus haberetur, tu, praevio cleri eiusdem regni consensu, licentiam personis ecclesiasticis dicti regni contribuendi pro ratâ in conscriptione et mantutione praedictorum duorum millium militum pro duobus mensibus duntaxat, cum hoc, ut infra annum inde proximum licentiae huiusmodi confirmatio a nobis et Apostolicâ Sede obtineri deberet, et aliâs sub certis modo et formâ in tuo decreto die iii octobris MDCXLII desuper emanato expressis, concessisti.

Status Valentinae petunt hanc licentiam ab Apostolica Sede confirmari.

§ 2. Quapropter exponentes praedicti licentiam et decretum huiusmodi apostolicae nostrae confirmationis robore confirmari, ac insuper summam quindecim millium scutorum monetae collectam ex contributione, quae pro muniendis adversus fluminis inundationem civitatis Valentinae moenibus quotannis continue solvitur, et ad quam personae ecclesiasticae et exemptae dictae civitatis, vigore licentiae per felicis recordationis Clementem Papam VIII praedecessorem nostrum eis concessae, eâ lege ne pecuniae ex tali impositione collectae in alios usus convertantur, concurrunt, pro expensis mantutionis eorundem duorum millium militum, hae vice duntaxat, applicare posse summiopere cupientes, nobis humiliter supplicari fecerunt, ut in praemissis apostolicae nostrae auctoritatis partes interponere de benignitate apostolicâ dignareremur.

Confirmat
et confirmat.

§ 3. Nos igitur, eosdem exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibuscumque excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium duntaxat conse-

quendum, harum serie absolventes et absolutas fore censes, huiusmodi supplicationibus inclinati, ex voto particularis congregationis nonnullorum Romanae curiae praelatorum a nobis desuper deputatae, fraternitati tuae per praesentes committimus et mandamus, ut, constituto tibi de narratis, et stante consensu cleri praedicti, quodque laicorum facultates ad praemissa non suppetunt, ut praefertur, licentiam personis ecclesiasticis concurrendi cum laicis in contributione pro conscriptione et mantutione praedictorum duorum millium militum per te concessam, ut praefertur, ac tuum desuper emanatum decretum duobus mensibus duntaxat, quibus exactis licentia praedicta ac praesens gratia cesset et expiret eo ipso, auctoritate nostrâ apostolicâ confirmes, approbes et convalides, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adicias, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper intervenerint, suppleas, necnon facultatem applicandi praedictam quindecim millium scutorum summam pro expensis mantutionis eorundem duorum millium militum, pro hac vice duntaxat, ita tamen, ut si necessitas ingruerit, moenia praedicta nullum propterea damnum patiantur, et cum hoc, ut summa huiusmodi, quoad ratam ab ecclesiasticis solutam cedat in diminutionem ratae contributionis per personas ecclesiasticas vigore dictae licentiae et praesentium litterarum pro duobus mensibus, ut praefertur, solvendae¹, eâdem auctoritate nostra concedas.

§ 4. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon quibusvis, etiam inramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmi-

Facultatemque ad id eadem Valentino archiepiscopo.

Contrariis derogat.

¹ Male ed. Main. legit *solvenda* (n. 7.).

tate alià roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, ac aliàs in contrarium quomodolibet concessis, confirmatis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, ac formà in illis traditâ observatâ, exprimerentur et insererentur, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice duntaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die II maii MDCXLIII, pontificatus nostri anno XX.

Dat. die 2 maii 1643, pontif. anno XX.

DCCLXXXIX.

Quod festum sancti Norberti celebretur die XI mensis iulii, ac indulgentia plenaria perpetua pro visitantibus ecclesias Ordinis Praemonstratensis eodem die confessis ac communione refectis.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium.

Aliàs felicitis recordationis Paulus Papa⁴ praedecessor noster, volens universum Or-

⁴ Deest numerus huius nominis (R. T.).

dinem Praemonstratensem illiusque religiosos et ecclesias spiritualibus indulgentiarum muneribus decorare, omnibus et singulis christifidelibus, qui vere poenitentes et confessi die festo sancti Norberti sacrum missae sacrificium fecissent, vel sacram communionem sumpsissent, plenariam, ac postmodum, certis eventibus casibus, dicto festo in alium diem et indulgentiâ in dominicam illum immediate sequentem respective translatis,

§ 1. Omnibus utriusque sexus christifidelibus, etiam vere poenitentibus et confessis, ac sacrâ communione refectis, qui dictâ die aliquam ex ecclesiis praedictis singulis annis devote visitassent, et ibi pro christianorum principum concordia, haeresum extirpatione, sanctae Matris Ecclesiae exaltatione pias ad Deum preces effudissent, plenariam similiter omnium peccatorum suorum indulgentiam et¹ misericorditer in Domino concessit, prout in diversis dicti Pauli praedecessoris in simili formâ Brevis desuper expeditis litteris, quarum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis haberi volumus, plenius continetur.

Concessio indulgentiae plenariae.

§ 2. Subinde vero, per procuratorem generalem dicti Ordinis tunc existentem nobis exposito quod dicta festivitas in die praedictâ debito cum honore ob varia impedimenta celebrari non poterat, nos, piis dicti procuratoris votis annuentes, quo convenientius et decentius dictum sancti Norberti festum celebrari posset, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium sacris ritibus praepositorum consilio, festum sancti Norberti huiusmodi, quod in diem VI iunii incidit, in diem XI mensis iulii apostolicâ auctoritate perpetuo transtulimus, prout in nostris similiter in formâ Brevis desuper expeditis litteris, quarum etiam tenores praesentibus pro

Translatio festi.

¹ Coniunctio et aliquid aliud postea requirit, ex. g. remissionem (R. T.).

expressis haberi volumus, uberius continetur.

Translatio
etiam indulgentiae.

§ 3. Cum autem, sicut dilectus filius modernus eiusdem Ordinis Praemonstratensis procurator generalis nobis nuper exponi fecit, indulgentiam, per dictum Paulum praedecessorem dicti Ordinis ecclesiis, ut praefertur, concessam, unâ cum dicto festo¹ transtulerimus; nobis ideo idem procurator generalis humiliter supplicari fecit, ut desuper opportune providere de benignitate apostolicâ dignemur. Nos igitur, ipsum specialibus favoribus et grâtiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, indulgentiam, per Paulum praedecessorem nostrum praedictum praemissa peragentibus die festo sancti Norberti tunc in vi mensis iunii, ac deinde, factâ per eundem Paulum occurrentibus eisdem casibus translatione praedictâ, in dominicam illud immediate sequentem incidente, perpetuo concessam, in diem xi mensis iulii unâ cum dicto festo, sic, ut praefertur, per nos postmodum translato, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium perpetuo transferimus: itant omnes et singuli christifideles vere poenitentes et confessi, ac, ut supra, sacrâ communionem reffecti, qui aliquam ex ecclesiis Ordinis praedicti die xi mensis iulii huiusmodi visitabunt, et ibi, ut praefertur, orabunt, eandem indulgentiam consequantur, quam in diebus praedictis respective consequuti fuissent, concedimus et indulgemus, in contrarium facientibus non obstantibus quibuscunque.

¹ Videtur supplenda particula *non* (R. T.).

§ 4. Volumus autem, quod praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique adhibeatur, quae adhiberetur ipsis praesentibus, si forent exhibitae vel ostensae.

Transumptis
credi mandat.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die x maii MDCXLIII, pontificatus nostri anno xx.

Dat. die 10 maii 1643, pontif. anno xx.

DCCXC.

*Jubilacum pro christifidelibus
in Hiberniae regno morantibus¹.*

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

Zelum orthodoxae fidei, quo accensi Hiberni catholici tamquam bellatores Domini exercituum regnum Hiberniae, ob eximium eiusdem fidei cultum patriam Sanctorum olim appellatum, ab haereticorum oppressionibus et iniuriis, quibus dudum alligitur, armis vindicare, et operarios iniquitatis, qui massam catholicae puritatis eodem in regno haereticae contagionis fermento infecerunt et iugiter inficere nituntur, extirpare satagunt, spiritualium gratiarum, quarum dispensatores in terris a Domino constituti sumus, largitione confovere volentes, de omnipotentis Dei misericordiâ ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius auctoritate confisi, ex illâ ligandi atque solvendi potestate, quam nobis Dominus, meritis minime suffragantibus, contulit, universis et singulis christifidelibus in praedicto Hiberniae regno contra haereticos et alios catholicae fidei hostes nunc et pro tempore militantibus vere poenitentibus et confessis, ac sacrâ communionem reffectis,

Jubilacum opera hic praescripta facientibus conceditur.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem, sicut in anno iubilaei visitantibus certas ecclesias intra et extra Urbem concedi consuevit, tenore praesentium, pro unâ vice tantum pro quolibet, concedimus et elargimur.

§ 2. Cupientes autem, omnes christifideles militantes, ut praefertur, participes fieri huius pretiosissimi thesauri, universis et singulis christifidelibus praedictis licentiam concedimus et facultatem damus, ut sibi ad hunc effectum quemcunque presbyterum confessorium tam secularem quam cuiusvis Ordinis regularem etiam ex alijs approbatis a locorum Ordinariis eligere possint, qui, eorum confessionibus diligenter auditis, ab omnibus excommunicationis, suspensionis et alijs ecclesiasticis sententiis et censuris, a iure vel ab homine, quavis causâ latis seu inflictis, necnon ab omnibus¹ et delictis, quantumvis gravibus et enormibus, etiam locorum Ordinariis, sive nobis et Sedi Apostolicae, etiam in litteris die Coenae Domini legi² solitis contentis, et alijs per quas-cumque nostras et Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum constitutiones, quarum tenores praesentibus haberi volumus pro expressis, quomodocumque reservatis, in foro conscientiae et eâ vice tantum, eos absolvere et liberare valeat, et insuper vota quaecumque (religionis et castitatis exceptis) in alia pia et salutaria opera commutare, intactâ tamen eis et eorum cuilibet in suprascriptis omnibus casibus poenitentia salutari, aliisque eiusdem confessorii arbitrio iniungendis.

§ 3. Quapropter, tenore praesentium, in virtute sanctae obedientiae, districte praecipimus et mandamus omnibus et qui-

¹ Haec aliquid deest, nempe *excessibus* vel *criminibus* (v. T.).

² Male, ut patet, edit. Main. habet *legis* pro *legi* (v. T.).

buscumque venerabilibus fratribus archiepiscopis, episcopis et alijs ecclesiarum praelatis, ac quibuscumque Ordinariis locorum in Hiberniâ existentibus, eorumque vicariis et officialibus, vel, iis deficientibus, illis, qui curam animarum inibi exercent, ut, cum praesentium litterarum transumpta aut exempla etiam impressa acceperint, illa statim, absque ullâ morâ, retardatione vel impedimento, per suas ecclesias et dioeceses, provincias, civitates, oppida, terras et loca publicent et publicari faciant.

§ 4. Non intendimus autem per praesentes super aliquâ irregularitate, publicâ vel occultâ, notâ, defectu, incapacitate seu inhabilitate quoquo modo contractâ dispensare, vel aliquam facultatem tribuere dispensandi, seu habilitandi, et in pristinum statum restituendi, etiam in foro conscientiae, neque etiam easdem praesentes iis qui a nobis et Apostolicâ Sede, vel ab aliquo praelato, seu iudice ecclesiastico excommunicati, suspensi, interdicti, seu alijs in sententiis et censuras incidisse declarati, vel publice denunciati fuerint, nisi prius satisfecerint aut cum partibus concordaverint, ullo modo suffragari posse, aut debere.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, quibus facultas absolvendi in certis tunc expressis casibus ita Romano Pontifici pro tempore existenti reservatur, ut nec etiam similes vel dissimiles iubilaei, indulgentiarum et facultatum huiusmodi concessionem, nisi de illis expressa mentio aut specialis derogatio fiat, cuiquam suffragari queant, necnon regulâ nostrâ de non concedendis indulgentiis ad instar, ac quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, ap-

Casus excepti.

Contrarium derogatio.

Facultas quoque confessarium sibi deputandi, qui eos absolvat a casibus reservatis, vota commutet, etc.

Praesentium fieri publicationem praecipitur.

probatís et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio aut quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro sufficienter expressis ac formam in illis traditam pro servatâ habentes, hac vice specialiter, nominatim et expresse ad effectum praesentium derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumpti-
credi mandat.

§ 6. Ut autem praesentes nostrae, quae ad singula loca deferri non possunt, ad omnium notitiam facilius deveniant, volumus ut earundem praesentium transumptis, vel exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra ubique adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub anno Piscatoris, die xv maii mdcxliii, pontificatus nostri anno xx.

Dat. die 15 maii 1643, pontif. anno xx.

DCCXCI.

Indultum celebrandi missam et recitandi officium de beato martyre Iosaphato archiepiscopo Polocensi, monacho Ordinis sancti Basilii.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

In Sede Principis Apostolorum, nullis licet nostris suffragantibus meritis, divinâ providentiâ constituti, ad ea per quae servorum Christi, qui pro eius Ecclesiâ sanguinem summi fuderunt, veneratio in terris promoveatur, et laudetur Dominus

in sanctis suis, pastoralis muneris nostri¹ partes propensis studiis impendimus, prout pia christifidelium praesertim catholicorum regum et principum vota exposcunt, nosque conspiciamus in Domino salubriter expedire.

Supplicatio.

§ 1. Sane, nomine dilectorum filiorum monachorum Ordinis sancti Basilii nobis nuper expositum fuit, quod commissâ dudum a nobis congregationi venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium sacris ritibus praepositorum (ad instantiam clarae memoriae Sigismundi dum viveret Poloniae et Sveciae regis illustris et charissimi in Christo filii nostri Vladislai, etiam Poloniae et Sveciae regis illustris, necnon ad supplicationem venerabilium fratrum metropolitanorum, archiepiscoporum et episcoporum, ac dilectorum filiorum nobilium virorum palatinorum principum, ac universi cleri et populi catholici regni Poloniae, magnique ducatus Lithuaniae, ac totius Russiae, nec non Ordinis praedicti) causâ servi Dei Iosaphati archiepiscopi Polocensis, eiusdem Ordinis sancti Basilii, pro Christi nomine et fide catholicâ et pro sanctâ potissimum unionem cum Ecclesiâ Romanâ Vitepsci in Russia Albâ die xii novembris mdcxxiii a schismaticis trucidati, illâque deinde per plures annos per eandem congregationem, servatis servandis, discussâ et examinâtâ, auditis etiam desuper theologis, consultoribus et sanctae fidei promotore, post obtentam prius a nobis sub die xxvii ianuarii mdcxxix derogationem decreti nostri de non procedendo in causis servorum Dei ad effectum canonizationis, seu beatificationis, aut declarationis martyrii, nisi lapsis quinquaginta annis ab obitu illorum, et, praeviâ sub die ii martii mdcxlii nostrâ licentiâ ad ulteriora in huiusmodi causâ in congregationibus ordinariis procedendi, referente dilecto filio nostro

¹ Male edit. Main. legit *nostrae* (n. t.).

Ioanne Baptista tituli S. Eusebii eiusdem S. R. E. presbytero cardinali Pamphilio nuncupato propositâ, eadem congregatio dictâ die ii martii MDCXLI censuit constare de validitate processuum, die vero xiii septembris MDCXLII constare de martyrio et causâ martyrii, die demum xxii novembris eiusdem anni MDCXLII constare etiam de miraculis; ideoque eidem congregationi videri, si nobis placeret, posse dictum servum Dei Iosaphatum beatorum Martyrum catalogo adscribi et ad solemnem ipsius canonizationem quandocumque deveniri.

Concedit pro-
ut in rubrica.

§ 2. Quare, pro parte non solum praedictorum, verum etiam venerabilium fratrum nostrorum eiusdem S. R. E. cardinalium negotio Propagandae Fidei praepositorum, nobis fuit humiliter supplicatum, ut interim, donec ad solemnem canonizationem dicti servi Dei Iosaphati deveniatur, idem servus Dei Iosaphatus Beatus nuncupari, atque officium et missa de eo, ut infra, celebrari possit. Nos itaque, piis Vladislai regis, cardinalium, metropolitae, archiepiscoporum, episcoporum, palatinorum principum, cleri, monachorum et populi praedictorum votis huiusmodi, quantum cum Domino possumus, benigne annuere volentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de eorundem cardinalium sacris ritibus praepositorum consilio, ut ipse Dei servus Iosaphatus in posterum Beatus nuncupari, atque ab omnibus monachis dicti Ordinis sancti Basilii ubique terrarum existentibus, necnon in omnibus ecclesiis dioecesis et provinciae Polocensis, ac totius metropolis Russiae, a quibuscumque sacerdotibus, tam secularibus quam regularibus, die natalis ipsius, xii videlicet novembris, officium et missa de communi unius Martyris Pontificis recitari respective ac celebrari, iuxta rubricas breviarii et missalis Romani, necnon Graeci seu Rutheni ab Apostolicâ

Sede approbati, valeat, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, licentiam et facultatem concedimus et impertimur.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Contrariis de-
rogat.

§ 4. Volumus autem, quod praesentium transumptis, etiam impressis, notarii publici manu subscriptis, et alicuius personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae sigillo munitis, eadem prorsus fides ubique adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xvi maii MDCXLIII, pontificatus nostri anno xx.

Dat. die 16 maii 1643, pontif. anno xx.

DCCXCH.

Absolvit collegium cursorum a quocumque interesse inito per eos, et confirmat decretum ab eo factum¹.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii Dominicus Mangilius et Ioannes Baptista Riccius, suo et aliorum collegialium collegii cursorum nostrorum nominibus, quod ipsi, aliâs, seu nuper, memores decretorum, ordinationum et statutorum dicti eorum collegii, et signanter quarundam in simili formâ Brevis litterarum felicis recordationis Pauli Papae V praedecessoris nostri de anno MDCXIV emanatarum, ad animarum suarum salutem, ac ut de cetero quietius securiusque in conscientia viverent, quoddam decretum ediderunt, quo sibi invicem et vicissim quomodolibet interesse ipsorum duntaxat sive publicum sive privatum, ipsos et eorum quemlibet tantum tangens, etiam in massas et massarum distributiones et so-

Cur-ores quod-
cumque interes-
sive publicum
sive privatum
remittunt.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

lutiones, active vel passive ac aliàs quomodolibet ipsos tantummodo concernentes, remiserunt et condonarunt, et aliàs prout in eodem decreto plenius dicitur contineri.

Idque apostolica auctoritate firmari petunt.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, dicti exponentes, nomine quo supra, decretum huiusmodi, quo firmitus subsistat, apostolicae nostrae confirmationis patrocinio communiri, aliàsque in praemissis, ut infra, opportune provideri¹:

Confirmat Pontifex.

§ 3. Nos, eosdem exponentes aliosque collegiales praedictos specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sentiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus huiusmodi nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praesentium, ac omnia et singula in eo contenta, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiciamus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus, et insuper eorundem exponentium et aliorum collegialium huiusmodi singulares personas a quibusvis censuris et poenis ecclesiasticis quomodolibet per eos hactenus praemissorum occasione incursis, et respective consentientium dumtaxat, auctoritate et tenore praedictis absolvimus et totaliter liberamus, dictasque poenas illis gratiose remittimus et condonamus.

Sicque a quocumque iudice iubet iudicari.

§ 4. Decernentes, praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore,

1 Heest verbum desiderant (B. T.).

suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, et ab omnibus et singulis, quos illae concernunt ac concernent in futurum, inviolabiliter observari, sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari ac definiri debere, ac irritum et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac ipsius collegii, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Obstantibus derogat.

§ 6. Volumus autem, quod imposterum praedictae dicti Pauli praedecessoris litterae sub censuris et poenis contentis in illis inviolabiliter observentur.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die viii iunii MDCXLIII, pontificatus nostri anno xx.

Dat. die 8 iunii 1643, pontif. anno xx.

DCCXCHL

Sententia exequutorialis auditoris eameræ in controversia super iure praecedendi in proceSSIONIBUS inter fratres Ordinis Eremitarum sancti Augustini provinciae Hispalensis, et Discalceatorum nuncupatorum sancti Francisci, extenditur ad alias provincias eiusdem Ordinis sancti Francisci.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Refert suas
litteras.

§ 1. Aliàs a nobis pro provinciâ Hispalensi fratrum Ordinis Minorum sancti Francisci de Observantiâ Discalceatorum nuncupatorum Hispaniarum emanarunt litterae tenoris subsequentis, videlicet:

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

Quibus praecedentem tam Mi-
noribus Discal-
ceatis provin-
ciae Hispanensis
asserunt.

Cum (sicut dilectus filius Ioannes Merinero Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantiâ nuncupatorum minister generalis nobis nuper exponi fecit) aliàs (postquam a¹ venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus sacris ritibus praepositis, super controversiis inter dilectos filios eiusdem Ordinis fratres Discalceatos nuncupatos provinciae Hispalensis ex unâ, necnon fratres Ordinis Eremitarum sancti Augustini eiusdem provinciae partibus ex alterâ, tunc super iure praecedendi in processionibus et aliis actibus publicis vertentibus, decretum seu declaratum fuit praecedentiam in concursu cum aliis regularibus in processionibus et aliis actibus publicis praedictis semper competere primodiis fratribus Discalceatis, sive soli per se et sub propriâ cruce, et² cum familiâ de Observantiâ incedant, et sint Discalceati Reformati, aut alio quovis nomine nuncupentur, dummodo sint vere Reformati dicti Ordinis sancti Francisci, necnon gaudere et frui debere omnibus aliis praerogativis in Bullâ felicis recordationis Clementis Papae VIII praedecessoris nostri, quae incipit *Ex iniuncto nobis*, etc., expressis, et subinde nos decretum huiusmodi cum omnibus et singulis in eo contentis apostolicâ auctoritate confirmavimus, aliaque fecimus, quae in nostris in simili formâ Brevis desuper de anno mdcxxx expeditis litteris, quarum tenores praesentibus pro

expressis haberi volumus, plenius continetur),

§ 2. Postmodum, in executionem earundem nostrarum litterarum ac pro illarum observatione, obtentis per eosdem Discalceatos ac expeditis a dilecto filio curiae causarum camerae apostolicae auditore generali monitorialibus litteris, illarumque vigore citatis dictis fratribus sancti Augustini, et infra terminum sibi ad comparendum iuraque sua deducendum nîmine comparentibus, ab eodem auditore generali lata¹ definitiva sententia, per quam iuxta praedictarum nostrarum litterarum continentiam et tenorem dictis fratribus Discalceatis huiusmodi praecedentiam praedictam adiudicavit, cupiatque propterea idem Ioannes minister generalis sententiam eiusdem auditoris generalis, quo firmitus subsistat, apostolicae nostrae confirmationis patrocinio communiri:

Lataque ab
auditore camé-
rae sententiam
confirmaverat,

§ 3. Nos, qui religiosorum Ordinum quorumcunque felicem directionem pacemque ac quietem sinceris desideramus affectibus, eundem exponentem ipsosque Discalceatos fratres specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet inmodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus dicti Ioannis ministri generalis nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, sententiam dicti auditoris generalis in executionem praedictarum litterarum nostrarum ut praefertur latam, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae

1 Praepositionem a nos addimus (R. T.).

2 Videretur legendum seu pro et (R. T.).

1 Haec supplendum verbum sit vel fuerit (R.T.).

firmitatis robur adiciamus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui in praemissis quomodolibet intervenierint aut intervenisse dici vel censi possint, supplemus.

Cum clausulis. § 4. Decernentes praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios effectus sortiri et obtinere, ac praedictis fratribus Discalceatis ubicumque existentibus in omnibus et per omnia plenissime suffragari, ac ab omnibus, ad quos spectat et in futurum quomodolibet spectabit, inviolabiliter observari, sicque ab omnibus censi, et ita per quoscumque indices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, et Sedis Apostolicae nuncios ubicumque et in quavis instantia iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Exequutorum deputatione:

§ 5. Quocirca venerabilibus fratribus archiepiscopis, praesertim Hispalensi, ac aliis episcopis in provinciis et locis, in quibus Discalceatorum huiusmodi regulares domus erectae sunt sive imposterum erigentur, constitutis, ac dilectis filiis eorum officialibus seu vicariis in spiritualibus generalibus per praesentes committimus et mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, praesentes litteras, et in eis contenta quaecumque, ubi et quando opus fuerit, et quoties pro parte fratrum Discalceatorum huiusmodi requisiti fuerint, solemniter publicantes, eisdemque fratribus Discalceatis in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostrâ praedicta omnia et singula ab iis ad quos spectat et pro tempore quomodolibet spectabit in futurum inviolabiliter observari, eodem Discalceatos fratres praemissorum commodo et effectum paci-

fice frui ubique et gaudere, non permit- tentes illos per aliorum quorumvis Ordinum et institutorum regulares quomodo- libet molestari, contradictores quoslibet et rebelles, aut alias in praemissis non parentes, seu sese quomodolibet oppo- nentes, per sententias, censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postpositâ, com- pescendo, legitimisque super his habendis servatis processibus, sententias, censuras et poenas ipsas, etiam iteratis vicibus ag- gravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§ 6. Non obstantibus felicis recorda- tionis Bonifacii Papae VIII praedecessoris nostri de unâ, et in concilio generali e- ditâ de duabus diebus, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate praesentium ad iudicium non trahatur, aliisque con- stitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac quorumvis Ordinum et congregatio- num, ac domorum et locorum regularium, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, in- dultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum omnium tenores prae- sentibus pro plene et sufficienter expres- sis habentes, illis aliâs in suo robore per- mansuris, ad praemissorum effectum spe- cialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Et obstantium derogatione.

§ 7. Volumus autem, quod praesentium transumptis, etiam impressis, manu ali- cuius notarii publici subscriptis et sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ consti- tutae nuntis eadem prorsus fides adhi- beatur, quae adhiberetur praesentibus, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub an- nulo Piscatoris, die XIII martii MDCXLI, pontificatus nostri anno XVIII.

Hoc idem extendit ad alios conventus.

§ 8. Cum autem, sicut per dilectum filium Antonium de Castillo filium et procuratorem in Romanâ curiâ provinciae S. Ioannis Baptistae fratrum Ordinis Minorum eiusdem sancti Francisci de Observantiâ Discalceatorum nuncupatorum etiam Hispaniarum accepimus, iidem fratres Discalceati sancti Francisci secundodictae provinciae huiusmodi in oppido seu villâ de Vineros Derthusensis dioecesis in regno Valentiae unum conventum sui Ordinis fundaverint, in ipso autem oppido seu villâ huiusmodi etiam unus conventus fratrum Ordinis Eremitarum sancti Augustini fundatus reperiatur; idcirco nos, pro nostri pastoralis officii debito, litibus et scandalis, quae occasione praecedentiae in processionibus et aliis actibus publicis inter utriusque Ordinis huiusmodi fratres praefatos oriri possent, obviam ire, aliasque ut infra opportune providere volentes, de congregationis super negotiis dicti Ordinis deputatae consilio, motu proprio, ac ex certâ scientiâ merâque deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, praeinsertas nostras litteras ac omnia et singula in eis contenta ad secundodictam S. Ioannis Baptistae eorundem fratrum Discalceatorum sancti Francisci provinciam, ac quoad praefatum dicti oppidi seu villae de Vineros et quosvis alios conventus eiusdem secundodictae provinciae S. Ioannis Baptistae fratrum Discalceatorum primodicti Ordinis huiusmodi, tenore praesentium extendimus et ampliamus.

Mandatum de parendo.

§ 9. Mandantes propterea omnibus et singulis, ad quos spectat et pro tempore quomodolibet in futurum spectabit, in virtute sanctae obediëntiae, ac sub excommunicationis aliisque arbitrii nostri poenis, ut eosdem fratres Discalceatos secundodictae provinciae huiusmodi omnium et singulorum praemissorum commodo et effectui frui et gaudere sinant et faciant, ac

decernentes praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere ac fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, dictisque fratribus Discalceatis secundodictae provinciae huiusmodi in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab omnibus et singulis, quos illae concernunt¹ in futurum, inviolabiliter observari, sique et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos, et Sedis Apostolicae nuncios, ubique et in quavis instantiâ iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 10. Quocirca venerabilibus fratribus archiepiscopis et episcopis in eadem secundodictâ provinciâ constitutis, seu dilectis filiis eorum officialibus, seu vicariis in spiritualibus generalibus, per praesentes committimus et mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, praesentes litteras, ac in eis contenta quaecumque, ubi et quando opus fuerit, et quoties pro parte eorundem fratrum Discalceatorum secundodictae provinciae huiusmodi desuper fuerint requisiti, solemniter publicantes, illisque in² praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostrâ omnia et singula debitae executioni mandari et ab omnibus inviolabiliter observari, non permittentes eosdem fratres Discalceatos sancti Francisci secundodictae provinciae huiusmodi per eiusdem sancti Augustini aut aliorum quorumvis Ordinum et institutorum regulares quomodolibet molestari,

Exequut. rona deputatio.

§ 11. Contradictores quoslibet et re-

Contravenientiam poenae.

¹ Videtur deesse *et concernent*, nam comma sequitur post *in futurum* (R. T.).

² Praep. in nos addimus (R. T.).

belles, aut aliàs praemissis non parentes, seu sese quomodolibet opposcentes, per eandem excommunicationis et quasvis alias censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postposità, compescendo, legitimisque super his habendis servatis processibus, censuras et poenas ipsas etiam iteratis vivibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Non obstantibus omnibus et singulis illis, quae in eisdem praesentis volumus non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides danda
transumptis.

Volumus autem, quod praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticà constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die x iunii MDCLXII, pontificatus nostri anno xx.

Dat. die 10 iunii 1643, pont. f. anno xx.

DECXCIV.

Mandat inquisitori maiori Portugalliae, ne ipse et alii inquisitores molestias inferant rectori, lectori, collegialibus aliisque ministris universitatis studii generalis et regii civitatis Elberensis¹.

Dilecto filio adversus haereticam pravitatem in regno Portugalliae inquisitori maiori,

Urbanus Papa VIII.

Dilecte fili noster,
salutem et apostolicam benedictionem.

Facti series.

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii rector, doctores, magistri et

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

aliae personae universitatis studii generalis civitatis Elborensis in regno Portugalliae, quod ipsi a iurisdictione cuiuscumque iudicis dicti regni exempti et immediate Sedi Apostolicae subiecti sunt, praeterquam tamen in casibus fidei, pro quibus contra eos ab adversus haereticam pravitatem in eodem regno inquisitoribus procedi potest; et insuper, quod ex privilegio apostolico universitas praefata deputare potest unum iudicem seu superintendentem cuiusdam mundinae seu mercatus qui singulis hebdomadis fieri consuevit pro servitio dictae universitatis, lusitano *almotace*, italo autem idioma-
tibus *edile* nuncupatum, qui facultatem et auctoritatem habet mandata seu iussiones dandi pro distributione rerum, quae in dicta mundina seu mercatu venduntur, et ab eius ordinationibus ad alium quam ad quemdam particularem privilegiorum dictae universitatis conservatorem appellari nequit.

Licet autem privilegia huiusmodi sint, ut asseritur, in viridi observantia, et spatio octuaginta annorum non fuerit auditum seu visum quidquam in contrarium, nihilominus de mense decembris anni proxime praeteriti MDCLII evenit, ut, cum quidam famulus unius consultoris sancti inquisitionis officii adversus eandem haereticam pravitatem in eadem civitate unum pomorum canistrum pro servitio sui heri emere vellet, dilectus filius doctor Rocchus Cortez, collegialis theologus collegii regii theologorum dictae civitatis, qui praefatum iudicis seu superintendentis huiusmodi munus exercebat, sese dicto famulo opposuerit, volueritque, ut ante quemcumque alium de supradictis pomis collegio Purificationis B. M. V., cuius erat collegialis, provideretur; qua de causà eodem famulo apud suum herum, illo vero conquerentibus cum eisdem inquisitoribus dictae civitatis, praefati inquisi-

sitores dictum Rocchum in eorum tribunali citari fecerunt, qui respondit, si se pro rebus ad fidem spectantibus vocatus ab eis erat, prompte inibi compariturum, si vero illum volebant pro rebus suum officium tangentibus, non posse privilegiis dictae universitatis praedjudicare, quorum vigore nullum alium iudicem praeter illius conservatorem agnoscebat; et in effectu habitâ per eundem conservatorem de praemissis notitiâ, idem conservator litteras hortatorias seu precatorias et avocatorias causae huiusmodi ad dictos inquisitores dedit; qui non minus responso dicti Rocchi, quam litteris dicti conservatoris irritati, multos birruarios et familiares dicti inquisitionis huiusmodi officii mandarunt, qui dictum Rocchum carcarent, prout illum realiter et cum effectu in viâ publicâ apprehenderunt, et publice habitu collegiali indutum ad eorum inquisitionis huiusmodi officium conduxerunt, in cuius carcere illum more reorum de fide catholicâ concluserunt; quo in carcere cum eundem Rocchum spatio unius mensis detinuisent, tandem convocatis quodam inter alios die per eosdem inquisitores in aulâ dicti inquisitionis huiusmodi officii multis personis religiosis, quoddam theatrum consulto et expresse ad id perstructum eundem Rocchum conscendere fecerunt nudato capite absque pallio et sine habitu aut insigni collegiali cum candelâ in manu accensâ, illumque in expensis condemnarunt, et exilio ad annum e dictâ civitate Elborensi multarunt, ob contumaciam in non comparendo ad citationem huiusmodi.

Subinde vero, dimissis praefatis regularibus, officiales dicti inquisitionis huiusmodi officii, qui remanserant, ad quamdam secundam sententiam contra eundem Rocchum devenerunt, qua illum praefato iudicis seu superintendentis huiusmodi officio privarunt et ad illum perpetuo inhabilita-

runt, illum ad solutionem viginti ducatorum monetae illarum partium condemnando, quia famulo dicti consultoris sanctae inquisitionis huiusmodi officii poma, quae intendebat emere, nullatenus reliquerat. Terminato autem hoc actu et latâ sententiâ, dilectus filius Franciscus Pitherio, presbyter Societatis Iesu, doctor et magister primae cathedrae sacrae theologiae dictae universitatis, cum mandato procurationis rectoris et officialium eiusdem universitatis, praeviâ et habitâ licentiâ accedendi ad dictos inquisitores, debitâ cum reverentiâ dixit, se, occasione praedicti, quod ex actu et sententiâ praedictis inferri et sequi poterat dictae universitati suisque privilegiis nomine eiusdem universitatis ad nos expresso nomine provocare; qui inquisitores huiusmodi, auditâ appellatione praedictâ, eundem Franciscum extra aulam dicti inquisitionis officii huiusmodi per unum horae quadrantem consistere fecerunt, illumque deinde apprehensum occasione appellationis ab eo ad nos interpositae cum birruariis et sine socio ad conventum sancti Dominici fratrum Ordinis Praedicatorum miserunt, et ibi quadam in cellâ illi pro carcere assignatâ concluserunt, cum expressâ prohibitione, ne inde, nisi diebus festis missam audiendi causâ, exire, neve quenuquam, praeter ipsius conventus priorem et unum alium fratrem alloqui posset, illumque, tam in victu quam in quacumque aliâ re male tractari fecerunt; praetendentes eundem Franciscum gravissimum quoddam delictum commisisse¹ ob interpositam ad nos dictam appellationem, qui, ut ipsi inquisitores asserunt, a nobis omnem iurisdictionem abdicavimus, illamque ad dictos inquisitores transtulimus, quorum tribunal nullum alium superiorem praeter Deum recognoscit, et postmodum

¹ Perperam ed. Main. legit *commissis* pro *commisisse* (n. τ.).

eundem Franciscum in collegio dictae Societatis eiusdem civitatis restituerunt et reposuerunt, in quo carceratus detinetur, nec, nisi cum tribus personis sibi assignatis, nec etiam cum proprio rectore alloqui potest, eumque pluries ad tribunal dicti inquisitionis huiusmodi officii accerserunt, ireque fecerunt ad subeundum examen, non sine maximâ contumeliâ, perinde ac si reus causae fidei foret.

Ad haec praefati inquisitores huiusmodi, ut populum terrerent, qui offensus ex capturâ et gestis contra eundem Rocchum ipsis inquisitoribus obloquebatur, in dictae civitatis ecclesiis promulgari fecerunt quoddam edictum, quo sermones, qui de hac materiâ fiebant, casus sacri inquisitionis huiusmodi officii¹, et quemlibet teneri voluerunt sub poenâ excommunicationis sibi ipsis reservatae denunciare hac de re loquentes, et quibusvis notariis et officialibus publicis prohibuerunt, ne desuper ulla acta et instrumenta conficerent seu confici facerent.

Licet autem, praemissis non obstantibus, pro parte dicti Francisci praesentata fuerit appellatio a praemissis dilecto filio moderno iurium et spoliolum camerae nostrae apostolicae in Portugalliae et Algarbiorum regnis debitorum vicecollectori, quam ille acceptavit, nihilominus, cum praefati inquisitores huiusmodi procederent in causâ huiusmodi, tentarentque carceri mancipare dilectum filium modernum dictae universitatis rectorem, aliosque actus praeciudiciales facere, pro parte et nomine eorundem Francisci et Rocchi necnon dictae universitatis huiusmodi rectoris et aliorum interesse habentium recursus ad nos habitus novaque coram nobis appellatio, quam admisimus, interposita respective fuerunt²:

¹ Forsan deest *esse declararunt* (R. T.).

² Pessime edit. Main. legit *fecerunt pro fuerunt* (R. T.).

§ 2. Quare nobis iidem exponentes humiliter supplicari fecerunt, ut in praemissis opportune, ut infra, providere de benignitate apostolicâ dignaremur.

Proces recto-
ris universitatis.

§ 3. Nos igitur, eosdem exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, tibi per praesentes committimus et mandamus, ut eisdem haereticae pravitatis inquisitoribus dictae civitatis Elborensis auctoritate nostrâ praecipias, ne amplius in causâ huiusmodi procedant, ac ut eundem Franciscum e carcere liberent, necnon omnia et singula acta per eos in praemissis facta illorumque processum ad nos transmittant, nec quidquam contra quamcunque personam eorundem praemissorum occasione innovent¹, praemissisque omnibus et singulis, sub indignationis aliisque arbitrii nostri poenis prompte pareant et obediant.

Mandatum de
quo in rubricâ.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac ipsius officii inquisitionis huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis ipsis inquisitoribus et quibusvis illorum personis in genere vel in specie ac aliâs in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro

Obstantibus
derogat.

¹ Improbe edit. Main. habet *innoverit* pro *innovent* (R. T.).

plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XVI iunii MDCXLIII, pontificatus nostri anno XX.

Dat. die 16 iunii 1643, pontif. anno XX.

DCCXCV.

Commissio vicecollectori Portugalliae, ut defendat et liberet rectorem et alios universitatis studii generalis Elborensis civitatis a molestiis eis allatis ab inquisitoribus sacrae inquisitionis officii¹.

Dilecto filio, iurium et spoliolum camerae apostolicae in Portugalliae et Algarbiorum regnis debitorum vicecollectori,

Urbanus Papa VIII.

Dilecte fili,
salutem et apostolicam benedictionem.

Facti series. § 1. Exponi nobis nuper fecerunt, etc. (*Reliqua conveniunt de verbo ad verbum cum praecedenti*).

Preces universitatis. § 2. Quare nobis iidem² exponentes humiliter supplicari fecerunt, ut in praemissis opportune, ut infra, providere de benignitate apostolica dignaremur.

Commissio vicecollectori, ut mandet inquisitoribus traditionem actuum; § 3. Nos igitur, eisdem exponentes specialibus favoribus et gratis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innotatae existant, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes

et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, tibi per praesentes committimus et mandamus, ut eisdem inquisitoribus Elborensibus auctoritate nostrâ inhibeas, illosque cogas et compellas, sub censuris et poenis nobis et Sedi praefatae reservatis, ut omnia et singula acta in huiusmodi negotio per eos facta tradant et consignent, et interim nemine quoquo modo molestant, ac de facto praefatum Franciscum carcere praedicto liberari facias, et quavis personâ in notarium, ministrum et exequutorem utaris, illamque a quovis praecindicio, quod a tribunali inquisitionis huiusmodi illi inferri posset, assecures;

§ 4. Contradictores quoslibet et rebelles, per sententias, censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna inris et facti remedia, appellatione postpositâ, compescendo, legitimisque super his habendis servatis processibus sententias, censuras et poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando, et interdictum etiam ecclesiasticum apponendo¹, invocato etiam, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus, ac ipsarum universitatis, societatis et officii inquisitionis huiusmodi, quatenus opus sit, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, (etiam eo privilegio ut asseritur concessio, quod a sententiis inquisitorum haereticae pravitatis ad aliud quam ad inquisitoris maioris eorundem Portugalliae et Algarbiorum regnorum huiusmodi tribunal appellari nequeat), sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliis-

Cum opportunus ad id et tribus facultatibus.

Derogatio contrariorum.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Edit. Main. legit *idem* (n. r.).

¹ Male edit. Main. legit *apponendi* (n. r.).

que efficacioribus et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, ac aliàs in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu alia quaevis expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum insererentur, praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum specialiter et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque.

Datum Romae, apud S. Petrum sub annulo Piscatoris, die XVII iunii MDCXLIII, pontificatus nostri anno XX.

Dat. die 17 iunii 1643, pontif. anno XX.

DCCXCVI.

Declarat Congregationi Bursfeldensi Ordinis S. Benedicti, et omnibus militantibus sub eadem regulâ, utendum esse Breviario Benedictino a Paulo V reformato¹.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius modernus abbas monasterii Selgenstadiensis praesidens Congregationis Bursfeldensis Ordinis sancti Benedicti, quod aliàs per maiorem partem monachorum eiusdem Congregationis in pluribus illius capitulis generalibus decretum fuit, acceptandum esse, et acceptatum fuit, breviarium monasticum Benedictinum a felici-

cis memoriae Paulo Papa V praedecessore nostro ad formam ritus romani reformatum, ut consonantia inter eos etiam in divinis officiis introduceretur. Quare nobis idem abbas humiliter supplicari fecit, ut in praemissis ac aliàs, ut infra, opportune providere de benignitate apostolicâ dignaremur.

§ 2. Nos igitur, eundem abbatem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium sacris ritibus praepositorum consilio, Congregationem Bursfeldensem dicti Ordinis sancti Benedicti, ut et omnes alios militantes sub regulâ sancti Benedicti, posse et debere uti breviario Benedictino ab eodem Paulo praedecessore reformato, non obstante quod in praeteritum usi fuerint alio breviario, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, declaramus, decretumque capitulorum dictae Congregationis Bursfeldensis de acceptando dicto breviario Benedictino reformato, necnon de conformando se in caeremoniis caeremoniali romano, laudamus et approbamus, occasione autem dictae acceptationis ad antiquam consuetudinem recitandi quotidie officium Beatae Mariae et Defunctorum, iuxta formam regulae dicti Ordinis, monachos dictae Congregationis nihilominus teneri etiam declaramus.

§ 3. Sicque per quoscunque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, indicari et deliniri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis au-

Hoc item
praecipit Urbanus.

Aliàs statutum ut monachi Ordinis sancti Benedicti breviario Benedictino uterentur.

Clausulas add.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

Et obstantia tollit.

etoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac Ordinis, Congregationis et monasterii huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XVII iunii MDCXLIII, pontificatus nostri anno XX.

Dat. 17 iunii 1843, pontif., anno XX.

DCCXCVII.

*Commissio auditori camerae procedendi contra Rempublicam Venetam, magnum ducem Heturriae, ac Mutinae et olim Parmae duces nonnullarum terrarum sanctae Sedis Apostolicae in-
rutores¹.*

Dilecto filio, curiae causarum
camerae apostolicae auditori,
Urbanus Papa VIII.

Dilecte fili,
salutem et apostolicam benedictionem.

Referuntur invasiones, et depredationes terrarum nonnullarum ad Sedem Apostolicam pertinentium.

§ I. Cum nuper ad aures nostras non sine maximâ animi nostri molestiâ pervenerint hostiles invasiones et occupationes factae a militibus tam pedestribus quam equestribus Reipublicae Venetae, ac Parmae et Placentiae olim, necnon Mutinae et Rhegii ducum terrarum nostrarum Bondeni, Ostellatae et Argentae, ac aliorum Status nostri Ecclesiastici locorum respective, et novissime certiores facti fuerimus de hostili invasione a magni ducis Hetriuriae sibi subiectae exercitu factâ territorii nostrae civitatis Plebis cum depredationibus, latrocinis, caedibus, aliisque gravissimis damnis nostrorum et S. R. E. subditorum, iuriumque et dignitatis sanctae Sedis Apostolicae detrimento:

Bull. Rom. — Vol. XV.

35

§ 2. Hinc est quod nos, irreverentiam et ausus ac delicta adeo detestanda, nedum quia nobis, sed etiam palam omnibus manifestissima ac notoriissima sunt, nequaquam sufferre et impunita relinquere volentes, motu proprio, ac ex certâ scientiâ maturâque deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, tibi per praesentes committimus et mandamus, ut causam et causas praedictorum delictorum et excessuum, ac quam et quas nomine camerae apostolicae et Sedis praedictae et fisci nostri, occasione praemissorum vel aliorum delictorum in praedictum et damnum eiusdem Sedis illiusque Status et subditorum per praefatos et eorum quemlibet aliosque infra expressos forsân committendorum, coram te moveri contigerit, cum omnibus et singulis illarum dependentibus, emergentibus, incidentibus, connexis et annexis, totoque negotio principali, auctoritate nostrâ cognoscas et debito fine termines, et quascumque sententias et poenas ecclesiasticas (etiam cum comminatione interdicti universalis, particularis, localis, personalis et mixti in omnibus et singulis statibus reipublicae et ducum praefatorum, illiusque publicatione), necnon quaecumque poenam corporalem, etiam capitalissimam, ac devolutionis cuiusdam feudi, emphiteuteos, seu iurisdictionum, privationis cuiuscumque dignitatis ac quorumcumque privilegiorum, gratiarum, indultorum, concessionum, titulorum et praecminentiarum quoquo modo a sanctâ Sede Apostolicâ aut ab aliis ecclesiis inferioribus obtentae seu obtentorum, etiam individuâ expressione indigentium, necnon confiscationis omnium et singulorum bonorum, cuiusvis generis et qualitatis existant, tam stabilium, quam mobilium et semoventium, necnon iurium, actionum et praetentionum, ac aliorum quorumcumque, in quas praefatos et alios in praesentium exequi-

Commissio auditori camerae causas inde motas aut movendas cognoscendi.

Et ad poenas quascumque et sententias procedendi.

Com facultatibus opportunis.

tione nominandos condemnaveris, seu incidisse declaraveris, omni appellatione, reclamatione, recursu nullitatis, etiam ex tribus, aliisque iuris remediis ordinariis et extraordinariis penitus et omnino remotis, exequaris, cum facultate desuper processum seu processus tuo et dilecti filii tui in criminalibus locumtenentis arbitrio per acta cuiuslibet notarii tibi benevisi confici et formari faciendi, ac extra curiam commissarium seu commissarios ad suscipiendas super praemissis et quolibet eorum informationes cum facultatibus tibi benevisis transmittendi vel subdelegandi, tam contra Rempublicam Venetam et contra magnum in Hetruriâ praedictâ et alios Parmae et Placentiae olim ac Mutinae et Rhegii duces, quam contra omnes et singulos eorum consiliarios, ministros et officiales, cuiuscumque generis, qualitatis et conditionis existant, necnon etiam contra quaecumque universitatem, communitatem, earumque officiales omnes et quoscumque, aliamque personam particularem etiam privatam, et contra illorum omnes et singulos armorum praefectos generales seu milites, quoscumque magistros campi, columnellos, capitaneos, signiferos, ceterosque officiales quomodolibet nuncupatos, ac omnes et singulos milites, illorumque auxiliares, fautores, consultores, conspiratores, collegatos et alios, qui quoquo modo dederint, seu dant, aut dabunt auxilium, consilium et favorem quomodolibet ipsi Reipublicae Venetae et cuilibet ex supradictis ducibus contra eandem Sedem illiusque Statum in praedictis invasionibus et aliis rebus supradictis, ac etiam aliis consimilibus, aut maioribus, seu minoribus, quae forsitan in posterum a singulis ex Republicâ et aliis ducibus supradictis fient, necnon etiam contra omnem et quemcumque alium ducem et principem cuiuscumque praeceminentiae et potestatis, etiam talis

quae specificâ mentione et expressione indigeat, ac quaecumque aliam personam ecclesiasticam etiam cuiusvis Ordinis, congregationis et instituti, etiam Societatis Iesu, ac hospitalis sancti Ioannis Hierosolymitani aliorumque Ordinum militarium regularem, in quacumque dignitate etiam sublimi constitutam, et, ut praefertur, expressâ mentione dignam, etiam cum facultate amplissimâ tam ad fabricationem processus seu processuum deveniendi, quam in definitione, terminatione, declarationibus, publicationibus, aut sententiis quibuscumque et illorum exequutionibus inclusive omnia et singula supradicta¹ perviam manifesti, manifestissimi, notorii et notoriissimi, etiam nullo iuris ordine servato, proveniente tam ex dispositione iuris canonici seu civilis, quam ex quacumque aliâ constitutione apostolicâ, regulâ, statuto, consuetudine, stylo, aut alio quovis iure, etiam speciali notâ dignis, sed de facto et absque ullâ citatione, ac solâ conscientia informatâ, etiam cum torture cuiusvis generis, qualitatis et quantitatis, quatenus arbitrio tuo opus sit et illi locorum esse duxeris, inflictione.

§ Declarantes expresse, quod de omnibus et singulis, quae per te seu per tuum in eisdem criminalibus locumtenentem aliosque per te quovis modo deputandos fient, tam in fabricatione processus seu processuum, quam in procedendo ad torturam seu torturas, quam etiam in sententias ferendo illasque exequendo in quibusvis censuris ecclesiasticis et poenis temporalibus supradictis, nec tu, nec illi, nec quilibet vestrum teneamini, cogique valeatis, aliis quam soli Deo rationem reddere.

§ 4. Ac decernentes praesentes litteras nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio notari

A ratione cuiusque reddenda eximitur.

Clausulae.

¹ Videtur deesse vox *faciendi* aut similis (R.T.).

vel impugnari, nec quaecumque iniustitiam allegari posse, sed te et tuum locumtenentem huiusmodi soli Deo dumtaxat, ut praefertur, de praemissis rationem reddere teneri, ac easdem praesentes litteras semper validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, necnon camerae apostolicae praesidentes clericos et alios ministros et officiales, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, et quosvis alios quacumque auctoritate nunc et pro tempore fungentes, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter indicandi et interpretandi facultate et auctoritate, indicari et definiri debere, ac irritum et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Mandatum de
exequendo.

§ 5. Nos enim, uti de supradictis invasoribus, occupationibus, hostilitatibus, depredationibus et aliis gravissimis damnis iam per eosdem rempublicam et duces huiusmodi in praedictis nostris terris et aliis locis dicti Status Ecclesiastici factis quodque omnia et singula praemissa et illorum quodlibet omnibus manifestissima et notoriissima sunt plene informati, et aliis ex causis animarum nostrum momentibus, eadem omnia et singula praemissa, ut praefertur, fieri et debitae executioni demandari mandamus.

Reservatio
sententiae iam
contra Parmae
ducent latae.

§ 6. Per praesentes autem non intendimus in aliquo praedicari sententiae aliâs per te contra praedictum olim Parmae et Placentiae ducem latae ac iuribus fisco et camerae apostolicae inde et aliunde quomodolibet contra ipsum et quosvis alios acquisitis, quam et quae in suo robore et firmitate, absque eo quod ab illis recessum seu illis praedicatum fuisse esse et fore praetendi possit, remanere volumus.

Contrariorum
derogatio

§ 7. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, etiam in conciliis generalibus editis, ac praesertim felicis recordationis Bonifacii Papae VIII etiam praedecessoris nostri de unâ, et concilii generalis de duabus dietis, ac quarumvis provinciarum, civitatum, terrarum et locorum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, styliisque et usibus tui tribunalis, ac etiam Romanae curiae quantumlibet antiquis et antiquissimis, necnon investituris, etiam ducatus Parmae et Placentiae, aliorumque ducatuum, ac castrorum et locorum infeudationibus, vicariatibus, permutationibus, instrumentis et quibusvis aliis concessionibus quocumque nomine nuncupatis, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, ipsis reipublicae et ducibus et quibusvis aliis personis, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis et decretis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, approbatis et innovatis, etiam specialem modum et formam procedendi contra praedictos et eorum quemlibet continentibus, processumque seu processus aliter factum et factos irritantibus; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus, ac derogatum esse volumus; ceterisque contrariis quibuscumque; aut

si praefatis et eorum cuilibet sit ab eadem Sede indultum, quod excommunicari, suspendi, interdici, in iudicium extra suas provincias et dioeceses, vel nonnisi certis solemnitatibus servatis, trahi nequaquam possint per litteras non facientes expressam ac individuum de indulto huiusmodi mentionem, et qualibet eiusdem Sedis indulgentiâ generali vel speciali, per quam praesentibus non expressam, vel totaliter non insertam, praesentium litterarum effectus et illarum¹ vigore gerendorum executio impediri vel quoquo modo differri valeat, et de quâ cuiusque toto tenore facienda sit in eisdem litteris mentio specialis.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub anulo Piscatoris, die XXVI iunii MDCXLIII, pontificatus nostri anno XX.

Dat. die 26 iunii 1643, pontif. anno XX.

DCCXCVIII.

Quod provinciales, priores et alii officiales Ordinis fratrum Praedicatorum realiter et cum effectu per totum tempus a constitutionibus praescriptum durare possint et valeant².

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

Exordium.

Ex incumbenti nobis apostolicae servitutis officio ad ea libenter animum nostrum convertimus, per quae personarum quarumlibet, praesertim vero religiosam vitam ducentium, commodis et indemnitati opportune consulatur.

§ 1. Supplicationibus itaque dilectorum filiorum provincialium, priorum et aliorum officialium Ordinis fratrum Praedicatorum nobis humiliter porrectis incli-

¹ Edit. Main. legit *illorum* (R. T.).

² De huiusmodi Ordine lege Const. DCCII *Domini nostri*, huius tomi pag. 83, et Constit. DCCXLVII, *Nuper a nobis*, ut supra, pag. 218.

nati, quod tempus, quo iidem provinciales, priores et alii officiales praedicti sine propria culpa eorum prohibentur et impediuntur quominus sibi demandata officia et munera in propriis provinciis et conventibus respective personaliter exercere possint, non computetur in tempore ab eiusdem Ordinis constitutionibus apostolicâ auctoritate confirmatis stabilito, sed quod ipsi provinciales, priores et alii officiales huiusmodi realiter et cum effectu in eorum muneribus et officiis per totum tempus ab eisdem constitutionibus concessum et praescriptum durare libere et licite possint et valeant, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, statuimus, concedimus et indulgemus.

§ 2. Mandantes propterea omnibus et singulis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, ut eosdem provinciales, priores et alios officiales huiusmodi praemissorum omnium et singulorum commode et effectu frui et gaudere sinant et faciant; ac decernentes praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, et ab omnibus et singulis quos illae concernunt et concernent in futurum inviolabiliter observari; sicque per quoscumque iudices et commissarios, quavis auctoritate fungentes, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si quid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac dicti Ordinis et illius quarumcumque provinciarum et conventuum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel aliâ quavis firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, quibusvis eiusdem Ordinis superioribus fratribus et personis, sub quibuscumque tenoribus et formis,

Derogatio
contrariorum.

Mandatum de
observando.

ac cum quibusvis etiam derogatoriis, et aliis efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, in specie vel in genere, quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum omnium tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad effectum praemissorum duntaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die vii iulii MDCXLIII, pontificatus anno xx.

Dat. die 7 iulii 1643, pontif. anno xx.

DCCXCIX.

Praeceptum nunciis Sedis Apostolicae in partibus Germaniae inferioris, ut eorum quilibet scripturas concernentes directionem dictae nunciaturae conservare et consignare debeat suo successor, accepta ab eo consignationis quietantiâ authenticâ¹.

**Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.**

Causae praecipi.

§ 1. Cum, sicut venerabilis frater Fabius episcopus Neritonensis, noster et Sedis Apostolicae in partibus inferioris Germaniae nuncius, nobis nuper exponi fecit, ipse, ubi munus nuncii huiusmodi iniit, nunciaturam illam scripturis directionem eiusdem nunciaturae necnon conservationem iurisdictionis ecclesiasticae concernentibus exhaustam repererit, post adhibitam vero exactam diligentiam in variis regularium conventibus et notariorum officiiis multas ex scripturis huiusmodi recuperaverit, et ex eis triginta circiter magna volumina in formâ archivii cum suis indicibus et quovis alio apto ordine ad faciliorem pro rei et casus exigentiâ eorundem scripturarum usum compilaverit,

¹ Ex regest. in Secret. Brev.

maximè¹ vero intersit, ut eadem scripturae conserventur, ne ad alias quam pro tempore existentium in eisdem inferioris Germaniae partibus nostrorum et dictae Sedis nunciorum manus deveniant:

§ 2. Idcirco nos, in praemissis opportune providere, ac eundem Fabium episcopum et nuncium specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus illius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, Fabio praefato et aliis futuris pro tempore nostris et dictae Sedis Apostolicae in eisdem partibus inferioris Germaniae nunciis sub nostri et pro tempore existentis Romani Pontificis arbitrii² poenis, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, praecipimus et mandamus, ut ipsorum quilibet suo in dictâ nunciaturâ successor scripturas et volumina huiusmodi conservare et consignare et de eorum consignatione per eos faciendâ a successoribus suis in eadem nunciaturâ, quibus illa consignaverint, quietantiâ authenticam reportare omnino debeant.

Praeceptum, de quo in rubrica.

§ 3. Decernentes irritum et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Clausulae.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Derogatio contrariorum.

Datum Romae, apud S. Marian Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xviii augusti MDCXLIII, pontificatus nostri anno xxi.

Dat. die 18 augusti 1643, pontif. anno xxi.

¹ Forsan legendum *maximi* (R. T.).

² Male edil. Main. legit *arbitriis* (R. T.).

DCCC.

Facultas cardinali Dongho ad paciscendum cum Republicâ Venetâ principibusque illi confoederatis et Odoardo Farnesio olim duce Parmensi¹.

Dilecto filio nostro, Ioanni Stephano
S. R. E. cardinali Dongho nuncupato,
Urbanus Papa VIII.

Dilecte fili noster.
salntem et apostolicam benedictionem.

Pontifici de
siderium p. e. u.
ineundi

§ 1. Bellum contra nos et hanc sanctam Sedem Apostolicam a Republicâ Venetâ, principibusque illi confoederatis, ac Odoardo Farnesio olim duce Parmae et Placentiae motum stabili pace pro communi bono componi, quantum nobis est, summo opere cupientes,

Fac. lates
ad il. cardinalem
Dongho conceduntur.

§ 2. Motu proprio, ac ex certâ scientiâ ac maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, circumpectioni tuae, de cuius fide, prudentiâ et in rebus gerendis dexteritate plurimum in Domino confidimus, ut cum dictâ Republica, principibusque illi confoederatis, ac praedicto Odoardo pacem, nostro et dictae Sedis nomine, tractare et concludere, et pacis, quam vigore praesentium concluderis, inviolabilem perpetuamque observantiam ex nostrâ eiusdemque Sedis parte spondere et pollicere, nosque et Sedem praedictam ad servandum illa² omni meliori et validiori modo obligare, ac desuper quascumque scripturas necessarias quomodolibet et opportunas conficere et confici facere libere et licite possis et valeas, plenissimam et amplissimam facultatem, potestatem et auctoritatem tenore praesentium concedimus et impertimur.

Quidquid illi
paciscetur tu
tum habebitur

§ 3. Decernentes ex nunc validum, firmum et efficax fore quidquid tu praesentium huiusmodi vigore tractaveris, pepigeris, conveneris et concluderis, nosque

¹ Ex Regest. in Secret. Brevium.

² Videtur legendum *illam* (R. T.)

et eandem Sedem ad illius observantiam obligatos fore, non secus ac si nos ipsi personaliter pacem praedictam tractavissimus et conclusissemus.

Clausulae.

§ 4. Sicque et non aliter in praemissis per quoscumque indices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, nosque ipsos et successores nostros, ac Sedem praedictam, et quoscumque alios quavis potestate fungentes, nunc et pro tempore existentes, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari ac definiri debere, ac irritum et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 5. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Contrariorum
derogatio.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XXI augusti MDCXLIII, pontificatus nostri anno XXI.

Dat. die 21 augusti 1643, pontif. anno XXI.

DCCCL.

Facultas auditori generali triremium pontificiarum procedendi contra fratres milites hospitalis sancti Ioannis Hierosolymitani inobedientes in dictis triremibus pro tempore existentes¹.

Dilecto filio, auditori generali in nostris
et Sedis Apostolicae triremibus,
Urbanus Papa VIII.

Dilecte fili,
salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Ut fratres milites et alii hospitalis sancti Ioannis Hierosolymitani, quos in nostris et Apostolicae Sedis triremibus

Facultas, de
qua in rubrica.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

esse contigerit, in officio contineantur pro curâ nostrâ pastorali providere volentes, motu proprio, ac ex certâ scientiâ ac maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, tibi, ut contra quoscunque fratres milites et alios dicti hospitalis in praedictis triremibus pro tempore existentes inobedientes et aliâs delinquentes, etiam criminaliter, usque ad sententiam exclusive procedere, processusque desuper formare et conficere libere et licite possis et valeas, facultatem tenore praesentium concedimus, volentes, ut processus, quos contra fratres praedictos vigore praesentium confereris et formaveris, clausos ad nos quamprimum transmittas, ut quod desuper decernendum duxerimus maturâ deliberatione adhibitâ decernamus.

Derogatio
contrariorum.

§ 2. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, etiam in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, necnon dicti hospitalis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, stabilimentis, usibus et naturis, ac ordinationibus capitularibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eidem hospitali, illiusque magno magistro, conventui, fratribus et personis quibuscunque, in contrarium praemissorum quomodolibet, concessis, confirmatis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscunque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die v septembris MDCXLIII, pontificatus nostri anno XXI.

Dat. die 5 septembris 1643, pontif. anno XXI.

DCCCII.

Quod in principio cuiuslibet anni eligi debeant duo adiuncti seu coniudices ex capitulo ecclesiae Celsonensis: quo vero ad processus criminales contra canonicos per episcopos Celsonenses serventur leges Concilii Tridentini¹.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii capitulum et canonici ecclesiae Celsonensis, quod, occasione plurium litium et controversiarum, aliâs inter pro tempore existentes episcopos Celsonenses ex unâ ac eodem capitulum et canonicos partibus ex alterâ ortarum super iurisdictione criminali non sine plurimorum scandalo et divini cultus detrimento, cupientes venerabilis frater Petrus modernus episcopus Celsonensis ac iidem capitulum et canonici litibus huiusmodi obviam ire, pacemque inter se confovere, super praemissis pro bono pacis ac rectâ dictae iurisdictionis administratione invicem et vicissim convenerunt, quod de cetero in principio cuiuslibet anni electio duorum adiunctorum seu coniudicum capitularium eatenus in dicto capitulo observata, et deinceps facienda, fiat ita ut circa capturam canonicorum, praebendatorum et capitularium dictae ecclesiae et processus criminales faciendos contra ipsos per eundem Petrum et successores episcopos Celsonenses ac eorum officiales et vicarios generales servetur dispositio sacri Concilii Tridentini et consuetudinum laudabilium eatenus in dictâ ecclesiâ et capitulo observatarum, et aliâs, prout plenius continetur in instrumento desuper confecto, tenoris sequentis videlicet:

Episcopus et capitulum concordiam ineunt circa formam procedendi contra capitulares in criminibus.

§ 2. In nomine Domini nostri Iesu Christi. Amen. Noverint universi, quod

Refertur concordia.

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

nos frater dominus Petrus a S. Iacobo Dei et sanctae Sedis Apostolicae gratiâ episcopus Celsonensis et regius consiliarius, scientes et attendentes, occasione quamplurium et diversarum litium, quaestionum et controversiarum, quae inter pro tempore existentes reverendissimos dominos episcopos praedecessores nostros, ac capitulum et canonicos nostrae ecclesiae cathedralis Celsonensis super iurisdictione criminali, praetendentes contra dictos canonicos et capitulares, orta fuerunt magna scandala, et quod graviter dolendum est divina officia publica et privata, pacem et quietem dictae ecclesiae perturbatam esse, ac in dies magis et magis perturbari, in magnum divini cultus detrimentum et praeciudicium, ac tam laicorum quam religiosorum scandalum plurimorum, et volentes omnium huiusmodi discordiarum occasionem amputare, litiumque et dissensionum flammam et anfractus, quae dubios et tristes pariunt eventus, extinguere, ideo, pro bono pacis et concordiae, ac aliàs ad petitionem fratrum nostrorum decani et capituli dictae ecclesiae, tenore praesentis publici instrumenti cunctis temporibus valituri et duraturi, consensimus, nostrumque consensum pariter et assensum praestamus et damus ad petendum, impetrandum et obtinendum a sanctissimo et beatissimo domino nostro domino Papa eiusque sanctâ Sede Apostolicâ confirmationem, gratiam et decretum electionis in principio cuiuslibet anni duorum adiunctorum seu coniudicium capitularium eatenus in dicto capitulo observatae et deinceps faciendae (ita ut circa capturam canonicorum, praebendorum et capitularium dictae ecclesiae, et processus criminales contra ipsos per nos et successores nostros canonice intrantes nostros et eorum officiales et vicarios generales faciendos, servetur dispositio sacri Concilii Tridentini,

et constitutionum laudabilium eatenus in dictis ecclesiâ et capitulo observatarum), et pro praedictis omnibus et singulis damus et concedimus cum praesenti publico instrumento facultatem et potestatem syndico, actori et procuratori dicti capituli, videlicet pro nobis et nomine nostro parendi coram sanctissimo et beatissimo domino nostro domino Papa, et quibusvis aliis persona seu personis, ad quas pertineat et spectet, supplicandique proinde, quatenus omnia et singula supradicta, et dictas laudabiles constitutiones dictae ecclesiae et capituli roborare, ac suo ipsiusque Sedis Apostolicae munimine et decreto confirmare dignetur, supplereque omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui forsan intervenierunt in eisdem, et omnia alia faciendi, gerendi et exercendi, quae ad plenam et omnimodam praemissorum executionem fieri requirantur (non obstantibus quibuscumque constitutionibus apostolicis, et aliis quae exig¹ possent), et pro praemissis quascumque supplicationes eidem sanctissimo domino nostro Papae et aliis quibusvis personis et locis, quibus expediat, dandi, offerendi et praesentandi, et eas providendi, datari, sive subsignari petendi, supplicandi et obtinendi, litterarumque apostolicarum quarumcumque desuper conficiendarum expeditioni consentiendi, et nostros quoscumque expressos consensus pariter et assensus praestandi, iurandique in animam nostram per Dominum Deum, et eius sancta quatuor Evangelia, quod in praemissis non intervenit, nec in futurum interveniet dolus, fraus, simoniae labes, nec aliqua alia illicita pactio seu corruptela. In quorum fidem et testimonium praesens publicum instrumentum per Iosephum Pintor regiâ auctoritate notarium publicum Celsonae infrascriptum

1 Quid pro *exigi* legendum conicere non valeo (R. T.).

plum fieri et expediri iussimus et fecimus, quod est datum et actum in nostro palatio episcopali nostrae civitatis Celsonae, die XI mensis septembris, anno a nativitate Domini MDCXLII, presentibus ibidem reverendis Iacobo Abella, presbytero et rectore ecclesiae parochialis Villae Angulariae Pulehri Podii dioecesis nostrae Celsonensis, et Honorato Bonaventura Busquets chirurgo, cive Celsonae, pro testibus ad praedicta vocatis, rogatis et assumptis. In quorum fidem, et testimonium praemissorum, ego Iosephus Pintor auctoritate regîa notarius publicus Celsonae hic me subscribo, et meum appono quo utor signum. Loco † signi *sequitur legalitas in formâ.*

§ 3. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, iidem capitulum et canonici praemissa, quo firmitus subsistant, apostolicae nostrae confirmationis patrocinio communi summo desiderant:

§ 4. Nos, eosdem capitulum et canonicos specialibus favoribus et gratis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus illorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, praemissa ac desuper confectum instrumentum praeinsertum, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiciimus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

§ 5. Decernentes praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore,

suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, et ab omnibus et singulis, quos illae concernunt et concernent in futurum, inviolabiliter observari, sieque per quoscumque iudices ordinarios, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 6. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac ipsius ecclesiae, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice duntaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die VII septembris MDCXLII, pontificatus nostri anno XXI.

Dat. die 7 septembris 1643, pontif. anno XXI.

DCCCIII.

Ut deinceps consilarii ac promotores fiscales necnon inferiores inquisitores Hispaniarum esse debeant constituti in sacris tempore suarum deputacionum¹.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam

§ 1. Cum in officiis et tribunalibus tam generalibus quam particularibus san-

Derogatio
contrariorum.

Causa
sciendi decreti.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

Petitur Poutificia confirmatio.

Conceditur.

Clausulae.

ctae inquisitionis adversus omnem haereticam et apostaticam a fide christianâ pravitatem in Castellae et Legionis ceterisque Hispaniarum et ab eis dependentibus regnis, principatibus et dominiis charissimo in Christo filio nostro Hispaniarum regi catholico mediate vel immediate subiectis multa negocia ecclesiarum personasque ecclesiasticas concernentia tractentur, et propterea non deceat tractatibus et negociis huiusmodi personas laicas intervenire :

Decretum de quo in rubrica.

§ 2. Ideirco, venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium adversus haereticam pravitatem inquisitorum generalium in universâ republicâ christianâ ab hac sanctâ Sede Apostolicâ specialiter deputatorum consilio, motu proprio, non ad alicuius nobis super hoc oblatae petitionis instantiam, sed ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, ut omnes et singuli consultores seu consilarii, ac procurator seu promotor fiscalis tam supremi tribunalis, quam inquisitores et procuratores seu promotores fiscales inferiorum tribunalium dictae inquisitionis, sint et actu esse debeant in sacris ordinibus seu eorum aliquo saltem constituti, tempore quo ab inquisitore generali in dictis regnis, principatibus et dominiis nunc et pro tempore a Sede praedictâ deputato assumuntur seu deputabuntur, alioquin illorum assumptio et deputatio nulla sit et inanis eo ipso, nullumque omnino ius vel titulum sic assumptis seu deputatis tribuat, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, perpetuo statuimus et ordinamus,

Clausulae.

§ 3. Sicque et non aliter in praemissis per quoscunque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac inquisitores et tribunalia huiusmodi, necnon sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos, et quoscunque alios quavis potestate fun-

gentes, nunc et pro tempore existentes, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter indicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio contrariorum.

§ 4. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon officii inquisitionis et tribunalis praedictorum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permanentibus, ad praemissorum effectum, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscunque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxiii septembris mdcxliii, pontificatus nostri anno xxi.

Dat. die 23 septembris 1643, pontif. an. xxi.

DCCCIV.

Ut deinceps inquisitores generales non deputent inquisitores ac notarios de secreto nuncupatos supranumerarios in regnis Hispaniarum sub nullitatis poenâ¹.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

§ 1. Cum, sicut accepimus, illi, qui ab hac sanctâ Sede Apostolicâ generales inquisitores adversus omnem haereticam et

Causae ferendi decreti.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

apostaticam a fide christianâ pravitatem in Castellae et Legionis ceterisque Hispaniarum et ab eis dependentibus regnis, principatibus et dominiis charissimo in Christo filio nostro Philippo Hispaniarum regi catholico mediate vel immediate subiectis pro tempore constituti et deputati fuerunt, ordinationes et acta tribunalis inquisitionis generalis huiusmodi non usquequaque hactenus servaverint, quippe qui absolutâ potestate in electionibus ministrorum dieti tribunalis tam inquisitorum quam notariorum de secreto nuncupatorum usi fuerunt, multosque supranumerarios constituerunt, unde gravia incommoda et perturbationes oriuntur:

Decretum, de quo in rubrica.

§ 2. Hinc est quod nos, abusus huiusmodi e medio tollere, et perturbationibus praedictis in futurum causam praecidere, utque laudabiles observationes ac litterae stabilitae et dispositiones in tribunali praedicto factae pro bono et servitio ecclesiae illarum partium inviolabiliter deinceps servantur providere pro curâ nostrâ pastorali volentes, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium adversus haereticam pravitatem generalium inquisitorum in universâ republicâ christianâ a Sede praedictâ specialiter deputatorum consilio, motu proprio, non ad alicuius nobis super hoc oblatae petitionis instantiam, sed ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, venerabili fratri Didaco episcopo Placentiae provinciae Compostellanae moderno et pro tempore existenti generali inquisitori in regnis, principatibus et dominiis praedictis a dictâ Sede deputato, ut de cetero officia inquisitorum et notariorum de secreto nuncupatorum numeraria duntaxat, et prout deponunt acta, ordinationes et litterae praedictae, quibus certus inquisitorum notariorumque de secreto huiusmodi et aliorum ministrorum dieti tribunalis praefixus est numerus, conferant; a constituen-

dis autem seu deputandis supranumerariis ex quacumque causâ, praetextu et occasione deinceps omnino abstineant, sub poenâ nullitatis eo ipso, absque aliquâ declaratione, omnium et singularum electionum, deputationum et collationum contra praesentium nostrarum litterarum tenore factarum, apostolicâ auctoritate, tenore earundem praesentium, districte praecipiendo mandamus et ordinamus,

§ 3. Sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac inquisitores praedictos, illorumque tribunalia, necnon S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, et quoscumque alios quavis potestate fungentes, nunc et pro tempore existentes, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter indicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Clausula.

§ 4. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon officii inquisitionis et tribunalis praedictorum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice duntaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Derogatio contrariorum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxiii se-

ptembris MDCXLIII, pontificatus nostri anno XXI.

Dat. die 23 septembris 1643, pontif. an. XXI.

DCCCV.

Quod provincia S. Gabrielis moderetur cum solis statutis municipalibus, et gaudeat omnibus privilegiis aliarum provinciarum fratrum Discalceatorum sancti Francisci.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

Reconsuet bre-
via alijs exp-
dita pro Dis-
calceatis.

Alijs nos, motu proprio, et ex certâ scientiâ, merâque deliberatione nostrâ, deque apostolica potestatis plenitudine, inter cetera alia, quod provinciae et custodiae fratrum Ordinis Minorum sancti Francisci de Observantiâ Discalceatorum nuncupatorum pro tempore existentes in Hispaniarum et Indiarum partibus per sua propria statuta, ordinationes et leges gubernarentur, absque eo quod generalibus totius Ordinis statutis et consuetudinibus subiacerent, quodque S. Gabrielis et S. Didaci provinciae eorundem fratrum Discalceatorum Hispaniarum perpetuo omnibus et singulis privilegiis et gratiis spiritualibus et temporalibus pro felici prosperoque illarum regimine et conservatione, concessis haecenus et imposterum concedendis a Sede Apostolicâ provinciis S. Iosephi, S. Ioannis Baptistae et S. Pauli eorundem fratrum Discalceatorum Ordinis huiusmodi pariter Hispaniarum, gauderent et de illis participarent, decernimus¹, statuimus et ordinavimus, et alijs, prout in diversis nostris in simili formâ Brevis litteris desuper expeditis, quarum tenores praesentibus pro sufficienter expressis haberi volumus, uberius continetur.

§ 1. Nunc autem nos, eandem S. Gabrielis provinciam, illiusque fratres Dis-

¹ Patet legendum esse *decrevimus* (n. r.).

calceatos huiusmodi pro illorum uniformiori perfectione et puritate amplioribus favoribus et gratiis prosequi volentes, motu, scientiâ, deliberatione et potestatis plenitudine similibus, deque particularis congregationis super negotiis dicti Ordinis deputatae consilio,

§ 2. Quod minister provincialis dictae provinciae S. Gabrielis fratrum Discalceatorum huiusmodi in proxime celebrando eiusdem provinciae capitulo provinciali ad capitularem seu aliam domum regularem dictae provinciae Ordinis huiusmodi sibi benevisam et per eum eligendam, ante vel post ipsius capituli provincialis celebrationem, eos dictae provinciae fratres Discalceatos huiusmodi, qui alijs ministratus provincialis munere functi fuerunt, convocet et convocare debeat, qui sic convocati et congregati cum definitorio eorum propria statuta et ordinationes condant pro felici dictae provinciae regimine, maiorisque perfectionis quoad vitam et bonos mores conservatione, quam ipsa provincia profitetur, statutaque et ordinationes huiusmodi exacte et summo eum rigore observentur, et per ea dicta provincia et illius fratres Discalceati huiusmodi gubernentur, absque eo quod generalibus ipsius Ordinis aut alijs statutis et consuetudinibus subiaceant, sed iis duntaxat, quae ab ipsis congregatis et definitorio edentur, subsint;

§ 3. Ac iusuper, quod eadem S. Gabrielis provincia illiusque fratres Discalceati huiusmodi omnibus et singulis litteris apostolicis, privilegiis et gratiis, tam spiritualibus quam temporalibus, concessis haecenus et imposterum concedendis a Sede Apostolicâ primodictis eorundem fratrum Discalceatorum alijs provinciis Hispaniarum et Indiarum, participant et gaudeant, tenore praesentium statuimus, decernimus et ordinamus.

§ 4. Mandantes propterea, in virtute

Concedit prout
in rubrica.

sanctae obedientiae, ac sub excommunicationis eo ipso absque aliâ declaratione incurrendae, suorum officiorum privationis, aliisque arbitrii¹ poenis, omnibus et singulis Ordinis et provinciae huiusmodi superioribus et subditis, cuiuscumque status, gradus et conditionis existant, ut praemissa omnia exacte et accurate exequantur et observent, et ab aliis exequi et observari curent aut faciant;

Decretum irritans.

§ 5. Ac decernentes praesentes litteras nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis seu nullitatis vitio aut intentionis nostrae vel alio quopiam defectu notari, impugnari, redargui, infringi, retractari, aut in ius vel controversiam adduci vel revocari posse, sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, et Sedis Apostolicae nuncios, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter indicandi et interpretandi facultate et auctoritate, indicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariis derogat.

§ 6. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac Ordinis et provinciarum huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel aliâ quavis firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eidem Ordini et provinciis, illorumque quibusvis superioribus, fratribus et personis, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, ac irritantibus et aliis decretis, in genere vel in specie, ac aliâs in contrarium praemissorum quomodolibet

¹ Male edit. Main. legit *arbitriis*; supplendum etiam esset *nostris* (R. T.).

bet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quavis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium et singulorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad effectum praemissorum specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 7. Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Transumptis credi mandat.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub anulo Piscatoris, die III octobris MDCXLIII, pontificatus nostri anno XXI.

Dat. die 3 octobris 1643, pontif. anno XXI.

DCCCVI.

Seminarium Praemonstratensium in civitate Coloniensi protectioni Congregationis de Propagandâ Fide subicitur¹.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

§ 1. Cum, sicut pro parte dilecti filii vicarii generalis provinciae Rhenanae Ordinis Praemonstratensium nobis nuper expositum fuit, ipse seminarium canonicorum regularium dicti Ordinis in civitate Coloniensi erectum sub protectione congregationis venerabilium fratrum nostro-

Petito vicarii generalis provinciae Rhenanae.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

rum S. R. E. cardinalium negotio Propagandae Fidei praepositorum suscipi plurimum desideret:

Subiectio, de qua in rubrica.

§ 2. Nos, eiusdem vicarii generalis votis in praemissis, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, et eum a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censes, supplicationibus eiusdem vicarii generalis nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de eiusdem congregationis consilio (attento quod canonici regulares Ordinis huiusmodi sub directione episcoporum curam suscipiant animarum, et quod alumni in dicto seminario instructi poterunt ad missiones in diversis locis Germaniae haeresi infectis ab eâdem congregatione destinari sine eius dispendio, cum Ordo praedictus multa habeat monasteria in locis haeticorum), seminarium praedictum protectioni dictae congregationis, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, perpetuo supponimus, ac eidem congregationi, ut illud sub suâ protectione suscipiat, iniungimus.

Derogatio contrariorum.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, Congregationis et Ordinis praedictorum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et

expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die x octobris MDCXLIII, pontificatus nostri anno XXI.

Dat. die 10 octobris 1643, pontif. anno XXI.

DCCCCVII.

Prohibitio auditoribus sacrae Rotae Romanae, ac eorum locatenentibus et studii adiutoribus, etc., ne rota sua vel suorum coadiutorum, et alia quae in Rotâ tractantur, cuiquam patefaciant¹.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii causarum palatii apostolici auditores, quod etiam in eorum primo ingressu in Rotâ praestent iuramentum de conservando secretum super omnibus et singulis quae in Rotâ occasione disputationis causarum dicuntur; tamen eorum vota sive suffragia in causis et controversiis quae in Rotae auditorio dissentiant, et alia quae earundem causarum eorumque tribunalis ratione inter se tractant et disputant, partibus litigantibus seu aliis patefiant; indeque grave eidem tribunali, auditoribusque, seu locatenentibus praedictis oritur et in dies magis oriri potest praedictum: nobis propterea dicti auditores humiliter supplicari fecerunt, ut desuper opportuno providere remedio de benignitate apostolicâ dignaremur.

Exordium.

§ 1. Nos igitur, ne metu evulgationis auditores praefati seu eorum locatenentes a proferendis libere votis seu suffra-

Rotae auditoribus prohibetur, ne vota sua et alia quae in Rotâ tractantur

¹ Auditores Rotae Romanae, quae servant in procedendo, et quod praestent iuramentum in ingressu officii, praescripta leguntur in Ioannis XXII Constitut. XLII *Ratio iuris*, tom. IV, pag. 317. Iisdem auditoribus Rotae Romanae multa indixit Paulus V in Const. cxciv (*al.* 139) *Universi agri*, tom. XII, pag. 58.

ir, cuiquam
atefaciant.

giis suis retrahantur seu retrahi possint, iustitiaeque administratio inde quoquo modo impediatur, quantum cum Domino possumus providere volentes, et singulares dictorum auditorum personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de nonnullorum Romanae Curiae praetorum super hoc negotio a nobis specialiter deputatorum consilio, quascumque Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum hac super re editas constitutiones innovantes, eisdem Rotae auditoribus, ac eorum locatenentibus nunc et pro tempore in perpetuum existentibus, ne propria cuiuslibet ipsorum vota sive suffragia, in quibusvis causis et controversiis quae in eorum auditorio pro tempore discutiuntur, ulli omnino personae utriusque sexus, ac cuiuscumque qualitatibus, conditionis, status, dignitatis et praesistentiae, etiam ecclesiasticae, et individuâ mentione dignae, praeterquam suis coadiutoribus, seu locatenentibus, suorumque studiorum unicis adiutoribus, ac alteri personae, cuius operâ quemlibet adiutorem¹ seu locumtenentem in studendo uti oportebit, directe vel indirecte, nutu, scripto, vel verbo, vel aliâs quomodolibet, sub quovis quantumvis colorato praetextu patefacere, aut ita loqui, ut ex eorum verbis de proprio vel suorum coadiutorum seu locatenentium suffragiis seu votorum tenoribus cognitio unquam haberi possit, nec etiam coadiutorum suorum vota sive suffragia cuiquam ullo modo patefacere, neque quinam ex ipsis votum sive suffragium

¹ Potius lege *auditoem* (n. r.).

tulerint, necne, significare directe vel indirecte quoquo modo, nec ea, quae tam in eorum auditorio et congressu, quam extra et ubique locorum inter ipsos, sive collegialiter, sive non collegialiter, dicta fuerint, sive causas aut controversias in eorum auditorio discussas, sive eorum tribunal et auditorium, sive personas litigantium seu informantium quomodolibet concernentia, cuiquam, ut praemittitur, propalare seu evulgare audeant vel praesumant, sub periurii et maioris excommunicationis latae sententiae (a quibus a nemine, etiam maiori poenitentiario, et quocumque alio facultatem absolvendi generalem, etiam vigore cruciatae, vel iubilaei, etiam anni sancti, etiam in solo foro conscientiae, habente, sed dumtaxat a nobis, et pro tempore existente Romano Pontifice, praeterquam in mortis articulo unquam absolvi possint) eo ipso absque aliâ declaratione incurrendis poenis, apostolicâ auctoritate, hac perpetuo valiturâ constitutione nostrâ, directe prohibemus et interdicimus. Ceterum iisdem auditoribus, ut dicere vel significare valeant difficultates ob quas resolutio in qualibet rotali discussione dilata seu quomodolibet impedita, seu rationes ac motiva ob quae illa facta fuerint, seu quae in causae discussione adducta fuerint, partibus contententibus sive colligantibus (tacito tamen illius seu illorum auditorum seu locatenentium nomine et cognomine etiam corresponsalium nuncupatorum, a quo seu a quibus difficultates praefatae excitatae, vel rationes ac motiva etiam a partibus contententibus seu colligantibus deducta, probata seu amplexa fuerint) permittimus.

§ 2. Quia vero valde inconveniens foret ea, quae per ipsos auditores seu locatenentes secreta teneri debeant, ab eorum studii adiutoribus publicari aut aliquo modo patefieri; idcirco singulis auditorum

Eorum studii
adiutoribus i-
dem adiungit.

et locatenentium praefatorum studii ut vocant¹ auditoribus, necnon alteri personae, cuius operâ quilibet eorundem, auditorum ac locatenentium pro tempore in studendo aliosque labores perferendo uti, ut supra dictum est, poterit, ne vota sive suffragia, tam suorum, quam aliorum auditorum ac locatenentium, aut si quid ex illis, quae, ut supra dictum est, in auditorio seu congressu dictorum auditorum tractata et dicta fuerint, aut quae resolutionem causarum et negotiorum, ut praefertur, impederint vel promoverint, quomodolibet resciverint, etiam minimum, ulli omnino personae, directe vel indirecte, verbo vel scripto, aut illa quoquo modo, ut praemittitur, patefacere, indicare et significare pariter audeant vel praesumant, sub poenis praefatis eo ipso incurrendis, modoque et formâ praemissis, itaut etiam in foro conscientiae solum a nobis et Romano Pontifice ut praefertur absolvi possint, similiter ex tunc, prout postquam praesens nostra constitutio ad eorum notitiam deducta fuerit, perpetuo prohibemus.

Eisdem iurare iubet, se observaturos eandem Constitutionem.

§ 3. Insuper, ut omnes et singuli auditores huiusmodi, praesentes quidem post huiusce nostrae constitutionem promulgationem, posterius vero antequam possessionem officii auditoris huiusmodi adipiscantur, in manibus pro tempore existentis S. R. E. cardinalis vicecancellarii, necnon dicti² auditores studii, scilicet unus adiutor pro quolibet auditore seu locutenente, et altera duntaxat persona cuius operâ dicti auditores et locatenentes in studendo ut praefertur utentur, in manibus suorum respective auditorum seu locatenentium sese hanc nostram constitutionem ad unguem observaturos iurent et iurare teneantur;

Quam ubi praecipit.

§ 4. Necnon ut quotannis in primâ

1 Legendum foret adiutoribus (R. T.).

2 Potius legi adiutores (R. T.).

Rotâ mensis octobris, quando ceterae constitutiones apostolicae dictum tribunal concernentes legi solent, etiam haec nostra constitutio cum illis legatur, ac ut eiusdem constitutionis copia in bibliothecis seu locis studii ordinarii auditorum praefatorum, ita ut ab omnibus quos illa concernit legi, nec illius ignorantia ab eis allegari queat, palam et loco conspicuo affigi et continuo affixa remanere debeat, volumus, statuimus et ordinamus.

§ 5. Praesentesque litteras et in eis contenta quaecumque nullo unquam tempore de subreptionis, obreptionis, aut nullitatis vitio, vel intentionis nostrae, aut alio quopiam defectu notari, impugnari, vel redargui, in ius vel controversiam revocari, vel ad terminos iuris reduci posse, sed illas semper validas, firmas et efficaces existere et fore, et ab omnibus, quos illae concernunt, perpetuo inviolabiliter observari.

§ 6. Sieque per quoscunque iudices ordinarios et delegatos, etiam praefatos auditores et locatenentes, et S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, et quosvis alios quacumque auctoritate fungentes, etiam poenitentiariorum, nunc et pro tempore existentes, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi ac interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, necnon easdem praesentes litteras intelligendas esse, prout iacent, decernimus: et, ut incursus censurarum et poenarum praefatarum aliquo modo non excusetur, ne eadem litterae per quemquam nisi per nosmetipsos et Romanos Pontifices successores nostros declarentur seu interpretentur, sub eisdem censuris et poenis eo ipso incurrendis, prohibemus.

Clausula sublatâ.

§ 7. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et syno-

Contraria remove!

dalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon dicti tribunalis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel aliâ quavis firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eidem tribunali et auditoribus, et aliis praefatis ceterisque quibuslibet, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et pluries innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum omnium et singulorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad effectum praemissorum, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub anulo Piscatoris, die XIX novembris MDCXLIII, pontificatus nostri anno XXI.

Dal. die 19 novembris 1643, pontif. anno XXI.

Anno a Nativitate Domini Iesu Christi MDCXLIII. indictione XI, pontificatus sanctissimi in Christo patris et D. N. D. Urbani divinâ providentiâ Papae VIII anno eius XXI, die vero XXIII mensis novembris, supradictae litterae apostolicae affixae et publicatae fuerunt in valvis basilicae Principis Apostolorum de Urbe, in acie Campi Florae, ac aliis locis solitis et consuetis Urbis, per me Camillum Frisonum, sanctissimi domini nostri Papae cursorem.

Pro domino magistro cursorum,
IOSEPH MAFFAEUS CURSOR.

DCCCVIII.

Confirmatio litterarum Pauli V et Gregorii XV de approbandis iis, qui ad curam animarum ecclesiarum parochialium de iure patronatus monacho-

Bull. Rom. - Vol. XV. 37

rum claustralium Ordinis sancti Benedicti provinciae Tarraconensis et regni Aragonum eliguntur¹.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

Provisionis nostrae debet provenire² subsidio, ut ius suum unicuique conservetur.

§ 1. Proinde nos tenorem³ quarundam litterarum in formâ Brevis felicis recordationis Gregorii Papae XV praedecessoris nostri in favorem dilectorum filiorum abbatum et monachorum claustralium Ordinis sancti Benedicti provinciae Tarraconensis et regni Aragonum emanatarum, et in secretariâ nostrâ ipsius Gregorii praedecessoris repertum⁴, de verbo ad verbum transcribi, et praesentibus annotari fecimus, pro eo quod huiusmodi tenore praedicti abbates et monachi se indigere nobis nuper significari fecerunt, qui quidem tenor talis est, videlicet:

Gregorius Papa XV,
ad futuram rei memoriam.

Aliâs a felicis recordationis Paulo Papa V praedecessore nostro emanarunt litterae tenoris subsequentis, videlicet:

Paulus Papa V, ad futuram rei memoriam. Ex iniuncto nobis desuper apostolicae servitutis officio ad ea, quae pro ecclesiarum⁵ praesertim regularium personarum quiete et tranquillitate statuta et declarata sunt, fovenda et conservanda, quantum in nobis est, libenter intendimus, ut, omnium querelarum et litium occasionibus amputatis, liberius Creatori nostro iuxta laudabilia eorum statuta famulentur. Nuper siquidem pro parte dilectorum filiorum abbatum

Exordium.

Refert litteras Gregori XV Papae, die VI februarii 1623 editas.

Quibus Gregorius litteris alias Pauli V recensentur quoad approbationem regularium ad curam animarum.

1 Ex regest. in Secret. Brev.
2 Male edit. Main. legit *praevenire* (R. T.).
3 Male ibid. legitur *tenore* (R. T.).
4 Potius legerem *reperatarum* (R. T.).
5 Potius lege *ecclesiasticarum* (R. T.).

et monachorum claustralium Ordinis sancti Benedicti provinciae Tarraconensis et regni Aragonum nobis expositum fuit, quod (licet alias per dilectos filios nostros S. R. E. cardinales super interpretatione decretorum Tridentini Concilii deputatos in eorum congregatione fuerit declaratum, parochialium ecclesiarum et regularium beneficiorum, quibus animarum cura incumbit, necnon viciarum perpetuarum monasteriis et aliis regularibus locis perpetuo unitarum, quae regularibus personis conferri, sive per seculares presbyteros et perpetuo vicarios regi et gubernari consueverunt, vacatione pro tempore occurrente, minime liceat¹ locorum Ordinariis edicta proponere et examen per concursum iuxta Concilii decretum sess. XXIV, cap. XVIII facere, sed satis tunc esse, ut regulares quidem personae ecclesiis praedictis praeficiendae a dilectis locorum Ordinariis examinentur et approbentur, seculares vero in vicariis et aliis beneficiis praedictis instituendi a superioribus regularibus dicti Ordinis nominentur, examen autem et approbationem ad dictos tantum Ordinarios, iuxta felicis recordationis Pii Papae V praedecessoris nostri constitutionem, pertinere) nihilominus nonnulli ex dictorum locorum Ordinarii provinciae et regni praedictorum, declarationi huiusmodi minime, ut par est, acquiescentes, et decretorum dicti Concilii verba ad eorum sensum et voluntatem trahentes, abbates et monachos praedictos in praemissis inquietare et desuper molestare ac eorum iuribus privare non verentur. Quare nos, honestis et iustis huiusmodi precibus inclinati, opportunitate praemissis remedium adhibere volentes, declarationi praedictae inhaerentes, eamque harum serie approbantes et confirmantes, omnibus archiepiscopis, episcopis et aliis locorum Ordinariis in

provincia et regno praedictis consistentibus praecipimus et mandamus, parochialibus et aliis ecclesiis, in quibus per praedicti Ordinis monachos animarum cura exercetur, et vicariis perpetuis parochialium ecclesiarum quibus pro earum cura seculares eligi et deputari consueverunt, monasteriis et aliis locis Ordinis eiusdem perpetuo unitis, pro tempore vacantibus, edicta proponere, et concursum iuxta dicti Concilii decretum minime de cetero facere praesumant, sed regulares Ordinis praedicti ac seculares clericos, ab eiusdem Ordinis abbatibus et monachis iuxta dictam constitutionem Pii V debito tempore nominandos, si ab ipsis idonei reperti fuerint, absque edictis et aliorum concursu in parochialibus ecclesiis et vicariis praedictis admittant et instituant, prout nos admittendos et instituendos esse decernimus. Insuper etiam volumus et mandamus, quod in parochialium ecclesiarum et beneficiorum curam animarum habentium, quae de eiusdem Ordinis iurepatronatu ecclesiastico exstiterint, et secularibus clericis conferri consueverint, earum vacatione quaecumque occurrente, quamvis per episcopos praedictos ad concursum et examen admitti possint alii ultra eos qui per eiusdem Ordinis abbates et monachos patronos erunt nominati, nequeant tamen per eosdem episcopos, si ad eos institutio et non ad alium pertineat, institui et ordinari, nisi illi tantum, qui, inter approbatos et ab examinatribus idoneos repertos, ab eiusdem Ordinis praefatis patronis digniores et magis idonei indicati et pro institutione recipienda eisdem episcopis praesentati fuerint¹; quod si institutio non ab ipsis episcopis, sed ab aliis fuerit facienda, tunc quidem soli episcopi ex dignis digniorem eligere debeant, sed non ante ab eo ad quem spectat institui possint, quam ab eisdem

¹ Legendum foret *licere* (R. T.).

¹ Aptius legeretur *fuerint* (R. T.).

patronis ei fuerint praesentati; sicque in praemissis per eosdem et alios quoscunque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, in quavis causâ et instantiâ, sublatâ eis et eorum quibuscumque quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, ubique indicari ac definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, et in provincialibus, synodalibus conciliis editis, statutis quoque et consuetudinibus ecclesiarum et monasteriorum praedictorum iuramento ac¹ confirmatione apostolicâ roboratis, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, sub² quibuscumque tenoribus et formis, in contrarium quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae, apud S. Marcum, sub annulo Piscatoris, die vi februarii mdcviii, pontificatus nostri anno iii.

Nunc autem volentes praesentis litteras autum ut par est effectum sortiri, supplicationibus abbatum et monachorum praedictorum nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de eorundem cardinalium consilio, dilectis filiis curiae causarum camerae apostolicae generali auditori, ac quibuscumque personis in dignitate ecclesiasticâ constitutis, in dictâ provinciâ existentibus, per praesentes committimus et mandamus, quatenus ipsi praesentis litteras, et in eis contenta quaecumque, ubi et quando opus fuerit, et quoties super hoc pro parte abbatum et monachorum praedictorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in praemissis efficaciae defensionis praesidio

assistentes, faciant auctoritate nostrâ eadem litteras ab omnibus, ad quos spectat, inviolabiliter observari, dictosque abbates et monachos illarum effectui et commodo pacifice frui et gaudere; non permittentes eos desuper a quoquam quavis auctoritate quomodolibet indebite molestari; contradictores quoslibet et rebelles per censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postpositâ, compescendo, legitimisque super hoc habendis servatis processibus, censuras ipsas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Non obstantibus felicis recordationis Bonifacii Papae VIII praedecessoris nostri de unâ et in concilio generali editâ de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate praesentium ad iudicium non trahatur, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon omnibus illis, quae in praesentis litteris concessa sunt non obstat, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xx maii mdcxxiii, pontificatus nostri anno iii.

§ 2. Ceterum, ut dictus tenor sic insertus omnimodam rei seu facti certitudinem faciat, volumus ut illud idem robur eandemque vim et eundem vigorem dictus tenor in iudicio vel alibi, ubicumque fuerit ostensus, in omnibus et per omnia habeat, quem haberent originales praedictae, ac illi pariter stetur, sicut eisdem litteris originalibus staretur, si forent exhibitae vel ostensae.

§ 3. Per praesentes autem nullum iniquum de novo acquiri volumus, sed antiquum tantummodo conservari.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xxiii novembris mdcxliii, pontificatus nostri anno xxi.

Dat. die 23 novembris 1643, pontif. anno xxi.

Hoc autem Gregorius XV auditori camerae exequendum commisit.

Urbanus vero huiusmodi litteras transcriptis fidem adhiberi mandat.

Clausula praeservativa.

¹ Coniunct. ac nos addimus (n. t.).

² Vocem sub nos addimus (n. t.).

DCCCIX.

*Suppressio Ordinis Ss. Barnabae
et Ambrosii ad Nemas¹.***Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.**

E. ordinis.

Quantum ornamenti et utilitatis prove-
nit Ecclesiae catholicae ex institutis cano-
nice religiosorum hominum ordinibus, ubi
ipsi in sanctitatis et iustitiae semitâ co-
ram Deo et hominibus ambulantes ceteris
honorum operum exemplo praelucere sa-
tagunt ad salutem, tantum ex adverso detri-
menti et scandali timendum est, quando²
ipsi religiosi, a praescriptâ sibi vivendi
normâ et verae virtutis viâ aberrantes, in
desidia aliorumque vitiorum praecipitia
foede dilabuntur, cum in eos, velut in
excelso christianae perfectionis monte col-
locatos, omnium oculi dirigantur. Unde
nos, qui gregi dominico praepositi sum-
mus ut iuxta verbum propheticum noxia
evellamus et destruamus utiliaque plan-
temus et aedificemus, in eam curam
peculiariter decet incumbere, ne oves
morbidae ceteras perniciosâ contagione
infectant.

Causae sup-
pressionis
caendae.

§ 1. Cum itaque nobis liquido consti-
terit et constet, dilectos filios fratres Or-
dinis Ss. Barnabae et Ambrosii ad Ne-
mus professores nec monitionibus nec
obsecrationibus aut correctionibus flecti
potuisse, ut remedia salutaria reciperent,
alieni studio ad Ecclesiae Dei utilitatem in-
cumberent, aut futurae virtutis, licet diu-
tius expectatos, specimen ostenderent, sed
fere omnes, a propositae sibi vitae prae-
scripto aberrantes, cultus divini et regu-
laris disciplinae omni curâ et observantiâ
reiectâ, in votorum transgressione assue-
tos, impenitentes et incorrigibiles in pro-
fundum malorum iam esse delapsos, habitâ
super praemissis et aliis eorum crimini-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.² Male edit. Main. legit *quod pro quando* (n. t.).

bus et excessibus per nonnullos dilectos
filios nostros S. R. E. cardinales ac Ro-
manae curiae praelatos a nobis desuper
deputatos maturâ, diligenti ac diutinâ
deliberatione, de eorundem cardinalium
et praelatorum consilio,

§ 2. Motu proprio, ac ex certâ scien-
tiâ nostrâ, ac de apostolicae potestatis
plenitudine, harum serie extinguimus,
supprimimus et abolemus Ordinem prae-
fatum fratrum Ss. Barnabae et Ambrosii
ad Nemas, unâ cum omnibus eius offi-
ciis et dignitatibus generalatus, vicarii
generalis, procuratoris generalis, provin-
cialium, priorum et si qua¹ sunt alia
eiusdem Ordinis officia et ministeria; pri-
vamusque generalem, vicarium et procu-
ratorem generalem, ac ceteros omnes
eiusdem Ordinis professos, modo existen-
tes, eorum dignitatibus, administrationi-
bus, officiis et beneficiis ecclesiasticis, cum
curâ et sine curâ, necnon domibus, con-
ventibus et bonis immobilibus, mobilibus
et semoventibus, ubicumque existentibus,
ac ipsorum omnium administratione et
possessione, tam in spiritualibus quam
in temporalibus, necnon omnibus iuribus
et actionibus ad eos quomodolibet spe-
ctantibus et pertinentibus.

§ 3. Praeterea omnia eiusdem Ordinis
statuta, consuetudines et decreta, etiam
iuramento, confirmatione apostolicâ, vel
quavis firmitate aliâ roborata², privilegia
quoque, indulta generalia, vel specialia,
quibuscumque concepta sint formulis,
necnon irritantibus aliisque decretis et
vinculis roborata, quorum omnium teno-
res praesentibus haberi volumus pro ex-
pressis, revocamus.

§ 4. Ac insuper eisdem fratribus tol-
linus omnem facultatem, usum et aucto-
ritatem generalia, provincialia et alia
capitula, congregationes seu dietas quo-

Suppressio, de
qua in rubrica.Ad hoc etiam
omnia decreta
et constitutio-
nes eiusdem Or-
dinis irritat.Eisdemquo
fratribus capi-
tula convocandi
facultatem tol-
lit.¹ Edit. Main. legit *quae* (n. t.).² Male edit. Main. legit *roboratis* (n. t.).

cumque praetextu vel quaesito colore convocandi seu celebrandi.

§ 5. Omnesque fratres eiusdem Ordinis, qui ad praesens reperiuntur professi, curae, regimini, gubernio atque omnimodae iurisdictioni, visitationi et correctioni Ordinariorum supponimus, dando eisdem Ordinariis facultatem fratres in propriis diocesis existentibus in uno aut pluribus conventibus cuicumque diocesis nunc et pro tempore collocandi et removendi, prout eis in Domino magis videbitur expedire, reservatâ tamen eisdem fratribus facultate transeundi ad quancumque aliam religionem, etiam laxiorem, a Sede Apostolicâ approbatam, petita tamen prius et obtentâ desuper a venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositis debitâ licentiâ, eos autem, qui professionem nondum emiserunt, et novitii existunt, detracto eis per locorum Ordinarios religionis habitu, ex professorum consortio et domibus expelli et ad proprias domos remitti volumus.

§ 6. Ac iisdem fratribus prohibemus, ne imposterum quemquam expulsum, aut alium quencumque, etiam voveatum, ad habitum seu professionem eiusdem Ordinis recipiant vel admittant, aut novos conventus, domos seu loca regularia recipiant, vel acquirant, aliâs eorum receptio et professio nulla sit et invalida ad quencumque effectum, et nec in genere nec in specie obliget ad religionem, novorumque conventuum, domorumque, seu locorum receptiones et acquisitiones viribus et effectu careant; et contrafacientes excommunicationis sententiam, a qua non nisi a nobis et pro tempore existente Romano Pontifice praeterquam in mortis articulo absolvi possint, eo ipso et absque aliâ declaratione incurrant.

§ 7. Ceterum, intendentes divino cultui,

ecclesiisque, conventibus, domibus, ceterisque locis et bonis per huiusmodi suppressionem vacantibus prospicere et providere¹, omnia beneficia ecclesiastica cum curâ et sine curâ, necnon ecclesias, conventus, domos, loca, praedia et bona immobilia, mobilia et semoventia, suppellectilem, tam sacram quam profanam, res, actiones et iura quaecumque ad Ordinem praefatum quomodolibet spectantia et pertinentia, eorumque administrationem et dispensationem, debitis eorum supportatis oneribus, quibus nullo modo derogare intenditur, curae, regimini, gubernio, administrationi et dispensationi Ordinariorum, in quorum diocesi sunt sita, reservamus, cum intrascriptis conditionibus, et non aliâs, aliter, nec alio modo, ut de eorum fructibus et redditibus necessaria ad victum et vestitum professorum in Ordine sic ut praemittitur per nos tenore praesentium suppresso remanentium proportionabiliter prius subministrare teneantur; tunc, si quid supererit, portiones insuper professorum pro tempore decedentium vel ad aliam transeuntium (relictis iis quae ad victum et vestitum superstitum atque alia onera ipsis imposita subeunda, ac² manutentioni ecclesiarum, conventuum, domorum, terrarum, praediorum, seu aliorum bonorum, eorumque fructuum et reddituum recollectioni et exactioni fuerint necessaria) in usus pios locorum cuiuscumque diocesis, ubi conventus ipsi et bona ut supra sunt sita, per eosdem locorum Ordinarios applicentur; de ecclesiis autem, conventibus, domibus, locis, bonis tam mobilibus quam immobilibus et semoventibus, suppellectile sacrâ vel profanâ, iuribus et actionibus supradictis, cum nulli vel pauci erunt eiusdem Ordinis professi superstitibus, iidem Ordinarii, quisque in pro-

cia et bona per eosdem fratres possessa necessarias capit provisiones.

Quos Ordinarios visitationi subiecit.

Cum facultatibus eisdem Ordinariis oppositis.

Nonnullaque prohibet et decrevit circa eosdem fratres.

Circa benefi-

¹ Subde verbum *volentes* (R. T.).

² Coniunct. *ac* nos addimus (R. T.).

priâ diocesi tantum, ad usus pios, ut supra, disponere quidem possint, sed eorum dispositiones et applicationes suum non sortiantur effectum, donec a nobis et pro tempore existente Romano Pontifice, habitâ prius relatione dictis cardinalibus negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositis, confirmationem obtinuerint; alias eorum dispositiones, applicationes et provisiones nullae sint et invalidae.

Clausulas apostolice.

§ 8. Decernentes praesentes litteras, etiam ex eo quod superiores et alii fratres dicti suppressi Ordinis et ceteri quicumque in praemissis interesse habentes, seu habere quomodolibet praetendentes, illis non consenserint, nec ad ea vocati et auditi fuerint, nullo unquam tempore de subreptionis, obreptionis, nullitatis aut invaliditatis vitio, seu intentionis nostrae, aut alio quovis defectu, etiam quantumvis magno, inexcogitato et substantiali, sive etiam ex eo quod in praemissis seu eorum aliquo solemnitates, et quaevis alia servanda et adimplenda, servata et adimpleta non fuerint, aut ex quocumque alio capite a iure vel facto aut statuto vel consuetudine aliquâ resulante, seu etiam enormis, enormissimae et totalis laesionis, aut quocumque alio colore, etiam in corpore iuris clauso, seu occasione vel causâ, etiam quantumvis iustâ, rationabili et privilegiatâ, etiam tali quae ad effectum validitatis praemissorum necessario exprimenda foret, aut quod de voluntate nostrâ huiusmodi et aliis superioribus expressis seu relatis nihil ullibi appareret, seu aliter probari posset, notari, impugnari, invalidari, retractari, in ius vel controversiam revocari, aut ad terminos iuris reduci, vel adversus illas restitutionis in integrum, apertitionis oris, reductionis ad viam et terminos iuris, aut aliud quodcumque iuris, facti, gratiae vel iustitiae remedium impetrari, seu quo-

modolibet concessio quocumque uti seu se iuvare in iudicio vel extra posse, neque ipsas praesentes sub quibusvis similibus vel dissimilibus gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, aut aliis contrariis dispositionibus pro tempore quomodolibet faciendis comprehendendi, sed semper ab illis exceptas, perpetuoque validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac per omnes et singulos ad quos spectat et quomodolibet spectabit in futurum inviolabiliter observari,

§ 9. Sicque et non aliter in praemissis omnibus et singulis per quoscumque indices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos et nuncios, ac alios quavis auctoritate et potestate fungentes, in quavis causâ et instantiâ, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Et ita ab omnibus iudicari decernit.

§ 10. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, etiam in conciliis generalibus editis, ac, quatenus opus sit, regulâ nostrâ de non tollendo iure quaesito, necnon dicti suppressi Ordinis, illiusque conventuum, ac ecclesiarum illi quomodolibet unitarum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis eidem Ordini, illiusque superioribus, fratribus et personis quibuslibet, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis et decretis, in genere vel in specie,

Obstantia tollit.

aut aliàs in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficiente derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium et singulorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ II. Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ulique habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die II decembris MDCXLIII, pontificatus nostri anno XXI.

Dat. die 2 decembris 1643, pontif. anno XXI.

DCCCX.

Indulgentia plenaria in forma iubilaei ad divinam opem implorandam in almâ Urbe concessa¹.

— Urbanus Papa VIII.

Dilectis filiis clero et populo Romano, ac aliis christifidelibus, salutem et apostolicam benedictionem.

Suscitatis iam pridem in universo fere orbe christiano gravibus bellorum procellis, tranquillitatem publicis privatisque

precibus a Deo postulare non destitimus, sed voti compotes hactenus fieri non potuimus, immo gliscente in dies armorum tempestate verendum est, ne graviora divinae iustitiae assiduis populorum peccatis irritatae flagella praesentes calamitates subsequantur. Diffidere tamen non debemus de immensâ Domini clementiâ, cuius miserationes super omnia opera eius; visitat enim in virgâ ferreâ iniquitates hominum, sed misericordiae suae non obliviscitur. Ideo corde contrito et humiliato opem eius iterum imploremus, eamque cum fiducia deprecemur, ut statuere dignetur procellam in auram, unde optatae pacis serenitas christifidelibus effulgeat. Hoc autem ut fructuosius et maiori cum spiritus ardore peragatur, ex veteri Ecclesiae Romanae omnium matris et magistrae more, eiusdem Ecclesiae thesauros, quorum dispensatores a Domino constituti sumus proferre et erogare decrevimus.

§ I. Itaque, de omnipotentis Dei misericordiâ ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius auctoritate confisi, ex illâ ligandi atque solvendi potestate, quam vobis Dominus, meritis minime suffragantibus, contulit, universis et singulis christifidelibus in almâ Urbe degentibus, qui tribus sollemnibus processionibus diebus infra proximam vel immediate sequentem hebdomadam, a dilecto filio nostro in eadem Urbe vicario in spiritualibus generali vel eius vicesgerente designandis, uni videlicet ad ecclesiam S. Ioannis Lateranensis, et alteri ad Principis Apostolorum, ac tertiâ ad S. Mariae Maioris basilicas per universum clerum Romanum agendis, sive earum alteri, interfuerint, vel qui in alterâ ex dictis hebdomadis ecclesias et basilicas praedictas seu earum alteram semel saltem devote visiterint, ibique pias ad Deum preces pro pace universali, christianorum principum

Indulgentia plenaria opera hic praescripta peragentibus conceditur.

Transumptis fides adhiberi mandat.

Exordium.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

concordiâ, haeresum extirpatione, et sanctae matris Ecclesiae exaltatione, praesentibusque eius necessitatibus effuderint, ac confessi et sacrâ communione infra easdem duas hebdomadas refecti fuerint, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem misericorditer in Domino concedimus.

Facultas eligendi sibi confessarium, quia casibus reservatis, etc., absolvat.

§ 2. His praeterea, qui quartâ et sextâ feriis ac sabbato alterius¹ ex hebdomadis praefatis ieiunaverint, licentiam concedimus et facultatem damus, ut possint sibi ad hunc effectum eligere quemcumque presbyterum confessarium, tam secularem quam cuiusvis Ordinis regularem, ex approbatis a praedicto vicario generali, qui eos ab omnibus excommunicationis, suspensionis et aliis ecclesiasticis sententiis et censuris, a iure vel ab homine, quavis causâ latis seu inflictis, necnon ab omnibus peccatis, excessibus, criminibus et delictis, quantumvis gravibus et enormibus, etiam locorum Ordinariis, sive nobis et Sedi Apostolicae, etiam in litteris die Coenae Domini legi solitis contentis, et aliâs per quascumque nostras aut Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum constitutiones (quarum tenores praesentibus haberi volumus pro expressis) quomodocumque reservatis, in foro conscientiae, et hac vice tantum, non tamen a crimine haeresis, absolvere et liberare valeat, et insuper vota quaecumque (religionis et castitatis exceptis) in alia pia et salutaria opera commutare, iniunctâ tamen eis et eorum cuilibet in supradictis omnibus casibus poenitentia salutari, aliisque eiusdem confessarii arbitrio iniungendis.

Regulares, aliquo impedimento detenti quo pacto huiusmodi indulgentiam communi valeant.

§ 3. Regularibus autem personis utriusque sexus in claustris perpetuo degentibus, necnon aliis quibuscumque tam laicis quam ecclesiasticis secularibus et regu-

laribus in carcere existentibus, vel aliquâ corporis infirmitate seu alio quocumque impedimento detentis, qui supra expressa vel eorum aliqua praestare nequiverint, ut confessarius, quem, ut supra, elegerint, praedicta omnia et singula vel eorum aliqua in alia pietatis opera commutare possit, pariter concedimus et indulgemus.

§ 4. Non intendimus autem per praesentes super aliquâ irregularitate publicâ vel occultâ, notâ, defectu, incapacitate seu inhabilitate quoquo modo contractâ dispensare vel aliquam facultatem tribuere dispensandi seu habilitandi et in pristinum statum restituendi, etiam in foro conscientiae.

Quae facultas confessariorum non extenditur ad dispensationem irregularitatis.

§ 5. Neque etiam easdem praesentes iis, qui a nobis et Sede Apostolicâ vel aliquo praelato seu iudice ecclesiastico excommunicati, suspensi, interdicti seu aliâs in sententias et censuras incidisse declarati vel publice denunciati fuerint, nisi infra tempus ut supra praefixum satisfecerint, aut cum partibus concordaverint, ullo modo suffragari posse aut debere.

Neque ad absolutionem excommunicationum.

§ 6. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, praesertim quibus facultas absolvendi in certis tunc expressis casibus ita Romano Pontifici pro tempore existenti reservatur, ut nec etiam similes vel dissimiles indulgentiarum et facultatum huiusmodi concessionibus, nisi de illis expressa mentio aut specialis derogatio fiat, cuiquam suffragari queant, ac quorumcumque Ordinum, congregationum sive institutorum regularium, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eisdem Ordinibus et congregationibus atque institutis quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi

Derogatio contrariorum.

¹ Aptius legeretur *alterutro* (R. T.).

de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro sufficienter expressis, ac formam eorum traditam pro servatâ habentes, hac vice specialiter, nominatim et expresse, ad effectum praesentium, derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xii decembris MDCXLIII, pontificatus nostri anno xxi.

Dat. die 12 decembris 1643, pontif. anno xxi.

DCCCXI.

Mandat nuncio apostolico Coloniae, ut ad civitatem Monasteriensem se conferat, pacisque tractatibus adsit¹.

Venerabili fratri episcopo Neritonensi, nostro et Apostolicae Sedis, ad tractum Rheni et inferioris Germaniae partes nuncio,

Urbanus Papa VIII.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

Mandatum
prout in rubrica.

Cum, sicut accepimus, civitas Monasteriensis in Vestphaliâ, quo conveniatur, pro tractandâ inter charissimos filios nostros Ferdinandum regem Romanorum in imperatorem electum ac utrumque regem aliosque principes christianos pace, destinata sit, et ideo dilectus filius noster Martinus² S. Angeli in Foro Piscium diaconus cardinalis Ginettus nuncupatus (quem aliâs ad eodem Ferdinandum regem in imperatorem electum ac utrumque regem necnon ad alios reges et dilectos filios nobiles viros, respublicas, aliosque principes maioris potentiae, co-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Legendum foret, ut alibi, *Martius* (R. T.).

rumque regna, provincias, dominia et loca eis adiacentia, ceteraque, ad quae eundem Martinum cardinalem declinare contigisset, nostrum et Apostolicae Sedis de latere legatum constituimus, ut tractatibus pacis huiusmodi nostro nomine et seu uti mediator interveniret) ad praedictam civitatem Monasteriensem, ut tractatibus dictae pacis ut praefertur interveniat, propediem profecturus sit: nos, ut interim, donec ipse Martinus cardinalis illuc appulerit, non desit qui tractatibus huiusmodi nostro nomine interveniat, pro ingenti quo tenemur stabiliendae pacis praedictae desiderio, providere volentes, ac de fraternitatis tuae fide, prudentiâ et in gravibus rebus agendis dexteritate plurimum in Domino contisi, motu proprio, ac ex certâ scientiâ maturâque de liberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, eidem fraternitati tuae per praesentes committimus et mandamus, ut ad praedictam civitatem Monasteriensem te conferas, ac tractatibus pacis praedictae nostro nomine et seu uti mediator intervenias, teque interponas, donec et quousque dictus Martinus cardinalis legatus ad eandem civitatem appulerit. Nos enim tibi ad praemissa necessariam et quomodolibet opportunam facultatem earundem tenore praesentium concedimus et impertimur. In contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xxiii decembris MDCXLIII, pontificatus nostri anno xxi.

Dat. die 23 decembris 1643, pontif. anno xxi.

DCCCXII.

Prohibitio extrahendi libros ex bibliothecis et paramenta ex sacristiis domorum regularium provinciae Granatensis Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci Recollectorum nuncupatorum.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

In iis, quae ad tuenda conservandaque bona et iura religiosorum Ordinum quorumcumque pertinere noscuntur, auctoritatem nostram libenter interponimus, prout in Domino conspicimus salubriter expedire.

Supplicatio.

§ 1. Cum itaque, sicut dilecti filii fratres Ordinis Minorum sancti Francisci Recollectorum nuncupati provinciae Granatensis nobis nuper exponi fecerunt, in conventibus eorundem fratrum dictae provinciae sacristiae et bibliothecae extent, quarum ornamenta et libri partim ex eleemosynis personarum secularium empti, partim a diversis benefactoribus et piis particularibus personis donata fuerunt, ut illis mediantibus iidem fratres Recollecti commode litteris operam dare et divino cultui decenter vacare possint; per dilectos autem filios ministros generales, provinciales et alios superiores Ordinis et provinciae huiusmodi e dictis sacristiis et bibliothecis nonnulli libri et ornamenta huiusmodi, sub eo quod illa non necessaria aut duplicata sint, aut sub quibusvis aliis coloribus et praetextibus, extrahantur, aut permutanda, vel aliis conventibus fratrum Observantium, vel monialium eiusdem Ordinis danda seu vendenda, exindeque personis secularibus, quae dictis conventibus seu illorum sacristiis et bibliothecis libros et ornamenta huiusmodi dederunt, non leve scandalum, ipsis vero fratribus Recollectis et eorum conventibus notabile praecidium inferatur:

§ 2. Idcirco nos, librorum et ornamentorum sacristiarum et bibliothecarum conventuum dictae provinciae conservationi et manutentioni, quantum nobis ex alto conceditur, prospectum esse cupientes, eosdemque fratres exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et

eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus illorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de congregationis super negotiis dicti Ordinis deputatae voto,

§ 3. Quod de cetero nullus, sive generalis, sive provincialis minister, nullus visitator, nec alius quivis superior dicti Ordinis et provinciae huiusmodi e sacristiis et bibliothecis conventuum eorundem fratrum Recollectorum dictae provinciae ulla paramenta et ornamenta ecclesiastica, vasa, vascula, patenas, calices et quaecumque aliam sacram et profanam suppellectilem, necnon quaevis libros, quaternaria, monumenta et folia, sive impressa, sive manuscripta, tam haecenus donata, empti, seu alias quomodolibet assignata, quam de cetero donanda, emenda et assignanda respective amovere, asportare, tollere, distrahere, cuiquam commodare, seu amoveri, asportari, tolli, distrahi, aut commodari facere, vel consulere, aut ut illa amoveantur, asportentur, tollantur, distrahantur, aut commodentur permittere ullatenus unquam possit, audeat, seu praesumat, in virtute sanctae obedientiae, ac sub excommunicationis latae sententiae ipso facto absque alia declaratione per contravenientes incurrendae, a qua nonnisi a Romano Pontifice praeterquam in mortis articulo constitutus absolvi possit, necnon privationis vocis activae et passivae poenis, tenore praesentium interdicimus et prohibemus.

§ 4. Quocirca venerabilibus fratribus archiepiscopis, episcopis, ac dilectis filiis eorum officialibus, sive vicariis in spiri-

Prohibet prout in rubrica.

Exequutores deputat.

tualibus generalibus, necnon prioribus, ac parochialium ecclesiarum rectoribus, ac beneficiatis quibuscumque locorum, in quibus conventus huiusmodi consistunt et consistent, et in quibus in praemissis contraveniri contigerit, per praesentes committimus et mandamus, quatenus ipsi, per se, vel alium, seu alios, praesentes litteras, et in eis contenta quaecumque, ubi et quando opus fuerit, ac quoties pro parte eorundem fratrum Recollectorum huiusmodi dictae provinciae aut alicuius eorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, ac eis in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostrâ praesentes litteras, et in eis contenta quaecumque, per eos ad quos spectat et pro tempore spectabit in futurum perpetuo firmiter et inviolabiliter observari, illasque debitas exequutioni demandari; contradictores quoslibet et rebelles per sententias, censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postpositâ, compescendo, legitimisque super his habendis servatis processibus censuras et poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando; invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Contrariis
derogat.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac Ordinis et provinciae huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel aliâ quavis firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, quibusvis dicti Ordinis et provinciae superioribus, fratribus et personis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio

sen quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 6. Volumus autem, quod praesentis prohibitionis copia in valvis sacristiarum et bibliothecarum conventuum dictae provinciae Ordinis huiusmodi respective, aut in aliquo alio illarum perspicuo loco, unde ab omnibus cerni possit, continuo affixa remaneat, quodque praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Transumptis
credi mandat.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xxiii decembris mdcxliii, pontificatus nostri anno xxi.

Dat. die 23 decembris 1643, pontif. anno xxi.

DCCCXIII.

Nonnulla statuuntur circa concessionem agrorum ad ecclesias spectantium in regno Corsicae in emphyteusim perpetuam et reductionem decimarum novarium¹.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Nuper pro parte dilectorum filiorum nobilium virorum ducis et gubernatorum Reipublicae ianensis nobis expositum fuit, in regno Corsicae, quod Respublica praedicta possidet, spectare ad ecclesias, beneficia et varia loca pia

Motiva Con-
stitutionis fa-
ciendae.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

multa terrena hactenus inculta in diversis
petiis ut plurimum divisa, ac paludosa,
vaporibusque et sentietis aspera, ex qui-
bus nulla ecclesiis, beneficiis et locis piis
huiusmodi ab immemorabili tempore pro-
venit utilitas; quae, si personis laicis illa-
rum partium in emphyteusim perpetuam
concederentur, successu temporis ad cul-
turam, cura ecclesiarum, beneficiorum et
locorum piorum praefatorum evidenti uti-
litate, redigerentur: ac insuper eodem in
regno multa terrena ad personas secula-
res pertinentia existere, quae ad culturam
redigi publicae utilitatis interesset, si ab
ecclesiis decimae novalium non perciper-
rentur, vel saltem ipsae decimae novalium
ad modicam summam reducerentur.

§ 2. Nobis propterea eorundem ducis,
ac gubernatorum nomine fuit humiliter
supplicatum, ut in praemissis opportune
providere ac ut infra indulgere de beni-
gnitate apostolicâ dignemur.

§ 3. Nos igitur, qui ecclesiarum, be-
nificiorum, locorumque piorum quorum-
libet commodis et utilitati iuxta creditum
nobis a Domino apostolicae servitutis of-
ficium iugiter invigilamus, ducis guber-
natorumque praedictorum votis hac in re
favorabiliter annuere volentes, eorumque
singulares personas a quibusvis excom-
municationis, suspensionis et interdicti,
aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris
et poenis, a iure vel ab homine, quavis
occasione vel causâ latis, si quibus quo-
modolibet inmodatae existunt, ad effectum
praesentium dumtaxat consequendum, ha-
rum serie absolventes et absolutas fore
censentes, huiusmodi supplicationibus in-
clinati, ex voto particularis congregationis
nonnullorum Romanae curiae praefatorum
ad examinandum negotium huiusmodi a
nobis deputatae, quoad bona inculta prae-
fata ad ecclesias, beneficia et loca pia
in dicto regno ut praefertur spectantia,
quorum valor in proprietate centum scuta

monetae Romanae non excedet dumtaxat
respectu cuiuslibet ecclesiae, beneficii,
vel loci pii praedictorum, ut episcopi et
Ordinarii locorum praefati regni in suis
respective dioecesibus, respectu bonorum
ad eorum ecclesias spectantium, possint
per semetipsos (quatenus tamen tendat in
evidentem ecclesiarum suarum utilitatem,
super quo eorum conscientiam oneramus
dare), respectu vero aliarum ecclesiarum,
beneficiorum et locorum piorum (constito
eis quod in evidentem utilitatem dictarum
ecclesiarum et beneficiorum ac locorum
piorum concessionem faciendae cessurae
sint) possint huiusmodi ecclesiarum et
beneficiorum locorumque piorum recto-
ribus sive administratoribus concedere
licentiam dandi illa bona, praedictum va-
lorem centum scutorum monetae roma-
nae in proprietate non excedentia respec-
tu cuiuslibet ecclesiae, beneficii vel loci
pii praedictorum, in emphyteusim perpe-
tuam sub anno canone conveniendo, et-
iam ad extraneos transitoriam¹ (ita tamen,
ut in publicis desuper vigore licentiae
huiusmodi conficiendis instrumentis ap-
ponatur pactum de renovando emphyteu-
sim huiusmodi singulis viginti novem an-
nis cum aliquâ recognitione sub poenâ
caducitatis, ac cum hoc ut in omnibus
casibus alienationum et respective reno-
vationum, in quibus de iure solvitur lau-
demium, illud non excedat duplum quin-
quagesimae, habitâ ratione valoris bono-
rum de praesenti iuxta aestimationem a
perito, per eosdem episcopos seu Ordina-
rios locorum respective deputando, an-
tequam ad huiusmodi concessionem deve-
niatur faciendam, et in actis ad perpetuam
memoriam redigendam, etiamsi postmo-
dum ob subsequutam meliorationem valor
esset longe maior, necnon ut, in casu
absentiae a regno praefato vel minorita-

¹ Forsan legendum *transituram* (R. T.).

N. 1644
1644
1644

Per hanc fa-
cultatem tribuit
Ordinarius. Do-
na et loca pia
in emphyteusim
concedendi.

tis emphyteutae, non incuratur caducitas ob non solutionem canonis, sed tamen licitum sit ecclesiis et aliis locis piis huiusmodi agere ad solutionem canonum viâ exequivâ coram Ordinariis locorum);

Decima-que
diminuti ratio-
e trium pro
centenario.

§ 4. Ac insuper, quod decimae novallium (illorum videlicet terrenorum, ad personas seculares et loca secularia pertinentium, quae in regno praedicto deinceps ex incultis ad culturam vigore praesentium litterarum rediguntur) non nisi ad rationem trium pro centenario et anno solvantur, sine tamen aliquo praedictio solutionis ante quarum¹ decimarum ratione bonorum haecenus ad culturam redactorum (ita quod illorum cultura nullatenus deseratur, et decimae pro illis debita omnino et integre solvantur ut prius, vel, quatenus deseratur vel diminuatur cultura, aut in aliquâ minori quantitate solvatur², praesens gratia non suffragetur deserentibus sive minuentibus culturam, seu integram decimam ut prius non solventibus, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, concedimus et indulgemus.

Et non aliâs
ab omnibus iu-
dicari vult.

§ 5. Sicque et non aliter in praemissis per quoscunque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari³.

Derogat con-
trariis.

§ 6. Non obstantibus felicis recordationis Pauli II et aliorum Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum de rebus Ecclesiae non alienandis, seu ultra triennium non locandis, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, ecclesiarum aliorumque locorum piorum huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel

¹ Pro ante quarum legerem antiquarum (R. T.).

² Subintellige decima (R. T.).

³ Deest verbum decernimus (R. T.).

quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XIX ianuarii MDCLIV, pontificatus nostri anno XXI.

Dat. die 19 ianuarii 1644, pontif. anno XXI.

DCCCXIV.

Indulgentiae in forma iubilaci, superius in Constit. DCCCX concessae, innovatio pro duabus proximis hebdomadis¹.

Urbanus Papa VIII.

Dilectis filiis clero et populo Romano, ac aliis christifidelibus, salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Nuper, ut christifideles huius aemae Urbis nostrae ad implorandam communibus precibus opem divinam in praesentibus reipublicae christianae calamitatibus magis incitarentur, nos, per nostras in simili formâ Brevis die XII decembris proxime praeteriti expeditas litteras, universis et singulis christifidelibus in dictâ Urbe degentibus, qui tribus solemnibus processionibus, diebus infra tunc proximam vel immediate sequentem hebdomadam a dilecto filio nostro in eadem Urbe vicario in spiritualibus generali seu eius vicesgerente designandis, uni videlicet ad ecclesiam S. Ioannis Lateranensis, et alteri ad Principis Apostolorum, ac tertiæ ad S. Mariae Maioris basilicas per universum clerum Romanum agendis, sive earum alteri, interfuissent, vel qui in alterâ ex dictis hebdomadis ecclesias et basilicas praedictas seu earum alteram semel saltem devote visitavissent, ibique pias ad Deum preces pro pace universali, christianorum principum concordia, haeresum extirpatione, et sanctae Matris Ecclesiae exaltatione, praesentibusque eius neces-

Refert litte-
ras superius e-
manatas sub die
XII decembris
anni proximo
praeteriti.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

sitatibus effudissent, ac confessi et sacrâ communionem infra easdem duas hebdomadas refecti fuissent, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem misericorditer in Domino concessimus. Iis praeterea, qui quartâ et sextâ feriis ac sabbato alterius¹ ex hebdomadis praefatis ieiunavissent, licentiam concessimus et facultatem dedimus, ut possent sibi ad hunc effectum eligere quemcumque presbyterum confessarium, tam secularem quam cuiusvis Ordinis regularem, ex approbatis a praedicto vicario generali, qui eos ab omnibus excommunicationis, suspensionis et aliis ecclesiasticis sententiis, censuris, a iure vel ab homine, quavis causâ latis seu inflictis, necnon ab omnibus peccatis, excessibus, criminibus et delictis, quantumvis gravibus et enormibus, etiam locorum Ordinariis, sive nobis et Sedi Apostolicae, etiam in litteris die Coenae Domini legi solitis contentis, et aliâs per quascumque nostras aut Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum constitutiones, quarum tenores haberi volumus pro expressis, quomodo-cumque reservatis, in foro conscientiae et eâ vice tantum (non tamen a crimine haeresis) absolvere et liberare valeret; et insuper vota quaecumque (religionis et castitatis exceptis) in alia pia et salutaria opera commutare, iniunctâ tamen eis et eorum cuilibet in supradictis omnibus casibus poenitentia saluari, aliisque eiusdem confessarii arbitrio iniungendis; regularibus autem personis utriusque sexus in claustris perpetuo degentibus, necnon aliis quibuscumque, tam laicis quam ecclesiasticis secularibus et regularibus in carcere existentibus, vel aliquâ corporis infirmitate seu alio quocumque impedimento detentis, qui supra expressa vel eorum aliqua praestare nequiverint, ut confes-

sarius, quem ut supra elegissent, praedicta omnia et singula vel eorum aliqua in alia pietatis opera commutare posset, pariter concessimus et indulgimus. Nolumus autem per praedictas nostras litteras super aliquâ irregularitate, publicâ vel occultâ, notâ, defectu, incapacitate, inhabilitate quoquomodo contractâ dispensare, vel aliquam facultatem tribuere dispensandi seu habilitandi, et in pristinum statum restituendi, etiam in foro conscientiae, neque etiam easdem litteras iis, qui a nobis et Apostolicâ Sede vel aliquo praelato seu iudice ecclesiastico excommunicati, suspensi, interdicti, seu aliâs in sententias et censuras incidisse declarati vel publice denunciati fuissent, nisi infra tempus ut supra praefixum satisfecissent, aut cum partibus concordavissent, ullo modo suffragari posse aut debere, et aliâs prout in praefatis nostris litteris, quarum tenores praesentibus haberi volumus pro expressis, uberius continetur.

§ 2. Nunc vero, durantibus eisdem calamitatibus preces in eâdem Urbe iterari cupientes, universis christifidelibus praefatis, qui infra proximam vel immediate sequentem hebdomadam ecclesiam et basilicas praefatas seu earum alteram semel saltem visitaverint, ibique, ut praemittitur, oraverint, ac confessi et sacrâ communionem, ut praefertur, refecti fuerint, denuo plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem misericorditer in Domino concedimus. Ac iis, qui quartâ et sextâ feriis ac sabbato alterius¹ ex duabus hebdomadis praefatis ieiunaverint, licentiam et facultatem supradictam, servatâ aliâs in omnibus et per omnia litterarum nostrarum praedictarum formâ, et iuxta illarum tenorem et continentiam, ac cum omnibus et singulis limitationibus, exceptionibus, declarationibusque conten-

Nunc eandem indulgentiam innovat, et extendit ad alias duas hebdomadas.

¹ Legerem *alterutrius* (R. T.).

¹ Ni legi debeat *alterutrius* (R. T.).

tis in illis, et non aliàs, aliter, nec alio modo, concedimus et impertimur.

Contrariis derogat.

§ 3. Non obstantibus omnibus illis, quae in eisdem litteris volumus non ob stare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub anulo Piscatoris, die xiii februarii MDCXLIV, pontificatus nostri anno xxi.

Dat. die 13 februarii 1644, pontif. anno xxi.

DCCCCV.

Dotatio ecclesiae Porphyriensis in partibus infidelium in sex millibus scutis monetae romanae¹.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Super universas orbis ecclesias, eo disponente² qui cunctis imperat et cui obediunt omnia, meritis licet imparibus constituti, ad ea, per quae ecclesiae praedictae praesertim cathedrales, quae sub infidelium potestate, ac propterea communibus redditibus privatae sunt, competenti dote, pro congruà earum praesulum sustentatione, communiri valeant, ut illis praeficiendi eo alacrius iugum Domini et ecclesiarum huiusmodi curam et regimen suscipiant cum se etiam temporalibus ad id auxiliis suffultos senserint, libenter intendimus, et christifidelium facultates suas ad hoc benigne erogantium vota pii patris affectu promovemus.

Quidam presbyter Congregationis clericorum regularium Theatinorum sex mille scuta assignavit pro dotanda aliquà ex ecclesiis in infidelium partibus existentibus.

§ 1. Cum ilaque, sicut accepimus, quaedam piae personae nomine dilecti filii Clementis del Pezzo presbyteri Congregationis clericorum regularium Theatinorum nuncupatorum pro singulari suo erga res sacras cultumque divinum affectu e propriis suis bonis et facultatibus sex millia scuta monetae romanae in tot locis mon-

tis non vacabilis camerae apostolicae salis secundae erectionis nuncupati investita vel investienda dederint et assignaverint, ut alicui ex ecclesiis cathedralibus sub infidelium potestate existentibus arbitrio nostro designandae pro ecclesiae huiusmodi dote et congruà illius praesulis sustentatione per nos perpetuo applicentur et approprientur:

§ 2. Nos, piam earundem personarum liberalitatem plurimum in Domino commendantes, ipsosque specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causà latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutos fore censentes, motu proprio, ac ex certà scientià ac maturà deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, sex millia scuta huiusmodi in tot locis montis praedicti investita seu investienda et ut praefertur donata et assignata, ecclesiae episcopali Porphyriensi in partibus infidelium ad praesens pastoralis solatio destitutae pro illius dote et pro tempore futuri episcopi Porphyriensis sustentatione (ita ut liceat ipsi episcopo dictorum locorum montis praedicti fructus, redditus et proventus, aliaque emolumenta quaecumque quomodolibet provenientia percipere, exigere et levare, ac in suos usus et utilitatem convertere, nullius licentià desuper requisitâ), apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, perpetuo applicamus et appropriamus, eiusdemque ecclesiae Porphyriensis liberam provisionem nobis et Romanis Pontificibus successoribus nostris perpetuo reservamus.

Quam summam Pontifex assignat ecclesiae Porphyriensi, eiusque episcopo.

§ 3. Decernentes praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fo-

Clauulas appoint.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Male edit. Main. legit *disponentes* (R. T.).

¹ Potius lege *pastoris* (R. T.).

re, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ita non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Obstantia tollit

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, Congregationis praedictae, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XVI februarii MDCXLIV, pontificatus nostri anno XXI.

Dat. die 16 februarii 1644, pontif. anno XXI.

BCCCXVI.

Altare privilegiatum pro omnibus et singulis conventibus fratrum Minorum Strictioris Observantiae sancti Francisci in regno Hiberniae existentibus.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

Omnium saluti paternâ charitate intenti, sacra interdum loca spiritualibus indulgentiarum muneribus decoramus, ut inde fidelium defunctorum animae Domini nostri Iesu Christi eiusque Sanctorum suffragia meritorum consequi, et illis adiutae ex purgatorii poenis ad aeternam salutem per Dei misericordiam perducere valeant.

Procedunt.

§ 1. Volentes igitur omnes et singulas ecclesias provinciae fratrum Ordinis Minorum sancti Francisci Strictioris Observantiae nuncupatae in Hiberniâ existentes¹, in quibus nullum aliud altare privilegiatum reperitur concessum, et in earum qualibet sit altare maius hoc speciali dono illustrandum, dummodo in quolibet earum missa celebretur, auctoritate nobis a Domino traditâ, ac de omnipotentis Dei misericordiâ et beatorum Petri et Pauli apostolorum eius auctoritate confisi, ut quandocumque sacerdos aliquis secularis sive cuiusvis Ordinis regularis missam defunctorum in die Commemorationis Defunctorum et singulis diebus infra illius octavam, ac secundâ feriâ cuiuslibet hebdomadae, pro animâ cuiuscumque fidelis, quae Deo in charitate coniuncta ab hac luce migraverit, ad praedictum altare celebrabit, anima ipsa de thesauro Ecclesiae per modum suffragii indulgentiam consequatur, itaut eiusdem Domini nostri Iesu Christi et beatissimae Virginis Mariae Sanctorumque omnium meritis sibi suffragantibus a purgatorii poenis liberetur, concedimus et indulgemus; in contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque: praesentibus ad triginta annos tantum valituris.

Concedit pro ut in rubricâ.

§ 2. Volumus autem, quod praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius

Transumpti credi mandati.

¹ Male edit. Main. legit *existentibus* (R. T.).

ius notarii publici subscriptis, et sigillo alienius personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub anno Piscatoris, die xvii februarii MDCXLIV, pontificatus nostri anno xxi.

Dat. die 17 februarii 1644, pontif. anno xxi.

DCCCXVII.

Confirmantur statuta nonnulla edita pro regulari observantiâ fratrum Ordinis Carmelitarum provinciae Narbonensis¹.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Cum, sicut alias nobis per tunc in humanis agentem Albertum Massarium priorem generalem fratrum Ordinis Beatae Mariae de Monte Carmelo expositum fuit, nonnullae ordinationes alias pro provinciâ Narbonensi fratrum dicti Ordinis editae, et a dilecto filio nostro Martio S. Angeli in Foro Piscium diacono cardinale Ginnetto nuncupato, dicti Ordinis apud nos et Sedem Apostolicam protectore, propriis eorum subscriptionibus approbatae fuerint, tenoris subsequenter, videlicet:

§ 2. Martius Ginnetus miseratione divinâ S. Angeli in Foro Piscium S. R. E. diaconus cardinalis, sanctissimi domini nostri vicarius generalis, Romanaeque curiae eiusque districtus iudex ordinarius, ac totius Ordinis Carmelitani protector, reverendo patri Caelestino a S. Ignatio commissario generali provinciae Narbonae, ceterisque Strictioris Observantiae reverendis patribus, salutem in Domino. Nos, totius Ordinis Carmelitarum protectioni intendentes, existimavimus de ra-

tione dictae protectionis nostrae nobis meliori dicti Ordinis statui stabiliendo incumbendum esse, et regulari illius tuendae et promovendae observantiae studendum. Quare, cum nobis propositum fuerit vos maioris perfectionis fervore strictiorem vivendi rationem desiderasse, et ad illam opere exequendam quaedam specialiora statuta veluti media ad illam necessaria a reverendissimo vicario generali vestro, nobis⁴ desiderantibus, concessa fuisse, ut quae² ea sint maioris apud nos³ ponderis, valoris et exequutionis nostram humiliter expostulaveritis approbationem ac confirmationem: nos, piis et devotis precibus vestris annuentes, concessionem nostram pro sequentibus⁴ hic ordinatim contextis et examinatum⁵ damus: Et

i. Approbamus et confirmamus facultatem, et respective praeceptum, a praefato vicario generali vobis praedictis patribus factam, videlicet profitendi et observandi constitutiones seu statuta moderna a reverendissimo Theodoro Stractio generali facta, et a domino nostro Urbano Papa VIII approbata et confirmata;

ii. Approbamus et confirmamus concessionem a praedicto generali factam ipsismet vobis Strictioris Observantiae professoribus trium conventuum pro praesenti, Cabillonis, scilicet, Semurii et Divionis, in quibus dictas constitutiones seu statuta libere profiteri valeatis;

iii. Approbamus et confirmamus ipsam dicti generalis declarationem, qua declaratur, vos, qui dictas constitutiones seu statuta professi fueritis, a quarumlibet⁶ aliarum constitutionum Ordinis obligatione absolutos esse; ita tamen, ut ab earum-

¹ Forsan legendum *vobis* (R. T.).

² Videtur legendum *utque* pro *ut quae* (R. T.).

³ Legerem *vos* (R. T.).

⁴ Male edit. Main. legit *prosequentibus* (R. T.).

⁵ Forsan legendum *examinatis* (R. T.).

⁶ Male ed. Main. legit *quorumlibet* (R. T.).

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

Nonnulla decreta circa regularem observantiam fratrum Carmelitarum ab eisdem fratribus pro provinciâ Narbonensi edita,

Et a cardinale Ginnetto eiusdem Ordinis protectore approbata.

Referuntur huiusmodi statuta.

dem reformatorum constitutionum seu statutorum observantiâ nec discedere, nec ad aliam Congregationem, nisi de speciali Suae Sanctitatis licentiâ, transire possitis, prout in litteris sanctissimi domini nostri Urbani VIII in formâ Brevis xviii ianuarii anni mdcxxxvi datis statuitur;

iv. Te praefatum patrem Caelestinum commissarium generalem a dicto generali pro restaurandâ, tuendâ et promovendâ reformatione in praefatis tribus conventibus introductâ aut introducendâ institutum et creatum usque ad triennium auctoritate nostrâ confirmamus; et approbamus etiam facultatem tibi concessam assumendi in socios seu consiliarios duos tibi benevolos eiusdem observantiae professores, qui cum prioribus dictae observantiae in fine triennii alios eiusdem quoque reformationis pro commissario et consiliariis de novo nominandis possint proponere et praesentare ipsi generali, aut illius successoribus;

v. Sequentem ordinationem confirmamus, qua dictus generalis statuit, prout in patentibus illius die xvi iunii anni mdcxlii datis patet, quod, pro bonâ praedictae reformationis administratione, nulli¹ in praedictos conventus de novo reformatos, aut alios similiter de suâ aut sui commissarii licentiâ reformandos, ad praedictarum constitutionum seu statutorum professionem possint admitti, nisi praefati commissarii generalis auctoritate vel aliorum commissariorum pro tempore existentium ac consiliariorum consensu; item, quod nullus provincialis nec alius praeter dictum commissarium valeat aliquem religiosum modernae observantiae professum² a praedictis conventibus stricte reformatis in alios transferre, aut in praefatos conventus reformatos quemquam mittere;

1 Male edit. Main. legit *nullius* (R. T.).

2 Male edit. Main. legit *professus* (R. T.).

vi. Confirmamus quod novitiatus praedictae provinciae erigatur in uno praedictorum conventuum reformatorum pro arbitrio dicti commissarii generalis, ut ibi, et non alibi, novitii praedictae provinciae in religionis observantiâ melius educantur; et, ut arctius fratres dictorum conventuum reformatorum praefato commissario subiiciantur, possint ab ipso pro suscipiendis ordinibus sacris litterae dimissoriae concedi, iidemque ad studiorum cursus admitti;

vii. Approbamus et confirmamus, quod praedictarum constitutionum seu statutorum introductio non poterit admitti, nisi de conventu in conventum successive, et de triennio in triennium, prout expediens fuerit, et ut bene videbitur dicto commissario generali; item, quod nullus religiosus professus ad dictarum constitutionum professionem possit admitti, nisi factâ probatione ad sex menses in peculiari statuto novitiatu sub magistris spiritualibus a commissario deputatis, a qua tamen probatione et novitiatu dispensari volumus eos qui sunt sexagenariae aetatis;

viii. Denique et ultimo approbamus, confirmamus et pro semper validamus declarationem a dicto vicario generali primâ die februarii mdcxliii¹, qua declarat, quod si aliqua a se vel suis successoribus incaute effluerint, aut effluant, quae mandatis, praeceptis, gratiis, privilegiis, favoribus, immunitatibus, ordinationibus, ipsi commissario, eiusque successoribus, aut ipsi reformationi, in favorem et bonum dictae reformationis, sive in generali sive in speciali et quomodocumque semel factis seu concessis, directe vel indirecte adversentur, illa esse subreptitia, nulliusque roboris, non obstantibus quibuscumque in contrarium allegatis, aut allegandis, omniaque contra tenorem harum prae-

1 Deest verbum *factam* (R. T.).

sentium facta, aut quovis modo obtenta, aut obtinenda, nisi antea auditis partibus, et coram nobis, vel reverendissimo generali contestata, nulla et irrita facimus. In quorum fidem, etc. Datum Romae in palatio nostro, die primâ mensis martii MDCXLIII.

M. cardinalis GINNETTUS vicarius protector.

FRANCISCUS ALBERTUS MASSARIUS vicarius generalis apostolicus Carmelitarum.

FELIX DE LUCO, secretarius.

§ 3. Ordinationes vero praeinsertas pro firmiori observantiae regularis stabilimento, illarumque faciliiori exequutione, ac pro compescendâ nonnullorum dicti Ordinis religiosorum dictae provinciae erga superiores maiores rebellione, nimîaque libertate, necnon dictâ regularitate in eadem provinciâ tuendâ ac promovendâ, per nos confirmari expediat:

§ 4. Idcirco nos, felici prosperoque eiusdem provinciae statui prospectum esse cupientes, supplicationibus humiliter hac in parte nobis porrectis inclinati, ordinationes praeinsertas, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adicimus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

§ 5. Decernentes praesentes validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, et ab omnibus et singulis, quos illae concernunt et concernent quomodolibet in futurum, inviolabiliter et inconcusse observari, sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 6. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac Ordinis et provinciae huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 7. Volumus autem, quod praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique habeatur, quae ipsis praesentibus, habetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub anulo Piscatoris, die xxiv februarii MDCXLIV, pontificatus nostri anno XXI.

Dat. die 24 februarii 1644, pontif. anno XXI.

DCCCXVIII.

Indultum nominandi ad ecclesias et monasteria in ducatu Britanniae et provinciâ Provinciae regi christianissimo conceditur¹.

Charissimo in Christo filio nostro Ludovico,
Francorum regi christianissimo,
Urbanus Papa VIII.

Charissime in Christo fili noster,
salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Cum nonnulli Romani Pontifices praedecessores nostri aliquibus Francorum regibus christianissimis ob eorum praeclara in Apostolicam Sedem merita ius nominandi personas idoneas ad cathedrales et metropolitanas ecclesias, ac monasteria in ducatu Britanniae et provinciâ Provinciae, quorum ipsi reges domini in temporalibus existebant, pro tempore vacantia, ad cuiuslibet dictorum regum vitam reservaverint, concesserint et indulserint, prout in diversis eorundem prae-

Contraria tollit.

Transumptis
credi mandat.

Petitur illorum
confirmatio.

Confirmat
Pontifex.

Clausulas
necessarias
appo-
nit.

Nonnulli Pontifices nos nominandi ad metropolitanas et cathedrales ecclesias in ducatu Britanniae et provinciâ Provinciae christianissimo regi concesserunt.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

decessorum, ac nominatum felicis recordationis Leonis X, Iulii III, Pii IV, Sixti V, Clementis VIII, Pauli etiam V, expeditis litteris plenius continetur:

De J. P. et G. X.
F. 2. 1. 1. 1. 1. 1.
F. 2. 1. 1. 1. 1. 1.
F. 2. 1. 1. 1. 1. 1.

§ 2. Nos, qui maiestatem tuam ob eximiam eius indolem (ex qua spem concepimus indubiam fore, ut succedentibus tibi benedicente Domino annis, praesertim sub egregia charissimae in Christo filiae nostrae Annae Francorum reginae christianissimae viduae genitricis tuae directione et regimine, non minore quam clarae memoriae reges eorundem Francorum christianissimi progenitores tui pietate, religionis zelo, ac in nos et Apostolicam Sedem observantia, aliisque christianissimo rege dignis virtutibus praeferas) specialibus favoribus et gratiis libenter prosequimur, singularum litterarum praefatarum tenores ac datas, perinde ac si ad verbum insererentur, praesentibus pro expressis habentes, ac singulorum praedecessorum nostrorum praefatorum vestigiis inhaerentes, motu proprio ac ex certa scientia nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, maiestati tuae quoad vixeris ius nominandi nobis et pro tempore existentibus Romanis Pontificibus successoribus nostris personas probatas, boni nominis, ac secundum sacrorum canonum dispositionem idoneas, ad quascumque cathedrales et metropolitanas ecclesias ac monasteria quorumcumque Ordinum, de quibus consistorialiter disponi consuevit, in ducatu Britanniae et provincia Provinciae praefatis consistentia, quoties illa, quibusvis modis et ex quorumcumque personis, non tamen per obitum, apud Sedem eandem vacare contigerit, per nos et successores praefatos ad nominationem huiusmodi ecclesiis et monasteriis praefatis praeficiendas, tenore praesentium, prout in litteris praefatorum nostrorum praedecessorum, reservamus, concedimus et assignamus.

§ 3. Decernentes ius nominandi huiusmodi ad ecclesias et monasteria praefata tibi quoad vixeris competere debere, neque sub quacumque quantumvis speciali derogatione comprehendi, vel ei quovis modo et ex quacumque causa derogari, et, si ei derogari contingat, minime suffragari posse; et nihilominus quascumque ecclesiarum et monasteriorum huiusmodi, provisiones, commendas et alias de eis dispositiones, etiam cum iuris nominandi huiusmodi derogatione, contra earundem praesentium tenorem, etiam per nos et successores praefatos et Sedem eandem absque tuis nominationibus, etiam motu, scientia et potestatis plenitudine similibus, quoquo modo pro tempore faciendas, ac desuper conficiendas litteras, ac inde sequuta quaecumque nulla et invalida, nulliusque roboris et momenti fore et esse, teque ad docendum de litteris praefatis, seu illas ostendendas, et in eis contenta quaecumque iustificanda minime teneri, sed eisdem praesentibus tantum uti posse, illisque tam in iudicio quam extra illud stari debere, sicque et non aliter per quoscumque iudices et commissarios quavis auctoritate fungentes, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac eiusdem sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari ac definiri debere, ac irritum et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus quibusvis generalibus vel specialibus ecclesiarum et monasteriorum praefatorum reservationibus seu affectionibus apostolicis per quoscumque Romanos Pontifices praedecessores nostros ac nos et Sedem eandem quomodolibet factis, seu pro tempore faciendis, necnon cancellariae apo-

Clausulas ad
id necessarias
appont.

Contrariis
derogat.

stolicae regulis, editis et edendis, ac quibusvis aliis apostolicis, necnon in provincialibus et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ac ecclesiarum et monasteriorum, illorumque Ordinum, necnon ducatus et provinciae praefatorum, etiam inramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis aliâ firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque et litteris apostolicis, etiam quasvis clausulas et reservationes in se continentibus, per eosdem praedecessores ac nos et Sedem eandem ecclesiis et monasteriis illorumque capitulis, conventibus et Ordinibus, ac ducatu et provinciae praefatis, eorumque communitatibus, universitatibus et personis quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro sufficienti illorum derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis aliâ expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium et singulorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, ad praemissorum effectum, harum serie specialiter et expresse, motu, scientiâ et potestatis plenitudine, derogamus et ad plenum derogatum esse volumus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 5. Volumus autem, quod, infra sex menses a die vacationis ecclesiarum et monasteriorum huiusmodi computandos, personas idoneas nobis et pro tempore existenti Romano Pontifici pro collatione, provisione, seu commendâ obtinendâ nominare omnino tenearis, et ad monasteria huiusmodi in titulum concedi solita clerici seculares, vel, alterius quam mona-

sterii ad quod eos per te nominari contigerit Ordinis, regulares nominandi, habitumque¹ per fratres seu monachos illius monasterii gestari solitum suscipere et professionem per eosdem fratres seu monachos emitti consuetam expresse emitte teneantur, alioquin dictis sex mensibus elapsis de ecclesiis seu monasteriis ut praefertur vacantibus, per nos seu pro tempore existentem Romanum Pontificem libere disponi possit.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die vii martii MDCXLIV, pontificatus nostri anno XXI.

Dat. die 7 martii 1644, pontif. anno XXI

DCCCXIX.

Deputantur gubernatores Perusinus, Urbinctensis et vicelegatus Ferrariensis ad recipienda loca Status Ecclesiastici occupata occasione nuperi belli².

Venerabili fratri Francisco, archiepiscopo Urbinatensi, civitatis Perusinae ac provinciae nostrarum Umbriae gubernatori,

Urbanus Papa VIII.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Cum dilectus filius nobilis vir Ferdinandus, magnus dux Etruriae sibi subiectae, Civitatem Plebis ac terram Castilionis ad lacum Trasimenum et quaecumque alia loca Status nostri Ecclesiastici, ab eius exercitu et militibus occasione nuperi contra Statum Ecclesiasticum praedictum belli occupata, nobis et huic sanctae Sedi Apostolicae, iuxta capitula inter nos mediante dilecto filio nostro Ioanne Stephano S. R. E. diacono cardinale Dongho nuncupato, plenipotentiario nostro, ac charissimum in Christo filium nostrum Ludovicum Franciscum regem christianissi-

Motiva.

Declarat quod huiusmodi nominatio intra sex menses a die vacationis fieri debeat.

¹ Lege simpliciter *habitum* (n. t.).

² Ex Regest. in Secret. Brevium.

munum mediante dilecto etiam filio nostro Alexandro tituli S. Sabinae presbytero cardinali Bichio nuncupato, suo plenipotentiariorum, necnon dilectos pariter filios nobiles viros ducem et Rempublicam Venetiarum ac Ferdinandum magnum ducem praedictum et Franciscum Mutinae ducem mediantibus quoque suis plenipotentiariorum stabilita, et die xxxi martii praesentis anni mdcxlv per dictum Joannem Stephanum cardinalem Ferrariae per dictos vero Ludovici regis ac Reipublicae Ferdinandique magni ducis et Francisci ducis Mutinae praedictorum plenipotentiariorum Venetiis subscripta, restituere debeat:

Deputatio, de qua in rubrica in personam gubernatoris Perusini.

§ 2. Idecirco nos, de tuâ fide plurimum in Domino confisi, motu proprio, auctoritate nostrâ apostolicâ, tenore praesentium, te constituimus et deputamus, ut per te, vel unam, seu plures personas, quot opus fuerit, a te deputandam, seu deputandas, Civitatem Plebis, ac terram Castilionis, aliaque loca in provinciâ nostrâ Umbriae existentia, ut praemittitur occupata, cum omnibus et singulis bombardis maioribus *artiglierie* vulgo nuncupatis, ceterisque armis, quae in eâdem civitate, ac terrâ, aliisque locis praefatis tempore, quo, ut praefertur, occupata fuerunt, existebant, nostro et Sedis praedictae nomine in executionem dictorum capitulorum recipias, ac de receptis confessionibus et quietantiis facias, super quibus tibi quaecumque necessariam et opportunam facultatem concedimus et imperimus.

Contrarium derogatio.

§ 3. In contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die vi aprilis mdcxlv, pontificatus nostri anno xxi.

Dat. die 6 aprilis 1644, pontif. anno xxi.

Sequitur eadem deputatio in personam gubernatoris Urbini.

Dilecto filio civitatis nostrae Urbinatensis illiusque comitatus et districtus gubernatori,

Urbanus Papa VIII.

Dilecte fili,
salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Cum dilectus filius nobilis vir Ferdinandus, magnus dux Etruriae sibi subiectae, quaecumque loca Status nostri Ecclesiasticis, ab eius exercitu* deputandam seu deputandas quaecumque loca in comitatu, districtu et territorio nostris Urbinatensibus existentia, ut praemittitur occupata, cum omnibus et singulis bombardis maioribus, ceterisque armis, *artiglierie* vulgo nuncupatis, quae in iisdem locis, tempore quo ut praefetur occupata fuerunt, existebant, etc. *Reliqua ut in praecedenti.*

Motiva.

* Sic.

Datum, etc.

Sequitur delegatio vicelegati Ferrariensis.

Dilecto filio, nostro et Apostolicae Sedis in civitate et ducatu nostris Ferrariensibus de latere legati vicelegato,

Urbanus Papa VIII.

Dilecte fili,
salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Cum dilecti filii nobiles viri dux et Respublica Venetiarum ac Odoardus Farnesius dux Parmae et Placentiae quaecumque loca Status nostri Ecclesiastici, et nominatim Bondeni et Ostellatae terras, ab eorum exercitibus et militibus respective occasione nuperi contra Statum Ecclesiasticum praedictum belli occupata, nobis et huic sanctae Sedi Apostolicae iuxta capitula inter nos mediante dilecto filio nostro Joanne Stephano S. R. E. diacono cardinale Dongho nuncupato, plenipotentiariorum nostro, ac charissimum in

Motiva.

Christo filium nostrum Ludovicum Francorum regem christianissimum mediante dilecto etiam filio nostro Alexandro tituli S. Sabinae presbytero cardinale Bichio nuncupato, tunc plenipotentiarario pro eodem Odoardo duce, necnon etiam ducem et Rempubicam Venetiarum praedictos ac dilectos pariter filios nobiles viros Ferdinandum magnum ducem Etruriae sibi subiectae et Franciscum Mutinae ducem mediantibus quoque suis plenipotentiarariis stabilita, et die xxxi martii praesentis anni mdcxlv per dictum Ioannem Stephanum cardinalem Ferrariae, per dictos vero Ludovici regis ac Reipublicae Ferdinandique magni ducis et Francisci ducis Mutinae praefatorum plenipotentiararios Venetiis subscripta, restituere debeant:

§ 2. Idecirco nos, de tuâ fide plurimum in Domino confisi, motu proprio, auctoritate nostrâ apostolicâ, tenore praesentium, te constituimus et deputamus, ut per te, vel unam, seu plures personas, quo opus fuerit, a te deputandam, seu deputandas, loca et terras praedicta cum omnibus et singulis bombardis maioribus *artiglierie* vulgo nuncupatis, ceterisque armis, quae in locis, terrisque praedictis tempore quo, ut praefertur, occupata fuerunt existebant, nostro et Sedis praedictae nomine in exequutionem dictorum capitulorum recipias, ac de receptis confessiones et quietantias facias, super quibus tibi quaecumque necessariam et opportunam facultatem concedimus et imperitumur; in contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque. Datum, etc.

DCCCXX.

Erectio confraternitatis in ecclesiâ cappellâ nuncupatâ, palatii caesarei Viennae¹.

1 Ex Regest. in Secret. Brex.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Pastoris aeterni, qui pro gregis salute in arâ crucis immolari voluit, vices quamquam immeriti gerentes in terris, pia christifidelium praesertim regali dignitate fulgentium vota divini cultus augmentum et ipsorum fidelium salutem concernentia ad exauditionis gratiam libenter admittimus, eosdemque fideles ad pia et devota opera exercenda indulgentiis et peccatorum remissionibus invitamus, ut per operum huiusmodi exercitium ad aeternae beatitudinis gaudia pervenire mereantur.

§ 1. Cum itaque, sicut pro parte clarissimae in Christo filiae nostrae Mariae Romanorum reginae illustris in imperatricem electae nobis nuper expositum fuit, ipsa, pro eo quem erga sanctum Franciscum Xaverium gerit devotionis affectu, in ecclesiâ, cappellâ nuncupatâ, palatii caesarei Viennensis² Austriae unam piam et devotam confraternitatem, quae ex personis charissimi in Christo filii nostri Ferdinandi eorundem Romanorum regis illustris in imperatorem electi ac dictae Mariae reginae in imperatricem electae, necnon dilectorum filiorum nobilium puerorum ac dilectarum in Christo filiarum nobilium puellarum ipsorum natorum et natarum, necnon dilecti filii nobilis viri Leopoldi Guilielmi ex archiducibus Austriae fratris germani, ac etiam nepotum eiusdem Ferdinandi regis in imperatorem electi, matronarumque et damigellarum titularum eiusdem palatii nunc et pro tempore existentium constet sub invocatione eiusdem sancti Francisci Xaverii, cuius quaedam sacrae, ut pie creditur, reliquiae in eodem palatio honorifice asservantur, ad Dei gloriam animarumque suarum salutem per nos erigi summo-pere desiderent:

Exordium.

Petitio Mariae Romanorum reginae in imperatricem electae.

1 Coniunctionem et nos addimus (R. T.).

2 Aptius legeretur *Viennae* (R. T.).

Electo, de
qua in rubrica.

§ 2. Nos, piis eiusdem Mariae reginae in imperatricem electae desideriis huiusmodi benigne annuere, animarumque salutis paternâ claritate prospicere cupientes, supplicationibus illius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, in praedictâ ecclesiâ cappellâ nuncupatâ unam personarum praedictarum dumtaxat confraternitatem sub invocatione praedictâ, sine alicuius praepiudicio, et dummodo venerabilis fratris episcopi Viennensis expressus ad hoc accedat assensus, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, perpetuo erigimus et instituimus.

Facultates ad
id opportuna
conceduntur.

§ 3. Necnon confratribus consororibusque praedictis, ut pro negotiis ipsius confraternitatis se congregare, et quaecumque statuta, capitula, ordinationes et decreta pro salubri eorum et dictae confraternitatis regimine et directione necessaria et opportuna, licita tamen et honesta saecrisque canonibus et Concilii Tridentini decretis ac constitutionibus apostolicis non contraria, per Ordinarium Viennensem examinanda et approbanda, facere et edere, illaque pro tempore, prout eis videbitur et expediens fuerit, praevia simili examinatione et approbatione, mutare, alterare, corrigere et in melius reformare, ac insuper omnia et singula legata, relicta, res et bona, quomodolibet qualificata, mobilia et immobilia, per quoscumque christifideles dictae confraternitati per viam testamenti, donationis, aut alias quomodolibet pro tempore elargienda et relinquenda, recipere, illaque per eorum officiales et deputatos regere, gubernare et administrare, ac in ipsius confraternitatis et eius piorum operum usus convertere libere similiter et licite valeant, ita tamen, ut de receptis et administratis per eos eidem Ordinario iuxta decreta Concilii Tridentini huiusmodi rationem reddere teneantur, auctoritate et tenore praedictis concedimus et indulgemus.

§ 4. Postremo, ut eximia ipsorum Ferdinandi regis in imperatorem electi et Mariae reginae in imperatricem electae suorumque natorum et natarum Leopoldique Guilielmi et nepotum praedictorum in Deum pietas dictaque confraternitas maiora in dies suscipiant incrementa, de omnipotentis Dei misericordiâ ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius auctoritate confisi, omnibus et singulis personis supra expressis, quae dictam confraternitatem imposterum ingredierint, die primo eorum ingressus, si vere poenitentes et confessi sanctissimum Eucharistiae sacramentum sumpserint, plenariam, necnon tam pro tempore descriptis in dictâ confraternitate in cuiuslibet eorum mortis articulo si vere poenitentes et confessi ac sacra communione refecti, vel, quatenus id facere nequiverint, saltem contriti nomen Iesu, ore, si potuerint, sin minus corde devote invocaverint, etiam plenariam, ac Ferdinando regi in imperatorem electo et Mariae reginae in imperatricem electae, eorumque filiis et filiabus, dictoque Leopoldo Guilielmo fratri et nepotibus eiusdem Ferdinandi regis in imperatorem electi, nunc et pro tempore existentibus, etiam vere poenitentibus et confessis ac eadem sacrâ communione refectis, qui semel qualibet hebdomadâ, matronis vero et damigellis titulatis dicti palatii in eadem confraternitate pro tempore descriptis similiter vere poenitentibus et confessis, ac eadem sacrâ communione refectis, quae quinquies in anno, necnon personis supra expressis ceterisque utriusque sexus christifidelibus itidem vere poenitentibus et confessis, ac eadem sacrâ communione refectis, qui in die festo dicti sancti Francisci Xaverii, seu eo die infra octavam festi huiusmodi quo illius festivitas in ecclesiâ seu cappellâ huiusmodi celebrabitur, singulis annis dictam ecclesiam seu cappellam devote

Indulgentia
plenaria eam-
dem confrater-
nitatem ingre-
dientibus con-
ceditur.

visitaverint, et ibi pro christianorum principum concordia, haeresum extirpatione, ac sanctae Matris Ecclesiae exaltatione pias ad Deum preces effuderint, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem misericorditer in Domino concedimus. Necnon quibusvis utriusque sexus christifidelibus familiaribus eiusdem palatii, ut, etiamsi tempore quo celebrabitur festivitas huiusmodi infirmitate detenti dictam cappellam visitare nequiverint, nihilominus, si ut praefertur confessi et sacra communione refecti fuerint, eandem indulgentiam plenariam etiam in lecto constricti consequantur, indulgemus. Insuper dictis confratribus et consororibus confraternitatis huiusmodi, quoties aliquod pietatis vel charitatis opus exercuerint, toties pro quolibet opere huiusmodi centum dies de iniunctis eis vel alias quomodolibet debitis poenitentis in forma Ecclesiae consuetam relaxamus: praesentibus perpetuis futuris temporibus valituris. Volumus autem quod si dicta confraternitas alicui confraternitati aggregetur, vel quavis alia ratione uniatur, seu etiam quomodolibet instituat, praesentes et quaevis aliae litterae apostolicae, illis¹ nullatenus quoad indulgentias et remissiones praedictas suffragentur, sed ex tunc eo ipso prorsus nullae sint.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xx aprilis MDCXLIV, pontificatus nostri anno XXI.

Dat. die 20 aprilis 1644, pontif. anno XXI.

DCCCXXI.

Extensio. constitutionis Alias a nobis, etc., ad provincias S. Iosephi ac Indiarum fratrum Ordinis Minorum sancti Francisci Discalceatorum nuncupatorum, scilicet quod in processionibus com-

¹ Videretur legendum illi (R. T.).

Bull. Rom. — Vol. XV.

40

petit eis dignior locus supra fratres Ordinis Eremitarum sancti Augustini¹.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Cum, sicut dilectus filius Paulus a Matrilo Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci Discalceatorum nuncupatorum professor et in Romanam curiam eorundem fratrum provinciae S. Iosephi procurator et filius nobis nuper exponi fecit, licet alias felicis recordationis Clemens Papa VIII praedecessor noster per quasdam suas in simili forma Brevis litteras de anno mdcu emanatas declaraverit, fratres Minores sancti Francisci strictioris observantiae Reformatos nuncupatos (qui non novam, sed eandem regulam, quam ipse beatus Franciscus condidit, et similis memoriae Honorius Papa III etiam praedecessor noster confirmavit, quamque pariter fratres de familia dicti Ordinis nuncupati de Observantia observant, licet ipsi fratres Reformati regulam huiusmodi purius observent) esse veros et indubitatos fratres Ordinis sancti Francisci et in conscientia tutos existere, ac omnibus et singulis privilegiis, gratiis et indultiis, tam spiritualibus quam temporalibus, quibus ipsi Observantes gaudent, ubilibet frui et gaudere posse ac debere, modo et forma tunc expressis, mandaveritque in virtute sanctae obedientiae, ut nullus ex tunc deinceps dictos fratres Reformatos appellare auderet seu praesumeret *novos religiosos* aut novae regulae professores;

§ 2. Subindeque venerabiles fratres nostri S. R. E. cardinales sacris ritibus praepositi, super certis controversiis alias excitatis inter ipsos fratres Reformatos, necnon dilectos filios fratres Ordinis Eremitarum sancti Augustini in quadam pro-

¹ De hac materia lege Constitutionem *Ex incumbenti*, Constitutionem *Alias*, etc., Constitutionem *Exponi nobis*, ut supra.

Motiva huius Constitutionis.

Clemens VIII prohibuit dicere Reformatos esse novos religiosos.

vinciâ Hispaniae super iure praecedendi in processionibus et aliis actibus publicis, determinaverint praecedentiam huiusmodi in concursu cum aliis regularibus in processionibus et aliis actibus publicis semper competere dictis Reformatis Discalceatis, sive soli de per se et sub propriâ cruce, sive sub cruce et cum familiâ de Observantiâ incedant, et sive Discalceati Reformati aut alio quovis nomine nuncupentur, dummodo sint vere Reformati dicti Ordinis sancti Francisci, necnon gaudere et frui debere omnibus aliis praerogativis in praefatis eiusdem Clementis praedecessoris litteris contentis et expressis; et subsequenter nos, auditis hinc inde partibus, decretum eorundem cardinalium desuper emanatum confirmaverimus, deputatis ad illius executionem certis tunc expressis personis; necnon etiam in hac materiâ secutae fuerint alienae¹ sententia seu sententiae etiam coram aliquo nostro et Sedis Apostolicae in regnis Hispaniarum nuncio ad ipsorum fratrum Reformatorum favorem: nihilo tamen minus non desint aut dubitentur non esse defuturi aliqui alii aliorum Ordinum, congregationum, societatum vel institutorum religiosi, qui perturbent litibusque fatigent circa praemissa eosdem Reformatos sancti Francisci, qui ob eorum paupertatem litium dispendia et incommoda sustinere minime valent:

Quod praecedentia compellit Reformatos super Augustinianos.

§ 3. Nobis propterea dictus Paulus, procuratoris quo supra nomine, ac aliâs, ut quaevis perturbationes et inconvenientia effugiantur, humiliter supplicari fecit, ut praemissis opportune, ut infra, providere de benignitate apostolicâ dignaremur. Nos igitur, eundem Paulum specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab ho-

mine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore consentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de congregationis super negotiis dictis Ordinis deputatae voto et scientiâ praefatâ, dicti Clementis praedecessoris, nostrasque litteras, necnon ipsum eorundem cardinalium decretum et sententiam seu sententias huiusmodi, circa praemissa respective ut praefertur emanata, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiciamus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplementis; et insuper declaramus, quod omnes et singuli fratres Reformati Discalceati primodicti Ordinis sancti Francisci omnium et singularum illius provinciarum et custodiarum nunc et pro tempore existentium et futurarum in regnis Hispaniarum et partibus Indiarum semper habeantur et teneantur, haberique, teneri et reputari debeant pro veris sancti Francisci filiis, uti sunt toto cum rigore et puritate quam profitentur regulam observantes, quodque nullo quovis sub praetextu, quaevis colore, causâ vel ingenio aliâs quam veri filii et indubitati fratres sancti Francisci nuncupari, teneri et haberi ullatenus possint, ac uti tales omnibus et singulis gratiis, favoribus et privilegiis tam spiritualibus quam temporalibus dicto Ordini hactenus concessis, et de cetero per quoscumque Romanos Pontifices successores nostros et Sedem Apostolicam ac etiam nos concedendis, fruantur et gaudeant;

§ 4. Quodque iidem fratres Reformati Discalceati earundem provinciarum et custodiarum semper in omnibus actibus publicis, nedum processionum, sed etiam

Confirmat decretum super praecedentia.

¹ Patet legendum *aliae* pro *alienae* (R. T.).

quarumvis aliarum functionum, eosdem locum et praecedentiam, quos habent et quibus gaudent ipsi fratres Observantes primodicti Ordinis huiusmodi, cum et sine suâ cruce, et aliâs prout continetur in ipsius Clementis praedecessoris et nostris litteris, decretoque et sententiâ seu sententiis supradictis, habeant, ac desuper a quibusvis cuiuslibet alterius Ordinis, congregationis, societatis vel instituti regularibus, praesertim vero fratribus Eremitis secundodicti Ordinis eiusdem sancti Augustini villae seu oppidi de Arenas, Abulensis dioecesis, aut quarumvis aliarum civitatum, terrarum, oppidorum, villarum et locorum, in quibus ipsi Reformati Discalceati conventum seu locum habeant, aut, ubi illum non habeant, dictis processionibus et aliis actibus publicis intervenerint, molestari quoquo modo nullatenus possint.

Praeceptum
de observando.

§ 5. Mandantes propterea omnibus et singulis, quos spectat et pro tempore quomodolibet in futurum spectabit, in virtute sanctae obedientiae, et sub excommunicationis, necnon privationis vocis activae et passivae ac suorum officiorum, perpetuae inhabilitatis ad illa et alia impo-
 rum obtinenda, aliisque arbitrii nostri poenis, ut eosdem Reformatos fratres Discalceatos provinciarum et custodiarum Hispaniarum et Indiarum huiusmodi omnium et singulorum praemissorum com-
 modo et effectui frui et gaudere sinant et faciant; ac decernentes praesentes lit-
 teras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros ef-
 fectus sortiri et obtinere, ipsis fratribus Reformatis Discalceatis provinciarum et
 custodiarum Hispaniarum et Indiarum in
 omnibus et per omnia plenissime suffra-
 gari, et ab omnibus et singulis, quos
 illae concernunt et concernent¹ in futurum,

inviolabiliter observari, sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordi-
 narios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos et dictae Sedis nuncios, sublatâ eis et eorum cui-
 libet quavis aliter iudicandi et interpre-
 tandi facultate et auctoritate, ubique et in quavis instantiâ iudicari et defini-
 ri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit atten-
 tari.

§ 6. Quocirca dilecto filio nostro et Sedis praefatae in eisdem regnis nuncio, nunc et pro tempore existenti, necnon venerabilibus archiepiscopis et episcopis in iisdem regnis et Indiarum partibus constitutis, seu dilectis filiis eorum offi-
 cialibus vel vicariis in spiritualibus gene-
 ralibus, per praesentes committimus et mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, praesentes litteras et in eis contenta quae-
 cumque, ubi et quando opus fuerit, et quoties pro parte eorundem fratrum Re-
 formatorum Discalceatorum provinciarum et custodiarum Hispaniarum et Indiarum huiusmodi desuper fuerint requisiti, sole-
 mniter publicantes, illisque in praemissis efficaci defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostrâ praemissa omnia et singula debitae et omnimodae execu-
 tionis demandari, et ab omnibus inviolabi-
 liter observari; non permittentes eosdem fratres Reformatos Discalceatos provin-
 ciarum et custodiarum Hispaniarum et Indiarum huiusmodi per eiusdem secun-
 dodicti sancti Augustini aut aliorum quo-
 rumvis Ordinum, congregationum, societa-
 tum vel institutorum regulares quomodo-
 libet molestari;

Exequutores
constitut.

§ 7. Contradictores quoslibet et rebelles, aut aliâs praemissis non parentes, seu sese quomodolibet opposcentes, per eandem ex-

Contravenien-
tium poenae.

¹ Edit. Main. legit *concernant* (R. T.).

communicationis et alias poenas praefatas, ac quasvis alias censuras ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postposita, compescendo; legilimisque super his habendis servatis processibus, censuras et poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Clausula sub-
scripta.

§ 8. Non obstantibus quibusdam etiam felicis recordationis Gregorii XIII de anno MDLXXXIII, pontificatus sui anno XII, emanatis litteris declaratoriis praecedentiae inter Ordines Mendicantium et confraternitates servandae in processionibus, necnon, quatenus opus sit, Bonifacii VIII etiam Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum, de unâ, et in concilio generali editâ de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate praesentium in iudicium non trahatur, ac quibusvis aliis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon quibusvis aliis decretis et sententiis latis et emanatis respective circa praemissa contra ipsos Reformatos Discealeatos primodicti Ordinis huiusmodi per quaevis tribunalia, curias, iudices aut ministros dictae Sedi Apostolicae subiectos, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium et singulorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliâ in suo robore permansuris, ad effectum praesentium specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 9. Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xx aprilis MDCXLIV, pontificatus nostri anno XXI.

Dat. die 20 aprilis 1644, pontif. anno XXI.

DCCCXXII.

Mandat, ut hymni emendati sive de integro conditi breviarii romani, notisque musicis impressi typis Plantinianis, non vero antiqui, decantentur in omnibus orbis christiani ecclesiis.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Cum aliâs hymni Breviarii Romani, paucis exceptis qui non metro sed solutâ oratione aut etiam rythmo constant, iussu nostro, vel emendationibus adhibitis codicibus, vel aliquâ factâ mutatione, ad earminis et latinitatis leges revocati², nonnulli etiam de integro conditi dictoque breviario auctoritate nostrâ recognito inserti fuerint, et, ut accepimus, breviarium praedictum cum hymnis huiusmodi a maiori parte christifidelium, qui ad illius recitationem sunt adstricti, privatim ubivis terrarum recitetur: hinc est quod nos, qui hymnos praedictos cum notis musicis, sive cantu ut vocant figurato, typis Plantinianis dilecti filii Balthasaris Moreti, typographi Antuerpiensis, exactâ industriâ excudi iussimus, ne eorum publica recitatio a privatâ discrepet; etc. (*Cetera omituntur, quia conveniunt de verbo ad*

Mandatum
prout in rubrica.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Male edit. Main. legit *revocari* (R. T.).

verbum cum constitutione relatâ num. DCCLXXVIII, pag. 256).

Datum, etc. die xxii aprilis MDCXLIV, pontificatus nostri anno xxi.

Dat. die 22 aprilis 1644, pontif. anno xxi.

DCCCXXIII.

Confirmatio decreti capituli generalis fratrum Discalceatorum Ordinis beatae Mariae de Monte Carmelo primitivae Observantiae de monialibus supernumerariis.

Urbanus Papa VIII.
ad futuram rei memoriam.

Motiva huius Constitutionis.

Cum, sicut dilectus filius praepositus generalis fratrum Ordinis beatae Mariae de Monte Carmelo Discalceatorum nuncupatorum primitivae observantiae congregationis Hispaniae nobis nuper exponi fecit, per constitutiones monialium dicti Ordinis apostolicâ auctoritate confirmatas disponatur, ut numerus monialium uniuscuiusque monasterii Ordinis huiusmodi viginti et unius dumtaxat existat; experientiâ vero compertum sit, in tam exiguo numero huiusmodi nonnulla eiusdem Ordinis monasteria aliquibus monialibus vel infirmis aut senio confectis seu fatuis et mente captis, ad eorum aliaque dicti Ordinis ministeria inutilibus, gravata reperiri; ex quo observantia regularis, ceteraeque moniales maxima plerumque damna et incommoda patiuntur;

Decretum capituli generalis.

§ 1. Proindeque in capitulo generali dictae congregationis novissime in conventu S. Petri dicti Ordinis oppidi de Pastrana celebrato, inter alia inibi edita, emanaverit decretum infra positum, quod videlicet moniales fatuae vel amentes per triennium confirmatae non computentur in numero viginti unius, sed aliae earum loco possint recipi, etiam numero viginti unius completo; decretum vero

huiusmodi, quo firmitus subsistat, idem praepositus generalis apostolicae nostrae confirmationis patrocinio communiri summo opere desideret:

§ 2. Idecirco nos, eundem praepositum generalem specialibus favoribus et gratiis ^{Confirmatio prout in rubrica.} prosecui volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus illius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio, decretum praedictum, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplementis.

§ 3. Decernentes praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, et ab omnibus et singulis, quos illae concernunt et concernent in futurum, inviolabiliter observari, sieque per quoscumque iudices et commissarios quavis auctoritate fungentes iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Decretum irritans.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac dicti Ordinis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel aliâ quavis firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in

Derogat contrariis.

contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum omnium tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumpt-
credi mandit.

§ 5. Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticà constitutae munitis, eadem prorsus adhibeatur fides, quae adhiberetur praesentibus, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die x maii MDCXLIV, pontificatus nostri anno XXI.

Dat. die 10 maii 1644, pontif. anno XXI.

DCCCXXIV.

Clero regni Poloniae facultas conceditur concurrenti cum laicis in contributione regi faciendâ¹.

Venerabili fratri archiepiscopo Gnesnensi
Urbanus Papa VIII.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

Clerus Polon-
iae desiderat
cum laicis con-
currere in con-
tributione regi.

§ 1. Exponi nobis nuper fecisti, quod, cum pro defensione fidei catholicae in regno Poloniae graves expensae factae fuerint, quibus aerarium publicum exhaustum est, laici eiusdem regni obtulerant contribuere pro eadem defensione, et a clero eiusdem regni petatum fuit ut in hac contributione concurrant cum laicis praedictis; quod cum tu et alii episcopi eiusdem regni sponte facere cupiatis, si nostra et huius sanctae Sedis Apostolicae desuper accesserit licentia, nobis propterea

humiliter supplicari fecisti, ut licentiam huiusmodi concedere de benignitate apostolicâ dignaremur.

§ 2. Nos igitur, dicti Poloniae regni necessitatibus huiusmodi ad effectum praedictum consulere volentes, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium controversiis iurisdictionalibus praepositorum consilio, fraternitati tuae per praesentes committimus et mandamus, ut, veris existentibus supra narratis, clero regni praedicti, ut pro dictis necessitatibus regni huiusmodi et ad dictum effectum cum dictis laicis in contributione huiusmodi, sponte tamen, et pro unâ tantum vice, et pro honestâ portione, concurrere libere et licite possint, tuque etiam possis et valeas, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, licentiam concedas et imperiariis, ibique¹, ut ad exactionem contributionis per clerum huiusmodi faciendae per personas ecclesiasticas et non alias procedere debeas, eadem auctoritate committimus et mandamus; contradictores, ac solvere recusantes per censuras et poenas ecclesiasticas aliaque opportuna iuris et facti remedia eadem auctoritate compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§ 3. Non obstantibus concilii Lateranensis, ac quibusvis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon ecclesiarum, monasteriorum et beneficiorum regni huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, ac exemptionibus, immutationibus, etiam in corpore iuris clausis, quibusvis generaliter vel specialiter concessis (etiamsi de illis eorumque totis tenoribus de verbo ad verbum mentio seu quaevis alia expressio habenda sit, et² in eis ca-

Quibus Pon-
tifex licentiam
concedit.

Derogat ob-
stantibus.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

¹ Forsan *tibi*que pro *ibi*que legendum (R. T.).

² Coniunctionem *et* nos addimus (R. T.).

veatur expresse quod per huiusmodi clausulas generales etiam mentionem specialem importantes eis derogatum esse non censeatur aut derogari videatur, nisi certis modo et formâ in illis expressis plene observatis); quibus omnibus et singulis, illorum omnium tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis
credi mandat.

§ 4. Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra ubique adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XXI maii MDCXLIV, pontificatus nostri anno XXI.

Dat. die 21 maii 1644, pontif. anno XXI.

DCCCCXV.

Indultum nobilibus Anconitanis exercendi artes lanariam et sericeam, ac mercaturam certarum mercium, sine praeiudicio nobilitatis¹.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium.

Constantis fidei ac sinceræ devotionis affectu, quo dilecti filii communitas et homines civitatis nostrae Anconitanae nos et Romanam reverentur Ecclesiam, inducimur, ut ea illis libenter concedamus quae ad eorum utilitatem et commodum dignoscimus pertinere.

Communitatis
Anconitanae ex-
positio.

§ 1. Cum itaque, sicuti idem communitas et homines nobis nuper exponi fe-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

cerunt, ipsi sericeam et lanariam artes necnon cerarum, coriorumque, ac lanarum et vallonearum vulgo nuncupatarum mercaturam, ac bancheriorum seu campsorum artem operâ personarum nobilium eiusdem civitatis, absque eo quod propterea earundem personarum nobilitati praeiudicetur, exerceri posse, et ideo per nos ut infra opportune providere summo opere desiderent:

§ 2. Nos, eorundem communitatis et hominum votis in praemissis annuere, illosque specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutos fore censes, supplicationibus illorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, universis et singulis dictae civitatis civibus nobilibus, ut sericeam et lanariam ac bancheriorum et campsorum artes huiusmodi, necnon grani, cerarum, coriorumque ac lanarum et vallonearum mercaturam, solidâ tamen merce et ut vulgo dicitur *all'ingrosso* tantum, non autem minutim seu particulatim (ita ut particulares tabernae dictarum mercium, in quibus illae minutim vendantur, habere et aperire nequeant), absque eo quod propterea aliquod eorum nobilitati praeiudicium inferatur, aut¹ censi possit, exercere libere et licite valeant, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, concedimus et indulgemus.

§ 3. Decernentes omnes et singulos nobiles eiusdem civitatis cives, qui artes et mercaturam huiusmodi, ut praefertur, exercebunt, in eodem nobilitatis gradu esse et fore, ac remanere, etiam quoad

Concessio de
qua in rubricâ.

Clausulae.

¹ Deest verbum *inferri* (n. t.).

omnia ad quae nobiles ipsius civitatis quomodolibet admitti et recipi consueverunt, seu possunt, aut debent, non secus ac si artes et mercaturam huiusmodi nunquam exercuissent, sicque et non aliter ab omnibus censeretur, et per quoscunque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari ac definiiri debere, ac irritum et inane quidquid secus super his a quocunque, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio
contrarii.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac quibusvis dictae civitatis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, legibus etiam municipalibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis eidem civitati, sub quibuscunque tenore et formis, ac cum quibusvis clausulis et decretis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permanens, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscunque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die VII iunii MDCXLIV, pontificatus nostri anno XXI.

Dat. die 7 iunii 1644, pontif. anno XXI.

DCCCXXVI.

Confirmatio Brevium Sixti V, Pauli V et Gregorii XV super prohibitione quibusvis personis, sub poenâ excommunicationis latae sententiae Sedi Apostolicae reservatae, ne detineant quaevis bona ad loca Terrae Sanctae spectantia, sed illa, si penes se sint, lo-

cis huiusmodi seu eorum agentibus restituant¹.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

§ 1. Aliâs a felicis recôrdationis Sixto V et Paulo² etiam V Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris emanarunt litterae tenoris subsequentis, videlicet:

Sixtus Papa V, ad futuram rei memoriam. Nostri pastoralis officii partes a nobis postulant et exposcunt, ut in iis auctoritatem nobis ab omnipotenti Deo, cuius vicem hic in inferiori terrarum orbe gerimus, concessam, quandocunque ita necessarium est, interponamus, per quae legata in favorem piorum locorum tam in civitate Hierosolymitanâ quam extra eam in totâ Terrâ Sanctâ existentium facta iuxta piam ipsa legata facientium et constituentium intentionem debitos sortiantur effectus, et ab illorum occupatoribus et detentoribus piis locis huiusmodi, ut decet, relaxentur. Cum itaque nullatenus dubitari possit, quin per totum christianum orbem nulla³ mobilia et immobilia bona religiosorum domibus et aliis locis piis in Terrâ Sanctâ existentibus tam per viam legati pii quam eleemosynae et aliâs diversimode relictâ fuerunt⁴, ipsa vero bona vel eorum aliqua a diversis personis, quarum curae et fidei exequutio legatorum et eleemosynarum huiusmodi commissa existit, occupentur et detineantur in non modicum ipsorum animarum periculum, et detrimentum donorum et bonorum⁵ huiusmodi, quae, tamquam in partibus infidelium existentia, magnis premuntur necessitatibus: nos, qui salutem singulorum sinceris desideramus affecti-

Litterae apostolicae ab aliis Pontificibus aliâs emanatae.

Litterae Sixti V.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Male edit. Main. legit *Pauli* (R. T.).

³ Vel nonnulla vel multa legendum (R. T.).

⁴ Potius lege *fuerint* (R. T.).

⁵ Videtur legend. *domorum et locorum*, ut infra (R. T.).

bus, piorumque locorum quorumlibet indenmitati quoad possimus consulimus, ut tenemur, in praemissis opportune providere volentes, ac omnium et singulorum bonorum et aliarum rerum dictis locis per quoscumque quovis modo relictorum et penes quoscumque existentium situationes, qualitates et valores praesentibus pro expressis habentes, motu proprio, et ex certâ scientiâ merâque deliberatione nostris, omnibus et singulis venerabilibus fratribus patriarchis primatibus, archiepiscopis, episcopis et aliis locorum Ordinariis, per universum orbem christianum constitutis, eorumque vicariis, officialibus nunc et pro tempore existentibus, in virtute sanctae obedientiae committimus et mandamus, ac districte praecipimus, quatenus ipsi et eorum quilibet, per se, aut eorum vicarios et officiales in spiritualibus generales, aut alias personas ab eis deputandas, quotiescumque pro parte nunc et pro tempore existentis procuratoris generalis Ordinis fratrum Minorum de Observantiâ domorum et locorum huiusmodi ad eleemosynas et legata similia recuperanda deputati requisiti fuerint, vel eorum aliquis requisitus fuerit, in omnibus et singulis suarum civitatum et provinciarum cathedralibus, collegiatis et parochialibus ecclesiis, tribus dominicis, seu aliis festivis diebus, dum ibi maior populi multitudo ad divina convenerit, omnes et singulas personas pecunias, aurum, argentum, gemmas, ac alias res et bona quaecumque mobilia vel immobilia supra summam seu quantitatem sive valorem ex arbitrio et conscientiâ taxandum domibus et locis piis praedictis tam per viam legati quam eleemosynae et alias quomodolibet relictæ et ad illa alias spectantia et pertinentia occupantes et detinentes, seu ab aliis occupari et detineri scientes et non revelantes, requirant et moneant, seu requiri et moneri faciant,

quatenus omnia et singula bona mobilia vel immobilia eisdem domibus et locis piis legata et ad illa quomodolibet spectantia ac per easdem personas et eorum quamlibet occupata et detenta dicto procuratori nunc et pro tempore existentî, seu eius locum tenenti, cum effectu restituant et consignent, ac illorum occupatores et detentores revelent et detegant, alioquin, factis tribus canonicis monitionibus huiusmodi, in omnes et singulos bona huiusmodi occupantes et usurpantes, seu ab aliis detineri et usurpari scientes et non revelantes, excommunicationis sententiam, a qua non nisi præviâ satisfactione absolutionis beneficium obtinere possint, eo ipso ferant et pronuncient, seu ferri et pronunciari faciant. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac quacumque forsitan prætensâ longi temporis praescriptione et continuatâ possessione, ceterisque contrariis quibuscumque. Et quia difficile foret praesentes litteras ad singula quaeque mundi loca perferri, volumus, quod earundem praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici, vel Ordinarii loci, aut alterius personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae subscriptis, eadem prorsus fides ubique locorum et gentium adhibeatur, quae adhiberetur si ipsae praesentes litterae originaliter exhiberentur.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub anno lo Piscatoris, die xiii decembris MDLXXIX, pontificatus nostri anno v.

Paulus Papa V, ad perpetuum rei memoriam. Caelestis Regis, qui pro humani generis redemptione se ipsum exinanivit factus obediens usque ad mortem, vices licet immeriti gerentes in terris, inter graves officii nostri curas, hanc prae ceteris in visceribus gerimus, ut tanti et tam salubris mystherii monumenta, quae in civitate Hierusalem sunt, conserventur, et

Litterae Pauli V.

eâ qua decet honorificentia recolantur, ac christifidelium eleemosynae, in hanc causam pie erogatae, in alios usus non distrahantur. Quocirca dilectis filiis generali et provincialibus ministris, commissariis, tam de curia, quam aliis quibuscumque, necnon custodibus, seu guardianis, aliisque officialibus, et praesertim dictae civitatis, necnon fratribus quibuscumque, nunc et pro tempore existentibus, Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantia nuncupatorum, aliisque omnibus et singulis ubique locorum degentibus, ad quos spectat et in futurum quomodolibet spectabit, sub privationis vocis activae et passivae, necnon officiorum quae obtinent aut obtinebunt, ac inhabilitatis ad illa et alia imposterum consequenda poenis ipso facto incurrendis, tenore praesentium perpetuo praecipimus et mandamus, ne perpetuis futuris temporibus eleemosynas, seu aliquam earum partem, sive in pecuniâ, sive in quibusvis aliis rebus cuiuscumque generis consistant, quae tam pro conservatione, restoratione, ac subsidio piorum locorum dictae civitatis, divinique cultus in illis augmento, quam etiam pro fratrum dicti Ordinis inibi degentium, ac peregrinorum in eorundem domibus hospitantium sustentatione, ac necessitatibus, vel aliâs, per quoscumque christifideles erogabuntur, quavis de causâ, ratione, aut occasione, vel sub quocumque praetextu, quaesito colore, vel ingenio, in alios usus, etiam quantumvis pios et urgentes, ac etiam eiusdem Ordinis, convertere, vel quibusvis aliis personis cuiuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis, vel conditionis existentibus, etiam per breve temporis spatium, commodare, alienare, hypothecare, vel aliâs quomodolibet distrahere audeant quoquo modo vel praesumant, sed eas pro dietis piis locis et eorundem ministrorum usu fideliter con-

servent, et eorundem locorum agentibus nunc et pro tempore existentibus, suis loco et tempore, integre consignent et tradant, seu consignari curent et faciant: contrariis non obstantibus quibuscumque. Volumus autem, quod praesentium transcriptis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub amulo Piscatoris, die xxii ianuarii mdcxviii, pontificatus nostri anno x.

§ 2. Et subinde, pro parte tunc existentis Terrae Sanctae commissarii recollendae memoriae Gregorio Papa XV etiam praedecessori nostro exposito quod in diversis christiani orbis partibus nonnullae personae varia bona ad dicta loca sancta spectantia non sive gravi animarum suarum periculo ac eorundem locorum maximo detrimento indebite detinerent, idem Gregorius praedecessor litteras praesertim et in eis contenta quaecumque perpetuo approbavit et confirmavit, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiecit,

§ 3. Et nihilominus utriusque sexus personis cuiuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis et conditionis existentibus, in virtute sanctae obedientiae, ac sub excommunicationis maioris latae sententiae poenâ, a qua non nisi ab eo, vel Romano Pontifice pro tempore existente, praeterquam in mortis articulo constituti, absolvi possent, districte praecepit et mandavit, ne de cetero cuiusvis generis bona ad loca huiusmodi spectantia quovis praetextu, causâ, vel occasione apud se retinere auderent seu praesumerent, sed illa iisdem locis seu illorum agentibus realiter et cum effectu restituerent, et aliâs, prout in eiusdem Gregorii prae-

Quas litteras confirmavit Gregorius XV.

Cavitque ne quis bona ad Terram Sanctam spectantia apud se retineret.

decessoris huiusmodi litteris desuper sub annulo Piscatoris die XVIII octobris MDCXXII expeditis, quarum tenores praesentibus pro expressis haberi volumus, uberius continetur.

Huiusmodi litterarum nova confirmatio petitur.

§ 4. Cum autem, sicut pro parte venerabilis fratris Aegidii patriarchae Hierosolymitani ac dilecti filii Andreae de Arco Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci Reformatorum nunenpatorum professoris eiusdem Terrae Sanctae commissarii nobis nuper expositum fuit, ea firmiora sint, quibus iteratae confirmationis apostolicae robur adiicimus, et propterea dicti Aegidius patriarcha et Andreas commissarius praedictas praedecessorum nostrorum huiusmodi litteras, per nos confirmari et alias in praemissis opportune providere desiderant:

Confirmat Pontifex

§ 5. Nos, eorundem sanctorum locorum indemnitati quantum cum Domino possumus consulere volentes, supplicationibus Aegidii patriarchae et Andreae commissarii praedictorum nobis desuper super hoc humiliter porrectis inclinati, praedictas Sixti V, ac Pauli etiam V, et Gregorii XV litteras cum omnibus contentis in illis, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, perpetuo confirmamus et approbamus, ac illis perpetuae inviolabilis apostolicae firmitatis vim et robur adiicimus;

Et mandat pro ut in rubrica.

§ 6. Et nihilominus omnibus et singulis utriusque sexus personis cuiuscunque dignitatis, status, gradus, ordinis et conditionis existentibus, in virtute sanctae obedientiae, ac sub excommunicationis maioris latae sententiae poenâ, a qua non nisi a nobis ipsis, vel Romano Pontifice pro tempore existente, praeterquam in mortis articulo constituti, absolvi possint, districte praecipimus et mandamus, ne de cetero cuiusvis generis bona, ad loca huiusmodi spectantia, quovis praetextu, causâ vel occasione apud se retinere au-

deant seu praesumant, sed illa eisdem locis seu illorum agentibus realiter et cum effectu restituant.

Exequutores deputati.

§ 7. Quocirca venerabilibus fratribus archiepiscopis et episcopis ubivis locorum existentibus ac dilecto filio causarum curiae camerae apostolicae generali auditori per praesentes committimus et mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, praesentes litteras et in eis contenta quaecunque, ubi et quando opus fuerit, ac quoties pro parte dicti Aegidii patriarchae aut praedicti Andreae moderni et pro tempore existentis Terrae Sanctae huiusmodi commissarii fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostrâ praemissa omnia et singula ab omnibus, ad quos spectat et pro tempore quomodolibet spectabit, inviolabiliter observari; contradictores quoslibet et rebelles per censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postpositâ, compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Contrarius derogat.

§ 8. Non obstantibus felicis recordationis Bonifacii Papae¹ VIII praedecessoris nostri de unâ, et in concilio generali editâ de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate praesentium ad iudicium non trabatur, necnon² omnibus illis, quae dicti praedecessores in praesentibus eorum litteris voluerunt non ob stare, ceterisque contrariis quibuscunque.

Transumptis fidem adhiberi mandat.

§ 9. Volumus autem, ut praesentium transumptis, seu exemplis, etiam impresis, manu alicuius notarii publici, vel Ordinarii loci, aut alterius personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae subscriptis, eadem prorsus fides ubique locorum et gentium adhibeatur, quae adhiberetur

¹ Male edit. Main. legit *Papa* (R.T.).

² Praepositionem *ab* delemus (R. T.).

si ipsae praesentes litterae originaliter exhiberentur.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub anno Piscatoris, die XVII Iunii MDCLIV, pontificatus nostri anno XXI.

Dat. die 18 Iunii 1644, pontif. anno XXI.

MDCCXXVII.

Declarat munus protectoris collegii fratrum Minorum Conventualium sancti Francisci in conventu Ss. XII Apostolorum de Urbe et collegii Montis Altii in civitate Bononiensi a Sixto Veretti spectare ad cardinalem Pallottum uti antiquiorem cardinalem ex provinciâ Marchiae, non autem ad cardinalem Montaltum eiusdem Pontificis consanguineum¹.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

Scilicet Papa V
hunc collegium
Montis Altii in do-
mo fratrum Mi-
norum sancti
Francisci Con-
ventualium ex-
istit.

§ 1. Aliàs felicitis recordationis Sixtus Papa V praedecessor noster in domo regulari Ss. XII Apostolorum de Urbe Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci Conventualium nuncupatorum unum eorundem fratrum Minorum, nec non aliud Montis Altii nuncupatum collegia scholarium nationis Picenae in civitate nostrâ Bononiensi erexit, collegiorumque huiusmodi protectorem S. R. E. cardinalem ex parentelâ et familiâ Peretta ipsius Sixti praedecessoris, vel, in eius defectum, ex provinciâ² Marchiae Anconitanae oriundum antiquiorem cardinalem deputavit.

Et cardinalis
ex familia Per-
retta protectorem
deputavit.

Existente re-
cto ad praesens
protectorem can-
didi Palotti.

§ 2. Cum autem, defuncto bonae memoriae Centino eiusdem S. R. E. dum viveret cardinale de Asculo nuncupato, tamquam cardinale seniori Piceno collegiorum praedictorum ultimo protectore, neque existente ullo cardinale ex familiâ seu

parentelâ eiusdem Sixti praedecessoris, dilectus filius noster Ioannes Baptista tituli S. Silvestri presbyter cardinalis Pallottus nuncupatus, uti cardinalis antiquior oriundus ex dictâ provinciâ, munus protectoris dictorum collegiorum suscepit, illoque in pacificâ possessione exercendi munus protectoris huiusmodi collegiaeque praedicta tamquam protector gubernandi existente, nos dilectum etiam filium nostrum Franciscum tituli S. Hieronymi Myricorum presbyterum cardinalem Montaltum nuncupatum, ex familiâ et parentelâ ipsius Sixti praedecessoris praedicti oriundum, ad sublimem cardinalatus dignitatem promoverimus, eaque propter debitum fuerit utrum munus protectoris collegiorum huiusmodi ad praedictum Ioannem Baptistam cardinalem ante dictam cardinalem Francisci promotionem ad munus protectoris huiusmodi admissum illudque pacifice exercentem, an vero ad eundem Franciscum cardinalem uti oriundum ex familiâ seu parentelâ praedictâ spectaret:

§ 3. Nos, ius suum unicuique tribui negotiumque huiusmodi, prout iuris esset, definire volentes, particularem nonnullorum Romanae curiae praelatorum congregationem ad partes earumque iura super praemissis audiendum nobisque referendum deputavimus, qui praelati, auditis procuratoribus et advocatis eorundem Ioannis Baptistae et Francisci cardinalium, negotioque mature discusso, cum, votis suis desuper exhibitis, nobis retulerint munus protectoris collegiorum praedictorum spectasse et spectare ad praedictum Ioannem Baptistam cardinalem:

§ 4. Ideirco nos, ut id quod praelati praedicti hac in re censuerint iuris esse, ut praefertur, suum sortiatur effectum, et debitae executioni demandetur, procurâ nostrâ pastorali providere volentes, motu proprio, et ex certâ scientiâ ac ma-

Dubatur:
utrum munus
protectoris hu-
iusmodi ad de-
ctum cardina-
lem protecto-
rem, seu potius
ad cardinalem
Montaltum spe-
ctet.

Congregatio
particularis, ad
hoc deputata ad
cardinalem Pal-
lottum spectare
censet.

Quod idem
Urbanus decla-
rat.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Male edit. Main. legit *provinciar* (R. T.).

turâ deliberatione nostris, munus protectoris dictorum¹ spectasse et spectare ad dictum Ioannem Baptistam cardinalem, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, declaramus; necnon eundem Ioannem Baptistam cardinalem munus praedictum, uti dictorum collegiorum protectorem, plenarie exercere libere et licite potuisse, et in futurum posse et valere.

Et ita ab omnibus iudicari statuit.

§ 5. Sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari ac definiiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, motu et auctoritate similibus decernimus.

Obstantibus derogat.

§ 6. Non obstantibus praemissis, ac quibusvis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die 1 iulii MDCXLIV, pontificatus nostri anno XXI.

Dat. die 1 iulii 1644, pontif. anno XXI.

¹ Deest vox *collegiorum* (R. T.).

DCCCXXVIII.

Clerici coniugati insulae Melitanae quoad functiones militares magno magistro hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani subiiciuntur, cum prohibitione ne eis concedantur exemptiones¹.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

§ 1. Ne insulae Melitanae, firmissimi adversus immanissimos Turcas Italiae propugnaculi, adeo necessaria initio ullo modo negligatur, clericique coniugati eiusdem insulae privilegii clericalis praetextu solitas functiones militares pro defensione et custodiâ insulae huiusmodi obire detractent², quantum cum Domino possumus providere volentes, supplicationibus dilecti filii magni magistri hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani nobis desuper humiliter porrectis inclinati, eidem magno magistro, nunc et pro tempore existenti, uti personae ecclesiasticae, omnes et singulos clericos coniugatos dictae insulae, ut equum tenere, si sufficientes ad id facultates habeant, et solitas functiones militares custodiasque facere pro defensione et custodiâ eiusdem insulae adversus Turcas et piratas debeant quoad ista (ita ut ad tenendum equum et faciendum dictas functiones custodiasque respective possint opportunis iuris et facti remediis cogi a praedicto magno magistro vel personâ ecclesiasticâ per eum deputandâ,

Clericos coniugatos insulae Melitanae quoad functiones militares magno magistro hospitalis sancti Ioannis Hierosolymitani subiiciunt.

§ 2. In ceteris vero iidem clerici coniugati venerabili fratri episcopo Melitano, nunc et pro tempore existenti, remaneant subiecti, iuxta sacrorum canonum, constitutionum apostolicarum, sacrorumque conciliorum, praesertim Tridentini, decretorum dispositionem), apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, subiicimus.

Quoad remanere vero omnia Melitano episcopo.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Aptius lege *detrectent* (R. T.).

Clausulas apponit.

§ 3. Decernentes praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac inviolabiliter observari, sicque, et non aliter, in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus.

Contrariis derogat.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, dietique hospitalis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, stabilimentis, usibus et naturis, ac ordinationibus capitularibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Exemptiones praemissis concessi prohibet.

§ 5. Volumus autem, et in virtute sanctae obedientiae iniungimus praedicto magno magistro, nunc et pro tempore existenti, ut invigilare teneatur, ne priores, baiulivi, praeceptores, seu commendatarii, capitanei, alique officiales et ministri dicti hospitalis, quomodolibet qualificati, quoquo modo vel ex quacumque causâ concedant aliis ad praemissa obligatis exemptiones *francos* nuncupatas a praedictis oneribus ac functionibus militaribus et custodiis ultra consuetum, praesertim ultra illas seu illos quae et qui solent

etiam iurium statutorum seu stabilimentorum ac ordinationum capitularium eiusdem hospitalis apostolicâ auctoritate confirmatorum¹, concedi illis qui actu inserviunt communi aerario, infirmatae², ac in quibuscumque aliis functionibus et servitiis hospitalis praedicti; prioribus vero, baiulivis, praeceptoribus, seu commendatariis, capitaneis, ceterisque praedictis et aliis quibuscumque, sub amissionis antianitatis ac maioris excommunicationis poenis ipso facto incurrendis, ne quoquo modo vel ex quacumque causâ audeant praefatas exemptiones seu *francos* concedere, prohibemus.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub anulo Piscatoris, die xxviii iulii mdcxlii, pontificatus nostri anno xxi.

Dat. die 18 iulii 1643, pontif. anno xxi.

DCCCXXIX.

*Facultas quibusvis rectoribus ac defensoribus et superioribus quarumcumque ecclesiarum consignandi capitaneis et aliis officialibus triremium hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani remiges voluntarie obligatos bonas voluntates nuncupatos, qui, ut servitium remigandi declinent, ad ecclesias confugiunt*³.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Iacobus Glandenes de Lueges, frater miles hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani, eiusque apud nos et Apostolicam Sedem orator, quod inter remiges triremium dicti hospitalis, qui voluntarie cum certo sti-

Motiva concedendae facultatis.

¹ Videtur deesse vox *vigore* (R. T.).

² Forsan pro *infirmatae* legendum est *infirmariae* (R. T.).

³ Ex Regest. in Secret. Brev.

pendio remorum servitio se addixerunt et *bonae voluntatis*¹ vulgo vocantur, abusus ab aliquo citra tempore introductus est, ut, quando dictae triremes sunt in procinctu ad iter faciendum, nonnulli ex praedictis remigibus, ne ad remigandum in illo itinere quod sibi tunc minus placeat cogantur, ad ecclesias confugiant, e quibus sese extrahi non posse, sed immunitate ecclesiasticâ gaudere debere praetendunt, prout evenit anno MDCXLI, quo vigintisex ex remigibus huiusmodi ad ecclesias confugerunt, necnon etiam anno proxime praeterito, quo dictae triremes, ut nobis et Apostolicae Sedi inservirent, ad portum nostrum Civitatis Vetulae venerunt. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, navigationes dictarum triremium inde turbari itineraque destinata prorsus impediri possint, cum *bonae voluntates* huiusmodi remigum robur praecipuum constituent maxime in expeditionibus contra infideles, in quibus, cum opus est, ipsi etiam armis decertant, neque periculum est ut servi turcae aliquid in favorem infidelium machinentur; eoque casu recursus ad episcopos pro licentiâ extrahendi confugientes ad ecclesias haberi non possit, qui et dubitant, an licentiam huiusmodi concedere valeant, saepeque distant ab ecclesiis, ad quas remiges praedicti confugerunt, ita ut interim elabatur occasio navigationis magno cum dictis hospitalis detrimento; neque iidem remiges extra² triremes vinciri³ possint, quippe qui sese remigiis⁴ servitiis nequaquam addicerent, nisi vinculis exempti libertate fruerentur quando triremes praedictae sunt in portu: nobis propterea dictus Iacobus orator nomine dicti hospi-

talis humiliter supplicari fecit, ut in praemissis opportune providere de benignitate apostolicâ dignaremur.

§ 2. Nos igitur, indemnitati eiusdem hospitalis hac in re, quantum cum Domino possumus, consulere volentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, quibusvis rectoribus ac defensoribus et superioribus quarumcumque ecclesiarum, sive secularium sive regularium, in quas remiges praedicti, ut servitium remigandi in dictis triremibus, ad quod se sponte obligarunt, subterfugiant, sese pro tempore receperint, licentiam consignandi illos capitaneis et aliis officialibus triremium, quarum servitio erunt adstricti (ita tamen, ut ipsi remiges ratione dicti confugii ad ecclesias a capitaneis et officialibus huiusmodi, vel quocumque alio quavis auctoritate fungente, sub censuris et poenis etiam in constitutione felices recordationis Gregorii Papae XIV praedecessoris nostri de immunitate ecclesiarum, quae incipit *Cum aliis*, sub datum ix kalendas iunii MDCXI, pontificatus sui anno 1, contentis eo ipso absque aliâ declaratione incurrendis, nullatenus puniri valeant), apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, concedimus et imper-

Facultas, de qua in rubrica.

§ 3. Non obstantibus, quoad ea quae praesentibus adversantur, praedictâ eiusdem Gregorii praedecessoris, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, etiam in conciliis universalibus editis, necnon quarumvis ecclesiarum, ac dicti hospitalis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad

Derogatio constitutionum.

1 Potius legerem *bonae voluntates* (R. T.).

2 Videtur legendum potius *intra* pro *extra* (R. T.).

3 Edit. Main. habet *vinceri* (R. T.).

4 Legerem *remigii* loco *remigiis* (R. T.).

verbum insertis habentes, illis aliàs in
suo robore permansuris, ad praemisso-
rum effectum, hac vice dumtaxat, specia-
liter et expresse derogamus; ceterisque
contrariis quibuscunque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub
annulo Piscatoris, die xxviii iulii MDCXLIV,
pontificatus anno xxi.

Dat. die 28 iulii 1644, pontif. anno xxi.

INNOCENTIUS X

PAPA CCXXXVIII

Ab anno MDCXLIV ad annum MDCLV.

Joannes Baptista Camilli Pamphilii filius in Romanum Pontificem electus est die xv septembris anno MDCXLIV, et Innocentii X nomen assumpsit. Sedit annos x, menses iii, dies xxi, temporibus Ferdinandi II et Ferdinandi IV imperatorum. Creavit cardinales XL, et die vii ianuarii MDCLV vitâ functus est. Vacavit Sedes iii menses.

I.

Prohibitio ne praelati Congregationis Cassinensis in afflictum locent possessiones secularibus personis, nec in eis monachos retineant pro curâ et administratione earundem extra claustra a superiorum obedientiâ immunes¹.

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

Supplicatio

Exponi nobis nuper fecit dilectus filius praesidens generalis monachorum Ordinis sancti Benedicti Congregationis Cassinen-

¹ De istorum monachorum Congregatione notavi ad Constl. CDXXVI (al. 404) *Sancta*, tom. XIV, pag. 284; et ad Constl. DCXXVIII (al. 584), *Aliàs*, Urbani VIII, ibid. pag. 670.

sis, quod a capitularibus capituli generalis eiusdem Congregationis novissime celebrati conditum fuit pro felici gubernio et regimine publico eiusdem Congregationis decretum tenoris qui sequitur, videlicet:

§ 1. « Cum ad aures nostras non sine ingenti animi dolore pervenerit in aliquibus Congregationis nostrae monasteriis non deesse praelatos, qui in afflictum conducant, vel monachis ipsis, cum evidenti animarum iacturâ, vel secularibus suorum monasteriorum possessiones locent eâ conditione, ut monachus aliquis ab ipsis nominandus dictorum bonorum curae et administrationi assistat extra claustra a superiorum obedientiâ immunis degens: idcirco, tam gravi ac periculoso excessui opportunum ac necessarium remedium adhibere volentes (inhaerendo ordinationi S. P. N. Benedicti, cap. xxxiii, et constitutionibus nostris in declaratione dicti capitis et capitis LVII, et II partis constitutionum capiti II) praecipimus, in virtute sanctae obedientiae et sub poenis in nostris constitutionibus expressis, omnibus praelatis, ne quovis quaesito colore aut praetextu praesumant in posterum similes locationes facere vel accipere, vel monachis mediate vel immediate conferre,

Decretum capituli generalis.

factas vero, et haecenus locatas, irritas, cassas et nullas esse declarent respective, tam quoad ipsos praelatos, quam quoad monachos, nec permittant in publicis instrumentis praedictarum locationum, quae secularibus personis committuntur, pacta et conditiones inseri, quibus monachi praedictis bonis et possessionibus administrandis praesidere¹, et cogant omnes, qui hac de causâ extra coenobiorum septa commorantur, relictâ administratione ad monasterium reverti.

In violatores excommunicationis poenâ a Summo Pontifice implore.

§ 2. Ut autem praesentis decreti observationi maior vis et pondus accedat, mandamus procuratori nostro in curiâ Romana degenti, ut quamprimum satagat Breve aliquod excommunicationis ipsi Summo Pontifici reservatae contra praesentis edicti violatores impetrare ».

Decretum sub poenâ excommunicationis confirmat Summus Pontifex.

§ 3. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, dictus exponens, decretum huiusmodi, quo firmiter subsistat et exactius observetur, apostolicae nostrae confirmationis robore communiri summopere desideret: ideo nos, eiusdem praesidentis generalis votis huiusmodi annuere illumque specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus illius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, stante prohibitione sacrorum canonum et constitutionum dicti Ordinis apostolicâ auctoritate confirmatarum, decretum praecursorum, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, ad abundantiorum cautelam confirmamus et approbamus, illique inviolabilis et perpetuae

¹ Deest verbum *obligentur* (R. T.).

firmitatis vim et robur adiciamus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, seu intervenisse dici vel censeri possint, supplemus: mandantes propterea omnibus et singulis dictae Congregationis superioribus, monachis et personis, in virtute sanctae obedientiae, ac sub excommunicationis poenâ per eos ex dictâ Congregatione qui decreto praecursorum huiusmodi contravenerint eo ipso absque ullâ aliâ declaratione incurrendâ, et a qua non nisi a nobis aut Romano Pontifice pro tempore existente, praeterquam in mortis articulo constituti, absolvi queant, quatenus praecursorum decretum praedictum inviolabiliter et inconcusse observent, observarique curent et faciant.

§ 4. Decernentesque praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac Ordinis et Congregationis huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, quibusvis eorundem Ordinis et Congregationis religiosi, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, ac aliis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialis, speci-

Clausulas necessarias apponit.

Contraria tollit.

fica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quavis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 5. Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae alicuius in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die 1 octobris MDCXLIV, pontificatus nostri anno 1.

Dat. die 1 octobris 1644, pontif. anno 1.

II.

Concedit, ut cruciata Hispaniarum, pro tempore quo durabit ultima illius prorogatio ad sexennium concessa, possit singulis annis publicari in Indiis, in quibus iuxta Breve Gregorii XIII non debebat publicari nisi de biennio in biennium¹.

**Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.**

Aliàs felicitis recordationis Pius Papa V praedecessor noster sub datum xii kalendas iunii MDLXXI omnibus in Hispaniarum regnis et insulis adiacentibus ac etiam Sardiniae consistentibus, qui fidei catholicae zelo adducti intra biennii tempus ad exercitum clarae memoriae Philippi Hispaniarum regis catholici tunc in vivis

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

agentis contra Turcas tunc comparatum contra illos pugnaturi aut aliud genus servitii facturi suis sumptibus accessissent, et ibidem usque ad finem expeditionis eius biennii permansissent, aut de bonis sibi a Deo collatis expeditionem praedictam adjuvassent, plures indulgentias et peccatorum remissiones et relaxationes pro vivis et defunctis, aliasque spirituales concessionem, necnon privilegia, facultates et indulta, vel quovis alio nomine nuncupatas gratias concessit, dictumque biennium ad aliud biennium a fine dicti biennii et deinde secundo dictum biennium ad aliud simile biennium a secundo dicti biennii fine computandum ita prorogavit, ut, sex annis durantibus, singulo quoque biennio commissarius, qui pro tempore esset, illas de novo publicaret, modo et formā prout in concessione continebatur; deinde recolendae memoriae Gregorius Papa XIII etiam praedecessor noster, sub die iii martii MDLXXIII, indulgentias, concessionem et gratias ac facultates huiusmodi, nonnullis additis, immutatis et de novo ab ipso concessis, ad Indiarum partes et insulas ac regna et terram firmam maris Oceani Philippi regis praedicti imperio subiectas¹ extendit et ampliavit, necnon sub die xxvii aprilis eiusdem anni MDLXXIII easdem indulgentias, concessionem, indulta, gratias et facultates tam per dictum Pium quam per ipsum Gregorium ut praefertur concessa non iam singulo biennio, sed singulo quoque anno publicari voluit; postea idem Gregorius praedecessor sub die xviii februarii MDLXXVI motu suo proprio sex annorum spatium in dictis concessionibus adiectum et praefixum ad aliud simile sexennium, ita similiter, ut omnia in dictis litteris contenta singulo quoque anno publicarentur, prorogavit; sed postmodum praedictus Gregorius praedecessor, accepto quod, ob latitudinem provin-

Eandem publicatio a biennio in biennium per sex annos.

Quae etiam Gregorius XIII ad Indiarum regna ampliavit.

Et primum singulo quoque anno publicari voluit; post, singulo biennio.

¹ Aptius legeretur *subiecta* (R. T.).

Refert indulgentias et indulta a Pio V concessa iis omnibus, qui in Hispaniarum regnis Philippi regis bellum contra Turcas per biennium adjuverunt.

ciarum earumdem Indiarum et insularum et terrae firmæ maris Oceani, difficile erat infra unius spatium et tempus semel dictas gratias, indulgentias et facultates in qualibet provinciâ dictarum partium publicare, seu earum occasione in qualibet earumdem provinciarum et regnorum Indiarum partibus praedicationem haberi, motu etiam suo proprio sub diē v septembris MDLXXVIII in regnis, insulis, terris, oppidis et dominiis, ac terrae firmæ¹ Indiarum maris Oceani seu aliâs nuncupatis huiusmodi, eidem Philippo regi tam mediate quam immediate et aliâs quomodocumque et qualitercumque subiectis, praedicationes et publicationes praedictas non amplius quolibet anno, sed singulo biennio tantum fieri voluit; et sicuti, iuxta formam litterarum apostolicarum super dictis concessionibus emanatarum, omnes gratiae, concessiones, indulgentiae, facultates, privilegia et indulta, tam pro vivis quam defunctis ut praefertur concessa, per annum duratura erant, simili modo et cum eisdem facultatibus per biennium durare decrevit: et aliâs, prout in litteris Pii et Gregorii praedecessorum praedictorum desuper respective expeditis, quarum tenores praesentibus pro expressis haberi volumus, uberius continetur.

Urbanus VIII
eadem privile-
gia ad aliud
sexennium pro-
rogat.

§ 2. Cum autem ab inde per aliquos Romanos Pontifices praedecessores nostros indulgentiae, gratiae, concessiones, indulta et privilegia praedicta de sexennio in sexennium continuatâ serie, et novissime a pia memoriae Urbano Papa VIII similiter praedecessore nostro per suas in simili formâ Brevis litteras diē xi februarii MDLXXXIX expeditas ad aliud sexennium, quod adhuc durat, prorogata fuerint, et licet² nomine charissimi in Christo filii nostri Philippi Hispaniarum regis catho-

lici nobis nuper expositum fuit, in praedictis Indiarum partibus ac insulis et regnis terrâque firmâ maris Oceani eiusdem Philippi regis imperio ut praefertur subiectis a praedicti Gregorii praedecessoris tempore citra populorum valde creverit multitudo, et verbi Dei praedicatorum numerus ita auctus sit, ut facile quotannis indulgentiae, gratiae, concessiones, indulta et privilegia huiusmodi inibi publicari possint: nobis propterea eiusdem Philippi regis nomine fuit humiliter supplicatum, ut tempus publicationis huiusmodi de biennio ad annum reducere, et, ut publicatio singulis annis, durante praedicto tempore prorogato, fieri possit, concedere de benignitate apostolicâ dignaremur. Nos igitur, spirituali consolationi et animarum saluti christifidelium Indiarum et insularum et regnorum terrâque firmâ¹ huiusmodi paternâ charitate consulere, simulque praedictum Philippum regem, ob eximia eius in hanc sanctam Sedem merita, specialis favore gratiae prosequi volentes, supplicationibus eiusdem Philippi regis nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, ut indulgentiae, gratiae, concessiones, privilegia et indulta huiusmodi, novissime praedictâ diē xi februarii MDLXXXIX ad sexennium prorogata, in praedictis dominiis, regnis, locis, terrâque firmâ Indiarum maris Oceani dicti Philippi regis imperio ut praefertur subiectis, usque ad tempus ad quod durabit ultima prorogatio praedicta, singulis annis publicari valeant, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, concedimus; sicque per commissarium generalem, ac quoscumque alios ad quos spectat, praemissa omnia observari, ac in illis iudicari definiriue debere, irritumque et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus.

Innocentius
denum ad pre-
ces regis catho-
lici eadem pri-
vilegia ad sex-
ennium proro-
gata singulis
annis publicari
mandat.

¹ Potius lege *terrâ firmâ* (R. T.).

² Vel *sicut* pro *licet*, vel utrumque, nempe *licet, sicut* legendum (R. T.).

¹ Potius lege *terraeque firmæ* (R. T.).

Derogatio contrariorum.

Transumptio-
ramque fides.

§ 3. Non obstantibus praemissis¹ ac quibusvis aliis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 4. Ut autem praesentes nostrae litterae omnibus, quos illae concernunt, innotescant, volumus earundem exempla, etiam impressa, manu notarii publici subscripta, ac dicti commissarii generalis aut alterius personae in ecclesiastica dignitate constitutae sigillo subsignata, ubique gentium et locorum ac² in iudicio et extra fidem facere, quam eadem praesentes facerent, si exhiberentur.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die viii novembris MDCXLIV, pontificatus nostri anno i.

Dat. die 10 novembris 1644, pontif. anno i.

III.

Removet obstaculum constitutionis Urbani VIII, pro observatione festorum editae, quoad festum Conceptionis B. M. V. in regnis Hispaniarum tantum³.

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

In his, per quae Beatissimae Virginis Deiparae Mariae cultus et veneratio promovetur in terris, auctoritatis nostrae partes propensis studiis interponimus, et piorum regum id exposcentium vota libenter audimus.

§ 2. Cum itaque in constitutione pro observatione festorum a felicis recordationis Urbano Papa VIII praedecessore nostro edita, quae incipit *Universa*⁴ non ponatur inter festa de praecepto festum Conceptionis eiusdem B. M. V. Mariae, et

1 Male edit. Main. legit *praemissa* (R. T.).

2 Legerem *eam* pro *ac* (R. T.).

3 Ex Regest. in Secret. Brev.

4 Quam vide supra pag. 206 huius tomi (R. T.).

tollantur contrariae consuetudines, charissimus autem in Christo filius noster Philippus Hispaniarum rex catholicus, sicut nobis illius nomine expositum fuit, per dilectum filium nobilem virum Ioannem de Velasco et de la Cueva comitem de Sivela ipsius Philippi regis apud nos et Apostolicam Sedem oratorem, cupiat in dominiis eiusdem Philippi regis festum Conceptionis huiusmodi, aut de praecepto iudici, aut ad antiquam eorum consuetudinem et possessionem, vel quasi, illud celebrandi restitui: nos, pium dicti Philippi regis erga eandem B. V. devotionis affectum summopere in Domino commendantes, ac eius desiderio huiusmodi favorabiliter annuere volentes, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium sacris ritibus praepositorum consilio, quoad praedictum festum Conceptionis praedictae Deiparae Virginis in regnis Hispaniarum tantum, obstaculum dictae constitutionis praedicti praedecessoris, apostolicam auctoritate, tenore praesentium, removemus.

§ 3. Non obstantibus praedictis, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 4. Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides tam in iudicio quam extra adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die x novembris MDCXLIV, pontificatus nostri anno i.

Dat. die 10 novembris 1644, pontif. anno i.

IV.

Confirmatio constitutionis Pii V et eius successorum de non alienandis et in-

Ad Philippi regis praesentium conceptio-
nis Deiparae in regnis Hispaniarum tantum celebrari per-
mittit.

Contrariis derogat.

Transumptis fidem tribuit.

Pontificis studium pro Deiparae cultu.

*feudandis civitatibus, terris et locis
sanctae Romanae Ecclesiae.*

**Innocentius Episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.**

Exordium.

In supremo apostolicae dignitatis culmine non nostris meritis sed inscrutabili superni Patris providentiâ constituti, nostri muneris esse cernimus, ut inter innumerabiles pastoralis officii curas, quibus gravi mole premimur, peculiari studio ad conservandam sanctae huius Sedis temporalem ditionem intendamus, et, quae propterea sedulâ meditatione a Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris salubriter ordinata fuerunt, ea nos ipsi inviolate servare nitamur, et ita ab aliis perpetuo statuamus observari. Dudum siquidem felicis recordationis Pius Papa V praedecessor noster per suam perpetuo valituram constitutionem statuit, decrevit et ordinavit, ut omnes et singulae civitates, terrae, oppida et loca Sedi Apostolicae in temporalibus mediate vel immediate subiecta, etiam eatenus in feudum aut quemvis alienationis titulum dari solita vel consueta etiam ad Sedem praefatam quomodolibet devoluta et pro tempore devolvenda in iure, dominio et proprietate ac possessione dictae Sedis conservarentur, civitatesque, terrae, oppida et loca huiusmodi nullo unquam tempore sub quovis praetextu in feudum, gubernium, vicariatum aut quemvis alium titulum perpetuum, vel ad tertiam generationem, seu ad vitam, aut aliâs ad longum tempus nullo modo concederentur; et deinde pia memoriae Gregorius XIII, Sixtus V, Gregorius XIV, Innocentius IX, Clemens VIII ac Urbanus VIII Romani Pontifices praedecessores nostri, pro pastoralis eorum officio provide considerantes praefatam Pii

1 Verbum *dari* certe necessarium addimus ex loco parallelo constitutionis Pii V (R. T.).

praedecessoris constitutionem optimam, et ad conservandam S. R. E. iurisdictionem ac dignitatem, Sedisque Apostolicae dominia, civitates, oppida et loca, pie et sancte emanatam fuisse, illam successive omnes felici emulatione, de fratrum suorum eiusdem sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium pro tempore existentium consilio, apostolicâ auctoritate laudarunt, approbarunt, confirmarunt et innovarunt, prout in singulis eorundem praedecessorum litteris apostolicis desuper confectis plenius continetur. Nos omnium civitatum et locorum praefatorum singularem fidem et promptam devotionem eidem Sedi exhibitam omni tempore valde utilem et salutarem fuisse et esse considerantes, ac volentes non solum alienationes huiusmodi de medio tollere, sed, ut omnis alienationum fiendarum occasio penitus aboleatur, quantum cum Domino possumus, peramplius providere, constitutionibus singulorum praedecessorum nostrorum huiusmodi desuper pie et sancte emanatis, ubi primum ad apostolicae dignitatis gradum divinâ favente clementiâ evecti fuimus, in primis cordi fuit inhaerere, illasque innovare.

§ I. Itaque, motu proprio, et certâ scientiâ nostrâ, non ad alicuius super hoc nobis oblatae petitionis instantiam, sed ex merâ animi nostri deliberatione, et de apostolicae potestatis plenitudine, praefatas Pii praedecessoris litteras, ac omnia et singula in eis contenta, etiam iuxta declarationem in litteris Innocentii praedecessoris huiusmodi factam, earundem litterarum continentiam et tenorem, quem praesentibus haberi volumus pro expresso ac de verbo ad verbum inserto, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, comprobamus, confirmamus et innovamus, easque firmiter et inviolabiliter, ac iuxta declarationem praedictam, nos similiter servaturos esse promittimus et iuramus, atque per

Constitutionem Pii V et successorum eius laudat.

Eandem confirmat.

eos, ad quos spectat, pariter perpetuo observari praecipimus et mandamus.

§ 3. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae comprobationis, confirmationis, innovationis, promissionis, iuramenti, praecepti et mandati infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Romae, apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicae MDCXLIV, XVII kalendas decembris, pontificatus nostri anno 1.

Dat. die 16 decembris 1644, pontif. anno 1.

V.

Confirmatio constitutionum Sixti V et Clementis VIII circa conservationem pecuniarum in arce S. Angeli repositarum, nullo unquam tempore, nisi ibi praescriptis casibus, certaque de super servatâ formâ, depromendarum¹.

Innocentius Episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Inter varias et multiplices sollicitudines, quas, pro communi utilitate et conservatione universae et christianae rei publicae, nostrae curae divinâ providentiâ² commissae, dies noctesque suscipimus, id potissimum nobis cordi est, ut his, quae propterea salubri praedecessorum

¹ Comprobationem Constitutionum a Sixto V editarum circa conservationem pecuniarum praesidii triginta centenorum millium nummorum aureorum ab eo in arce S. Angeli repositurum fecit Clemens VIII sua Constitut. in *Quae salubri*, tom. IX, pag. 523. Hae autem Constitutiones Sixti sunt tres, quae habentur in suo loco ibi citato.

² Pessime edit. Main. legit *nostrae, cura divinâ providenti* (R. T.).

nostrorum vigilantia statuta et ordinata comperimus¹, firma perpetuo et illibata persistant, libenter apostolicae firmitatis robur adiciamus.

§ 1. Alias siquidem felicis recordationis Sixtus Papa V, praedecessor noster, gravissimis de causis primo sui pontificatus anno decies centena nummorum aureorum millia, secundo vero anno alia itidem decies centena millia, ac demum tertio anno tertia similiter decies centena millia aureorum huiusmodi in certum sanctumque aerarium, quod in pontificiâ S. Angeli arce constitutum est, summâ diligentia industriâque retulit, ac de illis perpetuo asservandis, nullo inquam tempore nisi in certos tunc expressos necessarios usus exinde depromendis et erogandis, trinas constitutiones edidit.

§ 2. Et deinde Clemens Papa VIII alii- que nostri praedecessores singulas constitutiones praelatas, uti maxime utiles et necessarias, ac omnia et singula in eis contenta, apostolicâ auctoritate approbaverunt et innovaverunt, prout in singulis litteris apostolicis tam Sixti quam Clementis ac aliorum praedecessorum nostrorum huiusmodi desuper expeditis, quarum tenores etiam pro² expressis et praesentibus litteris de verbo ad verbum nihil penitus omissis insertis haberi volumus, plenius continetur.

§ 3. Nos, praedecessorum nostrorum praedictorum vestigiis inhaerentes, easdem Sixti constitutiones, ac Clementis et aliorum praedecessorum huiusmodi litteras, cum maxime expediat illas in futurum servari, necnon omnia et singula in eis contenta, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, approbamus, confirmamus et innovamus, eaque firmiter et in-

¹ Syntaxis omnino perturbata; opus foret hic addere particulam *ut*, et dein legere *adiicimus pro adiicimus* (R. T.).

² Vocem *pro* addendam esse censuimus (R. T.).

Tres Sixti V Constitutiones hae de re citantur in rubrica.

Item Clementis III comprobatio.

Quas quidem confirmat Pontifex.

violabiliter iuxta illarum dispositionem observare etiam nunc de novo per praesentes promittimus, vovimus, iuramus, ac per eos ad quos spectat et spectabit in futurum observari debere statuimus et ordinamus.

Sanctio poe-
nalis.

§ 4. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae approbationis, innovationis, promissionis, statuti, ordinationis, voti et iuramenti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Romae, apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicae MDCXLIV, XVII kalendas decembris, pontificatus nostri anno 1.

Dat. die 16 decembris 1644, pontif. anno 1.

VI.

Inubilaeum sanctissimi domini nostri Innocentii divina providentia Papae ad implorandum divinum auxilium pro felici regimine et statu sanctae Romanae et universalis Ecclesiae¹.

Innocentius Episcopus,
servus servorum Dei,

Universis christifidelibus, ad quos praesentes litterae pervenerint, salutem et apostolicam benedictionem.

Prooemium.

Immensae omnipotentis Dei bonitati placuit in maximam almae Matris Ecclesiae rerum perturbatione, nullis nostris exigentibus meritis, supremum hoc apostolicae servitutis munus nostrae imbecilli-

¹ Alias inubilaei indictiones pro eadem causa reperies initio pontificatum Sixti V, constit. v *Virium nostrarum*, tom. viii, pag. 576; Gregorii XV, constitut. iii *Spiritus*, tom. xii, pag. 500; et Urbani VIII, constitut. x *Aeternus*, tom. xiii, pag. 73.

tati imponere; unde, considerantes iniquam temporum conditionem et gravissima quae undique urgent et impendent mala, praecipuo quodam sensu angimur et commovemur; de illius tamen benignitate non desperantes, qui operari dignatur in nobis, non desinimus summis atque assiduis precibus eius auxilium implorare, fideliumque et Deum timentium, quorum ipse, ut speramus, voluntatem faciet, orationes expetimus, quibus omnipotenti Deo semper benedicendo gratiusque misericordiae eius agendis adiuvemur, viribusque a caelesti Rege subministratis suffulta nostra infirmitas commissarum nobis curarum et salutarium reipublicae christianae officiorum partes, orantis simul populi instantia promerente, valeat sustinere, openque agitatae et ubique fere depressae catholicae religioni suppeditare, ne, cum in altitudinem maris venerimus, tempestate demergamur, sed potius horribiles tot peccatorum flatus et excitalas mari procellas discutientes cum credito nobis grege optatum cursum et aeternae salutis portum teneamus.

§ 1. Quapropter in hac alma Urbe nostra a cappella nostra publica palatii apostolici ad basilicam Principis Apostolorum in Vaticano, necnon a basilica S. Mariae Maioris ad basilicam S. Ioannis Lateranensis proximam hebdomadam, quae erit tertia adventus, quarta et sexta feria respective solennes processiones de more indicimus, ad quas basilicas nos una cum venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus, necnon patriarchis, archiepiscopis, atque episcopis, quos in Romanam curiam adesse contigerit, ac christianorum regum et principum oratoribus apud nos existentibus, aliisque praelatis atque officialibus Romanae curiae, universoque clero et populo comitante, accedere, dictasque processiones celebrare statuimus. Ut autem divinam opem efficacius implo-

Solennes
processiones de
more indicit in
Urbe.

remus, et simul effusis multorum precibus fructuosius exaudiamur, omnes et singulos utriusque sexus christifideles ubique existentes enixe in Domino hortamur et paternâ charitate monemus, ut qui in hac almâ Urbe sunt, dictâ hebdomadâ, aut saltem alterâ sequenti, qui vero extra Urbem in quibusvis orbis terrarum locis existunt, proximâ, aut alterâ sequenti hebdomadâ post praesentium notitiam, pias ad Deum preces effundant, ut Ecclesiam suam sanctam tueatur et protegat, haereres undique evellere et extirpare, fidem sanctam catholicam adaugere et propagare, pacem et veram concordiam largiri dignetur, nobis vero vires tribuat, quibus susceptum onus ad eius nominis gloriam, fideliumque et animae nostrae salutem administrare valeamus; et quidem, qui in eâdem Urbe hic praesentes sunt, praefatas S. Ioannis Lateranensis, Principis Apostolorum, S. Mariae Maioris basilicas, vel unam ex eis quam maluerint; qui vero alibi extra Urbem erunt, ecclesiam seu ecclesias per locorum Ordinarios seu eorum vicarios, aut de eorum mandato, aut, iis deficientibus, per eos, qui inibi curam exercent animarum, deputandam seu deputandas, quocumque sibi beneviso eiusdem hebdomadae die, vel diebus, saltem semel devote visitent; omnes praeterea quartâ et sextâ feriâ ac sabbato eiusdem vel alterius sequentis hebdomadae ieiument, et, quantum pro suo quisque arbitrio iudicaverit, elemosynas erogent; atque intra hoc ipsum tempus sacerdotibus ab Ordinario approbatis peccata sua confiteantur, et die dominico dictum sabbati diem proxime subsequente, vel alio dictae sequentis hebdomadae die, arbitrio confessarii, sanctissimum Eucharistiae sacramentum devote percipiant; qui autem in navigatione vel itinere fuerint, eo pe-racto, haec ipsa faciant et exequantur;

qui vero regulares utriusque sexus in claustris perpetue degunt, vel in carcere aut captivitate detinentur, vel propter corporis infirmitatem aut aliud quodcumque impedimentum superius expressa seu eorum aliqua facere seu adimplere nequiverint, sacerdotis confessarii approbati ab Ordinario, quem elegerint, arbitrio, praefata omnia et singula vel eorum aliqua in alia pietatis opera commutare vel in aliud, proximum tamen, tempus differre valeant.

§ 2. Quae omnia ut eo libentius praestare studeant, quo uberius spiritualibus muneribus et gratis a nobis se refectos esse cognoverint, de omnipotentis Dei misericordiâ ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius auctoritate confisi, ex illâ ligandi atque solvendi potestate, quam Deus nobis, licet indignis, contulit, omnibus et singulis praefatis, qui praefata adimpleverint, plenissimam peccatorum suorum indulgentiam et remissionem, sicuti in anno iubilaei visitantibus certas ecclesias intra et extra Urbem concedi consuevit, tenore praesentium concedimus et elargimur, necnon eisdem fidelibus etiam cuiuscumque ordinis, congregationis et instituti regularibus utriusque sexus facultatem impartimur eligendi sibi presbyterum confessarium, tam secularem quam cuiusvis Ordinis vel instituti regularem ex approbatis ab Ordinariis locorum, qui eos ab omnibus excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis et censuris, a iure vel ab homine, quovis modo vel causâ latis seu inflictis, necnon ab omnibus peccatis, excessibus, criminibus et delictis, quantumvis gravibus et enormibus, etiam in casibus, tam locorum Ordinariis, quam nobis et Sedi Apostolicae, etiam in litteris die Coenae Domini legi consuetis, atque alias etiam per quascumque etiam Romanorum Pontificum praedecessorum no-

Item preces
ad Deum pro
felici regimine
sanctae Eccle-
siae.

Concessio in-
dulgentiae ple-
nariae perfi-
cientibus opera
iuncta.

Facultas eli-
gendi confessa-
rium

Pro absolu-
tione a cen-suris,

Et pro his
reservatis.

Et pro con-
firmatione iuramen-
torum.

Casus excepti.

Transumptio
regularis.

storum constitutiones, quarum tenores praesentibus haberi volumus pro expressis, quomodolibet reservatis, in foro tantum conscientiae hac vice duntaxat absolvere; et insuper vota quaecumque (religionis et castitatis tantummodo exceptis) in alia pia et salutaria opera commutare, iniunctâ tamen eis et eorum cuilibet in supradictis casibus poenitentia salutaris ac aliis iniungendis, possint et valeant; mandantes insuper venerabilibus fratribus nostris patriarchis, archiepiscopis, episcopis et aliis quibuscumque ecclesiarum praelatis et locorum Ordinariis, in virtute sanctae obedientiae, ut, cum harum litterarum transumpta aut exempla acceperint, illa statim per suas provincias, ecclesias et dioeceses publicent et publicari faciant, cleroque et populo sibi subiecto solennes processiones, sicut nos in praefatâ Urbe indiximus, indicant et celebrent. Per praesentes autem super aliquâ irregularitate, publicâ vel occultâ, notâ, defectu, incapacitate, aut inhabilitate, quomodolibet contractâ, non intendimus nec etiam in foro conscientiae dispensare, neque ullam facultatem tribuere dispensandi; ac declaramus has ipsas praesentes quoad absolutionem in foro conscientiae, et poenitentiae, et poenitentiali tantum, non autem in foro fori seu contentioso consequendam, neque etiam quoad dictum forum conscientiae iis, qui ab aliquo iudice excommunicati, suspensi vel interdicti, seu aliâs in sententias et censuras incidisse declarati, vel publice denunciati fuerint, nisi infra tempus celebrationis huiusmodi iubilaei satisfecerint, aut cum partibus concordaverint, neque pariter haereticis aut schismaticis specialiter declaratis, seu condemnatis, ullo modo suffragari.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, praesertim quibus absolvendi facultas in certis casibus tunc expressis ita specialiter Romano

Pontifici pro tempore existenti reservatur, ut nec etiam similes vel dissimiles iubilaei, indulgentiarum, aut facultatum huiusmodi concessionem, nisi de illis expressa mentio aut specialis derogatio fiat, cuiquam suffragari valeat; necnon quorumcumque ordinum, congregationum et institutorum regularium, iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis eisdem ordinibus, congregationibus et institutis quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, et individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio aut expressio habenda vel quaevis alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illarum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis, ac formam in illis traditam penitus pro servatâ habentes, hac vice specialiter et expresse ad effectum praesentium derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 4. Volumus autem, quod praesentium transumptis, vel exemplis, etiam impressis, manu notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique gentium et locorum adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicae MDCXLIV, v nonas¹ decembris, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 2 decembris 1644, pontif. anno I.

VII.

*Constitutio super titulo et insignibus sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium*².

¹ Forsan legendum IV nonas, nam quinto nonas in mense decembris non dicitur (R. T.).

² Titulorum suorum ecclesias, cardinales si in

Transumptio-
rum auctoritas.

**Innocentius Episcopus.
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.**

Exordium.

Militantis Ecclesiae regimini, meritis licet imparibus, per abundantiam divinae gratiae praepositi, inter gravissimas multiplicesque apostolicae servitutis curas, quibus assidue prenimur, in eam peculiari studio incumbimus, ut inter S. R. E. cardinales, quos tamquam reipublicae christianae cardines, et clarissima catholicae Ecclesiae lumina, omnium virtutum splendore ceteris prae lucere decet, fraterna servetur aequalitas, unde sincerae charitatis affectu sese invicem prosequantur, et, dimissâ omnium secularium rerum curâ, nonnisi pro communi eiusdem Ecclesiae bono ac omnipotentis Dei gloriâ vigeat inter eos laudabilis aemulatio.

Refertur decretum sacrae congregationis caeremoniarum circa materiam de qua in rubricâ.

§ 1. Hodie siquidem in consistorio nostro secreto dilectus filius noster Aloysius tituli S. Laurentii in Lucinâ presbyter cardinalis Capponius nuncupatus decretum per venerabiles fratres nostros eiusdem sanctae Romanae Ecclesiae cardinales congregationi caeremoniarum praepositos emanatum nobis retulit, tenoris subsequentis, videlicet: « Sacra congregatio caeremoniarum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium, in qua interfuerunt reverendissimi domini Aloysius tituli S. Laurentii in Lucinâ presbyter cardinalis Barberinus¹, Bernardinus tituli S. Petri ad vincula presbyter cardinalis Spada, Federicus tituli S. Marci presbyter cardinalis

curiâ praesentes fuerint personaliter, si vero absentes per vicarium idoneum visere iussit Leo X Const. vii, *Supernae*, tom. v, pag. 604; necnon titulum suorum ecclesias reparare et aliquid eis in morte relinquere cardinales tenentur, iuxta Sixti V Constit. lxxxi, *Religiosa*, tom. viii, pag. 833.

¹ In hoc titulo error irrepsisse videtur, forsan legendum *Capponius*, *Franciscus tituli S. Laurentii in Damaso presbyter cardinalis Barberinus*, ut in subscriptionibus (n. r.).

Cornelius, Ioannes Dominicus tituli S. Caeciliae presbyter cardinalis Spinola, Franciscus Maria basilicae duodecim Apostolorum presbyter cardinalis Brancatius, Franciscus tituli S. Hieronymi Illyricorum presbyter cardinalis Montaltus, Carolus S. Nicolai in carcere diaconus cardinalis Medices, Hieronymus S. Eustachii diaconus cardinalis Columna, Raynaldus S. Mariae Novae diaconus cardinalis Estensis, censuit enixe SS. Domino nostro supplicandum, ut, tamquam pro re maxime congruâ, districte praecipiat sanctae Romanae Ecclesiae cardinalibus, etiam quacumque natalium, seu prae excellentium aliarum dignitatum praerogativâ insignitis, quod, solo nomine cardinalis absque ullo secularis dignitatis additamento contenti, non aliis titulis nuncupentur nec uti inter eos possint, quam eminentissimi et reverendissimi, necnon eminentiae reverendissimae, non obstantibus quibuscumque in contrarium facientibus; insuper, ut SS. Dominus noster dignetur mandare, ut omnes S. R. E. cardinales, supra recensiti, ad unitatem et aequalitatem ordinis construendam, inbeant e propriis sigillis et insignibus quibuscumque, vulgo armis nuncupatis, amoveri coronas, signa, ac omnes notas seculares praeter eas, quibus intra scutum armorum eorum familiae tanquam de essentia et integritate eorundem armorum utuntur, et ut imposterum ab illorum usu abstineant, solo pileo, de pretioso Christi sanguine rubente, insigniti ac decorati; ac ulterius SS. Dominus noster inhibeat, sub excommunicationis latae sententiae ac aliis arbitrii sui poenis, sculptoribus, pictoribus, ac aliis quibuscumque, ne praedictas notas seculares in sigillis et armis, aliisque insigniis sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium sculpere ac pingere, ac sculpi vel pingi mandare audeant. Quod quidem decretum praedictus Aloysius cardinalis retulit supra-

dictam congregationem censuisse etiam nomine totius sacri collegii in praesenti consistorio nostro referri, ut non solum illud comprobare, verum etiam pro ipsius usu et observantiâ inviolabili litteras apostolicas sub plumbo expediri iubere dignemur; quas postea, cardinales iam promoti, qui in Urbe sunt, infra decem dies, qui extra illam et in Italiâ degunt, infra quatuor menses proximos, iurare teneantur, qui vero in posterum promovebuntur, si praesentes fuerint¹, in ipsâ pilei rubei receptione, si absentes in ipsâ bireti impositione, ad Bullae istius usum, prout de aliis iam emanatis fieri solet, iuramento se adstringat. Qua relatione nobis factâ, omnes venerabiles fratres nostri S. R. E. cardinales in praedicto consistorio praesentes, praeviis singulorum suffragiis, unanimes, uno ore, et nemine prorsus discrepante, nobis humiliter supplicarunt, ut decretum praedictum et omnia quaecumque superius relata, apostolicâ auctoritate confirmare vellemus, litterasque sub plumbo desuper expediri mandaremus.

Praedictum decretum confirmat Pontifex, approbatque.

§ 2. Nos igitur, eorundem venerabilium fratrum nostrorum, quorum ope, prudentiâ et consilio in rebus gerendis gravibusque iniuncti nobis desuper pastoralis officii oneribus indesinenter sublevamur, petitionem huiusmodi aequam et rationi consentaneam ac sacro eorundem cardinalium collegio decoram censes, motu proprio, et ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, de unanimi eorundem fratrum consilio pariter et assensu, decretum praecursorum, cum omnibus et singulis supra relatis, tenore praesentium, perpetuo confirmamus et approbamus, ac illis inviolabilis apostolicae firmitatis vim et robur adiciamus, omnes-

que et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet inter- venerint, aut intervenisse dici vel censi possint, plenissime supplemus, ac illa a praedictis cardinalibus, nunc et pro tempore existentibus, aliisque praedictis et ceteris, ad quos spectat et spectabit quomodolibet in futurum, sub poenis in eodem decreto contentis, inviolabiliter observari praecipimus et mandamus. Praeterea decernimus de cetero in quibuscumque litteris apostolicis, concessionibus, indultis et gratiis, etiam motu, scientiâ, deliberatione et potestatis plenitudine paribus, etiam cum clausulâ *quorum tenores*, ac cum quibuscumque aliis clausulis, etiam derogatoriis derogatoriis, ac etiam per viam legis, aut indulti generalis, etiam consistorialiter et aliâs quomodolibet, sub quibuscumque tenoribus et formis, per nos et Romanos Pontifices successores nostros concedendis, vel a nobis aut illis emanandis, nunquam censi praesenti constitutioni derogatum, nec illi in aliquo praeiudicatum, nisi fuerit expresse et dispositive illi, toto eius tenore relato, derogatum.

§ 3. Decernentes praesentes litteras nullo unquam tempore de subreptionis vel nullitatis vitio seu intentionis nostrae aut alio quopiam quantumvis substantiali defectu notari, impugnari, seu redargui, vel adversus illas apositionis oris, reductionis ad viam et terminos iuris, aut aliud quodvis iuris, facti seu gratiae remedium impetrari, seu etiam motu simili concesso quempiam in iudicio vel extra illud uti posse, sed easdem praesentes semper validas, firmas et efficaces existere et fore, snosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere,

§ 4. Sicque et non aliter in praemissis omnibus et singulis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac san-

Clausula praeservativa.

Clausula sublata.

¹ Male ed. Main. legit *fuerunt* (n. t.).

ctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos, et quosvis alios quavis auctoritate fungentes, nunc et pro tempore existentes, sublata eis et eorum cui-libet quavis aliter iudicandi facultate et auctoritate, indicari et definiri debere, irritumque et inane quidquid contra prae-missa eorumque singula a quoquam, scienter vel ignoranter, contigerit at-tentari.

Et derogato-
ria.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, etiam in con-ciliis generalibus editis, cancellariae apo-stolicae regulis, et praesertim, quatenus opus fuerit, illa de non tollendo iure quaesito, privilegiis quoque, indultis etiam apostolicis, cuicumque concessis, et inno-vatis ac executioni demandatis, statu-tisque etiam iuratis, tam in eiusdem sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium collegii, quam cuiuscumque regni, provinciae et nationis¹, ac etiam consuetudinibus, usi-bus et stylis quantumlibet inveteratis et longaevis, etiam immemorabilibus, cete-risque in contrarium quomodolibet fa-cientibus; quibus omnibus et singulis, il-lorum tenores etiam maiores et veriores hic pro expressis et de verbo ad verbum insertis habentes, harum serie expresse et plenissime derogamus.

Sanctio poe-
nalis.

§ 6. Nulli ergo omnino hominum li-ceat hanc paginam nostrae confirmationis, approbationis, adiectionis, applicationis, praecepti, mandati, decreti et derogatio-nis infringere, vel ei ausu temerario con-traire. Si quis autem hoc attentare prae-sumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli aposto-lorum eius se noverit incursurum.

Datum Romae, apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicae MDCXLIV, XIV ka-lendas ianuarii, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 19 decembris 1644, pontif. anno I.

1 Deest *favorem* aut simile (R. T.).

 EGO INNOCENTIUS

CATHOLICAE ECCLESIAE EPISCOPUS.

- † Ego Marcellus episcopus Ostiensis, car-dinalis Lantes.
- †
- † Ego Franciscus cardinalis S. Marcelli, episcopus Sabinensis.
- †
- † Ego Iulius episcopus Tusculanus, car-dinalis Romanus.
- † Ego episcopus Praenestinus, cardinalis della Cueva.
- † Ego Carolus cardinalis Medices.
- † Ego A. cardinalis Capponius.
- †
- †
- † Ego F. cardinalis Barberinus tituli S. Laurentii in Damaso.
- † Ego Franciscus Antonius cardinalis S. Ilonufrii tituli S. Mariae Transty-berim.
- †
- † Ego B. tituli S. Petri ad Vincula pres-byter cardinalis Spada.
- † Ego Federicus tituli S. Marci cardina-lis Cornelius.
- † Ego Iulius tituli S. Susannae cardina-lis Sacchetus.
- † Ego Ioan. Dominicus cardinalis tituli S. Caeciliae.
- † Ego M. cardinalis Ginettus tituli S. M. Angelorum.
- † Ego Aeg. cardinalis Albornotius tituli S. Petri Montis Aurei.
- †
- † Ego Cyriacus tituli S. Salvatoris in Lauro cardipalis Roccius.
- † Ego Ioan. B. Pallottus tituli S. Sylve-stri de Capite.
- †
- †
- † Ego Alexander cardinalis Bichiis tituli S. Sabinae.

† Ego Ildericus tituli S. Anastasiae cardinalis Carneus.
 † Ego M. Antonius cardinalis Franciotus tituli S. Mariae de Pace.
 †
 † Ego Franciscus Maria cardinalis Macchiavellus tituli Ss. Ioannis et Pauli.
 †
 †
 † Ego P. D. tituli S. Marcelli presbyter cardinalis Caesius.
 †
 † Ego Fr. Vincentius cardinalis S. Clementis.
 † Ego Franciscus Perrettus tituli S. Hieronymi Illyricorum card. Montaltus.
 † Ego Io. Iacobus tituli S. Stephani in Monte Caelio cardinalis Panzirolus.
 †
 †
 † Ego Gasper cardinalis tituli S. Pancratii Matthaeius.
 †
 † Ego Hieronymus tituli S. Eusebii cardinalis Grimaldus.
 †
 †
 † Ego M. tituli S. Alexii cardinalis Theologus.
 † Ego Fr. tituli S. Mariae in Via cardinalis Rapacciolus.
 †
 † Ego A. tituli Ss. Quirici et Iulitae cardinalis Giorius.
 † Ego Ioannes tituli S. Balbinae cardinalis de Lucco.
 † Ego S. Mariae in Vialata diaconus cardinalis Antonius Barberinus.
 † Ego Hieronymus S. Eustachii diaconus cardinalis Columna.
 † Ego Theodorus S. Angeli diaconus cardinalis Trivultius.
 †
 † Ego Virgineus S. M. in Cosmedin diaconus cardinalis Ursinus.

† Ego Raynaldus diaconus S. Nicolai in Carcere cardinalis Estensis.
 † Ego Vincentius diaconus S. Mariae in Porticu cardinalis Costacutus.
 †
 † Ego Paulus Æmilius diaconus S. Mariae in Aquiro cardinalis Rondininus.
 † Ego Ioan. Carolus cardinalis Medices.
 † Ego Camillus diaconus S. Mariae in Dominica cardinalis Pamphilus.
 †
 †
 †
 †
 †
 †
 †
 †

VIII.

Absolutio et condonatio occasione exactionis millionum pro rege catholico¹.

Charissimo in Christo filio nostro Philippo, Hispaniarum regi catholico, Innocentius Papa X.

Charissime in Christo fili noster, salutem et apostolicam benedictionem.

Aliàs, maiestatis tuae nomine felicitis recordationis Urbano Papae VIII praedecessori nostro exposito quod laici subditorum regnorum Castellae et Legionis in eorum comitiis sive curiis de anno MDCXXXII habitis (animadvertentes subsidium decem et octo millionum ducatorum monetae illarum partium, spatio novem annorum ex gabellis seu sisis tunc impositis super vino, oleo, aceto et carne solvendum, aliàs a praedictis subditis pro fidei catholicae defensione et obedientiae erga Romanam Ecclesiam conservatione eidem maiestati tuae oblatum et a praedicto praedecessore per suas in simili

¹ Ex Regest. in Secret. Brevium.

Refert ea quae ab Urbano viii super solutione quatuor vectigalium regnis Castellae et Legionis faciendâ, constituta sunt.

formâ Brevis sub die xxix maii MDCXXIX expeditas litteras ad novem annos sub certis modo et formâ tunc expressis approbatum et confirmatum, ob nonnullas causas effectum ex tunc de cetero sortiri non posse, immo penitus cessasse,

§ 2. Te vero ad reprimendos eiusdem fidei orthodoxae hostium conatus assidue gravissimis sumptibus urgeri, tuaque acriora pene exhausta esse, ita ut, nisi de alio extraordinario, celerique et prompto subsidio provideretur, tu eosdem sumptus in tam laudabilem et Deo gratam reipublicaeque christianae utilem causam convertendos diutius ferre difficile posses), loco praedictorum millionum aliud servitium sive subsidium ad summam decem et novem millionum cum dimidio alterius millionis ducatorum huiusmodi in totum ascendens, spatioque sex annorum a die primâ mensis augusti anni MDCXXXII inchoatorum, trium scilicet millionum et unius quarti alterius millionis huiusmodi pro quolibet anno, solvendum et exigendum ex gabellis seu sisas impositis et auctis super eisdem quatuor speciebus, vini, scilicet, olei, aceti et carnis colligendis et consumendis in dictis regnis Castellae et Legionis, solvendis non solum per ementes et vendentes, sed etiam per eos qui praedictas rerum species perciperent ex propriis terrenis vel afflictibus, aut respective emerent in uvis vel olivis, seu colligerent pro decimis, aut etiam dono acciperent, seu aliâs ex quovis alio reddito ac introitu haberent et consumerent, praestare prompte obtulerant, itaut omnes laici cuiuscumque gradus, status, ordinis et praecminentiae ad id subsidium contribuere, ac gabellas seu sisas huiusmodi solvere deberent, neque ullus laicus immunis esset, aut exemptus,

§ 3. Ecclesiastici quoque eorumdem regnorum, si et postquam eiusdem prae-

decessoris et huius Sanctae Sedis licentia seu approbatio accessisset, in subsidio huiusmodi, scilicet in praedictis gabellis super eisdem quatuor speciebus impositis et tunc auctis, contribuere, gabellasque seu sisas praedictas iuxta litterarum apostolicarum seu approbationis expediendarum formam, continentiam et tenorem persolvere deberent; et in eâdem expositione subiuncto, quod si tantummodo laici ad subsidium huiusmodi contribuerent, et gabellas seu sisas praedictas solverent, summa praedicta decem et novem millionum cum dimidio alterius millionis huiusmodi minime conficeretur infra tempus opportunum quo maiestas tua bellorum contra fidem catholicam ingruentium necessitatibus subvenire posset, et ad summam praedictam eâ qua expediebat celeritate conficiendam facultates laicorum non suppeterent; ideoque pro parte eiusdem maiestatis tuae praedecessori humiliter supplicato pro praemissorum confirmatione et approbatione ac licentiâ: idem praedecessor, per suas in simili formâ Brevis die v martii MDCXXXII expeditas litteras, omnes et singulas ecclesiasticas personas, tam seculares quam cuiusvis Ordinis etiam exempti et Apostolicae Sedi immediate subiecti regulares, necnon monasteria utriusque sexus, conventus et collegia, ac capitula ecclesiarum regnorum Castellae et Legionis praedictorum, ac in eisdem regnis commorantes et consistentes, ad conferendum et contribuendum prout laici in dicto subsidio decem et novem millionum cum dimidio alterius millionis huiusmodi, mediante videlicet solutione praedictarum gabellarum seu sisarum super vino, aceto, oleo et carne in dictis regnis colligendis et consumendis antea impositarum, et durante sexennio tunc proximo a dictâ primâ die augusti MDCXXXII, ut praefertur, inchoato dumtaxat, et non ul-

Nonnullis tamen ad hâc conditionibus quae huc recensentur.

Tam pro laicis,

Quam pro ecclesiasticis.

tra, teneri et obligatos esse (non tamen quoad praedictas quatuor rerum species, quas praefatae personae ecclesiasticae, capitula, locaque pia huiusmodi ex propriis terrenis, seu decimis, aut aliis quibuscumque redditibus propriis, per se, vel alios, etiam afflictuarios suos, vel etiam ex eleemosynis perciperent, et pro divino cultu, seu propriis vel familiarum suarum usibus consumerent, pro quibus omnino immunes et exemptos esse debebant); et¹ elapso praefato sexennio exactio respectu eorundem ecclesiasticorum, ecclesiarum et locorum piorum cessaret, et nullatenus quovis praetextu vel causâ continuari posset, etiamsi integra summa praedictorum decem et novem millionum cum dimidio alterius millionis huiusmodi adhuc non fuisset exacta;

Et non spirato adhuc sexennio exactio praedicta summa, cesset gratia praedicta.

§ 4. Quodque, si ante sexennii huiusmodi finem summa decem et novem millionum cum dimidio alterius millionis huiusmodi confecta fuisset, ecclesiastici, ecclesiae et loca pia praedicta amplius contribuere, et dictas gabellas seu sisas, ut praefertur, solvere non deberent, sed dicta gratia expiraret, nullaque esset eo ipso, decrevit.

Recusantes vero a quibus in his sinit cogendi.

§ 5. Volens etiam, quod omnes et singuli ecclesiastici praedicti solvere recusantes, opportunis iuris et facti remediis per Ordinarios ecclesiasticos locorum² tantum ad solutionem huiusmodi cogentur, non autem coram³ iudicibus laicis sive exactoribus earundem gabellarum seu sisarum neque quibusvis aliis iudicibus aut ministris, sub poenâ excommunicationis maioris ac aliis poenis a sacris canonibus et constitutionibus apostolicis inflictis et comminatis ipso facto incurrendis (a quibus a nemine praeterquam a Romano Pontifice pro tempore existente absolvi, etiam vigore quorumcumque pri-

vilegiorum apostolicorum, etiam cruciatae sanctae, nequirent), conveniri nullo modo possent, seu deberent, sed a praedictis Ordinariis ecclesiasticis tantum ad solutionem huiusmodi compelli valerent. Quibus Ordinariis sub interdicti ingressus ecclesiae ac suspensionis, nec non omnibus et singulis tuis officialibus et ministris, cuiuscumque status, gradus, conditionis, dignitatis et praecminentiae forent, ac aliis quibuscumque speciali notâ dignis, etiam Apostolicae Sedis delegatis et commissariis etiam cruciatae praedictae, ceterisque omnibus aliis, ad quos quomodolibet spectabat et pro tempore spectaret, sub praedictâ excommunicationis maioris poenâ eo ipso incurrendâ, districte praecipiendo mandavit, ut¹, divini iudicis memores, nec clerum, nec ecclesiasticos indebite, neque ultra, praeter, aut contra continentiam et tenorem praedictarum litterarum apostolicarum gravarent quomodolibet, nec a quoquam gravari permetterent, et nedum contra quoscumque contravenientes et quomodolibet inobservantes ad sententiarum, censurarum et poenarum praedictarum declarationem et promulgationem respective, sed etiam contra eosdem ecclesiasticos et regulares etiam exemptos et Apostolicae Sedis immediate subiectos solvere recusantes ad quaecumque simplicem eorundem exactorum requisitionem etiam executive, ac quaecumque appellatione remotâ, auctoritate apostolicâ procederent. Ac insuper voluit idem praedecessor, quod istud subsidium decem et novem millionum cum dimidio alterius millionis succederet loco quorumcumque aliorum subsidiorum super millionibus per eum eo usque approbatorum et concessorum, ita quod illorum vigore nihil amplius a quoquam exigi posset; quodque pecuniae ex praedictis subsidiis et gabellis seu sisas, ut praefertur, a dictis ecclesiasticis exi-

¹ Addendum *quod* (R. T.).

² Pessime ed. Main. legit *laicorum* (R. T.).

³ Perperam eadem edit. habet *curam* (R. T.).

¹ Particulam *ut* nos addimus (R. T.).

gendae, in praedictos et non alios usus converterentur, super quo maiestatis tuae conscientiam oneravit; et alias, prout in dictis litteris eiusdem praedecessoris, quarum tenores praesentibus haberi volumus pro expressis, uberius continetur.

§ 2. Cum autem; sicut nuper pro parte eiusdem maiestatis tuae nobis expositum fuit, ut expensas pro bello, quod in diversis mundi partibus pro conservatione et propagatione fidei catholicae ac etiam pro defensione tuorum regnorum et statuum sustinuisti et iugiter sustines, faciendas sullerre posses, cum ad hoc solae laicorum facultates non suppeterent, tu, ad id facultate apostolicâ minime suffultus, sub spe tamen illam obtinendi pro qua te pluries apud eundem praedecessorem instetisse asseris, a clero et ecclesiis, locisque piis, ac personis ecclesiasticis praedictorum regnorum Castellae et Legionis contributiones exegeris ad instar laicorum in gabellis et sisis, aliisque oneribus, impositionibus et gravaminibus, spatio nedum praedictorum priorum sex annorum decursorum, scilicet a mense augusti anni MDCXXXII usque ad mensem¹ augusti anni MDCXXXVIII, sed etiam tam antea quam ab inde citra spatio alterius sexennii hactenus iam decursi, etiam² in supplendis et augendis in praedictis primo et secundo sexennio eisdem gabellis seu sisis super praedictis quatuor rerum speciebus, videlicet vino, oleo, aceto et carnibus, ac in imponendis novis gabellis seu sisis in aliarum rerum speciebus, quam etiam in manutentione octo millium militum, ac refectione murorum terrae Fontis Rabbiae, necnon in solutionem sexcentorum millium³ ducatorum quolibet anno, et aliorum duorum millionum a consilio regis aut alias impositorum, nec non aliis impo-

sitionibus, consensu laicorum illorum regnorum ac alias quomodolibet impositis pro gravissimis summis ad multos alios miliones ascendentibus; immo etiam super hoc reddito ad sexennium dumtaxat duraturo, etiam sine facultate apostolicâ, pluribus vicibus portiones, seu loca perpetua iuros inibi nuncupata, pro annuo reddito sexcentorum millium ducatorum monetae eorundem regnorum constituentium in sorte principali alios duodecim miliones ducatorum similium, circiter imposueris; et idcirco pro parte eiusdem maiestatis tuae fuerit alias eidem Urbano praedecessori supplicatum, ut sibi hactenus tam antea quam postmodum exacta et percepta etiam contra praedictarum litterarum apostolicarum formam et tenorem, et usque ad diem primam mensis martii quoad novem miliones ducatorum monetae praedictae in argento, ac primam mensis augusti quoad miliones decem et novem⁴ praedictorum ducatorum cum dimidio alterius millionis, et totum mensem decembris praesentis anni MDCXLIV respective quoad reliquas omnes alias impositiones, et praesertim quoad alios duos miliones cum dimidio alterius millionis ducatorum praedictorum, respective exigenda et percipienda remittere et condonare, teque, ac ministros et officiales tuos a quibuscunque censuris et poenis propter praemissa eorumque singula per te et praedictos quomodolibet incursis absolvere dignaretur: idem Urbanus praedecessor pro disentiendo negotio huiusmodi congregationem aliquot S. R. E. cardinalium, e quorum numero etiam nos in minoribus constituti antequam ad summum apostolatus apicem assumeremur tunc eramus, necnon etiam aliquot Romanae curiae praelatorum ad sibi referendum deputavit; qui cardinales et prae-

¹ Male edit. Main. legit *mense* (n. r.).

² Legerem *et tam* pro *etiam* (n. r.).

³ Male edit. Main. habet *millia* (n. r.).

Bull. Rom. — Vol. LV. 44

⁴ Verba *et novem* praeter rem esse videntur (n. r.).

Concedit Petrus
lib. x

lati, auditis pluries tam tui, quam cleri, ecclesiarum, locorum piorum et personarum ecclesiasticarum dictorum regnorum nomine informantibus, mature discusso negotio huiusmodi, etiam Urbano praedecessori opportunam relationem fecerunt. Verum, quia idem Urbanus praedecessor absolutionem et condonationem nomine tuo ut praefertur petitam, morte praeventus, concedere nequivit: propterea nos, qui de congregationis praedictae relatione et sententiâ in praemissis plene informati sumus, maiestatem tuam, ob eximia eius ac clarae memoriae regum catholicorum praedecessorum tuorum in hanc Sanctam Sedem merita, specialis favore gratiae prosequi volentes, supplicationibus eiusdem maiestatis tuae nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, te, tuosque officiales et alios quoscunque, ac eorum quemlibet, a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque sententiis, censuris et poenis, per te, ac ministros et officiales tuos huiusmodi propter omnia et singula praemissa quomodolibet incursis, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, absolvimus et totaliter liberamus, omniaque contra tenorem praesentium litterarum apostolicarum et sine sufficienti facultate apostolicâ, ut praemittitur, exacta, et usque ad mensem martii et augusti et integrum mensem decembris anni praesentis respective, ut praemittitur, exigenda a clero, ecclesiis, locis piis et personis ecclesiasticis praedictorum regnorum, eidem maiestati tuae condonamus et remittimus, et ad aliquam illorum restitutionem faciendam maiestatem tuam dumtaxat, non autem quemlibet alium, minime teneri, teque, non autem tuos officiales, nec ministros, nec alios quoscunque, nisi tibi restituant, vel illis condones, pro liberatis ab onere illa cuilibet restituendi haberi volumus. Quo vero ad praedictas portiones perpetuas, *iuros* nun-

Clerum tamen, ecclesias, loca pia a per-

cupatos¹, ex annuo reddito praedictarum gabellarum seu sisarum pro praedictâ summâ annuorum reddituum ducatorum sexcentorum millium, ut praefertur, super eodem reddito sexennali de laicorum consensu impositas et perpetuo venditas, pro illis nullo unquam tempore clerum, loca pia, ecclesias, ac personas ecclesiasticas praedictas posse quoquo modo gravari et molestari, sub maioris excommunicationis eo ipso absque aliâ declaratione incurrendae poenâ, prohibemus, sed illas tantum impositas super ratâ laicorum non autem cleri, ecclesiarum, locorum piorum, ac personarum ecclesiasticarum censi debere declaramus et decernimus, ita tamen ut propterea non eximantur ipsa loca pia, ecclesiae et ecclesiastici a praedictâ contributione millionum decem et novem cum dimidio alterius millionis, nec in aliquâ illorum parte, ac si praedicta assignatio portionum, *iuros* nuncupatarum, facta non fuisset. Volumus tamen, ut poenitentiam, quam confessarius idoneus omnino eligendus tibi ac ministris et officialibus tuis praedictis propter praemissa duxerit iniungendam, omnino adimplere teneamini, alias praesentes nullae sint quoad non adimplentes dictam poenitentiam. Non intendimus autem ex hac nostrâ absolutione et condonatione inductam censi seu induci posse futuris temporibus aliquam etiam tacitam facultatem vel approbationem gabellarum et aliarum impositionum absque facultate exactarum, vel, ut praemittitur, exigendarum per quoscunque a clero, ecclesiis ac aliis locis piis et personis ecclesiasticis praedictis; nec unquam in exemplum praesens gratia trahi possit.

§ 3. Non obstantibus quibuscunque apostolicis, ac in universalibus provinciis et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutioni-

¹ Aptius lege *nuncupatas* (R. T.).

tionibus perpetuis *iuros* nuncupatis eximunt.

Poenitentiam ut agant mandatur.

Neque hac absolutione gabellarum, sine debita facultate exactarum, tacitam veluti facultatem seu approbationem inductam esse vult.

Obstantium derogatio.

bus et ordinationibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub anulo Piscatoris, die xxii decembris mdcxlv, pontificatus nostri anno i.

Dat. die 22 decembris 1644, pontif. anno i.

IX.

Super contributione decem et novem millionum cum dimidio alterius millionis per clerum Castellae et Legionis regnorum faciendâ.

Charissimo in Christo filio nostro Philippo, Hispaniarum regi catholico,
Innocentius Papa X.

Charissime in Christo fili noster,
salutem et apostolicam benedictionem.

Prooemium.

§ 1. Ad universalis Ecclesiae regimen, meritis licet imparibus, inscrutabili divinae providentiae iudicio vocati, piorum et de orthodoxâ fide sanctâque Sede Apostolicâ optime meritorum regum votis libenter annuimus, prout, rerum et temporum qualitatibus debite pensatis, conspiciamus in Domino salubriter expedire.

§ 2. Cum itaque, sicut maiestatis tuae nomine nobis nuper expositum fuit, laici subditi tuorum regnorum Castellae et Legionis in eorum comitiis seu curiis inscriptum subsidium maiestati tuae praestare prompte obtulerint, et ad praedictum effectum consenserint inpositioni gabellarum seu sisarum super vino, aceto, oleo et carne, scilicet octavae partis specierum vel pretii vini, aceti et olei, ac ultra sisas super carne antea impositas et trium regalium pro quolibet capite pecudum, triumque morapetinarum pro quolibet librâ carnis, quae minutatim venditur, sexdecimque morapetinarum pro quolibet mensurâ, *arobâ* nuncupatâ, vini

sisati, alteriusque morapetini pro quolibet mensurâ, *acumbre* nuncupatâ, vini etiam sisati, ac sexdecim morapetinarum pro quolibet mensurâ olei, *arobâ* nuncupatâ, ac quatuor morapetinarum pro quolibet librâ candelarum de sevo, ac saponis, vel aliâs verioribus quantitatibus inpositarum et auctarum, quae sunt exigendae et percipiendae durante sexennio incepto a primâ die mensis augusti praesentis anni mdcxlv, nempe pro summâ decem et novem millionum cum dimidio alterius millionis, ad rationem trium millionum et ducentorum quinquaginta millium ducatorum monetae Hispaniae quolibet anno praedicti sexennii, solvendorum ex praedictis gabellis et sisis supra praedictas rerum species, ut praenuntitur, inpositis et auctis, itaut omnes tam laici quam ecclesiastici praedictorum regnorum non solum ementes et vendentes, sed etiam illi, qui praedictas rerum species percipiunt ex propriis terrenis vel allicibus, aut respective emunt in uvis vel olivis, seu colligunt pro decimis, aut etiam dono accipiunt, seu aliâs ex quovis alio reddito et introitu habent et consumunt, itaut omnes laici cuiuscumque gradus, status, conditionis et praecminentiae ad id subsidium contribuere, ac gabellas et sisas huiusmodi solvere deberent, neque ullus laicus immunis esset aut exemptus, ecclesiastici quoque eorundem regnorum, si et postquam nostra et huius Sanctae Sedis licentia seu approbatio accesserit, in subsidio huiusmodi, scilicet in praedictis gabellis super eisdem speciebus inpositis et auctis, contribuere, gabellasque seu sisas praedictas, iuxta litterarum nostrarum in formâ Brevis super praedictâ licentiâ seu approbatione expediendarum formam, continentiam et tenorem, persolvere deberent:

§ 3. Ideirco pro parte eiusdem maiestatis tuae fuit nobis humiliter supplica-

Pro approbatione oneris clerici, et laicorum

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

Reconsent ea, quae in praecedenti constitutione statuta sunt.

per sexennium
postulat

tum pro approbatione oneris cleri, ecclesiarum, locorumque piorum et personarum ecclesiasticarum ad contribuendum, in praedicto sexennio incepto a praedicto mense augusti proxime praeteriti et ut sequitur usque ad mensem augusti mdccl. finiendo, in praedictis sisis et gabellis, iam ut praemittitur impositis et auctis, pro solutione praedictorum millionum decem et novem cum dimidio alterius millionis, attento quod, ut maiestas tua asserit, hactenus actum fuerit et de praesenti agatur de communi defensione et interesse, tam laicorum, quam cleri, ecclesiarum, locorum piorum et personarum ecclesiasticarum praedictorum regnorum, quodque facultates laicorum ad summam praedictam conficiendam, eà qua expedit celeritate, infra tempus opportunum non sufficerent.

C. edit P.
f. 100.

§ 4. Nos igitur, nedum promptam et obsequentem eorundem laicorum subditorum tuorum erga te oblationem, sed etiam maiestatis tuae erga fidem catholicam zelum commendantes, ac ad ingentes sumptus, quibus maiestas tua, ob assidua quae pro defensione fidei catholicae tuorumque regnorum et dominiorum iugiter in pluribus orbis partibus sustinet bella, premittitur¹, paternae dirigentes considerationis intuitum, motu proprio, et ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine (praeviâ etiam, quatenus foret opus respectu forsan exactorum scilicet a praedictâ primâ die augusti praesentis anni, absolute et quibuscunque censuris et poenis, quam tenore praesentium concedimus), volentes maiestatem tuam favore prosequi gratioso, clerum, omnesque et singulas ecclesias, loca pia, personasque ecclesiasticas, tam regulares quam cuiusvis Ordinis, etiam exempti, etiam Societatis Iesu, et Aposto-

licae Sedi immediate subiecti, regulares, necnon monasteria utriusque sexus, conventus, et collegia, ac capitula quarumcunque ecclesiarum regnorum Castellae et Legionis praedictorum, ac in eisdem regnis commorantium et respective consistentium², ad conferendum et contribuendum pro eorum ratâ ad instar laicorum in dictis gabellis seu sisis quoad praedictam summam duntaxat decem et novem millionum cum dimidio alterius millionis praedictorum ducatorum monetae illorum regnorum, mediante scilicet solutione praedictarum gabellarum seu sisarum in praedictâ quantitate tantum et super praedictis rerum speciebus duntaxat in dictis regnis colligendis et consumendis ut praemittitur impositarum durante praedicto sexennio duntaxat a mense augusti proxime praeteriti ut praefertur inchoatis et ut sequitur finiendo, et non ultra, tenuti et obligatos esse (non tamen quoad praedictas rerum species, quas clerus, ecclesiae et loca pia praedicta, ac personae ecclesiasticae praedictae ex propriis terrenis, seu decimis, aut aliis quibuscunque redditibus propriis, per se, vel alios, etiam afflictuos suos, vel etiam ex elemosynis percipiunt, et pro divino cultu, seu propriis vel familiarum suarum usibus consumunt, pro quibus omnino immunes et exempti sint); et quod, elapso praedicto sexennio, exactio respectu ecclesiasticorum cesset, et nullatenus quovis praetextu vel causâ continuari possit, etiamsi integra summa praedictorum decem et novem millionum praedictorum cum dimidio alterius millionis huiusmodi adhuc non fuisset exacta; quodque, si ante sexennium huiusmodi finem summa decem et novem millionum cum dimidio alterius millionis ducatorum huiusmodi confecta fuerit, co-

Namque tamen
debitis condi-
tionibus quae
interim hoc loco
recenseantur.

¹ Verbum *premittitur* ad syntaxim complendam a libere censuimus (R. T.).

² Aptius legeret: *commorantium et consistentium* (R. T.).

³ Verbum *exempti* non est in MS. R. T.

clesiastici praedicti amplius contribuere et dictas gabellas seu sisas ut praefertur solvere non debeant, sed praesens gratia expiret, nullaque sit eo ipso; quodque clerus, ecclesiae, loca pia et personae ecclesiasticae praedictae durante praedicto sexennio non possint gravari ratione cuiusvis alterius novi augmenti praedictarum gabellarum et sisarum super eisdem¹, ac novae impositionis aliarum gabellarum et sisarum super quibuscumque rerum speciebus, nec etiam pro portionibus² iuvros nuncupatis de laicorum tantum consensu alias erectis et impositis, eorumque fructibus (ita tamen quod non eximantur a praesenti contributione vel in aliquâ illius parte, iuxta formam aliarum nostrarum litterarum super aliorum exactorum absolutione expeditarum sub die hesternâ), nisi si et postquam beneplacitum nostrum seu a successoribus nostris concessum fuerit, alias in quolibet casu contraventionis quilibet contraveniens eo ipso absque aliâ declaratione sententiam excommunicationis maioris incurrat et ad restitutionem illius in quo excesserit teneatur, tenore eorundem praesentium decernimus et declaramus.

Recusantes
quomodo co-
gendi.

§ 5. Volentes etiam, quod omnes et singuli ecclesiastici praedicti, solvere recusantes, opportunis iuris et facti remediis per Ordinarios ecclesiasticos locorum tantum ad solutionem huiusmodi cogantur, non autem coram iudicibus laicis, sive exactoribus eorundem gabellarum, sive sisarum, neque quibusvis aliis iudicibus laicis, aut ministris, sub poenâ excommunicationis ac aliis poenis a sacris canonibus et constitutionibus apostolicis inflictis et comminatis ipso facto sine aliquâ declaratione incurrendis (a quibus a nemine praeterquam a nobis et Romano Pontifice pro tempore existente absolvi,

etiam vigore quorumcumque privilegiorum apostolicorum, etiam cruciatae sanctae, nequeant) conveniri nullo modo possint, seu debeant, sed a praedictis Ordinariis ecclesiasticis tantum ad solutionem huiusmodi compelli valeant. Quibus Ordinariis, sub interdicti ingressus ecclesiae ac suspensionis a divinis, necnon omnibus et singulis eiusdem maiestatis tuae officialibus et ministris, cuiuscumque status, gradus, conditionis, dignitatis et praecminentiae fuerint, ac aliis quibuscumque, etiam speciali notâ dignis, etiam Apostolicae Sedis delegatis, et commissariis etiam cruciatae praedictae, ceterisque omnibus aliis, ad quos quomodolibet spectat et pro tempore spectabit, sub praedictae excommunicationis maioris poenâ ut praemittitur eo ipso incurrendâ, districtè praecipiendo mandamus, ut, divini iudicii memores, ne¹ ecclesias et alia praedicta, ac clerum et ecclesiasticos indebite, neque ultra, praeter, aut contra continentiam et tenorem praesentium nostrarum litterarum gravent quomodolibet, nec a quocumque gravari permittant, et nedum contra quoscumque contravenientes et quomodolibet inobservantes ad sententiarum, censurarum et poenarum praedictarum declarationem et promulgationem respective, sed etiam contra eosdem ecclesiasticos et regulares etiam exemptos nobisque et Apostolicae Sedi immediate subiectos, etiam Societatis Iesu, solverere recusantes ad quaecumque simplicem eorundem exactorum requisitionem etiam executive, ac quaecumque appellatione remota, auctoritate nostrâ procedant.

§ 6. Volumus autem, quod istud subsidium, respectu contributionis cleri, ecclesiarum, locorum piorum, ac personarum ecclesiasticarum praedictorum regnorum, scilicet decem et novem millionum praec-

Hoc subsidium
loco quorumcumque
ad id
subsidium
per
mandat.

¹ Male edit. Main. legit *eiusdem* (R. T.).

² Male eadem ed. habet *portionibus* (R. T.).

¹ 1 oc. parall. supra pag. 343 b habet *nec* (u. r.).

dictorum ducatorum cum dimidio alterius millionis, succedat loco quorumcumque onerum, gravaminum et impositionum praedictarum, etiam pro militibus et aliis quibuscumque impositorum, ac etiam loco quorumlibet aliorum subsidiorum super millionibus per felicitis recordationis Urbani VIII praedecessorem nostrum aliosque praedecessores nostros haecenus approbatorum et concessorum et a nobis per praedictas nostras litteras condonatorum; ita quod illorum vigore post lapsum praesentis mensis decembris praesentis anni MDCXLIV nihil amplius a clero, nec a quoquam ecclesiarum, locorum priorum et ecclesiasticorum praedictorum exigi possit; quodque pecuniae ex praedictis subsidiis et gabellis seu sisis, ut praefertur, a dictis ecclesiasticis exigentiae, in praedictos et non alios usus convertantur, super quo eiusdem maiestatis tuae conscientiam oneramus.

Chiosulas in-
cessarias addit.

§ 7. Decernentes praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, sicque et non aliter quovis praetextu, ratione vel causâ per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores (sublatâ quacumque omnibus et singulis cuiuscumque status, gradus, ordinis, qualitatis, praeminentiae et dignitatis, etiam ecclesiasticae, etiam individua mentione dignis, quomodolibet in contrarium iudicandi, definiendi, interpretandique facultate et auctoritate) iudicari, interpretari et deliniri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Com-
m-
a-

§ 8. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, etiam in generalibus conciliis editis, privilegiis quoque, indulgiis et litteris apostolicis, ecclesiis, regnis, personis, capitulis, monasteriis, conventibus, collegiis et aliis

praedictis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda esset, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâ in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 9. Ut autem praesentes nostrae litterae, cum opus fuerit, ad omnium notitiam facilius devenire possint, decernimus, ut earum exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xxiii decembris MDCXLIV, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 23 decembris 1644, pontif. anno I.

X.

Extensio facultatum cruciatuae, quoad licentiam vescendi ovis et lacticiniis, ad patriarchas, archiepiscopos et alios inferiores praelatos et presbyteros et clericos seculares tantum regnorum Hispaniarum, exceptâ maiori hebdomadâ¹.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

Transumptis
idem haberi
vult,

Charissimo in Christo filio nostro Philippo,
Hispaniarum regi catholico,
Innocentius Papa X.

Charissime in Christo fili noster,
salutem et apostolicam benedictionem.

Recenset ea,
quae a Pio V
et Urbano VII
vigore crucia-
tae concessa
sunt in Hispa-
niarum regnis,
circa ovorum
et lacticiniorum
usum, ieiunio-
rum tempore.

§ 1. Aliàs a felicis recordationis Pio Papa V praedecessore nostro (inter ceteras gratias illas spirituales et temporales, ad certum tunc expressum tempus publicandas et duraturas, clarae memoriae Philippo II Hispaniarum regi catholico avo suo ac omnibus et singulis christifidelibus in regnis et dominiis Hispaniarum et illi adiacentibus necnon Sardiniae insulâ consistentibus et ad illa declinantibus, iis qui certa munera adimplevissent concessas, et a diversis Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris eidem Philippo, ac similis memoriae Philippo III, etiam Hispaniarum regi catholico genitori tuo, et a felicis recordationis Urbano Papa VIII praedecessore nostro, per suas in simili formâ Brevis sub die xxvi martii mxcxiv et die ix octobris anni mxcxix expeditas litteras, maiestati tuae prorogatas) indultum fuit, ut ipsi carnibus de consilio utriusque medici temporibus ieiuniorum tam quadragesimalium quam quorumlibet totius anni, ac pro eorum libito ovis et lacticiniis vesci possent², ita quod, qui carnes non comedissent, servatâ in ceteris ieiunii ecclesiastici formâ, dicto ieiunio satisfacere censerentur,³ minime comprehendi patriarchas, primates, archiepiscopos, episcopos, neque alios inferiores praelatos, neque quaslibet regulares personas, atque ex secularibus eas quae in presbyteratus ordine constitutae essent, quoad quadragesimalia ieiunia: illis autem exceptis, omnes praelatos, praeterquam insularum

praedictarum incolas, etiam ovis et lacticiniis vesci posse ut supra concessit; voluit etiam quemcumque ecclesiasticum vel secularem, qui eam gratiam fuisset assecutus, eâ minime posse uti extra ipsa Hispaniarum regna, et aliàs prout in diversis Pii praedecessoris tam sub plumbo quam in simili formâ Brevis desuper expeditis litteris, quarum omnium et singularum tenores pro expressis idem Urbanus praedecessor haberi voluit, plenius continetur.

§ 2. Qui deinde Urbanus praedecessor, spirituali consolationi patriarcharum, primatum, archiepiscoporum, episcoporum, aliorumque inferiorum praelatorum et presbyterorum secularium praedictorum benigne consulere volens, supplicationibus etiam maiestatis tuae nomine super hoc humiliter porrectis inclinatus, venerabilibus fratribus patriarchis, primatibus, archiepiscopis, episcopis et aliis inferioribus praelatis, necnon clericis et presbyteris secularibus praedictis tantum, ut ad sexennium tunc proximum quadragesimali tempore (hebdomadâ tamen maiori exceptâ) ovis similiter et lacticiniis pro eorum libito uti et vesci libere et licite valeant, apostolicâ auctoritate indulsit; praedictumque indultum et sexennium praelatum postea ad aliud sexennium, a fine ultimodicti sexennii computandum, extendit et prorogavit, et certum tunc expressum praelatarum gratiarum executores et commissarios fecit, constituit et deputavit, et aliàs, prout in diversis Urbani praedecessoris sub datum die iii maii mxcxxxiv et xxvi februarii mxcxxxv, respective desuper expeditis in simili formâ Brevis litteris, quarum tenores praesentibus pro expressis haberi volumus, plenius continetur.

§ 3. Nunc vero nos, eosdem praelatos et presbyteros seculares duntaxat amplioribus favoribus et gratiis prosequi volentes, supplicationibus etiam maiestatis

Idem privilegium Urbanus VIII extendit ad patriarchas, primates, etc.

Quod quidem confirmat Pontifex.

1 Oporteret ex praenissis legere illis (R. T.).

2 Verbum *possent* addimus (R. T.).

3 Ad syntaxim comptendam addendum hic foret *quibus voluit*; ceterum tam defectuosa syntaxis est, ut difficile sit eam emendare (R. T.).

tunc homine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, indultum huiusmodi ac sexennium ultimo prorogatum ad aliud sexennium a fine ultimi sexennii computandum, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, extendimus et prorogamus, ac venerabilem fratrem Antonium archiepiscopum Damascenum praefatarum gratiarum executores et commissarios auctoritate et tenore praedictis facimus, constituimus et deputamus, decernentes irritum et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus litteris praedictis ac omnibus iis, quae in illis concessa sunt non obstat, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die 11 Ianuarii MDCXLV, pontificatus nostri anno 1.

Dat. die 2 Ianuarii 1645, pontif. anno 1.

XL.

Generalem magistrum Ordinis fratrum Praedicatorum fratrem Thomam Turcum privilegiis ornat¹.

Dilecto Mihi Thomae Turco,
Ordinis Praedicatorum magistro generali,
Innocentius Papa X.

Dilecte fili,
salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Cum, sicut accepimus, pro iniuncto tibi munere generalis magistri Ordinis fratrum Praedicatorum intendas domos et loca et monasteria, necnon fratres et sorores ipsius Ordinis visitare, et religionem eiusdem Ordinis, quantum in te erit, favente Domino, reformare et pristino decori restituere, et propterea non solum Italiani peragraré, sed etiam ultra montes ire cogaris:

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

§ 2. Nos igitur, qui nihil aeque cupimus, quam, amputatis vitiorum sentibus, virtutum flores in universâ Ecclesiâ, et praesertim in ipso Ordine, quem ob uberes eius in vineâ Domini fructus paterne diligimus, emineant, institutum hoc tuum et visitandi sanctum propositum plurimum commendantes, ac super hoc praedecessorum nostrorum Romanorum Pontificum vestigiis inhaerentes, motu proprio et ex nostrâ scientiâ apostolicam tibi et nostram benedictionem impertimur, et ut efficacius loca, domos et monasteria eiusmodi visitare, et quae opus fuerit reformare, et bonos mores plantare, et quae ad studiorum promotionem conducunt agere et exequi valeas, nec in rebus agendis scrupulus tibi aliquis, aut obex¹ opponi possit, volumus et apostolicâ auctoritate decernimus, quod, dum in generalatus huiusmodi officio manseris, super Romanam ac omnes et singulas dicti Ordinis provincias et vicarias, tam citra quam ultra montes, etiam regnorum Hispaniae, utriusque Lombardiae, ac Gallicanae et Ragusinae², necnon quascumque eiusdem Ordinis congregationes, et ipsarum provinciarum, viciarum et congregationum loca, domos, collegia studentium, monasteria, et bona quaecumque, et utriusque sexus personas, tam fratres quam etiam tertii habitus sancti Domini, sorores, ad provincias seu congregationes aut alias quomodolibet ad Ordinem huiusmodi pertinentes, seu eius curae quovis modo commissas, cuiuscunque gradus et conditionis existant, tam in spiritualibus quam temporalibus, auctoritate et facultate ac iurisdictione plenissimis,

§ 3. Et illis, quibus³ ceteri magistri gene-

Magistrum generalem commendat. Ordinis visitatorem commendat.

¹ Perperam ed. Main. h. ob ex pro ob ex (M. T.).

² Legendum foret *Gallicanam et Ragusinae* (M. T.).

³ Possime proorsus eadem editio. Ob ex pro ob ex (M. T.).

ralibus concessas eidem confirmat.

rales iuxta dicti Ordinis instituta et sacri Concilii Tridentini decreta seu constitutiones, vel ex iure ordinario seu ex consuetudine, vel privilegiorum et indultorum apostolicorum¹, ut hactenus functi fuerunt seu fungi potuerunt, in omnibus et per omnia fungaris, et fungi, ac illos, illas et illa visitare, corrigere et reformare, necnon omnes et singulas litteras apostolicas tam super praemissis quam amotione et novâ cuiuscumque deputatione prioris provincialis seu vicarii aut prioris cuiusvis dicti Ordinis conventus et monasterii vel domus a nobis seu praedecessoribus nostris emanatas exequi et exequendas curare, et quascumque sententias, censuras et poenas in illis contentas fulminare auctoritate nostrâ libere et licite possis et valeas;

Novas addit.

§ 4. Quodque, cum acciderit reformatio faciendâ alienius seu aliquorum conventuum sive domorum aut monasteriorum dicti Ordinis, etiam nullâ aliâ quam tuâ praecedente electione, toties quoties tibi opportunum visum fuerit, cum reformatio ipsa fiet, priorem seu priores, aut priorissam seu priorissas ad id idoneas nostrâ auctoritate instituere; in provinciâ vero, seu congregationibus et vicariis, quae tibi non satis reformatae videbuntur, cum fuerit prioris provincialis seu vicarii faciendâ electio, seu tres aut quatuor probatae vitae fratres dicti Ordinis electoribus qui unum ex illis² pro suae provinciae reformatione eligant in provincialem vel vicarium, proponere; et electoribus ipsis neminem ex iis qui a te propositi fuerint eligentibus, illico cassatâ eorum electione, aliquem virum probatae religionis ex eiusdem vel alterius reformatae provinciae gremio dumtaxat, nostrâ similiter auctoritate, in legitimum provinciae vel congregationis aut vicariae huiusmodi

provincialem seu vicarium absque aliquâ electione creare et instituere; et quod illi, quos ex aliis provinciis ad provincias et vicarias desolatas vel etiam laxioris vitae mittendos duxeris, statim vocem habeant tam activam quam passivam; quodque in provinciis seu vicariis paucos conventus et paucorum fratrum numerum habentibus, apostolicâ auctoritate concedimus, ut¹ aliquis simul esse possit alicuius determinati conventus prior et totius provinciae et vicariae provincialis seu vicarius respective;

Poenae contra inobedientes.

§ 5. Si vero in reformationibus huiusmodi faciendis aliquos fratres inveneris, qui illis repugnent, et secundum regularia instituta dicti Ordinis vivere recusent, eos, si incorrigibiles per te iudicati fuerint, ad carceres etiam perpetuos detrudere;

§ 6. Fratres quoque et sorores quascumque dicti Ordinis, praetendentes se, etiam per litteras apostolicas sub plumbo aut annulo Piscatoris vel per Poenitentiarum seu aliâs motu proprio emanatas, exemptas esse, ad litteras ipsas, etiamsi in eis clausula *sui superioris licentiâ petitiâ etiam non obtentiâ* apposita fuerit, exhibendas cogere, ac si eas legitime procedendo subreptitias vel obreptitias inveneris, eis non obstantibus fratres et sorores praefatas ad redeundum ad eorum domos ac monasteria ac regularia dicti Ordinis instituta, vel litteras apostolicas super apostatis editas observandas cogere; et quarumcumque electionum in dicto Ordine pro tempore factarum, dummodo tibi constet de voluntate eligendi, omnes et singulos defectus supplere; necnon super permanentiâ priorum tam provincialium quam conventualium et vicariorum generalium ac priorissarum monasteriorum etiam ultra biennium vel quadriennium, aliquâ rationabili praesertim conservandae vel augendae vitae regularis

In praedictis electionibus, si qui intervenierint, defectus supplendi facultatem tribuit;

Aliaque ad electionem superiorum in reformationis conventibus statui.

1 Deest vox *vigore*, et delenda vox *ut* (R. T.).

2 Male ed. Main. legit *suis* pro *illis* (R. T.).

1 Pessime ed. Main. legit *aut* pro *ut* (R. T.).

causâ subsistente, dispenses¹, ac sorores curae dicti Ordinis quomodocumque commissas de monasterio ad monasterium religiose transmittere; necnon domos et monasteria unius provinciae alteri provinciae seu congregationi iuxta morem aggregare licite et libere valeas.

Superiores ultra triennium vel quadriennium confirmandi.

§ 7. Et si quae provinciae, tam intra² quam ultra montes, aut congregationes, aut vicariae, conventus, collegia, loca et monasteria, et praesertim domus Parisiensis, praetextu privilegiorum eis a praedecessoribus nostris et Sede Apostolicâ vel etiam a nobis concessorum, praetenderint se ad sui visitationem nullum alium quam te ipsum admittere teneri, ne propterea delicta remaneant impunita, aut vigor religionis diminuatur, cum ubique non possis assistere, etiam volumus, et apostolicâ auctoritate decernimus, quod

Alios in visitationes deputandos etiam quoad domum Parisiensem.

visitatores per te in provinciis, congregationibus, vicariis, conventibus, collegiis, locis, monasteriis ac domo Parisiensi huiusmodi pro tempore deputati, illos, illas et illa auctoritate nostrâ visitare libere possint; quodque fratres provinciarum, congregationum, vicariarum, conventuum, collegiorum, locorum et domus Parisiensis, ac sorores monasteriorum huiusmodi, sub excommunicationis maioris latae sententiae poenâ, quam in contrafacientes

In contrafacientes censurarum comminatione.

ex nunc prout ex tunc et e contra ferimus in his scriptis, visitatores per te ut praefertur deputatos tanquam a nobis delegatos suscipere et eorum visitationem admittere teneantur; quodque, quos in socios et laborum tuorum participes tam in eiusmodi visitationibus et reformationibus quam ceteris ad regimen dicti Ordinis facientibus assumpseris,³ debitis cumulati honoribus in comitatu tuo decentius esse valeant, iuxta antiquam et

approbatam in ipso Ordine diutius observatam consuetudinem, unum ex ipsis sociis tuis, nullâ praecedente electione, titulo prioris provincialis Terrae Sanctae, vel alienius alterius malitiâ temporum desolatae provinciae ipsius Ordinis (ita ut voce et loco, ac omnibus aliis privilegiis, gratiis et dignitatibus, quibus ceteri provinciales dicti Ordinis tam in capitulis generalibus quam extra ea secundum instituta et consuetudines ipsius Ordinis gaudere consueverunt, gaudeat et potiat, praedictâ auctoritate apostolicâ insignire, et quoties continget eum ab eodem comitatu tuo recedere, ab ipso provincialatus gradu absolvere seu deponere, et alium quem loco ipsius in socium assumpseris eodem titulo ut prius insignire libere et licite valeas.

Renovat privilegia.

§ 8. Insuper, quo melius et efficacius reformationi totius praefati Ordinis insistere valeas, ex speciali gratiâ concedimus tibi omnia privilegia et facultates spectantia ad regimen et reformationem dicti Ordinis concessa tam bonae memoriae magistro Paulo Conabili quam aliis magistris generalibus praedecessoribus tuis.

§ 9. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac¹ dicti Ordinis statutis et institutis, necnon privilegiis, indultis, gratiis, immunitatibus, exemptionibus et litteris apostolicis, etiam in formâ Brevis, quibuscumque dicti Ordinis, praesertim Hispaniae, utriusque Lombardiae, praesertim, quatenus opus sit, felicis recordationis Clementis Papae VII praedecessoris nostri sub datum apud S. Petrum die VI maii MDXXXIII pontificatus sui anno X, et Romanae provinciae seu congregationibus et Gallicanae, aut earum conventibus, domibus, collegiis studentium, aut monasteriis sororum, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis deroga-

Derogat contrariis.

1 Legerem potius *dispensare* (R. T.).

2 Potius lege *citra* quam *intra* (R. T.).

3 Deesse videtur vox *ut* (R. T.).

1 Coniunctionem *ac* nos addimus (R. T.).

toriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, etiam per nos et dictam Sedem, etiam motu simili, aut aliàs quomodolibet concessis, et etiam iteratis vicibus approbatis et innovatis, seu in posterum concedendis, approbandis et confirmandis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione aliàs de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, eorum omnium et singulorum tenores praesentibus, ac si de verbo ad verbum insererentur, pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum specialiter et expresse motu simili derogamus, eaque nemini adversus praemissa suffragari volumus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xii ianuarii MDCXLV, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 12 ianuarii 1645, pontif. anno I.

XII.

*Privilegia Conclavistarum*¹.

Innocentius Papa X.
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Circumspecta in omnibus Romani Pontificis providentia singulorum merita aequà lance considerans, illos potioribus gratiis et favoribus prosequitur, quos erga se et Sedem Apostolicam benemeritos, et in laboribus et vigiliis pro Sede ipsà sufferendis indefessos, et pluribus cognoscit meritis adiuvari.

Hinc est, quod nos dilectos filios con-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

clavistas. etc. (*Cetera, quae ad litteram concordant cum Bullis praedecessorum, item brevitatis casu relinquimus*).

Nomina autem ipsorum conclavistarum sunt haec, quae sequuntur.

Thaddaeus Alsinus¹ sacrista noster, Ordinis Eremitarum S. Augustini expresse professus; Gaspar Servantius presbyter S. Severini, perpetuus beneficiatus in basilicâ Principis Apostolorum de Urbe; Dominicus Bellus presbyter Romanus, canonicus secularis et collegiatae ecclesiae sanctorum Celsi et Iuliani de eadem Urbe; Franciscus Maria Phebacus presbyter Urbinatensis; Carolus Vincentius Cavaratius presbyter Reatinus, perpetui beneficiati in dictâ basilicâ, magistri caeremoniarum^{*}; Iosephus Frenfanellus canonicus dictae basilicae, secretarius collegii; Lactantius Lactantii clericus Urbevitanus, Michaël Angelus Augurii clericus Faventinus, dum cardinalatus honore fungebatur; Ioannes Ferrarius presbyter Regiensis, Antonius Tonti laicus Perusinus, Iacobus Bonus clericus Burgensis S. Sepulchri, Marcelli Ostiensis Lantis; Bartholomaeus Franciscus clericus Faventinus, Ioannes Aegidius laicus Complensis, Petri Pauli Portuensis Crescentii; Ioannes Andreas Neidottus clericus Sevensis, Antonius Octa clericus Civitatis Plebis, Francisci Sabiniensis S. Marcelli nuncupati; Victor Venerius presbyter Decanateus, Dominicus Rubeus laicus a Leonissa, Iulii Tusculani Romae venerabilium fratrum nostrorum episcoporum; Simon Oliverius presbyter Forosempronensis, Gregorius Almeida clericus coniugatus, seu laicus Colimbriensis, Andreas Lanfredus laicus Mantuanus, Aloysii S. Laurentii in Lucinâ Capponii; Michaël de Lecinarii la Raga clericus Oscensis, Franciscus Fenin clericus Nancurensis, Iosephus... clericus

Nomina et numerus conclavistarum.

* Sic.

¹ Nomina seqq. damus ut sunt in ed. M. (R. T.).

Mecliniensis, Alphonsi S. Balbinae Cueva; Annibal Albanus clericus Urbinatensis, custos bibliothecae Vaticanae, Petrus Iacobus Verdiani presbyter a Lucignano de Valle de Chiana, Hieronymus Naiaronus laicus a Monte Alcino, fratris Antonii S. Mariae Transtyberim S. Honuphrii nuncupati; Iosephus Cottus de Zotego laicus Papiensis, Ioannes Gregorius Burgo Meisterde Unaviserbaimensis laicus Pragensis, Ernesti Adalberti S. Praxedis ab Arrach; Ugolinus Pierbenedictus clericus Camerinus commendatarius perpetuus monasterii Ss. Basilii et Bonifacii Ordinis S. Benedicti Neapolitani, Hieronymus Marcus laicus a Salisano Farfensis, Bernardini S. Petri ad Vincula Spada; Franciscus Cicogninus clericus Pratenensis, Ioannes Baptista Bossi clericus Iannuensis, Clemens Bolinus laicus Romanus, Federici S. Marci Cornelii; Ludovicus de Horatii laicus Bononiensis, Laurus Beta clericus Florentinus, Iulii S. Susannae Sacchetti; Franciscus Maria Falcaccius presbyter Eugubinus, Petrus Richardus clericus Iannuensis, Marcus Fenzonius clericus Iannuensis, Marcus Fenzonius clericus Iannuensis, Ioannis Dominici S. Caeciliae eiusdem S. Caeciliae nuncupati; Matthaeus Pardus clericus Tirasonensis, Martinus de Ayala laicus Burgensis, Egidii S. Petri in Monte Aureo Alternotii; Ludovicus de Ville presbyter Lugdonensis, Alphonsi Duplersii de Richelieu, Ss. Trinitatis in Monte Pincio de Lugduno; Vincentius Chiavellonus presbyter Reatinus, Franciscus Landus laicus Romanus, Cyriaci S. Salvatoris in Lauro Roccii; Troilus Troilus clericus Nucerinus, Constantinus Lilius clericus de Fabriano Cameriniensis, Ioannis Baptistae S. Silvestri in Capite Pallotti; Franciscus Polus presbyter Mediolanensis, Antonius Grassi clericus etiam Mediolanensis, Caesaris S. Mariae Transpontinae Montis; Marcus Antonius Petronius presbyter perpetuus commen-

datarius monasterii S. Angeli Melitini Rossanensis diocesis, Nicolaus Simonellus clericus Romanus, Hieronymus Mercurius de Rotino presbyter Caputaquensis diocesis, perpetuus beneficiatus sacrosanctae Lateranensis ecclesiae, Francisci Mariae Ss. xii Apostolorum Brancatii; Alexander Scarlattu presbyter Florentinus, Ioannes Antonius Insulai clericus Cremonensis, Petrus Magengus clericus Carpenctoratensis, Alexandri S. Sabinae Bicchii; Petrus Petignanus laicus Amerinus, Marcus Savaglia laicus Feltrensis, Rhoderici S. Anastasiae Carpinei; Franciscus Minutulus clericus Lucanus, Marcus Antonius Romagnolus clericus Foroliviensis, Marci Antonii S. Mariae de Paufrancaotti; Ioannes Augustinus Marlianus presbyter Ianuensis, Petrus Paulus Resciolus clericus a Bassanella, Stephani S. Laurentii in Panc et Perna Duratii; Antonius Bracci laicus Florentinus, Franciscus de Nai Lothoringas, Francisci Mariae Ss. Ioannis et Pauli Macchiavelli; Ioannes Petrus Bevitale presbyter Romanus, Nicolaus de Alexio laicus Muranus de Cama, Alcarii S. Mariae de Araceli Filomarini; Hieronymus Racerus presbyter Reatinensis, Laurentius Sanctinus laicus Veronensis, Marci Antonii Ss. Nerci et Achillei Bragadini; Andreas Cardolus clericus Narniensis, Valentinus Roëttus laicus Perusinus, Petri Donati S. Marcelli Caesii; Franciscus Calleonus laicus Auximianus, Iacobus Saccardus laicus Romanus, Hieronymi S. Agnetis in Agona Verospii; Hieronymus Porfinius presbyter Cameriniensis, rector abbas nuncupatus ecclesiae abbatae nuncupatae S. Angeli de Monte Santhio Beneventanae diocesis, Franciscus Catanus laicus Mediolanensis, fratris Vincentii Maculani S. Clementis eiusdem S. Clementis nuncupati; Hercules Oddus clericus Perusinus comes Antragialle, miles militiae de Calatrava, Ioannes Puccius clericus Sabi-

nensis, Francisci S. Hieronymi Illyricorum Montalti; Decius Altolinus clericus Firmanus, Lucas Antonius Marchius laicus a Pergola, Ioannis Jacobi Panziroli; Martinus Massuccius clericus Firmanus, Claudius Ferrarius laicus Romanus, Fausti S. Chrysogoni Poli; Franciscus Tanus clericus Ariminensis, Flaminius Castellani presbyter Urbinas, Lelii S. Mariae de Populo Falconerii; Alexander Silverius Piccolomineus clericus Ranensis, rector abbas nuncupatus ecclesiae abbatiæ nuncupatae S. Iuliani Nuranensis, Iacobus Gallus laicus Perusinus, Paulus Bonifaccia canonicus S. Marci de Urbe, Carolus Ranfais a Zofia de Farfa, Gasparis S. Pancratii Matthaei; Ioannes Baptista Malaca presbyter Bononiensis, Bernardinus Conenius laicus Romanus, Caesaris Ss. Quatuor Coronatorum Facchinetti; Ægidius Gallus clericus Romanus, Franciscus Santinus laicus Senogalliensis, Nerongini Grimaldi, Ioannes Baptista Donghi clericus Romanus, Antonius Rota presbyter ab Offida Asculanae dioecesis, Sebastianus Moderni laicus Ferrariensis, Caroli Rossetti; Franciscus Ioannes Berti presbyter Romanus, Franciscus de Sanctis laicus Pisauensis; Ioannis Baptistae S. Mariae super Minervam Alterii; Iulius Caesar Reggiolus clericus Romanus, Ioannes Baptista Mechinus laicus Senensis, Marii S. Alexii Theodoli; Franciscus Gicalengus clericus Mutinensis, Iosephus Schinardus laicus Romanus, Francisci S. Mariae in Viâ Rapaccioli; comes Iulius Caesar de Lanis clericus Bononiensis, Ioannes Baptista Bischius Urbaniensis dioecesis perpetuus cappellanus Toletanus nuncupatus in ecclesiâ S. Mariae Maioris de Urbe, Francisci Adriani S. Priscæ Cevae; Antoninus Oliverius presbyter Camerinensis, Ioannes Baptista de comitibus laicus ab Arpino Soranae dioecesis, Ss. Quirici et Iulitæ Georii; Carolus Eustachius laicus Romanus, Ioannes Ba-

ptista Gaba clericus Cenetensis, Ioannis S. Stephani in Caelio Monte de Lugo, presbyterorum S. R. E. cardinalium nuncupatorum; Franciscus Nerlius presbyter Florentinus, Belisarius Guerrinus clericus etiam Florentinus, comes Carolus Bentivolus laicus similiter Florentinus, Caroli S. Nicolai in Carcere; Tulliano Medices, Nicolaus Toggettus canonicus dictæ basilicæ Principis Apostolorum, Angelus Paraccianus Clusinus canonicus dictæ ecclesiae Lateranensis, Franciscus Cerrus laicus Romanus, Francisci S. Laurentii in Damaso Barberini; Iulius Caesar Porrus clericus Neapolitanus, Dominicus Salvius presbyter Calliensis canonicus secularis et collegiatae ecclesiae S. Angeli in Foro Piscium de Urbe, Martii S. Eustachii Ginetti; Antonius Ferragallus clericus Brittoneriensis, Thomas Vallemanns laicus a Fabriano, Caesar Malveccinus clericus Viterbiensis, Antonii S. Mariae in Viâ Latâ Barberini; Hieronymus Spinnla clericus Ianuensis, Anastasius de Amatis laicus a Genezzano, Hieronymi S. Angeli in Foro Piscium Columnæ; Nicolaus Azeman clericus Lucemburgensis, Balduinus de Bondre laicus a Buabongo, Rheodoni S. Caesarei Trivultii; Iacobus Concha laicus Romanus, Matthias del Ricevo laicus Posanus, Vicarius Mavellinus laicus Baurensis, Iulii S. Agathæ Gabrielli; Bartholomæus Piccaluga clericus Ianuensis, Albertus Dosii laicus Romanus, Ioannes Baptista Butus laicus Romanus Virginii S. Mariae in Cosmedin Ursini; Honuphrius Camporeus de Marchionibus Solana Mutinensis perpetuus commendatarius monasterii S. Fabiani loci de Novaglia nullius dioecesis Ordinis S. Benedicti, Lazarius Bonvicinus laicus Mutinensis, Geminianus Poggius laicus etiam Mutinensis, Raynaldi Estensis; Petrus Simon presbyter Eugubinus, Antonius Maria Paulinus laicus Firmanæ dioecesis, Vin-

centii S. Mariae in Portico Costaguti; Franciscus Marinus clericus Iannensis, Dominicus Salvettus a Gualdo perpetuus commendatarius monasterii S. Donati de Gualdo Nucerinæ dioecesis, Ioannis Stephani S. Georgii Donghi; Petrus Antonius Riccius laicus Camerinensis, Michaël Angelus Brunamonti laicus Arbensis, Pauli Emilii S. Mariae in Aquiro Randanini; frater Pompeius Mengutius miles militiae S. Ioannis Hierosolymitani ab Offida Asculanae dioecesis, commendatarius commendae S. Ioannis Poli et S. Nicolai Gradiscæ eiusdem militiae, Dominicus Gannus clericus a Petraverde, Faustus Tursus laicus a Norcia, Achillis de Estampes de Valenze S. Adriani, diaconorum S. R. E. cardinalium nuncupatorum; Petrus Franciscus Gallus clericus Romanus, Ioannes Doupre Leodiensis, Fabius Fabrettus presbyter Senogalliensis, bonae memoriae Guidonis episcopi Praenestini S. R. E. cardinalis Bentivoli nuncupati defuncti; frater Angelus a S. Felice Ordinis Eremitarum S. Augustini cum dicto sacrista, Valentinus Mangninus presbyter Societatis Iesu confessorius, Gabriel Fonseca Lusitanus, Sylvester Collicola Spoletanus, medicus physicus, Ioannes Morseux d. Oltreloux clericus Leodiensis dioecesis cum dicto secretario collegii; Nicolaus a Large Gallus chirurgus, Barnabas Mutus a Savet secretarius cum dictis magistris caerimoniarum; Ioannes Baptista Paulucci Pisarenensis, aromatarius, Ioannes Nerotius adiutor, Rhemas Ferazzinus Favensis, Michaël Michelinus a Tarta, barbitonsores; Franciscus Maria Viciformar Novariensis, Paulus Panzirolus Romanus, eorum adiutores; Vincentius Biciardus, Tiberius Infraglianus, fabrilignarii; Nicolaus Scala caementarius; Ioannes Maria Status, Iulianus Branchius Ioanninus, fachimus; Antonius Ciambionius, Petrus Antonius Palettus,

Ioannes Antonius Iustus, Ioannes Aliberti monachus, Caesar Vattonus, Ioannes Antonius Penlonus, Falcus Girottus, Ioannes Paulus Franceschinus, Guerrinus Gasparnellus, Simon Gallus, Petrus Cunes Bonnanus, Ioannes Antonius Ciampella, Augustinus Guerrierius, scopatores conclavis.

§ 4. Et insuper cum dilectus filius Viarius laicus Burgi S. Sepulchri, tamquam dictorum conclavistarum procurator, in praemissis sedulam pro ipsis operam, ut accepimus, navaverit, propterea, et aliorum meritorum suorum ac obsequiorum nobis et Sedi Apostolicae impensorum intuitu, volentes ipsum specialibus favoribus et gratiis prosequi, eidem Francisco Viario, quod, licet in conclavi praedicto non inservierit, nihilominus omnibus et singulis supradictis gratiis, privilegiis, facultatibus, immunitatibus et libertatibus, praerogativis, praecementis, indultis, exemptionibus, ceterisque praemissis tamquam conclavista et unus ipsorum frui et gaudere libere et licite possit et valeat, perinde ac si conclavi huiusmodi vere et realiter interfuerit, constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque supradictis et aliis contrariis nequaquam obstantibus, motu et auctoritate similibus, de speciali gratia indulgemus.

§ 5. Volumus autem, quod praesentium transumptis, etiam impressis, et sigillo ac manu alicuius personae in dignitate ecclesiasticae constitutae munitis et subscriptis, eadem fides tam in iudicio quam extra illud adhibeatur, quae originalibus litteris adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

§ 6. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae absolutionis, receptionis, creationis, constitutionis, declarationis, aggregationis, liberationis, exemptionis, remissionis, condonationis, dispensationis, legitimationis, assertionis, abolitionis, restitutionis, decretorum, in-

Indulget conclavistarum procuratori uti possit eisdem privilegiis, quavis in conclavi praesens non fuerit.

Transumptum fides.

Sanctio pontificalis.

dultorum , praeceptorum , mandatorum , derogationis et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit , indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Romae, apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicae MDXLIV, pridie kalendas februarii , pontificatus nostri anno 1.

Dat. die 31 ianuarii, pontif. anno 1.

XIII.

Facultas nuncio Poloniae reservandi tria beneficia ecclesiastica in singulis Gnesnensi , Vladislaviensi , Posnaniensi , Plocensi , Cracoviensi et Wormiensi ecclesiis personis a rege Poloniae nominandis¹.

Dilecto filio, nostro et Apostolicae Sedis ad charissimum in Christo filium nostrum Vladislaum Poloniae et Sveciae regem illustrem nuncio,

Innocentius Papa X.

Dilecte fili noster, salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Ut charissimus in Christo filius noster Vladislaus Poloniae et Sveciae rex illustris personis in fide catholicâ et unionem S. R. E. persistentibus, aliâsque sibi gratis et acceptis, sese nostrâ et huius Sanctae Sedis operâ benignum praestare possit, tibi tria beneficia ecclesiastica in singulis Gnesnensi, Vladislaviensi, Posnaniensi, Plocensi, Cracoviensi et Wormiensi ecclesiis, civitatibus et dioecesi-

bus consistentia, etsi canonicatus et praebendae, dignitates, personatus, administrationes et officia, ac dignitates ipsae in praefatis post pontificales maiores,

Tenor reservationis et causa.

Exornat apostolicum nuntium Poloniae facultate reservandi octodecim beneficia, etiamsi fuerint dignitates et canonicatus in cathedralibus, et conferendi ad nominationem regis Poloniae et Sveciae.

aut aliis ecclesiis praefatarum civitatum vel dioecesum principales fuerint, et ad illas, necnon personatus, administrationes et officia huiusmodi consueverint qui per electionem assumi, illaque omnia dispositioni apostolicae specialiter vel ex quavis causâ, praeterquam ratione vacationis illorum apud Sedem praefatam aut familiaritatis continuâe commensalitatâs nostrae seu alicuius S. R. E. cardinalis viventis, cuius consensus requirendus foret, generaliter reservata, vel ex generali reservatione apostolicâ affecta, et cuiuscumque anni valoris illorum fructus, redditus et proventus extiterint, ad collationem, provisionem, praesentationem seu quamvis aliam dispositionem venerabilium fratrum archiepiscopi Gnesnensis, necnon Vladislaviensis, Posnaniensis, Plocensis, Cracoviensis et Wormiensis episcoporum, ac dilectorum filiorum capitulorum ecclesiarum praefatarum communiter vel divisim pertinentia, vacantia ad praesens, aut simul, vel successive, etiam in mensibus in quibus vacantium beneficiorum ecclesiasticorum dispositio per constitutiones apostolicas seu cancellariae apostolicae regulas nobis generaliter reservata¹ existit, vacatura, singula videlicet singulis personis ecclesiasticis clericali saltem characterè insignitis et aliâs idoneis ac in fide catholicâ omni tempore constantibus, quas dictus Vladislaus rex duxerit nominandas, si quisque nominandorum per se vel procuratorem suum legitimum infra unius mensis spatium postquam vacatio huiusmodi innotuerit beneficium vacans duxerit acceptandum, cum omnibus iuribus et pertinentiis suis, auctoritate nostrâ apostolicâ, hac vice dumtaxat, specialiter reservandi, necnon archiepiscopo et episcopis ac capitulis praefatis, ne de beneficiis huiusmodi, si vacant, aut cum

Non obstantibus regulis cancellariae apostolicae.

Concedit omnia iuris et facti remedia.

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

1 Pessime edit. Main. legit *reservatas* (R. T.).

vacaverint, ut praefertur, disponere quoquo modo praesumant, districtius inhibendi, necnon quidquid secus per praefatos aut alios quoscumque, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, irritum et inane decernendi, et nihilominus singula beneficia praefata, si vacant, aut cum vacaverint, ut praefertur, singulis personis nominandis praedictis cum iuribus et pertinentiis huiusmodi ac plenitudine iuris canonici conferendi¹, et de illis etiam providendi², eosque seu eorum procuratores ipsorum nominibus in corporalem possessionem beneficiorum, iurium et pertinentiarum praedictorum inducendi, ac inductos defendendi, et easdem nominandas personas, vel pro eis procuratores praefatos, ad praebendas huiusmodi in singulis ecclesiis praedictis in canonicum et fratrem recipi, et stallo sibi in choro et loco in capitulo singularum ecclesiarum praedictarum cum dicti iuris plenitudine assignatis, necnon ad singula alia beneficia huiusmodi, ut moris est, admitti, sibi que de illorum, ac canonicatum et praebendarum praedictarum fructibus, redditibus, proventibus, iuribus et obventionibus universis integre responderi faciendi, ac contradictores quoslibet, dictâ auctoritate nostrâ, appellatione postpositâ, compescendi, ceteraque in praemissis et circa ea necessaria et opportuna faciendi et exequendi, plenam et liberam, auctoritate praedictâ, tribuimus facultatem.

Derogatio
contrariorum.

§ 2. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac ipsarum ecclesiarum, iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, contrariis quibuscumque,

§ 3. Aut si aliqui apostolicâ praedictâ vel aliâ quavis auctoritate in dictis eccle-

siis in canonicos sint recepti, vel ut recipiantur insistant, seu si super provisionibus sibi faciendis de canonicatibus et praebendis, aut dignitatibus, personatibus, administrationibus et officiis dietarum ecclesiarum speciales, vel aliis beneficiis ecclesiasticis in illis partibus generales dietae Sedis et legatorum eius litteras impetrarint, etiamsi per eas ad inhibitionem, reservationem et decretum vel aliâs quomodolibet sit processum, quibus omnibus personas praedictas in assecutione canonicatum et praebendarum, dignitatum, administrationum, officiorum et beneficiorum huiusmodi volumus anteferrî, sed nullum per hoc eis, quoad assecutionem dignitatum, personatum, administrationum, vel beneficiorum aliorum, praedudicium generari,

§ 4. Aut si archiepiscopo et episcopis, ac capitulis praefatis, communiter aut divisim, ab eâdem sit Sede indultum, quod ad receptionem vel provisionem alienius minime teneantur, et ad id compelli, aut quod interdicti, suspendi vel excommunicari non possint, et¹ quod de canonicatibus et praebendis, aut dignitatibus, personatibus, administrationibus, vel officiis huiusmodi, aut aliis beneficiis ecclesiasticis, ad eorum collationem, provisionem, praesentationem, electionem, seu quamvis aliam dispositionem coniunctim vel separatim spectantibus, nulli valeat provideri per² litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem, et qualibet aliâ indulgentiâ generali vel speciali, cuiuscumque tenoris existat, per quam praesentibus non expressam vel totaliter non insertam³ effectus earum impediri valeat quomodolibet vel differri⁴, et de qua eiusque

¹ Coniunct. et nos addimus (R. T.).

² Praeposit. per nos addimus (R. T.).

³ Male ed. Main. legit *expressa... inserta* (R. T.).

⁴ Pro *vel differri* ed. Main. h. *deferri* (R. T.).

¹ Male edit. Main. legit *conferendis* (R. T.).

² Perperam similiter eadem edit. habet *providendis* (R. T.).

toto tenore habenda sit in nostris litteris mentio specialis, seu si personae praesentes non fuerint ad praestandum de observandis statutis et consuetudinibus dictarum ecclesiarum solitum iuramentum, dummodo in absentia sua per procuratorem idoneum, et cum ad ecclesias praefatas accesserint corporaliter illud praestent.

Excepit excessum viginti quatuor ducatorum auri de camera: quo casu infra sex menses novae litterae apostolicae sint impetrandae.

§ 5. Volumus autem, quod¹, si alicuius ex beneficiis per te vigore praesentium collatis fructus, redditus et proventus viginti quatuor ducatorum auri de camera secundum communem aestimationem valorem annuum exceßerint, illi, quibus per te provisum de illis extiterit, infra sex menses a die eis factarum provisionum huiusmodi computandos, novam provisionem super illis a dicta Sede Apostolica impetrare, litterasque in totum desuper expedire², ac iura camerae apostolicae propterea debita persolvere omnino teneantur, alioquin sex mensibus elapsis praefatis, beneficia ipsa vacare censeantur eo ipso.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die vi februarii MDCXLV, pontificatus nostri anno 1.

Dat. die 6 Ianuarii 1645, pontif. anno 1.

XIV.

Prohibitio curatis in regno Franciae, ne cogant invitos alia officia celebrare in ecclesiis parochialibus pro mortuis qui sepeliuntur apud Carmelitas, quam quae pia defunctorum vel haeredum liberâ voluntate fuerint postulata³.

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

Supplicatio.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Leo Bonfilius, vicarius generalis apo-

¹ Coniunct. quod nos addimus (R. T.).

² Aptius lege expediri facere (R. T.).

³ Ex Regest. in Secret. Brev.

stolicus fratrum Ordinis Beatae Mariae de Monte Carmelo, quod nonnulli parochialium ecclesiarum rectores seu curati in regno Franciae contra libertatem ecclesiasticam variis artibus seculares impedire student quominus in eorundem fratrum ecclesiis sepulturam sibi eligant, et inter alia cogunt haeredes defunctorum sibi sepulturam in ecclesiis regularibus huiusmodi eligentium, ut ii dicti haeredes in praefatis parochialibus ecclesiis quamplurima divina officia pro defunctis huiusmodi celebrari faciant, et hoc medio multos metu expensarum detinent et deterrent, quominus in eisdem regularibus dicti Ordinis ecclesiis sepulturam eligant: quare dictus exponens, asserens praemissum nonnullum privilegiis eidem Ordini desuper auctoritate apostolica concessis adversari, sed etiam in maximum eiusdem Ordinis cedere detrimentum, nobis humiliter supplicari fecit, ut in praemissis opportune providere de benignitate apostolica dignaremur.

§ 2. Ideo nos, eundem exponentem specialibus favoribus et gratis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium praepositorum negotiis et consultationibus episcoporum et regularium consilio, parochialium ecclesiarum rectoribus seu curatis, ne cogant invitos alia divina officia celebrare in ecclesiis parochialibus pro mortuis qui sepeliuntur apud eosdem fratres Carmelitas quam quae pia defunctorum vel haeredum liberâ voluntate fuerint postulata, apostolica

Non esse compellendos defunctorum haeredes, mortuorum officia in parochialibus duplicare dum celebrantur in aliis tamulentur ecclesiis.

auctoritate, tenore praesentium, interdici-
mus et prohibemus, salvâ semper aucto-
ritate congregationis eorumdem cardina-
lium.

Decretum ir-
ritans.

§ 3. Decernentes irritum et inane, si
secus super his a quoquam, quavis au-
ctoritate, scienter vel ignoranter, contige-
rit attentari.

Derogatio
contrariorum.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus
et ordinationibus apostolicis, ac, quate-
nus opus sit, ipsarum ecclesiarum et
Ordinis huiusmodi, etiam iuramento, con-
firmatione apostolicâ, vel quavis firmitate
aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus,
privilegiis quoque, indultis et litteris apo-
stolicis in contrarium praemissorum quo-
modolibet concessis, confirmatis et in-
novatis, ceterisque contrariis quibuscum-
que.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub an-
nulo Piscatoris, die VI februarii MDCXLV,
pontificatus nostri anno I.

Dat. die 6 februarii 1645, pontif. anno I.

XV.

*Facultas regularibus concessa confirma-
tur pro audiendis secularium confes-
sionibus etiam intra paschalem quin-
denam¹.*

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

Decretum sa-
erae congrega-
tionis cardina-
lium ne tempore
Paschali prohibeantur a pa-
rochis ceteri
approbati con-
fessarii ab au-
diendis confes-
sionibus.

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt dile-
cti filii regulares civitatis Burdegalensis,
quod alias a venerabilibus fratribus no-
stris sanctae Romanae Ecclesiae cardi-
nalibus Concilii Tridentini interpretibus
emanavit decretum tenoris subsequentis,
videlicet :

§ 2. Die IX iulii MDCXLIV. Sacra con-
gregatio eminentissimorum cardinalium
Concilii Tridentini interpretum post ma-
turam discussionem censuit archiepisco-
pum Burdigalensem non posse prohibere

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

regularibus habentibus privilegia aposto-
lica, ut a dominicâ Palmarum usque ad
dominica in Albis inclusive administra-
re non valeant personis secularibus sacra-
mentum confessionis, posse tamen eisdem
prohibere, ut personis secularibus in die
Paschatis non administrent sanctissimum
Eucharistiae sacramentum, etiamsi dictae
personae seculares in aliâ die satisfecerint
praecepto Ecclesiae hac de re edito.

F. cardinalis episcopus Sabinensis
FRANC. PAULUTICUS S. C. C. secr.

§ 3. Cum autem, sicut eadem expositio
subiungebat, iidem exponentes praemissa,
quo firmitus subsistant, apostolicae nostrae
confirmationis patrocinio communiti sum-
mopere desiderent: ideo nos, eosdem
regulares specialibus favoribus et gratiis
prosequi volentes, et eorum singulares
personas a quibusvis excommunicationis,
suspensionis et interdicti, aliisque eccle-
siasticis sententiis, censuris et poenis, a
iure vel ab homine, quavis occasione vel
causâ latis, si quibus quomodolibet in-
nodatae existunt, ad effectum praesentium
dumtaxat consequendum, harum serie ab-
solventes et absolutas fore censentes, sup-
plicationibus illorum nomine nobis super
hoc humiliter porrectis inclinati, decretum
praeinsertum, apostolicâ auctoritate, tenore
praesentium, confirmamus et approbamus,
illique inviolabilis apostolicae firmitatis
robur adiicimus, ac omnes et singulos
tam iuris quam facti defectus, si qui de-
super quomodolibet intervenerint, sup-
plemus, salvâ tamen semper auctoritate
eorumdem cardinalium.

Confirmatur
decretum etiam
quoad confessa-
rios regulares.

§ 4. Decernentes praesentes litteras va-
lidas, firmas et efficaces existere et fore,
suosque plenarios et integros effectus sor-
tiri et obtinere, dictisque regularibus in
omnibus et per omnia suffragari, ac ab
omnibus et singulis ad quos spectat et
pro tempore spectabit in futurum invio-

Clausulae.

labiliter observari, sieque per quoscunque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, irritumque et inane, si quid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad effectum praemissorum, specialiter et¹ expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die VII februarii MDCLV, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 7 februarii 1615, pontif. an. I.

XVI.

Mandatum quod episcopus S. Salvatoris non possit cogere catholicos capitaneatus de Pernambuco, ut eum adeant pro praestando iuramento in causis dispensationum matrimonialium².

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

Supplicatio.

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii catholici regionis Brasiliensis diocesis SS. Salvatoris de Pernambuco nuncupatae, quod, licet dicta regio illiusque capitaneatus, qui ante aliquot annos a Batavis occupati fuerunt, ab abbatiâ Omnium Sanctorum, in qua venerabilis frater episcopus eiusdem SS. Salvatoris residet, trecentis milliaribus distent, prohibito inter eosdem exponentes et catholicos alienigenas commercio, nihilo tamen mi-

nus idem episcopus praetendit christianos et catholicos dictum capitaneatum incoherentes et eisdem Batavis subditos in dispensationibus matrimonialibus, quas a Sede Apostolicâ impetrant, teneri personaliter cum propriae vitae periculo e dictâ regione ad civitatem eiusdem SS. Salvatoris accedere ad praestandum de veritate descendâ⁴ in causis dispensationum huiusmodi iuramentum. Quod cum sit a stylo et praxi alienum ut pauperes catholici absque necessitate tam patentibus periculis cum ingenti suo dispendio se exponant,

§ 2. Nobis propterea dicti exponentes humiliter supplicari fecerunt, ut in praemissis opportune providere de benignitate apostolicâ dignemur. Nos igitur, eorundem exponentium indemnitati, quantum cum Domino possumus, prospectum esse cupientes, illosque specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibuscumque excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, moderno et pro tempore existenti episcopo SS. Salvatoris huiusmodi, quod ipse eosdem catholicos dictorum regionis et capitaneatus cogere et compellere minime possit ut eum ipsi catholici pro praestando dicto iuramento adeant, sed illud iidem catholici unico contextu in processu praemissorum occasione conficiendo praestare possint in manibus personae ecclesiasticae, cui eadem auctoritate apostolicâ per ipsum episcopum sive dilectum filium eius officialem verificatio contentorum in eisdem dispensationibus matrimonialibus facienda et sub-

In iuramento de veritate exponitur in dispensationibus matrimonialibus cum marito labore et periculo una esse exigendum in curia episcopali, sed in eorum locis committendum.

Ido fortius ne compellatur ab episcopo huiusmodi degen-

¹ Coniunct. et nos addimus (R. T.).

² Ex Regest. in Secret. Brevium.

⁴ Vide an legi debeat descendâ (R. T.).

inde ad ipsos episcopum seu officialem, ad hoc ut desuper sententia ferri possit, transmittenda committetur, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, praecipimus, mandamus et ordinamus.

§ 3. Decernentes praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, quosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, sicque et non aliter in praemissis per quoscumque indices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, indicari vel definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xvii februarii MDCXLV, pontificatus nostri anno 1.

Dat. 17 februarii 1845, pontif. anno 1.

XVII.

Circa moenia et propugnacula Urbis recens extracta, eorumque pomeria¹.

Innocentius Papa X.
ad futuram rei memoriam.

Ad curam nostram pastoralem spectare censemus inter cetera sedulo providere, ut constructa pro huius aeternae Urbis nostrae et in eâ degentium securitate moenia et propugnacula sarta tecta conserventur, et ita a privatorum structuris et aedificiis distent, ut tam introrsum quam extrorsum commodè obiri valeant.

§ 2. Motu itaque proprio, ac ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, omnibus et singulis cuiuscumque status,

1 Multi alii Pontifices studuerunt decori urbis, ut passim videre est in hoc Bullario.

gradus, conditionis, qualitatis et dignitatis personis, tam secularibus, quam ecclesiasticis, etiam regularibus quomodolibet nuncupatis et qualificatis, etiam individua expressione dignis, ne quisquam earum quovis praetextu et occasione hortos, sive vineas, seu alia praedia, vel muros, aut macerias, seu alia quaecumque aedificia aut sepes moenibus et propugnaculis Urbis praedictae, a portâ *equitum levis armaturae* nuncupatâ ad Tyberim usque noviter constructis, ab eorum parte externâ propius admoovere audeat vel praesumat, sed illud spatium, seu intervallum, quod inter eadem moenia et propugnacula extrorsum ac sepes pro separatione privatorum praediorum plantatas ad praesens existit, et publici iuris effectum est, omnino vacuum liberumque remaneat, neque ullo modo angustius² reddatur, eiusque latitudo minuat; praeterea ne a parte internâ eorundem moenium et propugnaculorum quisquam praedictorum quovis praetextu et occasione muros, fontes, domos, macerias, arbores, aut quodvis aedificium, seu structuram iuxta eadem moenia et propugnacula, nisi inter haec et illa interiecto libero quatuor cannarum mensurae romanae spatio seu intervallo, neque sepes, ubi nunc extant viae necessariae ad utilitatem publicam seu particularium personarum ut possint habere transitum ad proprias vineas, extruere seu plantare similiter audeat seu praesumat, tenore praesentium, sub arbitrii nostri poenis per contrafacientes irremissibiliter incurrendis, prohibemus. Volentes et praecipientes, sub eisdem poenis, ut domini vinearum aliorumque praediorum dictis moenibus et propugnaculis introrsum vicinorum terram ipsis moenibus et propugnaculis cohaerentem suis expensis a-

Nec etiam extrahat et fontes.

Liberum remaneat spatium quatuor cannarum.

Moenia et propugnacula Urbis sarta tecta conservanda.

1 Intr. vel extra hortos, vineas, muros et macerias extruantur, maxime in moenibus novis et erectis.

1 Coniuncti, et nos addimus (n. t.).

2 Pessime edit. Main. legit *angustias* pro *angustius* (n. t.).

Commoda
semper ad cir-
cuitum reman-
eat terrae pla-
nities.

daequent et in planitiem redigant; nullo autem modo ab iisdem moenibus et propugnaculis separent vel amoveant, itaut prope eadem moenia et propugnacula, cum opus fuerit, libere incedi, illaque commode circumiri possint, et ob terrae qua fulciuntur detractionem seu defectum debiliora minime reddantur; necnon, ut porticulae in moenibus et propugnaculis praedictis apertae omnino claudantur seu obstruantur, et, quae ad praesens clausae seu obstructae sunt, nunquam sine nostrâ et pro tempore existentis Romani Pontificis licentiâ recludantur et aperiantur.

§ 2. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, legibus quoque, tam imperialibus, quam municipalibus, ac, quatenus opus sit, nostrâ regulâ de non tollendo iure quaesito, et dictae Urbis, etiam inramento, confirmatione apostolicâ, vel aliâ quavis firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, stylis, usibus et reformationibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis: quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 3. Ut autem earundem praesentium tenor omnibus innotescat, volumus eas in valvis basilicae Principis Apostolorum, et in acie campi Florae, aliisque solitis locis Urbis, ut moris est, publicari, ipsasque sic publicatas omnes et singulos ita afficere, ac si unicuique personaliter intimatae fuissent,

§ 4. Quodque earundem praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus adhibeatur

fides, quae adhiberetur praesentibus, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die IV martii MDCXLV, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 4 martii 1645, pontif. anno I.

XVIII.

Conceditur auditoribus sacrae Rotae indultum deferendi ubique et omni tempore rocchetti¹.

Innocentius Papa X,
ad perpetuam rei memoriam

§ 1. Dum assiduos gravesque labores, quos dilecti filii cappellani nostri causarum palatii apostolici auditores, tam pro nostro et Sedis Apostolicae servitio, quam pro ministrandâ quibuscumque personis ad Sedem Apostolicam undique² confluentibus iustitiâ, iugiter sustinent, ac etiam conspicuam eorum muneris dignitatem sedulâ consideratione perpendimus, dignum plene reputamus et rationi consentaneum, ut ipsi, sicuti singulari sunt Apostolicae Sedi praedictae adiumento, Romanaeque Curiae ornamento, ita peculiari honoris notâ eiusdem Sedis beneficio decorentur.

§ 2. Volentes itaque erga eosdem cappellanos auditores, e quorum numero nos, dum in minoribus constituti essemus, viginti quinque annorum spatio fuimus, aliquod paternae nostrae munificentiae extare monumentum, eosque specialis favore gratiae prosequi, ac eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesen-

Commendat assiduos et graves labores auditorum Rotae Romanae.

Cum viginti-quinque annorum spatio in eorum fuerit numero, peculiari eos decorat ornamento et facultate.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Edit. Main. habet *duniquè* (R. T.).

Ubiq[ue] locorum palam de-
ferendi rocchetti-
tum, illoque
congruo induti
publice inced-
dendi.

Uti in con-
ciliis universa-
libus.

In congressibus, congrega-
tionibus et con-
ventionibus cele-
stibus, Pontifi-
cis, regularibus
et imperialibus.

In omnibus
regnis, provin-
ciis et regio-
nibus.

Concilio
universali et
provinciali.

A quo, tam
cappellani
et alii, non
sunt molestati
con-

tium dumtaxat consequendum, harum se-
rie absolventes et absolutas fore censen-
tes, motu proprio, ac ex certâ scientiâ
et maturâ deliberatione nostris, deque
apostolicae potestatis plenitudine, omnibus
et singulis cappellanis auditoribus huius-
modi nunc et pro tempore perpetuo existi-
tentibus, quod in quibusvis conciliis,
etiam universalibus, congressibus, con-
gregationibus, conventibus, sessionibus,
processionibus, pompis, consiliis, functio-
nibus, negotiis, ceterisque actibus publi-
cis et privatis, pontificiis, imperialibus,
regiis, cardinalitiis, ac quorumcumque
principum, sive sacris, sive profanis, vel
mixtis, tam in Statu Ecclesiastico, quam
extra illum, ubique locorum et gentium,
etiam in Romana curiâ, ac in quibusvis
regnis, provinciis, regionibus et locis
etiam transalpinis et ultramarinis, ac e-
tiam in nostrâ et Romani Pontificis pro
tempore existentis, ac imperatoris, regum,
cardinalium, etiam de latere legatorum,
ducum, principum, et quorumlibet alio-
rum quaecumque mundanâ et ecclesiasticâ
dignitate etiam specialem et individuan
expressionem requirente fulgentium, prae-
sentiâ, conspectibus et curiis, et genera-
liter ubicumque, coram quibuscumque, et
quovis tempore, rocchetti tum palam de-
ferre, illoque induti publice incedere et
comparere libere et licite possint et va-
leant, plenam et amplam facultatem et
licentiam, tenore praesentium, perpetuo
concedimus et impertimur.

§ 3. Decernentes eosdem cappellanos
auditores desuper a quoquam quavis au-
ctoritate nullatenus molestari seu impe-
diri, neque praesentes litteras de subre-
ptionis, obreptionis, aut militatis vitio,
vel intentionis nostrae, aut quovis alio
defectu notari, impugnari, vel redargui,
nec sub similibus vel dissimilibus gra-
tiarum moderationibus, limitationibus, re-
vocationibus et quibusvis aliis contrariis

dispositionibus, per quoscumque Romanos
Pontifices successores nostros et Sedem
praedictam, etiam motu simili, ac etiam
concistorialiter et aliâs quomodolibet pro
tempore factis et faciendis, comprehendi,
sed semper ab illis exceptas, et quoties
illae emanabunt, toties in pristinum et
validissimum statum restitutas, repositas
et plenarie reintegratas, ac etiam sub
posteriori datâ quandocumque eligendâ
de novo concessas, semperque validas,
firmas et efficaces existere et fore, suos-
que plenarios et integros effectus sortiri
et obtinere, ac dictis cappellanis audito-
ribus perpetuo suffragari, sicque et non
aliter in praemissis per quoscumque iu-
dices ordinarios et delegatos, ac S. R. E.
cardinales, etiam de latere legatos, et
quosvis alios quaecumque auctoritate fun-
gentes, nunc et pro tempore existentes,
sublatâ eis et eorum cuilibet quavis ali-
ter indicandi et interpretandi facultate et
auctoritate, indicari ac definiri debere,
ac irritum et inane si secus super his
a quoquam, quavis auctoritate, scienter
vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus apostolicis, ac in
universalibus provincialibusque et syno-
dalibus conciliis editis, generalibus vel
specialibus, constitutionibus, ordinationi-
bus, necnon quibusvis, etiam iuramento,
confirmatione apostolicâ, vel quavis firmi-
tate aliâ roboratis, statutis et consuetudi-
nibus, privilegiis quoque, indultis et litte-
ris apostolicis in contrarium praemisso-
rum quomodolibet concessis, confirmatis
et innovatis; quibus omnibus et singulis,
illorum tenores praesentibus pro plene
et sufficienter expressis ac ad verbum in-
sertis habentes, illis aliâs in suo robore
permansuris, ad praemissorum effectum,
haec vice dumtaxat, specialiter et expresse
derogamus; ceterisque contrariis quibus-
cumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub

Contraria tol-
lit.

annulo Piscatoris, die VII martii MDCXLV, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 7 martii 1645, pontif. anno I.

XIX.

Quod procuratores poenitentiariae apostolicae nunc et pro tempore existentes possint deferre tunicam, sottanam vulgo nuncupatam, et cingulum coloris violacei¹.

Innocentius Papa X.
ad perpetuam rei memoriam.

Causa Iulius
Constitutionis.

Pro nostri pastoralis officii debito quorundolibet Romanae curiae praesertim vero poenitentiariae nostrae apostolicae in officio procuratoris officialium decori consultum esse cupientes, et proinde dilectos filios Thomam Virietum Tullensis, ac Marium, Mariotum, Venturinum, Lunensis, Sarzanensis respective dioeceseum, necnon Petrum Caelestinum, presbyteros, Aretinum, qui, sicut accepimus, praedictum procuratoris huiusmodi officium haecenus laudabiliter exercuerunt, ut illud de cetero honoratius pro servitio et decore tribunalis eiusdem poenitentiariae obire valeant, aliquâ honoris notâ exornare illosque specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutos fore censentes, supplicationibus illorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, eisdem Thomae, Mario, Marioto et Petro, quod ipsi, uti officiales nostri et Sedis Apostolicae, eorumque pro tempore successores in praedicto procuratoris huiusmodi officio, tunicam, *sottanam* vulgo nuncupatam,

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

ac cingulum violacei coloris, quamdiu officium procuratoris huiusmodi obtinuerint, palam et publice deferre et gestare, illisque uti, ac cum eis incedere libere et licite possint et valeant, et eorum quilibet possit et valeat, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, concedimus et indulgemus.

§ 2. Decernentes praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ipsisque Thomae, Mario, Marioto et Petro, eorumque successoribus praefatis, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, dicti tribunalis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die VIII martii MDCXLV, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 8 martii 1645, pontif. anno I.

XX.

Deputatio episcopi Scutarensis in administratorem quarundam ecclesiarum in partibus infidelium¹.

Venerabili fratri episcopo Scutarensi,
Innocentius Papa X.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Indemnitati ecclesiarum Dulcini, Pontifex episcopo Scutaren-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

Contra haec
omnis oppositio
irrita.

Contrariis de-
rogat.

Pontifex epi-
scopo Scutaren-
si regimen ec-

clesiarum D. A.
eni, Sfaciae
et Drivastensis
committit.

officii nostri munere, quantum cum Domino possumus, providere volentes, ac de fraternitatis tuae fide, prudentiâ, doctrinâ et religionis zelo plurimum in Domino confisi, de venerabilium fratrum nostrorum negotio Propagandae Fidei praepositorum consilio, tibi curam, regimen et administrationem earundem ecclesiarum Dulcini, ac Sfaciae et Drivastensis in spiritualibus et temporalibus cum omnibus et singulis facultatibus, auctoritate et potestate, quas earundem ecclesiarum episcopi pro tempore existentes de iure vel de consuetudine habere solent et possunt, ad nostrum et Sedis Apostolicae beneplacitum, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, committimus et demandamus.

Poenas for-
di facultatem
contra mobe-
dientes ipsi epi-
scopo conce-
dit.

§ 2. Mandantes propterea dilectis filiis clero et populis¹ civitatum, dioecesium ecclesiarum huiusmodi, ceterisque ad quos spectat, ut tibi in² omnibus officium administrationis huiusmodi concernentibus, et quae in Domino eis mandanda duxeris, pareant et obediant, alioquin sententiam sive poenam, quam rite tuleris seu statueris in rebelles, ratam habebimus, et faciemus, auctore Domino, ab omnibus inviolabiliter observari.

Contrarius de-
regit.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, dictarumque ecclesiarum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et approbatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hae vice dumtaxat specialiter et expresse

¹ Coniunctionem et deleamus (B. T.).

² Praepositi. in nos addimus (B. T.).

derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die x martii MDCLV¹, pontificatus nostri anno 1.

Dat. die 10 martii 1645, pontif. anno 1

XXI.

Deputatio episcopi Thermiac in administratorem ecclesiarum Syphri et Zeae, ecclesiae Thermiae vicinarum, in partibus infidelium².

Venerabili fratri Ioanni episcopo Thermiae,
Innocentius Papa X.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Indemnitati ecclesiarum Syphri et Zeae, ecclesiae Thermiae vicinarum, pro pastoralis officii nostri munere, quantum cum Domino possumus, providere volentes, ac de fraternitatis tuae fide, prudentiâ, doctrinâ et religionis zelo plurimum in Domino confisi, de venerabilium fratrum nostrorum negotio Propagandae Fidei praepositorum consilio, tibi curam, regimen et administrationem earundem ecclesiarum Syphri et Zeae in spiritualibus et temporalibus cum omnibus et singulis facultatibus, auctoritate et potestate, quas earundem ecclesiarum episcopi pro tempore existentes de iure vel de consuetudine habere solent et possunt, ad nostrum et Sedis Apostolicae beneplacitum, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium committimus et demandamus. Mandantes propterea dilectis filiis clero et populis civitatum et dioecesium ecclesiarum huiusmodi, ceterisque ad quos spectat, ut tibi in omnibus officium administrationis huiusmodi concernentibus, et quae in Domino eis mandanda duxeris, pareant et

Thermiae epi-
scopo ecclesia-
rum Syphri et
Zeae admini-
stratio concedi-
tur.

¹ Male ed. Main. habet 1643 (B. T.).

² Ex Regest. in Secret. Brev.

obediant, alioquin sententiam sive poenam, quam rite tuleris seu statueris in rebelles, latam¹ et gratam habebimus et faciemus, auctore Domino, usque ad satisfactionem condignam ab omnibus inviolabiliter observari.

Derogatio
contrariorum.

§ 2. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, dictarumque ecclesiarum, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XII martii MDCXLV, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 12 martii 1645, pontif. anno I.

XXII.

Deputatio archiepiscopi Antibarensis in administratorem ecclesiarum regni Serviae in partibus infidelium².

Venerabili fratri Francisco Antibarensi,
archiepiscopo

Innocentius Papa X.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

Archiepiscopo
Antibarensi
ecclesiarum regni
Serviae regimen
traditur.

§ 1. Indemnitati ecclesiarum regni Serviae pro pastoralis officii nostri munere, quantum cum Domino possumus, providere volentes, ac de fraternitatis tuae fide, prudentiâ, doctrinâ et religionis zelo plurimum in Domino confisi, venerabilium fratrum nostrorum negotio Propagandae

¹ Potius lege ratam (R. T.).

² Ex Regest. in Secret. Brev.

Fidei praepositorum consilio, tibi curam, regimen, administrationem omnium ecclesiarum dicti regni Serviae in spiritualibus et temporalibus, cum omnibus et singulis facultatibus, auctoritate et potestate, quas earundem ecclesiarum episcopi pro tempore existentes de iure vel de consuetudine habere solent et possunt, ad nostrum et Sedis Apostolicae beneplacitum, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, committimus et demandamus.

§ 2. Mandantes propterea dilectis filiis clero et populo civitatum et dioecesium ecclesiarum huiusmodi, ceterisque ad quos spectat, ut tibi in omnibus officium administrationis huiusmodi concernentibus, quae in Domino eis mandanda duxeris, pareant et obediant, alioquin sententiam seu poenam, quam rite tuleris seu statueris in rebelles, ratam habebimus et faciemus, auctore Domino, usque ad satisfactionem condignam ab omnibus inviolabiliter observari.

Poenae defendendae ab episcopo approbantur.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, dictarumque ecclesiarum, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Contrariis derogat.

Datum, etc. *

* Est absque data.

XXIII.

Facultas episcopo Ocomensi inhibendi regularibus, ne absque suâ licentiâ

*confessiones audiant, minusque verbum Dei praedicent*¹.

Venerabili fratri,
moderno episcopo Oxomensi,
Innocentius Papa X.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

Motiva huius
Constitutionis.

Cum, sicut nobis nuper exponi fecisti, in tuis civitate et dioecesi Oxomensi multi diversorum Ordinum religiosi, sub praetextu quod ad sacras confessiones audiendas et verbum Dei praedicandum semel approbati fuerint, absque tuâ licentiâ confessiones praedictas audiant et verbum Dei praedicent, non sine gravi christifidelium scandalo et eorum salutis animarum detrimento, et, licet per censuras et poenas ecclesiasticas contra eosdem processeris, ii tamen vigore cuiusdam privilegii a felicitis recordationis Clemente Papa V praedecessore nostro ad favorem Mendicantium emanati se ab alio quam Romano Pontifice pro tempore existente excommunicari minime posse praetendant:

Quod regulares possint tantum cum licentiâ Ordinarii confessiones audire et verbum Dei praedicare.

§ 2. Nos, inconvenientibus huiusmodi, iuxta creditum nobis desuper apostolicae servitutis officium, quantum cum Domino possumus obviare, teque specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, supplicationibus tuo nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negociis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio, tibi, religiosis praedictis, ne absque tuâ licentiâ sacras confessiones de cetero audire minusque verbum Dei praedicare audeant seu praesumant, per censuras et poenas ecclesiasticas auctoritate nostrâ inhibendi, eosdemque ad exhibendum tibi licentias, quas illi desuper a te sive a praedecessoribus tuis ecclesiae Oxomensis praesulibus vel administra-

toribus obtinuerint, ad hoc ut eas vel confirmes vel revoces prout ad divini cultus augmentum et animarum civitatis et dioecesis praedictarum salutem et aedificationem in Domino expedire iudicaveris, dictâ auctoritate cogendi et compellendi, facultatem, dictâ auctoritate, tenore praesentium, concedimus et impertimur.

§ 3. Non obstantibus quibusvis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac dictorum Ordinum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, necnon praedicti Clementis praedecessoris et quibusvis aliis privilegiis, etiam in vim cruciatæ sanctae eis quomodolibet competentibus, indultis et litteris apostolicis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, ac irritantibus et aliis decretis, in genere vel in specie, aut aliis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum insererentur, praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Contraria dinoscuntur.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub anulo Piscatoris, die xviii martii MDCXLV, pontificatus nostri anno 1.

Dat. die 18 martii 1645, pontif. anno 1.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

XXIV.

Facultas nuncio apostolico apud imperatorem liberandi archiepiscopum electorem Trevirensis e custodia in qua nomine Sedis Apostolicae detinetur¹.

Venerabili fratri Camillo archiepiscopo Capuano, nostro et Apostolicae Sedis apud charissimum in Christo filium nostrum Ferdinandum Romanorum regem in imperatorem electum nuncio,

Innocentius Papa X.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

Facultas liberandi e custodia archiepiscopum Trevirensis innocentem nuncio tribuitur.

§ 1. Cum venerabilis frater Philippus Christophorus archiepiscopus Treverensis S. R. I. princeps elector et episcopus Spirensis aliàs per milites in eius civitate Treverensi captivus ductus, ac postmodum, vigore litterarum in simili formâ Brevis felicis recordationis Urbani PP. VIII praedecessoris nostri, tunc existenti huius sanctae Sedis apud charissimum in Christo filium nostrum Ferdinandum Romanorum regem in imperatorem electum nuncio consignatus, nostro et eiusdem Sedis nomine sub tuâ custodiâ detineatur, hactenus autem, neque eoram nobis, neque eoram te contra ipsum Philippum Christophorum archiepiscopum electorem et episcopum quidquam deductum et probatum sit, propter quod ille iuxta canonicas sanctiones retineri et custodiri debeat: idcirco, ne idem Philippus Christophorus amplius detineatur, eâque de causâ ecclesiae illi commissae diutius pastoris solatio careant, quantum cum Domino possumus, providere volentes, motu proprio, ac ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, tibi eundem Philippum Christophorum archiepiscopum electorem et episcopum praedictâ detentione et custodiâ penitus auctoritate nostrâ dimittendi et

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

liberandi, illique reddendi¹ licentiam, ut apud suas ecclesias residere, illasque, ut prius, regere et gubernare, ac subditos et dioecesanos suos verbo et exemplo pascere valeat, concedendi, facultatem tenore praesentium tribuimus et impertimur.

§ 2. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ac quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, etiam longissimis et immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice duntaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Contrarium derogatio.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xx martii MDCXLV, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 20 martii 1645, pontif. anno I.

XXV.

Deputatio episcopi Chersonensis in Tartaria in administratorem nonnullarum ecclesiarum in partibus infidelium suae ecclesiae vicinarum².

Venerabili fratri Sigismundo, episcopo Chersonensi in Tartaria Praecopensi,

Innocentius Papa X.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Indemnitati ecclesiarum tuae ecclesiae Chersonensi vicinarum in utrâque

Ecclesiarum Tartariae regimen episcopo Chersonensi datur.

1 Pro reddendi lege redeundi (R. T.).

2 Ex Regest. in Secret. Brev.

Circassia, Memgrelia et Abbatia existentium pro officii nostri munere quantum cum Domino possumus providere volentes, ac de fraternitatis tuae fide, prudentiâ, doctrinâ et religionis zelo plurimum in Domino confisi, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotio Propagandae Fidei praepositorum consilio, tibi curam, regimen et administrationem earundem ecclesiarum in spiritualibus et temporalibus, cum omnibus et singulis facultatibus, auctoritate et potestate, quas earundem ecclesiarum episcopi pro tempore existentes de iure vel consuetudine habere solent et possunt, ad nostrum et Sedis Apostolicae beneplacitum, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, commitimus et demandamus.

Mandatum de
eodem episcopo
parendo.

§ 2. Mandantes propterea dilectis filiis clero et populis civitatum et dioecesium ecclesiarum huiusmodi, ceterisque ad quos spectat, ut tibi in omnibus officium administratoris huiusmodi concernentibus et quae in Domino eis mandanda duxeris, pareant et obediant, alioquin sententiam sive poenam, quam rite tuleris seu statueris in rebelles, faciemus auctore Domino ab omnibus inviolabiliter observari.

Contraria di-
luntur.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, dietarumque ecclesiarum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis, consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permauris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscunque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub

annulo Piscatoris, die xxii martii MDCXLV, pontificatus nostri anno 1.

Dat. die 22 martii 1645, pontif. anno 1.

XXVI.

*Confirmatio suppressionis Ordinis fratrum Ss. Ambrosii et Barnabae ad Nemus, et erectio illorum monasteriorum in beneficia secularia*¹.

Innocentius episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

§ 1. Quoniam nostro pastoralis potissimum incumbit officio, ut ea, quae per praedecessores nostros circa regulares personas a praescriptâ sibi vivendi normâ et verae virtutis viâ aberrantes in desidia aliorumque vitiorum praecipitia foede dilabentes etiam per viam suppressionis et extinctionis Ordinis praedictarum regularium personarum, casibus ita ferentibus, proinde ordinata fuerunt, debitum finem sortiantur².

Prooemium.

§ 2. Dudum siquidem felices recordationis Urbanus Papa VIII praedecessor noster (cum dilectos filios fratres Ordinis Ss. Barnabae et Ambrosii ad Nemus professores nec monitionibus, nec obsecrationibus, aut correctionibus flectere potuisset, ut ipsi remedia salutaria reciperent et alieni studio ad Ecclesiae Dei utilitatem incumberent, ac futurae virtutis licet diutinus³ expectatos fructus vel aliquod specimen ostenderent, sed fere omnes Dei timore postposito et suae professionis immemores, imo votorum transgressionem assuetos, in profundum malorum iam esse delapsos acceperet), habitâ super

Motiva.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev. — De hac materiâ vide Const. MCCCIX Urbani VIII, *Quantum*, xiii februarii MDCXLIV, supra, pag. 292.

² Syntaxis manet inabsoluta (R. T.).

³ Lege *diutius* (R. T.).

praemissis et aliis eorum criminibus et excessibus per nonnullos S. R. E. cardinales ac Romanae curiae praelatos ab eodem praedecessore desuper deputatos maturâ, diligenti et diutinâ deliberatione, de eorumdem cardinalium ac praelatorum consilio, praedictum Ordinem Ss. Ambrosii et Barnabae ad Nemus apostolicâ auctoritate perpetuo suppressit, extinxit et abolevit, prout in litteris apostolicis desuper expeditis plenius continetur.

Factum exponitur.

§ 3. Cum autem, sicut accepimus, subinde plures suppressi Ordinis huiusmodi religiosi, tam a nobis, quam ab ipso Urbano praedecessore, a praedictâ religione egrediendi et ad seculum redeundi et inibi in presbyteri seu clerici secularis habitu et statu remanendi licentiam reportaverint, multique alii religiosi huiusmodi sub eo praetextu a dictâ religione sint egressi, et alii in eâ suo habitu regulari retento permanserint et permaneant; aequitati vero convenire videatur, ut illis qui remanserunt pro suâ habitatione certa assignentur monasteria seu domus: nos igitur, eâ ratione ducti, motu proprio, et de certâ scientiâ, maturâque deliberatione, ac liberâ voluntate, ac de apostolicae potestatis plenitudine, eiusdem Urbani praedecessoris litterarum et inde sequentium quorumcumque tenores, et¹ veriores, ac datum, nec non singulorum monasteriorum, ecclesiarum, cappellarum, prioratum, conventuum, domorum et locorum regularium, ac quorumcumque aliorum beneficiorum suppressi Ordinis et sub eadem suppressione comprehensorum, illorumque praediorum, possessionum, bonorum, rerum, iurisdictionum, actionum, censuum, canonum et pensionum, illorumque fructuum, reddituum et proventuum qualitates, quantitates, actiones, confines, vocabula et dependentias, illorumque veros et annuos valores praesentibus pro ex-

¹ Neme etiam (R. T.).

pressis habentes (praeviâ Ordinariis locorum, quacumque dignitate episcopali, patriarchali et cardinalitiâ dignitate fulgentibus, de omnibus beneficiis ecclesiasticis, cum curâ et sine curâ, conventibus, domibus, locis, praediis et bonis, mobilibus et immobilibus ac se moventibus, suppellectileque tam sacrâ quam profanâ, rebus, actionibus, ac iuribus quibuscumque ad dictum suppressum Ordinem quomodolibet spectantibus et pertinentibus, ac de illorum fructibus, redditibus et proventibus, iuxta formam in dictis Urbani praedecessoris litteris traditam, disponendi¹, illaque administrandi et dispensandi, ac² fratres eiusdem suppressi Ordinis, in propriis dictorum Ordinariorum dioecesis existentes, in uno aut pluribus conventibus cuiuscumque dioecesis ex tunc deinceps pro tempore quoad vixerint collocandi et remanendi, prout eis in Domino videretur³),

§ 4. Volumus praeterea, statuimus et ordinamus quod illi suppressi Ordinis huiusmodi fratres, qui in regulari statu perseverare voluerint, ex monasteriis, domibus et quibusvis aliis locis regularibus supradicti suppressi Ordinis in dominio et ditione temporalibus ducatus Mediolanensis, dumtaxat in monasteriis et regularibus domibus S. Ambrosii ad Nemus et primi⁴ in civitate Mediolanensi, ex Mantua vero et Montisferrati ducatibus, in S. Nicolai in civitate Mantuana, ac de Sabaudiae ducatu et Pedemontano principatu, illorumque dominiis et ditionibus temporalibus, in S. Iacobi in civitate Montisregalis provinciae Taurinensis, S. Iacobi et Philippi in loco de Sommariva dioecesis Taurinensis collocari, ad illa

Assignantur
certae domus
pro fratribus
qui in praedi-
cto Ordine per-
severare cu-
pant.

¹ Videtur deesse vox *facultate* (R. T.).

² Perperam edit. Main. legit *ad* pro *ac* (R. T.).

³ Forsan legendum *videbitur* (R. T.).

⁴ Si error irrepsit, corrigat lector scias; ex infra dicendis legendum potius *S. Primi* (R. T.).

Pro illorum
etiam victu et
vestitu cardina-
lis vicarius Ur-
bis vel illius pro
tempore vices-
gerens provide-
bit.

transire et in eis permanere, ac de illo-
rum fructibus, redditibus et proventibus,
pro ipsorum victu et amietu ac aliis ne-
cessariis, provideri et manteneri debeant,
prout nunc et pro tempore existens S.R.E.
cardinalis ille qui in Urbe eiusque distri-
ctu vicarii generalis munere fungetur, seu
etiam eius pro tempore vicesgerens, dis-
ponet et ordinabit; quibus et eorum cui-
libet in hoc omnino, etiam sub sententiis,
censuris et pecuniariis et corpore¹ affli-
ctivis poenis, cuiuslibet ipsorum arbitrio
infigendis et moderandis ac tollendis, pa-
rendum fore decernimus; ita etiam tali-
ter quod, donec et quousque praedicti
fratres in monasteriis et domibus regu-
laribus praedictis regularium vitam ser-
vates collati² seu ad illa translati et in
illis stabiliti fuerint, et interim, tot ipsis
ex dicti suppressi Ordinis effectibus sub-
ministratur³ realiter et cum effectu⁴ pro
tempore existentes monasteriorum seu
ecclesiarum et locorum regularium eius-
dem suppressi Ordinis commendatarios
titulares seu administratores, ut⁵ sub sen-
tentiis, censuris et poenis, arbitrio quo
supra infigendis, tradendos et consignan-
dos⁶, quos⁷ cardinalis vicarius seu vices-
gerens praedictus ad id sufficere iudica-
verit; declarantes tamen, quod ad sub-
ministrationem fructuum, reddituum et
proventuum huiusmodi pro victu et ves-
titu religiosorum teneatur quilibet com-
mendatarius administrator seu titularis
solum pro religiosis, quos in proprio
conventu seu beneficio pro tempore de-
gere contigerit. Praeterea, ut honorum
regimini, gubernio et administrationi

monasteriorum, ecclesiarum, prioratum, ^{steria praedicti}
conventuum, hospitiorum, domorum, et ^{Ordinis ad se-}
aliorum regularium dicti suppressi Ordinis ^{cularitatem re-}
locorum proinde consulamus, omnia ^{ducuntur.}
et singula monasteria, ecclesias, cappellas,
cappellanas, beneficia ecclesiastica, alta-
ria, legata pia, prioratus, conventus, ho-
spitia, domos et loca regularia quaecum-
que suppressi Ordinis huiusmodi ad secu-
laritatem et secularem statum in omnibus
et per omnia et quoad omnia (ita quod,
si qui presbyteri vel clerici seculares
aliqua illorum in commendam de conces-
sione vel dispositione apostolica obtineant,
illa deinceps uti secularia retineant) ex
nunc in perpetuum reducimus, ac secu-
laria fore et esse decernimus et declara-
mus; praevia¹, quatenus opus sit, in singulis
prioratibus, monasteriis, quibus infrascriptae
uniones², quorumvis aliorum titularum
in titulum abbatiae collativae secularis
(seu alio titulo et denominatione per nos
in actu provisionum designando), cum om-
nibus honoribus, iuribus et pertinentiis
similibus abbatibus de iure, usu, consue-
tudine, privilegio, aut aliis quomodolibet
competentibus, erectione; quoad ecclesias
videlicet S. Pancratii et S. Clementis, inter
se aequaliter et aeque principaliter unitas,
salva et illaesa remanente³ (in illis tamen
regulari in secularem statum immutato),
cum omnibus et singulis suis oneribus et
honoribus, iuribus, actionibus et pertinen-
tiis pro tempore existentium earundem
ecclesiarum S. R. E. cardinalium titula-
rium⁴, omnia et singula monasteria, do-
mos et loca, quae in Statu Ecclesiastico
in partibus Italiae existentium⁵ (et signan-
ter in dioecesi Tiburtina, scilicet in eadem
civitate in loco Rioffredo, in eadem dioe-

Insuper omnia
beneficia, do-
mos et mona-

1 Aptius lege corporis (R. T.).

2 Potius legerem collecti (R. T.).

3 Legendum foret subministrantur (R. T.).

4 Videtur heic deesse vox per (R. T.).

5 Partic. ut praeter rem est; vel leg. et (R. T.).

6 Potius leg. tradendi et consignandi (R. T.).

7 Aptius lege quot (R. T.).

1 Quae sequuntur intelligat qui potest (R. T.).

2 Videtur addendum fiunt vel fient (R. T.).

3 Nempe abbatii vel abbacie erectione (R. T.).

4 Subde unius, etc. ut inf. pag. 375 b (R. T.).

5 Potius lege existant (R. T.).

cesi in loco Vicovaro, in eadem dioecesi¹ et in provinciâ Marchiae Anconitanae S. Ioannis Recanatensis, S. Ioannis Esinensis, S. Mariae de Nive Maceratensis, et alia in terrâ Fabriani Monti de Valle S. Aegidii ad Mare Mosvari, dioecesis Esinensis, civitate Firman. Anconitano² in loco dicto *la Muccia*, dioecesis Camerinensis in terrâ de Visso, et in civitate Theatinensi, et alia si qua sint in eadem provinciâ seu alibi in dicto dominio temporali Status Ecclesiastici in Italia); ecclesiae seu monasterio S. Iacobi dioecesis Montis Regalis, vel Ss. Iacobi et Philippi Taurinensis aequaliter et ad invicem³; ecclesiae seu monasterio S. Mariae in Pertica Papiensis, domus, monasteria, seu loca S. Catherinae *del Sasso* supra locum maiorem⁴ cum illi annexo S. Mariae *del Sasso* de Permutae, S. Ambrosii *della Victoria* terrae de Parabinio, S. Mariae *della Vitaterrae* Olgivatae in Monte de Brianza, S. Mariae Gratiarum de Casserno *sopra il Naviglio grande*, cum illi annexis S. Mariae de Carpenzaio, S. Mariae *del Terdobio* terrae Zinaschi, et S. Mariae Regalis terrae Vallegio, Mediolanensis, Papiensis, aut aliarum respective dioecesium (ita⁵ quod nullus praedictorum religiosorum ad monasteria seu alia regularia loca suppressi Ordinis huiusmodi dominii seu ditionis temporalis alterius principis transferatur, sed quisque in designatis ecclesiis et monasteriis dominii et ditionis temporalis principis, sub quo ad praesens degit, commorari et transferri debeat; quodque abbatia⁶ S. Pancratii et S. Clementis, cum supradictis unitis in civitate et dioecesi Tiburtinensi ac in provinciâ Marchiae Anconitanae, u-

num, aliud¹ abbatiae S. Iacobi Montis Regalis provinciae Taurinensis et Ss. Iacobi et Philippi Taurinensis, aliud abbatiae S. Ambrosii ad Nemus et S. Primi Mediolanensis, aliud abbatiae S. Mariae in Pertica Papiensis cum supradictis unitis, aliud abbatiae Ss. Crucifixi Pistoriensis, aliud abbatiae S. Roehi Ianuensis, aliud abbatiae S. Nicolai Mantuanae corpora sub titulo unius proprii² simplicis beneficii ecclesiastici seu monasterii abbatiae nuncupati secularis collativi conficiant, et omnia, ut supra sic unita, in titulum, commendam unius beneficii perpetui ecclesiastici, seu unius monasterii, seu alio titulo vel denominatione per nos ut praefertur designando, secularis abbatiae nuncupatae collativi, conferri seu perpetuo commendari debeant etiam simplici clerico in aetate a Concilio Tridentino ad simplicia beneficia ecclesiastica praescriptâ constituto), cum omnibus et singulis ipsorum bonis, domibus, rebus, proprietatibus, iurisdictionibus, beneficiorum collationibus, iuribus, actionibus, annexis, connexis, pertinentiis et dependentiis, ac adiacentiis, illorumque censibus, canonibus, responsionibus, fructibus, redditibus, proventibus et emolumentis universis, perpetuo unius, annectimus et incorporamus; illisque sic unitis, annexis et incorporatis, de singulo membro sic unito, annexo et incorporato unum corpus in titulum cuius³ perpetui simplicis beneficii ecclesiastici, seu monasterii (vel alio titulo aut denominatione ut praefertur designando) secularis abbatiae nuncupatae ut praefertur collativi, etiam perpetuo erigimus et instituimus; necnon eisdem et cuilibet eorum bona, res, proprietates, domos, praedia, possessiones, canones, census, responsiones, iura, actiones, et il-

Aliqua notantur.

1 Verba in eadem dioecesi deletem (R. T.).

2 Ita legit ed. Main (R. T.).

3 Subintellige unimus (R. T.).

4 Videtur legendum *Lacum Maiorem* (R. T.).

5 Vocem *ita* et distinet nos addimus (R. T.).

6 Ex seqq. lege abbatiae (R. T.).

1 Comma et vocem *aliud* nos addimus (R. T.).

2 Infra legitur *perpetui* (R. T.).

3 Legendum *unius* ut supra (R. T.).

Dictorum-
quo beneficio-
rum collationem
Sedi Aposto-
licae perpetuo
reservat.

Urbani litem-
ras confirmat
Pontifex.

lorum singularum¹ fructus, redditus, proventus, obventiones et emolumenta quaecumque (ita quod liceat, illa pro tempore obtinentibus in titulum, commendam, seu administrationem, omnium et singulorum illorum veram, realem, actnalem et corporalem possessionem, per se, vel alium, seu alios ipsorum nomine, propriâ auctoritate apprehendere, et apprehensa² suo et singulorum beneficiorum seu monasteriorum huiusmodi iuribus perpetuo retinere, fructus quoque, redditus et proventus, iura, bona quaecumque creare³, dislocare, arrendare, ac in suos et dictorum beneficiorum seu monasteriorum usus convertere, dioecessani loci vel cuiusvis alterius licentiâ desuper minime requisitâ), similiter perpetuo applicamus et appropriamus; necnon omnimodam et plenariam collationem, provisionem, et institutionem, destitutionem, ac dispositionem dictorum beneficiorum seu monasteriorum, tam hac primâ vice, quam aliâs quodcumque, ubicumque et qualitercumque, et in quibusvis mensibus, et ex quibusvis personis, etiam quomodolibet qualificatis, etiam speciali notâ dignis, pro tempore, et illorum commendâ cessante, vacantium seu vacaturorum, nobis et Sedi Apostolicae etiam perpetuo reservamus; et pro maiori firmitate et subsistentiâ praedictas Urbani praedecessoris litteras (in eis tamen in quibus praesentibus non contrariantur) in omnibus et per omnia quoad omnia et singula perpetuo quoque confirmamus et approbamus, illisque perpetuae inviolabilis confirmationis robur adiicimus, omnesque et singulos tam iuris quam facti, solemnitatum etiam quomodolibet substantialium et requisitarum ac necessariarum, defectus, si qui desuper, principaliter vel accessorie, tacite vel manifeste,

de iure vel de facto, aut quomodolibet intervenerint, in eisdem supplemus; praesentes quoque et desuper conficiendas litteras (etiam ex eo quod superiores et alii fratres dicti suppressi Ordinis et ceteri quicumque in praemissis interesse habentes et habere quomodolibet praetendentes illis non consenserint, nec ad ea vocati aut auditi fuerint) nullo unquam tempore de subreptionis, obreptionis, nullitatis et invaliditatis vitio, seu intentionis nostrae, aut alio quovis defectu, etiam quantumvis magno, inexcogitato et substantiali (sive etiam ex eo quod in praemissis seu eorum aliquo solemnitates et quaevis alia servanda et adimplenda servata et adimpleta non fuerint, aut ex quocumque alio capite, a iure vel a facto aut statuto vel consuetudine aliquâ resultante, seu etiam enormis, enormissimae et totalis laesionis, aut quocumque alio colore, praetextu, ratione, vel causâ, etiam in corpore iuris clauso¹, etiam quantumvis iustâ, rationabili, privilegiatâ, et tali quae ad effectum validitatis praemissorum necessario exprimenda foret, aut quod de voluntate nostrâ huiusmodi et aliis superius expressis seu relatis nihil ullibi appareret, seu aliter probari posset) notari, impugnari, invalidari, retractari, in ius vel controversiam revocari, aut ad terminos iuris reduci, vel adversus illas restitutionis in integrum, apositionis oris, ad viam et terminos iuris², facti, gratiae vel iustitiae remedium impetrari, seu quomodolibet concessio aut impetrato uti seu se iuvare in iudicio vel extra, neque easdem praesentes sub quibusvis similibus vel dissimilibus gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, pro tempore quomodolibet faciendis, comprehendi³, sed semper ab illis exceptas, perpetuoque

Et ad illarum
validitatem per-
petuis futuris
temporibus pro-
spicit.

1 Videtur legendum *singulorum* (R. T.).

2 Potius lege *apprehensam* (R. T.).

3 An verbum *creare* conveniat, nescio (R. T.).

1 Potius lege *clausâ* (R. T.).

2 Deest vox *reductionis* (R. T.).

3 Deest verbum *posse* (R. T.).

validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac per omnes et singulos, ad quos spectat et quomodolibet spectabit in futurum, inviolabiliter observari, sicque et non aliter in praemissis omnibus et singulis per quoscumque iudices, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos ac nuncios, et alios quavis auctoritate et potestate fungentes, in quavis causâ et instantiâ, sublati eis et eorum cuilibet aliter iudicandi ac interpretandi facultate et auctoritate, iudicari debere¹, irritum quoque decernimus et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contraria tollit.

§ 5. Non obstantibus praemissis, et, quatenus opus sit, nostris et cancellariae apostolicae regulis de iure quaesito non tollendo, ac de unionibus committendis ad partes, vocatis ad id qui fuerint vocandi, exprimendoque vero valore, ac Lateranensis Concilii novissime celebrati uniones perpetuas nisi in casibus a iure praemissis fieri prohibentis, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis contrariis quibuscunque.

§ 6. Volumus autem, ut praesentium transumptis, manu prodatarii seu datarii pro tempore existentis subscriptis, ac etiam impressis, eadem fides adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Sanctia poe-
nalis.

§ 7. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae voluntatis, statuti et ordinationis, decreti, declarationis, reductionis, unionis, annexionis, incorporationis, erectionis, appropriationis, reservationis, approbationis, adiectionis et suppletionis infringere vel ei ausu temerario contraire: si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipoten-

1 Verba iudicari debere nos addimus (R. T.).

Bull. Rom. — Vol. XV.

48

lis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Romae, apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicae MDCXLV, kalendis aprilis, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 1 aprilis 1645, pontif. anno I.

XXVII.

Confirmatio concordiae inter regem catholicum et clerum regnorum Castellae et Legionis initae super subsidio excusato nuncupato¹.

**Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.**

Pro nostro munere² in his partes nostras libenter interponimus, quae ad concordiam et pacem inter catholicos reges et ecclesiasticas personas super exactionibus apostolicâ auctoritate faciendas pertinere dignoscuntur.

Prooemium.

§ 1. Nuper siquidem (sicut nobis nuper exponi fecerunt charissimus in Christo filius noster Philippus IV Hispaniarum rex catholicus ac dilecti filii singularum Toletanae, Hispalensis, Compostellanae, Granatensis, Burgensis, Legionensis, Ovetensis, Palentinae, Seguntinae, Conchenensis, Cordubensis, Pamplonensis, Gienensis, Zamorensis, Astoricensis, Malacitanae, Cauriensis, Pacensis, Auriensis, Canariensis, Guadicensis, Segobiensis, Civitatensis, Calaguritanae, Calciatensis, Salamantinae, Oxomensis, Vallisoletanae, Lucensis, Mindoniensis, Almeriensis, Tudensis, Abulensis, Oriolensis, Placentinae, Carthaginensis et Gadicensis ecclesiarum capitula, quae universum clerum regnorum Castellae et Legionis repraesentant), considerantes dictus Philippus rex et capitula praefata gratiam et concessionem

Causae huius
Constitutionis.

1 Ex regist. in Secret. Brev.

2 Conf. Constitut. CCCLXXVII Urbani VIII, tom. XIV, pag. 166 (R. T.).

primae decimae quarumlibet dictarum ecclesiarum et parochialium in omnibus Hispaniarum regnis ac insulis illis adiacentibus dudum per felicitis recordationis Pium Papam V praedecessorem nostrum clarae memoriae Philippo II Hispaniarum regi catholico ipsius Philippi IV regis avo ad quinquennium concessam, et postea pluries a recolendae memoriae Gregorio XIII, deinde a Sixto V, et postmodum a Gregorio XIV, ac Clemente VIII, necnon Paulo V Romanis Pontificibus, etiam praedecessoribus nostris, eidem Philippo ac clarae similiter memoriae Philippo III, ipsius Philippi II nato et dicti Philippi IV genitori, necnon ipsi Philippo IV regi a similis memoriae Urbano Papa VIII, etiam praedecessore nostro, pluries, et in ultimâ vice ad aliud quinquennium a principio anni MDCXXXVIII inchoatum et in fine anni MDCXLII finitum, respective prorogatum et extensam, prout in singulis eorundem praedecessorum nostrorum Romanorum Pontificum desuper expeditis litteris, quarum tenores praesentibus pro expressis haberi volumus, uberius continetur, si iisdem modo et formâ quibus concessa est executioni demandaretur, id non sine eiusdem cleri incommodo exequi posset; cupientesque praemissis, eâ qua fieri potest ratione, occurrî, quo facilius illa ad quae tenentur ab ipsis adimpleri valeant, ipsaeque personae ecclesiasticae onus illis eam ob causam incumbens supportare facilius possint, ad infrascriptam concordiam per earum procuratores ad hoc a se specialiter deputatos devenerunt.

Rationes et
motiva.

§ I. In primis, quod praefatus status ecclesiasticus coronae Castellae et Legionis darent et solverent dicto Philippo IV regi, seu personae ab eo deputatae, seu deputandae, dugenta quinquaginta millia ducatorum, qui ascenderunt¹ ad numerum

nonaginta trium computorum, seu millionum, et septingentorum quinquaginta millium morapetitorum quolibet anno, durantibus quinque annis prorogationis, pro iis quae ad hunc effectum dicto regi debentur et ad eum spectant ratione dictorum regnorum Castellae et Legionis, non comprehensis in praesenti concordia et repartitione dictorum dugentorum quinquaginta millium ducatorum regnis Aragoniae, Valentiae et Cataloniae cum insulis illis adiacentibus, itaut dictus Philippus IV rex ab ipsis possit exigere illud quod sibi ex prorogatione huiusmodi provenit, exceptâ ecclesiâ Oriolensi cuius dispositio et pars ingreditur et computatur unâ cum statu ecclesiastico coronae Castellae et Legionis; et quia transactionis et concordiae instrumentum, antequam gratiae praefatae prorogatio currere inciperet, stipulari debeat², id autem factum minime fuit eo quod ecclesiae distulerant insinuat se congregare ad eum effectum³, et ante congregationem huiusmodi fuissent decreti et relaxati ordines directi dictis ecclesiis pro summâ centum et viginti quinque millium ducatorum solverent in fine iunii anni MDCXXXVIII, quod solverunt, ideo convenerunt quod teneantur solvere novem successivas solutiones quarum ultima erit in fine anni MDCXLII videlicet solvendo quartam partem in argento, et reliquas tres in monetâ aeneâ, et quoad quartam partem argenteam in aere censeatur satisfieri dando et solvendo pro reductione et cambio ad rationem viginti pro quolibet centenarium pro quinquennio praedicto ultimo prorogato (ita tamen, ut in futurum non possit trahi in consequentiam, neque quinquennio huiusmodi durante possit aliqua lex aut pragmatica tam facta quam facienda et promulganda alterare neque mutare dictam

¹ Potius lege *debebat* (v. T.).

² Inscite ed. Main. legit *affectum* (v. T.).

¹ Aptius lege, ut in l. par., *ascenderent* (v. T.).

reductionem seu cambium, et neque illa neque ista censeantur comprehendere hanc conventionem et concordiam initam cum statu ecclesiastico); quas quidem solutiones facient et facere teneantur suis sumptibus in civitatibus principalibus cuiuslibet dioecesis secundum contributionem et partitionem infrascriptam, quam invicem fecerunt ad hoc ut contributio huiusmodi assignetur et recuperetur in specie in qualibet dioecesi ex redditibus decimalibus et primitiis earum ecclesiarum, quia super istis et non super ullis aliis redditibus ecclesiasticis debent repartiri et recuperari quolibet anno dictorum quinque annorum supradicti ducenti et quinquaginta mille ducati, et ex nunc remaneant obligata, prout se obligant capitula generaliter, et debent se obligare in particulari pro solutionibus, quarum remanent debitores, pro quinquennio ipsi Philippo regi IV ut praefertur prorogato, iuxta repartitionem quae est ut sequitur, videlicet :

Capitulum ecclesiae Toletanae, pro se et suâ dioecesi, solvet summam quatuordecim millionum, seu computorum, et septingentorum et decem millium, noningentorum et triginta morapetinarum;

Capitulum ecclesiae Hispalensis, pro se et suâ dioecesi, novem millionum, seu computorum, sexcentorum et sexaginta quinque millium, et trecentorum et triginta octo morapetinarum;

Capitulum ecclesiae Salamantinae, pro se et suâ dioecesi, duorum computorum, seu milionum, ducentorum et nonaginta sex millium et duodecim morapetinarum;

Capitulum ecclesiae Zamorensis, pro se et suâ dioecesi, duorum millionum, seu computorum, et septuaginta novem millium, ducentorum et quinquaginta septem morapetinarum;

Capitulum ecclesiae Seguntinae, pro se

1 Edit. Main. legit *illis* pro *ullis* (R. T.).

et suâ dioecesi, duorum computorum, seu millionum, sexcentorum et quadraginta trium millium, centum et quadraginta septem morapetinarum;

Capitulum ecclesiae Conchensis, pro se et suâ dioecesi, quatuor millionum, seu computorum, sexaginta et duorum mille, quingentorum et octuaginta et unius morapetinarum;

Capitulum ecclesiae Carthaginensis, pro se et suâ dioecesi, unius millionis, seu computi, quingentorum et octuaginta quatuor mille, ducentorum et quadraginta septem morapetinarum;

Capitulum ecclesiae Oriolensis, pro se et suâ dioecesi, quadringentorum et quadraginta millium, trecentorum et nonaginta septem morapetinarum;

Capitulum ecclesiae Cordubensis, pro se et suâ dioecesi, trium millionum, seu computorum, quadringentorum et quinquaginta duorum mille, centum et octuaginta et quinque morapetinarum;

Capitulum ecclesiae Pacensis, pro se et suâ dioecesi, unius millionis, seu computi, sexcentorum et novem millium, noningentorum et decem morapetinarum;

Capitulum ecclesiae Cauriensis, pro se et suâ dioecesi, unius millionis, seu computi, quingentorum et nonaginta novem millia, ducentorum et quatuordecim morapetinarum;

Capitulum ecclesiae Placentinae, pro se et suâ dioecesi, duorum millionum, seu computorum, trecentorum et novem millium, septingentorum et viginti et unius morapetinarum;

Capitulum ecclesiae Giennensis, pro se et suâ dioecesi, duorum millionum, seu computorum, ducentorum et nonaginta quatuor millium, quadringentorum et sexaginta octo morapetinarum;

Capitulum ecclesiae Compostellanae, pro se et suâ dioecesi, duorum millionum, seu computorum, septingentorum et undecim

Summae a capitulis numerantur solvenda.

millium, ducentorum et quinquaginta octo morapetitorum;

Capitulum ecclesiae Burgensis, pro se et suâ dioecesi, quinque millionum, seu computorum, centum et triginta duorum millium, quingentorum et sex morapetitorum;

Capitulum ecclesiae Legionensis, pro se et suâ dioecesi, duorum millionum, seu computorum, ducentorum et octuaginta sex millium, et quinquaginta novem morapetitorum;

Capitulum ecclesiae Ovetensis, pro se et suâ dioecesi, unius millionis, seu computi, quadraginta duorum millionum, octingentorum et viginti sex morapetitorum;

Capitula ecclesiarum Calaguritanae et Calekatensis, pro se suisque dioecesibus, duorum millionum, seu computorum, octingentorum et trium millium, centum et sexaginta quatuor morapetitorum;

Capitulum ecclesiae Astoricensis, pro se et suâ dioecesi, unius millionis, seu computi, ducentorum et sexaginta millium, et sexaginta et octo morapetitorum;

Capitulum ecclesiae Abulensis, pro se et suâ dioecesi, trium millionum, seu computorum, quinquaginta duorum millium, et quadraginta sex morapetitorum;

Capitulum ecclesiae Segobiensis, pro se et suâ dioecesi, duorum millionum ac ducentorum et quadraginta septem millium, trecentorum et nonaginta unius morapetitorum;

Capitulum ecclesiae Oxomensis, pro se et suâ dioecesi, duorum millionum, seu computorum, ducentorum et duorum millium, ducentorum et nonaginta novem morapetitorum;

Capitulum ecclesiae Auriensis, pro se et suâ dioecesi, unius millionis, seu computi, centum et quinquaginta quatuor millium, centum decem et octo morapetitorum;

Capitulum ecclesiae Lucensis, pro se et suâ dioecesi, quadringentorum decem et septem millium, et septuaginta duorum morapetitorum;

Capitulum ecclesiae Mindonensis, pro se et suâ dioecesi, ducentorum et nonaginta trium millium, septingentorum et quadraginta morapetitorum;

Capitulum ecclesiae Tudensis, pro se et suâ dioecesi, quingentorum millium, noningentorum et quinque morapetitorum;

Capitulum ecclesiae Palentinae, pro se et suâ dioecesi, trium millionum, seu computorum, sexcentorum et quinquaginta millium, sexcentorum et nonaginta et unius morapetitorum;

Capitulum ecclesiae Vallisoletanae, pro se et suâ dioecesi, unius millionis, seu computi, sexcentorum et tredecim millium, quadringentorum et nonaginta duorum morapetitorum;

Capitulum ecclesiae Civitatis, pro se et suâ dioecesi, septingentorum et quatuordecim millium, ducentorum et quadraginta sex morapetitorum;

Capitulum ecclesiae Gadicensis, pro se et suâ dioecesi, sexcentorum et sexaginta septem millium, et quinquaginta novem morapetitorum;

Capitulum ecclesiae Granatensis, pro se et suâ dioecesi, unius millionis, seu computi, quadringentorum, nonaginta et octo millium, noningentorum et quinquaginta septem morapetitorum;

Capitulum ecclesiae Malacitanae, pro se et suâ dioecesi, unius millionis, seu computi, trecentorum et nonaginta septem millium, trecentorum et quinquaginta sex morapetitorum;

Capitulum ecclesiae Guadixensis, pro se et suâ dioecesi, trecentorum et viginti quatuor millium, centum et octuaginta et octo morapetitorum;

Capitulum ecclesiae Almeriensis, pro

se et suâ diocesi, trecentorum et viginti sex millium, septingentorum et quinquaginta unius morapetitorum;

Capitulum ecclesiae Pampilonensis, pro se et suâ diocesi, unius millionis, seu computi, quadringentorum et septuaginta duorum millium, centum et quinquaginta quinque morapetitorum;

Capitulum ecclesiae Canariensis, pro se et suâ diocesi, quingentorum decem et octo millium, sexcentorum et duorum morapetitorum;

Abbatia de Alfaro, octuaginta novem millium, quingentorum et octuaginta septem morapetitorum;

Abbatia de Agreda, centum et quinquaginta sex millium, septingentorum et octuaginta morapetitorum;

Vicaria de Alva de Liste, centum et septuaginta novem millium, centum et septuaginta septem morapetitorum;

Vicaria de Huescar, centum et triginta trium millium, octingentorum quadraginta et unius morapetitorum;

Abbatia de Baza, centum et quinquaginta octo millium, centum viginti et unius morapetitorum;

Milites militiae S. Iacobi, duorum millionum, seu computorum, noningentorum et undecim millium, sexcentorum et triginta quatuor morapetitorum;

Milites militiae de Calatrava, duorum millionum, seu computorum, centum et octuaginta trium millium, septingentorum ac vigintiquatuor morapetitorum;

Milites militiae de Alcantara, unius millionis, seu computi, noningentorum et trium millium, septingentorum et septuaginta morapetitorum;

§ 3. Insuper, attento quod capitula dictarum ecclesiarum obligant se ad securitatem et solutionem harum gratiarum, habeant ipsa capitula curam distributionum, exactionum, executionum, ceterarumque diligentiarum usque ad effectivam

solutionem, debeantque facere repartitiones, illarumque expeditiones, mediantibus eorum computistis et secretariis modo et formâ consuetis, absque eo quod quivis alius, cuiuscumque dignitatis, status, gradus et conditionis existat, praemissa quoquo modo impedire, aut in eisdem sese introumittere possit; quodque mandata, citationes et declaratoriae, quae expediuntur ut contribuentes solvant, mittantur per collectores *excusati* huiusmodi; quodque executiones tangentes executionem dictarum gratiarum fiant per personam a capitulo sive eius collectore deputandam; quod capitula praedicta praemissorum occasione minime teneantur litem aliquam prosequi, sed dictus Philippus rex partibus ius habere praetendentibus, si quod tamen habuerint, modo et formâ per consilium cruciatae decernendis, satisfiat, a quo consilio super praemissis litterae et expeditiones necessariae ad favorem dictarum ecclesiarum dabuntur.

§ 4. Item, quod, dicto Philippo rege obtinente Brevia gratiarum subsidii et *excusati* ad aliud quinquennium, illisque notificatis dictis capitulis ecclesiarum huiusmodi ut moris est, congregatio dictarum ecclesiarum teneatur sese congregare in oppido Matriti sex mensibus ante finem quinquennii concordiae huiusmodi, quoad *excusatum*, ad agendum de administratione subsequentis quinquennii; si vero congregatio seu deputati dictarum ecclesiarum infra dictum tempus se congregare neglexerint, aut eis congregatis et differentibus resolutionem administrationis harum gratiarum aut dimissionem gratiae *excusati*, incoeperit currere sequens quinquennium, eo casu teneantur dicto Philippo regi solvere eas pecuniarum quantitates, quas dictae gratiae subsidii et *excusati* importaverint, iuxta formam praecedentis concessionis seu prorationis dicti quinquennii, absque eo

Per quos fieri
debeant execu-
tiones.

Ubi et quan-
do fieri debeat
congregatio ec-
clesiarum.

Capitulis com-
mittitur cura
distributionum,
exactionum, ex-
equationum.

quod quacumque de causâ excusatum huiusmodi exigi possit in pecuniâ sine novâ concordîâ, excepto duntaxat primo anno post finem huiusmodi concordiae et in easibus exceptis.

Nullus eximatur a solutione ratae.

§ 5. Insuper, quod aliquis de comprehensis in praefatâ concessione et prorogatione cuiusvis dignitatis, praeceminentiae, Ordinis et religionis existat, non eximetur, neque praedictus rex consentiet neque permittet quod se eximat a solutione et contributione ratae illum tangentis dictorum ducentorum et quinquaginta millium ducatorum quolibet anno dictis quinque annis durantibus; et quod, si per nos aut dictum Philippum regem aliquis exemptus esset aut eximeretur ex dictis personis, vel militibus, ordinibus, aut quavis aliquâ dignitate fulgentibus, sic comprehensis in dictâ concessione et prorogatione, idem Philippus rex mandabit iustam et aequalem refectionem et satisfactionem pro illis admittendo¹ a dictis ecclesiis ad bonum computum ratione huiusmodi respective ducentorum et quinquaginta millium ducatorum.

Nullus etiam pensionarius eximatur.

§ 6. Rursus, quod quaelibet personae, cuiuscunque dignitatis et qualitatibus existant, quae percipiunt et percipient pensiones, comprehendi debeant et nullo modo sint exemptae ad effectum contribuendi ad instar aliorum reddituum decimalium in divisione huiusmodi ducentorum, et quinquaginta millium ducatorum, non obstantibus quacumque clausulâ, praerogativâ, exemptione, ordinatione et obligatione etiam in formâ camerae, in sui favorem factis.

Liberae rationem declarantur decimae et tertiae.

§ 7. Quodque decimae et tertiae quas idem Philippus rex habet et quocumque modo possidet, vel alias vendidit aut impignoravit cum evictione et securitate et promissione quod sint et esse debeant

¹ Quod legendum pro *admittendo* indicet lector (R. T.).

liberae a divisione et subsidio et qualibet aliâ impositione apostolicâ, remanere debeant liberae et salvae a solutione et repartitione dictorum ducentorum et quinquaginta millium ducatorum, absque eo quod hac de causâ, vel aliquâ aliâ extra contentas et expressas in praesenti concordîâ, aliquid minuatur ex summâ ducentorum et quinquaginta millium ducatorum huiusmodi.

§ 8. Reliquae vero tertiae, decimae huiusmodi et aliae primitiae, per quascunque ecclesias, collegia, universitates, monasteria et quascunque alias personas possessae et perceptae quocumque titulo, iure, consuetudine, seu privilegio fuerint, remaneant comprehensae, et contribuere debeant in dictâ divisione ducentorum et quinquaginta millium ducatorum huiusmodi.

Sed non illas quas ecclesiae etc. percipiunt.

§ 9. Insuper, quod dictus Philippus rex recipere debeat et recipiat ad computum omne id quod tanget et fuerit iuste assignatum et distributum mensis archiepiscopalibus et episcopalibus dictorum regnorum Castellae et Legionis, pro toto tempore quo sedes vacabunt, intuitu dictorum ducentorum et quinquaginta millium ducatorum.

Sedibus vacantibus, debeat recipi ipsarum rata.

§ 10. Quod idem Philippus rex debeat mandare dari et relaxari quascunque provisiones et litteras necessarias ad effectum ut brachium seculare det et praestet favorem et auxilium ad executionem et exactionem dictae divisionis praefatorum ducentorum et quinquaginta millium ducatorum, ac expensarum desuper faciendarum, et ut negocia praesentem concordiam et contributionem vel earum expensas tangentia non ducantur vel trahantur ad audientias regias per viam gravaminis, neque ipsae regiae audientiae in illis sese intromittant.

Teneatur rex Philippus favorem praestare ad praedictam exactionem.

§ 11. Quodque iudices, commissarii apostolici, executores generales dictae con-

Ad quid teneantur iudices commissarii.

postolici, et ex-
quutores gene-
rales.

cessionis et prorogationis decernere et relaxare teneantur provisiones et subdelegationes iudicum et omnia recapita necessaria pro recuperatione subsidii prorogati huiusmodi et expensarum; quodque omnia credita capituli, dignitatum vel canonicorum possint recuperari coram iudicibus subdelegatis, nempe debita ad quae tenentur ipsorum oeconomi, reddituarii et affectuarii aliique debitores, etiam si in ipsorum exactione aliqua resultet aut inveniatur difficultas, ac debitores non sint submissi iurisdictioni commissarii generalis et eius subdelegatorum, etiam si sint subiecti aliis iudicibus, dummodo huiusmodi creditum proveniat ex fructibus seu redditibus de quibus debeat et solvi debeat excusatum, et dummodo non excedat quantitatem quae unicuique fuerit repartita, nec sint debita decocta, nec debitores intentaverint causam graduationis, et alias, prout continetur in instrumentis ac provisionibus et scripturis super praemissis datis.

Per hanc
constitutionem
non prohibentur
submissiones iu-
dicibus vel sa-
laria executuri-
bus.

§ 12. Quodque, cum per pragmaticam a dicto Philippo rege de anno mdcxxii publicatam inter alia prohibeatur, ne in scripturis concessionum, sive arrendamentorum, reddituum ac debitorum submissiones iudicibus, neque salaria solvenda personis, quae ad illas exequendum se conferre debeant, poni possint, per hoc non intelligatur prohibitas fuisse dictas submissiones et salaria in redditibus ecclesiasticis de quibus solvetur subsidium et excusatum, sed in scripturis dictorum reddituum ecclesiasticorum, super quibus impositae sunt gratiae huiusmodi, possint poni submissiones et salaria iisdem prorsus modo et formâ, quibus fieri consueverant antequam pragmatica huiusmodi promulgaretur, alioquin praesens concordia similiter nulla sit eo ipso.

Nihil innova-
tur per hanc
constitutionem

§ 13. Et quoniam praefatus Philippus III anno mdcxvii iussit expedire quamdam

regiam cedulam ad effectum ut in consilio iustitiae adesset quoddam tribunal seu aula, in quo seu qua terminarentur competentiae, quae occurrerent inter consilium cruciatæ eiusque subdelegatos et ministros ex¹ una, ac alia tribunalia et iudices dictorum regnorum ex alterâ parte, et istud similiter concessit regnum comitiis congregatum², et fuit una ex conditionibus in conventionem seu concordiam super servitio millionum initâ positis et adiectis, et quamvis se obtulerint aliqui casus, in quibus decretum circa dictam aulam competentiae seu incompetentiae iudicum factam³, executioni mandari potuisset id nihilominus, propter incommoda quae fuerunt exposita, factum minime fuit, et ultimo loco praefatus Philippus rex (propositis⁴ per consilium cruciatæ et congregationem status ecclesiastici in congregatione habitâ anno mdcxxiv dietis incommodis) dictus Philippus rex per suum decretum commiserit praesidi Castellae, quod pro tunc nihil innovaretur circa executionem superius mandatorum: idcirco convenerunt, quod nihil innovaretur circa erectionem dictae aulae competentiae seu incompetentiae iurisdictionum, sed quod omnes lites et negotia tangencia dictum consilium cruciatæ tractentur, prosequantur et terminentur privative in tribunalibus suorum subdelegatorum et in praedicto consilio, perinde ac si dicta regia cedula et concessio dicto regno facta non emanassent, modo et formâ quibus eatenus tractata fuerunt, alioquin praesens gratia pariter nulla sit eo ipso.

§ 14. Praeterea, ut pro parte dictorum Philippi regis et status ecclesiastici praefatorum regnorum supplicetur nobis, quod concederemus Breve, quo confirmaremus

Proponitur po-
tius Brevis con-
firmationis et
approbationis.

1 Male edit. Main. legit *et* pro *ex* (R. T.).

2 Potius lege *regno comitiis congregato* (R. T.).

3 Legerem *factum* (R. T.).

4 Perperam ed. Main. legit *Praepositis* (R. T.).

et approbaremus dictam concordiam, quam teneantur adimplere omnes ecclesiae dictorum regnorum, tam illae quarum procuratores ibi aderant, quae maiorem partem constituunt, quam illae quarum¹ procuratores erant absentes aut non subscripserunt se huiusmodi concordiae.

Commissarius generalis, iudex apostolicus, et exequutor generalis debent dare provisiones et subdelegationes iudicium subdelegatorum.

§ 15. Rursus, quod commissarius generalis, iudex apostolicus, exequutor generalis dictae concessionis seu prorogationis det et dare debeat provisiones et subdelegationes iudicium subdelegatorum, et quod dicti subdelegati sint et esse debeant de gremio capituli, ut moris est, pro dictâ recuperatione faciendâ, et quando ad dictum commissarium generalem fuerit appellatum per viam gravaminis, quod aliquis sibi in dictâ contributione et exactione illarum fieri praetendat, si aliquis litteras seu provisiones decernat super istâ materiâ, non suspendat per eas solutionem, neque impediat quin subdelegati possint procedere ad executionem praedictae exactionis, et super omnibus iustitiam administret², et aliâs, prout in publico desuper a dilecto filio Ioanne de Talavera scriba regio et publico notario et sub die xx mensis decembris anni mdcxxxviii confecto instrumento plenius dicitur contineri.

Confirmatur concordia praefata.

§ 16. Cum autem tam Philippus rex quam capitula et status ecclesiasticus regnorum Castellae et Legionis huiusmodi cupiant concordiam praefatam, pro illius maiori validitate, apostolicae confirmationis robore communiri; nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut in praemissis opportune providere de benignitate apostolicâ dignaremur. Nos igitur, qui honestis Philippi regis et capitulorum praedictorum votis libenter annuimus, eaque favoribus prosequimur opportunis, eundem Philippum regem et singulares

personas capitulorum huiusmodi a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, necnon concordiae et instrumenti praefatorum veriores tenores praesentibus pro expressis habentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, concordiam huiusmodi, ac inde secuta quaecumque, etiamsi ad exactionem pecuniarum in eâdem concordia contentarum etiam ante huiusmodi nostram confirmationem in totum vel in partem sit processum, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illisque perpetuae et inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiciamus, supplentes omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui forsitan intervenerint in eisdem; eaque, tam quoad capitula quae in dictâ concordia intervenerunt et illi⁴ consenserunt, quam alia capitula quae nullo modo praesenti concordiae et distributioni interfuerunt nec illis consenserunt (etiamsi S. R. E. cardinales fuerint ecclesias et alia beneficia possidentes, necnon decimas, primitias et alios fructus in dictâ concordia expressos exigentes) valida et efficacia esse, ac per eos omnes inviolabiliter observari debere, illosque ad illorum omnium observationem et solutionem omnibus viis, iuris et facti remediis cogi et compelli posse et debere decernimus; absolventes etiam, si opus fuerit, tam ipsum Philippum regem, quam quoscumque eius ministros, necnon quascumque ecclesiasticas tam seculares quam regulares personas a quibusvis censuris et poenis, si quas propter praemissa quomodolibet incurrerint, etiamsi in irregu-

1 Male ed. Main. legit *quorum* (R. T.).

2 Forsan legendum *administrent* (R. T.).

4 Male ed. Main. legit *illa* (R. T.).

laritatem aliquam inciderint, ac missas et alia divina officia interim (non tamen in contemptum clavium) celebraverint, super qua irregularitate, sic per eos forsitan quomodolibet contractâ, harum serie dispensamus, nec propterea fructus ecclesiarum et beneficiorum obtentorum suos non fecisse dici aut censi posse declaramus, ac ab eis omnem inhabilitatis maculam, sive notam, si quam propter praemissa quomodolibet incurrerint, abolemus, eosque in pristinum et eum in quo ante praemissa quomodolibet erant statum in omnibus et per omnia restituimus, reponimus et plenarie reintegramus, ac restitutos, repositos et plenarie reintegratos per praesentes nunciamus.

Committitur observatio huius consuetudinis et facultas componendi lites omnes episcopo Giennensi, nuncio apostolico, et commissario generali.

§ 17. Ceterum, ad obviandum litibus et controversiis quae inter personas ecclesiasticas oriri possent, harum serie declaramus, ad contributionem solutionum, huiusmodi concordiae vigore faciendarum, monasteria et alia loca pia quaecumque etiam eorum bonorum quae vulgo dicuntur *de la branza et crianza*, quae vix pro usu et victu personarum eorundem monasteriorum et piorum locorum inserviunt, teneri et obligatos fore; sique in praemissis omnibus et singulis per quoscunque indices et commissarios, quavis auctoritate fungentes, etiam causarum palatii apostolici auditores, et eiusdem S. R. E. cardinales, ubique iudicari ac definiri debere, ac irritum et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus. Et nihilominus venerabili fratri episcopo Giennensi et dilectis filiis nostro et Apostolicae Sedis apud praedictum Philippum regem nunc et pro tempore existenti nuncio et commissario generali cruciatæ in regnis praefatis per praesentes committimus et mandamus, quatenus ipse¹, vel alter eorum, per se, vel

¹ Legendum foret *ipsi* (R. T.).

alium, seu alios, praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, ubi et quando opus fuerit, et quoties pro parte dicti Philippi regis et singularum personarum praedictarum fuerint requisiti, solemniter publicantes, ad executionem eorum omnium, quae in dictâ concordia continentur, procedant, et per eos ad quos spectat eadem observari curent et faciant; necnon eidem nuncio et commissario generali iniungimus, quod, ubi et quoties super repartitione et aliis in dictâ concordia contentis aliquas differentias exortas fuisse compererint, illas, absque retardatione solutionis, iuxta repartitionem iam factam et faciendam iudicio eorum aequaliter componant et terminent, iustitiam partibus ministrando.

§ 18. Nos enim eisdem, tam praemissa peragendi, quam, quidquid super praemissis statuerint, omni et quacumque appellatione remotâ executioni debitae demandandi, necnon contradictores quoslibet et rebelles, per¹ opportuna iuris et facti remedia, ac demum per sententias, censuras et poenas ecclesiasticas, appellatione postpositâ, compescendi², legitimisque super his habendis servatis processibus, sententias, censuras et poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggravandi, auxiliumque brachii secularis etiam, si opus fuerit, invocandi, plenam et liberam facultatem concedimus.

Isdem conceditur facultas procedendi in delinquentes.

§ 19. Non obstantibus felicis recordationis Bonifacii Papae VIII praedecessoris nostri de unâ, et concilii generalis de duabus dietis, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, legibus etiam municipalibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, sub

Excoꝑatio contra haereticos.

¹ Praeposit. *per* nos addimus (R. T.).

² Male edit. Main. legit *compescendo* (R. T.).

quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis et decretis, in genere vel in specie, etiam motu proprio, ac de apostolicae potestatis plenitudine, ac aliis quomodolibet, etiam iteratis vicibus, concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaexvis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum insererentur, praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemis- sorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque; necnon omnibus illis quae in dictâ concessione primae decimae huiusmodi concessa sunt non ob- stare; seu si aliquibus communiter aut divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi vel excommu- nicari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

Eximium a praemissa con- tributione S. R. E. cardinales quoad pensio- nes super fru- ctibus ecclesia- rum.

§ 20. Ceterum eosdem S. R. E. car- dinales tantum, quibus pensiones annuae super fructibus ecclesiarum cathedralium, aut metropolitanarum, et aliorum benefi- ciorum ecclesiasticorum reservatae repe- riuntur, a praemissâ contributione quoad ipsas pensiones et reservationes fructuum volumus¹ exemptos esse, quodque praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesia-

sticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra ubique adhibeatur, quae ipsis originalibus litteris adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die x aprilis MDCXLV, pontificatus nostri anno I.

* Dat. die 10 aprilis 1645, pontif. anno I.

XXVIII.

Breve in favorem regii conventus Sanctissimae Trinitatis Montis Pincii de Urbe fratrum Gallicae nationis Ordinis Minimorum coronae Franciae naturaliter subditorum¹.

Innocentius episcopus,
ad perpetuam rei memoriam.

Ex incumbenti nobis pastoralis officii debito iis quae pro felici regularium per- sonarum quarumlibet statu et illarum salubri directione provide statuta et or- dinata comperimus, ut firmiter subsistant et perpetuis futuris temporibus observen- tur, confirmationis apostolicae robur li- benter adiicimus, prout ipsorum religio- sorum vota exposcunt, et nos conspiciamus in Domino salubriter expedire.

Exordium.

§ 1. Alias siquidem [pro parte tunc in humanis agentis clarae memoriae Henrici Francorum et Navarrae regis christianis- simi felicitis recordationis Paulo Papae V praedecessori nostro exposito, quod (sub- ortis aliis certis litibus et controversiis inter ipsum Henricum regem et tunc existentes fratres nationis Gallicanae co- ronae Franciae naturaliter subiectos Or- dinis Minimorum sancti Francisci de Paula domus regularis seu conventus

Motiva.

¹ Fratres Minimos sancti Francisci de Paula approbavit Sixtus IV, Const. VII (*al.* 6), tom. V, pag. 213, et Julius II, Const. XII, *ibid.*, pag. 421, ubi de totâ eorum religione plene notatum est.

¹ Videretur legendum volumus. B. T.

SS. Trinitatis in monte Pincio de Urbe ex unâ, et fratres aliarum nationum eiusdem Ordinis partibus ex alterâ, occasione habitationis, residentiae, regiminis et praecminentiae dictae domus seu conventus) recolendae similiter memoriae Clementis VIII necnon Leo XI Romani Pontifices etiam praedecessores nostri, litibus et controversiis eiusmodi finem imponere ac quieti et tranquillitati dictae domus regularis seu conventus huiusmodi perpetuo consulere cupientes, bonae memoriae Pompeio S. Balbinae Arigonio necnon Hieronymo titulum S. Blasii de Annulo, tunc Pamphilio, nostro secundum carnem patruo, nuncupatis respective sanctae Romanae Ecclesiae presbyteris cardinalibus differentiarum et controversiarum huiusmodi causam per specialia rescripta cognoscendam terminandamque commiserant, ipsique Pompeius et Hieronymus cardinales, praevis per eos desuper habitâ maturâ deliberatione, definitivam in scriptis tulerant et pronuntiabant sententiam tenoris qui sequitur, videlicet: « Die xx iunii mdcv, Christi nomine invocato, pro tribunali sedentes, et solum Deum prae oculis habentes, per hanc nostram definitivam sententiam, quam unanimiter in his scriptis de iuris peritorum consilio et assensu ferimus in causâ et causis quae coram nobis virtute specialium Brevium seu commissionum felicis recordationis Clementis VIII et Leonis XI vertuntur inter christianissimum Galliarum regem et fratres nationis Gallicanae Ordinis Minimorum sancti Francisci de Paula conventus Sanctissimae Trinitatis in monte Pincio ex unâ et fratres aliarum nationum eiusdem Ordinis partibus ex alterâ de et super habitatione, residentia, regimine et praecementia dicti conventus seu domus Sanctissimae Trinitatis, rebusque aliis in actis causae et causarum praedictarum latius coram no-

his deductis, dicimus, sentiamus¹, decernimus et declaramus conventum praefatum Sanctissimae Trinitatis in monte Pincio de Urbe per fratres Gallicanae nationis regendum et habitandum, quamdiu invenerint qui ibi residere et cultui divino insistere voluerint, ita ut de cetero, quamdiu fratres dicti Ordinis praedictae nationis Gallicanae idonei reperientur, ut praemissum est, nullos alios quam eiusdem nationis Gallicanae correctorem² eligi seu admitti aut electus confirmari quoquo modo possit seu praesumatur, necnon domum seu conventum praedictum SS. Trinitatis ab omni et quacumque superioritate, iurisdictione, visitatione, correctione, subiectione et obedientia, praeterquam pro tempore existentis reverendi patris correctoris generalis vel eius oculati visitoris, penitus esse liberum, immunem et exemptum, vexationesque et impedimenta, perturbationes et molestationes quascumque per dictos fratres aliarum nationum de et super praemissis, et illorum occasione, quomodolibet factas et praestitas, factaque et praestita, fuisse et esse temerarias, illicitas, indebitas, iniquas et iniustas, temerariaeque, illicitae, indebitae, iniquae et iniustae, ac de facto praesumptas et praesumptae, illasque et illa ipsis fratribus aliarum nationum minime licuisse facere, neque licere, et propterea illis ac quibuscumque praetensionibus eorundem fratrum aliarum nationum de et super praemissis imponendum perpetuum silentium fore et esse, prout imponimus, mandatunque quodcumque desuper necessarium, opportunum et de manutenendo decernendum et relaxandum fore et esse, prout decernimus et relaxamus, dictosque fratres aliarum nationum ab expensis hactenus factis absolvimus, et ita dicimus, declaramus,

¹ Lege *sentimus*, vel potius *sententiamus* (R. T.).

² Videretur legendum *corrector* (R. T.).

Conventus
SS. Trinitatis
in Monte Pincio
de Urbe a fra-
tribus Gallica-
nae nationis re-
gendum et ha-
bitandum.

decernimus, pronunciamus ac definitive sententiamus, non solum modo et formâ praemissis, sed etiam omni meliori modo,

Ita pronunciamus,

POMPEIUS cardinalis ARIGONIUS;

Ita pronunciamus,

HIERONYMUS cardinalis PAMPHILIUS *].

Confirmatio
superioris pri-
vilegii a Roma-
ni Pontificibus.

§ 2. Subinde idem Paulus praedecessor, quibusvis litibus, discordiis et scandalis praemissorum occasione obviam ire ac eiusdem Henrici regis voluntati annuere volens, supplicationibus illius eâ in parte sibi porrectis inclinatus, primum, ac deinde similis memoriae Gregorius XV et novissime Urbanus VIII etiam Romani Pontifices nostri pariter praedecessores praemissam praedictam sententiam, ac omnia et singula in ea contenta et expressa quaecumque, ex suis certis scientiis ac de apostolicae potestatis plenitudine, approbarunt et confirmarunt, aliâsque fecerunt et disposuerunt, prout in singulis eorundem Pauli, Gregorii ac Urbani praedecessorum praefatorum in simili Brevi¹ vel aliâ formâ litteris desuper emanatis, quorum tenores praesentibus pro expressis haberi volumus, uberius continetur.

Confirmantur
privilegia ab In-
nocentio X.

§ 3. Cum autem, sicut carissimus in Christo filius noster Ludovicus eorundem Francorum et Navarrae rex christianissimus suo et ipsorum fratrum nationis Gallicanae eidem coronae Franciae naturaliter subiectae² nominibus, per dilectum filium Nicolai Brethel dominum in temporalibus loci de Grimonville et a consiliis Status eiusdem Ludovici regis necnon illius ad dilectos filios nobiles viros ducem et Rempublicam Venetam destinatum oratorem ac pro eiusdem Ludovici regis servitio in aliam Urbem nostrâ praesentem, nobis nuper exponi fecit, ipse Ludovicus rex praemissa, quo melius, fir-

mius et inviolabilius in posterum observentur, etiam per nos confirmari summo opere desideret unâ cum mandato de manutenendo fratres praefatos dictae nationis Gallicanae in quietâ et pacificâ possessione, seu quasi, omnium et singulorum in eâdem praemissâ sententiâ contentorum de anno MDCXXXVII desuper a tunc existente curiae causarum camerae apostolicae generali auditore seu illius in civilibus locumtenente emanato, tenoris etiam subsequenter, videlicet:

§ 4. « De mandato illustrissimi et reverendissimi domini auditoris camerae, sive reverendissimi domini Caballetti, eius in civilibus locumtenentis, et ad instantiam christianissimi Francorum regis et reverendorum fratrum nationis Gallicanae Ordinis Minorum sancti Francisci de Paula¹ et conventus Sanctissimae Trinitatis in monte Pincio de Urbe et aliâs omni meliori modo principalium, tenore praesentium mandatur vobis officialibus et executoribus et iustitiae ministris, ac aliis ad quos spectat, quatenus statim, visis praesentibus, sub poenis, etc., manuteneatis, defendatis, protegatis et conservatis dictum christianissimum regem ac dictos reverendos fratres nationis Gallicanae, ac manuteneri faciatis, curetis et mandetis, in pacificâ et quietâ possessione, seu quasi, omnium contentorum in supra praemissâ sententiâ dictorum bonae memoriae eminentissimorum et reverendissimorum dominorum cardinalium Arigonii et Pamphili, ac litteris apostolicis in formâ Brevis ut supra insertis, ac iuxta illarum formam et tenorem; eisdemque christianissimo regi et reverendis fratribus instantibus brachio curiae et auctoritate nostrâ assistatis, praemissaque et alia omnia desuper necessaria et opportuna non solum praemisso verum etiam omni alio meliori modo faciatis, et praesentibus, etc., om-

Decretum au-
ditori camerae
apostolicae pri-
vilegium illud
confirmans.

¹ Potius lege *Brevis* (R. T.).

² Legendum potius *subiectorum* (R. T.).

¹ Forsan deest vox *domus* (R. T.).

nino pareatis et obediat, quoniam citatis, relatis et intimatis reverendo patri Petro Vasquez et reverendo patri Raphaële Pizzurno, sive dominis Petro Francisco Pavonio et Mutio Asculano eorum procuratoribus, servatis servandis, et alijs prout in actis reverendissimus dominus locumtenens ita mandavit hae die x iunii MDCXXXVII.

P. PAULUS CABALLETUS, locumtenens,
ADRIANUS GALLUS, notarius.

Loco † sigilli ».

Confirmatur
decretum ma-
nutionis pro
praedictis fra-
tribus Minimis.

§ 5. Idcirco nos, attendentes praedictos nationis Gallicanae dicti Ordinis fratres hactenus pie et religiose cum odore bonae famae sub suavi religionis suae iugo in dicta domo regulari seu conventu vixisse et ad praesens vivere, ac ob id Ordinem huiusmodi inibi in suo laudabili statu, ac illius fratres dictae nationis Gallicanae praedictos in perpetuis tranquillitate et pace confovere, ipsiusque Ludovici regis desiderio annuere volentes, supplicationibus illius nomine per dictum Nicolaum nobis humiliter hae in parte porrectis inclinati, praesertim praedictam sententiam, necnon illius vigore emanatum mandatum de manutenendo huiusmodi, ut praefertur, ac omnia et singula in eis contenta et expressa, ac inde legitime secuta et executioni demandata quaecumque, ex nostra certa scientia, ac de apostolicae potestatis plenitudine, auctoritate apostolica, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illisque perpetuae et inviolabilis apostolicae firmitatis robur

Suppletur
defectus, ac de-
mandatur ne alii
fratres quam
Gallicanae nationis
in correctores dictae
domus aut ha-
bitatores recipiantur.

adiicimus, omnesque et singulos quarumcumque solemnitatum in praemissis forsan quomodolibet requisitarum ac alios quantumvis tam iuris quam facti substantiales defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint aut intervenire dici vel censi possint, supplemus; districtius inhibentes pro tempore existentibus generali

correctori et fratribus dicti Ordinis, eorumque singulis, sub maiori¹ excommunicationis latae sententiae aliisque ecclesiasticis sententiis et censuris, necnon privationis dignitatum, officiorum, vocisque activae et passivae, et perpetuae inhabilitatis ad illa vel alia in posterum obtinenda, per eorum quemlibet si contraverint eo ipso incurrendis poenis, ne de cetero quosvis alios quam praedictae nationis Gallicanae eidem coronae regni Franciae naturaliter subiectae² dicti Ordinis fratres in dictae domus regularis seu conventus huiusmodi correctores, seu alios locales et conventuales, vel habitatores eligere, vel electos confirmare, inibique recipere, vel eis locum et domicilium assignare, seu etiam quoquo modo eos admittere vel tolerare praesumant. Nolumus tamen, quod fratres dictae nationis Gallicanae huiusmodi, qui fugitivi seu quavis alia iuris aut facti infamia notati fuerint, in dicta domo regulari seu conventu recipiantur vel admittantur.

Exceptis fugi-
vis et infamia
notatis.

§ 6. Decernentes praesentes litteras, etiam ex eo quod aliarum nationum dicti Ordinis fratres seu quicumque alii in praemissis ius aut interesse habentes, seu habere quomodolibet praetendentes, ad hoc vocati seu desuper auditi non fuerint, de subreptionis vel obreptionis aut alio quovis defectu notari, argui, infringi, impugnari, retractari, in ius vel controversiam revocari, aut ad terminos iuris reduci, vel adversus illas restitutionis in integrum, apositionis oris, reductionis ad viam et terminos iuris, aut aliud quodcumque iuris, facti, gratiae vel iustitiae remedium impetrari seu quomodolibet concedi, aut impetrato vel concesso quempiam uti seu se iuvare in iudicio vel extra nullatenus posse vel debere, sed easdem praesentes semper et perpetuo validas, firmas et efficaces

Adfertur po-
testas alter in-
dicandi et in-
terpretandi.

¹ Legendum foret *maioris* (R. T.).

² Forsan legendum *subiectos* (R. T.).

existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac per omnes et singulos, ad quos spectat et quomodolibet spectabit in futurum, inviolabiliter et inconcusse observari, sique per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, et alios quavis auctoritate fungentes, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, indicari et definiri debere, ac irritum et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 7. Quocirca venerabili fratri episcopo Sabinensi ac dilectis filiis nostro in Urbe vicario in spiritualibus generali ac causarum curiae camerae apostolicae auditori etiam generali per praesentes committimus et mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, ubi et quando opus fuerit, et quoties pro parte dicti Ludovici regis et correctoris et fratrum dictae regularis domus seu conventus huiusmodi, aut alicuius eorum, desuper requisiti fuerint, seu eorum alter requisitus fuerit, solemniter publicantes, illisque in praemissis efficaciis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostrâ illos et eorum quemlibet praemissorum omnium et singulorum effectum pacifice frui et gaudere; non permittentes eos desuper a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, quomodolibet molestari, perturbari, vel inquietari; contradietores quoslibet et rebelles, ac praemissis non parentes, per sententias, censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postpositâ, compescendo, legitimisque super his habendis servatis processibus, censuras et poenas

ipsas etiam iteratis vicibus aggravando; invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§ 8. Non obstantibus omnibus et singulis illis, quae idem Paulus necnon Gregorius et Urbanus praefati, in suis quisque litteris, voluerunt non ob stare, ac quibusvis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon dicti Ordinis ac regularis domus et conventus huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel aliâ quavis firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum forsitan quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad effectum praemissorum, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque; aut si aliquibus communiter vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die x aprilis MDCXLV, pontificatus nostri anno 1.

Dat. die 10 aprilis 1645, pontif. anno 1.

XXIX.

Confirmatio trium decretorum congregationis sacri Concilii Tridentini ad

Derogant
contrariis.

Comm.
exequutio. In
iuse. decr.

favorem episcoporum et archiepiscoporum Poloniae.

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

Quando licet regularibus Eucharistiae sacramentum in propriis ecclesiis exponere.

§ 1. Aliàs a venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus sacri Concilii Tridentini interpretibus emanarunt decreta tenoris sequentis, videlicet: « Sacra congregatio eminentissimorum cardinalium Concilii Tridentini interpretum saepius censuit non licere regularibus etiam in propriis ecclesiis sanctissimum Eucharistiae sacramentum publice adorandum exponere, nisi ex causâ publicâ quae sit probata ab Ordinario; ex causâ autem privatâ posse, dummodo dictum sacramentum a tabernaculo non extrahatur, et velatum remaneat, itaut ipsa sacra hostia videri non possit »;

Quae processiones regularium permitti debeant ab episcopis ut fiant extra claustrum.

« Sacra congregatio eminentissimorum cardinalium Concilii Tridentini interpretum saepius censuit processionem tantum SS. Corporis Christi solemnem debere episcopum permittere ut regulares extra claustrum per viam ecclesiae monasterii seu conventus contiguam possint habere »;

Quid, si monasteria claustra careant?

« Sacra congregatio eminentissimorum cardinalium Concilii Tridentini interpretum saepius censuit regularibus et confraternitatibus in ecclesiis regularium esse permissum intra eorum ecclesias et claustra tantum processiones facere et non extra; si vero ecclesiae claustro careant, eisdem regularibus et confraternitatibus licere processiones facere intra ambitum dumtaxat earundem ecclesiarum, hoc est prope muros ecclesiae, sive exiendo a ianuâ ecclesiae et intrando per aliam, sive per eandem ianuam, et semper prope muros ecclesiae, et non extra dictum ambitum, nisi de licentiâ et consensu et cum cruce parochi; non obstantibus quibuscumque consuetudinibus vel praescriptio-

Contrarium derogatio.

nibus etiam inmemorabilibus, ac privilegiis, exceptis¹ tantum privilegiis apostolicis sacro Concilio Tridentino posterioribus, contrarium desuper disponentibus.

F. cardinalis episcopus Portuensis,
FRANCISCUS PAULUTICUS, secr. ».

§ 2. Cum autem, sicut nobis nuper pro parte venerabilium fratrum archiepiscoporum² regni Poloniae expositum fuit, ea firmitra sint quibus apostolicae confirmationis robur accedit, et propterea dicti archiepiscopi et episcopi, quo decreta huiusmodi et contenta in illis exactius in eorum civitatibus et dioecesibus observentur, auctoritate nostrâ confirmari summo opere desiderant:

Motivum constitutionis.

§ 3. Nos, inviolabili eorundem decretorum observantiae, quantum cum Domino possumus, consulere, dictosque archiepiscopos et episcopos specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censes, supplicationibus illorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decreta praeserta, cum omnibus et singulis contentis in illis, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiacimus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus, illaque ab omnibus et singulis ad quos spectat et spectabit quomodolibet in futurum inviolabiliter observari praecipimus

Confirmantur superiora decreta congregationis sacri Concilii Tridentini.

¹ Ed. Main habet *privilegii, sexceptis* (R. T.).
² Deesse videtur *et episcoporum* (R. T.).

et mandamus, salvâ semper auctoritate praedictae congregationis cardinalium.

Aliter ab his
indicari infertur
dicitur.

§ 4. Decernentes sic et non aliter in praemissis per quoscunque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Continua declarantur irrita.

§ 5. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, et aliis quae in praesentis decretis decernuntur non obstare; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscunque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XX aprilis MDCXLV, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 20 aprilis 1645, pontif. anno I.

XXX.

Deputatio nuncii Hispaniarum ad exigendum eleemosynam mille et quingentorum scutorum quotannis ratione extensionis ad personas ecclesiasticas seculares dumtaxat facultatis rescendi oris et lacticinii in quadragesimâ vigore cruciatae, necnon omne id quod ratione praecedentium extensionum huiusmodi eidem fabricae S. Ioannis Lateranensis deberi compererit¹.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

Venerabili fratri Iulio archiepiscopo Tarsensi, nostro et Sedis Apostolicae in regnis Hispaniarum nuncio,

Innocentius Papa X.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Cum aliâs, ex causis tunc expressis, facultates cruciatae sanctae in Hispaniarum regnis et aliis tunc nominatis locis ad sex annos concesserimus seu prorogaverimus, et, inter facultates huiusmodi, illam, per quam permittitur esus ovorum et lacticiniorum tempore quadragesimali, hebdomadâ tamen maiori exceptâ, ad venerabiles fratres patriarchas, primates, archiepiscopos, episcopos et alios inferiores praelatos, necnon clericos et presbyteros seculares tantum regnorum praedictorum ad eodem sex annos extenderimus, prout in nostris in simili formâ Brevis die II Ianuarii proxime praeteriti desuper expeditis litteris, quarum tenores praesentibus pro expressis haberi volumus, uberius continetur; dilectus autem filius nobilis vir Ioannes de Velasco et de la Cueva comes de Sinuela, charissimi in Christo filii nostri Philippi Hispaniarum regis catholici apud nos et Apostolicam Sedem orator, ipsius Philippi regis nomine pollicitus fuerit, quod thesaurarii pecuniarum ex facultatibus huiusmodi proventurorum summam mille et quingentorum scutorum quolibet ex sex annis praedictis nobis, aut cui per nos ordinatum fuerit, in subventionem fabricae ecclesiae S. Ioannis Lateranensis de Urbe, praeter et ultra omne id quod pro eiusdem fabricae subventionem ratione alterius seu aliarum extensionum facultatis praedictae et promissionum per dictum Ioannem aut alios eiusdem Philippi regis oratores factarum debitum et non solutum fuerit, persolvent:

§ 2. Nos, cupientes fabricam huiusmodi omni ope promovere, ac de fide, integritate et diligentia tuâ plurimum in Do-

Motiva Constitutionis.

Deputatus nuncius Hispaniarum ad exigendam pecuniam pro lae t-

ciniorum indul-
to concessio cru-
ciatae sanctae
adscriptis.

mino confidentes, te, ac pro tempore existentem nostrum et Sedis Apostolicae in dictis regnis nuncium, ad summam mille et quingentorum scutorum huiusmodi quotannis debitis temporibus, ac quascumque alias pecuniarum summas, in quibus nos et eandem fabricam ratione illius seu aliarum similium extensionum facultatis praedictae et promissionum tam dicti Ioannis quam aliorum eiusdem Philippi regis oratorum huiusmodi creditores et creditricem esse reppereris, a praedictis thesaurariis seu aliis personis pecunias praedictas solvere debentibus¹, per te, vel alium, seu alios, loco tui, periculo tamen tuo, deputatos, petendum, exigendum, levandum et recuperandum, ac de exactis, levatis et recuperatis quietandum, liberandum et absolvendum, nostrum et dictae fabricae procuratorem et commissarium, apostolicâ autoritate, tenore praesentium, facimus, constituimus et deputamus.

§ 3. Volentes, quod omnes et singulas pecuniarum summas per te pro tempore sic exactas, ac prout in dies illas exegeris, illi vel illis personae vel personis, cui vel quibus iam ordinavimus, vel pro tempore ordinaverimus, realiter et cum effectu persolvas et persolvi facias. Nos enim, quidquid in praemissis per te actum, dictum, gestum et ordinatum fuerit, ratum, gratum, et firmum habebimus, teque de omni et toto eo, quod personae seu personis huiusmodi pro tempore persolveris, aut persolvi feceris, auctoritate et tenore praedictis, ex nunc prout ex tunc, liberamus, quietamus et absolvimus.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac dictae fabricae, iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, etiam certam formam in confectione quietantiarum re-

¹ Male, ut puto, edit. Main. habet *debere pro debentibus* (R. T.).

quirentium, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XXIV maii MDCXLV, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 24 maii 1645, pontif. anno I.

XXXI.

Renovatur gratia aliàs Reipublicae Ragusinae ab Urbano VIII praedecessore concessa circa concessionem medietatis fructuum, reddituum et proveniunt legatorum ad muniendas arces contra Turcarum tyrannum¹.

Venerabili fratri archiepiscopo Ragusino,
Innocentius Papa X.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

Aliàs, pro parte dilectorum filiorum magistratuum Reipublicae Ragusinae felicis recordationis Urbano Papa VIII praedecessori nostro exposito, quod, continuatis per decem mensium spatium terrae-motibus, civitas Ragusina, ac universum eius dominium adeo conquassatum fuerat, ut praeter multorum aedificiorum ruinam, plurimae etiam ecclesiae et monasteria, ipsaque dictae civitatis et domini huiusmodi propugnaculorum moenia maximum inde damnum acceperant, quae, si quamprimum non resarcirentur, periculum esset ne funditus corruissent, in dictâ vero civitate nonnulla diversarum summarum annua legata pro variis operibus piis adimplendis relicta, et per deputatos a dictis magistratibus, vel forsitan alios, administrari solita existebant, et propterea dicti exponentes eis de aliquo ex redditibus huiusmodi subventionis auxilio ad praemissa resarcienda provideri desiderabant: idem Urbanus praedecessor, attendens ex praemissis non solum magistratum et hominum, sed etiam personarum

Exponitur gratia aliàs ab Urbano VIII Reipublicae Ragusinae concessa.

¹ Ex regist. in Secret. Brev.

Obstantium
derogatio.

ecclesiasticarum, et locorum piorum Reipublicae et domini praedictorum causam agi, religionisque catholicae in universo dominio huiusmodi conservandae non parum interesse civitatem praedictam, eiusque domini, provinciis et locis ab impiâ Turcarum tyrannide occupatis undique circumdati, propugnacula recte munita et clausa esse, tunc esistenti archiepiscopo Ragusino commisit, ut, constituto sibi de narratis, integram reddituum, proventuum et emolumentorum omnium et singulorum legatorum praedictorum medietatem, quae tamen summam sex millium scutorum monetae annuatim non excederet, magistratibus praedictis (ita quod liceret illis eandem reddituum, proventuum et emolumentorum huiusmodi medietatem percipere, exigere et levare, ac in ecclesiarum et monasteriorum atque moenium praedictorum reparationem, dummodo quoad ipsa moenia facultates laicorum civitatis et domini huiusmodi ad hoc non suppeterent, et non alios usus, super quo illorum conscientiam oneravit, convertere, dioecesanî loci vel cuiusvis alterius licentiâ minime requisitâ) ad triennium tunc proximum concederet et assignaret, et aliâs, prout in eiusdem Urbani praedecessoris nostri litteris desuper in simili formâ Brevis die xxvi ianuarii mdcxli expeditis¹, quarum tenores praesentibus pro expressis haberi volumus, uberius continetur.

Supplicatio
pro nova gratia
concessio-
ne.

§ 2. Cum autem, sicut nobis nuper pro parte eorundem magistratum expositum fuit, inmanissimus eorundem Turcarum tyrannus classem copiosissimam instruat, eaque propter civitatem praedictam, illiusque domini propugnacula validiore praesidio munire oporteat, pro cuius mantutione facultates dictae Reipublicae ob interruptum commercium imminutae minime sufficiunt: nobis propterea eorum-

¹ Quas vide in hoc tom., pag. 89 (n. t.).

dem magistratum nomine fuit humiliter supplicatum, ut concessionem et assignationem medietatis reddituum, proventuum et emolumentorum legatorum piorum huiusmodi, sibi vigore praedictarum litterarum factas, de novo concedere de benignitate apostolicâ dignaremur.

§ 3. Nos igitur, eosdem magistratus specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, fraternitati tuae per praesentes committimus et mandamus, ut, constituto tibi de narratis, integram reddituum, proventuum et emolumentorum omnium et singulorum legatorum praedictorum medietatem, quae tamen summam sex millium scutorum monetae annuatim non excedant, magistratibus praedictis (ita quod liceat illis eandem reddituum, proventuum et emolumentorum huiusmodi medietatem percipere, exigere, levare, ac in faciliorem mantutionem praesidii civitatis et propugnaculorum praedictorum, dummodo ad id facultates laicorum non suppetant, et non alios usus, super quo illorum conscientias oneramus, convertere, dioecesanî loci vel cuiusvis alterius licentiâ minime requisitâ) ad triennium proximum a datâ praesentium computandum auctoritate nostrâ apostolicâ concedas et assignes, super quibus tibi plenam, liberam et amplam facultatem, eâdem auctoritate, tenore praesentium, concedimus et impartimur.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac quorumcumque testatorum voluntatibus, quas, in et quoad praemissa, sufficienter

Eadem gratia
nova conceditur
ad triennium.

Contrariis derogatur, etiam
testatorum voluntatibus.

commutamus, necnon, quatenus opus sit, felicitis recordationis Pauli II et aliorum Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum de rebus Ecclesiae non alienandis, aliisque apostolicis, necnon in universalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ac quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ¹ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 5. Volumus autem, ut residuum missarum et aliorum operum piorum omnino celebrentur et adimpleantur, et suffragentur animabus eorum qui legata pia huiusmodi fecerunt, perinde ac si in totum adimpleta essent.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxxi² iunii MDCXLV, pontificatus nostri anno 1.

Dat. die 31 iunii 1645, pontif. anno 1.

XXXII.

*Suppressio et extinctio officii grasciae civitatis Bononiensis*³.

Innocentius Papa X,
ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium.

Exigit a nobis pastoralis officii debitum, ut omnium christifidelium praesertim vero nostrorum et Sedis Apostolicae etiam in temporalibus subditorum indemnitati,

¹ Edit. Main. legit *alias* (R. T.).

² Ita fert ed. Main. (R. T.).

³ Ex Regest. in Secret. Brev.

quantum cum Domino possumus, consulamus, et, quae eorum commodis officere dignoscuntur, e medio tollamus.

§ 1. Cum itaque, sicut pro parte dilectorum filiorum regiminis civitatis nostrae Bononiensis nobis nuper expositum fuit, officium grasciae seu annonae in praedictâ civitate ab immemorabili tempore per antianos et tribunos plebis eiusdem civitatis (qui magistratus a summis Pontificibus praedecessoribus nostris instituti existunt¹, et ex civibus nobilibus, iuriconsultis, et rerum ad dictum officium spectantium peritis constat) exerceri solitum fuerit, successivis vero temporibus aliud eiusdem grasciae in praedictâ civitate officium a personis per legatos seu vicelegatos dictae civitatis pro tempore existentes deputatis exerceri solitum magno cum incolarum ipsius civitatis eiusque territorii detrimento erectum fuerit, et licet tale officium, per legatos seu vicelegatos huiusmodi institutum seu introductum, aliâs per felicitis recordationis Gregorium XIII, Paulum V, et Gregorium XV, Romanos Pontifices etiam praedecessores nostros, extinctum fuerit, nihilominus per legatos seu vicelegatos huiusmodi denuo institutum et introductum existat, et a ministro per eos vel eorum alterum deputato non sine gravibus abusibus et praedictorum incolarum damnis exerceatur:

§ 2. Hinc est quod nos, praemissis opportunum remedium adhibere, regimenque praedictum specialibus favoribus et gratis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore cen-

¹ Aptius lege *institutus existit* (R. T.).

Motivum huius Constitutionis.

Supprimatur officium grasciae civitatis Bononiensis.

Residuum
piorum operum
adimpleatur.

sentēs, supplicationibus eiusdem regiminis nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, officium grasciae huiusmodi per legatos seu vicelegatos dictae civitatis contra praedictorum praedecessorum nostrorum extinctionem et suppressionem de novo erectum seu introductum, illiusque nomen, essentiam et tribunal, ac cuiuscumque personae deputationem per dilectum filium nostrum et Sedis Apostolicae in praedictā civitate de latere legatum seu eius vicelegatum ad exercendum officium huiusmodi quomodolibet factam, apostolicā auctoritate, tenore praesentium, perpetuo supprimimus, extinguimus, abolemus et respective cassamus, revocamus et annullamus, ac eisdem modernis et pro tempore existentibus legato et vicelegato, ne de cetero tale officium suscitare, seu de novo instituere, vel quemquam ad illud exercendum deputare quovis praetextu, causā, vel occasione audeant seu praesumant, districte prohibemus, salvo remanente eiusdem grasciae officio eiusque administratione et exercitio penes antianos et tribunos praedictos in omnibus et per omnia, prout antequam legati seu vicelegati dictae civitatis in illo sese ut praemittitur ingererent, existebant¹.

Decretum ir-
filans.

§ 3. Decernentes praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac inviolabiliter observari, sique et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam dictae civitatis et alios de latere legatos, eorumque vicelegatos, ceterosque quacumque auctoritate fungentes, nunc et pro tempore existentes, sublatā eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane

¹ Aptiuslegerem existebat (R. T.).

quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 8. Non obstantibus quibusvis facultatibus legatis et vicelegatis dictae civitatis quavis auctoritate concessis et quomodolibet competentibus, vel per illos praetensis, necnon quibusvis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, etiam, quatenus opus sit, nostrā et cancellariae apostolicae regulā de non tollendo iure quaesito, ac quibuscumque, etiam iuramento, confirmatione apostolicā, vel quavis firmitate aliā roboratis, statutis et consuetudinibus, stylis et usibus etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliās in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Contrariis
derogat.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die viii iulii MDCLV, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 8 iulii 1645, pontif. anno I.

XXXIII.

Confirmatio privilegiorum rectoris et collegialium collegii nationis Germanicae civitatis Bononiensis¹.

Dilectis filiis rectori et collegialibus collegii nationis Germanicae civitatis nostrae Bononiensis,

Innocentius Papa X.

**Dilecti filii,
salutem et apostolicam benedictionem.**

§ 1. Constantis vestrae fidei et devotionis erga nos et Apostolicam Sedem meritis

Confirmantur
privilegia quae-
cumque colle-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

gii Germanici
civitalis Bononiensis.

inducimur, ut votis vestris quantum cum Domino possumus libenter annuamus, ac vos favoribus et gratiis prosequamur opportunis. Supplicationibus itaque vestro nomine nobis humiliter porrectis inclinati, omnia et singula privilegia vobis et collegio vestro per quoscumque Romanos Pontifices praedecessores nostros concessa et approbata, quatenus sint in usu, et non sint revocata aut sub aliquibus revocationibus comprehensa, ac sacris canonibus et Concilii Tridentini decretis¹ contrariantur, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus.

Archiepiscopo
Bononiensi e-
iusque vicario
exequutio com-
mittitur.

§ 2. Quocirca venerabili fratri archiepiscopo Bononiensi, seu dilecto filio eius vicario in spiritualibus generali, per praesentes committimus et mandamus, quatenus ipse, per se, vel alium, seu alios, praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, ubi et quando opus fuerit, ac quoties pro parte vestrâ fuerit requisitus, solemniter publicans, vobisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistens, faciat auctoritate nostrâ vos privilegiis huiusmodi pacifice frui et gaudere, non permittens vos desuper a quoquam quavis auctoritate quomodolibet indebite molestari, contradictores quoslibet et rebelles per sententias, censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postpositâ, compescendo.

Derogatio
contrariorum.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac civitatis et ducatus Bononiensis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, legibus, usibus, stylis, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis;

1 Aptius adleretur non (R. T.).

quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxiv iulii MDCXLV, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 24 iulii 1645, pontif. anno I.

XXXIV.

Subsidium centum millium scutorum auri super fructibus ecclesiasticis Reipublicae Venetae¹.

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Etsi² pro curâ nostri pastoralis officii, divinâ disponente providentiâ nobis meritis licet imparibus iniuncti, nihil magis cordi sit, quam personas ecclesiasticas ab extraordinariis oneribus immunes semper conservare, idque, nisi summa necessitas cogat, re ipsâ praestare animo nostro statuerimus; nihilominus, sicut iam omnibus notum esse debet, cum Turcarum tyrannus nuper nefarium bellum ingenti apparatu maximisque viribus tam terrâ quam mari dilectis filiis nobilibus viris duci et dominio Venetiarum intulerit, ut insulam Cretae aliaque ditionis Venetae loca expugnet atque occupet, et propterea ipsi dux et dominium maiores quam unquam antea tam maritimas quam terrestres copias, ut se suaque tueantur, parare et instruere, ac proinde ingentes impensas facere modo compellantur:

Motiva.

§ 2. Nos, considerantes non minus clericorum quam laicorum interesse, ut ea, quae ad defensionem huiusmodi neces-

Subsidium im-
ponitur de fru-
ctibus ecclesia-
sticis.

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

2 Deest verbum nobis (R. T.).

Exemptio a
solvendo subsi-
dio.

saria sunt, studiosissime comparentur quocristiani nominis¹ hostes infensissimi a christifidelium cervicibus, adiuvante Domino, repellantur, cogimur de universi cleri domini Veneti facultatibus in hoc gravissimo pericolosissimoque casu fiduciam sumere, sperantes, quod illi hoc onus urgentissimâ necessitate et iustissimâ de causâ a nobis sibi impositum aequo animo ferre non recusabunt. Motu itaque proprio, et ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, unum subsidium centum millium scutorum auri super omnibus et singulis fructibus, redditibus et proventibus secundum verum annum valorem praesentis anni quarumcumque cathedralium, etiam metropolitanarum et patriarchalium, atque aliarum ecclesiarum ac monasteriorum, prioratuum et beneficiorum ecclesiasticorum, secularium quorumcumque, ac hospitalium, et quorumvis ordinum et militiarum (non tamen sancti Ioannis Hierosolymitani, quorum fratres pro municiendâ et defendendâ adversus improbos eorundem Turcarum conatus insulâ Melitanâ gravissimos sumptus subire et magnum aes alienum contrahere oportuit) regularium, cum curâ et sine curâ, in dicto dominio existentium, a venerabilibus fratribus patriarchis, archiepiscopis, et episcopis dilectis filiis electis, administratoribus, commendatariis, abbatibus, prioribus, praepositis, praelatis, capitulis, conventibus, ceterisque personis ecclesiasticis secularibus et regularibus quibuscumque, tam non exemptis, quam quomodolibet exemptis, et quantumvis privilegiatis, etiam sacrae Romanae Ecclesiae cardinalibus, necnon sancti Benedicti, sancti Augustini, Cisterciensium, Cluniacensium, Praemonstratensium, Carthusiensium, Camaldulensium, Montis Oli-

veti, Vallis Umbrosae, Cruciferorum, monachorum, Eremitarum sancti Hieronymi, et quorumcumque aliorum Ordinum, necnon Cassinensis, aliâs sanctae Iustinae, sancti Salvatoris et Lateranensis aliarumque congregationum, tam virorum quam mulierum, etiam Mendicantium ex privilegio et aliâs bona immobilia seu certos redditus quoquo modo ecclesiasticos habentium in dominio praedicto, ecclesias, monasteria et alia beneficia ecclesiastica obtinentibus, et fructus ecclesiarum, monasteriorum et beneficiorum huiusmodi, necnon pensiones annuas quantumcumque exemptas, et sub quibusvis obligationibus etiam in formâ camerae apostolicae, etiam iuramento, et cum susceptione censurarum, et de non contraveniendo, ac fortasse etiam de non impetrando gratias nostras contra eos, et concessis non utendo, vallatis, et forsân aliis etiam efficacioribus cautelis et decretis ac clausulis, super eisdem fructibus et pensionibus etiam medio cedularum banchi seu in formâ depositi habentibus, et intra praesentem annum habituris, cuicumque praeceminentiae, status, gradus, conditionis et ordinis et religionis vel militiae existant (quibus aut quorum aliquibus ulla privilegia, exemptiones, aut indulta sub quacumque verborum formâ et expressione concessa quoad hoc nullatenus suffragari posse volumus; fratribus ac personis dicti hospitalis Hierosolymitani in totum et omnino, ceteris vero hospitalibus hospitalitatem actu servantibus pro eâ quantitate tantum, quam in servandâ ipsâ hospitalitate exponent, dumtaxat exceptis, et dummodo a personis Ordinum Mendicantium non nisi medietas eius partis, quae ratione subsidii huiusmodi ab eis solvenda esset, solum exigatur) proportionabiliter et aequaliter iuxta verum valorem praedictum inter praedictas personas ecclesiasticas secundum aequalem et discretam partitio-

¹ Male edit. Main. legit *nomine* (n. r.).

nem, quam ad nos quamprimum transmitti mandamus, per venerabiles fratres Angelum episcopum Ariminensem nuncium nostrum ac Ioannem patriarcham Venetiarum distribuendum, ac in locis et terminis modisque et formis per ipsos Angelum episcopum et nuncium, ac patriarcham, quos collectores generales subsidii huiusmodi harum serie constituimus et deputamus, statuendis, ordinandis et declarandis, omnino de praesenti anno persolvendum, ac per eos et eorum subcollectores, qui sint personae ecclesiasticae, ad hoc ab ipsis deputandos percipiendum; exigendum et levandum, ac duei et dominio praedictis cum effectu consignandum, ut illud in expensas necessarias contra dictos Turcas, et non alios usus, expendere valeant, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, imponimus, impositumque¹ fore et esse decernimus et declaramus; necnon eisdem collectoribus generalibus et ab eis deputandis subcollectoribus huiusmodi a patriarchis, archiepiscopis, episcopis, electis, administratoribus, abbatibus, commendatariis, prioribus, praeceptoribus, praepositis, praelatis, capitulis, conventibus et aliis personis ecclesiasticis praedictis, praeterquam ut supra exceptis, ratam dicti subsidii eos et eorum quemlibet ut praefertur tangentem petendi, exigendi et colligendi, eisque et eorum singulis, ut illam modo praemisso solvant, per poenas, quoad patriarchas, archiepiscopos et episcopos, interdicti et suspensionis ingressus ecclesiae, quoad alios vero, privationis beneficiorum ecclesiasticorum per eos quomodolibet obtentorum, et alias, de quibus illis videbitur, etiam pecuniarias, ac denum per sententiam excommunicationis, aliasque censuras ecclesiasticas, ceteraque opportuna iuris et facti remedia,

mandandi et percipiendi¹; contradictores quoslibet et rebelles, et suam subsidii partem solvere recusantes seu differentes, et ne illa solvatur persuadentes directe vel indirecte, per poenas, censuras et remedia huiusmodi, appellatione postpositâ, compescendi; brachii quoque secularis auxilium, si opus fuerit, ad hoc invocandi; solventes de solutis quietandi et liberandi, a censuris et poenis, quas praemissorum occasione quomodolibet incurrerint, absolvendi, et generaliter omnia et singula in praemissis et circa ea necessaria seu quomodolibet opportuna, etiamsi mandatum exigent magis speciale quam praesentibus sit expressum, faciendi, gerendi, ordinandi, mandandi et exequendi, plenam et liberam, auctoritate apostolicâ et tenore praedictis, facultatem concedimus et potestatem.

§ 3. Volentes, quod expensae, quae circa exactionem subsidii huiusmodi forsan faciendae fuerint, in centum millibus sentis praedictis minime computari debeant, sed dictae personae ecclesiasticae expensas ipsas, ultra ratam partem quam ratione eiusdem subsidii solvere debebunt, etiam persolvere teneantur.

§ 4. Non obstantibus quibusvis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, etiam in conciliis universalibus editis, nec non ecclesiarum, monasteriorum, prioratum, ordinum, congregationum et militiarum huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, stabilimentis, usibus et naturis, privilegiis quoque, indultis, exemptionibus et immunitatibus, etiam in corpore iuris clausis, ac litteris apostolicis ecclesiis, monasteriis, prioratibus, praeceptoris, praelatis, capitulis, conventibus, ordinibus, congregationibus et militiis

Expensae praexactione subsidii non sunt computandae in ipso subsidio.

Contrariis derogatur.

¹ Male edit. Main. legit *impositamque* (R. T.).

¹ Potius lege *praecipendi* (R. T.).

aliisque praedictis, in genere vel in specie, sub quacumque formâ et verborum expressione, etiam a nobis et Sede Apostolicâ etiam consistorialiter et motu simili et aliâs quovis modo emanatis et concessis et etiam iteratis vicibus confirmatis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quavis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, et in eis caveatur expresse quod per huiusmodi clausulas generales eis nullatenus derogetur nec derogatum esse censeatur nisi sub certis modo et formâ in eis expressis, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum insererentur, praesentibus pro sufficienter expressis et insertis, ac modum et formam ad id servandos pro individuoservatis habentes, ad praemissorum effectum dumtaxat, illis aliâs in suo robore permansuris, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque;

Sequitur derogatio.

§ 5. Aut si patriarchis, archiepiscopis, episcopis, electis, administratoribus, abbatibus, commendatariis, ceterisque praedictis, vel quibusvis aliis, communiter vel divisim, ab Apostolicâ sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

Occasionem salutis non deserviantur ecclesiastica.

§ 6. Volumus autem, quod, iuxta ordinationem in concilio Viennensi super hoc editam, calices, libri et alia ornamenta ecclesiarum, monasteriorum, prioratuum et aliorum beneficiorum et piorum locorum sub praesentibus comprehensorum, divino cultui dedicata, causâ pignoris, vel aliâs, occasione solutionis subsidii huiusmodi nullatenus capiantur, distraherentur,

vel occupentur; quodque praesentium litterarum transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius ex dictis collectoribus generalibus vel alterius praelati ecclesiastici munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die III augusti MDCXLV, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 3 augusti 1645, pontif. anno I.

XXXV.

Commissio inquisitori Melitano ut det licentiam magno magistro hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani imponendi gabellam centum millium scutorum auri super comestibilibus et aliis rebus pro manutentionis munitis ipsius insulae¹.

Dilecto filio magistro Ioanni Baptistae Gario Pannellino, in utrâque signaturâ nostrâ referendario, in insulâ Melitanâ adversus haereticam pravitatem inquisitori a Sede Apostolicâ deputato,

Innocentius Papa X.

Dilecte fili noster,
salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Nuper pro parte dilecti filii magistri magistri hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani nobis expositum fuit, quod, cum insula Melitana sit firmissimum reipublicae christianae, praesertim totius Italiae adversus infidelium irruptiones, propugnaculum, a personis in arte muniendi peritis pro securitate istorum populorum ac defensione oppidorum Vallettae, Victoriosae et Sengleae, a quorum singulo, eorumque manutentione, eorum tuitio dependet, ne dum conveniens, sed etiam necessarium

Occasio Constitutionis.

¹ Ex Regest. in Secret. Brevium.

existimatur, munimenta Florianae nuncupata, quae a fronte dicti oppidi Vallettae existunt, perficere, ut hostis procul ab illo arceatur, ac incoeptas fortificationes seu munimenta ad collem S. Margaritae, qui oppidis Victoriosae et Sengleae ac portui toti imminet, ita ut nulla navis in eo secure degere possit, producere, ac in promontorio de Ursis nuncupato in faucibus dicti portus existente, ut ingressus succursibus ab extra tuto pateat, propugnaculum extruere, ne hostis in eodem colle se muniens, prout facile posset, ingressum huiusmodi impediatur.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, praemissa pro defensione praedictorum oppidorum summe necessaria existant, hospitalis vero praedicti facultates exhaustae illudque aere alieno gravatum existant ob suorum reddituum ordinariorum imminutionem occasione bellorum inter principes christianos, vententium, ac ob expensas tam ordinarias quam¹ factas in extruendis novis munimentis et in providenda dicta insula rebus ad bellum necessariis victualibusque et militibus contra Turcas, qui classe potentissimam insulae praedictae obsidionem minabantur; ideoque dictus magnus magister opera praedicta executioni demandare non possit, cum ad illa centum et quinquaginta scutorum millia sint necessaria, ita ut aliunde opportuno ad id auxilio indigeat, cum, licet duplicata onera super prioratum ac baiulivatum et praepetoriarum seu commendarum dicti hospitalis fructibus imposita fuerint, nihilominus idem hospitale ita gravatum existat, ut etiam in futurum sustinendis continuis et ordinariis expensis inhabile sit redditum:

§ 3. Nobis propterea dictus magnus magister humiliter supplicari fecit, ut de aliquo opportunae subventionis auxilio in

1 Supple *extraordinarias* (R. T.).

Bull. Rom. Vol. XV.

praemissis providere de benignitate apostolicam dignaremur.

§ 4. Nos igitur, provide considerantes quantum universae Reipublicae Christianae intersit insulam praedictam adversus Turcarum impetus probe munitam reddi, dictumque magnum magistrum specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, ac salvis et in suo robore remanentibus quibusvis aliis impositionibus super quibusvis rebus in eadem insula hactenus impositis, tibi facultatem concedendi praedicto magno magistro licentiam imponendi super tritico, granis, leguminibus, fructibus, vino, carne, piscibus, oleo, olivis et aliis quibuscunque rebus comestibilibus, et aliis rebus quae pro usu humano consumuntur, tam collectis et colligendis in praedicta insula, emendis tamen et vendendis, quam in eadem insula ingressuris, seu ex ea extrahendis, unam gabellam, arbitrio tuo, pro summa tamen centum millium scutorum auri in totum dumtaxat et ad triennium dumtaxat duraturam, et, quatenus tantundem sit necessarium, in praedicta munitionum opera et non in alios usus integre convertendi, super quo conscientiam tam magni magistri et aliorum quam tuam oneramus, illamque a quibusvis personis laicis et ecclesiasticis, seu secularibus, ac dicti hospitalis et cuiusvis alterius Ordinis, Congregationis, Societatis, etiam Iesu, et instituti, etiam Mendicantium, utriusque sexus regularibus, hospitaliumque et aliorum locorum piorum personis, etiam quocumque immu-

Facultas imponendi gabellam super comestibilibus ad triennium.

Aliud movi-
vum.

nitatis et exemptionis vel alio quovis privilegio suffultis, etiamsi de illis specialis, specifica, individua ac de verbo ad verbum expressa mentio facienda esset, exigendi, seu exigi faciendi, auctoritate et tenore praedictis concedimus et imperlimur.

Nullus eximatur a solutione gabellae.

§ 5. Decernentes omnes et quaecumque personas praedictas ad gabellae vigore praesentium imponendae solutionem omnino teneri, easque ad id opportunis iuris et facti remediis summarie, omni appellatione, reclamazione et recursu remotis, cogi et compelli posse; praesentes vero litteras de obreptionis, vel subreptionis, aut nullitatis vitio, vel nostrae aut Sedis Apostolicae intentionis seu quocumque alio defectu notari, redargui, impugnari, in ius, vel¹ controversiam revocari, aut adversus illas quodcumque iuris, facti, vel gratiae remedium impetrari minime posse; sicque ab omnibus censi, et per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac quaecumque dicti hospitalis tribunalia, necnon S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, dictaeque Sedis nuncios, et quosvis alios quacumque auctoritate fungentes, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, indicari et definiri debere, irritum et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Decretum irritum.

Derogatio contrarium.

§ 6. Non obstantibus praedictis nostris litteris, et quibusvis apostolicis, et in conciliis universalibus provincialibusque et synodalibus editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon quarumvis ecclesiarum, monasteriorum, ordinum, congregationum, institutorum et locorum piorum, ac insularum praedictarum, etiam iuramento, confirma-

¹ Particulam *vel* nos addimus (R. T.).

tione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, exemptionibus, libertatibus et litteris apostolicis, quibusvis ecclesiis, monasteriis, ordinibus, congregationibus et institutis, locisque piis et insulis praedictis, et personis quibuscumque, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, aut aliâ in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso et formâ in illis traditâ observatâ inserti forent, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliâ in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XIV augusti MDCXLV, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 14 augusti 1645, pontif. anno I.

XXXVI.

Confirmat statuta monasteriorum congregationis B. Mariae Virginis sub regulâ sancti Augustini in Tullensi et aliis dioecesebus sitorum¹.

¹ Plures Summi Pontifices confirmarunt statuta monialium pro bono regimine earundem, ut copiose habes in repertorio, verbo *Statuta*.

**Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.**

Motivum Con-
stitutionis.

Exponi nobis nuper fecerunt dilectae in Christo filiae matres, seu priorissae, et moniales monasteriorum congregationis B. Mariae Virginis sub regulâ sancti Augustini in Tullensi et aliis diocesisibus sitorum, quod ipsae statuta pro felici dictae congregationis directione atque gubernio a quondam Petro Fourier illius institutore nuperrime condita, quo firmitiora persistent et exactius ab omnibus observentur, apostolicae nostrae confirmationis patrocinio communiri summo-
pere desiderant.

Confirmat sta-
tuta Monialium
Congregationis
Beatae Mariae
Virginis.

§ 1. Nos igitur, easdem exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et earum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet inmodatae existunt, ad effectum praesentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus illarum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, statuta praedicta, dummodo tamen in usu, ac licita sint et honesta, et non sint revocata, nec sub aliquibus revocationibus comprehensa, sacrisque canonibus et Concilii Tridentini decretis ac constitutionibus apostolicis regularibusque dicti Ordinis institutis non adversentur, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, sine tamen alicuius praeiudicio, approbamus et confirmamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiciamus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

Irritus decla-
ratur contrarius
quolibet atten-
tatus.

§ 2. Decernentes illa, necnon praesentes litteras, semper et perpetuo valida, firma et efficacia existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et ob-

tinere, ac ab omnibus et singulis, ad quos spectat et in futurum quomodolibet spectabit, inviolabiliter observari, sicque per quoscunque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quocunque, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac congregationis et Ordinis praedictorum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque.

Contrariis
derogatur.

§ 4. Volumus autem, quod praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Vi huius Con-
stitutionis con-
sultitur.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub amulo Piscatoris, die xxviii augusti mdcxlv, pontificatus nostri anno 1.

Dat. die 28 augusti 1645, pontif. anno 1.

XXXVII.

Confirmatio, seu innovatio Brevis Urbani VIII pro locis Terrae Sanctae, quoad eleemosynas quaerendas¹.

**Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.**

Salvatoris et Domini nostri, qui pro humani generis redemptione se ipsum exinanivit factus obediens usque ad mortem, vices licet immeriti gerentes in terris, inter multiplices gravissimasque apostolicae servitutis curas, in eam praecepue

Prooemium.

¹ Pro huiusmodi locis Terrae Sanctae, lege Const. cclxxvi Urbani VIII, *Salvatoris*, tom. xiv, pag. 370.

pastoralis sollicitudinis vigilantia incumbimus, ut tanti et tam salubris mysterii monumenta, quae in civitate Hierusalem et locis circumvicinis sunt, conserventur, et omni, qua fieri poterit, maiori honorificentia recolantur.

Exponitur m-
um Constit-
ens.

§ 1. Cum itaque felicitis recordationis Urbanus Papa VIII praedecessor noster, sibi alias exposito¹, quod ecclesiae et alia loca pia in civitate Hierusalem et aliis locis Terrae Sanctae existentia fere diruta erant, et quae adhuc ibi existebant monasteria aere alieno, ob impiam Turcarum, haereticorum et schismaticorum tyrannidem et pro sanctae fidei catholicae in eisdem locis conservatione contracto, admodum gravata reperiiebantur, idem Urbanus praedecessor patriarchis, archiepiscopis, episcopis et aliis locorum Ordinariis, necnon omnibus et singulis quorumvis Ordinum, congregationum et institutorum regularium generalibus commisit et mandavit, ut ad minus duabus vicibus quolibet anno, adventus et quadragesimae temporibus, tam per verbi Dei praedicatorum in suis sacris concionibus, quam in actionibus et functionibus publicis, necessitates eorumdem sacrorum monumentorum populo proponi et commendari curarent et facerent, et alias, prout in eisdem Urbani praedecessoris in simili forma Brevis die iii februarii anni MDCXXXIV desuper expeditis, quarum tenores praesentibus pro expressis haberi volumus, uberius continetur.

Confirmatur
Littere Urbani
VIII quoad
quaerendas ex-
lemosynas pro
Terra Sancta.

§ 2. Cum autem, sicut nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Andreae de Arco eiusdem Terrae Sanctae pro Italia et aliis locis Europae subsuperiore eismontanac familiae ac Bernardi de Castiglio pro Hispanica commissariorum Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci

¹ Syntaxis manet inabsoluta; legendum foret: *Urbano Papae VIII praedecessori nostro alias expositum fuisset* (R. T.).

de Observantia nuncupatorum professorum expositum fuit, ipsi, quo praefatae Urbani praedecessoris litterae exactius observentur, illas per nos confirmari et innovari desiderant: nos, eorumdem sacrorum monumentorum conservationi et manutentioni consulere volentes, de venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium negotio Propagandae Fidei praepositorum consilio, praedictas Urbani praedecessoris huiusmodi litteras, apostolicam auctoritate, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illasque innovamus et observari mandamus, salva semper auctoritate congregationis dictorum cardinalium.

Sine praedicta tamen auctoritate de Propaganda Fide.

§ 3. Volumus autem, ut patriarchae, archiepiscopi et episcopi praedicti in relatione status suarum ecclesiarum, quando visitabunt limina apostolorum faciendam, referant, se praedictis Urbani praedecessoris et praesentibus nostris litteris paruisse; contrariis non obstantibus quibuscumque.

Consultatur executioni huius Brevis.

§ 4. Volumus insuper, quod earundem praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticae constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Transumptorum fides.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xix septembris MDCXLV, pontificatus nostri anno 1.

Dat. die 19 septembris 1645, pontif. anno 1.

XXXVIII.

Deputatio eminentissimi et reverendissimi domini cardinalis Odescalchi in protectorem fratrum Ordinis S. Hieronymi congregationis Fesulanae¹.

¹ Quis fuerit promotor huius congregationis, et quinam Summi Pontifices eorum regularem vi-

**Dilecto filio nostro Benedicto,
S. R. E. diacono cardinali Odescalcho
nuncupato.**

Innocentius Papa X.

**Dilecte fili noster,
salutem et apostolicam benedictionem.**

Exordium.

§ 1. Cum, per obitum bonae memoriae Alexandri S. R. E. cardinalis Caesarini nuncupati, fratrum Ordinis sancti Hieronymi congregationis Fesulanae dum viveret apud Sedem Apostolicam protectoris, congregatio praedicta protectore destituta remanserit nos, eidem congregationi de idoneo protectore providere volentes, ac de tuae circumspectionis singulari prudentiâ, doctrinâ, integritate et religionis zelo plurimum in Domino confisi, motu proprio, ac ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, te, ex cuius protectione ob tuas eximias virtutes congregationem huiusmodi plurimum commodi et ornamenti suscepturam esse confidimus, praedictae congregationis illiusque monasteriorum et fratrum quorumcumque apud nos et Sedem Apostolicam protectorem, cum omnibus honoribus et oneribus solitis et consuetis, ad tui vitam, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, facimus et deputamus.

Iniungit
praefato cardina-
li protectionem de qua in
rubrica.

§ 2. Volumus autem, ut congregationem praedictam foveas et protegas, ac tibi in virtute sanctae obedientiae mandamus, ut superiorum dictae congregationis auctoritatem, quantum fieri poterit, conservare cures, ac propterea ipsis superioribus regimen et gubernium subditorum penitus relinquas, nec in negotiis eorumdem fratrum te immisceas, nisi ab ipsis superioribus requisitus fueris ut in iisdem negotiis auctoritatem tuam interponas, et tunc, si omnino necessarium fore

tam approbaverint, habes ex Gregor. XII, Constitut. IV, *Sacrum nonnullorum*, tom. IV, pagina 653, et alibi, quod indicatur tibi in rerum repertorio.

cognoveris ut eandem auctoritatem tuam in iisdem negotiis exerceas, tunc id facere possis, sed, quoad poteris, per te ipsum hoc facere cures, adhibito ad scribendum, quando opus fuerit, in iisdem negotiis seu causis, loco notarii, aliquo ex fratribus dictae congregationis.

§ 3. Mandantes propterea dilectis filiis generali et aliis superioribus, necnon universis fratribus et personis quibuscumque dictae congregationis, in virtute sanctae obedientiae, ut te in eorum protectorem iuxta tenorem praesentium recipientes eâ qua debent reverentiâ prosequantur; contrariis non obstantibus quibuscumque. Ceterum te in Domino hortamur, ut huiusmodi protectoris munus ita obire studeas, ut apud Deum bonorum operum retributorem aeternum praemium, a nobis condignam laudem, valeas promereri.

Mandat superioribus praedictae Congregationis ut protectorem recipient.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XX septembris MDCLV, pontificatus nostri anno I^o.

Dat. die 20 septembris 1645, pontif. anno 1.

XXXIX.

Confirmat nonnullos articulos constitutionibus reformationis Ordinis S. Mariae de Monte Carmelo inserendos².

**Innocentius Papa X,
ad perpetuam rei memoriam.**

Universalis ecclesiae regimini per ineffabilem divinae sapientiae abundantiam, meritis licet insufficientibus, praepositi, inter multiplices pastoralis officii curas, illam peculiari sollicitudine libenter amplectimur, quam³ regularis disciplina in quibusvis religiosorum virorum Ordinibus in eadem ecclesiâ pie institutis sarta tecta conservetur, et, ubi aliquatenus ab

Prooemium.

¹ Oporteret legere anno II (R. T.).

² Ex Regest. in Secret. Brev.

³ Potius lege qua (R. T.).

antiquo vigore deflexa, ut ad pristinam laudatamque vivendi rationem reducat; ac, quae propterea provide statuta fuerunt, ut perpetuo firma subsistant et inviolabiliter observentur, apostolicae confirmationis robore communimus, prout conspiciamus in Domino salubriter expedire.

§ 1. Sane pro parte dilecti filii Leonis Bonfilii prioris generalis fratrum Ordinis B. Mariae de Monte Carmelo nobis nuper expositum fuit, quod (cum nonnullis ab hinc annis in dicto Ordine reformatio et exacta strictiorque vitae communis observantia, ad sacrorum canonum et Concilii Tridentini praescriptum, sub regulâ dicti Ordinis, a sancto Alberto patriarcha Hierosolymitano ante concilium Lateranense sub felicis recordationis Innocentio Papa III praedecessore nostro celebratum traditâ, et postea per recolendae memoriae Innocentium IV, Eugenium etiam IV, Pium II, et Sixtum itidem IV, Romanos Pontifices etiam praedecessores nostros, correctâ et moderatâ,

Decretis eius
exponitur.

feliciter coepta fuerit), ad dictam reformationem conservandam, propagandam et augendam, per generale dicti Ordinis capitulum, novissime in hac almâ Urbe nostrâ celebratum, die iv iunii proxime praeteriti decretum fuit, de consensu etiam dilecti filii nostri Martii tituli S. Mariae Angelorum nuncupati dicti Ordinis apud nos et Sedem Apostolicam protectoris, ut constitutiones, aliâs a pia memoriae Urbano Papa VIII similiter praedecessore nostro in simili formâ Brevis per litteras die xvi februarii mdcxxxix expeditas approbatæ, ac additis quibusdam articulis ex variis statutis et plurimarum quoque provinciarum reformationem postulantium monitis et observationibus collectis suisque locis insertis, per dilectos filios Andream a S. Francisco Aquitaniae ac Leonem a S. Ioanne Turoniae provincia-

Eodem rat
priori, qui dicti
Ordinis Constitutiones in

rum dicti Ordinis priores provinciales ad id specialiter per dictum capitulum generale deputatos¹, ut in unum volumen redactæ imposterum sint constitutiones generales pro omnibus conventibus in praedicto Ordine vel iam reformatis vel deinceps reformandis. Quorum quidem articulorum, praedictis constitutionibus, ab eodem Urbano praedecessore de dicto anno mdcxxxix ut praefertur approbatis, suis locis inserendorum tenor est qui sequitur, videlicet:

unum volumen
redigant.

(Hic sequuntur praefati articuli in constitutionibus Reformatorum Antwerpiae editis videndi fol. 287).

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, praefatus prior generalis iuxta decretum dicti capituli generalis praecursoris articulis pro illorum firmitate et inviolabili observantia apostolici muniminis firmitatem per nos adiciendum desideret:

Prioris desiderium.

§ 3. Nos, qui articulos, praefatis constitutionibus ut praemittitur inserendos, per venerabilem fratrem Hieronymum archiepiscopum Patracensem, ac dilectos filios magistros Marcum Aurelium Maraldum Brevium nostrorum secretarium et praelatum nostrum domesticum, necnon Prosperum Fagnanum et Franciscum Cherubinum auditorem, et itidem praelatum nostrum domesticum, in utrâque signaturâ nostrâ referendarios (auditis pluries nonnullis fratribus provinciarum Turoniae et Aquitaniae praefatarum ac Narbonae dicti Ordinis, qui se opposuerunt) diligenter examinari iussimus, pium totius dicti capituli generalis zelum pro regularis disciplinae observantia plurimum in Domino commendantes, ac dictum Leonem priorem generalem specialibus favoribus et gratis prosequi volentes, et

Motiva et rationes.

¹ Videtur deesse verbum *redigerentur*, aut simile (R. T.).

a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus tam sui quam totius capituli generalis nomine super hac¹ nobis humiliter porrectis inclinati, praesertim articulos, constitutionibus praefatis ut praemittitur inserendos, ad effectum ut suis locis accurate et fideliter inserti unâ cum praefatis constitutionibus imprimi possint, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, perpetuo confirmamus et approbamus, illisque perpetuae et inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiciamus, ac omnes et quoscumque tam iuris quam facti defectus, si qui in illis quomodolibet intervenerint, supplemus, necnon ab omnibus et singulis fratribus, qui dictum Ordinem in conventibus reformatis professi sunt, ac illum perpetuis futuris temporibus profitebuntur, nunc et pro tempore existentibus, praefatas constitutiones, cum articulis per praesentes approbatis, et in iis constitutionibus inserendis, perpetuo, inviolabiliter, exacte et inconcusse, sub poenis in illis comminatis, observari, ipsosque secundum illas et ad² praescriptum earum vivere debere, nec ab eis recedere, ad idque opportunis iuris et facti remediis cogi et compelli posse, ipsosque ab omnibus aliis statutis seu constitutionibus praefati Ordinis, etiam apostolicâ auctoritate confirmatis, ac etiam cum iuramento acceptatis, et praesertim ab eodem Urbano praedecessore nostro per alias suas in simili formâ Brevis litteras, die xvm ianuarii anni mdcxxxvi expeditas, confir-

matis, illarumque observantiâ, perpetuo exemptos et liberos esse et fore decernimus et declaramus: iisque ad hunc effectum iuramentum de illis observandis per ipsos praestitum relaxamus.

§ 4. Decernentes praesentes litteras semper et perpetuo validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, sicque et non aliter in praemissis omnibus et singulis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si quid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, et quibuscumque aliis dicti Ordinis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel aliâ quavis firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis eidem Ordini ac illius superioribus et personis et quibuslibet aliis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium et singulorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliâ in suo robore permansuris, ad effectum praemissorum specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem,

Decretum irritans.

Derogatio contrariorum.

Quod articuli in constitutionibus imprimi possint concedit.

Decreti validitas et robur.

¹ Potius de more solito lege *hoc*, vel *hac re* (R. T.).

² Male edit. Main. legit *ac pro ad* (R. T.).

sub annulo Piscatoris, die xx septembris MDCXLV, pontificatus nostri anno 1⁴.

Dat. die 20 septembris 1645, pontif. an. 1.

XL.

Quod commissarii Terrae Sanctae tenere possint unam clavem arcae eleemosynarum, et alia maneat penes syndicum pro tutiori custodia earumdem².

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

Potius an.

Cum, sicut dilecti filii commissarii locorum Terrae Sanctae nobis nuper exponi fecerunt, superioribus annis in aliquibus Italiae civitatibus et novissime in oppido Matriti Toletanae dioecesis evenerit, ut certae eleemosynae in multorum scutorum millibus consistentes, per pias personas erogatae locis Terrae Sanctae huiusmodi, ob decoctionem aut aliâs culpâ syndici apostolici, qui eleemosynis huiusmodi indifferenter in suos peculiâres usus et interesse utebatur, amissae fuerint; proptereaque cupiant ipsi exponentes per nos statui praecipique commissariis et syndicis pro tempore locorum dictae Terrae Sanctae, ut unam arcam in domo propriâ cuiuslibet syndici conservandam cum duabus diversis clavis confici faciant, quarum unam commissarius, aliam clavem praefatus syndicus penes se respective teneant, et in qua arca omnes et singulae eleemosynae locis eiusdem Terrae Sanctae erogandae intactae conserventur, ipsaque arca nusquam reseretur praeterquam occasione eleemosynarum huiusmodi ad eadem loca Terrae Sanctae praefatae transmittendarum:

§ 1. Idecirco nos, conservationi eleemo-

¹ Potius lege anno II (R. T.).

² Quoad eleemosynas quaerendas pro locis Terrae Sanctae lege Const. CLXVI, *Salvatoris*, Urbani VIII, tom. XIV. pag. 370.

synarum huiusmodi, quantum cum Domino possumus, benigne consulere, eosdemque exponentes specialibus favoribus et gratiis prosecui volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existant, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus illorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium negotio Propagandae Fidei praepositorum consilio, commissariis Terrae Sanctae, ut ipsi tutâ conscientia unam ex dictis duabus clavis penes se retinere libere et licite possint et valeant, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, concedimus et indulgemus; sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus: salvâ semper auctoritate congregationis eorundem cardinalium.

§ 2. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 3. Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, diē xiiii

Quod arca eleemosynarum in locis Terrae Sanctae huius clavis aperiantur, teneantur, a duobus diversis commissariis.

Decretum irritans.

Deregat contrariis.

Fides adhibenda huiusmodi decreto.

U. n. 1645.

septembris MDCXLV, pontificatus nostri anno 1¹.

Dat. die 23 septembris 1645, pontif. an. 1.

XLI.

Prohibitio extrahendi seu commodandi pignora in Monte Pauperum Nominis Dei civitatis Neapolitanae².

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

Exordium.

§ 1. Conservationi et manutentioni pignorum cuiuscumque qualitatibus et speciebus in Monte Pauperum Nominis Dei nuncupato civitatis Neapolitanae, tam cum interesse quam sine interesse ad praesens depositorum et in futurum deponendorum, quantum cum Domino possumus, benigne consulere volentes, supplicationibus dilectorum filiorum gubernatorum et protectorum ipsius Montis nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, ne de cetero quisquam, quavis auctoritate et potestate fungens, pignora in dicto Monte ad praesens deposita et in futurum ut supra deponenda a dicto Monte extrahere, seu quibusvis personis vel locis pijs commodare, sive ut extrahantur seu commodentur permittit, quovis pretextu et ex quacumque causâ, ratione, vel occasione, audeat seu praesumat, sub excommunicationis ac restitutionis faciendae de suo proprio, in eventum amissionis alienius rei commodatae, per contrafacientes eo ipso incurrendis poenis, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, interdiciamus et prohibemus.

Derogatio contrariorum.

§ 2. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Copia huius decreti in loco visibili collocauda.

§ 3. Volumus autem, quod praesentis prohibitionis copia in valvis domus dicti

¹ Potius lege anno II (R. T.).

² Ex Regest. in Secret. Brev.

Montis, seu alio perspicuo loco, ubi ab omnibus cerni possit, continuo affixa remaneat.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxvi septembris MDCXLV¹, pontificatus nostri anno 1².

Dat. die 26 septembris 1645, pontif. anno 1.

XLII.

Facultas cappellanis maioribus regis Hispaniarum exercendi quaecumque iurisdictionem ecclesiasticam³.

Charissimo in Christo filio nostro Philippo,
Hispaniarum regi catholico,

Innocentius Papa X.

Charissime in Christo fili noster,
salutem et apostolicam benedictionem.

Cum, sicut maiestatis tuae nomine nobis nuper expositum fuit, in tuis nunc et pro tempore existentibus Hispaniarum regnis multa saepe contingere possunt, in quibus pro salubri directione et animarum salute eorum qui in castris degunt et versantur, proque cognoscendis et decidendis inter eos causis et controversiis ad forum Ecclesiae pertinentibus, operâ et industriâ unius seu plurium personarum ecclesiasticarum opus sit, propterea quod non facile ad locorum Ordinarios aut ad nos et Sedem Apostolicam recursus haberi potest: idecirco nos, eiusdem maiestatis tuae supplicationibus nobis desuper humiliter porrectis inclinati, cappellanis maioribus exercituum huiusmodi a maiestate tuâ pro tempore deputatis facultatem ad nostrum et Sedis Apostolicae beneplacitum tribuimus, quoad bella praec-

Proemium.

Cappellan s
in tioribus quac
cumque iurisdic
tio ecclesiasti
ca conceditur.

¹ Aliud simile extat sub eadem datâ pro banco domus Annunciationis Beatae Mariae eiusdem civitatis.

² Potius lege anno II (R. T.).

³ Ex Regest. in Secret. Brev.

sentia in dictis regnis duraverint, per se, vel alium, seu alios sacerdotes probos et idoneos ac praevio diligenti examine approbatos ab eis respective subdelegandos, omnem et quaecumque iurisdictionem ecclesiasticam in eos, qui ibi pro sacramentis ecclesiasticis militibus ministrandis pro tempore erant, qui tamen in propriâ dioecesi, sub qua illorum Ordinarii iurisdictionem suam ordinariam in eos exercere possent, non sint, sive clerici etiam presbyteri seculares, seu quorumvis etiam Mendicantium Ordinum regulares fuerint, exercendi, perinde ac si quoad clericos seculares eorum veri praesules et pastores, quoad regulares vero illorum superiores generales essent, omnesque causas ecclesiasticas, profanas, civiles, criminales, mixtas, inter seu contra praedictas aut quascumque alias personas in dictis exercitiis commorantes, ad forum ecclesiasticum quomodolibet pertinentes, etiam summarie, simpliciter et de plano, sine strepitu et figurâ iudicii, solâ veritate inspectâ, audiendi et fine debito terminandi, contra inobedientes quoslibet censuras et poenas ecclesiasticas etiam saepius aggravandi, auxiliumque brachii secularis invocandi;

Et contra inobedientes possunt poenas ecclesiasticas infligere.

Conceditur eisdem facultas audiendi confessiones exercituum, alibi vendique a quocumque enormi peccato licet reservato Sanctae Sedi.

§ 2. Praeterea eisdem cappellanis, ac presbyteris idoneis ab eorum Ordinariis approbandis,¹ confessiones quorumcumque dictorum exercituum et illorum utriusque sexus personarum audiendi, illasque a quibusvis excessibus et delictis quantumcumque gravibus et enormibus, ac etiam in casibus nobis et dictae Sedi specialiter reservatis, et ex contentis in litteris in die Coenae Domini legi solitis, haereticis, lesae maiestatis, conspirationis in personam vel Statum Romani Pontificis, delationis armorum et aliorum prohibitorum ad partes infidelium, falsificationis

¹ Subintellige, ut supra, *facultatem tribuimus* (R. T.).

litterarum ac supplicationum apostolicarum, iniectionis manuum violentarum in clericos seu praelatos Ecclesiae, clausurae monasteriorum sanctimonialium ac iurisdictionis seu libertatis ecclesiasticae violationis exceptis, necnon a quibusvis censuris et poenis ecclesiasticis propter praemissa per eos quomodolibet incursis, si id humiliter petierint, in reservatis videlicet, semel in vitâ et in mortis articulo, in aliis vero casibus dictae Sedi non reservatis, quoties opportunum fuerit, innotâ inde eis pro modo culpae poenitentia salutari, in foro conscientiae tantum absolvendi (ita tamen ut in casibus, in quibus satisfactio foret necessaria, ea per se ipsos, vel, eis impeditis, per haeredes aut alios fieri debeat), necnon ecclesias et cappellas ac coemeteria et oratoria quomodolibet polluta in illis partibus, in quibus ipsi exercitus conederint, et per quoscumque idoneos ad id specialiter deputandos sacerdotes in dignitate ecclesiasticâ constitutos, aquâ tamen prius per aliquem catholicum antistitem ut moris est benedictâ, reconciliandi, ceteraque faciendi et exequendi in praemissis necessaria et quomodolibet opportuna.

§ 3. Non obstantibus apostolicis, ac in provincialibus et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon Ordinum, quorum personae huiusmodi professae fuerint, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, Ordinibus praedictis vel eorum superioribus aut singularibus personis quomodolibet concessis, approbatis et innovatis, quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice duntaxat

Derogatio contrariorum.

specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XXVI septembris MDCXLV, pontificatus nostri anno 1⁴.

Dat. die 26 septembris 1645, pontif. anno 1.

XLIII.

Impositio perpetui silentii super controversiis pendentibus pro abbatiâ generali Ordinis S. Antonii Viennensis et illarum compositione².

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

Prooemium.

Salvatoris et Domini Nostri Iesu Christi, qui charitas est et Deus Patris³, vices, meritis licet imparibus, gerentes in terris, apostolicae auctoritatis nostrae partes in hoc libenter interponimus, ut inter christifideles praesertim quomodolibet Altissimo sub suavi eiusdem religionis iugo famulantes, subductis controversiarum anfractibus, sincera animarum concordia vigeat, et fraternae charitatis fervor exaestuet, ipsique, dissidiorum fomentis penitus extinctis, in pacis et tranquillitatis amoenitate quietius reddant Deo vota sua.

§ 1. Volentes itaque controversias a pluribus annis inter dilectos filios Franciscum Marcherium et ei adhaerentes ex unâ, et alios religiosos Ordinis sancti Antonii Viennensis ex alterâ partibus, super abbatiâ generali eiusdem Ordinis vertentes, penitus extinguere, damnaque et incommoda, quae ex diuturnitate litis huiusmodi hucusque provenerunt et ex ulteriore illius protractione proventura timentur, evitare, auditâ relatione et voto particularis con-

gregationis nonnullorum dilectorum filiorum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium et Romanae curiae praefatorum ad hoc negotium disentiendum et examinandum specialiter a nobis deputatae, motu proprio, ac ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, pro bono pacis et beneficio dicti Ordinis, controversias et lites super abbatiâ generali huiusmodi hactenus motas, ac eoram praedictâ congregatione et quibusvis aliis tribunalibus et iudiciis indecisas pendentes, ab illis in statu et terminis in quibus reperiuntur ad nos harum serie advocamus, ac illas penitus et omnino supprimimus, extinguimus et abolemus.

§ 2. Necnon utrique⁴ parti desuper, tam in petitorio quam in possessorio, perpetuum silentium imponimus, ipsisque et eorum cuilibet super praemissis perpetuo os claudimus; totumque² negotium huiusmodi eo quo sequitur modo componimus, videlicet:

§ 3. Praedicto Francisco Marcherio perimimus, ut abbatis titulo, non tamen generalis, et ad honorem dumtaxat, in posterum perpetuo utatur:

§ 3. Pro ipsis vero Francisci alimentis et congruâ sustentatione eidem de annuâ pensione scutorum octingentorum moneatae romanae in Urbe persolvendâ eius vitâ durante responderi; quo vero ad socios, videlicet dilectos etiam filios Fabianum de Lastie, Lucam du Mas, Antonium Callumeum, et Ioannem Menin, qui cum eo Romam venerunt, et ibidem extra claustra degunt, eosdem recipi intra monasteria seu domos regulares praedicti Ordinis, ac ibidem per superiores et alios ad quos spectabit benevole tractari; quatenus autem, re mature discussâ, congregatio praedicta satius duxerit, pro maiori

De hac re silentium utrique parti imponi.

Solumque titulum abbatis, non vero generalis, concedit dimisso.

Providet pro sustentatione et victu dictorum monachorum.

1 Iterum lege anno II (R. T.).

2 Ex Regest. in Secret. Brev.

3 Lege potius *Filius Patris*; vel, mutatâ interpunctione, *qui charitas est et Deus, Patris vices* (R. T.).

4 Edit. Main. legit *utriusque* (R. T.).

2 Male edit. Main. legit *tutumque* (R. T.).

Extinguit controversias et lites super abbatiâ generali Ordinis sancti Antonii Viennensis.

eiusdem Ordinis quiete aut alio rationabili respectu, ut ad claustra praedicta non redeant, tunc per eandem congregationem illis aliquo modo decenter et opportune provideri, necnon in tali casu alimenta subministrari ad rationem centum scutorum annuorum eiusdem monetae romanae pro quolibet ipsorum, donec vixerit, vel intra claustra receptus et alimentatus non fuerit;

Tria millia monetae romanae scuta Francisco Marcherio pro sumptibus et debitis contractis solvuntur.

§ 4. Praeterea (attentis ex unâ parte plurimis sumptibus et expensis per praedictum Franciscum Marcherium et socios post egressum e monasterio Viennensi, tam occasione litis, quam alimentorum ac etiam concordiae diu multumque agitatae, factis, ac aere alieno et debitis propterea contractis, ex alterâ vero parte diversis pecuniarum summis dicto Francisco Marcherio et sociis in pluribus vicibus ac variis temporibus per adversarios solutis, necnon aliis pecuniis et bonis mobilibus per eundem Franciscum Marcherium, et respective per socios, tam in Gallia quam Romae ex monasteriis sancti Antonii Viennensis et de Urbe post litem motam habitis et receptis, ac in sui usum conversis, vel aliâs distractis) eidem Francisco Marcherio et sociis scuta tres millia praedictae monetae romanae pro unâ vice dumtaxat solvi, et tam huiusmodi solutionem quam annuas praestationes antedictas per mensam abbatialem sancti Antonii Viennensis fieri mandamus.

Eidem Marcherio et sociis conceditur actio nem pro solutione in quaecunque monasteria.

§ 5. Pro faciliiori vero illarum exactione dictis Francisco Marcherio et sociis actionem nedum contra bona mensae praedictae, sed etiam quorumcunque aliorum monasteriorum eiusdem Ordinis ubicunque existentium concedimus, reservatâ tamen facultate aliis monasteriis huiusmodi se revalendi et indemnizandi contra bona dicti monasterii et abbatiae sancti Antonii Viennensis. Quantum vero attinet ad expensas in huiusmodi causâ hinc inde

factas, utramque partem ab earum refectioe absolvimus et liberamus.

§ 6. Ac demum religiosos conventuales sancti Antonii Viennensis, postquam praesentes nostras litteras acceptaverint, ac pecunias dicto Francisco Marcherio et sociis, ut praefertur, decretas persolverint, aut in sacro Monte Pietatis de Urbe eis solvendas deposuerint, ad electionem novi abbatis generalis, servatis servandis, procedere posse, ac easdem praesentes litteras validas firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, sique et non aliter in praemissis per quoscunque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari ac definiri debere, ac irritum et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus et declaramus.

Quod monachi possint facta solutione novum abbatem generalem eligere.

Decretum irritans.

§ 7. Non obstantibus praemissis, ac, quatenus opus sit, nostrâ de non tollendo iure quaesito, et quibusvis aliis apostolicis, necnon in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, Ordinisque et monasteriorum praedictorum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, spe-

Contrariis derogat.

1 Praeposit. in nos addimus (R. T.).

cialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XI octobris MDCXLV, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 11 octobris 1645, pontif. anno II.

XLIV.

Quod nullus monachus congregationis Cassinensis in decanum eligi possit, nisi prius in sacrâ theologiâ vel sacris canonibus consuetos cursus sine interruptione peregerit¹.

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

Motiva.

Cum, sicut dilectus filius procurator generalis congregationis Cassinensis Ordinis sancti Benedicti nobis nuper exponi fecit, a capitularibus proxime praeteriti capituli generalis eiusdem congregationis, quo illius monachi studio ferventius incumbant, et ad bonarum litterarum cognitionem impensius excitentur, factum fuerit decretum tenoris sequentis, videlicet:

« Nullus deinceps in decanum eligi possit, nisi prius in sacrâ theologiâ vel sacris canonibus consuetos cursus sine interruptione peregerit, earumque facultatum publicas conclusiones laudabiliter sustinuerit, habitâ de his omnibus in scriptis ac iuramento firmatâ ab iis lectoribus et praelatis, apud quos praedictis facultatibus insudaverit, attestatione a capitulo generali approbandâ; theologiae vero cursus nonnisi per integrum septennium, computato triennali cursu philosophiae, adimpleri possit; sacrorum etiam canonum per quadriennium. Huius tamen decreti obligatione non teneantur, nisi qui

¹ De istorum monachorum congregatione, vide Const. CDXXXVI (al. 404), *Sancta Mater*, tom. XIV, pag. 284.

nondum sexennium in congregatione impleverint. Qui vero religionis ordine proveciores fuerint, studio moralis saltem theologiae incumbere debeant, nisi supradictos cursus et ipsi peregerint, aliâs in decanos eligi nequeant. Datum in monasterio S. Petri de Perusia, xv maii MDCXLV.

D. GREGORIUS ab Aretio, *cancell.* »;

§ 1. Quo vero decretum praemissum firmiter subsistat et exactius observetur, idem procurator generalis dictae congregationis nomine illud per nos confirmari summopere desideret: nos, eundem procuratorem generalem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet inmodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus illius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praemissum, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiciamus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

Petito procuratoris generalis per decreti validitatem.

§ 2. Decernentes praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, et ab omnibus et singulis ad quos spectat et pro tempore quomodolibet spectabit in futurum inviolabiliter et inconcusse observari, sicque per quoscunque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, indicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Decretum irritans.

Decretum capituli.

Adversa refe-
latur.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac eiusdem congregationis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis aliâ firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Decreto huius
fides servanda.

§ 5. Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae alicuius in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die VII novembris MDCXLV, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 7 novembris 1645, pontif. anno II.

XLV.

Manilanae universitatis S. Thomae fundatio.

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

Exordium

In supereminenti Apostolicae Sedis speculâ, meritis licet imparibus, disponente Domino constituti, et intra mentis nostrae arcana revolventes quantum ex litterarum studiis catholica fides augeatur, divini numinis cultus protendatur, veritas agnoscatur, ac iustitia colatur, ad ea, propter quae litterarum studia huiusmodi ubilibet excitentur et humiles personae eis incumbere desiderantes id efficere possint, li-

benter intendimus, et in eis nostrae sollicitudinis partes propensius impertimur, prout pia christifidelium, praesertim regali dignitate fulgentium, vota exposcunt, nosque, locorum qualitate pensatâ, in Domino conspicimus salubriter expedire.

§ 1. Cum itaque, sicut nomine carissimi in Christo filii nostri Philippi Hispaniarum regis catholicissimi nobis nuper expositum fuit, in civitate Manilanâ in insulis Philippinis Indiarum occidentalium unum sub denominatione sancti Thomae collegium Ordinis fratrum sancti Domini existat, in quo triginta alumni seculares educantur, et grammatica, rhetorica, logica, philosophia ac theologia scholastica et moralis docentur seu leguntur, magnâ cum incolarum illarum partium utilitate; civitas vero Manilana plusquam tribus leucarum millibus a vicinioribus studiorum generalium universitatibus nempe Limanâ et Mexicanâ distet; et propterea idem Philippus rex in collegio praedicto academiam per nos erigi et institui summo opere desideret:

§ 2. Nobis idcirco eiusdem Philippi regis nomine humiliter supplicatum fuit, quatenus, incolarum civitatis praedictae commodis et in bonis litteris institutioni consulendo, in dictâ civitate ac aedibus collegii praedicti academiam, in qua religiosi dicti Ordinis grammaticam, rhetoricam, logicam, philosophiam et theologiam scholasticam et moralem publice profiterentur, ac iuvenes quoscumque docerent, apostolicâ auctoritate erigere et instituere, aliâsque in praemissis opportune providere de benignitate apostolicâ dignaremur.

§ 3. Nos igitur, piis eiusdem Philippi regis votis huiusmodi favorabiliter annuere volentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de nonnullorum dilectorum filiorum nostrorum S. R. E. cardinalium ac Romanae Curiae praelatorum desuper

Postulatio
Hispaniarum regis pro fundatione universitatis in insulis Philippinis Ordinis Praedicatorum tribuendae administrationi.

Scientiae recensentur, quibus illi populi navabunt operam.

Philippi regis v. fundati annuuntur.

a nobis deputationum consilio, in praedictâ civitate Manilanâ, in aedibus dicti collegii ubi nunc scholae sunt, seu forsan in ampliorem formam construentur, academiam in qua religiosi dicti Ordinis grammaticam, rhetoricam, logicam, philosophiam, ac theologiam scholasticam et moralem publice profiteantur, et iuvenes quoscunque doceant, duraturam dumtaxat donec et quousque aliqua publica studii generalis universitas in dictâ civitate Manilanâ, seu illius provinciâ, apostolicâ auctoritate erecta fuerit, eâdem auctoritate, tenore praesentium, sine tamen cuiuscunque praepudio, erigimus et instituimus; ipsamque academiam, sic erectam et institutam, curae, regimini et administrationi dicti Ordinis et illius magistri generalis pro tempore existentis, seu ab eo deputandi, qui totius academicae¹, illiusque rectori, magistris, scholasticis, aliisque praedictis universis et singulis, ut omnibus et quibuscunque privilegiis, indultis, libertatibus, immunitatibus, exemptionibus, favoribus, gratiis, praerogativis, honoribus et praeceminentiis, huiusmodi academiciis, illarumque² pro tempore existentibus rectoribus, magistris, lectoribus, doctoribus, praeceptoribus, scholasticis, procuratoribus, bidellis, nunciis, officialibus, ministris et aliis personis in genere vel in specie quomodolibet concessis, non solum ad eorum instar, sed pariformiter et aequè principaliter, in omnibus et per omnia, uti, potiri et gaudere;

§ 4. Et insuper rectori eiusdem academiae et collegii pro tempore existenti, ut, donec huiusmodi academia ut praemittitur duraverit, illos, quos in ipsâ academiâ sic erectâ per debitum tempus studuisse ac scientiâ et moribus idoneos

esse repererit, in praedictis facultatibus, quae in dicto collegio ut praefertur doceantur seu leguntur, ad baccalaureatus etiam formati, licentiatursae, laurae, ac doctoratus, necnon magisterii gradus (servatâ in omnibus et per omnia formâ decretorum Viennensis et Tridentini conciliorum, quibus in aliquo derogare non intendimus, et¹ alias laudabiles aliarum academiarum consuetudines) promovere, et ipsorum graduum insignia eis exhibere; utque ad dictos gradus sic per illum promoti postea publice privatimque etiam in omnibus aliis academiis et universitatibus studiorum generalium facultates praedictas interpretari et alios docere, de eis disputare, gradui seu gradibus huiusmodi convenientes actus exercere, necnon omnibus privilegiis, favoribus, gratiis, praerogativis et indultis, quibus alii in praedictis, seu aliis academiis, universitatibus, et alibi, iuxta illarum constitutiones et mores ad gradus praedictos promoti de iure vel consuetudine utuntur, potiuntur et gaudent, ac uti, potiri et gaudere poterunt in futurum, in omnibus et per omnia, perinde ac si gradus in academiis seu universitatibus huiusmodi iuxta illarum mores et consuetudines rite suscepissent, uti, potiri et gaudere; necnon pro tempore existenti dicti Ordinis magistro generali, ut per se, vel dictorum collegii et sic erectae academiae rectorem, aut alium, vel alios, pro salubri et felici dictae academiae directione, ac rectoris, magistrorum, procuratorum, bidellorum, nunciorum et aliorum et² officialium muneribus et functionibus, modoque et formâ docendi et aliâs sua officia exercendi, et scholasticorum mantentione, quaecumque statuta et ordinationes, licita tamen et honesta ac sacris canonibus et Concilii Tridentini decretis et constitutio-

Servatâ semper auctoritate conciliorum Viennensis et Tridentini.

Numerantur gradus ad quos promoveri poterunt illi, qui studia enixe colunt.

¹ Aliqua desunt, ex g. rector existat, commitimus, ipsique academiae, etc. (R. T.).

² Male edit. Main. legit illamque (R. T.).

¹ Deest vox *iuxta*, vel aliter legendum (R. T.).

² Particula *et* delenda videtur (R. T.).

nibus apostolicis non contraria edere et promulgare, eaque pro temporum, rerum et personarum qualitate mutare, corrigere et reformare, seu illa cassare et abrogare, et alia de novo edere, et super illorum observatione poenas eius arbitrio imponere, dictaeque academiae doctores, magistros, lectores, scholasticos, procuratores, bidellos, aliosque ministros et officiales eligere et amovere, seu electiones factas confirmare, libere et licite valeant, auctoritate et tenore praedictis concedimus et indulgemus.

Decretum irritum.

§ 5. Praesentes nostras vero litteras validas, firmas et efficaces fore et esse, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, sique, et non aliter, per quoscunque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus.

Derogatio contrariorum.

§ 6. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, et, quatenus opus sit, dicti Ordinis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel aliâ quavis firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xx novembris MDCXLV, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 20 novembris 1645, pontif. anno II.

XLVI.

Confirmatio nonnullarum constitutionum Summorum Pontificum pro communi bono editarum, cum revocatione quarundam gratiarum contra illarum dispositionem concessarum.

Innocentius Papa X,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Etsi ea, quae pluribus Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum constitutionibus pro bono communi provide sancita et saepius confirmata et innovata fuerunt, novae approbationis adiectione minime indigere videantur; quia tamen plerumque accidit, ut rerum vel maxime utilium, nisi crebro excitetur, sensim effluat memoria, ac etiam quia post editas et promulgatas constitutiones huiusmodi multa per nonnullos ex praedecessoribus praefatis quorundam importunis precibus, ut verisimile est, inductos concessa fuisse comperimus, quae earumdem constitutionum vim non leviter infringere, et publicis commodis graviter officere, nostraeque et Sedis Apostolicae auctoritati aliquatenus detrudere dignoscuntur: hinc est quod nos, quibus agri dominici cura divinitus commissa est, ut iuxta Prophetam noxia evellamus et utilia plantemus¹, operae pretium facturos existimavimus, si iteratae confirmationis et innovationis ministerio easdem constitutiones ab oblivione vindicemus, et praedecessorum nostrorum sedulique patrisfamilias exemplo ea quae praeter aut contra salubrem constitutionum huiusmodi dispositionem et commune bonum nimiam facilitate concessa fuerunt tamquam nociva zizania extirpemus, rati neminem aegre laturum suae privatae publicae utilitatem anteponi.

Motiva et rationes.

§ 1. Aliàs siquidem felicitis recordationis Paulus Papa V praedecessor noster, motu proprio, et ex certâ scientiâ ac maturâ deliberatione suis, deque apostolicae potestatis plenitudine, nonnullorum etiam praedecessorum nostrorum, tunc suorum, et praesertim piaae memoriae Pauli III, Iulii III, Pii V, et Clementis VIII, Romanorum Pontificum, vestigiis inhaerens, quas-cunque editas constitutiones exemptio-

Nonnulli enumerantur Pontifices, qui constitutionum vim saepius confirmarunt.

¹ Edit. Main. legit plantemur (R. T.).

num et immunitatum ac concessionum revocatorias confirmans, approbans et innovans, suâ perpetuo valiturâ constitutione, sub datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xxiii decembris MDCV, pontificatus sui anno 1, editâ, omnes et quascumque exemptiones et immunitates a solutione subsidii triennalis, quatrini carnis, taxarum equorum, tallearum, censuum, archivii, fogliettae, triremium, utensilium, necnon dohanarum, gabellarum, dationum, impositionum et aliorum onerum cameralium quorumcumque, et quae etiam per communitates et universitates pro eorundem onerum cameralium solutione et publicorum munerum supportatione indicta et imposita existebant, ac exigi solita erant, necnon ceteras gratias et concessionem, ac provisiones et assignationes super camerae apostolicae redditibus et iuribus, poenarum quoque maleficiorum applicationes, approbationes, ac illarum sive dohanarum et cancellariarum, tam civilium, quam criminalium, ac secretariarum et illarum emolumentorum, ac bonorum et iurium ipsius camerae, cuiusvis qualitatis et quantitatis, in praeiudicium ipsius camerae per quoscumque praedecessores nostros, tunc suos, et ipsummet Paulum V et Sedem Apostolicam, etiam motu proprio et consistorialiter, ac sanctae Romanae Ecclesiae camerarium et cameram praedictam, seu etiam legatos, vicelegatos, gubernatores, officiales et ministros quibusvis communitatibus, universitatibus, necnon familiis nobilibus, principibus, ducibus, marchionibus, comitibus et quibusvis aliis personis quacumque dignitate fulgentibus, etiam ratione guberniorum et aliorum officiorum et munerum eis commissorum, et ex quavis causâ, etiam in recompensam laborum, damnorum passorum, expensarum, vel meritorum, seu illorum intuitu, et aliâ quantumvis urgen-

tissimâ et de necessitate exprimendâ causâ, sub quibuscumque verborum formis et tenoribus, et cum quibusvis clausulis et decretis, etiam motu, scientiâ et potestatis plenitudine similibus, etiamsi in appaltuum seu locationum cameralium instrumentis promissum et cautum esset eas observari debere, appaltatoresque et conductores ad illarum observationem teneri, ac aliâs quomodocumque et qualitercumque eousque in genere vel in specie concessas, datas, factas et emanatas, et inde sequuta quaecumque, etiam auctoritate iudicis, perpetuo revocavit, cassavit, sustulit, abrogavit et annullavit, ac viribus et effectu vacua perpetuo fore et esse, neque in possessorio neque in petitorio cuiquam suffragari posse seu debere, ac provisiones, assignationes, poenas maleficiorum, emolumenta, vectigalia et alias res, bona et iura praefata ex huiusmodi revocatione restituta, eidem camerae, et non aliis, quibus forsâ locati et appaltati reperiebantur redditus et proventus dictae camerae, licet antequam exemptiones, concessionem et assignationes supradictae emanassent aliter dispositum fuisset, omnino debere, ac ad illa omnia et singula cameram ipsam, necnon communitates et universitates pro gabelis et datis ab eis exigi solitis pro dictorum onerum cameralium solutione et publicorum munerum supportatione, eo ipso, absque aliâ adeptâ seu recuperatâ possessione, restitutam et reintegratam, restitutasque et reintegratas fore et esse et censi debere, decrevit et declaravit.

§ 2. Ac subinde idem Paulus V praedecessor, annonae et grasciae ubertati in Urbe et ecclesiasticâ ditione consulere cupiens, per aliam suam perpetuam constitutionem sub datum eadem die xxiii decembris editam, motu proprio, et ex certâ scientiâ ac maturâ deliberatione suis, deque apostolicae potestatis pleni-

Exponit supra quo factae fuerint Constitutiones.

Quid aliud Paulus V decreverit.

Quaecumque personarum conditio huiusmodi Constitutiones observare debet.

Aliud decretum supra annonam et grasciam a Paulo V emanatum.

dine, omnes et singulas recolendae memoriae Pii IV etiam praedecessoris nostri, tunc sui, ac Pii V et Gregorii XIII ac Clementis VIII praefatorum constitutiones et litteras, in quibusvis earum partibus, etiam quoad excommunicationis et alias ecclesiasticas censuras quantum attinet ad frumentorum, bladorum, leguminum et olei a Statu Ecclesiastico extractionem tantum, et, quoad ceteras poenas quascunque in eisdem constitutionibus et litteris contentas, non solum in quantum ad praemissorum, sed etiam in quantum ad aliarum rerum ad annonam et grasciam pertinentium exactionem¹ attinebat, perpetuo innovavit, confirmavit et approbavit, illasque, adversus quascunque revocationes, suspensiones, limitationes et moderationes, in pristinum et eum in quo antequam illae emanarent erant statum restituit, reposituit et plenarie reintegravit, omniaque et singula privilegia, licentias et facultates frumenta, blada, legumina, animalia, oleum et alia id genus tam annonam quam grasciam concernentia, etiam in propriis eorum praediis, possessionibus, agris et terris pro tempore recollecta, ex quibuscunque Status Ecclesiastici temporalis provinciis ac civitatibus, terris, castris et locis, eorumque territoriis et districtibus sibi ditionive ecclesiasticae mediate vel immediate quomodolibet subiectis extrahendi, quibusvis eousque concessa, approbata, confirmata et innovata, perpetuo revocavit, ac revocata, annullata, cassata, invalida, viribus et effectibus vacua esse et fore, ac nemini ullatenus suffragari posse aut debere, decrevit.

§ 3. Et deinde idem Paulus V praedecessor, per aliam eius constitutionem, etiam loca mediate Sedi Apostolicae subiecta in ultimo dicta eius constitutione comprehendendi declaravit, ac formam et modum dandi licentias extrahendi statuit.

¹ Potius lege *extractionem* (R. T.).

§ 4. Postmodum recolendae memoriae Urbanus Papa VIII etiam praedecessor noster, pro indemnitate Sedis et camerae apostolicae, sua perpetua constitutione, quae incipit *Sanctissimus Dominus noster*, etc., omnes et quascunque facultates, indulta et privilegia disponendi quovis modo de officiis quibuscunque Romanae curiae ad collationem seu concessionem dictae Sedis quomodolibet pertinentibus, seu eorum pretio, absque speciali suo et successorum Romanorum Pontificum pro tempore existentium assensu et beneplacito de tempore dispositionis huiusmodi impetrando, revocavit.

§ 5. Denique ab eodem Urbano praedecessore emanavit alia constitutio tenoris sequentis, videlicet:

Urbanus episcopus, servus servorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. Superni benignitas Conditoris¹, cuius admirabili providentiâ cuncta reguntur, cum nullis nostris suffragantibus meritis nos ad sublime exerit apostolicae dignitatis fastigium, universam reipublicae curam ad ipsius Dei laudem amplectentes, ad hoc, inter alia, nostrae pastoralis vigilantiae studium duximus adhibendum, ut officia tam Romanae curiae quam alia ad Sedem Apostolicam pertinentia a probatis viris exerceantur, ac illa personis idoneis modoque debito conferantur, camera nostra apostolica, quam, ob varias superiorum temporum causas magno aere alieno conflato et eius aerario exhausto, in maximas reddituum et pecuniarum angustias incidisse comperimus, ab aere alieno ac angustiis huiusmodi, quantum in nobis est, sublevetur, frumentorum et aliarum rerum ad communem vitae usum pertinentium copia in hac Urbe nostra et reliquo Statu Ecclesiastico conservetur et vigeat, eiusdem Sedis auctoritas et Romanae curiae dignitas eluceat, ac per de-

Aliud decretum ab Urbano exanatum de officiis Romanae curiae.

Alia Constitutio eiusdem Urbani VIII refertur circa officia ad Sanctam Sedem pertinentia.

Leges pro hoc decreto sanctae.

¹ Hanc iam habes in tom. XIII, pag. 222 (R. T.).

bitae reformationis et provisionis occursum, impedimentis quibuscumque sublatis, omnia prospere dirigantur, ac, iustitiâ duce, quod suum est univique tribuatur, felicique profectu virtus undique suscipiat incrementum.

Conqueritur
praedicta officia
viris minus idoneis
fuisse collata.

§ 6. Cum itaque, inter cetera quae mentem nostram non modice perturbant atque perturbant, invenerimus pleraque Sedis et camerae praedictarum officia, seu munera, praesertim administrationem habentia, et quae amovibilia sunt et esse debent, tam in Urbe quam extra eam, contra eorum naturam et consuetudinem, per ambitionem et importunitatem (ut credimus) impetrantium, ad vitam et non solum unius verum plurium etiam personarum concessa fuisse, necnon super illis et aliis etiam Romanae curiae praedictae officiis etiam perpetuis coadiutorias cum futurâ coadiutorum successionem factas et constitutas esse, quo fit ut eadem officia, quae antea personis benemeritis et idoneis, ac doctrinâ prudentiâ et consilio praeditis, experienciâque et aetate maturis concessa sunt, interdum ad personas minus idoneas coadiutoriarum nomine deveniant in Sedis et curiae huiusmodi dignitatis diminutionem et ipsorum officiorum detrimentum;

Plures Pontifices
Constitutiones ediderunt
circa ubertatem annonae
in Urbe.

§ 7. Et (licet plerique Romani Pontifices praedecessores nostri et novissime felicis recordationis Paulus Papa V ad indemnitati camerae praedictae necnon communitatum et universitatum Status Ecclesiastici opportune¹ consulendum, ac etiam ad ubertatem annonae et grasciae in Urbe Statuque praedictis conservandum et augendum, plures constitutiones ediderint,

Constitutiones
Pauli V circa
immunitates a
solutione gabellarum.

§ 8. Et inter alia idem Paulus praedecessor per liras suas in formâ Brevis editas constitutiones, in unâ videlicet et omnes et quascumque immunitates et ex-

ceptiones a solutione gabellarum, dationum, impositionum et aliorum onerum cameralium quorumcumque, et quae etiam per communitates et universitates pro eorumdem onerum cameralium solutione et publicorum munerum supportatione indita et imposita ac exigi solita erant,

§ 9. Necnon assignationes et provisiones super camerae praedictae redditibus et iuribus, poenarum quoque malefactorum applicationes, appropriationes, ceterasque tam illarum et cancellariarum, sive bancharum civilium et criminalium, ac secretariarum et illarum emolumentorum, quam bonorum et¹ iurium eiusdem camerae, cuiusvis qualitatis et quantitatis, gratias et concessionem in praedictum ipsius camerae eatenus concessas et factas,

Item circa
provisiones super
camerae redditibus.

§ 10. Et in alterâ omnia et singula ac quaecumque privilegia, licentias et facultates frumenta, blada, legumina, animalia, oleum et alia tam annonam quam grasciam concernentia, etiam in propriis eorum praediis, possessionibus, agris et terrenis pro tempore collecta, ex quibuscumque Status nostri Ecclesiastici temporalis provinciis ac civitatibus, terris, castris et locis, eorumque territoriis et districtibus, nobis et S. R. E. mediate vel immediate quomodolibet subiectis, extrahendi similiter eatenus concessa, praeterquam quoad aliqua tunc expressa, ac aliâ modo et formâ in eisdem constitutionibus et litteris desuper expeditis contentis, revocaverit, et, praedecessorum suorum praedictorum constitutiones, ordinationes et litteras desuper expeditas et omnia in eis contenta perpetuo approbando, confirmando et innovando, illas et illa ex tunc de cetero observari mandaverit, ac frumenta, blada et legumina, oleum, animalia et alia praedicta extra Statum Ecclesiasticum extrahendi sub excommunicationis

Alia Constitutio
eiusdem Pontificis
adversus hebras
extrahendi omnis
generis annonam
extra Statum.

¹ Male edit. Main. legit *opportuna* (R. T.).

¹ Coniunct. *et nos addimus* (R. T.).

et aliis gravissimis poenis de novo expresse prohibuerit;

Item cedula
ad tollendam
omnem dubita-
tionem.

§ 11. Et postremo idem Paulus praecessor, ad tollendam omnem dubitationem super ultimodictâ constitutione excitatam, per suam motus proprii cedulam die xxvi augusti anno Domini mxcvi publicatam sub ultimodictâ eius constitutione quaecumque loca S. R. E. mediate subiecta comprehendi et comprehensa fuisse et esse declaraverit, et, quatenus opus sit, illam cum omnibus in eâ contentis ad loca praedicta extenderit et ampliaverit, prout in eisdem constitutionibus et cedula latius continetur)

Attamen quidam obtine-
runt gratias
contra praedi-
ctas Consti-
tutiones.

§ 12. Nihilominus, cum acceperimus nonnullos, contra dictas constitutiones et litteras, easdem immunitates, exemptiones, privilegia, extrahendique facultates et gratias, quae antea eis concessa fuerant, confirmari et innovari, ac in pristinum restitui, ac respective tam ipsos quam alios, etiam communitates, universitates, collegia et loca diversa, et forsan maiora (et etiam quod in quibusdam provinciis, civitatibus et locis spolia archiepiscoporum, episcoporum et aliarum personarum ecclesiasticarum fieri et colligi non possint) ac alia privilegia, Sedi et camerae praedictis Romanique Pontificis supremæ potestati ac eiusdem et Sedis et Romanae curiae dignitati et auctoritati praeciudicialia, sibi dari et concedi impetrasse et obtinuisse, seu potius extorsisse:

Quos abusus,
corruptelas no-
minatas, Ponti-
fex revocat.

§ 13. Nos, pro debito pastoralis officii, hos et alios abusus et corruptelas, necnon damna et praeciudicia, quae circa praemissa haecenus irrepserunt et facta sunt, ac quotidie augentur et fiunt, e medio tollere volentes, motu proprio, non ad alicuius super hoc nobis oblatae petitionis instantiam, sed ex certâ scientiâ et deliberatione nostris, ad de apostolicae potestatis plenitudine, hac perpetuo valiturâ constitutione, in primis omnes et

quascumque ad quaevis officia et munera, etiam collegiata, etiam militaria, ac etiam venalia, tam perpetua quam temporalia, Sedis et Camerae Apostolicae, ac Romanae curiae, et tam in Urbe quam extra eam, et in quibusvis etiam Avenionensi, Bononiensi, Ferrariensi, Beneventanâ, aliisque civitatibus, terris, locis, dominiis et regnis, et ad nos Sedemque praedictam, nostramque et eiusdem Sedis collationem, concessionem et deputationem quomodolibet pertinentia, coadiutorias et coadiutorum quorumcumque deputationes, constitutiones, necnon eorundem officiorum et munerum ad vitam plurium personarum seu aliud tempus vitam cuiusque illa obtinentium excedens concessionem, confirmationes et prorogationes, etiam in remunerationem laborum, meritorum, ac etiam praetextu expensarum factarum, damnorum passorum, seu illorum intuitu, aut ex quavis aliâ causâ per quosvis praecessores nostros Romanos Pontifices, Sedemque praedictam et illius officiales, etiam motu simili et cum quibusvis decretis et clausulis etiam derogatoriarum derogatoriis et aliâs quomodolibet ad favorem quorumcumque personarum factas et concessas, veluti quamdam imaginem haereditariae successionis repraesentantes, ac dictae Sedi, bonoque publico, ac ipsis officiis perniciosas, et quascumque litteras etiam sub plumbo et in aliâ quavis formâ expeditas, cum omnibus inde sequutis, quae haecenus tamen per obitum illa obtinentium aut aliam quaecumque vacationem effectum sortitae non sunt, necnon quoad illarum perpetuitatem quascumque concessionem, confirmationem, extensionem, seu prorogationem ad vitam officiorum et munerum, quorumcumque praesertim negotiorum et pecuniarum dictae camerae administrationem, vel causarum civilium seu criminalium cognitionem, advocationem, defensionem, seu etiam pro-

curationem et sollicitationem concernentium, ad collationem, concessionem, et¹ deputationem scilicet pro tempore Romani Pontificis Sedisque praedictae spectantium, quae a primaeva eorum erectione seu ex inveterata consuetudine perpetua et ad vitam concedi solita seu collegialia non sunt, ac etiam ea quae extra Romanam curiam exercentur, per quoscumque praedecessores nostros Romanos Pontifices ac² nos Sedemque praedictam ex quavis causa, etiam motu simili et ex certa scientia, et de similis potestatis plenitudine, in favorem quarumvis personarum, cum quibusvis decretis et clausulis etiam insolitis et derogatoriis derogatoriis, et aliis quomodolibet factas, revocamus, ac irritas declaramus, ita ut ius³ in re, vel ad rem, sive in possessorio, sive in petitorio, etiamsi ad plures actus positivos et possessorios eventum fuerit, coadiutoribus et deputatis acquisitum dici aut censi non possit, sed officia et munera praedicta libera sint et remaneant, ac ut prius libere conferri et concedi possint, aeque ac si coadiutoriae, et coadiutorum deputationes et constitutiones, ac eorundem officiorum concessionem, extensionem et prorogationem minime factae fuissent, ac in futurum coadiutorias et coadiutorum deputationes, constitutiones et munerum praedictorum ad plurimum vel unius vitam, contra primaevam eorum naturam et antiquam consuetudinem, concessionem, extensionem et prorogationem quascumque huiusmodi, tamquam apprime praedicticiales, ac reipublicae bonoque gubernio damnosae, reprobamus, ac in posterum fieri prohibemus.

§ 14. Quinimo omnia et singula officia, seu munera, tam in dicta Urbe, quam extra eam, et etiam in quibusvis regnis et

dominiis consistentia, pro quibus salaria de pecuniis camerae nostrae praedictae persolvuntur, seu quae negotiorum vel pecuniarum camerae praedictae administrationem, vel causarum tam civilium quam criminalium cognitionem, advocatationem, defensionem, seu sollicitationem habent, per quosvis etiam Sedis Apostolicae et Romanae Ecclesiae officiales et eiusdem S. R. E. cardinales etiam de latere legatos conferri seu concedi solita (non tamen ea quae ab initio venalia, vacabilia et perpetua legitime erecta, ratione officiorum maiorum quae obtinent, eis specialiter assignata seu concessa sunt, in quibus aliquid innovare non intendimus), nostrae Romanorumque Pontificum successorum nostrorum dispositioni ita reservamus, ut ex nunc in perpetuum, et quandocumque, illa a nobis et successoribus nostris Romanis Pontificibus ad nutum, quibus libuerit, quibuscumque deputationibus et concessionibus per officiales etiam cardinales et legatos praedictos quibusvis personis quomodolibet hactenus factis et in posterum forsitan faciendis minime obstantibus, dari et concedi possint.

§ 15. Cum nos ab omnibus officiorum coadiutoris, et coadiutorum deputationibus huiusmodi, necnon ab eorundem officiorum et munerum ad vitam plurimum personarum sive etiam unius contra eorum primaevam institutionem seu antiquam consuetudinem concessionibus, deputationibus, confirmationibus et prorogationibus de cetero abstinere intendamus, et quae nobis licere non patimur, et videntur incongrua et praedicticiales, successoribus nostris Romanis Pontificibus etiam indicamus, et sic neque eosdem successores nostros Romanos Pontifices similia concessuros esse arbitremur; ob id omnes et quascumque similes vel dissimiles concessionem, deputationem, confir-

Omnes concessionem contra praesentem formam nullas declarat.

Officiorum quo collationem Sedis Apostolicae dispositioni reservat.

1 Edit. Main. legit *ei* pro *et* (R. T.).

2 Male edit. Main. legit *ad* pro *ac* (R. T.).

3 Vocem *ius* nos addimus (R. T.).

mationes, extensiones et prorogationes, quae contra praesentium formam et tenorem a nobis et successoribus nostris praedictis quodocumque (quod non credimus) emanarent, per subreptionem, obreptionem, ac praeoccupationem potius extortas quam obtentas, ac nullas, nulliusque roboris et momenti fore et esse et censeri, neminique suffragari posse vel debere, aequae ac si factae et concessae non essent, decernimus et declaramus.

Pontificum
praedecessorum
circa praedi-
cta constituti-
ones extendi.

§ 16. Praeterea, pro indemnitate camerae nostrae, ac ubertate annonae et gratiae tam in Urbe quam in toto Statu Ecclesiastico conservandae, praedictorum Pauli V et aliorum Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum vestigiis inhaerentes, illorumque constitutiones etiam opportune extendentes, motu, scientia et potestate similibus, omnes et quascumque immunitates et exemptiones a solutione subsidii triemalis, quatrini carnis, taxarum equorum, tallearum¹, censuum, archivii, fogliettae, trireremii, utensilium, necnon dohanarum, gabellarum, dationum, taxae portus Anconae, quatrinerum, tractarum, et aliarum impositionum, et onerum cameralium, et etiam eorum quae per communitates et universitates pro eorundem onerum cameralium solutione et publicorum munerum supportatione ac pro viis et pontibus construendis et manutenendis seu aliis indicta et imposita ac exigi solita sunt, ac etiam recipiendi et hospitandi milites et Sedis Apostolicae officiales, barigellos, executores, aliosque institutae ministros, eisque utensilia et alia necessaria subministrandi, ac aliorum quorumcumque, tam realium, quam personalium, seu mixtorum, ordinariorumque et extraordinariorum quorumcumque²;

§ 17. Necnon omnia privilegia localia,

¹ Edit. Main. habet *tollearum* (R. T.).

² Male ed. Main. legit *quarumcumque* (R. T.).

ne scilicet in quibusdam civitatibus, locis et dominiis temporalibus, etiam Avenionensi, Bononiensi, Ferrariensi, Beneventana, seu aliis provinciis, civitatibus et locis, etiam privilegiatis et speciali nota dignis (non tamen in Urbe praedicta et eius districtu praeter et contra formam constitutionis eiusdem Pauli praedecessoris in favorem curialium et incolarum dictae Urbis editae, quam in suo robore permanere et omnino servari volumus) archiepiscoporum et episcoporum, et aliarum personarum ecclesiasticarum spolia fiant et colligantur, et commissarii et collectores spoliolum et iurium dictae camerae debitorum in eis non retineantur, vel ad ea non transmittantur, seu in illicitae negociacionis, dispositionum contra constitutiones piaae memoriae Pii Papae V etiam praedecessoris nostri in illegitimos factarum, apostatarum et clericorum extra residentiam decedentium seu aliis causis non procedatur; ac omnes etiam et singulas provisiones et assignationes super camerae praedictae redditibus et iuribus, poenarum quoque, maleficiorum et introituum applicationes, approbationes, necnon cancellariarum, notariatuum, seu bancarum civilium et criminalium, secretariarum et illarum emolumentorum, aliorumque iurium et bonorum stabilium camerae et communitatum praedictarum, cuiusvis qualitatibus et quantitatis, gratias, concessionibus et alienationes quascumque in praedictum earundem camerae et communitatum;

§ 18. Necnon indulta de bonis stabilibus et iuribus eiusdem camerae, in civitate nostra et districtu Ferrariensi seu alibi consistentibus, certis personis tantum infundandis, per piaae memoriae Gregorium Papam XIII etiam praedecessorem nostrum concessa,

Item indulta
etc.

§ 19. Ac omnia et singula privilegia,

Item licentias
extrahendi an-
nonam, etc.

licentias et facultates frumenta, blada, le-

gumina, animalia, oleum, olivas et alia quaecumque, tam annonam quam grasciam concernentia, etiam in propriis eorum praediis, possessionibus, agris et terrenis pro tempore recollecta, tam ad effectum extra Statum Ecclesiasticum, etiam ad loca mediate vel immediate Sedi Apostolicae subiecta, praeterquam ad Urbem praedictam asportandi, etiam tempore annonae difficultatis et pro usu proprio, vel ad effectum in eorum vel alienis quibusvis molendinis molendi, sive terrâ, sive mari, vel per aquam dulcem, ex quibuscumque Status nostri Ecclesiastici temporalis provinciis, ac etiam a dictâ Urbe, ac civitatibus, terris, castris et locis, eorumque territoriis et districtibus, nobis et dictae sanctae Romanae Ecclesiae mediate vel immediate subiectis, extrahendi, aut illa ultra usum, contra tamen formam constitutionum et ordinationum apostolicarum et hannimentorum desuper editorum et edendorum, emendi, ac ut dicitur etiam incertandi¹; per quoscumque praedecessores nostros ac nos et Sedem praedictam, etiam motu proprio et consistorialiter, ac sanctae Romanae Ecclesiae camerarium, et cameram praedictam, seu etiam legatos, vicelegatos, gubernatores, officiales et ministros, quibusvis etiam Avenionensi, Ferrariensi, Beneventanae et aliis etiam speciali notâ dignis civitatibus, et illarum regiminibus, communitatibus et universitatibus, necnon familiis, nobilibus, principibus, ducibus, marchionibus, comitibus, baronibus, domicellis et quibusvis aliis personis, quacumque etiam episcopali, archiepiscopali, patriarchali et cardinalatus, aliâque tam seculari quam ecclesiasticâ dignitate fulgentibus, etiam ratione guberniorum et aliorum officiorum, et numerum eis commissorum, etiam pro se et filiis, eorumque haere-

dibus et descendantibus, necnon familiaribus et inservientibus, colonis etiam partiaris, laboratoribus et afflictuariis, ac pro eorum civitatibus, terris, castris, villis, casalibus, praediis, vineis et aliis bonis stabilibus, fructibus, iuribus et actionibus, perpetuo vel ad tempus, ac in toto vel pro parte, etiam causâ emporiorum seu nundinarum etiam publicarum, aut alias, et ex quavis causâ, etiam in recompensam laborum, damnorum passorum, expensarum, vel meritorum, seu illorum intuitu, et aliâ quantumvis urgentissimâ ac de necessitate exprimendâ causâ, sub quibuscumque verborum formis et tenoribus, ac cum quibusvis clausulis et decretis, etiamsi in appaltuum seu locationum instrumentis promissum et cautum sit illas observari debere, appaltatoresque et conductores ad illarum observantiam teneri, ac illas quomodocumque et qualitercumque hactenus in genere vel in specie tam ante quam post eiusdem Pauli V et aliorum praefatorum¹ et quodocumque datas, factas, seu confirmatas, restitutas, reintegratas, aut alias concessas, et inde etiam auctoritate iudicis sequula quaecumque, etiam perpetuo, ac motu, scientiâ et potestate similibus, revocamus et abrogamus.

§ 20. Necnon similis memoriae Pauli III, et Iulii etiam III, Pii V, Sixti V, praedictorum, ac Clementis VIII, similiter Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum, et quae incipit *In maximis rerum difficultatibus*, per praedictum Paulum V praedecessorem, sub datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xxiii decembris mdcv², Pontificatus sui anno 1, editas constitutiones exemptionum, immunitatum, concessionum et gratiarum praedictarum revocatorias, ac recolendae memoriae Pii IV su-

Praedictas Constitutiones exemptionum, concessionum, gratiarum, etc. revocatorias approbat et confirmat.

¹ Legendum potius *incertandi* (R. T.).

¹ An aliquid desit indicet lector sciens (R. T.).

² Male ed. Main. legit 1655 (R. T.).

per revocatione similium licentiarum et facultatum extrahendi frumenta, blada et legumina ex provinciis, terris et locis, dictae sanctae Romanae Ecclesiae mediate vel immediate subiectis, quibusvis concessarum, ac prohibitione, ne a dictis provinciis, civitatibus, terris et locis frumenta, blada et legumina praedicta quicumque extraherent, ac Pii V per quam revocationem et prohibitionem eiusdem Pii Papae IV ad licentias et facultates quodcumque genus grasciae, etiam in carnibus, ovibus, agnis et aliis animalibus, necnon oleo, ac rebus aliis quibuscumque consistentis, extendit et ampliavit, et Gregorii XIII, pariter Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum, per quam omnibus et singulis communitatibus, universitatibus, ac quibuscumque personis inhibuit, ne quovis praetextu directe vel indirecte cuiusvis generis frumenta, blada, legumina, atque animalia quaecumque extra Statum Ecclesiasticum extrahere et asportare auderent seu praesumerent, et eiusdem Gregorii XIII, sub datum die 1 maii MDLXXVIII¹ eodem sui Pontificatus anno VI, per quam, quod nulli, sibi et sanctae Romanae Ecclesiae mediate vel immediate subiecti, cuiuscumque status, gradus, ordinis et conditionis existerent, etiamsi barones, domicelli, comites, marchiones, vel duces et domini in temporalibus existerent, sub excommunicationis maioris, ac laesae maiestatis criminis, dominiorum et bonorum suorum confiscationis, feudorum amissionis, et quorumvis privilegiorum suspensionis, ac aliis etiam pecuniariis arbitrio suo imponendis et applicandis, ac etiam in publicis edictis et proclamatis per annonae praefectos pro tempore tam eatenus editis et emissis quam in futurum edendis et emittendis contentis, censuris et poenis, triticum, hor-

deum, legumina, ac omnis generis frumenta et fruges a terris et locis dicti Status Ecclesiastici, absque expressâ ipsius Gregorii praedecessoris et ab eo obtentâ in scriptis et eius manu signatâ licentiâ, extrahere vel extrahi facere, nullique ex praedictis eorum subditos et vassallos, aut alias quascumque personas, quominus triticum, hordeum, legumina, frumenta et fruges praedicta in quibusvis locis eis subiectis, quovis praetextu, etiam moliturae, aut cuiusvis alterius oneris solutionis ad aliam Urbem afferrent, prohibere, aut per se, vel alium, seu alios, directe vel indirecte, impedire auderent, quin¹ potius illis sic afferentibus omnem opem et favorem praestarent, ac nulli quamlibet tritici, hordei et leguminum, omnisque generis frumentorum et frugum quantitatem, nisi pro suo, suarumque familiarum unius anni dumtaxat usu, emere valerent, et contrafacientes poenas praedictas incurreris declararentur et aggravarentur ipso facto, non obstantibus etiam privilegiis, indultis, litteris et gratiis apostolicis, quibusvis personis, civitatibus, terris et locis, in genere vel in specie, etiam ex causâ onerosâ concessis, statuit atque decrevit; ac dicti Clementis per quam praedicta omnia, demptâ ex illis excommunicationis poenâ, approbavit et confirmavit, nec non eiusdem Pauli V, per quam omnes et singulas Pii IV, Pii V, Gregorii XIII et Clementis VIII praedecessorum suorum constitutiones et litteras in quibuslibet earum partibus, etiam quoad excommunicationis et alias ecclesiasticas censuras, quantum attinet ad frumentorum, bladorum, leguminum, olî extractionem, innovavit, ac privilegia, licentias et facultates extrahendi praedicta revocavit, ac frumenta, hordea, legumina et alia annonam et grasciam concernentia, sub excommunicationis et aliis

¹ Male ed. Main. legit 1579 (R. T.).

¹ Male edit. Main. legit *quam* pro *quin* (R. T.).

censuris ecclesiasticis et poenis temporalibus supradictis, extra Statum Ecclesiasticum extrahi prohibuit; ac aliam per quam ultimodictam ipsius constitutionem, innovationem, prohibitionem et revocationem ad loca mediate Sedi Apostolicae¹ subiecta extendit et ampliavit, in quibuslibet earum partibus (demptis tamen ex illis poenâ excommunicationis et aliis censuris ecclesiasticis, praeterquam in casibus, in quibus extra Statum nostrum Ecclesiasticum, vel ad loca principum, ducum, marchionum, comitum, baronum et aliorum, quorum dominia in confinibus dicti Status nostri Ecclesiastici existunt, extractio mercimonii causâ fiet), motu, scientiâ et potestate paribus similiter perpetuo approbamus, confirmamus et innovamus, illasque, adversus quascumque revocationes, suspensiones, limitationes et moderationes, in pristinum et eum in quo antequam illae² emanarent erant statum restituimus, reponimus et plenarie reintegramus; illasque et earum singulas ab omnibus et singulis ad quos spectat sub temporalibus poenis praedictis in illis contentis inviolabiliter de cetero observari debere,

§ 21. Ac provisiones, assignationes, poenas maleficiorum, emolumenta, impositiones, gabellas, vectigalia, et alia³ res, bona et iura praedicta, ex huiusmodi revocatione, prohibitione et constitutione restituta, eidem camerae, et respective communitatibus praedictis, et non aliis quibus forsâ illarum redditus et proventus locati et appaltati reperiuntur, licet antequam exemptiones, concessiones, assignationes, et alia praedicta emanassent aliter dispositum fuerit, omnino debere, ac ad illa omnia et singula cameram ipsam, nec non communitates et universi-

lates, eo ipso, absque aliâ adeptâ seu recuperatâ possessione, restitutas et integratas fore et esse praecipimus, statuimus et ordinamus. Per praedicta autem non intendimus revocare exemptiones et immunitates quibuscumque personis ecclesiasticis, tam secularibus, quam regularibus, de iure competentes, minusque immunitates et exemptiones, ac extrahendi et alias facultates, applicationes, et alia, thesaurariis, appaltatoribus et conductoribus bonorum, introituum et iurium camerae nostrae ab ipsâ camerâ, seu aliis illius nomine, in appaltum et locationum instrumentis et illorum ratione concessa.

§ 22. Et insuper a revocationibus omnibus et singulis supradictis excipimus, et exceptas esse volumus et declaramus, immunitates, exemptiones, confirmationes, extensiones, prorogationes, facultates, privilegia, concessionem et alienationes quibusvis communitatibus, universitatibus et aliis quibuscumque data, facta et respective concessa in vim contractus ex causâ vere onerosâ, videlicet congruae et effectualis camerae apostolicae vel ipsis communitatibus legitime factae pecuniarum solutionis, vel ex aliis causis rationabilibus per nos cognoscendis et approbandis et etiam declarandis; quas causas omnes onerosas, non nisi legitimas, ac licitas et honestas, prout de iure, approbare intendimus; et propterea illa obtinentes quicumque in eadem camerâ, citato dilecto filio ipsius camerae commissario generali, illas verificare, in ipsâque camerâ examinari et admitti facere teneantur, etiamsi gratiae, concessionem, privilegia, litterae, instrumenta, ceteraque praedicta et alia in eadem camerâ admissa et in eâ suisque libris fuerint et sint registrata, quatenus tamen causae onerosae praedictae pro vere onerosis et legitimis, ut supra, aliâs in eadem camerâ verificate ac a

Immunitates quasdam et exceptas esse vult.

Emolumenta quaecumque camerae restitui mandat.

¹ Male edit. Main. legit *Apostolica* (R. T.).

² Edit. Main. legit *illa* (R. R.).

³ In loco parallelo legitur *alias* (R. T.).

probatae et iudicatae non sint, quo casu ad iudicationem¹ tantum, non autem ad aliam verificationem, eosdem obtinentes teneri volumus.

Similiter illas
cardinalibus ca-
meralibus et pa-
latis concessas.

§ 23. Excipimus etiam immunitates et exemptiones dictae sanctae Romanae Ecclesiae cardinalibus, ratione dignitatis cardinalatus, et cameralibus, qui in eadem camera sederunt et sedent, concedi solitas, ac etiam exemptiones, quibus ad praesens praelati et officiales Romanae curiae, ac praelati domestici et cubicularii secreti et secretarii, ac alii familiares et continui commensales nostri et successorum nostrorum Pontificum in rotulo descripti,

Facultates testandi.

§ 24. Necnon facultates testandi de quibusvis bonis, etiam ubicumque sitis, et in illis eis ab intestato succedendi, dictis cardinalibus, ac nostris et Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum familiaribus et continuis commensalibus, etiamsi illi familiares postmodum esse desierint vel desinant, et aliis quibusvis etiam gratuito et quomodolibet tam per eosdem praedecessores quam etiam per nos concessas, et alias in omnibus et per omnia iuxta earundem facultatum et litterarum desuper expeditarum formam ac tenorem, quem pro latissime expresso haberi volumus,

Privilegia consanguineorum.

§ 25. Necnon exemptiones, immunitates et privilegia quaecumque, quibus fratres, nepotes et consanguinei nostri, et pro tempore existentis Romani Pontificis viventis, fruuntur, potiuntur et gaudent,

Item quaedam
alia.

§ 26. Ac demum illas ob numerum duodecim filiorum concessas, quas tamen ad terminos eiusdem Pii Papae IV et aliarum apostolicarum constitutionum super similium exemptionum declaratione editarum, et ad illas tantum et pro tempore

et personis¹, ac eo modo et forma quibus de iure communi illi² competunt, ac alias iuxta ipsius iuris communis et supradictarum et aliarum apostolicarum constitutionum dispositionem reducimus, neque aliter, quam ut praefertur, illis³ sive in petitorio sive in possessorio suffragari volumus et decernimus.

§ 27. Nostrae autem mentis fuisse et esse declaramus regulae cancellariae super revocatione indultorum superventiae per nos editae nullatenus praepiudicare, quinimo eam quoad omnia in illa comprehensa, ac omnes et quascumque personas quavis dignitate etiam cardinalitatu fulgentes, confirmamus, et, quatenus opus sit, innovamus et extendimus.

Suam mentem
aperit.

§ 28. Ceterum legatis et aliis omnibus officialibus praedictis, ad quos spectat seu in futurum quomodolibet spectabit, quatenus constitutionem Sixti V praedecessoris praedicti circa poenas malefactorum editam, quam in omnibus et quoad omnia cum suis declarationibus postea factis innovamus, omnino observent,

Legatis praepit circa poenas malefactorum;

§ 29. Omnibusque et singulis Sedis praedictae feudatariis, sive baronibus ei mediate vel immediate subiectis, ne reos⁴ ad alias quam ad triremes Sedis Apostolicae transmittere audeant seu praesumant, praecipimus et inhibemus.

Et baronibus.

§ 30. Appaltatoribus vero, thesaurariis, depositariis, commissariis, exactoribus et ceteris agentibus et ministris camerae et communitatum praedictarum, ne, contra praesentium formam, provisiones, concessionem, assignationesque praedictas de cetero solvant, aut exemptiones, gratias et immunitates (nisi ut praefertur exceptas,

Prohibet thesaurarius ne provisiones contra praesentium formam admittant.

¹ Legend. videtur ad illas tantum pro tempore personas (R. T.).

² Potius legerem illis (R. T.).

³ Vocem illis addimus ex loco parallelo (R. T.).

⁴ Perperam edit. Main. legit nec eos pro ne reos, ut legitur in loco parallelo (R. T.).

¹ Aptius in loco parallelo, § 19 Constitutionis Urbani VIII, tom. XII, pag. 230 a, legitur indicationem pro iudicationem (R. T.).

et eas quae in eadem camerà ex causà onerosà praedictà, vel ex aliis rationabilibus causis, per nos, ut praefertur, cognoscendis et approbandis, seu etiam declarandis, illas concessas fuisse, citato commissario praedicto, verificatae et protalibus in eadem camerà admissae fuerint) admittant, expresse prohibemus; et, si secus solverint vel admiserint solutiones huiusmodi ac exemptiones, illas nullatenus in eorum computis admitti volumus, sed eorum damno cessuras esse, quinimo eos ad refectionem damni teneri declaramus.

Prohibet in posterum fieri huiusmodi licentias.

§ 31. Ac deinceps, perpetuis futuris temporibus, nullos, licentiarum, facultatum et privilegiorum quorumcumque etiam ex causà onerosà ut praefertur concessorum vel concedendorum vigore, etiamsi extractionem proprià auctoritate fieri posse illis permissum sit, extractiones frumentorum et aliorum praedictorum extra Statum nostrum praefatum, vel etiam ad loca mediate subiecta, et etiam a locis mediate subiectis extra dictum Statum, aliquo pacto facere¹ imposterum concedi posse aut debere, nisi chirographo manu nostrà, aut Romani Pontificis pro tempore existentis, quoties extractio facienda erit, subsignato praecedente, alioquin licentias et facultates huiusmodi, aliàs quam chirographo praedicto praecedente, pro tempore concedendas, et extractiones faciendas, nullas nulliusque roboris et momenti fore et esse, ac ipsos extrahentes in poenas supradictas incidere, et ad illarum executionem contra illos irremissibiliter procedi posse et debere, volumus pariter et declaramus.

Abrogat omnia privilegia Romanae curiae praeiudicialia.

§ 32. Postremo omnia et quaecumque privilegia, facultates, indulta nobis et Romano Pontifici pro tempore esistenti in Statu temporali ratione supremæ potestatis a iure vel per quasvis apostolicas

¹ Supple ex loco parallelo *nec etiam similes extrahendi licentias et facultates* (R. T.).

constitutiones competentia seu reservata exercendi, aut¹ eidem supremæ potestati ac superioritati nostrae et nostrorum tribunalium, officialium et iudicum Romanae curiae iurisdictioni et auctoritati praeiudicialia, omnibus et singulis supra nominatis, etiam ut praefertur qualificatis, ac etiam ut supra et aliàs quomodolibet concessa quaecumque (exceptis tamen iis, quae concessa sunt ex causà vere onerosà, scilicet congruae solutionis pecuniarum dictae camerae factae, aut ex investiturà, vel immemorabili consuetudine inviolabiliter observatà, vel ex aliis rationabilibus causis, per nos vel successores nostros cognoscendis, approbandis, seu etiam declarandis, competentia², quae etiam licet tollere non intendamus, tamen nostram et Romani Pontificis supremam potestatem, superioritatem, nostramque et eiusdem Romani Pontificis, nostrorumque Romanae curiae tribunalium, officialium et iudicum iurisdictionem praedictam impedire, aut contra illam, praeterquam in casibus a iure permissis, suffragari posse vel debere nolumus, nisi prius causa onerosa vel investitura, seu immemorabilis³ praedicta in eadem camerà, citato commissario praedicto, legitime probata, verificata et iustificata, aliae vero causae rationabiles praedictae a nobis seu successoribus praedictis pro talibus cognitae, approbatae, seu declaratae fuerint) revocamus pariter et abrogamus; irritum et inane etiam decernentes quicquid secus super his a quoquam, quovis praetextu, occasione vel causà, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 33. Non obstantibus praemissis, et, quatenus opus sit, nostrà de non tollendo iure quaesito, ac quibusvis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon

Derogat contrariis.

¹ Legerem *ut pro aut* (R. T.).

² Aptius in l. parall. leg. *competentibus* (R. T.).

³ Male edit. Main. legit *immemorabili* (R. T.).

statutis, privilegiis, indultis, concessionibus, exemptionibus, immunitatibus, licentiis, facultatibus, deputationibus, confirmationibus, extensionibus, prorogationibus et litteris apostolicis, praedictis et quibusvis aliis, etiam ut praefertur seu aliàs qualificatis et speciali notà et mentione dignis, etiam motu, scientià et potestate paribus, et etiam consistorialiter, et de eorumdem cardinalium consilio et assensu, sub quibuscumque verborum formis et tenoribus, et cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, ac irritantibus et aliis decretis, etiam inexcogitabilibus et necessario exprimendis, etiam in vim contractus iurati cameralique obligatione vallati, et quovis alio robore et cautelà firmatis, editis et seu factis, ac aliàs quomodolibet in contrarium praemissorum concessis, ac pluries et iteratis vicibus confirmatis, approbatis et innovatis;

Non obstantibus quibuscumque.

§ 34. Quibus omnibus et singulis (etiam si in eis caveatur expresse quod nullo unquam tempore sub similibus vel dissimilibus exemptionum, immunitatum, facultatum, licentiarum, concessionum, deputationum, confirmationum, extensionum, prorogationum, gratiarum, privilegiorum et alienationum revocationibus, suspensionibus, limitationibus aut aliis quibuscumque contrariis dispositionibus pro tempore edendis comprehendantur, sed semper ab illis exceptae, et, quoties illae emanarent, toties in pristinum et validissimum statum, etiam sub posteriori datà per eos quibus concessa sunt eligendà, restituta, reposita et plenarie reintegrata et de novo concessa sint et esse censeantur, necnon pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia ex-

pressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret), tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso et formà in illis traditâ observatâ inserti forent, praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, specialiter et expresse ac latissime derogamus et derogatum esse volumus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 35. Ut autem praesentes litterae ad omnium notitiam facilius deveniant, volumus et apostolicà auctoritate decernimus, easdem praesentes ad valvas basilicae Principis Apostolorum, et cancellariae apostolicae, ac in acie Campi Florae per aliquem ex cursoribus nostris publicari, et illarum exempla ibidem affixa relinqui, quae sic publicatae et affixae omnes et singulos, quos concernunt, perinde afficiant et arcant, ac si illorum unicuique personaliter notificatae et intimatae fuissent,

Publicari mandatum.

§ 36. Quodque earundem praesentium transumptis, manu notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiasticà constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra habeatur, quae ipsis originalibus litteris haberetur, si essent exhibitae vel ostensae.

Fides transumptorum.

§ 37. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae reprobationis, reservationis, approbationis, confirmationis, restitutionis, repositionis, reintegrationis, praecepti, statuti, ordinationis, exceptionum, prohibitionum, revocationum, abrogationum, reductionis, inhibitionis, innovationum, declarationum, derogationis, voluntatum et decretorum infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Sanctio poenalis.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, anno Incarnationis Dominicae MDCXXIV, XII kalendas novembris, pontificatus nostri anno II.

Constitutiones Pontificum, quae hic recensentur;

§ 38. Quapropter, ut ea quae a Paulo V et Urbano VIII praedecessoribus praefatis in eorum constitutionibus huiusmodi, necnon etiam ea quae a praedicto Clemente VIII praedecessore in aliâ suâ constitutione etiam in favorem eiusdem Sedis Apostolicae ac eius subditorum, quae incipit *Romanum decet Pontificem*, sub datum anno MDCI, pridie nonas iulii, pontificatus sui anno x editâ, et a Paulo V per suas quae incipiunt *Pastorale munus*, sub datum anno MDCXVII, xii kalendas decembris, pontificatus sui anno xii, necnon a dicto Urbano VIII, praedecessoribus, per suas sub plumbo expeditas litteras quae incipiunt *Decens et aequum esse censemus*, sub datum anno MDCXXVII, kalendis iulii, pontificatus sui anno iv, confirmatâ, adeo provide sancita ac respective approbata et innovata fuerunt, eo firmitus et exactius ut par est observentur, quo saepius iteratâ huius sanctae Sedis auctoritate comprobata fuerint, pro incumbenti nobis officii pastoralis debito providere volentes, necnon omnium et singularum constitutionum et litterarum superius relatarum et insertae respective ac omnium et singulorum in illis contentorum tenores et datas, etiam veriores, aliaque etiam necessario hic exprimenda, praesentibus pro expressis et integre insertis habentes,

Approbat et confirmat.

§ 39. Motu proprio, et ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, hac nostrâ perpetuo valiturâ constitutione, tam primordietas constitutiones et ordinationes Pauli V ac Urbani VIII praedecessorum praedictorum, quam etiam praedictam constitutionem Clementis VIII, ac praedictas eorundem Pauli V et Urbani VIII litteras dictae constitutionis praedicti Clementis VIII confirmatorias, ac etiam constitutionem recolendae memoriae Sixti Papae V itidem praedecessoris nostri de

non offendendis birruariis et aliis iustitiae ministris et executoribus editam, illius quoque tenorem et datam etiam veriores praesentibus pro expressis habentes, cum omnibus et singulis in praedictis constitutionibus et earum qualibet contentis, apostolicâ auctoritate perpetuo confirmamus, approbamus et innovamus, eaque omnia et singula perpetuo, inviolabiliter et inconvulsa observari, sub quibuscumque poenis respective expressis in illis et earum qualibet, scilicet etiam confiscationis bonorum et laesae maiestatis rebellionisque in primo capite, praecipimus et mandamus; praedictamque eiusdem Sixti V praedecessoris constitutionem etiam ad offendentes Romanae ac aliarum dicti nostri Status Ecclesiastici curiarum cursores et mandatarios ac quoscumque alios officiales et ministros in omnibus et per omnia extendimus et ampliamus.

§ 40. Ac omnia et quaecumque privilegia, facultates, licentias, exemptiones, immunitates, coadiutorias, provisiones, assignationes et gratias quocumque nomine nuncupatas, per Romanos Pontifices praedecessores nostros, ac dictam Sedem Apostolicam, et quosvis Sedis et camerae praedictarum officiales et ministros quacumque auctoritate et potestate fungentes, etiam S. R. E. cardinales, etiam eiusdem S. R. E. camerarios, etiam de latere legatos, ceterosque etiam speciali nomine et expressione dignos ac specialem ad id facultatem habentes, quibusvis rebus publicis, nationibus, regnis, provinciis, communitatibus, universitatibus, civitatibus, terris et locis ac personis, in praedictis constitutionibus et litteris nominatis et specificatis, ac etiam prout in illis exprimitur qualificatis, et quibuscumque aliis quacumque qualitate, statu, gradu, conditione, praerogativâ et dignitate, etiam ecclesiasticâ, etiam S. R. E. cardinalatus, ac qualibet aliâ etiam mundanâ dignitate,

Quaecumque
contrarium
revocat,

etiam imperiali, regali, ducali, et aliâ quacumque praeditis, etiam individuam mentionem et expressionem necessario requiruntibus, haecenus, praeter aut contra tenores, formas et verba earundem constitutionum et cuiuslibet earum, seu aliâs illarum et cuiuslibet earum dispositioni quomodolibet repugnantia, aut illis quae praedicti praedecessores per suas constitutiones huiusmodi revocarunt neminique suffragari voluerunt similia, sive ad vitam, sive ad tempus, sive in perpetuum, etiam motu, scientiâ, deliberatione et potestatis plenitudine similibus, etiam consistorialiter, ac de unanimi venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium assensu et voto, etiam cum specificâ earundem constitutionum et litterarum derogatione, et aliâs quomodolibet, facta, concessa, emanata, factasque, concessas, emanatas, et iteratis vicibus ac pluries confirmata, approbata et innovata, confirmatasque, approbatas et innovatas (quibusdam, quae dicti praedecessores exceperunt, exceptis), eorum omnium et singulorum tenores praesentibus similiter pro plene expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, perpetuo revocamus, cassamus, irritamus, abolemus, abrogamus et annullamus, virilisque et effectû evacuamus, ac revocata, cassata, irrita, abolita, abrogata, annullata, viribusque et effectû vacua esse et perpetuo fore, perinde ac si nunquam emanassent, eaque in posterum nemini sive in petitorio sive in possessorio, etiam summarissimo, et aliâs quomodolibet, suffragari nunquam posse aut debere, decernimus et declaramus.

§ 41. Praeterea licentias et facultates cuilibet familiae subditae, ac cuiusque subdito, etiam ut praemittitur ac aliâs quomodolibet qualificato, etiam motu, scientiâ, deliberatione et potestatis plenitudine, ac aliâs quomodolibet concessas,

in propriis civitatibus, terris, castris, locis et territoriis imponendi et solvendi tales¹, etiam pecuniarias, ac concedendi quascunque impunitates quibusvis delinquentibus, sive etiam reis cuiuscunque status, gradus, dignitatis et conditionis existentibus,

§ 42. Necnon facultates, auctoritates et potestates quoscunque bannitos et facinorosos ac delinquentes et reos (quibusvis personis etiam ut praemittitur qualificatis, ratione civitatum, terrarum, castrorum et locorum ac dominiorum et territoriorum quorumcunque ad eas quomodolibet et quandocunque, etiam ratione ecclesiarum, abbatiarum, monasteriorum et aliorum quorumlibet beneficiorum, tam secularium quam regularium, quae in titulum, administrationem seu commendam aut aliâs obtinent, spectantium subditos) etiam pro excessibus extra civitates, terras, castra, loca, dominia et territoria huiusmodi commissis condemnatos seu condemnandos, ac etiam non subditos, pro criminibus, delictis et excessibus quibuscunque, et pro quavis gravissimâ causâ, etiam criminis laesae maiestatis, et pro aliis magis qualificatis et atrocioribus, ac etiam non habitâ pace, in civitatibus, terris, castris, locis, dominiis et territoriis huiusmodi dumtaxat commissis vel commitendis, aut aliâs quacunque de causâ etiam capitaliter bannitos seu condemnatos, vel in posterum pro tempore banniendos seu condemnandos, etiam postquam banniti et condemnati fuerint per iudices et iustitiae ministros ipsarum civitatum, terrarum, castrorum, locorum, dominiorum, territoriorum huiusmodi ad trirèmes vel alias quascunque poenas corporis afflictivas, ac bonorum et facultatum in toto vel in parte distractivas et privativas, etiam capitaliter et in ultimi supplicii poenam,

Item potestates circa bannitos,

Et si aliquis faciat taliter familiae subditae.

¹ Nescio an legerem *taleas* pro *tales* (R. T.).

et ipsâ parte aliquo modo non concordatâ, arbitrio earundem personarum, et quando illis ita videbitur, tam per viam revisionis causae, vel compositionis, aut commutationis et moderationis poenae, quam ex merâ gratiâ, in foro fori absolvendi, et ad patriam, famam, gradus, honores, dignitates et officia ac bona quaecumque, etiam fisco incorporata, prout eisdem personis libuerit, ac in pristinum et eum in quo ante patrata delicta aut sequutam condemnationem reperiabantur statum, sine Romani Pontificis pro tempore existentis aut cuiusvis alterius personae etiam apostolici de latere legati licentiâ, restituendi, reponendi et plenarie reintegrandi, ac omnem inhabilitatem et infamiam abolendi, atque nedum erga facinorosos et eos¹ ac alios huius generis homines supradictos bannitos et condemnatos, ac banniendos et condemnandos, ut praefertur, sed etiam erga carceratos et quaecumque de causâ in posterum per iudices et iustitiae ministros civitatum, terrarum, castrorum, dominiorum et territoriorum praedictorum, ac per indices etiam totius Status Ecclesiastici, necnon gubernatorem et alios indices et tribunalia Urbis, quoad subditos praedictarum personarum, ut praemittitur, pro quibuscumque etiam ut praefertur ac etiam magis qualificatis et atrocioribus etiam laesae maiestatis delictis et excessibus quibuscumque, tam in civitatibus, terris, castris, locis, dominiis et territoriis praefatis, quam extra illa in Statu Ecclesiastico, seu alibi, ac etiam in Urbe, per subditos suos, necnon etiam per non subditos, pro similibus delictis et criminibus in eisdem civitatibus, terris, castris, locis, dominiis et territoriis commissis carceratos et carcerandos, ac ex quacumque causâ detentos et arrestatos, ac per iudices et iustitiae

ministros civitatum, terrarum, castrorum, locorum, dominiorum et territoriorum praedictorum condemnatos seu condemnandos, tam ante quam post sententiam et condemnationem, sive poenam, etiam capitalem, et ultimi supplicii, ac etiam trirremium, seu aliam quaecumque, ut praefertur, corporis allictivam, ac bonorum et facultatum in toto vel in parte distractivam et privativam, ac etiam post realem transmissionem factam seu quaecumque faciendam ad triremes, et dum inibi damnati ad certum tempus seu ad vitam morantur, facultatibus, auctoritatibus et potestatibus supradictis pariformiter et absque ullâ prorsus differentiâ in omnibus et per omnia semper ubique, etiam in ipsis carceribus et trireribus, utendi, easque exercendi et exequendi, necnon homines huiusmodi delinquentes, reos, accusatos, carceratos et sponte constitutos, processatos, ac eos et quoscumque alios, etiam ad triremes condemnatos et actu remiges, etiam condemnationis seu relegationis tempore nondum finito, et accusandos sive arrestandos, vel de crimine quocumque supradicto suspectos, delatos et deferendos, ab omnibus illis pro tempore imputatis et contra eos delatis criminibus huiusmodi absolvendi, gratiandi, liberandi, poenas remittendi, commutandi, moderandi, cum quibusvis desuper componendi, compositiones taxandi, et sic absolutos, gratiatis, liberatos et remissos ad patriam, famam, honores et bona quaecumque, et in pristinum statum restituendi, omnemque infamiam et inhabilitatem abolendi facultates,

§ 43. Ac ulterius quascumque exemptiones, seu comprehensionis exclusiones, aut non comprehendendi declarationes et exceptiones a constitutionibus recolendae memoriae Iulii Papae III, ac dicti Sixti V, et aliorum quorumvis Pontificum Roma-

Quascumque
exemptiones,

¹ Nescio an legendum *reos pro eos* (R. T.).

norum etiam praedecessorum nostrorum, quocumque tempore super bannitorum seu condemnatorum et aliorum delinquentium in dictis constitutionibus expressorum receptatione editis, illarum tenores et datas, etiam veriores, praesentibus similiter pro expressis habentes, quantum attinet ad bannitorum seu condemnatorum et delinquentium huiusmodi receptationem, et seu consilii, victualium, auxilii, favoris ac pro singulari certamine faciendo loci praestationem, et quaecumque aliam contraventionem, poenarumque in huiusmodi constitutionibus impositarum remissiones et condonationes,

Alienari facultates.

§ 44. Necnon facultates alienandi quocumque titulo bona immobilia, sive iurisdictionalia, sive non iurisdictionalia, et mere allodialia, in Statu nostro Ecclesiastico praefato existentia, absque nostrâ et Sedis Apostolicae licentiâ in forenses et extraneos,

Licentia aedificandi castra etc.,

§ 45. Licentias quoque et facultates aedificandi castra etiam diruta, seu arces et fortalitia construendi in Statu Ecclesiastico immediato vel mediato¹ praedicto, absque nostrâ et Romani Pontificis pro tempore existentis praecedente licentiâ in scriptis obtinendâ, quibusvis personis, etiam ut praenititur qualificatis, quaecumque auctoritate, ac quoquomodo et qualitercunque, ac aliâs, ut supradictum est, concessas, ac semel et pluries confirmatas et innovatas², motu, scientiâ, deliberatione et potestatis plenitudine paribus etiam revocamus, cassamus, irritamus, abolemus, abrogamus, annullamus, viribusque et effectu evacuamus, ac revocata, cassa, irrita, abolita, abrogata, annullata, viribusque et effectu vacua esse et perpetuo fore, ac si nunquam emanassent, similiter decernimus et declaramus. Insuper, ad obviandum supplantationibus

successorum, tollendamque haereditariae successionis imaginem in ecclesiasticis prohibitam, nos, quascumque mutuas cessiones ac resignationes ad invicem cum reservatione fructuum in toto vel in parte, tam in eâdem supplicatione seu eodem tempore, quam separatim et diversis temporibus etiam per menses et annos interpolatis, ac etiamsi correspectivae non sint, nec censi possint, inter quascumque personas quaecumque qualitate, statu, gradu, conditione, praerogativâ, antelatione, praecementiâ et dignitate, etiam ecclesiasticâ, etiam cardinalatus S. R. E., praeditas, quandocumque factas, et a Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris, et forsâ a nobis, ex quacumque causâ etiam sustentationis admissas, de monasteriis etiam consistorialibus et electivis, etiam commendari solitis, ecclesiisque et beneficiis ecclesiasticis secularibus et regularibus cuiuscumque Ordinis, etiam sancti Iohannis Hierosolymitani et sancti Antonii Viennensis, quantumlibet qualificatis, ubique existentibus; supplicationesque, ac etiam motus proprii cedulas quibuscumque clausulis et decretis etiam insolitis et extraordinariis munitas super illis signatas, ac litteras apostolicas provisionum, seu commendarum desuper, etiam sub plumbo, etiam consistorialiter, ac aliâs quomodolibet in favorem cuiuscumque personae ut supra qualificatae expeditas, etiamsi possessione sequutâ, vel aliâs cessiones seu resignationes huiusmodi fuerint sortitae plenarium effectum, et nullum ius penes cedentem seu resignantem remanserit, possessionesque adeptas et inde sequuta, etiamsi ille seu illi, ad cuius seu quorum favorem est facta cessio seu resignatio tituli cum reservatione fructuum ad favorem alterius, eundem titulum seu titulos cum reservatione fructuum, seu iuris illos percipiendi, vel aliâs quomodolibet, etiam libere cesserit, seu

¹ Iterum edit. Main. legit *immediato* (R. T.).

² Legerem *confirmatus* et *innovatus* (R. T.)

resignaverit, seu fructuum perceptionem et ius illos percipiendi alteri cesserit, seu cesserint, et cessiones seu resignationes huiusmodi suum in aliquâ parte seu in totum fuerint sortitae effectum, illarum omnium et singularum tenores etiam hic pro expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, similiter revocamus, irritamus, cassamus et annullamus, ac pro revocatis, cassatis et annullatis ac etiam infectis haberi volumus, ac si non emanassent; monasteriaque, ecclesias, et alia ut praemittitur cessa vel resignata cum reservatione fructuum, non ex personâ cessionarii, vel resignatarii, seu alterius, sed per obitum vel aliâs quovis modo ex personâ primi cedentis vel resignantis, omnino vere et non fecte vacare, ita quod, secutâ quodcumque praefatâ vacatione ex personâ primo loco cedentis vel resignantis, tunc monasteria, ecclesiae, seu alia praefata conferri possint et debeant, ipsique cessionarii et resignatarii et alii quicumque praedicti illorum fructus, et quaecumque alia cedentibus vel resignantibus aliâs reservata, non possint nec valeant unquam habere nec percipere, nec in eis aliquo modo se intromittere, decernimus et mandamus. Declarantes quod, si unus ex illis, inter quos mutua cessio seu resignatio cum reservatione fructuum in parte vel in totum, sive eodem sive diverso tempore, ut supra, facta praecessit, postmodum ad favorem alterius unam seu plures cessiones vel resignationes cum reservatione fructuum, sive motu proprio, sive ad partis supplicationem, et aliâs quovis modo, in totum vel in parte fecerit, seu in futurum faciat, etiam has omnes cessiones seu resignationes sub hac nostrâ revocatione comprehendi.

§ 46. Decernentes praesentes litteras, ac omnia et singula in illis contenta, etiam ex eo quod quicumque in praemis-

sis seu eorum aliquo interesse habentes, vel habere quomodolibet praetendentes, illis nullatenus consenserint, et ad hoc citati aut auditi non fuerint, minusque causae, propter quas eadem praesentes emanarunt, deductae, verificateae, seu aliâs sufficienter aut etiam nullatenus iustificatae fuerint, nullo unquam tempore de subreptionis, obreptionis, nullitatis, aut invaliditatis vitio, seu intentionis nostrae aut alio quovis defectu, etiam quantumvis magno, inexcogitato et substantiali, aut ex quovis alio capite, a iure, vel facto, aut statuto seu consuetudine resultante, vel praescriptionis etiam quadraginta annorum et ultra, aut quocumque alio colore, praetextu et causâ, etiam in corpore iuris clausis, aut quod de voluntate nostrâ huiusmodi et aliis superius expressis seu relatis nihil ullibi appareret, seu aliter probari posset, notari, impugnari, invalidari, retractari, in ius vel controversiam revocari, aut ad terminos iuris reduci, vel adversus illas restitutionis in integrum, aperiitionis oris, reductionis ad viam et terminos iuris, aut aliud quodcumque iuris, facti, gratiae vel iustitiae remedium impetrari, seu quomodolibet concedi, aut impetrato vel concesso quempiam uti seu se iuvare in indicio vel extra posse, neque ipsas praesentes sub quibusvis similium vel dissimilium constitutionum et ordinationum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, aut aliis contrariis dispositionibus pro tempore quomodolibet factis comprehendi, sed semper ab illis exceptas, perpetuoque validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac per omnes et singulos, ad quos spectat et quomodolibet spectabit in futurum, inviolabiliter observari,

§ 47. Sicque et non aliter in praemis-

is omni-
bus et
singulis
per quos-
cumque

iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac sanctae Romanae Ecclesiae camerarios et de latere legatos et nuntios, et alios quavis auctoritate et potestate fungentes, nunc et pro tempore existentes, in quavis causâ et instantiâ, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter indicandi seu interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, irritumque et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrarius
derogat.

§ 48. Non obstantibus praemissis, ac, quatenus opus sit, nostrâ de non tollendo iure quaesito, ac apostolicis, necnon in universalibus, provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel aliâ quavis firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis, concessionibus, exemptionibus, immunitatibus, licentiis, facultatibus, deputationibus, confirmationibus, extensionibus, prorogationibus, chirographis, cedulis motuum propriorum, et litteris apostolicis, praedictis et quibusvis aliis, etiam ut praefertur seu aliâs quomodolibet qualificatis, ac speciali notâ et mentione dignis, etiam motu, scientiâ, deliberatione et potestatis plenitudine paribus, etiam consistorialiter, et de eiusdem sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium consilio et unanimi consensu, sub quibuscumque verborum formis et tenoribus, et cum quibusvis etiam derogationum derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, ac irritantibus et aliis decretis, etiam inexcogitabilibus et necessario exprimendis, etiam in vim contractus iurati cameralique obligatione vallati, et quovis alio robore et cautelâ firmatis, editis, et seu factis et

emanatis, ac aliâs quomodolibet in contrarium praemissorum concessis, ac pluries et iteratis vicibus confirmatis, approbatis et innovatis, necnon omnibus illis, quae praedicti praedecessores in eorum constitutionibus et litteris supra expressis voluerunt non obstande;

§ 49. Quibus omnibus et singulis (etiamsi in eis caveatur expresse quod nullo unquam tempore sub similium vel dissimilium exemptionum, immunitatum, facultatum, licentiarum, concessionum, deputationum, confirmationum, extensionum, prorogationum, indultorum, privilegiorum, et assignationum et gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, aut aliis quibuscumque contrariis dispositionibus pro tempore edendis comprehendantur, sed semper ab illis exceptae, et, quoties illa¹ emanarent, toties in pristinum et validissimum statum, etiam sub posteriori datâ per eos quibus concessa sunt eligendâ, restituta, reposita et plenarie reintegrata, et de novo concessa sint et esse censeantur, necnon, pro illorum sufficienti derogatione, de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret), tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso et formâ in illis traditâ observatâ inserti forent, praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, specialiter et expresse ac latissime derogamus, et derogatum esse volumus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Clausula derogatoria.

§ 50. Ut autem praesentes litterae ad omnium notitiam facilius deveniant, volumus et apostolicâ auctoritate decerni-

Publicationis
forma.

¹ Aptius lege illae (R. T.).

mus easdem praesentes litteras ad valvas basilicae Principis Apostolorum, et cancellariae apostolicae, ac in acie Campi Florae de Urbe per aliquem ex cursoribus nostris publicari, et illarum exempla ibidem affixa relinqui, quae sic publicatae et affixae omnes et singulos, quos concernunt, perinde afficiant et arcent, ac si illorum unicuique personaliter notificatae et intimatae fuissent;

Transumptis
credi iubet.

§ 51. Quodque earundem praesentium transumptis, manu notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem fides in iudicio et extra adhibeatur, quae ipsis originalibus litteris haberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xxvii novembris MDCLV, pontificatus nostri anno ii.

Dat. die 27 novembris 1645, pontif. anno ii.

XLVII.

Confirmatio decreti archiepiscopi Valentiniensis super contributione ecclesiasticorum cum laicis pro manutentione mille et ducentorum militum pro defensione limitum regni Valentiae ab invasione hostili¹.

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

Exponitur
decretum archie-
piscopi Valen-
tini.

§ 1. Nuper pro parte dilectorum filiorum trium statuum seu stabilimentorum universi regni Valentiae nobis expositum fuit, quod ad eorum instantiam venerabilis frater archiepiscopus Valentinensis, de consilio et assensu dilectorum etiam filiorum capituli ecclesiae Valentinensis, et aliàs sub certis modo et forma tunc expressis, decrevit, ut omnes personae ecclesiasticae civitatis et dioecesis Valenti-

nensis unà cum laicis concurrere deberent in sisis, gabellis, impositionibus, aut aliis modis eligendis pro colligendis pecuniis necessariis ad manutentionem mille et ducentorum militum, spatio quatuor mensium abinde decurrendorum dumtaxat, pro defendendis limitibus dicti regni Valentiae, principatui Cathaloniae et regno Aragoniae, inter quae viget bellum, contermini, ab invasione hostili et damnis quae² inde personae, loca et bona tam ecclesiasticorum quam secularium pati possent, reservatà tamen nostrà et huius Sanctae Sedis approbatione intra octo menses impetrandà, et aliàs prout in decreto eiusdem archiepiscopi desuper emanato uberius dicitur contineri.

Supplicatio
pro approbatione
eiusdem decreti.

§ 2. Quapropter nomine eorundem exponentium fuit nobis humiliter supplicatum, ut desuper auctoritatem nostram interponere de benignitate apostolicà dignaremur.

Confirmatur
decretum archie-
piscopi Valentinensis.

§ 3. Nos igitur, eosdem exponentes specialibus, favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causà latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium controversiis iurisdictionalibus praepositorum, quibus hoc negotium examinandum commisimus, consilio, decretum dicti archiepiscopi, ut praefertur, factum super contributione dictarum personarum ecclesiasticarum pro manutentione praedictorum mille et ducentorum militum per dictos quatuor

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Male edit. Main. legit *qui* (R. T.).

menses ad praescriptum caput *Pervenit* de immunitate ecclesiarum, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, convalidamus.

Con-
dero.

§ 4. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ac quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die 11 decembris MDCLV, pontificatus nostri anno 11.

Dat. die 2 decembris 1645, pontif. anno 11.

XLVIII.

Statutum ut congregatio generalis in Societate Iesu celebretur singulo novennio, neque illius celebratio per generalem, aut congregationem particularem vel generalem, impediri, vel ultra novennium differri possit¹.

Innocentius Papa X,
ad perpetuam rei memoriam.

Congregatio
generalis in So-
cietate Iesu
gula novenni
celebranda.

§ 1. Prospero felicique statui Societatis Iesu, quae viris pietate et doctrinâ insignibus referta uberes in vineâ Domini fructus iugiter producit, pro pastoralis nostrâ sollicitudine consulere volentes,

1 Ex Regest. in Secret. Brevium.

audita desuper dilectorum filiorum presbyterorum regularium eiusdem Societatis ad praesens in Urbe generaliter pro faciendâ novi propositi generalis electione congregatorum sententiâ, motu proprio, ac ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, ut in posterum perpetuis futuris temporibus congregatio generalis in praedictâ Societate singulo quoque novennio computando semper a celebratione ultimae congregationis generalis haberi et celebrari omnino debeat, ita quod illius celebratio nullo modo, nec ex quavis causâ, sive per praepositum generalem pro tempore existentem, sive per quicumque congregationem particularem vel generalem, impediri, vel ultra novennium huiusmodi differri seu prorogari possit;

§ 2. Praeterea ut, quotiescumque habebitur et celebrabitur congregatio generalis huiusmodi, toties novi assistentes, ab illis plane diversi qui praecedente novennio assistentium huiusmodi muneribus functi fuerint, eligi, seu assumi et deputari; ac demum, ut omnes et singuli eiusdem Societatis provinciales, visitatores, praepositi, rectores, superiores locales et alii officiales iurisdictionem seu superioritatem habentes quomodolibet nuncupati, exceptis magistris novitiorum, et¹ eorum respective muneribus, superioritatibus, ministeriis, administrationibus et officiis praedictis quomodocumque nuncupatis per triennium dumtaxat durare debeant, eaque elapso triennio huiusmodi eo ipso vacent et vacare censeantur, ipsosque² ad alia quaevis eiusdem Societatis munera, superioritates, ministeria, administrationes et officia praedicta quomodolibet nuncupata, etiam viceprovincialis, seu vicepraepositi, vel vicereactoris, nullatenus eligi seu assumi vel deputari va-

Creatio novorum assistentium in praedicta congregatione generali.

Reliqui superiores, exceptis magistris novitiorum, per triennium tantum durare debent.

1 Pro et videtur potius *in* esse legendum (R. T.).

2 Potius lege *ipsique* (R. T.).

leant, nisi per annum cum dimidio saltem a fine dicti triennii computandum a praedictis muneribus, superioritatibus, ministeriis, administrationibus et officiis praedictis cessaverint, tenore praesentium statuimus, mandamus, praecipimus et ordinamus.

§ 5. Decernentes praemissa omnia et singula in perpetuum inviolabiliter, sub excommunicationis latae sententiae, ac suspensionis a divinis, privationis vocis activae et passivae, ac officiorum quorumlibet, inhabilitatisque ad illa et alia quaevis imposterum obtinenda poenis, ipso facto, absque aliâ declaratione, tam per mandantes, procurantes, eligentes et deputantes, quam recipientes et exequentes, irremissibiliter incurrendis, observari debere, neque adversus illa, seu illorum aliquod, praesentemque nostram constitutionem per praepositum generalem pro tempore existentem, aut quamcumque congregationem, etiam generalem, vel quemlibet alium superiorem et officialem dictae Societatis, aut nostro et pro tempore existentis Romani Pontificis, Sedisque Apostolicae nuncios, vel S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, et quosvis alios quacumque potestate fungentes, unquam dispensari, disponi vel derogari posse, et quamcumque dispensationem, dispositionem et derogationem adversus eadem praemissa, seu eorum aliquod, praesentemque constitutionem, per praedictos, seu ipsorum aliquem, pro tempore quomodolibet factam, sive concessam, nullam prorsus, ac nulliter et subreptitè obreptitèque extortam fore et esse ac censi et haberi, neminique ullatenus suffragari debere, praesentesque litteras de subreptionis, obreptionis, aut nullitatis vitio, vel intentionis nostrae, seu quocumque alio quantumvis substantiali et expressam mentionem requirente defectu, ac ex quocumque titulo, praetextu, causâ,

occasione et capite, etiam in corpore iuris clauso, notari, impugnari, redargui, rescindi, ad viam et terminos iuris reduci, vel adversus illas restitutionis in integrum, apositionis oris, vel quodvis aliud iuris, facti vel gratiae remedium impetrari, vel etiam motu simili concessoquempiam in iudicio vel extra illud uti minime posse; sed easdem praesentes semper et perpetuo validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac eiusdem S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, et quosvis alios quacumque potestate fungentes, nunc et et pro tempore existentes, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 5. Non obstantibus quibusvis apostolicis, et praesertim felicis recordationis Gregorii XIV unâ quae incipit *Ecclesiae catholicae*, sub datum xxviii iunii, et aliâ quae incipit *Exponi nobis*, sub datum xx augusti mxcxi, pontificatus sui anno i, ac pia memoriae Pauli V, Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum, quae incipit *Quantum Religio*, de anno mxcvi, pontificatus sui anno ii, aliisque in favorem dictae Societatis, vel circa illum¹ seu eius regimen, ac etiam in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, universalibus², et, quatenus opus sit, nostrâ et cancellariae apostolicae regulâ de non tollendo iure quaesito, necnon praedictae Societa-

Contraria revocantur.

¹ Potius lege *illam* (R. T.).

² An vox *universalibus* conveniat, nescio (R. T.).

Haec non observantibus poenae intelliguntur.

Irritatur quae libet super his dispensatio vel derogatio.

tis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis eidem Societati, illiusque superioribus et personis, ac locis quibuscumque, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, ac aliâs in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro sufficienti illorum derogatione de illis eorumque totis tenoribus specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso et formâ in illis traditâ observatâ exprimerentur et insererentur, praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Clausulas ap-
pont.

§ 7. Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum tam in iudicio quam extra illud habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die 1 ianuarii MDCXLVI, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 1 ianuarii 1646, pontif. anno II.

XLIX.

Carmelitae Discalceati in processionibus et aliis actibus publicis eadem fruuntur praecedentiâ ac Carmelitae Calceati, dummodo incedant sub eadem cruce cum ipsis Calceatis; aliâs tenentur servare constitutionem Gregorii XIII desuper editam¹.

Innocentius Papa X,
ad perpetuam rei memoriam.

Pastoralis officii nobis divinitus iniuncti assidua sollicitudo nos admonet ut ad ea semper intendamus per quae regularium personarum quarumlibet quieti consulitur.

Prooemium.

§ 1. Cum itaque, sicut dilectus filius procurator generalis Ordinis fratrum Discalceatorum B. Mariae Virginis de Monte Carmelo primitivae observantiae congregationis Hispaniarum nobis nuper exponi fecit, nonnulli alii regulares in partibus Hispaniarum, non obstantibus habitu, regulâ, professione, ac denominatione seu titulo a diversis Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris atque etiam ab universo populo christiano ubique dari solitis eisdem fratribus Discalceatis dicti Ordinis Carmelitici, ausu temerario, contra decreta seu declarationes felicis recordationis Clementis VIII, sub datum XX augusti MDCM, Pauli V etiam, Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum, sub datâ II septembris anni etiam MDCV, emanata, contendunt Ordinem praedictum non esse unam eandemque religionem cum fratribus Carmelitis Calceatis, neque unum ex quatuor Mendicantium Ordinibus, neque etiam eosdem fratres Discalceatos huiusmodi in comitiis, processionibus et aliis actibus publicis debere cum eisdem Carmelitis Calceatis unitos, mixtos et incorporatos incedere: nobis

Motiva.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

propterea idem procurator generalis humiliter supplicari fecit, ut de opportuno circa decreta seu declarationes huiusmodi remedio providere de benignitate apostolicâ dignaremur.

§ 2. Nos igitur, eundem procuratorem generalem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negociis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio, praefata decreta eorundem Clementis et Pauli praedecessorum (modo tamen dicti fratres Discalceatis cum eisdem fratribus Carmelitis Calceatis sub eâdem cruce incedant, sin minus servetur constitutio sanctae memoriae Gregorii Papae XII etiam praedecessoris nostri super praecedentiâ inter regulares diversarum religionum), apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiciamus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus; salvâ tamen semper auctoritate congregationis eorundem cardinalium.

§ 3. Decernentes praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab omnibus et singulis ad quos spectat et pro tempore spectabit inviolabiliter observari, sicque ab omnibus pariter et singulis censi, reputari, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, qua-

vis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Quocirca venerabilibus fratribus patriarchis, archiepiscopis, episcopis, ac dilectis filiis nostris et Apostolicae Sedis nunciis, per praesentes committimus et mandamus, quatenus ipsi, per se, vel alium, seu alios, praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, ubi et quando opus fuerit, et quoties pro parte eorundem fratrum Discalceatorum dictae congregationis Hispaniarum fuerint requisiti, solemniter publicantes, illisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostrâ eos praemissis omnibus et singulis, iuxta praesentium tenorem, pacifice frui et gaudere; non permittentes eos desuper a quoquam quavis auctoritate quomodolibet molestari; contradictores quoslibet et rebelles, ac praemissis non parentes, per sententias, censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postpositâ, compescendo, legitimisque super his habendis servatis processibus, sententias, censuras et poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando; invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§ 5. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac Ordinis et congregationis huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel aliâ quavis firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 4. Volumus autem, et auctoritate praedictâ decernimus, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, ac sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus adhibeatur fides, quae praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub an-

Poenas iniungit non obedi-
entibus.

Derogat con-
trariis.

Transumptis
et ita iubet.

Carmelitis
Discalceatis in
processionibus
sub eâdem cruce
cum Calceatis
incedere
conceditur.

Aliâs inter
ipsos servetur
praecedentiâ.

Clausulae
apponuntur.

nulo Piscatoris, die iv ianuarii MDCXLVI,
pontificatus nostri anno ii.

Dat. die 4 ianuarii 1646, pontif. anno ii.

L.

Ut alumni collegii Anglorum Duacensis possint promoveri ad ordines, etiam maiores et presbyteratus, absque titulo et patrimonio, cum dispensatione aliquarum irregularitatum¹.

Dilecto filio, moderno et pro tempore existenti rectori collegii Anglorum Duacensis,

Innocentius Papa X.

**Dilecte fili,
salutem et apostolicam benedictionem.**

§ 1. De tuâ singulari fide, prudentiâ et doctrinâ plurimum in Domino confidentes, ea tibi benigne concedenda duximus, quae infrascripti collegii et alumnorum illius commodo et utilitati profutura esse cognoscimus. De venerabilium itaque fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis propagandae fidei praepositorum consilio, ad quindecim annos proximos dumtaxat, et interim quamdiu rectoris munere in dicto collegio Anglorum Duacensi fungeris, quo ipsius scholares alumni, post longos studiorum labores, sacerdotali ministerio, pro loci et temporis necessitate, fungi, ac functionibus sacris assuescere, ac ecclesiae dicti collegii officia divina praestare, seu uti operarii fructuosius mitti valeant, eisdem alumnis, ut, de tuo consensu, et examine praecedente, et absque litteris dimissoriis suorum Ordinariorum, et non obstante quocumque natalium defectu, super quo cum illis gratiose dispensamus, clericali militiae adscribi, et aliquibus quatuor, etiam feriatis, et continuis vel interpolatis seu unicâ, diebus ad quatuor minores, necnon

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

tribus dominicis vel aliis festivis pariter continuis vel interpolatis diebus, etiam absque ullo beneficii et patrimonii titulo, ad sacros et presbyteratus ordines extra tempora a iure statuta, et anni curriculo non expectato, nec servatis interstitiis a sacro Concilio Tridentino designatis, et absque eo quod, antequam de uno ad alium Ordinem promoveantur, in primo quoque suscepto ministrare aut alicuius ecclesiae servitio adscribi teneantur, promoveri, et promoti in illis etiam in altaris ministerio ministrare, libere et licite valeant;

§ 2. Necnon tibi, ut per te, vel confessorum idoneum, quem duxeris eligendum, singulos alumnos praedictos a quibusvis excommunicationis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, quas ipsi pro tempore quomodolibet incurrerint, et a quibusvis peccatis, excessibus et delictis quantumvis gravibus et enormibus, etiam in casibus in litteris die Coenae Domini legi solitis contentis (conspirationis in personam vel Statum Romani Pontificis, falsitatis litterarum et scripturarum apostolicarum, delationis armorum et aliorum prohibitorum ad partes infidelium, iniectionis manuum violentarum in praelatos dumtaxat exceptis), absolvere, ac pro commissis poenitentiam salutarem et alia iniungenda eis iniungere, et cum eis super irregularitate per eos quomodolibet (praeterquam occasione homicidii voluntarii, bigamiae et haeresis¹) contractâ dispensare, libere et licite valeas, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, facultatem concedimus et indulgemus. Praesentibus post lapsum dictorum quindecim annorum minime valituris.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac in uni-

¹ Edit. Main. legit *haeresi* (R. T.).

Derogatio
contractionum.

Privilegia conceduntur alumnis et legiti Anglorum Duacensis.

versalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XVI februarii MDCXLVI, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 16 februarii 1646, pontif. anno II.

LI.

Constitutio super recessu S. R. E. cardinalium a Statu Ecclesiastico sine licentiâ Summi Pontificis, et reditu eorum, qui sine licentiâ huiusmodi recesserunt, ad Romanam curiam¹.

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

Exordium.

Cum, iuxta sacrorum canonum dispositionem, venerabiles fratres nostri sanctae Romanae Ecclesiae cardinales in partem sollicitudinis apostolicae sint vocati ut Romano Pontifici pro tempore existenti personaliter assistant et in regimine universalis Ecclesiae eorum operam praestent, dicanturque pars corporis et membra ipsius Pontificis, ac diversis ecclesiis almae Urbis pro eorum cardinalatus titulo seu diaconiâ praeficiantur, et propterea apud eundem Romanum Pontificem in Romanâ curiâ residere teneantur, merito iam pridem nonnulli Romani Pontifices praedecessores nostri, provide considerantes quam indecens et detestabile sit quod cardinales locum et mansionem adeo sublimem contra eorum officii debitum deserant, et, quod culpabilius est, non obtentâ ipsius Pontificis pro tempore existentis licentiâ, a Statu Ecclesiastico discedant, varias constitutiones et decreta recessum huiusmodi prohibentia sub diversis

¹ Aliam Constitutionem edidit Urbanus VIII circa cardinalium ab Urbe discessum ultra quadraginta milliaria.

poenis etiam per Romanos Pontifices pro tempore existentes arbitrandis ediderunt.

§ 1. Quia vero desuper satis provisum non esse experienciâ docemur, et ne tam perniciosum malum in dies crescere contingat opportuniore remedia adhibere decrevimus, motu proprio, ac ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, hac nostrâ perpetuâ constitutione statuimus, decernimus et declaramus, ut omnes et singuli eiusdem sanctae Romanae Ecclesiae cardinales nunc et pro tempore existentes, qui non obtentâ a nobis et Romano Pontifice pro tempore existente licentiâ extra temporalem Status Ecclesiastici ditionem imposterum se transferrent¹, statim et eo ipso, absque aliquâ iudicis vel alterius praecedente declaratione, omnibus et quibuscumque privilegiis, immunitatibus, exemptionibus et indultis, etiam conferendi beneficia ecclesiastica, necnon transferendi pensiones seu fructus ecclesiasticos etiam loco pensionum reservatos, ac testandi et disponendi, sibi quomodolibet a Sede Apostolicâ concessis, privati sint et existant;

§ 2. Ac insuper etiam poenam interdicti ingressus Ecclesiae eo ipso pariter absque aliquâ declaratione incurrant; necnon etiam aliis per nos et successores nostros Romanos Pontifices quovis modo arbitrandis poenis subiaceant; et ad sequestrum omnium et singulorum fructuum, reddituum, proventuum, iurium, obventionum et emolumentorum universorum, tam quorumcumque officiorum et munerum, etiam maiorum, etiam consistorialiter concessorum, specialique notâ et expressione dignorum, quae quomodolibet, etiam ex titulo vere oneroso, quam monasteriorum et aliorum quorumcumque beneficiorum secularium et quorumvis

Statut ne cardinales ex ea Statum Ecclesiasticum sine licentiâ Summi Pontificis recedant.

Contravenientibus poenas imponit.

Causae huius Constitutionis.

¹ Aptius lege *transferent* (R. T.).

Ordinum etiam S. Antonii Viennensis et hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani regularium, etiam iurisdictionem sive spirituales sive temporales habentium, quae in titulum, commendam, administrationem et alias quovis modo obtinent et pro tempore obtinebunt, necnon pensionum super quibusvis fructibus ecclesiasticis, ex quavis causâ, etiam alimentorum et sustentationis, ac alias quomodolibet eis assignatarum, et fructuum ecclesiasticorum etiam loco pensionum ipsis reservatorum deveniri, etiam sine aliquâ citatione, intimatione vel declaratione, possit et debeat. Et, si praedicti cardinales per sex menses, quos pro tribus canonicis monitionibus, peremptoriisque dilationibus et terminis assignamus, a die eorum recessus huiusmodi computandos, ad Romanam curiam personaliter et cum effectu non redierint, ultra poenas et alia supradicta, ac cumulative cum illis, etiam eo ipso, ut praemittitur, incurrant poenas privationis omnium et singulorum fructuum, reddituum, proventuum, iurium, obventionum et emolumentorum universorum, tam quorumcumque officiorum et munerum, etiam maiorum, etiam consistorialiter concessorum, specialique notâ et expressione dignorum, quae quomodolibet etiam ex titulo vere oneroso, quam monasteriorum et aliorum quorumcumque beneficiorum secularium et quorumvis Ordinum etiam S. Antonii Viennensis et hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani regularium, quae in titulum, commendam, administrationem et alias quovis modo obtinent et pro tempore obtinebunt, necnon pensionum super quibusvis fructibus ecclesiasticis ex quavis causâ etiam alimentorum et sustentationis ac alias quomodolibet eis assignatarum, et fructuum ecclesiasticorum etiam loco pensionum ipsis reservatorum, nostro et pro tempore existentis Romani Pontificis arbi-

trio libere, et absque eo quod ius aliquod titularibus acquiratur, distribuendum et disponendum. Quod si, lapsis praedictis sex mensibus, per alios sex menses immediate sequentes, quos pariter pro tribus canonicis monitionibus peremptoriisque dilationibus et terminis assignamus et assignatos esse volumus, adhuc abfuerint, et in termino horum ultimodictorum sex mensium ad Romanam curiam personaliter et cum effectu non redierint, cumulative cum omnibus et singulis supradictis poenis etiam poenam privationis ipsorum praedictorum omnium et singulorum officiorum et munerum, etiam maiorum, etiam consistorialiter et alias quomodolibet etiam titulo oneroso ut praefertur concessorum, monasteriorumque et beneficiorum secularium, quantumvis ut supra qualificatorum, et fructuum et pensionum¹, etiam loco pensionum reservatorum, nostro pariter et pro tempore existentis Romani Pontificis arbitrio libere, et absque eo quod ius aliquod, ut praemittitur, titularibus acquiratur, distribuendum et disponendum, eo ipso itidem et absque aliâ declaratione incurrant.

§ 3. Cardinales autem illi, qui ante emanatam praesentem constitutionem non obtentâ a nobis praedictâ licentiâ extra temporalem Status Ecclesiastici ditionem iam se transtulerunt (salvis et firmis remanentibus omnibus per nos seu alios de mandato nostro desuper quomodolibet hactenus gestis et factis, ac in futurum gerendis et faciendis), si infra sex menses a die publicationis praesentis constitutionis, hic in Urbe, ut infra, faciendae, decurrendos, quos similiter pro tribus canonicis monitionibus peremptoriisque dilationibus et terminis assignamus, personaliter et cum effectu ad Romanam curiam non redierint, eo ipso itidem absque aliâ declaratione incidant in poenas

Statutum circa cardinales, qui ante praesentem Constitutionem sine licentiâ Summi Pontificis discesserunt.

¹ Pro et pensionum leg. ecclesiasticorum (R.T.).

interdicti ingressus ecclesiae et privationis facultatis testandi et disponendi, omniumque privilegiorum et indulgiorum praedictorum, ac fructuum, officiorum et munerum, etiam maiorum, etiam consistorialiter, ac etiam titulo oneroso concessorum, atque pensionum, monasteriorum et aliorum quorumcumque supra expressorum; et, si lapsis praedictis sex mensibus, iidem cardinales, qui ut praefertur iam extra dictum Statum Ecclesiasticum sine nostrâ licentiâ se transtulerunt, infra alios sex menses immediate sequentes, quos etiam pro tribus canonicis monitionibus et terminis ut supra assignamus, ad Romanam curiam personaliter et cum effectu non redierint, insuper poenam privationis praedictorum officiorum et munerum, etiam maiorum, etiam consistorialiter, ac etiam titulo oneroso concessorum, atque monasteriorum, beneficiorum et aliorum quorumcumque supra expressorum pariformiter incurrant.

§ 4. Si autem, tam cardinales, qui iam sine nostrâ licentiâ, ut praemittitur, extra Statum Ecclesiasticum se transtulerunt, quam illi quos in futurum, ut supra, extra eundem Statum absque nostrâ et pro tempore existentis Romani Pontificis licentiâ se transferre contigerit, per alios tres menses immediate sequentes, quos pariter pro tribus canonicis monitionibus peremptoriisque dilationibus et terminis assignamus, et sic in totum infra quindecim menses, personaliter et cum effectu ad Romanam curiam non redierint, decernimus deveniri posse ad alias poenas etiam quantumlibet maiores et graviores, ac individuâ mentione specialique notâ dignas, per nos et successores nostros Romanos Pontifices declarandas, ac etiam usque ad poenam privationis dignitatis cardinalatus inclusive. Ac demum, ut de cetero, tam ad praesens, quam perpetuis futuris temporibus, cum aliquem ex eius-

dem sanctae Romanae Ecclesiae cardinalibus, nunc et pro tempore existentibus, absque dictâ nostrâ et pro tempore existentis Romani Pontificis licentiâ, ut supra, extra Statum praedictum se transferre contigerit, idem cardinalis in officiis, muneribus, legationibus, praefecturis, guberniis, protectionibus ordinum seu congregationum regularium, archiconfraternitatum, seu confraternitatum, collegiorum, monasteriorum, hospitalium et aliorum piorum locorum quorumcumque, necnon administratione tituli, vel diaconiae, ac etiam episcopatus sui, cardinalatus, ac quarumcumque aliarum ecclesiarum, etiam cathedralium, metropolitandarum et patriarchalium, quarum respectu aliquam iurisdictionem exercet, ac quorumcumque monasteriorum et aliorum beneficiorum ecclesiasticorum, ut praemittitur, et aliâs quomodolibet qualificatorum, illorumque iurisdictionis tam spiritualis quam temporalis, et generaliter in omnibus et quibuscumque muneribus, etiam speciali notâ et individuâ expressione dignis, sibi a praedictâ Sede Apostolicâ iniunctis et commissis, cardinalem vel praelatum aut alium quemcumque substituere et subrogare (non obstantibus quibuscumque facultatibus, licentiis et indultis desuper etiam motu simili ac etiam consistorialiter et aliâs quomodolibet haecenus concessis et deinceps concedendis) nullo modo possit et valeat, perpetuo similiter statuimus, decernimus et declaramus, facultatesque ac licentias et indulta praedieta, illorum tenores praesentibus pro expressis habentes, ad hunc effectum, a die quo extra dictum Statum recesserint¹ non obtentâ prius dictâ licentiâ, cassamus, irritamus, viribusque et effectu evacuamus, ac pro non concessis, perinde ac si de illis nunquam cogitatum fuisset, haberi volumus.

¹ Potius tege *recesserit* (R. T.).

Excusationes
tollit.

§ 5. Ab omnium autem et singularum poenarum tam supra expressarum quam etiam per nos et successores nostros Romanos Pontifices quomodolibet declarandarum incursum nolumus posse aliquem se excusare praetextu vel ratione cuiuscumque servitii seu negotii quorumcumque principum, etiam imperatoris et regum, aut rerumpublicarum, regnorum, provinciarum, nec ratione cuiuslibet iussionis vel mandati eorum vel earum quodcumque vel quomodocumque facti vel faciendi, aut distantiae locorum, vel ratione cuiuscumque alterius causae vel occasionis, etiam publicae, aut aliàs favorabilis, etiam in corpore iuris seu constitutionum apostolicarum clausae, nisi huiusmodi causa seu causae in corpore iuris clausae coram nobis et Romano Pontifice pro tempore existente allegata seu allegatae, probataeque seu probatae, ac expresse admissa seu admissae fuerint. Ac ulterius nolumus posse aliquem per quemcumque, etiam per collegium cardinalium huiusmodi, etiam Sede Apostolica vacante, absolvi, seu etiam per viam gratiae seu iustitiae restitui, sed omnimodam cognitionem, absolutionem, relaxationem, restitutionem, reintegrationem, rehabilitationem et quaecumque aliam dispensationem seu dispositionem super praemissis, et eorum quolibet, nobis et pro tempore existenti Romano Pontifici privative quoad omnes reservamus. Ceterum per easdem praesentes non intendimus in aliquo derogare constitutioni a felicis recordationis Urbano Papa VIII etiam praedecessore nostro super residentia patriarcharum, primatum, archiepiscoporum et episcoporum, etiam cardinalium, editae.

Clausula praeservativa.

§ 6. Decernentes praesentes litteras, omniaque et singula in eis contenta, de subreptionis, obreptionis, aut cuiuscumque nullitatis vel invaliditatis vitio, intentio-

nisque nostrae, ac quocumque alio defectu quantumlibet substantiali, etiam ex eo quod in praemissis quomodolibet interesse habentes seu habere praetendentes et praesertim eiusdem S. R. E. cardinales praemissis non consenserint, nec ad ea vocati et auditi, solemnitatesque et quaecumque alia servanda et adimplenda nullatenus servata et adimpleta, causaeque, propter quas eadem praesentes emanarunt, adductae, verificateae, seu aliàs sufficienter aut etiam in aliquo iustificateae non fuerint, ac quocumque alio colore, praetextu, occasione et capite, etiam in corpore iuris clausis, et ex alià quacumque quantumvis rationabili, iustà et privilegiatà causà, etiam necessario exprimendà, a quoquam notari, impugnari, invalidari, retractari, in ius vel controversiam revocari, aut ad terminos iuris reduci, vel adversus illas apositionis oris, restitutionis in integrum, vel aliud quodvis iuris, facti vel gratiae remedium impetrari, seu etiam motu simili ac etiam consistorialiter concessio quempiam in iudicio vel extra illud uti nullo unquam tempore posse, neque easdem praesentes, et quaecumque contenta in illis, sub similium vel dissimilium constitutionum et dispositionum, etiam motu, scientià, deliberatione et potestatis plenitudine paribus, ac etiam consistorialiter, aut aliàs quomodolibet per quoscumque Romanos Pontifices praedecessores successoresque nostros ac etiam per nos factarum et faciendarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, aut aliis contrariis dispositionibus, pro tempore quomodolibet factis, comprehendi, sed semper ab illis excepta, perpetuoque valida, firma et efficacia existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac per omnes et singulos ad quos spectat et quomodolibet spectabit in futurum inviolabiliter observari, perinde ac si consistorio nostro secreto de eorum-

dem venerabilium fratrum nostrorum consilio et unanimi assensu emanassent,

Clausula sub-
lata.

§ 7. Sicque et non aliter in praemissis omnibus et singulis per quoscumque iudices ordinarios vel delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac Sedis praedictae nuncios, necnon eiusdem sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos, et quoscumque alios quavis auctoritate et potestate fungentes, nunc et pro tempore existentes, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, declarandi, interpretandi et definiendi facultate, ubique iudicari, interpretari, declarari et definiri debere, ita ut, si unquam aliquod dubium seu haesitatio super praemissis seu eorum aliquo oriri vel suscitari contingat, nullus praeter nos ac Romanos Pontifices successores nostros possit praesentes litteras quovis modo interpretari et declarare, irritumque et inane quicquid secus a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, attentari contigerit.

Contrariis de-
rogat.

§ 8. Non obstantibus praemissis, ac quibusvis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, etiam in conciliis universalibus, provincialibus et synodalibus editis et edendis, ac cancellariae apostolicae regulis, etiam, quatenus opus sit, illa de non tollendo iure quaesito, necnon sacri dietorum cardinalium collegii et quibusvis aliis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis aliâ firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, licentiis, facultatibus, indultis et litteris apostolicis, eidem collegio ac quibusvis cardinalibus et aliis quibuscumque, sub quibusvis verborum tenoribus et formis, ac cum quibuscumque etiam derogatoriarum derogatoriis, et aliis efficacioribus et insolitis clausulis et decretis, etiam irritantibus, in genere vel in specie, etiam motu, scientiâ, deliberatione et potestatis

plenitudine similibus, ac etiam consistorialiter, et aliâs quomodolibet, et ex quacumque causâ etiam hîc forsân necessario exprimendâ, in contrarium concessis, emanatis, confirmatis et pluries approvatis, necnon omnibus et singulis, quae praedicti praedecessores in dictis suis constitutionibus et decretis voluerunt non ob stare; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro sufficienti illorum derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, eorum omnium et singulorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac insertis habentes, ad effectum praemissorum specialiter, expresse et plenissime derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 9. Ut autem eadem praesentes et in eis contenta quaecumque ad omnium notitiam deducantur, et ne aliquis illorum ignorantiam praetendere possit,

Publicationis
forma.

§ 10. Volumus, quod eadem praesentes per aliquem seu aliquos ex cursoribus nostris ad valvas basilicae Principis Apostolorum, et cancellariae apostolicae, et in acie Campi Florae de Urbe publicentur, et earum copiae ibidem affigantur et affixae relinquantur, quae sic publicatae et affixae omnes et singulos quos concernunt aretent et afficiant, non secus ac si eorum unicuique personaliter intimatae et notificatee fuissent,

Affigi et pu-
blicari mandat.

§ 11. Quodque earundem praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra illud ubique locorum adhibeatur, quae adhiberetur ipsis praesentibus, si forent exhibitae vel ostensae.

Transumptis
cre. subet.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XIX februarii MDCXLVI, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 19 februarii 1646, pontif. anno II.

LII.

Confirmatio concordiae super iure et formâ transportandi cadavera ad ecclesias regularium, super solutione quartae funeralis et sepulturâ impuberum, initae inter clerum secularem et regularem dioecesis Maioricensis¹.

Innocentius Papa X,
ad perpetuam rei memoriam.

Exord.

Ex iniuncto nobis apostolici muneris debito ad ea libenter intendimus, per quae personarum ecclesiasticarum tam secularium quam regularium quarumlibet quieti opportune consulitur, et illis quae propterea inter eas concorditer facta sunt, ut firmitus subsistant, libenter, cum a nobis petitur, apostolicae confirmationis robur adiicimus, prout conspiciamus in Domino salubriter expedire.

Causae huius Constitutionis.

§ 1. Nuper siquidem pro parte dilectorum filiorum rectorum parochialium ecclesiarum necnon cleri et regularium Maioricensis civitatis et dioecesis nobis expositum fuit, quod aliàs [postquam (exortis variis litibus et controversiis, inter dilectos etiam filios capitulum et canonicos ecclesiae Maioricensis clerum secularem et rectores parochialium ecclesiarum civitatis et dioecesis praefatarum ex unâ, necnon inter sancti Antonii de sancto Antonio Viennensi et Praedicatorum ac Minorum sancti Francisci de Observantiâ nuncupatorum provinciae Maioricensis ac B. Mariae de Monte Carmelo et Eremitarum sancti Augustini necnon Sanctissimae Trinitatis et B. Mariae de Mer-

¹ Refertur de verbo ad verbum praedicta concordia inter clerum secularem et regularem in hac eâdem Constitutione § 2 et seqq.

cede Redemptionis Captivorum ac Minorum sancti Francisci de Paula respective Ordinum fratres et religiosos partibus ex alterâ, super iure et formâ sepeliendi cadavera defunctorum qui in ipsorum regularium ecclesiis sepulturam sibi elegerunt, coram venerabilibus fratribus nostris sanctae Romanae Ecclesiae cardinalibus negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositis, ac super quartâ funerali et sepulturâ impuberum, coram congregatione etiam venerabilium fratrum nostrorum eiusdem sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium sacri Concilii Tridentini interpretum) tandem, post nonnulla decreta desuper ab eisdem cardinalibus emanata, partes praefatae litibus et controversiis huiusmodi, etiam indecisus pendentibus, operâ et ministerio certorum procuratorum ad id electorum, et sufficientibus facultatibus suffultorum, praevio diligenti desuper habito tractatu, negotioque huiusmodi saepe saepius ab ipsis partibus hinc inde diu et mature considerato, ut iurgiis et contentionibus obviam iretur, sumptibusque et expensis parceretur, ad certam et amicabilem inter se devenerunt concordiam et compositionem tenoris qui sequitur, videlicet:

§ 2. « Noverint universi quod nos doctor Ioannes Baptista Caforteza, sacrista, doctor Marcus Antonius Cotoner, canonici cathedralis ecclesiae Maioricensis, electi ab admodum illustrissimo et reverendissimo capitulo eiusdem ecclesiae mediante resolutione capitulari habitâ die xiii aprilis mdcxxxix, doctor Franciscus Lompard, olim rector ecclesiae loci de Porrers, doctor Michaël Villanova, rector parochialis ecclesiae S. Iacobi praesentis civitatis, Michaël Ioannes Sala, beneficiatus in sede et in parochiali S. Crucis, Marcus Antonius Forteza, beneficiatus in parochiali in ecclesiâ S. Michaëlis, electi me-

Hic refertur concordia, de qua in rubrica.

dian te resolutione habita die xii septembris mdcxxxvi in congregatione eadem die celebrata de licentia illustrissimi ac reverendissimi domini don fratris Iohannis de Santander episcopi tunc Maioricensis, quae quidem resolutio congregationis in actis penes notarium infrascriptum et in ecclesiastica curia reconditis reperitur, ex una, et ex alia nos frater Antonius Rubi Ordinis Praedicatorum, S. Theologiae magister, et frater Iulianus Ginard, Ordinis sancti Francisci de Observantia lector iubilatus, pater provinciae, ac sanctae inquisitionis qualificator, habentes ad infrascripta commissionem et specialem potestatem, ille pro omnibus monasteriis Ordinis sancti Dominici, hic pro conventibus totius provinciae et hospitalis S. Antonii Viennensis, neenon monasteriorum B. Mariae Carmelitarum, et omnium Ordinis S. Augustini, Sanctissimae Trinitatis, ac S. Catharinae eiusdem Ordinis, B. Mariae de Mercede, et omnium Ordinis Minimorum S. Francisci de Paula, ut constat instrumentis publicis receptis die xvi decembris mdcxlii et die vii iunii mdcxlii per discretum Iacobum Pujol notarium publicum, de quibus ego notarius infrascriptus fidem facio, scientes et attendentes inter curatos et clericos seculares ex una, et regulares ex alia partibus motas fuisse varias lites, tam super forma sepeliendi cadavera defunctorum, quam etiam super solutione quartae funeralis, et ad instandam resolutionem praedictarum litum ab utraque parte fuisse missos syndicos et procuratores, qui Romae coram sacris congregationibus cardinalium comparerent, et ad illorum instantiam motas fuisse sequentes controversias:

§ 3. In primis contendebant parochi inhibendum esse regularibus, ne procederent amplius ad sepulturam in casibus sibi permissis per se ipsos tantum processionaliter cruce elevata, sed cum in-

terventu parochi, vel eo prius convocato, allegantes decretum sacrae congregationis regularium de anno mdciv;

§ 4. Sed regulares contra allegabant pacta et conventiones de sepeliendo per seipsos tantum et ingrediendi¹ parochias ac² levanda cadavera cruce elevata et processionaliter, dicentes se non esse sub regula, sed potius sub exceptione decreti concilii Lateranensis sub Leone X pro cuius observatione emanatum fuit dictum decretum sacrae congregationis, sibi que etiam suffragari consuetudinem immemorabilem, et quod stabat pro regularibus relatio illustrissimi et reverendissimi episcopi Maioricensis ex commissione sacrae congregationis Regularium, et allegabatur Breve Papa Pii V super confirmationem consuetudinis praedictae et pactorum et conventionum, datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xxiv februarii mclxvii, quod incipit *Eaque concordia*, iuncta praesertim eiusdem Brevis observantia; dicebatur enim per subsecutam observantiam insurgere eiusdem Brevis indubitata iustificationem, qua iustificatione supposita, non posse dubitari de veritate narratum in eodem Brevi et illorum probatione: sed sacra congregatio praedicta, auditis partibus, et allegatis hinc inde ponderatis, die xix iunii anni mdcxlii fuit in voto, quod partes plenius iura sua deducant in eadem sacra congregatione, et mandavit interim nihil innovari, et iuxta huiusmodi decretum episcopo praefato litteras dedit:

§ 5. Aliae controversiae agebantur in sacra congregatione eminentissimorum interpretum sacri Concilii Tridentini:

I. An dicti regulares teneantur solvere integram quartam funeralium parochis;

II. De quibus solvi debeat quarta praedicta;

¹ Legerem *ingrediendo* (R. T.).

² Forsan *ad pro ac legendum* (R. T.).

Allegatio regularium adversus parochios.

Aliae inter praefatos controversiae recensentur.

Contentio parochorum adversus regulares.

Parochi pro se allegabant Clementinam *Dudum, de Sepultur.*, § *Verum*, et concordiam quamdam de anno mcccxxxix initam, ut ipsi asserebant, inter ipsos parochos et fratres Dominicanos conventus S. Dominici huius civitatis, in qua concordia Dominici promittebant solvere dietam quartam funeralem iuxta praescriptum constitutionis Bonifacii Papae VIII incipientis *Super cathedram*, necnon quamdam, ut asserebant, constitutionem eiusdem Bonifacii VIII de anno mcccxi, quae incipit *Olim gravibus*, datam¹ Avinione, sive melius Anagnii, pontificatus sui anno viii, in favorem parochorum contra regulares Ss. Dominici et Francisci praefatae civitatis pro observantia alterius constitutionis, incipientis *Super cathedram*, in dicta Clementina *Dudum, de Sepultur.*, insertae, quam etiam asserebant confirmasse Clementem Papam VI per quamdam aliam constitutionem insertam in alia asserta constitutione Clementis Papae VII, datâ Avinione, v kalendas augusti, pontificatus sui anno xii, quae incipit *Tenore quorundam*; regulares vero allegabant consuetudinem legitimam restringentem dietam Clementinam *Dudum* ad sola funeralia, et etiam patentissima privilegia eximentia a dictâ solutione quartae cum derogatione expressâ dietarum constitutionum *Dudum, de Sepultur.*, Viennensis Concilii, et *Super cathedram* Bonifacii praedicti, necnon concordiarum, etiam auctoritate apostolicâ, iuramento, vel qualibet aliâ firmitate roboratarum, tandem se esse in legitimâ possessione et consuetudine solvendi tantum quartam partem ceræ intorstoriorum, respectu monasteriorum solventium, respectu vero aliorum, scilicet a quadraginta annis citra confirmationem Concilii Tridentini aedificatorum, nihil omnino solvere:

¹ Edit. Main. legit *datum* (R. T.).

§ 6. Super quibus, auditis partibus, sacra congregatio respondit:

Ad i. Regulares praefatos, teneri solvere iuxta praescriptum Clementinae *Dudum, de Sepultur.*, § *Verum*;

Ad ii. Teneri solvere ex his quae disponentur in dictâ Clementinâ, nisi concurrat legitima consuetudo ad favorem ipsorum solvendi solummodo quartam partem ex intorstitiis tantum, seu ex aliâ particulari re: quod decretum, instantibus regularibus praedictis, suspensum fuit, quia regulares petebant a dictâ sacrâ congregatione, utrum praedictum decretum loqueretur de omnibus monasteriis indiscriminatum, scilicet, tam de his quae sunt aedificata a quadraginta annis ante confirmationem Tridentini, et sunt in consuetudine solvendi tantum quartam partem ex intorstitiis, quam de aliis aedificatis a quadraginta annis citra confirmationem Tridentini; asserebant etiam dicti regulares pro se habere valida et patentissima privilegia eximentia dicta monasteria aedificata a quadraginta annis citra dictam confirmationem Concilii a solutione quartae et quintae funeralium:

III controversia. An filii impuberes, dum alibi sepulchra maiorum non extant, debeant sepeliri in eorum propriâ parochiali ecclesiâ;

Respondit sacra congregatio, filios impuberes, si non extant sepulchra maiorum, sepeliendos esse in propriâ parochiali ecclesiâ:

IV. An mater pro filiis impuberibus possit eligere sepulturam;

Respondit sacra congregatio, non licere matribus eligere sepulturam pro filiis impuberibus, cessante legitimâ consuetudine:

V. An liceat regularibus sepelire in suis ecclesiis confratres laicos, qui sepulturam non elegerunt;

Respondit sacra congregatio, contra-

Sacra congregatio cardinalium sacri Concilii Tridentini praedictis controversiis respondet.

tres laicos, si non praecedat eorum electio sepulturae, sepeliendos esse in eorum propriâ parochiali ecclesiâ :

§ 7. Attendentes nos praedicti electi tam admodum illustrissimi capituli, curatorum et clericorum secularium, quam regularium, inter praefatos utriusque partis syndicos et procuratores in Romanâ Curiâ (ad obviandum iurgiis, sedandum scandala et excusandum sumptus qui ex longissimis litium et dubiorum anfractibus sperabantur, de consilio praestantissimorum Romanae Curiae advocatorum, ac intervenientibus ad id eminentissimo domino cardinali Caesarino Ponenti, illustrissimoque domino Franciseo Pauluccio congregationis Concilii secretario, et perillustribus dominis Armino Riccio et Stephano Fabretto iuris utriusque doctoribus, ac utriusque causae procuratoribus, illo pro parte parochorum, hoc pro parte regularium, de consensu reverendissimi domini Marci Antonii Forteza, causam pro dictis parochis in Romanâ Curiâ agentis, et admodum reverendi patris fratris Benedicti Ferrer, sacrae theologiae magistri, ac sanctae Inquisitionis qualificatoris Ordinis Praedicatorum, agentis pro Dominicanis, et reverendi patris fratris Ioannis Baptistae Mestre Ordinis sancti Francisci, sacrae theologiae lectoris, agentis pro ceteris regularibus dictae dioecesis) actum fuisse de concordia praedictarum litium, et nos, habitis quamplurimis colloquiis, saepe saepius rebus mature consideratis et perpensis, in unam convenisse concordiam (quae proposita fuit congregationi habitae die xxviii aprilis anni currentis, in qua astiterunt admodum illustre capitulum ecclesiae cathedralis et omnes curati ac syndici omnium communitatum ecclesiarum secularium praesentis insulae, in qua congregatione fuit pro maiori parte approbata praedicta concordia, et commissum nobis praedictis electis capituli,

curatorum et clericorum secularium, ut pro parte totius cleri illam admitteremus, ut de dictâ approbatione et commissione constat in actis celebrationis dictae congregationis penes notarium infrascriptum, et in ecclesiasticâ curiâ reconditis); scientes etiam eandem potestatem nobis attributam fuisse a praeposito et communitate clericorum secularium loci de Civitadella insulae Minoricensis¹ instrumento publico mediante recepto die ii maii anni currentis per Ioannem Companny notarium publicum, de quo ego notarius infrascriptus fidem facio; et expresse declarantes, quod in hac concordia comprehenduntur parochi et clerici locorum de Mahò et Lajoy insulae Maioricensis, si infra quatuor menses, penes notarium infrascriptum, eam ratam habuerint: nos etiam praedicti regularium electi utentes facultatibus nobis attributis, ut supra, confitemur inter nos partes praedictas, et nominibus supra expressis deventum fuisse ad concordiam praefatarum litium in modum sequentem:

§ 8. Respectu causae convocationis parochi, quae agebatur in sacra congregatione regularium, concordatum fuit quod omnes regulares possint per se ipsos tantum absque interventu parochi atque clericorum secularium processionaliter cruce elevatâ incedere, et, parochis non vocatis nec requisitis, eorum parochias ingredi, indeque ad sua monasteria levare et efferre corpora defunctorum, qui apud ipsos regulares elegerint sepeliri, prout hactenus consuetum fuit; atque adeo in hoc nihil esse innovandum, exceptis regularibus sex conventuum, scilicet Ordinis Praedicatorum sancti Dominici locorum de Monacor, Pollensa et Inca, ac Minorum sancti Francisci de Petra, sancti Augustini de Falantig, et Minorum sancti

Forma concordiae.

¹ Vide an legendum *Maioricensis* R. T.).

Francisci de Paula de Campos, qui iuxta pacta in limine foundationis non possunt absque interventu parochi et cleri exire ad supradicta; et in sex praedictis locis, et si in aliis extra hanc civitatem fuerint vocati parochus et clerus secularis ad associanda cadavera in ecclesiis regularium sepelienda, regulares adeant ecclesiam parochialem, fiatque processio sicut in cathedrali in funeribus generalissimis, et quando parochus et clerici seculares voluntarie vocabuntur pro associatione funeris, singuli clerici non possint plusquam duos solidos, et ministri, scilicet hebdomadarius, diaconus, subdiaconus et duo primicerii, quatuor solidos pro suis stipendiis recipere.

Respectu primae et secundae controversiae quartae funeralium concordatum fuit, quod ea regularium praedictorum monasteria, quae sunt aedificata a quadraginta annis ante confirmationem Tridentini, et sunt in consuetudine solvendi tantum quartam partem ex interstitiis, eandem solvant, et quartam partem de pane et candelis, quae, dum missa conventualis praesente cadavere cantatur, offeruntur, cum quinque solidis pro rectoris cerâ quae comburitur dum missa canitur, ut usque adhuc solitum est; et nunc de novo additur, ut deinceps de panno, quod vulgo dicitur *drap de eos de frisetâ negra*, de libris, ensibus et habitibus militaribus quartam partem dare teneantur, et unum de quatuor cereis, quos quatuor regulares iuxta feretrum defuncti deferre solent; de reliquis autem obventionibus, nempe de habitu regulari, de sudario, de sindone, de arcâ, de panno serico, seu de aliâ particulari re confraternitatum laicorum seu conventuum ipsorum regularium, de duobus cereis duorum acolytorum crucem comitantium, de aliis cereis, seu candelis, quae dantur ad manus regularium, de elemosynis pro

missis, anniversariis, responsis, vel aliis divinis officiis, piisque deprecationibus pro defunctis eisdem celebrandis, de legatis absolute, vel ad certos usus, vel etiam datis, qualitercumque donatis toti monasterio, seu alicui ex regularibus, et de quavis aliâ re particulari, nihil omnino solvere teneantur: illa vero monasteria quae sunt aedificata post Concilium Tridentinum nihil solvere teneantur, nisi aliter concordatum fuerit cum ipsis a principio foundationis monasteriorum, aut postea, quo casu standum erit concordiae legitimae.

Respectu tertiae et quartae controversiae concordatum fuit, quod, iuxta constitutionem synodi Maioricensis de anno MDCXXXVI, possint patres eligere sepulturam pro filiis impuberibus, non vero matres:

Tandem concordatum fuit praedictas conventiones et concordias ad petitionem ambarum partium approbandas esse a sacris congregationibus Regularium et Concilii, et confirmandas a sanctissimo domino nostro Papa cum clausulis necessariis pro maiori robore dictae concordiae, et decreto irritante¹ si secus a quocumque et quandocumque contigerit attentari; et quod committatur Ordinario Maioricensi omnimoda iurisdictio pro observantiâ dictae concordiae; non obstantibus quibuscumque privilegiis exemptionis regularium.

Hanc itaque concordiam et transactionem, omniaque in illa contenta, inviolabiliter observari, nos electi praedicti pro utrâque parte promittimus, eamque admittimus et approbamus, et a primâ lineâ usque ad ultimam acceptamus, ac approbari, laudari et confirmari promittimus et nos obligamus; super quibus omnibus et singulis supradictis

¹ Edit. Main. legit *decreti irritantis* (B. T.).

sic complendis, tenendis et inviolabiliter observandis obligamus utraque pars nostrum alteri ab invicem mutuo et vicissim omnia et singula bona nostra, scilicet nos electi praedicti bona dictorum rectorum et cleri, et nos dicti regulares bona dictorum conventuum mobilia et immobilia, praesentia et ubique futura.

Quod fuit actum in praesenti civitate Maioricensi, die videlicet XIII mensis augusti, anno a Nativitate Domini MDCXLIV. Signa ++++ nostra, Ioannis Baptistae Caforteza, domini doctoris presbyteri, canonici et sacristae ecclesiae sedis Maioricensis et ceterorum electorum; signa ++ nostra fratris Antonii Rubi Ordinis Praedicatorum et fratris Iuliani Ginard Ordinis sancti Francisci de Observantiâ, nomine antedicto transigentium et concordantium praedictorum, qui haec laudamus, concedimus et firmamus. Testes (in quorum praesentiâ firmarunt dicti doctores Ioannes Baptista Caforteza sacrista, Marcus Antonius Cotoner canonicus, Franciscus Lompard et Marcus Antonius Fortezza presbyteri, pater frater Antonius Rubi et pater frater Iulianus Ginard) sunt Gabriel Gantallops, studens, et Petrus Ferrer, ecclesiasticae curiae nuntius. Testes vero firmæ dicti doctoris Michaelis Villanova presbyteri rectoris S. Iacobi, qui firmavit die eadem, fuere reverendus Michael Sagarra presbyter, et Sebastianus Carbonellus dictae curiae ecclesiasticae nuntius »]

§ 9. Subinde, per eosdem exponentes supplicato primodictis cardinalibus huiusmodi ut praemissa confirmarent, ab eisdem cardinalibus emanavit decretum infrascriptum, videlicet:

« Sacra congregatio S. R. E. cardinalium negotiis et consultatoribus episcoporum et regularium praeposita, eminentissimo cardinali S. Caecliae referente, censuit, quoad primum punctum, circa formam

transportandi cadavera ad ecclesias regularium, concordiam posse confirmari, prout praesenti decreto confirmat: quoad reliqua vero, partes ad sacram congregationem Concilii remittit.

Romae, XXV novembris MDCXLIV.

M. cardinalis GINETTUS archiepiscopus Patracensis, secretarius ».

Postmodum vero, per eosdem primodictos cardinales remissis ad secundodictorum cardinalium praefatam congregationem certis aliis punctis et capitibus in dictâ praesentâ concordia expressis pro illorum confirmatione, iidem secundodicti ¹ cardinales pariter decreverunt ut infra, videlicet:

« Die IV februarii MDCXLV. Sacra congregatio eminentissimorum cardinalium Concilii Tridentini interpretum, praevia revisione ac relatione in eadem sacra congregatione per eminentissimos cardinales Cornelium et Ginetum, censuit, confirmationem supradictae concordiae, quoad decreta eiusdem sacrae congregationis, posse concedi, si sanctissimus Dominus noster annuat.

E. cardinalis, episcopus Sabinensis.

Loco + sigilli.

F. PAULUTIUS, sacrae congreg. secr. ».

§ 10. Cum autem firmiora sint ea quae Sedis Apostolicae patrocínio roborantur, idecirco praefati capitulum et canonici, clerus et parochi huiusmodi dictorumque Ordinum superiores nobis humiliter supplicari fecerunt, ut in praemissis opportune providere de benignitate apostolice dignaremur.

§ 11. Nos igitur, eosdem exponentes et supplicantes specialibus favoribus et gratis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommuni-

Petitio confirmationis.

Summus Pontifex confirmat et approbat praedictam concordiam.

¹ Edit. Main. legit *secundi dicti* (R. T.).

Decretum sacrae Congregationis S. R. E. cardinalium negotiis episcoporum et regularium praepositorum.

cationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet inmodatae existunt, ad effectum praesentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, concordiam praecinsertam et desuper confectum instrumentum, seu scripturas, iuxta praecinserta dictarum duarum congregationum decreta, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque perpetuae et inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, aut intervenisse dici vel censi possint, supplemus: salvâ tamen semper auctoritate utriusque congregationis cardinalium huiusmodi.

Clausulas praeservativas apostolice.

§ 12. Decernentes praesentes litteras nullo unquam tempore de subreptionis, aut obreptionis, vel nullitatis, aut invaliditatis vitio, seu intentionis nostrae defectu, aut quovis alio ex capite, etiam in corpore iuris clauso, seu occasione vel causâ, quantumvis privilegiatâ, notari, impugnari, invalidari, retractari, in ius vel controversiam revocari, aut ad terminos iuris reduci ullatenus posse, sed illas semper et perpetuo validas et efficaces fore et esse, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab omnibus et singulis, ad quos nunc quomodolibet spectat et spectabit, ac spectare et pertinere poterit in futurum, perpetuo, firmiter, inviolabiliter et inconcusse observari et adimpleri debere,

isula sub-

§ 13. Sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, vicellegatos, ac Sedis Apostolicae nuntios, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter

iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane quicquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. Quocirca venerabili fratri episcopo Maioricensi, ac dilecto filio causarum curiae camerae apostolicae generali auditori, per praesentes committimus et mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, ubi et quando opus fuerit, et quoties pro parte exponentium et supplicantium praefatorum fratrum fuerint requisiti, vel eorum alter fuerit requisitus, solemniter publicantes, illisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostrâ illos praemissorum effectum pacifice frui et gaudere; non permittentes eos desuper quomodolibet indebite molestari, contradictores quoslibet et rebelles, praemissisque non parentes, per sententias, censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postpositâ, compescendo, legitimisque super his habendis servatis processibus, censuras et poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si fuerit opus, auxilio brachii secularis.

§ 14. Non obstantibus praemissis, ac, quatenus opus sit, nostrâ de non tollendo iure quaesito, aliisque cancellariae nostrae apostolicae regulis, ac quibusvis apostolicis, necnon in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis et edendis, specialibus vel generalibus, constitutionibus et ordinationibus, dictaeque Maioricensis ac aliarum ecclesiarum, ac domorum, seu locorum regularium, dictaeque provinciae, ac Ordinum praedictorum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel aliâ quavis firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quo-

Derogatio contrarium.

que, indultis et litteris apostolicis, quibusvis personis, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, ac irritantibus et aliis decretis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptorum fides.

§ 15. Volumus autem, quod praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xxii februarii MDCXLVI, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 22 februarii 1646, pontif. anno II.

LIII.

Breve apostolicum de solvendis decimis per regulares¹.

**Innocentius Papa X,
ad perpetuam rei memoriam.**

Exordium.

Nuper, pro parte venerabilium fratrum archiepiscoporum et episcoporum neonon

¹ Habes circa hanc materiam decretum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium sacri Con-

dilectorum filiorum totius cleri regni Poloniae,⁴ dilectum etiam filium Matthaeum Ioannem Iudickii, archidiaconum Pomeraniensem nuncupatum in ecclesiam Vladislaviensi, eiusdem cleri in curiam Romanam agentem, nobis expositum fuit, quod alias, et sub die xvii iunii anni proxime praeteriti MDCXLV, in causa decimarum eiusdem regni, a venerabilibus etiam fratribus nostris S. R. E. cardinalibus sacri Concilii Tridentini interpretibus emanavit decretum, quod nos subinde sub die mensis iulii eiusdem anni in consistorio nostro secreto approbavimus, tenoris qui sequitur, videlicet:

§ 1. « In causa decimarum regni Poloniae, die xvii iunii MDCXLVI² sacra congregatio eminentissimorum cardinalium Concilii Tridentini interpretum, iterum atque iterum auditis regularibus, et praecipue patribus Societatis Iesu, eorumque iuribus et privilegiis mature discussis, censuit, ab eisdem patribus et aliis regularibus solvendas esse parochis et aliis beneficiatis regni Poloniae decimas, quae solvebantur a laicis priusquam bona in ipsorum patrum et aliorum regularium proprietatem fuerint translata, firmis tamen remanentibus transactionibus desuper factis: quod decretum emanavit praevia exhibitione facta ab ipsis patribus, cui etiam decreto postea consenserunt, prout et agens cleri regni Poloniae. Die vero xxxi iulii MDCXLV, sanctissimus Dominus noster, eminentissimo cardinali praefecto referente, in consistorio approbavit.

F. cardinalis episcopus Portuensis.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, exponentes praefati decretum praecursorum, quo firmiter subsistat et exactius observetur, apostolicae nostrae

Refertur decretum S. R. E. cardinalium sacri Concilii Tridentini interpretum, inter praeterea etiam materiam, de qua in rubrica.

Summa Pontifex apostolicus confirmatum praeterea decretum cardinalium.

filii Tridentini interpretum, quod refertur in hac Constitutione, § 1.

² Ex praedictis legendum foret 1645 (R. T.).

³ Deesse videtur praeposit. per (R. T.).

confirmationis patrocínio communiri summo opere desiderent: ideo nos, eosdem exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet inmodatae existunt, ad effectum praesentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censes, supplicationibusque illorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praecursorum, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, et omnes ac singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus, salvâ tamen semper auctoritate congregationis eorundem cardinalium.

Clausula præservativa.

§ 3. Decernentes praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, et ab omnibus et singulis, quos illae concernunt, inviolabiliter et inconcusse observari, sicque per quoscunque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Exequutoris deputat.

§ 4. Quocirca dilecto filio nostro et Sedis Apostolicae in eodem regno pro tempore commoranti nuntio per praesentes committimus et mandamus, quatenus ipse, per se, vel alium, seu alios, praesentes litteras et in eis contenta quaecunque, ubi et quando opus fuerit, ac quoties pro parte exponentium praefatorum, seu alicuius eorum, desuper requisiti fuerint,

1 Potius lege *requisitus fuerit* (R. T.).

solemniter publicari, eisque in praemissis efficaciis defensionis praesidio assistens faciat auctoritate nostrâ illos praemissorum omnium commodo et effectui pacifice frui et gaudere, non permittens illos desuper a quoquam, quavis auctoritate, quomodolibet molestari,

§ 5. Contradictores quoslibet et rebelles, ac praemissis non parentes, per censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postpositâ, compescendo, legitimisque super his habendis servatis processibus, sententias, censuras et poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Contravenientibus poenas imponit.

§ 6. Non obstantibus, quatenus opus sit, felicitis recordationis Bonifacii Papae VIII praedecessoris nostri de unâ, et in concilio generali editâ de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate praesentium in iudicium non trahatur, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon ipsius Societatis, aliorumque regularium ordinum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel aliâ quavis firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, ipsi Societati aliisque regularibus ordinibus seu institutis praefatis, illorumque domibus, etiam professis, collegiis, monasteriis et aliis locis regularibus, sub quibuscunque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio

Contraria re-
novet.

habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium et singulorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscunque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub anno Piscatoris, die xxv februarii mdcxlv, pontificatus nostri anno ii.

Dat. 25 februarii 1646, pontif. anno ii.

LIV.

Revocatio Brevis Urbani VIII, quo prohibetur auditoribus Rotae Maceratensis, ne in causis civitatis Camerinensis summam centum scutorum monetae aut illius valorem non excedentibus se se intromitterent contra formam Bullae Sixti V super institutione tribunalis Rotae Maceratensis¹.

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

Prooemium.

§ 1. Circumspecta in omnibus Romani Pontificis providentia interdum quae rationalibus de causis aliàs provide statuta et ordinata fuerunt, si progressu temporis incommodum aliquod afferre noscantur, aliis non minus iustis ex causis tollit et revocat, prout in Domino conspiciat salubriter expedire.

Motiva Constitutionis.

§ 2. Cum itaque, sicut dilecti filii communitas et homines civitatis nostrae Maceratensis nobis exponi fecerunt, aliàs, postquam a felicitis recordationis Urbano Papa VIII praedecessore nostro emanarunt in simili formâ Brevis litterae tenoris subsequentis, videlicet, Urbanus Papa VIII, etc. (*reliqua prout in suo loco sub datum die xxviii maii mdcxxxviii²*), su-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Ita edit. Main.; at citatas litteras Urbani VIII suo loco relatas fuisse non puto (R T).

binde habito per eosdem primodictos communitatem et homines ad eundem Urbanum praedecessorem recursu pro earumdem illius praecursorum litterarum revocatione, stantibus et attentis falso inibi suppositis, idem Urbanus praedecessor dederit in mandatis, ut, si et postquam disputatum decisumque fuisset in sacro Rotae Romanae auditorio, an litterae similis memoriae Sixti Papae V etiam praedecessoris nostri sub plumbo super institutione tribunalis Rotae in praedictâ civitate Maceratensi expeditae eidem praecursoris litteris obstarent, dictae litterae praecursorae revocarentur seu confirmarentur prout eiusdem Rotae Romanae auditores decidissent; postmodum autem disputato dubio huiusmodi in eodem sacri palatii apostolici tribunali decisum fuerit, omnes et singulas quorumcunque dictae provinciae locorum causas appellabiles, cuiuscunque summae et quantitatis forent et sint, et sic etiam infra scuta centum, esse per eosdem Rotae Maceratensis auditores cognoscendas; cupiantque propterea iidem exponentes per nos in praemissis opportune ut infra provideri:

§ 3. Idecirco nos, eosdem primodictos communitatem et homines specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus illorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, praecursoris dicti Urbani praedecessoris litteras, cum omnibus et singulis in eis contentis, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, revocamus, cassamus, irritamus et abolemus, viribus-

Revocatio Brevis Urbani VIII sub data xxviii maii mdcxxxviii.

que et effectu evacuamus, ac pro revo-
catis, cassis, irritis, abolitis, viribusque
et effectu evacuatis haberi, ipsisque secun-
dodictis communitati et hominibus de ce-
tero nullatenus suffragari posse vel de-
bere volumus.

*Clausulae prae-
servativae.*

§ 4. Decernentes praesentes litteras va-
lidas, firmas et efficaces existere et fore,
suosque plenarios et integros effectus sor-
tiri et obtinere, eisdemque primodictis
communitati et hominibus suffragari, nec
eos desuper a quoquam, quavis auctori-
tate fungente, molestari, perturbari vel
inquietari posse vel debere, sicque et
non aliter in praemissis omnibus et sin-
gulis per quoscumque iudices ordinarios
et delegatos, etiam eiusdem sacri palatii
auditores, ac sanctae Romanae Ecclesiae
cardinales, etiam de latere legatos, iudicari
et definiri debere, ac irritum et inane, si
secus super his a quoquam, quavis auctori-
tate, scienter vel ignoranter, contigerit
attentari.

*Derogatio con-
trariorum.*

§ 5. Non obstantibus praemissis, ac
quibusvis constitutionibus et ordinationi-
bus apostolicis, ac, quatenus opus sit,
ipsius civitatis Camerimensis, etiam iura-
mento, confirmatione apostolicâ, vel qua-
vis firmitate aliâ roboratis, statutis et con-
suetudinibus, legibus, etiam municipali-
bus, stilis, usibus et naturis, privilegiis
quoque, indultis et litteris apostolicis in
contrarium praemissorum quomodolibet
concessis, confirmatis et innovatis; quibus
omnibus et singulis, illorum tenores prae-
sentibus pro plene et sufficienter expres-
sis ac de verbo ad verbum insertis ha-
bentes, illis aliâs in suo robore perman-
suris, ad praemissorum effectum, hac vice
dumtaxat, specialiter et expresse deroga-
mus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub
annulo Piscatoris, die v martii MDCXLVI,
pontificatus nostri anno II.

Dat. die 5 martii 1646, pontif. anno II.

LV.

*Committitur nuncio Poloniae, ut proce-
dat contra certos iudices laicos, qui
condemnarunt episcopum Smolescen-
sem excipientem de fori incompetentiâ
in certas poenas pecuniarias, et ban-
niverunt in contemptum ecclesiasticae
immunitatis¹.*

Venerabili fratri Ioanni archiepiscopo Adria-
nopolitano, nostro et Apostolicae Sedis in
regno Poloniae nuncio,

Innocentius Papa X.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit venera-
bilis frater Petrus episcopus Smolescen-
sis, quod (ad instantiam dilecti filii Chris-
tophori Erechanourekii iudicis terrestres
Mscislaviensis uti actoris contra eundem
Petrum episcopum citatum de decretis
contemptis tribunalitiis secularibus, quo-
rum vigore dictus Christophorus in bona
praedicti Petri episcopi introumisti debuisset
praetendebatur, quod ipse Petrus episco-
pus omnibus modis impedivit, ac dictum
Christophorum de huiusmodi decretis male
obtentis citavit) iudices tribunalis secularis
Smolescensis et Vilnensis, reiectâ excep-
tione eiusdem Petri episcopi per suum
plenipotentem porrectâ, citationem pro
parte eiusdem Petri episcopi factam con-
tra dictum Christophorum cassarunt et
annullarunt, forumque competens ante
ipsorum tribunal agnoverunt et approba-
runt; cumque dictus Petrus episcopus co-
ram praedictis iudicibus ulterius proce-
dere noluisse, ipsi iudices ei omnia iura
abiudicarunt, et veluti contemptorem de-
cretorum eorum condemnarunt, ipsumque
Petrum episcopum bannitum pronuncia-
runt et declararunt, et executionem huius-
modi bannitionis ad clarissimum in

Facti expositio.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

Christo filium nostrum Vladislauum Poloniae et Svetiae regem illustrem remiserunt, ac insuper, praetextu quod idem Petrus episcopus aliquoties in eorum iudiciis tribunalitiis forum ipsorum incompetens allegauerat et exceperat, ipsum mulctâ pecuniariâ, videlicet quingentorum florenorum, pro iis dictis iudiciis et praedicto Christophoro actore mulctarunt, ac, pro expensis et poenis pecuniariis per eundem Petrum episcopum ut praetenditur incursis, illas ex bonis ipsius repetendas et requirendas declararunt, ac in illius bona immobilia eundem Christophorum iudicialiter immittendum iudicant, et aliâs prout in decreto et sententiâ eorundem iudicum uberius dicitur contineri.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, decretum et sententia huiusmodi contra praedictum Petrum episcopum a iudicibus laicis lata non minus iniusta quam nulla sit, et indemnitati episcopali et immunitati ecclesiasticae grave praeiudicium illatum fuerit, nobis propterea idem Petrus episcopus, qui personaliter ad Romanam curiam accessit, humiliter supplicari fecit, ut in praemissis opportune providere de benignitate apostolicâ dignaremur.

§ 3. Nos igitur, Christophori et aliorum iudicum praedictorum audaciam hae in re nequaquam impunitam relinqui volentes, ipsumque Petrum episcopum a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censes, huiusmodi supplicationibus inclinati, tibi per praesentes committimus et mandamus, ut, si ita est, contra praedictum Christophorum, et iudices qui

decretum et sententiam huiusmodi adversus dictum Petrum episcopum tulerunt, ac quoscumque eiusdem decreti et sententiae exequutores, uti immunitatis et libertatis ecclesiasticae manifestos violatores, usque ad sententiam definitivam et totalem illius exequutionem inclusive, simpliciter, summarie et de plano sine strepitu et figurâ iudicii, solâ facti veritate inspectâ, ipsisque Christophoro ac iudicibus et exequutoribus huiusmodi, tam coniunctim, quam divisim et separatim, etiam per edictum publicum, constituto etiam summarie ac extraiudicialiter et quantum tibi sufficere videbitur de non tuto accessu, citatis, etiamsi vigore citationis huiusmodi aliquis extra suam dioecesim seu provinciam et ultra duas aut plures dietas in iudicium trahatur et evocetur, procedas, ac illos et eorum quolibet in praemissis culpabiles repertos excommunicationis maioris vinculo innodes, seu in excommunicationem huiusmodi aliasque poenas et censuras ecclesiasticas a sacris canonibus et constitutionibus apostolicis et praesertim in Bullâ in die Coenae Domini legi solitâ contra similia perpetrantes comminatas, inflictas et fulminatas incidisse declares, illosque excommunicatos publice denuncies, seu denunciari cures, ac a ceteris christifidelibus, donec a nobis et Apostolicâ Sede absolutionis beneficium mernerint obtinere, arctius evitari praecipias, poenasque et censuras huiusmodi, prout iustitia exegerit, aggravas et reaggraves, omni appellatione postpositâ, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§ 4. Nos enim tibi desuper necessariam et quomodolibet opportunam facultatem et potestatem tribuimus et impertimur.

§ 5. Non obstantibus felicis recordationis Bonifacii Papae VIII praedecessoris nostri de unâ, et concilii generalis de duabus dietis, aliisque apostolicis, etiam

Contraria re-
novet.

Motivum huius Constitutionis.

Excommunicatione indigitur certis iudicibus laicis, qui condecurant episcopum.

in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, constitutionibus et ordinationibus, necnon quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, eorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice duntaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque; aut si Christophoro ac iudicibus et exequutoribus praedictis coniunctim vel divisim sit ab eâdem Sede indultum quod¹ extra loca suae originis aut suas dioeceses et provincias in iudicium evocari, quodque excommunicari, suspendi, vel interdicti non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die x martii MDCXLVI, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 10 martii 1646, pontif. anno II.

LVI.

Declaratio circa cognitionem causarum criminalium archiepiscoporum et episcoporum regni Poloniae².

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

Cardium.

§ 1. Aliâs a felicitis recordationis Urbano Papa VIII praedecessore nostro emanarunt litterae in simili formâ Brevis tenoris sequentis, videlicet: *Urbanus Papa VIII, ad futuram rei memoriam*. Singularia,

¹ Coniunctionem quod nos addimus (R. T.).

² Ex Regest. in Secret. Brevium.

atque eximia, etc. *reliqua ut in suo ordine*¹).

§ 2. Cum autem, sicut accepimus, dubitetur, an causae criminales venerabilium fratrum archiepiscoporum et episcoporum praecursorum litterarum dispositione comprehensae censeantur:

Dubium exponitur.

§ 3. Idcirco nos, ut omnis desuper dubitandi occasio cesset, motu proprio et ex certâ scientiâ nostris, mentis et intentionis eiusdem Urbani praedecessoris minime fuisse in praecursorum litteris, earumque dispositione, causas criminales archiepiscoporum et episcoporum huiusmodi comprehendere, sed quoad illas servandam esse dispositionem decretorum sacri Concilii Tridentini, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, declaramus; sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus.

Idem dubium de medio aufertur.

§ 4. Non obstantibus, quatenus in aliquo adversentur, praecursorum litteris huiusmodi, ac omnibus illis, quae in illis concessa sunt non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Contrariis derogatur.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die x martii MDCXLVI, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 10 martii 1646, pontif. anno II.

LVII.

Committit nuntio Poloniae, ut limitet dioecesim Smolecensem iuxta assigna-

¹ Vide tom. XIV, pag. 360 (R. T.).

tiones a defuncto et moderno regibus Poloniae factas¹.

Venerabili fratri archiepiscopo Adrianopolitano, nostro et Apostolicae Sedis in regno Poloniae nuncio,

Innocentius Papa X,

Venerabilis frater,

salutem et apostolicam benedictionem.

Quid fecerit Urbanus VIII exponit.

§ 1. Aliàs felici recordationis Urbanus Papa VIII praedecessor noster ecclesiam primariam sub invocatione Annunciationis Beatae Mariae Virginis intra muros Smolescenses in cathedralem ecclesiam erexit, eique Smolenscum et alia oppida, terminos, territoria, castra, villas et loca per tunc existentem Sedis Apostolicae in regno Poloniae nuncium designanda pro dioecesi concessit et assignavit, eidemque nuncio commisit et mandavit, ut praedictam dioecesim quantocius limitari faceret, et aliàs prout in litteris eiusdem Urbani praedecessoris super erectione huiusmodi sub plumbo expeditis, quarum tenores praesentibus pro expressis haberi volumus, uberius continetur.

At limites dioecesis Smolescensis nuncio committit.

§ 2. Cum autem, sicut accepimus, limitatio dictae dioecesis, iuxta eiusdem Urbani praedecessoris mandatum, hactenus facta non fuerit: ideo nos, illam quamprimum fieri volentes, fraternitati tuae per praesentes committimus et mandamus, ut, per te, vel alium, seu alios, ad id a te deputandum, seu deputandos, eandem dioecesim Smolescensem quamprimum, iuxta assignationes factas a clarae memoriae Sigismundo quondam et charissimo in Christo filio nostro Vladislao nunc vivente Poloniae et Sveciae regibus illustribus, ex nunc, et quoad eam partem dictae dioecesis quae iuxta dictas assignationes desumenda et dismembranda est ex dioecesi Vilmensi, ex nunc prout ex tunc, et e contra, postquam ecclesia Vil-

nensis per cessum vel decessum venerabilis fratris moderni episcopi Vilmensis vel aliàs ex eius personâ vacaverit, ita ut quoad partem huiusmodi limitatio dictae dioecesis Smolescensis effectum suum sortiat et sortiri debeat dumtaxat postquam dicta ecclesia Vilmensis ut praefertur vacaverit, nisi idem modernus episcopus Vilmensis dismembrationi huiusmodi etiam ad praesens consentiat, auctoritate nostrâ apostolicâ limites, seu limitari ceteraque in praemissis et ad illorum effectum necessaria quomodolibet et opportuna fieri et executioni demandari cures et facias. Nos enim tibi desuper necessariam quomodolibet et opportunam facultatem impertimur.

§ 3. Non obstantibus omnibus illis, quae dictus Urbanus praedecessor in praedictis suis litteris voluit non ob stare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Derogatio contrariorum.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die x martii MDCXLVI, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 10 martii 1646, pontif. anno II

LVIII.

Breve reductionis in Congregationem religionis Pauperum Matris Dei Scholarum Piarum¹.

Innocentius Papa X,
ad perpetuam rei memoriam.

Ea quae pro felici personarum regularium statu a Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris constituta fuerunt, cum incommodum afferre, ac earumdem

Prooemium.

¹ Scholarum piarum regimen congregationi B. Mariae clericorum secularium commisit Paulus V Const. CCXLII, tom. XII, pag. 243; hoc autem regimen fuit postea demandatum congregationi Paulinae in Const. CCLXXVII, ibid. pag. 382, et alia desuper concessa privilegia: quae omnia vide in indice, verbo *Clerici Matris Dei Scholarum Piarum*

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

personarum in viâ Domini profectui et tranquillitati obesse noscuntur, nostri muneris est provide moderari et immutare, prout temporum ratio suadet, et conspicimus salubriter in Domino expedire.

Paulus V instituit huiusmodi congregationem.

§ 1. Dudum siquidem felicitis recordationis Paulus Papa V praedecessor noster per suas in simili formâ Brevis die vi martii mdcxvii expeditas litteras in domo piarum scholarum Urbis unam congregationem scholarum piarum ab uno praefecto regendam et gubernandam, quae de cetero perpetuis futuris temporibus Paulina Pauperum Matris Dei Scholarum Piarum nuncupari, nec ultra viginti ab Urbe milliaria extendi, neque ullum locum, in quo scholae piae non essent, domibus novitiorum exceptis, habere, et qui eidem congregationi nomen dare voluissent, finitis duobus probationis annis, omnes, tam ad sacros et presbyteratus ordines promoti et clericali charactere duntaxat insigniti, quam fratres operarii, tria simplicia vota, paupertatis videlicet, ac castitatis et obedientiae, super quibus a nemine praeterquam a Romano Pontifice pro tempore existente dispensari posset, emittere, ac gratis et nullo stipendio, mercede, salario, aut honorario recipiendo ad pueros in primis elementis, grammaticâ, computo, ac praecipue in fidei catholicae rudimentis erudiendos, bonis et piis moribus inbuendos, ac demum christiano more educandos, operam, laborem, ac studium conferre deberent, erexit et instituit; ita vero, quod qui simplex paupertatis votum, ut praefertur, emisissent, quandiu in praedictâ congregatione permansissent, cuiuscumque dominii, iuris et proprietatis incapaces essent, idemque paupertatis votum summam in iis paupertatem induceret, tam in particulari quam in communi, ita ut nihil omnino iuris haberent, sed nec habere aut acquirere quovis titulo possent in bonis seu

ad bona quae vocantur immobilia vel quae pro immobilibus habentur; huic vero paupertati omnia ad eorum usum pertinentia, cibos, vestes, suppellectilem, tam sacram quam profanam, statui et instituto convenientia, domos vero, hortos¹ contiguos domibus, ecclesias, sacristias, oratoria, ac scholas et huiusmodi immobilia, quae pariter usui eorum destinabantur, similiter convenientia, ut praefertur, et praeterea in dominio Romani Pontificis pro tempore existentis, mobilia vero in dominio ipsorum, in communi tamen, esse debere decrevit et declaravit: et deinde, cum tunc existentes sanctae Romanae Ecclesiae cardinales negotiis episcoporum et regularium praepositi, quibus piae memoriae Gregorius Papa XV, etiam praedecessor noster, negotium huiusmodi examinandum et sibi referendum commiserat, decreto per eos desuper facto censuissent, congregationem scholarum piarum huiusmodi, ut praefertur, erectam et institutam, posse in religionem trium votorum solemnium approbari, dictus Gregorius praedecessor per suas etiam in simili formâ Brevis die xviii novembris mdcxxi expeditas litteras decretum praedictum approbavit et confirmavit, et alias prout in dictis eorundem Pauli et Gregorii praedecessorum litteris², quarum tenores praesentibus pro expressis haberi volumus, uberius continetur.

§ 2. Cum autem, sicut nobis innotuit, graves in religione huiusmodi permutationes suscitatae fuissent et etiam nunc vigeant, ita ut pro sedandis illis operae pretium, ac e re eiusdem religionis summo opere futurum sit, si illa in congregationem absque ullorum votorum emissionem, ad instar instituti congregationis presbyterorum secularium Oratorii in ec-

Causae huius Constitutionis.

¹ Edit. Main. legit *hortus* (R. T.).

² Etiam Gregor. XV litteras habes in tom. XII, pag. 627 (R. T.).

clesiâ S. Mariae in Vallicella de Urbe canonice erectae, S. Philippi Nerii nuncupatae, redigatur :

Religionem
Pauperum Ma-
tris Dei etc. de
qua in rubrica
reducit summus
Pontifex in con-
gregatiuem.

§ 3. Hinc est quod nos, pro curâ nostrâ pastorali, eiusdem religionis tranquillitati, quantum cum Domino possumus, consulere volentes, de nonnullorum venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium, ac quorundam dilectorum filiorum Romanae Curiae praetorum, quibus hoc negotium examinandum commisimus, consilio, motu proprio, ac certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, omnibus et singulis religionis praedictae religiosis, etiam professis, tam sacerdotibus quam laicis, sive, ut vocant, operariis, facultatem transeundi ad quancumque aliam religionem ab hac sanctâ Sede Apostolicâ approbatam, etiam laxiorem, in qua benevolos invenerint receptores, tenore praesentium concedimus et imperitumur. Praeterea, ne de cetero ulli amplius in dictâ religione recipiantur, et ne iam recepti in novitiatibus degentes ad professionis emissionem admittantur, sub nullitatis receptionis et professionis huiusmodi aliisque nostri et pro tempore existentis Romani Pontificis arbitrii poenis, interdiciamus et prohibemus. Ad haec omnes et singulos eiusdem religionis religiosos, cuiuscumque qualitatibus existant, eorumque domos, scholas et loca quaecumque omnimodae Ordinariorum locorum in quibus reperiuntur iurisdictioni subicimus et supponimus, sublatâ, tam dilecto filio Iosepho Calasantio, sive Matris Dei nuncupato, olim ministro generali religionis praedictae, quam aliis etiam auctoritate apostolicâ visitoribus, ac superioribus deputatis domorum ministris, ceterisque inferioribus superioribus, omni et quacumque facultate et superioritate et iurisdictione tam in spiritualibus quam temporalibus erga praedictos re-

ligiosos, eorumque domos ac scholas et loca quaecumque; omnemque auctoritatem, superioritatem et iurisdictionem, quae penes ministrum generalem, visitatores apostolicos, aliosque superiores, ut praemittitur, residebat, totaliter et omnimode in Ordinarios locorum huiusmodi transferimus, ita ut religiosi praedicti nullam deinceps iurisdictionem, auctoritatem et superioritatem sibi usurpare possint, nisi illam quae iis fuerit ab Ordinariis ut supra demandata seu delegata. Religionem vero praedictam in congregationem similem instituto praedictae Congregationis Oratorii in dictâ ecclesiâ S. Mariae in Vallicella ut praefertur erectae, S. Philippi Nerii nuncupatae, absque ulorum votorum emissionem regendam et gubernandam, iuxta tamen constitutiones primodicto instituto proportionabiles desuper iussu nostro edendas, redigimus et reducimus; ita tamen ut praedicti religiosi nunquam possint denominari presbyteri seu clerici Congregationis Oratorii, vel S. Philippi Nerii, nec pro talibus se gerere. Regimen autem et gubernium collegii Nazareni de eadem Urbe dilectorum filiorum causarum palatii apostolici auditorum omnimodae dispositioni relinquimus; ita tamen, ut, quantum fieri possit, menti bonae memoriae Michaëlis Angeli cardinalis Nazareni nuncupati, praedicti collegii institutoris et erectoris, satisfiat.

§ 4. Praesentes quoque litteras et in eis contenta quaecumque semper et perpetuo valida, firma et efficacia fore et esse, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere,

Clausula
praeservativa.

§ 5. Sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, iudicari et definiri debere, irritumque et inane, si secus

Clausula
refutata.

super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus et declaramus.

Contrariorum
derogatio.

§ 6. Non obstantibus praedictis eorundem praedecessoribus litteris, ac quibusvis aliis apostolicis, necnon in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ac quacumque etiam ultimâ dieti Michaëlis Angeli cardinalis voluntate, quam quoad praemissa sufficienter et expresse commutamus, necnon dietae religionis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel aliâ quavis firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indulgentiis, exemptionibus et litteris apostolicis eidem religioni, illiusque praefecto et clericis, ac aliis quibuscumque in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xvi martii MDCXLVI, pontificatus anno ii.

Dat. die 16 martii 1646, pontif. anno ii.

LIX.

Commissio vicelegato Avenionensi pro componendis nonnullis controversiis super confiniibus inter subditos nostros et regis christianissimi ortis¹.

Dilecto filio magistro Laurentio Corsio, nostro et Apostolicae Sedis in Statu nostro Avenionensi vicelegato,

Innocentius Papa X.

¹ Ux Regest. in Secret. Brev.

Dilecte fili,

salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Cum, sicut acceperimus, inter nonnullos nostros et Apostolicae Sedis in isto Statu nostro Avenionensi ex unâ, ac charrissimi in Christo filii nostri Ludovici Francorum regis christianissimi subditos partibus ex alterâ, nonnullae controversiae super confiniibus (praetendentibus ambabus partibus quasdam insulas, in flumine Durentiae, quod dictum nostrum a praedicti Ludovici regis Statu dividit, existentes, ad se pertinere) vertantur, pro quibus componendis, ne in apertas inimicitias cum partium detrimento et Statuum praedictorum perturbatione erumpant, cum personis ab eodem Ludovico rege deputatis, seu deputandis tractandum est:

§ 2. Hinc est quod nos, controversias huiusmodi quamprimum componi volentes, ac de tuâ fide, prudentiâ et in rebus gerendis solertiâ plurimum in Domino confisi, te in nostrum et Sedis Apostolicae commissarium ad praemissa peragenda cum facultate et auctoritate omnia et singula, quae ad huiusmodi controversias concordandas et componendas pro eorundem subditorum ac Status nostrorum utilitate et commodo ac communi quiete expedire cognoveris, faciendi et gerendi, necnon unâ cum personâ seu personis ab eodem Ludovico rege ad id deputatâ seu deputandâ, vel deputatis seu deputandis, ad sententiam, aliosque actus, qui circa praemissa vobis necessarii videbuntur, etiam usque ad executionem sententiarum super praemissis ferendarum, etiam contra omnes et quoscumque alios desuper interesse habentes, seu habere quomodolibet praetendentes, deveniendi, easdemque controversias per viam amica-bilis concordiae et compositionis, ita ut illae in omnibus et per omnia extinguantur, et in futurum nec ab unâ nec ab aliâ parte desuper reclametur, terminandi,

Expositio moti-
vum huius Con-
stitutionis.

Conceditur fa-
cultas vicele-
gato Avenionen-
si componendi
dictum dissi-
dium.

et cum facultate alium seu alios cum praedictâ vel limitatâ facultate ad praemissa subdelegandi, illos toties quoties opus fuerit mutandi, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, facimus, constituimus et deputamus; mandantes propterea omnibus et singulis gubernatoribus, locumtenentibus, capitaneis, syndicis, electis, universitatibus et hominibus et aliis officialibus dicti Status nostri Avenionensis, ut ad praemissorum effectum, cum a te requisiti fuerint, auxilium et favorem necessarium et opportunum tibi, vel¹ a te, ut praefertur, subdelegandis, omnino praestent et praestari faciant, mandatisque tuis in praemissis pareant et obediant; in contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XIV aprilis MDCXLVI, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 14 aprilis 1646, pontif. anno II.

LX.

Confirmatio decreti Congregationis episcoporum et regularium pro fratribus Conventualibus et Observantibus sancti Francisci provinciae Valachiae².

Innocentius Papa X,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Franciscus Sylvester de Castro Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci Conventualium nuncupatorum professor, quod aliâs, occasione nonnullarum praetensionum quae inter ipsos Conventuales cum dilectis pariter filiis fratribus dicti Ordinis Minorum eiusdem sancti Francisci de Observantiâ nuncupatis in provinciâ Valachiae transalpinae intercedebant, a venerabilibus fratribus nostris S. R. E.

cardinalibus negotiis episcoporum et regularium praepositis emanavit decretum tenoris sequentis, videlicet:

§ 2. « Praetendentibus fratribus Minoribus de Observantiâ ad se spectare conventum S. Mariae civitatis Fargovistae provinciae Valachiae, eo quia ostendebant illum ab antiquo tempore retinuisse unâ cum nonnullis bonis stabilibus ad eundem conventum spectantibus, illosque fuisse annis retro elapsis spoliatos a Minoribus Conventualibus, ac proinde instantibus pro reintegratione; Conventualibus vero e converso allegantibus eorum religionem ab antiquissimo tempore et longe ante institutionem Minimorum¹ de Observantiâ introductam fuisse in antedictâ provinciâ, et praecipue in civitate Fargovistae possedissee dictum conventum S. Mariae Gratiarum, et licet ob Scitarum incursiones illum aliquando deserere coacti fuerint, attamen postea eundem recuperasse, et a pluribus annis usque modo retinuisse, et propterea non posse super eo a quocumque molestari: negotio huiusmodi prius in sacrâ congregatione de Propaganda Fide, ac postea a sanctissimo Domino nostro huic sacrae congregationi negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositae remisso, censuit eadem sacra congregatio, eminentissimo Carpineo referente (attentis potissimum supplicationibus christifidelium illarum partium, quorum aliqui pro Conventualibus et aliis pro Minoribus de Observantiâ instabant), utriusque Ordinis religiosi assignandum esse locum et ecclesiam peculiarem in eâdem civitate, prout virtute praesentis decreti assignat, modo infrascripto videlicet:

§ 3. Quod Conventuales retineant conventum ipsum S. Mariae unâ cum orto illi contiguo, necnon vineam mino-

Decretum sacrae Congregationis episcoporum et regularium, circa materiam de qua in rubrica.

¹ Particulam vel nos addimus (R. T.).

² Ex Regest. in Secret. Brev.

¹ Videtur legendum *Minorum* (R. T.).

ris capacitatis et mensurae, cum suis iuribus et pertinentiis universis; fratres vero de Observantiâ habere debeant vineam maiorem, prata, sylvas, ac cetera bona stabilia ad dictum conventum sanctae Mariae modo spectantia, pariter cum eorum universis iuribus et pertinentiis, ac etiam unâ cum antiquâ ecclesiâ iam derelictâ sub titulo S. Francisci in eâdem civitate existente ac eleemosynis sacrae congregationis de Propaganda Fide restaurandâ, cum parvo hospitio ad eorundem fratrum habitationem infra annum vel biennium ad summum construendo. Romae, die XXVI ianuarii MDCXLVI.

M. Card. GINETTUS.

Loco † sigilli.

II. Archiepiscopus Patracensis, *Secret.*

Petitur confirmatio supra dicti decreti.

§ 4. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, dictus Franciscus praemissa, quo firmitus subsistant et exactius observentur, apostolicae nostrae confirmationis patrocinio communiti summopere desideret:

§ 5. Idecirco nos, eundem Franciscum specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censes, supplicationibus illius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati,

Confirmatur praesentium decretum.

§ 6. Decretum praesentium, cum omnibus et singulis in eo contentis, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiciamus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodo-

libet intervenerint, supplemus, salvâ tamen semper auctoritate eorundem cardinalium.

Clausulae praeservativae.

§ 7. Decernentes praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, et ab omnibus et singulis, quos illae concernunt et concernent in futurum, inviolabiliter et inconcusse observari, sique per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari ac definiri debere, ac irritum et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contraria revocet.

§ 8. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac dieti Ordinis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XX aprilis MDCXLVI, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 20 aprilis 1646, pontif. anno II.

LXI.

Dat facultatem magistratui et Reipublicae Ragusinae utendi sex millium scutorum in certas provisiones bellicas¹.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

Motivum Con-
stitutionis.

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii magistratus Reipublicae Ragusinae, quod ipsis, provide considerantibus se medios esse inter validissimos Turcarum tyranni exercitus, expedit saluti suae proprie¹ invigilare, ipsamque Rempubicam opportune munitam esse. Quia tamen proprii eiusdem Reipublicae redditus ad praemissa minime suppetunt, coguntur ipsi exponentes sibi eapropter opportuniore qua fieri potest ratione consulere. Quare, asserentes iidem exponentes in civitate Ragusina reperiri sex circiter scutorum millia, de quibus hactenus minime dispositum fuit, legata a diversis personis nobilibus et civibus Ragusinis sub diversis temporibus pro redimendis captivis, proque nonnullis pauperibus puellis seu virginibus matrimonio elocandis, ultra alias notabiles pecuniarum summas quae in eum effectum in dies erogantur: nobis humiliter supplicari fecerunt, ut sibi in praesente imminenti periculi occasione licentiam praefatis sex millibus scutorum utendi, ut infra, concedere de benignitate apostolicâ dignaremur.

§ 2. Nos igitur, eosdem exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, et attento imminenti periculo huiusmodi, eisdem exponentibus, quod ipsi praefatâ sex millium scutorum huiusmodi summâ uti, illaque² in armo-

rum commeatus et aliorum ad dictae civitatis tuitionem et defensam necessariorum emptionem convertere et erogare libere et licite possint et valeant; factâ tamen prius per eandem Rempubicam Ragusinam certâ assignatione pro reintegratione eiusdem summae praefatorum sex millium scutorum huiusmodi infra sexennium habendâ¹, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, concedimus et impertimur.

§ 3. Decernentes praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, snosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari ac definiri debere, ac irritum et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, et, quatenus opus sit, ipsius civitatis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, legibus, usibus et naturis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XVI maii MDCXLVI, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 16 maii 1646, pontif. anno II.

LXII.

Declaratio circa solutionem ratae tangentis ecclesiasticos regni Sardiniae pro subsidio trirremium regis catholici².

Charissimo in Christo filio nostro Philippo,
Hispaniarum regi catholico,
Innocentius Papa X.

¹ Aptius lege *propriae* (R. T.).

² Ni malis legere *illamque* (R. T.).

Consultatur va-
liditati praesen-
tis Constitutio-
nis.

Contrariis de-
rogat.

¹ Aptius lege *faciendâ* (R. T.).

² Ex Regest. in Secret. Brev.

Charissime in Christo fili noster,
salutem et apostolicam benedictionem.

Exordium.

§ 1. Aliàs emanarunt a felicis recorde-
tionis Urbano Papa VIII praedecessore
nostro ad maiestatis tuae favorem litterae
in simili formâ Brevis tenoris sequentis,
videlicet: *a tergo*: Charissimo in Christo
filio nostro Philippo Hispaniarum regi
catholico; *intus vero*: Urbanus Papa V,
Charissime in Christo fili noster, salutem
et apostolicam benedictionem. Eximia ma-
iestatis tuae, etc. (*reliqua in suo ordine*¹).

Multa Con-
firmationis.

§ 2. Cum autem, sicut eiusdem maie-
statis tuae nomine nobis nuper expositum
fuit, quoniam praesentium temporum con-
ditio exigit, ut triremes, pro quarum ma-
nutatione summa annua septuaginta mil-
lium scutorum huiusmodi ad decennium
ut praefertur oblata fuit, non semper et
continuo in portibus dicti regni Sardiniae
maneant, sed ut aliis tuis manibus subsi-
dio, quo opus erit et eiusdem maiestatis
tuae servitium postulabit, ferendo iungan-
tur, aut alio navigent, venerabiles fratres
archiepiscopi, episcopi et aliae personae
ecclesiasticae dicti regni ratam dictae
summae eos tangentem, et ad quam vi-
gore spontaneae eorum oblationis per
praeinsertas litteras approbatae obligan-
tur, solvere detrectent eo quod triremes
praedictae tuitioni dicti regni continuo
non assistunt, cum tamen ad effectum
continuae assistentiae huiusmodi ratam
huiusmodi obtulerint: nobis propterea hu-
militer supplicari fecisti, ut in praemissis
opportune providere de benignitate apo-
stolicâ dignaremur.

Præ-cre-
tur ecclesiasti-
cis regni Sardi-
niae solutio rat-
ae, de qua in
rebrica.

§ 3. Nos igitur, maiestatem tuam ob
singularia in nos et Sedem praedictam
merita amplioribus favoribus et gratiis
prosequi volentes, huiusmodi supplicatio-
nibus inclinati, quod, licet triremes prae-
fatae non sint semper et continuo in regno

praedicto seu eius portibus, nihilominus
archiepiscopi, episcopi et aliae personae
ecclesiasticae eiusdem regni ad solutio-
nem praedictae ratae eos tangentis, quam
obtulerunt ut praefertur, et super qua
oblatione auctoritas apostolica per prae-
insertas litteras fuit interposita, obligati
sint et teneantur, servatâ aliàs in omni-
bus et per omnia earundem praeinser-
tarum litterarum formâ, dictâ auctoritate
apostolicâ, tenore praesentium, declara-
mus; sicque et non aliter in praemissis
per quoscumque iudices ordinarios et de-
legatos, etiam causarum palatii apostolici
auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam
de latere legatos, iudicari et definiri de-
bere, ac irritum et inane, si secus super
his a quoquam, quavis auctoritate, scien-
ter vel ignoranter, contigerit attentari,
decernimus.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac Contraria tollit.
omnibus illis quae in praeinsertis litteris
concessa sunt non obstare, ceterisque
contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maio-
rem, sub annulo Piscatoris, die VI iunii
MDCXLVI, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 6 iunii 1646, pontif. anno II.

LXIII.

*Confirmatio assignationis bonorum sta-
bilitum et reddituum per magnum ma-
gistrum hospitalis S. Ioannis Hiero-
solymitani factae pro manutenendis
arcibus insulae Melitanae*¹.

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus Hierodum.
filius Ioannes Paulus Lascaris Castellar,
magnus magister hospitalis sancti Ioannis
Hierosolymitani, quod ipse, provide con-

¹ Vide tom. XIV, pag. 33 (R. T.).

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

siderans pro securitate et tuitione insulae Melitanae praeter munimenta, quae illi undequaque ipsius Ioannis Pauli magni magistri curâ inusuque adiecta fuerunt, necesse insuper esse eamdem insulam cibariis et provisionibus bellicis abunde instruere, id vero ex ordinariis communis aerarii eiusdem hospitalis redditibus, tam ob iniquam temporum conditionem, quam ob ingentes expensas quas hospitale praedictum facere oportuit, praesertim pro instruendâ insulâ huiusmodi rebus necessariis quando timebatur ne a classe Turcarum invaderetur, valde accisis, fieri minime posse,

§ 2. Propterea ipse Ioannes Paulus magnus magister, ut necessitatibus eiusdem insulae pro tempore occurrentibus uberius provisum sit, notabilem bonorum stabilium et annuorum reddituum diversis titulis ab eo acquisitorum quantitatem assignavit et applicavit, ut ex illorum fructibus in perpetuum arces et fortalitia dictae insulae rebus tam ad victum quam ad bellum necessariis copiose instruantur, cum variis conditionibus et declarationibus, prout plenius continetur in publico desuper confecto instrumento per consilium completum dieti hospitalis unanimiter, nemine discrepante, approbato, cuius tenor est qui sequitur, videlicet:

Frater Ioannes Paulus Lascaris Castellar, Dei gratiâ domus hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani et militaris Ordinis Sancti Sepulchri Dominici magister, humilis pauperum Iesu Christi custos, universis et singulis praesentes nostras litteras visuris, lecturis et auditis, salutem. Notum facimus, et in verbo veritatis attestamus, qualiter infrascriptum foundationis instrumentum extractum fuit ex libro conciliorum nostrae cancellariae, in quo similia notari et registrari solent, quod quidem in hanc publicam formam extrahi et redigi iussimus, ut ubique tam in iudicio

quam extra eidem plena et indubitata fides adhibeatur, cuius tenor est qui sequitur, videlicet:

Nel nome della santissima ed individua Trinità, Padre, Figlio e Spirito Santo, e dell'immacolata Vergine Maria e del glorioso san Giovanni Battista nostro protettore. Amen. L'anno mdcxlv *ab Incarnatione*, conforme allo stilo della nostra cancellaria, e del mdcxlv *a Nativitate*, secondo lo stilo ordinario, addì xv del mese di gennaio: Essendosi congregato il venerando consiglio compito della sacra religione dell'ospedale ed illustrissima milizia di S. Giovanni Gerosolimitano nella umilissima città Valletta dell'isola di Malta, suo convento, nella sala del palazzo magistrale, a suono di campana secondo l'uso di detta religione, e quivi ritrovatisi presenti l'eminentissimo e reverendissimo signore gran ministro della medesima religione e dell'Ordine di S. Sepolcro, il signore frà Giovanni Paolo Lascaris Castellar, prencipe di queste isole di Malta e Gozzo, e gl'illustrissimi signori gran commendatore frà Dionisio de Poulastron Laistlière, luogotenente di S. E. frà don Michele Giovanni Balaguer vescovo di Malta, frà Salvator Imbroli, priore della maggior chiesa conventuale, frà Carlo de Fassion S. Juij, maresciallo, frà Francesco di Courselles Rouurarii, frà Francesco Piccolomini, ammiraglio, frà Cesare de Grollée Viraville, priore d'Alvernia, frà Enrico de Merles Beaucampo, priore di Tolosa, frà Ludovico Melzi, priore di Lombardia, frà Giovanni Battista Croce Lampugnano, priore di Venezia, frà Ruggiero Raineri, priore di Barletta, frà Pietro Anselmi, priore del baliaggio di S. Eufemia, frà Pietro de Fonq. la Nove, baglivo della Morea, frà D. Giovanni de Villaro el baglivo di Negroponte, e capitano generale delle galere, frà Giovanni Girolamo Salvago, priore del baliaggio di Venoza, frà

Assignantur a magistro hospitalis sancti Ioannis Hierosolymitani bona stabilia et redditus, ut in rubrica.

Decretum assignationis.

Melchior Dureta, baglivo di Maiorica, frà Enrico de Lattis Entraignes de Manuasca, frà Massimiliano Seliderer de Laxen, baglivo di Brandenburg, frà D. Tomaso de Illores, baglivo del S. Sepolcro, frà Bernardo Vecchiotti, baglivo di Cremona, frà Elas Brandao, baglivo, frà D. Alvaro de Mela, baglivo, frà Enrico d'Estampes Valaneais, baglivo, frà Balthassar de Daman-dole, baglivo, il commendatore frà don Martino de Sesse, luogotenente del gran conservatore, il commendatore frà Francesco de Sonnenberg, luogotenente del gran conservatore d'Alemagna, il commendatore frà don Gasparo de Aldrete, luogotenente del gran cancelliero, il commendatore frà Nicolao de Paris Boisis, luogotenente del tesoro generale, il commendatore frà Fiorino Borso per la veneranda lingua d'Inghilterra, li commendatori frà Giacomo de Glandeves Couges e frà Onorato de Villanova Villaviella per la veneranda lingua di Provenza, li commendatori frà Annoto de Chattes Gessans e frà Giovanni de Forsat per la veneranda lingua d'Alvernia, li commendatori frà Claudio de Sanfalles e frà Enrico de Castellet Moien-court per la veneranda lingua di Francia, li commendatori frà Flaminio Balbiani e frà D. Antonio Carraffa per la veneranda lingua d'Italia, li commendatori frà D. Michele Forellos y Semanat, e frà Rafael Cotoner per la venerabile lingua d'Aragona, Catalogna e Navarra, li commendatori frà Giovanni Battista Ossolinski e Paolo Enrico di Lutzan per la veneranda lingua d'Alemagna, li commendatori frà D. Giovanni de Sousa e frà D. Martin de Villalva per la veneranda lingua di Castiglia e Portogallo, li commendatori frà Francesco Mancini e fra Ascanio Azzone per la veneranda lingua d'Inghilterra, tutti consiglieri soliti intervenire e formare il venerando consiglio complito, detto eminentissimo signor

gran ministro espose, che, avendo avuto sempre intenzione di giovare alla sua religione, e più che mai dopo l'assunzione sua alla suprema dignità del magisterio, per far conoscere il particolar affetto e gratitudine che gli deve, ha procurato di acquistare, come in effetto ha acquistato, in quest'isola di Malta ed in questa di Sicilia alcuni beni stabili, proventi, redditi ed entrate per applicarli in alcuna fondazione che ridondasse in utile e beneficio di detta religione e suo comune tesoro; ed appartenendo a detta eminenza, siccome appartengono, li grani trentacinque e piccoli cinque di barone in Palermo, che furono già del fu venerabile priore di S. Stefano frà don Carlo Valdina, come appare, secondo dicono, per contratto a favor suo stipulato della regia corte di Sicilia nell'ufficio di locotenente del regio protonotario sotto li xiv di marzo MDCXLI a ragione d'onze novecento per ciascun grano, ed appartenendoli parimente la vigna che nel piano di Melazzo godeva e possedeva il suddetto venerabile de Valdina, come tutto appare per l'istromento di cessione e vendizione a favore di detta eminenza, a ordine del venerabile consiglio emanato sotto li iii di novembre prossimo passato dalli venerabili proe-curatori del comun tesoro negli atti del notaro Lorenzo Prima, sotto li v del medesimo mese di novembre stipulato, e dopo sotto li vii di detto mese dal venerabile consiglio ratificato, per il prezzo di novantamila seicento venticinque scudi di dar dodeci per ogni scudo, cioè scudi diecimila per detta vigna, e scudi ottanta mila seicento venticinque di barone, come più largamente appare nelli suddetti decreti, atti ed instrumenti, alli quali in tutto e per tutto s'abbia relazione; e volendo applicar li suddetti grani e vigna e altri beni stabili, che appresso si specificcheranno, e li proventi, redditi ed en-

trate delli suddetti grani, vigna e beni alla detta fondazione; e desiderando il mantenimento di sua religione e la difesa di queste isole e fortezze contro la potenza Ottomana che sempre la minaccia, tenendo per sicuro che con l'aiuto divino, mediante l'intercessione della B. V. Maria e del glorioso S. Giovanni Battista, se si ritrovano provviste di munizioni e viveri per qualsivoglia occasione d'assedio, resteranno frustrate le forze e speranze del nemico: applica, dona e assegna li suddetti beni con li loro proventi, rendite ed entrate a servizio e beneficio della medesima religione nella seguente forma e non in altra maniera:

Vuole e ordina primieramente che dall'infrascritti suoi esecutori dopo la sua morte si compri annualmente, dalli suddetti proventi ed entrate, di miglio fino a che ascenda alla quantità d'ottomila salme da tenersi conservato in uno o più magazzini sotto tante chiavi, quanti saranno essi esecutori, senza che lo possano vendere tutto o parte, se non in una più che estrema necessità, o in occasione d'assedio, nè meno prevalersi di detto miglio in nessun altro caso per urgente ed urgentissimo che sia o possa essere; quando poi nelli suddetti due casi lo vendessero tutto o parte, debbano impiegare l'intero prezzo, che si caverà di detta vendita, in compra d'altro tanto miglio fino alla suddetta quantità d'ottomila salme per conservarlo come sopra; e se a caso il prezzo che ne caveranno non sarà sufficiente, si supplisca in far la suddetta compra con li proventi, redditi ed entrate ordinarie di detti beni, acciocchè le suddette ottomila salme restino sempre per provisione.

Item: vuole ed ordina in oltre, che, dopo comprate le suddette otto mila salme di miglio, li esecutori di questa fondazione impieghino le suddette rendite, proventi

ed entrate in compra di salnitro raffinato fino alla quantità di cinque mila cantara, comprando similmente, a proporzione del salnitro, il solfo e carbone necessario per fabricare polvere al bisogno, con che di detti cinque mila cantara di salnitro ed altri materiali non si possa prevaler la religione in nessun caso per urgente ed urgentissimo che sia fuor d'un assedio, e che si conservi con il zolfo e carbone in buoni magazzini sotto le chiavi di detti esecutori, li quali, passato l'assedio, dopo che la quantità del miglio sarà rifatta, impieghino le dette rendite, proventi ed entrate, in compra di tanto salnitro ed altri materiali, quanto si saranno consumati fino al rifar la suddetta quantità di cinque mila cantara.

Item: che, dopo comprata la predetta quantità d'ottomila salme di miglio e di cinque mila cantara di salnitro con li altri materiali per fabrica della polvere, le dette rendite, proventi ed entrate s'impieghino dalli esecutori in compra di moschetti, moschettoni con le armi nella canna della sua casa Lascaris, cioè sino alla quantità di due mila e cinquecento moschetti, e cinquecento moschettoni a fucile, quali tutti con li suoi fornimenti o bandoliere si devano conservare in una sala separata netti e puliti sotto le chiavi di detti esecutori, senza che d'essi si possa prevalere la religione se non in caso d'assedio; il quale passato, dopo che sarà rifatta la quantità di miglio, salnitro e materiali come sopra, dovranno li esecutori comprare altrettanti quanti saranno guasti, crepati o persi, sino al numero de' suddetti due mila cinque cento moschetti e cinquecento moschettoni.

Item: vuole ed ordina, che, comprato e ridotto in essere il suddetto miglio, salnitro ed altri materiali necessari per fabricar polvere, ed il numero di moschetti e moschettoni con li loro fornimenti, come

sopra viene specificato, le suddette rendite, proventi ed entrate s'impieghino da detti esecutori in fabricare, accomodare e riparare le mura, fortificazioni e fossi della Floriania del marchese S. Angelo, città Valletta, Vittoriosa e Senglea.

Item: vuole ed ordina, che, dopo comprato il suddetto miglio, salnitro, altri materiali, moschetti e moschettoni, fatte riparare le mura, fortificazioni e fossi, le sopraddette rendite, proventi ed entrate s'impieghino da' suddetti esecutori in pagare la gente di capo della galera capitana, o d'altre della squadra di detta religione, secondo che le predette entrate saranno sufficienti, con questo però, che quell'anno o anni che dette rendite s'impiegheranno in detta paga, sopra il trinchetto della galera, o galere, che come sopra saranno pagati, s'albori un gagliardetto con le solite arme di detta eminenza, quando entreranno o staranno in alcun porto, e questo non per vana gloria o ambizione, ma con fine di stimolar gl'altri ad opere somiglianti.

Item: vuole ed ordina, che sempre, e quando alcun figlio o discendente in *perpetuum* dell'illustrissimo signor conte Giovanni Battista Lascaris Castellar, suo nipote, o delli signori Carlo Antonio Lascaris Castellar, e Gasparo Lascaris Castellar, suoi pronepoti, o essi Carlo Antonio e Gasparo volessero venir ad essere ricevuti nella religione, devano li esecutori della presente fondazione dare a ciascheduno di essi per una sola volta scudi mille d'oro, a fine ed effetto, che con quelli possano far fare le loro prove, trasferirsi in convento, e pagar al comun tesoro il solito passaggio. E che alli figli e discendenti per linea mascolina in *perpetuum* del detto illustrissimo signore Conte Giovanni Battista e delli signori Carlo Antonio e Gasparo Lascaris Castellar soprannominati, ed anco a loro medesimi venendo a pi-

gliar l'abito, sieno gli esecutori di questa fondazione, qui sotto dichiarati, tenuti di pagar ogn'anno scudi cento cinquanta d'oro di tari quattordici per ciaschedun scudo ad ogn'uno di loro in tutto il tempo che dopo aver espressamente professato faranno residenza in convento, con che questo emolumento cessi subito che in qualsivoglia maniera entrino in rendita di qualunque commenda.

Item: la suddetta eminenza si riserva il poter assegnare sopra le dette rendite, proventi ed entrate, tanto in vita, quanto in *articulo mortis*, a favore d'uno o più religiosi dell'abito novizi o professi, ancorchè sieno incapaci per qualsivoglia capo a conseguir pensioni, conforme alli statuti ed ordinazioni di detta religione, la somma di mille scudi di questa moneta d'annua pensione per goderli vita durante *tantum* de' suddetti religiosi, novizi o professi, a chi gli assegnerà, senza che possano trasferirgli dopo la loro morte ad altra persona.

Item: vuole ed ordina, che quando poi le persone, a chi può spettare la suddetta vigna sita nella piana di Melazzo, la volessino redimere per la detta somma di dieci mila scudi, con pagare insieme li miglioramenti fatti e da farsi, ed in conformità delle condizioni con le quali è stata impegnata, allora tutto il prezzo, che da questo si caverà, debba da detti esecutori quanto prima essere impiegato in compra di beni stabili sicuri e fruttiferi per applicar le rendite ed entrate d'essi, senza che in cosa alcuna si possa diminuir il capitale in quello che di sopra viene da detta eminenza precisamente ordinato; e se la Regia Corte parimente volesse redimere li suddetti grani e piccioli di baroni in conformità delle condizioni con che furono concessi et assegnati al suddetto venerando de Valdina, il prezzo d'essi s'impieghi nella medesima

forma, che circa a quello della vigna viene parimente ordinato da sua eminenza.

Item: parimente assegna alla detta fondazione li seguenti beni con le loro entrate, acciocchè questi s'impieghino al medesimo effetto in essa contenuto, cioè: le sette botteghe attaccate al cimiterio della maggior chiesa conventuale, le otto botteghe delle boccierie, li magazzini alla prigione della Senglea, che tutti con le suddette botteghe sono stati fabbricati da detta eminenza; e parimente assegna tutti li diritti e proventi, che si caveranno dalli magazzini principati a fabbricare nell'isola per commodità delle robe che faranno quarantena, che in breve, a Dio piacendo, saranno ridotti a perfezione.

Item: finalmente assegna alla predetta fondazione, in conformità della facoltà datagli per decreto del venerando consiglio sotto li vi novembre MDCXLIII emanato, al quale s'abbia relazione, il feudo di Budach, del quale tiene di già le tre parti acquistate, e sopra la quarta verte lite, e di più assegna il feudo della Tabria, caso che l'acquisterà, sopra di che si trova parimente già mossa lite. E si riserva detta eminenza il poter assegnare ed unire alla medesima fondazione altri beni stabili o rendite ed entrate da essa acquistati, o che per l'avvenire acquisterà.

E considerando, che il far vive tutte le entrate della religione, e tener conto particolare di queste tanto necessarie al suo mantenimento, a nessuno incumbe più che alli gran maestri, perciò la suddetta eminenza prega alli eminentissimi signori gran maestri suoi successori a volere pigliare la direzione e soprintendenza della presente fondazione, e nomina per esecutori d'essa li venerabili gran commendatore e baglivi conventuali o loro luogotenenti, che sono e saranno *pro tempore*, ed il venerabile baglivo frà Baltassar de Demandolx, e commendatore

frà Giovanni Paolo Lascaris Castellar, suo maestro di casa e pronipote, e, per morto o difetto di esso commendatore Lascaris, al discendente dell'abito in *perpetuum* del detto illustrissimo signor Conte Giovanni Battista, e signori Carlo Antonio e Gasparo, o qualsivoglia d'essi che fosse dell'abito, preferendo sempre in questo il più propinquo, ed in caso d'uguaglianza, il più anziano di loro nella religione, ed in difetto dei suddetti, al commendatore più anziano che della venerabile lingua di Provenza si troverà in convento; ed ordina, che nella torre del magistral palazzo si metta una cassa con tante chiavi, quanti sono li detti esecutori, delle quali averà una ciascheduno d'essi, ed un'altra li eminentissimi signori gran maestri per conservar in quella il denaro, che in qualsivoglia modo si ricupererà de' suddetti beni, rendite ed entrate, a fine ed effetto d'impiegarlo in quelle cose, che di sopra vengono ordinate, e non in altre, ancorchè siano urgenti, urgentissime ed inopinate.

E finalmente incarica le coscienze di tutti i sopradetti esecutori, mentre per trascuraggine lasciassero di radunarsi insieme almeno una volta il mese per sollecitare l'esazione dell'entrate e trattare con ogni maggior vantaggio la compra delle provisioni e munizioni come sopra stabilite, le quali, dopo collocate in buoni magazzini, dovranno di tempo in tempo visitare, acciò per l'umido o altro accidente non vengano a deteriorarsi, come finalmente in una gran lunghezza di tempo interverrà al miglio; però intende e vuole, che in ogni caso tale si vada a poco a poco distribuendo e vendendo, e del ritratto se ne compri la medesima quantità del nuovo per rimpiazzarlo in luogo del vecchio. E per esecuzione di detta fondazione, e di tutte le cose in esse contenute, dà ai detti esecutori l'autorità e potestà necessaria opportuna, acciocchè possano

fare tutti quelli atti, che si stimeranno giovevoli, utili e necessari.

E si riserva in ultimo sua eminenza il poter aggiungere, diminuire ed alterare li suddetti patti e condizioni per l'intero stabilimento della presente fondazione, e non altrimenti, promettendo come promette con solenne stipulazione inviolabilmente in ogni tempo futuro osservare la presente fondazione e donazione, e quella aver rata e grata, rinunziando a qualsivoglia beneficio, favore ed ausilio, e qualsivoglia legge, costume ed osservanza, che ostassero in contrario, volendo che la presente donazione e fondazione e le cose in essa espresse abbiano perpetua validità ed inviolabile osservanza. E detti illustrissimi signori del venerando consiglio compito, d'unanime voto, con allegro e gratissimo animo l'hanno gradito, accettato ed approvato per sè e loro successori in nome della religione e convento in ogni miglior modo che possono, promettendo tutte le sopradette cose, e ciascheduna d'esse sempre ed in ogni futuro tempo mantenere, ed averle rate e grate, e che non se gli contraverrà in alcuna direttamente o indirettamente per qualsivoglia causa e quesito colore, derogando a tutte e qualunque cose, che in qualsivoglia modo potessero ostare, e supplendo a tutti e qualsivoglia difetti, *tam iuris quam facti*, che potessero essere in ciò occorsi, e così tanto sua eminenza quanto tutti e ciascuno de' suddetti illustrissimi signori consiglieri hanno prestato il giuramento loro, poste le mani sopra la croce del proprio abito, come s'usa in detta religione, di attendere ed osservare tutte e qualsivoglia delle cose premesse: Alle quali furono testimoni il commendatore frà Stefano de Badat, il dottore frà Francesco Deidie, il dottor frà Domenico Muscat, frà Annibale Megniez e frà Giacomo Perera Loreyro, cameriere di sua eminenza,

chiamati e pregati per me frà Luca Bono, coadiutore del vicecancelliere in detta santa religione ed Ordine di S. Giovanni Gerosolimitano, che di volontà di sua eminenza e del venerando consiglio compito ho pubblicato il presente istromento di fondazione, la quale prima nel medesimo venerando consiglio compito accettata ed approvata da tutti li prenominati signori di esso con lo scrutinio delle palle, senza alcuna discrepanza, e fatto qui registrare nelli pubblici atti di questa cancellaria, essendo stata anco accettata dal venerando consiglio ordinario con lo scrutinio delle palle, *nemine discrepante*, sotto li xii del corrente mese.

Et quia ita se habet veritas, factaque fideli cum originali collatione, concordare comperimus: ideo in huius rei testimonium bulla nostra magistralis in cerâ nigrâ praesentibus est impressa.

Datum Melitae in conventu nostro, die xvi mensis ianuarii MDCLV, ab Incarnatione, etc. Registrata in cancellariâ.

V. LUCAS BONUS, coadiutor.

Loco † sigilli vicecancellarii.

§ 3. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, ea firmiora existant, quibus apostolicae confirmationis robur accedit, et ideo idem Ioannes Paulus praesertim instrumentum auctoritate nostrâ apostolicâ comprobare desideret: nos, sedulam eiusdem Ioannis Pauli magni magistri hac in re sollicitudinem et egregiam illius liberalitatem plurimum in Domino commendantes, ipsumque specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolu-

Confirmatur
praedictum in-
strumentum.

tum fore censes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, praeinsertum instrumentum, cum omnibus et singulis contentis in illo, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis vim et robur adiicimus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

Consulitur va-
liditati huius
Constitutionis.

§ 4. Decernentes praesentes litteras semper et perpetuo validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac inviolabiliter observari, sicque et non aliâs in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et extraordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac consilium et alia tribunalia dieti hospitalis, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Opposita quae-
cumque remo-
vet.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, dieti hospitalis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, stabilimentis, usibus et naturis, ac ordinationibus capitularibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permanens, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscunque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XIV iunii MDCXLVI, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 14 iunii 1646, pontif. anno II.

Bull. Rom. — Vol. XV.

60

LXIV.

Innovatio Brevis Urbani VIII circa clericos coniugatos Melitanos¹.

Innocentius Papa X,
ad perpetuam rei memoriam.

§ I. Aliâs a felicis recordationis Urbano Papa VIII praedecessore nostro emanarunt litterae in simili formâ Brevis tenoris sequentis, videlicet:

Constitutio
Urbani VIII cir-
ca clericos con-
iugatos Melita-
nos non exi-
mentes ab of-
ficio militari-
bus.

Urbanus Papa VIII, ad perpetuam rei memoriam. Ne insulae Melitanae, firmissimi adversus immanissimos Turcas Italiae propugnaculi, adeo necessaria tutio illo modo negligatur, clericique coniugati eiusdem insulae privilegii clericalis praetextu solitas functiones militares pro defensione et custodiâ insulae huiusmodi obire detractent, quantum cum Domino possumus providere volentes, supplicationibus dilecti filii magni magistri hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani nobis desuper humiliter porrectis inclinati, eidem magistro nunc et pro tempore existenti, uti personae ecclesasticae, omnes et singulos clericos coniugatos dictae insulae, ut equum tenere, si sufficientes ad id facultates habeant, et solitas functiones militares custodiasque facere pro defensione et custodiâ eiusdem insulae adversus Turcas et piratas debeant, quoad ista, ita ut ad tenendum equum et faciendum dictas functiones custodiasque respective possint opportunis iuris et facti remediis cogi a praedicto magistro, vel personâ ecclesiasticâ per eum deputandâ, in ceteris vero, iidem clerici coniugati venerabili fratri episcopo Melitano nunc et pro tempore existenti remaneant subiecti iuxta sacrorum canonum, constitutionum apostolicarum, sacrorumque conciliorum praesertim Tridentini decretorum dispositionem, apostolicâ auctoritate, te-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

nore praesentium, subiicimus; decernentes praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac inviolabiliter observari, sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, irritumque et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, dietique hospitalis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, stabilimentis, usibus et naturis, ac ordinationibus capitularibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem et in virtute sanctae obedientiae iniungimus praefato magno magistro nunc et pro tempore existenti, ut invigilare teneatur, ne priores, baiulivi, praeceptores, seu commendatarii, capitanei, alique officiales et ministri dicti hospitalis quomodolibet qualificati, quoquo modo, nec ex quacumque causâ, concedant aliis ad praemissa obligatis exemptiones, *francos* nuncupatas, a praedictis oneribus et functionibus militaribus et custodiis ultra consuetum, praesertim ultra illas, seu illos, quae et qui solent, etiam in vim statutorum, seu

stabilimentorum, ac ordinationum capitularium eiusdem hospitalis apostolicâ auctoritate confirmatorum, concedi illis qui actu inserviunt communi aerario, infirmariae, ac in quibuscumque aliis functionibus et servitiis hospitalis praedicti; prioribus vero, baiulivis, praeceptoribus, seu commendatariis, capitaneis, ceterisque praedictis, et aliis quibuscumque, sub amissionis antianitatis ac maioris excommunicationis poenis ipso facto incurrendis, ne quoquo modo vel ex quacumque causâ audeant praefatas exemptiones seu *francos* concedere, prohibemus.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xxviii iulii MDCXLIV, pontificatus nostri anno xxi.

§ 2. Cum autem firmiora existant, quibus iterata huiusmodi Sanctae Sedis accedit auctoritas, et propterea magnus magister praedictus praeinsertas litteras, quo exactius observentur, auctoritate nostrâ innovari desideret:

§ 3. Nos, eiusdem magni magistri hac in re desiderio favorabiliter annuere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, easdem praeinsertas litteras, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, innovamus, ita tamen quod non concedantur per praedictum et pro tempore existentem magnum magistrum et quemlibet alium exemptiones ad tempus, vel ad vitam, aut aliâs cuicumque ad contenta in dictis litteris obligato, et quatenus concessae fuerint, praesertim perpetuae, seu ad vitam, omnino revocentur, et ex nunc

Confirmatio
praedicti decreti.

pro revocatis habeantur, quodque in eisdem litteris deleatur dictio *solitas* adiecta dictioni *functiones*, quam nihilominus nos pro deletâ ex nunc haberi volumus, perinde ac si eadem dictio *solitas* in illis nunquam apposita fuisset; sieque et non aliter in praemissis per quoscunque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac magnum magistrum, consilium, aliaque tribunalia dicti hospitalis, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, et quoscunque alios quavis auctoritate fungentes, nunc et pro tempore existentes, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, indicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus.

§ 4. Non obstantibus omnibus illis, quae in praecursoris litteris concessa sunt non ob stare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xvii iunii MDCXLVI, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 17 iunii 1646, pontif. anno II.

LXV.

Confirmatio Brevis sanctissimi domini nostri Urbani Papae VIII circa licentiam alienandi bona immobilia canonicorum regularium congregationis Lateranensis pro summâ centum millium scutorum¹.

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

Aliâs emanarunt a felicis recordationis Urbano Papa VIII praedecessore nostro

1 Praedictum Breve refertur verbo tenus in hac Bulla § 1.

litterae in simili formâ Brevis, tenoris sequentis, videlicet:

§ 1. *Urbanus Papa VIII, ad futuram rei memoriam.* Ex iniuncto nobis desuper apostolicae servitutis officio ad ea, per quae monasteriorum et aliorum locorum regularium quorumlibet indemnitati, commodis, atque utilitati consulitur, libenter intendimus, ac desuper pastoralis officii nostri partes favorabiliter interponimus, prout conspiciamus salubriter in Domino expedire. Exponi siquidem nobis nuper fecit dilectus filius modernus abbas monasterii B. Mariae de Pace nuncupatae de Urbe, canonicorum regularium congregationis Lateranensis et totius congregationis huiusmodi procurator generalis, quod congregatio praedicta multo aere alieno cum camerâ nostrâ apostolicâ, ratione montium cameralium nonnullorumque censuum pro solvendis montium suorum fructibus creatorum, contracto gravata reperitur; quod quidem aes¹ alienum varias ob causas hactenus dissolvere, ac supradictis oneribus cameralibus satisfacere, aliosque census super dictae congregationis bonis stabilibus de licentiâ Sedis Apostolicae impositos pro dictis² oneribus extinguere non potuit, nec cum ordinariis redditibus debita, quibus diversa dictae congregationis monasteria premuntur, persolvere posset. Nobis propterea dictus modernus abbas et procurator humiliter supplicari fecit, ut, pro liberandâ ab aere alieno aliisque oneribus huiusmodi congregatione praedictâ, sibi licentiam et facultatem bona immobilia ad monasteria congregationis huiusmodi spectantia pro summâ centum millium scutorum alienandi concedere, aliâsque desuper opportune providere de benignitate apostolicâ dignaremur. Nos igitur, dictae congregationis necessitatibus, quantum cum Do-

Breve Urbani VIII circa licentiam, ut in rubrica.

1 Perperam ed. Main. legit *et pro aes* (R. T.).

2 Verba *pro dictis* nos addimus (R. T.).

nino possumus, subvenire, praedictumque abbatem et procuratorem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censes, huiusmodi supplicationibus inclinati, abbatibus generalibus et visitatoribus dictae Congregationis Lateranensis nunc et pro tempore existentibus, ut, cum approbatione dilecti filii nostri Francisci S. Laurentii in Damaso diaconi cardinalis Barberini nuncupati, S. R. E. vicecancellarii, nostri secundum carnem ex fratre germano nepotis, bona stabilia dictae congregationis pro summâ centum millium scutorum monetae romanae dumtaxat quibusvis personis meliorem conditionem offerentibus vendere et alienare) ita tamen ut pecuniae ex venditione huiusmodi proveniendae, deductis tamen expensis hac de causâ faciendis, in alios usus, quam extinctionis aeris alieni, quo quodlibet dictae congregationis monasterium gravatum existit, et pro maiori illius utilitate, nullo modo convertantur) libere et licite possint et valeant, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, licentiam concedimus et impertimur. Non obstantibus felicis recordationis Pauli Papae II praedecessoris nostri de rebus Ecclesiae non alienandis, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon congregationis et monasteriorum huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel aliâ quavis firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xx aprilis MDCXXXVII, pontificatus nostri anno XIV.

§ 2. Cum autem, sicut nobis nuper exponi fecit dilectus filius modernus abbas dicti monasterii S. Mariae de Pace ac congregationis praedictae procurator generalis, dilectus etiam filius noster Franciscus tituli S. Laurentii in Damaso presbyter cardinalis Barberinus nuncupatus, cuius approbatio in alienatione bonorum stabilium praedictorum iuxta praeinsertarum litterarum tenorem requiritur, a Romanâ Curia et toto Statu nostro Ecclesiastico absit: nobis propterea idem abbas et procurator generalis humiliter supplicari fecerit¹, ut in praemissis opportune providere de benignitate apostolicâ dignaremur. Nos igitur, eundem abbatem et procuratorem generalem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censes, huiusmodi supplicationibus inclinati, praeinsertas litteras, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiciamus, ac omnes tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus; necnon dilecto filio nostro Federico Ss. Viti et Modesti diacono cardinali Sfortiae nuncupato, dictae congregationis apud nos et Apostolicam Sedem comprotectori, facultatem praestandi consensum alienationi huiusmodi, quem dictus Franciscus cardinalis in vim earundem litterarum adhibere deberet, servatâ aliâs in omnibus et per omnia illarum formâ, eâdem auctoritate, tenore praesentium, concedimus

¹ Aptius lege fecit (R. T.).

et impertimur; decernentes ea, quae cum approbatione dicti Federici cardinalis com-protectoris in executionem dictarum litterarum fient, perinde valida, firma et efficacia existere et fore, ac si cum approbatione dicti Francisci cardinalis facta fuissent,

Causae prae-
servativae.

§ 3. Sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, iudicari et definiri debere, ac irritum quoque et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogat con-
trariis.

§ 4. Non obstantibus omnibus illis, quae in praecursis litteris huiusmodi concessa sunt non obstat, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxxi iulii MDCXLVI, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 31 iulii 1646, pontif. anno II.

LXVI.

Pro congregatione Cassinensi confirmatio decreti capitularis circa solutionem taxarum.

**Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.**

Prooemium.

Ea, quae pro religiosorum Ordinum quorumcumque felici directione prosperoque statu ab eorum superioribus in capitulis generalibus facta et ordinata fuisse noscuntur, ut firma et illibata persistent, libenter, cum a nobis petitur, apostolicae confirmationis robore communimus, prout in Domino conspiciamus salubriter expedire.

Mollia.

§ 1. Cum itaque, sicut dilectus filius Ludovicus Balbus, procurator generalis congregationis Cassinensis monachorum

Ordinis sancti Benedicti, nobis nuper exponi fecit, anno superiori capitulares capituli generalis eiusdem congregationis tunc celebrati decreverint, quod si ex dictae congregationis abbatibus, qui onera cameralia utcumque eorum monasteriorum tangentia procurariae romanae non solvissent, voce activa in capitulo generali eiusdem congregationis subsequentis privati remanerent; et subinde experientia docuerit, decretum huiusmodi ad consequendum a singulo quoque dictae congregationis monasterio solitas taxas valde proficuum extitisse; proindeque capitulares capituli generalis eiusdem congregationis hocce praesenti anno celebrati ediderint decretum infrascriptum, tenoris qui sequitur, videlicet:

§ 2. « Ut tandem provideatur periculis et damnis imminentibus ob retardationem et omissionem solutionum debitarum per monasteria nostrae congregationis, tam procurariae generali romanae, quam capsae Venetiarum respective, committimus reverendissimo patri procuratori generali, ut a sanctissimo Domino curet per litteras in formam Brevis prohiberi accessum ad capitulum generale, singulis futuris annis, illis praelatis, et cellerario privationem officii cellerariae, quorum monasteria suis debitis temporibus taxas et annuas debitas, necnon solutiones vel debita nuncupata *conto a parte*, non persolverint, tam ipsi procurariae, quam capsae Venetiarum, et, si contra praesens decretum accesserint ad locum capituli, suspendantur abbates per annum ab administratione abbatiae, nec liceat praedictis reverendissimo patri procuratori et capsario affirmari in suis computis se recepisse pecunias, quas effective non receperint, in virtute sanctae obedientiae ».

Decretum ca-
pitulare.

Datum Perusii die xix aprilis MDCXLVI.

§ 3. Ideo dictus Ludovicus procura-
tor generalis, quo praefata onera came-

Confirmat
decretum.

ralia exacte (ut par est) persolvi possint, nobis humiliter supplicari fecit, ut praemissa confirmare de benignitate apostolicâ dignaremur. Nos igitur, eundem exponentem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censes, supplicationibus illius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praesertim, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

Decretum irritum.

§ 3. Decernentes decretum huiusmodi in eadem congregatione perpetuo observari debere, praesentesque nostras litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, sique per quoscumque indices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrarius derogat.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac ipsius congregationis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel aliâ quavis firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum omnium tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis

aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxviii augusti mdcxlvj, pontificatus nostri anno ii.

Dat. die 28 augusti 1646, pontif. anno ii.

LXVII.

Impositio decimarum ad summam quatuorcentum millium scutorum pro Republica Veneta¹.

Venerabili fratri Angelo episcopo Ariminesi, moderno et pro tempore existenti nostro et Sedis Apostolicae in dominio Venetorum nuntio,

Innocentius Papa X.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

Sacrosanctae militantis Ecclesiae regimini² per abundantiam divinae gratiae, nullo licet meritum suffragio, praepositi, inter graves sollicitudines, quibus pro credito nobis apostolicae servitutis officio assidue premimur, ea est praecipua, quam continua pericula atque discrimina, quae a nefario Christi nominis hoste Turcarum tyranno principibus et populis christianis nunquam non impendent, nobis conficiunt. Quapropter, etsi Domini Dei exercituum, qui sponsam suam Ecclesiam sanctam protegit, praesidio potissimum confidamus, cogimur tamen pro debito pastoralis muneris in id omni cogitatione omni que curâ incumbere, ut provisionis nostrae ministerio adhibitis catholicorum principum viribus mala huiusmodi procul a populo cristiano arceantur.

Progenium.

§ I. Cum vero plus satis constet eundem impium Turcarum tyrannum nihil

Motiva.

¹ Ex Regest. in Secret. Brevium.

² Similem habes tom. xiv, pag. 105 (R. T.).

avidius quaerere quam christianos populos invadere et christianam religionem exterminando abominationem suam plantare et prorogare, eiusque vires, nostris facientibus peccatis, malo nostro admoniti cogamur timere omnique curâ et sollicitudine praecavere; multo magis castra Domini custodire et praemunire nos oportet, hoc praesertim tempore, cum idem Turcarum tyrannus ingentibus mari terrâque copiis ditiones nobilissimae Reipublicae Venetorum invaserit. Quae, ut improbis eius conatibus resistere possit, cum magnos sumptus iugiter facere debeat:

§ 2. Idcirco, felicitis recordationis Clementis VIII et Pauli V, necnon Gregorii XV, ac Urbani VIII, aliorumque Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum vestigiis inhaerentes, eandem Rempublicam, id enixe flagitantem, ecclesiasticis auxiliis prompto libentique animo adiuvandam deerevimus, attendentes non solum nos eius unius salutis, verum etiam multorum, ac omnium Italiae populorum incolumitati consulere, cum ipsa sit magnum totius Italiae munimentum ac firmissimum maris Adriatici propugnaculum.

§ 3. Quamobrem aequum et rationi consentaneum esse duximus eidem Reipublicae, eorumdem Clementis, ac Pauli, necnon Gregorii et Urbani praedecessorum exemplo, subsidio decimarum ex fructibus et redditibus totius cleri eiusdem Status Venetorum pro eisdem usibus ad certum tempus attribuendo subvenire, firmam in Domino fiduciam habentes fore, ut ea Respublica testificatione paternae voluntatis erga se nostrae non solum se se munitam et ad resistendum communi hosti paratam in dies magis conservet, sed etiam illum a suis finibus animose detrudat.

§ 4. Nos igitur, istis aliisque gravissimis et iustissimis de causis moti, motu proprio et ex certâ scientiâ ac de apo-

stolicae potestatis plenitudine nostris, tenore praesentium, indicimus et imponimus sexdecim integras decimas omnium et quorumcunque fructuum, reddituum et proventuum quarumcunque ecclesiarum patriarchalium, archiepiscopalium, episcopalium, abbatialium, capitularium et conventualium, prioratum quoque, praepositarum, praepositatum, praeceptoriarum, canonicatum, praebendarum, dignitatum, etiam maiorum ac principalium, personatum, administrationum et officiorum, ceterorumque beneficiorum ecclesiasticorum, cum curâ et sine curâ, secularium, ac S. Benedicti, S. Augustini, Cluniacensium, Cisterciensium, Praemonstratensium, S. Basilii, Silvestrinorum, et, qui proprietates redditusque certos ex privilegio apostolico vel aliâs possident, Mendicantium, et quorumvis aliorum Ordinum, utriusque sexus, et congregationum¹, non tamen earum quae inferius descriptae sunt, ac militiarum regularium in universo dominio dictae Reipublicae Venetorum existentium;

§ 5. Ac insuper alias sexdecim decimas omnium et quarumcunque pensionum annuarum super fructibus, redditibus et proventibus supradictis assignatarum et assignandarum, ab omnibus et quibuscunque patriarchis, primateis, archiepiscopis, episcopis et aliis ecclesiarum praelatis, ceterisque cuiuscunque status, gradus, dignitatis et conditionis personis (exceptis dumtaxat venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus, necnon dilectis filiis fratribus hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani, ac fratribus Mendicantibus praedictis, et insuper² beneficiis ecclesiasticis officio sacrae inquisitionis haereticae pravitatis in dicto dominio instituto unitis, annexis et applicatis, quos cardinales ac

Consultatur
Reipublicae voluntati.

Spes Summi
Pontificis.

Imponit sexdecim decimas.

Alias sexdecim imponit.

Cardinalibus
et fratribus hospitalis
sancti Ioannis exco-
pitis.

¹ Edit. Main. habet *congregationis* (B. T.).

² Perperam ed. Main. legit *super pro insuper*; vide loc. parall. tom. XIV, pag. 107 a (A. T.).

fratres hospitalis praedicti ac beneficia praedicto inquisitionis officio unita, in totum, fratres vero Mendicantes pro medietate duravit ab eisdem decimis et illarum solutione immunes et exemptos esse volumus et decernimus) ecclesias, monasteria et beneficia, ac pensiones, seu fructus, aut illorum partem huiusmodi in eodem dominio quocumque iure ac titulo obtinentibus et obtenturis, necnon ab universis etiam oeconomis, commendatariis, atque administratoribus perpetuis et temporalibus, usufructuariis similiter fructus omnes vel illorum partem loco pensionum annuarum, vel pensiones et alia huiusmodi iura ex quacumque auctoritate apostolica in toto vel in parte reservata habentibus et habituris, sive secularibus, sive quorumcumque Ordinum, congregationum et militiarum praedictorum regularibus, et ab ipsis etiam ecclesiis, capitulis, conventibus, Ordinibus, congregationibus, personis, collegiis, militiis, massis, et locis praedictis quacumque amplissimam et firmissimam exemptionem et immunitatem reali, personali, vel mixtam, antiquam et immemorabilem, pacificam et continuam, etiam ex titulo quantumvis oneroso suffultis, integraliter et cum effectu numerandas, persolvendas et consignandas. Ulterius¹, supradictis ex causis, ac exemplo Clementis et Pauli, ac Gregorii, necnon Urbani praedecessorum praedictorum adducti, motu, scientia et potestatis plenitudine similibus, imponimus et indicimus novem decimas omnium et quorumcumque fructuum, reddituum et proventuum ad Cassinensem, alias S. Iustinae de Padua, Lateranensium, Carthusiensium, Montis Oliveti, S. Salvatoris, Camaldulensium, S. Mariae Vallisumbrosae, S. Georgii in Alga Venetiarum, Caelestinorum et S. Hieronymi congregationes, earumque

monasteria, abbatiales et conventuales aut alias mensas, prioratus, praepositorias, praepositorias, beneficia et officia, cum cura et sine cura, membra, grangias et alia loca illis annexa in dicto dominio consistentia quovis modo pertinentium¹ (solvendas etiam per ipsas congregationes, eorumque² superiores, abbates, priores, praepositos, conventus, capitula et personas, ultra subsidia montis religionis, seu quatuorcentum millium scutorum et quartae partis eorumdem fructuum, reddituum et proventuum, et alia onera, quae per Sedem Apostolicam eis imposita, aut alias persolvunt, seu persolvere promiserunt) similiter numerandas et persolvendas et consignandas secundum verum annum valorem fructuum, reddituum et proventuum praedictorum. Et ad hunc effectum (licet felicis recordationis Pius V, nonnullis tunc causis adductus, et Clemens, necnon Paulus et Gregorius, praedecessores praedicti, etiam ex aliis tunc expressis causis, easdem congregationes a decimis super fructibus et redditibus ecclesiasticis deinceps ubivis etiam dominio Venetorum et ex quacumque causa imponendis liberas et immunes fecerint) pari motu, scientia, auctoritate et de apostolicae potestatis plenitudine, quoad fructus, redditus et proventus ad ipsas congregationes et quamlibet earum in dicto dominio Venetorum spectantes, immunitates, exemptiones, ac omnes et quoscumque contractus, scripturas, conventiones, transactiones, concordias, pacta, instrumenta, obligationes, etiam in forma camerae apostolicae, et iuramento vel alia quavis firmitate roborata, praesertim inter Pium et Clementem, ac Paulum, necnon Gregorium praedecessores praedictos et cameram apostolicam, et pro ea S. R. E. camerarium, vel thesaurarium

Nonnullis Ordinibus idem imponit.

¹ Perperam edit. Main. absque ulla interpolatione legit *consignan. ulterius*, etc. (R. T.).

¹ Male edit. Main. legit *pertinentia* (R. T.).

² In loco parallelo legitur *earumque* (R. T.).

rium generalem, aliosve quoscumque tunc existentes, et eiusdem camerae ministros, quantumvis amplâ et sufficienti facultate ad praemissa facienda suffultos, ex unâ, et congregationes ultimodictas, illarumque procuratores, ex alterâ partibus, ac omnia et quaecumque privilegia, indulta, libertates, exemptiones, immunitates, hac de causâ in hunc usque diem eisdem congregationibus, etiam ex causâ et titulo oneroso, concessa, hac vice dumtaxat et ex causis supradictis, suspendimus, ac ipsis congregationibus quoad novem decimas praedictas hac vice ut praefertur suffragari nolumus, illa vero aliâs in suo robore permanere decernimus, ipsasque congregationes ex gravissimis causis praedictis novem decimis huiusmodi oneramus, et¹, quum ceteris secularibus et regularibus clericis personis eiusdem² domini Venetorum sexdecim ut praefertur indixerimus, tali nostrae impositioni acquiescere, ac tacitas et contentas esse volumus.

§ 6. Universas vero et singulas personas quavis dignitate vel auctoritate fungentes, tam supradictas ecclesias, monasteria et beneficia quomodolibet obtinentes, ac pensiones, seu fructus, aut earum partem, sibi, ut praefertur, reservatas³ percipientes, quam ultimodictas congregationes, et eorum unumquemque, tam coniunctim quam divisim, ad huiusmodi decimas in octo annis, binas videlicet decimas dumtaxat quolibet anno, et, quoad ultimodictas congregationes, singulas tantum decimas cum unâ octavâ parte alterius decimae, quoad dictos autem fratres Mendicantes singulas similiter decimas quotannis, durante octennio a die nostrae ad summi apostolatus apicem assumptionis, qua⁴ ultima concessio per generalem

impositionum similium decimarum revocationem a nobis tunc factam expiravit, inchoando, et ut sequitur finiendo, in certis terminis per te praefigendis integre persolvendas efficaciter teneri et vere obligatos esse, iisdemque pensionariis, aut eorum alicui, pensiones annuas praedictas quantumlibet exemptas, et sub quibusvis obligationibus, etiam in formâ camerae, et iuramento etiam de non contraveniendo, et forsâ de non impetrando gratias nostras contra eos, et de non utendo concessis, firmatas, aut aliâs vallatas, et forsâ aliis cautelis et decretis munitas, causam donationis super eisdem fructibus et pensionibus etiam medio cedularum banchi seu in formâ depositi habentibus, et intra octo annos praedictos habituris (etiâsi ipsi a quibus pensiones huiusmodi solvendae sunt iuri et actioni petendae et retinendae portionis aut ratae partis pensionarios tangentis iureiurando renuncierint) ulla¹ privilegia aut indulgentias, sub quacumque verborum formâ aut expressione conceptâ, quoad hoc nullatenus suffragari volumus. Sicque et non alter, in praedictis omnibus et singulis per² quoscunque iudices et commissarios, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, in quavis causâ et instantiâ, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari ac definiri debere, ac irritum et inane quidquid secus super his a quocumque, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus.

§ 7. Ut autem huiusmodi decimae facilius exigantur, fraternitatem tuam, ac venerabilem fratrem patriarcham Venetiarum, et dilectum filium Hieronymum electum Madaurensen, pro tempore existentes, ad dictas decimas exigendas, du-

Constituuntur collectores et exactores dictarum decimarum.

¹ Coniunct. et nos addimus (R. T.).

² Male edit. Main. legit *eiusdemque* (R. T.).

³ Male edit. Main. legit *reservatis* (R. T.).

⁴ Perperam edit. Main. legit *quam* (R. T.).

¹ Male ed. Main. legit *ullo* pro *ulla* (R. T.).

² Praeposit. *per* nos addimus (R. T.).

cique et dominio praefatis, sive eius ministris ad id specialiter deputatis, statim nullâ interpositâ morâ, et sine aliquâ prorsus diminutione, retentione aut detractiōe, etiam non detractis quinque pro centenariō camerae nostrae praedictae in exactione talium decimarum applicari consuetis, integre consignandas, earundem decimarum collectores et exactores per praesentes constituimus et deputamus, ac libi et patriarchae Venetiarum ac electo Madaurensi, pro onere quod in exactione decimarum huiusmodi sustinebitis, quatuor millia scuta auri in auro ex eisdem decimis detrahenda, et illorum medietatem inter vos¹ pro aequali portione et quolibet anno eiusdem octennii pro ratâ distribuendam et dividendam, reliquam vero medietatem subcollectoribus et aliis exactoribus ac procuratoribus ad easdem decimas colligendas deputatis, etiam quolibet anno pro ratâ, habitâ ratione laboris et amplitudinis cuiuscumque civitatis et dioecesis, loco salarii seu stipendii et mercedis assignandam et distribuendam (ita tamen, ut non quotannis² integra summa eorumdem quatuor millium scutorum, pro ratâ quolibet anno, detrahatur, ac tam vos et quilibet vestrum, quam ipsi subcollectores et alii praefati, ratione fructuum ecclesiarum, quibus nunc praesse dignoscimini, aut in posterum praefici, vel beneficiorum obtentorum, aut quae obtinere, necnon fructuum et pensionum reservatorum et assignatarum,³ quos et quas vobis assignari posthac contigerit, decimas ipsas pro vestra et illorum ratâ, et illorum quemlibet tangente, integre et realiter persolvere omnino teneamini, et dictâ assignatione et distributione contenti esse debeatis, nec quidquam aliud vos

et vestrum quilibet⁴ praetendere possitis⁵ tibi et aliis praedictis a dictis patriarchis, archiepiscopis, episcopis, electis, administratoribus, commendatariis, abbatibus, prioribus, praepositis, capitulis, conventibus et aliis personis (supra expressis exceptis) easdem decimas, ut praefertur per nos impositas, petendi, exigendi et colligendi, eisque⁶, tam in genere, quam nominatim et in specie, ut illas solvant, sub privationis beneficiorum ecclesiasticorum per eos quomodolibet obtentorum, aliisque prout nobis⁴ videbitur poenis, etiam pecuniariis, ac demum per sententias et censuras ecclesiasticas mandandi⁵ et praecipendi, ac, pro earundem decimarum faciliori exactione, unum vel plures subcollectores (qui, si in dignitate ecclesiastica constituti sint, pari ac tu, vigore praesentium, facultate fungantur), per locorum Ordinarios in quacumque civitate et dioecesi et loco sibi subiecto pro tempore deputatos, approbandi; et si quis ex ipsis Ordinariis intra aliquem brevem terminum vestro arbitrio praefigendum viros idoneos ad id deputare neglexerit, tibi, etiam sine illorum consensu, tuo arbitrio illos libere deputandi, et deputatos amovendi, aliosque eorum loco, toties quoties tibi videbitur, substituendi et subrogandi, ac solvere recusantes et differentes, et generaliter contradictores quoslibet et rebelles, et ne decimae huiusmodi solvantur persuadentes directe vel indirecte, per ipsas censuras ecclesiasticas, et alia opportuna iuris et facti remedia, appellatione postpositâ, compescendi⁶, auxiliumque brachii secularis contra eos ad hoc, si

1 Male edit. Main. legit *quemlibet* (R. T.).

2 Supple *assignamus*; ac (R. T.).

3 Perperam edit. Main. legit *eis quae* pro *eisque* (R. T.).

4 Forsan legendum *vobis* (R. T.).

5 Pessime edit. Main. legit *moderandi* pro *mandandi* (R. T.).

6 Male ed. Main. legit *compescendo* (R. T.).

1 Ed. Main. legit *inter vivos* pro *inter vos* (R. T.).

2 Supple ex loco parallelo huiusmodi quatuor millia scuta, sed in toto octennio.

3 Adde partic. *aut* (R. T.).

opus fuerit, invocandi, solventes vero de solutis quietandi et liberandi, a censuris et poenis, quas dicta occasione quomodolibet incurrerint, absolvendi, et generaliter omnia alia et singula in praemissis et circa ea quomodolibet necessaria faciendi, ordinandi, mandandi et exequendi, plenam et liberam, auctoritate¹ et tenore praedictis, facultatem concedimus et potestatem.

§ 8. Non obstantibus regulâ nostrâ de non tollendo iure quaesito, ac aliis quibusvis apostolicis, ac in provincialibus et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ceterisque contrariis quibuscumque;

§ 9. Aut si ipsis patriarchis, archiepiscopis, episcopis, electis, administratoribus, commendatariis, abbatibus, prioribus, praepositis, capitulis, conventibus, congregationibus et aliis personis praedictis, vel quibusvis aliis, communiter vel divisim, ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi vel excommunicari non possint¹ per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem; et quibuslibet aliis privilegiis et exemptionibus, etiam in corpore iuris clausis, ac litteris apostolicis, quibuscumque dignitatibus seu Ordinibus, specialiter vel generaliter, sub quacumque verborum formâ expressis², etiamsi motu proprio, ac de apostolica plenitudine, et consistorialiter, ac etiam in vim contractus emanaverint, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio habenda esset; quae eis quoad praemissa nolumus in aliquo suffragari.

¹ Male ed. Main. legit *auctoritatem* (R. T.).

² Edit. Main. habet *possit* (R. T.).

³ Vel legendum vel addendum *concessis* (R. T.).

§ 10. Volumus autem quod, iuxta ordinationem a Concilio Viennensi super hoc editam, calices, libri et alia ornamenta ecclesiarum, monasteriorum, beneficiorum et aliorum piorum locorum divino cultui dicata ex causâ pignoris vel aliâ occasione solutionis decimarum huiusmodi nullatenus capiantur, distrahantur, vel occupentur;

§ 11. Quodque praesentium litterarum transumptis, tuo vel alterius praelati ecclesiastici sigillo et publici notarii subscriptione munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra ubique adhibeatur, quae ipsis originalibus litteris adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XIX septembris MDCLVI, pontificatus nostri anno II¹.

Dat. die 19 septembris 1646, pontif. an. II.

LXVIII.

Committit vicelegato Avenionensi, ac archiepiscopis, episcopis et aliis locorum Ordinariis, ut cogant redire ad suos Ordines illos regulares, qui ultra montes temere ad Ordinem Sancti Spiritus transierunt².

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

Inimeti nobis divinitus apostolici muneri ratio postulat, ut regularium Ordinum in Ecclesiâ catholicâ pie institutorum decori disciplinaeque regularis conservationi consulamus, ac personarum religiosarum, quae de eo, in quo professionem emiservunt, ad alium Ordinem, non arctioris observantiae zelo, sed liberioris vitae cupiditate transeunt, temeritatem coërceamus, prout conspiciamus in Domino salubriter expedire.

¹ Legendum foret *anno III* (R. T.).

² Ex Regest. in Secret. Brev.

Suppellectiles ecclesiarum excipit.

Transumptis credi mandat.

Exordium Constitutionis.

Contrariis derogat.

Etiam indultis concessis archiepiscopis, patriarchis, etc.

Motiva.

§ 1. Cum itaque, sicut nobis nuper, pro parte dilectorum filiorum fratrum et religiosorum Ordinis Sancti Spiritus sub regulâ sancti Augustini, expositum fuit, aliàs et sub die XVII mensis februarii MDCXLV a venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus negotiis episcoporum et regularium praepositis emanaverit quoddam decretum contra male translatos et receptos absque suorum superiorum legitimâ licentiâ de aliis Ordinibus et Religionibus in dictum Ordinem Sancti Spiritus a quibusdam pro generalibus dicti Ordinis ultra montes se gerentibus, vigore cuiusdam privilegii praedicto Ordini Sancti Spiritus a felicitis recordationis Alexandro Papa IV praedecessore nostro concessi, et postea a pluribus Romanis Pontificibus etiam praedecessoribus nostris revocati, quod fuit et est in grave ipsorum exponentium et Ordinis Sancti Spiritus huiusmodi damnum et praeiudicium, non sine maximo aliorum religiosorum et secularium scandalo: nobis propterea exponentes praedicti humiliter supplicari fecerunt, ut desuper opportune providere de benignitate apostolicâ dignaremur.

Irritat et revocal.

§ 2. Nos igitur, eorumdem exponentium votis hac in re annuere et opportunum in praemissis remedium adhibere volentes, et singulares ipsorum exponentium personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dimittat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de eorumdem cardinalium (qui, audito dilecto filio commendatore generali archihospitalis Sancti Spiritus in Saxia de Urbe, rem huiusmodi mature discussissent) consilio, dilecto pariter filio nostro et Apo-

stolicae Sedis in civitate et Statu nostro Avenionensi vicelegato, necnon venerabilibus fratribus archiepiscopis ac episcopis et aliis locorum Ordinariis, ad quos spectat, per praesentes committimus, ut, per cuncta loca ipsorum iurisdictionis, omnibus iuris remediis, ac etiam per ecclesiasticas censuras, quatenus opus fuerit, regulares quoscumque, qui, dimisso habitu Ordinis in quo professi sunt, praenominatum Sancti Spiritus ultra montes, ut supra, susceperunt, ad reassumendum habitum nulliter dimissum et ad redeundum ad claustra sui Ordinis auctoritate nostrâ apostolicâ cogant et compellant, similemque transitum in futurum sub poenis benevisis eadem auctoritate prohibeant, salvâ semper auctoritate congregationis praedictorum cardinalium.

§ 3. Non obstantibus praemissis, ac apostolicis, et in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon quorumvis Ordinum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dimittat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis fides habeatur.

§ 4. Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra habeatur, quae praesentibus haberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxv septembris MDCXLVI, pontificatus nostri anno ii¹.
Dat. die 25 septembris 1646, pontif. anno ii.

LXIX.

Confirmatio admissionis catholicorum Cantonis Glaronae in Helvetiâ ad participationem indulti nominandi ad beneficia ecclesiae oppidi Episcopice-lae Moguntinae diocesis².

Innocentius Papa X.
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Romanum decet Pontificem illos christifideles, qui, inter haereticos constituti, impiis eorum erroribus sese contaminari non patiuntur, sed in avitâ catholicâ religione Sedisque Apostolicae obedientiâ et devotione constanter perseverant, et pro eiusdem religionis defensione, cum opus est, sanguinem fundere non detractant, specialibus favoribus et gratiis prosequi, ut ipsi hoc beneficio devincti, et ceteri eorum exemplo, ad promerendam eiusdem Sedis munificentiam in dies magis excitentur.

Motiva Constitutionis.

§ 1. Aliâs siquidem pro parte tunc existentium scultetorum et senatus quinque Cantonum Helvetiorum catholicorum, videlicet, Lucernae, Uraniae, Svitiae, Subsilvaniae et Tugii, Constantiensis dioecesis, provinciae Moguntinae, felicitis recordationis Paulo Papae V praedecessori nostro exposito, quod cum haeretici³ plurima oppida et insignes ecclesias ac praeclara monasteria occupassent, ac sui iuris fecissent, et inter alia oppidi⁴ Episcopice-lae, aliâs Biscozzellae vulgo nuncupatae, illiusque collegiatam ecclesiam ditionis

temporalis scultetorum et senatus praedictorum per integrum triennium occupata detinuissent, eorundemque scultetorum maiores, et senatus huiusmodi, sumptis armis, ac insigni divinitus relatâ victoriâ, oppidum et ecclesiam huiusmodi, sicut et alia sudore et sanguine suo pristinae libertati restituissent, aliqui Romani⁴ praedecessores nostri eorundem scultetorum praedecessoribus eorumque successoribus et senatui huiusmodi, ut dictae ecclesiae dignitates, etiam principales, ac canonicatus et praebendae², et forsân alia beneficia et officia in eâ consistentia, eorum pro tempore occurrente vacatione, per dilectos filios capitulum eiusdem ecclesiae dumtaxat, ad electionem seu nominationem aut praesentationem tunc et pro tempore existentium scultetorum et senatus huiusmodi, personis idoneis eiusdem ditionis conferri deberent, perpetuis futuris temporibus concesserant et indulserant; et licet ab inde et ab illo recuperationis tempore dignitates ac canonicatus et praebendae aliaque beneficia et officia ecclesiae huiusmodi per illius capitulum, ad eandem electionem seu nominationem et praesentationem sicut praefertur, sine ullâ interruptione et impedimento eoque conferri consueverant, quia tamen sculteti et senatus praedicti de indulti seu gratiae concessionum huiusmodi litteris, ob earum inter tot calamitates combustionem seu aliam disperditionem, docere nequibant, idem Paulus praedecessor ius eligendi seu nominandi aut praesentandi et respective conferendi huiusmodi (ita tamen quod electio seu nominatio ad dignitatem eiusdem ecclesiae principalem Romano Pontifici pro tempore existente tantum fieri, et ab eo institutio seu confirmatio obtineri posset et deberet) approbavit et confirmavit, et aliâs prout in

1 Potius lege anno III (R. T.).

2 Ex Regest. in Secret. Brev.

3 Male edit. Main. legit *haereticis* (R. T.).

4 Videtur legendum *oppidum* (R. T.).

1 Deest vox *Pontifices* (R. T.).

2 Male edit. Main. legit *praebendas* (R. T.).

eiusdem Pauli praedecessoris litteris sub plumbo desuper expeditis, quarum tenores praesentibus pro expressis haberi volumus, uberius continetur.

Catholici Cantons Glaronae in Helvetia ad mittuntur ab aliis quinque Cantons ad participationem ut in rubrica.

§ 2. Cum autem, sicut pro parte dilectorum filiorum catholicorum Reipublicae Glaronensis, unius ex Cantonibus catholicis Helvetiorum praedictorum, nobis nuper expositum fuit, ipsi apud quinque Cantones praedictos insteterint, ut eos ad participationem indulti eligendi seu nominandi aut praesentandi huiusmodi admittere valent¹, dictique quinque Cantones Glaronae² huiusmodi eiusdem indulti participes, perinde ac si a principio in illius concessione ac dictis litteris Pauli praedecessoris praedicti comprehensi essent, fecerint, cum eâ declaratione, quod penes ipsos catholicos dicti Cantons Glaronae, ad primum quod vacaverit beneficium canonicatus ecclesiae praedictae, eligendi seu nominandi aut praesentandi ius foret, si tamen tunc temporis habilem et sufficientem ad talia beneficia habeant, quod etiam in futurum observari debebit, ut is, quem taliter promovebant, civis Glaronensis sit, ac cum eâ conditione, ut in nullo dictis litteris vel quinque Cantonibus praefatis praedictetur, sed in eo quem ipsi constituerunt ordinis successu permaneant, et aliâs prout in scripturis desuper confectis plenius dicitur contineri:

Supplicatur pro confirmatione apostolica

§ 3. Nobis propterea eorundem catholicorum Cantons Glaronae huiusmodi nomine fuit humiliter supplicatum, ut praemissa, quo firmitus subsistant, apostolicâ auctoritate confirmare de benignitate apostolicâ dignemur.

Confirmatio praedictae admissio.

§ 4. Nos igitur, exponentibus praefatis specialem gratiam facere volentes, eorumque singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et inter-

dicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, admissionem eorundem catholicorum Cantons Glaronensis praefati ad participationem indulti et litterarum huiusmodi per dictos alios quinque Cantones ut praefertur factam, ac desuper confectas scripturas prout illam concernunt, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, servatâ tamen in omnibus et per omnia indulti et litterarum huiusmodi formâ, perpetuo confirmamus et approbamus, illisque perpetuae et inviolabilis apostolicae firmitatis vim et robur adiicimus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

§ 6. Decernentes praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac dictis catholicis perpetuo plenissime suffragari, sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos, indicari et definiri debere, ac irritum et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 7. Non obstantibus omnibus illis, quae in praefatis litteris concessa sunt non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxiii octobris MDCLVI, pontificatus nostri anno iii.

Dat. die 23 octobris 1646, pontif. anno iii.

¹ Videtur *valent* pro *valent* esse legend. (R. T.).

² Deest *Cantons catholicos* (R. T.).

Decretum irritans.

Contraria removel.

LXX.

Prohibetur conservatoribus et prioribus capitum regionum Urbis ac officialibus et cappellanis populi romani, sub poenâ indignationis, quod imposterum possint mutare nec commodare cuiquam aliquid etiam minimum ex mobilibus et suppellectilibus dicti populi; et prohibitio huiusmodi notificari debeat singulis magistratibus in ingressu eorum officii¹.

Innocentius Papa X,
ad perpetuam rei memoriam.

Prohibetur
conservatoribus
et prioribus di-
ctis ut in ru-
bricâ.

§ 1. Conservationi et mantutioni rerum et bonorum mobilium et suppellectilium palatii Capitolini, quantum cum Domino possumus, consultum esse cupientes, ne de cetero camerae almae Urbis nostrae conservatores ac priores capitum regionum dictae Urbis necnon officiales et cappellani populi romani, nunc et pro tempore existentes, sub indignationis nostrae poenâ, neve magister domus etiam pro tempore existens eiusdem palatii, etiam iussus et mandatum habens ab eisdem conservatoribus, sub amissionis eius officii ac refectionis damnorum poenis respective eo ipso absque ullâ aliâ declaratione per contrafacientes incurrendis, quoquo modo, ac sub quovis praetextu, causâ vel ingenio, cuivis personae quantumvis privilegiatae aliquod etiam minimum ex mobilibus seu suppellectilibus existentibus in eodem palatio, aut argenteis pro usu cappellae inservientibus, mutuare aut accommodare ullatenus possint vel debeant, audeantve seu praesumant, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, interdiciamus et prohibemus.

Praescribitur
notificatio huius
prohibitionis.

§ 2. Volumus autem, quod prohibitio huiusmodi omnibus et singulis magistratibus dicti populi in ingressu eorum officii per procuratorem fiscales pro tempore

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

existentem eiusdem populi romani notificetur.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac camerae et Urbis praefatarum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, stylis, usibus et naturis, necnon reformationibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Contrarium
derogatio

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxiii novembris mdcxlii, pontificatus nostri anno iii.

Dat. die 23 novembris 1646, pontif. anno iii.

LXXI.

Declaratio, quod Brevia, a nonnullis religiosis religionis Pauperum Matris Dei Scholarum Piarum oblata ad effectum assumendi habitum presbiterorum secularium, nisi illis utantur infra quatuor menses, censeantur revocata¹.

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

Aliâs, postquam nos, iustis ex causis ad-

Exordium.

¹ Hic sanctissimus Pontifex reduxit in Congregationem religionem Pauperum Matris Dei Scholarum Piarum, ut apparet supra Const. lvm, *Ea quae pro felici*, pag. 459, ubi indicavi tibi pleraque circa regimen huius congregationis.

laicis, sive ut vocant operariis, facultatem transeundi ad quamcumque aliam religionem ab hac Sanctâ Sede approbatam, etiam laxiorem, in qua benevolos invenissent receptores, concesseramus, dictosque religiosos et eorum domos, scholas et loca quaecumque omnimodae Ordinariorum locorum iurisdictioni subiecceramus, ac eandem religionem in congregationem similem instituto Congregationis Oratorii in ecclesiâ S. Mariae in Vallicella nuncupatâ de Urbe erectae, absque ullâ votorum emissionem, reduxeramus; postmodum, per nonnullos ex religiosis huiusmodi successive nobis exposito, quod ipsi habebant unde se extra domos regulares praedictae religionis alere poterant, proptereaque habitum presbyteri secularis assumere, in eoque quoad vixissent extra praedictam religionem illiusque domos, sub Ordinariorum respective obedientiâ, permanere posse desiderabant:

Brevia obtenta a religiosis praedictis in rubrica

§ 1. Nos, certis¹ tunc expressis, eorundem religiosorum exponentium huiusmodi originariis et seu aliis locorum Ordinariis dedimus in mandatis, ut, constituto sibi prius, quod quilibet ex dictis religiosis haberet, ut praefertur, unde se extra dictam religionem eiusque domos regulares vivere² posset, eisdem religiosis et eorum singulis assumendi habitum presbyteri secularis, in eoque extra dictam religionem illiusque domos sub Ordinariorum locorum, ubi pro tempore commorarentur, obedientiâ quoad vixissent permanendi licentiam auctoritate nostrâ apostolicâ concederent, et aliâs prout in diversis nostris in simili formâ Brevis desuper expeditis litteris, quarum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis haberi volumus, plenius continetur. Cum autem, sicut nomine religiosorum domus regularis S. Pantaleonis de eadem Urbe religionis prae-

¹ Forsan *causis* legend. vel addend. (R. T.).

² Potius lege *alere*, ut supra (R. T.).

dictae nobis nuper expositum fuit, pro bono eiusdem religionis expediat, ut illi religiosi; qui licentiam habitum praedictum presbyteri secularis assumendi a nobis obtinuerunt, litteras in simili formâ Brevis desuper ut praemittitur expeditas quamprimum debitae executioni demandari faciant, aut illis renuntient: idcirco nobis iidem domus praedictae religiosi humiliter supplicari fecerunt, ut in praemissis opportune providere de benignitate apostolicâ dignaremur.

§ 2. Nos igitur, eosdem exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, quod omnes et singuli dictae religionis religiosi, qui hactenus a nobis licentiam assumendi habitum presbyteri secularis per praedictas nostras in eadem formâ Brevis litteras obtinuerunt ut praemittitur, infra quatuor menses, a die faciendae ut infra dicetur publicationis praesentium numerandos, litteris nostris praedictis omnino utantur et illas debitae executioni demandari faciant, alioquin elapsis quatuor mensibus huiusmodi litterae praedictae nullae, irritae ac revocatae sint et esse censeantur eo ipso, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium earundem, statuimus, mandamus et ordinamus.

Irritat et revocat post quatuor menses.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros, effectus sortiri et obtinere,

Clausulas praeservativas addit.

§ 4. Sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum

Clausula sublatâ.

palatii apostolici auditores, indicari et definiri debere, irritumque et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienler vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogat contrariis.

§ 5. Non obstantibus omnibus et singulis illis, quae in eisdem litteris voluimus non obstat, ceterisque contrariis quibuscumque.

Affigi et publicari mandat.

§ 6. Volumus autem, quod praesentes litterae in valvis ecclesiae Lateranensis ac basilicae Principis Apostolorum et in acie Campi Florae de Urbe publicentur et affigantur, quae sic publicatae et affixae omnes et singulos, quos illae concernunt, tam in Romanâ curiâ quam extra eam arcent et afficiant, ac si eorum unicuique personaliter intimatae fuissent;

Transumptis credi iubet.

§ 7. Quodque earumdem praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus ubique fides adhibeatur, quae adhiberetur praesentibus, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die iv decembris MDCXLVI, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 4 decembris 1646, pontif. anno III.

LXXII.

Deputatio vicelegati Avenionensis in commissarium apostolicum pro componendis differentiis vertentibus inter subditos comitatus Venaissini et principatus Auraicensis super confinibus¹.

Dilecto filio magistro Laurentio Corso, in utrâque signatura nostra referendario, Innocentius Papa X.

Dilecte fili, salutem et apostolicam benedictionem.

Exponit causam Constitutio.

§ 1. Cum ad componendas differentias, quae, ut accepimus, inter comitatum no-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

Bull. Rom. — Vol. XV.

62

strum Venaissinum et principatum Auzionensem seu Auraicensem super confinibus eorundem comitatus et principatus vertuntur, personam fide, prudentiâ, doctrinâ, integritate et experienciâ praestantem, quae cum personâ seu personis ad hunc effectum a principatu praedicto deputatâ seu deputatis vel deputandâ seu deputandis conveniat, ipsasque differentias amicabiliter concordari curet, deputare decreverimus; idcirco, de fide, doctrinâ et in rebus agendis solertiâ et integritate tuâ plurimum in Domino confisi, te, qui etiam dilecti filii nostri Camilli S. Mariae in Domnica diaconi cardinalis Pamphili nuncupati, nostri secundum carnem ex fratre germano nepotis, ac in nostris civitate Avenionensi et comitatu praedicto Venaissino in spiritualibus et temporalibus vicarii generalis, necnon in illis, ac in Vienneusi, Arelatensi, Ebredunensi, Aquensi et Narbonensi provinciis, ac illis adiacentibus civitatibus, terris et locis, nostri et Sedis Apostolicae de latere legati, vicelegatus existis, in nostrum et Sedis praedictae ad praemissa peragenda commissarium, ut in rem praesentem te conferas, cum facultate et auctoritate omnia et singula, quae ad huiusmodi differentias¹ amicabiliter concordandas pro eiusdem Sedis honore et praedicti comitatus nostri dictique principatus communi quiete et commodo expedire cognoveris, faciendi, gerendi et exequendi, necnon terminos inter comitatus et principatus huiusmodi, in locis a te et deputato seu deputatis aut deputando vel deputandis ab eodem principatu declarandis, designandi et constituendi, necnon unum seu plures commissarium seu commissarios ad praemissa, seu eorum aliqua, cum praedictâ seu limitatâ facultate, toties quoties opus erit, substituendi et subdelegandi, auctoritate apostolicâ, te-

Commissarium legit.

¹ Male edit. Main. legit *differentia* (n. r.).

nore praesentium, constituimus et deputamus, ac tibi pro praemissis tractandis et conficiendis ius et auctoritatem necessariam et quomodolibet opportunam per praesentes concedimus, tribuimus et impartimur, et quidquid per te, seu à te substituendis vel delegandis¹, cum personâ seu personis a dicto principatu ut praefertur deputatâ vel deputatis ac deputandâ seu deputandis, circa praemissa concorditer actum gestumque fuerit, ratum et gratum nos habituros decernimus.

Contraria tollit In contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die VII decembris MDCXLVI, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 7 decembris 1646, pontif. anno III.

LXXIII.

Facultas et privilegia concessa suis cappellae pontificiae cappellanis.

Innocentius Papa X,
ad perpetuam rei memoriam.

Causae Constitutionis.

Grata familiaritatis obsequia², quae dilecti filii Alexander Brumacchius, civitatis Castellanae; Horatius Bovius, Ferentinae, Franciscus Antonius Porticella, in sacra theologiâ magister, Berensis; Sebastianus Francus, iuris utriusque doctor, Anagninae; Ioannes Dominicus de Rubeis, iuris utriusque doctor, Materanensis; et Ioannes Antonius Barnabaus, Perusinae, civitatum seu dioecesium respective, presbyteri, moderni cappellae nostrae pontificiae cappellani familiares nostri, nobis et Apostolicae Sedi hactenus impenderunt et adhuc sollicitis studiis impendere non desistunt, necnon vitae ac morum honestas aliaque

¹ Aptius lege substituendos... delegandos (R.T.).

² Similem formam concessionum vide in Constit. VI, Gregorii XV, tom. XII, pag. 510 seq. (R.T.).

laudabilia probitatis et virtutum merita, quibus eorum personas tam familiari experientiâ quam etiam fide dignorum testimoniis iuvare percepimus, nos inducunt, ut illis reddamur ad gratiam liberales.

§ 1. Hinc est quod nos, volentes illos specialibus favoribus et gratiis prosequi, eosque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutos fore censentes,

§ 2. Motu proprio, non ad supradictorum Alexandri, Horatii, Francisci Antonii, Sebastiani, Ioannis Dominici, ac Ioannis Antonii, vel alicuius ipsorum, aut aliorum pro eis nobis super hoc oblatae petitionis instantiam, sed de merâ nostrâ deliberatione, ac certâ scientiâ, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, Alexandrum, Horatium, Franciscum Antonium, Sebastianum, Ioannem Dominicum et Ioannem Antonium praedictos, et illorum singulos, in nostros et Apostolicae Sedis notarios recipimus, ac sacri palatii et aulae Lateranensis comites, sine tamen dilectorum filiorum notariorum de numero participantium praecudio, necnon nobiles romanos, et Urbis Romae omniumque et singularum aliarum civitatum, terrarum et locorum sanctae Romanae Ecclesiae mediate vel immediate subiectorum cives creamus et constituimus, ac in numerum et consortium aliorum nostrorum et eiusdem Sedis notariorum, necnon palatii et aulae comitum, ac nobilium romanorum, aliorumque civium civitatum et oppidorum praedictorum referimus et conscribimus, ipsisque, etiamsi habitum et rochetum notariorum dictae Sedis iuxta decretum Lateranensis Concilii novissime celebrati non deferant, aut civitates hu-

Liberat cappellanos pontificios a quacumque censura.

Privilegia eisdem concessa numerantur.

iუსmodi non incoluerint, nec unquam in eisdem civitatibus domicilium habuerint, ut omnibus et quibuscumque privilegiis, facultatibus, exemptionibus, immunitatibus, libertatibus, favoribus, gratiis et indultis, quibus ceteri omnes notarii nostri, etiam de numero participantium, necnon comites et nobiles, ac cives originarii, etiam in dignitatibus, beneficiorum ecclesiasticorum et secularium, etiam ex personis romanorum originariorum vacantium, assequutione¹ et exercitio, tam in Urbe, quam civitatibus praedictis, ac aliis, ubique locorum et gentium, necnon sessionem et conventum¹, utuntur, potiuntur et gaudent, ac uti, potiri et gaudere poterunt quomodolibet in futurum, non solum ad illorum instar, sed pariformiter et aequè principaliter¹, ac si privilegia, facultates, exemptiones, gratiae et indulta pro ipsis emanassent (citra tamen exemptiones a Concilio Tridentino sublatis, ita ut nedum quoad criminalia, sed etiam quoad civilia subiaceant Ordinariis, ac, circa facultates legitimandi, ad gradus promovendi, ac notarios seu tabelliones creandi, aliaque huiusmodi privilegia a notariis Sedis Apostolicae et comitibus palatinis praetensa, ut illis supranominati cappellani familiares nostri nullibi uti valeant, ac irritum et inane existat, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari), uti, potiri et gaudere, ac in omnibus et singulis apostolicis, aliisque litteris, instrumentis et scripturis publicis et privatis, deinceps eorum nomine conficiendis, sese notarios, comites et nobiles, ac de nobili genere ex utroque parente creatos,

§ 3. Necnon romanos et aliarum civitatum cives, ut libuerit, inseribere, et se

1 Comma istud *nec non sessionem et conventum* me non intelligere fateor; in loco parallelo legitur *sessionum et conventuum* (R. T.).

illis subscribere valeant; ac pro veris et non fictis notariis, comitibus et nobilibus, ac civibus habeantur, nihilque qualecumque illud fuerit cum iis expressionibus subreptitium, obreptitium, aut invalidum, sed illud idem efficax in omnibus et per omnia censeatur.

§ 4. Ad haec, cum eisdem, ut quacumque duo dissimilia, vel simplicia similia, sub singulis tribus tectis quarumcumque trium cathedralium, etiam metropolitandarum, aut aliarum ecclesiarum consistentia, etiamsi unum ex illis omnibus cum curà, aut dignitas, etiam maior et principalis, canonicatus et praebenda, personatus, administratio, vel officium fuerit, et ad dignitatem, personatum, administrationem vel officium huiusmodi consueverit quis per electionem assumi, eique cura etiam iurisdictionalis imminet animarum, si eis alias canonice conferantur, aut eligantur, praesententur, vel aliàs assumantur ad illa, et instituantur in eis, recipere, et dummodo illa omnia, uno excepto, personalem residentiam non requirant, insimul quoad vixerint retinere;

§ 5. Necnon etiam, quamdiu nobis inservierint tantum, in beneficiis ecclesiasticis, non tamen parochialibus vel curam animarum parochianorum habentibus, per eos pro tempore obtentis, etiam de iure, statuto, fundatione, vel privilegio personalem residentiam requirentibus, etiamsi dignitates in metropolitans, vel in cathedralibus maiores, et in collegiatis ecclesiis huiusmodi principales fuerint, personaliter residere non teneantur, nec ad id per locorum Ordinarios, seu ecclesiarum earundem capitula, aut quosvis alios, ad residendum interim in illis inviti compelli possint, omnesque et singulos illorum beneficiorum obtentorum fructus et

Quod possint retinere officia quoad vixerint.

Fructus beneficiorum poterunt percipere, licet personaliter non resident.

1 Praeposit. in nos addimus (R. T.).

Los civium in quacumque urbe eisdem tradit.

redditis durante servitio praedicto cum eâ integritate (distributionibus quotidianis dumtaxat exceptis) cum qua illos perciperent, si in eisdem ecclesiis sive locis personaliter residerent, percipere, exigere et levare, proviso tamen per eos, ut onera eisdem dignitatibus et beneficiis quovis modo incumbentia congrue supportentur;

Abba privilegia quibus hui poterunt.

§ 6. Necnon, etiamsi presbyteri fuerint, ac dignitates et officia obtinuerint, leges et iura civilia¹ etiam publice in scholis et universitatibus studiorum generalium ad quinquennium dumtaxat, dummodo iidem trigesimum aetatis annum non exceaserint, audire, ac, si habiles et sufficientes reperti fuerint, etiam ad doctoratus gradum in huiusmodi facultate se promoveri facere, ipsaque iura etiam publice docere, atque iudicis, advocati et procuratoris officium in causis ecclesiasticis et civilibus tantum exercere libere et licite possint et valeant, de specialis dono gratiae dispensamus.

Poenam aliquorum delictorum pro capellanis irritat.

§ 7. Liceat quoque ipsis, ac eorum singulis, aliquem idoneum et ab Ordinario loci approbatum presbyterum secularem, vel cuiusvis Ordinis regularem, in suum eligere confessorem, qui, vitâ² eis comite, eos et ipsorum singulos a quibusvis excommunicationis, sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, et per eos incurris, et quibus ipsos pro tempore illaqueari contigerit, etiamsi absolutio ad nos et successores nostros Romanos Pontifices pro tempore existentes specialiter vel generaliter reservata existat, ac in quorumcumque votorum³ et Ecclesiae praecceptorum transgressionibus, homicidii ca-

sualis, manuum violentarum in quasvis personas etiam ecclesiasticas (non tamen episcopos, vel alios superiores praelatos) de praeterito iniectionibus, seu consilii vel favoris ad id praestationibus, ieiuniorum omissionibus (non tamen recitationis horarum canonicarum, aliorumque divinorum officiorum), ac denique ab omnibus et quibuscumque aliis eorum peccatis, criminibus, excessibus et delictis, quantumcumque gravibus et enormibus, etiam talibus propter quae Sedes praedicta merito consulenda foret, videlicet contentis in litteris die Coenae Domini publicari consuetis, semel tantum in vitâ et mortis articulo, in reliquis vero dictae Sedi quomodolibet reservatis, aliisque quibusvis casibus, semel in anno, confessionibus illorum diligenter auditis, sine tamen alicuius praepiudicio, praedictâ auctoritate apostolicâ absolvere, ac illis pro commissis poenitentiam pro modo culpa inungere salutarem,

§ 8. Necnon vota quaecumque (ultra-marino, visitationis liminum beatorum apostolorum Petri et Pauli, castitatisque et religionis votis dumtaxat exceptis) in alia pietatis opera commutare,

Votorum commutatio.

§ 9. Ac etiam eisdem, eorumque singulis, ut quicumque locorum Ordinarii, vel canonici metropolitanarum⁴, seu aliarum cathedralium ecclesiarum, aut personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae, tam in dictâ curiâ, quam extra eam, etiam ad id per eos aut eorum singulos coram notario et testibus fide dignis eligendi seu eligendae, quascumque pensiones annuas eis et eorum singulis super mensarum abbatialium, seu episcopalium, aut archiepiscopalium, et quorumcumque aliorum beneficiorum ecclesiasticorum, cum curâ et sine curâ, secularium et quorumvis Ordinum regularium, etiam san-

¹ Improbe edit. Main. habet *legere*, ut *iura civilia* pro *leges et iura civilia* (R. T.).

² Perperam edit. Main. legit *ita* pro *vitâ* (R. T.).

³ Incredibili oscitantia et confusione ed. Main. legit *veterum* pro *votorum* (R. T.).

⁴ Male ed. Main. hab. *metropolitanorum* (R. T.).

cti Ioannis Hierosolymitani, quomodocumque et qualitercumque qualificarum, fructibus, redditibus, proventibus, iuribus, obventionibus et distributionibus etiam quotidianis, seu illarum loco fructus, proventus, iura, obventiones, distributiones et emolumenta sibi nunc et pro tempore assignata et reservata quandocumque, simul vel successive, in toto vel in parte, usque ad summam centum ducatorum auri de camerâ, de eorundem cappellanorum vel cuiuslibet ipsorum consensu, in toto vel in parte, etiam in mortis articulo, cassare et extinguere, ac postquam cassatae et extinctae fuerint, alias similes pensiones annuas super fructibus, redditibus, proventibus, iuribus, obventionibus, distributionibus, seu, illarum¹ loco, fructus, redditus, proventus, iura, obventiones et emolumenta huiusmodi, etiam usque ad summam praedictam, uni vel pluribus aliis personis, etiam per eosdem cappellanos et eorum singulos nominandis, etiam quaecumque, quodcumque et qualiacumque beneficia ecclesiastica obtinentibus, expectantibus, seu clericali characterе insigniri volentibus, similiter eis quoad vixerint, vel eorum legitimis procuratoribus, eisdem modo et formâ, quibus eisdem cappellanis assignatae, aut reservari seu assignari concessae seu concessi fuerint, etiam absque consensu easdem pensiones solvere debentium, ac pensiones et fructus, redditus, proventus, iura, obventiones, ac distributiones et emolumenta huiusmodi, etiamsi pluries cassatae et de novo assignatae fuerint, usque ad summam et quantitatem praedictam, ac aliàs cum omnibus et quibuscumque exemptionibus, privilegiis, decretis, clausulis, cautionibus, vinculis, obligationibus et cautelis, ac etiam censuris et poenis in prioribus reservationibus huiusmodi con-

cessis et contentis, integre persolvendas reservare, constituere et assignare,

§ 10. Necnon, ut iidem cappellani et eorum quilibet de omnibus et singulis domibus, praediis, possessionibus, terris et locis, etiam iurisdictionibus, ceterisque bonis immobilibus et mobilibus (quae tamen non sint altaris vel altarium ecclesiarum ipsis cappellanis nostris praedictis commissarum ministerio, seu alicui speciali earundem ecclesiarum divino cultui vel usui deputata) seque moventibus, cuiuscumque qualitatis, quantitatis, valoris, speciei, pretii et conditionis existentibus, ac iuribus et actionibus, ad eos, ratione ecclesiarum, etiam cathedralium et metropolitanarum, monasteriorum, prioratum, praepositarum, dignitatum et aliorum quorumcumque beneficiorum ecclesiasticorum, cum curâ et sine cura, secularium et quorumvis Ordinum regularium, quae ex quibusvis concessionibus et dispensationibus apostolicis in titulum, commendam, administrationem, ac aliàs quomodolibet obtinuerint et obtinent et obtinebunt, ac fructuum, reddituum et proventuum ecclesiasticorum loco pensionum annuarum, pensionumque annuarum super similibus fructibus, redditibus et proventibus eis reservatorum et assignatarum, et reservandorum et assignandarum, quos et quas perceperint, percipiunt et percipient in futurum, necnon emolumentorum quorumcumque Romanae curiae officiorum, ac aliàs quomodolibet spectantibus et pertinentibus, ac etiam de dictis fructibus, redditibus, proventibus et pensionibus annuis, necnon eorum industriâ et labore quomodolibet et undecumque, licite¹ tamen, acquisitis et acquirendis, ac aliàs etiam de muneribus et officiis, quae exercuerint, ac eos exercere contigerit, et aliâ quavis occasione vel

Privilegia sequuntur.

¹ Male etiam *illorum* pro *illarum* legit (R.T.).

¹ *Perbelle* (!) ed. Main. h. *tacite* pro *licite* (R.T.).

causâ seu contemplatione ad eosdem per-
ventis et perventuris, etiamsi in pecuniâ
numeratâ, ac localibus, gemmis, aliisque
pretiosioribus rebus consistant, tam in
dictâ curiâ quam extra eam, ubique lo-
corum, etiam penes beneficia ipsa exi-
stentibus (quorum omnium qualitates et
veros etiam annuos valores, etiamsi talia
forent, quae in generali appellatione ho-
norum vel suppellectilium non venirent,
sed specialibus indigerent vocabulis, prae-
sentibus, ac si specificè et sigillatim ex-
primerentur ac denotarentur, pro suffi-
cienter expressis et declaratis haberi vo-
lumus), ac etiam de ipsis proventibus, ac
pensionibus debitis ac debendis, ac non-
dum perceptis et exactis, etiamsi eorum
solutionis aut perceptionis terminus non-
dum advenerit, pro illâ ratâ quae illis
debita erit (constitutione declaratoriâ su-
per fructibus et pecuniis non exactis,
quae forsâ ad successores in ipsis be-
neficiis spectare et pertinere deberent,
non obstante) etiam ac enumerative cum
quibusvis aliis similibus vel dissimilibus
facultatibus habitis et habendis, usque ad
summam ducentorum ducatorum auri si-
milium dumtaxat, tam pro decentibus et
honestis impensis funebribus, quam etiam
pro remuneratione illorum qui eis vi-
ventibus servierint, etiam ultra servitii
meritum, ac in ipsorum consanguineo-
rum et affinium, ac quorumcumque pio-
rum locorum favorem et usum, ac aliâs
pro eorum arbitrio et voluntate absolutis,
testari, ac testamento, codicillis, fideicom-
missis, legatis, donationibus, tam inter
vivos, quam causâ mortis, ac aliis qui-
buscumque modis et titulis, scripturâ
etiam minus solemnâ, etiam coram duo-
bus vel tribus testibus, aut etiam cedula
solâ eorum manu scriptâ, vel subscriptâ,
ac aliâs in omnibus et per omnia, prout
et quemadmodum eis videbitur, etiam in
ipsâ curiâ, non tamen extra residentiam,

et in mortis articulo, nullâ factâ mentione
praesentis vel aliarum eis pro tempore
concessarum similium facultatum, aut
quod in vim illarum testari seu dispo-
nere velint et intendant, semel atque ite-
rum et pluries disponere, statuere et or-
dinare, ita ut quidquid testatum, gestum,
ordinatum, seu aliâs ab ipsis dispositum
fuerit, etiam in vim simplicis distributio-
nis, ac aliâs, omni meliori modo valeat
et servari omnino debeat, ipsaque testa-
menta, codicillos, dispositiones, ordina-
tiones, donationes, legata et statuta, etiam
pluries et toties quoties eis videbitur, mo-
derari, limitare, ac etiam in totum revo-
care, et alia de novo edere, etiam libere
et licite valeant, plenam et liberam con-
cedimus facultatem. Statuentes nihilomi-
nus et ordinantes, eisque pariter in-
dulgentes, quod si contigerit ipsos ab
intestato, et sine ullâ, vel minus validâ
honorum et rerum, ac fructuum, reddi-
tuum et proventuum praedictorum dispo-
sitione, in dictâ curiâ, vel extra eam, ac
etiam sub¹ beneficia aut alia loca debitae
ab eis residentiae personalis, etiam nullâ
subsistente causâ, ab humanis decedere,
omnia et singula eorum bona, res et iura,
etiam ut praefertur qualificata, necnon
spolia pro dictâ summâ, etiam ex prae-
dictis et aliâs undecumque provenientia,
ad cameram apostolicam seu in dictis
beneficiis successores non pertineant, sed
ad haeredes sanguinis eorumdem integre
deveniant, et, illis deficientibus, inter eo-
rum familiares, arbitrio personae seu
personarum, quas ad id ipsi scripto no-
minaverint, distribuantur, nisi de il-
lâ² dispositione vel intentione eorumdem
scripturâ etiam minus solemnâ secus ap-
pareret, quam tunc velut efficacem ipsae
personae, vel alii indices, seu executores,

1 Pro *sub* legendum *extra* ex loco parallelo
(R. T.).

2 Legendum *aliâ* pro *illâ* (R. T.).

omnino exequi et adimplere, illisque¹ sese conformare in omnibus et per omnia debeant.

Defectus sup-
plet.

§ 11. Et nihilominus quaecumque huiusmodi testamenta, donationes, legata, dispositiones et alia forsitan aliis ab ipsis, etiam nulla aut minus sufficienti facultate suffultis, de huiusmodi bonis, iuribus, actionibus, fructibus, pecuniis, locatibus, aliisque rebus supradictis, etiam in favorem consanguineorum et affinium praedictorum, ac aliis quomodolibet facta, cum omnibus inde sequutis, ac etiam ea quae per ipsos in futurum quomodolibet fient, ex nunc prout ex tunc et e contra, pro dicta summâ ducentorum ducatorum dumtaxat, approbamus et confirmamus, omnesque et singulos iuris et facti, ac solemnitatum omissarum et omittendarum, necnon substantiales aliosque defectus quoscumque, si qui intervenerint in eisdem, etiamsi tales sint vel fuerint quod specialis, specifica de ipsis mentio habenda esset, supplemus.

Contraria re-
movet.

§ 12. Non obstantibus praemissis, ac Lateranensis concilii etiam novissime² celebrati, etiam de certo notariorum numero, etiamsi ad illum nondum devenitum fuerit, cui per hoc aliis derogatum non intendimus, ac de consensu praestando in pensionibus, et quibusvis aliis, etiam per nos et Sedem praedictam quomodolibet editis et in posterum edendis cancellariae praedictae regulis, ac stylo in similibus hactenus servato, et pia memoriae Alexandri Papae VI etiam praedecessoris nostri tertiam partem honorum ecclesiasticorum camerae praedictae deberi inter alia disponente, necnon eiusdem memoriae Bonifacii praedecessoris, per quam concessionem de fructibus in absentia percipiendis sine praefinitione temporis fieri prohibentur, ac quorumvis

¹ *Lege illique pro illisque* (R. T.).

² *Edit. Main. habet novissimo* (R. T.).

aliorum Romanorum Pontificum, etiam praedecessorum nostrorum, et quibusvis aliis apostolicis, ac in provincialibus conciliis editis, specialibus vel generalibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon legibus imperialibus et aliis etiam municipalibus, tam Urbis, quam quarumvis aliarum civitatum et locorum, etiam in quibus cives originarii creati sunt, ac quarumvis ecclesiarum, monasteriorum, Ordinum et hospitalis praedicti, necnon quorumvis collegiorum et officiorum dictae curiae, ac regnorum, provinciarum et Urbis, ac aliarum civitatum et locorum, ac praedictae camerae, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, stabilimentis, usibus et naturis, etiamsi de illis servandis, et non impetrandis litteris apostolicis contra ea, nec etiam ab alio vel aliis impetratis aut aliis quomodolibet concessis utendo, ipsi capellani per se vel eorum procuratores praestiterint forsitan hactenus vel imposterum eos praestare contigerit iuramentum, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, dictis ecclesiis, monasteriis, Ordinibus et hospitali S. Ioannis Hierosolymitani, illorumque praesulibus, seu administratoribus et superioribus, ac magistris, praeceptoribus, prioribus, militibus, etiam antianis, capitulis et conventibus, civitatibus et locis, aliisque personis et particularibus, necnon archiepiscopis, episcopis et aliis locorum Ordinariis, etiam eiusdem sanctae Romanae Ecclesiae cardinalibus, ac dictae curiae officialibus, illorumque collegiis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, per quoscumque Romanos Pontifices praedecessores nostros ac etiam nos et Sedem praedictam, etiam consistorialiter et de

eiusdem sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium consilio, ac per modum statuti et constitutionis perpetuorum, ac motu et scientiâ paribus, deque apostolicae potestatis plenitudine, ad imperatoris, ac regum et reginarum, ducum, marchionum et aliorum principum instantiam, seu illorum contemplatione, in genere vel in specie, aut aliâs quomodolibet etiam iteratis vicibus concessis, confirmatis et innovatis, et in posterum concedendis, confirmandis et innovandis, etiamsi in iis ac statutis et stabilimentis praedictis caveatur expresse vel tacite, quod Urbis nonnisi originariis civibus romanis, ac civium eorumdem filiis, aliarum vero partium beneficia, nisi per personas illustres, seu nobiles, ac etiam originarios cives, aut aliâs certo modo in illis expresse qualificados, obtineri aut conferri possint, et nullus in civem Urbis aut civitatum, oppidorum, terrarum et locorum huiusmodi admitti, seu illorum privilegiis uti possint, nisi prius in dictis civitatibus, oppidis, terris et locis per certum tempus habitaverit, seu etiam in illis bona etiam stabilia forsâ ad certum valorem ascendentia possideat, quodque praepetoriae et alia beneficia quaecumque dicti hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani, tam ex eius institutione, quam ex stabilimentorum praedictorum dispositione, non in titulum perpetuorum beneficiorum conferri, sed in commendam ad vitam concedendorum revocabiliter concedi debeant, et sic pensionibus, clericis secularibus aut aliis personis apostolicâ auctoritate reservandis, gravari non possint, quodque stabilimentis et privilegiis praedictis, etiam vigore causae¹ implicitae derogationis latissime extendendis², etiam per quascumque litteras apostolicas et quasvis etiam derogatorias derogatorias, efficaciores

et insolitas clausulas, derogari non possit, nec derogatum censeatur, nisi derogatio huiusmodi de consilio dictorum cardinalium fiat, et tum demum ad id magistri et conventus praedictorum expressus accedat assensus, sintque litterae derogationis huiusmodi etiam per dictum magistrum subscriptae, ac eis et praedicto conventui per diversas in formâ Brevis aut alias litteras diversis temporibus cum certis intervallis praesentatas intimatae, et non aliâs, nec alio modo, et semper in huiusmodi litteris sic fiant, etiamsi de simili consilio derogationis sit apposita clausula¹, quod illarum effectum sortiantur de consensu magistri et conventus praedictorum, et non aliâs, aliter, nec alio modo; quibus omnibus et eorum singulis (etiâsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio ad hoc servanda foret, et in eis caveatur expresse quod illis nullatenus derogari possit, quodque clausula implicitae derogationis in rescripto etiam motu proprio emanato apposita aliter in litteris exprimi vel extendi nequeat), illorum omnium tenores praesentibus pro sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, hac vice duntaxat, harum serie, in genere et in specie, ad effectum praemissorum, sufficienter et expresse, motu et scientiâ similibus, derogamus, ac derogatum esse decernimus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 13. Volumus autem, quod praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo

Transumptis
credi iubet.

¹ Intelligat qui potest; forsân legendum: *et semper in omnibus litteris, quae sic fient, etiamsi de simili consilio, sit apposita clausula, etc.* (R. T.).

¹ Potius lege *vigore et causâ* (R. T.).

² Aptius in loc. parall. legit. *extendendae* (R. T.).

personae alicuius in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae;

§ 14. Quodque, antequam gratiâ notariatus perfrui valeant, in manibus alicuius personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae professionem fidei iuxta articulos pridem a Sede praedictâ propositos emitte et solitum fidelitatis iuramentum omnino praestare teneantur.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XVIII ianuarii MDCXLVII, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 18 ianuarii 1647, pontif. anno III.

LXXIV.

Confirmatio resolutionis congregationis cardinalium et praelatorum a Sanctissimo deputatae in negotio controverso inter monachos antiquae seu communis observantiae et monachos abstinentes Ordinis Cisterciensium, circa electionem abbatis generalis, aliorumque abbatum et officialium, ac esum carni-um, et novitiorum receptionem¹.

Innocentius Papa X,
ad perpetuam rei memoriam.

Salvatoris et Domini nostri Iesu Christi, qui charitas est et Deus pacis, vices meritis licet imparibus gerentes in terris, sinceram animorum concordiam inter christifideles quoslibet praesertim Altissimo sub suavi religionis iugo famulantes confovere studemus, et quae pro sopiendis litibus et controversiis inter eos ortis facta fuerunt, ne in recidivae contentionis scrupulum relabantur, libenter apostolicae confirmationis robore communimus, prout conspiciamus in Domino salubriter expedire.

§ 1. Cum itaque, vertentibus aliis inter

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

Bull. Rom. — Vol. XV.

dilectos filios abbates et monachos antiquae seu communis observantiae ex unâ, et vicarium generalem et abbates monachosque strictae observantiae, seu abstinentes nuncupatos, Ordinis Cisterciensium, partibus ex alterâ, quibusdam controversiis circa reformationem dicti Ordinis, iudices desuper a Sede Apostolicâ delegati per suam definitivam sententiam inter alia, ut asseritur, praedictis antiquis seu communis observantiae monachis vocem activam dumtaxat in electionibus abbatum Cistercii, capitis eiusdem Ordinis, Cabilonensis dioecesis, competere decreverint, ac quaedam circa esum carni-um in eodem Ordine a centum et amplius annis etiam ex privilegio apostolico receptum, ac etiam circa receptionem novitiorum immutaverint, et propterea, praedictorum antiquorum seu communis observantiae monachorum se inde gravatos praetendentium nomine, habito ad nos recurso, negotioque nonnullis S. R. E. cardinalibus et Romanae curiae praelatis per nos commisso, tandem dilectus filius Attilius Petrasancta, abbas monasterii S. Cruce in Hierusalem de Urbe, dicti Ordinis ab utrâque parte procurator specialiter componendo iuxta mentem et voluntatem nostram negotio huiusmodi, acquieverit resolutioni seu determinationi per cardinales et praelatos praedictos in eodem negotio factae, videlicet: « Quod circa electionem abbatis generalis, aliorumque abbatum et officialium dicti Ordinis, ac esum carni-um, et receptionem novitiorum servetur, prout, ante sententiam per dictos iudices latam, iuxta eiusdem Ordinis constitutiones etiam apostolicas servabatur » :

§ 2. Nos, inviolabili resolutionis seu determinationis huiusmodi, per dictum Attili-um nomine ambarum partium acceptatae, firmitati, quantum cum Domino possumus,

1 Edit. Main. legit *illis* (R. R.).

A censuris
absolvit.

Motiva huius
confirmationis.

Exordium.

consulere volentes, et singulares dictorum monachorum personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus dicti Atilii nobis desuper humiliter porrectis inclinati, resolutionem seu determinationem praedictam, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, perpetuo confirmamus et approbamus, ac illi¹ inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiciamus, omnesque et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus, ac ab utrâque dictarum partium perpetuo inviolabiliter observari mandamus;

Confirmat pro-
ut in rubrica.

§ 3. Sicque et non aliter in praemissis per quoscunque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac eiusdem S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contraria tollit.

§ 3. Non obstante quacunque litis pendentiâ, ac apostolicis, et in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon dicti Ordinis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore

¹ Edit. Main. legit *illis* (n. t.).

permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die 1 februarii MDCXLVII, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 1 februarii 1647, pontif. an. III.

LXXV.

Quod in Ordine fratrum Eremitarum sancti Augustini duo vel plures in primo vel secundo gradu consanguinei vel affines nullatenus simul conveniant et votare possint in capitulis aut congregationibus capitularibus, et multo minus definitorium simul ingredi¹.

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

Iniuncti nobis a Domino pastoralis officii ratio postulat, ut his, quae pro felici statu et regimine Ordinum regularium in militante Ecclesiâ pie institutorum statuta fuerunt, quo exactius servantur, apostolici muniminis adiciamus firmitatem, prout conspiciamus in Domino salubriter expedire. Exponi siquidem nobis nuper fecit dilectus filius Salvator Severinus de Fabiano, Camerimensis dioecesis, procurator generalis fratrum Eremitarum Ordinis sancti Augustini, quod quondam Andreas Fivizanus, Ordinis praedicti, dum viveret, prior generalis, pro felici eiusdem Ordinis gubernio inter cetera edidit decretum tenoris sequentis, videlicet:

Exordium.

Supplicatio.

§ 1. « Postremo, religiosam eligentium libertatem foventes, simulant², humanasque relationes dissecantes, religionis beneficium prosequentes et ad nostras electiones transferentes, decernimus, ut deinceps in capitulis nostris pontificalibus aut

Statutum.

¹ Istius Ordinis materiam habes ad Const. cccv, *Aliis*, Urbani VIII, tom. XIV, pag. 42.

² Forsan legendum *simultates* (n. t.).

congregationibus, duos vel plures in primo vel secundo gradu consanguinei vel affines nullatenus simul conveniant et votare possint, et multo minus definitorium simul ingredi et concurrere, etiam ad tertium gradum, eodem biennio vel triennio valeant, nec tales in praedictis gradibus primo et secundo coniuncti, si fuerint sacerdotes vocem habentes, in eodem monasterio conventualiter degere possint, nisi communipatrum definitorii consensu per vota secreta accedente, scilicet in evidentibus casibus inevitabilis necessitatis; tum vero ille, cum quo fuerit dispensandum, toto dicto tempore intercedente, in eo conventu voce passivâ omnino careat, et activam in illis tantum electionibus aut propositionibus habeat, in quibus talis eius consanguineus non votaverit: quando autem duo vel plures huiusmodi consanguinei vel affines casu aliquo votum haberent, ille tantum, qui ratione officii digniorem locum habuerit, ad capitulum accedat, ceteri vero non accedant, nec accedere permittantur; ac, si contingat, quod multi non ratione officii, sed legis et privilegii concurrant, tunc professione antiquior, si voluerit, votare poterit. Et infra: « Quare omnes electiones, deinceps contra hasce nostras ordinationes factas, nullas, irritas ac invalidas esse decernimus et declaramus, quibuscunque, in contrarium non obstantibus ».

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subinungebat, licet decretum praedictum aliàs a felicis recordationis Clemente Papa VIII praedecessore nostro per suas in simili formâ Brevis litteras confirmatum, executionique demandatum fuerit, nihilominus, quia successu temporis observantia eiusdem decreti in aliquibus ex provinciis dicti Ordinis, variis sub praetextibus, etiam non usus, ommissa, seu neglecta fuit, experientia vero doceat, ex

desuetudine decreti huiusmodi perturbationes praesertim in electionibus superiorum et regimine domorum regularium eiusdem Ordinis maxime vigere: nobis propterea dictus Salvator procurator generalis humiliter supplicari fecit, ut in praemissis opportune providere de benignitate apostolicâ dignarenur.

§ 3. Nos, eiusdem Salvatoris procuratoris generalis votis huiusmodi annuere volentes, ipsumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet immodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore consentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio, praeinsertum dicti quondam Andreae Fivizani prioris generalis decretum, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, perpetuo approbamus et confirmamus, illique perpetuae et inviolabilis apostolicae firmitatis robur adicimus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet interverint, supplemus, dictumque decretum in toto Ordine praedicto et ubique terrarum servari, sub poenis in eodem decreto contentis, mandamus, salvâ semper auctoritate congregationis dictorum cardinalium; sique per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus et declaramus.

A censuris absolvit.

Confirmat decretum prout in rubrica.

Contrariis de-
rogat.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac aliis eiusdem Ordinis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis, consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis
credi iubet.

§ 5. Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus ubique fides adhibeatur, quae adhiberetur ipsis praesentibus, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxiii februarii MDCXLVII, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 23 februarii 1647, pontif. anno III.

LXXVI.

Inserit Urbani VIII litteras incipientes:

Exponi nobis nuper fecit; *confirmatque decretum sacrae congregationis cardinalium super negotiis regularium praepositorum, in quo fratribus Discalceatis Ordinis S. Mariae de Mercede, super ministerio redemptionis captivorum, ac iure quaerendi, eâdemque causâ eleemosynas colligendi, acceptandique donationes et legata quaecumque, ac superioris generalis electionem independentem a reverendissimo dicti Ordinis magistro generali faciendi, minime concedendam esse audientiam conceditur.*

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

Patrum Cal-
ceatorum sup-
plicatio.

§ 1. Aliàs a felicis recordationis Urbano Papa VIII praedecessore nostro emanarunt litterae tenoris sequentis, videlicet:
Urbanus Papa VIII, ad futuram rei memoriam. Exponi nobis nuper fecit di-

lectus filius Ioannes Perez de Munebrega, etc.¹

§ 2. Cum autem, sicut dilectus filius Ignatius Vindondo, procurator generalis eorumdem fratrum Calceatorum, nobis nuper exponi fecit, habito ad nos sub ipso pontificatus nostri principio ab eisdem fratribus Discalceatis recursu, ut de novo super praemissis audirentur, petitoque insuper sibi concedi facultatem eorum et dictae Congregationis superiorem generalem penitus et omnino independentem a dictis fratribus Calceatis eligendi; et negotio huiusmodi per nos remisso ad eosdem venerabiles fratres nostros eiusdem sanctae Romanae Ecclesiae cardinales negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositos, et tandem partibus praefatis hinc inde iussu nostro in congregatione eorumdem cardinalium auditis, illarumque iuribus accurate discussis, iidem cardinales, ut aliquando omne litis fomentum vel incentivum ex parte eorumdem fratrum Discalceatorum, de et super ministerio redemptionis captivorum, necnon iure quaerendi colligendique eâdem causâ eleemosynas, acceptandique donationes et legata quaecumque, ab ipsis, independentem a pro tempore existente magistro generali eorumdem fratrum Calceatorum, faciendi et respective exigendi², cessaret, ad relationem dilecti filii nostri Ioannis Baptistae tituli S. Sylvestri de Capite presbyteri cardinalis Paleotti nuncupati, fratribus Discalceatis huiusmodi super praemissis non esse dandam novam audientiam decreverint; praemissa vero, quo firmitus subsistant et exactius observentur, idem Ignatius procurator generalis apostolicae nostrae confirmationis patrocinio communiri summopere desideret:

§ 2. Idcirco nos, eundem Ignatium

¹ Vide supra pag. 56 (R. T.).

² Legerem *faciendo ... exigenda* (R. T.).

Praecedens
decretum con-

firmat et appro-
bat hic Ponti-
fex.

procuratorem generalem specialibus fa-
voribus et gratiis prosequi volentes, et
a quibusvis excommunicationis, suspen-
sionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis
sententiis, censuris et poenis, a iure vel
ab homine, quavis occasione vel causâ la-
tis, si quibus quomodolibet innodatus
exstat, ad effectum praesentium dumtaxat
consequendum, harum serie absolventes
et absolutum fore censentes, supplicatio-
nibus illius nomine nobis super hoc hu-
militer porrectis inclinati, decretum prae-
falum, apostolicâ auctoritate, tenore prae-
sentium, confirmamus et approbamus,
illique inviolabilis apostolicae firmitatis
vim et robur adiicimus, ac omnes et sin-
gulos tam iuris quam facti defectus, si
qui desuper quomodolibet intervenerint,
supplemus; salvâ tamen semper auctori-
tate congregationis eorundem cardina-
lium; decernentes illud necnon praesentes
litteras valida, firma et efficacia existere
et fore, suosque plenarios et integros ef-
fectus sortiri et obtinere, et ab omnibus
et singulis, quos illa concernunt, et quo-
modolibet in futurum concernent, invio-
labiliter et inconcusse observari,

Clausula sub-
lata.

§ 3. Sicque per quoscumque iudices
ordinarios et delegatos, etiam causarum
palatii apostolici auditores, ac S. R. E.
cardinales, etiam de latere legatos, ac Se-
dis Apostolicae nuntios, sublatâ eis et
eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et
interpretandi facultate et auctoritate, iu-
dicari et definiri debere, ac irritum et
inane, si quid secus super his a quoquam,
quavis auctoritate, scienter vel ignoranter,
contigerit attentari.

Contrariorum
derogatio.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et
ordinationibus apostolicis, ac dictae Con-
gregationis eorundem fratrum Discalcea-
torum hactenus editis et edendis, ac circa
ministerium redemptionis huiusmodi quo-
quo modo disponentibus statutis, consti-
tutionibus et consuetudinibus, necnon om-

nibus et singulis illis quae iidem Grego-
rius et Urbanus praedecessores in suis
litteris praedictis voluerunt non obstande,
ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 4. Volumus autem, ut praesentium
transumptis, etiam impressis, manu, etc.

Transumptio-
rum fides.

Datum Romae, apud S. Mariam Maio-
rem, sub annulo Piscatoris, die v martii
MDCXLVII, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 5 martii 1647, pontif. anno III.

LXXVII.

*Quod in congregatione Cassinensi Ordi-
nis sancti Benedicti ad officium cel-
lerariatus decani tantum promovean-
tur¹.*

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

In his apostolicae nostrae sollicitudinis
partes libenter interponimus, per quae
religiosorum Ordinum quorumlibet felici
statui opportune consulitur. Exponi si-
quidem nobis nuper fecit dilectus filius
Ludovicus Balbus procurator generalis
congregationis Cassinensis Ordinis sancti
Benedicti, quod in constitutionibus eius-
dem congregationis apostolicâ auctori-
tate confirmatis cautum reperitur, ut in
cellerarios monasteriorum dictae congre-
gationis nulli omnino praeter decanos
eligantur.

Prooemium.

§ 1. Cum autem, sicut eadem expo-
silio subiungebat, per abusum in eadem
congregatione introductum, administra-
tiones officiorum cellerariatum huius-
modi simplicibus sacerdotibus, qui non
sint decani, sub titulo et nomine oeco-
nomiae committi consueverint, quod di-
recte constitutionibus praefatis et solito
eiusdem congregationis repugnat, et ex

¹ De istorum monachorum materiâ lege quae
notavi ad Constit. cxxxvi Urbani VIII, *Sancta
Mater*, tom. XIV, pag. 284, et eiusdem Constit.
cxi *Aliàs*, ibid., pag. 648.

quo graves perturbationes et incommoda in eadem congregatione provenire possunt: nobis propterea idem Ludovicus procurator generalis humiliter supplicari fecit, ut in praemissis opportune providere de benignitate apostolicâ dignaremur.

Confirmat pro-
ut in rubrica.

§ 2. Nos igitur, eundem Ludovicum specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio, ut in posterum ad officium cellerariatus decani tantum promoveantur ad praescriptum praefatarum constitutionum eiusdem congregationis Cassinensis, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, statuimus et ordinamus, salvâ tamen semper auctoritate congregationis eorundem cardinalium. Decernentes quascumque electiones quorumcumque aliorum, quam ipsorum decanorum, ad officia cellerariatum huiusmodi, de cetero quandocumque et quomodocumque aliâs quam iuxta praesentium litterarum formam et tenorem faciendas, nullas, irritas et inanes fore et esse, neminique suffragari posse, ac ipsas praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, et ab omnibus et singulis, quos illae concernunt et concernent in futurum, inviolabiliter et inconcusse observari, sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici audito-

res, indicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac dictae congregationis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel aliâ quavis firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Derogat con-
trariis.

§ 4. Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae adhiberetur praesentibus, si forent exhibitae vel ostensae.

Transumptis
credi praecipit.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub anno Piscatoris, die xv martii MDCXLVII, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 15 martii 1647, pontif. anno III.

LXXVIII.

Commissio nuncio apud imperatorem ad fabricandum processum contra electum Tinnensem et eius familiares¹.

Dilecto filio, nostro et Apostolicae Sedis ad charissimum in Christo filium nostrum Ferdinandum Romanorum regem illustrem in imperatorem electum nuncio,

Innocentius Papa X.

Dilecte fili,
salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Cum, sicut accepimus, dilectus filius Georgius de Bosna, Ordinis fratrum Mino-

Causa huius
commissionis.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

rum sancti Francisci de Observantiâ nuncupatorum professor, electus Tinnensis, fabricationis monetae falsae insimuletur¹; nos delictum huiusmodi, quatenus idem Georgius illius culpabilis reperiatur, nequaquam impunitum remanere, idque diligenter cognosci, et processum desuper confici volentes, tibi per praesentes committimus et mandamus, ut de praemissis diligentem cognitionem capias, et tam contra eundem Georgium quam contra eius socium et duos illius familiares procedas, et processum seu processus fabrices et conficias, exactamque facti instructionem et informationem sumas, aliaque desuper necessaria et quomodolibet opportuna facias, geras, mandes et exequaris usque ad sententiam definitivam exclusive.

Concessio faciendi processus.

§ 2. Nos enim tibi eundem Georgium, concurrentibus tamen contra eum legitimis indiciis, in aliquo monasterio dicti Ordinis, vel alio loco tibi beneviso, bene et diligenter custoditum retinendi, seu retineri et detineri faciendi, plenam et amplam facultatem, apostolicâ auctoritate, earundem tenore praesentium, concedimus, absque eo quod ob praemissa ullam censuram ecclesiasticam aut irregularitatis notam incurras. Quod si quid etiam eâ in re contra dictum Georgium et alios praedictos resultabit, volumus, ut informationes et processus, quos desuper vigore praesentium ceperis et fabricaveris, in formâ authenticâ sub tuo sigillo clausas et clausos, ad nos tuto transmittas, ut quod in praemissis statuendum fuerit, maturâ adhibita deliberatione, decernamus.

Contrariis derogat.

§ 3. Non obstantibus felicis recordationis Bonifacii Papae V² praedecessoris nostri de unâ, et concilii generalis de duabus dietis, aliisque apostolicis etiam in aliis conciliis universalibus editis, gene-

ralibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ac, quatenus opus sit, dicti Ordinis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxiii martii MDCXLVII, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 23 martii 1647, pontif. anno III.

LXXIX.

Confirmatio decreti trium statuum regni Valentiae circa mantentionem mille et ducentorum militum².

Charissimo in Christo filio nostro,
Philippo Hispaniarum regi catholico,
Innocentius Papa X.

Charissime in Christo fili noster,
salutem et apostolicam benedictionem.

Maiestatis tuae nomine nobis nuper expressum fuit, quod tria stabilimenta, seu tres status, ecclesiasticus¹, videlicet, militaris et regalis regni Valentiae in eorum parlamento seu comitiis generalibus unâ congregati de anno MDCXLV nuper elapso, provide considerantes eiusdem regni, bellis quae in eius finibus geruntur obnoxii, necessitates et pericula inde illi impendentia, pro eiusdem maiestatis tuae servitio mille et ducentos milites, pro sex

Petitionis motivâ.

¹ Edit. Main. habet *insimulet* (R. T.).

² Videtur more solito legendum VIII (R. T.).

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Male edit. Main. legit *ecclesiasticos* (R. T.).

futuris ex tunc proxime tuorum in illis partibus exercituum in expeditionem educationibus, sumptibus suis manutenere decreverunt, dummodo quoad ratam personas ecclesiasticas tangentem nostra et huius sanctae Sedis licentia accedat.

§ 1. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, hac in re de communitate ecclesiasticorum quam laicorum salute et incolumitate agatur, evidensque urgeat necessitas, et laicorum facultates, praeteritis bellis exaustae, manutentioni militum huiusmodi non sufficiant: nobis propterea eiusdem maiestatis tuae nomine fuit humiliter supplicatum, ut in praemissis auctoritatem nostram interponere de benignitate apostolicâ dignaremur.

Supplicationibus annuit.

§ 2. Nos igitur, maiestatem tuam, eximii eius in nos et Sedem praedictam ita exigentibus meritis, specialis favore gratiae prosequi volentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, decretum dictorum trium stabilimentorum, seu statuum, circa praemissam manutentionem mille et ducentorum militum huiusmodi, etiam quoad ratam personas ecclesiasticas eâ in re tangentem et in dictis comitiis oblatam, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, ipsisque personis ecclesiasticis regni praedicti, ut ratam huiusmodi persolvere, ac tua maiestas seu ministri tui illam petere, exigere, recipere et levare, absque conscientiae seu censurarum et poenarum ecclesiasticarum incursu, libere et licite valeant, concedimus et indulgemus, necnon easdem personas ecclesiasticas, quatenus ipsi ratam huiusmodi iam solverint, ac eandem maiestatem tuam et tuos ministros praedictos si eandem ratam iam receperint, ab omnibus et singulis censuris et poenis per eos propterea quomodolibet incursis ad cautelam absolvimus et absolutos fore censemus et declaramus, tibi quoque omne id quod a praedictis per-

A censuris absolut.

sonis ecclesiasticis ratione dictae ratae hactenus exactum et perceptum fuit gratiose condonamus.

§ 3. Ceterum volumus, ut exactio ratae huiusmodi per personas etiam ecclesiasticas, a stabilimento seu statu ecclesiastico praedicto deputandas, non autem per seculares fiat.

§ 4. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ac quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Derogatio contrariorum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxx martii MDCLVII, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 30 martii 1647, pontif. anno III.

LXXX.

Innovatio super prohibitionem transitus fratrum Discalceatorum Ordinis beatae Mariae de Mercede Redemptionis captivorum ad fratres Calceatos eiusdem Ordinis.

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

Cum, sicut nomine dilecti filii Ioannis a Regibus procuratoris generalis fratrum Discalceatorum Ordinis B. Mariae de Mercede Redemptionis captivorum nobis nu-

Motiva huius innovationis.

per expositum fuit, quod dilectus pariter filius Ioannes Suarez a S. Basilio, in dicto Ordine aliàs expresse professus, ad fratres Calceatos eiusdem Ordinis transierit absque Sedis Apostolicae licentiâ, et contra formam quarumdem in simili formâ Brevis litterarum a felicis recordationis Urbano Papa VIII praedecessore nostro, sub die xxix ianuarii mdcxxviii emanatarum, quibus inter alia decretum fuit, ut ex tunc de cetero perpetuis futuris temporibus nulli praedictorum fratrum Reformatum seu Discalceatorum huiusmodi absque speciali dictae Sedis licentiâ ad eosdem fratres Calceatos quavis ex causâ, sub apostasiae et infamiae perpetuae notâ, necnon excommunicationis et privationis vocis activae et passivae poenis, transire, minusve fratribus Calceatis praedictis illorumque superioribus eosdem fratres Reformatos seu Discalceatos de facto transeuntes, etiam si novam professionem regularem emisissent, sub privationis suorum officiorum ac excommunicationis similiter poenis, recipere vel retinere ullo modo liceret, et aliàs prout in eisdem Urbani praedecessoris litteris, quarum tenores praesentibus pro expressis haberi volumus, uberius continetur; proindeque dictus Ioannes procurator generalis quemcumque transitum eorumdem fratrum Discalceatorum ad dictos Calceatos, absque beneplacito apostolico factum, nullum et irritum per nos declarari, aliàsque ut infra provideri summopere desideret:

§ 1. Nos, eundem procuratorem generalem huiusmodi specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequen-

dum, harum serie absolventes et absolutum fore censes, huiusmodi supplicationibus dicti procuratoris nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio, attentis narratis, ac auditis partibus, non licere fratribus Discalceatis beatæ Mariae de Mercede Redemptionis Captivorum sub quovis praetextu transire ad fratres Calceatos eiusdem Ordinis, nec superioribus Calceatis eosdem Discalceatos recipere, nisi de expressâ licentiâ huius sanctae Sedis, et proinde, tam praedictum Ioannem Suarez, quam alios quoscumque, qui, non sequentâ¹ formâ earumdem dicti Urbani praedecessoris litterarum, a praedictis fratribus Discalceatis ad eosdem Calceatos transiverint, ad ipsos Reformatos, cum primum desuper moniti fuerint, redire, et fratres Calceatos, seu illorum superiores, ipsos Reformatos de facto transeuntes superioribus Reformatum, seu ab eis deputandis, statim absque iudicis ministerio tradere et consignare teneri, sub censuris et poenis in eisdem dicti Urbani praedecessoris litteris contentis, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, declaramus, salvâ tamen semper auctoritate congregationis eorumdem cardinalium.

§ 2. Decernentes praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, et ab omnibus et singulis, ad quos spectat et pro tempore quomodolibet in futurum spectabit, inviolabiliter et inconcusse observari,

§ 3. Sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam cansarum palatii apostolici auditores, ac sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de la-

Decretum irritans.

¹ Forsan legendum *servatâ* (R. T.).

tere legatos, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariis
derogat.

§ 4. Non obstantibus omnibus et singulis illis, quae idem Urbanus praedecessor noster in suis litteris praedictis voluit non obstande; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis
credi mandat.

§ 5. Volumus autem, quod praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae adhiberetur praesentibus, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die III aprilis MDCXLVII, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 3 aprilis 1647, pontif. anno III.

LXXXI.

Quod fratres Ordinis Eremitarum sancti Augustini praecedant in processionibus et aliis actibus publicis fratres Ordinis Minorum sancti Francisci strictioris observantiae¹.

Innocentius Papa X.
ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium.

Romanus Pontifex, universalis Ecclesiae regimini divinâ disponente elementâ praepositus, interdum ea, quae rationalibus ex causis a Sede Apostolicâ sancita sunt, ipsâ subinde rerum experientiâ suadente, et maioribus ex causis, alterat et immutat, in hisque pastoralis officii sui partes sollicite interponit, prout, locorum temporumque qualitatibus debite pensatis, conspicit in Domino salubriter expedire.

Supplicatio.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fe-

¹ Praecedentiam Ordinum Mendicantium inter se decrevit Gregorius XIII Constit. *CLII Expositio*, tom. VIII, pag. 429.

cit dilectus filius Petrus Malvenda, assistens Hispaniarum dilecti filii prioris generalis fratrum Ordinis Eremitarum sancti Augustini, quod, ortâ aliâs differentiâ super iure praecedendi in processionibus aliisque actibus publicis inter dilectos filios fratres Ordinis Minorum sancti Francisci Strictioris Observantiae nuncupatos loci de Vinaros ex unâ, et fratres primodicti Ordinis sancti Augustini eiusdem loci partibus ex alterâ, secundodicti fratres huiusmodi, ad confovendum ius suum, quasdam sub IX ianuarii MDCXXX, ac alias sub X iunii MDCXLIII, necnon reliquas in simili formâ Brevis litteras sub, diebus, XX, mensium, aprilis, annorum, MDCXLIV, respective, ad eorum favorem a felicis recordationis Urbano Papa VIII praedecessore nostro emanatas contra dispositionem constitutionis similis memoriae Gregorii Papae XIII etiam praedecessoris nostri, quae incipit *Pastoralis*, coram dilecto filio curiae causarum camerae apostolicae generali auditore executioni demandari institerunt et obtinuerunt, aliis etiam sententiis et decretis in partibus desuper subsecutis; cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, iidem primodicti fratres se desuper inauditos, et exinde non leviter gravatos fuisse et esse praetenderent, et eapropter ad venerabiles fratres nostros S. R. E. cardinales sacris ritibus praepositos recursum habuerint, cupiantque in praemissis sibi opportune provideri:

§ 2. Ideirco nos, ad uberes fructus, quos iidem primodicti¹ fratres in vineâ Domini in dies afferre noseuntur, paternae dirigentes considerationis intuitum, ipsumque Petrum specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, cen-

Transumptis
credi iubet.

¹ Ed. Main. habet *pridicti* (n.r.).

suris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censes, supplicationibus illius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de consilio eorundem cardinalium, qui negotium huiusmodi mature discusserrunt, pluribus¹ auditis partibus in iure et in facto informantibus, et² relationem dilecti filii nostri Marci Antonii tituli S. Mariae de Pace presbyteri cardinalis Franciotti nuncupati, post longam earundem Urbani praedecessoris litterarum huiusmodi discussionem de mandato nostro factam, praefatas dicti Urbani praedecessoris litteras ad terminos iuris, non solum in praesenti, sed etiam in quacumque simili causâ, tam in dicto loco de Vinaros, quam in aliis in eisdem litteris contentis, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, reducimus, et denique ubique terrarum servandam esse eandem dicti Gregorii praedecessoris constitutionem declaramus, statuimus et ordinamus; salvâ tamen semper auctoritate congregationis eorundem cardinalium.

§ 3. Decernentes presentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, et ab omnibus et singulis, quos illae concernunt, et in futurum quomodolibet concernent, inviolabiliter et inconcusse observari, sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos, dictaeque Sedis nuntios, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si quid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

¹ Videtur potius legendum *pluries* (R. T.).

² Potius lege *ad pro et* (R. T.).

§ 4. Quocirca venerabilibus fratribus archiepiscopis, episcopis et aliis locorum Ordinariis, in quibus primodictorum fratrum huiusmodi domus regulares erectae sunt, sive in posterum erigentur, ac dilectis filiis eorum officialibus seu vicariis in spiritualibus generalibus, per praesentes committimus et mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, ubi et quando opus fuerit, et quoties pro parte eorundem primodictorum fratrum requisiti fuerint solemniter publicantes, illisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostrâ praemissa omnia et singula ab eis, ad quos spectat et pro tempore spectabit in futurum, inviolabiliter observari, ac eosdem primodictos fratres praemissorum commodo et effectui quiete et pacifice ubique frui et gaudere, non permittentes illos desuper quomodolibet indebite molestari, perturbari, inquietari vel impediri,

§ 5. Contradictores quoslibet et rebelles, aut aliâs in praemissis non parentes, seu sese quomodolibet opposcentes, per sententias, censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postpositâ, compescendo, legitimisque super his habendis servatis processibus, censuras et poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§ 6. Non obstantibus praefatis dicti Urbani praedecessoris litteris, necnon recolendae memoriae Bonifacii Papae VIII etiam praedecessoris nostri de unâ, et in concilio generali editâ de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate praesentium in iudicium non trahatur, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac quorumvis Or-

Exequutorum
deputatio.

Contravenien-
tibus poenas im-
ponit.

Derogatio
contrariorum.

Decretum ir-
ritans.

dinum, congregationum et institutorum, illorumque domorum et locorum regularium, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ vel aliâ quavis firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, illis eorumque¹ tenore et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis, ac irritantibus et aliis decretis, in genere vel specie, et aliâ in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores² praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliâ in suo robore permansuris, ad effectum praemissorum specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis
credi mandat.

§ 7. Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XIII aprilis MDCXLVII, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 13 aprilis 1647, pontif. anno III.

LXXXII.

Confirmatio decreti sacrae congregationis S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositae, quod conventus seu loca fratrum Ordinis Eremitarum sancti Augustini non possint occupari ab aliis regularibus, sub quovis titulo vel praetextu, etiam reformationis,

¹ Legerem sub quibuscumque verborum pro illis eorumque (R. T.).

² Male edit. Main. habet *tenoribus* (R. T.).

nisi prioris generalis eorumdem Eremitarum accedente consensu¹.

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

In his apostolicae nostrae sollicitudinis partes libenter interponimus per quae religiosorum Ordinum quorumcumque felici statui opportune consuli cognoscimus.

Exordium.

§ 1. Exponi siquidem nobis fecit dilectus filius Salvator Severinus Fabrianensis, Ordinis fratrum Eremitarum sancti Augustini procurator generalis, quod (licet aliâ a felicitis recordationis Sixto IV, Leone X, diversisque aliis per quasdam suas sub plumbo, vel in aliâ formâ, et novissime a recolendae memoriae Urbano Papa VIII, Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris, per suas in simili formâ Brevis de anno MDCXXVIII emanatas litteras, respective, dispositum mandatumque fuerit, ne fratres, seu alii regulares de Observantia vel Reformati nuncupati, dicti seu alterius Ordinis quocumque nomine censerentur, sub quovis titulo vel praetextu, etiam reformationis, monasteria, conventus, domus et alia regularia loca, quae ab ipsis primodictis fratribus Eremitis Ordinis sancti Augustini actu possidentur et inhabitantur, vexare, occupare, retinere, aut etiam sponte oblata acceptare, nisi pro tempore existentis prioris generalis primodicti Ordinis huiusmodi expressus² et in scriptis desuper accessisset assensus, sub excommunicationis Sedi Apostolicae reservatae aliisque forsân tunc

Querelae fratrum Ordinis Eremitarum sancti Augustini adversus fratres Discalceatos eiusdem Ordinis.

¹ Fratrum sancti Augustini variae congregationes in unam Eremitarum sancti Augustini professionem et regularem observantiam univit olim Alexander IV in Constit. XXIX, *Licet ecclesiae*, tom. III, pag. 635; postea autem fratrum Eremitarum sancti Augustini Discalceatorum sive Reformatorum congregatio a Clemente VIII instituta fuit, ut legitur in eius Const. CCXX (*al.* 210), tom. XI, pag. 548.

² Male edit. Main. legit *expressis* (R. T.).

expressis poenis, nullatenus umquam possent, auderent, seu praesumerent, decretumque fuerit, quidquid in contrarium praemissorum in futurum attentari aut a Sede praefatâ concedi vel impetrari sine praedicti pro tempore existentis primodicti Ordinis prioris generalis consensu contigisset, illud irritum, nullum et inane, nulliusque roboris aut momenti, ac pro infecto haberetur, nisi praefatis litteris eorumdem Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum, non per clausulas generales, sed de verbo ad verbum, ipso priore generali et seu Ordine praefato desuper consentiente, derogatum fuisset) nihilominus dilecti filii fratres Discalceati Congregationis Franciae Ordinis sancti Augustini huiusmodi in dies eisdem praemissis contravenire non verentur, satagentes, non sine magno christifidelium offendiculo, ac regularium personarum perturbatione, monasteria, conventus, domos et alia regularia loca eorumdem primodictorum fratrum in toto fere eiusdem regno Franciae occupare, prout inter alia novissime conventum Massiliensem occuparunt, suis fortasse constitutionibus, quas novissimas vocant et asserunt auctoritate apostolicâ confirmatas, innixi, in quarum part. I, cap. v *De voto paupertatis* § II haec verba habentur: «Conventus autem S. P. N. Augustini licebit acceptare et reformare, ac in eis vires et ministeria aliorum religiosorum supplere». Quare, per eundem Salvatorem procuratorem generalem habito ad venerabiles fratres nostros sanctae Romanae Ecclesiae cardinales negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositos recursu, petitoque praefata verba earundem constitutionum novissimarum (cum in illis generaliter apposita fuerint nullâ habitâ ratione de praemissis, et per dictas constitutiones, litterasque apostolicas, illarum confirmatorias praefatis earundem

Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum litteris nullatenus de verbo ad verbum derogatum fuerit, minusve desuper tunc existens primodicti Ordinis prior generalis consenserit, immo sedulo, et expresse reclamaverit) nulla, cassa et irrita declarari, ab eisdem cardinalibus emanavit decretum tenoris sequentis, videlicet:

§ 2. « Sacra congregatio sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita, auditis saepius partibus, et et SS. D. N. annuente, censuit verba illa, quae leguntur in constitutionibus fratrum Discalceatorum sancti Augustini congregationis Galliae novissime impressis part. I, cap. v, *De voto paupertatis*, § II, videlicet, «Conventus autem S. P. N. Augustini licebit acceptare et reformare, ac in eis vires et ministeria aliorum religiosorum supplere», fuisse male et per errorem dictis constitutionibus, etiam in originali, apposita et inserta, ac proinde delenda fore et esse, prout, virtute praesentis decreti, tolli et deleri, ac pro non apposis haberi decernit et mandat, etc. ». Datum Romae XXIV martii MDCXLV.

Decretum
S. R. E. cardinalis
adversus
eosdem Discalceatos

M. cardinalis GINETTUS.

Loco † sigilli.

§ 3. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, dictus Salvator procurator generalis decretum huiusmodi, quo firmitus subsistat et exactius observetur, apostolicae nostrae confirmationis patrocinio communiri summopere desideret¹, nos, eiusdem Salvatoris procuratoris generalis desiderio huiusmodi annuere, ipsumque specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis,

Quod confirmat hic sanctissimus Pontifex.

¹ Edit. Main. legit *desiderat* (R. T.).

a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censes, supplicationibus illius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praeinsertum, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, confirmamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus, salvâ tamen semper auctoritate congregationis eorundem cardinalium.

Clausula praeservativa.

§ 4. Decernentes praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab omnibus et singulis, quos illae concernunt¹ quomodolibet in futurum, inviolabiliter et inconcusse observari,

Clausula sublatâ

§ 5. Sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si quid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Exequutores deputati.

§ 6. Quocirca venerabilibus fratribus archiepiscopis, episcopis et aliis locorum Ordinariis dicti regni per praesentes committimus et mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, ubi et quando opus fuerit, ac quoties pro parte primodictorum fratrum Eremitarum fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in praemissis efficaciae defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostrâ illos praemissorum omnium et singulorum commodo

et effectui frui et gaudere, illaque ab omnibus ad quos spectat et in futurum spectabit, inviolabiliter observari, et debitae executioni demandari, non permittentes illos desuper a quoquam, quavis auctoritate, quomodolibet, indebite molestari,

§ 7. Contradictores quomodolibet et rebelles, praemissisque non parentes, per sententias, censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postpositâ, compescendo, legitimisque super his habendis servatis processibus, censuras et poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Contravenientibus poenas imponit.

§ 8. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon primodicti Ordinis, ipsiusque congregationis Galliae eorundem fratrum Discalceatorum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel aliâ quavis firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, et praedictis constitutionibus novissimis, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis dictae congregationi, illiusque superioribus et personis, ac quibusvis aliis, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, necnon irritantibus et aliis decretis, in genere vel in specie, ac aliâs in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro sufficienti illorum derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium et singulorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris,

Contraria tollit.

¹ Supple aut concernent (R. T.).

specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis
credi iubet.

§ 9. Volumus autem, quod praesentium transumptis, etiam impressis, manualicuius notarii publici subscriptis, ac sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxv aprilis MDCXLVII, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 25 aprilis 1647, pontif. anno III.

LXXXIII.

Declaratio Sanctissimi, quod collegium Hibernorum de Urbe, a bonae memoriae cardinalis Ludovisio fundatum et dotatum, sit de iure patronatus excellentissimi domini principis Ludovisii eiusque descendantium, cum diversis indultis¹.

Innocentius Papa X,
ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium.

Inscrutabilis divinae providentiae altitudo, a qua bona opera cuncta procedunt, ea fidelium suorum animis quandoque suggerit, quae ad collegiorum institutionem, ac pauperum studiis litterarum incumbere volentium manutentionem noscuntur pertinere: unde nos, quibus ab eadem providentiâ militantis Ecclesiae regimen est commissum, ipsorum fidelium, praesertim S. R. E. cardinalium pias voluntates ad id tendentes, ut votivos sortiantur effectus, apostolici favoris suffragio libenter prosequimur, ac desuper officii nostri partes interponimus, prout conspiciamus in Domino salubriter expedire.

Motiva huius
declarationis.

§ 1. Cum itaque, sicut accepimus, bonae memoriae Ludovicus S. R. E. cardi-

nalis Ludovisius nuncupatus, pro egregiâ suâ in Deum pietate et in proximum charitate, ut iuvenes catholici, ex regno Hiberniae, inter ceteras orbis provincias olim orthodoxae religionis cultu sincerâque erga Romanos Pontifices et hanc S. Sedem obedientiâ in primis conspicuo, nunc¹ autem (proh dolor!) haereticâ labe partim infecto, Romam tanquam ad communem christianorum matrem, patriâ, parentibus, bonisque relictis, auxilii et instructionis causâ confugientes, honeste recipi et sustentari, ac humanis divinisque litteris probe instrui possent, ut pietate, doctrinâ, moribusque catholicis imbuti, in patriam, ad contrerraneos suos in viam salutis, a qua diaboli seductione misere aberrant verbo et exemplo reducendos, revertantur, unum collegium pro alendis iuvenibus Hibernis huiusmodi in Urbe praefatâ ex propriis suis bonis et facultatibus fundaverit et abunde dotaverit: nos, felici eiusdem collegii statui, illiusque alumnorum gubernio et directioni, quantum cum Domino possumus, consulere, ac dilectum filium nobilem virum Nicolaum Ludovisium principem Plumbini et Venusini, dilectae in Christo filiae nobilis mulieris Constantiae Pamphiliae nostrae secundum carnem ex fratre germano nepotis coniugem, praefati Ludovici cardinalis fratrem germanum et haeredem universalem, eximiorum eius in nos et Sedem praedictam meritorum intuitu, specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, motu pro-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

¹ Perperam edit. Main. legit *non pro nunc* (R.T.).

prio, et ex certâ scientiâ maturâque de- liberatione nostris, deque apostolicae po- testatis plenitudine, idem collegium, a dicto Ludovico cardinale fundatum et dotatum, ut praemittitur¹, esse et perpetuo fore de iurepatronatus praescripti Nicolai prin- cipis, eiusque descendendum per lineam masculinam de primogenito in primoge- nitum, seu illum qui iura² primogeniturae huiusmodi successerit, et, in defectum li- neae masculinae, descendendum eiusdem Nicolai principis per lineam femininam, eâque etiam deficiente, suorum haeredum et successorum quorumcumque; ac iuspa- tronatus huiusmodi illis ex primævâ, in- tegrâ et omnimodâ fundatione et dota- tione de bonis haereditariis dicti Ludovici cardinalis mere patrimonialibus factâ com- petere (ita ut ad ipsum Nicolaum princi- cipem et alios praedictos, servato ordine supra expresso, tamquam veros et indu- bitatos patronos eiusdem collegii ius no- minandi omnes et singulos alumnos, qua- litatibus infrascriptis praedictos, qui a pro tempore existente rectore dicti col- legii sine ullâ tergiversatione admitti et recipi omnino debeant, privative quoad quosvis alios quocumque iure suffultos spectet et pertineat) tenore praesentium decernimus et declaramus, et, quatenus opus foret, eidem Nicolao principi et aliis praedictis iuspatronatus et nominandi a- lumnos huiusmodi reservamus; hortamur- que in Domino ipsum Nicolaum princi- pem, et eius descendentes et successores praedictos, quatenus in eam curam sedulo incumbant, ut voluntas dicti Ludovici cardinalis hac in re quam exactissime servetur, ipsique in eventum gravis scan- dali possint a dicto collegio dimittere et amovere illos alumnos, qui scandalo hu- iusmodi causam praeberint; curent in- super ut in eodem collegio tot alumni

manuteneantur, quot ex dote per dictum Ludovicum assignatâ honeste educari po- terunt. Porro omnes et singulos alumnos in dictum collegium pro tempore reci- piendos sequentibus qualitatibus praeditos esse et infrascripta requisita habere vo- lumus, videlicet, ut ex dicto regno Hi- berniae a parentibus catholicis et ex le- gitimo matrimonio nati, bonaeque condi- tionis et famae sint, fidem authenticam baptismi ab eis suscepti deferant, catho- licaeque fidei, in quâ nati sunt, cultores semper extiterint, curam animarum non habeant, mente et corpore sani, linguâ expediti, facie decori, et ingenio ad phi- losophiae et theologiae studia apto⁴ exi- stant, neque monachi, neque religiosi, minusque apostatae fuerint, aetatem sex- decim annorum excedant, humaniorum litterarum et grammaticae studiis incu- buerint;

§ 2. Praeterea ut in dicto collegio theologiae et philosophiae ac graecis he- braicisque litteris pro uniuscuiusque ca- ptu dent operam, necnon in devotione et pietate, cantibusque et caeremoniis eccle- siasticis, prout melius ipsi rectori visum fuerit, se exerceant, teneantur quoque praestare singuli in eorum collegium prae- dictum admissione iuramentum de perse- verando in vitâ ecclesiasticâ, seque, fi- nitis studiis, ac etiam ante illorum finem si ita suis superioribus videbitur, in pa- triam prompto alacrique animo redituros, ut inibi procurandae animarum saluti se- dulo vacent, quodque sacros et presby- teratus ordines suscipient quandocumque a suis superioribus iussi fuerint, victu item communi sibi a dicto collegio sub- ministrando, necnon formâ et qualitate vestium sibi praescribendâ alumni prae- dicti omnino contenti esse debeant, re- gulasque seu constitutiones et ordinationes eiusdem collegii adamussim observent, se-

Quod debeant de vitâ eccle- siastica servan- da iuramentum facere.

¹ Male edit. Main. tegit *permittitur* (R. T.).

² Videretur legendum *iuri* (R. T.).

⁴ Forsan legendum *apti* (R. T.).

que illarum interpretationi a superioribus faciendae submittant et conforment; omnem vero pecuniam, quam secum in suâ ad collegium huiusmodi receptione adferent, teneantur deponere penes oeconomum dicti collegii, ut, cum eos in patriam reverti contigerit, ipsis pro viatico ac vestibus inserviet¹, nec in alios usus illam convertere possint.

Idem collegium ab omni iudicio externo liberat.

§ 3. Insuper ipsum collegium, ac illius pro tempore existentes alumnos, oeconomicos, officiales et ministros, ac personarumque res et bona, mobilia et immobilia, praesentia et futura, cuiuscumque quantitatis, qualitatis, generis et speciei existentia, ab omni et quacumque nunc et pro tempore existentium dictae Urbis gubernatoris, senatoris, conservatorum, reformatorem, rectoris, universitatis studii generalis eiusdem Urbis, Ordinariorum locorum, ac nostri et Romani Pontificis pro tempore existentis in eadem Urbe et illius districtu vicarii in spiritualibus generalis, necnon causarum curiae camerae apostolicae generalis auditoris, et quorumcumque nostrorum et Sedis Apostolicae legatorum ac vicelegatorum, necnon quorumcumque aliarum personarum ubilibet constitutarum, quavis auctoritate et potestate ac dignitate, tam ecclesiasticâ quam mundanâ, etiam cardinalatus, fungentium, et tribunalium quorumlibet visitatione, correctione, iurisdictione, dominio, superioritate et potestate perpetuo eximimus et liberamus, et sub nostrâ et pro tempore existentis Romani Pontificis protectione suscipimus, eidemque Sedi immediate subiiciamus.

Quod alumni possint ad sacros ordines promoveri.

§ 4. Praeterea omnibus et singulis alumni pro tempore existentibus collegii huiusmodi, ut etiam absque litteris dimissorialibus suorum Ordinariorum, sed cum solis rectoris eiusdem collegii testimonia-

libus litteris de eorum vitâ, moribus et idoneitate, etiam absque titulo beneficii ecclesiastici vel patrimonii, a quocumque quem maluerint catholico antistite gratiam et communionem Sedis Apostolicae habente in suâ dioecesi residentes, vel in alienâ de dioecesani loci licentiâ pontificalia exercentis, clericali caractere insigniri, ac ad quatuor minores, etiam unico festivo, vel feriato, necnon ad sacros subdiaconatus, diaconatus et presbyteratus ordines tribus dominicis, seu aliis festivis, continuis vel interpolatis, diebus, etiam extra tempora ad id a iure statuta, ac non servatis interstitiis a sacro Concilio Tridentino designatis, annique curriculum non expectato, etiamsi, antequam de uno ad alium ordinem promoveantur, in primo quoque suscepto ordine se non exercuerint, dummodo sicut aetatis legitimae, nullumque aliud eis canonicum obstat impedimentum, servatisque aliâs servandis, promoveri, et promoti in susceptis sic per eos ordinibus huiusmodi, etiam in altaris ministerio, ministrare libere et licite possint et valeant; demum eisdem alumni vere poenitentibus et confessis et sacrâ communionem relictis in die eorum ingressus in praedictum collegium, necnon in articulo mortis constitutis, si pariter vere poenitentes et confessi ac sacrâ communionem relictis, vel saltem contriti, nomen Iesu ore, si potuerint, sin minus corde devote invocaverint, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem misericorditer in Domino concedimus.

§ 5. Utque in paschate, praeviâ sacramentali confessione, sanctissimum Eucharistiae sacramentum in capellâ dicti collegii sumendo, praeceptoque¹ Ecclesiae satisfaciant indulgemus.

§ 6. Decernentes praesentes litteras, omniaque et singula in eis contenta, etiam

Clausulae praeservativae.

¹ Lege praecepto (R. T.).

¹ Legerem inserviat (R. T.).

² Edit. Mân. legit *convertere* (R. T.).

ex eo quod quicumque in praemissis, seu eorum aliquo, interesse habentes, seu habere quomodolibet praetendentes, eis nullatenus consenserint, nec ad ea vocali et auditi, minusque causae, propter quas eadem praesentes emanarunt, adductae, verificateae, seu alias sufficienter, aut etiam nullatenus iustificatae fuerint, nullo unquam tempore de subreptionis, obreptionis, nullitatis, aut invaliditatis vitio, seu intentionis nostrae, aut alio quovis defectu, etiam quantumvis magno, inexcogitato et substantiali, sive etiam ex eo quod in praemissis, seu eorum aliquo, solemnitates et quaevis alia servanda et adimplenda servata et adimpleta non fuerint, aut ex quovis alio capite, a iure vel facto, aut statuto, vel consuetudine aliquà resultante, aut quocumque alio colore, etiam in corpore iuris clauso, seu occasione vel causâ, etiam quantumvis iustâ, rationabili et privilegiatâ, etiam tali quae ad effectum validitatis praemissorum necessario exprimenda foret, aut quod de voluntate nostrâ huiusmodi et aliis superius expressis seu relatis nihil ullibi apparet, seu aliter probari posset, notari, impugnari, invalidari, retractari, seu etiam suspendi, restringi, limitari, in ius vel controversiam revocari, aut ad terminos iuris reduci, vel adversus illas restitutionis in integrum, apositionis oris, reductionis ad viam et terminos iuris, aut aliud quodcumque iuris, facti, gratiae vel iustitiae remedium impetrari, seu etiam motu simili, ac etiam consistorialiter et alias quomodolibet concedi, aut sic impetrato vel concessio quempiam uti seu se iuvare in iudicio vel extra posse, neque ipsas praesentes sub quibusvis similitum vel dissimilium gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, modificationibus, derogationibus, aut aliis contrariis dispositionibus, pro tempore, etiam per nos et successores nostros Ro-

manos Pontifices, Sedemque praedictam, etiam motu pari, ac etiam consistorialiter, et alias quomodolibet faciendis, comprehendendi vel comprehensas censi, sed semper ab illis exceptas esse et fore, et quoties illae emanabunt, toties in pristinum et validissimum statum restitutas, repositas et plenarie reintegratas, ac de novo etiam sub posteriori datâ per dictum Nicolaum principem, eiusque descendentes, ac haeredes et successores, necnon rectorem, alumnos, oeconomos, aliosque ministros dicti collegii pro tempore existentes quandocumque eligendâ concessas, perpetuoque validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac per omnes et singulos, ad quos spectat et quomodolibet spectabit in futurum, inviolabiliter observari.

§ 7. Sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos et nuncios, et alios quavis auctoritate et potestate fungentes, nunc et pro tempore existentes, in quavis causâ et instantiâ, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 8. Non obstantibus, quatenus in aliquo adversetur, praedicti Ludovici cardinalis etiam ultimâ voluntate, ac quibusvis apostolicis, et in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, et, quatenus opus sit, nostrâ et cancellariae apostolicae regulâ de non tollendo iure quaesito, necnon felicis recordationis Pii Papae IV praedecessoris nostri de gratiis interesse ca-

Sic iudicatur.

Contraria tollit.

merae apostolicae concernentibus in eadem camerâ praesentandis et registrandis, necnon Urbis praedictae, et quibusvis aliis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis eidem Urbi illiusque studio, necnon vicario, gubernatori, senatori, conservatoribus, reformatoribus, rectori, Ordinariis, ac iudicibus praedictis, et quibusvis aliis, etiam speciali expressione dignis, etiam eiusdem S. R. E. cardinalibus, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, etiam motu, scientiâ, deliberatione et potestatis plenitudine similibus, etiam consistorialiter, et aliâs quomodolibet in contrarium praemissorum concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum insererentur, praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxii maii MDCXLVII, pontificatus nostri anno iii.

Dat. die 22 maii 1647, pontif. anno iii.

LXXXIV.

Breve pro religione sancti Basilii magni super convocatione vocalium ad capitulum generale et electione assistentium.

Innocentius Papa X,
ad perpetuam rei memoriam.

Cum, sicut pro parte dilectorum filiorum monachorum Ordinis sancti Basilii nobis nuper expositum fuit, in congregatione nonnullorum Romanae curiae praelatorum, aliâs per nos pro reformatione constitutionum eiusdem Ordinis deputatâ, inter alia capitula stabilitum fuerit decretum tenoris sequentis, videlicet,

Supplicatio.

§ 4. « De cetero ius non habeant accedendi ad capitulum generale Ordinis sancti Basilii, aut in eo suffragium ferendi, superiores prioratum, nec magistri, nec illi quos appellant monasteriorum vocales, seu conventuales, sed personaliter accedere possint et debeant ac in electione abbatis generalis ceterisque actibus capitularibus vocem activam habere infrascripti dumtaxat, videlicet, abbas generalis, visitator provincialis et definitores unus pro qualibet provinciâ, procurator Ordinis, abbates seu priores cuiusque monasterii actu administrationem habentes, consultor, ac secretarius abbatis generalis; pro Terdonensi vero provinciâ tres definitores laici, praeter visitatorem provincialem et abbates; in capitulis vero generalibus, deinceps celebrandis post primum proxime futurum, habebunt etiam similem vocem duo assistentes abbatis generalis in quolibet generali capitulo eligendi, unus scilicet ex provinciis Italiae, alter ex provinciis Hispaniarum, qui in negotiis religionis votum consultivum habebunt, cisque a suis provinciis sumptus necessarii suppeditari debebunt; quod si aliquis ex abbatibus legitimo detineatur impedimento, quominus ad capitulum per

Decretum capituli generalis.

se ipsum accedere valeat, loco sui mittatur discretus a conventu eligendus, qui secum deferat litteras testimoniales suae electionis; loco vero visitatoris provincialis, aut definitoris itidem legitime impediti, mittatur alius eligendus a visitatore provinciali simul cum duobus definitorebus eiusdem provinciae, qui litteras similiter secum deferat, ut supra »;

Confirmat
prae fatum de-
cretum.

§ 2. Decretum vero huiusmodi eidem Ordini maxime profuturum esse speretur, proindeque illud iidem praelati, auctoritate nostrâ apostolicâ confirmari posse statuerint: idcirco nos, qui felicem religionum Ordinum quorumlibet directionem sinceris desideramus affectibus, eosdem exponentes specialibus favoribus et grâtiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus illorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praeinsertum, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adicimus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

Decretum ir-
rileans.

§ 3. Decernentes praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab omnibus et singulis, ad quos spectat et pro tempore spectabit in futurum, inviolabiliter et inconcusse observari, sicque per quoscunque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et

inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quoad ea quae ipsis decreto et praesentibus adversantur, dicti Ordinis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, constitutionibusque praedictis, privilegiis quoque apostolicis eidem Ordini illiusque superioribus, monachis et personis quibuscunque, sub quibuscunque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, irritantibus et aliis decretis, in genere vel in specie, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscunque.

Transumptis
credi mandat.

§ 5. Volumus autem, quod praesentium transumptis, etiam impressis, manu alienius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxv iunii MDCXLVII, pontificatus nostri anno III.

Dat die 25 iunii 1647, pontif. anno III.

LXXXV.

Prorogatio concessionis partis fructuum bonorum ecclesiasticorum et monasteriorum in Palatinatu superiori, de-

functo imperatori factae, pro duce Bavariae ad quindecim annos¹.

Venerabili fratri archiepiscopo Capuano, moderno et pro tempore existenti apud carissimum in Christo filium nostrum Ferdinandum Romanorum regem illustrem in imperatorem electum nostro et Sedis Apostolicae nuncio,

Innocentius Papa X.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

Exordium.

Apostolatus officium nobis meritis licet imparibus ex alto commissum postulat, ut, peculiarem omnium ecclesiarum et monasteriorum locorumque piorum curam gerentes, illorum restorationi, ac felici eorumdem fructuum administrationi, quantum cum Domino possumus, opportune provideamus.

Causae huius Constitutionis.

§ 1. Aliàs siquidem felicis recordationis Urbanus Papa VIII praedecessor noster, de venerabilium fratrum nostrorum, tunc suorum, S. R. E. cardinalium negotiis Palatinatus praepositorum consilio, per suas in simili formâ Brevis die xii aprilis MDCXXVIII expeditas litteras, tunc existenti suo et Sedis Apostolicae apud clarae memoriae Ferdinandum Romanorum regem in imperatorem electum nuncio commisit et mandavit, ut ad decennium tunc proximum, per se ipsum, vel alias personas ecclesiasticas, sive seculares sive regulares sibi benevisas, fructus et redditus universos bonorum ecclesiasticorum antea occupatorum in Palatinatu superiori et inferiori, sine tamen praecudio aliarum concessionum a praedictâ Sede factarum quamdiu duraverint, exigeret, ac dimidiam illorum partem eidem Ferdinando regi in imperatorem electo vel alteri personae ab ipso nominandae assignaret; aliam vero partem in ecclesiarum restorationem, divinique cultus augmentum, animarum curam, religionis catho-

¹ Ex Regest. in Secret. Brevium.

licae conservationem ac propagationem et aliàs in illis partibus distribuendam, prout ipse Urbanus praedecessor, personarum, rerum ac temporum qualitate pensatâ, salubriter in Domino expedire arbitratus fuisset, servaret; ceterum bona, a locorum Ordinariis aliisque ecclesiis et personis ecclesiasticis recuperata, atque tunc eorum mensis seu ecclesiis et beneficiis incorporata, sub praedictâ commissione et mandato minime intelligerentur comprehensa, sed eisdem Ordinariis, ecclesiis, seu beneficiis salva et illibata permanerent¹: Et subinde idem Urbanus praedecessor per alias suas in eadem formâ Brevis expeditas litteras sub datum die xxiv iulii MDCXXVIII eidem nuncio de eorumdem cardinalium consilio commisit et mandavit², ut, praedictis decem necnon duobus aliis immediate sequentibus annis durantibus, ex fructibus universis monasteriorum Palatinatus superioris dumtaxat, duas tertias partes eidem Ferdinando regi in imperatorem electo assignaret, reliquam vero tertiam partem in ecclesiarum restorationem, divinique cultus augmentum,³ curam, religionis catholicae conservationem et propagationem, ac aliàs in dictis partibus distribuendam, prout ipse Urbanus praedecessor, personarum, rerum et temporum qualitate pensatâ, salubriter in Domino expedire arbitratus fuisset, servaret; bona vero a locorum Ordinariis aliisque ecclesiis et personis ecclesiasticis recuperata, et tunc temporis eorum mensis seu ecclesiis et beneficiis incorporata, sub posterioribus commissione et mandato huiusmodi minime intelligantur comprehensa, sed eisdem Ordinariis, ecclesiis et beneficiis salva et illibata, necnon

¹ Precedens Breve legitur in tom. XIV, pagina 231 (R. T.).

² Sequentem expositionem habes etiam in tom. XIV, pag. 202 (R. T.).

³ Deest vox *animarum* (R. T.).

primodictae litterae in omnibus et per omnia firmæ et in suo robore respective permanent, ita ut prædictis duodecim annis (prioribus decem in eis litteris² computatis elapsis) omnes fructus liberi omnino remanerent: Ac postmodum idem Urbanus prædecessor de eorundem cardinalium consilio per alias suas in simili formâ Brevis die ix. augusti MDCXXXI expeditas litteras tunc esistenti suo et dictae Sedis apud eundem Ferdinandum regem in imperatorem electum nuncio commisit et mandavit, ut assignationem dimidia partis fructuum ac reddituum universorum bonorum ecclesiasticorum antea occupatorum in Palatinatu superiori et inferiori, necnon assignationem duarum tertiarum partium fructuum huiusmodi universorum monasteriorum Palatinatus superioris dumtaxat, eidem Ferdinando regi in imperatorem electo, ut præfertur, factas, et desuper confectas litteras prædictas, ad alios tres annos a fine temporis in eisdem litteris præfixi computandos, et servatâ in omnibus et per omnia earundem litterarum formâ, extenderet⁴, et alias prout in singulis litteris prædictis, quarum tenores præsentibus pro expressis haberi volumus, uberius continetur.

Prorogatio
gratiae.

§ 2. Cum autem, sicut carissimus in Christo filius noster Ferdinandus Romanorum rex illustris in imperatorem electus, ac dilectus filius nobilis vir Maximilianus Bavariae dux, sacri Romani imperii princeps elector, nobis nuper exponi fecerunt, prædictae eiusdem Urbani prædecessoris litterae per dictum nuncium, servatâ illarum formâ, debitae exequutioni demandatae fuerint, et prædictus clarae memoriae Ferdinandus Romanorum rex in imperatorem electus omne ius et commodum sibi ex litteris huiusmodi et contentis in

illis quoquomodo competens et proveniens quoad Palatinatum superiorem dumtaxat Maximiliano duci electori prædicto pro sublevandis aliquâ ex parte gravissimis belli pro religione catholica propugnandâ propagandâque susceptis² sumptibus cesserit; quindecim vero anni, ad quos assignationes in dictis litteris contentae duraverunt, iam expiraverint; et quia bella contra haereticos in Germania, pro quibus sustinendis eundem Maximilianum ducem electorem quoties³ sumptus sufferre oportet, etiam nunc vigent; utque etiam bonorum ecclesiasticorum et monasteriorum prædictorum conservationi opportune consulatur, Ferdinandus rex in imperatorem electus ac Maximilianus dux elector prædicti assignationem huiusmodi ad aliud nobis benevisum tempus extendi et prorogari summopere desiderant: nos, Ferdinandi regis in imperatorem electi ac Maximiliani ducis electoris votis in præmissis, quantum cum Domino possumus, benigne annuere, illosque specialibus favoribus et gratis prosequi volentes, eorum hac in parte supplicationibus inclinati, de nonnullorum venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium ac dilectorum filiorum Romanae curiae praelatorum per nos super huius negotii discussione deputationum consilio, tibi per praesentes committimus et mandamus, ut assignationem partis fructuum ac reddituum bonorum ecclesiasticorum et monasteriorum antea occupatorum, in Palatinatu superiori existentium, eidem clarae memoriae Ferdinando Romanorum regi in imperatorem electo factam et prorogatam, et per eum dicto Maximiliano duci electori cessam, ut præfertur, eidem Maximiliano duci ad quindecim annos dumtaxat a kalendis mensis ianuarii proxime præteriti computandos, et servatâ in om-

1 Ex loco parallelo tom. xiv, pag. 202 b legere tamen pro litteris (R. T.).

2 Male edit. Main. legit *extenderit* (R. T.).

1 Videtur legendum *suscepti* (R. T.).

2 Nescio quid legam pro *quoties* (R. T.).

nibus et per omnia praedictarum litterarum dicti Urbani praedecessoris formâ et dispositione, auctoritate nostrâ apostolicâ extendas et proroges, seu de novo concedas: aliam vero partem fructuum, atque reddituum praedictorum beneficiorum ecclesiasticorum et monasteriorum Palatinatus superioris huiusmodi in ecclesiarum restorationem, divinique cultus augmentum, animarum curam, religionis catholicae conservationem et propagationem, ac aliâs in dictis partibus distribuendam, prout nos, personarum, rerum et temporum qualitate pensatâ, salubriter in Domino¹, serves; ceterum bona a locorum Ordinariis, aliisque ecclesiis et personis ecclesiasticis recuperata, atque ad praesens eorum mensis seu ecclesiis et beneficiis incorporata sub praesenti commissione et mandato minime intelligantur comprehensa, sed iisdem Ordinariis salva et illibata permaneant, ita ut, elapsis posterioribus quindecim annis huiusmodi, omnes fructus liberi omnino remaneant.

§ 3. Non obstantibus omnibus illis, quae idem Urbanus praedecessor in dictis litteris voluit non ob stare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die v iulii MDCXLVII, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 5 iulii 1647, pontif. anno III.

LXXXVI.

*Subiectio castri Montisveteris Forosempronien-
sis dioecesis legationi Urbina-
tensi et gubernio civitatis Forosem-
pronien-².*

¹ Heic desunt verba *expedire iudicabimus* aut similia (R. T.).

² Ex Regest. in Secret. Brev.

Innocentius Papa X,
ad perpetuam rei memoriam.

§ 1. Cum castrum Montisveteris, Forosempronien-
sis dioecesis, limitâ non ita pridem generatione ad quam ab hac sanctâ Sede olim in feudum vel emphyteusim concessum fuerat, ad nos et eandem Sedem Romanamque Ecclesiam et cameram apostolicam legitime devolutum sit: hinc est quod nos, pro paternâ quam de nostris et Sedis praedictae subditis gerimus curâ, castri praedicti dilectorumque filiorum universitatis hominum illius prospero regimini et statui quantum cum Domino possumus consulere volentes, supplicationibus tam universitatis et hominum praedictorum quam dilectorum etiam filiorum civitatis et hominum civitatis nostrae Forosempronien-
sis nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, castrum praescriptum, cuius territorium territorio praedictae civitatis conterminum, ut accepimus, existit, legationi Urbinatensi ac dilecto filio nostro nunc et pro tempore existenti in Statu nostro Urbinatensi de latere legato, necnon civitatis praedictae Forosempronien-
sis gubernio, et dilecto filio eius nunc et pro tempore gubernatori seu praetori, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, supponimus, subici-
mus et subordinamus; his tamen legibus, videlicet: Quod in primis instantiis causarum civilium universitatis et hominum castri praedicti illiusque territorii procedat vicarius a dicto legato pro tempore existente in eodem castro deputandus, et appellationes in causis huiusmodi devolvantur ad gubernatorem seu praetorem dictae civitatis, remanente tamen appellan-
tibus liberâ facultate recurrendi ad praedictum legatum, vel ad nos et Apostolicam Sedem, omisso medio: Praeterea in gravibus causis criminalibus, in quibus irroganda erit poena corporis afflictiva,

Meliva.

Contrariis
derogat.

procedat gubernator seu praetor praedictus et in primâ instantiâ, praedictus vero vicarius non procedat nisi in causis damnorum datorum, et aliis similibus levioribus, in quibus non venit irroganda poena corporis afflictiva:

Decretum irritans.

§ 2. Demum ut territoria tam civitatibus quam castri huiusmodi remaneant in perpetuum, prout haecenus fuerunt, separata et distincta, tam quoad onera et commoda, quam quoad cetera quaecumque, praeterquam subiectiones et subordinationem praedictam.

§ 3. Deערnentes praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac inviolabiliter observari, sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales de latere legatos, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Contrariis derogat.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac civitatis et castri praedictorum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice duntaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem,

sub annulo Piscatoris, die xv iulii MDCXLVII, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 15 iulii 1647, pontif. anno III.

LXXXVII.

Dissolutio unionis Congregationis Doctrinae Christianae in Franciâ e Congregatione Somaschae¹.

Innocentius Papa X,
ad perpetuam rei memoriam.

Commissi nobis a Domino pastoralis officii ratio postulat, ut in his apostolicae nostrae sollicitudinis partes propensis studiis interponamus, per quae christianae pietatis et charitatis operibus ad procurandam suam et proximi salutem iugiter vacantium, felici statui opportune consuli censemus.

Exordium.

§ 1. Cum itaque, sicut accepimus, aliâs, tempore pontificatus felicis recordationis Clementis Papae VIII praedecessoris nostri, in civitate nostrâ, tunc suâ, Avenionensi, una pia diversarum personarum tam laicarum quam ecclesiasticarum regularium congregatio sub invocatione seu denominatione Doctrinae Christianae, gubernioque et directione nonnullâ² locorum presbyterorum secularium proborum et idoneorum, auctoritate ordinariâ, instituta, Congregationisque huiusmodi sic institutae peculiare institutum cathechismum praecipue plebem et rudes personas docendi, continenterque vivendi, ipsaque Congregatio a Sede Apostolicâ approbata et confirmata, variisque indulgentiarum aliarumque gratiarum specialium muneribus decorata respective fuerit, famâque pii instituti huiusmodi per regnum Franciae divulgatâ, nedum institutum praedictum in Provinciae nuncupatam³, sed etiam

Causae huius dissolutionis.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Forsan legendum *nonnullorum* (R. T.).

³ Male edit. Main. legit *nuncupatur* (R. T.).

in alias eiusdem regni provincias (personis dictum institutum amplexis cathechismum, sive doctrinam christianam parvam, nied.ocrem et magnam docentibus, confessiones sacramentales audientibus, infirmos, hospitalia, carceresque et carceri mancipatos visitantibus, pagosque pertustrantibus, et cathecheses¹ habentibus, tam in ecclesiis, privatisque magnorum aedibus, in quibus copiosus est famulorum numerus, quam cum peregre ibant, lateque benedicente Domino) sese diffuderit²; et exinde, cum Congregatio huiusmodi formam regularis potius quam secularis instituti accepisse videretur, recolendae memoriae Paulus Papa V etiam praedecessor noster Congregationem Doctrinae Christianae praedictam Congregationi clericorum regularium Somaschae alias sancti Napol³ de Papia nuncupatae, per quasdam suas in simili formâ Brevis litteras de anno MDCXVI emanatas, debitaeque executioni demandatas⁴, quarum tenorem praesentibus haberi volumus pro expresso, apostolicâ auctoritate univert, annexerit et incorporaverit; ipsaque Congregatio Doctrinae Christianae sic eidem secundodictae Congregationi unita et incorporata multos religionis zelo ductos ad illius habitum regularem et professionem⁵ eiusdem admiserit, ac complures domos, collegia, aliaque loca regularia acquisiverit; ab aliquot vero annis nonnulli ex dictae Doctrinae Christianae clerici unionem praedictam, tamquam invalide subreptitque factam, variis ex causis, et praesertim occasione praemissae nullitatis mandati seu mandatorum procuratoriorum, cuius seu quorum vigore seu praetextu unio praedicta sic facta fuit, necnon ratione ex-

cutionis litterarum apostolicarum super unionem huiusmodi expeditarum, professionisque per quemdam Antonium Vigarium et nonnullos alios in eadem Congregatione Doctrinae Christianae emissae, ac electionum illius superiorum, super quibus certa decreta emanarunt, impugnaverint; eâque de causâ pro dubiorum huiusmodi resolutione dictaeque unionis dissolutione dilecti filii Antonius Rosseau et Iacobus Bauciais, presbyteri primodictae Congregationis huiusmodi expresse professi, illius nomine ad almam Urbem nostram accesserint:

§ 2. Idcirco nos, ad uberes fructus, quos iidem clerici Congregationis Doctrinae Christianae huiusmodi in vineâ Domini in dies afferre noscuntur, paternae dirigentes considerationis intuitum, ipsorumque commodis et quieti quantum cum Domino possumus prospectum esse cupientes, ex venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis regularium praepositorum, quibus hoc negotium discutiendum examinandumque commisimus, sententiâ per eos nobis in consistorio nostro secreto relatâ, motu proprio, et ex certâ scientiâ meraque deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, omnes et singulas controversias et lites super primodictae Congregationis Doctrinae Christianae unionem et incorporationem aliâs eidem secundodictae Congregationi ut praefertur factâ, coram iisdem cardinalibus et quibusvis aliis tribunalibus quomodolibet motas, et adhuc indecisas pendentes, ab eisdem cardinalibus et aliis tribunalibus praedictis, in statu et terminis in quibus illae reperiuntur, ad nos harum serie advocamus, illasque penitus et omnino supprimimus et extinguimus, ac abolemus, necnon utrique parti desuper perpetuum silentium imponimus; proque totius negotii huiusmodi compositione, tenore praesentium, unionem prae-

Facit dissolutionem Congregationis.

¹ Male edit. Main. legit *cathechesimi* (R. T.).

² Male etiam legit *diffunderunt* (R. T.).

³ Male etiam habet *Najoli* (R. T.).

⁴ Eas vide in tom. XII, pag. 354 (R. T.).

⁵ Male edit. Main. legit *professionis* (R. T.).

dictam legitime factam, ipsosque clericos primodictae Congregationis Doctrinae Christianae esse veros regulares et professos declaramus; ipsam tamen unionem, ex causis animum nostrum moventibus, dissolvimus, dictosque clericos primodictae Congregationis Doctrinae Christianae iurisdictioni Ordinariorum locorum (qui in omnibus iis quae dicta exercitia spiritualia concernunt in instruendis populis, concionibus habendis, et in exercitio et administratione sacramentorum immediate procedere possint) supponimus et subicimus; Quod autem ad bonorum temporalium eiusdem primodictae Congregationis administrationem, domorum gubernium, superiorum electiones, novitiorum receptiones, transgressionem, inobedientias, et alios domesticos excessus puniendos attinet, praemissa ad superiores locales, provinciales et generales gradatim spectare debere, Ordinariosque locorum sese in iis ipgerere, aut executiones decretorum et sententiarum dictorum superiorum, nisi in casibus a iure permissis, suspendere nullatenus posse, nec bona eiusdem primodictae Congregationis praesentes dissolutae, cum sic, ut praefertur, unita esset, legata, vel haecenus quomodolibet acquisita, et ubivis locorum, etiam in Statu Ecclesiastico dicti regni consistentia, eidem primodictae Congregationi sic dissolutae relinqui debere (non obstantibus quibuscumque, ac praecipue quod ipsi clerici regulares secundodictae Congregationis dictorum regularium Somaschae ad id vocati et auditi non fuerint); ipsamque¹ primodictam Congregationem nomen Doctrinae Christianae, et institutum primaeum docendi parvam, mediocrem et magnam doctrinam iuxta catechismum romanum, ac pueros docendi, retinere debere volumus et manda-

mus; eandemque primodictam Congregationem in suum pristinum, et eum, in quo ante unionem praedictam, iuxta laudabile eius institutum ab eodem Clemente praedecessore approbatum, quomodolibet erat, statum reponimus et restituimus, et plenarie reintegramus; institutumque huiusmodi de novo, quatenus opus sit, perpetuo approbamus, eique omnes indulgentias et gratias a dicto Clemente praedecessore concessas relinquimus, clericosque regulares in eadem primodicta Congregatione sic dissoluta haecenus professos, quamdiu vixerint, ab eadem Congregatione discedere, dimittere nullatenus posse, sed in ea votis suis regularibus adstrictos permanere, ac sub obedientia Ordinariorum locorum, in quibus pro tempore degent, ut praefertur, esse debere; necnon superiorem generalem ipsius Congregationis sic dissolutae pro tempore existentem de consensu capituli generalis constitutiones pro bono et felici regimine ipsius primodictae Congregationis illiusque personarum et rerum tam spiritualium quam temporalium condere, ac conditas pro rerum et temporum qualitate variare, aut interpretari, ac alias de novo edere posse, dummodo tamen sacris canonibus et sacri Concilii Tridentini decretis necnon constitutionibus et ordinationibus apostolicis contrariae², seu difformes non sint; ac postremo capitulum generale primodictae Congregationis huiusmodi sic dissolutae, pro forma et regimine illius, ac superiorum tam generalis quam particularium electione, modo et forma quibus ante dissolutionem huiusmodi procedi consueverat, in civitate Parisiensi mense novembris proximo venturo celebrandum, ac interim ipsam primodictam Congregationem a provinciali et aliis superioribus praesentibus regendam esse, earum-

¹ Perperam ed. Main. legit *ipsam quod* (R. T.).

² Male ed. Main. legit *contraire* (R. T.).

dem tenore praesentium itidem volumus, concedimusque et indulgemus.

Decretum irritans.

§ 3. Decernentes easdem praesentes et in eis contenta quaecumque, etiam ex eo quod praedicti clerici regulares dictae Congregationis Somaschae et alii quicumque in praemissis interesse habentes, vel habere quomodolibet praetendentes, ad eadem praemissa vocati et auditi non fuerint, minusque illis consenserint, nec causae, propter quas illae emanarunt, adductae, verificateae et iustificatae fuerint, aut ex aliâ quacumque causâ quantumvis legitimâ, nullo unquam tempore de subreptionis, vel obreptionis, seu nullitatis vitio, aut intentionis nostrae, vel alio quocumque defectu notari, impugnari, invalidari, infringi, in ius vel controversiam revocari, aut ad terminos iuris reduci posse; sed illa semper et perpetuo valida, firma et efficacia existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab omnibus et singulis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter et inconcusse observari, sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, dictaeque Sedis Apostolicae nuncios, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Exequutorum deputatio.

§ 4. Quocirca venerabilibus fratribus archiepiscopis Parisiensi et Narbonensi, ac episcopo Electensi, seu dilectis filiis officialibus, etc., per praesentes committimus et mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel per alium, seu alios, praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, ubi et quando opus fuerit, ac quoties pro parte eorundem clericorum sic dissolutae primodictae Con-

gregationes huiusmodi fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in praemissis efficacia defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostrâ praemissa omnia et singula debitae executioni demandari, eisdemque clericos primodictae Congregationis huiusmodi illorum commodo et effectui pacifice frui et gaudere, non permittentes illos desuper a quoquam, quavis auctoritate, indebite molestari, contradictores quoslibet et rebelles, praemissisque non parentes, per sententias, censuras et poenas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postpositâ, compescendo, legitimisque super his habendis servatis processibus, censuras et poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§ 5. Non obstantibus piae memoriae Bonifacii Papae VIII pariter praedecessoris nostri de unâ, et concilii generalis de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate praesentium¹ non trahatur, ac quibusvis aliis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, etiam in conciliis universalibus editis, ac dictarum Congregationum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, illis eorumque superioribus et personis, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis et decretis, in genere vel in specie, aut aliâs in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro sufficienti illorum derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clau-

Derogatio contrarium.

¹ Supple verba *ad iudicium* (n. r.).

sulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque; aut si aliquibus communiter vel divisim ab eâdem sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi vel excommunicari non possint¹ per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

Transumptis
credi mandat.

§ 6. Volumus autem, quod praesentium transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, sigilloque personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum, tam in iudicio quam extra illud, habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxx iulii MDCXLVII, pontificatus nostri anno III.

Dat. die .0 iulii 1647, pontif. anno III.

LXXXVIII.

Declaratio Sanctissimi circa praeservationem iurium Sedis Apostolicae quoad liberam dispositionem ecclesiarum, etiam cathedralium, monasteriorum et beneficiorum ecclesiasticorum civitatum et dioecesium Metensis, Tullensis et Viridunensis².

Innocentius Papa X,
ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium.

§ 1. Quamvis ecclesiae, etiam cathedralles, ac monasteria, prioratus et alia be-

¹ Verba non possint nos addimus (R. T.).

² Ex Regest. in Secret. Brev.

neficia ecclesiastica, ac loca pia quaecumque quomodolibet nuncupata et qualificata civitatum et dioecesium Metensis, Tullensis et Viridunensis in Lotharingia ad liberam huius sanctae Sedis Apostolicae dispositionem semper spectaverint et pertinuerint, spectentque et pertineant; attamen, quia, ut nobis nuper innotuit, inter carissimos in Christo filios nostros Ferdinandum Romanorum regem in imperatorem electum et Ludovicum Francorum regem christianissimum, aliosque forsitan principes, de paciscendo, transigendoque et concordando circa civitates et dioeceses praedictas fortasse cum aliquo iurium Sedi praedictae in praemissis competentium praeiudicio tractatur, seu tractari intenditur:

§ 2. Hinc est quod nos, qui ex debito pastoralis officii, nobis divinitus commissi, iura dictae Sedis lueri et illibata praeservare et conservare tenemur, eiusdem Sedis indemnitati hac in re, quantum cum Domino possumus, consulere volentes, motu proprio, et ex certâ scientiâ et matura deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudinē, per quemcumque actum, pactum, contractum, transactionem, concordiam et conventionem, etiam occasione armistitii, treguae, indutiarum, vel pacis² etiam universalis, inter praedictos et quoscumque alios, cuiusvis status, gradus, conditionis, qualitatē, dignitatis, potentiae et praecminentiae existentes, ac respublicas et nationes quascumque, etiam quomodolibet nuncupatas et qualificatas, hactenus forsitan circa civitates et dioeceses praedictas inita et facta, ac imposterum quodocumque ubicumque et quodocumque ineunda et facienda³ nullum omnino etiam quantumvis minimum praeiudicium quibuslibet eiusdem

Summus Pontifex eximit iura Sanctae Sedis.

¹ Legerem quaecumque (R. T.).

² Edit. Main. legit *paces* (R. T.).

³ Male edit. Main. legit *cienda* (R. T.).

Sedis iuribus illi undecumque et quomodo-
documque praemissorum ratione compe-
tentibus, vel ab eâ praetensis, praecidium
illatum esse, seu fuisse, aut in futurum
ullo unquam tempore illatum dici, intel-
ligi, seu censi posse; sed iura huius-
modi semper et perpetuo integra, illaesa,
intacta, illibata, inviolata, ac in nihilo
diminuta, vel labefactata, tam in posses-
sorio quam in petitorio, et aliâs quomo-
dolibet remanere in omnibus et per om-
nia perinde ac si actus, pacta, contractus,
transactiones, concordiae et conventiones
huiusmodi nunquam emanassent, vel ema-
narent, ita ut per quemcumque temporis
quantumlibet longissimi cursum quod-
cumque dictae Sedis Apostolicae praeiu-
diciu nunquam censeatur approbatum,
decernimus et declaramus.

Decretum ir-
rilis.

§ 3. Decernentes quoque praesentes lit-
teras, etiam ex eo quod praedicti et qui-
cumque alii in praemissis interesse ha-
bentes, vel habere quomodolibet prae-
tendentes, illis non consenserint, neque
vocati et auditi fuerint, vel ex aliâ qua-
cumque causâ, praetextu, colore, ingenio
et capite, etiam in corpore iuris clauso,
de subreptionis, vel obreptionis, aut nul-
litalis vitio, seu intentionis nostrae, vel
alio quopiam quantumvis substantiali de-
fectu notari, redargui, vel impugnari, aut
in ius vel controversiam revocari, seu
ad terminos iuris reduci nunquam posse,
sed easdem praesentes semper validas,
firmas et efficaces existere et fore, suos-
que plenarios et integros effectus sortiri
et obtinere, sicque et non aliter in prae-
missis per quoscumque iudices ordinarios
et delegatos, etiam causarum palatii apo-
stolici auditores, ac sanctae Romanae Ec-
clesiae cardinales, etiam de latere legatos
et quoslibet alios quaecumque auctoritate
et potestate fungentes nunc et pro tem-
pore existentes, sublatâ eis et eorum cui-
libet quavis aliter iudicandi et interpre-

tandi facultate et auctoritate, iudicari et
definiri debere, ac irritum et inane, si
secus super his a quoquam, quavis au-
ctoritate, scienter vel ignoranter, conti-
gerit attentari.

§ 4. Non obstantibus quibusvis aposto-
licis, ac in universalibus provincialibus-
que et synodalibus conciliis editis, genera-
libus vel specialibus, constitutionibus et
ordinationibus, necnon, quatenus opus sit,
nostrâ cancellariae regulâ de non tol-
lendo iure quaesito, ac civitatum et dioe-
cesum praedictarum, et quibusvis aliis,
etiam iuramento, confirmatione aposto-
licâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis,
statutis et consuetudinibus, privilegiis quo-
que, indultis et litteris apostolicis, sub
quibuscumque tenoribus et formis, ac
cum quibusvis etiam derogatoriis deroga-
toriis, aliisque efficacioribus, efficacis-
simis et insolitis clausulis, irritantibusque
et aliis¹ decretis, in genere vel in specie,
etiam motu simili, ac etiam consistoria-
liter, et aliâs quomodolibet in contrarium
praemissorum quomodolibet concessis,
confirmatis et innovatis; quibus omnibus
et singulis, etiamsi pro sufficienti illorum
derogatione de illis eorumque totis te-
noribus specialis, specifica, expressa et
individua, ac de verbo ad verbum, non
autem per clausulas generales idem im-
portantes, mentio seu quacvis alia ha-
benda aut aliqua alia exquisita forma ad
hoc servanda foret, tenores huiusmodi,
ac si de verbo ad verbum insererentur
et exprimerentur, praesentibus pro plene
et sufficienter expressis ac de verbo ad
verbum insertis habentes, illis aliâs in
suo robore permansuris, ad praemissorum
effectum, hac vice damtaxat, specialiter
et expresse derogamus; ceterisque con-
trariis quibuscumque.

Derogatio con-
trariorum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maio-

¹ Vocem *aliis* nos addimus (N. T.).

rem, sub annulo Piscatoris, die XXIV augusti MDCXLVII, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 24 augusti 1647, pontif. anno III.

LXXXIX.

Pro congregatione Lateranensi confirmatio decreti definitorii circa solutionem quindenniorum.

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

Supplicatio.

Exponi nobis nuper fecit dilectus filius modernus abbas monasterii B. Mariae de Pace de Urbe, et procurator generalis Canonorum Regularium congregationis Lateranensis Ordinis S. Augustini, quod in secundâ parte constitutionum eiusdem congregationis, apostolicâ auctoritate confirmatarum, cap. XXIV, inter alia statuatur et cavetur, ut omnes et singuli praelati dictae congregationis, quorum monasteria camerae nostrae apostolicae quindennia solvant, sub suspensionis ab eorum praelaturis ad annum poenâ, quotannis in publicâ capsâ sui monasterii eam pecuniarum probatarum ratam et portionem, quam in fine cuiuslibet quindennii eidem camerae solvere tenentur, deponere debeant.

Decretum definitorii.

§ 1. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, ob praesentes calamitates in Italia vigentes nonnulli eiusdem congregationis superiores reperti fuerint, qui, ex eorum negligentia et incuria, tempore¹, quo quindennia huiusmodi solvi debebant, ratas et portiones praedictas pecuniarum se tangentes minime deposuerant, ut praefertur, nedum cum eorum particularium, sed etiam totius ipsius congregationis huiusmodi monasteriorum damno et detrimento; proptereaque dilecti filii moderni abbas generalis, necnon visitatores et alii

definitores eiusdem congregationis, habitis desuper variis tractatibus, maturâque consideratione adhibita, tandem unanimiter in proximâ praeteritâ eiusdem congregationis dietâ de mense maii praesentis anni celebratâ, pro bono publico eiusdem congregationis ediderint decretum infra-scriptum, tenoris sequentis, videlicet

§ 2. In dietâ Arimini celebratâ die XXV maii MDCXLVII, sess. ultimâ, uti infra:

Absolvit oratores a consuetudinibus.

«tandem reassumpto tractatu de provisione pro certâ solutione quindenniorum, conclusum fuit a reverendissimo definitorio, nemine discrepante, debere omnes praelatos, quorum monasteria habent onus quindenniorum, hinc ad festum Paschatis Resurrectionis Domini Nostri Iesu Christi proxime futuri anni MDCXLVIII mittere, per litteras cambii, vel alio quovis modo certo et sine periculo, Romam in manibus reverendissimi patris procuratoris generalis totam illam quantitatem pecuniae, quae usque adhuc deposita fuit annis iam elapsis, et de cetero quolibet anno ante sabbatum sanctum similiter eidem patri procuratori generali pro tempore existenti mittent summam, quae depositari tenebitur ad ratam totius quindennii ad hoc ut servantur¹, solvendam suis loco et tempore, et contrafacientes declarantur privati ipso facto voce activâ et passivâ, et inhabiles ad omnes gradus, officia et dignitates, quemadmodum etiam declaratur idem pater procurator generalis pro tempore existens, sicut et illi, privatus voce activâ et passivâ ipso facto, et inhabilis ad omnes gradus, officia et dignitates, si partem aliquam, quantumvis minimam, praedictorum quindenniorum ausus fuerit in alium usum implicare, et nisi in fine suae administrationis et gubernii totam summam omnium quindenniorum receptorum consignaverit successori in bonâ

¹ Edit. Main. legit *temporum* (R. T.).

¹ Potius lege *servetur* (R. T.).

pecuniâ numeratâ eiusdem stampae cum confessione receptionis authenticâ; et ut magis negotium tam arduum convalidetur, decrevit per patrem procuratorem generalem praesentem impetrandum esse hinc ad supradictum tempus Paschae Resurrectionis a Sanetitate Domini Nostri Breve convalidationis ».

D. THEODORUS FANTONUS,
abbas, visitator et scriba.

Confirmatio
decreti.

§ 3. Nobis propterea idem abbas et procurator generalis huiusmodi supplicari humiliter fecit, ut decretum praecursorum, quo firmitus subsistat et exactius observetur, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communire de benignitate apostolicâ dignemur. Nos igitur, eundem abbatem et procuratorem generalem huiusmodi specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, decretum praecursorum cum omnibus et singulis in eo contentis, licitis tamen et honestis, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

Decretum irritans.

§ 4. Decernentes illud ac praesentes litteras valida, firma et efficacia existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, et ab omnibus et singulis, ad quos spectat et pro tempore quomodolibet spectabit in futurum, sub poenis praedictis inviolabiliter observari,

sicque per quoscumque iudices et commissarios quavis auctoritate fungentes iudicari et definiri, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariis
derogat.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac dictae congregationis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel aliâ quavis firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis eidem congregationi, illiusque superioribus, et quibusvis personis, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum omnium tenores praesentibus proplene et sufficienter expressis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis
credi mandat.

§ 6. Volumus autem, quod eadem praesentes nostrae litterae in omnibus et singulis eiusdem congregationis capitulis generalibus et dietis, quae de cetero celebrari et haberi contigerint, legantur et legi debeant; quodque illarum transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus adhibeatur fides, quae adhiberetur ipsis praesentibus, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die vii septembris MDCXLVII, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 7 septembris 1647, pontif. an. III.

XC.

Breve exemptionis quorundam suorum familiarium a spolio¹.

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

Exordium.

Romanus Pontifex gratiarum dispensator pro circumspectâ suâ providentiâ suos et Apostolicae Sedis devotos et fideles, praesertim illos, qui ei et Sedi praedictae grata familiaritatis obsequia iugiter impendunt, specialis benevolentiae favoribus complecti solet, prout, personarum qualitatibus debite pensatis, censet rationi et aequitati esse consentaneum.

Summus Pontifex eximit quosdam suos familiares a spolio, quorum familiarium nomina recensentur infra § 6.

§ 1. Hinc est quod nos, quorundam familiarium nostrorum, quorum nomina infra sunt expressa, indemnitati quantum cum Domino possumus consulere, illosque specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, motu proprio, et ex certâ scientiâ ac maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine (etiam praeter et ultra quascumque alias, similes vel dissimiles, generales vel speciales, gratias, facultates, exemptiones, indulta et privilegia eisdem familiaribus infra nominatis hactenus a nobis vel Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris concessas et concessa, et in posterum etiam a nobis et successoribus nostris Romanis pariter Pontificibus concedendas et concedenda, quas omnes et singulas, ac omnia et singula, perinde ac si illarum et illorum omnium tenores praesentibus expressi ac de verbo ad verbum inserti forent, in suo robore

et firmitate remanere et esse, nec per illas aut illa eisdem praesentibus vel per praesentes illis in aliquo praeiudicari, vel eas seu ea invicem confundi, seu impediri, sed etiam, cumulative procedendo, unam seu unum per aliam seu aliud coadiuvari et suppleri posse et debere decernimus) eisdem familiaribus nostris infra nominatis et eorum cuilibet, quod eorum et cuiuslibet eorum haeredes, donatarii, legatarii et successores, tam ex testamento, seu aliâ dispositione, quam ab intestato ratione sanguinis, eis et cui-libet eorum succedentes, sive alii ab eis et eorum quolibet, eorumque et cuiuslibet eorum haeredibus, donatariis, legatariis et successoribus huiusmodi causam quomodolibet habentes quicumque, per camerarium nostrum pro tempore existentem, thesaurarium generalem, aut commissarium, vel spoliolum¹ iuriumque camerae apostolicae debitorum² collectores et subcollectores, sive alios quoscumque officiales et ministros ipsius camerae, seu quoscumque alios, tam ratione quorumcumque beneficiorum ecclesiasticorum quomodolibet nuncupatorum et qualitercumque qualificatorum, etiam personalem residentiam requirentium, per eos hactenus obtentorum et in posterum obtinendorum, cuiuscumque valoris et annui redditus etiam maximi, excessivi et inexcogitabilis existant, quam etiam ratione quarumcumque pensionum annuarum super quibusvis fructibus, redditibus et proventibus ecclesiasticis apostolicâ auctoritate eis hactenus reservatarum, seu in eos simili auctoritate translatarum, ac de cetero eâdem auctoritate eis reservandarum, aut in eos transferendarum, ad quamcumque summam etiam maximam et inexcogitabilem ascendant, nullo unquam tempore super rebus et bonis per eos et

¹ Praeposit. a interiectam deleamus (R. T.).

² Mate edit. Main. legit *debitorem* (R. T.).

quemlibet eorum respective pro tempore relictis (etiamsi ab intestato et sine ullâ vel minus validâ bonorum suorum dispositione ipsi et eorum quilibet respective ubivis locorum in qualibet mundi parte tam continuâ quam interpolatâ illorum inibi mansione, ac etiam extra loca debitaë residentiaë, et etiamsi iter agendo ab humanis decedant) molestari, perturbari, aut inquietari nullatenus possint nec debeant (ita ut de omnibus et quibuscumque rebus et bonis suis, ac per eos et eorum quemlibet acquisitis et acquirendis, tam ex prædictis iam obtentis et obtinendis beneficiis, quam etiam ex prædictis eis iam reservatis seu reservandis, ac in eis translatis et transferendis pensionibus, ut præfertur, tam inter vivos, quam causâ mortis et in ultimâ voluntate, ac in favorem quorumcumque, non tamen personarum a iure prohibitarum et incapacium, disponere seu etiam ab intestato transmittere libere et licite possint et valeant) auctoritate prædictâ, tenore præsentium, concedimus et indulgemus; districtius inhibentes eisdem camerario, thesaurario, commissario, aliisque Sedis et camerae prædictarum officialibus et ministris, seu aliis quibuscumque, ne in bonis et rebus per eos et eorum quemlibet respective pro tempore relictis, beneficiorum vel pensionum huiusmodi occasione vel prætextu, manus iniicere, aut aliquam illorum descriptionem, seu inventarium, aut depositum, vel sequestrum, seu quid simile facere vel attentare quomodo audeant vel præsumant;

§ 2. Ac decernentes præsentis litteras firmas, validas et efficaces existere et fore, illisque et eorum cuilibet, ac hæredibus et successoribus eorum, aliisque prædictis, in omnibus et per omnia plenissime suffragari,

§ 3. Sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum

palatii apostolici auditores, necnon prædictos camerarium, thesaurarium, commissarium, præsidentes, clericos et alios quoscumque camerae et Sedis prædictarum ministros et officiales, ac quosvis alios, etiam S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, ac Sedis prædictae nuntios, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus præmissis, ac, *Contraria tollit.* quatenus opus sit, regulâ nostrâ de non tollendo iure quaesito, nec non felicitis recordationis Pii Papae IV prædecessoris nostri de graliis quaecumque interesse camerae prædictae concernentibus in eadem camera præsentandis et registrari faciendis, ita ut præsentis inibi præsentari et registrari nullo unquam tempore necesse sit, et aliis etiam nostris, ac quibusvis apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, dictaeque camerae, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis eidem camerae, illiusque officialibus et ministris, ac quibusvis aliis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficiacioribus et insolitis clausulis, ac decretis etiam irritantibus, etiam motu, scientiâ, deliberatione et potestatis plenitudine paribus, etiam consistorialiter, ac ex causâ et titulo oneresis, et in genere vel in specie, ac aliâs quomodolibet in contrarium præmissorum concessis, confirmatis, ac pluries innovatis et approbatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis

eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium et singulorum tenores huiusmodi praesentibus pro plene et sufficienter expressis et ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumpto-
rum fides.

§ 5. Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae alicuius in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

§ 6. *Nomina autem familiarium nostrorum praedictorum sunt quae sequuntur, videlicet:*

Praedictorum
familiarium no-
mina recensetur.

Venerabilis frater Christophorus Signius, Bononiensis, archiepiscopus Tessalonicensis, ac basilicae Principis Apostolorum de Urbe canonicus, et palatii nostri apostolici praefectus; necnon dilecti filii magister Marcus Aurelius Maraldus Caesena-tensis, in utrâque signaturâ nostrâ referendarius, breviumque nostrorum secretorum secretarius, et canonicus dietae basilicae, praelatusque domesticus noster; magister Franciscus Cherubinus, Senogalliensis dioecesis, etiam in utrâque signaturâ nostrâ referendarius, ac eiusdem basilicae canonicus et auditor, praelatusque domesticus noster; Lactantius de Lactantiis, Urbevitanus, canonicus basilicae praedictae, cubuli nostri praefectus; Quintius de Bubalis, canonicus dietae basilicae, pincerna et cubicularius secretus noster; Gaspar de Simeonibus, Aquilanus, eiusdem

basilicae canonicus, et secretarius litterarum nostrarum in formâ Brevis ad principes, et cubicularius secretus noster; Virgilius Spada de Brisicella, Faventinae dioecesis, eleemosynarius et cubicularius secretus noster; Ioseph Frenfanellus, Spoletanae dioecesis, basilicae praedictae canonicus, memorialium nobis porrectorum et sacri S. R. E. cardinalium collegii secretarius, ac clerici Italus archivii eiusdem sacri collegii custos, et cubicularius secretus noster; Constantinus Centoflorenius, Firmanae dioecesis, ecclesiae S. Ioannis in Laterano de Urbe canonicus, cubicularius secretus noster; Franciscus Sacchetti Mantuanus, abbas commendatarius S. Erasmi, dapifer et cubicularius secretus noster; Virgilius Rosarius Spoletanus, canonicus basilicae S. Mariae Maioris de Urbe, cubicularius secretus noster; Onuphrius de Hippolytis, Pistoriensis, in sacra theologiâ magister, canonicus dietae basilicae S. Mariae Maioris, et cubicularius secretus noster; Onuphrius Campo-reus, Mutinensis, abbas commendatarius S. Bebbonis de Voghera, Dertonensis dioecesis, cubicularius secretus noster; Ioannes Gerinus, Florentinus, cubicularius secretus noster; Baccius Aldobrandinus, Florentinus, forerius maior, et cubicularius secretus noster; Camillus de Maximis, Romanus, cubicularius secretus noster; Paulus de Bubalis, Romanus, marchio terrae Fighini, Florentinae seu alterius dioecesis, omnium militum custodiae corporis nostri locumtenens generalis; Christophorus Pamphilus, Eugobinus, unius alae equitum levis armaturae custodiae praedictae capitaneus; Aloysius Costaguta, Ianuensis, alterius alae equitum levis armaturae eiusdem custodiae capitaneus; Gabriel Fonseca, Lusitanus, medicus et cubicularius secretus noster; Julius Caesar Marsella, Soranae dioecesis, canonicus praedictae basilicae S. Mariae Maioris, et medicus,

cubicularius secretus noster; Hieronymus Lucius, iuris utriusque doctor, Urbevetanus, ecclesiae S. Laurentii in Damaso de Urbe, canonicus vestiarius noster; Bernardinus Sfortia, Tudertinae diocesis, dictae basilicae Principis Apostolorum beneficiatus, caudatarius et cappellanus secretus noster; Ioannes Baptista Allerius, Senogalliensis diocesis, canonicus dictae basilicae S. Mariae Maioris, cruceifer et cappellanus secretus noster; Lucius Micinellus, Civitatis Castellanae, dictae basilicae Principis Apostolorum beneficiatus, cappellanus secretus noster; Iacobus Campius, dictae ecclesiae S. Ioannis in Laterano de Urbe canonicus, cappellanus secretus noster; Hiacynthus Sensasonus de Nursia, dictae basilicae Principis Apostolorum de Urbe beneficiatus, cappellanus secretus noster; Franciscus Canonici Mascambrunus, iuris utriusque doctor, de Apiro, Cameriniensis diocesis, civis Romanus, praedictae basilicae S. Mariae Maioris canonicus, et subdatus noster; Petrus de Lucis, Albensis diocesis, dictae basilicae Principis Apostolorum beneficiatus, et cubiculi nostri auditor; Stephanus Vandergotes, Busceducensis dictae basilicae Principis Apostolorum beneficiatus, et cubiculi nostri auditor; Michael Angelus de Bonanguriis, Fanensis diocesis, ecclesiae Ss. Celsi et Iuliani de Urbe canonicus, barbitonsor noster, et cubiculi nostri auditor; et Antonius Ghirlandarus, Pisanus, palatii nostri apostolici subpraefectus.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxvii septembris mdcxlvii, pontificatus nostri anno iii¹.

Dat. die 27 septembris 1647, pontif. anno iii.

1 Potius legendum anno ii (R. T.).

XCI.

*Quod fratres laici Cappuccini Ordinis Minorum sancti Francisci vocem in electionibus habere possint*¹.

Innocentius Papa X.
ad futuram rei memoriam.

Exponi nobis nuper fecit dilectus filius minister generalis fratrum Ordinis Minorum sancti Francisci Cappuccinorum nuncupatum, quod aliàs (postquam felicis recordationis Pius Papa V praedecessor noster dictis fratribus vivae vocis oraculo concesserat seu declaraverat, ut fratres laici dicti Ordinis vocem in electionibus habere possent, non obstante Concilio Tridentino, sess. xxii, *De reformatione*, cap. iv, concessioque seu declaratio huiusmodi fuerat a capitulis generalibus dicti Ordinis limitata, videlicet, ut fratres laici huiusmodi a voce activâ et passivâ in electionibus praedictis exclusi forent tandiu quamdiu integrum quadriennium in eodem Ordine complevisset) postmodum etiam recolendae memoriae Urbano Papa VIII, pariter praedecessori nostro, quia ex certis causis animum suum moventibus vivae vocis oracula huiusmodi revocaverat, supplicato, ut desuper opportune provideret, idem Urbanus praedecessor, huiusmodi supplicationibus inclinatus, quod fratres laici dictum Ordinem eatenus professi iuxta praedictam dictorum capitulorum generalium limitationem, ii vero, qui ex tunc de cetero habitum per fratres laicos huiusmodi gestari solitum suscepissent, et professionem per eosdem emitti consuetam emisissent regularem, postquam integro septennio a die suscepti per eos habitus huiusmodi in dicto Ordine degissent, vocem activam et passivam in electionibus praedictis, ad triginta dumtaxat

Supplicatio.

1 De his fratribus laicis notavi ad Constitutionem cccxcviii, *Nuper*, Urbani VIII, tom. xiv, pag. 220.

annos, habere libere et licite possent et valerent, apostolicâ auctoritate concessit et indulgit, et aliâs prout in suis in simili formâ Brevis litteris de anno MDCXXXVII desuper emanatis, quarum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis haberi volumus¹, uberius continetur. Limitationem vero huiusmodi aegre ferens totus Ordo praedictus, et in eâ revocandâ in terminis expressis difficilem reperiens eundem Urbanum praedecessorem, ab eo de novo constitutiones eiusdem Ordinis, prout iacent, apostolicâ auctoritate confirmari procuravit, obtinuitque, et ex huiusmodi confirmatione pristinum ius eorundem fratrum laicorum, quoad electiones praedictas, illis restitutum fuisse et revixisse praetendit.

Confirmat pro-
ut in rubrica.

§ 1. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, multi ex fratribus huiusmodi in dubium revocaverint, an ex novâ earundem constitutionum confirmatione praedictâ restitutioni iuris eligendi factâ fratribus laicis huiusmodi fuerit et sit sufficienter et abunde cautum, nobis propterea idem minister generalis humiliter supplicari fecit, ut in praemissis opportune, ut infra, providere et indulgere de benignitate apostolicâ dignaremur.

§ 2. Nos igitur, qui felicem dicti Ordinis statum et directionem sinceris desideramus affectibus, eundem ministrum generalem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, praefatas dicti Ordinis constiitutio-

nes, vocem et vultum in electionibus concedentes fratribus laicis Cappuccinis huiusmodi in dicto Ordine, ab omnibus et singulis ad quos spectat et in futurum quomodolibet spectabit, inviolabiliter, et prout in eisdem constitutionibus continetur, observari et adimpleri debere, ac quoscunque Ordinis superiores, fratres et personas ad earundem constitutionum observationem, quoad hoc, omnibus iuris et facti remediis cogi et compelli posse, sicque per quoscunque iudices ordinarios et delegatos, et alios quosvis commissarios quavis auctoritate fungentes, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiti debere, irritumque et inane quicquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus et mandamus.

§ 3. Non obstantibus omnibus et singulis illis, quae idem Urbanus praedecessor in suis litteris praedictis voluit non ob stare, ceterisque contrariis quibuscunque.

Contrariis
derogat.

§ 4. Volumus autem, quod praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus ubique fides adhibeatur, quae adhiberetur ipsis praesentibus, si forent exhibitae vel ostensae.

Transumptis
credi mandat.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXIX septembris MDCXLVII, pontificatus nostri anno III¹.

Dat. die 29 septembris 1647, pontif. anno III.

XCH.

Reservatio pensionis perpetuae ad favorem sacrosanctae patriarchalis eccle-

¹ Oportet legere volumus (R. T.).

¹ Oporteret legere anno IV (R. T.).

*siae S. Mariae Maioris, de consensu maiestatis catholicae*¹.

Innocentius Episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium.

Sacri apostolatus ministerio, meritis licet imparibus, divinâ dispositione praesidentes, ad ea, per quae nostrae provisionis auspiciis basilicae almae Urbis nostrae ac personae in illis divinis obsequiis iugiter insistentes congruis facultatibus pro earum debitâ manutentione onerumque eis incumbentium sublevamine communiri valeant, libenter intendimus, ac in his pastoralis officii nostri partes, etiam per pensionum perpetuarum reservationis ministerium, maxime dum id catholici reges exoptant, favorabiliter interponimus, prout, rerum, personarum et temporum circumstantiis debite pensatis, id in Domino conspicimus salubriter expedire. Cum itaque, sicut accepimus, carissimus in Christo filius noster Philippus IV Hispaniarum rex catholicus ad aliquod insigne et suâ regiâ maiestate ac liberalitate dignum opus pium hic in Urbe fundandum et instituendum a multo tempore citra animum propensum habuerit, et ad hunc effectum ab initio anni Domini millesimi sexcentissimi quadagesimi quarti certam pecuniarum quantitatem, ex spoliis et vacantiis regni Siciliae ad ipsum Philippum regem spectantibus conflata, in huiusmodi opus destinaverit; et successive hodie (in actu quo nos, ad praesentationem eiusdem Philippi regis, ecclesiae Mazzariensi, quae de eius iurepatronatus ex fundatione vel dotatione, seu privilegio apostolico cui non est haecenus in aliquo derogatum, existit, certo tunc expresso modo vacanti, de personâ venerabilis fra-

tris nostri Didaci de Requesens, archiepiscopo¹ Carthaginensi, apostolicâ auctoritate providimus, ipsumque illi in episcopum praefecimus et pastorem) inter ceteras unam pensionem annuam perpetuam mille octingentorum scutorum monetae regni Siciliae, ad mentem dicti Philippi regis, et iuxta formam motus proprii per nos signandi distribuendam, super mensae episcopalis Mazzariensis fructibus, redditibus et proventibus, dictâ auctoritate, motu simili, reservari concedi obtinuerit, prout in cedula consistoriali desuper manu nostrâ signatâ plenius continetur; et novissime nobis, per dilectum filium Inicum Velez de Guevara comitem de Onnate suum apud nos oratorem, significari fecerit se summopere exoptare, ut nos, ultra praedictam mille octingentorum scutorum, iam ut praefertur reservatam, aliam pensionem similiter perpetuam bismille ducentorum scutorum similium super mensae episcopalis ecclesiae Cataniensis fructibus, redditibus et proventibus, quae itidem de iurepatronatus praedicti Philippi regis, ex fundatione vel dotatione, seu privilegio apostolico cui non est haecenus in aliquo derogatum, fore dignoscitur, quaeque ad praesens pastoris solatio destituta reperitur, similiter ad mentem eiusdem Philippi regis, et iuxta formam praesentium litterarum distribuendam, reservaremus;

§ 1. Cumque dictus Philippus rex per eundem Inicum oratorem nobis etiam significari fecerit mentem et intentionem suam esse, ut tam haec quam illa mille octingentorum iam ut praefertur reservata pensiones huiusmodi, et sic in totum quatuor millia scuta annua ex dictis duabus pensionibus proventura, in beneficium patriarchalis basilicae S. Mariae Maioris de Urbe (quam, ob peculiarem, quem

Recessentur
personae qui-
bus scuta dis-
tribuuntur.

¹ Pensiones super ecclesiarum fructibus quando servari possint, vide Leonis X Const. *Supernae*, § 11, sub dat. v maii MDXIV, tom. v, pag. 604.

¹ Videtur legendum *archiepiscopi Chartaginensis* (R. T.).

semper erga dictam Beatissimam Virginem Mariam sua regia maiestas gessit, devotionis, et dictam basilicam propensioris tutelae et protectionis quas proficitur, affectum, singulis aliis dictae Urbis piis et religiosis locis ad hunc actum iure optimo praelegit), eiusque ministrorum, modo et formâ ac conditionibus et poenis infrascriptis, et non aliâs, aliter, nec alio modo, erogentur et expendantur; bismille et quadraginta¹ videlicet in duodecim portiones, quarum sex debeant constare ducentis et quinquaginta, reliquae vero sex centumquinquaginta sentis similibus pro qualibet, eaeque semper, ad praedicti Philippi regis eiusque successorum² Hispaniarum regum seu eorum apud hanc S. Sedem nunc et pro tempore existentium oratorum nominationem seu electionem, inter duodecim personas perpetuo distribuuntur, quoad decem, videlicet, canonicis dictae basilicae non fixis, sed ad arbitrium regis seu oratoris huiusmodi pro tempore mutabilibus, quo vero ad alias duas portiones seu pensiones huiusmodi, praeposito cappellae ad praesepe a felicis recordationis Sixto V ac priori cappellae S. Mariae a pia memoriae Paulo etiam V, Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris, in dictâ basilicâ respective fundatarum, seu uni cappellano primae et alteri cappellano secundae cappellarum huiusmodi, similiter, ut supra, ad praedicti Philippi regis seu eius oratoris nominationem eligendis et non fixis, sed, ut supra, mutabilibus, et nullus dictorum duodecim ullo unquam tempore possit habere nisi unam ex dictis duodecim portionibus, ipsorumque duodecim ad dictas duodecim portiones admittendorum electio et deputatio fiat ad vitam cum solis litteris patentibus seu diplomatibus, vel, ut vocant, cedulis praedicti

Philippi regis, eiusque successorum Hispaniarum regum seu oratorum praedictorum,

§ 2. Nec portiones praedictae censeantur aliquo modo annexae canonicatibus et praebendis aut³ praepositurae vel prioratui seu cappellaniis basilicae et cappellarum huiusmodi, si contingat aliquando per deputatos et electos ad portiones huiusmodi eorum canonicatus et praebendas aut praeposituram et prioratum vel cappellaniis resignari, dimitti vel permolari, aut aliâs ex eorum personis illorum et illarum vacationes quomodolibet induci (seu defunctis illis, qui pro tempore ad dictas portiones² per quaecumque dimissionem eorundem canonicatum et praebendarum, seu praepositurae, seu prioratus vel cappellaniarum respective, aut aliâs quomodolibet vacantibus, vel amittentibus, et praedictis canonicatibus et praebendis, ac praepositurâ et prioratu, vel cappellaniis³ quomodolibet vacantibus), electio et deputatio ad dictas portiones seu pensiones aliorum canonicorum, ac praepositi et prioris, vel cappellanorum, in locum defunctorum vel dimittentium aut amittentium⁴, spectet libere ad dictum regem seu oratorem cum solis patentibus seu diplomatibus vel cedulis cuiuslibet eorum, ut supra (possint tamen eligi et deputari ad portiones ducentorum et quinquaginta sentorum omnes illi tam canonici quam praepositi et prior, seu cappellani praedicti, qui reperiuntur electi ad minores portiones centum et quinquaginta, si sic dicto regi aut oratori videbitur; sed in tali casu eorum prior portio centum quinquaginta, per adeptionem portionis pinguioris, vacans remaneat liberae dispositioni regis seu oratoris, ut praefertur

Conceditor
nominatio ora-
tori regis, vel
ipsi regi.

¹ Legend. *quadringenta*, ut patet ex seq. (R.T.).

² Perpetam ed. Main. leg. *successoribus* (R.T.).

¹ Male ed. Main. legit *ut pro aut* (R. T.).

² Suble *erant electi*, aut simile (R. T.).

³ Legendum *cappellaniis* (R. T.).

⁴ Male edit. Main. legit *amittentium* (R.T.).

tur, ad favorem alterius ut supra qualificati; hoc insuper addito, quod fructus dictarum portionum seu pensionum decurrēdi a die vacationis illarum, usque ad diem quo fiet nova electio et nominatio personarum ad illas, transeant ad successores sic noviter electos et nominatos; et, praetextu dictarum duodecim portionum seu pensionum, canonicatus et praebenda, ac praepositura et prioratus, vel cappellaniae illorum, qui ad dictas portiones pro tempore electi et nominati erunt, pensionibus ecclesiasticis aut aliis oneribus etiam cameralibus, ex quavis causā, etiam quantumvis piā, etiam motu simili, aut etiam consistorialiter gravari nequeant; et, si graventur de consensu illos vel illas obtinentium, statim ille, qui tali gravamini consenserit, suā portione eo ipso¹, absque ullā aliā declaratione, privatus remaneat, alteri personae per regem seu oratorem huiusmodi ex hoc solum capite, modo quo supra, disponendā);

Pro canonicis
scuta mille quin-
quaginta appli-
cantur.

§ 3. Alia vero mille et quinquaginta, scuta annua monetae dicti regni erogentur in usum distributionum quotidianarum repartendarum inter omnes canonicos dictae basilicae, ac duos alios qui ex praeposito et priore aut cappellanis praedictis pro tempore erunt electi ad duas portiones praedictas si in dicti chori stallo horis canonicis interessentes de aliis distributionibus quotidianis ad capitulum spectantibus cum eodem capitulo participaverint, omnis quippe summa praedictorum millequinquaginta² scutorum horis totius anni, quibus divina officia et res sacrae in dictā basilicā capitulariter recitantur et celebrantur, assignanda est, ita ut cuique praedictarum horarum sive missarum aliqua portio seu distributio respondeat, cuius quantitas a capitulo dictae basilicae declaranda et determinanda

est iuxta communem morem et consuetudinem ecclesiarum cathedralium, et dictae basilicae S. Mariae Maioris; et ab iis distributionibus, praeter supradictos, ceteri beneficiati et alii servientes choro dictae basilicae prorsus excludantur; praeterea¹ illi, qui ex canonicis et aliis duobus supradictis de mille et quinquaginta scutis praedictis participare voluerint, ultra servitium et personalem residentiam et assistentiam chori in praedictis officiis divinis et horis canonicis, teneantur etiam personaliter interesse solemnī celebrationi trium missarum canonicalium in dictā basilicā singulis annis² solemnissimo ritu in diebus intradicendis decantandarum;

§ 4. Hae autem distributiones quotidianae a principio anni proxime sequentis initium habeant, ita ut semper unius anni anticipata dicta mille et quinquaginta scutorum exactio sequentis anni distributioni deserviat, ipsorumque mille et quinquaginta scutorum solutio fiat in tribus anni diebus, in quibus etiam, ut infra dicitur, dictae tres missae decantandae sunt; primus terminus dictae solutionis sit in die Nativitatis Beatae Mariae Virginis anni MDCXLIX, et tertius et ultimus illius anni in die sancti Idelfonsi, hoc est, xxiii ianuarii MDCL, et sic successive sequentibus annis; et qui non interfuerit dictis missis, pro unaquaque missā cui personaliter non interfuerit, unam tertiam partem dictarum distributionum, et qui fuerit³ in interessentiā duarum sive omnium missarum, reliquas illius anni distributiones, quae sibi obvenissent ex dictis mille et quinquaginta scutis, respective amittat, licet in chori servitio et officiorum illius anni assistentiā non defecisset⁴; haeque distributiones ita sint affectae servientibus

Distributiones
huiusmodi fiant
tribus diebus.

¹ Male edit. Main. legit *propterea* (R. T.).

² Edit. Main. legit *anno* (R. T.).

³ Legend. *defuerit* pro *fuerit*, ex Cherub. (R. T.).

⁴ Aptius lege *assistentiā non defuisset* (R. T.).

¹ Perperam edit. Main. legit *ipse* (R. T.).

² Male edit. Main. legit *1500* (R. T.).

duntaxat et interessentibus officiis divinis supradictis et praedictis tribus missis, ut quilibet tantum propter assistentiam dictarum trium missarum, ut praefertur, et pro residentiâ uniuscuiusque horae ex praedictis distributionem illi horae assignatam lucretur iuxta assignamentum seu appuntamentum, ut aiunt, et computum a praedictae basilicae et dictorum ecclesiasticorum computistis et chori appuntatoribus sive assignatoribus faciendam, nullusque absens, etiam ex causâ quantumvis legitimâ et privilegiatâ, etiam pro dictae basilicae servitio, aut qualibet aliâ maiori, etiam cum speciali Brevi Sedis Apostolicae, vel quae specialem et expressam mentionem requirat, quas omnes praesentibus pro expressis habemus, de illis ullo modo participare possit, exceptâ tamen causâ legitimae infirmitatis, si tamen de eâ constiterit per infirmi iuramentum, et portiones absentium a dictis divinis officiis, sive dictis tribus missis non interessentium, convertantur in usum sacristiae capituli;

Alia ducenta
scuta beneficiat
is assignantur.

§ 5. Alia autem ducenta scuta similia¹ distribuuntur inter beneficiatos cappellanos nuncupatos tantum², etsi qui sint³ alios clericos cappellanos seu ministros servitio chori dictae basilicae addictos, ipsique basilicae et illius choro actu inservientes, ac infrascriptum cappellanum regium pro tempore existentem, qui dictis tribus missis personaliter interfuerint, ac etiam inter cappellanos eiusdem cappellae Pauli V, qui ad praedictarum missarum interessentiam a capitulo in dictâ cappellâ admittere solent, non tamen inter canonicos

et praepositum ac priorem, aut duos cappellanos praedictos, qui ad dictas portiones ut supra nominati, vel dictâ distributione mille et quinquaginta scutorum frui possunt, qui omnes et eorum singuli ab hac participatione semper exclusi intelligantur; et harum distributionum ducentorum scutorum tres aequales portiones fiant, quarum quaelibet in unâquaque dictarum trium festivitatum infradicendarum tantum inter supradictos, qui personaliter dictis tribus missis interfuerint, distribuendarum⁴ servando formam, normam et quantitatem respective, quibus repartiantur illis aliae distributiones quotidianae, quas ipsi nunc in dictâ basilicâ percipiunt, iuxta providam declarationem a capitulo dictae basilicae faciendam; eo tamen superaddicto, quod praedictis cappellanis dictae cappellae Pauli V non minor distributio assignetur, quam cappellanis choro dictae basilicae inservientibus assignanda est; et quoad dictas distributiones ducentorum scutorum initium et acquisitionem, solutionem et amissionem⁵, iustificationemque et poenas eorum, qui praedictis tribus missis vel earum cuilibet non interfuerint⁶, observetur idem, quod circa aliam distributionem mille et quinquaginta scutorum ordinatum et statutum fuit;

§ 6. Alia item centum et quinquaginta scuta paria annuatim in subsidium expensarum cerae, musicae et cantorum arbitrio capituli distribuenda ratione dictarum trium missarum solemnium impli-centur; reliqua tandem ducenta scuta similia, quae desunt ad perficiendam dictam summam quatuor millium scutorum, annuatim impendantur viui, qui actu sit presbyter, et qui, hac primâ vice exceptâ, semper sit ex gremio canonicorum, seu

Scuta centum quinquaginta pro expensis.

Scuta ducenta regio cappellano.

¹ Edit. Main. legit *simili* (R. T.).

² Edit. Cherub. legit *inter beneficiatos cappellanos et quoscumque clericos beneficiatos nuncupatos tantum* (R. T.).

³ Intelligat qui potest; ita fert etiam edit. Cherub.; forsan legendum: *et, si qui sint*, (inter) *alios* etc. (R. T.).

⁴ Legend. *distribuenda* vel *distribuctur* (R. T.).

⁵ Edit. Main. legit *amissionem* (R. T.).

⁶ Edit. Main. legit *interfuerit* (R. T.).

beneficiatorum, vel cappellanorum, aut clericorum dictae basilicae (cum quibus, ex nunc, prout ex tunc, ut hanc regiam cappellaniam obtinere, et eius onus simul cum quocumque alio dictorum canonicatum et praebendarum, beneficiorum, aut cappellaniarum dictae basilicae subire possint et valeant, dispensamus),

Cappellanus regius erit amovibilis, et ex numero canonicorum.

§ 7. Qui cappellanus ab eodem rege, vel eius oratore, cum eius vel eorum cuiuslibet patentibus, seu diplomatibus, vel cedulis, ut supra, dumtaxat eligendus et nominandus, ac ad sui libitum etiam absque ullâ prorsus causâ, hac primâ nominatione dumtaxat exceptâ, removendus, semperque ad nutum dicti regis, seu eius oratoris, amovibilis sit, et regius cappellanus nuncupetur, et ei tanquam tali debitus honor ab omnibus dictae basilicae ministris impendatur, et in diebus, in quibus dictae tres missae solennes celebrabuntur, ipse cappâ et rochetto vel superpellicello indutus, ad instar beneficiatorum dictae basilicae, decens stallum in choro sibi per capitulum assignandum habeat, et singulis diebus in praedicto altari, in quo dicta sacra imago Beatae Virginis reposita est et pro tempore fuerit, pro salute praedicti regis, ac suorum filiorum, ac sui regni spirituali et temporali prosperitate et augmento, unam missam, submissâ voce recitandam, per se ipsum, aut (cum legitime fuerit impeditus, quod tamen impedimentum per praedicti regis pro tempore existentis oratorem approbati debeat, eoque per modicum tempus et non ultra durante, seu interveniente causâ legitimae infirmitatis, quae ut supra per fidem iurata ab ipsomet infirmo constet, sive in diebus in quibus dictus cappellanus ad alterius missae celebrationem ratione suorum canonicatus et praebendae vel beneficii aut cappellaniae adstrictus reperitur) per alium presbyterum (ex gremio dictae basilicae,

vel ex his, qui choro dictae basilicae inserviunt, necessario a dicto cappellano eligendum, qui non minus, quam duorum iuliorum, ut aiunt, eleemosynam pro unaquâque missâ solvat) missam, aut missas, quas ipse ex dictis causis recitare non poterit, recitare teneatur et debeat;

§ 8. Et ulterius etiam dicto regio cappellano¹, unâ cum canonico a maiori parte capituli et eius arbitrio eligendo et deputando, onus exigendi dicta quatuor millia scula, non tamen propriis, sed dictae foundationis seu operis pii expensis et risico, et acceptâ suâ portione ac etiam ratâ distributionum quotidianarum iuxta computum per computatores chori dictae basilicae pro tempore faciendum distribuendarum, in se subire, et singulis annis capitulo et pro tempore existenti eiusdem regis oratori de per eum exactis, solutis et administratis rationem reddere, et de toto eo, quod infra annum circa id iuxta casuum exigentiam occurreret dictum capitulum certiorare debeant et teneantur², ad quem effectum deponantur pecuniae in sacro monte pietatis, seu una arca tribus clavibus obserata, quarum una per canonicum antiquiorem capituli, et alia penes dictum cappellannum regium, et reliqua penes alium, quem ipsum capitulum eliget, in qua pecuniae praedictae custodiantur, conficienda, et intus eam tota summa pro tempore exacta reservanda erit;

Canonici debet eligi a maiori capituli parte.

§ 9. In huiusmodi autem cappellannum regium hac primâ vice ad sui vitam electus et deputatus fuit a praedicti Philippi regis oratore, cum oneribus et honoribus supradictis, dilectus etiam filius Bernardinus Barberius presbyter Vintimiliensis dioecesis, licet non sit de gremio dicti capituli, seu ministrorum dictae basilicae,

Nomen cappellani regii electi prima vice.

¹ Legendum *dictus regius cappellannus* (R. T.).

² Aptius legeretur *debeat et teneatur*; sed in plurali numero includitur etiam canonicus eligendus a capitulo (R. T.).

et hoc propter servitia per eum haecenus regiae coronae praestita, et ob labores quos sustinuit in disponendâ et perficiendâ hac praesenti fundatione; ita tamen, ut ipse possit per se vel alium missas celebrare;

Alia. i. M. i. malle. capitulum pro eodem loco sibi.

§ 10. Summa denique reddituum, quae a dicto Philippo rege ab initio dicti anni MDCXLIV usque ad datam praesentium ad hunc effectum ex spoliis et ex vacantibus dicti regni Siciliae, ut praemittitur, destinata fuit, ponetur in multiplicum, donec ex eâ annuus redditus haberi possit, qui ad aliquam summam a dicto Philippo rege seu eius oratore destinandam, ac illis seu cuilibet illorum benevisam, non tamen mille scutis monetae minorem, ascendat, qui quidem redditus tunc erit implicandus in augmentum distributionum quotidianarum ministrorum chori dictae basilicae, pro praestando uniformi servitio dictae basilicae, quod a canonicis praestatur, et non aliter, seu alios quoscunque pios usus ad utilitatem dictae basilicae arbitrio praedicti Philippi regis seu eius oratoris convertendus seu assignandus;

Hos. rec. i. vult. capitulum pro eodem loco sibi.

§ 11. Pro qua tamen fundatione, et memoria perpetuâ, praedicto capitulo basilicae S. Mariae Maioris, ac omnibus ecclesiasticis supradictis illud onus a praedicto Philippo rege respective et perpetuo iungitur, ut scilicet singulis annis, incipiendo ab hoc praesenti anno, tres missas canonicas in altari praedictae imaginis Beatae Virginis, quod nunc est altare maius dictae cappellae Pauli V. in hoc igitur, vel in eo in quo pro tempore praedicta imago Beatae Virginis reposita invenietur, unam missam videlicet in die Nativitatis eiusdem Beatae Mariae Virginis, quae etiam nunc a multo tempore pro dicto rege celebratur, alteram in octavâ Omnium fidelium defunctorum, reliquam die xxiii mensis ianuarii, in festo videlicet S. Idelfonsi, quae ab anno proxime sequenti in praesentem, pro dicti Philippi regis,

eiusque successorum Hispaniarum regum, ac ipsorum coniugum et filiorum salute, ac successione, ac pro eorundem, ac ipsorum praedecessorum animabus, ac demum pro praedicti Philippi regis regnorum temporali ac spiritali prosperitate et augmento, sollempnissimo ritu, decantare et celebrare¹, non minori cultu et pompâ, sumptu et celebritate, ac numero musicorum et quantitate cerae, aliisque sollempnibus, sed iisdem, aut maioribus his, quibus nunc dictam missam in die Nativitatis eiusdem Beatae Virginis pro eodem Philippo rege dictum capitulum celebrat et decantat (quarum sollempnitatum et missarum expensae, etiamsi ultra assignationem, ad hunc effectum superius dictum, maior summa expendenda, vel si dicta assignatio non fuerit exacta, ab eodem capitulo anticipate solvendae, faciendae, aut supplendae sunt, uti absque ullâ assignatione sumptus dictae festivitatis et missae Nativitatis eiusdem Beatae Virginis iam a multo tempore usque nunc a capitulo fiunt); insuper capitulum et canonici praedicti aestivo tempore servitium chori eâdem formâ et eodem numero canonicorum quo hiemali tempore fieri solet facere teneantur, et ad id adstricti sint, alioquin distributiones tunc absentium in usum praedictae sacristiae convertantur; ac praepositus, prior, seu cappellani praedicti ad celebrationem trium missarum, per se, vel alium, seu alios, dictis tribus, videlicet Beatae Mariae Virginis, et octava Defunctorum, ac S. Idelfonsi diebus, etiam teneantur;

§ 12. Ac capitulum et praedictus prior ac cappellani dictae cappellae Pauli V tenebuntur et adstricti erunt, ut supradictum est, in eorum sacristiis, seu sacristiis, ac in earum qualibet, prout ipsi regio cappellano videbitur, omnia para-

ius paramen-
torum regio ca-
pellano tribu-
tum.

¹ Subintellige verbum *teneantur*, quod postea sequitur (n. 1.).

menta, ac alia quaecumque necessaria ad praedictam missam submissa voce quotidie celebrandam in dicto altari Beatae Mariae Virginis, et, si dictum altare impeditum fuerit, in alio altari sibi benevisio, absque ullo impedimento, cum omni decentia sufficienti, dicto regio capellano ministrari facere; et si id, vel aliquam eius partem, capitulum et omnes alii praedicti seu recusaverint, hancque fundationem et singula per dictum Philippum regem ut supra disposita non acceptaverint, seu illis acceptatis dictas tres missas in praedicto altari Beatae Virginis solemniter non decantaverint, haecque et alia omnia ut supra stabilita non adimpleverint, in quolibet ex casibus praedictis Hispaniarum regi pro tempore existenti liberum sit totam hanc fundationem, seu eius partem, ad sui libitum, a canonicis praeposito et priore seu cappellanis et aliis praedictis auferre, illamque in alias pias fundationes, applicationes, dotationes, electiones in dicta basilica, seu cappella Pauli V, seu alios pios usus dictae basilicae, seu cultum dictae Beatae Virginis, arbitrio dicti regis, absque alia licentia, sub eisdem aut aliis oneribus dicto regi etiam benevisis, transmutare et transferre:

§ 13. Nos igitur, regiam praedicti Philippi regis liberalitatem, suamque piissimam intentionem, ut supra dispositam, plurimum in Domino commendantes, et ob singularem quam² erga dictam Beatam Virginem et praedictam basilicam (quae una ex patriarchalibus Urbis ecclesiis existit, illarumque omnibus ac aliis plurimis privilegiis, praeceminentiis, indultis, favoribus et gratiis fruatur, potitur et gaudet) gerimus devotionis affectum, et ut illae ad debitum finem perducantur, exindeque dictae basilicae S. Mariae Maioris eiusque ministris tam magnus decor tamque evi-

dens utilitas accrescat, quantum in nobis est, cooperari, simulque propensionem animi nostri erga dictum Philippum regem hoc novo testimonio patefacere volentes, ac capitulum, canonicos, praepositum, priorem Bernardinum, beneficiatos cappellanos et ministros huiusmodi, eorumque singulares personas, a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutos fore censentes, necnon quammunque aliarum similium vel dissimilium applicationum dicto capitulo haecenus factarum tenores, ac datum, etc., praesentibus pro expressis habentes,

§ 14. Motu proprio, et ex certa scientia nostra, ac de apostolicae potestatis plenitudine, supradictam mille octingentorum, iam ut praefertur reservari concessam, super qua, ut etiam accepimus, litterae apostolicae nondum expeditae sunt, super dictae mensae episcopalis Mazzariensis, etiam alteram, pensiones annuas et perpetuas easque ab omni decima, quarta, media et quavis alia fructuum parte, subsidio etiam charitativo et excusato, ac quocumque alio tam ordinario quam extraordinario onere quomodolibet nuncupato, quavis auctoritate, et ex quavis causa urgente et urgentissima, etiam necessario exprimenda, et pro reparatione ac fabrica basilicae Principis Apostolorum de Urbe, cruciata sancta, et expeditione contra Turcas et alios fidei catholicae hostes, ac pro seminario puerorum ecclesiastico, sustentatione et mantentione classis triremium, nunc quomodolibet impositis, et pro tempore ex causa etiam quantumvis privilegiata et de necessitate exprimenda imponendis, etiamsi in inpo-

A censuris absolut.

Reservatio pensionum.

Pontifex basilicam S. Mariae Maioris praecipue affectu prosequitur.

1 Praeposit. in addimus ex Cherub. (R. T.).

2 Aptius forsitan legeretur quoniam (R. T.).

sitionibus huiusmodi caveatur expresse quod pensionarii quicumque etiam pensiones suas ab oneribus huiusmodi aut aliàs quantumvis exemptas habentes pro ratà earundem pensionum suarum aut aliàs contribuere teneantur, quam ratam Mazzariensis et Cataniensis ecclesiarum pro tempore existentes praesules seu administratores de earum fructibus, seu eorum proprio, solvere debeant, absque spe aliquid unquam postea repetendi, seu defalcandi, onusque ratae huiusmodi in se et successores suscipere debeant, et quidquid propterea solverint, remissum et donatum esse debeat, necnon belli, pestis, famis, sterilitatis, incendii, grandinis, pruinae, tempestatis, et cuiusvis alterius sinistri et inexcogitabilis ac insoliti casus, fortuiti eventus, ac aliàs in omnibus et per¹ omnia liberas, immunes et exemptas), bis mille ducentorum scutorum similium, super dietae mensae episcopalis Cataniensis fructibus, redditibus et proventibus, iuribus, obventibus et emolumentis universis, tam certis quam incertis, etiamsi super utriusque mensarum huiusmodi seu alterius earum fructibus, redditibus et proventibus praedictis aliae pensiones annuae, etiam forsàn perpetuae, aut ad vitam, vel aliàs, quarum quantitates praesentibus haberi volumus pro expressis, aliis personis reservatae seu reservari concessae sint, ad supradictum effectum dicto regio cappellano, vel ipsius legitimo procuratori, et non alteri personae nisi de ipsius regii cappellani consensu, per dictum Didacum episcopum eiusque successores, ac per pro tempore existentes Mazzariensis et Cataniensis ecclesiarum respective praesules seu administratores, in perpetuum, annis singulis, in duabus aequalibus solutionibus, pro unà videlicet in Annunciationis, a proxime futurà incipiendo, et alterà medietatibus pensionum

¹ Vocem *per nos* addimus (R. T.).

per praesentes reservandarum huiusmodi in Nativitatis Beatae Mariae Virginis festivitibus, in tabulâ, seu alio banco civitatis Panormitanae, arbitrio cappellani et canonici praedictorum, sumptibus et expensis ac risico dictorum Mazzariensis et Cataniensis praesulum praesentium et pro tempore existentium, ad creditum capituli, sub dispositione dictorum cappellani et canonici eligendi (ita tamen, ut solutio huiusmodi in aliis reservationibus in exemplum adduci non possit), etiam praesentibus Didaco episcopo ac Mazzariensi et Cataniensi ecclesiarum huiusmodi pro tempore existentibus praesulibus seu administratoribus praedictis nequaquam intimatis neque praesentatis, integre persolvendas, apostolicâ auctoritate, earundem tenore praesentium, reservamus, constituimus et assignamus singulis annis in usus supra narratos, ac aliàs modo et formâ supradictis, iuxta formam et intentionem praedicti Philippi regis ut supra expressam et declaratam, ac quandocumque, etiam post mille annos et ultra, in casu alicuius dubii seu controversiae, per ipsum Philippum regem et per pro tempore existentem Hispaniarum regem, seu eius oratorem, apertius exprimendam, ac etiam declarandam, et non aliàs, aliter, nec alio modo, ut supra, in perpetuum expendi, distribui et erogari volumus et mandamus.

§ 15. Decernentes per solas praesentes litteras priorem pensionem mille octingentorum scutorum huiusmodi, etiamsi aliae litterae amplius non expediantur, probari et plenarie iustificari, et per eas ad utriusque pensionis huiusmodi exactiorem suis debitis temporibus contra quoscumque procedi posse et debere; nec easdem praesentes de subreptionis vel obreptionis, aut nullitatis vitio, vel intentionis nostrae, aut quovis alio defectu notari ex quavis causâ, etiam quantumvis

Clauſulas praeſervativas ap-
ponit.

legitimâ et iuridicâ, etiam sub praetextu, quod dicta ecclesia Cataniensis ad praesens vacet, et pastore et legitimo defensore careat, seu etiam ex defectu totali aut non sufficientis consensus huic reservationi dicti Didaci episcopi, ac praesulum seu administratorum Mazzariensis et Cataniensis ecclesiarum huiusmodi, ac etiamsi dictae pensiones, unâ cum antiquis, tertiam partem fructuum dictarum mensarum respective excedant, et dictae praesentes pensiones in aliis reservationibus pensionum quomodolibet in futurum reservandarum, et in eis clausulâ forsitan apponendâ *dummodo tertiam partem fructuum non excedat*, praesentes pensiones minime comprehendantur, neque de eis aliqua mentio fieri debeat, aut aliâs notari, impugnari, retractari, annullari, in ius vel controversiam vocari, ad viam et terminos iuris adduci, aut adversus illas quodcumque iuris vel gratiae et facti remedium impetrari, aut etiam motu simili concedi nullatenus posse, sed eas semper et perpetuo validas et efficaces esse et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri, neque eas (uti foundationem regiam continentes, et ad cultus divini et distributionum quotidianarum augmentum tendentes, et consequenter admodum privilegiatas) sub quibusvis revocationibus, suspensionibus et limitationibus, etiam derogatoriis derogatorias clausulas, et decreta irritantia, quarum tenores etiam praesentibus haberi volumus pro expressis, in se contentibus, etiam motu pari, ac etiam consistorialiter emanatis et emanandis comprehendendi, sed semper ab illis excipi, et quoties eas revocari aut limitari vel suspendi, seu eis derogari contigerit, toties in pristinum et validissimum statum, etiam sub datâ posteriori per regem seu eius oratorem pro tempore et quaecumque eligendâ, restitutas, repositas et plenarie

reintegratas, ac de novo concessas esse et fore, ac suffragari debere, in omnibus et per omnia, et quoad omnia supradicta, etiam perinde ac si pensiones praedictae in consistorio nostro secreto et ex iustâ et rationabili causâ reservatae fuissent,

§ 16. Sicque et non aliâs in praemissis omnibus et singulis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos, et Sedis Apostolicae nuncios, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, definiendi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. Decernentes insuper Didacum episcopum et pro tempore existentem Mazzariensis et Cataniensis ecclesiarum praesules seu administratores ad integram solutionem pensionum per praesentes reservatarum iuxta reservationis constitutionis et assignationis praedictarum tenorem fore efficaciter obligatos;

§ 17. Ac volentes, et eâdem auctoritate statuentes, quod illis ex Didaco episcopo et pro tempore existentibus Mazzariensis et Cataniensis ecclesiarum praesulibus seu administratoribus, qui in dietis festivitibus, vel saltem intra triginta dies illarum singulas immediate sequentes, pensiones per praesentes reservatas, per eos tunc debitas, non persolverint cum effectu, lapsis diebus eisdem, ingressus ecclesiae interdictus existat, cuius interdicti relaxationem ii, donec cappellano regio vel eius procuratori praedicto de pensionibus per praesentes reservatis tunc debitis integrè satisfactum aut aliâs secum vel cum dicto procuratore super hoc amicabiliter concordatum fuerit, praeterquam in mortis articulo constituti, nequeant obtinere; si vero per sex menses

Decretum irritans.

Interdicti poena non solventibus pensiones.

dictos triginta dies immediate sequentes sub huiusmodi interdicto, animo, quod absit, permanserint indurato, et tunc effluxis mensibus eisdem a regimine et administratione ipsarum ecclesiarum Mazzariensis et Cataniensis perpetuo suspensi existant.

Ex committorum
deputato.

§ 18. Quocirca dilectis filiis causarum curiae camerae apostolicae generali auditori, ac venerabilium fratrum nostrorum Panormitanorum et Montis Regalis archiepiscoporum vicariis in spiritualibus generalibus, motu simili per apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, faciant auctoritate nostrâ pensiones per praesentes reservatas praedictas Bernardino, et pro tempore existenti cappellano regio, seu eius procuratori praedicto, iuxta reservationis, constitutionis, assignationis et decreti praedictarum¹ continentiam et tenorem, perpetuo integre persolvi; et nihilominus quemlibet ex Didaco episcopo, ac pro tempore existentibus Mazzariensis et Cathaniensis ecclesiarum praesulibus seu administratoribus, quem interdicti et suspensionis huiusmodi sententias incurrisse eis constiterit, quoties pro parte Bernardini, et pro tempore existentis cappellani regii huiusmodi fuerant² requisiti, tandiu dominicis ac aliis festivis diebus in ecclesiis, dum maior ibi populi multitudo ad divina convenerit, interdictum et suspensum publice nuntient, et faciant ab aliis nuntiari, donec de pensionibus per praesentes reservatis huiusmodi tunc debitum fuerit integre satisfactum, ipseque interdictus et suspensus interdicti et suspensionis huiusmodi relaxationem meruerit obtinere;

Ustantia fo'li'.

§ 19. Contradictores per censuras ecclesiasticas, appellatione postpositâ, compescendo. Non obstantibus, quatenus opus

¹ Aptius lege *praedictorum* (R. T.).

² Potius lege *fuerint* (R. T.).

sit, unâ, per quam dudum inter alia voluimus et ordinavimus, quod litterae reservationis vel assignationis, etiam motu pari, cuiusvis pensionis annuae super alicuius beneficii ecclesiastici fructibus expediri non possint, nisi de consensu illius, qui dictam pensionem persolvere tunc haberet; ac aliâ, per quam decrevimus et declaravimus nostrae intentionis fore, quod deinceps, per quameunque signaturam et concessionem aut gratiam vel litteras apostolicas pro commissionibus seu mandatis aut declarationibus in quibusvis causis, etiamsi¹ motu simili, et ex certâ scientiâ, ac etiam ante motam litem, a nobis emanaverint, vel de mandato nostro faciendas, nulli ius sibi quaesitum quomodolibet tollatur; necnon aliis nostris et cancellariae apostolicae regulis de exprimendo vero valore; ac Lateranensis Concilii novissime celebrati pensiones annuas super fructibus mensarum episcopatum, nisi ex cessionis aut aliâ probabili causâ, reservari prohibentis; aliisque apostolicis, etiam in provincialibus, synodalibus et universalibus conciliis editis et edendis² specialibus vel generalibus, constitutionibus et ordinationibus etiam contra pensiones perpetuas, et beneficia unius diocesis uniri et assignari nequaquam posse disponentibus, ac Mazzariensis et Catanensis³ ecclesiarum, ac etiam basilicae S. Mariae Maioris, et cappellae Pauli V praedictae, huiusmodi fundatione seu institutione si in aliquo obstet⁴, ac etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, earum praesulibus, capitulis et personis concessis;

¹ Ita ex Cherub.; edit. Main. legit *etiam* (R. T.).

² Vocem *edendis* addimus ex Cherub. (R. T.).

³ Voces *et Catanensis* addim. ex Cherub. (R. T.).

⁴ Legerem *huiusmodi fundationi seu institutioni si in aliquo obstet* (R. T.).

Derogat contrariis.

§ 20. Quibus omnibus, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica et expressa, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio aut quaevis alia expressio habenda seu quaelibet alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso inserti forent, praesentibus etiam pro expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, harum serie specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque; aut si Didaco episcopo, ac pro tempore existentibus Mazariensis et Cathaniensis ecclesiarum praesulibus seu administratoribus, vel quibusvis aliis, communiter vel divisim, ab Apostolicà sit Sede indultum, quod ad praestationem vel solutionem pensionis alicuius minime teneantur, et ad id compelli, aut quod interdicti, suspendi vel excommunicari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem; et qualibet alià dictae Sedis indulgentià generali vel speciali cuiuscumque tenoris existat, per quam praesentibus non expressam vel totaliter non insertam effectus huiusmodi gratiae impediri valeat quomodolibet vel differri, et de quacumque toto tenore habenda sit in nostris litteris mentio specialis.

Transumptorum fides.

§ 21. Volumus autem et eadem apostolicà auctoritate decernimus, quod praesentium litterarum transumptis, manu alicuius notarii publici et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiasticà constitutae munitis, ac etiam impressis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae eisdem praesentibus adhibetur, si forent exhibitae vel ostensae; quodque propter reservationem, constitutionem et assignationem pensionum per praesentes reservatarum, constitutarum et assignatarum huiusmodi, necnon alia

praemissa, capitulum, canonici, praepositus, prior, seu cappellani, necnon alii ministri dictae patriarchalis basilicae praedicti, de cetero perpetuis futuris temporibus, ad solutionem alicuius quinquennii minime teneantur et ad id per clericos camerae et alios ministros et officiales de annatà et quindenniis huiusmodi participantibus vigore cuiusvis privilegii seu facultatum et indultorum apostolicorum, etiam titulo oneroso, ac aliàs quomodolibet concessorum (quorum tenores, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso inserti forent, etiam praesentibus pro expressis haberi volumus) cogi vel compelli minime possint neque debeant.

§ 22. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae absolutionis, reservationis, constitutionis, assignationis, statuti, decreti, voluntatis, mandati et derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Sanctae poenalis.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, anno Incarnationis Dominicae MDCXLVII, nonis octobris, pontificatus nostri anno IV.

Dat. die 7 octobris 1647, pontif. anno IV.

Gratis de mandato Sanctissimi.

P. Tarsia.

G. Montmannus.

F. Mannuccius pro R.

N. Oregius.

S. Ugolinus.

O. Tomacellus.

I. C. Iacobillus pro mag.

Alphonsus Vidasus.

V. Bolognetus, pro ann. gratis de mandato Sanctissimi.

P. Favillottus, gratis de mandato Sanctissimi.

P. Favillottus, cap.

Curtius Testa.

Lodovicus Gioiell., cap.

Ioannes Baptista Rentius, gratis de mandato Sanctissimi.

Ioannes de Azevedo, gratis pro ann. de mandato Sanctissimi.

Ioannis Bespinius, gratis de mandato Sanctissimi.

Flaminius Marcellinus.

P. C. Pheus, cap.

Ioannis de Sernicolis.

P. Cioffus.

I. A. Ametus, capp., pro annatis gratis de mandato Sanctissimi.

Gratis de mandato Sanctissimi H. Odan.

F. Tamantinus.

C. Manuccius.

Loco † plumbi appensi.

Illustrissimi et reverendissimi domini canonici, quibus de mandato regiae catholicae maiestatis illustrissimus et excellentissimus dominus comes de Onate apud Sanctam Sedem orator cedulas regias distribuit,

Iulius Rospigliosus, Pistoriensis, archiepiscopus Tarsensis, Hispaniarum nuncius apostolicus, pro cedulâ scutorum ducentum et quinquaginta;

Laurentius Sonantius, Reatinus, pro cedulâ scutorum ducentum et quinquaginta;

Ioannes Baptista Fidelius, Ripanus, pro cedulâ scutorum ducentum et quinquaginta;

Honuphrius Hippolytus, Pistoriensis, sanctissimi domini nostri intimus familiaris, pro cedulâ scutorum ducentum et triginta¹;

Franciscus Canonici Mascambrunus de Apirro, Picenus, utriusque signaturae referendarius, et signaturae Sanctissimi auditor et subdarius, pro cedula scutorum ducentum et quinquaginta;

Ioannes Baptista Alferius de Monte Bodio, Picenus, sanctissimi domini nostri fa-
1 Videtur legendum *quinquaginta* (R. T.).

miliaris, pro cedulâ scutorum centum quinquaginta;

Octavius Buccapadulius, Romanus, pro cedulâ scutorum centum et quinquaginta;

Iulius Caesar Marsella, Soranus, sanctissimi domini nostri intimus familiaris, et physicus, pro cedulâ scutorum centum et quinquaginta;

Lucius Micinellus, sanctissimi domini nostri familiaris, pro cedulâ scutorum centum et quinquaginta;

N., pro cedulâ scutorum ducentum¹ et quinquaginta.

XCH.

Quod reservatio pensionis perpetuae super Mazariensi in Sicilia ad favorem S. Mariae Maioris de Urbe solvatur non in scutis, sed in ducatis, ad rationem tredecim tarenorum pro quolibet ducato.

Innocentius Episcopus,

servus servorum Dei,

ad perpetuam rei memoriam.

Romanum decet Pontificem gratias, a se praesertim catholicorum regum intuitu factas, iuxta eorundem regum intentionem declarare, talique medio insignium ecclesiarum earumque ministrorum, praecipue almae Urbis, utilitati et quieti etiam consulere.

§ I. Hodie siquidem nos, menti et intentioni charissimi in Christo filii nostri Philippi IV Hispaniarum regis catholici, nobis per dictum filium nobilem virum Inicun Velez de Guevara, comitem de Onate, suum apud nos oratorem, patefactae, satisfacere cupientes, in beneficium patriarchalis basilicae S. Mariae Maioris nuncupatae de Urbe, unam mille et octingentorum super Mazariensis et alteram pensiones annuas et perpetuas (easque a quocumque tam ordinario quam extra-

Exordium.

¹ Satisfacit menti Philippi IV Hispaniarum regis.

1 Ni legi debeat *centum* (R. T.).

ordinario onere quomodolibet nuncupato, ac aliàs certis aliis modo et formâ tunc expressis, liberas, immunes et exemptas) his mille ducentorum scutorum monetae regni Siciliae super Cataniensis respectue mensarum episcopaliû (quarum ecclesiae de iure patronatus dicti Philippi regis ex fundatione, vel dotatione, seu privilegio apostolico, cui non est haecenus in aliquo derogatum, esse dignoscuntur) respectue fructibus, redditibus et proventibus, iuribus, obventionibus et emolumentis universis, tam certis quam incertis, singulis annis, in certos tunc narratos usus, ac aliàs modo et forma tunc expressis, iuxta intentionem dicti Philippi regis, et non aliàs, aliter, nec alio modo, in perpetuum expendendas, per alias nostras litteras motu proprio reservavimus, constituimus, assignavimus, prout in dictis litteris plenius continetur.

§ 2. Cum autem, sicut nobis melius innotuit, mens et intentio dicti Philippi regis fuerit et sit, ut pensiones praefatae, non in scutis, sed in ducatis, ad rationem tredecim tarenorum pro quolibet ducato huiusmodi monetae dicti regni Siciliae, per nos reservarentur, constituerentur et assignarentur, illaeque non tantum ab oneribus et gravaminibus in dictis litteris tunc expressis (sub quibus ob earum generalitatem virtualiter comprehensa dici posse videntur etiam donativa ordinaria et extraordinaria *tandae* et divini cultus nuncupata), sed etiam, ad quodcunque dubium removendum, a dictis donativis ordinariis et extraordinariis *tandis* et divino cultu nuncupatis specificè et expresse liberae, immunes et exemptae esse deberent:

Declaratio
rout in rubri-
a.

§ 3. Nos, propensionem animi nostri erga dictum Philippum regem etiam in hoc patefactam iri, simulque utilitati dictae basilicae, eiusque ministrorum per amplius consulere cupientes, ac dictarum

litterarum totos et integros tenores praesentibus pro expressis ac totaliter insertis habentes, motu simili, non ad ipsius Philippi regis, aut ministrorum praefatorum, vel alterius pro eis nobis desuper oblatae petitionis instantiam, sed ex nostra merâ liberalitate, quod pensiones praefatae non in scutis, sed in ducatis, ad rationem tredecim tarenorum pro quolibet ducato huiusmodi monetae dicti regni Siciliae, perpetuo reservatae, constitutae et assignatae, ac etiam a dictis donativis ordinariis et extraordinariis *tandis* et divino cultu nuncupatis specificè et expresse liberae, immunes et exemptae sint et esse intelligantur, et non in scutis, prout in dictis litteris expressum fuit, sed in ducatis monetae dicti regni, ad rationem supradictam, perinde ac si in illis, et non in scutis praedictis, per nos reservatae, constitutae et assignatae fuissent, omnino persolvi debeant iuxta mentem et intentionem dicti Philippi regis, quibus, quoad hoc, nos conformare intendimus, salvâ tamen et illaesa remanente in reliquis omnibus et singulis dictarum litterarum dispositione, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, etiam perpetuo decernimus et declaramus.

§ 4. Non obstantibus omnibus illis, quae Contraria tollit. in dictis litteris volumus non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 5. Volumus autem, et eadem apostolicâ auctoritate decernimus, quod praesentium litterarum transumptis, manu alicuius notarii publici et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, ac etiam impressis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae eisdem praesentibus adhibetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Transumptis
credi iubet.

§ 6. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostri decreti, declarationis et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc

Sanctio poe-
nalis.

attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, anno Incarnationis Dominicae MDCXLVII, nonis octobris, pontificatus nostri anno IV.

Dat. 7 octobris 1647, pontif. anno IV.

XCIV.

Subrogatio episcopi Laudensis ad erequitioni demandandum Breve Urbani VIII super contributione cleri et personarum ecclesiasticarum Status Mediolanensis¹.

Venerabili fratri moderno episcopo Laudensi,
Innocentius Papa X.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

Breve Urbani
PP. VIII.

Exordium.

Aliàs emanarunt a felicis recordationis Urbano Papa VIII praedecessore nostro litterae in simili formâ Brevis, tenoris sequentis, videlicet: *a tergo*: Venerabili fratri Clementi episcopo Interamensi; *intus vero*: Urbanus Papa VIII, venerabilis frater, salutem et apostolicam benedictionem. Ex illo die quo mirabilia faciens nobiscum Dominus militantis Ecclesiae suae principatum humilitati nostrae nullo licet meritorum suffragio credidit, etsi nihil antiquius habuerimus, quam ecclesiasticas personas, quas in visceribus gerimus charitatis, a quibusvis gravaminibus et oneribus immunes praeservare, nihilominus, dum ea quae publicae securitati tuendae opportuna sunt, nostrorum temporum conditionem, aliaque praemissa accuratissimâ aestimatione perpendimus, facere non possumus, quin, divino implorato praesidio, rectam sacrorum canonum normam aliquâ mansuetudine interdum deflectamus, ac nonnulla quamvis difficilia apostolica

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

largitate benigne indulgeamus; hoc enim pacto efficitur, ut et christiana respublica maioribus eximatur incommodis, et quos novis augemus beneficiis ad debitum Apostolicae Sedi praestandum obsequium alacriores reddantur. Sane charissimus in Christo filius noster Philippus Hispaniarum rex catholicus, qui etiam ducatus Mediolanensis in temporalibus dominus existit, nobis nuper exponi fecit, quod ipse, provide considerans ducatum huiusmodi nullis fere fortalitiis sive propugnaculis munitum existere, quo autem eundem Statum tenuiori expensâ et minori militum praesidio tueatur, civitates Novarensis, Alexandrinam, Cremonensem et Laudensem, necnon loca Valentiae Padi et Mortarae in finibus eiusdem Status existentia munire decrevit. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, in muniendis civitatibus et locis praedictis ingenti pecuniarum vi opus, aerariumque ipsius Philippi regis valde exhaustum et attritum sit, ex munitioneque huiusmodi totius Status ac tam cleri quam populi securitati prospiciatur, communitatum vero et universitatum et hominum eiusdem Status, propter eorum inopiam praesertim ex bellis praeteritis contractam, ad totam impensam necessariam supportandam facultates non suppetant, nisi clerus et ecclesiastici quoque, qui ab omni genere onerum cameralium etiam exempti existunt, eo aliquid conferant: nobis propterea idem Philippus rex per dilectum filium Paulum Raudensem, fisci regii eiusdem ducatus Mediolanensis advocatum a dilecto pariter filio nobili viro Gomesio Suarez de Figueroa et Corduba Ferae duce Status Mediolanensis gubernatore ad nos hac de causâ missum, humiliter supplicari fecit, ut his rebus opportune providere de benignitate apostolicâ dignaremur.

§ 1. Nos igitur, attendentes ex praemissis non solum communitatum et uni-

Patitio regis.

Concedit Pontifex.

versitatum et hominum praedictorum, sed etiam personarum ecclesiasticarum locorumque piorum dicti Status, eorumque honorum securitatem provenire¹, ac dicti Philippi regis petitionibus hac in parte, quantum cum Domino possumus, annuendum esse censes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de nonnullorum venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium, quibus negotium huiusmodi mature examinandum ac nobis referendum commisimus, consilio, fraternitati tuae per praesentes committimus et mandamus, ut, stantibus praemissis, ac vocatis clero et personis ecclesiasticis tam secularibus quam cuiusvis Ordinis regularibus, eidem clero et personis ecclesiasticis, tam secularibus (iis, quoad curata, quorum annui redditus summam quadraginta ducatorum auri de camerâ secundum communem aestimationem non excedunt, necnon iis, quorum beneficiorum fructus in quotidianis distributionibus consistunt, qui pro tertiâ illarum parte tantum conferre debeant, dumtaxat exceptis) quam cuiuscumque etiam Mendicantium Ordinis, congregationis et societatis, etiam necessario exprimendorum, ac etiam duodecim illarum congregationum, quae cum camerâ apostolicâ tempore felicitis recordationis Pii Papae V praedecessoris nostri de subsidio ordinario concordarunt, ac quarumcumque militiarum, etiam sancti Ioannis Hierosolymitani, regularibus, ac seminariorum et hospitalium quorumcumque, etiam actu hospitalitatem servantium, ceterorumque collegiorum ecclesiasticorum, necnon monasteriorum utriusque sexus, bona et redditus ac iura, cuiusvis qualitatibus sint ac quocumque nomine nuncupentur, ac pensiones ecclesiasticas quantumvis liberas, immunes et exemptas percipiendas in eodem statu possidentibus, vel quasi, respective, ut pro

1 Male edit. Main. legit *praevenire* (R. T.).

undecimâ parte summae per laicos in id opus conferendae (quae tamen centum et quinquaginta millia scuta monetae romanae in totum non excedant²), in quinque annis ad minus, in fine cuiuslibet anni, ab anno videlicet mdcxxv incipiendo, ad rationem summae triginta millium scutorum similium, vel minoris³, quolibet anno, nisi laici maiori gaudeant dilatione, quo lapsu³ etiam ecclesiasticos eadem etiam gaudere volumus pro ratâ suâ, iuxta taxam ante praefigendam, persolvendâ in expensas munitionis civitatum et locorum praedictorum contribuere libere et licite possint et valeant, auctoritate nostrâ apostolicâ, absque spe illius prorogationis, licentiam et facultatem concedas ac impartiaris. Dantes tibi plenam et liberam facultatem et auctoritatem taxam contributionis pro dictâ undecimâ parte, ex⁴ dietis quinque seu ulterioribus annis huiusmodi durante⁵, per ecclesiasticos seculares et regulares, ut praefertur, persolvendâ proportionabiliter faciendi et praescribendi, ac deinde huiusmodi taxam ab omnibus et singulis ad quos spectabit singulis annis, dicto quinquennio seu maiori tempore durante, exigî, et penes aliquem fide et facultatibus idoneum seu locum ecclesiasticum arbitrio tuo eligendum tutum et securum realiter deponi, et, ad ipsius Philippi regis, seu Gomesii praedicti, seu eius in gubernio huiusmodi successorum requisitionem, tumque mandatum, deputatis munitionum civitatum et locorum praedictorum in dictum usum dumtaxat consignari procurandi (ita tamen, ut ab ecclesiasticis huiusmodi collatio non fiat, nisi factâ prius exactione et solutione ratae laicorum, ac operibus munitionum huiusmodi

1 Aptius lege *excedat* (R. T.).

2 Male edit. Main. legit *minores* (R. T.).

3 Potius lege *casu pro lapsu* (R. T.).

4 Potius *legere et pro ex* (R. T.).

5 Potius lege *durantibus* (R. T.).

inceptis, et pro ratâ constructis), quoscumque vero solvere recusantes vel differentes, etiam exemplos, et Apostolicae Sedi immediate subiectos, per censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postpositâ, cogendi et compescendi, ac demum omnia et singula in praemissis et circa ea necessaria et quomodolibet opportuna faciendi, dicendi, gerendi et exequendi, aut auxilium brachii secularis ad hoc, si opus fuerit invocandi.

Exactio fiat
per personas
ecclesiasticas.

§ 2. Volumus autem, ut exactio contributionis, per dictos ecclesiasticos persolvendae, per personas similiter ecclesiasticas tantum, a te deputandas, fiat, rataque, a dictis ecclesiasticis, ut praefertur, percipienda, in alios usus, quam munitionum civitatum et locorum huiusmodi pro huiusmodi¹ pro quibus confertur nullatenus convertatur; super quo et tuam et dictorum Philippi regis et Gomesii gubernatoris necnon ministrorum ad id deputatorum sive deputandorum conscientiam oneramus; quodque, iuxta ordinationem concilii Viennensis, calices, libri, ceteraque ecclesiarum ornamenta divino cultui dicata ex causâ pignoris capi, recipi vel distrahi, aut aliâs quomodolibet occupari non debeant, ac praeterea, ut, ultra summam centum et quinquaginta millia scuta huiusmodi, nihil amplius ab iisdem personis ecclesiasticis exigatur, sub poenis in sacris canonibus contentis ipso iure incurrendis.

Contraria tollit.

§ 3. Non obstantibus quibuscumque apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ac ecclesiarum, monasteriorum Status huiusmodi, et Ordinum quorumcunque, etiam inramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus,

¹ Verba *pro huiusmodi* importune interiecta delenda (R. T.).

privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, monasteriis et Ordinibus, eorumque capitulis, collegiis, superioribus et personis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, ac aliâs in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, eorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 4. Per praesentes autem non intendimus quidquam innovare super portione, quam colonicam vocant, neque circa illam ullum praeiudicium quoquo modo inferre aut illatum esse ecclesiasticis, quominus possint et valeant ecclesiasticae libertatis et exemptionis iura occasione dictae portionis sibi eorumque ecclesiis, colonis et bonis competentia quandocumque et ubicumque omnibus iuris remediis, ac etiam per censuras ecclesiasticas, tueri et defendere, non secus ac si praesentes nullatenus emanassent; quodque expensae pro tuis et familiae tuae usibus occasione praemissorum subeundae per ministros laicos non autem per ecclesiasticos persolvantur.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die X maii MDCXIV, pontificatus nostri anno 1.

§ 5. Cum autem, sicut pro parte eiusdem Philippi regis per dilectum filium Franciscum Redenasum, senatorem Mediolanensem, a dilecto filio nobili viro Bernardino Fernandez de Velasco et Tovar connestabili¹ Castellae, Status praedicti gubernatore, ad nos eâ de causâ missum,

¹ Ed. Main. legit *comestabili* (R. T.).

Nihil per praesentes innovat.

Desiderium
Philippi regis
pro executione.

Annui Inno-
centius

nobis nuper expositum fuit, praeinsertae litterae hactenus suum effectum sortitae et executioni demandatae minime fuerunt¹, et nihilominus fortificationes post datam praedictarum litterarum, tam in civitate Novariae, quam in aliis locis praedicti Status, factae existant impensis laicorum et regis, et propterea idem Philippus rex per nos desuper opportune providere consideret:

§ 6. Nos, eundem Philippum regem, ob praeclara eius in nos et Apostolicam Sedem fidei et devotionis merita amplioris favore gratiae prosequi volentes, supplicationibus eiusdem Philippi regis nomine per eundem Bernardinum gubernatorem nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de nonnullorum venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium ac dilectorum filiorum Romanae curiae praelatorum, quibus hoc negotium examinandum commisimus, consilio, fraternitati tuae per praesentes committimus et mandamus, ut, attento quod super expressis in praeinsertis litteris fuit a praedictis cardinalibus et praelatis adhibita matura causae cognitio et habita sufficiens informatio, ad executionem praeinsertarum litterarum absque aliâ iustificatione narratorum et clausularum et quorumcumque aliorum contentorum in illis (servato tamen termino quinque annorum, intra quos facienda erit contributio cleri et personarum ecclesiasticarum, qui terminus incipere debeat a die praesentationis praesentium litterarum coram te faciendae, ita ut personae ecclesiasticae praedictae teneantur et a te compellantur contribuere intra dictos annos summam centum quinquaginta millium scutorum monetae praedictae ad rationem triginta millium scutorum in fine cuiuslibet anni praedicti quinquennii) procedas in omnibus et per omnia perinde ac si

1 Aptius lege fuerint (R. T.).

illae tibi a principio personaliter directae fuissent, et, quidquid a praedictis ecclesiasticis ratione contributionis huiusmodi per personas ecclesiasticas a te deputandas exactum fuerit, tu praedicto Bernardino gubernatori, seu eius in officio gubernatoris huiusmodi successori, vel ab illis speciale ad id mandatum habentibus, consignes, seu consignari facias, ad effectum impendendi pro servitio Philippi regis et Status Mediolani praedictorum in refectionem praedictarum expensarum per regem et alios in praedictis fortificationibus factarum.

§ 7. Volumus autem quod ipsi ecclesiastici ab omni genere onerum camerae eiusdem Status exempti existant, nec pro eis aliquo modo graventur.

§ 8. Non obstantibus omnibus illis, quae in dictis litteris concessa sunt non ob stare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Contrariarum derogatio.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die ix octobris MDCXLVII, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 9 octobris 1647, pontif. anno III.

XCIV.

Pro religione Clericorum Regularium Ministrantium Infirmis circa observantiam motus proprii editi ab Urbano Papa VIII, et revocationem consultoratus.

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

Aliàs, pro parte dilectorum filiorum Clericorum regularium congregationis Ministrantium Infirmis, venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositis exposito, quod aliàs (postquam a felicis recordationis Gregorio Papa XIV praedecessore nostro in suis litteris sub plumbo super approbatione

Supplicatio

regulae eiusdem congregationis emanatis, forma regiminis illius stabilita, et inter alia dispositum fuerat, videlicet,

Forma regiminis illius congregationis.

§ 1. « Quod eiusdem Congregationis praefectus generalis duplex, quatuor vero consultores singuli simplex votum seu suffragium decisivum respective haberent, necnon unius¹ et eiusdem Congregationis professor constitueretur arbiter, qui in votorum paritate decideret »: et subinde etiam recolendae memoriae Urbanus Papa VIII pariter praedecessor, per quasdam suas in sinili formâ Brevis litteras motu suo proprio expeditas praescripserat, ut in eadem Congregatione, quae in quinque provincias, videlicet, Romanam et Hetruriae insimul, Siculam, Neapolitanam, Bononiensem et Mediolanensem divisa existit, ex illarum unâ praefectus generalis, et ex qualibet ex aliis quatuor provinciis huiusmodi unus consultor eligerentur, et sic successive per turnum in futuris electionibus praefectorum generalium et consultorum huiusmodi procederetur)

Laesiones illius.

§ 2. Postmodum, et transactis aliquot ab inde annis, idem Urbanus praedecessor dilectis filiis Fridiano Pierio primum et deinde Matthaeo Mortuello eiusdem Congregationis successive praefectis generalibus per quasdam alias binas suas in eadem formâ Brevis litteras diversis temporibus emanatas, finito eorum praefecti generalis respective officio, indulgit ut, licet ex statutis regularibus eiusdem Congregationis apostolicâ auctoritate confirmatis cautum foret, quod nullus illius professor, nisi alicuius officii ratione id sibi iuris competeret, in consultâ generali, ac in capitulis, tam generalibus quam provincialibus, intermediis, necnon examinibus novitiorum semestribus votum haberet, seu illis interesse posset, nisi ad id a capitulis generalibus, provincialibus,

vel localibus respective electus esset, nihilominus iidem Fridianus et Matthaeus, exacto eorum praefecti generalis huiusmodi officio, etiamsi, ut praefertur, electi non fuissent, quoad vixissent, tamquam consultores in capitulis, ac congregationibus et consultis, necnon examinibus praedictis votum decisivum habere, ac illis interesse libere et licite possent et valerent, perinde ac si ad id a capitulo generali electi fuissent; ex praefatâ vero eorumdem Fridiani et Matthaei in consultores huiusmodi adiunctione tolluntur ea, quae prius, intuitu iustitiae distributivae, statuta et ordinata fuerant, quandoquidem in eiusdem congregationis Romanâ et Hetruriae insimul duo, videlicet idem Fridianus et unus alius a capitulo generali, necnon similiter in Siculâ provinciis huiusmodi alii duo, nempe dictus Matthaeus necnon alius, consultores, a capitulo generali electi⁴, respective sunt, et insuper quando in praefatis Romanâ et Hetruriae insimul necnon Siculâ provinciis huiusmodi praefectus generalis dictae Congregationis eligi debet, inibi praefectus generalis et unus consultor futuri sunt, quod expresse primodictis eiusdem Urbani praedecessoris litteris repugnat; de quibus cum nulla facta fuerit mentio specialis, prout erat necessarium, quando binas ultimodictae eiusdem Urbani praedecessoris litterae consultoratum perpetuorum ad eorumdem Fridiani et Matthaei favorem impetratae fuerunt, illae semper in eadem Congregatione pro subreptitie impetratis habitae fuerunt;

§ 3. Praeterea, nec etiam idem Fridianus dicto Urbano praedecessori ullatenus exposuit laesionem, quae exinde officio arbitri proveniebat, qui, per adiunctionem et augmentum dicti consultoris cum voto decisivo, constituto septem votorum seu suffragiorum numero, ac aliâs, quia con-

¹ Videretur legendum *unus* pro *unius* (R. T.).

⁴ Legendum foret *electus* (R. T.).

sequenter casus paritatis votorum evenire nullatenus poterat, iure sibi competenti decidendi cum voto suo in eventum paritatis privatus remanebat;

§ 4. Et, quoad eundem Matthaeum, ultra supradicta, nec etiam ille eidem Urbano praedecessori mentionem fecit, cum ab eo se in consultorem perpetuum deputari obtinuit, quod eadem congregatio indulserat praeteritis et futuris pro tempore illius praefectis generalibus, expleto eorum officio, quod ipsi pro sua spiritali quiete et consolatione, ac toties quoties sibi placuerit, quamlibet dictae Congregationis domum regularem, dummodo exinde ratione itineris Congregatio seu domus regularis huiusmodi sumptibus et expensis non gravetur, eligere et mutare possint, quodque immediate consultae generali eiusdem Congregationis subsint, et e domo exire sibi socium sibi benevisum assumere possint, praefectisque localibus praecedant, quodque capitula localia, provincialia, intermedia, scrutinia novitiorum et capitula generalia, perinde ac si ad id electi forent, ingredi possint, ipsisque titulus *paternitatis admodum reverendae* remaneat; et, licet idem Matthaeus ex oppositionibus sibi factis a praefecto generali praeterito eidem voto decisivo renunciaverit, progressu tamen temporis experientia docuit praenissa ad quietem et pacem eomuneque bonum eiusdem Congregationis satis non fuisse nec esse; ac demum, cum consultoribus perpetuis huiusmodi cultus et observantia maior habeatur, quam ipsi praefecto generali, cuius officium ad sexennium dumtaxat durare consuevit, illius exinde auctoritas non leviter atteritur, et disciplinae regularis observationem efficaciter procurare nequit;

§ 5. Quare per eosdem exponentes, cupientes felici eiusdem Congregationis statui prospectum esse, et binas ultimodi-

etas consultoratum perpetuorum eorundem Fridiani et Matthaei litteras revocari, eisdem cardinalibus supplicato, ut in praemissis opportune, ac aliàs, ut infra providerent: ab eisdem emanavit decretum tenoris sequentis, videlicet, « Sacra congregatio S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita, auditis partibus, censuit servandam fore et esse constitutionem motus proprii sanctae memoriae Urbani Papae VIII editam xxix aprilis mdcxxviii, quae incipit *Romanus Pontifex*, etc., et revocanda Brevia consultoratus perpetui ad favorem patrum Fridiani et Matthaei contra formam praefati motus proprii subreptitiae emanata, si ita sanctissimo Domino nostro placuerit ». Romae xxvii septembris mdcxlvii.

Decretum sacrae congregationis.

M. cardinalis GINETTUS.

§ 6. Cum autem, sicut iidem exponentes nobis nuper exponi fecerunt, ipsi decretum huiusmodi, quo firmiter subsistat et exactius observetur, apostolicae nostrae confirmationis patrocinio communi summo opere desiderent: idcirco nos, qui religiosorum Ordinum quorumcumque felicem directionem sinceris desideramus affectibus, eosdem exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus illorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praesentium, apostolicam auctoritate, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illicque inviolabilis apostolicae firmitatis robur

Confirmat Pontifex prout in rubrica

Petitio pro iis tollendis.

adiicimus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus; salvâ tamen in praemissis dumtaxat congregationis eorumdem cardinalium auctoritate.

Decretum ir-
rigitur.

§ 7. Decernentes praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, et ab omnibus et singulis, ad quos spectat et pro tempore spectabit in futurum, inviolabiliter observari, sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrarius de-
logatur.

§ 8. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac dictae Congregationis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eidem Congregationi, ac quibusvis illius superioribus et personis, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus clausulis, irritantibus, et aliis decretis, in genere vel in specie, aut aliâs quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio ad hoc servanda foret, illorum omnium et singulorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 9. Volumus autem, quod praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur in iudicio et extra, quae praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xix^a octobris MDCXLVII, pontificatus nostri anno IV.

Dat. die 19 octobris 1647, pontif. an. IV.

XCVI.

Declaratio Sanctissimi, quod vigore indulti Urbani Papae VIII licuerit et liceat congregationis S. Mauri superioribus in capitulis generalibus quaecumque decreta, etc. condere, ac pro tempore innovare¹.

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

Onerosa pastoralis officii cura humilitati nostrae a Domino commissâ exigit, ut in his, per quae personarum regularium quieti et felici regimini consulitur, auctoritatis nostrae partes propensis studiis interponamus.

Prooemium.

§ 1. Cum itaque (sicut dilectus filius Placidus de Simon, monachus expresse professus et procurator generalis Congregationis S. Mauri Ordinis sancti Benedicti in regno Franciae, nobis nuper exponi fecit), ut² licet in litteris felicis recordationis Urbani Papae VIII praedecessoris nostri, super confirmatione erectionis dictae Congregationis aliâs per recolendae memoriae Gregorium Papam XV etiam praedecessorem nostrum factae emanatis de anno MDCXXVII, superioribus

Motiva.

¹ In edit. Cherub. legitur xxvi (R. T.).

² Ex Regest. in Secret. Brevium.

³ Particula ut delenda (R. T.).

eiusdem Congregationis concessa fuerit facultas condendi in capitulis generalibus congregationis huiusmodi statuta et constitutiones pro bono regimine ipsius congregationis et condita immutandi et abrogandi; nihilominus, occasione novarum constitutionum eiusdem Congregationis editarum de anno mdcxxx et sequentibus, nota fuerit controversia per dilectos filios Placidum de Chemin et Bartholomaeum Corbeli, monachos dictae Congregationis, tam suo proprio, quam nomine dilecti pariter filii Pharonis de Chalus et nonnullorum aliorum monachorum Congregationis praedictae, super praedicta facultate condendi propria et pecuniaria statuta et ordinationes, tam pro regimine, quam pro observantia regulari eiusdem Congregationis, aliaque per monachos praedictos coram infrascriptis cardinalibus deducta fuerint: nobis propterea praedictus Placidus procurator nomine dictae Congregationis humiliter supplicari fecit, ut desuper opportune providere de benignitate apostolica dignaremur.

§ 2. Nos igitur, votis eiusdem Placidi procuratoris huiusmodi annuere volentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus, episcoporum et regularium praepositorum (qui saepius partes unâ cum dicto Placido procuratore audierunt, licentiasque erectionis et confirmationis praedictarum, necnon iuramentum per novitios dictae Congregationis olim emitti solitum viderunt, iuraque et rationes utriusque partis in contradictorio iudicio per specialem congregationem desuper habitam diligenter examinarunt, nobisque relationem fecerunt) consilio, vigore indulti a praedicto Urbano praedecessore praedictae Congregationi de anno mdcxxvii ut praemittitur concessi licuisse et licere superioribus in capitulis generalibus praedictae et quaecumque alia decreta, constitutiones, declarationes et statuta, etiam propria et pecuniaria, modo tamen sacris canonibus et Concilii Tridentini decretis ac regulae sancti Benedicti non adversentur, condere, ac pro tempore innovare, alterare et immutare, sive etiam abrogare, prout magis in¹ Domino pro bono eiusdem Congregationis regimine et regulari disciplina conservandis et augendis iudicaverint expedire, ideoque omnes et singulos eiusdem Congregationis professos teneri et obligatos esse, sub praecepto sanctae obedientiae, aliisque poenis ab eorum superioribus apposis, seu apponendis, praedictas aliasque constitutiones et declarationes canonice ut supra factas, seu in futurum faciendas, acceptare, iisdemque pro viribus parere et se conformare, praemissis obiectionibus et allegationibus non obstantibus, apostolica auctoritate, tenore praesentium, declaramus; salvâ semper in praemissis tantum auctoritate congregationis dictorum cardinalium; sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos, iudicari ac definiri debere, ac irritum et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 3. Non obstantibus praemissis, ac quibusvis apostolicis, necnon in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon, quatenus opus sit, Congregationis et Ordinis huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et

Decretum irritans.

Contrariis derogat.

¹ Praeposit. in nos addimus (n. 1).

litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis
credi mandat.

§ 4. Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra ubique adhibeatur, quae adhiberetur praesentibus, si forent exhibitae, vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die ix novembris MDCXLVII, pontificatus nostri anno IV.

Dat. die 9 novembris 1647, pontif. anno IV.

XCVII.

Indultum pro capitulis ecclesiarum metropolitanarum et cathedralium regni Portugalliae circa canonicos poenitentiarios, lectores, magistrales et doctores dictarum ecclesiarum¹.

Innocentius Papa X,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Super universas orbis ecclesias ab Eo, qui cunctas² imperat, nullo licet meritum nostrorum suffragio, constituti, in his per quae ipsarum ecclesiarum, praesertim metropolitanarum et cathedralium, honori et commodis opportune consulitur, pastoralis officii nostri partes, cum a nobis petitur, libenter interponimus, prout conspiciamus in Domino salubriter expedire.

Supplicatio.

§ 1. Nuper siquidem nomine dilectorum filiorum decani et capituli ecclesiae

Elborensis nobis expositum fuit, quod in ecclesiis metropolitanis et cathedralibus regni Portugalliae dudum, iuxta sacri Concilii Tridentini decreta, poenitentiarius, cum unione unius ex praebendis pro uno magistro vel doctore aut licentiatum in sacra theologia vel iure canonico, institutus, necnon una lectoralis pro uno theologo lectore sacrae scripturae, et praeterea una doctoralis pro uno doctore aut licentiatum in utroque vel altero iurium, ac alia praebenda magistralis respective nuncupatae¹ pro uno magistro seu licentiatum in sacra theologia constitutae fuerunt.

Causae huius
indulti.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, iuxta eiusdem Concilii Tridentini decreta, poenitentiario onus audiendi confessiones publice in ecclesia, theologo autem, canonicis praedictis, legendi et interpretandi sacram scripturam incumbat, magistralis vero et doctoralis canonici huiusmodi in praedictis ecclesiis eo fine instituti sint, ut hic suae ecclesiae in defendendis illius iuribus et in dandis capitulo suo aliisque ecclesiae suae ministris salubribus consiliis pro felici negotiorum eorumdem directione assistant, ille autem ut verbum Dei populo praedicet, et in his quae ad conscientiam pertinent recta consilia² capitulo et ministris suae ecclesiae praebeat, et proinde ipsos apud suas ecclesias assidue residere oporteat: contingit tamen interdum, ut nonnulli ex canonicis huiusmodi, variis praetextibus, et inter alios quod officio sanctae inquisitionis adversus haereticam pravitatem inserviant, ac etiam vigore indultorum sibi ab Apostolica Sede concessorum, ab ecclesiis suis absint, et nihilominus suorum canonicatum et praebendarum fructus, redditus et proventus, ac etiam distributiones quo-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Videtur legendum *cunctis* (R. T.).

¹ Male ed. Main. legit *nuncupatur* (R. T.).

² Edit. Main. legit *concilia* (R. T.).

tidianas integre, tamquam si residerent, percipere praetendant in grave ipsarum ecclesiarum detrimentum. Quare nomine eorundem decani et capituli nobis humiliter supplicatum fuit, ut ecclesiarum huiusmodi et illarum capitulorum indemnitati in praemissis opportune consulere de benignitate apostolicâ dignaremur.

A censuris
absolvit.

§ 3. Nos igitur, attendentes petitionem huiusmodi rationi esse consentaneam, ac exponentes praedictos specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, eorumque singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinâti, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium in totâ republicâ christianâ adversus haereticam pravitatem inquisitorum generalium ab hac sanctâ Sede Apostolicâ specialiter deputatorum consilio, omnibus et singulis capitulis metropolitanarum et aliarum cathedralium ecclesiarum regni Portugalliae praedictae, ut nullo unquam tempore canonicis paenitentiaris, lectoribus, magistralibus et doctoralibus suarum ecclesiarum pro tempore existentibus, ex quavis causâ, etiam praetextu quod officio sanctae inquisitionis inserviant, absentibus, etiamsi aliquod ab Apostolicâ Sede indultum desuper sine speciali capitulorum praedictorum consensu obtinuerint, fructus, redditus et proventus ac distributiones quotidianas suorum canonicatum et praebendarum praestare minime teneantur, nec ad id inviti cogi, aut compelli, seu vigore litterarum apostolicarum, nisi in illis de praesenti indulto, de verbo ad verbum, specialis mentio fiat, interdicti,

suspendi vel excommunicari non possint, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, de speciali gratiâ indulgemus, ac praedictos canonicos poenitentiarios, lectores, magistrales et doctorales quavis de causâ, occasione, vel praetextu, etiam servitii dictae sanctae inquisitionis huiusmodi, a dictarum suarum ecclesiarum servitiis illis incumbentibus se quoquo modo eximere, ac super hoc quodcumque indultum, etiam a Sede Apostolicâ, nisi eorundem capitulorum ad id expressus accederet assensus, impetrare, aut sibi quovis modo etiam motu proprio concessio uti vel frui nullatenus posse aut debere, nec illis in aliquo contra praesentium tenores suffragari, quinimo quodcumque contigerit pro tempore existentes canonicos poenitentiarios, lectores, magistrales et doctorales huiusmodi in aliis quam dictarum suarum ecclesiarum servitiis, etiam officii sanctae inquisitionis, etiam intra civitates in quibus ecclesiae praedictae existunt, occupari, canonicatus et praebendas¹ per eos obtentos in ecclesiis huiusmodi eo ipso vacare, ac aliis personis qualificatis per eos, ad quos eorum collatio pertinebit, libere conferri posse, sicque ab omnibus censi, et ita et non aliter per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, nostrosque et Sedis Apostolicae nuncios, ac quoscumque alios quavis auctoritate fungentes, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter indicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane quidquid secus super his a quocumque, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Decretum irritans.

§ 4. Quocirca venerabilibus fratribus archiepiscopis, episcopis, dicti regni Por-

Exequutores deputat.

¹ Male ed. Main. hab. *praebendae* (n. T.).

tugaliae, seu dilectis filiis officialibus ecclesiarum regni huiusmodi, per praesentes committimus et mandamus, ut ipsi, per se, vel alium, seu alios, praesentes litteras et in eis contenta, ubi et quando opus fuerit, et quoties pro parte dictorum capitulorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, illisque in praemissis efficaciae defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostrâ eadem capitula praemissorum huiusmodi effectu pacifice frui et gaudere, non permittentes illa desuper a quoquam, quavis auctoritate, quomolibet indebite molestari, contradictores quoslibet et rebelles per sententias, censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postpositâ, compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Contrariis
derogat.

§ 6. Non obstantibus felicis recordationis Bonifacii Papae VIII praedecessoris nostri de unâ, et concilii generalis de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate praesentium in iudicium non trahatur, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac ecclesiarum praedictarum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, stabilimentis, usibus et naturis, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, etiam praedicto sanctae inquisitionis officio, et quibusvis aliis, in contrarium praemissorum, nunc et pro tempore, sub quibuscumque tenoribus et formis, quomolibet concessis, confirmatis et approbatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores¹ praesentibus pro expressis habentes, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptorum.

§ 7. Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu ali-

¹ Male edit. Main. legit *tenoribus* (R. T.).

cuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio vel extra ubique adhibeatur, quae ipsis originalibus litteris adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XIX decembris MDCXLVII, pontificatus nostri anno IV.

Dat. die 19 decembris 1647, pontif. anno IV.

XCVIII.

Mandatum inquisitori generali in regnis Hispaniarum, ne aliquid innovet in causâ contra Hieronymum a Villanova¹.

Venerabili fratri Didaco episcopo Placentino, provinciae Compostellanae contra haereticam pravitatem in regnis Hispaniarum generali inquisitori apostolicâ auctoritate deputato,

Innocentius Papa X.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Interpositâ ad nos ad Sedemque Apostolicam per dilectum filium Hieronymum a Villanovâ appellatione a sententiâ contra eum latâ ab inquisitione Toletanâ, causam appellationis praedictae commisimus uni ex venerabilibus fratribus Conchensi, Segobiensi et Calaguritano episcopis commissione manu nostrâ signatâ ac Brevi apostolico sub annulo Piscatoris expedito munitâ; et, licet appellationem et commissionem huiusmodi ad tui notitiam pervenisse non dubitemus, volumus tamen per apostolicas hasce nostras litteras de his omnibus te certiore reddere, tibi mandare, prout per praesentes praecipimus et mandamus in virtute sanctae obedientiae, ne, huiusmodi appellationis causâ pendente, contra prae-

Constitutionis
exordium.

¹ Ex Regest. in Secret. Brevium.

dictum Hieronymum, illiusque advocatos, procuratores, sollicitatores, agentes, seu negociorum gestores, per te ipsum, inquisitores, consiliarios, fiscales, aliosque ministros tuos, quicumque illi sint, aliquid innovare vel attentare, neve quin commissio praedicta debitae executioni mandetur quoquo modo in iudicio vel extra te opponere vel contradicere praesumas, sub poenâ suspensionis ab exercitio pontificalium, interdicti ab ingressu ecclesiae, privationis muneris inquisitoris generalis ipso facto et absque aliâ declaratione incurrendis; quoad inquisitores vero, consiliarios, fiscales, aliosque ministros praedictos, excommunicationis latae sententiae ac privationis officiorum quomodocumque ad tribunal sancti officii spectantium ipso facto pariter et absque aliâ declaratione incurrendis; quorum omnium absolutionem respective nobis et Sedi Apostolicae reservamus. Nostrae enim intentionis esse, ut commissio praedicta suum plenarie consequatur effectum.

§ 2. Decernentes praesentes litteras de subreptionis, obreptionis, aut nullitatis vitio, vel intentionis nostrae, aut alio quocumque etiam quantumvis substantiali defectu, et ex quacumque causâ notari, impugnari vel invalidari, neque adversus eas aperiitionis oris, restitutionis in integrum, aut quodecumque aliud iuris, facti, vel gratiae remedium impetrari, seu concedi, ac concesso quempiam in iudicio vel extra illud uti nunquam posse, sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos, et quosvis alios quacumque auctoritate fungentes et functuros, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super

his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 3. Non obstantibus, quatenus opus sit, regulâ nostrâ de non tollendo iure quaesito, ac constitutionibus et indultis ac privilegiis apostolicis inquisitioni Hispaniarum a nostris praedecessoribus concessis, etiam clausulis derogatoriis ac derogatarum derogatoriis munitis, et praesertim felicitis recordationis Sixti IV, Innocentii VIII, Iulii II, Hadriani VI, Leonis X, Clementis VIII¹, Pauli III, Iulii III, Pauli IV, Pii IV et Pii V, Gregorii XIII, Sixti V et aliorum Romanorum Pontificum nostrorum praedecessorum, quorum omnium tenores hic pro expressis habentes, illis pro hac vice in hac parte derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die x ianuarii MDCXLVIII, pontificatus nostri anno IV.

Dat. die 10 ianuarii 1648, pontif. anno IV.

XCIX.

Facultas nuncio Hispaniarum praesentandi inquisitori generali Hispaniarum Breve continens, ne ipse inquisitor generalis aliquid innovet in causâ Francisci a Villanovâ, cum aliis facultatibus opportunis².

Venerabili fratri Iulio archiepiscopo Tarsensi, nostro et Apostolicae Sedis in regnis Hispaniarum commoranti nuncio,

Innocentius Papa X.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Cum unum Breve nos sub annulo Piscatoris expeditum, ac venerabili fratri Didaco, episcopo Placentino, provinciae Compostellanae contra haereticam pravi-

¹ Forsan legendum VIII (R. T.).

² Ex Regest. in Secret. Brev.

Derogatio
contrariorum.

Sanctio poe-
tis.

Decretum ir-
ritans.

Prooemium.

tatem in regnis Hispaniarum inquisitori generali auctoritate apostolicâ deputato, directum, tibi mitti fecerimus ad effectum ut tu Breve praedictum, nostro et Apostolicae Sedis nomine, eidem Didaco episcopo inquisitori generali praesentes, quod Breve est tenoris sequentis, videlicet, *a tergo*: Venerabili fratri Didaco episcopo Placentino provinciae Compostellanae contra haereticam pravitatem in regnis Hispaniarum inquisitori generali auctoritate apostolicâ deputato, *Intus vero*: Innocentius Papa X, venerabilis frater, salutem et apostolicam benedictionem. Interpositâ ad nos, etc. (*reliqua omittuntur, quia iam illa invenies in suo ordine sub datâ x ianuarii mdcxviii*¹):

Concedatur
possit legere et
aperire Breve.

§ 2. Idcirco, pro faciliiori eiusdem Brevis praesentatione faciendâ, motu proprio, certâque scientiâ ac maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, tibi ad peragenda et expedienda omnia et singula praemissa, ac quaecumque alia desuper necessaria et quomodolibet opportuna, facultatem plenam et amplam, atque etiam eandem quae magistro cursorum nostrorum in Romanâ curiâ competit, quodque tu, etiam non exhibitis nec ostensis praesentibus nostris litteris, possis Breve praedictum aperire et perlegere, testibusque adhibendis ostendere, copiamque et transumptum illius sumere, ac illud eum iisdem vel aliis testibus auscultare et conferre, ipsumque Breve cum notario et testibus adhibendis, vel, si opus fuerit, etiam absque notario et testibus, prout occasio temporis et loci dictaverit, vel aliâs quemadmodum tibi videbitur, ipsi Didaco episcopo inquisitori generali, et aliis quibus opus erit, praesentare et intimare, et de praesentatione et intimatione huiusmodi ut praefertur faciendâ, et de aliis praemissis omnibus et singulis

¹ Nempe Breve huiusmodi habes paulo ante, pag. 556 b (n. T.).

ceterisque necessariis et opportunis, tu instrumentum et instrumenta publica unum vel plura conficere, et tu, tamquam habens facultatem praedictam magistri cursorum nostrorum, relationem unam vel plures etiam in copiis praedicti Brevis per te extrahendis facere etiam possis et valeas, concedimus et impertimur, utque relationi seu relationibus tuis huiusmodi plena fides ubique in iudicio et extra illud absque aliis adminiculis omnino adhiberi debeat volumus et mandamus.

§ 3. Nos enim omnia et singula, quae vigore et aliâs pro executione praesentium nostrarum litterarum feceris, motu, scientiâ, et potestatis plenitudine similibus ex nunc approbamus et confirmamus, omnesque et singulos tam iuris quam facti et quarumcumque solemnitatum nec non quosvis alios etiam quantumvis substantiales defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

Confirmat
ut in rubric

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac cancellariae apostolicae regulis, etiam specialem derogationem ac mentionem requirentibus, et praesertim, quatenus opus sit, illâ de non tollendo iure quaesito, ac quibusvis legibus et sanctionibus etiam imperialibus et statutis etiam iuratis et apostolicâ auctoritate confirmatis et saepius approbatis tam Urbis quam quorumcumque aliorum locorum, et usibus ac stylo Romanae curiae ac quorumcumque locorum et quarumcumque curiarum, necnon consuetudinibus etiam longaevis et immemorabilibus, et omnibus aliis, quae in praescripto Brevi nostro volumus non ob stare, ac privilegiis et indultis etiam apostolicis collegio cursorum, ac magistro illorum praedicto, et quibusvis aliis quomodolibet respective concessis, et aliâs competentibus, ceterisque contrariis quibuscumque, etiam habentibus decreta solita et clau-

Derogat
trariis.

sulas etiam derogatoriarum derogatorias, ac aliàs quomodolibet praesentibus praedicta et contraria; quorum omnium et singulorum tenores hic pro expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis, ad effectum praemissorum, expresse derogamus.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xi ianuarii MDCXLVII¹, pontificatus nostri anno IV.

Dat. die 11 ianuarii 1648, pontif. anno IV.

C.

Impositio decimae a clero et personis ecclesiasticis regnorum Castellae et Legionis regi catholico persolvendae.

**Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.**

Supplicatio.

§ 1. Cum, sicut carissimus in Christo filius noster Philippus Hispaniarum rex catholicus nobis nuper exponi fecit, ipse, pro fidei catholicae regnorumque et dominiorum suorum defensione, adeo gravia expensarum onera hactenus subire coactus fuerit, et ad praesens cogatur, ut non solum ordinarios et extraordinarios regnorum suorum redditus, verum etiam omnia illorum aeraria fere exhausserit, et propterea nobis humiliter supplicari fecerit, ut super ecclesiarum in suis regnis Castellae et Legionis ditionibusque et provinciis in eis comprehensis existentium peculio, Christique Domini patrimonio, aliquod subsidium in ipsius Philippi regis catholici subventionem imponere de benignitate apostolicâ dignaremur: nos, ad ingentia eiusdem Philippi regis maiorumque suorum erga religionem catholicam et hanc sanctam Sedem Apostolicam merita paternae dirigentes considerationis

intuitum, ac horum contemplatione illum specialis favore gratiae prosequi volentes, supplicationibus dicti Philippi regis nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de attributae nobis a Domino apostolicae potestatis plenitudine, tenore praesentium, indicimus et imponimus unam semel in duobus annis proximis, illorumque¹ nempe singulo pro medietate, persolvendam decimam, quae in totum ad summam octingentorum millium ducatorum monetae Hispaniae ascendat, iuxta ratam a venerabili fratre Iulio archiepiscopo Tarsensi, nostro et praedictae Sedis in regnis Hispaniarum nuncio, taxandam, omnium fructuum, reddituum, proventuum, iurium, obventionum, emolumentorum, ac distributionum quotidianarum omnium ecclesiarum, archiepiscopatum, episcopatum, collegiatarum, parochialium, necnon monasteriorum et conventuum, ac etiam mensarum abbatialium, capitularium, tam cathedralium et metropolitanarum, quam quarumcumque collegiatarum ecclesiarum, necnon conventualium, prioratum quoque, praepositarum, praeceptoriarum, canonicatum et prebendarum, dignitatum, personatum, administrationum, etiam fabricae et officiorum, ceterorumque beneficiorum ecclesiasticorum, eum curâ et sine curâ, secularium, ac sancti Benedicti, sancti Augustini, Cluniacensium, Cisterciensium, Praemostratensium, ac quorumcumque aliorum Ordinum utriusque sexus, etiam Mendicantium annuos redditus habentium, tam virorum quam mulierum, necnon congregationum regularium, institutorum regularium, et societatum, etiam lesu, et praeterea hospitalium, necnon B. Mariae Theutonicorum, S. Iacobi de Spatha, Alcantara, Calatrava, de Avis et Montesia, necnon S. Lazari et aliarum quarumcumque mi-

¹ Male edit. Main. legit 1647 (R. T.).

¹ Potius lege *illorum* (v. T.).

litiarum (exceptis tamen S. R. E. cardinalibus et fratribus militibus hospitalis S. Iohannis Hierosolymitani, qui pro sui tutelâ contra Turcas et alios infideles alienis auxiliis quotidie indigent, et, quoad curata, iis quorum centum, quo vero ad simplicia beneficia ecclesiastica, iis quorum annui redditus viginti quatuor ducata auri de camerâ non excedunt) in praedictis Castellae et Legionis regnis, ditionibusque et provinciis in eis comprehensis existentium, ac similiter omnium pensionum super praemissis assignatarum et assignandarum, percipiendam et exigendam a quibuscumque archiepiscopis, episcopis, primatibus, praepositis, decanis, capitulis, canonicis, rectoribus, beneficiatis, abbatibus, prioribus, commendatariis, abbatissis, priorissis, fratribus, militibus, et aliis quocumque nomine nuncupatis, secularibus et regularibus, ceterisque, cuiuscumque dignitatis, status et conditionis existentibus, praefata quocumque iure, modo, occasione et titulo obtinentibus, seu detinentibus, et obtenturis, necnon oeconomicis et administratoribus, perpetuis seu temporalibus, usufructuariis, ac fructus, pensiones, res et alia quaecumque huiusmodi iura et bona, ex quacumque causâ, quavis auctoritate, in toto vel in parte, sibi reservata aut concessa habentibus vel habituris, secularibus et regularibus ordinum, congregationum, militiarum et hospitalium praedictorum, necnon ab ipsis ecclesiis, capitulis, conventibus, ordinibus, congregationibus, collegiis, hospitalibus, militiis, mensis, massis et locis, quocumque privilegio et exemptione reali, personali et mixtâ, antiquâ et immemorabili, pacificâ et continuatâ suffultis, quos omnes (exceptis supradictis) collectoribus, ut infra deputandis¹, volumus

¹ Male prorsus edit. Main. parentesi productâ legit *[exceptis supradictis collectoribus ut infra deputandis]* (R. T.).

decimam praedictam iuxta taxam praedictam infra duos annos proximos, illorum videlicet singulo pro medietate, persolvere.

§ 2. Decernentes nullas omnino exemptiones et immunitates exactionem huiusmodi impedire posse, sicque per quoscumque iudices ordinarios et commissarios, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, indicari ac definiri debere, ac irritum et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 3. Ut autem supradicta diligenter et fideliter executioni demandentur, eundem Iulium archiepiscopum modernum et pro tempore existentem nostrum et Sedis praedictae in dictis regnis Hispaniarum nuncium, cuius integritas et prudentia nobis iam pridem cognita est, et alias ecclesiasticas personas, si ita ei videbitur, ab eo nominandas, decimae praedictae collectores cum omnibus iurisdictionibus, quae aliis huiusmodi collectoribus de iure vel consuetudine quomodolibet competunt, auctoritate et tenore praedictis constituimus et deputamus; mandantes, ut quidquid inde, per se, vel personas ecclesiasticas praedictas, seu subcollectores suos, exegerit, id omne, redditâ prius sibi per personas deputandas huiusmodi praemisorum omnium ratione, thesaurario ipsius Philippi regis, in supradictos et non alios usus convertendum, consingari faciat; ac eidem nuncio plenam, liberam et amplam, ac absolutam potestatem taxam et repartimentum huiusmodi pro praedictâ summâ octingentorum millium ducatorum monetae Hispaniae dumtaxat conficiendâ, omni et quacumque appellatione, recurso, nullitatis dictione, ac in integrum resti-

Decretum h
rilans.

Exequutor
deputat.

tutione penitus remotis, faciendi et praescribendi, praedictos omnes ad decimam huiusmodi pro ratâ quemlibet iuxta praedictam taxam tangente persolvendam, etiam per edictum locis publicis affigendum, et sub censuris et poenis ecclesiasticis monendi et requirendi, non parentes, contumaces et fraudulentis in censuras et poenas praedictas incidisse declarandi, proprietates, fructus, res et bona ipsorum apprehendendi et usque ad satisfactionem retinendi, contradictores, perturbatores, molestatores et rebelles quoscunque iis consilium, auxilium, vel favorem, publice vel occulte, quovis quaesito colore, praestantes, cuiuscunque dignitatis, gradus et ordinis fuerint, praedictis aliisque censuris et poenis ecclesiasticis, necnon pecuniariis, ceterisque iuris et facti remediis opportunis, compellendi, illasque etiam iteratis vicibus aggravandi, eos vero, qui debite satisfecerint, ab omnibus censuris et poenis supradictis in formâ Ecclesiae consuetâ absolvendi,

§ 4. Praeterea quascunque personas ecclesiasticas in collectores et subcollectores, fide et facultatibus idoneos, in omnibus civitatibus, dioecesis et provinciis regnorum praedictorum, quotquot expedierit, constituendi, eumque vel eos arbitrio suo revocandi, negligentes et morosos removendi, ac alium seu alios subrogandi, quotiescunque ei videbitur, in delinquentes et contumaces, per se, vel alium, seu alios, etiam simpliciter et de plano, ac sine strepitu et figurâ iudicii, inquirendi, ac meritis poenis puniendi, modos et formas in praedictis servanda praescribendi, dubia quaecunque in praemissis forte oritura declarandi.

§ 5. Non obstantibus felicis recordationis Bonifacii Papae VIII praedecessoris nostri de unâ, et concilii generalis editâ de duabus dietis, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon ee-

clesiarum, monasteriorum, ordinum, congregationum, hospitalium et locorum piorum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, stabilimentis, usibus et naturis, quodque personis praedictis, eorumque ecclesiis et locis, vel quibusvis aliis communiter vel divisim a Sede praedictâ sit indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto, necnon personis, eorumque nominibus, cognominibus, ecclesiis, monasteriis, ordinibus et locis huiusmodi mentionem, et quibuslibet aliis privilegiis, exemptionibus, immunitatibus, in genere vel in specie, etiam S. R. E. camerario et aliis camerae apostolicae ministris, etiam ex causâ onerosâ, quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis, et solutiones decimarum aliter quam secundum antiquam taxam, et nisi in universali decimarum per orbem impositione fieri prohibentibus, necnon promissionibus, donationibus, obligationibus, iuramentis, renunciationibus, vinculis et cautelis in assignatione praedictarum pensionum factis, quibus per impositionem decimae huiusmodi minime teneri, neque eis quoad praemissa contra quemeumque locum habere declaramus, aliisque indultis et litteris apostolicis, generalibus vel specialibus, cuiuscunque tenoris existant, per quae praesentibus non expressa, et totaliter non inserta, effectus eorum impediri valeat quomodolibet vel differri, et de quibus quorumque totis tenoribus habenda sit in nostris litteris mentio specialis, quae omnia contra praedicta notumus cuiquam suffragari, ceterisque contrariis quibuscunque.

§ 6. In percipiendâ vero decimâ praedictâ piaе memoriae Clementis Papae V

Prohibet sup-
pellectiles ab
ecclesia ex-
trahi.

1 Legendum foret ea pro eis (R. T.).

Concedit facultatem puniendi contravenientes.

Contrariis derogat.

etiam praedecessoris nostri in Concilio Viennensi editam constitutionem, ac praesertim, quod nec calices, nec libri, ceteraque ecclesiarum ornamenta, divino cultui dicata, aliave supellex ecclesiastica ex causâ pignoris capi, recipi, vel distrahi, aut aliâs quomodolibet occupari debeant, ubique praecipimus observari; quinimo volumus, ut illius occasione ecclesiae, monasteria, aliaque pia et sacra loca quaecumque debitis propterea non fraudentur obsequiis, ac divinus in his cultus et solitus Altissimo famulantium et ministrorum numerus nullatenus minuatur, nec eis quoquo modo iniuncta onera aut pia quae exerceri solent opera et officia nullo modo minuantur, seu negligantur, sed eorum congrue supportentur onera consueta, quodque, propter praedictam decimae impositionem, quibuscumque iuribus nostris et collegii S. R. E. cardinalium ac camerae nostrae apostolicae praefatae, quae ecclesiarum, monasteriorum et aliorum beneficiorum vacantium et vacaturorum solvi debuerint¹, in aliquo minime praediudicetur.

Transumptorum fides.

§ 7. Praesentium vero litterarum exempla, etiam impressa, manu notarii publici subscripta, et alicuius personae in dignitate aliquâ ecclesiasticâ constitutae sigillo obsignata², eadem in iudicio et extra illud ubique locorum fides adhibeatur, quae ipsi originalibus litteris adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxv ianuarii mdcxlviii, pontificatus nostri anno iv.

Dat. die 25 ianuarii 1648, pontif. anno iv.

¹ Potius legerem debeant, aut deberent, pro debuerint (R. T.).

² Lege exemplis... impressis... subscriptis... obsignatis (R. T.).

Cl.

*Iubilaeum universale abnae Urbi concessum ad divinam opem implorandum*¹.

Innocentius Papa X,

Universis christifidelibus praesentes litteras inspecturis, salutem et apostolicam benedictionem.

Inter plurimas easque gravissimas curas nostri pontificatus illa continenter anxie ac sollicitum habuit nostrum animus, qua late aspeximus assiduis bellorum motibus agitari ac premi christianum orbem.

§ 1. Siquidem commiserationem et lacrimas iugiter poscunt continuae per tot iam annos populorum caedes, urbiumque strages, ac tanta undique illata rebus sacris damna et catholicae religioni. Adeoque ipse christiani nominis hostis implacabilis Turcharum tyrannus, confidentior factus christianorum discordiis, vires atque animos sunit, stragemque et exitium minuitur Europae universae.

§ 2. Et quamquam nos, pro pastoralis nostri munere ac paternâ erga omnes charitate, iam inde ab initio nostri pontificatus nullam humanam operam, quantum in nobis fuit, praetermisimus rebus componendis et conciliandis, eamque in dies adhibere conamur; divinam tamen opem in id implorandam et caeleste auxilium invocandum esse duximus, ut, afflictatione corporum et contritione² cordium aptas preces adiungentes, paratam in nos Dei iram placemus et avertamus propitiatur enim Dominus cunctis, qui in toto corde requirunt eum.

§ 3. Hoc autem ut fructuosius et maiori cum spiritus ardore peragatur, ex veteri ecclesiae Romanae omnium matris et magistrae more in praesentibus ne-

¹ Ex Regesl. in Secret. Brev.

² Fors. legen. afflictationi... contritioni (R.T.).

Exordium.

Motiva.

cessitatibus eiusdem Ecclesiae thesauros, quorum dispensatores a Domino constituti sumus, proferre et elargissime erogare decrevimus.

§ 4. Itaque, ex parte omnipotentis Dei Patris et Filii et Spiritus Sancti, omnes et singulos utriusque sexus christifideles, tam in alimâ Urbe nostrâ, quam alibi ubicumque locorum constitutos, apostolicâ auctoritate paterne enixeque requirimus, monemus et in Domino hortamur ad infrascripta devote peragendum et adimplendum, et ad Deum salvatorem nostrum orandum, ut¹ per viscera misericordiae suae fidem catholicam protegere ab hostium conatibus et insidiis defendere, haeresim extirpare, principibus christianis pacem et veram concordiam donare, ac praecipue praesentibus Ecclesiae necessitatibus subvenire dignetur.

§ 5. Nos enim, de omnipotentis Dei misericordiâ ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius auctoritate confisi, ex illâ ligandi atque solvendi potestate, quam nobis Dominus, meritis minime suffragantibus, contulit, universis et singulis christifidelibus in alimâ Urbe praedictâ degentibus, qui solemnibus processionibus, quas feriâ quartâ ab ecclesiâ S. Susannae ad basilicam S. Mariae Maioris nuncupatae, et feriâ sextâ praesentis hebdomadae ab ecclesiâ nostri archihospitalis S. Spiritus in Saxia nuncupati ad basilicam Principis Apostolorum de Urbe, unâ cum venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus, christianorumque regum et principum apud nos et Apostolicam Sedem oratoribus, omnibusque praelatis et proceribus, ac universo clero et populo agemus, aut alteri ex processionibus huiusmodi interfuerint, vel qui in eâdem seu immediate sequenti hebdomadâ dictas basilicas sive ecclesias saltem semel vi-

sitaverint, ibique devote ut supra Deum oraverint, necnon feriâ quartâ, sextâ et sabbato eiusdem vel sequentis hebdomadae ieiunaverint, atque peccata sua confessi sequenti saltem die dominico sanctissimum Eucharistiae sacramentum reverenter sumpserint, et eleemosynas ad libitum, prout charitas singulis suggererit, fecerint, ceteris vero omnibus et singulis fidelibus extra Urbem existentibus in quibusvis civitatibus, terris et locis, qui processioni ab Ordinariis locorum, vel eorum vicariis, seu officialibus, vel de eorum mandato, et, ipsis deficientibus, per eos qui ibi curam animarum exercent, primâ vel secundâ hebdomada postquam ad eorum notitiam hae nostrae litterae devenerint indicendae et agendae interfuerint, vel ecclesiam seu ecclesias per eosdem designandas saltem semel visitaverint, ibique, ut supra, Deum oraverint, ac feriâ quartâ, sextâ et sabbato alterius¹ ex duabus hebdomadis ab eisdem deputandis ieiunaverint, pariterque peccata sua confessi ac sanctissimâ communione refecti fuerint, et eleemosynas similiter pro arbitrio suo fecerint, plenissimam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem, sicut in anno iubilaei visitantibus certas ecclesias intra et extra Urbem concedi consuevit, tenore praesentium concedimus et elargimur. Navigantes vero aut iter agentes, ut, cum primum ad sua sese domicilia receperint, superscriptis peractis, et, loco interventus in processione, visitatâ ecclesiâ cathedrali, vel maiore, aut parochiali loci eiusdem domicilii, eandem indulgentiam consequi possint et valeant;

§ 6. Regularibus autem personis utriusque sexus etiam in claustris perpetuo degentibus, necnon aliis quibuscumque, tam laicis quam ecclesiasticis, secularibus vel

¹ Id etiam largitur regularibus utriusque sexus.

¹ Edit. Main. legit *et pro ut* (R. T.).

¹ Videretur legendum *alterutrius* (R. T.).

regularibus, etiam in carcere aut in captivitate existentibus, vel aliquâ corporis infirmitate seu alio quocumque impedimento detentis, qui supra expressa, scilicet ieiunium, elemosynam, ecclesiaeque seu ecclesiarum visitationem, ac intervntum in proceessione et oratione, vel eorum aliqua praestare nequiverint, ut illa confessarius, quem ut infra elegerint, eis in alia pietatis opera commutare, vel in aliud proximum tempus prorogare possint, eaque iniungere, quae¹ ipsi poenitentes efficere poterunt, pariter concedimus et indulgemus.

Concedit ut universi catholici possint absolvi a quocumque confessario approbato a quocumque eorum crimine.

§ 7. Cupientes autem omnes christifideles participes fieri huius pretiosissimi thesauri, universis et singulis utriusque sexus, tam laicis quam ecclesiasticis, secularibus et regularibus cuiuscumque ordinis, congregationis et instituti licentiam concedimus et facultatem damus, ut sibi ad hunc effectum eligere possint quemcumque presbyterum confessarium tam secularem quam cuiusvis ordinis regularem ex approbatis a locorum Ordinariis, qui eos ab omnibus excommunicationis, suspensionis et aliis ecclesiasticis sententiis et censuris, a iure vel ab homine, quavis causâ latis, seu inflictis, necnon ab omnibus peccatis, excessibus, criminibus et delictis, quantumvis gravibus et enormibus, etiam locorum Ordinariis, sive nobis et Sedi Apostolicae, etiam in litteris die Coenae Domini legi solitis contentis, et aliâs per quascumque nostras aut Romanum Pontificum praedecessorum nostrorum constitutiones, quarum tenores praesentibus haberi volumus pro expressis, quomodocumque reservatis, in foro conscientiae et hac vice tantum (non tamen a crimine haeresis) absolvere et liberare valeant; et insuper vota quaecumque (religionis et castitatis exceptis) in alia pia et salutaria opera commutare, iniunctâ

Excipit crimen haeresis.

¹ Male edit. Main. legit *quo pro quae* (R. T.).

tamen eis et eorum cuilibet in supradictis omnibus casibus poenitentia saluari, aliisque eiusdem confessarii arbitrio iniungendis. Quapropter, tenore praesentium, in virtute sanctae obedientiae districte praecipimus atque mandamus omnibus et quibuscumque venerabilibus fratribus, patriarchis, archiepiscopis et episcopis, et aliis ecclesiarum praelatis, ac quibuscumque Ordinariis locorum, eorumque vicariis et officialibus, vel, iis deficientibus, illis, qui curam animarum exercent, ut, eum praesentium litterarum transumpta aut exempla etiam impressa acceperint, illa statim absque ullâ morâ, retardatione, vel impedimento per suas ecclesias et dioeceses, provincias, civitates, oppida, terras et loca publicent et publicari faciant, ac clericeis et populis sibi subiectis solemnes processiones et supplicationes indicant¹ et celebrent, ecclesiamque seu ecclesias visitandas designent.

§ 8. Non intendimus autem per praesentes super aliquâ irregularitate, publicâ vel occultâ, notâ, defectu, incapacitate, seu inhabilitate quoquomodo contractâ dispensare, vel aliquam facultatem tribuere dispensandi, seu habilitandi, et in pristinum statum restituendi, etiam in foro conscientiae;

§ 9. Neque etiam easdem praesentes iis, qui a nobis et Apostolicâ Sede, vel ab aliquo praelato, seu iudice ecclesiastico excommunicati, suspensi, interdicti, seu aliâs in sententias et censuras incidisse declarati, vel publice denunciati fuerint, nisi infra tempus celebrationis huiusmodi iubilaei satisfecerint, aut eum partibus concordaverint, ullo modo suffragari posse aut debere.

§ 10. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, praesertim quibus facultas absolviendi in certis tunc expressis casibus ita Romano Pontifici

Contrariis derogat.

¹ Edit. Main. legit *indicent* (R. T.).

pro tempore existenti reservatur, ut nec etiam similes vel dissimiles inbilaei, indulgentiarum et facultatum huiusmodi concessionibus, nisi de illis expressa mentio aut specialis derogatio fiat, cuiquam suffragari queant, necnon regulâ nostrâ de non concedendis indulgentiis ad instar, ac quorumcumque Ordinum et Congregationum, sive institutorum regularium, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel aliâ quavis firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eisdem ordinibus, congregationibus et institutis, illorumque personis, quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica et individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quavis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro sufficienter expressis ac formam eorum traditam pro servatis¹ habentes, hac vice specialiter nominatim et expresse ad effectum praesentium derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis
redi iubet.

§ 11. Ut autem praesentes nostrae, quae ad singula deferri non possunt, ad omnium notitiam facilius deveniant, volumus, ut earundem praesentium transumptis, vel exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate aliquâ constitutae munitis, ubique locorum et gentium eadem prorsus fides adhibeatur, quae haberetur ipsis praesentibus, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die 11 martii MDCLXVIII, pontificatus nostri anno IV.

Dat. die 2 martii 1618, pontif. anno IV.

¹ Potius lege *servatâ* (R. T.).

CII.

Quod fratres laici, seu conversi, Tertii Ordinis sancti Francisci congregationis Gallicanae, post quartum annum ab emissâ professione, habeant votum in electionibus¹.

Innocentius Papa X,
ad perpetuam rei memoriam.

Decet Romanum Pontificem dissensionum et controversiarum materias inter ecclesiasticos, praesertim vero personas regulares, e medio tollere ac praecidere, prout in Domino salubriter conspicitur² expedire.

Ex ratione.

§ 1. Cum itaque, sicut pro parte dilectorum filiorum Renati Parisiensis et Iustini Aurelianensis, fratrum laicorum seu conversorum antiquorum Tertii Ordinis sancti Francisci congregationis Galliae, procuratorum ceterorum fratrum laicorum, tam antiquorum quam novorum, provinciarum Franciae, sive S. Francisci et Lugdunensis, sive Ss. Ludovici et Elzearii Ordinis et Congregationis huiusmodi, nobis nuper expositum fuit, ipsi ius sibi competens vigore generalium constitutionum dictae congregationis, auctoritate apostolicâ confirmatarum, dandi votum seu suffragium in contractibus, et quibusdam aliis actibus capitularibus suorum conventuum declarari desiderent:

Supplicatio.

§ 2. Idcirco nos, felici eorumdem fratrum laicorum statui, quantum nobis ex alto conceditur, consultum esse cupientes, ipsosque exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommu-

A censuris
absolvit.

¹ De huiusmodi tertiariis lege, quae notavi ad Const. DCLIX (al. 625), *Nobis pro parte*, Urbani VIII, sup. pag. 3; et Const. DCCLXXIV (al. 721), *Cum sicut*, supra pag. 229, quoad indulgentiam plenariam perpetuam in eorumdem ecclesiis in festo Portiunculae.

² Legerem *conspicit* (R. T.).

nicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus illorum nomine nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium, negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum, consilio (qui saepius eosdem exponentes nomine praedicto, et illis contradicentes sacerdotes, aliosque clericos earundem provinciarum, eorumque procuratores in Urbe audierunt, necnon constitutiones generales praefatas, ac litteras apostolicas in simili formâ Brevis a sanctae memoriae Urbano Papa VIII praedecessore nostro de annis MDCXLI et MDCXLIV, pro fratribus oblati ac novis laicis dictae congregationis desuper emanatas, viderunt), praefatis fratribus laicis, tantum antiquis, vigore earundem constitutionum, et earum subsecutae observantiae, praefatum ius dandi votum in contractibus, et quibusdam aliis actibus capitularibus suorum conventuum, hactenus potuisse, ac posse competere, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, declaramus.

Declarat pro-
ut in rubrica.

§ 3. Verum, pro bono pacis, et ad aequalitatem servandam inter fratres laicos antiquos et novos huiusmodi, et ad tollendam causam ulterioris dissidii, statuimus in posterum, ut omnes et singuli praedicti fratres laici dictarum provinciarum, post quartum annum ab emissâ professione, habeant votum decisivum in omnibus contractibus et aliis negotiis temporalibus gravioris momenti tam intra quam extra conventum ineundis, in quibus omnes sacerdotes et alii in sacris constituti, ex statutis ordinariis, seu ex

laudabili consuetudine, intervenire solent aut debent; item vocem activam in electione vicarii, quando illum a conventu eligi contigerit, necnon in electione discretorum localium ad capitula mittendorum, ac in receptione quorumcumque novitiorum ad professionem; demum vocem passivam in electione provisoris seu procuratoris conventus tantum, non autem discretorum, in omnibus et per omnia iuxta formam praedictarum constitutionum generalium dictae congregationis a praefato Urbano praedecessore de anno MDCXXV confirmatarum, supranominatis litteris apostolicis non obstantibus, firmis tamen in reliquis permanentibus. Et ita per eos ad quos spectat observandum esse pariter statuimus et ordinamus, partibusque hinc inde perpetuum desuper silentium imponimus. Salvâ tamen semper in praenissis tantum auctoritate congregationis eorumdem cardinalium.

Quod habeat
vocem activam
in electione vi-
carii.

§ 5. Decernentes praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ipsisque fratribus laicis plenissime, in omnibus et per omnia suffragari,

Decretum ir-
ritans.

§ 6. Sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si quid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 7. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac Ordinis et congregationis huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, quibusvis dictae congregationis sacerdotibus, clericis et aliis personis, sub quibuscumque verbo-

Contraria tollit.

rum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis ac irritantibus clausulis, et aliis decretis, in genere vel in specie, et aliis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad effectum praemissorum, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Trausumptis
credi iubet.

§ 8. Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus ubique fides in iudicio et extra adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die VI aprilis MDCXLVIII, pontificatus nostri anno IV.

Dat. die 6 aprilis 1648, pontif. anno IV.

CHII.

*Erectio oppidi Rupellae in Gallia in episcopatum*¹.

**Innocentius Episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.**

Supplicatio.

In supereminenti militantis Ecclesiae solio et apostolicae potestatis plenitudine, summam Redemptoris nostri benignitate, constituti, nunc in novis sedibus episcopalibus in irriguo ipsius militantis Ecclesiae agro plantandis et instituendis, nunc in dioecesis partibus dividendis, quandoque etiam in illis ex toto supprimendis et alio transferendis, pastoralis officii nostri partes, prout locorum et temporum rationes ac sublimium et excelsorum re-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

gum vota postulant, libenter conferimus, ut exinde divinus cultus et christifidelium devotio per amplius augeatur, animarumque salus subsequatur, ac in oppidis insignibus et populi multitudine refertis, atque eorundem regum pia et strenua opera e manibus haereticorum non ita pridem vindicatis, plantetur radicitus christiana religio, et eorum dignioribus ecclesiis decoratorum incolae et habitatores, venerabilium praesulum doctrinam et auctoritatem suffulti, proficiant semper in fide, et, quod in temporalibus sunt adepti, non careant in spiritualibus incremento.

§ 1. Dudum siquidem per nos accepto civitatem Malleacensem, valde exiguum, nullis moenibus cinctam, paucis domibus, aliis eversis, plerisque ruinosis, conflatum, aërem vero adeo insalubrem ob paludes undique adiacentes sortitam esse, ut pauci admodum incolae et omnes fere pauperes eam modo inhabitent, domumque pro episcopo nullam, neque conseptum vel dormitorium pro capitulo licet regulari Ordinis sancti Augustini Canonicorum Regularium, nullum monasterium aut collegium, nullum seminarium neque hospitale, sed unam tantum confraternitatem adesse ecclesiasticam, denique ipsam, extremam fere ruinam haereticorum iniuriâ passam, debitae structurae nunquam fuisse restitutam; hisque, atque aliis de causis, felices recordationis Urbanum Papam V² praecessorem nostrum ecclesiam ipsam ad oppidum Fontaniaci Comitum Malleacensis dioecesis transferri mandasse, et successive ipsam ecclesiam secularizasse, ipsam tamen translationem effectum sortiri nequiverisse, rebus causisque aliter quam expositae fuerant sese habentibus,

§ 2. Nos¹ ex parte quidem ipsius ecclesiae et civitatis Malleacensis, quippe

Causae huius
erectionis.

Numerantur
erectiones in
hoc oppido fa-
ciendae.

¹ Indubium mihi est legendum esse *Non* pro *Nos* (R. T.).

² Potius lege *VIII* (R. T.).

quae constanti veritate etiam nunc pro translatione militent, sed ex parte oppidi Fonteniaci multo angustioris atque inferioris reperti per quod dignitatem ad illud transferendam capere possit; e converso oppidum Rupellense, celebre ad Oceanum Aquitanicum emporium, ab ipsâ Malleacensi civitate septem aut octo leucis tantum distans, circuitu amplum, moenibus circumdatum, propugnaculis validum, domibus magnificentibus, habitatoribus, plebisque nobilibus, refertum, et opibus abundans existere, in eoque, praeter plures ecclesias, conventus et unum hospitale, adesse ecclesiam templum maius nuncupatam amplae ac elegantis et recentis structurae, qua², non minus quam oppidum in quo sita est, capessendae dignitatis episcopalis valde capax, parque videatur; et ex praemissis nomine clarissimi in Christo filii nostri Ludovici Francorum et Navarrae regis christianissimi nobis supplicato, ut dignitatem episcopalem in civitate et ecclesiâ Malleacensi supprimendam³, et oppidum Rupellensi ac eius ecclesiam templum maius nuncupatam huiusmodi in civitatem et cathedralem respectu erigenda⁴, ac ad eas sic erectas dotem et capitulum dictae ecclesiae Malleacensis transferre⁵ de benignitate apostolicâ dignaremur:

§ 3. Nos, instantiam regis praedicti, negotiumque suppressionis, erectionis et translationis huiusmodi, congregationi venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium rebus consistorialibus praepositorum examinandum et discutiendum commisimus.

§ 4. Cum autem congregatio ipsa sub die xxix maii anni proxime praeteriti, re mature discussâ, ex iam dictis causis, ac

etiam quia clarae memoriae Ludovicus X¹ eorumdem Francorum et Navarrae rex christianissimus, statim post oppidi Rupellae praedicti et illius habitatorum sub eius obedientia armis regis factam reductionem, sedem episcopalem in illo meliori et commodiori qua potuisset viâ erigi procurare destinaverat, ac solemniter promiserat, confidens fore, ut, mediante tali erectione, oppidum ipsum, quod antea firmum haereticae pravitatis et haereticorum asilum extiterat, imposterum religionis catholicae, apostolicae et Romanae clarioribus signis ornatum, ac fidei catholicae propugnaculum redderetur, eâque ratione catholici ad illud habitandi causâ confluentes in eâdem fide catholicâ et orthodoxâ confirmarentur, et haeretici, si quos temporis necessitas illic remanere, indeque non dimitti suaderet, ad aulam² Christi facilius reducerentur, mandatum de transferendo praedicti³ supranominati Urbani praedecessoris nostri, quod executioni eatenus demandatum ut praefertur non fuerat, revocari et circumscribi, ac dignitatem episcopalem in praedictis ecclesiâ et civitate Malleacensi suppressi, et, remanentibus perpetuo in ipsâ ecclesiâ sic suppressâ uno parrocho ad exercitium curae animarum illius et aliquot aliis presbyteris ad divinum cultum inibi peragendum necessariis, arbitrio Ordinarii, praevisâque dismembratione dicti oppidi Rupellensis, ac insulae de Re, et territorii⁴ d'Anluix, vulgo dicti, suis finibus terminati, ac centum circiter parochiis constantis, dicto oppido circumvicinorum, quae eatenus pars fuerunt dioecesis Xantonensis, ab ipsâ Xantonensi dioecesi, oppidum Rupellense et eius ecclesiam templum maius nuncupatam in civitatem et

Quid sacra congregatio statuerit.

² Forsan legendum *quae* pro *qua* (R. T.).

³ Potius lege *supprimere* (R. T.).

⁴ Mallem *erigere* (R. T.).

⁵ Edit. Main. legit *transferri* (R. T.).

¹ Legendum *XIII* (R. T.).

² Videtur legendum *aulam* pro *aulam* (R. T.).

³ Potius lege *praedictum* (R. T.).

⁴ Male edit. Main. habet *territoriis* (R. T.).

cathedralem respective erigi, et ad cathedralem et civitatem sic erectas capitulum Malleacense cum eorum dignitatibus seu officiis, ac canonicatibus et praebendis, ac canonicatum portionibus et redditibus, atque ipsius ecclesiae Malleacensis ornamentis pontificalibus, transferri, et Rupellensi episcopo pro tempore existenti ecclesiam templum maius nuncupatam pro cathedrali, et dotem ac redditus suppressae ecclesiae Malleacensis pro dote illius, ac civitatem Rupellensem, sic noviter erectas, pro civitate, insulamque de Re et territorium d'Aulux huiusmodi, necnon etiam oppidum et totam dioecesim Malleacensem, pro dioecesi respective assignari, ac episcopum Rupellensem pro tempore archiepiscopo Burdegalsi, prout erat suppositus episcopus Malleacensis, iure metropolitico supponi, ad supplicationem dicti Ludovici moderni regis, per nos respective posse decreverit, de consensu dilectorum filiorum nominatorum in episcopos tam Malleacensem quam Xantonensem, et capitulorum Malleacensis et Xantonensis ecclesiarum iam praestito, et quoad eosdem nominatos in episcopos iterum praestando postquam a Sede Apostolicâ provisi fuerint, prout in ipso decreto desuper emanato latius continetur:

§ 5 Nos, qui, auditâ ipsius decreti relatione, decretum ipsum confirmavimus et approbavimus, attendentes reipublicae christianae, et praesertim animarum dictorum locorum incolarum saluti, divinique cultus augmento plurimum expedire, ipsi quoque Ludovico moderno regi admodum gratum futurum, si contenta in ipso decreto ac pia et sancta ipsius defuncti regis Ludovici genitoris sui intentio quam citius suum effectum sortiantur¹, habitâ prius super his cum venerabilibus fratribus nostris eiusdem S. R. E. cardinalibus in consistorio nostro secreto de-

liberatione maturâ, de ipsorum fratrum consilio, et apostolicae potestatis plenitudine, attentâ praesertim ipsius Ludovici regis instantiâ, ad formam decreti congregationis huiusmodi, mandatum de transferendo praefati¹ supranominati Urbani praedecessoris huiusmodi, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, perpetuo revocamus et circumscribimus, et in praedictis ecclesiâ et civitate Malleacensi dignitatem episcopalem, ac dignitatis episcopalis et civitatis titulum respective etiam perpetuo supprimimus et extinguimus, et a dictâ dioecesi Xantonensi, ac pro tempore existentis episcopi Xantonensis omnimodâ iurisdictione, superioritate, visitatione, dominio, correctione et potestate, oppidum Rupellense et insulam de Re ac territorium d'Aulux huiusmodi, unâ cum illorum clero, populo et personis, monasteriis, piis locis, dignitatibus, cappellis et beneficiis ecclesiasticis secularibus et quorumvis Ordinum regularibus, ac illa conferendi aut aliâs de illis disponendi aliisque iuribus et actionibus super illis vel ad illa pro tempore existenti episcopo Xantonensi praedicto quomodolibet competentibus, similiter perpetuo dismembramus et separamus; iisque sic dismembratis et separatis ad omnipotentis Dei laudem et honorem, necnon militantis Ecclesiae exaltationem, oppidum Rupellense in civitatem Rupellensem nuncupandam, cum iuribus, honoribus et praeminentiis quibus ceterae civitates illarum partium et earum cives utuntur, fruuntur, potiuntur et gaudent, ac uti, frui, potiri et gaudere poterunt quomodolibet in futurum, et eius ecclesiam templum maius nuncupatam huiusmodi in cathedralem ecclesiam Rupellensem nuncupandam, et in eâ sedem episcopalem pro uno episcopo Rupellensi nuncupando,

¹ Potius lege *sortiatur* (R. T.).

¹ Potius lege *praefatum* (R. T.).

qui eidem ecclesiae illiusque civitati et dioecesi praesit, synodum convocet, evellet, destruat, aedificet et plantet, ac omnia et singula iura episcopalia habeat et exerceat, cum capitulo infrascripto, ac cum episcopali et capitulari mensi¹, ceterisque omnibus cathedralibus et pontificalibus insigniis, necnon iuribus, iurisdictionibus facultatibus praerogativis, privilegiis, honoribus, gratiis, favoribus et indultis, realibus, personalibus et mixtis, quibus aliae cathedrales ecclesiae illarum partium, earumque praesules, capitula et personae quomodolibet utuntur, fruuntur, potiuntur et gaudent, ac uti, frui, potiri et gaudere possunt et poterunt quomodolibet in futurum, perpetuo quoque respective erigimus et instituimus; ac oppidum Rupellense civitatis, ipsiusque incolas civium, necnon ecclesiam templum maius nuncupatam huiusmodi cathedralis ecclesiae honore, nomine, titulo et insigniis² decoramus; et ad eas sic erectas et institutas capitulum Malleacense, cum sua mensa capitulari, ac cum aliis supradictis omnibus (ita tamen, ut apud ipsam ecclesiam Malleacensem unus parochus ad curam animarum et aliquot alii presbyteri ad divinum cultum inibi peragendum necessarii, ut supra, pariter perpetuo remanere et manuteneri debeant ibidem) perpetuo transferimus, ac episcopo Rupellensi pro tempore existenti dictam ecclesiam templum maius nuncupatam pro cathedrali, ac dotem et redditus suppressae ecclesiae Malleacensis, pro dote illius, ac civitatem Rupellensem sic noviter erectas, pro civitate, insulamque de Re et territorium d'Aulnix huiusmodi, necnon etiam oppidum et totam³ dioecesim Malleaci, pro dioecesi, respective assignamus; et episcopum Rupellensem pro tempore

existentem archiepiscopo Burdegalensi, quoad ius metropoliticum, prout suppositus erat episcopus Malleacensis, pariter perpetuo supponimus; necnon episcopo, ac capitulo et canonicis ecclesiae Rupellensis, capitulariter congregatis, et pro felici statu et salubri regimine et administratione dictae ecclesiae Rupellensis, ac illius personarum, necnon divinorum officiorum in illa celebrandorum directione, quaecumque et qualiacumque statuta, constitutiones, ordinationes et decreta, licita tamen et honesta, sacrisque canonibus, praesertim vero Concilii Tridentini decretis minime contraria, facere, condere et edere, illaque toties, quoties pro personarum rerum et temporum qualitate et varietate et ipsius ecclesiae utilitate necessarium et opportunum fuerit, alterare, corrigere et in melius mutare, ac de novo condere et edere valeant (quae, postquam facta, condita, edita, alterata, correctae, mutata, ac etiam de novo condita et edita fuerint, apostolica auctoritate approbata et confirmata esse censeantur, et ab omnibus, ad quos spectabit, sub poenis in eis statuendis et comminandis, inviolabiliter observari debeant) plenam, liberam et amplam facultatem tribuimus et impertimur.

§ 6. Non obstantibus nostrâ per quam dudum inter alia volumus, statuimus et ordinavimus, quod petentes beneficia ecclesiastica aliis uniri tenerentur exprimere verum annum valorem secundum communem existimationem, tam beneficii uniendi, quam illius cui aliud uniri peteretur, alioquin unio non valeret, quodque semper in unionibus commissio fieret ad partes, vocatis interesse habentibus, idemque observaretur in erectionibus, dismembrationibus et applicationibus perpetuis, ac de iure quaesito non tollendo, necnon Lateranensis Concilii novissime celebrati uniones perpetuas, nisi in casi-

Contrarii
derogat.

¹ Certo legendum *mensis* (R. T.).

² Male edit. Main. legit *insignis* (R. T.).

³ Edit. Main. legit *votam* (R. T.).

bus a iure permissis, fieri, et beneficia seu bona unius beneficiis seu bonis alterius dioecesis uniri respective prohibentis, aliisque apostolicis, etiam in provincialibus, synodalibus et universalibus conciliis editis et edendis, specialibus vel generalibus, constitutionibus et ordinationibus, ac Xantonensis, Malleacensis et Burdegalensis ecclesiarum, iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eisdem ecclesiis, illarumque praesulibus, capitulis et canonicis, aliisque superioribus et personis, in genere vel in specie, in contrarium forsitan quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus, etiamsi alias pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa et individua ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio aut quaevis alia expressio habenda aut aliqua exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso et formâ in illis traditâ observatâ, inserti forent, eisdem praesentibus pro plene ac sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, hac vice tantum specialiter et expresse harum serie derogamus; ceterisque contrariis quibuscunque.

Sanctio poe-
nalis.

§ 7. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae revocationis, circumscriptionis, suppressionis, extinctionis, dismembrationis, separationis, erectionis, institutionis, decorationis, translationis, assignationis, suppositionis, tributionis, impartitionis et derogationis infringere, vel ei ausu temerario contrariare; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei et beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, anno Incarnationis Dominicae MDCXLVIII, IV nonas maii, pontificatus nostri anno IV.

Datum 4^a maii 1648, anno IV.

CIV.

*Confirmatio erectionis seminarii puerorum factae a Ioanne Palafox et Mendoza episcopo Angelopolitano in Indiis occidentalibus*².

Innocentius episcopus.
ad futuram rei memoriam.

Ex debito supremi apostolatus officii, nobis divinitus commissi, iis, quae a catholicis antistitibus, pro piâ et religiosâ iuventutis educatione, ac in ecclesiasticis aliisque salutaribus disciplinis instructione, provide facta et instituta fuerunt, libenter, cum a nobis petitur, apostolici muniminis adiicimus firmitatem, prout conspicimus in Domino salubriter expedire.

Exordium.

§ 1. Nuper siquidem pro parte venerabilis fratris Ioannis episcopi Angelopolitani in Indiis occidentalibus nobis expositum fuit, quod ipse in suâ civitate Angelopolitanâ unum seminarium clericorum sub invocatione seu denominatione S. Petri Principis Apostolorum fundavit, dotavit et crexit sub certis modo et formâ uberius expressis in instrumento erectionis huiusmodi, cuius tenor est, qui sequitur, videlicet:

Supplicatio.

Nos Ioannes de Palafox et Mendoza, Dei et Apostolicae Sedis gratiâ episcopus della Puebla Angelorum, novae Hispaniae visitor generalis, inherentes dispositioni sacrorum canonum et conciliorum et praecipue sacri oecumenici et generalis Concilii Tridentini, et volentes eius decreta exequi, quemadmodum mandat concilium provinciale Mexica-

¹ Ed Main. ad marginem habet *nonis* (R. T.).

² Ex Regest. in Secret. Brev.

nense assiduaque hos¹ expetit commissa nobis ecclesiae sollicitudo, et urget summa pietas sacrae reverendae maiestatis, tenore praesentium fundamus, constituimus et stabilimus in hac civitate della Puebla Angelorum seminarium clericorum sub invocatione S. Petri Principis Apostolorum, assignantes pro illius fabrica domum sitam prope ecclesiam cathedralem inter episcopale palatium et collegium S. Ioannis, et pro sustentatione alumnorum redditus annuos decem milium ponderum argenteorum² ex contributionibus ecclesiarum et communitatum dioecesis solvendorum.

Huiusmodi fundatio fit modo et forma sequentibus:

Forma huius
fundationis.

Quod in seminario seu collegio S. Petri sustentari debeant triginta collegiales, et plus vel minus prout ex redditibus commode sustentari poterunt.

Quod huiusmodi collegiales, antequam adscribantur collegio, et in eo admittantur, debeant saltem sacra tonsura esse insigniti; quodque in actu receptionis promittant se sacrum presbyteratus ordinem esse suscepturos, et in casum contraventionis teneantur et obligati sint restituere seminario certam pecuniarum quantitatem ad rationem certae summae pro quolibet anno ratione alimentorum susceptorum, quodque in praedicto ingressu pro huiusmodi securitate teneantur cautionem praestare;

Quod collegiales debeant esse patrimoniales huius nostrae dioecesis; si vero in ea non reperiantur, assumi debeant ex nova Hispania, dummodo sint legitimi, et pauperes (non exclusis ditioribus³ qui tamen suis sumptibus alantur et alimenta solvant ad rationem centum viginti quin-

que ponderum singulis annis, et Deo et ecclesiae inserviant) semper praefereendo dioecesanos (ut sunt Totonaci, Ottomites, Chocechi, Mistechi et Thapaneci ratione ideomatis istarum linguarum) ceteris etiamsi expertis in lingua Mexicana; isti vero, qui callent linguam Mexicanam, praeferrantur illam ignorantibus;

Perfecta vero habitatione huius seminarium, seu collegii, ac etiam collegii S. Ioannis, quod erit infra annum, collegiales seu alumni eligantur, habentes aetatem undecim et¹ duodecim annorum, qui alantur usque ad annum decimumseptimum, in circa, in dicto collegio S. Petri una cum rectore per nos nominando, ex quibus duodecim una cum infanticulis seu monachellis ecclesiae induantur vestibus et cignis violaceis et una cum biretis quadratis, et praecipue quando incedunt cum superpelliceis seu cottis; quatuordecim vero ex istis, qui sunt de fundatione, accedant singulis diebus ad ecclesiam, ut eidem personaliter inserviant in divinis officiis, quibus absolutis, tam matutinis, quam vespertinis, statim ad collegium revertantur et subiiciantur in omnibus eidem rectori, eique consignari debeant vestes et insignia², ac salarium ab ecclesia dari solitum infanticulis disponendum in ipsorum usu et servitio;

Collegiales S. Petri, qui adiunguntur, sint eiusdem aetatis, et teneantur assistere ecclesiae tantum diebus festivis, quibus cessant lectiones; ceteris diebus vacent studiis litterariis, musicae, ac cantus ecclesiastici ab anno duodecimo usque ad decimum octavum, vel donec didicerint ad minus gramaticam, rhetoricam et cantum modulatum, et postea transferantur ad dictum collegium S. Ioannis situm ad latus in quo assistunt acolyti, et ibi in-

¹ Lege potius *hoc* vel *nos* (R. T.).

² Videtur legendum *argenteorum* (R. T.).

³ Pessime edit. Main. legit *dilionibus* clausa parenthesi (R. T.).

¹ Aptius lege *aut* pro *et* (R. T.).

² Edit. Main. legit *insigna* (R. T.).

serviant in isto ministerio omnibus diebus festivis.

Ceteri vero vacent studiis maioribus, iuxta cuiuslibet inclinationem, sub nostrâ approbatione et examine, exercendo se in caeremoniis, cantu, theologiâ morali et in omnibus aliis, quae continentur in nostris constitutionibus editis pro collegio S. Ioannis, et cum iisdem habitu et insignibus, quibus usi fuere in dicto collegio;

Quando autem dicti collegiales acolyti fuerint promoti ad presbyteratus ordinem vacent conferentiis et studiis theologiae moralis, ac aliis exercitiis litterarum ecclesiasticarum huiusmodi, ut habiles fiant ad exercitium curae animarum et servitii ecclesiarum, et ad hoc habebant a collegio pecuniam necessariam pro assumendo gradu baccalaureatus in scientiis maioribus, cum obligatione, quod, si in futurum acquirerent redditus, debeant, deductâ congruâ sustentatione, collegio restituere id quod pro dicto gradu assumendo collegium insumpsit, et, quousque fiat pro eis peculiare collegium sub titulo S. Pauli, maneant in dicto collegio S. Ioannis;

Collegiales sacerdotes, quos *passantes* vocant, scilicet, quia semetipsis vacant studiis quibus vacarunt in scholis, in eodem habitu incedant cum superpelliceis, et in communitate intersint choro dictae ecclesiae diebus festivis, prout disponitur in nostris constitutionibus particularibus, ita ut in collegio S. Petri alantur parvuli ab anno xii usque ad xvii vacantes grammaticae et aliis artibus huic aetati convenientibus; ab anno vero xviii usque ad xxiv in maioribus scientiis, philosophiâ, theologiâ et sacris canonibus et maioribus ministeriis in collegio S. Ioannis; et tandem, tamquam hospites, et exercentes se in maioribus operibus, theologiae moralis, et administrationis sacramentorum, in viros perfectos, in collegio S. Pauli; reservantes nobis facultatem mutandi et alterandi in

dictis constitutionibus quidquid temporis qualitas snaserit; et, ut praedicta exequantur, intimetur praesens decretum et fundatio capitulo et decano nostrae cathedralis ecclesiae; et quantitas sexcentorum ponderum per ipsos solvenda quolibet anno, quae est aequalis quantitati impositae super nostrâ quartâ episcopali, solvatur in duobus terminis, scilicet in fine mensis februarii mdcxlv, et alium¹ in fine mensis augusti eiusdem anni, et sic deinceps, semper autem anticipatae, ita ut pro termino seu ratâ decurrente usque ad finem mensis augusti solvatur in fine mensis februarii, quod petitur² semper servetur in aliâ ratâ, seu terminis, et idem intimetur ceteris beneficiatis, curatis, vicariis et universo clero seculari et regulari, ut solvant singuli portionem suam pro arbitrio nostro infra tempora praedicta in manibus thesaurarii³, a nobis ad id deputati, prout ex tunc mandamus, sub censuris et aliis poenis opportunis.

Datum in civitate Angelorum novae Hispaniae, die mensis augusti mdcxlv.

Die ii maii mdcxlviii sacra congregatio⁴ eminentissimorum cardinalium Concilii Tridentini interpretum censuit, si sanctissimo Domino nostro placuerit, supradictam erectionem seminarii, a Suâ Sanctitate remissam, et ab eadem sacrâ congregatione examinatam, recognitam et emendatam, posse confirmari, servatâ tamen in regimine dicti seminarii formâ a sacro Concilio praescriptâ in cap. xviii, sess.⁵ xxiii, *De Reformatione*, et quod constitutiones, si quae⁶ in futurum mutari seu alterari contigerit, non repugnent sacris canonibus.

¹ Nempe terminum; sed aptius lege *alio* (R. T.).

² Forsan *pariter* pro *petitur* legend.; at obscura lectio (R. T.).

³ Male edit. Main. legit *thesaurariis* (R. T.).

⁴ Edit. Main. legit *congregationis* (R. T.).

⁵ Edit. Main. pro *sess.* legit *seu* (R. T.).

⁶ Potius lege *quas* (R. T.).

bus, conciliis, nec constitutionibus apostolicis; non aliàs, aliter, nec alio modo.

PETRUS ALOYSIUS cardinalis CARAFA.

FRANCISCVS PAVLTVS, S. C. C. secr.

Confirmat auctoritate apostolica.

A censuris absolut.

§ 2. Cum autem ea firmiora sint, quibus apostolicae confirmationis robur adii-
citur, nobis propterea eiusdem Ioannis
episcopi nomine fuit humiliter supplica-
tum, ut praecertam seminarii huiusmodi
foundationem et erectionem apostolicâ au-
toritate confirmare de benignitate apostoli-
câ dignaremur. Nos igitur, piis eiusdem
Ioannis episcopi votis hac in re annuere
volentes, ac pastorem eius circa gre-
gem sibi commissum sollicitudinem plu-
rimum in Domino commendantes, ipsum-
que a quibusvis excommunicationis, sus-
pensionis et interdicti, aliisque ecclesia-
sticis sententiis, censuris et poenis, a iure
vel ab homine, quavis occasione vel causâ
latis, si quibus quomodolibet inmodatus
existit, ad effectum praesentium dumtaxat
consequendum, harum serie absolventes,
et absolutum fore censes, huiusmodi
supplicationibus inclinati, de venerabilium
fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium
sacri Concilii Tridentini interpretum, qui-
bus hoc negotium examinandum commi-
seramus, consilio, praecertam seminarii
praedicti foundationem et erectionem, ut
praemittitur, factam, apostolicâ auctori-
tate, tenore praesentium, servatâ tamen in
regimine dicti seminarii formâ a praedi-
cto sacro concilio praescriptâ in cap. XVIII,
sess. XX¹ *De Reformatione*, et cum hoc,
quod constitutiones, si quas in futurum
mutari seu alterari contingeret, non re-
pugnent sacris canonibus, conciliis, nec
constitutionibus apostolicis, non aliàs, ali-
ter, nec alio modo, confirmamus et appro-
bamus, illique inviolabilis apostolicae fir-
mitatis robur adiciamus, ac omnes et sin-
gulos tam iuris quam facti defectus, si

¹ Potius lege XXIII, ut supra (R. T.).

qui desuper quomodolibet intervenerint
supplemus, salvâ tamen semper in prae-
missis auctoritate congregationis dictorum
cardinalium.

§ 3. Decernentes praesentes litteras va-
lidas, firmas et efficaces existere et fore,
suosque plenarios et integros effectus sor-
tiri, ac inviolabiliter observari, sicque
et non aliter in praemissis per quoscum-
que iudices ordinarios et delegatos, etiam
causarum palatii auditores, iudicari et
definiri debere, ac irritum et inane, si
secus super his a quoquam, quavis aucto-
ritate, scienter vel ignoranter, contigerit
attentari.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus
et ordinationibus apostolicis, etiam in
conciliis universalibus editis, ac, quatenus
opus sit, ecclesiae Angelopolitanae, etiam
iuramento, confirmatione apostolicâ, vel
quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et
et consuetudinibus, privilegiis quoque, in-
dultis et litteris apostolicis in contrarium
praemissorum quomodolibet concessis,
confirmatis et innovatis; quibus omnibus
et singulis, illorum tenores praesentibus
pro plene et sufficienter expressis ac de
verbo ad verbum insertis habentes, illis
aliàs in suo robore permansuris, ad prae-
missorum effectum, hac vice dumtaxat,
specialiter et expresse derogamus; cete-
risque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maio-
rem, sub annulo Piscatoris, die XXII maii
MDCXLVIII, pontificatus nostri anno IV.

Dat. die 22 maii 1648, pontif. anno IV.

CV.

*Facultas provisoribus sanitatis civitatis
Anconitanae procedendi contra trans-
gressores ordinationum pro sanitate fa-
ctarum, etiam ad capitalem senten-
tiam* ¹.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

Decretum ir-
ritans.

Contraria tollit.

**Innocentius Papa X,
ad perpetuam rei memoriam.**

Motiva.

§ 1. Cum, sicut accepimus, coram dilectis filiis provisoribus sanitatis civitatis nostrae Anconitanae introducta reperiatur causa contra quemdam nautam super falsificatione fidei et transgressionem ordinationum pro conservatione sanitatis ibidem emanatarum, et¹ ab aliquibus in dubium revocetur facultas dictorum provisorum super formandis et terminandis processibus in delictis circa transgressionem dictarum ordinationum:

Approbat hanc facultatem.

§ 2. Nos, omne circa facultatem dictorum provisorum quoad praemissa dubium tollere, et litis et quaestionis materiam amputare volentes, necnon processum et actorum aliorumque omnium circa praemissa factorum tenores praesentibus pro expressis habentes, motu proprio, et ex certa scientia ac mera deliberatione nostris, et de apostolicae potestatis plenitudine, processum, ac omnia et singula acta per eosdem provisos contra dictum nautam super transgressionem praefata, necnon in eis contenta quaecumque, etiamsi poenam capitale contineant, et ad eam sit deveniendum, tenore praesentium sanantes, quatenus opus sit, approbamus et confirmamus, omnesque et singulos iuris et facti etiam substantiales defectus in eis supplemus, ac eisdem provisoribus per praesentes committimus et mandamus, ut in causa et causis praefatis, cum omnibus earum incidentibus, dependentibus, annexis et connexis, totoque negotio principali, tam contra dictum nautam, quam omnes et singulos praemissorum reos, et in praemissis complices, fautores et auxiliares, aut alias quomodolibet delinquentes, ad ulteriora, cum participatione tamen dilecti filii gubernatoris eiusdem civitatis, etiam

1 Coniunct. et nos addimus, vel postea legendum *revocatur pro revocetur* (R. T.).

usque ad sententiam definitivam et illius executionem inclusive procedant.

§ 3. Decernentes praesentes litteras etiam ex eo quod dictus nauta aut alii quicumque interesse habentes auditi et vocati non fuerint, de subreptionis aut obreptionis, aut intentionis nostrae, seu quocumque alio defectu, notari aut impugnari non posse, sed semper et perpetuo validas et efficaces fore, et per eos, ad quos spectat et spectabit quomodolibet in futurum, observari debere, ac irritum et inane quidquid secus super his a quocumque, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Decretum n-
ritan-.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon privilegiis, gratiis et indultis, quibusvis personis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis approbatis et innovatis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Obstantium
remin-.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die ix iunii MDCXLVIII, pontificatus nostri anno IV.

Dat. die 9 iunii 1648, pontif. anno IV.

CVI.

Erectio collegii Maronitarum in civitate Ravennatensi sub regimine congregationis de Propaganda Fide cum solitis privilegiis similium collegiorum Pontificiorum¹.

**Innocentius Papa X,
ad perpetuam rei memoriam**

Quoniam divinae bonitati visum est humilitatem nostram turbulentissimis christianae reipublicae temporibus ad universalis Ecclesiae regimen vocare, ex eo tempore

Exordium.

§ 1. Nos, eiusdem adiuvante gratia, ca-

Causae huius
erectionis.

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

stulat, cogitare et agere non destitimus, quae ad divinum ubique cultum propagandum, animarumque salutem procurandam cognovimus pertinere. In primis vero animo recolentes nationem Maronitarum, qui in Libani montibus degunt a multis seculis, sub S. R. E. obedientiâ et devotione fidem catholicam inter tot circumstantes infidelium et schismaticorum sectas retinere, nihil eidem nationi utilius et ad conservandam in illâ veram puramque fidem orthodoxam aptius existimamus, quam si pueri et adolescentes eiusdem nationis his in regionibus pie educentur, et divinis humanisque litteris, quibus operam dandi facultas deest in partibus illis gravi Turcarum tyrannide oppressis, sedulo instruantur.

Collegium instituit.

§ 2. Cum itaque, sicut accepimus, quondam Victorius Scialae, Aconensis, Maronita, pro catholicae fidei et erga suam nationem charitatis zelo ductus nonnulla certorum montium Romanae curiae non vacabilium loca pro instituendo in civitate nostrâ Ravennatensi uno Maronitarum collegio reliquerit, aliaque bona postmodum per congregationem venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotio Propagandae Fidei praepositorum, ad eundem effectum, adiuncta fuerint: hinc est quod nos, opus hoc propagationi fidei utilissimum totis viribus, prout ex susceptae servitutis officio tenemur, promovere cupientes, de praedictae congregationis consilio, motu proprio, et ex certâ scientiâ maturâque deliberatione nostris, ac de apostolicae potestatis plenitudine, ad Dei omnipotentis laudem, sanctaeque ipsius Ecclesiae incrementum, praecipuamque nationis Maronitarum salutem et commodum, in dictâ civitate Ravennatensi unum collegium pro adolescentibus nationis praedictae, sub invocatione S. Ephrem Syri, tenore praesentium, perpetuo erigimus et instituimus; illique sic erecto et

instituto pro congruâ eius dote, ac alumnorum ex praedictâ natione in illo pro tempore educandorum et illis inservientium personarum sustentatione, onerumque illis¹ incumbentium supportatione, unam domum recens fabricatam in plateâ ecclesiae metropolitanae Ravennatensis, iuxta, ab uno, dictam plateam, et ab alio lateribus, bona seu aedes dilectorum filiorum comitum Petri et Alexandri de Ginanis, ac Caesaris de Turre, et aliorum, suos² notissimos fines sitam, necnon unam possessionem tornaturarum³ quadraginta-novem circiter mensurae illarum partium, cum domo et aliis suis pertinentiis in territorio Ravennatensi in villâ de Gambellaria existentem divisam in sex petia, quorum unum viae publicae fluminis Ronci ac bonis dilecti filii Pompilii de Pompiliis et viae de Gambellara, alterum viae publicae et bonis dilecti etiam filii Ioannis de Peregrinis, tertium bonis ecclesiae S. Georgii et dicti Pompilii; quartum bonis dilectorum pariter filiorum comitum Iosephi et Francisci de Septem Castellis, quintum viae publicae ac bonis dilecti itidem filii Iulii Francisci Abiosi, et sextum bonis haeredum quondam Hieronymi Abiosi et quondam Marci Antonii de Pompiliis sunt respective contermina, necnon aliam tornaturarum⁴ septuaginta-septem circiter in eodem territorio in villâ de Saterna, terrae arativae, arboratae et vineatae, cum domibus et aliis pertinentiis suis, in duo petia divisam possessionem, quorum unum sexaginta duarum tornaturarum viae publicae a duobus lateribus et bonis dicti Caesaris, alterum vero, quindecim tornaturarum circiter, viae de Sale nuncupatae ac bonis illorum de Barellis respective cohaerent, ac insuper

¹ Aptius legeretur *illi* (R. T.).

² Forsan *intra* legend. (R. T.).

³ Edit. Main. habet *tornaturam* (R. T.).

⁴ Edit. Main. habet *tornaturam* (R. T.).

novem fabricae secundae, et duo primae erectionum, necnon duo Ursini secundae erectionis, et quatuordecim novennalis, ac quadraginta salis tertiae erectionis montium non vacabilium Romanae curiae loca etiam perpetuo attribuimus, applicamus et appropriamus; ipsumque collegium ac illius pro tempore alumnos collegiales et personas omnimodae iurisdictioni, regimini et gubernio eiusdem congregationis, cum facultatibus eidem congregationi aliàs auctoritate apostolicà concessis super collegiis Avenionensibus, itidem perpetuo subiicimus, supponimus et submittimus; et, quoniam fundatio et dotatio collegii huiusmodi maiori ex parte a praedictà congregatione provenit, idcirco nos illud declaramus collegium pontificium, membrumque eiusdem congregationis, atque, uti tale, quod fruatur et utatur, ac uti, frui possit et debeat privilegiis ipsi congregationi auctoritate apostolicà concessis et praesertim quoad forum, itaut rector, alumni et ministri quicumque eiusdem collegii pro tempore existentes, tam civiliter quam criminaliter, active et passive, conveniri non possint, et respondere non teneantur, nisi coram iudice a praedictà congregatione deputando, necnon, quod quaecumque patentes, seu aliae litterae, chirographa, instrumenta, testamenta, codicilli et aliae quaecumque scripturae, quocumque nomine censeantur, necnon quaecumque litterae apostolicae, tam sub plumbo, quam in simili formà Brevis, earundem litterarum apostolicarum supplicationes super quibuscumque negotiis, rebusque et bonis, tam mobilibus quam immobilibus, ad dictum collegium quomodolibet spectantibus et pertinentibus, ac demum super quocumque interesse idem collegium quovis modo et ex quavis causà concernente, pro tempore conficiendae et registrandae, necnon similiter quaecumque litterae, quas rectori

et alumni, ministrisque dicti collegii scribi, vel ab ipsis scriptas extra civitatem Ravennatensem mitti contigerit, gratis omnino et absque ullà mercede, aut alicuius rei etiam quantumvis minimae solutione expediri, confici, registrari, tradi et mitti debeant, iuxta tenorem litterarum in simili formà Brevis per felicis recordationis Gregorium Papam XV ad favorem dictae congregationis super praemissis die xiv decembris mdcxxii expeditarum; et generaliter, quod collegium huiusmodi illiusque rector, alumni et ministri quibuscumque privilegiis, exemptionibus, libertatibus, immunitatibus, facultatibus, gratiis et indultis, quibus cetera collegia pontificia, illorumque rectores, alumni et ministri quovis modo utuntur, fruuntur, potiuntur et gaudent, ac uti, frui, potiri et gaudere possunt et poterunt quomodolibet in futurum, non solum ad eorum instar, sed principaliter et pariformiter, in omnibus et per omnia uti, frui, potiri et gaudere valeant; et praeterea, ut huius collegii alumni post studiorum labores ad succurrendum spiritalibus patriae necessitatibus alacriores reddantur, eisdem alumni, ut, postquam per triennium continuum in eodem collegio manserint, sine aliquibus suorum Ordinariorum litteris dimissoriis, sed cum solis litteris testimonialibus dicti collegii rectoris pro tempore existentis de eorum vità et moribus, ad omnes etiam sacros et presbyteratus ordines, ad titulum missionis, sine aliquo beneficii vel patrimonii titulo, etiam extra tempora ad id a iure statuta, et intra annum, annique curriculo non expectato¹, minusque servatis ad id a sacro Concilio Tridentino designatis interstitiis, dummodo alia ab eodem Concilio requisita habeant, a quocumque, quem maluerint, catholico antistite gratiam et

Quod possint
ad omnes sa-
cros ordines
promoveri.

¹ Edit. Main. legit *spectato* (H. T.).

communione Sedis Apostolicae habente in propria dioecesi residente, vel in aliena de dioecesani loci licentia pontificalia exercente, si ad id alias reperiantur idonei, promoveri, et, postquam promoti fuerint, in illis etiam in altaris ministerio ministrare libere et licite possint; praeterea rectori pro tempore existenti dicti collegii, illos, qui in eodem collegio per continuum triennium, vel ultra, non autem citra, permanserint, et quos idem rector, praevio rigoroso examine, scientia ac moribus idoneos esse repererit, in philosophia, vel decretis, aut sacra theologia, ad baccalaureatus, licentiatursae, doctoratusque et magisterii gradus, servata forma Concilii Viennensis, iuxta universitatis almae Urbis consuetudinem, seu alias, promovendi, et ipsorum graduum solita insignia exhibendi, eisque in facultatibus supra dictis sic promotis, ut illas legitime interpretari, ac de eis disputare, et quoscumque gradui seu gradibus huiusmodi convenientes usus¹ exercere, ac omnibus et singulis privilegiis, gratiis, favoribus, praerogativis et indultis, quibus alii, in praedicta seu aliis universitatibus et alibi iuxta illius et aliarum universitatum huiusmodi constitutiones et mores ad gradus praedictos promoti, de iure vel consuetudine utuntur, potiuntur et gaudent, ac uti, potiri et gaudere poterunt quomodolibet in futurum, uti, potiri et gaudere possint et debeant, perinde ac si gradus praedictos in ipsa universitate iuxta consuetudines et mores praedictos suscepissent, concedendi et indulgendi, plenam et liberam facultatem et auctoritatem, eorundem tenore praesentium, concedimus et impertimur.

Indulgentias
concedit.

§ 3. Ut vero temporibus commodis spiritualia munera quocumque² coniungamus, quibus fidelium devotio et merita crescere

1 Lege *actus* pro *usus* (R. T.).

2 Videtur quoque pro *quocumque* leg. (R. T.).

magis et augeri possint, de omnipotentis Dei misericordia ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius auctoritate confisi, omnibus et singulis scholaribus, rectoribus et ministris, qui in idem collegium recepti fuerint, in ipso ingressu, et deinde in exitu, siquidem confessi et contriti sanctissimum Eucharistiae sacramentum sumperint, atque etiam, si¹ in eodem collegio decedere eos ab humanis contigerit, in mortis articulo, ipsis quoque, ac ceteris utriusque sexus christifidelibus, vere poenitentibus et confessis, ac sacra communione refectis, qui ecclesiam collegii praedicti die festo S. Ephrem a primis vespers visitaverint, et ibi pro christianorum principum concordia, haeresum extirpatione, ac sanctae matris Ecclesiae exaltatione pias ad Deum preces effuderint, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem misericorditer in Domino concedimus et elargimur.

§ 4. Decernentes proemia² omnia et singula ac praesentes nullo unquam tempore ex quibusvis causis de subreptionis, vel obreptionis, seu nullitatis vitio, aut intentionis nostrae, vel quocumque alio defectu notari, impugnari, redargui, retractari, seu etiam revocari, suspendi, restringi, limitari, aut in ius vel controversiam vocari, seu ad terminos iuris reduci posse, nec quencumque ad easdem praesentes in camera apostolica, iuxta constitutionem piaae memoriae Pii Papae IV etiam praedecessoris nostri desuper editam, aut alias quandocumque praestandum³, insinuandum et registrari faciendum teneri, neque propterea illas irritas esse, sed omni meliori modo valere ac si constitutio praedicta et alia contraria minime emanassent; sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam

Decretum
irritans.

1 Edit. Main. legit *etiamsi* pro *etiam*, *si* (R. T.).

2 Forsan *praemissa* pro *proemia* (R. T.).

3 Potius lege *praesentandum* (R. T.).

camerae apostolicae praesidentes clericos, aliosque ministros et officiales, ac eisdem S. R. E. camerarium, vicecamerarium et causarum palatii apostolici auditores, et alios eiusdem S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Exeguntores
deputat.

§ 5. Quocirca venerabili fratri episcopo Cervensi, ac dilectis filiis causarum curiae camerae apostolicae generali auditori necnon archidiacono ecclesiae Ravennatensis, motu pari mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, praesentes nostras litteras et in eis contenta quaecumque, ubi et quando opus fuerit, et quoties pro parte rectoris et alumnorum collegii huiusmodi fuerint requisiti, solemniter publicantes, illisque in praemissis efficaciae defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostrâ easdem praesentes et in eis contenta huiusmodi ab omnibus, ad quos spectat et pro tempore spectabit, firmiter et inviolabiliter observari, ac rectorem et alumnos huiusmodi illis pacifice frui et gaudere; non permittentes eos desuper per quoscumque quomodolibet indebite molestari; contradictores quoslibet et rebelles per sententias, censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris vel facti remedia, appellatione postpositâ, compescendo; ac censuras et poenas ipsas, servatâ formâ eiusdem Concilii Tridentini, etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Derogatio
contrariorum.

§ 6. Non obstantibus nostrâ de gratiis ad instar non concedendis, ac quibuscumque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, etiam in conciliis universalibus

editis, necnon quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, quibusvis universitatibus, collegiis, eorumque rectoribus et personis, et quibuslibet aliis, etiam sub quibuslibet verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, necnon irritantibus et aliis decretis, in genere vel in specie, etiam motu, scientiâ et potestatis plenitudine similibus, et aliâs quomodolibet, etiam iteratis vicibus concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus, etiam si pro sufficienti eorum derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quavis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omissio et formâ in illis traditâ observatâ inserti forent, praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque;

§ 7. Aut si aliquibus communiter aut divisim ab eâdem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

§ 8. Volumus autem, quod earumdem praesentium transumptis, etiam impressis, manuali minus notarii publici subscriptis, et sigillo communi dicti collegii, aut alicuius curiae ecclesiasticae, seu personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis,

Transumptis
credi iubet.

eadem prorsus fides in iudicio et extra ubique adhibeatur, quae ipsis originalibus litteris adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die VI iulii MDCXLVIII, pontificatus nostri anno IV.

Dat. die 6 iulii 1648, pontif. anno IV.

CVII.

Commissio episcopo et inquisitori generali Melitanis ut cogant etiam ecclesiasticos ad contributionem et extinctionem monetae aeneae¹.

Venerabili fratri episcopo Melitano, ac dilecto filio adversus haeticam pravitatem in insulâ Melitanâ inquisitori generali apostolicâ auctoritate deputato.

Innocentius Papa X.

Venerabilis frater, ac dilecte fili, salutem et apostolicam benedictionem.

Enarratio
causae

Nuper pro parte dilectorum filiorum iuratorum et deputatorum universitatis et hominum insulae Melitanae nobis expositum fuit, quod, cum a decem annis citra plus solito Turcarum tyrannus eandem insulam valido exercitu se infestare velle minaretur, dilecti filii magnus magister et conventus eiusdem hospitalis, ut eidem Turcarum tyranno resisterent, novas duplicatasque munitiones facere, et, post exhaustum in illis dicti hospitalis aerarium, illud grandi aere alieno ex censuum impositione contracto obstringere, necnon insuper pro expensis, quae dilationem non patiebantur, monetam ex aere in pluribus vicibus usque ad summam ducentorum et quinquaginta sex millium scutorum, quae tota in opus munitionum huiusmodi erogata est, cudi facere coacti fuerunt. Cuius monetae postmodum, extinctâ scissâque parte aliquâ, cum ipsi magnus magister et conventus statuissent ratio-

nem inire qua residuum dictae monetae extinguere, scindique facerent, de anno MDCXLV, invalescentibus ut cum maxime dicti Turcarum tyranni minis, collectoque per eum firmissimo exercitu, qui, donec ad insulam Cretensem movit, credebatur insulam praedictam aggressurus, oportuit eosdem magnum magistrum et conventum, quo formidatam et alias expertam obsidionem sustinere possent, novas et excessivas expensas facere, in vectis introductisque aliunde in eandem insulam brevissimo tempore maximâ comectus aliarumque rerum ad bellum necessarium copiâ, ingentique militum exterorum manu, idque aere eiusdem hospitalis proprio, absque ullâ universitatis et hominum huiusmodi contributione; malueruntque magnus magister et conventus praefati bona et religiosos eiusdem hospitalis, duplicatis oneribus ordinariis super prioratum, bailivatum, ac praepreceptoriarum et commendarum eiusdem hospitalis fructibus et proventibus impositis, nec non censuum in almâ Urbe nostrâ, in civitate Iannensi, Franciaeque regno, et alibi in aliquot centenis sentorum millibus creationibus et constitutionibus, quam universitatem et homines praefatos praegravare; unde tunc necesse fuit supersedere in dictae monetae aereae extinctione ab omnibus popularibus huiusmodi peroptatâ, propterea; cum, ultra praedictam dictorum ducentum et quinquaginta sex millium scutorum summam, etiam alia consimilis moneta in aere pro summâ scutorum quadraginta millium causa¹ fuisset, et tantâ monetae aereae huiusmodi copiâ et quantitate factum est, ut usus monetae aureae et argenteae cessaret in eadem insulâ; cuius ager, cum minime praeferat² quantum in sex menses sustentationi eorundem universitatis et

¹ Videtur certo legend. *causa* pro *causa* (R. T.).

² Forsan legendum *perferat* (R. T.).

hominum satis esse possit, sibi que de omnibus ad victum necessariis in partibus exteris providendum sit, in quibus dicta moneta aerea repudiatur, cursumque non habet; propterea, ac alias, occasione dictae monetae aereae universitas et homines praefati non levia damna et incommoda haecenus passi sunt, et in dies patiuntur, cum pro cambio seu collybo monetae ad praesens triginta quinque scuta pro quolibet centenario solvantur, pretiaque rerum pro medietate ultra consuetum creverint; eaque de causâ lique¹ universitas et homines, destituti opportunitate quam habere solebant pecunias capiendi a negotiatoribus ad aliquod competens interesse ut sibi de frumentariâ ad eisdem insulae sustentationem necessario providerent, et ignari quidnam hac in re consilii caperent, ad eundem magnum magistrum eiusque consilium recursum habuerunt, illisque supplicarunt, ut eisdem universitati et hominibus, ne fame perirent, in curâ comparandi tritici subintrarent succederentque; quo onere per eosdem magnum magistrum et consilium assumpto, et ad frumenti emptionem sumptâ ad interesse notabili pecuniarum summâ, ob immensum alio gravi aere alieno² quo sese exsolvere nequit commune dicti hospitalis aerarium propter nimis diminutos illius redditus occasione praesentium motuum bellicorum inter princeps christianos excitatorum subsequutamque postmodum ingentem praesentis anni sterilitatem, pretium tritici adeo crevit, ut, computatis expensis et interesse, tumultus tritici mensurae illarum partium novendecem, aut viginti circiter tarenis monetae pariter illarum partium eidem hospitali constet; quoniam vero compertum fuisset, esse impossibile,

ut a personis particularibus triticum tanto pretio solveretur, ideo, ad supplicationem universitatis et hominum praedictorum, idem magnus magister tumultum frumenti solis duntaxat decem tarenis vendi fecit, propter quod idem universitas et homines gravissimum aes alienum cum eodem hospitali contraxerunt; quod eo mains erit quia ipsum hospitale per decretum expressum obligavit se per totum mensem augusti proximum frumenti pretium non aucturum.

§ 1. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, iidem universitas et homines nullos redditus nullaque bona stabilia habeant, quae dissolvendo tam gravi suo aeri alieno, quod in eodem mense augusti ad summam centum et sexaginta millium scutorum circiter pervenire poterit, sufficiant, quamvis ipsi hospitali maxime opus sit, ut dictum suum creditum in pecuniâ numeratâ consequatur; nihilo tamen minus iidem magnus magister et consilium, miseri vicem¹ dictorum universitatis et hominum, damnumque quod illi continenter occasione dictae monetae aereae sustinent, decreverunt condonare, prout re ipsâ dictum suum creditum iisdem universitati et hominibus condonarunt, ita tamen, ut, si et postquam per eos summa pecuniarum eidem credito aequivalens collecta coactaque fuerit, ex eâ scindi tanta alia quantitas dictae monetae aereae debeat; quod decretum universitas et homines praefati summe gratum acceptumque habuerunt, et sub die xxvii februarii proxime praeteriti insimul congregati tres ex suo coetu deputarunt, quibus unanimiter amplam concesserunt facultatem incundi rationem faciliorem levioemque, qua fiat una collecta generalis, per quam pecunia, quae eidem debito dissolvendo par sit, colligi, et tantundem dictae mo-

Remedium
collectae
evadendae.

¹ Aptiori syntaxi lege *iidem* pro *lique* (R. T.).

² Videretur legendum *ob immensum aliud grave aes alienum* (R. T.).

¹ An vox *vicem* apta sit nescio (R. T.).

monetae aereae scindi possit, cum hoc tamen, ut collecta huiusmodi semel dumtaxat et universaliter fiat, ita ut illa omnes et singulos, etiam exemptos, comprehendat, attento quod omnes indiscriminatio- gavis fuerunt, continuoque gaudent com- modo supradicto vescendi frumento valde minori pretio, quam fuit emptum per idem hospitale.

Supplicatio.

Annuit Pon- tifici.

§ 3 Quare nobis iidem iurati et depu- tati humiliter supplicari fecerunt, ut sibi in praemissis opportune providere de be- nignitate apostolicâ dignaremur. Nos igitur, eosdem exponentes specialibus favori- bus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excom- municationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quo- modolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus in- clinati, venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium controversiis iurisdi- ctionalibus praepositorum consilio, vobis per praesentes concedimus facultatem ac committimus et mandamus, ut, pro extin- ctione monetae fabricatae ex aere, com- pellatis ad contribuendum etiam eccle- siasticos, tam seculares quam regulares, pro ratâ tamen commodo¹ particularis eorundem per vos servatis servandis decla- randi², salvâ tamen in praemissis semper auctoritate congregationis praedictorum cardinalium.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, etiam con- siliaribus, necnon quibusvis, etiam iura- mento, confirmatione apostolicâ, vel qua- vis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, stabilimentis, usibus et

¹ Videtur legendum *commodi* (R. T.).

² Forsan *declarandâ*, nempe *ratâ* (R. T.).

naturis, ac ordinationibus capitularibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apo- stolicis, etiam ecclesiasticis tam seculari- bus quam regularibus praefatis, ac etiam in favorem familiarium et officialium san- cti inquisitionis officii et quorumvis alio- rum etiam speciali mentione dignorum, in contrarium praemissorum quomodoli- bet concessis, approbatis et innovatis; qui- bus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter ex- pressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dum- taxat, specialiter et expresse derogamus: ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 4. Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu ali- enius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate aliquâ ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra ubique adhibeatur, quae ipsis praesentibus originalibus litteris adhi- beretur, si forent exhibitae vel ostensae.

Transumpti- rum fides.

Datum Romae, apud S. Mariam Maio- rem, sub annulo Piscatoris, die xvii iulii mdcxlviii, pontificatus nostri anno iv.

Dat. die 17 iulii 1648, pontif. anno iv.

CVIII.

Confirmatio erectionis academiae pro fa- cultatibus theologiae, iuris canonici et philosophiae in civitate Burgensi¹, cum solitis privilegiis similium aca- demiarum, etc.².

Innocentius Papa X,
ad perpetuam rei memoriam.

In supereminenti Apostolicae Sedis spe- culâ, meritis licet imparibus, disponente Domino constituti, et intra mentis no- strae arcana revolvantes, quantum ex lit-

Exordium.

¹ In textu dein legitur *Bambergensi* (R. T.).

² Ex Regest. in Secret. Brev.

terarum studiis catholica fides augeatur, divini nominis cultus protendatur, veritas agnoscatur, ac iustitia colatur, ad ea, per quae litterarum studia huiusmodi ubilibet excitentur, et personae eis incumbere desiderantes id commode efficere possint, libenter intendimus, et in iis nostrae sollicitudinis partes propensius impertimur, prout pia ecclesiasticorum praelatorum vota exposcunt, nosque, locorum qualitate pensatâ, in Domino conspiciamus salubriter expedire.

supplicatio.

§ 1. Sane, nomine venerabilis fratris Melchioris Octavii¹ episcopi Bambergensis, nobis nuper expositum fuit, quod ipse, ut sui dioecesani commodius philosophiae, necnon sacrae theologiae, ac sacrorum canonum studiis vacare possint, iisque imbuti ceteros erudire, et in auitâ catholicâ religione confirmare, seque haereticis, quibus civitas et dioecesis Bambergensis undique cincta est, eorumque falsis et erroneis opinionibus opponere valeant, unam in praedictâ civitate academiam, in qua duo theologiam scholasticam, unus sacram scripturam, unus casus conscientiae, et unus ius canonicum, necnon unus logicam, alius physicam, alius metaphysicam, et reliquos, professores, ethicas et mathematicas disciplinas praelegant et doceant, cum assignatione annui redditus mille tallerorum monetæ illarum partium pro sustentatione eorundem professorum, sub directione et regimine dilectorum filiorum praepositi generalis et clericorum regularium Societatis Iesu, de consensu dilectorum etiam filiorum capituli et canonicorum suae ecclesiae Bambergensis, fundavit et erexit.

A censuris
solvit et non
nulla privilegia
a academia
concedit.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, ipse Melchior Otto¹ episcopus, ut fundatio et erectio huiusmodi firmitus subsistant, illam auctoritate apo-

stolicâ confirmari, et, quo dicti dioecesani ad incumbendum gravius praedictis studiis incitentur, eandem academiam specialibus favoribus et gratiis per nos decorari summo opere desideret: nos, eiusdem Melchioris Ottonis episcopi piam in praemissis sollicitudinem plurimum in Domino commendantes, eiusque votis huiusmodi annuere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, ac erectionis et foundationis academiae huiusmodi, sic ut praefertur factae, tenores praesentibus pro expressis et insertis habentes, supplicationibus ipsius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, foundationem et erectionem praesentis academiae, per eundem Melchiorem Ottonem episcopum ut praemittitur factam, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, perpetuo confirmamus et approbamus, illique perpetuae inviolabilis apostolicae firmitatis vim et robur adiicimus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus; necnon eidem academiae, illiusque pro tempore rectori, cancellario, doctoribus, lectoribus, magistris, scholasticis, bidellis, aliisque illius officialibus, ministris et personis, ut omnibus et quibuscumque privilegiis, indultis, libertatibus, immunitatibus, exemptionibus, favoribus, gratiis, praerogativis, honoribus et praecementiis, huiusmodi academiis, illarumque pro tempore existentibus rectoribus, cancellariis, magistris, lectoribus, doctoribus, praeceptoribus, scholasticis, bidellis, officialibus, ministris et aliis personis, in genere vel in specie, tam apo-

¹ Infra dicitur *Ottonis* (A. T.).

stolicâ, quam Imperiali, regiâ aut ducali auctoritatibus, et aliâs pro tempore quomodolibet concessis, non solum ad eorum instar, sed pariformiter et aequè principaliter, in omnibus et per omnia, uti, potiri et gaudere, et insuper rectori eiusdem academiae pro tempore existenti, ut illos, quos in ipsâ erectâ, ut praefertur, academiâ, vel etiam alibi in aliâ quavis catholicâ academiâ per debitum tempus studuisse, ac scientiâ et moribus idoneos esse repererit, in praedictis facultatibus theologiae, iuris canonici et philosophiae ad baccalaureatus, etiam formati, licentiatursae, laureae ac doctoratus, necnon magisterii gradus, servatâ in omnibus formâ decretorum Viennensis et Tridentini Conciliorum, quibus in aliquo derogare non intendimus, ac aliâs, iuxta aliarum academiarum consuetudines et erectae ut praefertur academiae statuta, promovere, et ipsorum graduum solita insignia eis exhibere, utque ad dictos gradus sic per illum promoti postea publice et privatim, etiam in omnibus aliis academiis et universitatibus studiorum generalium, facultates praedictas interpretari, et alios docere, et de eis disputare, gradui seu gradibus huiusmodi convenientes actus exercere, ac omnibus privilegiis, gratiis, favoribus, praerogativis et indultis, quibus alii¹ in praedictis academiis seu universitatibus et alibi iuxta illarum constitutiones et mores ad gradus praedictos promoti de iure vel consuetudine utuntur, potiuntur et gaudent, ac uti, potiri et gaudere poterunt in futurum, in omnibus et per omnia, perinde ac si gradus ipsos in academiis seu universitatibus huiusmodi iuxta illarum mores et consuetudines rite suscepissent, uti, potiri et gaudere, necnon pro tempore existenti dictae societatis praeposito generali, ut, per se, vel

academiae praedictae rectorem, aut alium seu alios, pro salubri dictae academiae directione, ac rectoris, cancellarii, lectorum, doctorum, magistrorum, bidellorum ac aliorum ministrorum et officialium muneribus et functionibus, modoque et formâ docendi, et aliâs sua officia exercendi, et scholasticorum instructione, quaecumque statuta et ordinationes, licita tamen et honesta ac sacris canonibus et Concilii Tridentini decretis et constitutionibus apostolicis non contraria, edere et promulgare, eaque, pro temporum, rerum et personarum qualitate, mutare, corrigere et reformare, seu illa cassare et abrogare, et alia de novo edere, et super illorum observatione poenas eius arbitrio imponere, dictaeque universitatis doctores, magistros, lectores, scholasticos, bidellos, aliosque ministros et officiales eligere et amovere, seu electiones factas confirmare, libere et licite valeant, auctoritate et tenore praedictis etiam perpetuo concedimus et indulgemus; necnon redditum annuum praedictum, per eundem Melchiorem Ottonem episcopum eidem academiae ut praefertur assignatum, ac si qua alia bona et redditus illi in futurum concedi contigerit, eidem academiae auctoritate et tenore similibus itidem perpetuo applicamus et appropriamus; praesentes vero nostras litteras de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, vel intentionis nostrae, aut alio quopiam defectu notari seu impugnari, infringi, limitari, seu in ius vel controversiam vocari, aut adversus eas quodcumque iuris et facti, vel iustitiae aut gratiae remedium intentari, impetrari vel concedi nullatenus unquam posse, sed illas semper et perpetuo, adversus quascumque impugnationes et exemptiones, validas et efficaces fore et esse, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere debere, sicque et non aliter in praemissis

¹ Edit. Main. legit *aliis* (n. T.).

Decretum irritans.

per quoscumque indices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus.

Contrariis derogat.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, etiam conciliariis, ac quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xvm iulii MDCXLVIII, pontificatus nostri anno iv.

Dat. die 18 iulii 1648, pontif. anno iv.

CIX.

Breve confirmationis privilegiorum hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani.

**Innocentius Papa X,
ad perpetuam rei memoriam.**

Exordium.

Universalis Ecclesiae regimini per inefabilem Divinae Sapientiae providentiam, meritis licet insufficientibus, praepositi, inter multiplices pastoralis officii curas, illam peculiari sollicitudine libenter amplectimur, qua privilegia, gratiae et indulta militiis et hospitalibus quibuslibet, ad maiorem Dei gloriam, suaeque Ecclesiae sanctae exaltationem, illius vero hostium profligationem pie provideque institutis, a

Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris concessa, quo maioris validitatis munimine subsistant, apostolicae confirmationis patrocinio muniantur, prout, rerum temporumque qualitatibus debite pensatis, conspiciamus in Domino salubriter expedire.

§ 1. Cum itaque, sicut accepimus, aliâs felicis recordationis Leo X et Clemens VII, Paulus III, Pius IV et Pius V, Romani Pontifices praedecessores nostri, inter alia privilegia et indulta dilectis filiis magistro ac conventui hospitalis sancti Ioannis Hierosolymitani a Sede Apostolicâ concessa, eundem et pro tempore existentem magnum magistrum, baiulivos, castellatum empostae, priores, praeceptores, milites, familiares, aliasque personas hospitalis huiusmodi, necnon eorum subditos, vassallos, colonos, servitores et alios in eorum obsequiis et dicti hospitalis beneficiis quomodolibet nuncupatis existentes, etiam presbyteros curam animarum exercentes, quamdiu illam exercerent, et in illorum obsequiis forent, illorumque animalia, praedia, domos, molendina et bona quaecumque, quae obtinebant, ac imposterum obtinerent et possiderent, a solutione et exactione decimarum, censuum, iurium, etiam synodaliū et canonicarum portionum, seu charitativi subsidii, aut iocundi adventus, seu quartae, aut aliâs quomodolibet, aut aliorum quorumcumque onerum, sub certis modo et formâ, exemerint et liberaverint, prout in diversis ipsorum praedecessorum desuper confectis litteris plenius continetur;

§ 2. Et licet ipsi milites et aliae personae praedictae non debuissent a quoquam, contra dietorum privilegiorum tenorem, et formam molestari, perturbari, vel inquietari, cum ipsi non modo eorum facultatibus et fortunis¹, verum etiam sanguini

Privilegia concessa hospitali S. Ioannis Hierosolymitani a Summis Pontificibus.

Contra quorum tenorem huiusmodi hospitalis milites molestabantur ab Ordinariis.

¹ Edit. Main. habet *fortuniis* (R. T.).

et vitae pro tuitione¹ fidei catholicae non parcant²; nihilominus, cum diversi locorum Ordinarii, ac parochialium ecclesiarum rectores, et multae capitulares personae, id sibi omnino iuxta sacri Concilii Tridentini decreta licere asserentes, eisdem magnum magistrum, baiulivos, castellanum empostae, priores, praeceptores, milites et personas diversis oneribus contra eorum privilegia praegravarent, illosque ad decimas, census, subsidia, etiam charitativa, congruas portiones, iucundum adventum, pastor bonus, aut aliàs nuncupata onera, etiam iura synodalia, solvenda cogere praesumant³, in maximum ipsius hospitalis detrimentum et gravamen; felicis recordationis Gregorius XIII, Sixtus V et Gregorius XIV, similiter praedecessores nostri, ex certâ scientiâ et apostolicâ potestatis plenitudine, omnia et singula privilegia, indulta, facultates, exemptiones, immunitates, libertates et alias gratias eisdem magno magistro et conventui quomodolibet concessa confirmantes, approbantes et innovantes, eos super praemissis quomodolibet molestari, inquietari, ac perturbari districtius prohibuerunt.

§ 3. Et praeterea, cum, inter alia, felicis recordationis Pius Papa IV, etiam praedecessor noster, eisdem magno magistro et conventui, inter cetera privilegia, prioratus, baiulivatus, castellaniam empostae, commendas et alia eiusdem hospitalis beneficia libere uniendi et dismembrandi facultatem concessisset⁴, et nihilominus a quibusdam quandoque dubitaretur, an, ante vel post mortem possessorum, unio seu dismembratio ipsa fieri posset, ac deberet, idem Gregorius praedecessor, ad tollendum omne dubium et ambiguitatem quae in praemissis in futurum oriri po-

terant, ut, quodcumque eis videretur, sive post¹ mortem possessorum, prioratus, baiulivatus, castellaniam empostae, et alia eiusdem hospitalis beneficia unire et dismembrare libere et licite possent et valerent, necnon omnia et singula privilegia et exemptiones praedictas² etiam ad confratres et donatos eiusdem hospitalis extendi deberent, decrevit, ac decretum et declarationem huiusmodi, aliaque praemissa, recolendae pariter memoriae Clemens VIII, Paulus V et Gregorius XV Romani Pontifices approbarunt et confirmarunt; novissimeque omnium felicis etiam recordationis Urbanus Papa VIII, praedecessor noster, omnia et singula privilegia, indulta, facultates, exemptiones, immunitates, libertates et alias gratias, eisdem magno magistro et conventui quomodolibet concessa, apostolicâ itidem auctoritate confirmavit et approbavit, et aliàs prout eorumdem novissimorum Pontificum praedecessorum litteris, quarum tenores praesentibus pro expressis haberi volumus, uberius continetur.

§ 4. Nos igitur, attendentes preclara eiusdem hospitalis erga fidem catholicam et Sedem Apostolicam merita, ac cupientes ut privilegia, exemptiones et gratiae eo firmiter subsistant, quo saepius ab eadem Sede confirmata extiterint, magnum magistrum, priores, baiulivos, castellanum empostae, praeceptores, milites et fratres, et eorum singulos, singularesque dicti hospitalis personas, a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, necnon omnium et singulorum

A censuris absolvit.

Dubium ex-
ortum circa
haec privilegia
sustulit Grego-
rius XIV.

1 Edit. Main. habet *tutione* (R. T.).

2 Male edit. Main. habet *pareant* (R. T.).

3 Aptius *tegeretur praesumerent* (R. T.).

4 Male edit. Main. legit *concessissent* (R. T.).

1 Videretur legendum *sive ante, sive post* (R. T.).

2 Aptius lege *praedicta* vel *praedictae* (R. T.).

privilegiorum, indultorum, facultatum, exemptionum, immunitatum, libertatum et gratiarum per praedictos et alios quoscunque Romanos Pontifices praedecessores nostros et Sedem Apostolicam hospitali praedicto, illiusque magno magistro, conventui et fratribus militibus, aliisque praedictis personis concessorum, ac litterarum desuper confectarum tenores praesentibus pro expressis habentes, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium Concilii Tridentini interpretum consilio, motu proprio, non ad magni magistri et conventus huiusmodi, aut alicuius alterius nobis super hoc oblatae petitionis instantiam, sed ex certâ scientiâ, et de merâ nostrâ liberalitate, ac apostolicae potestatis plenitudine, omnia et singula privilegia, indulta, facultates, exemptiones, immunitates, libertates et alias gratias, eisdem magno magistro et conventui quomodolibet concessa (exceptis tamen decretis eiusdem Concilii Tridentini et constitutionibus apostolicis, necnon aliis, in quibus specificè eadem religio exprimitur et comprehendî disponitur, quae in suo robore et efficacia permanent), tenore praesentium confirmamus et approbamus, illisque perpetuae et inviolabilis apostolicae firmitatis vim et robur adiicimus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplementis.

Clausulas praeservativas apponit.

§ 5. Decernentes praesentes litteras ullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis vitio, aut intentionis nostrae, vel quopiam alio defectu, etiam ex eo quod laicorum Ordinarii ad id vocati non fuerint, notari, impugnari, vel invalidari minime posse, minusve sub quibuscunque similium vel dissimilium gratiarum revocationibus, limitationibus, restrictionibus et derogationibus comprehendî posse, sed semper ab illis exceptas, et, quoties illae emanabunt, toties in pristinum statum

restitutas, repositas et plenarie reintegratas esse,

§ 6. Sicque ab omnibus censerî, et ita per quoscunque iudices et commissarios, quavis auctoritate fungentes, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi seu interpretandi facultate et auctoritate, iudicari ed definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Clausula sublata.

§ 7. Quocirca dilectis filiis in regnis Hispaniarum et Neapolitano nostris et dictae Sedis Apostolicae pro tempore existentibus nunciis, ac curiae causarum camerae apostolicae generali auditori, seu cuivis alio eiusdem Sedis nuncio, seu internuncio, aut iurium et spoliolum camerae apostolicae debitorum collectori, in quibusvis regnis seu provinciis reipublicae christianae pro tempore commorantibus, per praesentes motu simili committimus et mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, praesentes litteras, et in eis contenta quaecumque, ubi et quando opus fuerit, et quoties pro parte eorundem magni magistri et conventus fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostrâ eisdem magnum magistrum et conventum confirmatione, approbatione, decreto, aliisque omnibus et singulis praemissis uti, frui aut gaudere, non permittentes eos per Ordinarium praedictos, aut quoscunque alios, contra praesentium tenorem, quomodolibet molestari, perturbari, aut inquietari;

§ 8. Contradictores quoslibet et rebelles per sententias, censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postpositâ, compe-

Contravenientibus poenas imponit.

secundo, legitimisque super his habendis servatis processibus, sententias, censuras et poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si fuerit opus, auxilio brachii secularis.

Contrariis
derogat.

§ 9. Non obstantibus piae memoriae Bonifacii Papae VIII, etiam praedecessoris nostri, de unâ, et in concilio generali alterâ¹ de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate praesentium in iudicium non trahatur, ac aliis quibusvis apostolicis, ac in provincialibus et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon, iuramento, confirmatione apostolicâ, vel aliâ quavis firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, quibusvis personis, etiam praefatis locorum Ordinariis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, etiam motu et scientiâ similibus, etiam consistorialiter, et de fratrum nostrorum consilio, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores, ac si de verbo ad verbum praesentibus inserti forent, pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliâs in suo robore permanentis, ad praemissorum effectum specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque; aut si aliquibus communiter vel divisim ab eadem sit

Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per litteras non facientes plenam et expressam de indulto huiusmodi mentionem. Eorundem autem praedecessorum vestigiis inhaerentes volumus, quod (dicti Pii V, xxi septembris, anno vi, ac Gregorii XIII praedecessorum nostrorum litteris, sub annulo Piscatoris xxv novembris, anno xix, pontificatum suorum expeditis, in suo robore et efficacîâ permanentibus) praesentes litterae ecclesias et personas, in his quae ad curam animarum pertinent, in quibus decreta Concilii Tridentini huiusmodi omnino servari debere intendimus, minime comprehendant;

§ 10. Ac quod praesentium litterarum transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus adhibeatur fides, quae adhiberetur praesentibus, si forent exhibitae vel ostensae.

Fides transumptorum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xvi iulii MDCXLVIII, pontificatus nostri anno iv.

Dat. die 18 iulii 1648, pontif. anno iv.

CX.

Confirmatio aliquot responsorum congregationis sacri Concilii Tridentini ad quaedam dubia per capitulum ecclesiae Conchensis proposita circa visitationem episcopi et adhibitionem adiutorum contra canonicos et capitulares dietae ecclesiae¹.

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii capitulum et canonici ecclesiae Conchensis, quod, ad dirimendas certas

Expositio.

¹ De more solito legitur *editâ* (R. T.).

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

controversias, alias inter venerabilem fratrem episcopum Conchensem ex una, ipsosque exponentes partibus ex altera exortas, propositis in congregatione venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium sacri Concilii Tridentini interpretum dubiis infra-scriptis, ad eorum singula iidem cardinales responderunt prout sequitur, videlicet:

Dubia quibus
cardinales re-
spondere de-
bent.

I. An episcopus ex decreto sacri Concilii Tridentini teneatur adhibere adiunctos coniudices contra canonicos et capitulares suae ecclesiae cathedralis in revisione computorum et administrationis operum piorum, seu potius per se ipsum tam in actu visitationis quam extra in eos animadvertere, iuris ordine servato et processu compilato;

II. An episcopus, sive eius vicarius, vel alius visitator generalis ab episcopo delegatus, teneatur, dum visitat ecclesiam cathedralem et personas capitulares, adhibere adiunctos coniudices a capitulo quotannis eligendos, vel potius soli possint per se ipsos in concernentibus visitationem procedere, informationes sumere, corrigere et punire, nullam tamen servatam formam iudicii, seu processu compilato;

III. An, ubi in actu visitationis dirimendum est crimen incontinentiae inveteratae, seu concubinatus inter aliquem ex capitularibus et mulierem solutam perpetratum, possit episcopus, sive eius vicarius, seu visitator generalis, contra dictam mulierem procedere, eamque, iuris ordine servato, ac processu compilato, punire, non obstante quod correus criminis sit persona capitularis et a dicto sacro Concilio in causis criminalibus privilegiata, ne contra ipsam sine adiunctis coniudicibus procedatur;

IV. An, casu discordiae inter episcopum et adiunctos coniudices a capitulo depu-

1 Haec deest vox *quando* vel *si* (R. T.).

tatos, eligendus est tertius infra sex dierum spatium, debeat dictus tertius esse unus de capitularibus eiusdem ecclesiae, vel potius quilibet alius extraneus deputari possit:

Die xxiii novembris mdcxlvii, sacra congregatio eminentissimorum cardinalium Concilii Tridentini interpretum ad supradicta dubia respondit, ut sequitur:

Ad i. Episcopum posse sine coadiutoribus adiunctis computa et administrationem operum piorum a personis capitularibus exigere, si criminaliter in forma iudicii contra eos non procedat;

Cardinalium
responsum.

Ad ii. Episcopum posse in visitatione absque adiunctis coniudicibus ecclesiam cathedralem et capitulares visitare, eisque poenas imponere extraordinarias, quae magis morum correctionem, quam punitionem respiciant, non autem extra visitationem, nec quando contra capitulares ad poenas extraordinarias procederet;

Ad iii. Contra mulierem in crimine incontinentiae seu concubinatus, ut supra expresso, posse per episcopum in actu visitationis absque coniudicibus adiunctis procedi;

Ad iv. Tertium, eligendum in casu discordiae, debere omnino esse capitularem.

PETRUS ALOYSIUS card. CARAFA.

Loco † Sigilli.

FRANCISCUS PAULUTIUS S. C. C. Secr.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, praefati capitulum et canonici praemissa, quo firmiter subsistant et inviolabiliter observentur, auctoritate apostolica per nos confirmari summo opere considerent:

Supplicatio.

§ 3. Ideirco nos, eorundem capituli et canonicorum votis hac in re annuere, illosque specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque eccle-

A censuris
absolvit.

siasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus illorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, praeserta resolutiones et seu responsa eorundem cardinalium, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, et inviolabiliter observari mandamus, salvâ tamen semper in praemissis auctoritate congregationis eorundem cardinalium.

Decretum irritans.

§ 4. Decernentes sic et non aliter in praemissis per quoscumque indices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos et Sedis Apostolicae nuncios, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio contrarium.

§ 5. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus et specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon ecclesiae Conchensis, quatenus opus sit, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis eidem ecclesiae ac quibusvis personis, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis et decretis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus, etiamsi pro sufficienti illorum derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et

individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio aut quaevis alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis credit iubet.

§ 6. Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die v augusti MDCXLVIII, pontificatus nostri anno IV.

Dat. die 5 augusti 1648, pontif. anno IV.

CXI.

Facultas regi catholico confirmandi applicationem mille ducatorum annuorum collegio Salamantinae militiae de Alcantara ab eo factam¹.

Charissimo in Christo filio nostro Philippo,
Hispaniarum regi catholico,
Innocentius Papa X.

Charissime in Christo fili noster,
salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Maiestatis tuae nomine nobis nuper expositum fuit, quod ex quadam definitione militiae de Alcantara, Ordinis Cisterciensium, cuius tu administrator perpetuus apostolicâ auctoritate deputatus existis, decretum executione subsequutâ fuit, ut, ex annuis mensae magistralis et

Supplicatio.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

praeceptoriarum seu commendarum dictae militiae redditibus, annuatim mille ducati monetae illarum partium respective et pro ratâ parte desumerentur et investirentur, investimentique huiusmodi fructus in fabricam ecclesiae conventus sancti Benedicti in civitate Salamantiniensi eiusdem militiae erogarentur.

Causae huius facultatis.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, ob praesentes bellorum motus in regnis Hispaniarum, annui redditus dicti conventus ad sustentationem collegii, quod habet in universitate studii generalis Salamantinae, diminuti sunt, tuque, provide considerans quanti intersit, ut dictum collegium manuteneatur, mandaveris, ut praedicti mille ducati annui ad praesens, et donec praesentium temporum status et conditio melior fiat, in eiusdem collegii sustentationem applicentur, et postmodum illorum investimentum, iuxta definitionis praedictae destinationem, ad praedictum effectum continuetur.

§ 3. Nobis propterea eiusdem maiestatis tuae nomine humiliter supplicatum fuit, ut praemissa confirmare de benignitate apostolicâ dignaremur.

Confirmat prout in rubrica.

§ 4. Nos igitur, te specialibus favoribus et gratis prosequi volentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, eidem maiestati tuae, applicationem dictorum mille ducatorum annuorum ad manutentionem dicti collegii per te, ut praefertur, factam, et seu fieri mandatam, durantibus bellorum motibus in dictis regnis, auctoritate nostrâ apostolicâ confirmandi et approbandi, illique apostolicae firmitatis robur adiiciendi, ac omnes et singulos, tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplendi, plenam et amplam facultatem, dictâ auctoritate, tenore praesentium, concedimus et impertimur.

Contrarium derogatio.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac dictae mili-

tiae, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, stabilimentis, usibus et naturis, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum omnium tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice duntaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xv augusti MDCLXVIII¹, pontificatus nostri anno iv.

Dat. die 15 augusti 1648, pontif. anno iv.

CXII.

Commissio apostolicae camerae contra senatum civitatis Messanensis illiusque senatores, ministros et alios, qui eripi fecerunt frumentum, quod ex orâ maritimâ Marchiae Anconitanae mari rehebatur ad portum Civitatis Veteris pro usu Romanae curiae, cum amplissimis facultatibus, etiam supponendi interdicto ecclesiastico praedictam civitatem, eiusque territorium¹.

Dilecto filio causarum curiae camerae nostrae apostolicae auditori generali,

Innocentius Papa X.

Dilecte fili, salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Innotuit nuper nobis, quod, cum de mense iulii proxime praeteriti, ut ur-

Motiva huius commissionis.

¹ Ed. Main. habet 1647 sed puto esse errorem typographicum, alioquin legi etiam deberet *anno iii*, at ed. Main. notat postea anno iv; ad marginem alius error est, nempe 5 augusti pro 15 (R. T.).

² Ex Regest. in Secret. Brevium.

gentibus huius almae Urbis nostrae necessitatibus provideretur, fuissent, ad oram maritimam provinciae nostrae Marchiae Anconitanae, navi S. Petri nuncupatae, sub gubernio dilecti filii capitanei Ioannis Hensen, Belgae, imposita mille et ducenta rubra frumenti, iussu dilecti etiam filii tunc existentis praefecti annonae eiusdem Urbis pro usu ipsius annonae et Romanae curiae empta, et inde mari ad portum nostrum Civitatis Veteris vehenda, dilecti filii senatus civitatis Messanensis navem praedictam, per fretum Siculum transeuntem, ratibus armatis aggredi, illique iter impediri, ac eundem Ioannem ad deducendam illam in portum dictae civitatis Messanensis violenter cogi et compelli, necnon frumentum ex eadem nave auferri¹ (licet ipse Ioannes saepius tam aggressoribus quam dicto senatui declarasset et significasset, frumentum praedictum pro camerae nostrae apostolicae et annonae praedictae servitio, adeoque pro Romanae curiae usu transportari); ac insuper, quod, cum² antea, de mense ianuarii proxime praeteriti, alia duo milia et sexcenta rubra frumenti quae in navi S. Pauli nuncupata ex eadem provinciâ Marchiae pro annonâ praedictâ per idem fretum vehabantur, senatus praedictus itidem, ut asseritur, auferri et eripi ausu temerario iusserunt, prout de facto ereptum fuit, excommunicationis sententiam, aliasque censuras et poenas ecclesiasticas a sacris canonibus et constitutionibus apostolicis et praesertim illâ quotannis in die Coenae Domini legi solitâ contra impediētes seu invadentes eos qui victualia seu alia ad usum Romanae curiae necessaria adducunt, ac contra eos, qui ne ad praedictam curiam adducantur vel afferantur prohibent, impediunt, seu perturbant, inflictas et promulgatas, damnabiliter incurrendo.

¹ Supple verbum *iusserunt*, ut postea (R. T.).

² Particula *cum* nos addimus (R. T.).

§ 2. Quapropter, cum non deceat tam graves reatus impunitos relinqui, motu proprio, ac ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, tibi per praesentes committimus et mandamus, ut causam et causas super omnibus et singulis praemissis, tam ad instantiam dilecti filii nostri et camerae praedictae commissarii generalis, quam per inquisitionem et ex officio, et aliâs omni meliori modo motas et movendas, cum suis incidentibus, emergentibus, annexis et connexis, totoque negotio principali, contra senatum praedictae civitatis Messanensis, illiusque senatores, aliasque particulares personas, ac ministros et quoscumque alios praemissorum quomodolibet culpabiles, quantumvis¹ numeri, ac cuiuscumque qualitatis, gradus, status, conditionis et dignitatis, etiam ecclesiasticae, etiam speciali mentione dignae, existant, summarie, simpliciter et de plano, sine figurâ et strepitu iudicii, solâque facti veritate inspectâ, etiam iuxta ordinarias tuas facultates procedendo, ipsisque, tam coniunctim quam divisim, etiam per edictum publicum, constituto itidem summarie ac extraiudicialiter, et quantum tibi sufficere videbitur, de non tuto accessu, citatis, cognoscas, audias, decidas et fine debito termines, ac senatum praedictum et particulares eius personas eorumque ministros et alios in praemissis culpabiles repertos in excommunicationem et alias censuras et poenas praedictas eo ipso incidisse declares, ac in illos excommunicationis sententiam, si et quatenus opus sit, feras et publices; sique² senatus praedictus intra competentem terminum per te arbitrio tuo praefigendum declarationi seu sententiae et publicationi per te faciendae seu ferendae non paruerint, tunc decla-

Contra reos
procedi vult
etiam excom-
municatio.

¹ Forsan legendum *quantivis* (R. T.).

² Male edit. Main. legit *sicque* (R. T.).

rationem et sententiam tuam aggravans civitatem Messanensem ac universum eius territorium interdicto ecclesiastico, tam locali quam personali et mixto, supponas, ac suppositam et suppositum esse et fore nuncies et declares, illudque observari mandes; aliaque omnia et singula in praemissis et circa ea necessaria quomodolibet speciali et individuâ mentione digna geras, facias et exequaris, ac executioni demandari cures, omni et quacumque etiam non frivola appellacione, reclamacione, recursu, nullitatis dictione, in integrum restitutione, aliisque remediis ordinariis et extraordinariis penitus et omnino remotis.

§ 3. Nos enim tibi desuper plenam, amplam, liberam et omnimodam facultatem et potestatem concedimus et imperimus.

Intimationem
amgi mandat.

§ 4. Volumus autem, quod, semel intimato¹ tuo monitorio in valvis basilicae Principis Apostolorum et in acie Campi Florae de Urbe, ac insuper in civitatibus Beneventi et Terracinae, deinde contra non comparentes procedas, procedique mandes et iubeas per solam afflictionem in eadem acie campi Florae, et monitorium et citationes omnes et singulos, quos quomodolibet concernent, officiant, ac si essent in quolibet actu personaliter moniti, citati et intimati.

Contraria tollit.

§ 5. Non obstantibus felicis recordationis Bonifacii Papae VIII praedecessoris nostri de una, et concilii generalis de duabus dietis, aliisque apostolicis, et in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, legibus quoque imperialibus et municipalibus, stylo curiae, necnon dietae civitatis Messanensis et quibusvis aliis, etiam iuramento, confirmatione apostolica vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis

et consuetudinibus, etiam inmemorabilibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, civitati praedictae ac illius senatui, civibus et incolis, et quibuslibet aliis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, ac aliâs in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro sufficienti eorum derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum insererentur, praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus, ac derogatum esse decernimus; ceterisque contrariis quibuscumque; aut si civitati, territorio, senatui, civibus, incolis et personis illius, et aliis praedictis, communiter aut divisim, fuerit a Sede Apostolicâ indultum, quod citari, seu in iudicium coram iudicibus de eorum consensu non deputatis, vel extra Siciliam aut civitatem praedictam seu loca suae habitationis evocari, et ad parendum aliqui¹ cogi vel compelli, aut quod excommunicari, suspendi vel interdicti non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam et individuan de indulto huiusmodi mentionem; et qualibet aliâ eiusdem Sedis indulgentiâ generali vel speciali, per quam praesentibus non insertam seu expressam effectus illarum impediri valeat quomo-

¹ Ed. Main. legit *intimatio* (R. T.).

¹ Forsan legendum *aliquò* pro *aliqui* (R. T.).

dolibet vel differri, et de qua cuiusque toto tenore habenda sit in nostris litteris mentio specialis.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xv septembris MDCXLVIII, pontificatus nostri anno IV.

Dat. die 15 septembris 1648, pontif. anno IV.

CXIII.

*Confirmatio Brevium Clementis VIII et Pauli V super erectione et privilegiis academiae oppidi Zamoschi Chelmen-
sis dioecesis, et facultas dandi gradus
etiam in theologia, etc.¹*

Innocentius Papa X,
ad perpetuam rei memoriam.

Brevis Cle-
mentis VIII for-
ma et tenor.

§ 1. Aliàs a felicis recordationis Cle-
mente Papa VIII praedecessore nostro
emanarunt litterae in simili formà Brevis,
tenoris sequentis, videlicet:

*Clemens Papa VIII², ad futuram rei
memoriam.* Sedes apostolica, quam studio-
rum matrem et altricem esse decet, catholi-
cas universitates studiorum generalium, ad
studiorum commoditatem institutas, privi-
legiis et gratiis libenter exornat, prout
temporum et locorum ratio postulat, ac
aliàs in Domino salubriter conspiciit ex-
pedire. Cum itaque, sicut accepimus, di-
lectus filius nobilis vir Ioannes Zamoschi,
magnus regni Poloniae cancellarius, ad
studiosae iuventutis commodum³, in eius
oppido novo Zamosciae Chelmenensis dioe-
cesis universitatem studii generalis Hyp-
peikomen nomine illi imposito instituerit,
ac annuos perpetuos mille florenorum
redditus illi assignaverit, et iam quinque
professores praeclaris ingeniis et non vul-
gari eruditione praeditos ex Cracoviensi

academià illuc advocaverit, pluresque pro-
fessores convocare, ac uberiores fructus
assignare, cum litteris in eam operam
dantes maiores faciant⁴ progressus, in-
tendat:

§ 2. Nos, universitatem praefatam, ex
speciali nostrà et Sedis Apostolicae bene-
ficentià, privilegiis et gratiis exornare
volentes, singulari ipsius Ioannis institu-
toris pietate ac animi magnitudine, ac
praecipuà in nos et Apostolicam Sedem
observantià adducti, universitati praefatae,
sic, ut praefertur, erectae, ac illius pro
tempore rectori, magistris, professoribus,
scholasticis et aliis quibuscumque perso-
nis, ut omnibus et singulis privilegiis,
gratiis, indultis, exemptionibus, libertati-
bus, immunitatibus, praerogativis, hono-
ribus, praeeminentiis, favoribus et facul-
tatibus, etiam circa doctores in artibus
philosophiae, scientiàque civili et utroque
iure, ac medicinà et notarios creandos,
aliosque studiorum gradus conferendos, et
aliis quibilibet, quibus aliae similium
studiorum generalium universitates ubivis
locorum et gentium institutae, illorum
rectores, magistri, professores, scholastici
et aliae personae de iure, usu, consue-
tudine aut aliàs quomodolibet, tam ex
apostolicà quam imperiali seu regali au-
ctoritatibus, utuntur, fruuntur, potiuntur
et gaudent, atque uti, frui, potiri et gau-
dere² possint, valeant et debeant, utpote³
in ipsà universitate pro tempore ad gra-
dus quoscunque promoti pari auctoritate,
facultate et dignitate praefulgeant, iis-
demque privilegiis, gratiis, honoribus et
praerogativis perfruantur atque alii in
aliis universitatibus promoti, itaut nulla
inter eos fiat differentia, nec fictio locum
habeat, auctoritate apostolicà, tenore praec-

Clemens pri-
vilegia concedit
academiae.

¹ Potius lege *facient* (n. T.).

² Haec desunt verba *poterunt quomodolibet
in futurum, uti, frui, potiri et gaudere* (n. T.).

³ Potius legendam *utque* (n. T.).

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Erronee edit. Main. habet VII (n. T.).

³ Male edit. Main. legit *omnimodum* (n. T.).

sentium, concedimus et indulgemus: ipsiusque universitatis rectori et administratoribus, ut pro universitatis felici regimine quaecumque statuta licita et honesta, ac sacris canonibus et Concilii Tridentini decretis conformia, condere valeant, facultatem impertimur; eidem autem academiae venerabilem fratrem modernum et pro tempore existentem episcopum Chelmensem loci Ordinarium perpetuo praeficimus, ipsumque episcopum in eiusdem academiae perpetuum cancellarium constituimus et deputamus; utque eadem academia, eiusque lectores, officiales et scholares universi eidem episcopo Chelmensi tamquam eorum praefecto et cancellario perpetuo subesse ac parere, et in omnibus obedientiam praestare debeant et teneantur, neque successores dicti Ioannis Zamoski cancellarii in eodem oppido in administratione dictae academiae et illius bonorum quoquomodo se ingerere possint et valeant, sed illius gubernium, cura et administratio ad dictum episcopum Chelmensem privative quoad dictos successores perpetuo spectet et pertineat; idem vero episcopus et eius in dicta ecclesia successores in primis teneantur omni studio curare, ut in eadem academia catholica religio et obedientia Sedis Apostolicae conservetur; quodque si dicta academia, vel illius officiales, lectores et scholares a dicta fide catholica et Sedis Apostolicae obedientia (quod Deus avertat) aliquo tempore defecerint, bona omnia a dicto Ioanne Zamoski cancellario eidem academiae donata ad praedictam ecclesiam Chelmensem eo ipso devolvantur, et devoluta esse censeantur, ac ex tunc de cetero in perpetuum spectent et pertineant, statuimus et ordinamus, et eum expressâ hac conditione privilegia et gratias supradictas, et non alias, nec alio modo, concessisse declaramus; sique in praemissis omnibus per quoscunque iudices

ordinarios et delegatos, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, decernimus.

§ 3. Non obstantibus quibusvis apostolicis, ac in universalibus et synodalibus ac provincialibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ac quarumcunque universitatum studiorum generalium, etiam iuramento, confirmatione apostolica vel quavis aliâ firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum, quomodolibet concessis, confirmatis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro sufficienter expressis habentes, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Derogat contrariis.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xxiv octobris mxcxiv. pontificatus nostri anno 1.

§ 4. Et postmodum a recolendae memoriae Paulo Papa V etiam praedecessore nostro emanarunt aliae litterae in eadem formâ Brevis, tenoris qui sequitur, videlicet:

Alia forma Brevis Pauli V.

Paulus Papa V, ad perpetuam rei memoriam. Sacri apostolatus ministerio, meritis licet inaequalibus, divinâ dispositione praesidentes, ea, quae pro catholicarum et collegiarum ecclesiarum ac bonarum artium disciplinarum et scientiarum propagatione, personarum quoque in his studium, industriam et operam navantium congruâ sustentatione, onerumque illis incumbentium supportatione, necnon orthodoxae fidei conservatione cum divini cultus incremento per viros generis nobilitate pollentes et de fide catholica optime meritos provide facta et ordinata fuisse dicuntur, ut firma et illibata perpetuo subsistant, libenter, cum a nobis

petitur, apostolico praesidio communimus, ac desuper pastoralis officii nostri partes favorabiliter interponimus, prout locorum, temporum et personarum ratio postulat, et nos conspiciamus in Domino salubriter expedire.

Supplicatio

§ 5. Sane dilectus filius nobilis vir Thomas Zamoski, dominus in temporalibus oppidi de novo Zamoski Chelmensis dioecesis, nobis nuper exponi fecit, quod Ioannes etiam Zamoski eius genitor, et regni Poloniae dum vixit supremus cancellarius, provide perpendens universae reipublicae uberrimos et multiplices fructus ex litterarum studiis provenire, ac cupiens studia huiusmodi in eius patrio solo vigere, necnon, pro amplissimis gratiarum donis et muneribus sibi ab omnipotenti Deo bonorum omnium largitore benigne collatis, in devoti et grati erga illum animi testimonium, divinae suae maiestati debitae laudum¹ praeconia et salutaris hostiae sacrificia iugiter offerri et persolvi, habitū desuper cum tunc existente episcopo Chelmensi loci Ordinario consultatione et maturā deliberatione, ac de illius licentiā et assensu, omni meliori modo et formā quibus potuit, et quantum in se fuit, ad ipsius omnipotentis Dei laudem et gloriam, et salutiferae resurrectionis Domini nostri Iesu Christi memoriam, et sancti Thomae apostoli eiusdem resurrectionis praeclari testis honorem, dictique oppidi decorem et ornatum, in eodem oppido unam academiam publicam pro illius, ac illorum oppidorum et locorum, tam temporali suo dominio subditorum, quam² aliorum quorumcunque, in pietate, morumque probitate, ac doctrinā christianā, in litteris humanioribus, tam graecis, quam latinis, necnon gram-

licae, rhetoricae, dialecticae, logicae, philosophiae naturalis et moralis, physicae, metaphysicae, utriusque iuris prudentiae, theologiae, ceterisque artibus, disciplinis, scientiis et facultatibus licitis,³ erudiendis, imbuendis et instruendis, unam quoque collegiatam ecclesiam cum capitulo, decano, custode, scholastico, ac certo canonicorum, vicariorum et ministrorum⁴, qui eidem ecclesiae in divinis laudabiliter deservirent, fundavit et instituit, ac sumptuosius et magnificis aedificiis, structionibus, cathedris, scholis, suppellectilibus sacris et profanis, aliisque rebus ad academiam et collegiatam ecclesiam huiusmodi respective usus necessariis luculenter instruxit et ornavit, congruisque redditibus annuis et perpetuis, ad ipsum Ioannem tunc legitime spectantibus, dotavit, necnon super prospero, ac felici statu, directione, progressu et stabilitate, tam academiae, quam collegiatam ecclesiam huiusmodi, illarumque respective rectoris, lectorum, professorum, magistrorum, praeceptorum, scholarium, decani, custodis, scholastici, canonicorum, vicariorum, officialium et ministrorum qualitatibus, oneribus⁵, obligationibus, foundationibus, mercedibus, salariis, ceterisque rebus in praemissis et circa ea necessariis et opportunis, plurima statuta, constitutiones, ordinationes et decreta condidit et praescripsit; quare dictus Thomas nobis humiliter supplicari fecit, quatenus foundationi, institutioni, dotationi, aliisque praedictis, pro illorum firmiori subsistentiā et observantiā, nostrae confirmationis roborā adiacere, ac alia infra concedere de benignitate apostolicā dignaremur.

§ 6. Nos igitur, qui fidelium quorum-

Annuit Pontifex.

¹ Vel lege *debita laudum* vel *debitae laudis* (R. T.).

² Pessime edit. Main. habet *subditorumque* pro *subditorum*, *quam* (R. T.).

³ Deesse videtur *civibus* vel *iunibus* (R. T.).

⁴ Deest vox *numero* (R. T.).

⁵ Edit. Main. legit *honeribus* pro qua posset etiam substitui *honoribus* (R. T.).

A quocumque
excommunicati-
onis incursu
absolvit.

Pontifex ap-
probat talem
academiam foun-
dationem atque
confirmat.

ac publicam utilitatem, ac commoditatem concernentibus libenter annuimus, eaque favoribus prosequimur opportunis, praedictum Thomam a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, necnon reddituum et bonorum per dictum Ioannem pro foundatione, institutione et dotatione praedictis donatorum et assignatorum qualitates et quantitates praesentibus pro expressis habentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, eandem foundationem, institutionem et dotationem, ac, prout illas concernunt, omnia et singula, licita tamen et honesta sacrisque canonibus et Concilii Tridentini decretis non contraria, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illisque perpetuae et inviolabilis apostolicae firmitatis robur adii-
cimus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti, ac quarumcumque¹ solemnitate, etiam substantialium, defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus, illaque omnia et singula perpetuo valida et efficacia esse et fore, ac suos plenarios et integros effectus sortiri, ac ab omnibus, ad quos spectat et pro tempore spectabit, observari, sicque per quoscumque iudices ordinarios quavis auctoritate fungentes, etiam causarum palatii apostolici auditores, dictaeque Sedis nuntios, ac locorum Ordinarios, indicari et definiri debere decrevimus²; insuper academiae et collegiatae ecclesiae praedictis, earumque respective rectori, cancellario, professoribus, lectoribus praeceptoribus, magistris, scholaribus, capitulo,

¹ Edit. Main. legit *quorumcumque* (R. T.).

² Potius lege *decernimus* (R. T.).

decano, custodi, scholastico, canonicis, vicariis, ministris, officialibus et personis, nunc et pro tempore existentibus, ut omnibus et singulis privilegiis, exemptionibus, libertatibus, immunitatibus, praerogativis, honoribus, praeceminentiis, indultis, facultatibus et gratiis, quibus aliae similes accademiae et collegiatae ecclesiae, in dicto regno et ubicumque locorum institutae, et illarum rectores, cancellarii, professores, lectores, magistri, praeceptores, scholares, capitula, decani, custodes, scholastici, canonici, vicarii, ministri, officiales et personae de iure, usu, consuetudine, ac aliâs quomodolibet utuntur, fruuntur et gaudent, ac uti, frui, potiri et gaudere possunt et poterunt quomodolibet in futurum, non solum ad eorum instar, sed pariformiter et aequè principaliter, uti, frui, potiri et gaudere libere et licite possint et valeant, apostolicâ auctoritate et tenore praedictis perpetuo concedimus et indulgemus.

Illisque officialibus honoribus et exemptionibus et instar academiarum aliarum concedit.

§ 7. Quocirca venerabilibus fratribus Gnesnensi et Leopoliensi archiepiscopis ac episcopo Promioliensi per praesentes committimus et mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel per alium, seu alios, praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, ubi et quando opus fuerit, et quoties pro parte ipsius Thomae necnon rectoris, cancellarii, professorum, rectorum, praeceptorum, magistrorum, scholarium, capituli, decani, custodis, scholastici, canonicorum, vicariorum, ministrorum, officialium et personarum huiusmodi nunc et pro tempore existentium fuerint requisiti, solemniter publicantes, necnon Thomae et aliis praedictis in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostrâ Thomam, aliosque praedictos praemissorum omnium et singulorum comodo et effectui pacifice frui et gaudere, non permittentes illos desuper a quoquam,

Exequutores
supra.

quavis auctoritate, quomodolibet indebite molestari, contradictores quoslibet et rebelles per sententias, censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postpositâ, compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Contraria tollit.

§ 8. Non obstantibus felicis recordationis Bonifacii Papae VIII praedecessoris nostri de unâ, et in concilio generali editâ de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate praesentium ad iudicium non trahatur, ac aliis quibusvis apostolicis, necnon in synodalibus, provincialibus et universalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ac litteris piae memoriae Clementis Papae V etiam praedecessoris nostri per quas statuit et ordinavit, quod cura, gubernium et administratio dietae academiae illiusque honorum ad pro tempore existentem episcopum Chelmensensem uti loci Ordinarium spectet et pertineat; quibus quidem litteris dicti Clementis praedecessoris quoad particulare statutum et ordinationem huiusmodi dumtaxat (eisdem litteris in reliquis omnibus, quae fundationi, institutioni et dotationi academiae huiusmodi non adversantur in suo robore permansuris) specialiter et expresse harum serie derogamus; ceterisque contrariis quibuscunque.

Et administratio praedictae academiae episcopo Chelmensi committitur.

§ 9. Volumus autem, quod professores, rectores, lectores, praeceptores, magistri, et quicumque alii in praedictâ academia docentes, in primis et ante omnia catholicae fidei professionem, iuxta articulos pridem a Sede praedictâ propositos, in manibus pro tempore existentis rectoris seu cancellarii dietae academiae, aut personae ad id ab eo deputandae, emittere, ac, etiam iurando interposito, quod nihil quicquam ab ipsa fide catholica devium seu alienum docebunt, aut inter-

pretabuntur, promittere omnino debeant et teneantur.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxvi septembris MDCXLVIII, pontificatus nostri anno IV¹.

Dat. die 26 septembris 1648, pontif. anno IV.

CXIV.

Suppressio officii vicarii generalis Congregationis Gallicanae Tertii Ordinis sancti Francisci².

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Aliâs (felicis recordationis Urbano Papae VIII, praedecessori nostro, pro parte tunc existentis procuratoris generalis Congregationis Gallicanae Tertii Ordinis sancti Francisci de Poenitentia nuncupatae exposito, quod multa prae ceteris ipsius Congregationis statuta apostolicâ auctoritate confirmata electionem, durationem et auctoritatem visitoris seu vicarii generalis dietae Congregationis concernentia reperiiebantur, quodque ipsum visitoris seu officium vicarii generalis huiusmodi auctoritate legitimâ institutum nullatenus apparebat) subinde idem Urbanus praedecessor noster, ut ea, quae institutionem ac statum visitoris seu vicarii generalis huiusmodi concernebant, et quae ab illius directione dependebant, exacte accurateque expenderentur, tunc existentibus Carnotensi, Meldensi et Sylvanectensi episcopis, seu eorum officialibus dedit in mandatis, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, ac aliâs sub certis modo et formâ tunc expressis, institutionem ac statum officii visitoris seu vicarii generalis praefati illiusque directionem diligenter ac mature exami-

Supplicatio.

¹ Potius lege an. I (R. T.).

² Ex Regest. in Secret. Brev.

narent, partesque hinc inde in praemissis iuridice, prout occasio tulisset reique qualitas exegisset, audirent, illisque auditis, quae circa institutionem ac statum officii visitoris seu vicarii generalis huiusmodi illiusque directionem reperissent, egissentque, illa et informationes desuper captas eidem Urbano praedecessori et Sedi Apostolicae referrent et transmittèrent, ut, quod pro felici prosperoque dictae Congregationis eiusque provinciarum directione statuendum et ordinandum fuisset, maturâ consultatione adhibita, decernerent.

§ 2. Postmodum vero (eidem Urbano praedecessori exposito, quod praefati Carnotensis et Meldensis episcopi relationem et captas per eos informationes super praemissis ad eundem Pontificem transmissèrant, et ab eis a parte contrariâ ad eum appellatum fuerat) idem Urbanus praedecessor, ut negotium huiusmodi maturius discuteretur, illud, tum a nonnullis ex gravioribus Ordinis professoribus, tum ab aliquibus Romanae curiae praelatis, auditis pluries hinc inde partibus, examinari mandavit, eorumque auditâ desuper sententiâ, motu suo proprio, deque apostolicae potestatis plenitudine, et officium visitoris seu vicarii generalis huiusmodi praefatum cum omnibus ab illo dependentibus illisque¹ connexis ad suum et Sedis praedictae beneplacitum suspendit, et, quousque ab eo vel dictâ Sede aliter in praemissis dispositum fuisset, illud pro non instituto ex tunc haberi voluit et mandavit; ac insuper, ut Tertius Ordo praefatus in regno Franciae prospere dirigeretur, motu et potestatis plenitudine similibus statuit et ordinavit, ut omnes et singulae fratrum praefatorum provinciae et ministri provinciales soli duntaxat ministro generali Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantia

nuncupatorum pro tempore existenti unâ cum domo regulari seu conventu S. Mariae Miraculorum nuncupatae de Urbe fratrum Tertii Ordinis praefati immediate subessent, et ad dictum ministrum generalem, necnon pro tempore existentem apud Sedem eandem dicti Ordinis protectorem, Romanamque curiam in casibus occurrentibus recurrere tenerentur, et aliâs prout in binis eiusdem Urbani praedecessoris in simili formâ Brevis litteris desuper de MDCXLI et MDCXLI annis respective emanatis, quarum tenores praesentibus pro expressis haberi volumus, uberius continetur.

§ 3. Cum autem, sicut accepimus, quietis dictae Congregationis plurimum interesset, ut supradictum visitoris seu vicarii generalis huiusmodi officium, de cuius, ut praefertur, legitimâ constitutione hactenus non apparuit, minime remaneat amplius in suspensio, sed illud perpetuâ nostrâ deque¹ Sedis Apostolicae suppressione in futurum tollatur: ideo nos, ad uberes fructus, quos iidem Tertii Ordinis praedicti fratres dictae Congregationis vel ab ipsius primordio in Ecclesiâ militanti magno cum reipublicae christianae spiritali commodo attulerunt et in dies afferre noscuntur, paterne dirigentes considerationis intuitum, et sperantes, Deo dante, quod eadem Congregatio felicioribus deinceps in vineâ Domini proficiet incrementis, necnon eisdem dicti Tertii Ordinis fratres specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, de

¹ Potius lege *illique* (R. r.).

¹ Forsan *atque* pro *deque* legendum (R. r.).

Causae seu
veritatis
gnitio.

Urbanus officium
visitoris
praedictum
suspendit.

Pontifex hic
officium praedi-
ctum supprimit.

venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis episcoporum et regularium praepositorum consilio, quibus praemissa examinanda specialiter demandavimus et commisimus, auditis partibus, et re mature discussâ, motu proprio, et ex certâ scientiâ maturâque deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, officium visitoris seu vicarii generalis dictae Congregationis praefatum, quod vigore praedictarum litterarum, motu proprio, ut praefertur, ab eodem Urbano praedecessore emanatarum, in suspenso remanserat, tenore praesentium perpetuo supprimimus et tollimus, cum omnibus et singulis ipsius dependentiis, annexis et connexis: ipsamque Congregationem illiusque provincias et personas nunc et pro tempore existentes unâ cum praefatâ domo regulari B. Mariae Miraculorum de Urbe ministro generali Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantiâ nuncupatorum pro tempore existenti de cetero immediate subesse, et ad ipsum demtaxat et ad hanc Sanctam Sedem recurrere respective debere et teneri (cum hoc tamen, quod pro tempore existens minister generalis eorundem fratrum Minorum de Observantiâ provincias praedictas per se vel per suos speciales delegatos visitatores iuxta praescriptum statutorum generalium dicti Ordinis visitare, corrigere, ac in eis omnimodam superioris generalis iurisdictionem, toties quoties opus fuerit, exercere libere et licite possit et valeat) volumus et declaramus, perpetuumque de super silentium imponimus, salvâ tamen in praemissis semper auctoritate eorundem cardinalium.

§ 4. Decernentes praesentes litteras semper et perpetuo validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, et ab omnibus et singulis, quos illae concernunt et concernent quomodolibet

in futurum, inviolabiliter et inconcusse observari, sique per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, ac quosvis commissarios quavis auctoritate fungentes, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, dictaeque Sedis nuncios, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari ac definiri debere, ac irritum et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 5. Non obstantibus praemissis, aliisque quibusvis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon omnibus et singulis illis, quae idem Urbanus praedecessor in suis litteris voluit non ob stare, ceterisque contrariis quibuscunque.

§ 6. Volumus autem, quod praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra ubique adhibeatur, quae ipsis originalibus litteris adhibetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die 1 octobris MDCXLVIII, pontificatus nostri anno IV°.

Dat. die 1 octobris 1648, pontif. an. IV.

CXV.

Prorogatio subsidii ad decennium pro Ferdinando magno duce Hettruriae.

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Aliàs, felicitis recordationis Paulo Papae V praedecessori nostro pro parte tunc in humanis agentis bonae memoriae Cosmi Medices Hettruriae sibi subiectae magni ducis exposito, quod, cum pridem bonae etiam memoriae Ascanius episco-

1 Sed legendum an. V (u. r.).

Ipsamque Congregationem ministro generali fratrum Minorum sancti Francisci sub-
stit.

Clausula praeservativa et decretum ardens.

Derogatio contrariarum.

Transumptum fides.

Exordium.

pus Anglonensis, tunc apud bonae similiter memoriae Ferdinandum dicti Cosmi magni ducis genitorem et Hebruriae sibi subiectae pariter magnum ducem Sedis Apostolicae nuncius, cognovisset facultates laicorum expensis necessariis seu utilibus aggerum, fossatorum, viarum, aquaeductuum et aquarum diversionum per officiales seu deputatos ad officium fossatorum civitatis Pisarum in districtu, territorio et comitatu dictae civitatis faciendis non sufficere, clerum, tam secularem, quam regularem, personasque ecclesiasticas exemptas et milites militiae S. Stephani, ratione bonorum per eos in territorio, districtu et comitatu Pisarum possessorum, subsidium dictis expensis ad decennium tunc proximum conferre posse et debere, auctoritate apostolicâ sibi ad id specialiter delegatâ, concesserat et declaraverat, voluerat tamen et decreverat clerum, ecclesiasticas personas et milites praefatos ad aliquas expensas ministrorum dicti officii eorumque cancellariae ordinarias et extraordinarias nullo modo teneri, et aliâs prout latius in dicto decreto dicebatur contineri; et in eadem expositione subiuncto, praefatorum fossatorum officium, propter expensas necessarias et utiles eatenus factas, grave aes alienum ad summam scutorum triginta millium ascendens contraxisse, novasque expensas in dies cogi facere, idem Paulus praedecessor, supplicationibus dicti Cosmi magni ducis eâ in parte tunc inclinatus, quod clerus, tam secularis, quam regularis, personaeque ecclesiasticae et exemptae, ac milites praedicti, ratione bonorum per eos in territorio, comitatu et districtu dictae civitatis possessorum, subsidium ad decennium modo et formâ in dicto decreto dicti Ascanii episcopi et nuncii praescriptis et iuxta illius tenorem conferre, ac officiales et deputati praedicti subsidium huiusmodi, eodem decennio

durante, tutâ conscientiâ exigere possent, omnesque de clero, tam seculari, quam regulari, personaeque ecclesiasticae, etiam exemptae, ac milites S. Stephani, ratione bonorum, ut praefertur, per eos et quemlibet eorum possessorum, ad solutionem dicti subsidii cogi et compelli valeant¹, dictâ auctoritate concesserat decreveratque; et subinde decretum ab eo concessum huiusmodi ad aliud decennium extenderat et prorogaverat, seu de novo conderat; et postmodum, recolendae memoriae Urbano Papae VIII similiter praedecessori nostro pro parte dilecti filii nobilis viri Ferdinandi Hebruriae sibi subiectae magni ducis exposito, quod causae, propter quas praemissa concessa et decreta fuerant, etiam tunc vigeant, et propterea decennium ultimo concessum ad aliud tempus prorogari desiderabat; idem Urbanus praedecessor, supplicationibus dicti Ferdinandi magni ducis inclinatus, subinde, quod clerus, tam secularis, quam regularis, personaeque ecclesiasticae et exemptae, ac milites S. Stephani, ratione bonorum per eos in territorio, comitatu et districtu dictae civitatis possessorum, subsidium ad decennium a fine decennii ultimo prorogati seu concessi computandum, modo et formâ in praefato decreto dicti Ascanii episcopi et nuncii descriptis et iuxta illius tenorem, conferre, ac officiales et deputati praefati subsidium huiusmodi, decennio per eum concessio durante, exigere possent, omnesque de clero, tam seculari, quam regulari, personaeque ecclesiasticae et exemptae, ac milites sancti Stephani, ratione bonorum per eos, ut praefertur, et eorum quemlibet possessorum, ad solutionem dicti subsidii cogi et compelli possint², auctoritate apostolicâ similiter concessit et decrevit; voluit autem, quod iuxta illius decreti tenorem

¹ Aptius lege *valerent* (R. T.).

² Aptius legeretur *possent* (R. T.).

clerus, ecclesiasticaeque personae et exemptae, militesque praefati ad aliquas expensas ministrorum dicti officii eorumque cancellariae ordinarias vel extraordinarias nullatenus teneantur, quodque exactio subsidii praefati per vicarium pro tempore existentem archiepiscopi Pisarum eiusque curiae tantum apostolicâ auctoritate fieret, et dictis officialibus seu deputatis consignarentur, qui quidem officiales, seu deputati, eorumque ministri, libros rationum et computorum dicto vicario ac archidiacono ecclesiae Pisarum, necnon priori domus regularis Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantiâ Pisarum, similiter pro tempore existentibus, seu saltem duobus ex illis, quorum alter semper esset dictus prior, exhibere teneantur, ex quibus subsidium per dictos clerum et alios, ut supra, contribuendum dignosci comprehendique posset, pro exactione contra eos, ut praefertur, faciendâ; ac demum, eidem Urbano praedecessori per eundem Ferdinandum magnum ducem iterum exposito, quod causae, propter quas praemissa concessa et decreta fuerant, etiam tunc vigeant, proptereaque idem Ferdinandus magnus dux in praemissis ulterius providere desiderabat, denuo idem Urbanus praedecessor subsidium huiusmodi, ipsumque decennium, ad aliud decennium modo et formâ in praefato eiusdem Ascanii episcopi et nuncii decreto, ac aliâs cum omnibus et singulis conditionibus, facultatibus, clausulis et decretis tunc expressis concessit, extendit et prorogavit, prout in diversis, tam ipsius Pauli, quam dicti Urbani praedecessorum in simili formâ Brevis respective desuper emanatis litteris, quarum tenores praesentibus pro expressis haberi volumus, uberius continetur.

Causae huius
prorogationis.

§ 2. Cum autem, sicut idem Ferdinandus magnus dux nobis nuper exponi fecit, causae, propter quas eadem praemissa

concessa et decreta aliâs, ut praefertur, fuerunt, etiam ad praesens vigeant¹, et propterea decennium ultimodictum ad aliud nobis benevisum tempus extendi et ampliari summopere desideret: nos, eiusdem Ferdinandi magni ducis huiusmodi supplicationibus nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum controversiis iurisdictionalibus praepositorum consilio, quod clerus, tam secularis, quam regularis, personaeque ecclesiasticae et exemptae, ac milites S. Stephani, ratione honorum per eos in territorio, comitatu et districtu dictae civitatis possessorum, subsidium ad decennium a fine decennii ultimo per eundem Urbanum praedecessorem concessi et seu prorogati computandum, modo et formâ in decreto dicti Ascanii episcopi et nuncii descriptis et iuxta illius tenorem² conferre, ac officiales seu deputati praefati subsidium huiusmodi decennio per praesentes a nobis concessio³ durante, libere et tutâ conscientia exigere possint, omnesque de clero, tam seculari, quam regulari, personaeque ecclesiasticae et exemptae, ac milites S. Stephani, ratione honorum per eos, ut praefertur, et eorum quemlibet possessorum, ad solutionem dicti subsidii cogi et compelli valeant, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, similiter concedimus et decernimus.

§ 3. Volumus autem, quod, iuxta dicti decreti tenorem, clerus ecclesiasticaeque personae, et milites S. Stephani praefati ad aliquas expensas ministris dicti officii eiusque cancellariae ordinarias vel extraordinarias nullo modo teneantur; quodque exactio subsidii praefati per vicarium pro tempore existentem archiepiscopi Pisarum eiusque curiae tantum fiat,

Exemptio militum S. Stephani ab huiusmodi expensis.

¹ Male edit. Main. legit *vigeant* (R. T.).

² Edit. Main. habet *tenores* (R. T.).

³ Edit. Main. legit *concessi* (R. T.).

et illius officialibus seu deputatis consi-
gnetur, qui quidem officiales, seu deputati,
eorumque ministri libros rationum et com-
putorum dicto vicario et archidiacono ec-
clesiae Pisarum, necnon priori domus Or-
dinis fratrum Minorum sancti Francisci
de Observantiâ nuncupatorum Pisarum
similiter pro tempore existentibus, seu
saltem duobus ex illis, quorum alter sem-
per sit dictus prior, exhibere teneantur,
ex quibus subsidium per dictos clerum,
et alios, ut supra, contribuendum digno-
sci comprehendique posset¹ pro exactione
contra eos, ut praefertur, faciendâ, salvâ
tamen semper in praemissis auctoritate
eorundem cardinalium.

§ 4. Non obstantibus omnibus et sin-
gulis illis, quae ipse Paulus et Urbanus,
praedecessores praefati, respective in suis
litteris huiusmodi voluerunt non obstare,
ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem
sub annulo Piscatoris, die x octo-
bris MDCXLVIII, pontificatus nostri anno v.

Dat. die 10 octobris 1648, pontif. anno v

CXVI.

*Declaratio nullitatis articulorum nup-
erae pacis Germaniae religioni catho-
licae, Sedi Apostolicae, ecclesiis, aliis-
que locis piis, ac personis et iuribus
ecclesiasticis quomodolibet praepiudicialium².*

**Innocentius Papa X,
ad perpetuam rei memoriam.**

Zelo domus Dei animum nostrum as-
sidue commovente, in eam praecipue cu-
ram sedulo incumbimus, ut orthodoxae
fidei integritas, ac Ecclesiae catholicae
dignitas et auctoritas ubique sarta tecta

¹ Videtur legendum *possit* (R. T.).

² Quoscumque contractus et pacta Sedi Apo-
stolicae et iuribus ecclesiasticis praepiudicialia
sustulit hic sanctissimus Pontifex paulo supra.

conservetur, neve eorum, qui quaerunt
sua potius quam quae Dei sunt, facto
iura ecclesiastica, quorum assertores a
Domino constituti sumus, aliquod detri-
mentum accipiant, nosque, supremo iudici
rationem villicationis nostrae reddituri,
negligentiae in creditâ nobis administra-
tione arguamur.

§ I. Sane cum intimo doloris sensu
accepimus, quod per complures unius
Osnabrugis, die vi augusti praesentis
anni MDCXLVIII, inter charissimum in Chri-
sto filium nostrum Ferdinandum Roma-
num regem in imperatorem electum cum
suis foederatis et adherentibus ex unâ, ac
Svecos cum eorum itidem foederatis et
adhaerentibus ex alterâ, necnon alterius
pacis Monasterii Westphaliae, die xxiv
octobris eiusdem anni MDCXLVIII, inter
eundem Ferdinandum regem in imperato-
rem electum cum suis pariter foederatis et
adherentibus ex unâ, atque charissimum
etiam in Christo filium nostrum Ludovi-
cum Francorum regem christianissimum
cum suis similiter foederatis ex alterâ par-
tibus, respective imitarum, articulos gra-
vissima religioni catholicae, divino cultui,
Sedi Apostolicae, et Romanae ac inferio-
ribus ecclesiis, ordinique ecclesiastico,
ac iurisdictionibus, auctoritatibus, immu-
nitatibus, libertatibus, exemptionibus, pri-
vilegiis, rebus, bonis, ac iuribus illorum
illata fuerunt praepiudicia. Etenim pactio-
nibus partim utriusque, partim alterius
pacis huiusmodi, inter alia, bona ec-
clesiastica, alias ab haereticis occupata,
illis eorumque successoribus in perpetuum
addicuntur, haereticis Augustanae
ut vocant confessionis liberum¹ suae hae-
reseos exercitium in plerisque locis per-
mittitur, et locorum pro aedificandis ad
hunc effectum templis assignatio promit-
titur, ipsique cum catholicis ad publica

Articuli pacis
Germaniae reli-
gioni catholi-
cae Sedi A-
postolicae praepiudiciales.

¹ Pessime edit. Main. legit *confessionis li-
brum*, commate adiuncto (R. T.).

Contrariis non
obstantibus.

Exordium.

munia et officia, ac ad nonnullos archiepiscopatus, episcopatus, aliasque dignitates et beneficia ecclesiastica, precumque primariarum eidem Ferdinando regi in imperatorem electo a praefatâ Sede Apostolicâ concessarum participationem admittuntur. Annatae, iura palatii, confirmationes, menses papales et huiusmodi iura, ac reservationes in bonis ecclesiasticis dictae confessionis Augustanae excluduntur. Confirmationes electionum, seu postulationum practensorum archiepiscoporum, episcoporum, aut praetorum eiusdem confessionis potestati seculari attribuntur. Plures archiepiscopatus, episcopatus, monasteria, praepositurae, baliviae, commendae, canonicatus et alia beneficia et bona ecclesiastica principibus haereticis, eorumque haeredibus etiam, sublata denominatione ecclesiasticâ, in feudum perpetuum sub dignitatis secularis titulo conceduntur. Contra pacem huiusmodi, ullumve eius articulum nulla iura, canonica et civilia, communia vel specialia, conciliorum decreta, religiosorum Ordinum regulas, iuramenta, aut concordata cum Romanis Pontificibus, ullave alia statuta, sive politica sive ecclesiastica, decreta, dispensationes, absolutiones, aut alias exceptiones allegari, audiri vel admittere debere disponitur. Numerus septem electorum imperii, olim apostolicâ auctoritate praefinitus, sine nostro et Sedis praefatae beneplacito, augeatur, et octavus electoratus in favorem Caroli Ludovici comitis palatini Rheni haeretici instituitur, aliaque nulla, quae pudet referre, orthodoxae religioni, Sedi quae praefatae, ac Romanae et inferioribus ecclesiis, ceterisque praemissis summopere praeciudicialia et damnosa decernuntur.

Nuncius Sedis Apostolicae protestatur contra praefatos articulos.

§ 2. Et quamvis venerabilis frater Fabius episcopus Neritonensis, noster et Sedis praefatae ad tractum Rheni et inferiores Germaniae partes nuntius extra-

ordinarius, in executionem mandatorum nostrorum, fuerit palam nostro et eiusdem Sedis nomine protestatus huiusmodi articulos esse irritos, nullos, iniquos, ac per non habentes potestatem tenere contractos, atque pro talibus ab omnibus habendos; ac notissimi iuris sit quaecumque transactionem, seu pactionem in rebus ecclesiasticis sine praefatae Sedis auctoritate factam, nullam, nulliusque roboris et momenti existere:

§ 3. Attamen, quo efficacius praemissorum indemnitati consultum sit, pro commissi nobis ex alto pastoralis officii debito, providere volentes, ac instrumentorum utriusque pacis huiusmodi, omniumque in illis contentorum, ceterorumque hic etiam necessario exprimendorum et inserendorum tenores, etiam veriores, et datas, ac si de verbo ad verbum insererentur, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, motu proprio, ac ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, praedictos alterius seu utriusque pacis huiusmodi articulos, ceteraque in dictis instrumentis contenta, quae catholicae religioni, divino cultui, animarum saluti, eidem Sedi Apostolicae, Romanae et inferioribus ecclesiis, ac ordini et statui ecclesiastico, illorumque personis, membris, rebus, bonis, iurisdictionibus, auctoritatibus, immunitatibus, libertatibus, privilegiis, praerogativis et iuribus quibuscumque quomodolibet officium¹ seu praeciudicium etiam minimum afferunt, aut inferre, seu intulisse, et alias nocere, seu nocuisse quoquomodo dici, intelligi, praetendi, vel censi possent, cum omnibus inde secutis et quandocumque sequendis, ipso iure nulla, irrita, invalida, iniqua, iniusta, damnata, reprobata, inania, viribusque et effectu vacua omnino fuisse, esse et perpetuo fore, neminem

Eisdemque irritat et damnat Summus Pontifex.

¹ Forsan legend. *officiunt* pro *officium* (n.T.).

que ad illorum, et cuiuslibet eorum, etiamsi iuramento vallata sint, observantiam teneri, neque ex illis cuiquam aliquod ius, vel actionem, aut titulum coloratum, vel causam praescribendi, etiamsi longissimi et immemorabilis temporis possessio, seu quasi possessio, etiam citra ullam interpellationem seu interruptionem subsequatur, acquisitum fuisse, nec esse, minusve ullo tempore acquiri et competere posse, neque ulla ullum statum facere vel fecisse, atque, perinde ac si nequaquam emanassent, pro non extantibus et non factis perpetuo haberi debere, tenore earundem praesentium decernimus. Et nihilominus, ad abundantiorē cautelam, et quatenus opus sit, articulos praefatos, aliaque praemissa, ut praefertur, praedicta, motu, scientiā, deliberatione et potestatis plenitudine paribus, damnamus, reprobamus, irritamus, cassamus, annullamus, viribusque et effectu evacuamus, et contra illa, deque eorum nullitate, coram Deo potestamur. Et, quatenus itidem opus sit, eandem Sedem Apostolicam, Romanamque et inferiores ecclesias, ac quaelibet loca pia et quaecumque personas ecclesiasticas adversus illa in integrum, ac pristinum, et eum in quo, ante praedictam, et quaecumque alias assertas, seu praetensas anteriores transactiones, pactiones, seu conventiones circa praemissa ubicumque quomodocumque factas, erant statum restituimus, reponimus ac plenarie reintegramus.

Clausulae
praeservativae.

§ 4. Praesentes quoque litteras, cum omnibus et singulis in eis contentis, etiam ex eo, quod praefati, et quicumque alii, etiam speciali mentione et expressione digni, et in praemissis seu eorum aliquo interesse habentes, seu habere quomodolibet praetendentes, illis nullatenus consenserint, nec ad ea vocati, citati vel auditi, minusve causae, propter quas eadem praesentes emanarunt, deductae, verifica-

tae, seu aliās sufficienter, aut etiam ullo modo iustificatae fuerint, nullo unquam tempore de subreptionis, obreptionis, nullitatis, aut invaliditatis vitio, seu intentionis nostrae, aut alio quovis quantumlibet magno, inexcogitato et substantiali defectu, aut ex quovis alio capite, a iure vel facto, aut statuto, vel consuetudine resultante, aut ex quocumque alio colore, praetextu, causā et occasione, notari, impugnari, invalidari, retractari, in ius vel controversiam revocari, aut ad terminos iuris reduci ullatenus posse, sed illas semper validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab omnibus et singulis, ad quos spectat et spectabit quomodolibet in futurum, inviolabiliter observari,

§ 5. Sicque et non aliter in praemissis omnibus et singulis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam palatii apostolici auditores, necnon S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos ac eiusdem Sedis nuntios, et quosvis alios quacumque auctoritate fungentes, nunc et pro tempore existentes, sublata eis et eorum cuiuslibet quavis aliter iudicandi, declarandi et interpretandi facultate et auctoritate, semper et ubique iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus.

Clausula sub-
lata.

§ 6. Non obstantibus praemissis, ac quibusvis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, tam generalibus quam specialibus, etiam in conciliis universalibus editis, et, quatenus opus sit, nostrā et cancellariae apostolicae regulā de non tollendo iure quaesito, et constitutione felicis recordationis Pii Papae IV praedecessoris nostri de gratiis quaecumque interesse camerae apostolicae concernentibus infra certum tunc expressum tem-

Derogatio con-
stitutionum.

pus in eâdem camerâ praesentandis et registrandis, ita ut praesentes nullo unquam tempore in eâdem camerâ praesentari seu registrari necesse sit, legibus quoque imperialibus et municipalibus, necnon quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate roboratis, statutis, usibus et consuetudinibus, etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis, concessionibus et litteris apostolicis, quibuscumque locis et personis, etiam imperiali, regali, et aliâ quavis, sive ecclesiasticâ sive mundanâ, dignitate fulgentibus, et aliâs quomodolibet qualificatis, ac specialem expressionem requirentibus, etiam motu, scientiâ, deliberatione et potestatis plenitudine similibus, etiam consistorialiter, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, et decretis etiam irritantibus, et aliâs quomodolibet, in contrarium praemissorum concessis, editis, factis, ac pluries et iteratis vicibus confirmatis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro sufficienti illorum derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio faciendâ aut alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum inserti forent, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis formamque in illis traditam pro servatâ habentes, ad praemissorum effectum specialiter et expresse derogamus, ac derogatum esse volumus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptorum fides.

§ 8. Volumus autem, ut earundem praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus

fides ubique locorum et gentium in iudicio et extra adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xx novembris MDCXLVIII, pontificatus nostri anno v.

Dat. die 20 novembris 1648, pontif. anno v.

CXVII.

Ut alumni seminarii civitatis Angelopolitanae in Indiis Occidentalibus, post completa sua studia in dicto seminario, possint, praevio riguroso examine, graduari in universitate Mexicanâ in philosophiâ ac theologiâ et sacris canonibus, licet non studuerint in dictâ universitate¹.

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Cupientes, ut debitus virtutis honor alumni seminarii, in ecclesiâ sanctorum Angelorum in Indiis Occidentalibus vulgo *della Puebla* a venerabili fratre Ioanne episcopo Angelopolitano, iuxta formam a sacro Concilio Tridentino praescriptam, erecti, qui in philosophiâ et theologiâ ac sacrorum canonum studiis cursum perfecerint, dignique et idonei fuerint, tribuatur, ut nimirum alii eorum exemplo ad sacrarum litterarum studia in dies magis et magis excitentur, supplicationibus eiusdem Ioannis episcopi nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotio Propagandae Fidei praepositorum consilio, eisdem alumni, ut, post completa sua studia in dicto seminario, praevio riguroso examine, possint in universitate Mexicanâ

Alumnis seminarii post completa studia ut possint graduari in universitate Mexicanâ concedit.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

in philosophiâ ac theologiâ et sacris canonibus graduari, non obstante quod in dictâ universitate non studuerint, facultatem, apostolicâ autoritate, tenore praesentium, concedimus et impertimur.

Derogat contrariis.

§ 4. Non obstantibus apostolicis, ac in¹ universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon dietae universitatis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indulgentiis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXII decembris MDCXLVIII, pontificatus nostri anno v.

Dat. die 22 decembris 1648, pontif. anno v.

CXVIII.

Confirmatio constitutionum in formâ specificâ Congregationis ecclesiasticorum sub invocatione S. Petri erectae auctoritate ordinariâ in civitate Angelopolitana².

**Innocentius Papa X,
ad perpetuam rei memoriam.**

Exordium.

Universalis Ecclesiae regimini, meritis licet imparibus, divinâ dispositione prae-

positi, ad pias christifidelium praesertim in sortem Domini vocatorum congregationes, pro exercendis iugiter pietatis et charitatis operibus ad omnipotentis Dei gloriam et proximorum solamen atque aedificationem institutas, ut felicioribus in dies proficiant incrementis, pastoralis officii nostri partes libenter convertimus, et ea, quae pro felici eorum statu provide facta fuerunt, quo exactius observentur, perpetuâque robori firmitate subsistant, apostolicae confirmationis patrocinio communitus, prout conspiciamus in Domino salubriter expedire.

§ 1. Sane pro parte venerabilis fratris Ioannis episcopi Angelopolitani in Indiis Occidentalibus nobis nuper expositum fuit, quod pro regimine et directione Congregationis virorum ecclesiasticorum S. Petri nuncupatae, in civitate Angelopolitanâ eiusdem Ioannis episcopi auctoritate erectae, fuerunt factae constitutiones tenoris qui sequitur, videlicet:

Supplicatio.

Constitutiones Congregationis S. Petri erectae in civitate de la Puebla Angelorum approbatae a Domino Ioanne de Palafox et Mendoza, Dei et Apostolicae Sedis gratiâ eiusdem civitatis episcopo.

Cum in hac civitate illiusque dioecesi adsit magnus numerus sacerdotum secularium, qui vivere debent in charitate, et uti membra Domini nostri Iesu Christi tenentur maiori vinculo ad servandam huiusmodi charitatem ob altitudinem eorum status et perfectionis, ut mediante eorundem doctrinâ et exemplo fideles dirigantur ad beatitudinem caelestem consequendam; cumque plures ex dictis sacerdotibus sint pauperes, nec habeant unde se sustentari possit, praesertim in infirmitate constituti, ideo necessarium duximus erigere Congregationem virorum ecclesiasticorum cum infrascriptis constitutionibus.

¹ Praeposit. in nos addimus (R. T.).

² Ex Regest. in Secret. Brev.

CAP. I.

*De invocatione, insigniis et loco
Congregationis.*

Congregatio ista ecclesiastica erecta sub protectione Principis Apostolorum sancti Petri, cuius virtutum sectatio sit illis obiectum, pro sigillo habeat duas claves positas ad modum crucis super libro cum pontificali thiarâ. Locus Congregationis sit in cappellâ et sacristiâ fabricatis in hospitali S. Petri sumptibus ipsius Congregationis cum facultate aliò transferendi pro arbitrio eiusdem episcopi et capituli cathedralis ecclesiae.

Protectores habeat eundem episcopum, illiusque successores pro tempore, necnon capitulum eiusdem ecclesiae cathedralis.

CAP. II.

*De qualitatibus admittendorum
in Congregatione.*

Ad Congregationem admittantur sacerdotes huius tantum dioecesis, diaconi et subdiaconi eiusdem, necnon beneficiati et vicarii ecclesiarum, etsi iam habeant domicilium extra civitatem, cum onere tamen celebrare faciendi missas pro defunctis, ut infra, et in admittendis confratribus habeant votum illi, qui die qua proponuntur in congregatione reperientur, et in aequalitate votorum mittantur sortes.

Absentes inposterum a dioecesi excludantur a Congregatione, sed, si redierint et voluerint, admittantur, dummodo celebrent missas pro defunctis, ut infra, et a civitate non distent ultra centum leucas.

Ingredientes religionem regularem, die qua professionem emittunt, remaneant exclusi, non autem antea.

Si aliquis sacerdos, diaconus aut subdiaconus in articulo mortis constitutus admitti voluerit ad Congregationem, ad-

mittatur, non tamen confratres teneantur missas celebrare pro illius animâ, sed tantummodo interesse illius sepulturae, ac pro illo orare, et, si convalescit, remaneat confrater.

CAP. III.

De officialibus Congregationis.

Officiales Congregationis eligantur per vota abbatis, duorum consultorum, secretarii, thesaurarii et sacristae; abbas tamquam superior praesidebit et sermone et exemplo studebit omnipotentis Dei servitio, et spirituali ac temporali Congregationis implemento.

Consultores abbati assistant in regimine Congregationis, tam in spiritualibus, quam in temporalibus.

Secretarius describet in libro capitula celebranda, necnon decreta per Congregationem facienda, in quo etiam describet alphabetica nomina admissorum, et in margine nomina defunctorum et exclusorum.

Thesaurarius tenebit librum bonorum temporalium Congregationis, et vacabit illorum exactionis recuperationi et administrationi, prout latius in capitulo finali continetur.

Sacrista cum clavibus custodiet ornamenta ecclesiastica, ceram et alia spectantia ad cappellam Congregationis, et omnia sub inventario describet et recipiet.

Mandatarius cum veste nigrâ, in qua adsint arma ipsius Congregationis, praesto erit exequutioni omnium sibi ordinandorum per abbatem et consultores.

CAP. IV.

*De bono exemplo per confratres dando,
et eorum obligationibus.*

Confratres Congregationis curent honeste, religiose ac laudabiliter vivere, ut exemplum exteris praebeant, et ex eorum

virtutibus constituatur respublica adeo ecclesiastica, ut veneretur illius ministerium. Quod ut facilius impleatur, legere non omittent instructionem sacerdotalem fratris Antonii de Molina; et, si scandalose vixerint, moneantur ab abbate et consultoribus iuxta praescriptam monitionem, et, si non se correxerint, praevio voto domini episcopi, a Congregatione eiciantur.

Admittendi ad congregationem agent cum abbate, consultoribus et secretario, ut proponantur in primâ Congregatione, illisque perlegantur constitutiones, ad hoc ut sciant munus suum, et post admissionem emittant fidei professionem in manibus eiusdem abbatis offerendo candelam unius librae.

Omnes confratres celebrare teneantur per se vel per alios tres missas planas pro suffragio animarum singuli confratris decedentis, idque infra tres menses a die notitiae; quod si plures eodem mense obierint, satisfaciant singulo defuncto infra terminum unius mensis incipiendo a primo defuncto; beneficiati et vicarii residentes in suis beneficiis extra civitatem, ac alii sacerdotes per tres leucas distantes, teneantur celebrare quatuor missas pro quolibet defuncto, ut supra. Decedentibus autem eisdem beneficiatis et vicariis, et aliis extra civitatem degentibus, non teneantur confratres assistentes celebrare nisi tres missas.

Hortantur confratres, ut in missis orent pro defunctis cum responsorio, et pro quolibet defuncto recitent unum nocturnum cum tribus lectionibus et collectâ cum applicatione indulgentiarum.

Abbas et consultores, quando Congregatio habebit sufficientes redditus, pro suffragiis cuiuslibet confratris decedentis celebrare faciant per sacerdotes ipsius Congregationis viginti missas, et accipiant duas bullas sanctae cruciatæ pro quolibet defuncto.

Omnes confratres orent pro necessitate Ecclesiae catholicae et Congregationis.

Hortatur, ut confratres in testamentis memores sint legare elemosynas operibus Congregationis, et ceram distribuere interessentibus sepulturae.

Servetur pax inter confratres, et munus abbatis sit reconciliare dissidentes.

Confratres intersint festivitibus Congregationis, necnon sepulturis confratrum, et absentes non impediti mulcentur ab abbate in poenam arbitrariam ipsi Congregationi applicandam.

CAP. V.

De congregationibus faciendis et festivitibus per Congregationem celebrandis.

Pro negotiis et rebus a Congregatione ordinandis interesse debeant saltem duodecim confratres, unâ cum abbate vel uno ex consultoribus, et secretario. Si vero agendum erit de re gravi, intimentur omnes de Congregatione existentes in civitate, et suffragia dentur praevio signo campanae¹, sicut dictum est, adfuerint saltem duodecim, non interessentibus autem abbate et consultoribus, praesidere debeat in congregationibus ordinariis sacerdos antiquior.

Diebus dominicis de sero congregentur sacerdotes singulis quindecim diebus in nostrâ cappellâ ad sonum campanae horâ tertiâ de sero, et is, qui praesidebit, ultimum signum campanae dare demandabit; deinde, recitatis solitis orationibus, tractabitur de rebus ad Congregationem spectantibus; illico abbas et consultores nominabunt duos ex congregatis, qui vacent concordiae discordiarum, de quibus notitiam habebunt, et duos alios, ut visitent hospitalia, et duos pro visitatione carcerum, et alios duos, qui vacent infirmis

¹ Illeic legerem sit: *campanae. Si, sicut dictum est, adfuerint etc. (R. T.).*

agonizantibus, de quibus notitiam habebunt, qui omnes in sequenti congregatione referent omnia per ipsos gesta.

In qualibet congregatione habeatur sermo seu lectio spiritualis, eaque finitâ, vacabunt per dimidiam horam orationi mentali, postea, signo dato per praesidentem, recitabitur submissâ voce *Sub tuum praesidium*, et *Salve Regina* cantatâ, et successive unum responsorium pro defunctis Congregationis.

Et, si aliqui sacerdotes, qui non sint ex congregatis, voluerint assistere sermoni seu lectioni spirituali et orationi mentali, admittantur, ita tamen, ut non assistant aliis in congregatione pertractandis.

Si aliquis non intervenerit congregationibus ordinariis, cessante impedimento notorio seu ratione ministerii obligatorii, moneatur ab abbate seu a consultoribus; quod si aliquis, cessante legitimo impedimento, non interfuerit sex congregationibus, moneatur; et, si monitus non paruerit, in subsequenti congregatione dentur vota, an sit expellendus necne a Congregatione. Singulis annis celebretur cum omni ornatu festivitas patris nostri sancti Petri in cappellâ, die dominicâ infra octavam illius festivitatis, seu aliâ die per Congregationem decernendâ, et habeatur sermo per concionatorem abbati benevisum; hortantes confratres, ut diligenter et prompte accedant cum superpelliceis; et ad effectum dictae celebrationis abbas et consultatores¹ deputabunt duos vel tres confratres qui vacent dicto ornatui. Celebrabit missam abbas, et, eo impedito, unus ex consultoribus pro augmento ipsius Congregationis et pro defunctis eiusdem.

Item celebrabitur missa cantata die benevisâ abbati et consultoribus post diem Commemorationis Omnium Defunctorum, dictamque missam celebrabit idem abbas,

¹ Aptius lege *consultores* (R. T.).

vel, eo impedito, unus ex consultoribus, cum applicatione pro suffragio defunctorum Congregationis, unâ cum responsorio, ut moris est.

Singulis annis feriâ sextâ in parasceve horâ tertiâ de sero omnes confratres Congregationis accedant ad cappellam cum superpelliceis, ubi eis dabuntur stolae nigrae et cruces ad effectum associandi imaginem sancti Petri in processione, quae incipiet ab hospitali, et in eâ abbas deferet crucem solitam, in cuius lateribus duo consultores assistant, et post ipsos incedent alii processionaliter. Abbate autem impedito, crucem deferat antiquior consultor, et, eo impedito, alius consultor, singulique confratres moneantur, ut ordinate cum silentio et modestiâ incedant, et abbas eliget unum de confratribus, qui cum virgâ argenteâ processionem dirigat.

CAP. VI.

De electione ministrorum Congregationis.

Electio abbatis, consultorum et aliorum ministrorum fiat eâdem die, qua celebrabitur festivitas patris nostri sancti Petri horâ tertiâ de sero, et, si dictâ die adfuerit impedimentum, fiet aliâ die benevisâ Congregationi, absque aliâ intimatione quatenus fiat dictâ die festivitatis, si vero aliâ die diversâ, tunc fiet intimatio, ut confratres possint interesse.

Electio fiet per vota secreta in scriptis apponenda in urnâ super tabulam existente, et, praevisio signo campanae, recitabitur per choros hymnus *Veni, creator Spiritus* cum suâ oratione et eum aliâ patris nostri sancti Petri; datis vero suffragiis, et perspectis ab abbate, consultoribus et secretario, habentes maiorem numerum votorum, etiam in unico, remanebunt electi; in casu autem paritatis, mittentur sortes, et remanebit electus super quem sors cadet; et si aliquis superveniat ante perfectam regulationem voto-

rum, illico dabit votum suum, et deinde abbas publicabit electionem, et cantabitur *Te Deum laudamus*, cum oratione, quam recitabit abbas de novo electus, cuius electio etiam permittitur fieri posse per solam acclamationem.

Quod si abbates erunt episcopi, prout fieri consuevit in civitate Mexicanâ et in aliis, fiet de omnibus officialibus Congregationis electio absque aliâ consultatione, non solum pro illâ vice, sed etiam in futurum.

Abbas, exceptis episcopis, reelegi non possit, nisi de voto omnium, nemine discrepante; ceteri vero officiales reelegi poterunt.

Si abbas obierit, vel absens fuerit per longum tempus, praesidebit consultor antiquior; si vero obierit aliquis officialis, aut absens fuerit ad longum tempus, eligatur in eius locum qui officium exerceat usque ad electionem subsequenter, declarantes antiquiorem consultorem in ordine sacerdotali praecedere debere, si non fuerit praebendatus, is enim habebit praecedentiam, prout consultor; si erit parochus cathedralis ecclesiae, cui etiam praeferatur ille qui erit praebendatus¹.

CAP. VII.

De locis in quibus sedere debeant confratres Congregationis.

Abbas sedebit in scamno e conspectu altaris habente tabulam pro declinatione humerorum. In latere dextero sedebit antiquior consultor, et in alio latere alius consultor, qui in conspectu habebunt mensam; ceteri vero confratres sedebunt in scamnis in duobus choris e conspectu existentibus, et in capite scamni manu dexterâ sedebit thesaurarius, et secretarius manu sinistrâ, qui tamen, quando necesse erit scribere, sedebit in scamno parvulo

¹ Ordinem praeced. praescriptum non intelligo (R. T.).

dictae mensae contiguo; reliqui confratres sedebunt sine aliquâ praecedentiâ. Si tamen praebendati erunt confratres, sedere debebunt in capite scamnorum praedictorum praecedendo thesaurarium et secretarium.

Quod si dominus episcopus praesidebit congregationibus, tunc in latere dextero in capite scamni sedebit abbas, et immediate consultor antiquior et thesaurarius. In alio latere sedebit alius consultor cum secretario. Quod si praebendati adfuerint, praecedent thesaurarium et secretarium, non autem consultores. Ceteri vero confratres sedebunt, ut supra dictum est, absque aliâ praelatione seu praecedentiâ.

CAP. VIII.

De cura circa infirmos et egenos Congregationis.

Singulis duobus mensibus deputabitur unus ex confratribus, qui exquiret an aliquis confrater sit infirmus, idque Congregationi referet, et ad infirmum accedet pro illo visitando et consulando; et, si infirmus erit pauper, subministrari debebunt medicinae et cibaria delicata vulgo nuncupata *regalia*, necnon alia necessaria de ordine abbatis et consultorum; si vero infirmitas erit ad mortem, demandabit abbas, ut duo confratres successive illi assistant, usque ad animae commendationem, sub poenâ pecuniariâ eidem abbati benevisâ Congregationi applicandâ.

Si aliquis ex confratribus erit carceratus, notificetur abbati, ut illum visitet et auxilium praestet pro illius liberatione, et, si fuerit pauper, subministrentur necessaria de Ordine abbatis et consultorum.

Si vero aliquis erit adeo pauper, ut non habeat unde se alere et induere possit, abbas et consultores providebunt ex pecuniis existentibus in deposito ipsius Congregationis, idque peragant cum omni charitate et liberalitate.

CAP. IX.

De sepulturâ confratrum.

Statim atque obierit aliquis ex confratribus, abbas eligit duos confratres qui unâ cum sacristâ vacent omnibus ad sepulturam pertinentibus, et secretarius det schedulam mandatario, ut in viis cum campanellâ notificet horam et parochiam in quibus facienda erit sepultura.

Item secretarius significabit absentibus obitum confratris, ut pro suffragio illius animae celebrentur missae, et insuper scribet nomina decessentium, illa apponendo in tabellâ iuxta vas aquae benedictae ecclesiae cathedralis apponendâ.

Si defunctus erit adeo pauper, ut non possit parochio solvere iura sepulturae, abbas et consultores id insinuabunt curatis, ut amore Dei et charitate christianâ sepulturam dare non differant, et thesaurario demandabit, ut facies necessariae ad tumulum ardeant impensis ipsius Congregationis.

In sepulturis confratrum servandus erit ordo infrascriptus: confratres se congregabunt horâ sepulturae intimatâ in ecclesiâ, a qua exire debet crux, cum superpelliceis, stolis et biretis quadratis, servato praescripto in cap. vii; statim atque pervenerint ad locum ubi reperitur cadaver defuncti, eisdem tradentur candelae accensae per mandatarium, et quatuor ex confratribus in angulis feretri associabunt dictum corpus.

Abbas eligit unum ex confratribus, qui cum sceptro argenteo processionem dirigat, confratres incedent ordinate cum silentio et modestiâ in aedificationem et exemplum aliorum. Parochus in funerali praecedere debebit abbati et omnibus aliis, et in latere dextero incedet antiquior consultor et in sinistro iunior; praebentati vero in duobus lateribus incedent, iuxta praescriptum in cap. vii; successive

in duobus choris incedent confratres absque interpolatione aliorum cadaver associantium, quos praecedere debebunt ipsi confratres iuxta decretum editum die xxv ianuarii mdcxlvii per dominum Ioannem de Palafox et Mendoza, huius diocesis episcopum.

CAP. X.

De administratione bonorum Congregationis.

Ordinamus, quod unam¹ ex tribus clavis arcae existentis in sacristiâ cappellae retineat abbas, aliam antiquior consultor, et aliam thesaurarius, in qua arcâ conserventur pecuniae ipsius Congregationis unâ cum scripturis; et, quando extiterit summa pecuniarum sufficiens, investiat de voto Congregationis per abbatem et consultores in censibus super bonis stabilibus tutis, conficiendo scripturas necessarias.

Omnes expensae ordinariae fiant per abbatem et consultores coniunctim. Thesaurarius de novo electus solidabit infra mensem computa cum thesaurario praedecessore, adhibito etiam secretario, et in primâ congregatione referet quantitatem residui, et in controversiis circa partitas stetur resolutioni abbatis et consultorum; dictusque modernus thesaurarius recuperabit quantitatem, quam solvere tenetur thesaurarius praedecessor.

Omnes libelli, petitiones, commissiones et citationes Congregationem quomodolibet tangentes in quolibet tribunali, activae et passivae, fiant per thesaurarium, prout quaecumque exactiones et recuperationes; ad quem effectum, ex nunc, prout ex tunc, ipsa Congregatio dat ei facultatem et potestatem necessariam de iure requisitam, cum liberâ et generali administratione, necnon cum facultate substituendi ad lites tantum; redemptiones vero censuum

¹ Edit. Main. legit *unum* (n. r.).

ipsius Congregationis facere non possit absque ordine in scriptis dictorum abbatibus et consultorum.

Singulis annis post electionem abbatis et aliorum officialium in primâ congregatione habendâ et in sequentibus legantur istae constitutiones de verbo ad verbum, ad hoc ut facilius adimpleri et exequi possint.

Die xiv novembris mdcxlviii. Sacra congregatio eminentissimorum cardinalium Concilii Tridentini interpretum censuit, si sanctissimo Domino nostro placuerit, supradictas constitutiones a Suâ Sanctitate remissas et ab eâdem sacrâ congregatione examinatas, recognitas et ut supra emendatas, posse confirmari.

PETRUS ALOYSIUS cardinalis CARAFA.

Loco † sigilli.

FRANCISCUS PAULUTIUS S. C. C. secr.

pontifex con-
stitutiones prae-
sertas confir-
t.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, praedictus Ioannes episcopus praeinsertas constitutiones, pro maiori earum validitate, auctoritate nostrâ confirmari summopere desideret: nos, qui constitutiones huiusmodi per venerabiles fratres nostros S. R. E. cardinales sacri Concilii Tridentini interpretes examinari, recognosci et emendari iussimus, praescripto eiusdem Ioannis episcopi desiderio hac in re annuere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus ipsius Ioannis episcopi nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de praedictorum cardinalium consilio, praeinsertas constitutiones per cardinales huiusmodi iussu nostro examinatas, recognitas et

ut praefertur emendatas, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, perpetuo confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis perpetuae confirmationis apostolicae robur adicimus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper intervenerint, supplemus; salvâ tamen semper auctoritate et facultate congregationis dictorum cardinalium, etiam revocandi et moderandi easdem constitutiones.

Clausulae ap-
ponuntur.

§ 3. Decernentes constitutiones huiusmodi ab omnibus dictae Congregationis S. Petri personis, et aliis ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter observari, sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio
contrariorum.

§ 4. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxii decembris mdcxlviii, pontificatus nostri anno v.

Dat. die 22 decembris 1648, pontif. anno v.

CXIX.

*Decreta et constitutiones monachorum
Ordinis sancti Basilii Magni promul-
gata a sacra congregatione sanctae Ro-
manae Ecclesiae cardinalium negotiis
et consultationibus episcoporum et re-
gularium praepositâ, et a sanctissimo
domino nostro Innocentio Papa X ap-
probata et confirmata¹.*

**Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.**

Motiva.

Nuper pro parte dilectorum filiorum monachorum Ordinis sancti Basilii nobis exposito, quod ipsi aliâs, in vim quarumdam nostrarum in simili formâ Brevis litterarum sub die xxv mensis iulii anni mdcxlvii emanatarum, in novissime celebrato eiusdem Ordinis capitulo generali duos assistentes abbatis generalis Ordinis huiusmodi, unum videlicet natione Italum, alium vero monachi² Hispanum elegerunt, cum quorum voto consultivo ipse abbas generalis Ordinem praedictum moderari et regi debeat;

Assistens duo.

An definitorio
intervenire de-
beant.

§ 1. Et (quia dicti Ordinis constitutiones apostolicâ auctoritate confirmatae, cap. vi de potestate abbatis generalis, visitorum et definitorum, disponunt quod res et materiae dicti Ordinis graviores tractentur et stabiliantur in definitorio quotannis convocando, cum interventu pro tempore existentium dicti Ordinis abbatis generalis, trium visitorum et sex definitorum, qui omnes votum decisivum habeant) petito ab eisdem exponentibus per nos declarari, an assistentes huiusmodi definitorio intervenire debeant, necnon

¹ Sancti Basilii monachos in meliorem ac arctiorem disciplinam redegit Gregor. XIII, Constitut. LXXI *Cogit muneri*, tom. VIII, pag. 181. Eorundem statuta, a protectore revisa, auctoritate apostolicâ confirmavit Clem. VIII, Const. XL *Quae ad restituendos*, tom. IX, pag. 643.

² Videtur legendum *monachos* (R. T.).

insimul mandari et ordinari, ut electiones capitulares, tam ipsorum definitorum, quam cuiusvis alterius dicti Ordinis praefati, per schedulas, votaue et suffragia secreta, servatâ formâ a sacro Concilio Tridentino praescriptâ, fiant; et insuper (in eâdem expositione subiuncto, quod a felicitis recordationis Paulo Papae V praedecessore nostro¹ per suas in eâdem formâ Brevis litteras, sub die xii decembris mdcviii expeditas, indultum fuit, ut in monasteriis dicti Ordinis, in quibus sex monachi degunt, ex eis unus, et ubi maior numerus monachorum huiusmodi foret, duo ex illis sacrosanctum missae sacrificium ritu latino pro spirituali christifidelium, qui dicti Ordinis ecclesias frequentant, consolatione² celebrare possent; proque novo monasterio Neapolitano dicti Ordinis maiorem numerum idem Paulus praedecessor divinae³ vocis oraculo sub die ii septembris anni mdcxv emanato, prout etiam recolendae memoriae Urbanus Papa VIII pariter praedecessor noster omnibus et singulis monachis monasterii S. Mariae Matris Domini praedicti Ordinis Salernitanae diocesis concessit, conditione tamen ab ipsis Paulo et Urbano praedecessoribus appositâ, quod ii monachi, qui semel ad celebrandam missam ritu latino deputati fuissent, ritu graeco amplius celebrare minime possent absque expressâ huius sanctae Sedis Apostolicae licentiâ), quia tamen monachi dicti Ordinis suum antiquum regulare institutum ritu graeco celebrandi, quod in dies ob multiplicatam celebrationem missarum latinarum deficit, retinere conservareque desiderant,

§ 2. Propterea nobis per eosdem exponentes supplicato, quatenus statuere digna-

¹ Edit. Main. habet *Pauli ... praedecessoris nostri* (R. T.).

² Edit. Main. legit *consolatione* (R. T.).

³ Potius lege *vivae* (R. T.).

Electiones pr
vota secreta.Indultum con
cessum mon
achis sancti B
asilii latine c
lebrandi.Supplicat
Summum Por
tificum iiden

onachi, ut statuat quod praec-
tum indultum loco non
item persona-
observetur.

remur, quod de cetero indultum supradictum locale non autem personale observetur¹, quodque ii monachi, qui in capitulis, aut dietis dicti Ordinis, praevio riguroso examine, deputati fuerint per definitorium ad celebrandam missam ritu latino in uno aliquo particulari dicti Ordinis monasterio, numerum praefixum excedere et loco ad locum transferri nullatenus possint, nisi cum auctoritate eiusdem definitorii, eoque casu, nisi contigerit eos in locum aliorum monachorum ritu latino celebrantium subrogari, praefato eiusdem Ordinis instituto regulari sese confirmare, missamque ritu graeco celebrare, non obstante supranominatâ in contrarium prohibitione, teneantur: subinde a venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositis, quibus praemissa examinanda commisimus, emanavit desuper decretum tenoris sequentis, videlicet:

Decretum
S. R. E. cardinalium negotiis
consultationibus episcoporum
et regularium praepositorum
circa materiam de qua
rubricâ.

§ « 3. Sacra congregatio S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita, visis constitutionibus monachorum sancti Basilii, necnon auditis abbate generali et procuratore generali eorum, ac etiam eminentissimo cardinale Iustiniano dictae religionis apud hanc sanctam Sedem protectore, censuit (sanctissimo Domino nostro annuente) statuendum et praecipendum, prout praesenti decreto statuit ac praecipit abbati generali, ac visitoribus provincialibus, et definitoribus dicti Ordinis, sub poenâ suspensionis ab eorum officiis, vel etiam privationis et inhabilitationis perpetuae, arbitrio eiusdem sacrae congregationis, ut in tribus provinciis Italiae singulis annis in futurum (exceptis iis, in quibus capitula celebrantur) diaetam seu definitorium instituere debeant et teneantur per turnum singulis annis in qualibet provinciâ post visitationem in eâ ab eodem abbate ge-

Constitutio
monachorum sancti Basilii
Magno re-
censeatur.

nerali peractam tempore et formâ a constitutionibus praescriptis, et in loco a praecedenti definitorio seu diaetâ designando, ibique interesse, ac suffragium dare possint et debeant, praeter abbatem generalem, tres visitatores provinciales, seu definitores, et duo supranominati assistentes cum voto decisivo, locumque in omnibus congregationibus teneant post visitatores, quos assistentes cum eodem voto in visitationibus provinciarum peragendis ad praescriptum constitutionum Ordinis, cap. II, tit. *De ratione visitandi monasteria*, loco definitorum abbas generalis secum assumat.

Reliqui definitores duo ex quacumque provinciâ suum visitatorem provincialem associabunt, unde praefati assistentes veluti primi definitores habeantur.

Ad supradictas diaetas nullus sive praelatorum sive monachorum accedat, nisi de licentiâ eorundem patrum diaetae in scriptis concedendâ, sed per litteras sua negotia proponant.

In defectum vero alicuius ex supradictis, vel per mortem, vel ob aliam causam, liceat ceteris patribus definitorii in loco diaetae suo tempore deputato secretis suffragiis alium de numero praelatorum, quem magis idoneum iudicaverint, subrogare.

Definitorii potestas et auctoritas plena erit iudicandi, audiendi, cognoscendi, atque determinandi, prout eisdem patribus optimum visum fuerit, quidquid ad utilitatem et commune bonum Congregationis, tam quoad temporalia, quam quoad spiritualia, contigerit proponendum et statuendum.

Ad illos etiam pertinebunt electiones abbatum, priorum, vicariorum, magistrorum, procuratorum, seu cellerariorum, in casu tamen vacationis ob mortem vel privationem eorundem, et quaecumque aliae promotiones, tam ad gradus et di-

¹ Fors. legend. *declaretur*, vel *censeatur* (R.T.).

gnitates dari solitas, quam ad ordines suscipiendos.

Ad hos pariter spectabit receptio novitiorum, approbatio studentium, tam pro collegio graecorum Urbis, quam pro seminariis deputatis, vel in futurum deputandis.

Item mutationes abbatum, priorum, vicariorum, magistrorum novitiorum, cellerariorum et monachorum quorumcumque de monasterio ad monasterium singulis trienniis faciendae iuxta constitutiones eiusdem Ordinis.

Demum in eadem diaetâ diligens habeatur tractatus de reformatione Congregationis ad observantiam regularem, corrigendo et reformando ea omnia, quae correctionis et reformationis officio videbuntur indigere, ita quod si abbatem vel alium ex praedictis cognoverint a suo monasterio amovendum, suspendendum, privandum, amoveant, suspendant, ac privent etiam non expleto sui officii tempore: et, si quid aliud gravioris momenti emergerit quod per diaetam nequeat expediri, ad capituli generalis proxime futuri iudicium referatur.

Neque abbas generalis seu visitatores extra diaetam quodcumque ex praedictis terminare poterunt, aut super eo aliquid statuere, nisi per modum provisionis, in casibus tantum qui dilationem non patiuntur, ut informationes capere, processus fabricari, delegatos destinare et alias commissiones facere contra praelatos, aut delinquentes monachos, et tunc non aliter quam ipsemet abbas generalis cum consilio et voto in scriptis praefatorum assistentium et usque ad tempus celebrationis diaetae, in qua ipsemet abbas generalis sub poenâ privationis officii teneatur praedictas provisiones et similia negotia exacte in definitorio proponere, et patrum sententias exquirere, quorum arbitrio erit provisiones huiusmodi per vota secreta

approbare, vel aliter statuere, disponere et providere, prout in Domino iudicaverint expedire.

Porro, cum duo assistentes, quos pios, circumspectos religiosos praesumendum est, liberius quidquid pro maiori Congregationis bono expedire senserint proferre non timeant, prohibiti erit abbati generali, quovis praetextu, contra eosdem procedere ad privationem officii, vel suspensionem extra diaetam, in qua super praetensis reatibus denunciandi erunt, et patrum definitorum suffragio, causâ cognitâ, iudicandi.

De cetero in electionibus capitularibus abbatis generalis, visitorum, assistentium, definitorum et procuratoris generalis Romanae curiae faciendis se conformabunt patres vocales decretis sacri Concilii Tridentini, sess. xxv, cap. vi, *De Regularibus*, procedendo secretis suffragiis per schedulas impressas, sive unâ eademque manu conscriptas, et in commune vas coram scrutatoribus plicatas palam coniciendas, itaut ab omnibus interessentibus videri possint, neque nomina eligentium publicentur; quod in omnibus electionibus, quas fieri continget, tam in capitulis generalibus, quam in provincialibus, exacte erit observandum.

Privilegia felicitis recordationis Pauli V et Urbani VIII, quibus sacrosanctum missae sacrificium (quod iuxta primaevum Ordinis sancti Basilii institutum et antiquam consuetudinem graece celebratur) etiam latine a prefixo sacerdotum numero pro speciali confluentium devotione fieri permittitur, ita imposterum servanda erunt, ut tantum localia censeantur, nec iis uti possint monachi, nisi a diaetâ (praevio riguroso examine) approbati et constituti fuerint inter sacerdotes latine celebrantes, quorum numerum ultra praescriptum in praefatis Brevibus nullatenus augere liceat, sed in eventum, in quem de mo-

Statuit indulgentiam de quo in § 2 deinceps censi tantum locale.

nasterio ad monasterium (quod non aliter quam urgentibus ex causis iussu definitorii fiet) mutarentur, aut subrogetur alter alteri latine celebranti, aut, sublata dispensatione et prohibitione praedictis, graece tantum ad instituti sui formam celebrare possint et teneantur, contrariis quibuscumque non obstantibus. Romae, XVIII septembris MDCXLVIII ».

Praedictas constitutiones approbat et confirmat hic Summus Pontifex.

§ 4. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, exponentes praedicti decretum praecursorum, quo firmiter subsistat et exactius observetur, apostolicae nostrae confirmationis patrocinio communi summopere desiderant: ideo nos, eosdem exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus illorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praecursorum, apostolica auctoritate, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robor adiicimus, ac omnes et singulos tam in iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus; salva tamen in praemissis auctoritate congregationis eorundem cardinalium.

Clausulas litterarum confirmationis praeservatas apponit.

§ 5. Decernentes praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, et ab omnibus et singulis, quos illae concernunt et concernent in futurum, inviolabiliter et inconcusse observari,

Decretum irritans.

§ 6. Sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum pa-

latii apostolici auditores, ac sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos et dictae Sedis nuntios, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio contrariarum.

§ 7. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac dicti Ordinis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eidem Ordini illiusque monasteriis ac superioribus quibuscumque et monachis, aliisque, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, ac aliis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiam si pro illorum omnium et singulorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium et singulorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die II ianuarii MDCXLIX, pontificatus nostri anno V.

Dat. die 2 ianuarii 1649, pontif. anno V.

CXX.

*Confirmatio decreti Congregationis episcoporum et regularium circa exclusionem exprovincialis et patris dignioris provinciae S. Bernardini Recollectorum sancti Francisci in Galliâ a definitoriis*¹.

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

Exposito.

§ 1. Nuper pro parte dilecti filii Francisci Aegidii Lapi, Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci Recollectorum nuncupatorum professoris et provinciae S. Bernardini eorundem fratrum Recollectorum regni Franciae procuratoris, nobis exposito², quod (postquam ipse aliis venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositis exposuisset, quod eatenus, ob varias rationes et controversias, in eadem provinciâ quaedam in simili formâ Brevis litterae sub die xx februarii MDCXLII circa exclusiones exprovincialis ac dignioris patris provinciae ab ingressu et interventu in definitoriis, a felicis recordationis Urbano Papa V praedecessore nostro emanata pro provinciâ S. Francisci eorundem fratrum Recollectorum, recepta non fuerant, quodque universa primodieta provincia in illius capitulo provinciali de proxime praeterito mense aprilis celebrato, mandatis apostolicis inhaerendo, iudicaverat sese cum reliquis provinciis eorundem fratrum Recollectorum dicti Ordinis regni praedicti conformare, decreveratque capitulariter et unanimiter dictas Urbani praedecessoris litteras ab eiusdem primodietae provinciae fratribus Recollectis huiusmodi de cetero observandas esse) subinde ab iisdem cardinalibus emanavit decretum tenoris qui sequitur, videlicet:

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Legendum foret *expositum fuit* (R. T.).

« Sacra congregatio S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita, visis litteris in formâ Brevis sanctae memoriae Urbani VIII, xxii februarii MDCXLII editis, necnon audito commissario curiae, censuit exprovinciali et patri digniori praefatae provinciae nullum ius competere interessendi definitoriis, attentâ dispositione Brevis praefati, quod observandum fore et esse in provinciâ oratorum eadem sacra congregatio statuit et declaravit, contrariis non obstantibus. Romae iv decembris MDCXLVIII ».

M. cardinalis GINETTUS.

(Loco † sigilli).

H. archiep. Patracensis, *secret.*

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, dictus Franciscus Aegidius decretum praedictum, quo firmitus subsistat et exactius observetur, apostolicae nostrae confirmationis patrocinio communiri summo opere desideret: ideo nos, eundem Franciscum Aegidium specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus illius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praecursorum, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiciamus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus, salvâ tamen semper in praemisissis auctoritate congregationis eorundem cardinalium.

Franciscum
Aegidium supra
ma auctoritate
absolvit Sum-
mus Pontifex.

Clausulas ap-
pouit.

§ 3. Decernentes praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, et ab omnibus et singulis, ad quos spectat, inviolabiliter observari; sicque per quoscumque indices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogat con-
trariis.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon Ordinibus et provinciarum huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, ac omnibus et singulis illis, quae idem Urbanus praedecessor in suis litteris praedictis voluit non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis
credi mandat.

§ 5. Volumus autem, quod earundem praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die v ianuarii MDCXLIX, pontificatus nostri anno v.

Dat. die 5 ianuarii 1649, pontif. anno v.

CXXI.

Facultatem inquisitori et episcopo Melitano ut pro extinctione monetae aereae contribuant etiam ecclesiastici dictae insulae¹.

Venerabili fratri episcopo Melitano, ac dilecto filio adversus haeticam pravitatem in insulâ Melitanâ inquisitori generali apostolicâ auctoritate deputato,

Innocentius Papa X.

¹ Ex Regest. in Secret. Brevium.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

Facti series.

§ 1. Nuper¹ pro parte dilectorum filiorum iuratorum et deputatorum universitatis et hominum insulae Melitanae nobis expositum fuit, quod, cum a decem annis citra plus solito Turcarum tyrannus eandem insulam valido exercitu infestare velle minaretur, dilecti filii magnus magister et conventus eiusdem hospitalis, ut eidem Turcarum tyranno resisterent, novas duplicatasque munitiones facere, et, post exhaustum in illis dicti hospitalis aerarium, illud grandi aere alieno ex censuum impositione contracto obstringere, necnon insuper, pro expensis quae dilationem non patiebantur, monetam ex aere in pluribus vicibus usque ad summam ducentorum et quinquaginta sex milium sentorum, quae tota in opere munitionum huiusmodi erogata est, cudi facere coacti fuerunt. Cuius monetae postmodum extinctâ scissâque parte aliquâ, cum ipsi magnus magister et conventus statuissent rationem inire qua residuum dictae monetae extinguerent scindique facerent, de anno MDCXLV invalescentibus ut cum maxime dicti Turcarum tyranni minis, collectoque per eum firmissimo exercitu, qui, donec ad insulam Cretensem movit, credebatur insulam praedictam aggressurus, oportuit eosdem magnam magistrum et conventum, quo formidatam et aliâ expertam obsidionem sustinere possent, novas et excessivas expensas facere, in vectis introductisque aliunde in eandem insulam brevissimo tempore maximâ commectus aliarum rerum ad bellum necessariorum copiâ ingentique militum exterorum manu, idque aere eiusdem hospitalis proprio, absque ullâ universitatis et hominum huiusmodi contributione; malueruntque magnus magister et

¹ Quamsimilem constitut. habes supra pag. 580, at ista non omnino eadem est cum illâ (n. T.).

conventus praedicti bona et religiosos eiusdem hospitalis, duplicatis oneribus ordinariis super prioratum, baiulivatuum, ac praeceptoriarum, seu commendarum eiusdem hospitalis fructibus et proventibus impositis, necnon censuum in almâ Urbe nostrâ, in civitate Ianuensi, Franciaeque regnis, et alibi, in aliquot centenis scutorum millibus creationibus et constitutionibus, quam universitatem et homines praedictos praegravare; unde tunc necesse fuit supersedere in dietae monetae aereae extinctione ab omnibus popularibus huiusmodi peroptatâ. Proptereaque, cum, ultra praedictam ducentorum quinquaginta circiter millium scutorum summam, etiam alia consimilis moneta in aere pro summâ scutorum quadraginta millium causa¹ fuerit, ex tantâ monetae aereae huiusmodi copiâ et quantitate factum est, ut usus monetae aureae et argenteae cessaret in eadem insulâ, cuius ager cum minime praeferat² quantum in sex menses sustentationi eorundem universitatis et hominum satis esse possit, sibi que de omnibus ad victum necessariis in partibus exteris providendum sit, in quibus, dicta moneta aerea repudiatur, cursumque non habet; propterea, ac aliâs, occasione dietae monetae aereae universitas et homines praedicti non levia damna et incommoda hactenus passi sunt et in dies patiuntur, cum pro cambio seu collybo monetae ad praesens trigintaquinque scuta pro quolibet centinario solvantur, pretiaque rerum pro medietate ultra consuetum creverint; eâque de causâ eadem universitas et homines, destituti opportunitate quam habere solebant pecunias capiendi a negotiatoribus ad aliquod competens interesse ut sibi de frumentariâ ad eiusdem insulae sustentationem necessario providerent, et

ignari quidnam hac in re consilii caperent, ad eundem magnum magistrum eiusque consilium recursum habuerunt, illisque supplicarunt, ut eidem universitati et hominibus, ne fame perirent, in curâ comparandi tritici subintrarent, succederentque. Quo onere per eosdem magnum magistrum et consilium assumpto, et ad frumenti emptionem sumptâ ad interesse notabili pecuniarum summâ, ob immersum¹ alio gravi aere alieno quo sese exsolvere nequit commune dicti hospitalis aerarium, propter nimis diminutos illius redditus occasione praesentium motuum bellicorum inter principes christianos excitatorum subsecutamque postmodum ingentem praesentis anni sterilitatem, pretium tritici adeo crevit, ut, computatis expensis et interesse, tumultus tritici mensurae illarum partium novemdecim aut viginti circiter tarenis monetae pariter illarum partium². Quoniam vero compertum fuit esse impossibile, ut a personis particularibus triticum tanto pretio solveretur, ideo, ad supplicationem universitatis et hominum praedictorum idem magnus magister tumultum frumenti solis dumtaxat decem tarenis vendi fecit, propter quod eadem universitas et homines gravissimum aes alienum cum eodem hospitali contraxerunt; quod eo maius erit, quia ipsum hospitale per decretum expressum obligavit se per totum mensem augusti proxime praeteritum frumenti pretium non aucturum.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, eadem universitas et homines nullos redditus nullaque bona stabilia habeant, quae dissolvendo tam gravi suo aeri alieno, quod in eodem mense augusti ad summam centum trigintasep-

¹ Lege *cusa* pro *causa* (R. T.).

² Forsan legend. *proferat* (R. T.).

¹ In hoc parallelo legebatur *immersum*; potest et ibi lectio ista adhiberi (R. T.).

² Haec desunt verba *eidem hospitali constet* supplenda ex loco parallelo (R. T.).

tem millium scutorum circiter pervenit, sufficient, quamvis ipsi hospitali maxime opus sit, ut dictum suum creditum in pecuniâ numeratâ consequatur; nihilo tamen minus iidem magnus magister et consilium, miserti vicem dictorum universitatis et hominum, damnumque quod illi continenter occasione dictae monetae aereae sustinent, decreverunt condonare, prout re ipsâ dictum suum creditum iisdem universitati et hominibus condonaverunt, ita tamen, ut, si et postquam per eos summa pecuniarum eidem credito aequivalens collecta coactaque fuerit, ex eâ scindi tanta alia quantitas dictae monetae aereae debeat; quod decretum universitas et homines praefati summe gratum acceptumque habuerunt; et, sub die XXVII februarii MDCLXVIII insinul congregati, tres ex suo coetu deputarunt, quibus unanimiter amplam concesserunt facultatem inemendi rationem faciliorem leviorumque, qua fiat una collecta generalis per quam pecunia, quae eidem debito dissolvendo par sit, colligi, et tantundem dictae monetae aereae scindi possit, cum hoc tamen, ut collecta huiusmodi semel dumtaxat et universaliter fiat, itaut illa omnes et singulos, etiam exemptos, comprehendat, attento quod omnes indiscriminatim gavisi fuerunt, continuoque gaudent commodo supradicto vescendi frumento valde minori pretio, quam fuit emptum per idem hospitale.

Supplicatio

§ 3. Quare nobis iidem iurati et deputati humiliter supplicari fecerunt, ut, pro unâ vice tantum, unam collectam seu contributionem generalem super bonis, effectibus et habentiâ singulorum, etiam ecclesiasticorum, etiam regularium cuiusvis Ordinis, congregationis et instituti, ac etiam familiarium sacrae inquisitionis adversus haeticam pravitatem officii, et quorumlibet aliorum, quantumvis exemptorum et privilegiatorum, imponendi li-

centiam ad praemissorum effectum concedere de benignitate apostolicâ dignaremur.

§ 4. Nos igitur, eosdem exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium controversiis iurisdictionalibus praepositorum consilio, vobis per praesentes concedimus facultatem, ac committimus et mandamus, ut, pro extinctione monetae ex aere fabricatae usque ad summam scutorum centum trigintaseptem millium in circa, contribuunt etiam ecclesiastici seculares et regulares, pro ratâ quorumcumque bonorum, rerum et effectuum, per vos, servatis servandis, declarandâ; ita tamen, ut ex eâ creditum etiam si dicti hospitalis, ad eandem summam centum trigintaseptem millium scutorum in circa ascendens, extinctum remaneat; et cum onere, quod residuum eiusdem monetae ex aere fabricatae, ascendens ad summam ducentorum quinquaginta millium in circa, infra biennium cum effectum extinguatur, semotâ omni dilatione, ac salvâ in praemissis semper auctoritate congregationis praedictorum cardinalium.

Concessio.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, etiam consiliaribus, necnon quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, stabilimentis, usibus et naturis, ac ordinationibus capitularibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis,

Contraria tollit.

etiam ecclesiis tam secularibus quam regularibus praedictis, ac etiam in favorem familiarium et officialium sanctae inquisitionis officii huiusmodi, et quorumvis aliorum etiam speciali mentione dignorum, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro sufficiente illorum derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscunque.

Transumptis
credendum.

§ 6. Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra ubique adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XII februarii MDCXLIX, pontificatus nostri anno V.

Dat. 12 februarii 1649, pontif. anno V.

CXXII.

Renovatio indulgentiarum et aliarum gratiarum spiritualium pro christifidelibus Indiarum Occidentalium¹.

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

Exordium.

§ 1. Animarum saluti paternâ claritate intenti, supplicationibus dilecti filii Vin-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

centii Caraffa Societatis Iesu praepositi generalis nomine nobis humiliter porrectis inclinati, ac multorum praedecessorum nostrorum Romanorum Pontificum vestigiis inhaerentes, de omnipotentis Dei misericordiâ ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius auctoritate confisi, omnibus christifidelibus in quibuscunque Oceani Indiis, aut Sinarum regione, vel Brasiliâ constitutis, praesentibus et futuris, vere poenitentibus et confessis, ac sacrâ communione reffectis, quoties aliquem ex infidelitate et idololatriâ ad veri Dei cognitionem reduxerint, plenariam; necnon eisdem, etiam vere poenitentibus et confessis, S. Thomae apostoli in Indiis praedictis¹, vel aliquam ex certis² dilectorum filiorum presbyterorum Societatis Iesu ecclesiis illarum partium Deo vel in honorem Sanctorum erectis, necnon omnes et singulas huiusmodi ecclesias collegiorum, domorum et residentiarum eiusdem Societatis regionum praefatarum saltem inter se per centum milliaria distantes, ut supra erectas, singulis annis quatuor diebus festis Domini nostri, Beatae Mariae Virginis, aut Sanctorum per dictae Societatis praepositum generalem designandis, visitantibus, et inibi sanctissimum Eucharistiae sacramentum sumentibus, ac pro gentilium et haereticorum conversione pias ad Deum preces fundentibus, etiam plenariam; omnibus etiam et singulis tam presbyteris quam aliis de dictâ societate existentibus, quos in qualibet utriusque Indiae regione, vel Oceani insulâ, aut navigatione pro fidei negotio eundo vel redeundo tueri contigerit, in cuiuslibet eorum mortis articulo, saltem contritis et confessis si communicare nequiverint, plenariam pariter; scholaribus vero in utràque India existentibus, ac confraternitati Beatae Mariae Virginis ibi canonice institutae adscriptis,

Indulgentiam plenariam christifidelibus Indiarum Occidentalium concedit Summus Pontifex.

¹ Edit. Main. legit *praedicti* (R. T.).

² Videtur legendum *ceteris pro certis* (R. T.).

qui in Annunciationis et Assumptionis ipsius Beatae Mariae Virginis festis dictum sanctissimum Eucharistiae sacramentum sumpserint, et coronam, vel tertiam partem Rosarii recitaverint, necnon utriusque sexus christifidelibus aliquam ex confraternitatibus canonice erigendis ingressis, qui in festivitate sanctissimi Corporis Christi et illius octavae poenitentes similiter et confessi idem sanctissimum Eucharistiae sacramentum sumpserint, et in cuiuslibet eorum utriusque sexus christifidelium mortis articulo, etiam poenitentibus et confessis ac sacrâ communione refeectis, aut saltem contritis si confiteri et communicare non potuerint, plenariam similiter omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem misericorditer in Domino concedimus.

Varia concedit indulgentias his, qui praescripta peregerint.

§ 2. Insuper dictis scholaribus huiusmodi confraternitati adscriptis, qui in singulis eiusdem Beatae Mariae Virginis, ac Resurrectionis, Pentecostes et Nativitatis Domini nostri Iesu Christi festivitibus, si confessi et contriti, praemissa peregerint, decem annorum de iniunctis eis seu aliâs quomodolibet debitis poenitentibus; eis quoque, qui in singulis diebus veneris cuiuslibet quadragesimae devote processionibus publicis in partibus et locis transmarinis ad orandum pro conversione gentilium et haeticorum praefactorum iuxta ritum Ecclesiae Romanae institutis interfuerint, trium annorum; reliquis vero omnibus eisdem processionibus praesentibus, contritis et confessis, unius anni indulgentiam largimur. Quodque pro animabus eorum christifidelium, qui in praefatis utriusque Indiae navigationibus pro negotio fidei instituendo ab humanis in charitate Christo coniuncti decesserint, confessi ac sacrâ communione refeecti tertiam partem Rosarii aut unam coronam recitaverint, quoties id agent, toties per modum suffragii unam ex dictorum ani-

mabus a poenis purgatorii liberare valeant. Quodque scholares utriusque Indiae huiusmodi, qui in scholis presbyterorum dictae societatis dant operam litteris, in presbyterorum eorundem ecclesiis missas et alia divina officia tempore interdicti et cessationis a divinis, ipsique presbyteri, iisdem scholaribus praesentibus, ianuis clausis, et non pulsatis campanis, et dummodo ipsi causam huiusmodi interdicto non dederint, ac interdictis et excommunicatis exclusis, audire et celebrare respective possint, concedimus et indulgemus. Insuper praefatis omnibus et singulis utriusque sexus christifidelibus in Indiis et regionibus praedictis existentibus, qui contriti et confessi quamlibet ecclesiam et cappellam in eisdem partibus dictorum presbyterorum Societatis Iesu curâ et operâ ut supra erectam, aut in futurum erigendam, devote visitaverint, et ut supra oraverint, quadraginta dies; et semel quolibet anno, aliquo die festo Domini nostri Iesu Christi, Beatae Mariae Virginis, aut Sanctorum, quem provincialis dictae Societatis constituerit, septem annos et totidem quadragenas; eisdem, qui aliquam ex praedictis ecclesiis dictorum presbyterorum Societatis Iesu, quadragesimae et aliis temporibus stationum Urbis, dominicis et feriâ sextâ diebus visitaverint, easdem omnes et singulas indulgentias concedimus, quas consequerentur si ecclesias et basilicas Urbis in diebus stationum huiusmodi devote visitarent; illisque, qui singulis diebus feriae sextae primae hebdomadae cuiusque mensis easdem ecclesias devote visitaverint, et ibi quinquies orationem dominicam et toties salutationem angelicam pro exaltatione fidei catholicae recitaverint, septem annos; in festis vero Domini nostri Iesu Christi, ac Beatae Virginis, Apostolorum, sub cuius titulo ecclesia consistet, decem annos; his autem, qui

aliquam ex dictis ecclesiis, postquam confessi sanctissimum Eucharistiae sacramentum sumperint, visitaverint, toties viginti annos; ac eisdem christifidelibus utriusque Indiae et transmarinorum limitum, qui processionibus et precibus iuxta ritum sanctae Romanae Ecclesiae a praedictis presbyteris de Ordinariis licentiâ instituendis et agendis, Indorum et .Ethiopum seu quorumvis aliorum neophytorum ac aliorum christianorum, interfuerint, et ad eas associaverint, christianam doctrinam cum eisdem presbyteris vel ab eis deputatis recitaverint vel privatim docuerint, quoties id fecerint, septem annos et totidem quadragenas; invisentibus autem infirmos, et praesertim Indorum hospitalia, xenodochia et alia similia loca pia ipsis etiam infirmis per se vel alium ministrando, singulis diebus, quibus id fecerint, vigin-tiquinque; qui vero ad infirmos acceden-tes ibi pernoctaverint, quinquaginta; eis etiam qui coram Beatae Mariae imagine, ab almâ Urbe ad collegium civitatis Li-mae in Perù, ut asseritur, delatâ, tertiam Rosarii partem vel coronam recitaverint, centum similiter dies de iniunctis eis seu aliâs quomodolibet debitis poenitentiis in formâ Ecclesiae consuetâ relaxamus, ac respective concedimus et indulgemus.

Patribus So-
cietatis Iesu dat
facultatem dis-
pensandi et ab-
solvendi a ma-
trimoniis in illis
regionibus illi-
cite contractis.

§ 3. Praeterea eiusdem Societatis Iesu provincialibus, vel ab eis deputandis pres-
byteris, cum neophytis provinciarum utriusque Indiae, atiarumque maris Oceani regionum, in quibus inter infideles fideles existunt, et non adsunt Ordinarii similem facultatem habentes, vel ultra duas dietas iuxta constitutionem felicis recordationis Pauli III editam existunt, in quocumque, seu quibusvis, non tamen in primo, con-sanguinitatis vel affinitatis gradibus, vel aliâs coniunctis, seu sic attinentibus, ut matrimonium inter se contrahere, seu in etiam scienter contractis remanere valeant, in foro conscientiae tantum, gratis

tamen, dispensandi; et insuper ibidem lo-corum Ordinariis, ut, de presbyterorum eorundem tamquam adiutorum et asses-sorum suorum in locis praescriptis, et ubi eorum commode potuerit haberi copia, consilio, et cum illis, etiam in iudiciali foro; in reliquis autem provinciis prae-fatis Ordinariis praesentiâ destitutis, vel ab eis ultra duas dietas praedictas non minus ducentis millibus passuum re-motis, provincialibus, et deputatis presby-teris praedictis, cum eisdem neophytis, non tamen in primo gradu, in utroque foro gratis dispensandi, et eos, qui in gra-dibus prohibitis huiusmodi etiam scienter contraxerint, ab excessibus et excommu-nicationis aliisque censuris et poenis ec-clesiasticis in utroque foro gratis pariter absolvendi, ac prolem inde susceptam le-gitimam decernendi; necnon ipsis pres-byteris in eisdem Indiis et locis prae-dictis constitutis, quibus aliqua Eucharistiae fragmenta seu minutiae pro tempore interciderint, etiam post peractum sacri-ficium, absque ullo conscientiae scrupulo, iuxta rubricas missalis Romani reveren-ter sumendi;

§ 4. Insuper presbyteris eiusdem So-
cietatis Iesu (quos in saracenorum et alio-
rum infidelium terras et alias utriusque
Indiae et transmarinas regiones maris
Occani, ad quas Hispani et Lusitani pe-
netrant, ac provincias remotissimas ubi
non est inquisitio, et fideles inter infi-
deles degunt, neque Ordinarii saltem inter
duas dietas existunt huiusmodi facultatem
habentes, praepositus generalis miserit)
christianos, in eisdem provinciis, Indiis et
regionibus commorantes, ab omnibus pec-
catis, sententiis et censuris, etiam in Bullâ
Coenae Domini contentis et reservatis,
etiam gratiose absolvendi facultatem; eis-
demque, ut semel ab aliquo illarum par-
tium episcopo approbati ad praedicand-
um, confessiones audiendas, et missas

Et absolvend-
a reservatis e-
censuris.

celebrandum in ecclesiis et oratoriis Societatis Iesu praedictae, pro ministeriorum huiusmodi exercitio ulterius licentiam et approbationem ab aliis episcopis, quatenus distent ultra duas dietas, petere seu habere minime teneantur, sed absque illis praemissa facere possint;

Dicti patres etiam sine episcopis licentiam fideles in his regionibus degentes absolvere valent.

§ 5. Si vero episcopus ab ecclesiâ vel loco, ubi praedicatur vel confessiones audiuntur, non distet ultra praedictas duas dietas, tunc licentia etiam alterius Ordinarii ita vicini prius obtineri debeat, quae tamen per epistolam etiam impetrari possit; possint etiam extra ecclesias consecratas super altaribus portatilibus, in loco tamen decenti, ubi non est commoditas ecclesiarum, et in casu necessitatis tantum, etiam per horam ante lucem, vel etiam post meridiem, in eisdem regionibus, cum opus fuerit, celebrare, et in Maluco, lapponie et aliis insularum, terrarum, provinciarum et locorum praefatorum partibus et locis a quibus valde remoti sunt episcopi, oleis sanctis per duos vel tres aut quatuor annos antea consecratis libere uti possint;

Ulteriores facultates ipsi praedictis patribus conceduntur.

§ 6. Necnon, ut quicumque, ex praefatis presbyteris Societatis praefatae tantum, sacrosanctum missae sacrificium defunctorum pro animabus christifidelium, qui ex hac vitâ in charitate Christo coniuncti decesserunt, in singulis ecclesiis Societatis Iesu ad unum illorum superiorum arbitrio semel deputandum altare celebraverint, per modum suffragii iisdem animabus prosint;

§ 7. Postremo iisdem presbyteris a praeposito generali et dictâ Societate deputandis, ut in praefatis regionibus, provinciis et locis, in quibus similiter fideles, cum infidelibus vivunt, et non adsint Ordinarii qui huiusmodi facultatem habeant, qui² distant ultra duas dietas, cum neo-

phytis, aliisque ad fidem reductis, ex rationabili causâ et legitimâ, super voto castitatis, non tamen solenni, quomodolibet etiam per Ordinis sacri susceptionem vel professionis regularis in religione per Sedem Apostolicam approbatâ emissionem facto, et super matrimonio de facto et in facie Ecclesiae sive scienter sive ignoranter contracto, et quovis occulto impedimento, praeterquam primi gradus, propter quod tale matrimonium in conscientia esset invalidum, et contrahentes sine scandalo separari non possent, dispensandi, gratis tamen et in foro conscientiae tantum; ac super bonis male acquisitis, ad quae restituenda ipsi neophyti et alii praefati in¹ certis personis obligati extiterint, cum eis ad opera pia componendi, vel, si ipsi indigerent, eis in toto vel in parte remittendi; necnon cum Indis² in foro conscientiae tantum, et cum neophytis in utroque foro super ieiuniis, gratis tamen, dispensandi; necnon ab onere petitionis debiti matrimonialis, quando non esset licitum illud ratione voti castitatis vel aliâ rationabili causâ petere, in foro conscientiae tantum et gratis liberandi; licentiamque legendi libros infidelium de licentiâ sui provincialis personis dignis concedendi, licentiam et facultatem apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, respective concedimus et impertimur; missas quoque per horam ante auroram ipsi patres Societatis celebrare possint; ac³ cum suis regularibus, ut ad sacros etiam presbyteratus ordines per annum ante legitimam aetatem promoveri possint, dispensare valeant, similiter concedimus.

§ 7. Et insuper, quia a nonnullis dubitatum seu haesitatum fuit an omnes indigenae illarum regionum oriundi et naturales et christianorum indigenarum

¹ Praeposit. in delenda videtur (R. T.).

² Edit. Main. legit *Indiis* (R. T.).

³ Heic deest particula *ut* (R. T.).

¹ Verbum *sunt* heic delemus (R. T.).

² Videtur *quia* pro *qui* legeretur (R. T.).

et baptizatorum filii etiam in eorum infantia baptizati iure neophyti appellari possint; idcirco, tenore earundem praesentium, decernimus et declaramus, omnes oriundos seu naturales supradictarum omnium tam orientalium quam occidentalium partium, imo etiamsi Aethiopes, Angulani, vel quarumvis aliarum transmarinarum regionum, etiamsi christianorum filii, et in infantia baptizati, vel etiam inter se vel cum Europaeis mixtim progeniti sint, ad concessionis huiusmodi effectum esse et intelligi debere neophytos; dictosque presbyteros¹ cum huiusmodi, ut vel matrimonio coniuncti², vel in iam contracto remanere possint, sive eorum alter tantum sive etiam uterque inde oriundus ac proprie indigena sit in locis, et aliis, ut supra, in quibuscumque consanguinitatis seu affinitatis, gradibus iure divino, ut supra, non prohibitis, primo excepto, et aliis, ut praefertur, gratis tamen, dispensare possint, concedimus et indulgemus; quin etiam (quia de mixtim progenitis, quos *mestisos* vocant, maius dubium esse accepimus) cum eisdem, mestisque³, quos similiter ad hunc effectum neophytos censendos esse, decernimus, in gradibus et matrimoniis contractis et contrahendis praefatis, gratis tamen, dummodo non ita facile id fiat, dispensare; eisdemque presbyteris facultatem desuper concedimus opportunam.

§ 8. Decernentes presbyteros dictae Societatis super praemissis, et aliis iuxta facultates praedictas et illarum vigore, servata tamen illarum forma, exequendis, ex quovis colore per quoscumque loci Ordinarios seu alios superiores et iudices ecclesiasticos et seculares, quavis auctoritate fungentes, molestari, perturbari aut inquietari nullatenus posse; sicque per

1 Legerem dictisque presbyteris ut (R. T.).

2 Legendum coniungi pro coniuncti (R. T.).

3 Potius lege cum eisdem mestisis (R. T.).

quoscumque iudices, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari ac definiri debere, ac irritum et inane, si secus super a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 9. Non obstantibus praemissis, ac quibuscumque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, et, quatenus opus sit, nostrâ de non concedendis indulgentiis ad instar, statutis et consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Contrariis derogat.

§ 10. Praesentibus ad xx annos a fine aliorum viginti annorum, ad quos similes gratiae a felicis recordationis Urbano papa VIII praedecessore nostro concessae fuerunt, inchoandos tantum valituris.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die 1 martii MDCXLIX, pontificatus nostri anno v.

Dat. die 1 martii 1649, pontif. anno v.

CXXIII.

Declarat incurrisse in excommunicationis maioris aliasque poenas canonicas eos, qui episcopum Castrensem occiderunt aut mandatum dederunt¹.

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Cum, sicut non sine gravi animi nostri perturbatione accepimus, bonae memoriae Christophorus, episcopus Castrensis, provinciae Romanae, in itinere a nonnullis iniquitatis filiis, qui ad praesens ignorantur, non procul a terrâ nostrâ Montis Rosarum nefarie interfectus fuerit: nos, crimen adeo horrendum, et quod nos sui atrocitate confudit, poenis per sacros canones, conciliorumque generalium decreta, et constitutiones apostolicas inflictis

Causae huius Constitutionis.

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

et promulgatis, pro officii nostri debito, vindicare et punire volentes, ex parte Dei omnipotentis Patris et Filii et Spiritus Sancti, auctoritate quoque beatorum apostolorum Petri et Pauli, ac nostrâ, omnes et singulos, qui homicidium in personâ dicti Cristophori episcopi commiserunt, aut illud fieri mandaverunt, seu, factum ab aliis, ratum habuerunt, vel socii in hoc fuerunt facientium, aut consilium, auxilium vel favorem illis dederunt, seu illos scienter defensaverunt vel receptaverunt, et generaliter quoscumque tam detestandi sceleris quomodolibet complices et culpabiles, cuiuscumque status, gradus, conditionis, qualitatis, ordinis, praeceminentiae et dignitatis, sive ecclesiasticae sive secularis, etiam specialem et individuum expressionem requirentis, existant, anathematis et excommunicationis maioris aliasque poenas quascumque, a sacris canonibus, conciliorum generalium decretis, et constitutionibus apostolicis, et specialim illâ quotannis in die Coenae Domini legi solitâ inflicta, eo ipso damnabiliter incurrisse, tenore praesentium declaramus. ipsosque et eorum quemlibet, et quoscumque scientiam de praefatis delinquentibus habentes et non revelantes, anathematizamus et excommunicamus, ac anathematizatos et excommunicatos publicamus et nunciamus. Ab excommunicationis autem et anathematis huiusmodi sententiis nemo praefatorum per alium quam nos et Romanum Pontificem pro tempore existentem, praeterquam in mortis articulo constitutus, nec etiam tunc nisi de stando Ecclesiae mandatis et satisfaciendo cautione praestitâ, atque cum reincidentia eo ipso quo convaluerit, etiam vigore seu praetextu iubilaei anni sancti, cruciatae sanctae, aliorumque iubilaeorum, indulgentiarum, indultorum, facultatum et privilegiorum, etiam speciali expressione dignorum, quibuscumque ecclesiasticis,

secularibus et quorumvis Ordinum etiam Mendicantium ac militiarum regularibus, etiam episcopali vel aliâ maiori dignitate praeditis, ipsisque Ordinibus et eorum monasteriis, conventibus et domibus, ac capitulis, collegiis, confraternitatibus, congregationibus, hospitalibus, etiam sancti Ioannis Hierosolymitani, et locis piis, necnon laicis, etiam regali, ducali et aliâ mundanâ praecellentia fulgentibus, per nos et Sedem Apostolicam ac cuiusvis concilii decreta, verbo, litteris, aut aliâ quacumque scripturâ, in genere vel in specie, concessorum, et etiam pluries innovatorum ac concedendorum et innovandorum, absolvi possit.

§ 2. Et quia eo maior erit ipsorum confusio, quo sua fuerit culpa patentior, quousque dignam satisfactionem praestiterint, et absolutionis beneficium, ut supra, se obtinuisse docuerint, omnibus et singulis patriarchis, primatibus, archiepiscopis, episcopis et locorum Ordinariis ubilibet constitutis per easdem praesentes committimus et in virtute sanctae obedientiae districte praecipiendo mandamus, ut, per se, vel alium, seu alios, per omnes civitatum et dioecesium suarum ecclesias quibuslibet diebus dominicis et festivis, dum in eis maior populi multitudo ad divina convenerit, pulsatis campanis, et candelis accensis, praefatos sic excommunicatos et anathematizatos solemniter publicent, seu publicari curent et faciant.

§ 3. Quod si forte aliqui contra tenorem praesentium talibus excommunicatione et anathemate illaqueatis, vel eorum alicui, absolutionis beneficium impendere de facto praesumpserint, eos excommunicationis sententiâ inodamus, gravius contra eos spiritualiter et temporaliter prout expedire noverimus processuri.

§ 4. Decernentes praesentes litteras, etiam ex eo quod praefati et quicumque alii in praemissis interesse habentes, seu

Praefatos excommunicatos publicari mandat.

Neminem posse absolvere ab excommunicatione eos, qui episcopum Casertensem occiderunt declarat.

Contravenientes excommunicat.

Clausulas appoint.

habere quomodolibet praetendentes, illis non consenserint, nec ad ea vocati, citati et auditi fuerint, de subreptionis, obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae, aut alio quopiam quantumvis substantiali defectu, et ex quacumque aliâ causâ, occasione, colore, praetextu et capite, etiam in corpore iuris clauso, notari, impugnari, invalidari, redargui, seu rescindi, aut ad terminos iuris reduci, aut adversus illa apositionis oris, restitutionis in integrum, vel aliud quodcumque iuris, facti, vel gratiae remedium impetrari, aut etiam motu proprio concessio quempiam in iudicio vel extra illud uti, seu se iuvare nullo unquam tempore possit; sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, sublatâ eis et eorum cuilibet, quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogat contrariis.

§ 5. Non obstantibus quibusvis apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon quibuscumque, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, ac praescriptionibus quantumcumque longissimis et immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, generalibus vel specialibus supradictis, vel eorum alicui, seu quibusvis aliis, cuiuscumque Ordinis, status, gradus, conditionis, dignitatis et praecminentiae fuerint, etiamsi, ut praemittitur, pontificali, regali, ducali, seu quavis aliâ ecclesiasticâ et mundanâ praefulgeant dignitate, a Sede praedictâ ex

quacumque causâ per viam contractus et remunerationis, etiam intuitu et contemplatione regum, ducum, rerumpublicarum et aliorum quorumcumque, ac sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac eum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, in genere vel in specie, etiam motu proprio, ac etiam consistorialiter, et aliâs in contrarium quomodolibet concessis, approbatis et innovatis, etiam continentibus, quod excommunicari et anathemizari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de privilegiis, indulgentiis et indultis huiusmodi, ac de ordinibus, locis, nominibus propriis, cognominibus et dignitatibus eorum mentionem; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro sufficienti eorum derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum insererentur, praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus, ac derogatum esse decernimus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxiv martii MDCXLIX, pontificatus nostri anno v.

Dat. die 24 martii 1649, pontif. anno v.

CXXIV.

Indictio universalis iubilaei anni sancti MDCL¹.

¹ Annum Iubilaei instituit pro quolibet saeculo, ac indulgentiam plenariam concessit visi-

Innocentius Episcopus,
servus servorum Dei,

Universis christifidelibus praesentes litteras inspecturis, salutem et apostolicam benedictionem.

Prooemium.

Apropinquat, dilectissimi filii, continuis expetitis bonorum votis annus a Partu Virginis quinquagesimus supra millesimum sexcentessimumque, ad quem in hac Urbe sanctitatis regiâ celebrandum (ex veteri Ecclesiae ritu, quem Bonifacius Papa VIII, praedecessor noster, intra seculi spatium, sive institutor, sive instaurator inclusit, ac alii deinde Romani Pontifices, praedecessores quoque nostri, in breviores annorum circulos, quo pluries fruerentur, iubilai solemnia redegerunt) nos eâdem fulti auctoritate, quae in nobis per Dei misericordiam perseverat, vos acceptabili hoc tempore, non, ut olim, tubis clangentibus et Hebraeorum populum excitantibus ad recolendum annum ab egressu filiorum Israel ex Aegypto quinquagesimum annum iubilai, ac remissionis, libertatisque captivorum, haereditatum, ac possessionum, sed ipsius Altissimi Filii voce compellamus, qui primus per sanguinem suum evangelizavit mundo iubilai annum, clamans per ora prophetarum ad annuntiandum mansuetis missum se esse, ut medeatur contritis corde, ut praedict captivis indulgentiam et clausis libertatem et annum placabilem Domino. Audite haec, omnes Christi sanguine redempti, intrate exultantibus animis portas eius, haurite cum iubilo de fontibus Salvatoris aquas salientes in vitam aeternam. Invitat vos sanctarum aperitione portarum civitas haec sacerdotalis, et regia haec Petri Sedes et fidei petra, haec magistra reli-

tantibus Urbis ecclesias Bonifacius VIII in sua Const. xv, tom. iv, pag. 156; qui quidem iubilai annus, ultra alias reductiones, redactus fuit ad annum vigesimum quintum a Paulo II in Const. x, tom. v, pag. 200.

gionis, vineae Domini turris, communis omnium patria et commune perflugium. Illic, aperto spirituali acario divitiae, meritorum Christi sanctorumque in Ecclesiam congestae, in hac plenitudine temporis, pleniore in omnes manu dispensantur, et reseratis caeli favoribus caelestium benedictionum manna in christifideles abundantius pluit. Invitant vos trophaea Apostolorum, tanto apud omnes gentes ab ipso nascentis Ecclesiae exordio venerationi semper habita, ut ex longinquis mundi partibus ad ea venientes, quamvis viderent, vigentibus imperatorum persecutionibus, detegi se per eum cultum, et tamquam christianos observari, atque adeo mortis discrimen adire, non tamen a sacris peregrinationibus absisterent, ac plures ob eam causam martyrii palma decoraret. Haec sunt illa Apostolorum sepulchra imperatoriis manibus aedificata, quorum vel externos basilicae gradus ac limina genibus flexis imperatores aliquando subiisse legimus, ac reges magnam gratiam putasse, si non prope Apostolorum monumenta, sed vel extra basilicae vestibula eorum corpora sepelirentur, ac reges fierent Piscatorum ostiarii. Verum haec ipsa felicitum temporum recordatio magno doloris sensu angit cor nostrum, dum animo subinde revolvimus, quam longe a maiorum pietate distent haec tempora, quam multas provincias ac nationes a consortio catholicae religionis haeretica labes absciderit, atque ab hac iubilai laetitia et caelestium bonorum communione seiunxerit. At vos, principes ac reges qui vexillum crucis in fronte gestant¹, vos, filii promissionis, gens sancta, populus acquisitionis, vos, qui timetis Deum, pusilli ac magni, uno vos omnes ore offerte in templum eius sacrificium laudis, et condonate invicem offensionibus in anno remissionis ac pacis, abiectisque

¹ Videretur legendum *gestatis* (R. T.).

tandem armis, quae cum funestâ christiani sanguinis effusione iamdiu exercentur, ad¹ communem hanc credentium Matrem, ex qua lac fidei omnes pariter suxistis, fraternis ac iubilantibus animis convenite. Qui vos vocatione suâ sanctâ dignatur, mittet e sede magnitudinis suae angelos salutis, qui vos ad haec sacra Apostolorum limina peregrinantes doceant vias eius et dirigant semitas aeternitatis. Erit haec vestra e variis mundi partibus in domum Domini convenientium frequentia populorum incundum caelo caelitibusque spectaculum. Erit et vobis acceleratio divinae propitiationis et cumulus gratiarum. Si enim oratio iusti plurimum valet, quid preces tot millium communi charitatis spiritu in unum psallentium non impetrabunt? Erit quoque religionis hostibus rubor et confusio (utinam et resipiscendi occasio!) dum tabescentes videbunt omnia Christi membra suo capiti cohaerere, intelligentque se patris loco non habere Deum, qui Romanam Ecclesiam matrem non agnoscunt.

Indicet Summus Pontifex universale iubilantium uni sancti vect.

§ 1. Nos interim, quos Deus nullo quidem meritorum suffragio voluit suorum mystheriorum dispensatores praesidere Ecclesiae quam acquisivit sanguine suo, de eius misericordiâ confisi, sanctissimis praedecessorum nostrorum vestigiis inhaerentes, eorumque sanctum institutum tenentes, de venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium assensu, universale maximumque iubilaeum in hac sacrâ Urbe, a primis vespersis vigiliae Nativitatis Sanctissimi Salvatoris nostri Iesu Christi proxime futurae incipiendum, et per totum eiusdem praenarrati anni MDCL, Deo dante, prosequendum, auctoritate Dei omnipotentis ac beatorum apostolorum Petri et Pauli, ac nostrâ maximâ et inenarrabili nostri cordis inbilatione, ad ipsius omnipotentis Dei

¹ Male edit. Main. legit ad pro ac (R. T.).

gloriam, sanctae Ecclesiae exaltationem et tranquillitatem, haeresum extirpationem, catholicorum principum concordiam, christianorumque omnium populorum solatium et satisfactionem, indicimus, promulgamus et statuimus.

§ 2. Qua sanctissimi iubilaei celebratione durante, omnibus utriusque sexus christifidelibus, vere poenitentibus et confessis, qui¹ beatorum Petri et Pauli apostolorum basilicas, Lateranensem quoque ac S. Mariae Maioris almae Urbis ecclesias, semel saltem in die, per triginta continuos aut intermissos dies, si Romani vel incolae Urbis fuerint, seu per quindecim dies, si fuerint peregrini aut aliâs externi, devote visitaverint, et pro ipsorum fidelium ac totius christiani populi salute, pace et concordia pias ad Deum preces effuderint, plenissimam omnium peccatorum suorum indulgentiam, remissionem ac veniam misericorditer in Domino concedimus et impertimur. Et quoniam evenire potest, ut ex iis, qui hac de causâ iter aggressi fuerint, vel ad Urbem se contulerint, aliqui in viâ, aut etiam in ipsâ Urbe, morbo vel aliâ legitimâ causâ impediti, aut morte praeventi, praefinito dierum numero non completo, ac ne quidem fortasse inchoato, praemissa exequi et dictas basilicas et ecclesias visitare nequeant, nos, pie prompteque² illorum voluntati, quantum in Domino possumus, benigne favere cupientes, eosdem vere poenitentes et confessos praedictae indulgentiae ac remissionis participes perinde fieri volumus, ac si dictas basilicas et ecclesias, ut praefertur, a nobis praescriptas re ipsâ visitassent.

§ 3. Vos autem, venerabiles fratres nostri, patriarchae, primates, archiepiscopi et episcopi in partes sollicitudinis nostrae vocati duces, et pastores populorum, lux

Plenissimam omnium peccatorum indulgentiam impertitur.

Cunctis Ecclesiae praestatis mandati publicationem anni sancti.

¹ Male edit. Main. legit in pro qui (R. T.).

² Aptius lege *piae promptaeque* (R. T.).

mundi et sal terrae, capite tubas argenteas, quarum usus est in iubilaeo, idest, et adhibete praedicationem verbi Dei, et annuntiate populis hoc gaudium, ut sanctificetur, et Dei iuvante gratiâ parati sint ad ea caelestia dona capienda, quae bonorum omnium largitor Dei Filius dilectionis suae per mystherium humilitatis nostrae praeparavit; adducite, fratres, verbo et exemplo parvulos ad huius carissimae Matris ubera, quae eos per evangelium in Christo genuit, adducite filios ad Patrem, oves ad Pastorem summum, membra ad caput, fideles¹ ad fidei petram, in qua omnis aedificatio catholicae ecclesiae constructa consurgit, adducite populum ad sanctam Romanam Ecclesiam, et ad gloriosos principes terrae Petrum et Paulum, qui universum mundum legem Domini docuerunt, et quorum fides, dignitas et auctoritas indigno etiam in haerede non deficit. Ad sacras igitur indulgentias earumque salutes fructus ipsi iubilaei anno Romae percipiendos vocate coetum, congregate populum, sanctificate ecclesiam, docete oves fidei vestrae creditas, quia advenae et peregrini sumus in hac vitâ, et civitatem hic permanentem non habemus, sed futuram inquirimus. Ideo, quia breves dies sunt huius nostrae aerumnosae peregrinationis, et nescim usqua horâ paterfamilias et sponsus Christus venturus sit, ideoque vigilant, et lampades ardentes et plenas oleo charitatis et misericordiae gestent in manibus, et festinent ingredi in illam requiem.

Hoc praecipue anno vitae sanctimoniam cunctis christifidelibus commendat.

§ 4. Nam, si unquam aliâs, nunc potissimum irae, rixae et contentiones et inveterata odia dimittenda propter Christum, nunc maxime servos decet misereri conservorum suorum, ut Dominus clementissimus iam debitum dimittat eis, nunc praecipue omnes carnis impuritates abluendae, ut templum Dei mundum sit,

1 Male edit. Main. legit *fides* pro *fideles* (R. T.).

et unusquisque vas suum possideat in honore et sanctificatione, et portet Deum in corpore suo, postremo furta, rapinae, homicidia et adulteria et omnia peccata exterminanda, ut placetur ira Dei, et eos, qui christiano nomine gloriantur, agnoscant¹ vere christianos et imitatores Christi et sectatores bonorum operum. Docete autem eos quemadmodum ad salutes indulgentias consequendas in animo contrito et in spiritu humilitatis assiduis orationibus et ieiuniis ceterisque pietatis operibus se ipsos praeparare atque exercere debeant, et, qui substantias huius mundi habent, aperiant viscera sua et fratrum suorum pauperum inopiam sublevent, praecipue vero erga peregrinos Romam venientes misericordes sint, et sanctam hospitalitatem Deo gratissimam, et quam vetustissimi illi christiani etiam inter persecutionum fluctus diligentissime coluerunt, ipsi quoque multâ cum charitate spiritus renoveant atque observent.

§ 5. Admonete etiam eos, ut orent pro regibus et principibus christianis, ut quietam et tranquillam vitam agamus, ac pax et concordia perpetuo conservetur. Postremo docete eos, cum sanctam peregrinationem susceperint, qua modestiâ, qua devotione, qua fraternae pacis observantiâ lucere eos oporteat, ut sint Christi bonus odor in omni loco. Praebete autem vos ipsos, fratres venerabiles, et omnem clerum, exemplum in primis bonorum operum, et formam gregis, ut vestrae virtutis et religionis veluti sale ceteri condiantur, et omnem peccati putredinem aboleant, ac denique omnes unanimis in uno spiritu christianae charitatis, atque in omni sanctitate et iustitiâ Deo serviamus.

Qua devotione sancta peregrinatio suscipienda praedabit.

§ 6. Hortamur quoque et rogamus in Domino charissimos in Christo filios nostros imperatorem, ac reges et principes

Principes hortatur, quatenus antistitum vigilantiam adjuvant.

1 Deest subiectum; fors *omnes* (R. T.).

omnes catholicos, ut quo plura et magis illustria beneficia ab eo, per quem reges regnant, acceperunt, tanto ardentius, ut par est, ad Dei gloriam procurandam pio zelo excitentur, praecipue vero venerabilium fratrum nostrorum episcoporum et superiorum antistitum pastorem sedulitatem ac vigilantiam adinvent, et a suis magistratibus et ministris adiuvari mandent, ut improborum licentia coëreatur, et bonorum studia eorum regia ope et gratiâ foveantur, maxime autem erga peregrinos beneficentiam et liberalitatem exercent, curentque ut tutis incedant itineribus, et nullâ hominum perditorum vexatione perturbentur, sed hospitalibus, domibus et publicis hospitibus amanter excepti, et comitatu et rebus ad vitam necessariis recreati, sine ullâ concussionem et iniuriâ institutum iter laeti pergant, et cum gaudio in patriam revertantur. His enim hostiis reges potissimum et principes Deum sibi placabilem reddent, ut diu in terris felices vivant, et demum in aeterna tabernacula recipiantur ab illis ipsis pauperibus, erga quos misericordiam exercuerint, in quibus Christus pascitur et nutritur.

Transumptio-
rum exemplis
fidem haberi
tubet.

§ 7. Ut vero praesentes litterae ad omnium fidelium quibuscumque locis existentium notitiam facilius perveniant, volumus earum exemplis, etiam impressis, manu notarii publici subscriptis, ac personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae sigillo munitis, eandem prorsus fidem adhiberi, quae haberetur ipsis praesentibus, si exhibitae forent et ostensae.

Sanctio poe-
nalis.

§ 8. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae indictionis, promulgationis, concessionis, impartitionis, hortationis, rogationis et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire.

Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei

1 Male edit. Main, legit *incendant* (R. T.).

ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, anno Incarnationis Dominicae MDCLXIX, IV nonas maii, pontificatus nostri anno V.

Dat. die 4 maii 1649, anno V.

CXXV.

Suspensio quarumcumque indulgentiarum durante anno universalis iubilaei MDCL¹.

Innocentius Episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Cum nos nuper sancti iubilaei celebrationem (a vigiliâ Nativitatis Domini nostri Iesu Christi anni proxime venturi inchoandam, et usque ad finem eiusdem anni duraturam²) universo populo christiano, de venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium assensu, indixerimus, ac omnibus utriusque sexus christifidelibus vere poenitentibus et confessis, qui beatorum apostolorum Petri et Pauli basilicas, Lateranensem quoque et S. Mariae Maioris almae Urbis ecclesias visitarent, plenissimam omnium peccatorum suorum indulgentiam, remissionem et veniam concesserimus, prout in nostris nuper desuper confectis litteris plenius continetur;

Exordium.

§ 1. Cupientes, ut christianae nationes, omnibus terrarum orbis locis in alma Urbe nostrâ in fidei ac religionis unitate congregatae, eodem pietatis ac devotionis spiritu basilicas et ecclesias praedictas,

Causa huius
Constitutionis.

1 Suspenderant et alii sanctissimi Pontifices quascumque indulgentias durante anno universalis iubilaei; cur autem id fiat, habes in praesenti constitutione, § 1.

2 Quae parenthesi clausi non recta sunt; facile corriget lector (R. T.).

3 Adderem praeposit. *ab* (R. T.).

quo maximo fieri poterit concursu, durante eodem iubilaeo, visitent et frequentent, multorum Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum exemplo adducti,

Suspensio fit Summi Pontificis ex quacunque indulgentia durante anno universalis iubilaei auct. § 2. Omnes et singulas indulgentias, etiam perpetuas, et peccatorum remissiones, ac facultates et¹ indulta absolvendi etiam a casibus Sedi Apostolicae reservatis, etiam in litteris die Coenae Domini legi solitis contentis, quibusvis ecclesiis, monasteriis, hospitalibus, etiam S. Ioannis Hierosolymitani, domibus, militiis, Ordinibus, etiam Mendicantium, congregationibus, confraternitatibus, etiam laicorum, universitatibus et piis locis, illorumque ordinibus, capitulis, conventibus, magistris, superioribus, et tam secularibus quam quorumvis² etiam Mendicantium Ordinum regularibus personis, coronisque, gravis, imaginibus et numismatibus, ex metallo seu quacumque aliâ materiâ confectis, tam singulariter, quam universaliter, per quoscumque Romanos Pontifices praedecessores nostros, ac etiam nos, etiam ad instantiam imperatoris, regum, reginarum, ducum et aliorum principum, aut ipsis etiam imperatori, regibus, reginis, ducibus et principibus, vel aliis quacumque aliâ mundanâ vel ecclesiasticâ dignitate, etiam speciali notâ dignâ, fulgentibus, etiam ad instar iubilaei, aliâs quomodocumque, et ex quibusvis causis et occasionibus, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis clausulis et decretis, etiam motu proprio, et ex certâ scientiâ, ac aliâs quomodolibet concessis, quorum omnium tenores, formas, derogationes et decreta praesentibus pro expressis haberi volumus, apostolicâ auctoritate, de eorundem fratrum consilio et assensu, ac apostolicae potestatis plenitudine, suspendimus, et suspensas esse declaramus, cas-

que et ea, eodem anno durante, nulli prodesse aut suffragari debere, irritum quoque et inane decernimus, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 3. Quocirca per praesentes auctoritate apostolicâ praecipimus et mandamus, ne interim aliae quam indicti a nobis praedicti iubilaei indulgentiae, sive publice sive privatim, quovis praetextu, ubi vis locorum et gentium, sub excommunicationis eo ipso incurrendae aliisque arbitrio Ordinariorum infligendis poenis, publicentur vel nuntientur, aut in usum demandentur.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon ecclesiarum, monasteriorum, conventuum, ordinum, congregationum, hospitalium, confraternitatum, universitatum, collegiorum et locorum, aliorumque praedictorum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, exemptionibus et indultis apostolicis, illis eorumque superioribus et personis, aliisque quibuscumque, per eosdem Romanos Pontifices praedecessores nostros, ac nos et dictam Sedem, eiusque legatos, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis clausulis et decretis, et ex quibusvis causis, concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus, etiam si in illis caveatur expresse quod sub similibus vel dissimilibus suspensionibus nequaquam comprehendantur nisi de illis specialis et individua mentio fiat, illis aliâs in suo robore permansuris, ad effectum praemissum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 5. Et quia difficile nimis esset praesentes quocumque ubi illis opus fuerit perferri, volumus earum exemplis, etiam impressis, notarii publici manu et sigillo

Prohibet aliae indulgentias publicari.

Contrariis quibuscumque derogat.

Transumptorum fides.

¹ Coniunct. et nos addimus (R. T.).

² Male edit. Main. legit *quorumvis* (R. T.).

personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae obsignatis, eamdem prorsus fidem in iudicio et extra ubique locorum adhiberi, quae adhiberetur praesentibus, si forent exhibitae vel ostensae.

Sanctio poe-
nalis.

§ 6. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae suspensionis, declarationis, decreti, praecepti, mandati et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, anno Incarnationis Dominicae MDCXLIX, pridie nonas maii, pontificatus nostri anno v.

Dat. die 6 maii 1649, pontif. anno v.

CXXVI.

Commissio episcopo Antuerpiensi ut monasterium Gemblacense Ordinis sancti Benedicti visitet¹.

**Venerabili fratri episcopo Antuerpiensi,
Innocentius Papa X.**

**Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.**

Freemium.

§ 1. Cum, sicut nuper accepimus, a duodecim circiter annis citra, seculâ monasterii Gemblacensis, Ordinis sancti Benedicti, Namurcensis dioecesis, vacatione, dilectus filius Gaspar Bonselle, praedicti monasterii monachus, asserens se fuisse ad illud nominatum a charissimo in Christo filio nostro Philippo Hispaniarum rege catholico, in praefatum monasterium, quod consistoriale esse dignoscitur, se intruserit, et, nullâ obtentâ desuper spatio tot annorum provisione apostolicâ, praedictum monasterium eiusque bona et iura in spiritualibus et temporalibus nulliter et de facto administraverit et administret, seu occupaverit et occupet;

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

§ 2. Cumque, ad instantiam dilectorum filiorum monachorum praedicti monasterii, dilectus filius Antonius abbas S. Anastasiae, facultatem exercendi quamcumque iurisdictionem contentiosam infra limites istius nunciaturae nuncio pro tempore existenti competentem ab hac sanctâ Sede Apostolicâ habens, venerabili fratri episcopo Namurensi commisisset, ut praedictum monasterium auctoritate apostolicâ visitaret, idemque episcopus Namurcensis visitationem huiusmodi fecisset, ipse Gaspar et forsân alii illi adhaerentes praetendant visitationem huiusmodi esse invalidam, praesertim ex defectu facultatum eiusdem Antonii abbatis, sub praetextu, quod monasterium huiusmodi, tamquam, ut asseritur, unitum Congregationi Bursfeldensi eiusdem Ordinis sancti Benedicti, fuerit exemptum a iurisdictione nunciorum Sedis Apostolicae, imo et legatorum etiam de latere, quodque praedictus Antonius abbas in contentiosis tantum facultatem habeat: quamvis autem defectus facultatis dicti Antonii abbatis minime subsistere asseratur, nihilominus, ut quamprimum fieri poterit contentiones huiusmodi tollantur et evitentur, ac indemnitati praescripti monasterii iuriumque Sedis Apostolicae consulatur, motu proprio, ac ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, fraternitati tuae per praesentes committimus et mandamus, ut quantocitius praefatum monasterium Gemblacense, eiusque monachos, tam in capite quam in membris, auctoritate nostrâ apostolicâ, ex integro visites, ac in illorum statum, vitam et mores diligenter inquiras, necnon, evangelicae et apostolicae doctrinae, sacrorumque canonum et generalium conciliorum decretis, ac sanctorum Patrum traditionibus inhaerendo, quaecumque¹ mutatione, correctione, emen-

Dat episco-
po Antuerpiensi
facultatem re-
formandi mona-
sterium Gem-
blacense.

¹ Aptius lege *quaecumque* (R. T.).

datione, renovatione, atque etiam ex integro editione indigere cognoveris, reformes, mutes, corrigas atque etiam ex integro condas, condita, sacris canonibus et Concilii Tridentini decretis ac constitutionibus apostolicis non contraria, confirmes, abusus quoscumque tollas, bonas et laudabiles consuetudines, ac in primis divinum cultum, ecclesiasticamque et regularem disciplinam, ubicumque exciderint, modis congruis restituas atque re-integres, ipsosque monachos ad debitum et honestum vitae modum revoces, ac quidquid inde statueris observandum cures et facias, necnon eidem Gaspari, asserito nominato ad praefatum monasterium, breve terminum ad docendum de provisione apostolicâ super eâdem praetensâ nominatione obtentâ praefigas, quo elapso, et provisione apostolicâ huiusmodi in actis visitationis, per te, ut praemittitur, faciendae, non exhibitâ, tunc eundem Gasparem omni praetenso iure, quod ex praedictâ nominatione sibi ad monasterium praedictum quomodolibet competere vel acquisitum esse praetendi, dici, vel censi posset, eo ipso privatum declares, omnemque dicti monasterii administrationem, tam in spiritualibus, quam in temporalibus, illi adimas, prohibeas, et interdicis, omni et quacumque appellatione, recursu, nullitatis dictione et reclamatione penitus et omnino remotis: nos enim tibi super omnibus et singulis praemissis plenam, liberam, amplamque facultatem per easdem praesentes concedimus et impertimur.

Omnes illi
pareant. § 2. Mandantes propterea, tam dicto Gaspari, quam ceteris superioribus et monachis dicti monasterii, ceterisque ad quos spectat, in virtute sanctae obedientiae, et sub arbitrii nostri poenis, ut in omnibus visitationis huiusmodi munus concernentibus tibi prompte pareant et obediant, tuaque salubria monita et iussa susci-

piant humiliter, et efficaciter adimplere procurent, alioquin sententiam, sive poenam, quam rite tuleris et statueris in rebelles, ratam habebimus, et faciemus, auctore Domino, usque ad condignam satisfactionem inviolabiliter observari.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, etiam conciliaribus, ac monasterii¹, congregationis Bursfeldensis, ac Ordinis huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eidem monasterio, congregationi et Ordini, illorumque superioribus, monachis et personis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis, ac ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permanentibus, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die VIII maii MDCXLIX, pontificatus nostri anno V.

Dat. die 8 maii 1649, pontif. anno V.

CXXVII.

Prohibitio capitularibus ecclesiae Leodiensis, ne, occurrente vacatione dictae ecclesiae, ad electionem episcopi deveniant sine licentiâ Sedis Apostolicae.

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

Pastoralis officii nobis (meritis licet imparibus) desuper commissi cura expostulat, ut nos, omnibus et singulis, quae ecclesiarum quarumlibet, praesertim vero

¹ Male edit. Main. legit *monasteriis* (R. T.).

Derogatio obstantium.

Prooemium.

cathedralium, prosperum felixque regimen et gubernium respiciunt, praestante Domino occurramus.

Causae prohibitionis.

§ 1. Ad obviandum itaque ne (durantibus interim discordiis contentionibusque inter maiorem partem capitularium ecclesiae Leodiensis votum et suffragium habentium in oppido de Huii Leodiensis dioecesis existentium ex unâ, et olim decanum ecclesiae Leodiensis praedictae et minorem partem eorundem capitularium illi aliâs adhaerentium in civitate Leodiensi habitantium ex alterâ exortis, et augmentum non modicum a dissidio inter venerabilem fratrem Ferdinandum archiepiscopum Coloniensem sacri Romani imperii principem electorem ac episcopum et principem Leodiensem etiam ex unâ, ac inter dilectos filios consules et habitatores eiusdem civitatis partibus pariter ex alterâ vertente recipientibus, si ecclesiam ipsam Leodiensem per obitum eiusdem Ferdinandi episcopi aut aliâs quovis modo vacare contingeret, quia, ut asseritur, timereturque, quod ab utrâque parte capitularium huiusmodi, praetendentium totum capitulum repraesentare, ad electionem novi episcopi Leodiensis in vim concordatorum dudum inter Sedem Apostolicam et nationem Germanicam initorum deveniret) exinde schisma eidem ecclesiae et statui dictae civitatis summe periculosum oriatur ex competentia duorum, quos forte ad regimen dictae ecclesiae Leodiensis eligi contingeret:

Prohibet electionem episcopi ecclesiae Leodiensis absque licentia Sanctae Sedis.

§ 2. Propterea nos, volentes huic periculo opportunum adhibere remedium, motu proprio, et ex certâ scientiâ maturâque deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, tenore praesentium, omnibus et singulis capitularibus praedictae ecclesiae Leodiensis, tam in dictâ civitate, quam in praedicto oppido de Huii, vel alibi, tam in dioecesi Leodiensi quam extra illam habitantibus, aut

moram trahentibus, ne, in eventum vacationis dictae ecclesiae Leodiensis, ullatenus audeant ipsi, nec ipsorum quilibet audeat, ad aliquam electionem novi episcopi seu administratoris episcopatus Leodiensis devenire, nisi praecedente nostrâ et Sedis Apostolicae licentiâ, aliâs quaevis electio dieti novi episcopi, contra praefatarum nostrarum praesentium litterarum tenorem quomodolibet facta, irrita sit et nulla, etiam quoad hanc praesentem prohibitionem nostram ignorantes, interdicimus et prohibemus. Et insuper nihilominus, ad maiorem cautelam, venerabili fratri Fabio episcopo Neritonensi, nostro et dictae Sedis in partibus inferioris Germaniae nuncio, per easdem praesentes committimus et mandamus, ut prohibitionem praedictam omnibus et singulis capitularibus huiusmodi notificari, praemissaque per eos ad quos spectat observari faciat et curet.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac ipsorum ecclesiae, civitatis et capituli, etiam inramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in eorum favorem sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis et decretis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permanentibus, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Contrariis derogat.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xx iunii MDCXLIX, pontificatus nostri anno v.

Dat. die 20 iunii 1649, pontif. anno v.

CXXVIII.

Confirmatio decreti translationis capituli Leodiensis a civitate Leodensi ad oppidum de Huii iuxta quasdam litteras Clementis VI facti per episcopum et maiorem partem capitularium ecclesiae Leodiensis in dicto oppido existentium.

**Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.**

*Causae huius
confirmationis.*

§ 1. Cum aliàs nos, ad sedandas, quantum nobis ex alto conceditur, perturbationes et dissensiones mensibus praeteritis inter venerabilem fratrem Ferdinandum archiepiscopum Coloniensem, sacri Romani Imperii principem electorem, ac ecclesiae Leodiensis ex concessione et dispensatione apostolicâ praesulem, civitatique et Status Leodiensis principem, nec non dilectos filios eiusdem ecclesiae Leodiensis capitulares eidem Ferdinando episcopo et principi huiusmodi adhaerentes ex unâ, ac consules et habitatores eiusdem civitatis Leodiensis, et olim dictae ecclesiae decanum, et capitulares in eâdem civitate residentes eidem decano et civitati adhaerentes partibus ex alterâ exortas, unam congregationem nonnullorum venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium et aliquot dilectorum filiorum Romanae curiae praelatorum deputaverimus, et ex illorum voto et sententiâ quasdam nostras in simili formâ Brevis litteras hortatorias ad easdem sic inter se contententes partes pro dissidiis huiusmodi componendis dederimus¹; postmodum vero nobis innotuerit hortatorias, monitoriasque nostras litteras huiusmodi nullum omnino effectum sortitas fuisse, licet dilecti filii eorundem civitatis et decani adhaerentiumque praelatorum agentes et ministri spem indu-

¹ De hac re vide litteras paulo ante relatas pag. 635 (R. T.).

biam secenturae desuper compositionis etiam eisdem cardinalibus et praelatis dedissent, proptereaque, partibus hinc inde pluribus in eâdem congregatione auditis, iidem cardinales et praelati decretum translationis capituli Leodiensis ab eâdem civitate ad oppidum de Huii Leodiensis dioecesis, iuxta quasdam aliàs a felicis recordationis Clemente Papa VI praedecessore nostro litteras emanatas, per eundem Ferdinandum episcopum huiusmodi et maiorem partem capitularium dictae ecclesiae Leodiensis in praefato oppido existentium factum per nos confirmandum decreverint:

§ 2. Idcirco nos, de eiusdem congregationis voto, et iuxta illius formam, continentiam et tenorem, praefatum decretum translationis dicti capituli ad idem oppidum de Huii, ut praefertur, factum et a venerabili fratre Fabio episcopo Neritonensi, nostro et Sedis Apostolicae in partibus inferioris Germaniae nuncio confirmatum, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illudque observari mandamus, donec tamen ab eisdem consulibus dictâque civitate et a capitularibus inibi existentibus idem Ferdinandus episcopus et princeps cum toto suo comitatu solito in eâdem civitate cum pristinis reverentiâ, obedientiâ et iurisdictionis exercitio receptus et admissus fuerit, et ita praecipimus.

Praefatum decretum observari mandat.

§ 3. Decernentes praesentes nostras litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, sicque per quoscunque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quocumque, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Addit validitatem huius decreti.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus aposto-

Derogatio contrariarum.

licis, ac ipsorum ecclesiae, civitatis et oppidi, quatenus opus sit, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxiv iunii¹ MDCXLIX, pontificatus nostri anno v.

Dat. die 24 iunii 1649, pontif. anno v.

CXXIX.

Subsidium centum millium scutorum super fructibus ecclesiasticis pro Republicâ Venetâ².

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

Proemium.

§ 1. Etsi, pro curâ nostri pastoralis officii divinâ disponente providentiâ nobis commissi meritis licet imparibus, nihil magis cordi sit, quam personas ecclesiasticas ab extraordinariis oneribus immunes semper conservare, idque, nisi summa necessitas cogat, re ipsâ animo nostro statuerimus;

Motiva.

§ 1. Nihilominus, sicut iam omnibus notum esse debet, cum Turearum tyrannus nefarium bellum, quod a quinque circiter annis dilectis filiis nobilibus viris duei et dominio Venetorum intulit, Rhenum³ ingenti apparatu maximisque viri-

bus prosequatur, et propterea ipsi dux et dominium maiores, quam unquam antea, tam maritimas, quam terrestres copias, ut se suaque tueantur, parare et instruere, ac proinde ingentes expensas facere modo compellantur:

§ 2. Nos, considerantes non minus ecclesiasticorum quam laicorum interesse, ut ea, quae ad defensionem huiusmodi necessaria sunt, studiose comparentur, quo christiani nominis hostes infensissimi a christifidelium cervicibus, adiuvante Domino, repellantur, cogimur denuo de universi cleri domini Veneti facultatibus in hoc gravissimo periculosissimoque casu fiduciam sumere, sperantes, quod illi hoc onus, urgentissimâ necessitate et iustissimâ de causâ a nobis sibi impositum, aequo animo ferre non recusabunt.

§ 3. Motu itaque proprio, ac ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, unum subsidium centum millium scutorum auri super omnibus et singulis fructibus secundum verum annum valorem praesentis anni quarumcumque cathedralium, etiam metropolitanarum et patriarchalium, atque aliarum ecclesiarum, ac monasteriorum, prioratuum et beneficiorum ecclesiasticorum secularium quorumcumque, ac hospitalium et quorumvis Ordinum et militiarum (non tamen S. Ioannis Hierosolymitani, quorum fratres pro muniendâ et defendendâ adversus improbos eorundem Turearum conatus insulâ Melitanâ, gravissimos sumptus subire et magnum aes alienum contrahere oportuit) regularium, cum curâ et sine curâ, in dicto dominio existentium, a venerabilibus fratribus patriarchis, archiepiscopis, episcopis et dilectis filiis electis, administratoribus, commendatariis, abbatibus, prioribus, praepositis, praelatis, capitulis, conventibus, ceterisque personis ecclesiasticis secularibus et regularibus

Subsidium datum ab ecclesiasticis decernit et contravenientes puni.

Ad praedictum subsidium centum millium scutorum etiam regulares quocumque concurrere docernit.

¹ Forsan *iulii* legendum, ut satis tempore distent hae litterae a praecedentibus (R. T.).

² Ex Regest. in Secret. Brev.

³ Lege *triremium* vel *navium* pro *Rhenum*.

quibuscumque, tam non exemptis, quam quomodolibet exemptis, et quantumvis privilegiatis, etiam S. R. E. cardinalibus, necnon S. Benedicti, S. Augustini, Cisterciensium, Cluniacensium, Praemonstratensium, Carthusiensis, Camaldulensis, Montis Oliveti, Vallis Umbrosae, Cruciferorum, monachorum Eremitarum sancti Hieronymi, et quorumcumque aliorum Ordinum, necnon Cassinensis, aliàs S. Iustinae, S. Salvatoris, etiam Lateranensis, aliarumque congregationum, tam virorum quam mulierum, etiam Mendicantium ex privilegio et aliàs bona immobilia seu certos redditus quoquomodo ecclesiasticos habentium, in dominio praedicto ecclesias, monasteria et alia beneficia ecclesiastica obtinentibus, etiam fructus ecclesiarum, monasteriorum et beneficiorum huiusmodi, necnon pensiones annuas quantumcumque exemptas et sub quibusvis obligationibus, etiam in formâ camerac apostolicae, etiam iuramento, etiam vim susceptione censurarum¹, et de non contraveniendo, ac etiam fortasse de non impetrando gratias nostras et contra eos etiam concessis non utendo vallatis, et forsitan aliis etiam efficacioribus cautelis et decretis ac clausulis, super eisdem fructibus et pensionibus, etiam medio cedularum banchi, seu in formâ depositi, habentibus et intra praesentem annum habituris, cuiuscumque praeeminentiae, status, gradus, ordinis et conditionis, etiam religionis vel militiae existant (quibus, aut quorum aliquibus, ulla privilegia, exemptiones, aut indulta, sub quacumque verborum formâ et expressione concessa, quoad hoc nullatenus suffragari posse volumus, fratribus et personis dicti hospitalis sancti Ioannis Hierosolymitani in totum et omnino, ceteris vero hospitalibus hospitalitatem actu servantibus pro eâ quantitate

¹ Ita edit. Main.; an aliquid supplendum mutandumve, iudicet lector sciens (R. T.).

tantum quam in servandâ ipsâ hospitalitate exponunt dumtaxat exceptis, et dummodo a personis Ordinum Mendicantium nonnisi medietas eius partis, quae ratione subsidii huiusmodi ab eis solvenda esset, solum exigatur² proportionabiliter et aequaliter iuxta verum valorem praedictum inter praedictas personas ecclesiasticas secundum aequalem ac discretam partitionem, quam ad nos quamprimum transmitti mandamus, per venerabiles fratres Scipionem archiepiscopum Pisarum nuncium nostrum et patriarcham Venetiarum distribuendum, ac in locis et terminis modisque et formis, per ipsos Scipionem archiepiscopum nuncium et patriarcham, quos collectores generales subsidii huiusmodi harum serie constituimus et deputamus, statuendis, ordinandis et declarandis, omnino de presenti anno persolvendum, ac per eos et eorum subcollectores, qui sint personae ecclesiasticae, ad hoc ab ipsis deputandos percipiendum, exigendum et levandum, ac denuo, etiam dominio praedictis³ cum effectu consignandum, ut illud in expensas necessarias contra dictos Turcas, et non alios usus, expendere valeant, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, imponimus, impositumque fore et esse decernimus, declaramus, necnon eisdem collectoribus generalibus, et ab eis deputandis subcollectoribus huiusmodi, a patriarchis, archiepiscopis, episcopis, electis, administratoribus, abbatibus, commendatariis, prioribus, praeceptoribus, praepositis, praelatis, capitulis, conventibus, et aliis personis ecclesiasticis praedictis, praeterequam, ut supra, expressis, ratam dicti subsidii, eos et eorum quemlibet, ut praefertur, tangentem, petendi, exigendi et colligendi, eisque et eorum singulis, ut illam modo praemisso solvant, per poenas quoad patriarchas, archiepiscopos et epi-

Exequutores
deputat.

Poenae con-
tra inobedien-
tes.

² Videretur legendum *praedicto*, ni aliquid aliud desit (R. T.).

scopos interdicti et suspensionis ingressus ecclesiae, quoad alios vero privationis beneficiorum ecclesiasticorum per eos quomodolibet obtentorum, et alias, de quibus illis videbitur, etiam pecuniarias, ac demum per sententiam excommunicationis, aliasque censuras ecclesiasticas, ceteraque opportuna iuris et facti remedia, mandandi et praecipendi; contradictores quoslibet et rebelles, et suam ipsius subsidii partem solvere recusantes, seu differentes, et ne illa solvantur persuadentes, directe vel indirecte per poenas, censuras et remedia huiusmodi, appellatione postposita compescendi, brachii quoque secularis auxilium, si opus fuerit, ad hoc invocandi, solventes de solutis quietandi, et liberandi a censuris et poenis, quas praemissorum occasione quomodolibet incurrerint, absolvendi, et generaliter omnia et singula alia in praemissis, et circa ea necessaria, et quomodolibet opportuna, etiamsi mandatum exigent magis speciale quam praesentibus sit expressum, faciendi, gerendi, ordinandi, mandandi et exequendi, plenam et liberam, auctoritate apostolicâ et tenore praedictis, facultatem concedimus et potestatem.

§ 4. Volentes quod expensae, quae circa exactionem subsidii huiusmodi forsâ faciendae fuerint, in centum millibus scutis praedictis minime computari debeant, sed dictae personae ecclesiasticae expensas praedictas, ultra ratam partem quam ratione eiusdem subsidii solvere debebunt, etiam persolvere teneantur.

Contrarii
derogat.

§ 5. Non obstantibus quibusvis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, etiam in conciliis universalibus editis, nec non ecclesiarum, monasteriorum, prioratuum, Ordinum, congregationum et militiarum huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, stabilimentis, usibus et naturis, privilegiis

quoque, indultis, exemptionibus et immunitatibus, etiam in corpore iuris clausis, ac litteris apostolicis, ecclesiis, monasteriis, prioratibus, praeceptoris, praelatis, capitulis, conventibus, ordinibus, congregationibus et militiis, aliisque praedictis, in genere vel in specie, sub quacumque formâ et verborum expressione a nobis et Sede Apostolicâ etiam consistorialiter, et motu simili, et aliâs, quovis modo emanatis et concessis, et etiam iteratis vicibus confirmatis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, et in eis caveatur expresse quod per huiusmodi clausulas generales eis nullatenus derogetur nec derogatum esse censeatur nisi sub certis modo et formâ in eis expressis, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum insererentur, pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis, ac modum et formam ad id servandos pro individue servatis habentes, ad praemissorum effectum duntaxat, illis aliâs in suo robore permansuris, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque;

§ 6. Aut si patriarchis, archiepiscopis, episcopis, electis, administratoribus, abbatibus, commendatariis, ceterisque praedictis, vel quibusvis aliis, ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi et excommunicari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

§ 7. Volumus autem quod, iuxta ordinationem in Concilio Viennensi super hoc editam, calices, libri, aliaque ornamenta ecclesiarum, monasteriorum, prioratuum

Ros divino
cultui dicatas
causa pignoris
capi vetat.

et aliorum beneficiorum et piorum locorum sub praesentibus comprehensorum, divino cultui dicata, causâ pignoris vel aliâ occasione solutionis subsidii huiusmodi nullatenus capiantur, distrahantur, vel occupentur; quodque praesentium litterarum transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius ex dictis collectoribus generalibus vel alterius praelati ecclesiastici munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra ubique adhibeatur, quae ipsis originalibus litteris adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxviii iulii MDCXLIX, pontificatus nostri anno v.

Dat. die 28 iulii 1649, pontif. anno v.

CXXX.

Suppressio ecclesiae Castrensis, et erectio episcopatus Aquaependentis.

Innocentius Episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

In supremo militantis Ecclesiae throno et apostolicae potestatis plenitudine, nullis nostris exigentibus meritis, sed solâ Dei benignitate constituti, de prospero ac felici ecclesiarum omnium et praesertim cathedralium statu, ac de salute gregis dominici nobis ex alto commissi attentius cogitantes, ad ea libenter intendimus, per quae eadem cathedrales feliciter dirigantur, et grex ipse continuâ suorum cum eo residentiâ pastorum praeservetur a noxiis, et in devium prolapsus ad rectitudinis tramitem reducatur, et, ut pastores ipsi in propriâ cathedrali ecclesiâ vel dioecesi commodius ac etiam tutius residere, ferventius gregi invigilare, suumque ministerium implere valeant, opem et operam efficaces impendimus, prout,

rerum et temporum qualitate pensatâ, conspiciamus in Domino salubriter expedire.

§ I. Cum itaque civitas Castri provinciae Romanae, cuius ultimus antistes horrendo inauditoque facinore nuper interfectus fuit, tam ob aëris intemperiem, quam ob situs angustiam et incommoditatem, ac ob exiguum incolarum numerum, eo redacta sit, ut urbis speciem non praeserferat, proindeque episcopi pro maiori anni parte extra dioecesim commorati fuerint non sine gravi salutis animarum detrimento, nec defuerint, qui in functione visitationis liminum Apostolorum super praedictis et aliis necessitatibus per Sedem Apostolicam providendum esse oriscriptoque renunciaverint; oppidum vero Aquaependentis, non valde distans a dictâ civitate Castrensi, tam situs quam aëris amoenitate magis salubre, ac nedum incolarum, verum etiam monasteriorum et ecclesiarum parochialium, hospitalium, confraternitatum et aliarum ecclesiarum et piorum locorum numero, benedicente Domino, copiose sit refertum, dignumque noscatur, ut praerogativâ ac titulo civitatis, et cathedrâ ac residentiâ episcopali decoretur, et, inter alias dicti oppidi ecclesias, parochialis sub invocatione seu denominatione SS. Sepulchri suis structuris et aedificiis satis ampla, et ad statum cathedralis ecclesiae idonea et apta existat: nos, habitâ super his cum venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus maturâ deliberatione in consistorio nostro secreto, deque illorum consilio et assensu, ac de apostolicae potestatis plenitudine, ex praedictis et aliis iustis de causis animum nostrum moventibus, nomen et titulum seu qualitatem civitatis, quibus haecenus decorata fuit praedicta civitas Castri provinciae Romanae, illiusque cathedralem ecclesiam, ac in eâ dignitatem episcopalem, ita ut ex nunc de

Supprimat
ecclesiam Ca-
strensem et er-
igit in episcopatu
ecclesiam
Aquaependentis.

cetero perpetuis futuris temporibus nullo dignitatis episcopalis et civitatis nomine, titulo, denominatione, honore, privilegio, et praerogativâ uti vel frui possit, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, perpetuo supprimimus et extinguimus; oppidum vero praefatum Aquaependentis, cum toto illius comitatu et territorio, necnon clero et populo, ecclesiis, monasteriis et locis piis, ab Urbevetanâ dioecesi, cui in spiritualibus est subiectum, auctoritate, consilio, assensu et tenore praemissis, perpetuo separamus et dismembramus, et ab omni superioritate, iurisdictione, visitatione, dominio et potestate moderni et pro tempore existentis episcopi Urbevetani perpetuo eximimus et totaliter liberamus; ipsumque oppidum Aquaependentis in civitatem Aquaependentis nuncupandam, cum iuribus, honoribus et praeceminentiis, quibus aliae civitates et earum cives utuntur, fruuntur, potiuntur et gaudent, ac uti, frui, potiri et gaudere possunt et poterunt quomodolibet in futurum, et ecclesiam parochialem praedictam SS. Sepulchri, ad omnipotentis Dei laudem et gloriam, ac eius gloriosissimae genitricis Virginis Mariae, ac ipsius S. Sepulchri, totiusque curiae caelestis honorem, et fidei catholicae exaltationem, in cathedralem Sedi Apostolicae immediate subiectam, sub eadem invocatione SS. Sepulchri Salvatoris nostri Iesu Christi, et in eâ sedem episcopalem pro uno episcopo Aquaependentis nuncupando, qui eidem ecclesiae illiusque civitati et dioecesi ut infra signandae¹ praesit, illamque in perfectam cathedralis ecclesiae formam ordinet et redigat, abbates, praelatos et alios ad synodum convocet, evellat, destruat, aedificet, plantet, ac omnia et singula officia et iura episcopalia habeat et exerceat, cum suis episcopali et capitulari mensis, ceterisque omnibus ca-

thedralibus et pontificalibus insigniis, necnon iuribus, iurisdictionibus, facultatibus, praerogativis, privilegiis, honoribus, gratiis, favoribus et indultis realibus et personalibus et mixtis, quibus aliae cathedrales ecclesiae, earumque praesules, capitula et personae quomodolibet utuntur, fruuntur, potiuntur et gaudent, ac uti, frui, potiri et gaudere possunt et poterunt in futurum, in eademque ecclesiâ SS. Sepulchri vicariatum perpetuum (quam modernus rector eiusdem ecclesiae vigore sui prioris tituli, absque aliâ sibi desuper faciendâ provisione, ut prius, quoad vixerit, retinere, libere et licite valeat, et de qua occurrente pro tempore illius vacatione praevio concursu iuxta formam sacri Concilii Tridentini disponi debeat) pro uno perpetuo vicario, qui curam animarum ipsius ecclesiae S. Sepulchri parochianorum exercere teneatur, unâ cum omnibus fructibus, redditibus, proventibus, iuribus, ac emolumentis universis, certis et incertis, ad eandem ecclesiam S. Sepulchri quomodolibet spectantibus, nomine et denominatione parochialis ecclesiae et rectoris in eâ perpetuo suppressis remanentibus, similiter perpetuo erigimus et instituimus, necnon ecclesiam S. Sepulchri praedicti cathedralis ecclesiae honore, nomine, titulo et insigniis decoramus, ipsique ecclesiae S. Sepulchri, et illius dignitati episcopali, ac iurisdictioni episcopi, pro civitate, ipsam civitatem Aquaependentis sic erectam, et pro territorio ac dioecesi, universum illius territorium ac districtum, necnon dictam terram Castri, aliasque terras, castra ac villas, cum omnibus et singulis eorum districtibus, quae intra fines dioecesis Castrensis existebant, itidem perpetuo constituimus et assignamus, ac subiicimus et supponimus, et pro dote omnia et singula fructus, redditus, proventus, iura, obventiones et emolumenta quaecumque, ubicumque exi-

¹ Potius lege *assignandae* (R. T.).

stentia, et in quibusvis rebus consistentia, ad mensam episcopalem Castrensem, ut praefertur suppressam, quomodolibet spectantia et pertinentia, ita quod liceat pro tempore existenti episcopo Aquaependentis illorum omnium et singulorum corporalem, realem et actualem possessionem, vel quasi, per se, vel alium, seu alios eius nomine, propriâ auctoritate apprehendere, et apprehensam perpetuo retinere, necnon fructus, redditus et proventus et emolumenta inde provenientia percipere, exigere et levare licite valeat¹, similiter perpetuo applicamus et appropriamus. Insuper capitulum, archidiaconatum, canonicatus et praebendas, ac beneficia ecclesiastica, chori servitium annexum habentia, dictae ecclesiae Castrensis suppressae, ac totius capituli mensam et residentiam capitulares, unâ cum omnibus honoribus, oneribus, privilegiis, praerogativis, bonis, redditibus, iuribus et emolumentis universis, unâ cum episcopalibus, et quibusvis aliis ornamentis et paramentis ecclesiasticis, Sanctorum et Sanctarum reliquiis, ac omni aliâ tam sacrâ quam profanâ suppellectili, ab eâdem ecclesiâ Castrensi suppressâ ad dictam ecclesiam S. Sepulchri in cathedralem sic erectam, itaut deinceps non amplius capitulum, neque dignitas et canonicatus, ac beneficia ecclesiae Castrensis, sed ecclesia cathedralis Aquaependentis nuncupentur et denominentur, ac apud eandem ecclesiam S. Sepulchri residere, in eâque divina officia et alia munia ecclesiastica, prout in dictâ ecclesiâ Castrensi suppressâ tenebantur, celebrare et exercere omnino debeant et teneantur, pariter et perpetuo transferimus.

Decretum irritans.

§ 3. Decernentes praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, etiam ex eo quod quicumque, cuiusvis dignitatis, gra-

¹ Edit. Main. legit *valeant* (R. T.).

dis, status, qualitatis et conditionis, etiam specialem mentionem requirentes, in praemissis interesse habentes, vel habere quomodolibet praetendentes, illis non consenserint, nec ad ea vocati et auditi, minusque causae propter quas illa emanarunt sufficienter adductae¹ seu iustificatae fuerint, et ex aliâ quacumque quantumvis iuridicâ et legitimâ causâ, titulo et capite, etiam in corpore iuris clauso, de subreptionis ac obreptionis vitio, aut intentionis nostrae, vel quopiam alio quantumvis substantiali defectu notari, impugnari, redargui, in ius vel controversiam revocari, ad terminos iuris reduci, vel adversus illa aperiitionis oris, restitutionis in integrum, vel aliud quodpiam² iuris, facti vel gratiae remedium impetrari, seu etiam motu simili concessio quempiam in iudicio vel extra illud uti seu se iuvare minime posse; sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii auditores, et S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, et quosvis alios quavis auctoritate fungentes, sublatâ eis et eorum cuilibet aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, irritum quoque et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus.

§ 3. Non obstantibus nostris et cancellariae apostolicae regulis, et praesertim de iure quaesito non tollendo, ac quod teneantur exprimere verum annum valorem secundum communem existimationem, tam beneficii uniendi, quam illius, cui uniri petitur, alioquin unio non valeat, et semper in unionibus commissio fiat ad partes, vocatis quorum interest, idque etiam observari volumus in quibus-

Contraria respuit.

¹ Male edit. Main. legit *adducta* (R. T.).

² Pessime edit. Main. habet *copiam* pro *quodpiam* (R. T.).

vis suppressionibus, perpetuis concessio-
nibus, dismembrationibus et applicatio-
nibus; ac Lateranensis Concilii novissime
celebrati, uniones perpetuas nisi in ca-
sibus a iure permissis¹ fieri prohibentis²,
ac felicitis recordationis Bonifacii Papae V,
praedecessoris nostri, ac aliis apostolicis,
et in universalibus provincialibusque et
synodalibus conciliis editis, generalibus
vel specialibus, constitutionibus, necnon
dictarum, etiam Urbevetae, ecclesiarum,
etiam iuramento, confirmatione apostolicâ,
vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis
et consuetudinibus, privilegiis quoque, in-
dultis et litteris apostolicis, dictae civitati
Castrensi suppressae, ac ecclesiis prae-
fatis, illorumque incolis et personis, sub
quibuscumque tenoribus et formis, ac
cum quibusvis derogatoriis derogatori-
is, irritantibusque et aliis decretis, etiam
ad imperatoris, regum et aliorum prin-
cipum instantiam, vel supplicationem, aut
illorum intuitu, ac etiam motu simili, ac
etiam consistorialiter, et aliâs quomodoli-
bet, in contrarium concessis, approbatis
et innovatis; quibus omnibus et singulis,
etiamsi de illis eorumque totis tenoribus
specialis, specifica et expressa, non autem
per clausulas generales idem importan-
tes, mentio facienda aut alia exquisita
forma servanda foret, illorum omnium te-
nores praesentibus pro expressis haben-
tes, illis aliâs in suo robore permansu-
ris, ad praemissorum effectum dumtaxat,
specialiter et expresse derogamus; cete-
risque contrariis quibuscumque,

Dat. facultatem
acquirendi
beneficia eccle-
siae Castrensis.

§ 4. Aut si aliqui super provisionibus
sibi faciendis de dignitatibus, ac canonica-
tibus et praebendis, ac beneficiis ecclesia-
sticis dictae ecclesiae Castrensis suppres-
sae speciales vel generales dictae Sedis
aut legatorum eius litteras impetrarint,
etiamsi per eas ad inhibitionem, reser-

vationem et decretum vel aliâs quomo-
dolibet sit processum, quas quidem litteras
et processus habitos per easdem, et inde
sequuta quaecumque, ad dignitates, ac
canonicatus et praebendas, necnon bene-
ficia huiusmodi volumus non extendi, sed
nullum per hoc eis quoad assequutionem
dignitatum ac canonicatum et praeben-
darum vel beneficiorum aliorum praemin-
dicium generari, et qualibet aliâ dictae
Sedis indulgentiâ generali vel speciali,
cuiuscumque tenoris existat, per quam
praesentibus non expressam vel totaliter
non insertam effectus earum impediri va-
leat quomodolibet vel differri, et de qua
cuiusque toto tenore habenda sit in no-
stris litteris mentio specialis.

§ 5. Nulli ergo omnino hominum liceat
hanc paginam nostrae suppressionis, ex-
tinctionis, institutionis, separationis, dis-
membrationis, exemptionis, liberationis,
erectionis, constitutionis, assignationis,
subiectionis, suppositionis, applicationis,
appropriationis, translationis, indulti, de-
creti et derogationis infringere, vel ei
ausu temerario contraire; si quis autem
hoc attentare praesumpserit, indignatio-
nem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et
Pauli apostolorum eius se noverit incur-
surum.

Sanctio poe-
nalis.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem,
anno Incarnationis Dominicae MDCXLIX,
idibus septembris, pontificatus nostri an-
no v.

Dat. die 13 septembris 1649, pontif. an. v.

CXXXI.

*Renovatio concessionis medietatis fru-
ctuum legatorum piorum pro manu-
tentione praesidii Reipublicae Ragusi-
nae¹.*

¹ Perperam ed. Main. legit *praemissis* (R. T.).

² Improbe eadem ed. habet *prohibitis* (R. T.).

¹ Ex Regest. in Secret. Brevium.

Venerabili fratri archiepiscopo Ragusino,
Innocentius Papa X.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

Causae huius
Constitutionis.

§ 1. Aliàs pro parte dilectorum filiorum magistratuum Reipublicae Ragusinae felicis recordationis Urbano Papae VIII praedecessori nostro primum exposito, quod, continuatis dudum terraemotibus, civitas Ragusina, universumque eius dominium, adeo conquassa fuerat, ut, praeter multorum aedificiorum ruinam, plurimae etiam ecclesiae et monasteria, ipsaeque civitatis et domini huiusmodi propugnaculorum moenia maximum inde damnum acceperant, quae, si quamprimum resarcita non forent, periculum erat, ne funditus corruerent; in dicta vero civitate nonnulla diversarum summarum pecuniarum legata annua pro variis operibus piis adimplendis relicta et per certas personas administrari solita existebant; proptereaque dicti exponentes ex redditibus huiusmodi praemissorum reparationi provideri desiderabant: idem Urbanus praedecessor, attendens, inter alia, religioni catholicae in toto huiusmodi dominio conservandae non parum interesse civitatem praefatam, eiusdemque domini, quod provinciae et loca ab impio Turcarum tyranno occupata undique ambiunt, propugnacula recte munita et clausa esse, tunc existingi archiepiscopo Ragusino commisit, ut, constituto sibi de tunc expositis, integram reddituum, proventuum et emolumentorum omnium et singulorum legatorum priorum medietatem, quae tamen summam¹ sex millium scutorum monetae annuatim non excederet, magistratibus praedictis, ita quod liceret illis eandem reddituum, proventuum et emolumentorum huiusmodi medietatem percipere, exigere et levare, ac in ecclesia-

rum et monasteriorum moeniumque praefatorum reparationem, dummodo, quoad ipsa moenia, facultates laicorum civitatis et domini huiusmodi ad id non suppetere, et non in alios usus, convertere, dioecesiani loci vel cuiusvis alterius licentia minime requisita, ad triennium tunc proximum concederet et assignaret; deinde vero, nobis etiam aliàs per eosdem exponentes exposito, quod idem Turcarum tyrannus copiosissimam classem instruebat, eaque propter civitatem praefatam, illiusque domini propugnacula validiori praesidio munire oportebat, et ad praemissa facultates dictae Reipublicae minime sufficiebant, subinde nos fraternitati tuae commisimus, ut etiam, constituto sibi de narratis, integram reddituum, proventuum et emolumentorum omnium et singulorum legatorum praefatorum medietatem, quae tamen pariter summam sex millium scutorum monetae annuatim non excederet, magistratibus praedictis, per eos, ut praefertur, percipiendam, et in mantentionem praesidii civitatis, et propugnaculorum huiusmodi, servatis aliàs modo et formam praemissis, convertendam, ad triennium etiam inde proximum, auctoritate nostra apostolica, concederes et assignares, et aliàs prout tam in ipsius Urbani praedecessoris, quam nostris in simili forma Brevis litteris desuper expeditis, quarum tenores praesentibus haberi volumus pro expressis, uberiorius continetur.

§ 2. Cum autem, sicut pro parte eorundem magistratuum nobis nuper expositum fuit, ipsi praefatarum nostrarum litterarum commodo et effectu gaudere, dictamque integram reddituum, proventuum et emolumentorum omnium et singulorum legatorum huiusmodi medietatem percipere, et, ut praefertur, convertere

Patet.

¹ Edit. Main. legit *summa* (R. T.).

¹ Male edit. Main. habet *constituto* (R. T.).

minime potuerint, quia illa, quorum, ut asserunt, maior pars in civitate Neapolitana consistit, ob praeteritos motus in eodem regno Neapolis aliàs excitatos, exigere non potuerunt; nobis propterea iidem exponentes humiliter supplicari fecerunt, ut concessionem et assignationem medietatis reddituum, proventuum et emolumentorum legatorum piorum huiusmodi, sibi vigore praefatarumstrarum litterarum aliàs, ut praefertur, factas, de novo concedere de benignitate apostolicà dignaremur.

Concessio.

§ 3. Nos igitur, eosdem magistratus specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causà latis, si quibus quomolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, eidem fraternitati tuae per praesentes iterum committimus et mandamus, ut, constituto tibi de narratis, integram reddituum, proventuum et emolumentorum omnium et singulorum legatorum praefatorum medietatem, quae summam tamen sex millium scutorum monetae annuatim non excedat, magistratibus praedictis, ita quod liceat illis eandem reddituum, proventuum et emolumentorum huiusmodi medietatem percipere, exigere, levare, ac in faciliorem manutentionem praesidii civitatis et propugnaculorum praefatorum, dummodo ad id facultates laicorum non suppetant, et non alios usus, super quo illorum conscientias oneramus, convertere, dioecesi loci vel cuiusvis alterius licentià minime requisitâ, ad triennium proximum a datâ praesentium computandum, auctoritate apostolicâ nostrâ de novo concedas et as-

signes; super quibus tibi plenam, liberam et amplam facultatem, eâdem auctoritate, tenore praesentium, impertimur.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac omnibus et singulis illis, quae ipse Urbanus praedecessor in suis voluit et nos in nostris litteris praedictis volumus non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Contrariorum derogatio.

§ 5. Volumus autem, ut residuum miserarum et aliorum operum piorum omnino celebretur et adimpleatur, illaque suffragentur, perinde ac si in totum adimpleta essent.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xix novembris MDCXLIX, pontificatus nostri anno vi.

Dat. die 19 novembris 1649, pontif. anno vi.

CXXXII.

Constitutio circa statum regularium in Italiâ et insulis adiacentibus¹.

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

Inter cetera quae ad regularem disciplinam instaurandam conservandamque sacrosancta Tridentina synodus salubriter decrevit, illud semper praeceptum et maximi momenti habitum est, quod iniungitur, ut in singulis monasteriis et domibus regularibus tantum numerus constituatur et in posterum conservetur, qui vel redditibus propriis monasteriorum vel consuetis elemosynis commode possit sustentari.

Tridentina Synodus decrevit numerum in domibus regularibus praefigendum secundum illarum bonam.

¹ Regularium numerum (de quo agitur in hac constitutione) in qualibet domo praefigendum secundum illius bona statuit sanctissimus dominus noster Urbanus VIII, Constit. cxlv, tom. xiii, pag. 336. Hoc fecerunt et alii eiusdem Urbani praedecessores; qui quidem numerus non potest augeri, etiam praetextu augmenti reddituum, sine licentiâ, ut declaratur in eâdem constitutione § 13.

Circa hoc
Clemens VIII.
Paulus V et Ur-
banus VIII. va-
ria decreta edi-
derunt.

§ 1. Quapropter ad eius usum inducen-
dum felicitis recordationis Clemens VIII,
Paulus V et Urbanus VIII Romani Pon-
tifices praedecessores nostri varia decreta
ediderunt; sed quia nihilominus, sive ob
iniuriam temporum, sive ob superiorum
incuriam, sive alias ob causas, illius exe-
cutio hucusque protracta est, non sine
gravi monasteriorum in spiritualibus et
temporalibus detrimento, ac religionum iac-
turâ; ideo nos, nequaquam ignorantes,
quantum ex monasteriis pie institutis et
recte administratis in Ecclesiâ Dei splen-
doris atque utilitatis oriatur, quantumque
dignitati et commodo ecclesiastici Ordinis
detrahat multitudo religiosorum, quae
sine delectu supra vires monasteriorum
in religiones invehitur, ac proinde arbi-
trati¹ valde acceptum, sacrisque religio-
nibus proficuum fore, ut decretum tam
salubre debitae executioni demandetur;

Mandat Sum-
mus Pontifex
superioribus re-
gularibus de
quibus in ru-
brica ut boua
sui Ordinis re-
cognoscant et
in scripturam
redigant, quam
procuratori ge-
nerali sui Ordi-
nis Romae com-
morant consi-
gant, etc..

§ 2. De consilio nonnullorum venera-
bilium fratrum nostrorum S. R. E. cardi-
nalem, ac dilectorum filiorum Romanae
curiae praelatorum, motu proprio, ac ex
certâ scientiâ et maturâ deliberatione no-
stris, deque apostolicae potestatis pleni-
tudine, tenore praesentium praecipimus
et mandamus omnibus et singulis dilectis
filiis generalibus, commissariis, praesi-
dentibus, provincialibus, ministris, abba-
tibus, prioribus, praepositis, praefectis,
rektoribus, guardianis, correctoribus, vi-
cariis et quibuscumque aliis superioribus
monasteriorum, conventuum, collegiorum
ac domorum, quorumcumque monacho-
rum et regularium virorum, bona immo-
bilia possidentium et non possidentium,
cuiuscumque Ordinis, Mendicantium, con-
gregationis, societatis et instituti, etiam
necessario et in individuo exprimendi,
existentium intra fines Italiae et insula-
rum adiacentium, ut singuli, ad quos per-

tinet, adhibitis duobus vel tribus regula-
ribus sui Ordinis probatoribus, ac rerum
usu peritioribus, bona immobilia, census,
redditus ac proventus omnes monasterio-
rum, conventuum, collegiorum ac do-
morum regularium huiusmodi (etiamsi
sint hospitia vel ab alio monasterio de-
pendeant, sintve illius granciae sen mem-
bra) sex annorum immediate praecedentium
habitâ ratione, ac detracto omni eo
quod grandines, sterilitates, reparationes
et alii casus huiusmodi absorbere solent,
consuetas item elemosynas et obventiones,
item victus, vestitus ac medicinalium
et alias quascumque tam ordinarias quam
extraordinarias expensas, aeris quoque
alieni, necnon missarum celebrandarum,
fabricae, sacristiae, annuarum praestatio-
num, contributionum ac procurationum
aliave cuiusvis generis onera diligenter
ac mature recognoscant, eaque omnia in
scripturâ redigant, exprimentes ipsius mo-
nasterii titulum seu denominationem, item
capacitatem ac situationem, videlicet in
qua dioecesi, et an intra moenia civitatis
vel oppidi, anve in pagis seu villis, vel
in silvis aut nemoribus, et quantum dis-
stet a locis frequentibus et populosis,
item a quo tempore fundatum fuerit,
quave auctoritate et cuius sumptibus, anve
et a quo numerus religiosorum in eo fuerit
aliâs praefixus, et quot ibi religiosi et
servientes in praesentiâ degant, specifi-
catis uniuscuiusque nomine, cognomine et
patriâ, scripturam sic confectam propriâ
manu subscribant, medio iuramento at-
testantes vera esse omnia, quae in eâ
continentur, consuetoque sigillo obsigna-
tam, infra quatuor menses, a publicatione
praesentium in hac almâ Urbe nostrâ ut
infra faciendâ computandos, transmittant
seu consignent procuratori generali sui
Ordinis in Urbe commoranti, qui unâ cum
aliquibus gravioribus religiosis a congre-
gatione praedictorum cardinalium et prae-

¹ Male edit. Main. legit *arbitrari* (R. T.).

latorum ad hoc specialiter deputandis, negotio mature¹ perpenso, ac computatis huiusmodi redditibus, elemosynis et obventionibus universis, atque oneribus, ut supra, detractis, sedulo examinent quot religiosi homines, connumeratis etiam laicis, aliisque necessariis servientibus, in unoquoque monasterio, conventu, collegio et domo regulari (quamvis, ut praemittitur, sit hospitium, seu alterius monasterii membrum), iuxta proprii instituti morem victum et vestitum ac medicinalia in communi habentes, commode valeant sustentari, omnibusque diligenter discussis, familiae cuiusque monasterii, conventus, collegii ac domus regularis huiusmodi, in qualibet provinciâ vel congregatione, certum earum tantum personarum numerum praefigat, quae redditibus, elemosynis et obventionibus, ut supra, competenter ali possint, easque numeri praefixiones, unâ cum originalibus scripturis super statu cuiusque monasterii ac domus regularis a superioribus, ut praefertur, confectis, infra alios quatuor menses eidem congregationi cardinalium ac praelatorum exhibeat, ut ab eâ recognoscantur et probentur.

Praedicta adimplere negligendum poenae.

§ 4. Quod si memorati superiores, ac procurator Ordinis intra praefixum terminum praedicta adimplere neglexerint, privationis vocis activae et passivae, necnon officiorum, quae tunc temporis obtinebunt, et inhabilitatis ad illa vel alia in posterum obtinenda perpetuam poenam eo ipso absque aliâ declaratione incurrant, rehabilitatione nobis et Sedi Apostolicae reservatâ.

Prodebet quicquam ad habitum recipi, donec praedictae scripturae fuerint exhibitae.

§ 5. Interea vero prohibemus et interdiciamus omnibus et singulis capitulis et congregationibus generalibus, provincialibus et conventualibus, necnon superioribus tam generalibus quam provincialibus et localibus antedictis, ne deinceps quem-

quam ad habitum¹ suae religionis recipiant, nec iam receptos, aut in posterum contra huiusmodi prohibitionem forsitan recipiendos, ad professionem admittant, donec scripturae praedictae et praefixiones numeri familiae cuiusque monasterii ac domus regularis huiusmodi eidem congregationi cardinalium et praelatorum realiter et cum effectu fuerint exhibitae, ac deinde memorati superiores licentiam recipiendi ad habitum et professionem ab eadem congregatione obtinuerint. Alioquin receptiones tam ad habitum quam ad professionem, aliter factae, sint ipso iure nullae, nullamque inducant obligationem ad religionem in specie vel in genere, aut ad alios quoscumque effectus.

§ 6. Et nihilominus contravenientes sententiam excommunicationis incurrant, a qua per alium, quam per nos et Romanum Pontificem pro tempore existentem, nisi in mortis articulo constituti absolvi non possint.

Contravenientibus poenae imponit.

§ 7. Non obstantibus quod praemissa omnia et singula constitutionibus et ordinationibus apostolicis in favorem quarumcumque personarum atque Ordinum tam Mendicantium quam non Mendicantium, congregationum, societatum et cuiusvis alterius instituti, etiam Societatis Iesu, et monasteriorum, conventuum, collegiorum, domorum ac locorum regularium quorumcumque, necnon aliorum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis vel consuetudinibus, etiam immemorabilibus, exemptionibus quoque, indultis et privilegiis, etiam ex causâ et titulo oneroso, vel in limine foundationis, etiam Mari magno, seu Bullâ aureâ, aut aliter nuncupatis, sub quibuscumque tenoribus et formis, et cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis

Derogat contrariis.

¹ Perperam ut puto, edit. Main. habet *debitum pro habitum* (n. T.).

¹ Edit. Main. habet *nature* (n. T.).

clausulis, necnon irritantibus decretis, etiam motu proprio et ex certâ scientiâ, ac de apostolicae potestatis plenitudine, ad imperatoris, regum seu aliorum principum instantiam, aut aliâs quomodolibet etiam per viam communicationis seu extensionis concessis, et iteratis vicibus approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, quoad ea praesentibus quomodolibet adversantur, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus et formis, specialis et individua, et de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut quaevis alia exquisita forma servanda esset, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, et formâ in illis traditâ observatâ, inserti forent, praesentibus pro expressis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Affigi et publicari mandat.

§ 8. Volumus autem, quod praesentes litterae in valvis ecclesiae Lateranensis et basilicae Principis Apostolorum, necnon cancellariae apostolicae, ac in acie Campi Florae de eâdem Urbe publicentur et affigantur; quae, postquam sic affixae et publicatae fuerint, omnes et singulos, quos illae concernunt, periinde arcant et afficiant, ac si unicuique eorum nominatim et personaliter intimatae fuissent;

Et transumptis fidem haberi.

§ 9. Quodque earum praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus adhibeatur fides in iudicio et extra illud ubique, quae adhiberetur praesentibus, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xvii decembris MDCXLIX, pontificatus nostri anno vi.

Dat. die 17 decembris 1649, pontif. anno vi.

Bull. Rom. — Vol. LV.

82

CXXXIII.

Confirmatio, declaratio et extensio constitutionum apostolicarum de non contrahendo in favorem forensium super bonis stabilibus in Statu Ecclesiastico consistentibus¹.

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Dudum felicitis recordationis Sixtus Papa V, praedecessor noster, ut tunc suorum et Sedis Apostolicae subditorum conservationi prospiceret, civitates, castra, oppida, iurisdictiones, feuda et bona quaecumque stabilia seu immobilia in Statu Ecclesiastico consistentia per quemcumque, cuiusvis status, gradus, ordinis, qualitatis et conditionis existeret, etiamsi imperiali, regali, ducali, vel aliâ quavis auctoritate, ac dignitate etiam ecclesiasticâ, quae specialem et individuan mentionem requireret, praeditus esset, nullatenus vendi, permutari, ultra triennium locari, in emphyteusim, feudum, livellum, pignus seu precarium concedi, sine suâ et Sedis Apostolicae licentiâ, in aliquam communitatem, universitatem, collegium, vel personam extraneam, seu forensam, etiam ut praemittitur quomodolibet qualificatam, quae dictae Sedi in temporalibus subdita et supposita non esset, vel quae in dicto Statu domicilium legitime non contraxisset, praedictas vero civitates, castra, oppida, fortalitia et alia quaecumque iurisdictionalia, praesertim feudalia,

Haec Constitutio Sixti V. citatur in rubrica huius Constitutionis.

¹ Alienare, vendere, permutare, ultra triennium locare, in emphyteusim, feudum, livellum, pignus, seu precarium concedere in non vasallos nemo potest bona stabilia in Statu Ecclesiastico ex Sixti V. Constitut. vii, *Sollicitudo*, tom. viii, pag. 580. Inhibitionem praedictam amplavit Clem. VIII in sua Constit. cclxi (al. 250) *Romanum*, tom. x, pag. 711, et Paulus V Constit. ccc1 (al. 281) *Pastorale*, tom. xii, pag. 413. Item et Urbanus VIII, Constit. d1xxxv (al. 551) *Olim*, tom. xiv, pag. 616.

tam in forenses, quam in subditos quoscunque quomodolibet qualificados vendi, permutari, ac donari, nisi praecedente praedicta licentiâ apostolicâ, prohibuit, sub poenâ nullitatis contractuum, aliorumque gestorum. In praefatâ tamen prohibitione, neque census, neque officia, neque portiones, seu loca montium, nec mulierum dotes, nec aliam Urbem cum eius circuitu ad decem millia passuum voluit comprehendere, filios tamen et haeredes praefatarum mulierum, soluto matrimonio, si exteri forent, adstrictos esse infra triennium venire ad habitandum in eodem Statu, vel bona praefata in alium, seu alios habitatores, ac subditos transferre statuit, civitatibusque derogavit.

Constitutio
Clementis VIII.

§ 2. Deinde recolendae memoriae Clementis Papa VIII, etiam praedecessor noster, volens hominum malitiis et fraudibus, quae nedum directe sed etiam indirecte circa praemissa committi possent, occurrere, et dubia quae super illis emergebant declarare, per suas sub datum pridie nonas iulii, pontificatus sui anno x, confectas litteras, constitutiones eiusdem Sixti praedecessoris innovavit, et quaecunque communitates, universitates et collegia, non tamen ecclesiastica, extra Statum Ecclesiasticum existentia, necnon etiam quosvis principes extraneos bona aliqua stabilia non solum in finibus eiusdem Status Ecclesiastici, et iuxta terminos ac limites ditionum eorundem principum, sed etiam in quacunque aliâ eiusdem Status Ecclesiastici parte et in ipsâ Urbe existentia, necnon census, aliaque bona et iura quae pro stabilibus habentur (non tamen officia Romanae curiae, nec portiones et loca montium), nullo contractus praeterquam ex causâ dotis inter vivos titulo acquirere et habere potuisse, neque deinceps posse declaravit, dictamque Sixti praedecessoris constitutionem ad quaecunque etiam genera contractuum, praeterquam, ut praefertur, ex causâ dotis, et ad dispositionem inter vivos, ac etiam ad testamenta, codicillos, legata, fideicommissa, donationes causâ mortis et alias ultimas voluntates factas et faciendas extendit et ampliavit, poenasque amissionis¹ bonorum et aliorum praedictorum contrafacientibus (ita quod Sedes et Camera Apostolica eo ipso possit illa propria auctoritate capere et penes se retinere viventibus ita disponentibus) ac privationis officiorum tabellionibus et notariis, qui de contractibus, ut praefertur, prohibitis se rogarent, imposuit, aliaque etiam iussit et decrevit.

terquam, ut praefertur, ex causâ dotis, et ad dispositionem inter vivos, ac etiam ad testamenta, codicillos, legata, fideicommissa, donationes causâ mortis et alias ultimas voluntates factas et faciendas extendit et ampliavit, poenasque amissionis¹ bonorum et aliorum praedictorum contrafacientibus (ita quod Sedes et Camera Apostolica eo ipso possit illa propria auctoritate capere et penes se retinere viventibus ita disponentibus) ac privationis officiorum tabellionibus et notariis, qui de contractibus, ut praefertur, prohibitis se rogarent, imposuit, aliaque etiam iussit et decrevit.

§ 3. Et insuper piae memoriae Paulus etiam V Romanus Pontifex praedecessor noster, ne disposita per Sixtum et Clementem praedecessores praefatos variis et alienis ab eorum mente interpretationibus subverti ac palliatis conditionibus eludi possent, etiam per suas sub datum xii kalendas decembris, pontificatus sui anno xiii, confectas litteras, praefatos Sixti et Clementis praedecessorum constitutiones declaravit et extendit, ac licentiam praedictam in scriptis prius obtineri et in actu celebrationis contractus apud notarium exhiberi mandavit, et contrafacientes nullitatis contractuum et privationis rei alienatae, seu translatae, vel gravatae, ac² tabelliones seu notarios poenas falsi et privationis officiorum omnium, quae obtinerent, et inhabilitatis ad illa et alia in posterum exercendum, incurrere voluit, aliaque similiter disposuit.

§ 4. Ac postmodum felicis recordationis Urbani Papa VIII, itidem praedecessor noster, quia hominum versutia et artificium, adversus praedictarum litterarum tenorem vel dictorum praedecessorum verisimilem mentem et intentionem, cautelas et modos absque praefatâ Romani

Pauli V Constitutio de qua in nota ad rubricam.

Urbani Constitutio circa eandem materiam.

¹ Male edit. Main. legit *amissionis* (R. T.).

² Perperam etiam habet *ad pro ac* (R. T.).

Aliae Urbani VIII litterae.

Urbani VIII alia Constitutio de hac materia.

Pontificis licentiâ alienandi et contrahendi adinvenerat, per quasdam sub datum kalendis iunii, anno Incarnationis Domini-
cae MDCXXVII, praefatas constitutiones confirmavit, et in eis bona in confinibus territorii baronalis existentia, ac castra diruta et tenutas, sive praedia, etiam non iurisdictionalia, censusque super bonis huiusmodi impositos et illorum vigore ius praelationis comprehendendi declaravit.

§ 5. Et successive per alias sub datum v kalendas octobris eiusdem anni MDCXXVII terminum illis qui praemissis contraveniant, ut contractus et gesta quaecumque, ut praefertur, prohibita retractarent, praefixit, notarios quoque etiam Sedis Apostolicae nuncupatos, etiam de numero participantium, intra eundem trium mensium terminum tam in exhibendo instrumenta, quam etiam alterius in adnotando in margine ipsorum instrumentorum cassationem, retractationem, restitutionem et repositionem in pristinum omnium contra constitutionum et litterarum praefatarum tenorem actorum, paruisse debere, aliâs omnes privationis suorum officiorum et alias omnes poenas in eisdem constitutionibus et litteris inflictas incurrisset, decrevit et declaravit.

§ 6. Ac demum, comperto quod etiam ex dotibus, seu contractibus causâ dotium, poterat Sedi Apostolicae eiusque subditis non modicum fieri praedudicium. idem Urbanus praedecessor, per alias suas sub datum die iii novembris MDCXXXVII respective expeditas litteras, nedum easdem Sixti, Clementis et Pauli praedecessorum praedictorum constitutiones, ac anteriores suas litteras, omniaque et singula in eis et earum qualibet expressa et prohibita, poenasque tam nullitatis contractuum ac dispositionum, quam alias quascumque, ab eis et singulis earum etiam contra notarios et alios quoscumque inflictas, approbavit, confirmavit et innovavit; verum

etiam, illas ampliando et declarando, easdem constitutiones, ac omnia et singula in eis et earum qualibet contenta, ad quoscumque contractus causâ vel praetextu dotium quomodolibet in posterum ineundos, ac ad quascumque dotes etiam ratione educationis infantium, pupillorum, et aliarum personarum quarumcunque, et aliâs quomodolibet, per quoscumque sive subditos sive forenses de quibuscunque bonis et iuribus, sive iurisdictionalibus, sive non iurisdictionalibus, stabilibus tamen seu immobilibus, aliisve bonis et iuribus, quae pro stabilibus habentur, ubilibet in eodem Statu Ecclesiastico, praesertim in continibus eiusdem Status pro aliquâ eius parte contigui² sitis, absque suâ et Romani Pontificis pro tempore existente expressâ licentiâ praefatâ, etiam absque aliquâ palliatione assignandas cuiuslibet forensis etiam principis maioris potentiae, vel eius patris, matris, avi, aviae, sive paterni, sive materni, aut fratris, vel filii, aut nepotis etiam ex eius fratre vel sorore tunc nati et quando-cumque nascituri, extendit et ampliavit, addiditque poenam privationis et confiscationis ipsorum bonorum, ac iurium quorumcunque, in favorem camerae apostolicae sive ecclesiarum inferiorum, a quibus contrahentes vel disponentes illa recognoverant et recognoscebant, ac insuper omnia et singula indulta et licentias acquirendi et non veniendi ad habitandum in Statu Ecclesiastico et bona quaecumque in subditos transferendi, et aliâs, contra praedictas constitutiones quomodolibet concessa et concessas eo usque, revocavit, et aliâs prout in singulis praedictis Sixti, Clementis, Pauli et Urbani praedecessorum huiusmodi constitutionibus uberius continetur.

1 Vocem *sive* nos addimus (n. t.).

2 Videtur legendum *contiguus* (n. t.).

Quia ex illis
Constitutionibus.

§ 7. Licet autem satis plana et aperta sit praedictarum constitutionum dispositio, et ex illis enixa voluntas et intentio eorundem praedecessorum prohibendi quascumque conventiones de et super bonis stabilibus et iuribus quae pro stabilibus habeantur in dicto Statu Ecclesiastico existentibus, seu illorum occasione, in favorem forensium directe et indirecte, sive per viam pignoris, sive simplicis hypothecae, sive cuiuslibet actionis etiam personalis, sive cuiuslibet actionis etiam personalis, aut promissionis de vendendo, seu alteri non vendendo, seu de praefendendo si quando vendi contingeret, sive alterius cuiuscumque promissionis aut conventionis et aliorum cuiusvis generis contractuum, non praecedente tamen dicta Sedis Apostolicae licentia, liquido eliciatur, ita ut alii declarationi seu interpretationi locus neutiquam esse videatur; nihilominus, quia nobis innotuit nonnullos exco-gitatis quibusdam modis et cautelis genuinum earundem constitutionum sensum invertere, et veram eorundem praedecessorum intentionem declinare, ac poenas in constitutionibus huiusmodi comminatas evitare conatos fuisse, contrahendo sive per instrumenta publica, sive per apocas privatas, et quascumque alias scripturas, cum forensibus super bonis immobilibus in dicto Statu Ecclesiastico existentibus, non praecedente quidem expressa nostra licentia, at cum speciosa palliatione reservationis beneplaciti apostolici, seu cum clausulis, *quatenus non obstant constitutiones apostolicae, ac ex nunc pro tunc quando cessaverint earum obstacula, et non alias, aliter, nec alio modo, aut per viam promissionis de vendendo seu aliis praefendendo et subrogando in iuribus et locum alterius ius seu hypothecam in bonis huiusmodi habentis*, aliisque similibus vel dissimilibus clausulis conditionem in iuribus et privilegiis dotium inducentibus, necnon etiam cum relatione

ad minutas et scripturas penes contrahentes vel alios retentas, vel contrahendo per procuratorem aut negotiorum gestorem vigore mandati generalis, aut aliter concepti, vel per alium, cuiuscumque etiam quantumvis privilegiatae et expressam ac individuum mentionem requirentis personae, seu eius bonorum, administratorum, cuiuscumque gradus, conditionis et dignitatis, etiam cum decreto iudicis, et aliis tam de iure quam ex statutis et quavis alia dispositione requisitis solemnitatibus; praetendentes insuper sal esse, si forenses civilitatem ex privilegio acquisiverint, vel apud acta publica contestentur eligere se vel habere velle domicilium in Urbe aut Statu praedicto, etiamsi re vera non concurrant cetera ad contrahendum legitime domicilium iuxta easdem constitutiones requisita :

§ 8. Ideirco nos, ut ea quae pro com-muni Status nostri Ecclesiastici bono, no-strorumque et dictae Sedis subditorum utilitate per dictos praedecessores adeo provide et salubriter constituta fuerunt, recisa omni obliquae interpretationis ansa, adamussim et inconcusse servantur, pro pastoralis nostrae sollicitudine providere volentes, rationesque, quibus praedicti praedecessores moti fuerunt, etiam in contractibus cum praedictis clausulis et conditionibus initis, immo maiores propter adeo studiosam sententiae dictarum constitutionum circumventionem, urgere attendentes, necnon praedictarum constitutionum, ac quorumcumque contractuum contra illarum formam et mentem initorum, licentiarumque, si quae sint, contrahendi cum forensibus super bonis et iuribus praedictis, per praedecessores nostros, aut etiam nos ipsos, vel nostram et illorum auctoritatem quomodolibet forsitan concessarum, aliorumque hic etiam de necessitate exprimendorum et inserendorum tenores ac datas etiam veriores praesentibus pro ex-

Praedictas Constitutiones apostolicas suorum praedecessorum confirmat, approbat, immo innovat hic Sanctissimus Pontifex.

pressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, motu proprio, ac ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, hac nostrâ perpetuo valiturâ constitutione, praefatas Sixti, Clementis, Pauli et Urbani praedecessorum huiusmodi constitutiones, ac omnia et singula in illis et earum qualibet contenta, confirmamus et approbamus, illisque perpetuae et inviolabilis confirmationis et approbationis vim et robur adiicimus, et, quatenus opus sit, illas et illa innovamus;

Contractus
um reservatio-
ne beneplaciti
apostolici, etc.
ae Constitutione
comprehen-
dit.

§ 9. Ac insuper contractus huiusmodi cum reservatione beneplaciti apostolici, seu cum clausulis *quatenus non obstant constitutiones apostolicae, ac ex nunc pro quando cessaverint eorum obstacula vel personarum incapacitas seu inhabilitas, et non aliâs, aliter, nec alio modo, aut per viam promissionis de vendendo, et alteri non vendendo, seu alii praeferendo et subrogando in iuribus et locum alterius ius seu hypothecam in bonis huiusmodi habentis, etiam in iuribus et privilegiis dotium*, aliisque similibus vel dissimilibus clausulis, etiam conditionem et consensum conditionalem inducentibus, necnon etiam cum relatione ad minutas et scripturas penes contrahentes vel alios retentas, ac etiam per procuratorem, aut negotiorum gestorem vigore mandati generalis, aut sub quocumque alio verborum tenore et conditione concepti, vel per alium, cuiuscumque etiam quantumvis privilegiatae et expressam ac individuum mentionem requirentis personae, seu eius honorum, administratorem, cuiuscumque gradus, conditionis et dignitatis existentem, etiam cum decreto iudicis, et aliis, tam de iure quam ex statutis et quavis dispositione requisitis, solemnitatibus, initos et deinceps ineundos, sub praefatis constitutionibus et prohibitionibus comprehensos fuisse ac esse et de cetero fore, omnesque et singulos sic

contrahentes poenis in eisdem constitutionibus inflictis subiactuisse et subiacere;

§ 10. Praeterea nostram et pro tempore existentis Romani Pontificis licentiam in scriptis obtinendam quemcumque contractum cum quibusvis pactis et conditionibus in favorem forensis super bonis iuribusque praedictis initum et ineundum realiter praecedere, ad effectum ut contrahentes essent et sint habiles ad contrahendum tempore contractus, eandemque licentiam in ipso contractu scripturisque desuper confectis et conficiendis de verbo ad verbum, ut de eius tenore certius constet, inseri debuisse et debere, civilitatemque cuiuscumque civitatis et loci, etiam Urbis, ex privilegio etiam apostolico et ex quacumque causâ et titulo etiam oneroso ac sub quavis verborum amplitudine acquisitam, aut domicilii in Urbe vel Statu praedictis etiam apud acta publica electionem, nequaquam suffragari potuisse et posse ad effectum ut aliquis quoad praemissa forensis non censeatur, sed oportuisse et oportere, ut forensis vere, realiter et personaliter, ac cum effectum, domicilium scilicet larem¹ rerumque et fortunarum suarum in Urbe vel Statu praedictis in perpetuum ante contractum huiusmodi legitime constituerit, cum animo et intentione non recedendi, neque ad praedictum effectum habitationem quantivis temporis, sive ratione officii, muneris, servitii, aut etiam studii, sive ex aliâ quacumque causâ, suffecisse, nec sufficere declaramus.

§ 11. Ad haec, cum aequae praepiudiciale Sedi praedictae suisque subditis esse comprobetur super casalibus et tenentis ac pedicis prope Urbem praedictam existentibus in favorem forensium quomodolibet contrahi, propterea constitutiones praedictas, ut praemittitur, declaratas, ac omnia in eis contenta, etiam ad quaecumque

Et licentiam
in scriptis obtinendam super
hinc inde contractibus declaratur.

Alia praepiudiciale
et ha Sedi Apostolicae prohibetur.

¹ Forsan legendum *larium* (n. r.).

casalia, seu tenutas et pedicas, sive iurisdictionalia, sive non iurisdictionalia, ultra, quatuor ab eadem Urbe milliarum consistentia, extendimus et ampliamus; et si quod casale, vel tenuta, aut pedica partim ultra, et partim intra quatuor milliarum huiusmodi existat, illam partem, quae est ultra quatuor milliarum, cuiuscumque quantitatis, sive sit principalis sive accessoria alterius partis infra quatuor milliarum existentis, sub praedictis constitutionibus per nos, ut praefertur, declaratis et extensis in futurum comprehendi volumus.

Ultra poenas in dictis Constitutionibus appostas, alias superaddit.

§ 12. Ac, ut eo maior sit praedictarum et huius nostrae constitutionis observantia, quo gravioribus poenis munitae fuerint, ultra poenas in dictis praedecessorum praedictorum constitutionibus appostas, aliasque a iure communi contra similia perpetrantes inlicitas (salvis tamen semper quibuscumque camerae nostrae praedictae iuribus, quoad poenas vigore constitutionum praedictarum praedecessorum nostrorum huiusmodi, ac de iure communi, et aliis quomodolibet, etiam quoad pretium, et contra quascumque personas etiam quantumvis privilegiatas, etiam ratione cuiuscumque minoris aetatis incursas, etiam quoad tutores, curatores, actores, administratores, procuratores et negotiorum gestores, et alios quoscumque, cuiusvis gradus, conditionis et dignitatis, hactenus, tam super bonis, quam super pretio quomodolibet acquisitis et competentibus), etiam poenas confiscationis bonorum et inrum praedictorum, si sine praecedente licentia praedicta, et, ut praemittitur, inserta, super illis in favorem forensis quoquomodo, etiam cum praedictis et quibusvis aliis conditionibus et cautelis, contrahens illorum dominus absolutus fuerit, ex tunc in perpetuum; alioquin, si fideicommisso, aut primogeniturae, aliive restitutioni obnoxia fuerint, durante vita contrahentis dumtaxat, ad fa-

vorem camerae apostolicae, vel aliorum locorum piorum, a quibus bona praedicta recognoscuntur, etiamsi contractus initus fuerit per tutorem, curatorem, actorem, administratorem, procuratorem, negotiorum gestorem et quemcumque alium, cuiusvis gradus, conditionis et dignitatis, necnon, quatenus in dictis constitutionibus explicite vel implicite non contineretur, etiam poenam confiscationis pretii bonorum huiusmodi, sive solutum, sive promissum, sive destinatum, et interim ad cambium, aut sub alio interusurio, seu alio quocumque nomine et titulo penes contrahentes vel alios relictum fuerit, ad favorem camerae praedictae eo ipso absque alia declaratione: illis vero qui alieno nomine contraxerint, vel consensum desuper quomodolibet praestiterint, cuiuscumque gradus, vel conditionis, aut dignitatis existant, poenas nostri et pro tempore existentis Romani Pontificis arbitrii eo ipso pariter incurrendas addimus et adiungimus.

§ 13. Demum, alteri simili per nos alias factae revocationi inherendo, omnes et quascumque licentias et facultates contrahendi sine praevia nostra et pro tempore existentis Romani Pontificis licentia super bonis iuribusque praedictis in favorem forensium a praedecessoribus nostris, seu eorum auctoritate, vel etiam a nobis ipsis, cuicumque etiam speciali mentione digno, etiam motu simili, et aliter quomodolibet concessas demum revocamus, annullamus et abolemus, neminique in futurum suffragari volumus.

§ 14. Ceterum, quoad casus qui iam evenerunt uberius providere volentes (salvis tamen semper iuribus camerae praedictae quoad poenas vigore constitutionum praedictorum praedecessorum nostrorum huiusmodi, ac de iure communi, et aliis quomodolibet, etiam quoad pretium et aliis ut supradictum est incursas), omni-

Omnes contrahendi licentias revocat.

Quibusdam casibus, qui iam evenerunt, providet.

bus et singulis etiam minoribus cuiuscumque aetatis, qui contra praefatarum dictorum praedecessorum constitutionum per nos, ut praemittitur, declaratarum et huius nostrae dispositionem, per se, vel per alium, et aliàs quomodolibet, etiam cum decreto iudicis, et aliis solemnitatibus, ut praemittitur, contraxerunt, etiam si minores cuiuscumque aetatis et alii quicumque praelenderent se in poenas per praefatas et hanc nostram constitutionem inflictas minime incidisse, necnon praedictis omnibus et singulis, qui alieno nomine contraxerunt, vel desuper consensum quomodolibet praestiterunt, cuiuscumque gradus, conditionis et dignitatis existentibus, terminum trium mensium a die publicationis praesentium computandorum, intra quem omnes et singuli praedicti omnia et singula contra tenorem constitutionis huiusmodi gesta et inde secuta quaecumque retractasse et revocasse, actuque retrosimili reipsa et cum effectu in pristinum et eum in quo ante contraventionem quomodolibet erant statum restituisse ac reposuisse prorsus et omnino debeant¹, eorundem tenore praesentium praefigimus, quo termino elapso, praemissisque non parito, statim et eo ipso absque alià declaratione intrare omnes et singulas poenas, etiam per nos, ut praefertur additas, ac dilectum filium camerae praedictae commissarium generalem posse et debere, eiusdem camerae nomine, absque alià declaratione, et nemine citato, manuque regiā et executive, ac etiam de facto, circa vitium spoliū, nullitatis et attentatorum, possessionem bonorum et iurium, super quibus initi fuerint contractus, capere ad effectum illa ex tunc in perpetuum, vel durante vitā perperam, ut praefertur, contrahentium respective, iuxta dictas praedecessorum praedictorum et hanc nostram

constitutiones, retinendi, fructusque illorum ad utilitatem eiusdem camerae percipiendi, ac insuper etiam pretia bonorum et iurium huiusmodi, et quae loco pretii erunt, pro eadem camerā, etiam si quoad contrahentes et eorum quemlibet pretia restituta, aut alia in recompensam soluta, vel ab eis quomodolibet promissa, ac inter partes conventa adimpleta non fuerint, percipere et exigere, neminemque etiam minorem cuiuscumque aetatis, ex quacumque causā, quantumvis legitimā et favorabili, et ex quocumque capite et praetextu, quominus praemissa omnia et singula infra dictum terminum omnino adimpleat, illoque elapso, et praemissis integre non adimpletis, poenas praedictas incurrat, excusare posse aut debere, reservatā tamen minoribus praedictis contra illos, qui eorum nomine contraxerunt, actione: illos vero, qui, ut praemittitur, alieno nomine contraxerunt, vel consensum desuper quomodolibet praestiterunt, cuiuscumque gradus, conditionis et dignitatis existant, si praemissa non adimpleverint, nostri et pro tempore existentis Romani Pontificis arbitrii poenas eo ipso incurrisse et incurere.

§ 15. Tabelliones quoque et notarios quoscumque, etiam Sedis Apostolicae nuncupatos, etiam¹ de numero participantium, intra eundem trium mensium terminum tam in exhibendo instrumenta super praemissis per eos confecta, quam etiam in adnotando in margine ipsorum instrumentorum cassationem, revocationem, retractionem, restitutionem et reposicionem in pristinum omnium contra earundem constitutionum tenorem gestorum, paruisse debere, alioquin privationis officiorum suorum, omnesque alias poenas in huiusmodi constitutionibus inflictas incurrisse, decernimus et declaramus.

Notariis innotuit huiusmodi revocationem adnotare in margine.

¹ Edit. Main. legit *debeat* (R. T.).

¹ Perperam edit. Main. habet *eam* pro *etiam* (R. T.).

Loca montium, neque officia Romanae Curiae comprehenduntur.

§ 16. Inhaerentes autem etiam hac in parte praefatarum constitutionum eorundem praedecessorum dispositioni, volumus et expresse declaramus honorum et iurium praefatorum appellatione neque portiones, seu loca montium, neque officia Romanae curiae comprehendi.

Clarus est praesentatorem.

§ 17. Decernentes etiam praesentes litteras, omniaque et singula in eis contenta, etiam ex eo quod quicumque in praemissis seu eorum aliquo interesse habentes, seu habere quomodolibet praetendentes, ad ea minime vocati et auditi, causaeque, propter quas eadem praesentes emanarunt, iustificatae non fuerint; nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis, seu nullitatis, aut invaliditatis vitio, seu intentionis nostrae, aut alio quovis defectu notari, impugnari, invalidari, retractari, in ius vel controversiam revocari posse, sed illas semper validas, firmas et efficaces existere et fore, ac per omnes et singulos, ad quos spectat et quomodolibet spectabit in futurum, inviolabiliter observari, sicque et non aliter in praemissis omnibus et singulis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, et clericos praesidentes, aliosque ministros et officiales camerae praedictae, necnon S. R. E. camerarium, sive procamerarium, et quoscumque alios cardinales, etiam de latere legatos, ac nuntios, ac alios quavis potestate fungentes, nunc et pro tempore existentes, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Deputatio et equiparationem.

§ 18. Iniungentes et mandantes in virtute sanctae obedientiae, ac sub poenâ indignationis nostrae, iisdem camerario, seu procamerario, legatis, vicelegatis,

ac thesaurario nostro generali, necnon gubernatoribus, etiam Urbis, et quibusvis aliis iudicibus nunc et pro tempore in eadem Urbe et toto Statu nostro Ecclesiastico existentibus, et cuilibet eorum, ut praesentes nostras et in eis contenta quaecumque in Urbe ac Statu praedictis ab omnibus et singulis ad quos quomodolibet spectat et in futurum spectabit perpetuo observari mandent et faciant, et pro omnium et singulorum praemissorum inviolabili observatione contra inobedientes et praemissis in aliquo contravenientes, et alios quos opus erit, omnibus iuris et facti remediis opportunis procedat¹, omni et quacumque appellatione remotâ.

§ 19. Non obstantibus praemissis, necnon praefatis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac etiam cancellariae nostrae regulis, etiam illâ de non tollendo iure quaesito, ac quibusvis primogenituris, iuribus succedendi, fideicommissis purificatis et purificandis, ac ultimis voluntatis, donationibusque et pactis quibuslibet, necnon statutis et consuetudinibus, etiam inmemorabilibus, etiam inramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, quibusvis locis et personis, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis ac decretis, etiam irritantibus, in genere vel in specie, etiam motu, scientiâ, deliberatione et potestatis plenitudine similibus, etiam consistorialiter, etiam ad imperatoris, regum, aliorumque principum et rerumpublicarum instantiam, seu illorum intuitu et contemplatione, ac aliâs quomodolibet in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et plu-

Derogatio contrariorum.

¹ Videtur legendum *procedant* (R. T.).

ries innovatis; omnibusque illis, quae dicti praedecessores in suis respective constitutionibus praedictis voluerunt non ob- stare; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specia- lis, specifica et expressa, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas gene- rales idem importantes, mentio facienda, seu quaevis alia exquisita forma servanda esset, tenores huiusmodi praesentibus pro- plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemis- sorum effectum, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibus- cumque.

Forma publi-
cationis.

§ 20. Ut autem nemo praemissorum ignorantiam allegare possit, volumus, quod eadem praesentes per aliquem seu ali- quos ex cursoribus nostris in valvis ec- clesiae S. Ioannis Lateranensis et ba- silicae Principis Apostolorum ac in acie Campi Florae de Urbe affigantur et pu- blicentur, quae sic affixae et publicatae omnes et singulos arcant et afficiant, ac si unicuique eorum personaliter intimatae et notificatae fuissent;

Transumptio-
rum fides.

§ 21. Quodque earundem praesentium transumptis, etiam impressis, manu ali- cuius notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhi- bitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maio- rem, sub annulo Piscatoris, die 1 februarii MDCL, pontificatus nostri anno VI.

Dat. die 1 februarii 1650, pontif. anno VI.

CXXXIV.

Concessio indulgentiarum praesentis an- ni iubilaei pro monialibus, anacho-

Bull. Rom. — Vol. XV.

83

*retis, eremitis, carceratis et infir- mis*¹.

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

Exordium.

Pontificia sollicitudo, quamvis omnium christifidelium saluti prospiciat, praeci- pue tamen spiritualibus sanctimonialium profectibus paternae charitatis affectu stu- det providere; ipsae enim sunt filiae, quae, oblatae populum suum et domum patris sui, animi splendore caelestem regem oblectant; ipsae sunt prudentes virgines, quae, lampades suas charitatis flammâ suc- census provide aptantes, meliorem partem elegerunt, et dum vitam caelitus petitam ducunt non modo sibi ipsis ad² caelum viam sternunt, sed, ieiuniis, vigiliis et ora- tionibus, ceteris quoque christifidelibus eam aperire student.

§ 1. Quare summopere optandum est, ut vitae rationem, quae eas angelis quo- dammodo aequat, constantissime reti- neant, ac dent operam, ut sicuti praecla- ros hic agunt de carne in carne trium- phos, ita post huius vitae certamina in caelesti patriâ feliciter coronentur. Quo- niam autem consimile vitae genus quam- plurimi anachoretæ, atque eremitæ, ut supernarum rerum contemplationi secu- rius vacent, laudabiliter elegerunt, spi- ritualibus quoque ipsorum incrementis paternis visceribus maxime ducimus con- sulendum.

§ 2. Cum igitur tam ipsi quam praedi- ctæ sanctimoniales perpetuâ vivant clau- surâ mancipatae, necnon multi, ut ac- cepimus, utriusque sexus christifideles, partim carceribus detenti, partim vero diuturnâ infirmitate praepediti, non so- lum in almâ Urbe nostrâ et Italiâ, sed

¹ Consimilem gratiam fecit Urbanus VIII in anno iubilaei MDCXXV monialibus et anachoretis in Constit. LVIII, tom. XII, pag. 147.

² Male edit. Main. legit ac pro ad (R. T.).

aliis etiam regionibus, provinciis et locis reperiantur, qui et quae respective impedimentis huiusmodi remotis pro percipiendis praesentis anni iubilaei fructibus ad almam Urbem nostram omnino veniant, et basilicas ecclesiasque ad id deputatas benedicente Domino indubitanter visitarent, sed¹ ob praedicta impedimenta ad Urbem huiusmodi minime venire, neque respective basilicas et ecclesias ipsas visitare valeant:

Concedit pro-
ut in rubrica.

§ 3. Nos, pro pastoralis officii nostri debito, paternaque charitate, illorum omnium animarum saluti, quantum cum Domino possumus, prospicere volentes, omnibus et singulis sanctimonialibus, necnon anachoretis, atque eremitis huiusmodi, necnon utriusque sexus christifidelibus, tam carceratis, quam infirmis praedictis tantum, et qui alias impedimentis longae² carcerationis et diuturnae infirmitatis cessantibus ad hanc almam Urbem pro thesauris spiritualibus huiusmodi consequendis venturi fuissent, vere poenitentibus et confessis, quod, in locis ubi eos esse contigerit, pia christianae pietatis et charitatis opera, iuxta formam ab Ordinariis locorum, seu sanctimonialium, et³ anachoretarum, eremitarumque huiusmodi superioribus, vel de eorum mandato a prudente confessario, in almâ vero Urbe a dilecto filio nostro vicario, seu eius vicesgerente tantum, praescribendam pro cuiuslibet statu et conditione, ac loci et temporis ratione habitâ, exercendo, et alia nostris in litteris indictionis anni iubilaei contenta adimplendo, omnes et singulas indulgentias et peccatorum remissiones etiam plenissimas consequantur, et eorum quilibet consequatur, quas consequerentur et consequi possent, si in hoc praesenti anno iubilaei diebus ad id statutis

¹ Vocem *sed* nos addimus (R. T.).

² Male edit. Main. legit *longe* (R. T.).

³ Male edit. Main. legit *de pro et* (R. T.).

quatuor ad id deputatas basilicas et ecclesias almae Urbis etiam extra illius muros, pro quibus visitandis iubilaeum et indulgentiae praedictae concessae sunt, personaliter visitarent et eorum quilibet visitaret. Eisdemque sanctimonialibus et Christi fidelibus impeditis huiusmodi, ut, ad effectum praesentium, confessarios presbyteros seculares, vel cuiusvis⁴ Ordinis regulares, ab eisdem Ordinariis locorum ad id approbatos, qui confessionibus eorum diligenter auditis eos et eorum quoslibet a quibusvis peccatis, criminibus et delictis, quantumcumque gravibus et enormibus, etiam Sedi Apostolicae reservatis, etiam in Bullâ Coenae Domini contentis, iniunctâ eis poenitentia salutare, absolvere possint, eligere valeant, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, concedimus et indulgemus.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque. Contraria tollit.

§ 5. Volumus autem, quod praesentium litterarum transumptis, etiam impressis, manu notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus ubique fides adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XII februarii MDCL, pontificatus nostri anno VI.

Dat. die 12 februarii 1650, pontif. anno VI.

CXXXV.

Declaratio circa divisionem provinciae Franciae Ordinis Eremitarum sancti Augustini aliâs factam¹.

¹ Edit. Main. habet *cuius* (R. T.).

² Ex Regest. in Secret. Brev.

**Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.**

Motiva.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Franciscus l'Abbé, Ordinis fratrum Eremitarum sancti Augustini provinciae Franciae professor et in litterariâ facultate Parisiensi in sacrâ theologiâ magister, necnon modernus prior domus regularis Aurelianensis eorundem Ordinis et provinciae, procuratorio ipsorum fratrum dictae provinciae nomine, quod aliàs felicis recordationis Urbanus Papa VIII praedecessor noster praefatam Franciae huiusmodi provinciam in duas, unam videlicet Franciae, et aliam Bituricensem, seu S. Guillelmi, respective nuncupatas provincias divisit, ac unicuique ex sic divisis provinciis huiusmodi sua regularia loca et conventus nominatim assignavit, prout in eiusdem Urbani praedecessoris litteris in simili formâ Brevis desuper sub die x septembris mdcxxv expeditis debitaque executioni demandatis, quarum tenores praesentibus haberi volumus pro expressis, plenius continetur. Nihilo tamen minus venerabilis frater Franciscus, modernus episcopus Ambianensis, in domum regularem Ambianensem dicti Ordinis, quae², per divisionem apostolicâ auctoritate ut praefertur factam, dictae provinciae Franciae assignata fuit, fratres dicti Ordinis praefatae provinciae Bituricensis, seu S. Guillelmi, absque ullâ sibi desuper a Sede Apostolicâ concessâ facultate, sub praetextu reformationis in eâ restituendae, introduxit, commissis hac in re per ipsum Franciscum episcopum, necnon dilectos filios Franciscum Barboteanum, eius in spiritualibus vicarium generalem, et officialem, ac promotorem fiscalem illius curiae episcopalis, variis pluries et iteratis vicibus attentatis, prout in quadam sententiâ per eundem Franciscum episcopum

Vocem quae nos addimus (R. T.).

desuper de anno MDCXLVIII latâ uberius etiam contineri dicitur.

§ 2. Subinde dilectus pariter filius Salvator Severinus, dicti Ordinis professor, et illius tunc vicarius apostolicus generalis, eandem domum regularem Ambianensem dictae provinciae Bituricensi, seu S. Guillelmi, contra praefatarum eiusdem Urbani praedecessoris litterarum dispositionem, per quoddam suum decretum, sub die xx novembris anni MDCXLVIII emanatum, univit.

§ 3. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, praemissa per eosdem Franciscum episcopum, eiusque vicarium generalem, ac officialem, necnon promotorem fiscalem, Salvatoremque Severinum praefatos¹ attentata, et nullâ Sedis Apostolicae auctoritate suffultâ, ut praefertur facta, nulla sint; nobis propterea idem exponens nomine totius provinciae Franciae praefatae humiliter supplicari fecit, ut praemissa omnia nulla et irrita declarare, aliasque in eisdem praemissis providere de benignitate apostolicâ dignaremur.

§ 4. Nos igitur, eundem exponentem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio, quibus scriptae preces examinandae a nobis remissae fuerunt, visis eisdem Urbani praedecessoris litteris, ac

Supplicatio.

Gesta quae-
cumque revo-
cat.

¹ Male ed. Main. legit *praefatarum* pro *praefatos* (R. T.).

iuribus fratrum dictae provinciae Franciae, illisque accurate perpensis, vocatis quoque et auditis dilectis filiis Christino Mesnacer et Augustino Bruchet, dicti Ordinis professoribus, dictae provinciae Bituricensis, seu S. Guillelmi, pro negociis eiusdem provinciae in Romanâ euriâ degentibus, causâque saepius propositâ et mature discussâ, non licuisse praefato Salvatori Severino, tunc vicario apostolico huiusmodi, distributionem conventuum provinciarum huiusmodi, contra formam praenominatarum eiusdem Urbani praedecessoris litterarum, immutare, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, declaramus, gesta quoque tam per ipsum Salvatorem Severinum vicarium apostolicum, quam per eundem Franciscum episcopum, eiusque curiam, in praedictum nedum fratrum dicti Ordinis provinciae Franciae, verum etiam totius ipsius Ordinis, eorumque iurium, exemptionum et privilegiorum, tamquam irrita et attentata revocamus, et ad pristinum statum reducimus, spoliatosque ad suum conventum restituimus ex praescripto litterarum eiusdem Urbani praedecessoris, ita tamen, ut divinus cultus et regularis disciplina (si in aliquâ diminuta fuerunt) per zelantes et religiosos viros a dilecto filio priore generali dicti Ordinis deputandos sedulo restituantur: salvâ tamen semper in praemissis auctoritate congregationis eorundem cardinalium.

Decretum observari mandat.

§ 5. Decernentes praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, et ab omnibus et singulis, quos illae concernunt et concernent in futurum, inviolabiliter observari, sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, indicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quocumque, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 6. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac Ordinis et provinciarum huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, quibusvis personis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quavis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret¹, illorum omnium et singulorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 6. Volumus autem, quod praesentium transumptis, etiam impressis, manu notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique tam in iudicio quam extra adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Transumptis fidem addit.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxiii maii MDCL, pontificatus nostri anno vi.

Dat. die 23 maii 1650, pontif. anno vi.

¹ Verbum foret nos addimus (R. T.).

CXXXVI.

Absolutio regis catholici ob conversionem¹ proventuum cruciatæ subsidii et primæ decimæ in alios usus quam eos, pro quibus concessi sunt, cum decreto, ut in posterum observetur in omnibus et per omnia tenor gratiarum huiusmodi.

Charissimo in Christo filio nostro Philippo, Hispaniarum regi catholico, Innocentius Papa X.

Charissime in Christo fili noster, salutem et apostolicam benedictionem.

Exordium.

§ 1. Propensa nostra in maiestatem tuam charitas fecit², ut securitati conscientiae tuae, quantum cum Domino possumus, libenter consulamus. Tuo siquidem nomine nobis nuper expositum fuit, quod, cum indulgentiae et gratiae spirituales et temporales (quae a Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris clarae memoriae Philippo II avo et Philippo III genitori tuis, Hispaniarum regibus catholicis, antecessoribus tuis, eorumque subditis concessae, et a felicis recordationis Urbano Papa VIII, etiam praedecessore nostro, ad usum laticiniorum pro personis ecclesiasticis secularibus inibi expressis extensae, necnon ab eodem Urbano praedecessore pluries, ac a nobis etiam pro maiestate tuâ ac subditis tuis prorogatae fuerunt) intuitu et occasione expeditionis contra Turcas, Mauros et Saracenos concessae fuerint, et praeterea, cum in concessione subsidii quadrigentorum et viginti millium ducatorum eisdem regibus per eodem Romanos Pontifices factâ, et per nos et pro maiestate tuâ prorogatâ, ordinatum reperitur, ut ex proventibus inde percipiendis sexaginta triremes sustentari debeant; necessitatibus interdum ita exigentibus, tu proventus ex supradictis et

primæ decimæ gratiis perceptos, non in supradictos, sed in alios, quam eos quorum intuitu concessae et prorogatae fuerunt, usus convertere coactus fuisti; ac ideo super hoc tibi pro conscientiae tuae securitate, quatenus opus sit, per nos gratiose indulgeri summo opere desideres:

§ 2. Nos itaque, eandem maiestatem tuam ob eius eximia in nos et Apostolicam Sedem merita amplioribus favoribus et gratiis prosequi volentes, ac litterarum apostolicarum super concessionibus et prorogationibus dictarum gratiarum, et cuiusvis illarum, etiam in formâ Brevis aut aliâs quomodolibet expeditarum, tenores ac¹ datas praesentibus pro expressis habentes, supplicationibus eiusdem maiestatis tuae nomine super hoc humiliter nobis porrectis inclinati, te a quibuscumque censuris et poenis ecclesiasticis forsitan incurris, et quocumque peccati reatu et conscientiae scrupulo, ex eo quod pecunias et proventus ex supradictis gratiis, indulgentiarum nimirum, earumque extensionis, quoad usum laticiniorum, praedictae, ac subsidii et primæ decimæ, perceptos, in alios, quam eos, ad quorum effectum concessae fuerunt, usus quomodocumque converteris, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, in utroque foro, quatenus opus sit, gratiose absolvimus et plenissime liberamus, ac censuras et poenas huiusmodi, necnon quaecumque eorundem proventuum, et notabilem et notabilissimam summam per te in alios huiusmodi usus conversam, tibi remittimus et condonamus.

Proventus subsidii ac primæ decimæ in alios usus conversos remittit.

§ 3. Volumus autem, ut de cetero tenor gratiarum huiusmodi in omnibus et per omnia exacte observetur, super quo eiusdem maiestatis tuae conscientiam oneramus.

§ 4. Non obstantibus praemissis et quibuscumque aliis conditionibus, clausulis et de-

Contrariis derogat.

1 Male edit. Main. habet *conventionem* (R. T.).

2 Forsan legendum *facit* (R. T.).

1 Particula *ac* nos addimus (R. T.).

cretis in dictarum gratiarum et cuiuscumque illarum concessionibus et prorogationibus appositis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xi iunii MDCL, pontificatus nostri anno vi.

Dat. die 11 iunii 1650, pontif. anno vi.

CXXXVII.

Declaratio quod indulgentia Portiunculae in anno sancto non revocatur¹.

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

Exordium.

Cum ob sacri iubilaei celebrationem, a vigiliâ Nativitatis Domini nostri Iesu Christi praesentis anni inchoatam, et usque ad finem eiusdem anni duraturam, omnes et singulas indulgentias, etiam perpetuas, et peccatorum remissiones quibusvis ecclesiis, monasteriis, hospitalibus et aliis locis piis, secularibus et quorumvis Ordinum, etiam Mendicantium, regularibus, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis clausulis et decretis, quomodolibet concessas, deque potestatis plenitudine, suspenderimus, ac suspensas esse declaraverimus, easque eodem anno durante nulli prodesse ac suffragari debere decreverimus, prout in nostris sub plumbo desuper expeditis litteris, quarum tenores praesentibus pro expressis haberi volumus, plenius continetur:

§ 1. Nos, cupientes, ut ecclesia S. Mariae Angelorum domus Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantiâ, prope et extra muros civitatis Assisien-sis, congruis frequentetur honoribus, ad eamque christifideles eo libentius acce-

¹ Similem declarationem peregit Urbanus VIII, Const. LXXVII, *Cum nuper*, tom. xiii, pag. 189, in anno sancto 1625.

dant, quo exinde spiritualibus gratiis se uberius relectos conspexerint,

§ 2. Tenore praesentium declaramus, mentis et intentionis nostrae minime fuisse, nec esse, sub praedictâ indulgentiarum suspensione indulgentiam utriusque sexus christifidelibus praedictam ecclesiam, die secundâ mensis augusti a primis vespriis usque ad occasum solis diei huiusmodi visitantibus et requisita pro eâdem indulgentiâ consequendâ peragentibus concessam comprehendere, prout minime comprehendimus, nec comprehensam esse in verbo Romani Pontificis attestamur; in contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque.

Declaratio.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die v iulii MDCL, pontificatus nostri anno vi.

Dat. die 5 iulii 1650, pontif. anno vi.

CXXXVIII.

Constitutio super approbatione et usu caeremonialis episcoporum et aliorum ecclesiarum praelatorum novissime reformati¹.

Innocentius Papa X.
ad perpetuam rei memoriam.

Etsi aliàs felicis recordationis Clemens Papa VIII praedecessor noster caeremoniale episcoporum, omnibus ecclesiis praecipue autem metropolitanis, cathedralibus et collegiatis perutile ac neecessarium, in quo ritus et caeremoniae celebrandi divina officia, ac in aliis ecclesiae functionibus et actionibus ab iisdem episcopis, aliisque praelatis inferioribus observandae, ac modus etiam praecedendi, tam inter personas ipsas ecclesiasticas, quam etiam inter eas et laicos similiter

Exordium.

¹ Pontificalis pro ritibus ecclesiae observandis editionem et approbationem habes in Clementis VIII Const. cxxiii, *Ex quo*, tom x, pag. 246.

servandus, continentur, multis antea mendis refertum corrigi et restitui curaverit, attamen successu temporis compertum est plurimos errores et mendas in idem caeremoniale, sive diuturnitatis iniuriâ, sive typographorum incuriâ, aliâve de causâ irrepsisse, illudque proinde iteratâ emendatione indigere.

Caeremoniale quo in rûicâ corrigi et emendari mandavit Summus Pontifex.

§ 1. Eapropter nos pro pastorali nostrâ sollicitudine idipsum caeremoniale episcoporum a nonnullis venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus, aliisque piis et eruditis, sacrarumque rituum et caeremoniarum apprime peritis viris corrigi et emendari mandavimus, quod cum ab illis acuratissime praestitum fuisse acceperimus, idcirco ne tam utilis Ecclesiae catholicae hae in re cardinalium et aliorum praedictorum labor optato frustretur effectui,

Sicque repositum et emendatum confirmat et approbat.

§ 2. Motu proprio ac ex certâ scientiâ nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, caeremoniale episcoporum huiusmodi, iussu nostro, ut praemittitur, recognitum et emendatum, perpetuo confirmamus et approbamus, illudque in universali Ecclesiâ ab omnibus et singulis personis, ad quas spectat et in futurum spectabit, perpetuo observandum esse praecipimus et mandamus, ac caeremoniale huiusmodi sic emendatum nullo unquam tempore in toto vel in parte mutari, vel ei aliquid addi, aut omnino detrahi posse, ac quascumque personas praefatas, quae sacerdotalia munera exercere aut alia quaecumque in ipso caeremoniali contenta facere aut exequi debent, ad ea peragenda et praestanda iuxta huius caeremonialis formam et praescriptum teneri, neminemque ex iis, quibus ea exercendi et faciendi munus impositum existit, nisi formulis, quae hoc caeremoniali continentur, servatis, satisfacere posse, perpetuo statuimus et ordinamus. Per praesentes autem antiqua caeremonialia in his, quae praefato caeremoniali emendato sunt conformia, minime aboleri, aut abrogata censi volumus; sed illorum etiam usum (salvâ emendatione praedictâ) permittimus.

§ 3. Non obstantibus praemissis, ac apostolicis, etiam in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon, quarumvis ecclesiarum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, quibusvis ecclesiis et personis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro expressis habentes, ad praemissorum effectum specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Conferatâ tollit.

§ 4. Volumus autem, et pari motu et auctoritate decernimus, ut, qui in Romanâ curiâ sunt praesentes, lapsis duobus, qui vero intra montes, octo, et qui ultra ubique locorum degunt, duodecim mensibus integre excursis, vel aliâs, ubi venalium huius caeremonialis voluminum notitiam et facultatem habuerint, sacras caeremonias et ritus in eodem caeremoniali praescriptos iuxta illius modum et normam in quibuscumque actibus exercere et observare teneantur;

Praedicti caeremonialis usum minuit.

§ 5. Quodque earumdem praesentium litterarum exemplis, manu notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae, aut illius curiae munitis, vel in ipsis voluminibus absque praefato vel alio quopiam adminiculo Romae impressis, eadem ibique locorum et gentium fides adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae

Transumptis fidem haberi mandat.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem,

sub annulo Piscatoris, die xxx iulii MDCL, pontificatus nostri anno vi.

Dat. die 30 iulii 1650, pontif. anno vi.

CXXXIX.

*Mittit reginae Poloniae Rosam Auream benedictam*¹.

Charissimae in Christo filiae nostrae Mariae Aloysiae, reginae Poloniae et Sueciae illustri,

Innocentius Papa X.

Charissima in Christo filia nostra, salutem et apostolicam benedictionem.

Proemium.

§ 1. Eximiis maiestatis tuae meritis, praesertim singulari religione et erga nos et hanc sanctam Sedem observantiâ, inducimur², ut nostram erga te paternam et praecipuam charitatem libenter quibuscumque significationibus, prout³ cum Domino possumus, declaremus.

Rosam largitur, et sacrificium missae praescribit.

§ 2. Quamobrem aliam nunc te apostolicis honoribus exornandi occasionem non habentes, eam, quae se praebuit, libentissime accepimus, et Auream Rosam ex veteri Romanorum Pontificum ritu, quartâ quadragesimae dominicâ, cum ad laetitiam et exultationem nos invitat Ecclesia, a nobis benedictam, maiestati tuae mittimus. Quae vero in solenni caeremoniâ benedictionis Rosae huiusmodi a Domino precati sumus ut tibi largiatur, iterum precamur, videlicet, ut tibi peccata dimittat, teque fide repleat, indulgentiâ foveat, misericordiâ protegat, adversa destruat et prospera cuncta concedat. Ut autem sacrum hoc munus cum honore, ut par est, suscipiatur, volumus illud dari tibi, celebrato in eâ quam malueris ecclesiâ ab aliquâ personâ in dignitate ecclesiasticâ constitutâ sacrosancto

missae sacrificio. Omnibus autem utriusque sexus christifidelibus, qui ipsi sacrificio praesentent¹, peccata sua confessi, vel propositum statutis ab Ecclesiâ temporibus confiteri habuerint, de omnipotentis Dei misericordiâ ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius auctoritate confisi, quindecim annos et totidem quadragenae indulgentiae misericorditer in Domino elargimur.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxiv septembris MDCL, pontificatus nostri anno vi.

Dat. die 24 septembris 1650, pontif. anno iv.

CXL.

*Mittit regi Poloniae ensen et pileum benedictos*².

Charissimo in Christo fili nostro Ioanni Casimiro, Poloniae et Sveciae regi illustri,

Innocentius Papa X.

Charissimo in Christo filio nostro, salutem et apostolicam benedictionem.

Ex more Sedis Apostolicae perveteri consuevit Romanus Pontifex nocte Christo Nascenti sacrâ ensen et pileum solenni ritu benedicere, eorumque dono reges vel alios principes catholicae fidei zelo et christianâ virtute claros munire. Cum vero maiestatis tuae eximia pietas, orthodoxae religionis adversus improbos hostium christiani nominis conatus protegendae zelus, animi fortitudo, ac summo principe digna virtus, tuaque praeterea singularis in nos et hanc sanctam Sedem observantia perspectissimae sint, eâ, quae nunc erat, occasione uti, huiusmodique ensis³ et pilei a nobis benedictorum munere quanti tuo merito te faciamus, et

Motiva.

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

2 Male ed. Main. legit *inducimus* (R. T.).

3 Particulam *prout* nos addimus (R. T.).

1 Ita edit. Main.; quam formam finiat lector scius; forsán legendum *praesentes* (R. T.).

2 Ex Regest. in Secret. Brev.

3 Male edit. Main. legit *ensen* (R. T.).

Caeremoniis
adhibitis tribui
ensem et pi-
eam mandat.

quanto paternae charitatis et cordis affe-
ctu te diligamus, declarari par erat. Itaque
maiestati tuae ensem et pileum a nobis,
ut praefertur, benedictos mittimus, divi-
nam precantes clementiam, ut hoc munere
ornet caput tuum galea salutis, et dexte-
ram gladio spiritus, teque maxime incla-
rescere faciat defensione catholicae fidei
et victoriis de hostibus crucis Christi,
Ecclesiamque suam gaudio et felicitate,
hostes confusione et calamitate cumulet,
tuâque virtute ad sui nominis laudem et
propagationem perpetuo utatur, quae
etiam maiestati tuae in votis esse et sedulo
curaturam non dubitamus. Ut autem quo
debet honore et frequentia celebretur hoc
nostrum virtutis tuae testimonium, volu-
mus, ut, peracto per aliquem catholicum
antistitem, quem malueris, sacrosancto
missae sacrificio, eo in templo, quod op-
portunius iudicaveris, idem antistes ensem
hunc et pileum cum iis caeremoniis, quae
adhiberi solent, tibi tribuat: omnibus au-
tem utriusque sexus christifidelibus, vere
poenitentibus et confessis, ac sacra com-
munionem refectis, qui ipsius missae cele-
brationi, vel integre, vel aliquâ ex parte,
etiam in extrema, cum antistes populo
benedicet, interfuerint, et pro sanctae Ma-
tris Ecclesiae exaltatione, haeresum ex-
tirpatione, ac pace et concordia inter
christianos principes pias ad Deum preces
effuderint, de omnipotentis Dei miseri-
cordia, ac beatorum Petri et Pauli aposto-
lorum eius, et nostrâ, auctoritate confisi,
plenariam omnium peccatorum suorum in-
dulgenciam et remissionem misericorditer
in Domino concedimus et elargimur.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem,
sub annulo Piscatoris, die xxiv septem-
bris MDCL, pontificatus nostri anno vi¹.

Dat. die 24 septembris 1650, pontif. anno vi.

¹ Potius tege vii (R. T.).

CXII.

*Subsidium decem et novem millionum cum
dimidio alterius millionis a personis
ecclesiasticis regnorum Castellae et
Legionis regi catholico persolvendum¹.*

Charissimo in Christo filio nostro,
Philippo Hispaniarum regi catholico,

Innocentius Papa X.

Charissimo in Christo filio nostro,
salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Ad universalis Ecclesiae regimen²,
meritis licet imparibus, inscrutabili di-
vinæ providentiae iudicio vocati, piorum
et de orthodoxâ fide sanctâque Sede Apo-
stolicâ optime meritorum regum votis
libenter annuimus, prout, rerum et tem-
porum qualitatibus debite pensatis, conspi-
cimus in Domino salubriter expedire.

Prooemium.

§ 2. Cum itaque, sicut maiestatis tuae
nomine nobis nuper expositum fuit, laici
subditi tuorum regnorum Castellae et
Legionis in eorum comitiis seu curiis
infrascriptum subsidium maiestati tuae
praestare prompte obtulerint, et ad prae-
dictum effectum consenserint impositioni
gabellarum, seu sisarum, super vino, aceto,
oleo et carne, scilicet octavae partis spe-
cierum vel pretii vini, aceti et olei, et
ultra sisas super carne antea impositas
et trium regalium pro quolibet capite
pecudum, triumque morapetinarum pro
qualibet librâ carnis, quae minutatim
venditur, sexdecimque morapetinarum pro
qualibet mensurâ *aroba* nuncupatâ vini
sisati, alteriusque morapetini pro qualibet
mensurâ *acumbre* nuncupatâ vini etiam
sisati, ac sexdecim morapetinarum pro
qualibet mensurâ olei *aroba* nuncupatâ,
et quatuor morapetinarum pro qualibet
librâ candelarum de sevo, ac saponis, vel
aliâs verioribus quantitatibus, impositarum

Motiva.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Confer similem Innocentii X Constit. supra
pag. 347 (R. T.).

et auctarum, quae sunt exigendae et percipiendae durante sexennio incepto a primâ die proxime praeteriti mensis augusti praesentis anni MDCL, nempe pro summâ decem et novem millionum cum dimidio alterius millionis ad rationem trium millionum et ducentorum quinquaginta millium ducatorum monetae Hispanicae quolibet anno praedicti sexennii solvendorum, ex praedictis gabellis et sisis super praedictas rerum species, ut praemittitur, impositis et auctis, itaut omnes tam laici quam ecclesiastici praedictorum regnorum, non solum ementes et vendentes, sed etiam illi qui praedictas rerum species percipiunt ex propriis terrenis, vel afflictibus, aut respective emunt in nvis, vel olivis, seu colligunt pro decimis, aut etiam dono accipiunt, vel aliâs ex quovis alio redditu et introitu habent et consumunt, itaut omnes laici cuiuscumque gradus, status, conditionis et praeeminentiae ad id subsidium contribuere, ac gabellas et sisas huiusmodi solvere deberent, neque ullus laicus immunis esset, aut exemptus, ecclesiastici quoque eorundem regnorum, si et postquam nostra et huius Sanctae Sedis licentia seu approbatio concesserit,¹ in subsidio huiusmodi scilicet in praedictis gabellis super eisdem speciebus impositis et auctis contribuere, gabellasque seu sisas praedictas, iuxta litterarum nostrarum in formâ Brevis super praedictâ licentiâ seu approbatione expediendarum formam, continentiam et tenorem, persolvere deberent: idcirco pro parte eiusdem maiestatis tuae fuit humiliter supplicatum pro approbatione oneris cleri, ecclesiarum, locorumque piorum et personarum ecclesiasticarum ad contribuendum in praedicto sexennio, incepto a praedicto mense augusti proxime praeterito, et, ut sequitur, usque ad mensem augusti MDCLVI finiendo, in prae-

dictis sisis et gabellis, iam ut praefertur impositis et auctis, pro solutione praedictorum millionum decem et novem cum dimidio alterius millionis, attento quod, ut maiestas tua asserit, hactenus actum fuerit et de praesenti agatur de communi defensione et interesse, tam laicorum, quam cleri, ecclesiarum, locorum piorum et personarum ecclesiasticarum praedictorum regnorum, quodque facultates laicorum ad summam praedictam conficiendam eâ quae expedit celeritate infra tempus opportunum non sufficerent.

§ 3. Nos igitur, nedum promptam et obsequentem eorundem laicorum subditorum tuorum erga te oblationem, sed etiam maiestatis tuae erga fidem catholicam zelum commendantes, ac ad ingentes sumptus, quibus maiestas tua, ob assidua quae pro defensione fidei catholicae tuorumque regnorum et dominiorum iugiter in pluribus orbis partibus sustinet bella, premittitur², paternae dirigentes considerationis intuitum, motu proprio, ac ex certâ scientiâ ac maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine (praeviâ etiam, quatenus opus foret, respectu forsân exactorum, scilicet a praedictâ primâ die augusti praesentis anni, absolute a quibuscumque censuris et poenis, quam tenore praesentium concedimus),

§ 4. Volentes maiestatem tuam favore prosequi gratioso, clerum, omnesque et singulas ecclesias, loca pia, personasque ecclesiasticas, tam seculares, quam cuiusvis Ordinis, etiam exempti, et Societatis Iesu, et Apostolicae Sedi immediate subiecti, regulares, necnon monasteria utriusque sexus, conventus et collegia, ac capitula quarumcumque ecclesiarum regnorum Castellae et Legionis praedictorum, ac in eisdem regnis commorantium

A quibuslibet censuris absolut.

¹ Potius lege *accesserit* (R. T.).

² Verb. *premittitur* nobis deesse visum est (R. T.).

et respective consistentium¹ ad conferendum et contribuendum pro eorum ratâ ad instar laicorum in dictis gabellis, seu sis, quoad praedictam summam dumtaxat decem et novem millionum cum dimidio alterius millionis praedictorum monetae illorum regnorum, mediante scilicet solutione praedictarum gabellarum, seu sisarum, in praedictâ quantitate tantum, et super praedictis rerum speciebus dumtaxat, in dictis regnis colligendis et consumendis, ut praefertur, impositarum, durante sexennio a² praedicto mense augusti praesentis anni ut praemittitur inchoato et ut sequitur finiendo, et non ultra, teneri, et obligatos esse (non tamen quoad praedictas rerum species, quas clerus, ecclesiae et loca pia praedicta, ac personae ecclesiasticae praedictae ex propriis terrenis, seu decimis, aut aliis quibuscumque redditibus propriis, per se, vel alios, etiam affectuarios suos, vel etiam ex elemosynis, sive ostiatim, sive alio quovis modo pro tempore datis et erogatis ac ipsis traditis percipiunt, et pro divino cultu, seu propriis, vel familiarum suarum usibus iuxta taxationem, ubi super his partes discordes fuerint, ad instantiam cuiuslibet earum, expensis tamen perperam contradicentis, per Ordinarios locorum ecclesiasticos, seu ab eis deputatos, faciendam, consumunt, pro quibus omnino immunes et exempti sint); et³ elapso praedicto sexennio exactio respectu ecclesiasticorum cesset, et nullatenus quovis praetextu vel causâ continuari possit, etiamsi integra summa praedictorum decem et novem millionum cum dimidio alterius millionis huiusmodi adhuc non fuisset exacta; quodque, si ante sexennii huiusmodi finem summa decem et novem millionum cum dimidio alterius

millionis ducatorum huiusmodi confecta fuerit, ecclesiastici praedicti amplius contribuere, et dictas gabellas, seu sisas, ut praefertur, solvere non debeant, sed praesens gratia expiret, nullaue sit eo ipso;

§ 5. Quodque clerus, ecclesiae, loca pia et personae ecclesiasticae praedictae, durante praedicto sexennio, non possint gravari ratione cuiusvis alterius novi augmenti praedictarum gabellarum et sisarum super eisdem, ac novae impositionis aliarum gabellarum et sisarum super quibuscumque rerum speciebus, nec etiam pro portionibus iuros nuncupatis de laicorum tantum consensu aliâs erectis et impositis, eorumque fructibus (ita tamen quod non eximatur⁴ a praesenti contributione, vel in aliquâ illius parte, iuxta formam aliarum nostrarum in simili formâ Brevis litterarum super aliorum exactorum absolutione sub die xxii decembris mdcxlv expeditarum²), nisi et postquam beneplacitum nostrum, seu a successoribus nostris concessum fuerit (aliâs, in quolibet casu contraventionis, quilibet contraveniens eo ipso absque aliâ monitione et declaratione sententiam excommunicationis maioris, reservatâ illius, ut infra exprimitur, absolutione, incurrat, et ad restitutionem illius in quo excesserit teneatur), tenore earundem praesentium decernimus et declaramus.

§ 6. Volentes etiam, quod omnes et singuli ecclesiastici praefati, solvere recu-

A novis gabellarum augmentis liberat.

Cogit singulos ad subsidii solutionem.

1 Ex loco parallelo supra pag. 343 b, legere-
tur potius commorantes et consistentes (R. T.).
2 Voces sexennio a nos addimus (R. T.).
3 Deest particula quod (R. T.).

1 Potius lege eximantur ex loco parallelo
pag. 346 b (R. T.).
2 Quas vide supra pag. 343 huius tomi (R. T.).

nicationis maioris, ac aliis poenis a sacris canonibus et constitutionibus apostolicis inflictis et comminatis, ipso facto sine aliâ monitione et declaratione incurrendis (a quibus a nemine praeterquam a nobis et Romano Pontifice pro tempore existente absolvi, etiam vigore quorumcumque privilegiorum apostolicorum, etiam cruciatu sanctae, nequeant) conveniri nullo modo possint, seu debeant, sed a praedictis Ordinariis ecclesiasticis tantum ad solutionem huiusmodi compelli valeant; quibus Ordinariis, sub interdictu ingressus ecclesiae, ac suspensionis a divinis, nec non omnibus et singulis maiestatis tuae officialibus et ministris, cuiuscumque status, gradus, conditionis, dignitatis et praecminentiae fuerint, ac aliis quibuscumque etiam speciali notâ dignis, etiam Apostolicae Sedis delegatis et commissariis etiam cruciatu praedictae, ceterisque omnibus aliis, ad quos quomodolibet spectat et pro tempore spectabit, sub praedictâ excommunicationis maioris poenâ, ut praefertur, eo ipso incurrendâ, eius absolutione itidem, ut supra, reservatâ, districte praecipiendo mandamus, ut, divini iudicii memores, ne ecclesias et alia praedicta ac clerum et ecclesiasticos indebite, neque ultra, praeter, aut contra continentiam et tenorem praesentium nostrarum litterarum, gravent quomodolibet, nec a quocumque gravari permittant, et nedum contra quoscumque contravenientes et quomodolibet inobservantes ad sententiarum, censurarum et poenarum praedictarum declarationem et promulgationem respective, sed etiam contra eosdem ecclesiasticos et regulares etiam exemptos nobisque et Apostolicae Sedi immediate subiectos, etiam Societatis Iesu, solvere recusantes, ad quancumque simplicem eorumdem exactorum requisitionem, etiam executive, ac quancumque appellatione remotâ, auctoritate nostrâ procedant.

Et poenas
contra facientibus
imponit.

§ 7. Volumus autem, quod istud subsidium, respective¹ contributionis cleri, ecclesiarum, locorum piorum, ac personarum ecclesiasticarum praedictorum regnorum, scilicet decem et novem millionum praedictorum ducatorum cum dimidio alterius millionis, succedat loco quorumcumque onerum, gravaminum et impositionum praedictorum etiam pro militibus et aliis quibuscumque impositorum, ac etiam loco quorumlibet aliorum subsidiorum super millionibus per felicitis recordationis Urbanum VIII praedecessorem nostrum aliosque praedecessores nostros haecenus approbatorum et concessorum, et a nobis condonatorum et concessorum, ita quod illorum vigore nihil amplius a clero, nec a quoquam ecclesiarum, locorum piorum et ecclesiasticorum praedictorum, exigi possit; quodque pecuniae ex praedictis subsidiis et gabellis, seu sisis, ut praefertur, a dictis ecclesiasticis exigendae, in praedictos et non alios usus convertantur, super quo eiusdem maiestatis tuae, eiusque ministrorum, ac officialium quorumcumque, conscientias oneramus.

Nummos exigendos in nullos alios usus converti mandat.

§ 8. Decernentes praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, sique et non aliter, quovis praetextu, ratione vel causâ, per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, sublatâ quacumque omnibus et singulis, cuiuscumque status, gradus, conditionis, qualitatis, praecminentiae et dignitatis, etiam ecclesiasticae, etiam individuâ mentione dignis, quomodolibet in contrarium iudicandi et definiendi interpretandique facultate et auctoritate, iudicari, interpretari et definiiri debere, ac irritum et inane quidquid secus super his a quo-

Decretum confirmat et approbat.

¹ Aptius supra pag. 349 b legitur *respectu* pro *respective* (R. T.).

quam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contraria
quaecumque re-
fellit.

§ 9. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, etiam in generalibus conciliis editis, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, ecclesiis, regnis, personis, capitulis, monasteriis, conventibus, collegiis et aliis praedictis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, ac aliis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro sufficienti eorum derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Praesentes
litteras publi-
cari mandat.

§ 10. Ut autem praesentes nostrae litterae, cum opus fuerit, ad omnium notitiam facilius devenire possint, decernimus, ut earum exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate aliqua ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra ubique adhibeatur, quae ipsis originalibus litteris adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXI octobris MDCL, pontificatus nostri anno VII.

Dat. die 21 octobris 1650, pontif. an. VII.

CXLII.

Dat facultatem nuncio Hispaniarum faciendi transcribi acta et processum Hieronymi Villanovae sibi a ministris inquisitionis Hispaniarum tradenda, illorumque copiam Romam mittendi, si originale tuto transmitti non possit¹.

Venerabili fratri Iulio archiepiscopo Tarsensi, nostro et Apostolicae Sedis in regnis Hispaniarum commoranti nuncio,

Innocentius Papa X.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Factâ fraternitati tuae per ministros istius inquisitionis processus et actorum causae dilecti filii Hieronymi Villanovae integrâ et reali traditione, ut processum et acta praedicta aperire, quatenus clausa et sigillis consignata tibi data fuerint, illorumque copiam per idoneos viros eius amanuenses a te deputandos (iniuncto illis praecepto, sub poenâ excommunicationis latae sententiae ipso facto incurrendae, a qua non nisi a nobis praeterquam in mortis articulo absolvi possint, ne, quaecumque legerint, viderint et transcripserint, ulli mortalium, cuiusque gradus, dignitatis et conditionis existant, pandere, sed omnino secreta tenere debeant) exarare possis, facultatem tibi concedimus et impertimur.

Dat facultatem amplissimam archiepiscopo Tarsensi, etc.

§ 2. Volumus autem, ut, retento per te processu et actorum praedictorum originali, tibi ut supra tradito, illorum copiam sic exaratam ad nos et Sedem Apostolicam transportari quamprimum cures, si et quatenus originale praedictum Romam tuto transmitti non possis, vel saltem de securitate transportationis dubites.

Processus copiam ad se transferri mandat.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac conciliaribus, ac quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmi-

Contrariorum derogatio.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

tate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxii octobris MDCL, pontificatus nostri anno vii.

Dat. die 22 octobris 1650, pontif. anno vii.

CXLIII.

Suppressio Ordinis S. Basilii de Armenis¹.

Innocentius Papa X.
ad futuram rei memoriam.

Exordium.

Commissa² nobis a supremo patrefamilias agri dominici cura postulat, ut satos in eo utiliter religiosorum virorum Ordines veluti plantas virtutum feraces, ubi, deficiente primogenio disciplinae regularis vigore, et³ pro fructibus bonorum operum spinas scandalorum producere noscuntur, tanquam arbores autumnales, infructuosas, his mortuas extirpemus, prout, re mature pensatâ, conspicimus in Domino salubriter expedire.

Scandala ex
Ordine sancti
Basilii de Ar-
menis extirpa.

§ 1. Cum itaque, sicut accepimus, dilecti filii religiosi Ordinis S. Basilii de Armenis, qui numerum quadraginta

¹ Quidam alii Ordines suppressi et extincti a Summis Pontificibus propter eorum scelera, ut Templariorum et Humiliatorum. De ultimis videri potest Pii V. Constitut. CLXXXIII, *Quoniam*, tom. vii, pag. 888.

² Praeposit. a hic deleamus (B. T.).

³ Particula *et* abundat (B. T.).

in totum non excedunt, ecclesias et conventus S. Bartholomaei Ianuensis, ac Ss. Cosmae et Damiani Mediolanensis civitatum, unâ cum ecclesiis et parvis conventibus Ss. Caroli et Iustinae Papiensis, et S. Petri ad Pontem Coronae Terdonensis dioecesis diu obtinuerint, ac de praesenti obtineant, sintque animis adeo discordes, ut simul religiose convivere et sese invicem sufferre minime queant, ac propterea quamplurimae rixae, dissensiones, scandala, delationes armorum, vulnera, propinationes veneni et homicidiorum tractatus, imo ipsa quoque homicidia secuta fuerint, et odiis regnantibus in dies peiora timeri possint, praecipue cum ob hoc, relaxatâ disciplinâ regulari, neglectisque litterarum studiis, iuventus prave educata, ac ut plurimum extra claustra pernoctans, nullam spem faciat melioris frugis et reformationis:

§ 2. Idcirco nos, de consilio venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum, qui, praemissâ visitatione apostolicâ per religiosos viros zelo et pietate praestantes et ad hoc specialiter delegatos, visisque et examinatis actis et processibus visitationis huiusmodi, negotioque saepius proposito, illud mature discussissent, motu proprio, ac ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, Ordinem sancti Basilii de Armenis praedictum, tenore praesentium, perpetuo supprimimus et extinguimus, ac religiosos Ordinis suppressi huiusmodi, quoad vixerint, omnimodae iurisdictioni et obedientiae Ordinariorum locorum subiicimus in habitu clericali-secularium, assignatâ iisdem congruâ sustentatione ex redditibus earundem ecclesiarum et conventuum ad ratam scutorum quadraginta annorum monetæ

Quam suppressit Pontifex.

romanae pro quolibet clerico (eum obligatione tamen satisfaciendi oneribus missarum et inserviendi ecclesiae arbitrio Ordinarii), pro laicis vero seu conversis eiusdem Ordinis, unicuique eorum, ex praedictis redditibus, quotannis scuta viginti eiusdem monetae, ut unâ cum propriis laboribus se alere possint, assignamus.

Facultas data
ad alios Ordines
transeundi.

§ 3. Praeterea utrisque tam clericis quam laicis facultatem transeundi ad quamcumque aliam religionem ab hac Sanctâ Sede approbatam in quam benevolos invenerint receptores, et in eâ professionem emittendi, praemisso probationis anno, ac servatis de iure servandis, concedimus.

Omnibus iuris
et facti defectibus
consultur.

§ 4. Praesentes quoque litteras, etiam ex eo quod superiores et alii religiosi dicti suppressi Ordinis et ceteri quicumque in praemissis interesse habentes seu habere quomodolibet praetendentes illis non consenserint, nec ad ea vocati et auditi fuerint, nullo unquam tempore de subreptionis, obreptionis, nullitatis aut invaliditatis vitio, seu intentionis nostrae, aut alio quovis defectu, etiam quantumvis magno, inexcogitato et substantiali, sive etiam ex eo quod in praemissis, seu eorum aliquo, solemnitates et quaevis alia servanda et adimplenda servata et adimpleta non fuerint, aut ex quocumque alio capite, a iure vel facto, aut statuto vel consuetudine aliquâ resultante, etiam in corpore iuris clauso, seu etiam enormis, enormissimae et totalis laesionis, et quovis alio praetextu, occasione vel causâ, etiam quantumvis iustâ, rationabili, privilegiatâ, etiam tali, quae ad effectum validitatis praemissorum necessario exprimenda foret, notari, impugnari, invalidari, retractari, in ius vel controversiam revocari, aut ad terminos iuris reduci, vel adversus illas restitutionis in integrum, apositionis oris, reductionis ad viam et terminos iuris, aut aliud quodcumque iuris, facti,

gratiae vel iustitiae remedium impetrari, seu quomodolibet concessio aut impetratio quempiam uti seu se iuvare in iudicio vel extra illud posse, sed easdem praesentes semper perpetuoque validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac per omnes et singulos, ad quos spectat et quomodolibet spectabit in futurum, inviolabiliter observari,

See indicandum.

§ 5. Sicque et non aliter in praemissis omnibus et singulis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos et Sedis Apostolicae nuntios, et alios quavis auctoritate et potestate fungentes, in quavis causâ et instantiâ, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi seu interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus.

Contraria tollit.

§ 6. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, etiam in conciliis generalibus editis, et, quatenus opus sit, regulâ nostrâ de non tollendo iure quaesito, necnon dicti suppressi Ordinis illiusque conventuum ac ecclesiarum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis eidem Ordini, illiusque superioribus, religiosis et personis quibuscumque, sub quibusvis tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, aliisque decretis etiam irritantibus, etiam motu simili, etiam consistorialiter, ac aliâs quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, spe-

cifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita¹ forma ad hoc servanda foret, illorum omnium et singulorum tenores, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso et formâ in illis traditâ observatâ exprimerentur et insererentur, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptio-
rum fides.

§ 7. Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae alicuius in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXIX octobris MDCL, pontificatus nostri anno VII.

Dat. die 29 octobris 1650, pontif. anno VII.

* CXLIV.

Restitutio, quoad cognitionem causarum criminalium cumulative cum Burgi gubernatore, pro gubernatore Urbis nunc et pro tempore existenti, cum revocatione Brevis Urbani VIII, quo gubernatorem dictae Urbis exeluserat a cognitione dictarum causarum¹.

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

Prooemium.

§ 1. Aliâs, per felicitis recordationis Urbanum Papa VIII praedecessorem nostrum accepto, quod² varia diversae almae Urbis nostrae tribunalibus et iudicibus, etiam

S. R. E. cardinalibus protectoribus, et collegiis, vel aliis etiam de necessitate exprimendis, indulta quascumque causas criminales, vel illarum aliquas, super quibuscumque delictis, criminibus et excessibus quarumcunque personarum, tam laicorum quam ecclesiasticorum, etiam regularium et militiarum, etiam speciali notâ dignorum, privative quoad alios quoscumque cognoscendi per ipsum Urbanum aliosque Romanos Pontifices praedecessores nostros concessa³ fuerant, subinde idem Urbanus praedecessor, per quasdam⁴ suas in simili formâ Brevis litteras de mense septembris anni MDCXXVIII emanatas, quod omnia et singula indulta huiusmodi non privative quoad pro tempore existentem dictae Urbis gubernatorem, sed cumulative cum eo, concessa intelligerentur et intelligi deberent, declaravit; et postmodum, per alias in eâdem formâ Brevis litteras de mense octobris eiusdem anni, quod tam tunc existens quam pro tempore futurus Burgi S. Petri de eâdem Urbe gubernator sub declaratione et primodictis litteris praedictis nullatenus comprehenderetur, nec ullo modo comprehensus intelligeretur, non secus ac si primodictae litterae huiusmodi nunquam emanassent, similiter declaravit, concessit, indulsit; et aliâs prout in binis litteris praedictis, quarum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis haberi volumus, uberius continetur. Nunc autem nos, debitae earundem causarum cognitioni et expeditioni, quantum cum Domino possumus, consulere volentes, motu proprio, et ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, secundodictas eiusdem Urbani praedecessoris litteras, tenore praesentium, revocamus, cassamus et abolemus, ac pro revocatis, cassatis et abolitis haberi volumus et mandamus; necnon modernum

Revocat Urbanus VIII decretum.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

et pro tempore existentem dictae Urbis gubernatorem, quoad cognitionem quarumcumque causarum criminalium praedictarum, cumulative cum pro tempore existente Burgi praedicti gubernatore in pristinum et eum, in quo antea iuxta primodictarum eiusdem Urbani praedecessoris litterarum dispositionem gubernatores eiusdem Urbis erant, statum, perinde ac si secundodictae litterae non extarent, restituimus, reponimus et reintegramus.

Praesentibus
addit.
efficaciam.

§ 2. Decernentes praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, dictoque moderno et pro tempore existenti dictae Urbis gubernatori in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et a moderno et pro tempore existente dicti Burgi gubernatore seu locumtenente vel iudice, aliisque omnibus, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter observari, sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, necnon S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, aliosque iudices et officiales et ministros, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogat contrariis.

§ 3. Non obstantibus praemissis, ac, quatenus opus sit, regulâ nostrâ de iure quaesito non tollendo, ac omnibus et singulis illis, quae in dictis litteris concessa sunt non obstat, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxvi novembris MDCL, pontificatus nostri anno vii.

Dat. die 26 novembris 1650, pontif. anno vii.

CXLV.

Facultas nuncio Sabaudiae cognoscendi causas in secundâ instantiâ universitatum S. Benigni, Montanari et Lombardoni, nullius diocesis, provinciae Taurinensis¹.

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

Exordium.

§ 1. Aliàs, pro parte dilectorum filiorum universitatum et hominum S. Benigni et Montanari et Faeliceti, necnon Lombardoni, et aliorum locorum iurisdictionis monasterii, abbatae nuncupati, Sedi Apostolicae subiecti, eiusdem S. Benigni, Ordinis S. Benedicti, nullius diocesis, provinciae Taurinensis, felicitis recordationis Paulo Papae V praedecessori nostro exposito, quod dudum recolendae memoriae Pius Papa V, similiter praedecessor noster, dictis universitatibus et hominibus, qui, propter eorum paupertatem magnamque dictorum locorum a Sede praedictâ distantiam, causas ad dictam Sedem pro tempore devolutas prosequi nequibant, tunc et pro tempore Sedis praedictae in illis partibus legatum seu nuncium in² iudicem, qui quascumque causas in secundâ instantiâ a quibuscumque sententiis summam quinquaginta scutorum auri in auro non excedentibus, per ipsius monasterii abbatem, aut ab eo deputatos pro tempore latis, cognoscere, decidere et sine debito terminare, et debitae executioni demandare valeret, ad ipsius praedecessoris et Sedis praedictae beneplacitum constituerat et deputaverat; et subinde, pro eo quod universitatibus et hominibus praedictis propter causas supra expressas difficile erat pro singulis causis dictam summam quinquaginta scutorum huiusmodi excedentibus ad Sedem eandem recursum habere, Clemens Papa VIII, noster

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Praep. in addimus, ut infr., pag. 674 b (R.T.).

etiam praedecessor, facultatem cognoscendi quascumque causas in secundâ instantiâ usque ad summam scutorum quinquaginta, nuncio huiusmodi concessam, ad omnes et quascumque causas in secundâ instantiâ civiles, criminales et mixtas, ac beneficiales et matrimoniales, et alias quascumque causas, cuiuscumque qualitatis existentes, et ad quancumque summam ascendentes, pro tempore movendas, ad certum tunc expressum¹ tempus extenderat, ipsumque tempus pluries, et ultimo ad quinquennium prorogaverat; idemque Paulus praedecessor quinquennium praedictum ad aliud quinquennium etiam pluries extenderat etiam atque prorogaverat; ac demum similis memoriae Urbanus Papa VIII, etiam praedecessor noster, facultatem praefatam ad aliud quinquennium sub certis modo et formâ tunc expressis concessit, ipsumque quinquennium etiam pluries ad diversa quinquennia prorogavit, et aliâs, prout in diversis Pontificum praedecessorum praedictorum desuper in simili formâ Brevis litteris expeditis, quarum tenores praesentibus haberi volumus pro expressis, uberius continetur.

Supplicatio

§ 2. Cum autem, sicut universitates et homines praefati nobis nuper exponi fecerunt, quinquennium per eundem Urbanum praedecessorem ultimo prorogatum iam expiraverit, ipsi vero eisdem necessitate et paupertate ac incommode premantur, nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut eis in praemissis opportune providere de benignitate apostolicâ dignaremur.

Facultatem
nuncio causas
tunc scire im-
patur.

§ 3. Nos igitur, easdem universitates et homines specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel

ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censes, supplicationibus huiusmodi inclinati, eisdem universitatibus et hominibus nunc et pro tempore existentem Sedis praedictae in illis partibus legatum seu nuncium in iudicem, qui quascumque causas in secundâ instantiâ civiles, criminales et mixtas, ac beneficiales et matrimoniales, et alias cuiuscumque qualitatis existentes, et ad quancumque summam ascendentes, a quibuscumque sententiis, per ipsius monasterii abbatem aut ab eo deputatos pro tempore latis¹, iuxta litterarum praefatarum tenorem audire, cognoscere, decidere et fine debito terminare, ac prout iuris fuerit executioni demandare libere et licite possit et valeat², apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, ad quinquennium proximum constituimus et deputamus, nuncioque praefato plenam et omnimodam in praemissis facultatem concedimus et impertimur.

§ 4. Non obstantibus omnibus illis, quae in dictis praedecessorum nostrorum praefatorum litteris concessa sunt non ob stare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Contraria
reicit.

Datum Romae apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xx decembris MDCL, pontificatus nostri anno vii.

Dat. die 20 decembris 1650, pontif. anno vii.

CXLVI.

*Deputatio nuncii Hispaniarum ad exigendam elemosynam centum millium scutorum auri ratione novissimae prorogationis cruciatuae pro fabricâ S. Petri de Urbe*³.

¹ Male edit. Main. legit *latis* (R. T.).

² Male eadem ed. legit *possint et valeant* (R. T.).

³ Ex Regest. in Secret. Brev.

¹ Male edit. Main. legit *expressas* (R. T.).

Venerabili fratri Iulio archiepiscopo Tarsensi, nostro et Apostolicae Sedis in regnis Hispaniarum nuncio,

Innocentius Papa X.

Venerabili fratri,
salutem et apostolicam benedictionem.

Motiva.

§ 1. Cum aliàs, ex causis tunc expressis, concesserimus facultatem sanctae cruciatæ Hispaniarum regnis et aliis locis litteris nostris nominatis ad sex annos, et nomine charissimi in Christo filii nostri Philippi Hispaniarum regis catholici dilectus filius nobilis vir Rodericus de Mendoza Roias et Sandoval de la Vega et Luna, dux del Infantado, ipsius Philippi regis apud nos et Sedem Apostolicam orator, pollicitus fuerit, quod thesaurarii pecuniarum ex facultatibus huiusmodi provenientiarum summam centum millium ducatorum in auro nobis, aut cui per nos ordinatum fuerit, in subventionem fabricae basilicae Principis Apostolorum de Urbe, viginti scilicet millia singulis annis primo currentibus dicti sexennii persolverent: nos, cupientes fabricam huiusmodi omni ope promovere, ac de fide, integritate et diligentia tuis plurimum in Domino confidentes, te, ac pro tempore existentem nostrum et Apostolicae Sedis in dictis regnis nuncium, ad summam centum millium ducatorum huiusmodi debitis temporibus et quascumque alias pecuniarum summas, in quibus nos et eandem fabricam, ratione aliarum concessionum facultatis sanctae cruciatæ et promissionum tam Roderici quam aliorum eiusdem Philippi regis oratorum huiusmodi, creditores et creditricem esse repereris, a praedictis thesaurariis, seu aliis personis pecunias praedictasolvere debentibus, per te, vel alium, seu alios, loco tui periculo tamen tuo deputatos, petendum, exigendum, levandum et recuperandum, ac de exactis, levatis et recuperatis quietandum, liberandum et absolvendum, nostrum et dictae

fabricae procuratorem et commissarium apostolicam auctoritate tenore praesentium facimus, constituimus et deputamus, volentes quod omnes et singulas pecuniarum summas per te pro tempore sic exactas, ac prout in dies illas exegeris, venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus modernis et pro tempore existentibus dictae fabricae praefectis, aut cui vel quibus dicti praefecti sive eorum maior pars ordinaverint, realiter et cum effectu persolvas et persolvi facias.

§ 2. Nos enim, quidquid in praemissis per te actum, dictum, gestum et ordinatum fuerit, ratum, gratum et firmum habebimus, teque de omni et toto eo, quod dictis praefectis et aliis pro tempore persolveris, aut persolvi feceris, auctoritate et tenore praedictis, ex nunc prout ex tunc, liberamus, quietamus et absolvimus.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac dictae fabricae, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alià roboratis, statutis et consuetudinibus, etiam certam formam in confectione quietantium requirentibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Contraria refert.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xvii iunii MDCLI, pontificatus nostri anno vii.

Dat. die 17 iunii 1651, pontif. anno vii.

CXLVII.

Deputatio nuncii Hispaniarum ad erigendam eleemosynam mille et quingentorum scutorum quotannis, ratione extensionis facultatum cruciatæ ad personas ecclesiasticas seculares dumtaxat vescendi ovium et lacticinii, pro fabricâ S. Ioannis Lateranensis².

¹ Ed. Main. legit *pro* (R. T.).

² Ex Regest. in Secret. Brev.

Venerabili fratri Iulio archiepiscopo Tarsensi, nostro et Sedis Apostolicae in regnis Hispaniarum nuncio,

Innocentius Papa X.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

Prooemium.

§ 1. Cum nos, ex causis tunc expressis, facultates cruciatae sanctae in Hispaniarum regnis et aliis tunc nominatis locis ad sex annos concesserimus, seu prorogaverimus, et, inter facultates huiusmodi, illam¹, per quam permittitur esus ovorum et lacteiniorem tempore quadragesimali, hebdomadâ tamen maiori exceptâ, ad venerabiles fratres patriarchas, primates, archiepiscopos, episcopos et alios inferiores praelatos, necnon clericos et presbyteros, seculares tantum, regnorum praedictorum ad eosdem sex annos extenderimus, prout in nostris in simili formâ Brevis die xxiii maii proxime praeteriti desuper expeditis litteris, quarum tenores praesentibus pro expressis haberi volumus, uberius continetur; dilectus autem filius nobilis vir Rodericus de Mendoza Roias et Sandoval de la Vega et Luna, dux de Infantado, charissimi in Christo filii nostri Philippi Hispaniarum regis catholici apud nos et Sedem Apostolicam orator, ipsius Philippi regis nomine pollicitus fuerit, quod thesaurarii pecuniarum ex facultatibus huiusmodi proventurarum summam mille et quingentorum scutorum quolibet ex sex annis praedictis nobis aut cui per nos ordinatum fuerit in subventionem fabricae ecclesiae S. Ioannis Lateranensis de Urbe, praeter et ultra omne id quod pro eiusdem fabricae subventionem ratione alterius seu aliarum extensionum facultatis praedictae et promissionum per dictos Rodericum et alios eiusdem Philippi regis oratores factarum debitum et non solutum fuerit, persolvent:

¹ Male edit. Main. legit *illum* (R. T.)

§ 2. Nos, cupientes fabricam huiusmodi omni ope promovere, ac de fide, integritate et diligentia tuâ plurimum in Domino confidentes, te, ac pro tempore existentem nostrum et Sedis Apostolicae in dictis regnis nuncium, ad summam mille et quingentorum scutorum huiusmodi quotannis, debitis temporibus, ac quascumque alias pecuniarum summas, in quibus nos et eandem fabricam, ratione alterius seu aliarum similium extensionum facultatis praedictae et promissionum tam dicti Roderici quam aliorum eiusdem Philippi regis oratorum huiusmodi, creditores et creditricem esse repereris, a praedictis thesaurariis et aliis personis pecunias praedictasolvere debentibus, per te, vel alium, seu alios, loco tui periculo tamen tuo deputatos, petendum, exigendum, levandum et recuperandum, ac de¹ exactis, levatis et recuperatis quietandum, liberandum et absolvendum, nostrum et dictae fabricae procuratorem et commissarium, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, facimus, constituimus et deputamus.

§ 3. Volentes, quod omnes et singulas pecuniarum summas per te pro tempore sic exactas, et prout in dies illas exegeris, illi vel illis personae seu personis, cui vel quibus iam ordinavimus, vel pro tempore ordinaverimus, realiter et cum effectu persolvas et persolvi facias. Nos enim, quidquid in praemissis per te actum, dictum, gestum et ordinatum fuerit, ratum, gratum et firmatum² habebimus: teque de omni et toto eo, quod personae seu personis huiusmodi pro tempore persolveris aut persolvi feceris, auctoritate et tenore praedictis, ex nunc prout ex tunc, liberamus, quietamus et absolvimus.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac dictae fabricae, etiam iuramento, confirmatione

Facultatem
nuncio exigendi
summam praedictam impertitur.

Contrariis
derogat.

¹ Edit. Main. legit *ex* (R. T.).

² Ut supra legerem *firmum* (R. T.).

apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, etiam certam formam in confectione quietantiarum requirentibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xvii iunii mdccli, pontificatus nostri anno vii.

Dat. die 17 iunii 1651, pontif. anno vii.

CXLVIII.

Suppressio Congregationis regularis presbyterorum Boni Iesu¹.

**Innocentius Papa X,
ad perpetuam rei memoriam.**

Prooemium.

Cum, sicut nobis innotuit, quaedam Congregatio, ut asseritur, regularis nonnullorum presbyterorum civitatis Ravennatensis, aliarumque trium parvarum domorum, sub invocatione Boni Iesu, numerum quatuordecim sacerdotum, trium clericorum, laicorum vero novem in totum non excedens, aliarum religionum privilegiis et exemptionibus uti seu participare posse profiteatur, et quamvis de sui fundatione et erectione huius sanctae Sedis Apostolicae auctoritate legitime factâ per scripturas et relationes nuper exhibitas minime docuerit, nihilominus ex aliis Ordinibus etiam Mendicantium professos ad se transeuntes recipere consueverit :

Causae huius
suppressionis.

§ 2. Hinc est quod nos, quibus cura agri dominici, quae est Ecclesia sancta, caelitus demandata est, attendentes ex huiusmodi plantis adeo angusto et arido solo radicatis, neque maius incrementum, neque fructus uberiores imposterum eadem in Ecclesiâ sperari posse, de nonnullorum venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium et dilectorum filiorum Romanae curiae praelatorum, qui praemissa iussu nostro discusserunt, consilio, motu

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

proprio, ac ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, Congregationem Boni Iesu praedictam, tenore praesentium, perpetuo supprimimus et extinguimus, ac religiosos¹ Congregationis suppressae huiusmodi, qui in eadem Congregatione vota regularia emisunt, quoad vixerint, omnimode² iurisdictioni et obedientiae Ordinariorum locorum subiicimus, assignatâ eisdem congruâ sustentatione ex redditibus earundem ecclesiarum ad ratam centorum quadraginta annuorum monetae romanae pro quolibet clerico (cum obligatione tamen satisfaciendi oneribus missarum et ecclesiis inserviendi arbitrio eorundem Ordinariorum), pro laicis vero professis, unicuique eorum, ex praedictis redditibus, quotannis scuta viginti eiusdem monetae, et³ unâ cum propriis laboribus sese alere possint, assignamus.

§ 3. Praeterea utrisque, tam clericis quam laicis, facultatem transeundi ad quamcumque aliam religionem ab hac sanctâ Sede approbatam, in qua benevolos invenerint receptores, et in eâ professionem emittendi, praemisso probationis anno, ac servatis de iure servandis, concedimus. Denique⁴ ecclesias, domos, suppellectilem et omnia mobilia, tam sacra, quam profana, vineas, praedia, canones, responsiones, fructus et iura quaecumque ad dictam Congregationem suppressam quovis modo spectantes seu spectantia, et quovis loco existentes vel existentia, satisfactis oneribus, et deductis portionibus, ut praefertur, assignatis, applicanda fore et esse in alios pios usus arbitrio nostro; praesentes quoque litteras, etiam ex eo quod superiores et alii religiosi dictae suppressae Congregationis et ceteri quicumque in praemissis

Locentiam ad
alios Ordines
transeundi con-
cedit.

1 Male edit. Main. legit *religionis* (R. T.).

2 Infra pag. 679 b legitur *omnimodae* (R. T.).

3 Aptius ut infra pag. 679 b legerem *ut* (R. T.).

4 Male ed. Main. leg. *concedimus denique* (R. T.).

interesse habentes, seu habere quomodo-
libet praetendentes, illis non consenserint,
nec ad ea vocali et auditi fuerint, nullo
unquam tempore de subreptionis, obre-
ptionis, nullitatis, aut invaliditatis vi-
lio, seu intentionis nostrae, aut alio quo-
vis defectu, etiam quantumvis magno,
inexcogitato et substantiali, sive etiam ex
eo quod in praemissis, seu eorum aliquo,
solemnitates, et quaevis alia servanda et
adimplenda, servata et adimpleta non fue-
rint, aut ex quocumque alio capite, a iure
vel facto, aut statuto vel consuetudine
aliquâ resultante, etiam in corpore iuris
clauso, seu etiam enormis, enormissimae
et totalis lesionis, et quovis alio praetextu,
occasione vel causâ, etiam quantumvis
iustâ, rationabili et privilegiatâ, etiam tali,
quae ad effectum validitatis praemissorum
necessario exprimenda foret, notari, im-
pugnari, invalidari, retractari, in ius vel
controversiam revocari, aut ad terminos
iuris reduci, vel adversus illas restitutio-
nis in integrum, apositionis oris, redu-
ctionis ad viam et terminos iuris, aut
aliud quodecumque iuris, facti, gratiae vel
iustitiae remedium impetrari, seu quomo-
dolibet concessio aut impetrato quempiam
uti seu se iuvare in iudicio vel extra
illud posse, sed easdem praesentes sem-
per, perpetuoque validas, firmas et effi-
caces existere et fore, suosque plenarios
et integros effectus sortiri et obtinere,
ac per omnes et singulos, ad quos spectat
et quomodolibet spectabit in futurum, in-
violabiliter observari, sicque et non aliter
in praemissis omnibus et singulis per
quoscumque iudices ordinarios et delega-
tos, etiam causarum palatii apostolici au-
ditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de
latere legatos et Sedis Apostolicae nuncios,
et alios quavis auctoritate et potestate
fungentes, in quavis causâ et instantiâ,
sublatâ eis et eorum cuilibet quavis ali-
ter iudicandi et interpretandi facultate et

Praesentes
validas declar-
at.

auctoritate, iudicari et definiri debere,
ac irritum et inane, si secus super his
a quoquam, quavis auctoritate, scienter
vel ignoranter, contigerit attentari, de-
cernimus.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus
et ordinationibus apostolicis, etiam in
conciliis generalibus editis, et, quatenus
opus sit, regulâ nostrâ de non tollendo
iure quaesito, necnon dietae suppressae
Congregationis, illiusque domorum et ec-
clesiarum, etiam iuramento, confirmatione
apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ ro-
boratis, statutis et consuetudinibus, pri-
vilegiis quoque, indultis et litteris aposto-
licis eidem Congregationi illiusque supe-
rioribus, religiosis et personis quibuscumque,
sub quibuscumque verborum tenoribus et
formis, ac cum quibusvis etiam deroga-
toriarum derogatoriis, aliisque decretis,
etiam irritantibus, etiam motu simili, et
consistorialiter, ac aliâs quomodolibet in
contrarium praemissorum quomodolibet
concessis, confirmatis et innovatis; quibus
omnibus et singulis, etiamsi¹ pro illorum
sufficienti derogatione de illis eorumque
totis tenoribus specialis, specifica, expressa
et individua, ac de verbo ad verbum, non
autem per clausulas generales idem impor-
tantes, mentio seu quaevis alia expressio
habenda aut aliqua alia exquisita forma
ad hoc servanda foret, illorum omnium
et singulorum tenores praesentibus pro
plene et sufficienter expressis ac ad ver-
bum insertis habentes, illis aliâs in suo
robore permansuris, ad praemissorum
effectum, hac vice dumtaxat, specialiter
et expresse derogamus; ceterisque con-
trariis quibuscumque.

§ 5. Volumus autem, ut praesentium
transumptis, seu exemplis, etiam impres-
sis, manu alicuius notarii publici subscri-
ptis, et sigillo alicuius personae in eccle-

Derogatio
contrariorum.

Praesentibus
fideliter haberi
mandat.

¹ Edit. Main. legit *etiam* (R. T.).

siasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique habeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxii iunii MDCLI, pontificatus nostri anno vii.

Dat. die 22 iunii 1651, pontif. anno vii.

CXLIX.

Reductio Congregationis Boni Iesu suppressae in abbatiam secularem sub invocatione Boni Iesu¹.

**Innocentius episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.**

Prooemium.

Ex incumbenti nobis apostolicae sollicitudinis officio de statu universalis Ecclesiae, ac fructibus, redditibus et proventibus ecclesiasticis solliciti, ad beneficiorum ecclesiasticorum propagationem libenter intendimus, ac desuper eiusdem officii nostri partes, quandoque etiam per beneficiorum ecclesiasticorum erectionem, interponimus, ac disponimus et ordinamus, prout in Domino conspicimus salubriter expedire.

Suppressit congregationem et causas suppressionis exposuit.

§ 1. Sane, considerantes curam agri dominici, qui est Ecclesia sancta, caelitus nobis demandatam esse, ac in eâ quamdam Congregationem, ut asseritur, regularem nonnullorum: presbyterorum civitatis Ravennatensis, aliarumque trium parvarum domorum, sub invocatione Boni Iesu, quatuordecim sacerdotum, trium clericorum, laicorum vero novem in totum non excedentem², quae aliarum religionum privilegiis et exemptionibus uti seu participare posse profitebatur, reperi, et, licet de sui fundatione et erectione huius sanctae Sedis Apostolicae auctoritate

legitime factâ per scripturas et relationes aliâs nobis exhibitas minime docerent, nihilominus ex aliis Ordinibus, etiam Mendicantium, professores¹ ad se transeuntes recipere consuevisse; attendentesque ex huiusmodi plantis, adeo angusto et arido solo radicatis, neque maius incrementum, neque fructus uberiores imposterum eadem in Ecclesiâ sperari posse: nuper de nonnullorum venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium et dilectorum filiorum Romanae curiae praelatorum, qui praemissa, iussu nostro, discusserrunt, consilio, motu proprio, et ex certâ scientiâ, Congregationem Boni Iesu praedictam perpetuo suppressimus et extinximus, ac religiosos Congregationis suppressae huiusmodi, qui in eadem vota regularia emiserrunt, quoad viverent, omnimodae iurisdictioni et obedientiae Ordinariorum locorum subiecerimus, assignatâ eisdem congruâ sustentatione ex redditibus earundem domorum ad ratam quadraginta scutorum annuorum monetae romanae pro quolibet clerico (cum obligatione tamen satisfaciendi oneribus missarum et ecclesiis inserviendi arbitrio eorundem Ordinariorum), pro laicis vero professis, unicuique ipsorum, ex praedictis redditibus, quotannis scuta viginti eiusdem monetae, ut unâ cum propriis laboribus se se alere possint, assignavimus; ac ecclesias, domos, suppellectilem, ac omnia mobilia, tam sacra, quam profana, vineas, praedia et alias responsiones, fructus et iura quaecumque ad dictam Congregationem suppressam quovis modo spectantes et spectantia, ac in quovis loco existentes et existentia, satisfactis oneribus, et deductis portionibus, ut praefertur, assignatis, applicanda fore et esse in alios pios usus, arbitrio nostro, decrevimus et declaravimus, ac aliâs in praemissis et circa ea

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Male edit. Main. legit *excedentium* (R. T.).

¹ Male edit. Main. legit *professorum* (R. T.).

disposuimus et ordinavimus, prout in litteris apostolicis desuper in formâ Brevis emanatis, quarum veros et integros tenores pro plene et sufficienter expressis, perinde ac si eadem litterae hic de verbo ad verbum insertae essent, haberi volumus, plenius et latius continetur.

Prædictam
congregationem
in abbatiam re-
ducit.

§ 2. Cum autem, attentâ animi meditatione de aliquâ opportunâ ecclesiarum et aliorum praemissorum ordinatione atque dispositione cogitantes, illa beneficii seu beneficiorum ecclesiasticorum secularium erectioni applicanda duxerimus, nos igitur, ad Dei omnipotentis, gloriosissimaeque Virginis Mariae honorem et gloriam, motu proprio, non ad quorumcunque instantiam, sed ex scientiâ huiusmodi, et de apostolicae potestatis plenitudine, domos regulares, sive ecclesias, quae erant praedictae Congregationis per nos extinctae et suppressae, videlicet civitatis Ravennatensis, Montis Calvarii, Foroliviensis, ac Roccae S. Cassiani, Briconoriensis, ac de Medigliano, Faventinae respective dioecesium, omni essentiâ et statu regularibus in ipsis perpetuo suppressis et extinctis, ad statum et essentiam seculares, quatenus opus sit, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, perpetuo reducimus; ac praedictam Ravennatensem in abbatiam secularem sub invocatione Boni Iesu, alias¹ vero Montis Calvarii, S. Cassiani et de Medigliano in sinecurâ ecclesias seu cappellas, abbatias respective nuncupandas, pro uno clerico, seu presbytero seculari, dictâ auctoritate etiam perpetuo erigimus et instituimus; necnon sinecurâ ecclesias seu cappellas Montis Calvarii, Roccae S. Cassiani, ac de Medigliano praedictas abbatiae praedictae Boni Iesu etiam perpetuo unimus, annectimus et incorporamus, ac unum corpus cum illâ efficere et ab illâ depen-

dere volumus et declaramus, ita ut quâ abbatiam Boni Iesu in titulum, sive commendam, aut aliâs obtinuerint, sinecurâ ecclesias seu cappellas praedictas inseparabiliter obtinere debeant; ac abbatiae, necnon sinecurâ ecclesiis seu cappellis, abbatibus nuncupandis, praedictis, omnia et singula nuper dictarum domorum regularium sive ecclesiarum praedia, tam urbana, quam rustica, casalia, molendina, si quae¹ sint, domos, proprietates, terras, possessiones, census, livellos, canones et quaecumque alia bona, tam immobilia et stabilia quomodolibet nuncupata et ubique existentia, quam mobilia, sacras et profanas suppellectiles, ornamenta et paramenta ecclesiastica, quae erant cuiuslibet² ante suppressionem et extinctionem dictae Congregationis, respective eisdem applicamus et appropriamus; itaut liceat abbatiam et illi unitas ecclesias seu cappellas huiusmodi pro tempore obtinenti bonorum huiusmodi corporalem, realem et actualem possessionem, per se, vel alium, seu alios, suo et abbatiae, necnon sinecurâ ecclesiarum seu cappellarum praedictarum nominibus respective, propriâ auctoritate, apprehendere, et apprehensam perpetuo retinere, ac etiam abbatiam et illi unitas ecclesias seu cappellas huiusmodi pro tempore obtinenti, fructus, redditus et proventus, iura, obventiones et emolumenta inde provenientia percipere, levare, arrendare, locare, dislocare, regere, administrare et recuperare, ac, satisfactis oneribus dictae abbatiae, ac ecclesiarum seu cappellarum, abbatiarum nuncupandarum, ac clericis quadraginta, et laicis praefatis viginti scutis monetae romanae, ut praefertur, annuatim solutis, quidquid residuum fuerit, in suos et abbatiae ac sinecurâ ecclesiarum seu cap-

¹ Aptius lege *qua* (R. T.).

² Videtur legendum *cuiuslibet iuris vel quomodolibet*, aut simile (R. T.).

¹ Male edit. Main. legit *alios* (R. T.).

pellarum huiusmodi usus et utilitatem convertere, dioecesani loci vel cuiusvis alterius licentiâ minime requisitâ; ac insuper eidem abbatae, ac sinecurâ ecclesiis seu cappellis praedictis, ac illas pro tempore obtinentibus, ut omnibus et singulis privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, libertatibus, praeceminentiis, praerogativis, concessionibus, facultatibus, indultis, favoribus et gratiis, tam spiritualibus quam temporalibus, quibus similes abbates ac rectores sine curâ ecclesiarum seu cappellarum huiusmodi, eorumque res et bona de iure vel consuetudine, aut ex privilegio, vel aliâ quomodolibet utuntur, fruuntur, potiuntur et gaudent, ac uti, frui, potiri et gaudere possunt et poterunt quomodolibet in futurum, similiter et pariformiter, absque ullâ prorsus differentiâ, in omnibus et per omnia, ac si illa ipsis specialiter concessa fuissent, uti, frui, potiri et gaudere valeant, etiam perpetuo concedimus et indulgemus; ac denique collationem, provisionem et omnimodam aliam dispositionem dictae abbatae, ac sinecurâ ecclesiarum seu cappellarum praefatarum, tam hac primâ vice a primaevâ illarum erectione et institutione, quam¹ deinceps perpetuis futuris temporibus, quandocumque ipsas et ex quacumque personâ, etiam in mensibus aliâ dispositioni apostolicae non reservatis, neque affectis, vacare contigerit, nobis et successoribus nostris Romanis Pontificibus pro tempore existentibus perpetuo afficimus et reservamus.

Praesentes
validas decla-
rat.

§ 3. Decernentes praesentes et desuper faciendas litteras nullo unquam tempore de subreptionis, obreptionis, seu nullitatis, aut invaliditatis vitio, seu intentionis nostrae, aut aliquo alio defectu, etiam quantumvis magno, inexcogitato et substantiali, etiam ex eo quod causae,

1 Perperam edit. Main. legit *quarum* pro *quam* (R. T.).

propter quas praemissa emanarunt, eorâ Ordinariis locorum, aut aliâs, vel alibi examinatae, verificatae, vel approbatae, ac superiores et alii religiosi dictae suppressae Congregationis, ac ceteri quicumque in praemissis et circa ea interesse habentes, seu habere quomodolibet praetendentes, desuper ad id vocati et auditi non fuerint, nec praemissis consenserint, sive etiam ex eo quod in praemissis, seu eorum aliquo, solemnitates, et quaevis alia servanda et adimplenda, servata et adimpleta non fuerint, aut ex quocumque alio capite a iure vel facto aut statuto vel consuetudine aliquâ resultante¹, etiam in corpore iuris clausâ, seu etiam enormis, enormissimae et totalis laesionis et quovis alio praetextu, occasione, vel causâ, etiam quantumvis iustâ, rationabili, legitimâ, iuridicâ et privilegiatâ, etiam tali quae ad effectum validitatis praemissorum necessario exprimenda foret, notari, impugnari, invalidari, retractari, in ius vel controversiam revocari, ad terminos iuris reduci, vel adversus illas restitutionis in integrum, apositionis oris, reductionis ad viam et terminos iuris, aut aliud quodcumque iuris, facti, gratiae vel iustitiae remedium impetrari, seu quomodolibet concessio aut impetrato quempiam. uti seu se invare in iudicio vel extra illud posse, nec sub quibusvis similium vel dissimilium gratiarum, etiam occasione unionis effectus non sortitae, revocationibus, suspensionibus, limitationibus, aut aliis contrariis dispositionibus, etiam per quascumque constitutiones apostolicas, aut cancellariae apostolicae regulas, quandocumque etiam in crastinum assumptionis successorum nostrorum ad summi apostolatus apicem, aut aliâs quomodocumque editas, et sub quibuscumque tenoribus et formis emanatas et emanandas, nullatenus compre-

1 Male edit. Main. legit *resultantia* (R. T.).

hendi, sed semper ab illis exceptas, et quoties illae emanabunt, toties in pristinum et validissimum statum restitutas, repositas et plenarie reintegratas, ac de novo etiam sub quacunque datâ per abbatem praedictum vel quoscunque alios interesse habentes eligendâ de novo concessas, semperque validas et efficaces fore et esse, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac per omnes et singulos, ad quos spectat et quomodolibet spectabit in futurum, inviolabiliter observari, ac abbatiam et illi unitas ecclesias seu cappellas huiusmodi pro tempore obtinenti suffragari debere; sicque et non aliâs in praemissis omnibus et singulis per quoscunque iudices ordinarios et delegatos, quavis auctoritate et potestate fungentes et honore fulgentes, etiam causarum curiae camerae apostolicae generalem auditorem, ac palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, vicelegatos et Sedis Apostolicae nuncios, et quosvis alios, in quacunque causâ et instantiâ, sublatâ eis et eorum cuilibet aliter indicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere; irritum quoque et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari; necnon omnium et singulorum, qui bona praedictae extinctae Congregationi¹, eiusque ecclesiis, domibus iam regularibus, eiusque religiosi et personis, in quibusvis rebus, tam immobilibus et stabilibus, quam semoventibus et mobilibus, quomodolibet per viam testamenti, codicilli, legatorum, ac etiam donationis causâ mortis, vel inter vivos, quomodolibet reliquerunt, sive donarunt, aut assignaverunt, vel quomodolibet dederunt vel concesserunt, etiam forsâ sub conditione, quod ecclesiae et domus dictae extinctae Con-

¹ Male edit. Main. habet *Congregationis* (R.T.).

gregationis in titulum perpetui simplicis beneficii ecclesiastici erigi non possent, aut aliâs ecclesias seu domos dictae extinctae Congregationis fundaverunt, instituerunt et reliquerunt, voluntates et dispositiones quoad praemissa omnia et singula specialiter et expresse commutavimus¹.

§ 4. Quocirca dilectis filiis causarum curiae camerae apostolicae generali auditori ac nostro in Urbe eiusque districtu necnon venerabilis fratris nostri archiepiscopi Ravennatensis vicariis in spiritualibus generalibus per apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, praesentes litteras et in eis contenta quaecunque, ubi et quando opus fuerit, aut² pro parte abbatiam et illi unitas ecclesias seu cappellas huiusmodi pro tempore obtinentis fuerint requisiti, solemniter publicantes, illisque in praemissis efficaci praesidio assistentes, faciant auctoritate nostrâ easdem praesentes litteras et in eis contenta huiusmodi ab omnibus, ad quos spectat et quomodolibet spectabit in futurum, inviolabiliter observari, necnon pacifice frui et gaudere, non permittentes ipsos desuper per quoscunque quomodolibet indebite molestari, perturbari, vel inquietari; contradictores quoslibet et rebelles per sententias, censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postpositâ, compescendo, ac, legitimis super his habendis processibus, illos sententias, censuras et poenas huiusmodi incurrisse, praescriptâ formâ Concilii Tridentini, declarando, etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§ 5. Non obstantibus voluntatibus, dispositionibus, ac aliis praemissis, necnon felicitis recordationis Alexandri Papae IV

¹ Forsan legendum *commutamus* (R. T.).

² Particulam *aut* nos addimus (R. T.).

Easdem publicari mandatum et contradictores puniri.

Contrariis quibuscunque derogat.

praedecessoris nostri, quae incipit *Abba-*
tes, ac nostris et cancellariae apostolicae
regulis de unionibus committendis ad
partes, vocatis quorum interest, expri-
mendoque vero annuo valore, necnon,
quatenus opus sit, de iure quaesito non
tollendo, ac Lateranensis Concilii novissi-
me celebrati uniones perpetuas, nisi in
casibus a iure permissis, fieri¹ prohibentis,
aliisque apostolicis, ac in conciliis gene-
ralibus provincialibusque et synodalibus
editis et edendis, constitutionibus et or-
dinationibus, necnon dictae suppressae
Congregationis, illiusque domorum et ec-
clesiarum, etiam iuramento, confirmatione
apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ robo-
ratis, statutis et consuetudinibus, privile-
giis quoque, indultis et litteris apostolicis
eidem Congregationi illiusque superiori-
bus, religiosis et personis quibuscumlibet, sub
quibusvis tenoribus et formis, ac cum
quibusvis etiam derogatoriis derogato-
riis, aliisque efficacioribus et insolitis
clausulis, necnon irritantibus et aliis de-
cretis, etiam motu simili, ac concistoria-
liter et aliâs quomodolibet, etiam pluri-
bus, reiteratis et multiplicatis vicibus, con-
cessis; quibus omnibus et singulis,² pro
sufficenter expressis, ac si de verbo ad
verbum nihil penitus omisso insererentur,
ac forma in illis tradita servata³ foret, ha-
bentes⁴, illis aliâs in suo robore permansu-
ris, ad praemissorum effectum sufficienter,
specialiter et expresse, motu, potestatis
plenitudine et auctoritate praemissis, de-
rogamus; contrariis quibuscumque.

§ 6. Volumus autem, quod singularum
ecclesiarum et domorum praefatarum con-
grue supportentur onera consueta. Nulli
ergo omnino hominum liceat hanc pagi-

1 Edit. Main. ordine turbato legit *fieri per-*
missis (R. T.).
2 Supple verba *eorum tenores* (R. T.).
3 Edit. Main. legit *servanda* (R. T.).
4 Verbum *habentes* nos addimus (R. T.).

nam nostrae reductionis, erectionis, insti-
tutionis, unionis, annexionis, incorpora-
tionis, voluntatis, declarationis, applicatio-
nis, appropriationis, concessionis, indulti,
affectionis, refectionis, decreti et deroga-
tionis infringere, vel ei ausu temerario
contraire; si quis autem hoc attentare
praesumpserit, indignationem omnipoten-
tis Dei ac beatorum Petri et Pauli apo-
stolorum eius se noverit incursurum.
Datum Romae apud S. Mariam Maio-
rem, anno Incarnationis Dominicae MDCL,
pridie kalendas iulii, pontificatus nostri
anno VII.

Dat. die 30 iunii 1651, pontif. anno VII.

CL.

Prohibitio extrahendi libros e bibliothecis domorum fratrum Reformatorum Strictioris Observantiae provinciae Romanae.

Innocentius Papa X.
ad perpetuam rei memoriam.

Conservationi et mantentioni librorum
bibliothecarum domorum fratrum Mino-
rum sancti Francisci de Observantiâ refor-
matorum nuncupatorum provinciae Ro-
manae, scilicet S. Francisci Traustyberini,
et S. Petri in Monte Aureo de Urbe, et
S. Antonii de Monte nuncupatae, Reatinae,
ac S. Mariae Gratiarum nuncupatae, Seti-
nensis civitatum, necnon S. Petri terrae
sen loci de Carpineto, Anagninae dioc-
cesis, etc., quantum cum Domino possu-
mus, benigne consulere, ac dilectum filium
Felicem a Setia, modernum ministrum
provincialem provinciae Romanae huius-
modi, specialibus favoribus et gratiis pro-
sequi volentes, et a quibusvis excommu-
nicationis, suspensionis et interdicti, aliis-
que ecclesiasticis sententiis, censuris et
poenis, a iure vel ab homine, quavis oc-
casione vel causâ latis, si quibus quomo-

Exo. tum.

dolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, et absolutum fore censentes, supplicationibus dicti Felicis provincialis nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati,

Pe libet prot
in rubrica.

§ 1. Ne de cetero quisdam, quavis auctoritate et superioritate fungens, libros, quinterna, folia, aut scripturas, tam impressa, quam manuscripta, tam haecenus per quoscumque christifideles dictis bibliothecis donata et assignata, quam in posterum forsitan donanda et assignanda, quibusvis personis commodare, aut sub quovis quaesito colore, ingenio, causâ, ratione, vel occasione e dictis bibliothecis, seu earum aliquâ, extrahere et asportare, seu ut commodentur vel extrahantur et asportentur permittere aut consentire audeat seu praesumat, sub excommunicationis latae sententiae (a qua nemo nisi a nobis et pro tempore existente Romano Pontifice absolutionis beneficium, praeterquam in mortis articulo constitutus, obtinere queat) ac privationis vocis activae et passivae poenis, per contrafacientes eo ipso absque aliâ declaratione incurrendis, apostolicâ auctoritate, tenore presentium, interdicimus et prohibemus.

§ 2. Permittimus tamen dictarum domorum fratribus verbum Dei praedicantibus et studiis operam navantibus libros, quinterna et folia huiusmodi e dictis bibliothecis extrahere, et illis in eorum cellulis tantum uti; sed, finito usu huiusmodi, illos seu illa ad dictas bibliothecas respective sub eisdem poenis referre teneantur.

Contraus de
re lat.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, domorum, Ordinis et provinciae huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 4. Volumus autem, quod praesentis prohibitionis copiam in valvis singularum bibliothecarum domorum huiusmodi, aut aliquo alio perspicuo loco, quo ab omnibus cerni possit, continuo affixa remaneat; quodque transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Transumptio-
rum fides.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, xxvii iulii mdccli, pontificatus nostri anno vii.

Dat. die 27 iulii 1651, pontif. anno vii.

CLL.

Quod procamerarius S. R. E., tunc et pro tempore deputatus, non possit a quoquam amoveri praeterquam a Sua Sanctitate et suo successore Romano Pontifice, quodque collegium cardinalium, Sede vacante, illum removere nequeat.

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Cum aliâs dilectus filius noster Antonius S. Mariae in viâ Latâ diaconus cardinalis Barberinus nuncupatus S. R. E. camerarius a Romanâ curiâ et a toto Statu Ecclesiastico sine nostrâ licentiâ discessisset, nos dilectum filium nostrum Federicum, eiusdem S. R. E. diaconum cardinalem Sfortiam nuncupatum, ipsius S. R. E. procamerarium, ad nostrum et Sedis Apostolicae beneplacitum, et cum facultatibus, aliisque tunc expressis, constituimus et deputavimus. Et subinde, eodem Federico cardinale in episcopum ecclesiae Ariminensis praefecto, et propterea ad conferendum sese ad residentiam

Motiva.

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

in ecclesiâ huiusmodi obligato, nos dilectum itidem filium nostrum Laurentium, eiusdem S. R. E. diaconum cardinalem Raggium nuncupatum, S. R. E. procamerarium, ad nostrum similiter et Sedis praedictae beneplacitum, et cum facultatibus aliisque tunc pariter expressis, constitui-
mus et deputavimus, inhibentes praefato Antonio cardinali ne, durante beneplacito huiusmodi, ipse per se vel alium in dicto camerariatus officio illiusque exercitio et iurisdictione, sive in dicto Statu, sive extra illum et ubique terrarum, directe vel indirecte se ingerere posset, irritum nihilominus et inane decernentes et declarantes quidquid secus ab eo, eiusque nomine, scienter vel ignoranter fieri et attentari contigerit; et alias, prout in nostris in simili formâ Brevis desuper expeditis litteris, quarum tenores praesentibus pro expressis haberi volumus, plenius continetur.

Procamerarium a nemine praeterquam a Pontifice amoveri posse a suo officio declarat.

§ 2. Nunc autem circa praemissa pro pastoralis nostrae sollicitudine uberius providere volentes, motu proprio, ac ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, harum serie volumus, statuimus, mandamus et ordinamus, quod neque praedictus Laurentius cardinalis, neque alius seu alii, quem vel quos successive in procamerarios dictae S. R. E. a nobis forsân deputari contigerit, a quoquam, quavis auctoritate et potestate fungente, praeterquam a nobis, et, postquam Domino ita iubente viam universae carnis ingressi fuerimus, a successore nostro Romano Pontifice canonice intrante ab officio procamerarii huiusmodi illiusque libero exercitio amoveri possint, quodque nec etiam sacrum venerabilium fratrum nostrorum eiusdem S. R. E. cardinalium collegium, Sede Apostolicâ per obitum nostrum pro tempore vacante, vigore eiusvis iuris, auctoritatis et facultatis sibi

quomodocumque competentis, seu praetensae, dictum Laurentium cardinalem, vel alium qui procamerarius a nobis deputatus reperietur, etiam ipso Antonio cardinale camerario ad Romanam curiam reverso, in eâque existente, ab officio procamerarii huiusmodi illiusque libero et absoluto exercitio cum omnibus et singulis officiis camerariatus eiusdem S. R. E., praeceminentiis et praerogativis removere vel deponere valeat, sed idem Laurentius cardinalis, vel alius qui tunc procamerarius a nobis deputatus supererit, ut praefertur, officium procamerarii huiusmodi, ac omnia et singula, quae ad munus camerariatus praedictum quoquo modo spectant et pertinent, Sede praescriptâ vacante, ut praemittitur, cum omnibus et singulis eiusdem muneris praeceminentiis et praerogativis, sine ullâ participatione dicti Antonii cardinalis camerarii, etiam in dictâ curiâ praesentis, ipsoque etiam invito, reclamante et reluctante, libere, licite et valide exercere, gerere, facere, mandare et exequi possit et debeat. Inhibentes propterea, et serio praecipientes, sub indignationis successoris nostri praedicti, aliisque illius arbitrii, ac nullitatis omnium et singulorum aliter gestorum poenis, eo ipso absque aliâ declaratione incurrendis, ne praedictus Antonius cardinalis camerarius aut dictum cardinalium collegium quidquam contra praedictam nostram voluntatem et ordinationem facere et attentare audeant seu praesumant;

Contradictio non potest.

§ 3. Praesentes quoque litteras de subreptionis vel obreptionis vitio, aut intentionis nostrae, et quocumque alio defectu, etiam ex eo quod dictus Antonius cardinalis et praedictum cardinalium collegium, seu ordinum illius capita, et quicumque alii in praemissis seu eorum aliquo interesse habentes vel praetendentes, vocati et auditi non fuerint, et ex

Litteris praesentibus valorem habet.

quacumque aliâ causâ, etiam enormis et enormissimae laesionis, ac ex quovis capite, etiam in corpore iuris clauso, notari, impugnari, infringi, rescindi, revocari, ad terminos iuris reduci, vel adversus eas apositionis oris, restitutionis in integrum, seu quodcumque aliud iuris, facti vel gratiae remedium impetrari seu concedi, aut concessio quempiam in iudicio vel extra illud uti minime posse; sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, necnon camerae apostolicae praesidentes, clericos et ministros, ac ipsum praedictorum cardinalium collegium, et quosvis alios quacumque auctoritate fungentes et functuros, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari¹.

§ 4. Non obstantibus institutione et erectione dicti camerariatus officii, illiusque concessione, ac litteris apostolicis desuper expeditis, necnon cancellariae apostolicae regulis, et praesertim illâ de non tollendo iure quaesito, ac felicitis recordationis Pii Papae IV praedecessoris nostri de gratiis quaecumque interesse dictae camerae concernentibus in illâ praesentandis et registrandis, aliisque quibuscumque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, etiam conciliaribus, ac decretis, etiam consistorialibus, necnon camerae et collegii cardinalium huiusmodi, et quibusvis aliis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis eidem Antonio cardinali, ac camerae et collegio praedictis, illorumque

personis, et quibusvis aliis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis et decretis, etiam irritantibus, in genere vel in specie, etiam motu simili, etiam consistorialiter, et aliâs quomodolibet in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xx septembris mdccli, pontificatus nostri anno vii¹.

Dat. die 20 septembris 1651, pontif. anno vii.

CLII.

Translatio indulgentiae plenariae perpetuae, concessae a felicitis recordationis Gregorio XV ecclesiis Societatis Iesu in festo sancti Francisci Xaverii, in feriam secundam adventus, quando festum sancti Francisci Xaverii venerit in primâ dominicâ adventus².

**Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.**

Aliâs felicitis recordationis Gregorius Papa XV praedecessor noster, volens om-

¹ Legendum anno VIII (R. T.).

² De hac indulgentiâ lege quae notavi ad Constit. dcxxv Urbani VIII, Aliâs, tom. xiv, pag. 684.

¹ Deest verbum *decernimus* (R. T.).

nes et singulas ecclesias presbyterorum Societatis Iesu vel eorum aliquam ubique existentes aliquo spirituali munere illustrare, auctoritate sibi a Domino tradita, omnibus utriusque sexus christifidelibus vere poenitentibus et confessis, ac sacra communione refectis, qui aliquam ex ecclesiis dictae Societatis ubique existentibus die festo sancti Francisci Xaverii, secundâ die decembris celebrari solito, a primis vespers usque ad occasum solis festi huiusmodi, singulis annis, devote visitassent, et ibi pro christianorum principum concordia, haeresum extirpatione, ac sanctae Matris Ecclesiae exaltatione pias ad Deum preces effudissent, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem misericorditer in Domino perpetuo concessit, prout in ipsius Gregorii praedecessoris litteris desuper in simili forma Brevis confectis plenius dicitur contineri.

§ 1. Cum autem, sicut dilectus filius Pyrrhus Gherardus, dictae Societatis procurator generalis, nobis nuper exponi fecit, festum sancti Francisci Xaverii praedicti quandoque in primam dominicam adventus incidat, impediatque propterea celebrationem festi huiusmodi; nobis ideo humiliter supplicari fecit, ut, quotiescumque de cetero festum praedictum sancti Francisci Xaverii in dominicam primam adventus inciderit, in diem³ immediate sequentem transferre de benignitate apostolicâ dignaremur.

§ 2. Nos, dicti Pyrrhi procuratoris generalis supplicationibus hac in parte annuere volentes, quotiescumque de cetero festum sancti Francisci Xaverii praedicti in primam dominicam adventus inciderit, tunc eo casu illud in feriam secundam primam dominicam adventus immediate sequentem, ita ut christifideles, praemissa

dictâ feriâ secundâ adimplentes, eandem indulgentiam consequantur, quam consequerentur, si eadem praemissa die festo sancti Francisci Xaverii adimplerent, servatâ aliâs in omnibus et per omnia litterarum praedictarum formâ, eâdem apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, perpetuis futuris temporibus etiam transferimus. In contrarium facientibus, ceterisque contrariis non obstantibus quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxvii octobris MDCLI, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. 27 octobris 1651, pontif. anno viii.

CLIII.

Pro congregatione Cassinensi prorogatio ad extinguendos census¹.

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

Nuper pro parte dilecti filii Angeli Mariae a Parma, procuratoris generalis congregationis Cassinensis, Ordinis S. Benedicti, nobis expositum fuit, quod aliâs diversis vicibus a suis praedecessoribus procuratoribus et a maiori parte monasteriorum eiusdem congregationis super eorum bonis stabilibus diversi annui et redimibiles census impositi fuerunt, cum debitis licentiis, et cum hoc, ut census huiusmodi intra certum tunc expressum tempus extinguere et redimi, et ad hunc effectum certae pecuniarum ratae sub certis tunc expressis censuris et poenis, ipso facto incurrendis, deponi deberent. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, etiamnum malus eorundem monasteriorum status perduret, ita ut illa penitus et omnino reddantur imparia ad dictos census extinguendos, ratasque huiusmodi consequenter deponendas, et tempus seu tempora, aliâs

Suppl. dno.

¹ De hac materia lege quae notavi ad Constit. dcxiv Urbani VIII, *Aliâs*, tom. XIV, p. 664.

Motiva translationis indulgentiae.

Concedit prout in rubrica.

¹ Haec verba *inciderit, in diem* nos addimus (R. T.).

ad eorundem censuum extinctionem et ratarum dispositionem praedictas assignata, pro¹ maiori parte eorundem monasteriorum propediem expiratura, et pro aliquibus ex eisdem monasteriis, occasione mutationis officialium, sine tamen eorum scitu quorum erat praemissis providere, forsane etiam expirata sint:

§ 1. Nobis propterea idem Angelus Maria humiliter supplicari fecit, ut in praemissis opportune providere de benignitate apostolicâ dignaremur. Nos igitur, eundem Angelum Mariam specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, eidem Angelo Mariae procuratori, et seu omnibus et singulis monasteriis eiusdem congregationis, quae censibus huiusmodi gravata sunt, ut praefertur, tempus seu tempora quinque annorum a datâ praesentium computandorum², intra quae census huiusmodi per eos, ad quos spectabit, sub poenis in concessione licentiarum ad eodem census imponendos expressis, extinguere et redimi omnino debeant, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, concedimus et assignamus.

§ 2. Et insuper dictum Angelum Mariam procuratorem et seu monasteria huiusmodi ab onere³ deponendi ratas huiusmodi interim liberamus, ac quoscunque eorundem monasteriorum abbates et cellerarios, tam praeteritos quam praesentes, ob non factam dictorum censuum infra

tempora sibi aliâs ad id assignata extinctionem, a quibusvis censuris et poenis ecclesiasticis per eos quomodolibet incursis, dictâ auctoritate, tenore praesentium, absolvimus et totaliter liberamus, dictasque poenas illis gratiose remittimus, reponimus, reintegramus et rehabilitamus.

§ 3. Non obstantibus litteris apostolicis super concessione litterarum huiusmodi expeditis, ac quibusvis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscunque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die 1 februarii MDCLII, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 1 februarii 1652, pontif. an. VIII.

CLIV.

Constitutio circa transumpta litterarum et supplicationum apostolicarum¹.

Innocentius Papa X,
ad perpetuam rei memoriam.

Dudum felicis recordationis Paulus Papa III praedecessor noster, accepto quod nonnulli iudices Romanae curiae transumpta supplicationum super provisionibus beneficiorum ecclesiasticorum et aliis gratiis signatarum et registrarum, ac, ipsarum supplicationum praetextu, litteras et mandata de adipiscendâ possessione beneficiorum huiusmodi in illis expressorum, antequam litterae apostolicae super huiusmodi supplicationibus expeditae essent, concedebant; per suam constitutionem desuper editam, et in cancellariâ apostolicâ publicatam, quibusvis dictae curiae iudicibus, quavis auctoritate fungentibus, cum appositione decreti irritantis, inhibuit, ne transumpta supplicationum

¹ Vocem *pro nos* addimus (R. T.).

² Edit. Main. legit *computandum* (R. T.).

³ Edit. Main. habet *honore* (R. T.).

¹ De hac materiâ lege, quae notavi ad Constit. DCCXY, *Cum sicut*, Urbani VIII, pag. 132 huius tomi.

Derogat contrariis.

Constitutio Pauli III.

apostolicarum, neve litteras seu mandata, ipsarum supplicationum vigore, possessionem beneficiorum ecclesiasticorum apprehendi dare et concedere quomodolibet praesumerent. Et subinde idem Paulus praedecessor, constitutionem huiusmodi innovans, et perpetuis futuris temporibus pro lege observari debere decernens, quodam perpetuo edicto omnibus et singulis, tam archivii dictae curiae scriptoribus, camerae apostolicae, gubernatoris ac vicarii Urbis in spiritualibus generalis ceterisque dictae curiae officialibus et tabellionibus publicis quibuscumque, sub excommunicatione latae sententiae in contrafacientes, interdixit, ne ex tunc de cetero de transumptis supplicationum, praeterquam habentium clausulam *quod earum sola signatura sufficeret*, ac de decreto et concessione litterarum et mandatorum se rogare deberent, neve illa scribere seu subscribere, aut quoquo modo authenticare vel partibus tradere ullatenus praesumerent, voluit et statuit quod notarii, officiales et tabelliones praedicti, qui dictam excommunicationis sententiam incurrisent, ab illa nisi per Romanum Pontificem pro tempore existentem absolvi non possent, praeterquam in mortis articulo constituti; quodque, ultra eandem excommunicationis sententiam, pro prima vice viginti quinque ducatorum, et suspensionis a perceptione emolumentorum officiorum suorum ad tres menses, per datarium vel cancellariae apostolicae regentem pro tempore existentes irremissibiliter exigendorum, et fabricae basilicae Principis Apostolorum de Urbe applicandorum, et, si secundo deliquissent, ipsorum officiorum privationis poenas incurrerent eo ipso, necnon ipsae partes, transumptis seu litteris aut mandatis huiusmodi deinceps utentes, ac illorum praetextu possessionem beneficiorum ecclesiasticorum apprehendentes, fructus, quos ex illis pro

tempore percepissent, suos non facerent, quinimo ad beneficia in eisdem transumptis ac litteris et mandatis expressa perpetuo efficerentur ipso facto inhabiles, et ad restitutionem fructuum ex illis perceptorum in utroque foro tenerentur.

§ 1. Et postmodum recolendae memoriae Urbanus Papa VIII, etiam praedecessor noster, cum sibi innotuisset, quod nonnulli notarii publici, etiam in archivio Romanae curiae descripti, vacabilia tamen notariorum officia non habentes, litterarum apostolicarum, tam sub plumbo quam in formâ Brevis, necnon supplicationum a se vel ab officiali ad id deputato signatarum transumpta, in *vidimus* et aliâ formâ, etiam quandoque ex simplicibus earumdem litterarum et supplicationum copiis litterisque ac supplicationibus huiusmodi nondum registratis, extrahebant, faciebant et publicabant, in maximum illorum, qui officia notariorum vacabilia et titulo oneroso possident, aliorumque cancellariae et secretariae apostolicarum officialium detrimentum, per suas in simili formâ Brevis die xx iulii mdcxli emanatas litteras, quod ex tunc deinceps perpetuis futuris temporibus quicumque notarii, etiam in archivio Romanae curiae descripti, vacabilia notariorum officia non habentes, nulla omnino quarumcumque litterarum apostolicarum, tam sub plumbo, quam in formâ Brevis, ac supplicationum a se et Romanis Pontificibus successoribus suis, vel ab officiali ad id a se et illis respective pro tempore deputato, signatarum transumpta, obtinentes vero vacabilia notariorum etiam curiae camerae apostolicae, non autem capitolii officia, transumpta litterarum et supplicationum huiusmodi nonnisi postquam illae per officiales ad hoc constitutos registratae fuissent, sub quingentorum scutorum monetæ, ac falsi, privationisque praedictorum officiorum eo ipso incurrendis poenis facere possent,

Constitutio
Urbani VIII.

nisi de pro tempore existentis Romani Pontificis datarii licentiâ in scriptis obtinendâ, statuit, mandavit et ordinavit, et aliâs prout in constitutione et edicto dicti Pauli, necnon in praedicti Urbani praedecessorum litteris huiusmodi, quarum tenores praesentibus pro expressis haberi volumus, uberius continetur.

Confirmat
Innocentius.

§ 2. Nunc autem nos, animadvertentes, per provide in praemissis tam a Paulo quam Urbano praedecessoribus praedictis statuta, fraudes, quae in transumptis huiusmodi committebantur, e medio nullatenus tolli, quodque transumpta demandantur executioni, licet supplicationes et litterae apostolicae, tam sub plumbo, quam in dictâ formâ Brevis, ex quibus ipsa transumpta extrahuntur, totaliter expeditae et registratae non sint, et ut plurimum copiae simplices existant, propterea pro pastoralis nostrâ sollicitudine fraudibus huiusmodi, necnon damno officialium cancellariae et secretariae praedictarum, quantum cum Domino possumus, obviam ire volentes, motu proprio, et ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine,

§ 3. In primis praedictum edictum, seu regulam dicti Pauli, ac litteras dicti Urbani praedecessorum praedictas tenore praesentium innovantes, quod de cetero perpetuis futuris temporibus nulli omnino notarii, ex iis quibus iuxta praedictas dicti Urbani praedecessoris litteras transumpta huiusmodi conficere permissum et licitum est, possint ullo modo supplicationum et motuum propriorum quaevis transumpta facere, illave in quibusvis citationibus, inhibitionibus, monitoriis, processibus fulminatis, et aliis expeditionibus et supplicationibus inserere, praeterquam tamen quando in supplicationibus et motibus propriis huiusmodi apposita sit clausula quod illorum sola signatura sufficiat, nec

etiam facere possint transumpta, citationes, inhibitiones, monitoria, processus fulminatos et alias expeditiones cum insertione litterarum apostolicarum, tam sub plumbo quam in dictâ formâ Brevis, ac supplicationum in casibus supra permissis, nisi illae integraliter expeditae et registratae et ab uno officiali ad id pro tempore deputato, qui suâ subscriptione fidem facere debeat quod illae¹ cum originali concordent, revisae, et insuper a nostro et pro tempore existentis Romani Pontificis datario subscriptae et sigillo obsignatae fuerint, sub excommunicationis latae sententiae, a qua nemo nisi a nobis et Romano Pontifice pro tempore existente praeterquam in mortis articulo constitutus absolvi possit, aliisque etiam pecuniariis et corporis afflictivis nostro et pro tempore existentis Romani Pontificis arbitrio irrogandis poenis, et, quoad dominos officiorum in quibus erunt notarii contrafacientes, ultra praedictas, amissionis² etiam officii, poenis³ eo ipso absque aliâ declaratione per contravenientes incurrendis⁴, (quas pecuniarias et alias arbitrarias poenas etiam ii, qui transumpta et alias expeditiones huiusmodi absque praedictis subscriptionibus et sigillo sineque praedictorum observatione procuraverint expedire, incurrunt) earundem tenore praesentium statuimus, mandamus, praecipimus et ordinamus. Et nihilominus quod transumpta et expeditiones huiusmodi, quae et quas sine praedictis revisionibus et subscriptionibus fieri contigerit, nullae nulliusque omnino roboris et momenti existant, fidemque in iudicio et extra illud non faciant, nec a quoquam executioni demandari valeant;

§ 4. Quodque partes, quae transumptis

¹ Edit. Main. habet *illa* (R. T.).

² Male ed. Main. habet *amissionis* (R. T.).

³ Male edit. Main. legit *poenas* (R. T.).

⁴ Edit. Main. habet *incurrendas* (R. T.).

et expeditionibus absque revisionibus et subscriptionibus huiusmodi factis utentur in adipiscendâ possessione beneficiorum et aliarum dignitatum ecclesiasticarum, aut pro obtinendâ alicuius indulti seu gratiae executione, ultra praedictam excommunicationis poenam ipso facto incurrendam, quocumque iure sibi ad dicta beneficia, dignitates et alias gratias competenti ipso facto cadant, et ad eadem beneficia dignitatesque, quae tamquam ipso iure vacantia possint a Sede Apostolicâ dumtaxat impetrari, perpetuo inhabiles existant, et ad restitutionem fructuum ex illis perceptorum teneantur; praesentes quoque litteras, etiam ex eo quod notarii praedicti, vel alii quicumque in praemissis interesse habentes, seu habere quomodolibet praetendentes, illis non¹ consenserint, seu ad ea vocati et auditi non fuerint, de subreptionis, obreptionis, nullitatis, aut invaliditatis vitio, seu intentionis nostrae, aut quocumque alio quantumvis magno et substantiali defectu, aut aliâ ex quocumque alio capite, causâ, occasione, praetextu et colore, etiam in corpore iuris clauso, etiam tali, qui ad effectum validitatis praesentium necessario exprimi deberet, notari, impugnari, invalidari, in ius vel controversiam revocari, aut adversus illas restitutionis in integrum, apositionis oris, reductionis ad viam et terminos iuris, et aliud quodcumque iuris, facti vel gratiae remedium impetrari, vel etiam motu simili concedi, aut sic impetrato vel concesso quempiam in iudicio vel extra illud uti seu se iuvare nunquam posse, sed semper easdem praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, et ab omnibus et singulis, quos illae concernunt, inviolabiliter observari; sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos,

¹ Particula non nos addimus (R. T.).

etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus et declaramus.

§ 5. Quocirea dilectis filiis nunc et pro tempore existentibus almae Urbis nostrae gubernatori et causarum curiae camerae apostolicae generali auditori, et eorum cuilibet, per easdem praesentes committimus et mandamus, quatenus, statim atque praesentes nostrae litterae illis praesentatae fuerint, illas solemniter publicent et publicari faciant, ac in eis contenta quaecumque, per se, vel alium, seu alios, debita executioni demandent, seu demandari procurent, et contra inobedientes, praemissisque contradicentes, opportunis iuris et facti remediis, appellatione postpositâ, procedant, invocato ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii saecularis.

§ 6. Non obstantibus, quoad ea quae praesentibus sunt contraria, praedictis dicti Urbani praedecessoris pariter nostri de unâ¹, et concilii generalis de duabus diebus, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, et conciliaribus, ac, quatenus opus foret, nostrâ de non tollendo iure quaesito, ac quibusvis aliis nostris et cancellariae apostolicae regulis, necnon privilegio fori eorundem notariorum, aliisque privilegiis, indultis et litteris apostolicis, praedictis et quibusvis aliis personis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irri-

Contraria tollit.

¹ Lectionem defectiva esse suspicor, et potius legendum *praedictis dicti Urbani praedecessoris nostri litteris, necnon Bonifacii VIII praedecessoris pariter nostri de unâ* (R. T.).

tantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, etiam motu, scientiâ, deliberatione et potestatis plenitudine similibus, etiam consistorialiter, ac aliâs in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis;

§ 7. Quibus omnibus et singulis, etiamsi pro sufficienti illorum derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio facienda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, et formâ in illis traditâ observatâ, insererentur et exprimerentur, praesentibus pro expressis et insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Praesentium
publicatio.

§ 8. Ut autem praesentes et in eis contenta quaecumque omnibus innotescant, et ne aliquis eorum ignorance praetendere possit, volumus pariter et mandamus, quod eadem praesentes per aliquem seu aliquos ex cursoribus nostris ad ecclesiae Lateranensis, ac basilicae Principis Apostolorum de Urbe, necnon cancellariae apostolicae valvas, ac in acie Campi Florae affigantur et publicentur, quae, sic publicatae et affixae, omnes et singulos, quos concernunt, perinde arcant et afficiant, ac si unicuique illorum personaliter intimatae et notificatee fuissent;

§ 9. Quodque illarum transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maio-

rem, sub annulo Piscatoris, die III februarii MDCLII, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 3 februarii 1652, pontif. anno VIII.

CLV.

*Ut archiepiscopus Lucanus concedat facultatem ecclesiasticis ipsius Reipublicae contribuendi pro ratâ in expensis excavationis fossae pro aquarum derivatione*¹.

Venerabili fratri archiepiscopo Lucano,
Innocentius Papa X.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii antiani et vexillifer iustitiae Reipublicae Lucanae, quod ipsi, pro bonificatione nonnullorum agrorum intra fines sui domini existantium, et aquarum inundationi ex vicino lacu (sufficienti derivatione carente) obnoxiorum, fossam seu aquaeductum, per quam seu quem superstagnantes sive superfluae eiusdem lacus aquae derivari, et in flumen Arnun exonerari valeant, excavari facere intendunt. Verum, cum ad id grandi opus sit impensâ, dictaeque Reipublicae ac laicorum illi subditorum facultates ad tantum opus perficiendum non suppetant, personarum autem ecclesiasticarum, aliquot ex agris praedictis possidentium, non minus quam laicorum intersit illos a periculo inundationis huiusmodi praeservari et bonificari: propterea¹ antiani et vexillifer praedicti, qui ad perfectionem operis huiusmodi pecunias necessarias pro sex annis, intra quos illud absolutum iri sperant, de publico mutuas dare parati sunt, personas quoque ecclesiasticas civitatis et domini Lucani, ratione bonorum, tam suarum ecclesiarum, quam patrimonialium, pro

Motiva.

¹ Ex Regest. in Secret. Brevium.

¹ Male edit. Main. habet *practerea* (n. T.).

competenti portione in hoc opere communiter utili contribuere summopere considerant. Nos igitur, considerantes opus excavationis huiusmodi non minus ad utilitatem personarum ecclesiasticarum bona stabilia seu agros ut praefertur possidentium, quam laicorum civitatis et domini huiusmodi spectare et pertinere, et propterea aequum et rationi conveniens esse censes, ut, qui ex hac re commodum sentiunt, etiam aliquid de bonis suis pro eorum ratâ ad tale opus contribuant, praedictosque antianos et vexilliferum specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet inmodatae existant, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, fraternitati tuae per praesentes committimus et mandamus, quatenus, acto ad hoc praedictarum ecclesiasticarum personarum consensu, et post lapsum primi anni ex praedictis sex annis, omnibus et singulis personis ecclesiasticis civitatis et dioecesis Lucanae huiusmodi, sive secularibus, sive regularibus, cuiuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis et conditionis existentibus, et quacumque exemptione, immunitate et privilegio suffultis, et speciali expressione dignis, agros sive terrena in quorum bonificationem excavatio praedicta redundabit possidentibus, licentiam contribuendi pro ratâ agrorum seu bonorum huiusmodi in solutione expensarum ad praemissa necessariarum, auctoritate nostrâ apostolicâ concedas, et solvere recusantes, seu differentes, per censuras ecclesiasticas et alia opportuna iuris et facti remedia cogas

et compellas; his tamen legibus, quod circumdarium bonorum huiusmodi expensarum oneri subiiciendorum designetur, ut¹ fiat cum interventu duarum personarum ecclesiasticarum, videlicet alterius ex clero seculari, alterius vero ex clero regulari deligendarum, et in illo comprehendantur ea tantum ecclesiasticorum bona, quae aquis cum effectu subiecta vel ita exposita stent, ut ex opere ut praefertur faciendo immediatum bonificationis beneficium assequantur; quodque², peracto excavationis ac bonificationis opere, loca ipsa in dicto circumdario comprehensa denuo visitentur cum interventu eorundem ab utroque clero deputatorum, qui sub³ eius complemento et perfectione, praevisâ diligenti observatione, et super qualitate et quantitate bonorum ad ecclesias spectantium, ut praemissum est, bonificationum, pro quorum dumtaxat ratâ contribuere debebunt, tibi seu pro tempore existenti episcopo Lucano referant in scriptis; praeterea, quod ad contributionem huiusmodi non teneantur domini directi ecclesiastici agrorum sive bonorum aliis in emphyteusium concessorum, sed emphyteutae seu domini utiles eorundem agrorum seu bonorum; ac demum, quod exactio ab eisdem ecclesiasticis, pro eorum ratis, illorumque requisitio ac interpellatio, tuâ et pro tempore existentis episcopi Lucani auctoritate fiant, ad quem solum spectet omnimoda cognitio quarumcumque differentiarum cum illis ac inter eos praemissorum occasione quomodolibet contingentium super quibus omnibus et singulis fraternitati tuae, ac pro tempore existenti episcopo Lucano, necessariam et quomodolibet opportunam facultatem concedimus et impartimur.

1 Potius lege et pro ut (R. T.)

2 Perperam edit. Main. legit quod qui pro quodque (R. T.).

3 Potius lege super ut postea (R. T.).

Dat facultatem ut archiepiscopus concedat libertatem ecclesiasticis Reipublicae contribuendi pro ratâ praedictâ.

Contrariis derogat.

§ 2. Non obstantibus quibusvis apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon quarumvis ecclesiarum, monasteriorum, ordinum et locorum piorum quomodolibet, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, exemptionibus, etiam in corpore iuris clausis, necnon litteris apostolicis, specialiter vel generaliter, sub quocumque verborum formâ et expressione, et cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis et decretis, etiam irritantibus, in genere vel in specie, ac aliâs in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, approbatis et innovatis: quibus omnibus et singulis, etiamsi pro sufficienti eorum derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ad de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quacvis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi praesentibus pro sufficienter expressis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 3. Volumus autem, quod, iuxta ordinationem in Concilio Viennensi super hoc editam, calices, libri et alia ornamenta ecclesiarum, monasteriorum, beneficiorum et aliorum piorum locorum divino cultui dicata, ex causâ pignoris, vel aliâs occasione solutionis huiusmodi, nullatenus capiantur, distrahantur, vel occupentur.

Datum Tusculi, sub annulo Piscatoris, die 1 iunii mclxii, pontificatus nostri anno viii.

Dat. die 1 iunii 1652, pontif. anno viii

CLVI.

Declaratur Congregationem Clericorum Doctrinae Christianae regni Franciae, post dissolutionem unionis a Congregatione Somaschae, fuisse redactam ad statum secularem¹.

Innocentius Papa X,
ad perpetuam rei memoriam.

Pastoralis officii, quo, divinâ dispensatione, nullis nostris suffragantibus meritis, fungimur², ratio postulat, ut religiosorum Ordinum quorumcumque paci et quieti, quantum nobis ex alto conceditur, opportune consulamus.

§ 1. Cum itaque, sicut accepimus, inter dilectos filios sacerdotes et clericos Congregationis Doctrinae Christianae regni Franciae, post emanatas sub die xxx mensis iulii mxcxlvii quasdam nostras in simili formâ Brevis litteras super dissolutione unionis dictae Congregationis a Congregatione clericorum regularium de Somascha nuncupatorum, plurimaeque fuerint ortae contentiones, eo quod aliqui ex ipsis primodictis sacerdotibus et clericis praetenderent primodictam Congregationem huiusmodi, licet a secundodictâ congregatione separatam, adhuc regularem remanere, ideoque a die dissolutionis praefatae quamplures ad regularem professionem admiserint, ac in omnibus uti mere regulares se gesserint, reliqui vero considerarent primodictam Congregationem ad primaevum statum secularem fuisse redactam: nos, omnem contentionum et controversiarum huiusmodi materiam submovere volentes, de consilio particularis congregationis aliquot venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium et dilectorum filiorum nonnullorum Romanae curiae praelatorum, quibus negotium antedictae dissolutionis iam

Prooemium.

Causae huius declarationis.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Edit. Main. legit *fungimus* (n. t.).

Congregationem clericorum Doctrinae Christianae ad statum secularem redactam declarat.

fuerat a nobis specialiter demandatum, partibus hinc inde auditis, reque pluries et mature discussâ, ac inhaerendo litteris nostris praefatis, praedictam Congregationem Doctrinae Christianae dicti regni, post factam dissolutionem unionis a secundo dictâ Congregatione clericorum regularium de Somascha vigore praefatarum nostrarum litterarum, fuisse redactam ad statum Congregationis secularis iuxta ipsius institutum a felicis recordationis Clemente Papa VIII praedecessore nostro per suas in eadem formâ Brevis sub die xxiii decembris anni mxcvii emanatas litteras approbatum; ita ut ii¹, qui durante praefatâ unione in ipsâ Congregatione Doctrinae Christianae professionem emisserint, uti regulares et professi censendi sint, in eâque sub obedientiâ Ordinariorum iuxta earundem nostrarum litterarum praescriptum, donec vixerint, permanere debeant, nec extra eandem Congregationem Doctrinae Christianae admitti aut discedere ullatenus potuerint aut possint, et qui dimissi sint, aut discesserint, ad eandem Congregationem Doctrinae Christianae revocari, ac respective redire debeant, sub apostasiae aliisque poenis contra apostatas et fugitivos latis, a quibus tamen poenis eos benigne absolvi volumus, qui intra terminum duorum mensium a publicatione harum praesentium nostrarum litterarum suâ sponte regressi culpam coram superiore fassi fuerint, et, absolutione humiliter petitâ, emendationem promiserint; reliqui vero post dissolutionem dictae unionis praefatam in dictâ Congregatione Doctrinae Christianae admissi, ac in futurum admittendi, tamquam clerici seculares sint habendi, et hanc et non aliam in praefatis nostris prioribus litteris fuisse mentem nostram, omniaque in eis contenta ad illarum nor-

mam et praescriptum omnino servanda esse, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, declaramus. Non obstantibus quibusdam aliis sub plumbo sub die xxvii ianuarii mxcii emanatis litteris, quas, uti non cohaerentes prioribus nostris in dictâ formâ Brevis litteris et per fraudem obtentas, irritas, invalidas, ac nullas esse, professiones vero, et quidquid hactenus contra earundem priorum nostrarum litterarum formam factum fuerit, irrita omnino et inania fore et esse itidem declaramus.

§ 2. Ut autem praemissa suum sortiantur effectum, auctoritate et tenore praefatis volumus et mandamus, ut, infra duos menses ab exhibitione praefatarum praesentium nostrarum litterarum, novum capitulum generale dictae Congregationis Doctrinae Christianae, sic ad statum congregationis secularis redactae, a venerabili fratre moderno archiepiscopo Parisiensi convocetur, et coram eo celebretur, in eoque capitulo generali novae electiones et quaecunque alia in dictis prioribus et praesentibus litteris nostris huiusmodi contenta executioni demandentur.

Novum capitulum generale dictae Congregationis ordinat.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras semper et perpetuo firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, et ab omnibus et singulis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter et inconcusse observari; sicque per quoscunque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos et Sedis Apostolicae nuncios, et quoscunque alios quavis auctoritate fungentes, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Praesentes litteras validas declarat.

¹ Perperam ed. Main. legit *iis* pro *ii* (R. T.).

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et Contraria tollit.

litteris apostolicis, ac ipsius Congregationis Doctrinae Christianae, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, quibuscumque personis, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis et decretis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium et singulorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptorum.

§ 5. Volumus autem, ut praesentium transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum tam in iudicio quam extra illud habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxx augusti MDCLII, pontificatus nostri anno viii.

Dat. die 30 augusti 1652, pontif. anno viii.

CLVII.

Constitutio super extinctione et suppressione parvorum conventuum, eorumque reductione ad statum secularem.

et bonorum applicatione, ac prohibitione erigendi nova loca regularia in Italia et insulis adiacentibus¹.

Innocentius Episcopus,
servus servorum Dei,
ad futuram rei memoriam.

Instaurandae regularis disciplinae opus, multis laboribus ac vigiliis a Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris iam pridem assumptum, nobis in dies magis magisque cogitantibus cur ad optatum finem lucusque produci² non potuerit, totque saluberrima decreta et ordinationes fere in irritum ceciderint, illa tandem praecipua sese obtulit originis causa, quod religiones quamplures ex parvis conventibus ac domibus magnâ ex parte conflantur, in quibus, sive ob reddituum et eleemosynarum tenuitatem, sive ob aëris intemperiem, sive aliam ob causam, non aluntur, nec ali possunt tot religiosi, quot ad peragendum rite divinum cultum et regularia munia ex cuiusque Ordinis praescripto sunt necessarii.

Prooemium.

§ 1. Etenim in tam exiguo numero ibi degente, nec divinum officium nocturnum pariter et diurnum in choro celebrare, nec orationi mentali ac spiritualibus collationibus et exercitiis ac studiis in communi vacare, nec silentium, clausuram, vitam communem, ceterasque institutiones servare possunt, quae ad tria principalia vota ordinantur, et sine quibus consistere vix possunt regularis vitae bases et fundamenta. Quamobrem otio inmersi nullum religiosae vitae specimen praeseferunt; soli incedunt per urbes et loca, cum secularibus vagantur, ac mundanis negotiis se involvunt. Indeque fit,

Motiva.

¹ Paulo ante Constitutionem edidit sanctissimus hic Pontifex, qua statuit numerum regularium in qualibet domo praefigendum secundum illius bona quam vide supra pag. 646.

² Forsan legendum *perduci* (n. t.).

ut ibi collocari renuant religiosi probatae vitae ac disciplinae, et superiores cogantur illic familiam constituere ex fratribus vitae laxioris, qui loci licentiâ peiores fiunt: et si quando ad coenobia seu monasteria regularis observantiae revocantur, a claustro quasi a squalore carceris abhorrentes, vix adduci possunt, ut communem servant in moribus disciplinam, atque aliorum institutionibus se conforment, quin potius ceteros avertunt vel certe reddunt suo exemplo segniores. Unde relaxationes derivantur in Ordines, et sensim invalescunt in ipsarum religionum dedecus et ruinam. Praeterea (quod dolentes referimus) ad huiusmodi conventus, praesertim in locis infrequentibus et solitariis, tamquam ad asylum, facinorosi homines et curiae contumaces vel proscripti in dies confugiant; ibique loci immunitate freti turpiter ac dissolute viventes, atque inde in tempore exeuntes, graviora perpetrant flagitia cum maximo populi scandalo. Cumque conventus sive loca parva huiusmodi in effraenatam quasi exereverint multitudinem, hinc licet omnibus intelligere quaecumque reformationis remedia cassa fore et irrita, quamdiu non fuerint a religionibus abscissa. Quae potest enim spes esse corpus languidum et infirmum ad salutem reducendi, si magna illius pars est curationis incapax, quin potius reliquam partem inficit atque contaminat; haec quippe sunt zizania, quae, cum iam creverint usque ad messem, sunt in fasciculos alliganda¹ et a religionum tritico separanda. Hae sunt vulpes parvulae, quae demoluntur vineas. Hoc est fermentum, quod totam massam corrumpit.

§ 2. Quae omnia atque alia plura pro pastoralis nostrae sollicitudine diu multumque animo revolventes, ut sacrae religiones, in multitudinem latius incremento foecunditatis per universam Ecclesiam diffu-

¹ Edit. Main. legit *illiganda* (R. T.).

sae¹, a vepribus et spinis mundatae, uberes germinent fructus, nos, etiam ab ipsismet religionum superioribus reformationem zelantibus crebris precibus interpellati, et frequentibus populorum querimoniis permoti, salutare remedium adhibere consultâ ordinatione decrevimus. Itaque, de voto congregationis aliquorum venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium et dilectorum filiorum Romanae curiae praelatorum super statu regularium a nobis deputatae, cui hoc negotium sedulo ac mature examinandum commisimus, motu proprio, certâque scientiâ ac maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, omnes et singulos conventus quorumcumque monachorum ac regularium virorum, bona immobilia possidentium vel non possidentium, cuiuscumque Ordinis, Mendicantium vel non Mendicantium, congregationis, societatis et cuiusvis alterius instituti, etiam Societatis Iesu, etiam si illis animarum cura personarum secularium incumbat, sintve hospitia, vel granciae, seu alterius monasterii membra, existentes intra fines Italiae et insularum adiacentium, in litteris ab eadem congregatione propediem expediendis nominatim exprimendos, in quibus ob parvum numerum religiosorum regularis disciplina iuxta peculiaris cuiusque Ordinis instituta servari non potest, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, perpetuo extinguimus, supprimimus et abolemus unâ cum omnibus eorum dignitatibus, officiis ac ministeriis, illosque ab omni proprietate, iurisdictione ac alio quocumque iure regularium eximimus et totaliter liberamus, omnemque conventualitatem, titulum, essentiam ac denominationem regularem in eis penitus extinguentes, illos ad statum secularem reducimus; reservatâ tamen ipsi congregationi facultate conservandi religionibus aliquem

Supprimi et
extinguit con-
ventus parvos.

¹ Edit. Main. legit *diffuse* (R. T.).

ex conventibus expressis in memoratis litteris, si hoc ex aliquâ rationabili causâ expedire iudicaverit; salvis etiam iuribus, quae fundatoribus conventuum sic suppressorum, vel aliis ex sacrorum canonum praescripto, vel ex privilegio apostolico quomodolibet competunt.

Singulis, et
quos pertinet
dimitti in loco
ac praecipit
perioribus. O
dinum regul-
rum.

§ 3. Quocirca dilectis filiis quorumcumque regularium superioribus tam generalibus quam provincialibus et localibus, quocumque nomine ac titulo nuncupentur, in virtute sanctae obedientiae districtè praecipimus et mandamus, ut singuli, ad quos pertinet, infra terminum sex mensium inchoandum a die praesentationis litterarum, a praedictâ congregatione, ut praemittitur, expediendarum, faciendae in Romanâ curiâ procuratori generali cuiusque Ordinis vel congregationis aut societatis, dimittant realiter et cum effectu coram Ordinariis locorum, sub testimonio publico eidem congregationi per eosdem superiores regulares exhibendo, possessionem corporalem conventuum eisdem litteris expressorum, et, reservatâ eis facultate secum asportandi profanam tantum, non autem sacram suppellectilem, religiosos inde amoveant, atque in aliis monasteriis eiusdem Ordinis vel congregationis aut societatis collocent, alioquin poenas privationis vocis activae et passivae, necnon dignitatum et officiorum quae tunc temporis obtinebunt, et perpetuae inhabilitatis ad illa vel alia imposterum obtinenda ipso facto absque aliâ declaratione incurrant.

Prohibet in
ecclesiis dicto-
rum conven-
tuum missas ce-
lebrari.

§ 4. Eoque termino elapso, non liceat regularibus in ecclesiis dictorum conventuum missas et divina officia celebrare, confessiones sacramentales audire, vel alia sacramenta administrare, ac functiones parochiales exercere, aut verbum Dei praedicare, vel mortuos sepelire. Quod si secus egerint, eo ipso ecclesiae remaneant suppositae ecclesiastico interdicto. Et nihi-

lominus loci Ordinarii, ubi per litteras ipsius congregationis fuerint requisiti, religiosos rebelles et refractarios a praedictis conventibus eiiciant, etiam invocato, si opus fuerit, brachii secularis auxilio et exinde ecclesiarum, domorum, bonorumque omnium ad conventus sic suppressos quomodolibet pertinentium regimen, curam, custodiam et administrationem suscipiant, curentque ut ex eorum redditibus et proventibus universis in primis et ante omnia impleantur onera missarum, tam hucusque non celebratarum, quam imposterum celebrandarum, et alia quaecumque ex lege foundationis, aut largitione fidelium, vel aliâs quomodolibet eis incumbant, quibus nullo modo derogare intendimus; et cura animarum, si qua illis immineat, per presbyteros seculares idoneos ab ipsis Ordinariis approbandos laudabiliter exerceatur, ecclesiaeque debito non fraudulentur servitio.

§ 5. Ceterum intendentes de praedictis bonis, quotquot superfuerint oneribus ut supra detractis, salubriter providere, eandem tenore praesentium bona huiusmodi applicamus et¹ applicata esse decernimus et declaramus piis usibus in eisdemmet locis, ubi siti sunt conventus, iisque non indigentibus, in aliis locis eiusdem dioecesis, iuxta designationem et partitionem, quam eadem congregatio, singulorum episcoporum cum suis capitulis sententiâ prius audita et plenâ totius negotii relatione habita, de mandato nostro faciet in suis litteris ad eosdem episcopos scribendis, et in cancellariâ episcopali registrandis ad perpetuam rei memoriam.

§ 5. Verum, quia parum est mala praecidere, nisi etiam malorum causa et radix evellatur, constitutiones felicis recordationis Bonifacii VIII, quae incipit *Cum*

De bonis dis-
ponit.

¹ Particulam *et* nos addimus (R. T.).

Innovat con-
stitutiones alio-
rum Pontificum.

ex eo, necnon Clementis VIII incipiens *Quoniam ad institutam*, aliorumque Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum, super erectione novorum conventuum editas, earundem tenore innovantes, illisque addentes, hoc perpetuo prohibemus edicto, ne deinceps aliquis regularium Ordinis Mendicantium vel non Mendicantium, congregationis, societatis et cuiusvis alterius instituti, etiam Societatis Iesu, in quavis¹ civitate, castro, villâ seu loco ad habitandum domos vel loca quaecumque de novo recipere, seu monasteria, conventus vel collegia incipere vel fundare praesumat absque Sedis Apostolicae licentiâ speciali plenam et expressam faciente de prohibitione huiusmodi mentionem in scriptis et gratis concedendâ, praevisâ examinatione congregationis negotiis episcoporum ac regularium praepositae: si secus egerint, eo ipso incurrant poenas privationis et inhabilitatis ut supra inflictas, et nihilominus receptiones, fundationes et erectiones sint ipso iure nullae et invalidae, et domus ac loca ipsa et personae in eis degentes omnimodae iurisdictioni, visitationi, correctioni Ordinarîi loci plene in omnibus subiaceant. Intendimus autem in praemissis etiam ultra Italiam et insulas adiacentes, prout expedire viderimus, providere.

Clausulae prae-
servativae.

§ 6. Decernentes praesentes litteras, etiam ex eo quod superiores regulares, et ceteri quicumque in praemissis interesse habentes, seu habere quomodolibet praetendentes, illis non consenserint, nec ad ea vocati et auditi fuerint, nullo unquam tempore de subreptionis, obreptionis, nullitatis, aut invaliditatis vitio, seu intentionis nostrae, aut alio quovis defectu, etiam quantumvis magno, inexcogitato, ac substantiali, sive etiam ex eo quod in praemissis, seu eorum aliquo, solemnitates et quaevis alia servanda et adimplenda

¹ Edit. Main. legit *qua pro quavis* (n. r.).

servata et adimpleta non fuerint, aut ex quocumque alio capite a iure vel facto aut statuto vel consuetudine aliquâ resultant, seu etiam enormis, enormissimae et totalis laesionis, aut quocumque alio colore, etiam in corpore iuris clauso, seu occasione vel causâ, quantumvis iustâ, rationabili et privilegiatâ, etiam tali, quae ad effectum validitatis praemissorum necessario exprimenda foret, aut quod de voluntate nostrâ huiusmodi et aliis superius expressis seu relatis nihil ullibi appareret, seu aliter probari posset, notari, impugnari, invalidari, retractari, in ius vel controversiam revocari, aut ad terminos iuris reduci, vel adversus illas restitutionis in integrum, apositionis oris, reductionis ad viam et terminos iuris, facti, gratiae vel iustitiae remedium impetrari, seu quomodolibet concessio et impetrato quempiam uti seu se iuvare in iudicio vel extra posse, neque ipsas praesentes sub quibusvis similibus vel dissimilibus gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, aut aliis contrariis dispositionibus, pro tempore quomodolibet faciendis, comprehendi, sed semper ab illis exceptas, perpetuoque validas, firmas et efficaces fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac per omnes et singulos, ad quos spectat et quomodolibet spectabit in futurum, inviolabiliter observari,

§ 7. Sicque et non aliter in praemissis omnibus et singulis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum sacri palatii apostolici auditores, necnon sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos et nuntios, ac alios quavis auctoritate et potestate fungentes, nunc et pro tempore existentes, in quavis causâ et instantiâ, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ir-

Clausula sub-
lata.

ritum quoque et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Clausula derogatoria.

§ 8. Non obstantibus, quatenus opus sit, regulâ nostrâ de non tollendo iure quaesito, aliisque cancellariae apostolicae regulis, ceterisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, etiam in conciliis generalibus editis, etiam specialiter in favorem quarumcumque personarum atque Ordinum, tam Mendicantium quam non Mendicantium, congregationis, societatis et cuiusvis alterius instituti, etiam Societatis Iesu, et monasteriorum, collegiorum, domorum ac locorum regularium quorumcumque, necnon illorum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis vel consuetudinibus, etiam immemorabilibus, exemptionibus quoque, indultis et privilegiis, etiam ex causâ et titulo oneroso, vel in limine foundationis et in Mari magno, seu Bullâ aureâ, aut aliter nuncupatis, sub quibuscumque tenoribus et formis, et cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, necnon irritantibus et aliis decretis, etiam motu, scientiâ, deliberatione et potestatis plenitudine similibus, etiam ad imperatoris, regum, reginarum, rerumpublicarum, et quorumvis aliorum principum et personarum quaecumque ecclesiasticâ vel seculari dignitate fulgentium, seu eorum intuitu et contemplatione, ac etiam consistorialiter, et aliâs quomodolibet, etiam per viam communicationis seu extensionis, concessis, et iteratis vicibus approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, quoad ea quae praesentibus quomodolibet adversantur, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus et formis specialis et individua, et de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem impor-

tales, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut quaevis exquisita forma servanda esset, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, et formâ in illis traditâ observatâ, inserti forent, praesentibus pro expressis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, motu, scientiâ, deliberatione ac potestatis plenitudine paribus, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 9. Volumus autem, quod praesentes litterae in valvis ecclesiae Lateranensis et basilicae Principis Apostolorum, nec non cancellariae apostolicae, et in acie Campi Florae de eâdem Urbe publicentur et affigantur, quae, postquam affixae et publicatae fuerint, omnes et singulos, quos illae concernunt, perinde arceant et afficiant, ac si unicuique eorum nominatim et personaliter intimatae fuissent;

Praesentes litteras affigi mandat.

§ 10. Quodque earundem praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra illud ubique adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Transumptorum fides.

§ 11. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae ordinationis, extinctionis, suppressionis, abolitionis, exemptionis, liberationis, reductionis, praeccepti, mandati, intentionis, reservationis, applicationis, declarationis, prohibitionis, declarationis, ac voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Praesenti Constitutioni contraentes puniuntur.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, anno Incarnationis Dominicae MDCLII, idibus octobris, pontificatus nostri anno IX.

Dat. die 15 octobris 1652, pontif. an. IX.

CLVIII.

Confirmatio statuti pro Ordine militari B. Mariae de Montesia et S. Georgii de Alfama a rege catholico uti administratore dicti Ordinis editi, quod in lineis in quibus inveniuntur tres actus positivi nobilitatis seu puritatis sanguinis in dicto Ordine legitime facti, habeantur pro re iudicatâ, itaut constituti in praefatis lineis habeantur pro nobilibus et puris¹.

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

Motiva.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit charissimus in Christo filius noster Philippus Hispaniarum rex catholicus, quod ipse, advertens Ordinem militare S. Mariae de Montesia et S. Georgii de Alfama, cuius ipse Philippus rex administrator perpetuus auctoritate apostolicâ deputatus existit, in decreto ab eodem Philippo rege die x februarii anni mdcxxiii emanato, et apostolicâ auctoritate confirmato, super actibus positivis Ordinum militiarum Calatravae, de Alcantara et S. Iacobi de Spatha, quorum ipse Philippus rex etiam administrator perpetuus eadem auctoritate apostolicâ deputatus est, nec non etiam sancti officii generalis inquisitionis, et suorum familiarium religionis S. Ioannis Hierosolymitani, sanctae ecclesiae Toletanae, quatuor collegiorum maiorum Salamanticae, maioris S. Ildephonsi, Compluti et S. Crucis universitatis Vallisoletanae, non comprehendi, ac iustum esse in dicto Ordine de Montesia servari et observari contenta in decreto supradicto, cum militet eadem ratio evitandi molestias, expensas et alia plura inconvenientia, quae sunt solita evenire et occurrere in recipiendis informationibus super nobilitate et puritate sanguinis:

propterea ipse Philippus rex, uti administrator Ordinis B. Mariae de Montesia et S. Georgii huiusmodi, die xxiii iulii proxime praeteriti statuit, decrevit, sanxit, ordinavit et mandavit, quod de cetero in lineâ, seu lineis¹, in qua, seu quibus inveniuntur tres actus positivi nobilitatis, seu puritatis sanguinis, usque ad hodiernum diem legitime facti, et imposterum faciendi, in dictis Ordine et militiâ de Montesia et S. Georgii de Alfama habeantur et sint talis efficaciae et valoris, ac si essent sententia diffinitiva in rem iudicatam transacta et executioni demandata; et vigore istorum trium actuum acquiratur ius reale personae et descendantibus per rectam lineam, ubi fuerint probati dicti tres actus positivi, ad effectum ut in lineâ seu lineis constituti, ubi existent ipsi tres actus positivi, habeantur pro nobilibus puris et idoneis, absque eo quod opus sit fieri aliam diligentiam, nisi solum probare legitime descendantiam a dictâ lineâ seu lineis, in quibus concurrerint dicti tres actus positivi, ita quod, etiamsi in aliis negotiis super re iudicatâ de novo, vel sub praetextu instrumentorum noviter repertorum, seu falsitatis, vel aliis de causis, renovarentur lites, voluit nihilominus idem Philippus rex, quod dicti tres actus qualificati, ut praefertur, transeant in rem iudicatam, et ex eis acquiratur ius praetensoribus, quodque stetur rei iudicatae et iuri ex eâ acquisito, valeatque et habeat vim, licet detegantur tale impedimentum seu impedimenta, quae, si ante dictos actus fuissent detecta, obstarent et impedirent ne posset uti nobilitate et sanguinis puritate, prout ipse Philippus rex in supradicto decreto x februarii mdcxxiii edito, et per felicis recordationis Urbanum VIII praedecessorem no-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

¹ Edit. Main. habet *litteris pro lineis* (R. T.).

strum per suas in simili formâ Brevis litteras confirmato, statuerat et ordinaverat. Disponens insuper et statuens, quod in praedictis Ordine et militiâ B. Mariae de Montesia et S. Georgii de Alfama, et ceteris ordinibus militaribus, communitatibus et collegiis superius mentionatis, tam in concernentibus dictum statutum, quam praefatas Urbani praedecessoris litteras, habeantur promiscue, communiter et reciproce cum aequalitate in omnibus illis, servando unum et idem, nullâ habitâ differentiâ, ac si dictus Ordo et militiâ B. Mariae de Montesia fuisset comprehensus et expressa in dicto statuto, prout fecerunt militiae de Calatrava et Alcantara et S. Iacobi, et aliâs, prout in decreto et statuto huiusmodi uberius dicitur contineri.

Statutum confirmat et approbat.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, dictus Philippus rex plurimum cupiat statutum et decretum praedictum, pro firmiori illius observatione et subsistentiâ, apostolicae nostrae confirmationis robore communi, nos, eiusdem Philippi regis votis, quantum cum Domino possumus, benigne annuere volentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, statutum et decretum huiusmodi, omniaque et singula in illo contenta, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiciamus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

Praesentes validas declarat.

§ 3. Decernentes praesentes litteras, omniaque et singula in eis contenta, valida, firma et efficacia esse et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab omnibus, ad quos spectat et pro tempore spectabit, quomodolibet inviolabiliter observari; sicque per quoscunque iudices ordinarios et delegatos,

etiam causarum palatii apostolici auditores, ubique indicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quocunque, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrariorum.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac quarumvis ecclesiarum, etiam cathedralium et metropolitandarum, necnon militiarum et Ordinum quorumcunque, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, eorum omnium tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliâs in suo robore permanens, hac vice duntaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscunque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem sub annulo Piscatoris, die v novembris MDCLII, pontificatus nostri anno IX.

Dat. die 5 novembris 1652, pontif. anno IX.

CLIX.

Confirmatio Brevium Pauli V. Gregorii XV et Urbani VIII, quibus statuitur, quod canonici doctorales, magistrales, lectorales et poenitentiarii, ac primae dignitates post pontificalem in cathedralibus, et principales in collegiatis, necnon parochi non possint esse episcoporum familiares, etc. ¹.

Innocentius Papa X,
ad perpetuam rei memoriam.

§ 1. Aliâs felicitis recordationis Paulo Papae V, praedecessori nostro, nomine dilectorum filiorum deputationum et congregationis cleri regnorum Castellae et Legionis exposito, quod in tunc penult-

Praedecessorum litterae.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

tinuo concilio provinciali Toletano provide-
statutum et ordinatum fuerat, quod ca-
nonicus¹ praebendam doctorem, aut ma-
gistralem, vel illam obtinens cui munus
legendi Sacram Scripturam incumbit, nec-
noc poenitentiarius² metropolitani, vel
episcopi vicarius, provisor, aut visitator,
non posset esse iudex ordinarius, vel de-
legatus universalis appellationum; quod
etiam in presbyteris parochiales ecclesias
obtinentibus omnino observari voluerit,
ne ab ecclesiis, quarum cura pastoralis
ipsis est commissa, eos abesse contingeret:
idem Paulus praedecessor, supplicationi-
bus deputatorum et congregationis huius-
modi sibi humiliter porrectis inclinatus,
de consilio tunc existentium S. R. E. car-
dinalium sacri Concilii Tridentini inter-
pretum, per suas in simili formâ Brevis
die xvii augusti mdcxv, statutum, in prae-
dicto concilio provinciali ut praefertur
factum, apostolicâ auctoritate confirma-
vit: et subinde felicis recordationis Gre-
gorius Papa XV, pariter praedecessor no-
ster, supplicationibus eorundem deputato-
rum et congregationis huiusmodi nomine
sibi porrectis inclinatus, de eorundem
cardinalium consilio, per suas die ix
maii mdcxxii, statutum in provinciali sy-
nodo Toletano editum, et a dicto Paulo
praedecessore confirmatum, ut praefertur,
ad ecclesias omnes metropolitanas, cathe-
drales, collegiatas et parochiales totius
regni Castellae et Legionis eâdem aucto-
ritate extendit, illudque in eisdem eccle-
siis perinde observari atque in ecclesiis
provinciae Toletanae praecepit et man-
davit: ac postmodum per alias suas in eâ-
dem formâ Brevis die vi aprilis mdcxxiii
idem Gregorius praedecessor, petitionibus
deputatorum et congregationis praefato-
rum nomine sibi denuo porrectis annuens,
de praefatorum cardinalium consilio, sta-

tutum in provinciali synodo Toletanâ edi-
tum, atque a dicto Paulo praedecessore
confirmatum, et per ipsum Gregorium
extensum, ut praefertur, ad omnes primas
dignitates post pontificalem cathedralium
et collegiarum ecclesiarum ipsius regni
Castellae et Legionis auctoritate praefatâ
extendit: et demum, pia memoriae Ur-
bano Papae VIII nostro similiter praede-
cessori eorundem ecclesiarum nomine
exposito, quod, si maiorem post pontifi-
calem in cathedralibus et principalem in
collegiatis ecclesiis dignitates obtinentes,
ac canonici magistrates, doctores, lectu-
rae⁴, poenitentarii et parochialium eccle-
siarum rectores, episcoporum familiares
seu commensales esse possent, eademmet,
quae supra, incommoda et inconvenientia
orirentur, ex eo quod praedicti eorum-
dem archiepiscoporum seu episcoporum
officiales seu visitatores existentes neces-
sario egerentur deesse suarum praeben-
darum obligationi, ac muneri et gubernio,
necnon ecclesiarum ipsarum regimini, ad
quem nuni seu solui et praecipuum effe-
ctum praebendae praedictae apostolicâ au-
ctoritate erectae et institutae fuerint, idem
Urbanus praedecessor, supplicationibus
deputatorum et congregationis eorundem
ecclesiarum nomine sibi porrectis inclina-
tus, per suas die xxi novembris mdcxxv
respective expeditas litteras apostolicâ
auctoritate decrevit ne de cetero per-
petuis futuris temporibus maiorem post
pontificalem in cathedralibus ac princi-
palem in collegiatis ecclesiis dignitates
obtainentes, nec canonici magistrates, do-
ctores, lecturae², poenitentarii et paro-
chialium ecclesiasticarum rectores episco-
porum familiares seu commensales esse
possint, et alias, prout³ in praedictis sin-

1 Mate edit. Main. legit *canonicos* (R. T.).

2 Edit. Main. legit *poenitentarios* (R. T.).

1 Forsan legendum *lectores* (R. T.).

2 Ex loc. parall. tom. xiv, pag. 508 b lege *do-
ctores, lectores* (R. T.).

3 Particulam *prout* nos addimus (R. T.).

gulorum praedecessorum huiusmodi litteris, quarum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis haberi volumus, plenius continetur.

Praedecessorum Pontificum litteras confirmat et approbat.

§ 2. Cum autem firmiora sint ea, quae apostolicae confirmationis munimine iterato corroborantur, et propterea dilecti filii deputati et congregatio cleri regnorum Castellae et Legionis praedictorum plurimum cupiant praedictas Pauli, Gregorii et Urbani praedecessorum litteras, ac omnia et singula in eis contenta, pro firmiori etiam earum observatione, denuo apostolicâ auctoritate nostrâ confirmari et approbari: nos, deputatorum et congregationis huiusmodi votis hac in re benigne annuere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, praefatas Pauli, Gregorii et Urbani praedecessorum litteras, et in eis contenta quaecumque, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, confirmamus ac approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adieciimus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui intervenerint in eisdem, supplemus.

Praesentes litteras observari mandat.

§ 3. Decernentes praesentes et praesentatas litteras, ac omnia et singula in eis contenta, ab omnibus et singulis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter observari, sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ubique indicari et definiri debere, ac irritum et inane.

si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. Quocirca dilectis filiis moderno et pro tempore existenti nostro et Sedis Apostolicae in regnis Hispaniarum nuncio, ac curiae causarum camerae apostolicae generali auditori, per praesentes committimus et mandamus, quatenus ipsi, vel alter eorum, per se, vel alium, seu alios, praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, ubi et quando opus fuerit, et quatenus pro parte dictorum deputatorum et congregationis necnon interesse habentium fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostrâ easdem praesentes litteras et in eis contenta huiusmodi ab omnibus ad quos spectat inviolabiliter observari; contradictores quoslibet et rebelles per sententias, censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postpositâ, compescendo; invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§ 4. Non obstantibus omnibus illis, quae praedicti Paulus, Gregorius et Urbanus praedecessores in praedictis suis litteris respective voluerunt non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Contraria respuit.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xii novembris MDCLII, pontificatus nostri anno ix.

Dat. die 12 novembris 1652, pontif. an. ix.

CLX.

Confirmatio decreti particularis congregationis cardinalium et praelatorum, quo declaratur Breve, aliâs a Sua Sanctitate super controversiis iurisdictionibus inter episcopum Angelopolitanum et patres Societatis Iesu ventibus emanatum, iustificatum esse,

*et per consequens eius exequutionem non esse impediendam, aut retardandam*¹.

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

Exordium.

Aliàs a nobis emanarunt litterae in simili formâ Brevis tenoris sequentis, videlicet:

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

Cum, sicut accepimus, aliquae, etc. (*reliqua prout in suo ordine, sub datum XIV maii MDCXLVII*²). Et subinde, eum ele-rici regulares Societatis praedictae, praetendentes ex pluribus capitibus praesertas nostras litteras non esse iustificatas, novam desuper a nobis audientiam obtinuissent: nos negotium huiusmodi particulari congregationi nonnullorum venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium ac dilectorum filiorum Romanae curiae praelatorum examinandum et definiendum commisimus; qui, partibus etiam in contradictorio pluries auditis, earumque oppositionibus mature perpensis, decreverunt prout sequitur, videlicet:

Breve Pontice emanatum, iustificatum declarat.

« Cum sub die XIV maii MDCXLVIII emanaverit Breve sanctissimi Domini nostri super controversiis vertentibus inter episcopum Angelopolitanum ex unâ et patres Societatis Iesu ex alterâ, patres vero praedicti, praetendentes ex pluribus capitibus Breve non esse iustificatum, obtulerint a Sanctitate Suâ novam audientiam: congregatio nonnullorum eminentissimorum S. R. E. cardinalium et Romanae curiae praelatorum super huiusmodi dif-

ferentiis ab eodem specialiter deputata, partibus etiam in contradictorio pluries auditis, singulisque oppositionibus mature perpensis, censuit supradictum Breve esse iustificatum, ac proinde illius executionem nullatenus esse impediendam aut retardandam. Datum Romae, die IV mensis februarii MDCLII ».

B. cardinalis Spada.

T. cardinalis Saethetus.

M. cardinalis Ginnettus.

V. cardinalis Carpineus.

M. Antonius cardinalis Franciottus.

H. archiepiscopus Patracensis.

P. Fagnanus Franciscus Paulutius.

M. Albertus, *secretarius*.

§ 1. Cum autem, sicut eiusdem Ioannis episcopi nomine nobis nuper expositum fuit, ipse Ioannes episcopus praesertum decretum, pro firmitate eius subsistentiâ et observatione, apostolicae nostrae confirmationis robore communiri summo opere desideret: nos, eiusdem Ioannis episcopi votis hac in re benigne annuere, ac ipsum Ioannem episcopum specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inelinati, praesertum ultimo decretum huiusmodi, ac omnia et singula in eis contenta, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiciamus, ac illa inviolabiliter observari mandamus.

Praedictum Breve auctoritate suâ confirmat.

§ 2. Decernentes sic et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii

A nemine aliter indicari, ac definiri iubet.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Ita edit. Main.; et legendum foret MDCXLVIII. At citata constitutio ibi nequaquam reperitur; habetur tamen postea sub datum XIV maii MDCLIII vel quia iterum edita fuerit a Summo Pontifice, vel quia editor romanus, dum omissionem suam deprehendit, corrigere voluit mutato dato (n. T.).

apostolici auditores, et sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quocumque, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contraria res
fuit.

§ 3. Non obstantibus omnibus illis, quae in praecursoris nostris litteris volumus non obstat, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XIX novembris MDCLII, pontificatus nostri anno IX.

Dat. die 19 novembris 1652, pontif. anno IX.

CLXI.

Statutum super controversiis iurisdictionalibus inter abbatem generalem Ordinis Praemonstratensium et communitatem antiqui rigoris eiusdem Ordinis¹.

Innocentius Papa X,
ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium.

Militantis Ecclesiae regimini divinitus praepositi, ad ea, per quae personarum sub suavi religionis iugo Altissimo famulantium quieti et felici gubernio consulitur, libenter intendimus, ac desuper pastoralis officii nostri partes interponimus, sicut in Domino conspicimus salubriter expedire.

Praedecessorum
Constitutiones
confirmat.

§ I. Volentes itaque controversiis, quae inter dilectos filios abbatem generalem Ordinis Praemonstratensium ac communitatem antiqui rigoris eiusdem Ordinis super iurisdictione ipsius abbatis in dictam communitatem non absque gravi regularis disciplinae et quietis discrimine iamdiu agitantur, finem tandem imponere, ipsumque abbatem generalem a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdi-

cti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, necnon infra nominatarum litterarum tenores, ac si de verbo ad verbum insererentur, praesentibus pro expressis et insertis habentes, supplicationibus eiusdem abbatis generalis nomine super hoc nobis humiliter porrectis inclinati, de voto particularis congregationis per nos deputatae nonnullorum venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium ac dilectorum filiorum Romanae curiae praelatorum, partibus per ipsos pluries auditis, reque mature discussâ, servandam esse omnino constitutionem felicitis recordationis Pauli PP. V praedecessoris nostri pro regimine dictae communitatis sub datum V kalendas augusti MDCLVII emanatam, quae incipit *Exigit pastoralis*, etc.¹, iuxta moderationem alterius constitutionis recolendae memoriae Gregorii Papae XV etiam praedecessoris nostri sub datum XV kalendas maii MDCLXXI eadem super re editae, quae incipit *Ad sacram beati Petri Sedem*², apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, statuimus et ordinamus: et ad huius constitutionis terminos constitutionem pie memoriae Urbani Papae VIII similiter praedecessoris nostri XIV kalendas novembris MDCLXXV editam, quae incipit *Inter praecipuas*³, necnon alias eiusdem Urbani praedecessoris in simili formâ Brevis litteras die XXVII iulii MDCLXXVIII emanatas a tunc existente procuratore dictae communitatis, dum generalatus vacaret, in eiusdem abbatis generalis praecidium extortas, quae incipiunt *In supremo apo-*

¹ Huiusmodi in *Bulario* non habentur (R. T.).

² Ista quoque desiderantur (R. T.).

³ Illae quoque desunt (R. T.).

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

*stolatus solio*¹, etc., auctoritate et tenore praefatis in omnibus reducimus. Decla-
rantes proinde auctoritatem, quae a su-
pradictis constitutionibus Pauli et Gregorii
praedecessorum in monasteria et canoni-
cos communitatis antiqui rigoris eidem
abbati generali tribuitur, non tantum ius
honorificum et reverentiale, sed veram
et omnimodam in eisdem iurisdictionem
continere; quapropter ipsum abbatem ge-
neralem posse, toties quoties expedire
iudicaverit, monasteria eiusdem commu-
nitatis visitare per se ipsum, adiuncto
sibi tamen vicario, vel alio a dicta com-
munitate antiqui rigoris deputando, qui
nec exanimi visitationis personalis assi-
stat, nec vocem decisivam habeat, sed
consultivam tantummodo; posse nihilo-
minus eundem abbatem generalem in vi-
sitatione sive ex communitate antiqui
rigoris sive ex ordine assumere secreta-
rium sibi benevisum, aliosque socios pro
modo suae dignitatis ac religiosae con-
ditionis, munere tamen aut titulo convi-
sitationum iisdem penitus interdicto. Teneri
insuper vicarium generalem, a capitulo
communitatis antiqui rigoris electum, sta-
tim ab ipso abbate generali electionis suae
confirmationem, exhibitis actis capitula-
ribus, petere, ita ut, quatenus abbas ge-
neralis eandem tanquam minus canonice
factam infirmaverit, ab vicariatus exer-
cicio, licet appellatione interposita, statim
abstinere, primusque definitior eius vires
supplere teneatur: haec autem in electio-
nibus aliorum officialium servanda non
esse. Ad eundem itidem abbatem ge-
neralem infra mensem transmittenda esse
decreta et ordinationes capitulorum com-
munitatis antiqui rigoris pro confirmatione
obtinenda (electionibus officialium vicario
inferiorum dumtaxat exceptis), ut, si qua²
cognoverit non esse sacris canonibus,

1 Quae pariter exulant a *Bullario* (R. T.).

2 Edit. Main. legit *quae* (R. T.).

Tridentini Concilii decretis vel constitu-
tionibus apostolicis et communibus Ordi-
nis praedicti, necnon peculiaribus, atque
approbatis ipsius communitatis antiqui ri-
goris statutis, aut etiam regulari obser-
vantiae conformia, emendare, corrigere,
aut infirmare possit, prout magis in Do-
mino expedire iudicaverit, alioquin nullius
roboris aut momenti esse censeantur. Pos-
se demum abbatem generalem in causis
ordinariis legitimas appellationes a decre-
tis capituli praedictae communitatis vel
a sententiis vicarii aliorumque praelato-
rum ad ipsum abbatem generalem inter-
positas, servata tamen forma constitutio-
num Ordinis, admittere, earumque causas
cognoscere, appellantes vero in monaste-
riis extra communitatem sequestrare ne-
quaquam posse, nisi de probabili superio-
rum saevitia sufficienter constiterit.

§ 2. Decernentes praesentes litteras
semper validas, firmas et efficaces existere
et fore, suosque effectus sortiri et obtine-
re, ac ab omnibus, ad quos spectat et spe-
ctabit in futurum, inviolabiliter observari;
sicque et non aliter in praemissis per
quoscumque iudices ordinarios et dele-
gatos, etiam causarum palatii apostolici
auditores, et S. R. E. cardinales, etiam
de latere legatos et Apostolicae Sedis
nuncios, iudicari ac definiri debere, ac ir-
ritum et inane, si secus super his a quo-
quam, quavis auctoritate, scienter vel igno-
ranter, contigerit attentari.

Praesentes
validas decla-
rat.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus
et ordinationibus apostolicis, ac omnibus
illis, quae praedicti Paulus et Gregorius
praedecessores in suis respective consti-
tutionibus praedictis voluerunt non obsta-
re, ceterisque contrariis quibuscumque.

Contraria re-
fuit.

§ 4. Volumus autem, ut praesentium
transumptis, manu notarii publici sub-
scriptis, et sigillo personae in dignitate
ecclesiasticae constitutae munitis, eadem
prorsus fides ubique adhibeatur, quae

Transumpto-
rum fides.

praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXIX novembris MDCLII, pontificatus nostri anno IX.

Dat. die 29 novembris 1652, pontif. anno IX.

CLXII.

*Facultas archiepiscopo Athenarum nuncio apostolico in regno Franciae super receptione et custodia Domini cardinalis Gondi de Retz nuncupati*¹.

Venerabili fratri Nicolao archiepiscopo Athenarum, nostro et Apostolicae Sedis apud charissimum in Christo filium nostrum Ludovicum Francorum regem christianissimum nuncio,

Innocentius Papa X.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

Factum.

§ 1. Cum nuper, non sine animi nostri molestia, dilectus filius noster Ioannes Franciscus Paulus sanctae Romanae Ecclesiae presbyter cardinalis Gondus de Retz nuncupatus, ob nonnullas praetensas causas, iussu carissimi in Christo filii nostri Ludovici Francorum regis christianissimi detentus fuerit et adhuc detineatur: nos, pro nostro pastoralis officii debito desuper opportune providere volentes, et ut personae, sublimi dignitati, et libertati ecclesiasticae, ac iustitiae, quantum cum Domino poterit, consulatur, necnon de tua prudentia, doctrina, experientia, ac sincera in nos et Apostolicam Sedem fide et devotione plurimam in Domino fiduciam habentes, sperantesque te gravissimum hoc negotium ita gesturum, ut nostrae de te opinioni respondeas, et in iis, quae res postulat et a nobis tibi demandata

fuerint, ex animi nostri sententia munus tuum cumulate adimpleas: quamobrem, ut hoc praestare iure possis, tibi, ut praedictus Ioannes Franciscus Paulus cardinalis libere tradatur et cum effectu consignetur, curandi, eumque nostro et Sedis Apostolicae nomine recipiendi et delinendi, seu delineri faciendi, eundemque personae seu personis minime suspectis, sed quibus confidere posse iudicaveris, committendi, ab eisque de eo tuto ac fideliter nomine praedicto tenendo et custodiendo iuramentum recipiendi, necnon eundem Ioannem Franciscum Paulum cardinalem de loco ad locum transferendi, prout tibi videbitur et expedire iudicaveris, ac informationes de eiusdem Ioannis Francisci Pauli cardinalis delictis et causis praedictis, ut ad nos illas mittas, capiendi, cum potestate quos, quibus, ubi, quando, ac toties quoties opus fuerit, citandi et inhibendi, et per edictum publicum, constituto¹ de non tuto accessu, ac sub censuris et poenis ecclesiasticis aggravandis et moderandis, necnon omnia et singula alia, quae in praemissis et circa ea necessaria fuerint, seu quomodolibet opportuna, etiamsi talia essent quae specialem, specificam et expressam requirerent mentionem, faciendi, dicendi, gerendi et exequendi, apostolica auctoritate, tenore praesentium, plenam, liberam et amplam facultatem et auctoritatem concedimus et impertimur.

§ 2. Non obstantibus, quatenus opus sit, felices recordationis Bonifacii Papae VIII praedecessoris nostri de una, et alia in concilio generali de duabus dietis, ac aliis apostolicis, necnon in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

¹ Ex Regest. in Secret. Brevium.

¹ Potius tege *constito* (R. T.).

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xx ianuarii MDCLIII, pontificatus nostri anno ix.

Dat. die 20 ianuarii 1653, pontif. anno ix.

CLXIII.

*Facultas archiepiscopo Avenionensi super receptione et custodia cardinalis Gondi de Retz nuncupati*¹.

Venerabili fratri Dominico
archiepiscopo Avenionensi,
Innocentius Papa X.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

roemium.

§ 1. Cum nuper, non sine animi nostri molestia, dilectus filius noster Ioannes Franciscus Paulus sanctae Romanae Ecclesiae presbyter cardinalis Gondus de Retz nuncupatus, ob nonnullas praetensas causas, iussu carissimi in Christo filii nostri Ludovici Francorum regis christianissimi detentus fuerit et adhuc detineatur: nos, pro nostro pastoralis officii debito desuper opportune providere volentes, et ut personae, sublimi dignitati, et libertati ecclesiasticae, ac iustitiae, quantum cum Domino poterit, consulatur, necnon de tua prudentia, doctrina, experientia, ac sinceram in nos et Apostolicam Sedem fide et devotione plurimam in Domino fiduciam habentes, sperantesque te gravissimum hoc negotium ita gesturum, ut nostrae de te opinioni respondeas, et in iis, quae res postulat et a nobis tibi demandata fuerint, ex animi nostri sententia munus tuum cumulate adimpleas:

Archiepiscopo
Avenionensi
amplam fa-
cultatem quae-
rit agendi.

§ 2. Quamobrem, ut hoc praestare inre possis, tibi, ut praedictus Ioannes Franciscus Paulus cardinalis libere tradatur et cum effectu consignetur, curandi, eum-

que nostro et Sedis Apostolicae nomine recipiendi et detinendi, seu detineri faciendi, eundemque personae seu personis minime suspectis, sed quibus confidere posse indicaveris, committendi, ab eisque de eo tuto ac fideliter nomine praedicto tenendo et custodiendo iuramentum recipiendi, necnon eundem Ioannem Franciscum Paulum cardinalem de loco ad locum transferendi, prout tibi videbitur et expedire iudicaveris, ac informationes de eiusdem Ioannis Francisci Pauli cardinalis delictis et causis praedictis, ut ad nos illas mittas, capiendi, cum potestate quos, quibus, ubi, quando et toties quoties opus fuerit, citandi et inhibendi, etiam per edictum publicum, constituto de non tuto accessu, ac sub censuris et poenis ecclesiasticis aggravandis et moderandis, necnon omnia et singula alia, quae in praemissis et circa ea necessaria fuerint, seu quomodolibet opportuna, etiamsi talia essent quae specialem, specificam et expressam requirerent mentionem, faciendi, dicendi, gerendi et exequendi, apostolica auctoritate, tenore praesentium, plenam, liberam et amplam facultatem et auctoritatem concedimus et impertimur.

§ 3. Non obstantibus, quatenus opus sit, felicis recordationis Bonifacii Papae VIII praedecessoris nostri de una, et alia in concilio generali de duabus dietis, ac aliis apostolicis, necnon in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Contraria re-
fellit.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die x februarii MDCLIII, pontificatus nostri anno ix.

Dat. die 10 februarii 1653, pontif. anno ix.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

CLXIV.

*Constitutio innovans sanctiones canonicas contra falsarios litterarum apostolicarum cum illarum declaratione, extensione et novarum poenarum adiectione*¹.

Innocentius Papa X,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

In supremo iustitiae throno et universalis Ecclesiae speculâ divinâ dispositione constituti, dum attente consideramus gravissimarum etiam ultimi supplicii et quoad personas ecclesiasticas degradationis, traditionisque curiae seculari, ac privationis omnium officiorum et beneficiorum ecclesiasticorum, ac quoad omnes anathematis poenarum, tam per leges civiles, quam per sanctiones canonicas, ipsamque forensium iudiciorum consuetudinem, in litterarum apostolicarum falsarios statutarum et inductarum severitatem non suffecisse cohibendae improborum turpi lucro inhiantium audaciae, nec eos a patrandi detestabili falsi crimine deterruisse, imo, crescente in dies hominum malitiâ, eo progressas esse nostri temporis iniquitates, ut nedum aliquos ex illis qui sollicitandae supplicationum ac litterarum apostolicarum expeditioni navant operam, sed etiam nonnullos officiales seligendis quae expeditione digna sunt negotiis praepositos, curamque revisionis, dispunctionis et correctionis supplicationum desuper porrectarum, ut cum omnino nitore et fide in publicum prodeant, habentes, mortifera haec labes infecerit: operae pretium nos facturos arbitramur, si novis, usque, ut speramus, efficacioribus

¹ Falsarii litterarum apostolicarum etiam in formâ Brevis, ac supplicationum gratiam vel iustitiam concernentium, excommunicantur a Gregor. XIII Const. CLXVII *Consueverunt*, tom. VIII, pag. 413.

remediis, praedictarum scilicet sanctionum innovatione et extensione, ac aliarum adiectione poenarum, cum opportunâ tollendis quibusdam hac in re dubiis declaratione, malum Reipublicae Christianae adeo perniciosum, quodque ex immuni cumulandae per fas et nefas pecuniae cupiditate, omnium malorum, secundum Apostolum, radice, ut plurimum oritur, pro viribus extirpare satagimus.

§ 1. Itaque motu proprio, ac ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, hac nostrâ perpetuo valiturâ constitutione, in primis crimen falsi praedictum pro vere ac proprie atrocissimo crimine habendum et censendum esse et fore, adeo ut super eo possit inquiri et procedi iisdem plane modis et formis, quibus procedi potest in quovis alio crimine suapte naturâ atrocissimo decernimus et declaramus. Praeterea constitutionem felicis recordationis Innocentii Papae III praedecessoris nostri, quae incipit *Ad falsariorum*, et quascumque alias sanctiones canonicas, constitutionesque apostolicas, sive in corpore iuris insertas, sive non insertas, et extravagantes, contra falsarios huiusmodi quodcumque editas, poenasque contra eosdem falsarios in eis statutas forensique iudiciorum usu inductas et receptas innovamus, illisque etiam confiscationis omnium et quorumcumque bonorum etiam iurisdictionalium, ac devolutionis feudalium et emphyteuticorum, necnon privationis, tam quoad proprietatem, quam quoad exercitium, omnium et quorumcumque officiorum, etiam mere secularium, tam vacabilem, quam non vacabilem, Romanae curiae, vel quorumvis aliorum locorum, etiamsi emptionis, ac iustae compensationis et remunerationis meritorum, vel quovis alio etiam vere oneroso titulo concessa, collata et acquisita fuerint, poenas, ipso facto unâ cum

Sanctiones canonicas innovat contra falsarios litterarum apostolicarum.

antiquis, ut praemittitur, innovatis a die commissi criminis falsi huiusmodi incurrendas, addimus, adiungimus et adiciamus. Ad haec, omnes et singulas personas, etiam ecclesiasticas, cuiuscumque status, gradus, conditionis, qualitatibus et praecminentiae, etiam cuiusvis Ordinis, congregationis, societatis et instituti, ac militiarum quarumlibet, etiam hospitalis sancti Iohannis Hierosolymitani regulares, quibuscumque privilegiis, exemptionibus et indultis, etiam in corporis iuris clausis, munitas et suffultas, etiam speciali notâ dignas, ac etiam nominatim et in individuo exprimi debeant, neque aliter quam sub praescripto certae formae in generalibus aut specialibus constitutionibus includi et comprehendendi possint et soleant, nullâ prorsus exceptâ, quas pro tempore atrocissimi huius criminis falsi reas esse constiterit, omnibus et singulis poenis praedictis, tam antiquis, ut praemittitur, innovatis, quam per praesentes additis et adiectis, obnoxias omnino et irremissibiliter fore; ac insuper easdem poenas locum habere et executioni demandari debere contra quoscumque falsarios non solum litterarum apostolicarum, quae sub plumbo, sed etiam illarum, quae in formâ Brevis sub annulo Piscatoris expediri consueverunt, tam gratiam quam institum separatim, aut utranque mixtim, continentium; necnon contra falsarios quarumcunque supplicationum, cecularum motus proprii, ac mandatorum de expediendo gratis manu nostrâ seu Romani Pontificis pro tempore existentis, vel per *Concessum* ab officialibus ad id pro tempore deputatis respective signatarum et signatorum, etiamsi super illis litteris apostolicis, sive sub plumbo, sive in formâ Brevis sub annulo Piscatoris, non expediantur, neque consueverint expediri; necnon contra quoscumque falsarios cuiuscumque generis aliarum similium vel dissimilium concessionum, in

quibus adsit subscriptio nostra, seu Romani Pontificis pro tempore existentis, aut quorumvis officialium, super quibus litterae apostolicae sub plumbo vel in praedictâ formâ Brevis expediuntur et expediri consueverunt; ac etiam contra quoscumque falsarios datarum in praemissis ab officialibus ad hoc deputatis apponi solitarum; necnon contra quoscumque falsificantes originalium supradictorum registra apostolica, seu registorum apostolicorum libros, neque¹ prorsus ac si falsificassent ipsa originalia;

§ 2. Praeterea, quod sub praesenti nostrâ constitutione sint et esse censeantur comprehensi, ac omnes et singulas poenas, tam antiquas, ut praefertur, innovatas, quam de novo additas superius expressas², ut praemittitur, ipso facto incurrant, non solum illi qui per se ipsos, sed etiam ii qui per alium seu alios quomodolibet in praemissis, seu eorum aliquo, falsum committent aut committi mandabunt, vel mandatum sibi ad id datum exequentur, seu directe aut indirecte fieri curabunt, vel quoquo modo ac tempore falsificationis participes fuerint, eorumque complices, mediatores, auxiliores seu fautores quicumque; ac demum quod sub eadem praesenti nostrâ constitutione includantur, et inclusi censeantur, omnibusque et singulis poenis praedictis subiaceant et obnoxii sint etiam illi qui unicâ tantum vice in praemissis deliquerint, ac per se vel alium seu alios unicum falsitatis actum duntaxat in iisdem praemissis seu eorum aliquo commiserint, in eoque participes, complices, mediatores, auxiliores seu fautores quoquomodo fuerint, etiam decernimus et declaramus; atque ita sanctiones et constitutiones praedictas innovando, extollendo, illisque addendo

Comprehenduntur sub praesenti Constitutione etiam qui per alios falsum committent.

¹ Videtur legendum *aeque* pro *neque* (R. T.).
² Edit. Main. habet *expressis* (R. T.).

respective in perpetuum statuimus et ordinamus.

Clausula sublatâ.

§ 3. Sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum curiae camerae apostolicae et palatii apostolici auditores, necnon Urbis et quarumvis aliarum civitatum, provinciarum et locorum gubernatores, rectores, praetores et magistratus, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos et Sedis Apostolicae nuntios, et quosvis alios quacumque auctoritate fungentes, nunc et pro tempore existentes, in quavis instantiâ, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ita ut quaecumque sententiae in aliis causis similium vel dissimilium falsitatem antehac quomodolibet latae nullo unquam tempore pro irrogandis mitioribus poenis in exemplum adduci possint, perinde ac si nullatenus emanassent, irritum quoque et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, similiter decernimus et declaramus.

Derogat contrariis.

§ 4. Non obstantibus apostolicis, et in universalibus provincialibusque conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, et, quatenus opus sit, nostris et cancellariae apostolicae regulis, etiam illâ de non tollendo iure quaesito, et recolendae memoriae Pii Papae IV, etiam praedecessoris nostri, de gratiis quaecumque interesse camerae apostolicae concernentibus in eâ praesentandis et registrandis, legibus quoque generalibus, municipalibus, et quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis aliâ firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, etiam immemorabilibus, ac reformationibus, stylis, usibus, stabilimentis, naturis et ordinationibus, privilegiis quoque, indultis, exemptionibus et litteris apostolicis, praedictis et qui-

busvis aliis personis ac locis quibuscumque, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, etiam motu simili, ac etiam consistorialiter, et aliâ quomodolibet in contrarium praemissorum concessis, confirmatis et pluries innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro sufficienti illorum derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio facienda aut alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium et singulorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâ in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum specialiter et expresse derogamus, ac derogatum esse volumus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Forma publicationis.

§ 5. Ut autem praesentes litterae omnibus innotescant, et nemo illarum ignorantiam allegare possit, volumus, ut illae, seu earum exemplar, ad valvas basilicae Principis Apostolorum, ac datariae nostrae sub monte Quirinali, et cancellariae apostolicae, necnon in acie Campi Florae de Urbe per aliquem ex cursoribus nostris de more publicentur et affligantur, quae, sic publicatae et affixae, omnes et singulos afficiant, ac si illis personaliter intimatae fuissent;

§ 6. Quodque illarum transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra illud ac ubique adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Transumptorum fides.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XVIII aprilis MDCLIII, pontificatus nostri anno IX.

Dat. die 18 aprilis 1653, pontif. anno IX.

CLXV.

In causâ Angelopolitanâ iurisdictionis in Indiis occidentalibus novae Hispaniae¹.

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

Differentiae ortae inter episcopum Angelopolitanum et religiosos Societatis Iesu super munere praedicationis et super confessionibus laicorum audiendis.

§ I. Cum, sicut accepimus, aliquae fuerint ortae differentiae inter venerabilem fratrem Ioannem episcopum Angelopolitanum, sive Populi Ss. Angelorum in Indiis occidentalibus ex unâ, et dilectos filios clericos regulares Societatis Iesu partibus ex alterâ, de et super munere praedicationis verbi Dei, tam in propriis eorundem clericorum regularium, petita solum episcopi benedictione, quam in alienis ecclesiis, petita et obtenta ab eodem episcopo dioecesano licentiâ, exercendi², necnon super confessionibus laicorum audiendis, praevio examine sive approbatione eiusdem episcopi dioecesani, quae dicti clerici regulares in vim privilegiorum praedictae Societati apostolicâ auctoritate concessorum sibi proprio iure licere praetendebant; et desuper in partibus fuerit deventum ad plures actus iudiciales, et pro parte clericorum regularium huiusmodi ad electionem conservatorum privilegiorum huiusmodi; nobisque, tam dicti Ioannis episcopi, quam eorundem clericorum regularium nomine, pro sopiendis differentiis huiusmodi, quaedam dubia decisionem differentiarum praefatarum, necnon iurisdictionem Ordinarium in exemptos, et ipsorum clericorum

regularium exemptionem a iurisdictione Ordinarii concernentia fuerint proposita, ad quae ambae partes responderi, et quid desuper observandum sit auctoritate nostrâ apostolicâ statui et stabiliri desiderabant:

§ 2. Nos, qui omnium fidelium et praesertim ecclesiasticorum quieti libenter incumbimus, differentias praedictas totumque negotium particulari congregationi aliquorum venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium et dilectorum Romanae curiae praelatorum examinanda commisimus, qui, auditis saepius procuratoribus praedicti Ioannis episcopi, necnon procuratore generali Societatis praedictae, negotio mature discusso, omnibus dubiis et petitionibus hinc inde propositis responderunt prout sequitur, videlicet:

§ 3. « Sacra congregatio a sanctissimo domino nostro deputata super controversiis vertentibus inter episcopum Angelopolitanum in Indiis occidentalibus et religiosos Societatis Iesu, saepius auditis procuratoribus ab eodem episcopo ad Urbem delegatis, necnon ipsius Societatis procuratore generali, negotioque accurate discusso, censuit praedictos religiosos nequaquam posse in civitate et dioecesi Angelopolitanâ personarum secularium confessiones audire sine approbatione episcopi dioecesani, nec verbum Dei praedicare in ecclesiis sui Ordinis, non petita ipsius benedictione, nec in aliis ecclesiis sine eius licentiâ, necnon¹ in ecclesiis etiam sui Ordinis ipso contradicente et contraveniente, ab episcopo, tanquam Sedis Apostolicae legato, coerceri et puniri posse etiam censuris ecclesiasticis in vim constitutionis sanctae memoriae Gregorii XV, quae incipit *Inscrutabili Dei providentia*; ac proinde memoratis religionis, qui huiusmodi approbationem ac licen-

Quas examinandas committit Pontifex S. R. E. cardinalibus.

Responsio sacrae congregationis super dictis controversiis deputatae.

¹ Huiusmodi Constitutio referri debebat in suo ordine sub die XIV maii MDCLVIII ut patet ex dictis supra pag. 705 nota 2 (R. T.).

² Legerem *exercendo* (R. T.).

¹ Videtur deesse *si id faciant* (R. T.).

tiam se obtinuisse non docuerint, potuisse episcopum, seu eius generalem vicarium, praecipere, sub poenâ excommunicationis latae sententiae, ut a confessionibus audiendis et verbi Dei praedicatione abstinere, nec ob eam causam licuisse dictis religiosiis, quasi a manifestis iniuriis et violentiis, eligere conservatores, eosque, ut praefertur electos, in episcopum eiusque vicarium generalem indebite ac nulliter excommunicationem fulminasse. Ceterum sacra congregatio serio in Domino hortatur ac monet episcopum, ut christianae mansuetudinis memor erga Societatem Iesu, quae laudabili suo instituto in Ecclesiâ Dei tam fructuose laboravit, ac sine intermissione laborabat¹, paterno se gerat affectu, eamque in regimine ecclesiae suae perutilem adiutricem agnoscens benigne faveat, ac pristinae suae benevolentiae restituat, quemadmodum sacra congregatio ipsum facturum confidit, sibi quoque certo pollicetur, cum eius zelum, pietatem ac pastorem sollicitudinem compertum habeat.

Datum Romae die XVI aprilis anno MDCXLVIII s.

Diversa dubia
proposita pro
utraque parte
resolvuntur a
sacra congrega-
tione.

§ 4. Et, praemissorum occasione, pro parte praedicti Iohannis episcopi, necnon religiosorum Societatis Iesu, in eadem congregatione proposita fuerunt diversa dubia de mandato Sanctissimi resolvenda, quae quidam sacra congregatio, saepius auditis, ut in praemissis, ab eodem episcopo ad Urbem missis, necnon procuratore generali ipsius Societatis, negotioque mature perpenso, ad singula dubia ab utraque parte proposita respondit ordine quo sequitur:

Dubia proposita ex parte episcopi.

I. An, in casu quo episcopus praecipiat decreta aliqua Concilii Tridentini a regularibus observari et executioni demandari, regulares quicumque, etiam Societatis Iesu, sub praetextu quod huiusmodi praecepta infringant sua privilegia, possint

¹ Videtur legendum *laborat* (R. T.).

eligere conservatores? — Congregatio respondit, si episcopus praecipiat regularibus, etiam Societatis Iesu, ut decreta aliqua Concilii Tridentini observent ac exequantur, in illis casibus, in quibus per ipsum Concilium vel constitutiones apostolicas regulares exempti subiiciuntur iurisdictioni et correctioni episcopi, minime licere ipsis regularibus ob eam causam conservatores eligere.

II. An, quando Ordinarius procedit iuris ordine servato adversus regulares praedictos in casibus in quibus per Concilium Tridentinum vel constitutiones apostolicas ipsi subiiciuntur, possint conservatores iudices assignare? — Respondit, ut ad proximum, non posse.

III. An, regularibus etiam Societatis Iesu asserentibus se habere privilegia quominus obediant episcopo in executione decretorum iuris communis Concilii Tridentini et constitutionum apostolicarum, Ordinarii debeant ipsis adhibere fidem absque exhibitione huiusmodi privilegiorum? — Respondit, Ordinarios¹ teneri huiusmodi assertioni fidem adhibere absque integrali privilegiorum exhibitione.

IV. An in casu, in quo regulares quicumque, etiam Societatis Iesu, exhibeant aliqua privilegia, et Ordinarii iudicent ea non suffragari casui, de quo agitur, et ad rem non facere, regulares praefati possint et debeant provocare ad Summum Pontificem, vel in partibus Indiarum remotissimis ad metropolitanum, sive Ordinarium viciniorem, vel potius possint hoc casu eligere iudices conservatores? — Respondit, si verba privilegiorum sint obscura et ambigua, non licere recurrere ad metropolitanum, vel viciniorem episcopum, nec conservatores eligere, sed Summum Pontificem pro interpretatione esse adeundum.

¹ Male edit. Main. legit *Ordinarius*; an etiam desit particula *non* iudicet tector scius (R. T.).

V. Utrum constitutio felicitis recordationis Gregorii XV circa conservatores regularium, publicata anno MDCXXI, cum declarationibus eminentissimorum sacrae congregationis Concilii Tridentini interpretum desuper editis, aequè afficiat et comprehendat religiosos Societatis Iesu, ac reliquos regulares, itaut omnia alia praedictae Societatis privilegia fuerint reducta ad terminos dictae constitutionis, et sic in posterum debeant ab iis eligi conservatores iuxta formam et tenorem praedictae constitutionis?—Respondit, huiusmodi constitutionem, cum declarationibus, ut praetenditur, editis, aequè afficere religiosos Societatis Iesu atque aliorum Ordinum, et conservatores ad illius praescriptum esse eligendos, non obstantibus quibusvis privilegiis, quippe quae omnia sunt redacta ad terminos ipsius constitutionis.

VI. An regulares praedicti, gravati acre alieno, vel ad ratiocinia, vel testamentorum executores, possint conveniri coram Ordinario si conservatores non nominaverint intra tempus habile ab Ordinario praescriptum?—Respondit, regulares in causis praefatis coram Ordinario loci esse conveniendos, si, ad praescriptum constitutionis sanctae memoriae Gregorii XV, conservatores non elegerint, ipsumque electionis documentum intra praefinitum tempus in actis curiae ipsius Ordinarii non exhibuerint ac dimiserint.

VII. An dicti regulares, conservatores sive ad iura sive ad privilegia tuenda assumentes, teneantur ante exercitium commissionis praestare cautionem coram Ordinario, sive alio iudice competente, de iudicio sisti, et iudicatum solvendo, casu quo in lite sive causâ succubuerint?—Respondit non teneri.

VIII. An, quando episcopi iura vel decimas cathedralium adversus regulares praedictos dote suâ spoliantes ecclesias

coram iudice competente tuentur, librosque, memorialia et allegationes producant ius ecclesiarum cathedralium exprimentes, et acquisitiones religiosorum aliaque id generis adnumerantes, huiusmodi scriptorum occasione possint regulares nominare conservatores, praetendentes iniuriam sibi inferri in referendo immoderatas acquisitiones?—Respondit, si episcopi pro tuendis iuribus cathedralium ecclesiarum coram iudice competenti huiusmodi scripta producant, et regularium immoderatas acquisitiones veraciter et modeste referant, non licere regularibus ob eam causam ad conservatores recurrere.

IX. Utrum regularis quicumque, etiam Societatis Iesu, possit administrare sacramentum poenitentiae secularibus absque licentiâ episcopi dioecesei, etiamsi in alienâ dioecesi approbatus sit?—Respondit, regulares, etiam Societatis Iesu, in unâ dioecesi ab episcopo approbatos ad confessiones personarum secularium audiendas, nequaquam posse in aliâ dioecesi huiusmodi confessiones audire sine approbatione episcopi dioecesei.

X. An episcopus contra dictos regulares audientes in suâ dioecesi confessiones secularium absque suâ approbatione, concionantes absque licentiâ episcopi intra et extra proprias ecclesias, possit procedere, eos a talibus ministeriis removendo, sive praeceptis et aliis iuris remediis coercendo?—Respondit, eisdem regularibus, qui confessiones personarum secularium audiunt sine approbatione episcopi loci, vel praedicant in ecclesiis sui Ordinis, non petita illius benedictione, aut in aliis ecclesiis absque ipsius licentiâ, vel in ecclesiis etiam sui Ordinis, ipso contradicente, posse episcopum, in vim constitutionis felicitis recordationis Gregorii XV quae incipit *Inscrutabili Dei providentia*, tamquam Sedis Apostolicae delegatum, administrationem sacramenti poenitentiae ac

munus praedicationis interdicere, eosque iuris remediis coërcere et punire.

XI. An, quando episcopo constat dictas licentias obtentas non fuisse, ipse possit praecipere, ut, donec licentiam intra praescriptum tempus exhibeant, a tali ministerio abstineant, et an requirendus sit per episcopum pro his exhibendis provincialis in aliâ dioecesi, vel longissime existens, vel ipsi regulares confessarii, vel eorum superiores eiusdem dioecesis, in qua praedicta exercent? — Respondit, posse episcopum sic praecipere, nec pro huiusmodi licentiâ requirendum esse provincialem, sed satis esse ipsos religiosos requirere, aut eorum superiores in dioecesi episcopi existentes.

XII. An, si contingat ut aliquis praedictorum regularium insurgat contra episcopum in propriâ dioecesi, maledictis cum scripto vel dicto populum scandalizando, possit ab episcopo puniri, et qua animadversione, et quid, si huiusmodi delinquens transiverit ad aliam dioecesim, hoc casu servandum sit, et qua poenâ puniendus sit regularis, qui commorans in unâ dioecesi spargat famosos libellos contra Ordinarium alterius dioecesis? — Respondit, si regularis intra claustra degens¹ extra ea in casibus in dubio expressis ita notorie deliquerit, ut populo scandalo sit, episcopo instante teneri superiorem regularem infra tempus ab episcopo praefigendum severe illum punire, ac de punitione episcopum certiores facere, alioquin sic delinquentem ab episcopo puniri posse ad praescriptum Concilii Tridentini, cap. xiv, sess. xxv *De regularibus*; quod si delinquens ad aliam dioecesim migraverit, servandum esse quod praecipitur in constitutione sanctae memoriae Clementis VIII incipiente *Suscepti muneris ratio*.

¹ Heic videtur deesse particula *vel* (P. T.).

XIII. An conservatores nominati et electi a regularibus praedictis ante exercitium suae iurisdictionis teneantur electionis authenticum documentum exhibere coram Ordinario, sub poenâ nullitatis actuum? — Respondit utique teneri.

XIV. An privilegia quae sunt contra iurisdictionem Ordinarii, et quibus gaudent et gaudere praetendunt regulares praedicti, debeant episcopis notificari sive insinuari? — Respondit, regulares teneri huiusmodi privilegia episcopo exhibere, si eis uti voluerint.

XV. An praedia rustica, metallorum fodinae, sacchari opificinae a regularibus Societatis vel aliis possessa, vel aliae domus seculares, in quibus videlicet unus vel duo regulares tantum commorantur, gaudeant privilegio collegiorum, seu conventuum? — Respondit non gaudere.

XVI. Utrum regulares praedicti apothecas quarumcumque mercium, macella et similia, praesertim prope collegia sive conventus, exercentes, possint ab Ordinario sub censuris inhiberi, ne huiusmodi exerceant? — Respondit, non posse episcopum hoc prohibere regularibus exemptis, sed si in praemissis notorie delinquant extra claustra, ut populo scandalo sint, servandum esse quod dictum est supra in responsione ad XII.

XVII. Utrum regulares, etiam patres Iesuitae, in suis praediis, opificinis, aliisque suis domibus secularibus, sitis intra limites parochialium ad se non spectantium, possint administrare sacramentum baptismatis, solemnem matrimonii, extremae unctionis et eucharistiae in festo paschatis famulis, mercenariis, rusticis, sive aliis id genus hominibus secularibus, absque Ordinario, vel parochi licentiâ? — Respondit non posse.

XVIII. Utrum patres Societatis in civitate et dioecesi Angelorum possint consecrare vasa sacra, altaria et similia, in

quibus unctio requiritur? — Respondit itidem non posse.

Dubia pro
parte Societatis
Iesu.

Pro parte vero religiosorum Societatis Iesu proposita fuerunt infrascripta dubia:

I. An episcopi in partibus Indiarum possint ex integro totum unum monasterium vel collegium ab audiendis confessionibus suspendere? — Respondit, episcopos Indiarum posse quidem omnibus simul unius monasterii vel collegii confessariis adimere facultatem audiendi confessiones personarum secularium, etiam inconsultâ sacrâ congregatione¹ episcoporum et regularium negotiis praepositâ, cum decretum ab eâ editum sub die x novembris mdcxv ex intentionis defectu et convenientiâ morali non extendatur ad regiones illas tam longe ab urbe dissitas. Verum ab hac generali suspensione, quae, vix sine scandalo et animarum pernicië contingere potest, abstinendum esse episcopis, nisi gravissimâ subsistente causâ, super quo sacra congregatio illorum conscientias graviter voluit esse oneratas².

II. An episcopus regularem, pro confessionibus semel approbatum, siue novâ causâ suspendere possit ab ipsis confessionibus audiendis? — Respondit regulares, aliâs libere ab episcopo praevio examine approbatos ad audiendas confessiones personarum secularium, ab eodem episcopo suspendi non posse sine novâ causâ, eâque ad confessiones ipsas pertinente.

III. An Bulla Pii V (xxxiv in ordine tomii Bullarii³), concessa instante et supplicante serenissimo rege catholico, non ad petitionem regularium, sit revocata in Bullis Summorum Pontificum, in quibus exemptiones regularium mitigantur? — Respondit agendum cum Sanctissimo, an

velit declarare Bullam non esse revocata, illam tamen non suffragari, nisi in locis ubi est defectus parochorum.

IV. An episcopus possit cum censuris procedere contra regulares exemptos, si inobedientes fuerint in confessionibus audiendis, vel praedicatione verbi Dei, et hoc an vigore Concilii Tridentini, vel per quem canonem? — Respondit posse procedere, non quidem in vim Concilii Tridentini, sed in vim constitutionis Gregorii XV, quae incipit *Inscrutabili Dei providentiâ*.

V. An licentia audiendi confessiones et praedicandi ab episcopo per litteras patentes cancellariae concedi possit? — Respondit posse concedi etiam per litteras missivas, vel oretenus, si ita episcopo videbitur.

VI. An talis licentia oretenus sine scriptis concedi possit? — Respondit ut ad proximum.

VI. An facultas eligendi conservatores concessa Societati a Gregorio XIII suffragetur illis in locis in quibus non adsunt iudices synodales? — Respondit, ubi non adsunt iudices synodales privilegium Gregorii XIII non suffragari quoad hoc ut Societas non teneatur ex illis eligere conservatores, dummodo tamen in reliquis servetur forma constitutionis Gregorii XV hac de re editae.

VIII. An conservatores Societatis vicarios generales episcoporum auctoritate apostolicâ per sententias, censuras et poenas ecclesiasticas compellere possint virtute Bullae Gregorii XIII incipientis *Aequum reputamus* datae⁴ ultimâ februarii mdcxxiii? — Respondit posse a manifestis iniuriis et violentiis eos compescere etiam censuris et poenis ecclesiasticis.

Datum Romae die xvi aprilis mdcxlviii ».

Quapropter, ut praemissa firmiter subsistant et inviolabiliter observentur, nobis pro parte Ioannis episcopi huiusmodi fuit

1 Edit. Main. legit *congregatio* (R. T.).

2 Perperam ed. Main. legit *obaeratas* (R. T.).

3 Ita erat in *Bullario* Cherubiniano tunc vigente; nunc in nostrâ hac editione est in ordine III, et habetur in tom. VII, pag. 558 (R. T.).

humiliter supplicatum, ut illa auctoritate apostolicâ confirmare de benignitate apostolicâ dignaremur.

§ 5. Nos igitur, dicti Ioannis episcopi votis hae in re annuere, illumque specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eundem Ioannem episcopum a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet inmodatus existit, ad effectum praesentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes, et absolutum fore censes, huiusmodi supplicationibus inclinati, praecursoria responsa, seu resolutiones, auctoritate praedictâ, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque apostolicae firmitatis vim et robur adiciamus, et inviolabiliter observari mandamus; salvâ tamen semper in praemissis auctoritate dictae congregationis.

Decretum irritans.

§ 6. Decernentes sic et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos, indicari et definiri debere, ac irritum et inane, si quid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrarius derogat.

§ 7. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon ecclesiae Angelopolitanae, ac Societatis praedictae, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel aliâ quavis firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis eidem ecclesiae et Societati, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis, etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, ac decretis etiam irritantibus, etiam motu proprio, ac etiam consistorialiter, et aliâ quomodolibet in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro sufficienti illorum derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quavis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium et singulorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliâ in suo robore permansuris, ad effectum praemissorum, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xiv maii MDCLVI¹, pontificatus nostri anno ix.

Dat. die 14 maii 1653, pontif. anno ix.

CLXVI.

Confirmatio decreti particularis congregationis cardinalium et praetorum, quo declaratur, in causâ vertente inter episcopum Angelopolitanum in Indiis et religiosos Societatis Iesu super electione et deputatione eorum conservatorum, non fuisse locum electioni latium conservatorum, et ut pareatur Brevis Sanctissimi, cum impositione perpetui silentii².

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

Aliâs a nobis emanarunt litterae in simili formâ Brevis tenoris sequentis, videlicet:

1 Uti patet ex dictis, ad pag. 705 et 713, debet legi MDCLVIII, an. IV; et ita legit edit. Cherub. etsi extra ordinem ponat (R. T.).

2 Ex Regest. in Secret. Brev.

Confirmatio decreti sacrae curiae in causâ inter episcopum Angelopolitanum et Societatem Iesu.

*Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.*

Cum, sicut accepimus, etc. (*Reliqua omittuntur, quia illa invenies in suo ordine, sub datum XIV maii MDCXLVIII¹*).

Et subinde, cum clerici regulares Societatis praedictae, praetendentes ex pluribus capitibus praecinsertas nostras litteras non esse iustificatas, novam desuper a nobis audientiam obtinuissent: nos negotium huiusmodi particulari congregationi nonnullorum venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium ac dilectorum filiorum Romanae curiae praelatorum examinandum et definiendum commisimus, qui, partibus etiam in contradictorio pluries auditis, earumque oppositionibus mature perpensis, easdem praecinsertas nostras litteras esse iustificatas, et proinde illarum executionem² nullatenus esse impediendam aut retardandam decreverunt, nosque deinde decretum huiusmodi, ac omnia et singula in eo contenta apostolicâ auctoritate confirmavimus³. Postmodum vero, petita etiam ab ipsis clericis regularibus dietae Societatis novâ audientiâ super eorum conservatorum electione et deputatione, emanavit itidem a particulari congregatione nonnullorum venerabilium fratrum nostrorum eiusdem S. R. E. cardinalium ac dilectorum filiorum dietae Romanae curiae praelatorum, a nobis super hoc specialiter deputatorum, decretum tenoris sequentis, videlicet:

« Proposito dubio in causâ vertente inter episcopum Angelopolitanum et patres⁴ Societatis Iesu, an ex aliis causis quam in Brevi expressis fuerit locus ele-

ctioni conservatorum, congregatio particularis nonnullorum S. R. E. cardinalium et Romanae curiae praelatorum a sanctissimo domino nostro super hoc specialiter deputata, repetito mandato ut pareatur Brevi in eo in quo non fuerit paritum, censuit non fuisse locum electioni talium conservatorum, et in hac causâ perpetuum silentium esse imponendum, prout praesenti decreto imponit ».

Datum Romae die XVII decembris MDCLII.

B. cardinalis SPADA.

Loco † Sigilli.

M. A., *secretarius*.

§ 1. Cum autem, sicut eiusdem Ioannis episcopi nomine nobis nuper expositum fuit, ipse decretum praecinsertum, quo firmitus subsistat, apostolicae nostrae confirmationis robore communiri summo-pere desideret: nos, eiusdem Ioannis episcopi votis hac in re benigne annuere, ac illum specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes, et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praecinsertum ac omnia et singula in eo contenta, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adicimus, ac illa inviolabiliter observari mandamus.

Decretum apostolicae auctoritatis robore firmat.

§ 2. Decernentes sic et non aliter in praemissis per quoscunque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si

Clausulas apponit.

¹ Ita edit. Main.; at in tali ordine litterae citatae non reperiuntur; potius illas habes paulo ante relatas in Constit. praecedenti (R. T.).

² Male edit. Main. legit *executiones* (R. T.).

³ De hac re vide supra pag. 705 (R. T.).

⁴ Male edit. Main. legit *patrum* (R. T.).

secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contraria refellit.

§ 3. Non obstantibus omnibus illis, quae in eisdem praecursoris nostris litteris volumus non obstat, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xvii maii MDCLIII, pontificatus nostri anno ix.

Dat. die 17 maii 1653, pontif. anno ix.

CLXVII.

Declarantur et definiuntur quinque propositiones in materiâ fidei¹.

Innocentius Episcopus,
servus servorum Dei,
Universis christifidelibus,
salutem et apostolicam benedictionem.

Cum, occasione impressionis libri, cui titulus *Augustinus*, Cornelii Iansenii episcopi Iprensis, inter alias eius opiniones orta fuerit, praesertim in Galliis, controversia super quinque ex illis; complures Galliarum episcopi apud nos institerunt, ut easdem propositiones nobis oblatas expenderemus, ac de unâquaque earum certam et perspicuam ferremus sententiam.

Tenor propositionum.

§ 1. Tenor vero praefatarum propositionum est prout sequitur:

i. Aliqua Dei praecepta hominibus iustis volentibus et conantibus secundum praesentes quas habent vires sunt impossibilia, deest quoque illis gratia qua possibilia fiant;

ii. Interiori gratiae in statu naturae lapsae nunquam resistitur;

iii. Ad merendum et demerendum in statu naturae lapsae non requiritur in homine libertas a necessitate, sed sufficit libertas a coactione;

1 Quanta curâ Summi Pontifices seclis et opinionibus recenter exortis obviam iverint, vide in indice generali verb. *Error et Haeresis*.

iv. Semipelagiani admittebant praevenientis gratiae interioris necessitatem ad singulos actus, etiam ad initium fidei, et in hoc erant haeretici, quod vellent¹ eam gratiam talem esse, cui posset humana voluntas resistere vel obtemperare;

v. Semipelagianum est dicere, Christum pro omnibus omnino hominibus mortuum esse, aut sanguinem fudisse.

§ 2. Nos, quibus inter multiplices curas, quae animum nostrum assidue pulsan², illa in primis cordi est, ut Ecclesia Dei nobis ex alto commissa, purgatis pravarum opinionum erroribus, tuto militare, et tamquam navis in tranquillo mari sedatis omnium tempestatum fluctibus, ac procellis, secure navigare et ad optatum salutis portum pervenire possit,

Examine ipsam.

§ 3. Pro rei gravitate, coram aliquibus S. R. E. cardinalibus, ad id specialiter saepius congregatis, a pluribus in sacrâ theologiâ magistris easdem quinque propositiones, ut supra nobis oblatas, fecimus singillatim diligenter examinari, eorumque suffragia, tum voce tum scripto relata, mature consideravimus, eosdemque magistros, variis coram nobis actis congregationibus, prolixè super eisdem ac super earum qualibet disserentes audivimus.

§ 4. Cum autem ab initio huiusmodi discussionis, ad divinum implorandum auxilium, multorum Christi fidelium preces tum privatim tum publicè indixissemus, postmodum iteratis eisdem ferventius², ac per nos sollicitè imploratâ Sancti Spiritus assistentiâ, tandem, Divino Numine favente, ad infrascriptas devenimus declarationem et definitionem.

I. Primam praedictarum propositionum: « Aliqua Dei praecepta hominibus iustis volentibus et conantibus secundum praesentes quas habent vires sunt impossibilia,

De propositionibus sententia definitiva.

¹ Male edit. Main. legit *valent* (R. T.).

² Perperam ed. Main. legit *ferventibus* (R. T.).

deest quoque illis gratia , qua possibilia fiant»: temerariam, impiam, blasphemam, anathemate damnatam, et haeticam declaramus, et uti talem damnamus.

Secundam; « Interiõ gratiæ in statu naturæ lapsæ nunquam resistitur»: haeticam declaramus, et uti talem damnamus.

Tertiam: « Ad merendum et demerendum in statu naturæ lapsæ non requiritur in homine libertas a necessitate, sed sufficit libertas a coactione»: haeticam declaramus, et uti talem damnamus.

Quartam: « Senipelagiani admitterebant prævenientis gratiæ interioris necessitatem ad singulos actus, etiam ad initium fidei, et in hoc erant haetici, quod vellet eam gratiam talem esse, cui posset humana voluntas resistere vel obtemperare»: falsam et haeticam declaramus, et uti talem damnamus.

Quintam: « Senipelagianum est dicere, Christum pro omnibus omnino hominibus mortuum esse, aut sanguinem fudisse»: falsam, temerariam, scandalosam; et, intellectam eo sensu, ut Christus pro salute dumtaxat prædestinatorum mortuus sit: impiam, blasphemam, contumeliosam, divinæ pietati derogantem, et haeticam declaramus, et uti talem damnamus.

§ 5. Mandamus igitur omnibus Christi fidelibus utriusque sexus, ne de dictis propositionibus sentire, docere, prædicare aliter præsumant, quam in hac præsentî nostrâ declaratione et definitione continentur, sub censuris et poenis contra haeticos et eorum fautores in iure expressis.

§ 6. Præcipimus pariter omnibus patriarchis, archiepiscopis, episcopis, aliisque locorum Ordinariis, necnon haeticæ pravitatis inquisitoribus, ut contradictores et rebelles quoscunque, per censuras et poenas prædictas, ceteraque iuris et facti remedia opportuna, invocato etiam in hoc si opus fuerit auxilio brachii secularis, omnino coëreant et compescant.

§ 7. Non intendentes tamen per hanc declarationem et definitionem super prædictis quinque propositionibus factam approbare ullatenus alias opiniones quæ continentur in prædicto libro¹ Cornelli Iansenii.

Datum Romæ, apud S. Mariam Maiorem, anno Incarnationis Dominicæ MDCCLII, pridie kalendas iunii, pontificatus nostri anno IX.

Dat. die 31 maii 1653, pontif. anno IX.

CLXVIII.

Confirmatio privilegiorum Ordinis monachorum Congregationis Cisterciensis².

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

Exponi nobis nuper fecit dilectus filius modernus procurator generalis Ordinis Cisterciensis, quod ipse privilegia, gratias et indulta a diversis Romanis Pontificibus prædecessoribus nostris dicto Ordini concessa, et successive ab illis, præsertim vero Gregorio Papa XIII similiter prædecessore nostro felicis recordationis, confirmata, quo firmiora subsistant et ab omnibus arctius observentur, apostolicæ nostræ confirmationis patrociniõ comaniri summopere desiderat.

Supplicatio.

§ 1. Nos igitur, eundem modernum procuratorem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolu-

A censuris absolvit.

¹ Edit. Main. habet *libero pro libro* (R. T.).
² De istorum monachorum congregatione notavi ad Constit. cccxc Urbani VIII, *In Sede*, tom. XIV, pag. 203.

tum fore censes, supplicationibus illius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, omnia et singula privilegia, gratias et indulta per quoscunque Romanos Pontifices praedecessores nostros eidem Ordini quomodolibet concessa, dummodo in usu ac licita sint et honesta, et non sint revocata neque sub aliquibus revocationibus comprehensa, sacrisque canonibus et Concilii Tridentini decretis, ac constitutionibus apostolicis, regularibusque dicti Ordinis institutis non adversentur, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, perpetuo approbamus et confirmamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiciamus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint in iisdem, supplemus.

Decretum irritans.

§ 2. Decernentes illa, necnon ipsas praesentes litteras, semper et perpetuo valida, firma et efficacia existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, et ab omnibus et singulis, ad quos spectat et spectabit quomodolibet in futurum, inviolabiliter et inconcusse perpetuo observari, sicque per quoscunque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari; in contrarium facientibus non obstantibus quibuscunque.

Transumptorum fides.

§ 3. Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus ubique fides adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xvi iunii MDCLIII, pontificatus nostri anno IX.

Dat. die 16 iunii 1653, pontif. anno IX.

CLXIX.

*Impositio decimarum pro Republicâ Venetâ, aliâs a Clemente VIII, Paulo V, Gregorio XV et Urbano VIII impositarum*¹.

Venerabili fratri episcopo Civitatis Castelli, moderno et pro tempore existenti nostro et Sedis Apostolicae in dominio Venetorum nuncio,

Innocentius Papa X.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

Sacrosanctae militantis Ecclesiae regi-
mini², per abundantiam divinae gratiae, nullo licet meritum suffragio, praepositi, inter graves sollicitudines, quibus pro credito nobis apostolicae servitutis officio assidue premimur, ea est praecipua, quam continua pericula atque discrimina, quae a nefario Christi nominis hoste Turcarum tyranno principibus et populis christianis nunquam non impendent, nobis conficiunt.

Exordium.

§ 1. Quapropter, etsi Domini Dei exercituum, qui sponsam suam Ecclesiam sanctam protegit, praesidio potissimum confidamus, cogimur³ tamen pro debito pastoralis muneris in id omni cogitatione omnique cura incumbere, ut provisionis nostrae ministerio, adhibitis catholicorum principum viribus, mala huiusmodi procul a populo christiano arceantur.

Motiva.

§ 2. Cum vero plus satis constet eundem impium Turcarum tyrannum nihil avidius quaerere, quam christianos populos invadere, et, christianam religionem exterminando, abominationem suam plantare et propagare, eiusque vires, nostris facientibus peccatis, malo nostro admoniti

Sequentia
motiva.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Similis formae vide Const. Gregor. XV in tom. XII, pag. 709; et Urbani VIII in tom. XIV, pag. 105 et 685 (R. T.).

³ Male edit. Main. legit *cogitur* (R. T.).

cogamur timere, omnique curâ et sollicitudine praecavere; multo magis castra Domini custodire et praemunire nos oportet hoc praesertim tempore, cum idem Turcarum tyrannus ingentibus mari terrâque copiis ditiones nobilissimae Reipublicae Venetorum invaserit. Quae, ut improbis eius conatibus resistere possit, cum magnos sumptus iugiter facere debeat,

§ 3. Ideirco, felicis recordationis Clementis VIII, et Pauli V, necnon Gregorii XV, ac Urbani VIII, aliorumque Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum vestigiis inhaerentes, eandem Rempublicam, id enixe flagitantem, ecclesiasticis auxiliis, prout aliâs fecimus, prompto libentique animo denuo adiuvandam decrevimus, attendentes non solum nos eius unius saluti, verum etiam multorum ac omnium Italiae populorum incolumitati consulere, cum ipsa sit magnum totius Italiae munimentum, ac firmissimum maris Adriatici propugnaculum.

§ 4. Quamobrem aequum et rationi consentaneum esse duximus eidem Reipublicae, eorumdem Clementis, ac Pauli, necnon Gregorii et Urbani praedecessorum exemplo, subsidio decimarum ex fructibus et redditibus totius cleri eiusdem Status Venetorum pro eisdem usibus ad certum tempus attribuendo subvenire, firmam in Domino fiduciam habentes fore, ut ea Respublica, testificatione paternae voluntatis erga se nostrae, non solum sese munitam et ad resistendum communi hosti paratam in dies magis conserve, sed etiam illum a suis finibus animose detrudat.

§ 5. Nos igitur, istis aliisque gravissimis et iustissimis de causis moli, motu proprio, et ex certâ scientiâ, ac de apostolicae potestatis plenitudine, tenore praesentium indicimus et imponimus sexdecim integras decimas omnium et quorumcumque fructuum, reddituum et proventuum

quorumcumque ecclesiarum patriarchalium, archiepiscopalium, episcopalium, abbatialium, capitularium et conventualium, prioratuum quoque, praepositarum, praepositatum, praeceptoriarum, canonicatum, praebendarum, dignitatum maiorum ac principalium, personatum, administrationum et officiorum, ceterorumque beneficiorum ecclesiasticorum, cum curâ et sine curâ, secularium, ac S. Benedicti, S. Augustini, Cluniacensis, Cisterciensis, Praemonstratensis, S. Basilii, Silvestrinorum, et, qui proprietates redditusque certos ex privilegio apostolico vel aliâs possident, Mendicantium, et quorumvis aliorum Ordinum utriusque sexus¹ et congregationis non tamen earumque beneficia praedicto inquisitionis officio unita in totum, fratres vero Mendicantes pro medietate dumtaxat ab eisdem decimis et illarum solu-

¹ Locus qui sequitur inclusus inter duos asteriscos *, prorsus absurdus et intelligibilis est, nisi sic restituatur ex locis parallelis tom. XII, pag. 711 b; tom. XIV, pag. 107 a et pag. 686 a:

* et congregationum (non tamen earum quae inferius descriptae sunt) ac militiarum regularium in universo dominio dictae Reipublicae Venetorum existentium; ac insuper alias sexdecim decimas omnium et quorumcumque pensionum annuarum super fructibus, redditibus et proventibus supradictis assignatarum et assignandarum, ab omnibus et quibuscumque patriarchis, primatibus, archiepiscopis, episcopis, et aliis ecclesiarum praelatis, ceterisque cuiuscumque status, gradus, dignitatis et conditionis personis (exceptis dumtaxat venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus, nec non dilectis filiis fratribus hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani, ac fratribus Mendicantibus praedictis, et insuper beneficiis ecclesiasticis officio sanctae inquisitionis haereticae pravitatis in dicto dominio instituto unitis, annexis et applicatis; quos cardinales ac fratres hospitalis praedicti ac beneficia praedicta inquisitionis officio unita, in totum; fratres vero Mendicantes, pro medietate dumtaxat, ab eisdem decimis et illarum solutione immunes et exemptos esse volumus et decernimus) ecclesias, etc.

Subsidium
decimarum statu-
it.

Sexdecim in-
tegras decimas
quorumcumque
ecclesiarum in
subsidium statu-
it.

sione immunes et exemptos esse volumus et decernimus ecclesias, monasteria et beneficia, ac pensiones, seu fructus, aut illorum partem huiusmodi, in eodem dominio, quorumque iure ac titulo obtinentibus et obtenturis, necnon ab universis etiam oeconomis, commendatariis, atque administratoribus perpetuis et temporalibus usufructuariis similiter, fructus omnes, vel illorum partes loco pensionum annuarum, vel pensiones et alia huiusmodi iura ex quacumque auctoritate apostolicâ in toto vel in parte reservata habentibus et habituris, sive secularibus, sive quorumcumque ordinum, congregationum et militiarum praedictorum regularibus, et ab ipsis etiam ecclesiis, capitulis, conventibus, ordinibus, congregationibus, personis, collegiis, militiis, massis et locis praedictis, quacumque amplissimâ et firmissimâ exemptione et immunitate, reali, personali, vel mixtâ, antiquâ et immemorabili, pacificâ et continuâ, etiam ex titulo quantumvis oneroso suffultis, integraliter et cum effectu numerandas, persolvendas et consignandas. Uterius, supradictis ex causis, ac exemplo Clementis et Pauli, ac Gregorii, necnon Urbani praedecessorum praedictorum adducti, motu, scientiâ et potestatis plenitudine similibus, imponimus et indicimus novem decimas omnium et quorumcumque fructuum, reddituum et proventuum ad Cassinensis, alias S. Iustinae de Padua, Lateranensis, Carthusiensium, Montis Oliveti, S. Salvatoris, Camaldulensium, S. Mariae Vallis Umbrosae, S. Gregorii in Alga Venetiarum, Caelestinorum, Cisterciensium provinciae Lombardiae, Cruciferorum, ac S. Hieronymi congregationes, earumque monasteria, abbatiales vel conventuales aut alias mensas, prioratus, praeceptorias, praeposuras, beneficia et officia cum curâ et sine curâ, membra, grangias, et alia beneficia illis annexa in dicto dominio

consistentia quovis modo pertinentium¹, solvendas etiam per ipsas congregationes, earumque superiores, abbates, priores, praepositos, conventus, capitula et personas (ultra subsidia montis religionis, seu quadringentorum millium scutorum, et quartae partis eorundem fructuum, reddituum et proventuum, et alia onera, quae per Sedem Apostolicam eis imposita aut alias persolvunt, seu persolvere promiserunt) similiter numerandas, persolvendas et consignandas, secundum verum annum valorem fructuum, reddituum et proventuum praedictorum. Et ad hunc effectum, licet felicis recordationis Pius V, nonnullis tunc causis adductus, et Clemens, necnon Paulus, ac Gregorius praedecessores praedicti, etiam ex aliis tunc expressis causis, easdem congregationes a decimis super fructibus et redditibus ecclesiasticis, deinceps ubivis etiam in dominio Venetorum et ex quacumque causâ imponendis, liberas et immunes fecerint, pari motu, scientiâ, auctoritate et de apostolica potestatis plenitudine (quoad fructus, redditus et proventus ad ipsas congregationes et quandibet earum in dominio Venetorum spectantes), immunitates, exemptiones, ac omnes et quoscumque contractus, scripturas, conventiones, transactiones, concordias, pacta, instrumenta, obligationes, etiam in formâ camerae apostolicae, et iuramento vel aliâ quacumque firmitate roborata, praesertim inter Pium et Clementem, ac Paulum, necnon Gregorium praedecessores nostros et cameram apostolicam, et pro eâ S. R. E. camerarium, vel thesaurarium generalem, aliosve quoscumque tunc existentes et eiusdem camerae ministros, quantumvis amplâ et sufficienti facultate ad praemissa faciendis suffultos, ex unâ, et congregationes ultindictas illarumque procuratores ex alterâ

Et novem super alias congregationes.

¹ Mate edit. Main. legit *pertinentia* (R. T.).

partibus, ac omnia et quaecumque privilegia, indulta, libertates, exemptiones, immunitates hac de causâ in hunc usque diem eisdem congregationibus etiam ex causâ et titulo oneroso concessa, hac vice dumtaxat, et ex causis supradictis, suspendimus, ac ipsis congregationibus, quoad novem decimas praedictas, hac vice, ut praefertur, suffragari nolumus, illa vero aliâs in suo robore permanere decernimus, ipsasque congregationes ex gravissimis causis praedictis novem decimis huiusmodi oneramus, et quum ceteris secularibus ac regularibus clericis personis eiusdem domini Venetorum sexdecim, ut praefertur, indixerimus, tali nostrae impositioni acquiescere, ac tacitas et contentas esse volumus.

Easdem decimas intra praescriptum tempus persolvere mandamus.

§ 6. Universas vero et singulas personas quavis dignitate vel auctoritate fungentes, tam supradictas ecclesias, monasteria et beneficia quomodolibet obtinentes, ac pensiones, seu fructus, aut eorum partem, sibi, ut praefertur, reservatos percipientes, quam ultimodictas congregationes, et eorum unumquemque, tam coniunctim quam divisim, ad huiusmodi decimas in octo annis, binas videlicet decimas dumtaxat quolibet anno, et, quoad ultimodictas congregationes, singulas tantum decimas cum unâ octavâ parte alterius decimae, quoad dictos autem fratres Mendicantes singulas similiter decimas quotannis, durante decennio a die quo ultima concessio expiravit incipiendo, et ut sequitur finiendo, in certis terminis per te praefigendis integre persolvendas efficaciter teneri et vere obligatos esse, iisdemque pensionariis, aut eorum alicui, pensiones annuas praefatas, quantumlibet exemptas, et sub quibusvis obligationibus, etiam in formâ camerae, et iuramento etiam de non contraveniendo et forsâ de non impetrando gratias nostras contra eos et de non utendo con-

cessis, firmatas, aut aliâs vallatas, et forsâ aliis cautelis et decretis munitas, causam donationis super eisdem fructibus et pensionibus etiam medio cedularum banchi seu in formâ depositi habentibus, et intra octo annos praedictos habituris (etiamsi ipsi, a quibus pensiones huiusmodi solvendae sunt, iuri et actioni petendae vel retinendae portionis, aut ratae partis pensionarios tangentis, iureiurando renunciarint) ulla privilegia aut indulgentias sub quacumque verborum formâ aut expressione concepta quoad hoc nullatenus suffragari volumus; sicque et non aliter in praemissis universis et singulis per quoscumque iudices et commissarios, etiam causarum palatii apostolici auditores, et sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, in quavis causâ et instantiâ, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, indicari et definiri debere, ac irritum et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus.

§ 7. Ut autem huiusmodi decimae facilius exigantur, fraternitatem tuam, ac venerabilem fratrem patriarcham Venetiarum pro tempore existentem, ac venerabilem etiam fratrem Hieronymum episcopum Madaurensem ad dictas decimas exigendas, ducique et dominio praedicto, sive eius ministris ad id specialiter deputatis, statim, nullâ interpositâ morâ, et sine aliquâ prorsus diminutione, retentione, aut detractone, etiam non detractis quinque pro centenario camerae nostrae praedictae in exactione talium decimarum applicari consuetis, integre consignandas, earundem decimarum collectores et exactores constituimus et deputamus, ac tibi et patriarchae Venetiarum, ac episcopo Madaurensi praedictis, pro onere quod in exactione decimarum huiusmodi susti-

Statuit collectores earundem decimarum.

tibus, congregationibus et aliis personis praelatis, vel quibusvis aliis, communiter vel divisim, ab eâdem sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint¹ per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem; et quibuslibet aliis privilegiis et exemptionibus, etiam in corpore iuris clausis, ac litteris apostolicis, quibuscumque dignitatibus seu ordinibus, specialiter vel generaliter, sub quacumque verborum formâ expressis², etiamsi motu proprio, ac de apostolicae potestatis plenitudine, et consistorialiter, ac etiam in vim contractus, emanaverint, etiamsi pro sufficienti eorum derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio habenda esset; quae eis quoad praemissa volumus in aliquo suffragari.

Praedictas
ecclias eccle-
siasticis orna-
mentis solvi ve-
at.

§ 9. Volumus autem, quod, iuxta ordinationem Concilii Viennensis super hoc editam, calices, libri et alia ornamenta ecclesiarum, monasteriorum, beneficiorum et aliorum piorum locorum, divino cultui dicata, ex causâ pignoris vel aliâ occasione solutionis decimarum huiusmodi, nullatenus capiantur, distrahantur, vel occupentur; quodque praesentium litterarum transumptis, etiam impressis, tuo vel alterius praelati ecclesiastici sigillo, ac publici notarii subscriptione munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra ubique adhibeatur, quae ipsis originalibus litteris adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die v septembris MDCLIII, pontificatus nostri anno IX.

Dat. die 5 septembris 1653, pontif. anno IX.

¹ Edit. Main. legit *non posse* (R. T.).

² Legendum vel addendum *concessis* (R. T.).

CLXXX.

Oppidum Pratense in civitatem et ecclesiam collegiatam S. Stephani in cathedralem erigit, eandemque Pistoriensi perpetuo unit¹.

Innocentius Episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Redemptoris nostri, qui in caelestibus tenet imperium, cui sanctorum administrant agmina et laudis gloriam angelorum chori decantant, ineffabili providentiâ in supremo apostolicae dignitatis culmine et potestatis plenitudine constituti, tanquam de excelso monte ad irriguum militantis Ecclesiae agrum nostrae considerationis aciem, more vigilis et operosi pastoris, iugiter convertimus², circa ea, per quae singulae ecclesiae, praesertim collegiatae ac in oppidis insignibus et populosis consistentes, condignis titulis, honoribus et³ praerogativis, cum spiritualium et temporalium incremento, decorari et feliciter dirigi valeant, praecipuâ et peculiari sollicitudine intendimus, votisque personarum generis splendore fulgentium, ac nobis et Apostolicae Sedi devotarum, praesertim sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium, libenter annuimus, eaque specialibus favoribus et gratiis confovemus, ac desuper pastoralis officii nostri partes propensis studiis interponimus, prout, personarum et oppidorum eorundem qualitatibus et temporum circumstantiis debite pensatis, ad divini cultus, necnon beneficiorum et ministrorum ecclesiasticorum propagationem, animarum salutem, et christifidelium pacem et tranquillitatem conspiciamus in Domino non medioeriter expedire.

Prooemium.

§ 1. Sane, cum nobis aliâs pro parte venerabilis fratris Caroli episcopi Ostiensis

Supplicatio.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Legerem *convertentes* (R. T.).

³ Ed. Main., ordine mut., *h. et honoribus* (R. T.).

et Veliternensis, eiusdem sanctae Romanae Ecclesiae cardinalis, Medices nuncupati, sacrique collegii decani, et dilecti filii Ferdinandi Ileruriae sibi subiectae magui ducis nobis humiliter supplicatum fuisset, ut, ad extinguendas lites inter nonnullos, qui fuerunt, episcopos Pistorienses, et praepositos insignis secularis et collegiatae ecclesiae S. Stephani oppidi Prati, iampridem super exercitio iurisdictionis in dicto oppido motas, et adhuc pendentes, ecclesiam collegiatam huiusmodi in cathedralem ecclesiam erigere, aliaque infrascripta facere et exequi de benignitate apostolicâ dignaremur;

§ 2. Nos vero negotium huiusmodi congregationi venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium rebus consistorialibus praepositorum examinandum mandavissemus; et ipsi, capta desuper diligenti et sufficienti informatione, oppidum et ecclesiam huiusmodi talia esse, ut illud in civitatem, et illam¹ in cathedralem ecclesiam erigi mererentur, sub die xxi iulii anni Domini mdcxlii retulissent:

Oppidum Pratense in civitatem erigit.

§ 3. Nos igitur, qui pacem et tranquillitatem praesertim inter ecclesiasticas personas vigere, divinumque cultum augeri, ac beneficiorum ecclesiasticorum numerum propagari sinceris desideramus affectibus, praefatum Ferdinandum magni ducem a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, auditâ et intellectâ eorundem cardinalium relatione, et habitâ super his cum

eis et aliis eiusdem sanctae Romanae Ecclesiae cardinalibus in consistorio nostro secreto maturâ deliberatione, ac de illorum consilio et assensu, necnon de apostolicae potestatis plenitudine, ad Dei omnipotentis laudem et gloriam, ac eius gloriosissimae semper virginis matris Mariae, ac eiusdem sancti Stephani, necnon totius curiae caelestis honorem, fideique catholicae exaltationem, ac dilectorum filiorum incolarum et habitatorum et¹ oppidi Prati huiusmodi spiritualem conservationem, animarumque salutem, et litium huiusmodi extinctionem, ac eiusdem oppidi decus, oppidum Prati huiusmodi, moenibus cinctum, plurium aedificiorum ornatu spectabile, copioso incolarum ac ecclesiarum secularium et regularium numero respective decoratum, in loco amoeno situm, salubri aëre afflatum, ac omnium rerum quae ad vitae substantiationem necessariae sunt affluens, celeberrimorum virorum praestantiâ splendidum, et ex quo complures tam secularis militiae quam spiritualis ordinis asseclae, equites, duces, priores, abbates, generales, necnon archiepiscopi, episcopi, atque nonnulli sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, tamquam a fertili virtutum selectarum prato prodire, et huius incolae in dies maiora dotum suarum incrementa... sese apostolicae benignitatis aspergine digniores reddiderunt, quo felicioribus auspiciis dicti Ferdinandi magni ducis, in et sub cuius ditione oppidum praefatum existit, protecti fuerunt, in civitatem Pratensem nuncupandam, ipsamque ecclesiam S. Stephani antiquae et elegantis structurae, in qua, praeter praeposituram, adsunt quinque aliae dignitates, videlicet primumeratus, archipresbyteratus, archidiaconatus, decanatus et thesaurarius, ac novemdecim canonici, plures cappellaniae, cum suis cu-

¹ Aptius lege *illa* (n. t.).

¹ Coniunctio et delenda (n. t.).

iusque satis pinguibus redditibus, sacrarium sacrâ suppellectili sufficienter instructum, fons item baptismatis, chorus, organum, turris campanaria cum campanis, animarum cura per presbyterum a capitulo deputatum exerceri solita, ac multae insignes reliquiae, praesertim cingulum beatae Virginis Mariae decenter asservantur (praeviâ in eâ eiusdem praepositurae, dignitatum ac canonicatum et praebendarum, statusque collegialitatis perpetuâ suppressione et extinctione), in cathedralem ecclesiam archiepiscopo Florentino nunc et pro tempore existenti subiectam atque suppositam, pro uno episcopo Pistoriensi et Prateni, eiusdem archiepiscopi perpetuo suffraganeo, qui Pistoriensi et S. Stephani per nos hodie in cathedralem erectae ecclesiis ex nunc invicem aequae principaliter et perpetuo unitis et utrique illarum aequo iure et pari dignitate praesit, ac in illis et utraque earundem omnia et singula, quae ordinis, iurisdictionis et dignitatis episcopalis et pontificalis et exercitii sunt, et ad illa spectant et pertinent, exerceat, cum omnibus et singulis privilegiis, honoribus, iuribus, insignibus, exemptionibus, libertatibus, immunitatibus, favoribus, gratiis et indultis, quibus alii episcopi de iure, usu et consuetudine aut aliâs quomodolibet utuntur, potiuntur, fruuntur et gaudent, ac uti, potiri, frui et gaudere possunt et poterunt, necnon in eâdem ecclesiâ Prateni quinque dignitates superius expressas, videlicet primiceriatum, qui post pontificalem maior existat, archipresbyteratum, archidiaconatum, decanatum et thesaurariatum et novemdecim canonicatus et totidem praebendas, qui et quae hucusque in eâ uti collegiatâ instituti et institutae reperiuntur, ita ut illos et illas obtinentes, absque ullâ aliâ desuper a nobis vel Sede Apostolicâ praefatâ ab illis de novo habendâ provisione, seu capiendâ

possessione, ut prius, quoad vixerint et quilibet ipsorum vixerit, retinere libere et licite valeant, et quilibet eorum valeat, et omnes apud dictam ecclesiam Pratensem consistere, ac in eâ singulis diebus horas canonicas tam diurnas quam nocturnas celebrare et decantare seu recitare, illisque interesse, ac aliâs praefatae ecclesiae Prateni laudabiliter in divinis deservire, ceteraque onera eis incumbencia, eamque animarum ipsius ecclesiae Pratenensis deinceps per presbyterum idoneum a capitulo Prateni ut ipsius deputatum subire et supportare teneantur, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, erigimus et instituimus, ipsamque Pratensem sic erectam et Pistoriensem ad praesens pastoris solatio destitutam ecclesias invicem aequae principaliter perpetuo unimus.

§ 4. Denique, loco praepositurae, sicut praefertur, suppressae, in parochiali ecclesiâ S. Mariae in Castello nuncupatae civitatis Pratenensis unum perpetuum simplex et personalem residentiam non requirens, illamque iurisdictionem et exemptionem habens, beneficium ecclesiasticum, abbatiam nuncupandum, ad altare maius dictae parochialis ecclesiae, pro uno clerico seu presbytero seculari futuro inibi perpetuo beneficio abbate nuncupando, qui onera, praepositurae sicut praefertur suppressae olim imposita, per se, vel per alium, seu alios, supportare, illique in divinis deservire teneatur, apostolicâ auctoritate praefatâ, earundem tenore praesentium, perpetuo sine alicuius praeciudicio erigimus et instituimus; illique sic erecto et instituto pro illius dote et onerum antiquorum illi incumbentium supportatione antiquam dotem praepositurae sic suppressae, cum palatio ecclesiae S. Stephani hodie per nos in cathedralem erectae contiguo et domibus omnibusque aliis pertinentiis in et extra dictam civitatem

Appropriat et applicat ecclesiae S. Stephani beneficia quamplurima.

Pratensem existentibus, ita quod liceat beneficium praefatum pro tempore obtinentibus omnium et singulorum antiquae dotis suppressae praepositurae bonorum, necnon palatii et domorum omniumque aliarum pertinentiarum in et extra dictam civitatem Pratensem existentium huiusmodi, corporalem, realem et actuaalem possessionem, per se, vel alium, seu alios eius nomine, propria auctoritate libere apprehendere et apprehensam perpetuo retinere, fructus quoque, redditus et proventus, iura, obventiones et emolumenta ex eis provenientia quaecumque percipere, exigere, levare, recuperare, locare et arrendare, ac in suos et praedicti beneficii usus et utilitatem convertere, dioecesani loci vel cuiusvis alterius licentiâ desuper minime requisitâ, dictâ auctoritate etiam perpetuo applicamus et appropriamus. Et propterea beneficium sic erectum et institutum, et a primævâ illius erectione et institutione, ut praefertur, vacans, praefato Carolo episcopo et cardinali (qui tam ipse quam eius in praefato beneficio successores praefatae Sedi immediate subiecti existant), eum enunciativis et praeservativis derogationibus, clausulis et decretis ultimae commendae sic suppressae praepositurae praefato Carolo episcopo cardinali factae expressis et concessis, ad vitam commendari ac litteras desuper expediri posse volumus.

Praesentes litteras confirmat.

§ 5. Decernentes easdem praesentes, etiam ex eo quod quicumque interesse habentes, seu habere praetendentes, praemissis non consenserint, nec ad id vocati fuerint, seu aliâs ex quovis capite, vel causâ quantumvis legitimâ et iuridicâ, de suppressionis¹ seu nullitatis vitio, aut intentionis nostrae vel quocumque alio defectu, notari, impugnari et invalidari, seu in ius et controversiam vocari, aut ad

viam et terminos iuris reduci, seu adversus illos quodcumque iuris seu facti remedium impetrari nullatenus posse, neque sub quibusvis similium vel dissimilium gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, derogationibus, aut aliis contrariis dispositionibus, etiam per nos et quoscumque successores nostros Romanos Pontifices ac Sedem eandem, sub quibuscumque verborum expressionibus et formis et¹ pro tempore quomodolibet factis et faciendis, comprehendendi, vel confundi, sed semper ab illis exequi², et quoties illae emanabunt, toties in pristinum et validissimum statum restitutas, repositas et plenarie reintegratas, ac de novo sub quacumque posteriori datâ, per eiusdem ecclesiae Pratensis capitulum et canonicos pro tempore existentes quomodocumque eligendâ, concessas, validas et efficaces esse et fore, ac ab omnibus inviolabiliter observari,

§ 6. Sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos et delegatos, sublata eis et eorum cuilibet aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, necnon, quidquid secus super his a quocumque, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, attentari contigerit, irritum et inane decernimus. Non obstantibus, etc.

Contrariis derogat.

§ 7. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae absolutionis, unionis, erectionis, institutionis, applicationis, appropriationis, decreti, etc., infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit indignationem omnipotentis Dei et beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Hinc paginae contrahentes punit.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem

¹ Ista coniunct. et redundare videtur (R. T.).

² Videtur legendum *exequi* (R. T.).

¹ Potius lege *subreptionis* (R. T.).

rem, anno Incarnationis Dominicae MDCLIII, x kalendas octobris, pontificatus nostri anno ix¹.

Dat. die 22 septembris 1653, pontif. anno ix.

CLXXI.

Commissio episcopo et inquisitori Melitano et licentia magno magistro hospitalis sancti Ioannis Hierosolymitani imponendi gabellam universitati et hominibus insularum Gaudisii et Melitae².

Venerabili fratri episcopo Melitano, ac dilecto filio adversus haereticam pravitatem in insulâ Melitanâ inquisitori generali, auctoritate apostolicâ deputedo,

Innocentius Papa X.

Venerabilis frater, ac dilecte fili, salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Alias³ pro parte dilectorum filiorum iuratorum et deputatorum universitatis et hominum insulae Melitanae nobis exposito, quod, cum tunc a decem annis circa plus solito Turcarum tyrannus tandem⁴ insulam valido exercitu infestare velle minaretur, dilecti filii magnus magister et conventus hospitalis sancti Ioannis Hierosolymitani, ut eidem Turcarum tyranno resisterent, novas duplicesque munitiones facere, et, post exhaustum in illis dicti hospitalis aerarium, illud grandi aere alieno ex censuum impositione contracto obstringere, necnon insuper, pro expensis quae dilationem non patiebantur, monetam ex aere in pluribus vicibus usque ad summam ducentorum et quinquaginta millium scutorum circiter, quae tota in opus munitionum huiusmodi erogata est, eudi fa-

cere coacti fuissent, quodque monetae¹ huiusmodi postmodum extinctâ scissâque parte aliquâ, cum ipsi magnus magister et conventus statuissent rationem inire, qua residuum dictae monetae extinguerent scindique facerent, de anno MDCXLV invalescentibus, ut cum maxime, dicti Turcarum tyranni minis, collectoque per eum firmissimo exercitu, qui, donec ad insulam Cretensem movit, credebatur insulam praedictam aggressurus, oportuisset eosdem magnum magistrum et conventum, quo formidatam et aliâs expertam obsidionem sustinere possent, novas et excessivas expensas facere, invecis² introductisque aliunde in eandem insulam brevissimo tempore maximâ commectus aliarumque rerum ad bellum necessarium³ copiâ, ingentique militum exterorum manu, idque aere dicti hospitalis proprio, absque ullâ universitatis et hominum huiusmodi contributione, malentibus magno magistro et conventu praedictis bona et religiosos eiusdem hospitalis duplicatis oneribus ordinariis super prioratum, bailivatuum et praeceptoriarum seu commendarum eiusdem hospitalis fructibus et proventibus impositis, necnon censuum in almâ Urbe nostrâ, in civitate Ianuensi, Franciacque regno, et alibi in aliquot centenis millibus scutorum creationibus et constitutionibus, quam universitatem et homines praedictos praegravare; unde tunc necesse fuisset supersedere in dictae monetae aereae extinctione ab omnibus popularibus huiusmodi peroptatâ; proptereaque, ultra praedictam ducentorum quinquaginta circiter millium scutorum summam, etiam alia consimilis⁴ moneta in aere pro summâ

Exponit onera, et aera aliena sumpta pro defensione insulae Melitanae a magno magistro.

1 Legendum anno x (R. T.).
2 Ex Regest. in Secret. Brev.
3 Vide etiam Constit. supra pag. 580 (R. T.).
4 In loco parallelo legitur eandem pro tandem (R. T.).

1 Perperam edit. Main. legit moneta (R. T.).
2 Male edit. Main. habet in vecis (R. T.).
3 Forsan necessarium legendum pro necessarium; atque ita foret etiam legendum supra pag. 580 b (R. T.).
4 Male edit. Main. legit consimili (R. T.).

seutorum quadraginta millium cusa¹ fuissent, et ex tantae monetae aereae huiusmodi copiâ et quantitate factum esset, ut usus monetae aureae et argenteae cessaret in eâdem insulâ, cuius ager cum minime proferat quantum in sex menses sustentationi eorundem universitatis et hominum satis esse possit, sibiue de omnibus ad vitam necessariis in partibus exteris providendum sit, in quibus dicta moneta aerea repudiatur, cursumque non habet, propterea ac aliâ occasione dictae monetae aereae universitas et homines praefati non levia damna et incommoda passi fuissent et in dies paterentur, cum pro cambio sen collybo monetae² triginta quinque scuta pro quolibet centenario tunc solverentur, pretiaque rerum pro mediocritate ultra consuetum crevissent, eâdemque de causâ destituti opportunitate, quam habere solebant, pecunias capiendi a negotiatoribus ad aliquod competens interesse, ut sibi de re frumentariâ ad eiusdem insulae sustentationem necessariâ providerent, et ignari quidnam hac in re consilii³ caperent, ad eundem magnum magistrum eiusque consilium recursum habuissent, illisque supplicassent, ut eidem universitati et hominibus, ne fame perirent, in curâ comparandi tritici subintrarent succederentque;

§ 2. Quo onere per eodum magnum magistrum et consilium assumpto, et ad frumenti emptionem sumptâ ad interesse notabili pecuniarum summâ, ob immensum alio gravi aere alieno⁴ quo⁵ sese exsolvere nequit commune dicti hospitalis aerarium propter minus diminutos illius redditus occasione motum inter principes

christianos excitatorum subsequutamque ingentem illius anni sterilitatem, pretium tritici adeo crevisset, ut computatis⁴ expensis et interesse tumulus tritici mensurae illarum partium² eidem hospitali constaret novemdecim aut viginti circiter tarenis monetae earundem partium;

§ 3. Quoniam vero compertum fuisset esse impossibile ut a personis particulâribus triticum tanto pretio solveretur, ideo, ad supplicationem universitatis et hominum praedictorum, idem magnus magister tumultum frumenti solis dumtaxat decem tarenis vendi fecisset, propter quod iidem universitas et homines gravissimum aes alienum cum eodem hospitali contraxissent; quod eo maius futurum erat, quia ipsum hospitale per decretum expressum se obligaverat per totum mensem augusti eiusdem anni frumenti pretium non aucturum; et in eâdem expositione subinvento, quod iidem universitas et homines nullos redditus nullaue bona stabilia haberent, quae dissolvendo tam gravi suo aeri³ alieno, quod in eodem mense augusti ad summam centum trigintaseptem millium seutorum circiter pervenit, sufficerent, quodque, quamvis ipsi hospitali maxime opus esset, ut dictum suum creditum in pecuniâ numeratâ consequeretur, nihilo tamen minus iidem magnus magister et consilium, miserti vicem dictorum universitatis et hominum, damnumque, quod illi continenter⁴ occasione dictae monetae aereae sustinebant, decrevissent condonare, prout re ipsâ dictum suum creditum iisdem universitati et hominibus condonavissent, ita tamen, ut, si et postquam summa pecuniarum eidem credito aequivalens collecta coactaque fuisset, ex

Praedictus magister et universitas statuerunt collectam generalem pro solutione aeris alieni.

Pretium tritici crevisse propter principum christianorum discordias asponitur.

1 Edit. Main. legit *cussa* (R. T.).

2 Particula *ad* hic delemus (R. T.).

3 Edit. Main. legit *concilii* (R. T.).

4 Ut in loco parallelo pag. 581 *a* etiam hic ponerem *aliud grave aes alienum* (R. T.).

5 Male edit. Main. legit *quod* (R. T.).

1 Edit. Main. habet *comutatis* pro *computatis* (R. T.).

2 Ed. Main. legit *pretium* pro *partium* (R. T.).

3 Edit. Main. legit *aere* (R. T.).

4 Edit. Main. legit *continente* (R. T.).

câ scindi tanta alia quantitas dictae monetae aereae deberet; decretumque huiusmodi universitas et homines praedicti summe gratum acceptumque habuissent, et sub die xxvii februaryi mdcxlviii insimul congregati tres ex suo coetu deputassent, concessâ illis unanimiter amplâ facultate inendi rationem faciliorem leviolemque, qua fieret una collecta generalis, per quam pecunia, quae eidem debito dissolvendo par esset, colligi, et tantundem dictae monetae aereae scindi posset, cum hoc tamen, ut collecta huiusmodi semel dumtaxat et universaliter fieret, ita ut illa omnes et singulos etiam exemptos comprehenderet, attento quod omnes indiscriminatim gavisî fuissent, continuoque gauderent frumento valde minori pretio, quam fuisset emptum per dictum hospitale;

Supplicatio.

§ 4. Ac nobis pro parte eorundem iuratorum et deputatorum humiliter supplicato, ut, pro unâ vice tantum, unam collectam seu contributionem generalem super bonis, effectibus et habentiâ singulorum etiam ecclesiasticorum, etiam regularium cuiusvis ordinis, congregationis et instituti, ac etiam familiarum sacrae inquisitionis adversus haereticam pravitatem officii, et quorumlibet aliorum quantumvis exemptorum et privilegiatorum, imponendi licentiam ad praemissorum effectum concedere dignaremur:

Exponit quod
andaverat episcopo et inquisitori
existenti in insula
Melitana.

§ 5. Nos vobis, seu tunc existentibus episcopo et inquisitori adversus haereticam pravitatem in praedictâ insulâ Melitanâ deputato, facultatem concessimus ac commisimus et mandavimus, ut, pro extinctione monetae ex aere fabricatae usque ad summam scutorum centum triginta septem millium in circa contribuere etiam ecclesiastici regulares pro ratâ quorumcumque bonorum, rerum et effectuum, per vos¹, seu tunc existentes episcopum et

inquisitorem, servatis servandis, declarandâ, ita tamen, ut ex eâ creditum etiam dicti hospitalis ad eandem summam centum trigintaseptem millium scutorum in circa ascendens extinctum remaneret, et cum onere, quod residuum eiusdem monetae ex aere fabricatae, ascendente ad summam ducentorum quinquaginta millium in circa, infra biennium cum effectu extingueretur, semotâ omni dilatione; et aliâs, prout in nostris desuper in simili formâ Brevis expeditis litteris¹, quarum tenores pro plene et sufficienter expressis haberi volumus, plenius continetur.

§ 6. Cum autem, sicut pro parte eorundem iuratorum et deputatorum universitatis et hominum insulae Melitanae praedictae nobis nuper expositum fuit, licet ad praemissa executioni demandanda deputati executores, necnon iurati et deputati huiusmodi, quo collecta super bonis effectibus et rebus singulorum iuxta praefatarum litterarum nostrarum tenorem executioni demandaretur, plurimum elaboraverint, omnemque ad id diligentiam adhibuerint; nihilominus tamen collecta huiusmodi exitum habere haecenus non potuerit, ob enata illius occasione inter ecclesiasticos et laicos insulae praedictae dissidia, ac inaequalitatem gravaminis per singulos ferendi, cum illi, qui bona in insulâ praedictâ non possidebant, utrumque commoditate tritici viliori pretio empti gavisî, collectae huiusmodi onus nullatenus subirent, bonorum vero in insulâ huiusmodi existentium possessores ultra modum commoditatis per eos perceptae plus aequo gravarentur; idcirco iidem iurati et deputati, ut aes alienum per universitatem et homines praedictos cum dicto hospitali contractum, ut praefertur, necnon moneta aerea huiusmodi quanto citius extinguatur, nobis humiliter supplicari fecerunt, quatenus licentiam impo-

Nova suppli-
catio.

¹ Perperam ed. Main. legit *eos* pro *vos* (R. T.).

¹ Quas vide supra pag. 580 seq. (R. T.).

nendi unam gabellam, quae pariter personas ecclesiasticas etiam quomodolibet exemptas ac officiales et familiares sancti inquisitionis adversus haeticam pravitatem officii afficiat, ad effectum praedictum concedere de benignitate apostolicâ dignaremur.

Supplicationem exaudt.

§ 7. Nos igitur, eosdem iuratos et deputatos, necnon universitatem et homines specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati (revocantes in primis, ac irritantes et annullantes, viribusque et effectum penitus evacuantibus litteras nostras praedictas, necnon quascumque facultates, mandata et ordinationes, ceteraque in illis contenta, ac collectam super bonis, effectibus et rebus illarum vigore impositam, ut praefertur, aliaque ex inde sequuta, in omnibus et per omnia, perinde ac si nunquam emanassent), vobis committimus et mandamus, ut, quoad personas ecclesiasticas etiam quomodolibet exemptas, ac officiales et familiares dicti sancti inquisitionis officii respective, auctoritate nostrâ imponatis, prout nos quoad laicos et personas dicti hospitalis concedimus per praesentes magno magistro praedicto licentiam imponendi, unam gabellam super tritico, bladis mixtis et hordeo in Melitanâ ac Gaudisii insulis huiusmodi colligendis, et illis, quae illuc imposita¹ in apothecis publicis inibi vendi contigerit, videlicet, super tritico ad rationem duodecim, super bladis mixtis

ad rationem novem, super hordeo autem ad rationem sex tarenorum monetâ illarum partium pro qualibet salmâ mensurae earundem partium, ac praeterea super cinino ex eisdem insulis exportando, seu extrahendo, dulci quidem ad rationem duodecim, acri vero ad rationem sex tarenorum similium pro quolibet cantharo mensurae dictarum partium, ad biennium dumtaxat (intra quod temporis spatium infrascriptum centum et triginta unius millium quadringentorum nonagintaquatuor nummorum *pezze da otto* vulgo nuncupatorum summam inde constari posse creditur) duraturam, et ab omnibus etiam ecclesiasticis secularibus, et cuiusvis ordinis, congregationis, societatis etiam Iesu et instituti etiam Mendicantium utriusque sexus regularibus, et familiaribus dicti sancti inquisitionis officii adversus haeticam pravitatem, hospitaliumque et aliorum locorum piorum personis, etiam quocumque immunitatis, vel exemptionis, seu alio quocumque privilegio suffultis, etiam speciali ac individuâ expressione dignis, sive in pecuniâ numeratâ, sive in portione rei gabellae huiusmodi obnoxiae pro ratâ dictae pecuniae ad arbitrium debitoris exsolvendam, et in monetâ aereae praefatae scissionem et extinctionem totaliter et omnino convertendam, ita tamen, ut residuum aeris alieni per universitatem et homines huiusmodi cum hospitali praefato, ut praefertur, contracti, quod ad summam praedictam centum et triginta unius millium quadringentorum nonaginta quatuor nummorum *pezze da otto* vulgo nuncupatorum in totum ascendere, facto calculo, asseritur, extinctum penitus remaneat, et cum onere, quod residuum dictae monetâ aereae intra biennium huiusmodi ab hospitali praedicto, semotâ omni dilatione, cum effectu extinguatur.

§ 7. Volentes insuper, quod exactio ga-

¹ Potius lege posita (R. T.).

bellae huiusmodi, postquam vigore praesentium imposita fuerit, et emolumenti inde proventuri concessio ut praemittitur facienda, quoad laicos et personas dicti hospitalis ad magnum magistrum praedictum, quoad ecclesiasticos vero ac exemptos ac officiales ac familiares praedictos ad vos respective omnino spectet et pertineat, quodque ab eodem magno magistro et vobis respective deputati eligantur, penes quos pecuniae vel portio rerum oneris gabellae huiusmodi obnoxiarum, quas inde percipi¹ contigerit, deponantur ad effectum convertendi integre in usus praedictos pecunias huiusmodi ac illas quae ex venditione portionum rerum praefatarum rediguntur.

§ 8. Decernentes etiam omnes et quascumque personas ad gabellae vigore praesentium imponendae solutionem omnino teneri, easque ad id, vestra quidem quoad ecclesiasticos ac exemptos necnon officiales et familiares praedictos respective, quo vero ad laicos et personas dicti hospitalis eiusdem magni magistri auctoritate, opportunis iuris et facti remediis summarie, simpliciter et de plano, sine strepitu et figura iudicii, sola facti veritate inspecta, ac omni appellatione, reclamazione et recursu prorsus remotis, cogi et compelli posse; praesentes vero litteras de obreptionis vel subreptionis aut nullitatis vitio, vel nostrae intentionis seu quocumque alio defectu notari, redargui, impugnari, in ius vel controversiam revocari, aut adversus illas quodcumque iuris, facti vel gratiae remedium impetrari minime posse; sicque ab omnibus censi, ac ita et non aliter per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac quaecumque dicti hospitalis tribunalia, necnon S. R. E. cardinales, etiam de la-

tere legatos, et Apostolicae Sedis nuncios, et quosvis alios quacumque auctoritate fungentes, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 9. Non obstantibus felicis recordationis Bonifacii Papae VIII praedecessoris nostri de unâ, et concilii generalis editâ de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate praesentium ad iudicium non trahatur, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, etiam conciliaribus, necnon quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, stabilimentis, usibus et naturis, ac ordinationibus capitularibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, etiam ecclesiasticis tam secularibus quam regularibus praedictis, ac etiam in favorem familiarium et officialium sancti inquisitionis officii huiusmodi, et quorumvis aliorum etiam speciali mentione dignorum, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiam si pro sufficienti eorum derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialibus, specifica, individua ac de verbo ad verbum expressa mentio facienda, aut certa alia forma ad hoc servanda foret, illorum omnium et singulorum tenores pro plene et sufficienter expressis formamque in illis traditam pro servatâ habentes, illis aliâs in suo robore permanentibus, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 10. Volumus autem, quod praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo

Contraria
refellit.

Transumptorum
fides.

¹ Male edit. Main. legit *praecipit* (R. T.).

personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae ipsis originalibus litteris adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxiii septembris MDCLIII¹, pontificatus nostri anno IX².

Dat. die 23 septembris 1653, pontif. anno IX.

CLXXI.

Subsidium centum millium scutorum super fructibus ecclesiasticis Reipublicae Venetae pro eadem Republicâ³.

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

Prooemium.

Etsi, pro curâ nostri pastoralis officii divinâ disponente providentiâ nobis commissi meritis licet imparibus, nihil magis cordi sit, quam personas ecclesiasticas ab extraordinariis oneribus immunes semper conservare, idque, nisi summa necessitas cogat, re ipsâ animo nostro statuerimus; nihilominus, sicut iam omnibus notum esse debet, cum Turcarum tyrannus nefarium bellum, quod ab octo circiter annis dilectis filiis nobilibus viris duci et dominio Venetorum intulit, etiamnum ingenti apparatu maximisque viribus prosequatur, et propterea ipsi dux et dominum maiores quam unquam antea tam maritimas quam terrestres copias, ut se suaque tueantur, parare et instruere, ac proinde ingentes expensas facere modo compellantur:

§ 1. Nos, considerantes non minus clericorum quam laicorum interesse, ut ea, quae ad defensionem huiusmodi necessaria sunt, studiose comparentur, quo christiani nominis hostes infensissimi a christifide-

lium cervicibus adiuvente Domino repellantur, cogimur denuo de universi cleri domini Veneti facultatibus in hoc gravissimo periculosissimoque casu fiduciam sumere, sperantes quod ipsi hoc onus urgentissimâ necessitate et iustissimâ de causâ a nobis sibi impositum aequo animo ferre non recusabunt.

§ 2. Motu itaque proprio, ac ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, unum subsidium centum millium scutorum auri, super omnibus et singulis fructibus, redditibus et proventibus secundum verum annum valorem praesentis anni quarumcumque cathedralium et metropolitandarum, ac patriarchalium, atque aliarum ecclesiarum, ac monasteriorum, prioratum et beneficiorum ecclesiasticorum secularium quorumcumque, ac hospitalium et quorumvis ordinum et militiarum (non tamen sancti Ioannis Hierosolymitani, quorum fratres, pro muniendâ et defendendâ adversus improbos eorundem Turcarum conatus insulâ Melitanâ, gravissimos sumptus subire et magnum aes alienum contrahere oportuit) regularium, cum curâ et sine curâ, in dicto dominio existentium, a venerabilibus fratribus patriarchis, archiepiscopis, episcopis, ac dilectis filiis electis, administratoribus, commendatariis, abbatibus, prioribus, praepositis, praelatis, capitulis, conventibus, ceterisque personis ecclesiasticis secularibus et regularibus quibuscumque, tam non¹ exemptis et quantumvis privilegiatis, etiam S. R. E. cardinalibus, necnon sancti Benedicti, sancti Augustini, Cisterciensium, Cluniacensium, Praemonstratensium, Carthusiensium, Camaldulensium, Montis Oliveti, Vallis Umbrosae, Cruciferorum monachorum, eremitarum sancti Hieronymi, et quorumcumque aliorum ordinum, necnon Cassinensis,

Subsidium imponit.

¹ Erronee edit. Main. habet 1651 (n. t.).

² Legendum anno X (R. T.).

³ Ex Regest. in Secret. Brevium.

¹ Pro tam non legendum videtur etiam (R. T.).

aliās sanctae Iustinae, S. Salvatoris et Lateranensis aliarumque congregationum, tam virorum quam mulierum, et etiam Mendicantium, ac¹ privilegio et aliās bona immobilia seu certos redditus quoquomodo ecclesiasticos habentium, in dominio praedicto ecclesias, monasteria et alia beneficia ecclesiastica obtinentibus, et fructus ecclesiarum, monasteriorum et beneficiorum huiusmodi, necnon pensiones annuas quantumcumque exemptas, et sub quibusvis obligationibus, etiam in formā camerae apostolicae, etiam iuramento, etiam cum suspensione censurarum et de non contraveniendo, ac etiam fortasse de non impetrando gratias nostras contra eos et concessis non utendo, vallatis, et forsā aliis etiam efficacioribus cautelis et decretis ac clausulis super eisdem fructibus et pensionibus, etiam medio cedularum banchi, seu in formā depositi, habentibus et intra praesentem annum habituris, cuiuscumque praecminentiae, status, gradus, ordinis et conditionis, etiam religionis, vel militiae existant (quibus, aut quorum aliquibus, ulla privilegia, exemptiones, aut indulta, sub quacumque verborum formā et expressione concessa, quoad hoc nullatenus suffragari posse volumus, fratribus et personis dicti hospitalis sancti Ioannis Hierosolymitani in totum et omnino, ceteris vero hospitalibus hospitalitatem actu servantibus pro eā quantitate tantum, quam in servandā ipsā hospitalitate exponunt, duntaxat exceptis, et dummodo a personis Ordinum Mendicantium nonnisi medietas eius partis, quae ratione subsidii huiusmodi ab eis solvenda esset², solum exigatur) proportionabiliter et aequaliter iuxta verum valorem praedictum inter praedictas personas ecclesiasticas secundum aequalem ac discretam partitionem, quam ad nos quamprimum trans-

mitti mandamus, per venerabiles fratres Franciscum episcopum Civitatis Castelli, nuncium nostrum, et patriarcham Veneriarum distribuendam, ac in locis et terminis, modisque et formis per ipsos Franciscum episcopum nuncium et patriarcham, quos collectores generalis subsidii huiusmodi harum serie constituimus et deputamus, statuendis, ordinandis, et declarandis omnino de praesenti anno persolvendam, ac per eos, et eorum subcollectores, qui sint personae ecclesiasticae, ad hoc ab ipsis deputandos, percipiendum, exigendum, et levandum, ac duci et dominio praedictis cum effectu consignandum, ut illud in expensas necessarias contra dictos Turcas et non alios usus expendere valeant, apostolicā auctoritate, tenore praesentium, imponimus, impositumque fore, et esse decernimus et declaramus; necnon eisdem collectoribus generalibus, et ab eis deputandis subcollectoribus huiusmodi, a patriarchis, archiepiscopis, episcopis electis, administratoribus, abbatibus, commendatariis, prioribus, praepositoribus, praepositis, praelatis, capitulis, conventibus et aliis personis ecclesiasticis praedictis, praeterquam ut supra exceptis, ratam dicti subsidii eos et eorum quemlibet, ut praefertur, tangentem petendi, exigendi et colligendi, eisque et eorum singulis, ut illam modo praemisso solvant, per poenas, quoad patriarchas, archiepiscopos et episcopos, interdicti et suspensionis ingressus ecclesiae, quoad alios vero, privationis beneficiorum ecclesiasticorum per eos quomodolibet obtentorum, et alias de quibus illis videbitur, etiam pecuniarias, ac demum per sententiam excommunicationis aliasque censuras ecclesiasticas, ceteraque opportuna iuris et facti remedia, mandandi et praecipendi, contradictores quoslibet et rebelles, et suam ipsius subsidii partemolvere recusantes, seu differentes, et ne

¹ Legendum *ex* pro *ac* (R. T.).

² Perperam ed. Main. legit *esse* pro *esset* (R. T.).

illa solvatur persuadentes directe¹, per poenas, censuras et remedia huiusmodi, appellatione postpositâ, compescendi, brachii quoque secularis auxilium, si opus fuerit, ad hoc invocandi, solventes de solutis quietandi et liberandi, a censuris et poenis, quas praemissorum occasione quomodolibet incurrerint, absolvendi, et generaliter omnia et singula alia in praemissis et circa ea necessaria seu quomodolibet opportuna, etiamsi mandatum exigerent magis speciale quam praesentibus sit expressum, faciendi, gerendi, ordinandi, mandandi et exequendi, plenam et liberam, auctoritate apostolicâ et tenore praedictis, facultatem concedimus et potestatem.

Expensas circa exactionem subsidii faciendas a dictis personis ecclesiasticis persolvendas declarat.

§ 2. Volentes quod expensae, quae circa exactionem subsidii huiusmodi forsâ faciendae fuerint, in centum millibus scutis praedictis minime computari debeant, sed dictae personae ecclesiasticae expensas ipsas ultra ratam partem, quam ratione eiusdem subsidii solvere debebunt, etiam persolvere teneantur.

Derogat contrariis.

§ 3. Non obstantibus quibusvis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, etiam in conciliis universalibus editis, necnon ecclesiarum, monasteriorum, prioratuum, ordinum, congregationum et militiarum huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, stabilimentis, usibus et naturis, privilegiis quoque, indultis, exemptionibus et immunitatibus, etiam in corpore iuris clausis, ac litteris apostolicis ecclesiis, monasteriis, prioratibus, praeceptoribus, praelatis, capitulis, conventibus, ordinibus, congregationibus et militiis, aliisque praedictis, in genere vel in specie, sub quacunque formâ et verborum expressione, a nobis et Sede Apostolicâ, etiam consi-

storialiter, et motu simili, et aliâs quovis modo emanatis et concessis, et etiam iteratis vicibus confirmatis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa ac individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, et in eis caveatur expresse, quod per huiusmodi clausulas generales eis nullatenus derogetur, nec derogatum esse censeatur nisi sub certis modo et formâ in eis expressis, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum insererentur, praesentibus pro sufficienter expressis et insertis, ac modum et formam ad id servandos pro individue servatis habentes, ad praemissorum effectum, illis aliâs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque;

§ 4. Aut si patriarchis, archiepiscopis, episcopis, electis, administratoribus, abbatibus, commendatariis, ceterisque praedictis, et quibusvis aliis, communiter vel divisim, ab Apostolicâ sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi vel excommunicari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

§ 5. Volumus autem, quod, iuxta ordinationem in concilio Viennensi super hoc editam, calices, libri¹ et alia ornamenta ecclesiarum, monasteriorum, prioratuum et aliorum beneficiorum et piorum locorum sub praesentibus comprehensorum divino cultui dedicata, causâ pignoris vel aliâs occasione solutionis subsidii huiusmodi, nullatenus capiantur, distrahantur, vel occupentur; quodque praesentium tran-

Ornamenta ecclesiarum non posse tangi iubet.

Transumptorum fides.

¹ Aliibi additur *vel indirecte* (n. r.).

¹ Edit. Main. legit *liberi* pro *libri* (n. r.).

sumptis, etiam impressis, manu notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius ex dictis praesentium litterarum collectori- bus generalibus vel alterius praelati eccle- siastici munitis, eadem prorsus fides ubi- que adhibeatur, quae praesentibus adlibe- retur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maio- rem, sub annulo Piscatoris, die 11 octo- bris MDCLIII, pontificatus nostri anno IX.

Dat. 2 octobris 1653, pontif. anno IX.

CLXXIII.

Declaratio nullitatis litterarum senatus Mediolani et edicti gubernatoris Status Mediolanensis super observatione festi- vilitatis sancti Dominici in dicto Statu¹.

Innocentius Papa X.
ad futuram rei memoriam.

Prooemium.

Cum nuper ad notitiam nostram non sine gravi animi nostri molestia pervenerit, quod dilecti filii senatus Mediolani per litteras circulares datas die XX iunii pro- xime praeteriti, et dilectus filius nobilis vir modernus gubernator Status Mediolani per edictum publicatum die XXX eiusdem mensis iunii mandaverit observari diem fe- stum sancti Dominici die IV mensis augusti cuiuslibet anni in toto illo Statu, praeci- pientes, ut populi et subditi illius Status abstineant ab operibus servilibus, et arti- lices tabernas et apothecas clausas te- neant, prout servatur ceteris diebus festis ex praecepto, et ulterius in edicto praedi- cto exprimatur festivitatem esse celebran- dam cum omni devotione et pietate chri- stiana :

Quaecumque emanata super observatione fe-

§ 1. Nos, quibus universalis Ecclesiae regimen a Domino commissum est, con-

1 Quinam dies pro festis de praecepto colendi sint, statuit Sanctissimus D. N. Urbanus Pa- pa VIII, festerumque multitudinem revocavit sua Const. DCCLIX, *Universa*, pag. 206, huius tomi.

siderantes quam perniciosum¹ auctoritati ecclesiasticae id esse possit, cum principes laici, quos in rebus Ecclesiae obsequendi potius manet necessitas quam auctoritas imperandi, non habeant facultatem indi- cendi dies festos in honorem sanctorum, de venerabilium fratrum nostrorum S.R.E. cardinalium sacris ritibus praepositorum, quibus hoc negotium discutiendum com- misimus, consilio, praedictas litteras ac edictum emanata auctoritate laici² super observatione praedictae festivitatis sancti Dominici, fuisse et esse omnino nulla, nul- liusque roboris et momenti, vel³ aliquo modo servanda, apostolica auctoritate, te- nore praesentium, declaramus ;

sti S. Dominici respuit ac re- fellit.

§ 2. Sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et de- legatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac eiusdem S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, et quosvis alios quacumque auctoritate fungentes, sublatà eis et eorum cuilibet quavis aliter iudi- candi et interpretandi facultate et aucto- ritate, indicari et definiri debere, ac ir- ritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decer- nimus.

Aliter definiri et iudicari ve- tat.

§ 3. In contrarium facientibus non ob- stantibus quibuscumque.

Contraria reient.

Datum Romae, apud S. Mariam Maio- rem, sub annulo Piscatoris, die VI octobris MDCLIII, pontificatus nostri anno X.

Dat. die 6 octobris 1653, pontif. anno X.

CLXXIV.

Suppressio litis inter episcopum Cra- coriensem, universitatem ac accade- miam pendentem in sacro Rotae au-

- 1 Male edit. Main. legit *perniciosos* (R. T.).
- 2 Potius lege *laica* vel *laicali* (R. T.).
- 3 Potius legerem *nec pro vel* (R. T.).

auditorio super iurisdictione et exemptione¹.

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

Supprimat lites inter episcopum Cracoviensem universitatem ac academiam pendentes.

§ 1. Cum, sicut accepimus, inter venerabilem fratrem modernum episcopum Cracoviensem et dilectos filios rectorem et alios universitatis studii generalis seu academiae eiusdem civitatis Cracoviensis super exemptione a iurisdictione eiusdem episcopi, aliisque articulis, in sacro Rotae romanae auditorio pendeat indecisa: nos, controversias praemissorum occasione exortas apostolicae provisionis nostrae operâ sopire et ne in recidivae contentionis scrupulum relabantur opportune providere volentes, ac praedictum episcopum a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censes, litemque huiusmodi, illiusque statum et merita, nominaque et cognomina iudicum et colligantium, aliaque etiam necessario exprimenda, praesentibus pro expressis habentes, de nonnullorum S. R. E. cardinalium, quibus hoc negotium disentiendum commisimus consilio, litem huiusmodi, in statu et terminis in quibus reperitur ad praesens, ab auditorio huiusmodi ad nos harum serie advocantes, illam, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, supprimimus penitus et extinguimus, perpetuumque iudicibus ac utrique parti desuper silentium imponimus, necnon auctoritatem et iurisdictionem eiusdem episcopi Cracoviensis in iis omnibus in quibus ex formâ constitutionum apostolicarum seu

ex dispositione statutorum eiusdem universitatis seu academiae a Sede Apostolicâ confirmatorum, vel ex legitimâ consuetudine seu praescriptione illi competere valet, et specialiter in admissione professorum ad respondendum pro loco unâ cum rectore et decanis facultatum universitatis seu academiae praedictae, auctoritate et tenore praedictis confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiacemus, et, quatenus opus sit, eidem episcopo Cracoviensi auctoritatem et iurisdictionem huiusmodi de novo tribuimus et impertimur; sicque et non aliter per quoscunque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos et Sedis Apostolicae nuncios, iudicari et definiri debere, irritumque et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari decernimus.

§ 2. Non obstantibus litis pendentiâ huiusmodi, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, etiam conciliaribus, ac universitatis seu academiae praedictae, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die v novembris MDCLIII, pontificatus nostri anno x.

Dat. die 5 novembris 1653, pontif. anno x.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

Derogat contrariis.

CLXXV.

Nova deputatio trium conservatorum pro clero secundo civitatis et dioecesis Leodiensis a iurisdictione Ordinarii exempto¹.

Dilectis filiis abbati monasterii S. Laurentii extra muros Leodiensis, et Ss. Apostolorum Coloniensis, ac S. Mariae ecclesiarum oppidi Aquisgrani Leodiensis dioecesis decanis,

Innocentius Papa X.

Dilecti filii,
salutem et apostolicam benedictionem.

Prooemium.

In supremo militantis Ecclesiae throno, meritis licet imparibus, inscrutabili Dei providentiâ constituti, pastoralis officii nostri partes esse cognoscimus, ut personarum ecclesiasticarum iura integra conservare, earumque dispendiis, quantum nobis ex alto conceditur, occurrere propensis studiis enitmur. Sane, pro parte dilectorum filiorum congregationis cleri secundarii Leodiensis a iurisdictione ordinariâ venerabilis fratris episcopi Leodiensis exempti, nobis nuper expositum fuit, quod, cum, super revocatione indulgentiarum deputationis certorum conservatorum et iudicium dudum per felicis recordationis Nicolaum V et Sixtum IV Romanos Pontifices praedecessores nostros dilectis filiis decanis, capitulis, singulisque canonicis et personis collegiarum civitatis et dioecesis Leodiensis ecclesiarum illarumque suppositis concessorum, nonnullae dubietates occasione constitutionum quarundam a recolendae memoriae Clemente VIII et Gregorio XV Romanis etiam Pontificibus praedecessoribus nostris emanatarum, in quibus similium iudicium seu conservatorum deputationes multifarias restringuntur, limitantur, modificantur, declarantur et revocantur respective, suscitatae fuerint, ipsi per nos

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

opportune desuper provideri summo opere desiderant. Nos igitur, dubietates huiusmodi remove, ac praefatam congregationem cleri secundarii huiusmodi specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, eiusdemque congregationis singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium damtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus congregationis cleri secundarii huiusmodi nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de voto particularis congregationis nonnullorum S. R. E. cardinalium ad negotium huiusmodi disentiendum a nobis deputatae, discretionis vestrae per praesentes committimus et mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, per vos, vel alium, seu alios, etiamsi sint extra loca in quibus per easdem praesentes deputamini conservatores et indices, praefatis decanis, capitulis, canonicis, personis et suppositis communiter vel divisim efficacis defensionis praesidio assistentes, non permittatis eos, vel eorum aliquem, etiam in bonis mobilibus et immobilibus spiritualibus et temporalibus, ad ipsos decanos et capitula, canonicos, personas et suppositos, tam ratione quorumcumque beneficiorum suorum ecclesiasticorum, quam personarum suarum, ac alias qualitercumque et quavis occasione seu causâ spectantibus, contra laudabiles consuetudines a tempore cuius contraria memoria non existit inviolabiliter observatas, necnon privilegia, indulta, exemptiones, libertates, immunitates et francisias ipsis decanis, capitulis, canonicis, personis et ecclesiis, in genere vel in specie, etiam a Sede Apostolicâ concessa, a quibusvis archiepiscopis, epi-

Deputat tres conservatores pro clero secundario civitatis et dioecesis Leodiensis.

scopis, aliisque ecclesiarum praelatis et clericis et ecclesiasticis personis, tam religiosis, quam secularibus, necnon ducibus, marchionibus, comitibus, baronibus, nobilibus, militibus et laicis, communibus civitatum, universitatibus oppidorum, castrorum, villarum et aliorum locorum, aliisque singularibus personis civitatum et dioecesum partiumque quarumvis, necnon quibuscumque eorumdem decanorum, capitulorum, canonicorum, personarum et suppositorum etiam aliâ quam beneficiorum ecclesiasticorum ratione debitoribus, et quibusvis aliis, indebite molestari, vel eis gravamina, seu iniurias irrogari, facturi dictis decanis, capitulis, canonicis, personis et suppositis, cum ab eis, vel procuratoribus suis, aut eorum aliquo desuper fueritis requisiti, de quibusbet molestiis, gravaminibus, atque iniuriis praesentibus et futuris, in illis videlicet quae iudicalem requirunt indaginem, summarie, de plano, sine strepitu et figurâ iudicii, in aliis vero, prout qualitas eorum exegerit, iustitiae complementum, molestatores et iniuriatores quoscumque, necnon contradictores quoslibet et rebelles, cuiuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis, conditionis, praecminentiae, vel nobilitatis fuerint, quomodocumque et quotiescumque expedierit, auctoritate nostrâ per censuram ecclesiasticam et alia opportuna iuris remedia, appellatione postpositâ, compescendo, invocato ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Contraria tollit.

§ 1. Non obstantibus praefatis Clementis et Gregorii praedecessorum, necnon tam similis memoriae Bonifacii Papae VIII praedecessoris pariter nostri de una dictâ, dummodo ultra duas dietas aliquis auctoritate praesentium ad iudicium non trahatur, seu quod de illis quae iudicalem requirunt indaginem, ac de aliis quam de manifestis iniuriis et violentiis, poenis in eos si secus egerint, et illos, qui id

procurant, adiectis, conservatores se nulloatenus intromittant, quam aliis quibuscumque constitutionibus et ordinationibus a Romanis Pontificibus, tam de iudicibus delegatis et conservatoribus, quam personis ultra certum numerum ad iudicium non vocandis, aut aliâs, editis, quae vestrae possint in hac parte iurisdictioni et potestati eiusque libero exercitio quomodolibet obviare;

§ 2. Seu si aliquibus, communiter vel divisim, a Sede Apostolicâ sit indultum, quod interdicti, suspendi, excommunicari, aut extra vel ultra certa loca ad iudicium evocari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi ac earum¹ personis, locis, ordinibus et nominibus propriis mentionem; et qualibet aliâ dictae Sedis indulgentiâ generali vel speciali, cuiuscumque tenoris existat, per quam praesentibus non expressam vel totaliter non insertam vestrae iurisdictionis explicatio in hac parte valeat quomodolibet impediri, et de qua eiusque toto tenore habenda sit in litteris nostris mentio specialis.

§ 3. Ceterum, si per summariam informationem super his per vos recipiendam vobis constiterit, quod praesumptorum, molestatorum, iniuriatorum et rebellium, atque aliorum, de quibus expedierit, praesentia monitionibus et citationibus de ipsis faciendis secure vel commode haberi nequeat, per edicta publica, locis affigenda publicis et vicinis, de quibus sit verisimilis coniectura, quod ad² ipsorum praesumptorum, molestatorum, iniuriatorum, contradictorum, rebellium et aliorum praedictorum notitiam pervenire valeant, faciendi³, plenam et liberam concedimus

A monitionibus et citationibus quocumque aetari declarat ac si personaliter intimatae fuissent.

¹ Potius legerem eorum (R. T.).

² Male ed. Main. legit quod pro quod ad (R. T.).

³ Nempe monitiones et citationes faciendi (R. T.).

tenore praesentium facultatem, ac volumus et apostolicâ auctoritate decernimus, quod monitiones et citationes huiusmodi perinde areant ipsos monitos et citatos, ac si eis intimatae et insinuatae personaliter et praesentialiter legitime extitissent. Et insuper volumus et dictâ auctoritate decernimus, quod quilibet vestrum valeat prosegui articulum, etiam per alium inchoatum, quamvis idem inchoans nullo fuerit impedimento canonico praepeditus, quodque a datâ praesentium sit vobis et unicuique vestrum in praemissis omnibus et eorum singulis, coeptis et non coeptis, praesentibus et futuris, perpetua potestas et iurisdictio attributa, ut eo vigore eâque firmitate possitis in praemissis omnibus coeptis et non coeptis praesentibus et futuris et pro praedictis procedere, ac si praedicta omnia et singula coram vobis coepta fuissent, ut¹ iurisdictio vestra ac cuiuslibet vestrum in praedictis omnibus et singulis per citationem vel modum alium perpetuata legitime extitisset, constitutionibus praedictis super conservatoribus et qualibet aliâ in contrarium editis non obstantibus: praesentibus perpetuo duraturis.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die viii novembris MDCLIII², pontificatus nostri anno x.

Dat. die 8 novembris 1653, pontif. anno x.

CLXXVI.

Absolutio provincialis et fratrum Cappuccinorum provinciae Aragoniae et Navarrae ob recursum ad iudices laicos in causâ rotali contra Observantes eiusdem sancti Francisci³.

¹ Pro ut legerem et (R. T.).

² Male ed. main. legil MDCLII (R. T.).

³ Ex Regest. in Secret. Brev.

Dilecto filio magistro Aloysio Bevilaguae, cappellano nostro, ac causarum sacri palatii apostolici auditori,

Innocentius Papa X.

Dilecte fili, salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii minister provincialis et fratres Ordinis Minorum sancti Francisci Cappuccinorum nuncupatorum provinciae Aragonum et Navarrae, quod alias, dum in venerabilium fratrum archiepiscopi Caesaragustani et episcopi Oscensis necnon dilecti filii nostri et Sedis Apostolicae in regnis Hispaniarum nuncii tribunalibus lis et causa sub diversis temporibus penderet indecisa, inter ipsos exponentes ex unâ, necnon et dilectos filios guardianum et fratres et conventum S. Catharinae oppidi de Carinena Caesaraugustanae diocesis, dicti Ordinis Minorum eiusdem sancti Francisci de Observantia nuncupatorum, aliosque litis consortes partibus ex alterâ, super praetensâ fundatione conventus fratrum Cappuccinorum huiusmodi in dicto oppido, seu intra illius fines et terminos, quae lis et causa ad praesens in grado¹ appellationis a sententiâ ad favorem ipsorum exponentium latâ reperitur coram te introducta, asseritur, quod pro parte eorundem exponentium, aut alienius eorum, sive ab eorum procuratoribus fuerit habitus ad iudices laicos recursus, nedum semel, sed forsâ pluries, praetenduntque ipsi guardiani et fratres Observantes, aliique adversarii praedicti, occasione recursus seu recursuum huiusmodi impedire² dictos exponentes quominus litem et causam praefatam proseguantur. Quare, ne sub hoc praetextu expeditio eiusdem litis et causae retardetur, nobis humiliter supplicari fecerunt iidem exponentes, ut sibi in praemissis opportune providere de benignitate

Supplicatio.

¹ Nuper gradu (R. T.).

² Potius lege impediri (R. T.).

Concessio.

apostolicâ dignaremur. Nos igitur, eosdem exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, tibi per praesentes committimus et mandamus, ut eosdem exponentes, illorumque singulos, si hoc a te humiliter petierint, irapositâ ipsis et eorum cuilibet propter praemissa arbitrio tuo aliquâ poenitentia salutari, ac renunciato prius omnibus et singulis recursibus in lite et causâ huiusmodi per eos seu illorum procuratores quomodolibet habitis, ac sine litis et collitigantium praedictis, et dummodo ipsi exponentes nullum ius propterea de novo acquirant, a quibusvis censuris et poenis ecclesiasticis, per eos praemissorum occasione quomodolibet incurtis, auctoritate nostrâ apostolicâ absolvas et totaliter liberes, dietasque poenas illis ac eorum cuilibet gratiose remittas et condones.

Contraria tenet.

§ 2. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die III decembris MDCLIII, pontificatus nostri anno X.

Dat. die 2 decembris 1653, pontif. anno X.

CLXXVII.

Commissio archiepiscopo Mediolanensi, seu eius vicario generali, ad fabricandum et transmittendum processum contra duos sicarios et homicidas barigelli campestris Mediolanensis ec-

tractos ex ecclesiâ, et contra Franciscum Pirovanum referendarium utriusque signaturae praetensum complicem seu mandantem praedicti homicidii¹.

Venerabili fratri archiepiscopo Mediolanensi, seu dilecto filio vicario eius in spiritualibus generali,

Innocentius Papa X.

Venerabilis frater, seu dilecte fili, salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Cum, sicut accepimus, duo sicarii praetensi homicidae quondam Caroli Pasquini, dum viveret, barigelli campestris Mediolanensis, et aliorum delictorum complices, ex ecclesiâ ad quam confugerant iussu tuo extracti et carceribus carceris tuae archiepiscopalis mancipati fuerint, dilectusque filius magister Franciscus Pirovanus, in utrâque signaturâ nostrâ referendarius, homicidii et delictorum huiusmodi complex sive mandans esse praetendatur:

§ 2. Nos, delicta huiusmodi nequaquam impunita remanere, sed iustitiam, ut par est, administrari volentes, fraternitati tuae, frater archiepiscope, seu discretionis tuae, fili vicarie, per praesentes committimus et mandamus, ut per te, seu aliam personam ecclesiasticam ad id a te deputandam, super praemissis processum contra praedictos duos sicarios conficias seu confici cures, aliqua² geras, agas et facias, quae in praemissis et circa ea erunt necessaria quomodolibet et opportuna, invocato, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Nos enim tibi, seu personae a te, ut praefertur, deputandae, desuper amplam et quaecumque necessariam facultatem harum serie concedimus et impertimur. Processus vero huiusmodi per te seu iussu tuo fabricatos et confectos in formâ authenticâ sub tuo sigillo clausos³ ad nos quamprimum tuto

Exordium.

Dat facultatem archiepiscopo Mediolanensi deputandi personas pro formatione processus contra praedictos sicarios.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Potius lege *aliquae* pro *aliqua* (R. T.).

³ Edit. Main. legit *clausas* (R. T.).

et diligenter transmittas, ut quod desuper statuendum fuerit maturâ consultatione adhibitâ decernamus.

Contraria re-
ellit.

§ 3. Non obstantibus, quod duo sicarii praedicti ex ecclesiâ extracti fuerint ut praefertur, a felicitis recordationis Gregorii Papae IV praedecessoris nostri super similibus extractionibus editâ, necnon recolendae memoriae Bonifacii Papae VIII, etiam praedecessoris nostri de unâ, et concilii generalis de duabus dietis, aliisque apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, etiam in favorem referendariorum signaturae praefatae emanatis, necnon quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die vi decembris MDCLIII, pontificatus nostri anno x.

Dat. die 6 decembris 1653, pontif. anno x.

CLXXVIII.

Commissio tribus episcopis Franciae ad capiendam informationem super epistola pastorali archiepiscopi Senonensis¹.

Venerabilibus fratribus archiepiscopo Arelatensi, ac episcopis Aniciensi et Conserano ac Matisconensi,

Innocentius Papa X.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

Bull. Rom. — Vol. XV.

94

Venerabiles fratres,
salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Nuper pervenit ad aures nostras, quod, in actu publicationis in dioecesi Senonensi Constitutionis per nos pridie kalendas iunii proximo praeteriti editae, quae quinque propositiones, occasione libri impressi, cui titulus *Augustinus Cornelii Iansenii episcopi Iprensis*, excitatas, in eadem Constitutione expressas, damnavimus sub poenis et censuris contra haereticos et eorum fautores in iure expressis, venerabilis frater Ludovicus Henricus de Gondrin, archiepiscopus Senonensis, quamdam epistolam pastorem idiomate gallico, quae incipit: « Louis Henry de Gondrin par la grâce de Dieu archevesque de Saint Primat des Gaules et de Germanie à nostres chers frères les doyens ruraux, etc. » sub datâ diei xxiii septembris proxime praeteriti impressam Senonis apud Ludovicum Pressurot ediderit et typis vulgaverit, seu edi et typis vulgari fecerit, in qua scandalosa, temeraria, schismatica et haeresim redolentia continentur.

§ 2. Quapropter nos, de eâ re diligenter informationem sumi volentes, motu proprio, et ex certâ scientiâ nostrâ, fraternitatibus vestris per praesentes committimus et mandamus, ut, quamprimum hae vobis redditae fuerint, vos, aut saltem duo ex vobis, tamquam specialiter ad hoc a nobis delegati, super epistolâ huiusmodi, et an illa ab eodem Ludovico Henrico archiepiscopo seu eius iussu edita et vulgata fuerit, diligentem informationem meliori et opportuniore qui vobis videbitur modo et viâ capiat, ac informationem desuper captam in scriptum authenticum redigere et ad nos transmittatis, ut quod hoc in negotio ad Dei gloriam, Fidei catholicae decus, nostrumque et Sedis Apostolicae honorem statuendum fuerit, maturâ consideratione adhibitâ decernamus.

Motiva.

Committit informationem capiendam tribus episcopis Franciae super epistola pastorali archiepiscopi Senonensis.

Contrariis quibuscumque derogat.

§ 3. Non obstantibus felicis recordationis Bonifacii Papae Vⁱ praedecessoris nostri de unâ, et concilii generalis de duabus dietis, aliisque apostolicis, ac in conciliis universalibus, provincialibus et synodalibus editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ac ecclesiae Senonensis, et quibusvis aliis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxii decembris MDCLIII, pontificatus nostri anno x.

Dat. die 22 decembris 1653, pontif. anno x.

CLXXIX.

Iubilaeum pro provinciis Belgicis?

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

Prooemium.

Salvator et Dominus noster Iesus Christus Dei Filius, cuius, licet immeriti, vices gerimus in terris, ad hoc nobis ligandi et solvendi potestatem tradere voluit, ut saluti eius gregis nostrae curae divinitus commissi paterno affectu ac sollicito studio incunbamur.

Plenissimam omnium peccatorum remissionem christifidelibus in provinciis Belgicis impertitur.

§ 1. Hinc est quod nos, attendentes christifideles in provinciis Belgicis commorantes, ob locorum distantiam, ac bel-
lorum et alia impedimenta, ad hanc al-

mam Urbem nostram pro consequendis caelestibus thesauris iubilaei anni praeteriti MDCL accedere non potuisse, propterea illorum animae saluti ac spirituali consolationi consulere volentes, supplicationibus etiam dilecti filii nobilis viri Leopoldi Guillelmi, ex archiducibus Austriae, provinciarum Belgicarum pro charissimo in Christo filio nostro Philippo Hispaniarum rege catholico gubernatoris, nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de omnipotentis Dei misericordiâ ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius auctoritate confisi, universis et singulis utriusque sexus christifidelibus in omnibus provinciis Belgicis, illarumque civitatibus, oppidis, terris et locis existentibus, qui cathedralem, seu aliam ecclesiam, vel ecclesias, civitatis Antuerpiensis, aut aliquam seu aliquas ex ecclesiis oppidi Valensæ-narum Cameracensis diocesis ab Ordinariis locorum respective, aut de eorum mandato, postquam ad eorum notitiam hae nostrae litterae pervenerint designandam vel designandas, spatio quatuor hebdomadarum a publicatione designationis per Ordinarios, ut praefertur, faciendae computandarum, saltem semel visitaverint, ibique Deum pro peccatorum suorum remissione, fidei catholicae protectione, haereseos extirpatione, principum christianorum pace et concordia, ac praesentibus Ecclesiae necessitatibus devote oraverint, ac feria quartâ, sextâ et sabbato alicuius ex praedictis quatuor hebdomadis ieiunaverint, atque peccata sua confessi sequenti saltem dominico die sanctissimum Eucharistiae sacramentum reverenter sumpserint, et eleemosynas ad libitum, prout charitas singulis suggesserit, fecerint, plenissimam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem, sicut in anno iubilaei visitantibus certas ecclesias intra et extra dictam Urbem concedi consuevit, tenore praesentium concedimus et

1 Potius de more solito lege VIII (R. T.).

2 Ex Regest. in Secret. Brev.

elargimur: navigantes vero, aut iter agentes, ut, cum primum ad sua se se domicilia receperint, suprascriptis peractis, et visitatâ ecclesiâ cathedrali, vel maiori, aut parochiali loci eorum domicilii, eandem indulgentiam consequi possint et valeant; regularibus autem personis utriusque sexus etiam in claustris perpetuo degentibus, nec non aliis quibuscumque, tam laicis, quam ecclesiasticis, secularibus, vel regularibus, etiam in carcere aut in captivitate existentibus, vel aliquâ corporis infirmitate seu alio quocumque impedimento detentis, qui supra expressa, scilicet ieiunium, eleemosynam, ecclesiaeque seu ecclesiarum visitationem et orationem, vel eorum aliqua praestare nequiverint, ut illa confessarius, quem, ut infra, elegerint, eis in alia pietatis opera commutare, vel in aliud proximum tempus prorogare possit, eaque iniungere, quae ipsi poenitentes efficere poterunt, pariter concedimus et indulgemus.

Quicumque
presbytero fa-
cultatem absol-
vendi ab omni-
bus peccatis
elargitur.

§ 2. Cupientes autem omnes illarum partium christifideles participes fieri huius preciosissimi thesauri, universis et singulis earundem partium utriusque sexus, tam laicis quam ecclesiasticis, secularibus et regularibus, cuiusvis ordinis, congregationis et instituti, licentiam concedimus et facultatem damus, ut sibi ad hunc effectum quemcumque presbyterum: confessarium, tam secularem quam cuiusvis ordinis regularem, etiam ex aliis approbatis a locorum Ordinariis, eligere possint, qui, eorum confessionibus diligenter auditis, ab omnibus excommunicationis, suspensionis et aliis ecclesiasticis sententis et censuris, a iure vel ab homine, quavis causâ latis seu inflictis, necnon ab omnibus peccatis, excessibus, criminibus et delictis, quantumvis gravibus et enormibus, etiam locorum Ordinariis, sive nobis et Sedi Apostolicae, etiam in litteris die Coenae Domini legi

solitis contentis, et aliâs per quascumque nostras et Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum constitutiones, quarum tenores praesentibus haberi volumus pro expressis, quomodocumque reservatis, in foro conscientiae et hac vice tantum eos (non tamen haereticos specialiter declaratos, aut condemnatos vel publicatos) absolvere et liberare valeat;

§ 3. Et insuper vota quaecumque (religionis et castitatis exceptis) in alia pia et salutaria opera commutare, iniunctâ tamen eis et eorum cuilibet in supradictis omnibus casibus poenitentia salutari, aliisque eiusdem confessarii arbitrio iniungendis. Quapropter tenore praesentium in virtute sanctae obedientiae districte praecipimus et mandamus omnibus et quibuscumque venerabilibus fratribus archiepiscopis, episcopis et aliis ecclesiarum praelatis, ac quibuscumque Ordinariis locorum in dictis provinciis existentium¹, eorumque vicariis et officialibus, vel, eis deficientibus, illis qui curam animarum inibi exercent, ut, cum praesentium litterarum transumpta aut exempla etiam impressa acceperint, illa statim absque ullâ morâ, retardatione vel impedimento per suas ecclesias et dioceses, provincias, civitates, oppida, terras et loca publicent et publicari faciant; venerabilibus autem fratribus archiepiscopo Cameraensi et episcopo Antuerpiensi, seu dilectis filiis Cameraensis et Antuerpiensis officialibus, ut in oppido Valenzaenarum et civitate Antuerpiensi praedictis respective ecclesiam seu ecclesias visitandas designent.

§ 4. Non intendimus autem per praesentes super aliquâ irregularitate publicâ vel occultâ, notâ, defectu, incapacitate seu inhabilitate quoquo modo contractâ dispensare, vel aliquam facultatem tribuere

Praesentium
litterarum transumpta per omnes ecclesias et civitates publicari mandat.

Almos ab
hac indulgentia
excludit.

¹ Potius lege *existentibus* (R. T.).

dispensandi, seu habilitandi, et in pristinum statum restituendi, etiam in foro conscientiae, neque etiam easdem praesentes iis, qui a nobis et Apostolicâ Sede, vel ab aliquo praelato, seu iudice ecclesiastico excommunicati, suspensi, interdicti, seu aliâs in sententias et censuras incidisse declarati, vel publice denuntiati fuerint, nisi infra tempus celebrationis huiusmodi iubilaei satisfecerint, aut cum partibus concordaverint, ullo modo suffragari posse aut debere.

Contraria re-
fellit.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, praesertim quibus facultas absolvendi in certis tunc expressis casibus ita Romano Pontifici pro tempore existenti reservatur, ut nec etiam similes vel dissimiles iubilaei, indulgentiarum et facultatum huiusmodi concessionibus, nisi de illis expressa mentio aut specialis derogatio fiat, cuiquam suffragari queant, necnon regulâ nostrâ de non concedendis indulgentiis ad instar, ac quorumcumque Ordinum et congregationum sive institutorum regularium, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eisdem Ordinibus, congregationibus et institutis, illorumque personis, quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro sufficienter expressis formamque in iis traditam pro servatâ habentes, hac vice specialiter nominatim et expresse ad effectum praesentium derogamus; ceterisque contrariis quibus-

§ 6. Ut autem praesentes nostrae litterae, quae ad singula loca deferri non possunt, ad omnium notitiam facilius deveniant, volumus, ut earumdem praesentium transumptis, vel exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die VIII ianuarii MDCLIV, pontificatus nostri anno X.

Dat. die 8 ianuarii 1654, pontif. anno X.

CLXXX.

Absolutio ob rceursum ad iudices laicos, super fundatione collegii Societatis Iesu, pro civitate, regularibus et capitulo cathedralis et rectoribus parochialium ecclesiarum Maioricensium factum¹.

Dilecto filio magistro Hieronymo Meltio, capellano nostro, ac causarum sacri palatii apostolici auditori,

Innocentius Papa X.

Dilecte fili,
salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii communitas et homines, necnon conventus regularium, ac capitulum et canonici cathedralis, et rectores ac beneficiati ecclesiarum respective parochialium S. Crucis et S. Jacobi civitatis Maioricensis, quod, dum aliâs in tribunali tunc existentis Sedis Apostolicae in regnis Hispaniarum nuncii², inter ipsos exponentes ex unâ, ac dilectos pariter filios presbyteros Societatis Iesu partibus ex alterâ, super fundatione collegii S. Martini eiusdem Societatis in dictâ civitate lis et causa pendebat indecisa, quae ad praesens in

Transumptum
fides.

Supplicatio.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Malo edit. Main. legit *nunciis* (n. r.).

sacro Rotae Romanae auditorio coram te reperitur introducta, asseritur, quod, pro parte ipsorum exponentium, vel alterius eorum, sive ab eorum procuratoribus, nedum semel, sed forsan pluries recursus ad indices laicos habitus fuerit, et occasione recursus seu recursuum huiusmodi praetendunt ipsi presbyteri adversarii dictis exponentibus prosecutionem litis et causae huiusmodi impedire. Quare, ne sub hoc praetextu eiusdem litis et causae expeditio retardetur, nobis humiliter iidem exponentes supplicari fecerunt, ut sibi de opportuno absolutionis beneficio in praemissis providere de benignitate apostolicâ dignaremur. Nos igitur, eosdem exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet inmodatae existunt, ad effectum praesentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, tibi per praesentes committimus et mandamus, ut eosdem exponentes, si hoc a te humiliter petierint, imposita ipsis et eorum cuilibet propter praemissa arbitrio tuo aliquâ poenitentia salutari, ac renunciato prius per eos et eorum singulos quibusvis recursibus ad indices laicos in lite et causâ huiusmodi ab eis seu eorum nomine quomodolibet habitis et factis, sineque litis et colligantium praeciudicio, et dummodo ipsi exponentes nullum ius propterea de novo acquirant, a quibusvis censuris et poenis ecclesiasticis, per eos et eorum quemlibet praemissorum occasione quomodolibet inensis, auctoritate nostrâ apostolicâ absolvere et totaliter liberes, dictasque poenas illis et eorum cuilibet gratiose remittas et condones.

§ 2. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Contraria res-
puit.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die vii ianuarii MDCLIV, pontificatus nostri anno x.

Dat. die 8 ianuarii 1654, pontif. anno x.

CLXXXI.

Decretum super administratione cellerariorum congregationis Cassinensis.

Innocentius Papa X.
ad futuram rei memoriam.

Diuturna experientia compertum est, monasteria congregationis Cassinensium, tunc maximo bonorum temporalium incremento floruisse, cum cellerarii demandatam sibi oeconomicae curam, non pro suo arbitrio et auctoritate, sed consulto in omnibus proprio abbate, eoque dirigente, fideliter administrarunt, inutiles resecando sumptus, a profusis munerum largitionibus abstinendo, necnon animalium et agriculturae industriam non in sui sed monasteriorum commodum et utilitatem convertendo, exactasque pecunias depositario integre tradendo in communi arcâ asservandas: ad quod etiam multum semper contulit eorum praeceptorum vigilantia, qui, rationes introitus sedulo ac frequenter subducentes, praemisso diligenti examine, quid fraudis vel praeciudicii intervenerit, omnia ad fidelem calculum revocarunt, prout constitutiones apostolicae, ac eiusdem Ordinis statuta provide disponunt. Verum, quia in quibusdam monasteriis tam salubres ordinationes, cellerariorum incuria et quandoque etiam malitia, nimiaque superiorum indulgentia negliguntur, et timendum est, ne, si huiusmodi malum subrepat¹, tractu

Exordium.

Causarum sacri palatii auditori dat facultatem absolventi ab omnibus poenis duas partes colligantes.

¹ Edit. Main. legit *subrebat* (B. T.).

temporis eorundem monasteriorum ruina subsequatur, ideo :

Cellerariis prohibet rerum adventus ac fructus suppressere aut minuire.

§ 1. Sanctissimus dominus noster, auditō voto congregationis sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositae, innovando in primis constitutionem sanctae memoriae Clementis VIII sub die vi martii mxciii, eidemque pro firmiori contentorum observantiā graviores poenas addendo, prohibet omnibus et singulis cellerariis, aliisque eorum ministris, sive monachis, sive commissis, quibus bonorum administratio quocumque modo incumbit, quominus audeant redditus, ac proventus suppressere, vel minuire, rerum quarumcumque pretium alterare, negotiationibus sese immiscere, animalium seu agriculturae industrias sibi appropriare, aut munera contra formam praefatae constitutionis elargiri, sub poenā privationis officiorum, vocis activae et passivae, ac perpetuae inhabilitatis eo ipso incurrendā, a qua, praeterquam a Sede Apostolicā, dispensari non valeat: obstringendo abbates, quatenus, cum primum ipsis de huiusmodi transgressionibus innotuerit, ad executionem praefatarum poenarum nullā interpositā morā procedant, alias eisdem ipsi poenis subiaccant, ac dignitate abbatiali priventur.

Pecunias monasterii custodiri mandat.

§ 2. Insuper, ut omnes pecuniae, quaecumque ex causā ad monasterium pertinentes, a cellerariis dietim, prout exiguntur, depositario consignentur, et in arcam deponantur duabus clavibus diversis obsecratam, quarum altera penes cellerarium, altera vero penes eundem depositarium asservari debeant; arca vero ipsa unā cum rationum codice in abbatia, tamquam in loco tutiori, et sub oculis eiusdem abbatis custodiatur, a qua nec obulus quidem extrahi possit, nisi praecedente mandato in scriptis cellerarii, non quidem sibi, sed iis directo, quibus pecuniae persol-

vendae fuerint, expressā causā et summā, necnon manu etiam abbatis firmato, cuius tenor de verbo ad verbum in destinato libro registretur. Quod si abbatem forte abesse contigerit, tam codex quam arca superioris monasterii custodiae committatur.

§ 3. Computa, iura, introitus et exitus, tam quoad pecunias, quam victualia quaecumque, aliaeque omnia in ipsius monasterii quotidianas necessitates expensa, consumpta, aut distributa, singulo quoque mense, quae vero in agrorum culturam aut fructuum recollectionem, quolibet trimestri, abbati, priori, ac decanis fideliter exhibeantur, quibus praefati non modo se subscribant, sed etiam iuramento confirmant singula diligenter examinasse, nihilque in iis fraudis contra formam praesentis decreti invenisse. Quod si qui defraudasse et veritatem proventuum et expensarum non expressisse inventi fuerint, nedum incurrant poenas superius expressas absque ullā spe impetrandae dispensationis, verum etiam de furto ac periurio puniantur.

De expensis quibuslibet rationem abbati reddendi declarat.

§ 4. Quae omnia ut exactius observentur, Sanctitas Sua Pontifex visitoribus serio iniungit, quatenus in eorum visitatione super praemissis diligenter inquireant, et, si quid in contrarium commissum aut omisum repererint, contrafacientes in praenarratas poenas incidisse, et a suis officiis suspensos respective declarent, donec in primo futuro congressu diaetae vel capituli ad executionem poenarum, ut supra inflictarum, procedatur, sub poenā pariter privationis dignitatis abbatialis, necnon vocis activae et passivae, ac perpetuae inhabilitatis ad illa seu alia consequenda, rehabilitatione Sedi dumtaxat Apostolicae reservatā, ab ipsis quoque visitoribus incurrendā.

Contrafacientes puniit.

§ 5. Et quia fidele servitium et accurata in executione praemissorum diligen-

Viros probatos regimini promovendos iubet.

tia tunc sperari poterit, si cellerarii cum gravitate morum tum vitae probitate conspiciui fuerint, eapropter Sanctitas Sua mandat abbatibus, ut in huiusmodi deputationibus faciendis, audito prius consilio seniorum, nonnisi religiosum gravem, probatum, ac inter decanos adscriptum, definitioribus aut regimini promovendum proponant, quemque aptiorem esse secundum Deum iudicaverint, ac talem proprio iuramento in scriptis attestentur: secus dicta depulatio nulla sit eo ipso et praelati in proximâ diaetâ, vel capitulo, debite puniantur. Romae, die IX ianuarii MDCLIV. pontificatus anno x.

Dat. die 9 ianuarii 1654, pontif. an. x.

CLXXXII.

Dismembratio bonorum, fructuumque et reddituum pro peregrinis Bohemis et aliis pauperibus, aliis applicatorum ecclesiae S. Mariae in Cappellâ Transyberim, ab eadem ecclesiâ, et applicatio illorum archiconfraternitati sanctissimae Trinitatis de Urbe, etc.¹

Innocentius Papa X,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Salutis humanae amator et auctor Dominus noster Iesus Christus dum mortalibus spoliis indutus discipulos suos erudit, inter cetera quae illis commendavit pietatis et charitatis opera, curam pauperum, qui ope propriâ destituti alienis sustentandi sunt auxiliis, instanter eis commisit. Unde nos, eiusdem Domini nostri vices, quamquam meritis imparibus, gerentes in terris, mandatorum eius memores, ad ea, per quae egenorum necessitatibus accuratius consulitur, libenter intendimus, ac desuper pastoralis officii

nostri partes propensis studiis interponimus, prout conspiciamus in Domino salubriter expedire.

§ 1. Cum itaque aere¹ pauperum peregrinorum nationis Bohemiae ad hanc aliam Urbem devotionis ergo confluentium, aliorumque egenorum per eandem Urbem sine certo domicilio vagantium maxime futuram² censeamus, si bona ac redditus et proventus quondam hospitii vel collegii nationis Bohemiae in Urbe praedictâ pridem deserti, ecclesiae S. Mariae in Cappellâ nuncupatae³ in regione Transtyberinâ de eadem Urbe sitae⁴ pro subventione peregrinorum e natione praedictâ apostolicâ auctoritate applicata, necnon alia bona, redditus et proventus ad eandem ecclesiam, seu ad hospitale pauperum sub denominatione dictae ecclesiae, cum onere hospitandi et alendi certo anni tempore praefinitum egenorum numerum, quomodolibet spectantia, archiconfraternitati sanctissimae Trinitatis peregrinorum et convalescentium de Urbe praedictâ canonice erectae et institutae, quorum confratres exercendis erga peregrinos et pauperes christianae charitatis officiis assiduam navant operam, cum oneribus solitis et aliis sub certis modo et formâ⁵ infra expressis perpetuo approprientur et applicentur:

§ 2. Ideirco, motu proprio, ac ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, omnia et singula loca montium, census, domos, proprietates, possessiones, redditus, fructus, proventus, iura et obventiones, ac bona quaecumque, etiam mobilia pro refectioe et hospitio pauperum

Dismembratio bonorum et fructuum pro peregrinis Bohemis in ecclesiâ S. Mariae.

Eadem bona et fructus applicati archiconfraternitati SS. Trinitatis.

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

1 Quod pro aere legendum iudicet lector sciens (R. T.).

2 Forsan legendum futurum (R. T.).

3 Edit. Main. habet nuncupata (R. T.).

4 Edit. Main. legit sita (R. T.).

5 Male edit. Main. legit formam (R. T.).

dumtaxat servientia (non autem sacram suppellectilem dictae ecclesiae, neque¹ ad illius usum pertinentem), cuiuscumque quantitatibus, qualitatibus, speciei, naturae et valoris illa existant, quae omnia et singula, illorum² veros etiam annuos valores praesentibus pro expressis haberi volumus, a praedicta ecclesia S. Mariae in Cappella, seu ab hospitali seu collegio nationis Bohemiae in dicta Urbe, ac respective ab hospitali pauperum sub denominatione praedictae ecclesiae, tenore praesentium perpetuo separamus et dismembramus, illaque sic separata et dismembrata archiconfraternitati praedictae (ita quod liceat illius modernis et pro tempore existentibus guardianis, aliisque officialibus et confratribus, ad quos spectat seu spectabit, corporalem, realem et actualem praemissorum omnium et singulorum possessionem, seu quasi possessionem, per se, vel alios, suo et eiusdem archiconfraternitatis nomine, propria auctoritate, nullius desuper requisita licentia, apprehendere et apprehensam perpetuo retinere, fructus quoque, redditus et proventus, obventiones et emolumenta quaecumque eorundem percipere, exigere, levare, recuperare, locare, arrendare, ac in communes dictae archiconfraternitatis illiusque hospitalis usus et utilitatem convertere, ea lege tamen, ut per³ guardianos et confratres praedictos annua scuta monetae romanae trecenta et quadraginta quinque ex redditibus praedictis dudum a felicis recordationis Sixto Papa V praedecessore nostro pro subventionem pauperum studentium Pragae sub directione dilectorum filiorum presbyterorum Societatis Iesu assignata quotannis de semestri in semestrem pro rata, et aliis prout luensque factum fuit, solvantur,

1 Forsan legendum *atque* pro *neque* (R. T.).

2 Legi rem *illorumque* (R. T.).

3 Praeposit. *per* nos addimus (R. T.).

neon pauperibus peregrinis Bohemis ad hanc Urbem pro tempore venientibus consueta haecenus elemosyna erogetur, ac tot¹ ex pauperibus per eandem Urbem vagantibus, quot praedictis guardianis, absque certa et determinata numeri vel temporis praefixione, videbuntur, proque eorundem guardianorum arbitrio et spectata erga egenos charitate, in hospitali seu domo dictae archiconfraternitatis ad dormiendum cum corporali insuper refectioe continenter recipiantur, ceteraque onera, ratione bonorum aliorumque ut praefertur separatorum et dismembratorum incumbencia, supportentur et adimpleantur, motu, scientia et deliberatione, potestatis plenitudine, ac tenore similibus, etiam perpetuo concedimus, applicamus et appropiamus.

§ 3. Dececentes praesentes litteras nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae, vel alio quopiam defectu, etiam ex eo quod rector seu cappellanus praedictae ecclesiae, vel quicumque alii in praemissis interesse forsitan habentes, seu habere quomodolibet praetendentes, ad id vocati non fuerint, nec praemissis consenserint, vel ex quavis alia quantumvis legitima et iuridica causa, occasione, praetextu et capite, etiam in corpore iuris clauso, notari, impugnari, annullari, invalidari, retractari, ad terminos iuris reduci, in ius vel controversiam revocari, aut adversus illas quodcumque iuris, facti vel gratiae remedium impetrari, seu impetrato aut etiam motu simili concessio quempiam in iudicio vel extra illud uti posse, neque easdem praesentes sub quibusvis similibus vel dissimilibus gratiarum revocationibus, suspensionibus, derogationibus et aliis contrariis dispositionibus, etiam per quascumque

Praesentes
validus decla-
rat.

1 Perperam edit. Main. legit *totalis* (R. T.).

litteras et constitutiones apostolicas, seu cancellariae apostolicae regulas, etiam sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis clausulis et decretis, etiam per nos seu alios quoscumque Romanos Pontifices successores nostros, etiam in crastinum eorum ad summi apostolatus apicem assumptionis, dictamque Sedem, etiam motu, scientiâ et potestatis plenitudine paribus, etiam consistorialiter, pro tempore factis et concessis, comprehendî, seu comprehensas censi, sed semper ab illis exceptas, et, quoties illae emanabunt, toties in pristinum et validissimum, ac eum, in quo antea quomodolibet erant, statum restitutas, repositas et plenarie reintegratas, ac de novo etiam sub quacumque posteriori datâ per dictam archiconfraternitatem quodcumque eligendâ concessas, validasque, firmas et efficaces perpetuo fore, ac suos plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, sique per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, et quosvis alios quacumque auctoritate fungentes, nunc et pro tempore existentes, sublâtâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 7. Non obstantibus quibusvis nostris et cancellariae apostolicae regulis, etiam illâ de non tollendo iure quaesito, et, quatenus opus sit, Lateranensis concilii novissime celebrati uniones perpetuas nisi in casibus a iure permissis fieri prohibentis¹, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, etiam in conciliis universalibus editis, necnon quibusvis, etiam

¹ Vel *prohibente*; male ed. Main. habet *prohibentes* (R. T.).

iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, necnon irritantibus et aliis decretis, etiam motu, scientiâ et potestatis plenitudine paribus, etiam consistorialiter et aliâs quomodolibet in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro eorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum et formâ in illis traditâ observatâ inserti essent, praesentibus pro expressis et sufficienter insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum damtaxat, specialiter et expresse, ac plenissime et latissime derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXI ianuarii MDCLIV, pontificatus nostri anno X.

Dat. die 21 ianuarii 1654, pontif. an. X.

CLXXXIII.

Super subiectione capellanorum massae capituli ecclesiae metropolitanae Iunensis in iis quae spectant ad servitium ecclesiae.

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

Aliâs a venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus sacris ritibus prae-

Prooemium.

positis emanavit decretum tenoris sequentis, videlicet: « Expositum fuit congregationi, sacris ritibus praepositae, pro parte canonicorum ecclesiae metropolitanae lanuensis, saepius oriri dissensiones et controversias, in grave ecclesiasticae disciplinae detrimentum, inter ipsos et cappellanos de massà super obedientiâ praestandâ in choro eius pro tempore praefecto, ad quem, absentibus primâ et secundâ et tertiâ dignitate, spectat eiusdem chori directio in celebrandis divinis officiis. Quocirca eminentissimi patres ad dirimenda huiusmodi dissidia, partibus auditis, referente eminentissimo D. Carolo Sachetto, decreverunt, cappellanos de massà subiectos esse praefecto chori in iis tantum, quae ipsius chori directionem concernunt». Die xxviii martii mdccli.

CAROLUS episc. Ostiensis, Card. MEDICES.

Cappellanos de massà subiectos esse capitulo statuit.

§ 1. Cum, referente eminentissimo et reverendissimo domino cardinale Sachetto, fuerint denuo propositae controversiae exortae inter capitulum et canonicos metropolitanæ ecclesiae ex unâ et cappellanos de massà eiusdem ecclesiae partibus ex alterâ super obedientiâ praestandâ in choro capitulo et canonicis in iis quae concernunt servitium ecclesiae, super usu nominis collegii, et super aliis praerogativis per eosdem cappellanos praetensis, sacra rituum congregatio censuit et declaravit, servandum esse decretum aliàs editum sub die xxiii martii mdccli, cappellanos scilicet de massà esse subiectos capitulo in iis quae spectant ad servitium ecclesiae, prout subsunt capitulares, et alii eiusdem ecclesiae. Die xxiv augusti mdccli.

Praeinsertum decretum confirmat.

§ 2. Cum autem firmiora sint ea, quibus Sedis Apostolicae accedit auctoritas, ideo nos, supplicationibus dilectorum filiorum capituli et canonicorum dictae ecclesiae lanuensis nobis desuper humiliter porrectis inclinati, decretum praeinsertum, apostolicâ auctoritate, tenore praesentis,

confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis vim et robur adiciamus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus. Decernentes praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, et ab omnibus et singulis, quos illae concernunt et in futurum quomodolibet concernent, inviolabiliter et inconcusse observari,

§ 3. Sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon dictae ecclesiae lanuensis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis aliâ firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Derogatio contrariorum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxvii ianuarii mdccliv, pontificatus nostri anno x.

Dat. die 27 ianuarii 1654, pontif. anno x.

CLXXXIV.

Super subiectione nonnullorum conventuum iurisdictioni Ordinarii tamquam Sedis Apostolicae delegati¹.

Innocentius Papa X,
ad perpetuam rei memoriam.

§ 1. Ut in parvis regularium virorum conventibus (a sanctissimo domino nostro

Statuta aliàs declarat.

¹ Idem sanctissimus Pontifex suppressit parvos conventus, ut apparet in Constitutione supra relatâ, quae incipit, *Instaurandae*, quae etiam in praesenti Constitutione citatur.

Innocentio Papa X in constitutione, quae incipit *Instaurandae*, primum suppressis, ac deinde, ad ipsius constitutionis limites, ob rationabiles causas, in pristinum statum regularem restitutis et ipsis religionibus de novo concessis) pie et religiose vivatur, ac regularia instituta, quo exactius fieri potest, observentur, Sanctitas Sua, ex sententiâ sacrae congregationis super statu regularium, omnes et singulos conventus huiusmodi, sic, ut praefertur, restitutos et concessos, in litteris ab eadem sacrâ congregatione expediendis nominatim exprimendos, ac personas tam regulares quam seculares in eis degentes visitationi, correctioni et omnimodae iurisdictioni Ordinarii loci, tamquam super hoc a Sede Apostolicâ delegati, praesentis decreti tenore, plene in omnibus subiecit, ac subiectas esse declaravit, donec ipsorum redditus eousque adaucti fuerint, ut in eis commode sustentari valeant, et cum effectu sustententur, duodecim religiosi ad apostolicorum decretorum praescriptum, idque eidem sacrae congregationi legitime constiterit, et eius decreto in singulis contingentibus casibus declaratum fuerit, non aliter. Interea vero voluit Sanctitas Sua ut in eorum singulis ali debeant et re ipsâ alantur sex saltem religiosi probatae vitae, ex quibus quatuor ad minus sint sacerdotes maturae aetatis; alioquin gratia restitutionis et concessionis huiusmodi nulla sit et invalida, et Ordinarii locorum in illis exequi possint ac debeant ea omnia, quae in aliis conventibus itidem suppressis per eandem constitutionem ipsis demandantur, perinde ac si gratia praedictae restitutionis et concessionis non emanasset.

Sequuntur
statuta.

§ 2. Insuper, quia multi sunt conventus, in quibus, etsi praefixus fuerit numerus religiosorum sufficiens ad observantiam regularis disciplinae, et idcirco in suppressione antedictâ non fuerint compre-

hensi, nihilominus, sive ob reddituum diminutionem, sive ob superiorum incuriam vel malam administrationem, sive ob earentiam religiosorum, aëris intemperiem, vel quancumque aliam ob causam praedictus numerus cum effectu in eis non alitur, cum gravi detrimento regularis observantiae, Sanctitas Sua, intendens huic malum remedium adhibere, omnesque et singulos eiusmodi conventus, ut praefertur, non suppressos, cuiuscumque sint Ordinis, tam Mendicantium quam non Mendicantium, congregationis et instituti, etiam Societatis Iesu, aut granciae seu membra alterius monasterii existentes intra fines Italiae et insularum adiacentium, in quibus nunc non aluntur vel quancumque actu non alentur saltem sex religiosi itidem probatae vitae, quorum ad minus quatuor, ut supra, sint sacerdotes maturae aetatis, eidem visitationi, correctioni et omnimodae iurisdictioni Ordinarii loci similiter ut Sedis Apostolicae delegati plene in omnibus, praesentis pariter decreti vigore, subiectos esse statuit, decrevit, ac declaravit.

§ 3. Ceterum, quoad conventus cum pauciori numero quam duodecim religiosorum erectos post diem xxi iunii mdcxxv, et illorum subiectionem loci Ordinario, Sanctitas Sua voluit in suo robore permanere decretum sanctae memoriae Urbani VIII iussu editum, cui per praemissa aliquatenus derogare non intendit.

Decretum Urbani VIII, validum declarat.

§ 4. Et praedicta omnia et singula in praesenti decreto statuta et ordinata voluit plenarium sortiri effectum, et executioni mandari, non obstantibus omnibus et singulis, quae in antedictâ constitutione voluit non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Derogat contrariis.

Datum Romae, die x februarii MDCLIV, pontificatus anno x.

Dat. 10 februarii 1654, pontif. anno x.

CLXXXV.

*Confirmatio litterarum Urbani VIII, pro congregatione Lateranensi canonicorum regularium Ordinis sancti Augustini, alienandi bona stabilia pro summâ centum millium scutorum, pro solutione montium camerarum*¹.

Dilecto filio nostro Carolo Barberino S. R. E. diacono cardinali, S. Caesarei nuncupato,
Innocentius Papa X.

Dilcte fili noster,
salutem et apostolicam benedictionem.

Motiva.

Nuper, pro parte dilectorum filiorum abbatis generalis et visitorum collegarum congregationis Lateranensis canonicorum regularium Ordinis sancti Augustini, nobis expositum fuit, quod, cum congregatio praedicta, ob vigentia in Lombardia et Pedemontio bella, ingenti aere alieno, cum camerâ nostrâ apostolicâ ratione montium camerarum nonnullorumque censuum pro solvendis montium suorum fructibus et aliorum de licentiâ Sedis Apostolicae creatorum, contracto adhuc gravata reperitur, ipsi, habitis, cum participatione et consensu venerabilis fratris nostri Francisci episcopi Portuensis S. R. E. cardinalis Barberini nuncupati², eiusdem S. R. E. vicecancellarii, dictae congregationis apud nos et Sedem Apostolicam praedictam tunc temporis protectoris, pluribus inter se congressibus, quo eadem congregatio ab aere alieno huiusmodi liberari valeat, expensas quas-cumque per eandem congregationem illiusque monasteria fieri solitas, quae praecise necessariae non sunt, licet illae a constitutionibus ipsius congregationis hactenus approbatae reperiantur, in posterum rescandas fore, ac praeterea sin-

¹ Consimilem facultatem alienandi bona stabilia tribuit Urbanus VIII congregationi Cassinensi ut in Const. DCII, *Alias*, tom. XIV, pag. 648.

² Edit. Main. legit *nuncupato* (R. T.).

gula dictae congregationis monasteria in propriâ diocesi et provinciâ respective portiones aeris alieni praedicti, ipsa monasteria contingentes, pecuniis, ex creationibus et impositionibus annuorum censuum super eorundem monasteriorum bonis respective, aut eorundem bonorum ad longum tempus locationibus, seu etiam ipsorum bonorum minus utilium venditionibus, aut quocumque alio dictis monasteriis minus dispendioso modo colligendis, extinguere debere, reservato nostro et Sedis Apostolicae beneplacito, decreverunt et ordinarunt.

§ 1. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, concessa abbatibus generalibus et visitoribus dictae congregationis, ad effectum aes alienum huiusmodi extinguendi, per felicitis recordationis Urbanum Papam VIII praedecessorem nostrum per suas in simili formâ Brevis die xx aprilis MDCXXXVII expeditas litteras, bona stabilia dictae congregationis pro summâ centum millium scutorum monetae romanae duntaxat cum approbatione dicti Francisci cardinalis alienandi licentiâ, quam nos subinde per nostras in eadem formâ Brevis die xxxi iulii MDCXLVI expeditas litteras confirmavimus et approbavimus, nondum totaliter executioni demandata sit, ipsique exponentes, quia idem Franciscus cardinalis congregationis huiusmodi protector esse desiit, facultatem approbandi alienationem bonorum stabilium huiusmodi pro eâ parte, pro qua licentiâ praedicta nondum consumpta est, tibi, qui eiusdem congregationis apud nos et Sedem praedictam protector existis, tribui summopere desiderant; cumque iidem exponentes plurimum vereantur, ne super executione decretorum et ordinationum, per eos, ut praefertur, factorum, particulares monasteriorum praedictorum superiores controversias et difficultates suscitent, quibus opiata per eos

Supplicatio.

dictae congregationis ab aere alieno praedicto liberatio in grave eiusdem congregationis dispendium impediatur: idcirco iidem exponentes nobis humiliter supplicari fecerunt, ut sibi in praemissis opportune providere de benignitate apostolicâ dignaremur.

Supplicatio
exaudit.

§ 2. Nos igitur, eorumdem exponentium votis, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere, eosque specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati necnon praedictarum Urbani praedecessoris et nostrarum, litterarum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, ac de tuâ prudentiâ et rerum agendarum peritiâ plurimum in Domino confisi, circumspectioni tuae, si et in quantum praedicta licentia alienandi bona stabilia dictae congregationis pro summâ centum millium scutorum monetae romanae dumtaxat nondum consumpta sit, ut praefertur, alienationes bonorum stabilium congregationis huiusmodi in omnibus et per omnia, quemadmodum dicto Francisco cardinali in vim praedictarum Urbani praedecessoris litterarum concessum reperitur, servatâ omnino earundem litterarum formâ et dispositione, auctoritate nostrâ apostolicâ arbitrio tuo approbandi facultatem, eâdem auctoritate, tenore praesentium, tribuimus et impertimur;

Quaecumque
lida et firma
clarat.

§ 3. Decernentes ea, quae cum approbatione tuâ in executionem dictarum litterarum Urbani praedecessoris fient, perinde valida, firma et efficacia existere

et fore, ac si cum approbatione dicti Francisci cardinalis facta fuissent. Ac insuper eidem circumspectioni tuae per easdem praesentes committimus et mandamus, quatenus, per te, vel alium, seu alios, ubi et quando opus fuerit, et quoties pro parte exponentium praedictorum requisitus fueris, quoscumque particulares congregationis praedictae superiores ac canonicos regulares ad decreta (per ipsos exponentes facta pro bono dictae congregationis regimine circa resecationem¹ expensarum praecise non necessarium per ipsam congregationem eiusque monasteria fieri solitarum, licet a constitutionibus hactenus, ut praemittitur, approbatae reperiantur, necnon super extinctione portionum aeris alieni praedicti singula monasteria huiusmodi contingentium per ipsa monasteria in propriâ dioecesi et provinciâ respective modis praemissis faciendâ), omni et quacunque appellatione, recursu et reclamatione postpositis, recipiendum, ac debitae executioni demandandum, opportunis iuris et facti remediis auctoritate nostrâ praedictâ arbitrio pariter tuo cogas et compellas.

Contraria tollit.

§ 4. Non obstantibus recolendae memoriae Pauli II, et aliorum Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum de rebus Ecclesiae non alienandis, necnon pia memoriae Bonifacii Papae VIII praedecessoris pariter nostri de unâ, et in concilio generali editâ de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate praesentium ad iudicium non trahatur, necnon congregationis et monasteriorum huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eidem congregationi illiusque monasteriis ac superioribus et canonicis

¹ Male ut puto ed. Main. habet *refectionem* (R. T.).

regularibus in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die III martii MDCLIV, pontificatus nostri anno X.

Dat. die 3 martii 1654, pontif. anno X.

CLXXXVI.

Declaratio nullitatis novitatum et actuum iurisdictionalium in castro S. Caesarii factorum per ducem Mutinensem seu eius ministros aut eorum iussu.

**Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.**

Motiva.

§ 1. Cum, sicut accepimus, nuper dilectus filius nobilis vir Franciscus dux Mutinensis aut eius ministri praetenderint factae¹, vel etiam fortassis, nullo tamen iure suffulti, indebite fecerint nonnullas assertas novitates et actus iurisdictionales in castro S. Caesaris eiusque territorio in confinibus nostri comitatus Bononiensis et ducatus Mutinensis sito, in quo iurisdic-tio merumque et mixtum imperium ad nos et Apostolicam Sedem etiam ratione supremi domini ex variis² titulis et causis legitime spectat et pertinet, prout per diversas concessionem et litteras apostolicas et instrumenta aliasque scripturas et documenta antiqua et moderna constare dignoscitur: nos, qui iurium Sedis praedictae assertores a Domino constituti sumus, ne ex taciturnitate noster vel mi-

nistrorum consensus aut conniventia seu tolerantia in praemissis praesumi, vel per novitates et actus huiusmodi aliquod nobis et eidem Sedi praeiudicium illatum, dictoque duci ius etiam minimum in praedicto castro eiusque territorio acquisitum fuisse vel esse ullo unquam tempore praetendi possit, quantum cum Domino possumus providere volentes, necnon causarum, titulorum et concessionum, litterarum, instrumentorum, scripturarum et documentorum quorumcunque huiusmodi tenores, etiam veriores, aliaque necessario hic exprimenda et inserenda, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, motu proprio, ac ex certa scientia et matura deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, omnes et singulas novationes et actus, ut praefertur, et aliàs quomodolibet in praefato castro per dictum Franciscum ducem aut eius ministros seu eorum iussu factas et factos cum inde sequutis quibuscumque, fuisse et esse ipso iure nullos et invalidos, et nullius plane roboris vel momenti, indebiteque et illicitae, citra aliquam iurisdictionem, sed temere et clandestine factos, et de facto praesumptos, nullumque praeiudicium etiam minimum supremo nostrae et dictae Sedis dominio, aliisque iuribus nobis et eidem Sedi in dicto castro quomodolibet competentibus, intulisse, nec inferre, sed illa sarta tecta et illaesa ut prius remanere, neque novitates et actus huiusmodi ullum statum fecisse aut facere, nec duci praedicto et cuicumque alii ullum omnino ius aut titulum vel possessionem, seu quasi, tribuisse⁴ vel tribuere, seu illis inde acquisitum fuisse quoquo modo praetendi, dici, censeri et intelligi unquam posse, sed, perinde ac si non emanassent, pro non factis perpetuo haberi debere, tenore praef-

Quaecumque
facta in castro
nulla declaratio

¹ Videtur legendum *facere pro factae* (v. T.).

² Ed. Main. legit *variis* pro *variis* (v. T.).

⁴ Edit. Main. habet *hibuisse* (v. T.).

sentium decernimus et declaramus; ac, ad abundantio-rem cautelam, et quatenus opus sit, easdem novitates et actus hactenus factas et factos, aliosque quoscumque forsan in futurum quandocumque quomodolibet faciendos, cum omnibus et singulis inde secutis, motu, scientiâ, deliberatione, potestatis plenitudine, ac tenore paribus, annullamus, irritamus, cassamus, damnamus, viribusque et effectu evacuamus, adeo-ut nullo unquam temporis cursu, etiam longissimo, et ultra metam² centum annorum, ulla praescriptio incipi, nec per-
Praesentes
idas decla-
fici, aut prorsus ullo modo induci, nul-
lusque titulus inde oriri queat.

§ 2. Decernentes praesentes litteras, ac in eis contenta quaecumque, etiam ex eo quod dictus Franciscus dux, aut eius mi-
nistri, ac quicumque alii in praemissis interesse habentes, seu habere quomodolibet praetendentes, ad ea vocati et auditi non fuerint, nullo unquam tempore de subreptionis, obreptionis aut nullitatis vi-
tio, vel intentionis nostrae, aut alio quan-
tumlibet magno, inexcogitato et substan-
tiali defectu notari, impugnari, invalidari, retractari, in ius vel controversiam revo-
cari, aut ad terminos iuris reduci, vel adversus illas restitutionis in integrum, aut aperi-
tionis oris, aut quodcumque¹ aliud iuris, facti vel gratiae remedium impetrari, aut etiam motu simili concesso quempiam in iudicio vel extra illud uti seu se iu-
vare posse, sed easdem praesentes, cum omnibus et singulis in eis contentis, sem-
per et perpetuo validas, firmas et effi-
caces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, sicque et non aliter in praemissis per
quoscumque iudices ordinarios et dele-
gatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac sanctae Romanae Ecclesiae

cardinales, etiam de latere legatos, et quoscumque alios quacumque auctoritate fungentes, nunc et pro tempore existentes, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et au-
toritate, iudicari, interpretari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus su-
per his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit atten-
tari.

§ 3. Non obstantibus praemissis, et apo-
stolicis, ac in conciliis universalibus pro-
vincialibusque et synodalibus editis, gene-
ralibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, et, quatenus opus sit, no-
strâ de non tollendo iure quaesito, et aliis nostris et cancellariae apostolicae regulis, neenon quibusvis, etiam iuramento, con-
firmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apo-
stolicis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogato-
riorum derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, ac irritantibus et aliis decretis, in contrarium praemis-
sorum, etiam motu simili et consistoria-
liter, ac aliâs quomodolibet, emanatis, con-
cessis, confirmatis, approbatis et pluries innovatis; quibus omnibus et singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus spe-
cialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clau-
sulas generales idem importantes, mentio habenda aut quaevis alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum insererentur, praesentibus pro expressis et insertis for-
manque in illis traditam pro servatâ ha-
bentes, illis aliâs in suo robore perman-
suris, ad praemissorum effectum specialiter et expresse derogamus; ceterisque con-
trariis quibuscumque.

Contraria re-
fellit.

Datum Romae, apud S. Mariam Maio-

¹ Edit. Main. legit *metem* (R. T.).

² Edit. Main. legit *quocumque* (R. T.).

rem, sub annulo Piscatoris, die XIV martii MDCLIV, pontificatus nostri anno x.

Dat. die 14 martii 1654, pontif. anno x.

CLXXXVII.

*Commissio octo episcopis Franciae ad capiendam informationem super epistolâ pastoralî archiepiscopi Senonensis super libro Cornelii Iansenii, cui titulus Augustinus Cornelii Iansenii*¹.

Venerabilibus fratribus archiepiscopo Arelatensi, ac episcopis Aniciensi et Conserano ac Matisconensi, necnon Meldensi et Rhedonensi, ac Macloviensi et Glandatensi,

Innocentius Papa X.

Venerabiles fratres,
salutem et apostolicam benedictionem.

Prooemium.

§ 1. Nuper² pervenit ad aures nostras, quod, in actu publicationis in dioecesi Senonensi Constitutionis per nos pridie kalendas iunii proxime praeteriti editae, quae quinque propositiones occasione libri impressi, cui titulus *Augustinus Cornelii Iansenii episcopi Iprensis*, excitatas, in eâdem Constitutione expressas, damnavimus sub poenis et censuris contra haereticos et eorum fautores in iure expressis, venerabilis frater Ludovicus Henricus de Gondrin, archiepiscopus Senonensis, quamdam epistolam pastorem idiomate gallico, quae incipit; « Louis Henry de Gondrin par la grâce de Dieu archevesque de Sens et primat des Gaules et de Germanie à nosres chers frères les doyens ruraux, etc. » sub datâ die XXIII septembris proxime praeteriti impressam Senonis apud Ludovicum Prussurot, ediderit et typis vulgaverit, seu edi et typis vulgari fecerit, in qua scandalosa, teme-

rary, schismatica et haeresim redolentia continentur.

§ 2. Quapropter nos, de eâ re diligentem informationem sumi volentes, motu proprio et ex certâ scientiâ nostrâ fraternitatibus vestris per praesentes committimus et mandamus, ut, quam¹ primum hae vobis redditae fuerint, vos², aut saltem duo ex vobis, tamquam specialiter ad hoc a nobis delegati, super epistolâ huiusmodi, et an illa ab eodem Ludovico Henrico archiepiscopo seu eius iussu edita et vulgata fuerit, diligentem informationem, omni meliori et opportuniore qui vobis videbitur modo et viâ, capiat, ac informationem desuper captam in scriptum authenticum redigi curetis, et ad nos transmittatis, ut quid hoc in negotio ad Dei gloriam, Fidei catholicae decus, nostrumque et Sedis Apostolicae honorem statuendum fuerit, maturâ consideratione adhibita, decernamus.

§ 3. Non obstantibus felicis recordationis Bonifacii Papae VIII praedecessoris nostri de unâ, et concilii generalis de duabus dictis, aliisque apostolicis, ac in conciliis universalibus, provincialibus et synodalibus editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ac ecclesiae Senonensis, et quibusvis aliis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Contrarius derogat.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Similem vide supra pag. 745 (n. 1).

¹ Videtur potius legendum *quum* (R. T.).

² Perperam ed. Main. legit *nos* pro *vos* (R. T.).

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xvi martii MDCLIV, pontificatus nostri anno x.

Dat. die 16 martii 1654, pontif. anno x.

CLXXXVIII.

Canonici ecclesiae Hispalensis absolvuntur a censuris ob recursum ad iudices laicos ineuris ³.

Dilecto filio magistro Amato Dunogetto, capellano nostro, et causarum sacri palatii apostolici auditorum decano,

Innocentius Papa X.

Dilecte fili,
salutem et apostolicam benedictionem.

Prooemium.

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii decanus et capitulum ac canonici ecclesiae Hispalensis, quod, verente inter decanum ac capitulum et canonicos huiusmodi ex unâ, necnon dilectos pariter filios priorem et fratres conventus S. Isidori *del Campo* nuncupati extra moenia civitatis Hispalensis Ordinis sancti Hieronymi ex alterâ partibus, super solutione decimarum et aliis articulis, coram iudice ecclesiastico in illis partibus lite et causâ, quae ad praesens in sacro Rotae Romanae auditorio coram te in gradu appellationis per dictos priorem et fratres interpositae pendens¹ indecisa, ab iisdem priore et fratribus recursus ad tribunalia saecularia pro parte praedictorum decani ac capituli et canonicorum et ab eorum procuratore, nedum semel, sed iterum et pluries, habitos fuisse praetenditur.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, praefati prior et fratres ob praemissa litis praedictae prosecutionem impedire nitantur, ideo iisdem exponentes nobis humiliter supplicari fecerunt, ut sibi de congruae absolutionis

beneficio in iisdem praemissis providere de benignitate apostolicâ dignaremur. Nos igitur, eosdem exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, tibi per praesentes committimus et mandamus, ut, constituto tibi de narratis, eosdem exponentes, illorumque singulos, si hoc a te humiliter petierint, impositâ ipsis et eorum cuilibet arbitrio tuo aliquâ poenitentia salutaris, ac renunciato prius per eos et eorum quemlibet quibusvis recursibus ad iudices laicos in causâ huiusmodi per eosdem exponentes seu eorum nomine quomodolibet habitis et factis, ac sine litis et colligationum praeiudicio, et dummodo ipsi exponentes nullum ius de novo propterea acquirant, a quibusvis censuris et poenis ecclesiasticis, per eos et eorum quemlibet praemissorum occasione quomodolibet ineuris, auctoritate nostrâ apostolicâ absolvas et totaliter liberes, dictasque poenas illis et eorum cuilibet gratiose remittas et condones.

§ 3. Non obstantibus apostolicis, ac in ^{Contraria refert.} universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die ii maii MDCLIV, pontificatus nostri anno x.

Dat. die 2 maii 1654, pontif. anno x.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Legendum *pendet* (R. T.).

CLXXXIX.

Iubilaeum pro Indiis Occidentalibus¹.

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

Prooemium.

Salvator et Dominus noster Iesus Christus Dei Filius, cuius, licet immeriti, vices gerimus in terris, ad hoc nobis ligandi et solvendi potestatem tradere voluit, ut salutis eius gregis curae nostrae divinitus commissi paterno affectu ac sollicito studio intendamus.

Statuit iubilaeum pro populis Occidentalibus.

§ 1. Hinc est quod nos, considerantes christifideles in Indiis Occidentalibus commorantes ob maximam locorum distantiam et alia impedimenta ad hanc almam Urbem nostram pro consequendis caelestibus thesauris iubilaei anni praeteriti MDCL accedere non potuisse, propterea illorum animae salutis et spirituali consolationi consulere volentes, supplicationibus etiam charissimi in Christo filii nostri Philippi Hispaniarum regis catholici nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinatis, de omnipotentis Dei misericordia ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius auctoritate confisi, ex illa ligandi atque solvendi potestate, quam nobis Dominus meritis nostris minime suffragantibus contulit, universis et singulis utriusque sexus christifidelibus in praedictis Indiis Occidentalibus illarumque provinciarum, civitatibus, oppidis, terris et locis existentibus, qui ecclesias vel ecclesiam, ab Ordinariis locorum earundem Indiarum, vel eorum vicariis, seu officialibus, aut de eorum mandato, et, ipsis deficientibus, per eos qui ibi curam animarum exercent, postquam ad eorum notitiam hae nostrae litterae pervenerint, designandas vel designandam, spatio unius mensis, a publicatione designationis per Ordinarios, vel eorum vicarios, seu officiales,

vel alios, ut praefertur, faciendae computandi, saltem semel visitaverint, ibique Deum pro fidei catholicae protectione, eiusque ad hostium conatibus et insidiis defensione, haeresis extirpatione, principum christianorum pace et concordia, ac praesentibus Ecclesiae necessitatibus devote oraverint, ac feria quarta, sexta et sabbato alicuius hebdomadae intra dictum mensis spatium decurrendae ieiunaverint, atque peccata confessi sequenti saltem dominica die sanctissimum Eucharistiae sacramentum reverenter sumpserint, et eleemosynas ad libitum, prout charitas singulis suggesserit, fecerint, plenissimam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem sicut in anno iubilaei visitantibus certas ecclesias intra et extra Urbem concedi consuevit, tenore praesentium concedimus et elargimur; navigantes vero, aut iter agentes, ut, cum primum ad sua se se domicilia receperint, superscriptis peractis, et visitata ecclesia cathedrali, vel maiori, aut parochiali loci eiusdem domicilii, eandem indulgentiam consequi possint et valeant; regularibus autem personis utriusque sexus, etiam in claustris perpetuo degentibus, necnon aliis quibuscumque, tam laicis quam ecclesiasticis, secularibus vel regularibus, etiam in carcere, aut in captivitate existentibus, vel aliqua corporis infirmitate, seu alio quocumque impedimento detentis, qui supra expressa, scilicet ieiunium, eleemosynam, ecclesiaeque seu ecclesiarum visitationem et orationem, vel eorum aliqua praestare nequiverint, ut illa confessarius, quem ut infra elegerint, etiam in alia pietatis opera commutare, vel in aliud proximum tempus prorogare possit, eaque iniungere, quae ipsi poenitentes efficere poterunt, pariter concedimus et indulgemus.

§ 2. Cupientes autem omnes illarum partium christifideles participes fieri hu-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

ius pretiosissimi thesauri, universis et singulis earundem partium utriusque sexus, tam laicis quam ecclesiasticis, secularibus et regularibus, cuiusvis ordinis, congregationis et instituti, christifidelibus licentiam concedimus et facultatem damus, ut sibi ad hunc effectum quemeumque presbyterum confessarium, tam secularem quam cuiusvis ordinis regularem, ex approbatis a locorum Ordinariis, eligere possint, qui, eorum confessionibus diligenter auditis, ab omnibus excommunicationis, suspensionis et aliis ecclesiasticis sententiis et censuris, a iure vel ab homine, quavis causâ latis seu inflictis, necnon ab omnibus peccatis, excessibus, criminibus et delictis quantumvis gravibus et enormibus, etiam locorum Ordinariis, sive nobis et Sedi Apostolicae, etiam in litteris die Coenae Domini legi solitis contentis, et aliâs per quascumque nostras et Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum constitutiones, quarum tenores praesentibus haberi volumus pro expressis, quomodocumque reservatis, in foro conscientiae, et hac vice tantum, eos, non tamen haereticos specialiter declaratos aut condemnatos vel publicatos, absolvere et liberare valeat; et insuper vota quaecumque (religionis et castitatis exceptis) in alia pia et salutaria opera commutare, iniunctâ tamen eis et eorum cuilibet in supradictis omnibus casibus poenitentia salutari, aliisque eiusdem confessarii arbitrio iniungendis. Quapropter, tenore praesentium, in virtute sanctae obedientiae, districte praecipimus et mandamus omnibus et quibuscumque venerabilibus fratribus archiepiscopis, episcopis et aliis ecclesiarum praelatis, ac quibuscumque Ordinariis locorum in praedictis Indiis Occidentalibus existentium¹, eorumque vicariis et officialibus, vel, eis deficientibus,

illis qui curam animarum inibi exerceant, ut, cum praesentium litterarum transumpta, aut exempla, etiam impressa, acceperint, illa statim, absque ullâ morâ, retardatione, vel impedimento, per suas ecclesias et dioeceses, provincias, civitates, oppida, terras et loca publicent et publicari faciant, ecclesiamque seu ecclesias visitandas designent.

§ 3. Non intendimus autem per praesentes super aliquâ irregularitate publicâ vel occultâ, notâ, defectu, incapacitate, seu inhabilitate quoquo modo contractâ dispensare, vel aliquam facultatem tribuere dispensandi, seu habilitandi, et in pristinum statum restituendi, etiam in foro conscientiae, neque etiam easdem praesentes iis, qui a nobis et Apostolicâ Sede, vel ab aliquo praelato, seu iudice ecclesiastico excommunicati, suspensi, interdicti, seu aliâs in sententias et censuras incidisse declarati, vel publice denunciati fuerint, nisi infra tempus celebrationis huiusmodi iubilaei satisfecerint, aut cum partibus concordaverint, ullo modo suffragari posse aut debere.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, praesertim quibus facultas absolvendi in certis tunc expressis casibus ita Romano Pontifici pro tempore existenti reservatur, ut nec etiam similes vel dissimiles iubilaei, indulgentiarum et facultatum huiusmodi concessionibus, nisi de illis expressa mentio aut specialis derogatio fiat, cuiquam suffragari queant, necnon regulâ nostrâ de non concedendis indulgentiis ad instar, ac quorumcumque ordinum et congregationum, sive institutorum regularium, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eisdem ordinibus, congregationibus et institutis, illorumque personis quomodolibet concessis, appro-

Transumpta
litterarum pu-
blicari mandat.

Contraria
reiiicit.

¹ Potius lege *existentibus* (R. T.).

batis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua exquisita forma ac hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro sufficienter expressis ac formam in eis traditam pro servatâ habentes, hac vice specialiter, nominatim et expresse ad effectum praesentium derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptio-
rum fides.

§ 5. Ut autem praesentes nostrae litterae, quae ad singula loca deferri non possunt, ad omnium notitiam facilius deveniant, volumus, ut earundem praesentium transumptis, vel exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, ubique locorum et gentium eadem fides habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xii iunii MDCLIV, pontificatus nostri anno x.

Dat. die 12 iunii 1654, pontif. anno x.

CXC.

Confirmatio concordiae initae inter episcopum Constantiensem, tamquam abbatem perpetuum monasterii Augiae Ordinis sancti Benedicti apostolicâ auctoritate constitutum, et monachos huiusmodi super statu et gubernio dicti monasterii¹.

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

Exordium.

Illis, quae pro stabiliendâ inter personas ecclesiasticas pace et concordia pro-

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

vide facta fuisse dignoscantur, ut semper firma subsistant et exactius servantur, libenter, cum a nobis petitur, confirmationis apostolicae patrocinium adiungimus, prout in Domino conspiciamus expedire.

§ 1. Sane, pro parte venerabilis fratris episcopi Constantiensis, ac dilectorum filiorum monachorum monasterii Augiae Divitis nuncupati, Ordinis sancti Benedicti, Constantiensis seu alterius dioecesis, nobis nuper expositum fuit, quod inter ipsum episcopum, tamquam perpetuum abbatem monasterii praedicti auctoritate apostolicâ constitutum, ex unâ, necnon monachos praedictos ex alterâ partibus inita fuit concordia ab iisdem monachis capitulariter acceptata et ab utrâque partium subscripta et signata, necnon mediante instrumento publico iurata, cuius concordiae capitulorum tenor, additis¹ illi per venerabiles fratres nostros sanctae Romanae Ecclesiae cardinales Concilii Tridentini interpretes, quibus hoc negotium discutiendum remisimus, aliquot verbis, est qui sequitur, videlicet:

« Illustrissimus episcopus, tamquam perpetuus abbas monasterii Augiae Divitis, Ordinis sancti Benedicti, in exequutione unionis per pontificias constitutiones factae, possit libere uti iure suo visitandi personaliter monasterium toties quoties voluerit;

Quando vero personaliter noluerit, vel non potuerit, tunc mittat visitatores ecclesiasticos seculares, adiuncto tamen regulari, a domino episcopo deputando, a congregatione Helvetiâ vel Svevâ, qui saltem semel in anno visitare debeant;

Dominus episcopus, tamquam perpetuus abbas in dictis Bullis constitutus, possit ad nutum constituere vel destituere priorem in dicto monasterio ex ipsis conventibus assumendum; si vero domini visitatores in visitatione apprehenderint ex

1 Male edit. Main. legit *additus* (R. T.).

Tenor capitulorum cardinalium Concilii Tridentini quibus hoc negotium discutiendum commissum fuerat.

rationabilibus causis aliunde esse assumendum, tum possit assumere ex alterutra congregatione; et, si quispiam conventualium se senserit gravatum a dicto priore, possit, petita, licet non obtenta, ipsius licentiâ, recurrere ad dominum episcopum; prout etiam, si¹ gravatum se sentiat a domino episcopo, possit, petita, etsi non obtenta, ab illo licentiâ, absque ullo impedimento ad illustrissimum dominum nuncium recursum habere², seu ad sanctam Sedem Apostolicam;

Dominus episcopus debeat monachis praestare alimenta in frumento, vino et pecuniis iuxta designationem (cum gratiosâ promissione rationabilis additamenti, prout monasterii proventus et necessitates permittent, et status conventus exiget) factam et sufficientem sic approbatam a reverendissimis dominis abbatibus S. Galli Einsidlensis et Vegigactensis, qui ad compositionem aliâs fuerunt adhibiti, quae praestatio fieri debeat sequenti modo, videlicet:

Vinum dabitur, sine diminutione, tempore commodo cum iam fuerit defaecatum³; frumenta vero intra festa S. Martini et Purificationis beatae Mariae Virginis;

De pecuniis vero, quae⁴ dominus episcopus singulis annis debet, solvat centum florenos in pecuniâ numeratâ singulis angariis⁵; residuum vero dictarum pecuniarum etiam solvere sataget in pecuniâ eodem adhuc anno; quod si non potuerit, teneatur dare equivalens receptibile, et bonae qualitatis, cum interventu prioris sive oeconomi conventus;

Beneficia simplicia regularia monaste-

rii, quae conventuales modo tenent, illis, imo eisdem personis sine rationabili causâ non adimantur, salvo iure foundationum; ceterum si vacaverint, possint ea humiliter a domino episcopo petere, qui faciet prout sibi bonum et aequum in Domino visum fuerit;

Ecclesiae Schinensis vicarius a domino episcopo constituatur ad eius nutum amovibilis, qui debeat assumi ex conventualibus Augiensibus ultra numerum duodenarium, quem ibi dominus episcopus pro choro alere debet; ex proventus vero et fructibus ipsius ecclesiae, demptis alimentis pro domino vicario ac oneribus ipsi incumbenibus, reliquum applicetur pro reparatione ecclesiae ac aedium et conservatione bonorum ipsius; si vero ulterius quidpiam supererit applicetur in utilitatem ecclesiae et conventus Augiensis; dictusque vicarius visitari debeat ab iisdem visitatoribus eo modo quo superius de visitatione monasterii Augiensis dictum est, rationesque suae administrationis singulis annis, vel toties quoties opus fuerit, dare debeat iisdem visitatoribus;

Pater prior singulis annis, vel toties quoties opus fuerit, teneatur domino episcopo, seu visitatoribus, rationes reddere; et, si quid tam de assignato, quam de propriis bonis, vel patrimoniis a monachis importatis, seu importandis, super fuerit, non applicetur mensae episcopali, sed convertatur ad utilitatem ecclesiae, atque conventus Augiensis, audito ad hoc ipso conventu;

Iuvenes monasterii ad studia habiles etiam philosophiae vel theologiae studiorum capaces non negligentur dictis studiis applicari, sed illos dominus episcopus ad aliquam academiam vel monasterium alere debeat;

Sacras reliquias aliaque ad sacrarium spectantia conventuales sub suâ custodiâ

¹ Male edit. Main. legit *etiamsi* pro *etiam*, *si* (R. T.).

² Verbum *habere* nos addimus (R. T.).

³ Ed. Main. habet *defaetatum* (R. T.).

⁴ Oporteret legere *quas* (R. T.).

⁵ Nescio an *Augiensibus* pro *angariis* legendum (R. T.).

et clavibus habebunt, relicto in manibus domini episcopi inventario; smaragdus vero in aliâ separatâ et bene munitâ cistâ in ipso etiam sacrario sub duabus clavibus, quarum una penes dominum episcopum in Augiae archivio, altera penes conventum erit, custodiatur, ita ut ex superiori parte cistae cerni possit:

Item super omnibus debet fieri instrumentum a publico notario, et postea nomina utriusque partis supplicari Sanctissimo pro huius concordiae et transactionis confirmatione ».

Sacrae congregationis C. n. edictum rescriptum.

« Die xv novembris MDCLIII¹ sacra congregatio eminentissimorum cardinalium Concilii Tridentini interpretum censuit supradictam concordiam a sanctissimo domino nostro remissam posse (si Suae Sanctitati placuerit), additis in eâ verbis in margine adnotatis, confirmari ».

PETRUS ALOYSIUS cardinalis CARAFA.

Loco † Sigilli.

FRANCISCUS PAULUTIUS, C. C. secr.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, praedicti episcopus et monachi praecursoria capitula concordiae huiusmodi apostolicae confirmationis munere roborari summopere desiderent: nos, eosdem episcopum et monachos specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet imodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus eorundem episcopi et monachorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de praedictorum cardinalium consilio, capitula praecursoria cum

¹ Male, ut puto, ed. Main habet 1655 (R. T.).

omnibus et singulis in eis, ut praefertur, contentis, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiciamus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

§ 3. Decernentes praesentes litteras firmas, validas et efficaces existere et fore, ac ab omnibus, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter observari, sique et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditeres, ac Sedis Apostolicae nuncios, et sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos, iudicari, ac definiri debere, ac irritum et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus, quatenus opus sit, felicis recordationis Pauli II et aliorum Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum de rebus ecclesiae non alienandis, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon ecclesiae Constantiensis, ac Ordinis et monasterii huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliâ in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xviii iunii MDCLIV, pontificatus nostri anno x.

Dat. die 18 iunii 1654, pontif. anno x.

Praesentes confirmat.

Contrariis derogat.

CXCI.

Erectio Montis pietatis in civitate Cracoviensi, cum assignatione dotis¹.

Venerabili fratri Petro episcopo Laudienti, apud charissimum in Christo filium nostrum Ioannem Casimirum Poloniae et Sveciae regem illustrem nostro et Apostolicae Sedis nuncio,

Innocentius Papa X.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

Exordium.

Salvatoris et Domini nostri Iesu Christi, qui fideles suos ad pietatis et christianae charitatis opera in pauperes et egenos misericorditer exercenda plurimum hortatus est, vices, licet immeriti, gerentes in terris, ad ea per quae eorundem pauperum et egenorum indemnitati, necessitatibusque consulitur, et dispendiis occurritur, paternâ, qua lenemur, charitate libenter intendimus, ac in his officii nostri partes, cum a nobis petitur, favorabiliter interponimus, prout in Domino conspicimus salubriter expedire.

Supplicatio.

§ 1. Sane, nomine venerabilis fratris moderni episcopi Cracoviensis nobis nuper expositum fuit, quod, cum episcopis Cracoviensibus suis praedecessoribus, ac ipsimet moderno episcopo, in litteris apostolicis super provisionibus de eorum personis in episcopos Cracovienses respective expeditis, fuerit inter alia iniunctum, ut in civitate Cracoviensi Montem pietatis erigant, fuerunt ad hunc effectum deposita decem nummorum aureorum Hungariorum millia, ipseque modernus episcopus aliam notabilem pecuniarum summam ad eundem effectum contribuere paratus est, ut eo modo pauperum suarum civitatis et dioecesis Cracoviensis necessitatibus peramplius consulatur. Nobis propterea humiliter supplicari fecit idem episcopus, ut, pauperum praedicto-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

rum necessitatibus consulentes, Montem pietatis praedictum erigere, ac aliâs ut infra opportune providere de benignitate apostolicâ dignaremur.

§ 2. Nos igitur, qui honestis petentium votis, praesertim pauperum subventionem respicientibus, libenter annuimus, eaque favoribus prosequimur opportunis, praedictum episcopum a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, fraternitati tuae per praesentes committimus et mandamus, ut, si et postquam dictus episcopus, tam praedicta decem nummorum Hungariorum millia, quam aliam ab ipso contribuendam summam, pro stabilimento et mantentione dicti Montis assignaverit, in praefatâ civitate unum Montem pietatis, ut praefertur, nuncupandum, in quo idem episcopus dictas pecuniarum summam, necnon quascunque alias pecunias per quoscumque christifideles pro huiusmodi pauperum subventionem inibi pro tempore erogandas, reponere, ac dictis pauperibus et egenis subvenire, pecunias huiusmodi eis in suis necessitatibus mutuando, ac pro huiusmodi mutuo pignora ab eis valoris dupli vel tripli summae mutuatae recipere seu recipi, ac illa debite custodire, seu custodiri facere, ita tamen, ut ii, qui ipsas pecunias mutuo, ut praefertur, acceperint, eas in termino illis praefigendo, qui erit ad minus unius anni, restituere teneantur, alioquin, dicto termino elapso, ipsius Montis officiales, pignora ipsa, ad illorum subhastationem¹ deveniendo, plus offerenti

Erigit Montem pietatis in civitate Cracoviensi.

¹ Edit. Main. habet *substantationem* pro *subhastationem* (R. T.).

vendere, et a pecunias mutuo accipientibus non ultra summam trium pro quolibet centenario et anno (vel minus, si ita expedire iudicaveris, dummodo tamen impensas¹ non excedat, quae in dicti Montis officialium mercedis et salarii solutionem et aliorum eius onerum supportationem convertantur) exigere possint et debeant, auctoritate nostrâ apostolicâ perpetuo sine alicuius praedictis erigas, et instituas²; illique sic erecto et instituto pro eius dote praedictas pecuniarum summas, necnon quaecumque bona mobilia et immobilia, iura, res et proprietates et eleemosynas per quoscumque christifideles erogandas et elargiendas, ex nunc prout ex tunc, et e contra, postquam erogata et elargita fuerint, dictâ auctoritate etiam perpetuo applices et appropries; ac insuper eidem episcopo, illiusque successoribus ecclesiae Cracoviensis praesulibus, seu administratoribus, ut praedictum Montem, eiusque res, bona mobilia et immobilia, fructus, redditus, proventus, iura et emolumenta quaecumque, per se, vel alium, seu alios ad id ab eis deputandos, regere, gubernare et administrare, ita tamen, quod ab eis deputandi de gestis et administratis per eos ratione dicti Montis quotannis eidem moderno et pro tempore existenti episcopo Cracoviensi iuxta sacri Concilii Tridentini decretorum dispositionem rationem reddere teneantur; ac eidem episcopo, pro feliciori dicti Montis, illiusque personarum, officialium et bonorum huiusmodi regimine et administratione, ut quaecumque statuta, ordinationes, capitula et decreta, licita tamen et honesta, sacrisque canonibus et eiusdem Concilii Tridentini decretis, ac constitutionibus apostolicis non³ contraria, et a te seu pro tempore existente nostro

et Sedis Apostolicae inibi nuncio examinanda et approbanda, facere, edere et condere, ac, quoties pro rerum et temporum qualitate vel aliâs expediens videbitur, illa, praevio examine et approbatione similibus, alterare, corrigere, reformare, ac in toto vel in parte mutare, aliaque, ut praefertur examinanda et approbanda, ex integro et de novo condere et edere possint et valeant, eâdem auctoritate perpetuo similiter concedas et indulgeas; eosque desuper a quoquam molestari, perturbari aut inquietari nullatenus posse, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari⁴.

§ 3. Non obstantibus apostolicis, necnon Contraria tollit. in universalibus provincialibusque conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxxi iulii MDCLIV, pontificatus nostri anno x.

Dat. die 31 iulii 1654, pontif. anno x.

CXCH.

Confirmatio ministri generalis fratrum Ordinis SS. Trinitatis Redemptionis captivorum, hac tamen lege adiectâ, ut singulis sexenniis convocari debeat capitulum generale².

**Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.**

In eminenti Sedis Apostolicae speculâ, meritis licet imparibus, per abundantiam divinae misericordiae, universalis Ecclesiae regimini praesidentes, et religiosorum virorum sub suavi religionis iugo Altissimi

Exordium.

¹ Legerem *impensa* (R. T.).

² Edit. Main. legit *institutas* (R. T.).

³ Particulam *non* nos addimus (R. T.).

⁴ Subde *decernas* vel *decernimus* (R. T.).

² Istius Ordinis materiam et confirmationem privilegiorum habes ad Const. LV Gregorii XV, *Iniuncti*, tom. XII, pag. 683.

obsequiis addictorum tranquillitati et felici directioni, quantum nobis ex alto conceditur, libenter intendimus, ac desuper officii nobis divinitus commissi partes interponimus, prout, maturâ consideratione adhibitâ, conspiciamus in Domino salubriter expedire.

Committit
dissensionem
electionis
fratris
Claudii in
ministerium
generalem
Ordinis
Redemptionis
Captivorum.

§ 1. Sane, pro parte dilecti filii Claudii Rallae, fratris expresse professi Ordinis sanctissimae Trinitatis redemptionis captivorum, nobis nuper expositum fuit, quod, cum, post obitum Ludovici Petit, totius Ordinis praedicti dum vixit ministri generalis (intimatâ quatuor provinciis eiusdem Ordinis, Franciae scilicet, Picardiae, Campaniae et Normandiae, quibus ius eligendi ministrum generalem Ordinis huiusmodi, dum pro tempore idem Ordo ministro generali destitutus est, ex immemorabili tercentorum et amplius annorum consuetudine privative ad alias dicti Ordinis provincias, ut asseritur, competit, futuri ministri generalis in locum eiusdem Ludovici defuncti immediate faciendâ electione), de anno MDCCLII in conventu S. Maturini Parisiensis Ordinis huiusmodi praedictus Claudius, tunc eiusdem conventus minister, in ministrum generalem dicti Ordinis canonice cum omnibus modis, formis et solemnitatibus in similibus hactenus servari solitis electus fuisset, ipseque Claudius electionis huiusmodi confirmationem de more antecessorum suorum in praedicti Ordinis ministros generales similiter electorum a nobis et Sede Apostolicâ humiliter petisset, nos electionis praedictae examen, totiusque rei discussionem venerabilibus fratribus nostris sanctae Romanae Ecclesiae cardinalibus negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositis commisimus.

Supplicatio
fratris Claudii.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, dilecti pariter filii provinciarum Hispaniae et Italiae dicti Ordinis provinciales contra eandem electionem

insurrexerint, illamque, motâ desuper lite et controversiâ, ex diversis capitibus, videlicet ex eo, quod ipsis non vocatis nec intimatis, contra regulas, seu statuta eiusdem Ordinis, necnon iuris communis, et quarundam constitutionum felicis recordationis Innocentii III, Clementis IV Romanorum Pontificum praedecessorum Ordinis praedicti confirmatoriarum dispositionem, facta fuisset¹, quodque alias tunc existentes provinciales provinciarum Hispaniae et Italiae huiusmodi similibus electionibus, et signanter de annis MCDLXXIII, MDII et MDIX respective, licet cum protestatione intervenissent, nullam et invalidam esse praetenderint: nobis propterea idem Claudius humiliter supplicari fecit, ut in praemissis opportune providere de benignitate apostolicâ dignaremur.

Electionem
fratris Claudii
confirmat.

§ 3. Nos igitur, dictum Claudium specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de eorumdem cardinalium, quibus praedictas supplicationes examinandas commisimus, consilio, ad evitanda incommoda, quae facile oriri possent, si diutius Ordo praedictus sine capite permaneret, praenarratam electionem de personâ dicti Claudii, super idoneitate ac zelo multipliciter commendati, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et quoscunque defectus, qui quomodolibet desuper

¹ Male edit. Main. legit *factam fuisse* (P. T.).

intervenerint, supplemus, salvis tamen iuribus in futurum utriusque partis, tam in petitorio, quam in possessorio: hac tamen lege adiectâ, ut singulis sexenniis convocari debeat capitulum generale dicti Ordinis, loco et tempore a capitularibus in immediate precedentibus capitulis generalibus ipsius Ordinis designandis, cum interventu ipsiusmet ministri generalis, omniumque provincialium totius Ordinis huiusmodi, cum uno socio pro quolibet a singulis provinciis eiusdem Ordinis in antecedenti earum capitulo provinciali eligendo, et in eo sine personarum exceptione secundum Deum, sacrosque canones et Ordinis huiusmodi instituta, delinquentium tam superiorum quam subditorum quorumcumque corrigantur excessus, ac de salute animarum et de conservatione ipsius Ordinis eiusque domorum indemnitate tractetur, et statuatur quod fuerit regulariter statuendum.

§ 4. Et, quoniam non sine magnâ admiratione compertum est, religionem praedictam in praecipuis Europae regnis diffusam, cuius quamplurimi conventus viris cum doctrinâ tum pietate efflorescunt, constitutiones generales non agnoscere, quibus communiter gubernetur: ideo venerabili fratri nostro Martino episcopo Albanensi S. R. E. cardinali Ginetto nuncupato, Ordinis praedicti apud nos et Sedem Apostolicam protectori, per easdem praesentes iniungimus, ut pro hac primâ vice capitulum generale dicti Ordinis, quamprimum fieri poterit, in hac alinâ Urbe convocari faciat, in quo ipse minister generalis et alii praedicti, sub poenis arbitrio nostro in casu contraventionis incurrendis, interesse, ibique statuta, constitutiones, ordinationes, ac omnia et singula, quae in spiritualibus ac temporalibus ipsius religionis ac regularis disciplinae statum, gubernium, observantiam et indemnitate quoquo modo concernere po-

terunt per totum Ordinem praedictum servanda, proponi et definiri debeant, quae tamen, antequam publicentur, congregationi eorundem cardinalium examinanda, corrigenda et approbanda exhibeantur.

§ 5. Decernentes praesentes litteras validas firmas et efficaces existere et fore, et ab omnibus, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque, iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane quidquid secus super his a quocumque, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 6. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus et provincialibus conciliis editis, generalibus vel specialibus constitutionibus et ordinationibus, necnon dicti Ordinis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis eidem Ordini, eiusque superiori-bus, ac provinciis et fratribus quibuscumque in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro expressis habentes, illis aliâs in suo robore permanentis, ad praemissorum effectum specialiter et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xii augusti MDCLIV, pontificatus nostri anno x.

Dat. die 12 augusti 1654, pontif. anno x.

CXCIII.

Quod commendatarii, monasteria Ordinis Cisterciensis in commendam obtinentes, non possint priores et officiales eiusdem Ordinis instituere ac desti-

Clausulas addit.

Contraria revocet.

tuere, nec visitare monachos, aut eosdem corrigere.

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

Exordium.

Pastoralis officii nobis divinitus commissi partes esse cognoscimus, ut, religiosorum virorum in humilitatis spiritu sub suavi religionis iugo Altissimi obsequiis mancipatorum commodis et felici directioni intendentes, illos a dispendiis quibuscumque, quantum nobis ex alto conceditur, asseramus¹.

Supplicatio
contra commen-
datarios.

§ 1. Sane, pro parte dilecti filii Claudii, abbatis generalis Ordinis Cisterciensis, per eius procuratorem nobis nuper expositum fuit, quod, licet peculiaribus Ordinis praedicti privilegia, a quampluribus Romanis Pontificibus et signanter a felicis recordationis Pio II, Sixto V, Innocentio VIII, Pio IV, Pio V et Gregorio XIII praedecessoribus nostris concessa et confirmata, respective disponant ac declarent, quod commendatarii, monasteria dicti Ordinis in commendam obtinentes, nullam in monasteriis sibi commendatis², quoad eorum monachos iurisdictionem exerceant, sed visitatio ad abbatem Cistercii et quatuor primores, quemlibet in sua generatione, iuxta formam antiquorum privilegiorum, pertineat, ac monachi ipsorum monasteriorum commendatorum dictum abbatem Cistercii et primos quatuor ac eorundem commissarios ad eandem visitationem recipere et in eorum manibus professionem emittere debeant; commendatarii vero ne quempiam propter delictum eiciant, sed, quotiescunque monachi quid admitterint, quod quidem animadversione dignum sit, id quamprimum priori claustrali vel commissario significant, qui correctionem iuxta Ordinis praedicti statuta faciat, ac demum prior et subprior

in iisdem commendatis seu commendandis monasteriis, officiales spirituales et temporales, dicti Ordinis professi, et non seculares, per commendatarios, etiamsi S. R. E. cardinales fuerint,¹ instituuntur; et propterea sacri Concilii Tridentini decreto sess. xxv, cap. xx statutum reperiatur, ut priores claustrales, ac in prioratibus conventuum² habentibus superiores, qui correctiones et spirituale regimen exercent, a capitulis generalibus, vel ipsorum Ordinum visitoribus instituuntur; ac insuper a congregatione venerabilium fratrum nostrorum eiusdem S. R. E. cardinalium, negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita, resolutiones praemissis ac constitutionibus apostolicis immixtae emanaverint die ii augusti mxcxlvii, quibus tunc existenti nostro et Sedis Apostolicae in regno Poloniae nuncio iniunctum fuit, ut serio invigilaret ne commendatarii huiusmodi, et signanter dilectus pariter filius Alexander Donhoff commendatarius monasterii Andreoviensis Ordinis praedicti, Craeoviensis dioecesis, circa officialium electiones vel circa monachorum vitam et mores ceteraque institutum regulare spectantia, se ingererent: nihilominus iidem commendatarii passim et in primis praedictus Alexander Donhoff in vim litterarum apostolicarum super eorundem monasteriorum commendis expeditarum, in quibus huiusmodi monasteriorum cura, regimen et administratio tam in spiritualibus quam temporalibus plenarie committitur, praetendunt ius instituendi ac destituendi priores et officiales, claustrales, visitandi, corrigendi, statuendi, ordinandi et exercendi ea quae institutum regulare contingunt, eorundemque commendatariorum nonnulli, non contenti redditibus ac fructibus, quorum maiorem partem ex opu-

¹ Quid pro asseramus legendum nescio (R. T.).

² Ed. Main. h. monasterio... commendata (R. T.).

¹ Praeintellige partic. negat. ne (R. T.).

² Forsan legendum conventum (R. T.).

lentioribus dicti Ordinis monasteriis colligunt, in alienam insuper messem, veluti in electiones ac depositiones priorum et subpriorum, aliorumque officialium, ac etiam in visitationes et monachorum correctiones, falcem mittere praesumentes, praedicta privilegia et constitutiones apostolicas contemptui habent in grave eiusdem Claudii abbatis imo universi Ordinis praedicti iurium praeiudicium.

Confirmat prout in rubrica.

§ 2. Quare idem Claudius abbas nobis humiliter supplicari fecit, ut in praemissis opportune providere de benignitate apostolicâ dignaremur. Nos igitur, dictum Claudium abbatem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de praedictorum cardinalium consilio, inhaerentes praeallegatorum Summorum Pontificum praedecessorum nostrorum privilegiis Ordini Cisterciensi huiusmodi concessis, ac decreto eiusdem sacri Concilii Tridentini, ac resolutionibus aliâs desuper factis, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, declaramus, decernimus ac statuimus non licere commendatariis priores, subpriores, aut officiales claustrales instituere ac destituere, visitare monachos, eosdemque corrigere, nec facultates eisdem in litteris apostolicis concessas et expressas, prout supra, ad ea quae institutum regulare concernunt, ac, tenore praelibatorum privilegiorum et sacri concilii dispositione, monastico regimini relinquuntur, trahi posse ac debere.

Exe. quutores deputat.

§ 3. Ideoque dilectis filiis nostris et Sedis praedictae nunciis, sive etiam loco-

rum Ordinariis, vel dicti Ordinis conservatoribus, per easdem praesentes iniungimus, ut, quotiescumque requisiti fuerint, ab eiusmodi vexationibus ac violentiis manifestis commendatarios per censuras et alia iuris remedia, implorato etiam, si opus fuerit, brachii secularis auxilio, cohibeant et compescant, salvâ semper in praemissis auctoritate congregationis eorundem cardinalium.

§ 4. Decernentes praesentes litteras semper validas, firmas et efficaces existere et fore, ac ab omnibus, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter observari; sicque in iisdem praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, et irritum et inane quidquid secus super his a quocumque, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Decretum irritans.

§ 6. Non obstantibus praemissis, ac recolendae memoriae Bonifacii Papa VIII de unâ, et in concilio generali¹ editâ de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate praesentium in iudicium non trahatur, aliisque apostolicis, ac in universalibus provincialibusque conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon praedicti Ordinis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro expressis habentes, illis aliâs in suo robore permanens, ad praemissorum effectum specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Contrariis derogat.

§ 6. Volumus autem, quod praesentium transumptis, etiam impressis, manu ali-

Praesentibus fidem addit.

¹ Edit. Main. legit *generalis* (R. T.).

cuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxv septembris MDCLIV, pontificatus nostri anno xi¹.

Dat. die 25 septembris 1654, pontif. anno xi.

CXCIV.

Suppressio tituli cardinalatus ecclesiae S. Agnetis in Agone, et erectio similis tituli in ecclesia eiusdem S. Agnetis extra moenia Urbis².

Innocentius Papa X,
ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium.

§ 1. Hodie in consistorio nostro secreto, ut moris est, titulum³ presbyteri cardinalis S. R. E., quo ecclesia S. Agnetis in Agone de Urbe olim insignita fuerat, et quam aliàs dilectus filius noster Baccius eiusdem S. R. E. presbyter cardinalis Aldobrandinus nuncupatus pro titulo sui cardinalatus obtinens in manibus nostris sponte et libere dimisit, de fratrum nostrorum consilio, perpetuo suppressimus; ac, ecclesiae eiusdem S. Agnetis extra moenia dictae Urbis honori et dignitati consulere volentes, illam in titulum unius eiusdem S. R. E. presbyteri cardinalis pro uno tituli S. Agnetis extra moenia Urbis presbytero cardinali, de simili consilio, auctoritate apostolicâ, perpetuo creximus et instituimus; eamque tituli S. R. E. cardinalis nomine ac⁴ dignitate insignivimus et decoravimus, ac aliorum titularium Ecclesiae Romanae presbyterorum cardina-

lium ecclesiarum numero favorabiliter aggregavimus; volentes ac etiam statuentes et decernentes, quod illa omnibus et singulis honoribus, insigniis, privilegiis, auctoritatibus, praecementiis, quibus aliae presbyterorum cardinalium ecclesiae, in similes titulos per Romanos Pontifices praedecessores nostros antiquius erectae et institutae, de iure, consuetudine et aliàs utuntur, potiuntur et gaudent, ac uti, potiri et gaudere quomodolibet poterunt in futurum, uti, potiri et gaudere libere et licite valeat; et insuper praedictum Baccium cardinalem, nuper tituli, ut praefertur, suppressi S. Agnetis in Agone presbyterum cardinalem, a vinculo, quo ecclesiae S. Agnetis in Agone huiusmodi, cui tunc praeerat, tenebatur, absolventes, illum ad eandem ecclesiam S. Agnetis extra moenia Urbis ab eius primaevâ erectione huiusmodi tunc vacantem, et ab eo de more optatam, de simili consilio transtulimus, ac illum, quoad vixerit, dictae ecclesiae S. Agnetis extra moenia Urbis in presbyterum cardinalem praefecimus, curam, regimen et administrationem eiusdem ecclesiae sibi in spiritualibus et temporalibus plenarie committendo, necnon cum eodem Baccio cardinali, ut statum suum iuxta cardinalatus sublimitatem decentius tenere, et expensarum onera, quae ipsum iugiter de necessitate subire oportebat, facilius perferre valeret, quod etiam, postquam in vim translationis et praefectionis praedictarum pacificam possessionem, seu quasi, regiminis et administrationis dictae ecclesiae S. Agnetis extra moenia Urbis ac illius honorum seu maioris partis eorum assecutus foret, omnia et singula beneficia ecclesiastica, cum curâ et sine curâ, secularia et quorumvis Ordinum ac etiam hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani et aliarum militiarum regularia, quae tempore translationis et praefectio-

1 Male edit. Main. legit x (R. T.).

2 Ex Regest. in Secret. Brev.

3 Male edit. Main. legit *titulus* (R. T.).

4 Coniunct. ac nos addimus (R. T.).

nis earundem ex quibusvis concessionibus et dispensationibus apostolicis in titulum, commendam et administrationem ac aliàs obtinebat, necnon in quibus et ad quae ius sibi quomodolibet competebat, quaecumque, quocumque et qualiacumque essent, etiamsi secularia, canonicatus et praebendae, dignitates etiam maiores, et principes¹, personatus, administrationes, vel officia, etiam curata et electiva, in cathedralibus etiam metropolitanis vel collegiatis ecclesiis, regularia vero beneficia huiusmodi, monasteria etiam consistorialia, prioratus, praepositurae, praepositatus, dignitates, etiam conventuales, personatus, administrationes vel officia etiam claustralia curata et electiva, ipsaque tam secularia quam regularia beneficia huiusmodi de iure patronatus laicorum et nobilium et illustrium, ac eorum et clericorum mixtım, etiam ex fundatione et dotatione, et inter ipsum Baccium cardinalem et seu quoscumque alios in Romanà curià vel extra eam litigiosa existerent, etiam ut prius, quoad viveret, etiam unà cum dictà ecclesià S. Agnetis extra moenia Urbis, quamdiu illi praeesset, retinere, ac ius sibi in illis vel ad illa competens prosecui, et non deductum deducere, necnon quibusvis regressibus, accessibus et ingressibus, ac regrediendi, accedendi et ingrediendi ad quasvis ecclesias, etiam cathedrales et metropolitanas, primatiales et patriarchales, necnon monasteria, etiam consistorialia, prioratus, praeposituras, praepositatus, canonicatus et praebendas, dignitates, et maiores et principales, personatus, administrationes et officia, ac alia beneficia quaecumque et ut praefertur qualificata, necnon conferendi beneficia et officia ad eius collationem, provisionem, praesentationem, nominationem, institutionem et quancumque aliam dispositionem pro tempore per-

¹ Videretur legendum *principales* (R. T.).

tenentia, ac personas idoneas ad illa pro tempore vacantia praesentandi, nominandi ac aliàs de illis disponendi, ac fructus, redditus et proventus ecclesiasticos ac pensiones annuas sibi quomodolibet reservatas et assignatas transferendi, necnon de bonis et aliis rebus ad ipsum Baccium cardinalem tunc et pro tempore spectantibus et pertinentibus, et quae ad eum eatenus pervenerant et in futurum pervenirent, testandi, ac quibusvis aliis facultatibus, concessionibus, gratiis, dispositionibus et indultis sibi concessis uti, et sub illis comprehensa, ac, si illa evincant², litigiosa beneficia huiusmodi, etiamsi ad illa regrediendi seu accedendi et ingrediendi facultas aliquibus personis et S. R. E. cardinalibus et de ipsius Baccii cardinalis consensu concessa existant³, consequi, et in titulum, commendam et administrationem (ita quod sibi liceret de fructibus, etc., illorum disponere) retinere, necnon quoscumque fructus, etc. ecclesiasticos loco pensionum annuarum, seu quascumque pensiones super similibus fructibus, etc. sibi reservatos et assignatos percipere, exigere et levare libere et licite valeret, quoad viveret, motu proprio, auctoritate apostolicà, dispensavimus.

§ 2. Decernentes propterea monasteria necnon alia beneficia obtepta ac iura non vacare, et commendas administrationemque non cessare, ac regressus, accessus et ingressus, seu regrediendi, accedendi et ingrediendi, ac conferendi et transferendi, ac testandi, aliasque facultates, ac renunciationes fructuum, etc. pensionesque huiusmodi non expirare, neque extinctas esse; irritumque quoque et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari;³ necnon quibusvis con-

Decretum irritans.

¹ Forsan legendum *evincat* (R. T.).

² Potius legendum *existat* (R. T.).

³ Deest *non obstantibus praemissis* (R. T.).

stitutionibus et ordinationibus apostolicis, et dictarum ecclesiarum et quibusvis aliis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac enim quibusvis clausulis et decretis, etiam motu simili, etiam iteratis vicibus concessis, approbatis et innovatis; etiamsi in eis inter alia caveatur expresse, quod ecclesia huiusmodi in titulum cardinalatus nullo unquam tempore erigi possit, sique illam etiam per nos in titulum cardinalis erigi contingat, erectio huiusmodi nulla sit; illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, eâ vice plenissime derogavimus; et insuper volumus et concessimus ecclesias, monasteria et beneficia, etc., huiusmodi, illorumque omnium qualitates, et maioritatis, principalitatis et conventualitatis, necnon invocationes, denominationes, situationes, annexas civitates, dioeceses, ordines, dependentias et illorum fructuum, etc., secundum communem vel librorum camerae apostolicae taxationem, veros annuos valores, ac fructuum, etc., reservatorum et pensionum huiusmodi qualitates et quantitates, tam coniunctim quam divisim, necnon beneficiorum litigiosorum status litium et regressuum, accessuum et ingressuum, concessionum, gratiarum, dispositionum, indultorum, reservatorum et aliarum facultatum sibi concessarum tenore et dispositione exprimi, seu etiam in toto vel in parte pro expressis haberi, et litteras desuper simul separatim expediri posse.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die v octobris MDCLIV, pontificatus nostri anno XI.

Dat. die 5 octobris 1654, pontif. anno XI.

CXC.

*Commissio septem episcopis Franciae super verificatione epistolarum pastoralium archiepiscopi Senonensis, necnon Belloracensis et Convenarum episcoporum, ac ordinationis eiusdem episcopi*¹.

Venerabilibus fratribus archiepiscopis Arelatensi et Tholosano, ac episcopis Aniciensi, Matisconensi, Rhedonensi, Ambianensi et Suessionensi, seu episcopo Caesariensi venerabilis fratris episcopi Suesionensis coadiutori,

Innocentius Papa X

Venerabiles fratres,
salutem et apostolicam benedictionem.

Aliâs, per nostras in simili formâ Brevis die xx decembris anni MDCLIII expeditas litteras², vobis, fratres archiepiscopo Arelatensis, ac episcopo, tunc Converanensis³, nunc archiepiscopo Tholosane, necnon episcopi Aniciensis et Matisconensis, commisimus verificationem epistolae pastoralis datae per venerabilem fratrem Henricum de Gondryn archiepiscopum Senonensem die xxiii septembris anni praefati, et successive publicatae ab eodem Henrico archiepiscopo per totam suam dioecesim, in qua praetendebat significare et praecipere obedientiam et executionem nostrae constitutionis, qua in quinque propositionibus condemnavimus doctrinam quondam Cornelii Iansenii episcopi Iprensis, contentam in suo *Augustino*, et aliâs, prout uberius continetur in praedictis litteris, quarum tenor est qui sequitur, videlicet: *a tergo*, Venerabilibus fratribus archiepiscopo Arelatensi, ac episcopis Aniciensi et Conserano⁴ ac Matisconensi; *intus vero*, Innocentius Pa-

Motiv.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Quas vide supra pag. 745 (R. T.).

³ Loc. cit. legitur *Conserano* (R. T.).

⁴ Ibid. legitur *Conserano* (R. T.).

pa X, venerabiles fratres, etc. (*reliqua, ut in suo ordine*).

Tres alios episcopos addit.

§ 1. Quoniam vero ob locorum, in quibus vos, venerabiles fratres Arelatensis et Tholosane archiepiscopi, ac Aniciensis et Matiscionensis episcopi, residetis, distantiam, non licuit vobis hactenus in numero per nos in praeinsertis litteris praescripto convenire pro exequendâ nostrâ commissione praefatâ: ideoque, quo facilius reddatur et ne ulterius retardetur praedictae nostrae commissionis executio, decrevimus, firmâ in ceteris remanente praefatarum nostrarum litterarum dispositione, prae nominatis quatuor delegatis tres alios, videlicet vos, fratres episcopi Rhedonensis, Ambianensis et Suessionensis, aut in tui locum, frater episcopo Suessionensis, te, frater episcopo Caesariensis, coadiutor eiusdem episcopi Suessionensis, adiungere. Quocirca vobis septem, fratres archiepiscopi et episcopi, per praesentes apostolicâ auctoritate committimus et mandamus, ut vos, coniunctim vel separatim, non tamen in minori numero quam duo, ad verificationem praedictae epistolae dicti Henrici archiepiscopi Senonensis et aliorum in praeinsertis nostris litteris contentorum procedatis. Et quia, post earundem nostrarum litterarum expeditionem, pervenit ad nostram notitiam venerabiles fratres Nicolaum Bellovacensem et Gilbertum Convenarum episcopos publicasse alias epistolas pastorales occasione praedictae nostrae constitutionis contra doctrinam *Augustini* praedicti Cornelii Iansenii, quarum illa, quae est dicti Nicolai episcopi, data est die xii novembris eiusdem anni mdcxiii, unâ cum quadam suâ ordinatione sub eadem datâ, altera vero praedicti Gilberti episcopi data est die x octobris eiusdem anni mdcxiii; vobis itidem per easdem praesentes committimus et mandamus, ut, servatâ formâ supra praescriptâ, etiam ad ambarum harum epistolarum et prae-

dictae ordinationis verificationem iisdem modis et terminis, qui in praeinsertis nostris litteris quoad verificationem epistolae pastoralis dicti Henrici archiepiscopi Senonensis praescripti sunt, procedatis.

§ 3. Non obstantibus omnibus illis, quae in eisdem nostris litteris volumus non ob stare, ceterisque contrariis quibuscunque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxvi octobris mdcxlv, pontificatus nostri anno ix.

Dat. die 26 octobris 1654, pontif. anno xi.

CXCVI.

*Commissio archiepiscopo Bituricensi et episcopo Olorensi pro executione Brevarium super declaratione secularitatis Congregationis Doctrinae Christianae in Gallia emanatorum*¹.

Venerabilibus fratribus, archiepiscopo Bituricensi ac episcopo Olorensi,

Innocentius Papa X.

Venerabiles fratres, salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Nuper pro parte dilecti filii Stephani Daulmoi, presbyteri Congregationis Doctrinae Christianae in Gallia, nobis expositum fuit, quod, cum post emanationem nostrarum in simili formâ Brevis die xxx iulii mdcxlvii et die xxx augusti mdcxlvii expeditarum litterarum, per quas unionem Congregationis Doctrinae Christianae huiusmodi Congregationi dilectorum filiorum clericorum regularium de Somascha nuncupatorum antea auctoritate apostolicâ fundatam dissolvimus, eandemque Congregationem Doctrinae Christianae ad statum secularem, iuxta illius institutum a felicis recordationis Cle-

Motiva.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

mente Papa VIII praedecessore nostro approbatum, et reduximus et reductam esse sub certis modo et formâ inibi expressis declaravimus, dilectus pariter filius Hercules Audifret, dictae Congregationis Doctrinae Christianae etiam presbyter, suo et aliorum secularitati Congregationis huiusmodi se opponentium nomine, libellum supplicem, quo regularitatem eiusdem Congregationis Doctrinae Christianae sustinere contendebat, nobis porrexisset, nosque¹ libellum supplicem huiusmodi a particulari congregatione per nos deputatâ examinari mandavimus ab eâdem particulari congregatione pro secularitate praedictae Congregationis Doctrinae Christianae iuxta mentem nostram in praedictis nostris litteris expressam resolutum fuit.

Supplicatio.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, praedictus Stephanus, attento quod archiepiscopus Parisiensis, cui per easdem litteras nostras commiseramus ut capitulum generale eiusdem Congregationis Doctrinae Christianae convocaret, et alia in praemissis nostris litteris contenta exequeretur, viam universae carnis ingressus est, ad repellendam inobedientium contumaciam, earundem litterarumstrarum executionem vobis per nos demandari summopere desideret: nos, eundem Stephanum specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censes, huiusmodi supplicationibus inclinati, necnon dictarumstrarum litterarum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac verbatim insertis habentes, de vene-

¹ Simpliciter lege nos (R. T.).

rabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negociis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio, inhaerendo voto particularis congregationis super huiusmodi negotio a nobis specialiter deputatae, necnon resolutionibus aliis factis super secularitate praedictae Congregationis Doctrinae Christianae in Gallia ac denuo utrâque parte informante approbatis, praefatas nostras in formâ Brevis litteras anni MDCXLVII et MDCLII huiusmodi secularitatem declarantes exequendas esse censem, ac fraternitatibus vestris et vestrum cuilibet tam coniunctim quam divisim earundemstrarum litterarum executionem, cum facultate procedendi per censuras et alia iuris remedia contra inobedientes et rebelles, necnon convocandi capitulum generale modo et formâ in eisdem litteris anni MDCXLVII et MDCLII praescriptis, eidemque capitulo praesidendi, ac ea omnia peragendi quae praedicto archiepiscopo Parisiensi fuerant demandata, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, demandamus.

§ 3. Non obstantibus omnibus illis, quae in eisdem litteris volumus non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Idemque in-
claus.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XVI novembris MDCLIV, pontificatus nostri anno XI.

Dat. die 16 novembris 1654, pontif. anno XI.

CXCVII.

Confirmatio statutorum in capitulis generalibus Congregationis Oratorii Iesu Christi Domini nostri pro felici eius directione conditorum¹.

Innocentius Papa X,
ad perpetuam rei memoriam.

§ 1. Ex Romani Pontificis providentiâ provenire convenit, ut illa, quae pro christi-

Prooemium.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

Statuta facta
in capitulis ge-
neralibus Con-
gregationis Orato-
rii Iesu Chri-
sti.

stitidelium in humilitatis spiritu et pia-
vitae studiis perfectioni status sacerdotalis
totaliter incumbendum felici directione
provide constituta esse dignoscuntur, con-
firmationis apostolicae praesidio munian-
tur. Sane, pro parte dilectorum filiorum
Francisci Bourgoing praepositi generalis
et presbyterorum Congregationis Oratorii
Iesu Christi domini nostri, dudum a felici
recognitionis Paulo Papae V praede-
cessore nostro institutae, nobis nuper ex-
positum fuit, quod, cum primus eiusdem
Congregationis institutor, seu praepositus
generalis, cui facultas statuta pro felici
dictae Congregationis regimine condendi,
auctoritate apostolica, concessa fuerat,
nullis conditis statutis huiusmodi imma-
ture sit¹ morte ereptus, praefatae Congre-
gationis presbyteri, provide considerantes
ipsam Congregationem non solum per
Galliam, ubi principium habuit, sed etiam
per exterarum nationes benedicente Domino
diffusam, sine aliqua firma et per Sedem
Apostolicam approbatam vivendi formam, regi
et crescere vix posse, nonnulla statuta
pro felici statu et directione eiusdem Con-
gregationis in illius capitalis generalibus
secundi et praedicti Francisci moderni
ipsius Congregationis praepositorum ge-
neralium tempore celebratis sub nostro
et Sedis Apostolicae beneplacito condi-
derunt, tenoris, qui sequitur, videlicet:
Quod dictae Congregationis, quae mere
secularis existit, proprius et essentialis
status sit² iure ecclesiasticus et sacerdo-
talis, ac sacerdotibus et ad sacerdotium
spirantibus³, nullo antea voto solenni re-
ligionis adstrictis, constare debeat: Item
quod nulli in dicta Congregatione votum
solenne, seu utrumque religiosum, emit-
tere liceat, ipsaque Congregatio a quo-
cunque votum simplex exigere non possit:

¹ Verbum *sit* nos addimus (R. T.).

² Male edit. *Maim. legit sic pro sit* (R. T.).

³ Potius lege *adspirantibus* (R. T.).

item, quod praepositi generalis ac illius
assistentium electio ad capitulum gene-
rale ipsius Congregationis spectet ac per-
tineat: Item, quod officium praepositi ge-
neralis ad vitam, ut antea, assistantium
vero huiusmodi ad nutum ipsius capituli
generalis, modo non ultra novennium, du-
rare debeat: Item, quod dictae Congre-
gationis capitulum generale, ex vocalibus
omnium domorum ipsius Congregationis
per ceteros alios dictarum domorum vo-
cales legitime deputatos consistens, sta-
tis temporibus, ultra tamen novennium
non protrahendis, celebrabitur: Item, quod
universae Congregationis regimen, ces-
sante capitulo generali, penes praeposi-
tum generalem ex consilio assistantium
huiusmodi, singularium vero domorum
penes singulos earum praepositos per ip-
sum praepositum generalem de consilio
assistentium ponendos et amovendos re-
maneat, dummodo huiusmodi praeposito-
rum officium non duret ultra triennium,
nisi praepositus generalis pro tempore
existens facultatem illud ad aliud trien-
nium ex gravi causa et de praedictorum
assistentium consilio prorogandi in ca-
pitulis generalibus ipsius Congregationis
obtinuerit. Item, quod penes capitulum
generale ipsius congregationis legitime
congregatum omnimoda potestas sit in
praepositum generalem pro tempore exi-
stentem, ac in ceteras omnes alias sin-
gulasque personas dictae Congregationis:
Ac, quoad bonum ipsius Congregationis
regimen, sive publicum sive privatum sit,
id omne per pluralitatem vocum in actu
capituli generalis decerni debeat.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio
subiungebat, praedicti Franciscus prae-
positus generalis et presbyteri praeci-
serta statuta apostolicae confirmationis
nostrae patrocinio roborari summopere
desiderent, nos, ipsos Franciscum prae-
positum generalem et presbyteros spe-

Praedicta sta-
tuta auctoritate
sua confirmat.

cialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio, praeinserta statuta, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiciamus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper in illis quomodolibet intervenerint, supplemus.

Præsentibus
addit
iam, officiam,

§ 3. Decernentes praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, et ab illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscunque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Decretum irritans.

§ 4. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscunque.

Transumptum fides.

§ 5. Volumus autem, ut praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum iam

in iudicio quam extra illud habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XIX novembris MDCLIV, pontificatus nostri anno XI.

Dat. die 19 novembris 1654, pontif. anno XI.

CXCVIII.

Ut in Neapolitano regno festum sancti patris Dominici sit ab opere feriatum¹.

Innocentius Papa X,
ad perpetuam rei memoriam.

Exposit.

§ 1. Apostolatus officium, nullo meritorum suffragio nobis ex alto commissum, postulat, ut in his, per quae sanctorum Christi confessorum cultus et veneratio in dies magis augeatur eiusdem officii partes propensis studiis impendamus, piisque christifidelium in id tendentibus votis benignum praebeamus assensum, prout conspiciamus in Domino salubriter expedire. Sane, nomine dilectorum filiorum communitatum Neapolitanarum et aliarum civitatum, necnon universitatum, oppidorum et terrarum totius regni Neapolitani nobis nuper expositum fuit, quod cum ipsi sanctum Dominicum in patronum et protectorem civitatis Neapolis totiusque regni praedicti canonice elegerint, pro eo, quem erga ipsum gerunt, devotionis affectu², atque ut grati animi erga illum imposterum extet monumentum, eiusdem Sancti festum diem de cetero tanquam de praecepto ut infra servari, et propterea sibi per nos desuper opportune provideri summo opere desiderant. Nos, piis eorundem communitatum et universitatum desideriis in praemissis annuere, illosque specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis,

Festum S. Dominici tanquam ex praecepto in regno Neapolitano observandum declarat.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Edit. Main. habet *affectum* (R. T.).

suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum dumtaxat praesentium consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censes, supplicationibus illorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium sacris ritibus praepositorum consilio, quod de cetero perpetuis futuris temporibus in civitate Neapolis ac in toto reliquo regno Neapolitano praedicto ipsius sancti Dominici natalitius dies tamquam festum de praecepto ab omnibus utriusque sexus christifidelibus civitatis ac regni praedicti servetur et servari omnino debeat, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, concedimus et indulgemus, ac decernimus et declaramus. Quocirca venerabilibus fratribus archiepiscopis, ac episcopis, ceterisque locorum Ordinariis in dicto regno constitutis, per praesentes praecipimus et mandamus, quatenus easdem praesentes in suis quisque ecclesiis et dioecesibus publicari faciant, ac omnes et quoscumque sibi subiectos ad praedicti festi celebrationem omnibus iuris remediis cogant atque compellant, super quo plenam et amplam illis per praesentes concedimus facultatem.

§ 2. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac quibusvis privilegiis, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmati et innovatis; quibus omnibus et singulis, eorum omnium tenores praesentibus pro expressis habentes, illis aliâ in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 3. Volumus autem, quod praesentium transumptis, etiam impressis, manu ali-

cuius personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xvm decembris mdcxlv, pontificatus nostri anno xi.

Dat. die 18 decembris 1654, pontif. anno xi.

CXCIX.

Confirmatio decreti congregationis Concilii declarantis, quod decanus et capitulum ecclesiae Bellovacensis in eorum territorio veniant sub appellatione Ordinariorum¹.

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii decanus et canonici ecclesiae Bellovacensis, quod, cum ipsi, qui tam in capite quam in membris a iurisdictione ordinariâ venerabilis fratris episcopi Bellovacensis exempti sunt et territorium cum iurisdictione ordinariâ obtinent, constitutionem a nobis editam, per quam quinque propositiones, occasione libri impressi, cui titulus *Augustinus Cornelii Iansenii episcopi Iprensis*, excitatas, in eadem constitutione expressas, damnavimus², et cuius publicationem venerabilibus fratribus patriarchis, archiepiscopis, ac episcopis et aliis locorum Ordinariis demandavimus, in praedicto eorum territorio publicari mandavissent, mandatumque eorum huiusmodi intra fines eorum iurisdictionis praedictae affixum fuisset³, venerabilis frater modernus episcopus Bellovacensis adversus ipsos decanum et canonicos propterea sententias cum poenâ excommuni-

Prooemium.

transumptis de-
regis.

transumptis
etiam fides.

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

2 Edit. Main. legit *damnaverimus* (R. T.).

3 Male edit. Main. legit *fuisse* (R. T.).

cationis tulit in grave eorundem decani et canonicorum exemptionis aliorumque iurium praeiudicium, iniuriam et gravamen. Quare, habito pro parte decani et canonicorum huiusmodi ad venerabiles fratres nostros S. R. E. cardinales sacri Concilii Tridentini interpretes recursu, emanavit desuper ab iisdem cardinalibus decretum tenoris sequentis, videlicet:

Decretum sa-
rae congrega-
onis.

« Die xvii ianuarii MDCLIV sacra congregatio eminentissimorum cardinalium Concilii Tridentini interpretum, secundum ea quae supra proponuntur, censuit decanum et capitulum Bellovacense comprehendendi appellatione Ordinariorum in locis in quibus habet iurisdictionem, et ita notificandum episcopo et eidem capitulo.

PETRUS ALOYSIUS cardinalis CARAFA,
Praefectus.

Loco † sigilli.

FRANCISCUS PAULUTIUS S. C. C., *Secr.*

Confirmat.

§ 2. Cum autem ea firmiora sint quibus Apostolicae Sedis accedit auctoritas, propterea nobis humiliter supplicari fecerunt decanus et canonici praedicti, ut decretum praeinsertum confirmare de benignitate apostolica dignaremur. Nos igitur, eosdem exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excom-

municationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, decretum praeinsertum, apostolica auctoritate, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis vim et robur adiicimus.

§ 3. Decernentes praesentes litteras firmas, validas et efficaces, existere et fore, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Praesentes
validas decla-
rat.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, etiam conciliaribus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Decretum
irritans.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxiii decembris MDCLIV, pontificatus nostri anno xi.

Dat. die 23 decembris 1654, pontif. anno xi.

INDEX

NOMINUM ET RERUM PRÆCIPUARUM.

NUMERUS PAGINAM INDICAT; *a* PRIMAM COLUMNAM; *b* SECUNDAM DESIGNAT.

A

Abbas generalis Ordinis Praemonstratensis lites iurisdictionales habet cum communitate antiqui rigoris eiusdem Ordinis, 706 *a* et *b*, quid super illis statutum sit, *ibid.*

Academia erigitur in civitate Bambergensi, 583 *a*, ab Innocentio X erectio confirmatur, *ibid.*

Academia Hyppeikomensis Zamosciae in Polonia Chelmensis dioecesis, a quo instituta, 594 *a*. Confirmata a Clemente VIII, Paulo V et Innocentio X, *ibid.* et *seq.* Pluribus adornata privilegiis, 597 *b*.

Adrianus Gallus notarius auditoris camerae, 161 *a*.

Ægidius Consonius procurator generalis fratrum Ordinis Eremitarum S. Augustini, 177 *a*.

Ægidius Lapus Ordinis Fratrum Minorum S. Francisci Recollectorum nuucupatorum, 618 *a*.

Agnetis (S.) in Agone ecclesia, 773 *a*; supprimitur titulus cardinalatus eiusdem ecclesiae, 773 *a*.

Agnetis (S.) extra moenia Urbis ecclesia in titulum unius presbyteri cardinalis erigitur, 773 *a* et *b* et *seq.*

Albertus episcopus Ratisbonensis, 200 *a*; illi coadiutor perpetuus cum futura successione in sua sede deputatur, *ibid.*

Albertus Massarius prior generalis Carmelitarum, 305 *a*.

Aldobrandinus, *vide* Baccius.

- Alexander cardinalis Bichiis, 319 *a*.
- Alexander episcopus Neocastrensis spoliis collector in regno Portugalliae, 20 *b*, 21 *a*, 22 *a*, 23 *b*, 25 *a*; molestias passus est a ministris regis Portugalliae, 46 *b*; potest suam iurisdictionem exercere ubique locorum, *ibid.*; Matritum se confert ad aulam regiam, 50 *b*; improbatur, *ibid.*; interdicto supposuit regnum Portugalliae, 76 *b*.
- Alexander S. Eustachii diaconus cardinalis Caesarinus congregationis Scholarum Piarum protector, 49 *b*; item Ordinis S. Hieronymi Congregationis Fesulanæ, 405 *a*; ipsius obitus memoratur, *ibid.*
- Alexius Chrysostomus notarius auditoris camerae, 460 *a*.
- Aloysius tituli S. Laurentii in Lucina presbyter cardinalis Capponius, 339 *a*.
- Alumni seminarii civitatis Angelopolitanae in Indiis Occidentalibus privilegiis ornati, 606 *b*.
- Amatus Dunozettus, sacri palatii auditorum decanus, 761 *a*.
- Ancona. Provisores sanitatis civitatis Anconitanae possunt procedere ad capitalem etiam sententiam contra transgressores suorum decretorum pro sanitate factorum, 575 *a*.
- Anconitani mercaturam exercere possunt sine praeiudicio nobilitatis, 319 *a*.
- Angelopolitanus episcopus, *vide* Ioannes de Palafox.
- Angelus episcopus Ariminensis nuncius Sedis Apostolicae in dominio Venetorum, 478 *b*.
- Angliae regnum ab ovili Ecclesiae catholicae secessit, 4 *b*, 5 *a*; de eo auxilii et solliciti Romani Pontifices, *ibid.*; catholicis illius regni prepositus deputatur in spiritualibus, 5 *a* et *b*.
- Antibareses archiepiscopi statuuntur administratores ecclesiarum regni Serviae in partibus infidelium, 369 *a*.
- Antonius Bottonius, commissarius generalis et procurator Terti Ordinis sancti Francisci, 3 *a*.
- Antonius S. Agathae diaconus cardinalis Barberinus, 88 *a*; dein S. Mariae in Via Latà diaconus cardinalis, 217 *b*; S. R. E. camerarius, 88 *a* et 717 *b*; protector confraternitatis orphanorum de Urbe, 232 *b*; et Ordinis Praedicatorum, 253 *b*; illi committitur gubernium totius Ordinis Praedicatorum, *ibid.*; a toto Statu Ecclesiastico sine Pontificis licentia discessit, 684 *b*.
- Antonius cardinalis tituli S. Bartholomaei in Insula Granuelanus nuncupatus, 97 *b*; deputatus fuit a Pio Papa V exequutor litterarum apostolicarum contra Baii doctrinam et propositiones, *ibid.*
- Antonius cardinalis Sanctacrucis Ordinis Minimorum protector, 406 *a*.
- Antonius cardinalis S. Honuphrii ecclesiam collegii Urbani de Propaganda Fide construi curavit, 417 *b*; in eodemque collegio plures alumnatus pro orientalibus nationibus fundavit, *ibid.*; ipsi totum regimen committitur eiusdem collegii, 419 *a* et seq.
- Antonius Franciscus Rupertus auditor curiae camerae apostolicae, 460 *a*.
- Antonius Legnanus Laudensis procurator generalis fratrum S. Hieronymi Iesuatorum, 442 *b*.
- Antonius Raynaldus notarius auditoris camerae, 461 *a*.

- Antuerpiensis episcopus visitator instituitur monasterii Gemblacensis Ordinis S. Benedicti, 634 *a*.
- Aquaependentis ecclesia episcopalis erigitur, 641 *b* et *seq.*
- Archiconfraternitati Sanctissimae Trinitatis de Urbe applicantur redditus pro peregrinis Bohemis et aliis pauperibus, 751 *a*.
- Ascanius episcopus Anglonensis nuncius Sedis Apostolicae apud Ferdinandum magnum ducem Hetruriae, 600 *b*; 601 *b*.
- Auditores rotae Maceratensis possunt cognoscere omnes et singulas causas quorumcumque dietae provinciae locorum appellabiles cuiuscumque summae et quantitatis, 455 *b*.
- Auditoribus sacrae Rotae conceditur facultas deferendi ubique et omni tempore rochetum, 365 *b*.
- Auditori camerae committit Innocentius ut procedat contra senatores, aliosque ministros civitatis Messanensis, 592 *a*.
- Auditoris camerae apostolicae notarii, 160 *b*. Statuta ab eis servanda, 161 *a* et *seq.*
- Augiae monasterium Ordinis S. Benedicti, 751 *b*; concordiam init cum episcopo Constantiensi, *ibid.*
- Augustanae confessionis haereticis liberum suae haereseos exercitium concessum in pace Germaniae, 603 *b*; contra hanc pacem protestatur nuncius apostolicus, 604 *b*; eamque irritat Innocentius X, 604 *b*.
- Augustini (S.) Eremitarum Ordo, 236 *b*; libros ex bibliothecis ipsorum extrahere sub excommunicationis poenâ vetitum, 237 *a*, *vide* Ordo Eremitarum S. Augustini.
- Augustinus Gonzales Davila capitulorum Castellae et Legionis in Romana Curia procurator, 51 *a* et *seq.*
- Augustinus Thuclius notarius auditoris camerae, 161 *a*.
- Avenionensia collegia S. Nicolai de Anxiaco et de Ruvere, 67 *a*; plures abusus in ea irrepserant, *ibid.*; regimini congregationis de Propagandâ subiciuntur, 67 *b*.

B.

- Baccius Aldobrandinus, presbyter cardinalis S. Agnetis de Agone, hanc ecclesiam sponte dimittit in manibus Pontificis, 773 *a*; et instituitur in titulum presbyteri cardinalis S. Agnetis extra moenia Urbis, 773 *b*.
- Baii propositiones damnatae recensentur, 93 *a* et *seq.*
- Balbus (Ludovicus) procurator generalis Congregationis Cassinensis monachorum S. Benedicti, 477 *a*.
- Balthassar Moretus typographus Antuerpiensis, 316 *b*.
- Barberinus cardinalis, *vide* Antonius cardinalis Barberinus.
- Barnabae et Ambrosii (Ss.) ad Nemo Ord. 292 *a*. Eius suppressio, *ibid.* et *seq.*; quae confirmatur, 372 *b* et *seq.*
- Bartholus Venturones pro sustentatione nonnullorum orphanorum quatuor millia et quingenta scuta legat, 232 *b*.
- Basilica S. Ioannis Lateranensis de Urbe subsidium pro eius fabrica, 392 *b*; et 676 *a*.
- Basilica S. Mariae Maioris. Reservatio pensionis perpetuae super Mazzariensi in Sicilia ad favorem eiusdem ecclesiae de consensu regis christianissimi, 533 *b*;

- eaque pensio solvi debet non in scutis, sed in ducatis ad rationem tredecim
 tarenorum pro ducato, 544 *b* et *seq.*
 Basilii (S.) congregatio. *Vide* Ordo S. Basilii Magni.
 Basilii (S.) de Armenis, *vide* Ordo S. Basilii de Armenis.
 Bavariae duci Maximiliano concedit Pontifex et prorogat partem fructuum bonorum
 ecclesiasticorum ad quindecim annos, 517 *a.*
 Belgii provinciis iubilaeum concessum, 746 *a* et *seq.*
 Bellovacensis ecclesiae decanus et canonici publicant Constitutionem Innocentii X
 adversus quinque propositiones Iansenii, 780 *b*; ipsorum ius defenditur ad-
 versus episcopum Bellovacensem, 781 *a.*
 Benedictus S. R. E. diaconus cardinalis Odescalchi in protectorem fratrum Ordinis
 S. Hieronymi Congregationis Fesulanae constituitur, 405 *a.*
 Bernardinus Spada S. Petri ad Vincula cardinalis Spada, 220 *a* et 339 *a.*
 Bituricensis episcopus executor deputatur Brevis secularizationis Congregationis
 Doctrinae Christianae in Gallia, 776 *b* et *seq.*
 Bohemi peregrini; pro ipsis bona applicantur, 751 *b.*
 Bona ecclesiastica Palatinatus superioris; quid de eis disponitur, 517 *a* et *seq.*
 Bona stabilia in Statu Ecclesiastico non consistentibus personis vendi non possint,
 aut cum quibus permutari, etc., 649 *b* et *seq.*
 Bonifilius (Leo) vicarius generalis apostolicus fratrum Ordinis B. Mariae de Monte
 Carmelo, 361 *b.*
 Boni Iesu Congregatio *vide* Congregatio.
 Bononiae universitas studii generalis ab antiquissimis temporibus instituta, stu-
 diorum mater merito nuncupata, 145 *a*; vetitum aliis in civitate docere qui
 non sint in albo universitatis descripti, 145 *b*; collegium Montis Alti in ea
 civitate a Sixto PP. V pro quinquaginta alumni erectum, 146 *b*; numerus
 alumnorum ad triginta redactus, 147 *b.* Ceteri redditus triremibus pontificiis
 addicti, 148 *a.* Bononiensis studii doctoribus collegiatis facultates quodam
 concessae, 221 *b* et *seq.*
 Bononiensis civitas officium grasciae in eadem civitate supprimitur, 395 *b.*
 Bourgoing *vide* Franciscus.
 Breviarium romanum a Pio PP. V recognitum, 256 *a.* A Clemente VIII emenda-
 tum, *ibid.* Hymni ab Urbano VIII reformati, 256 *b.*
 Bursfeldensis Congregatio Ordinis sancti Benedicti, 272 *a*; Monachi huius Congre-
 gationis uti debent breviario Benedictino, quod Paulus PP. V approbavit,
 272 *b.*

C.

- Caeremoniale episcoporum et aliorum ecclesiae praelatorum reformatur a Cle-
 mente VIII, 662 *b*, et iterum emendatur iussu Innocentii X, 663 *a.* Ad eodem-
 que Pontifice approbatur, *ibid.*
 Caesar Fachenettus archiepiscopus Damiatensis, Sedis Apostolicae nuncius in Hispa-
 nia, 22 *a*, 168 *b*; nonnulla decreta fert in praeiudicium ecclesiasticae iurisdic-
 tionis, 138 *a* et *seq.*

- Caesari episcopo Civitatis Castelli committitur cognitio causae vertentis inter cardinalem Franciottum archiepiscopum Lucanum et Rempubicam super violatâ immunitate ecclesiasticâ, 7 *b* et *seq.*, 10 *b* et *seq.*, 14 *a* et *seq.*; et facultas eandem Rempubicam ecclesiastico subiiciendi interdicto, 62 *b*; ipsi tamquam vicelegato Bononiensi committitur reductionem facere reddituum collegii Montis Alti Bononiae erecti, ipsorumque applicationem triremibus, 148 *b*.
- Caesarini (Alexander) S. R. E. cardinalis, 405 *a*.
- Caesarinus eminentissimus cuiusdem causae relator, 177 *b*.
- Caimus, generalis oeconomus regis civitatis Papiensis, 211 *a*.
- Caimus, Status Mediolanensis minister, aggravat ecclesiam Papiensem sede vacante, 207 *b*.
- Camillus archiepiscopus Capuanus Apostolicae Sedis nuncius apud Ferdinandum Romanorum regem in imperatorem electum, 371 *a*.
- Canonici poenitentiarii, lectores, doctorales, magistrales, si non resideant, privantur praebendis suorum canonicatum, 52 *a*; suum officium per substitutos praestare nequeunt, 212 *b*; debent ipsi residere personaliter in suis ecclesiis, 554 *b* et *seq.*; iidem necnon parochi nequeunt esse episcoporum familiares, 702 *b* et *seq.*
- Canonici regulares Congregationis Lateranensis obtinent licentiam alienandi bona immobilia pro summa centum millium scutorum, 475 *b*. Confirmatur eadem facultas, 476 *b*. Decretum definitorii eiusdem Congregationis circa solutionem quindennii confirmatur a Sede Apostolicâ, 526 *a* et *seq.* Iterum licentia alienandi bona eis confirmatur, 756 *a* et *seq.*
- Capitaneatus de Pernambuco catholici cogi nequeunt ab episcopo S. Salvatoris ut eum adeant pro praestando iuramento in causis dispensationum matrimonialium, 363 *b*.
- Capitolini Palatii bonorum conservationi providetur, 487 *a*.
- Cappellani de massa subiiciuntur praefecto chori, 754 *a*.
- Cappellani maiores regis Hispaniarum 409 *b*; ipsis collata facultas quaecumque iurisdictionem ecclesiasticam exercendi, *ibid.* et *seq.*
- Cardinales, quacumque natalium seu praecellentium aliarum dignitatum praerogativâ insigniti, solo nomine cardinalis contenti esse debent absque ullo secularis dignitatis additamento, nec uti aliis titulis, quam eminentissimi et reverendissimi, necnon eminentiae reverendissimae, 339 *b*. Debent etiam uti sigillis, aut insignibus, vulgo armis, sine coronis, signis, aut quibusvis notis secularibus, praeter eas, quibus intra scutum armorum eorum familiae tamquam de essentiâ et integritate eorundem armorum utuntur: solo pileo rubro decorati, *ibid.* Et sculptores, ac pictores praedictas seculares notas insculpentes vel pingentes excommunicatione latae sententiae plectuntur, *ibid.* Nequeunt S. R. E. cardinales recedere a Statu Ecclesiastico sine licentia Summi Pontificis, 441 *a*.
- Cardinalium archipresbyterorum et protectorum et titularium ecclesiarum et locorum piorum Urbis facultates declarantur et moderantur, 152 *a* et *seq.*
- Carmelitae, *vide* Ordo Carmelitarum.
- Carmelitarum Discalceatorum Ordo, 305 *b* et *seq.* Ab ipsorum bibliothecis extrahi

- libros prohibetur, *ibid.*; quis monialium numerus in singulis monasteriis monialium huius Ordinis esse debeat, 419 *b*; *vide* Ordo S. Mariae de Monte Carmelo.
- Carolus Emanuel Sabaudiae dux, 490. *a*.
- Carolus S. Nicolai in Carcere, diaconus cardinalis Medices, 339 *a*.
- Cassinensium Ordo. Data abbatibus facultas in emphyteusim concedendi bona vel etiam censibus gravandi ad summam 250000 aureorum, 255 *a* et 258 *b*. Ad id autem nulla requiritur cardinalis protectoris licentia, 317 *a* et *seq*; *vide* Ordo Cassinensium.
- Castellae et Legionis ecclesiasticis in regnis Hispaniarum decimae imponuntur regi catholico persolvendae, 559, et *seq*.
- Castrensis ecclesia supprimitur, 644 *b* et *seq*.
- Castrensis episcopus in itinere occiditur, 626 *b*. Occidentes vel mandantes excommunicationis poenam incurrisse declaratur, 627 *a* et *b*.
- Castrum Montisveteris in dioecesi Forosempronensi subiicitur legationi Urbinaensi et gubernio civitatis Forosempronensis, 519 *b*.
- Catholici cantonis Claronae in Helvetia admittuntur ab aliis quinque cantonibus ad participationem indulti nominandi ad beneficia ecclesiae oppidi Episcopiceellae Moguntinae dioecesis, 485 *a* et *seq*.
- Causae criminales archiepiscoporum et episcoporum regni Poloniae non comprehenduntur in Bulla Urbani VIII, 459 *b*.
- Causae matrimoniales. *Vide* Iuramentum.
- Chersonensis episcopus in Tartaria deputatur in administratorem nonnullarum ecclesiarum in partibus infidelium suae ecclesiae vicinarum, 372 *a*.
- Chrysantes Rosciolus Fulginatensis notarius camerae apostolicae, 114 *a*.
- Cisterciensium Ordo, *vide* Ordo Monachorum Cisterciensium.
- Clarae (S.) moniales in Hispania, 42 *a*; a quibus decimis sint exemptae, 42 *b* et *seq*; quae summa pro uniuscuiusque sustentatione sit computanda, 44 *a*.
- Clemens del Pezzo sex millia scutorum erogat in dotem alicuius ecclesiae in partibus infidelium, 303 *a*.
- Clerici coniugati Melitani non eximuntur ab officiis militaribus, 473 *b*.
- Clerici Matris Dei Scholarum Piarum, *vide* Ordo Scholarum Piarum.
- Collegii Anglorum Duacensis alumni possunt promoveri ad maiores ordines absque titulo et patrimonio, cum dispensatione aliquarum irregularitatum, 440 *a* et *b*.
- Collegium Germanicum civitatis Bononiensis, 396 *b*. Confirmantur privilegia rectori et collegialibus eiusdem collegii nationis Germanicae aliàs concessa, 397 *a*.
- Collegium Hibernorum est de iure patronatus principis Ludovisii, eiusque descenditum, 511 *b*.
- Collegium Maronitarum in civitate Ravennatensis erigitur sub regimine Congregationis de Propaganda Fide, 576 *a* et *seq*; alumnorum privilegia 577 *b*; indulgentiae, 578 *a* et *seq*.
- Collegium Salamantinae militiae de Alcantara, 591 *a*. Huic applicatur summa mille ducatorum annuorum, *ibid*.
- Collegium Urbanum de Propaganda Fide regimini congregationis de Propaganda Fide committitur, 419 *a*.

- Comoediae prohibentur recitari in monialium monasteriis, 58 *b*.
- Conceptionis B. M. V. festum non fuerat positum inter festa de praecepto ab Urbano VIII, 333 *a* et *b*; ad preces tamen Philippi Hispaniarum regis festum huiusmodi, in regnis Hispaniarum tantum, celebrari permittit Innocentius X, 333 *b*.
- Conclavistarum nomina conclavis anni MDCXLIV quo renunciatus est Pontifex Innocentius X, 355 *b*; ipsis collata privilegia, *ibid*.
- Concordia inter regem christianissimum et clero regnorum Castellae et Legionis confirmatur, 377 *b* et *seq*.
- Congregatio Doctrinae Christianae in Francia dissolvitur ab unione cum Congregatione Somaschae, 520 *b*. Quod sit illius Congregationem institutum, *ibid*. Post dissolutionem redacta est ad statum secularem, 694 *b*.
- Congregatio ecclesiasticorum sub invocatione S. Petri erigitur in civitate Angelopolitanâ, 607 *b*. Constitutiones dictae Congregationis quae? *ibid*. et *seq*. Ab Innocentio X confirmantur, 615 *a*.
- Congregationis S. Mauri superioribus licet in capitulis generalibus quaecunque decreta condere, 552 *b*.
- Congregatio Oratorii D. N. Iesu Christi in Francia, 778 *a*; ipsius statuta, *ibid*. confirmantur, 778 *b* et *seq*.
- Congregatio regularis presbyterorum Boni Iesu supprimitur, 677 *a*, et reducitur in abbatiam secularem sub invocatione Boni Iesu, 679 *a*.
- Congregatio sacri Concilii Tridentini decreta edit de regularibus, 391 *a*; dubia resolvit de visitatione episcopi, 589 *a* et *b*; dubiis quibusdam respondet, quae responsa confirmat Innocentius X, *ibid*.
- Constantiensis episcopus concordiam init cum monachis Ordinis S. Benedicti super gubernio monasterii Augiae, 751 *b* et *seq*.
- Cornelii Iansenii olim episcopi Iprensis liber cui titulus *Augustinus* prohibetur, 99 *b*; quinque propositiones illius occasione desumptae declarantur et damnantur, 720 et *seq*.
- Corsicae regnum ad Rempublicam Ianuensem spectans, 299 *b*; terrena inculta in emphyteusim data, 300 *a* et *seq*.
- Cosmus Medices magnus Ietruriae dux, 600 *b*.
- Cracoviensis episcopus litem habet cum academia Cracoviensi, 740 *a*; quae indecisa dum pendet in sacrae Romanae Rotae auditorio supprimitur a Romano Pontifice, *ibid*. In illa civitate erigitur Mons Pietatis, 767 *a* et *seq*.
- Cruciata Hispaniarum. Indulgentiae et privilegia conceduntur a Pio V anno MDLXXI iis omnibus qui in Hispaniarum regnis Philippi regis bellum contra Turcas per biennium adiuverint, 331 *a* et *b*. Easdem indulgentias ad Indiarum regna eiusdem Philippi regis imperio subiecta extendit et ampliavit Gregorius XIII, 331 *b*. Urbanus vero VIII ad aliud sexennium prorogat, 332 *a*; et Innocentius X eas ad sexennium prorogatas singulis annis publicari mandat, 332 *b*; Cruciatas adscripti in Hispaniarum tantum regno privilegio gaudent vescendi ovis et lacticiis, quam facultatem extendit Urbanus VIII, confirmavitque Innocentius X, ad patriarchas, archiepiscopos et alios inferiores praelatos et presbyteros et clericos seculares, 351 *b*.
- Crucifixi (SS.) conventus Eremitarum S. Augustini, 177 *a*.

Curati in regno Franciae prohibentur ne cogant invitos alia officia celebrare in ecclesiis parochialibus pro mortuis, qui sepeliuntur apud Carmelitas, quam quae piâ defunctorum vel haeredum liberâ voluntate fuerint expostulata, 361 *b* et *seq.*

Cursorum pontificiorum collegium, 263 *b*; ipsius decretum confirmatur, 264 *a.*

D

Decimarum impositio ab ecclesiasticis regnorum Castellae et Legionis persolvendae regi christianissimo, 559 et *seq.* Decimarum impositio pro Republicae Veneta *vide* Veneta Republica.

Del Rio castrum legato Romandiolae adjudicatum, 69 *a.*

Didacus episcopus Placentinus inquisitor generalis in regnis Hispaniarum, 556 *b*; ne aliquid innovet in causâ contra Hieronymum a Villanovâ, *ibid.*

Diomedes Mussus, 413 *b.*

Dissidium oritur inter subditos Apostolicae Sedis in Statu Avenionensi, et subditos regis christianissimi, 462 *b.* Tum etiam alterum inter subditos comitatus Pontificii Venaissini, et principatus Auracensis super confinibus eorundem comitatus et principatus, 489 *b.*

Doctrinae Christianae Congregatio *vide* Congregatio.

Dominici (S.) festum a senatu Mediolanensi statuitur, 739 *a.* Huius tamen decretum nullum esse declarat sanctus Pontifex, 739 *b.* Ipsius festum ab operibus feriatum instituitur a Summo Pontifice pro regno Neapolitano, 779 *b* et *seq.*

Dominicus Buratus notarius auditoris camerae, 461 *a.*

Dominicus Mangilius pro collegio cursorum de Urbe, 263 *b* et *seq.*

Dominicus (S.) Neapolitanae civitatis protector eligitur, 73 *b.*

Dorothea Bonfiola aere suo monasterium pro puellis orphanis suo aere construi curat, 232 *b* et *seq.*

E

Ecclesiae, monasteria et beneficia ecclesiastica civitatum et dioecesium Metensis, Tullensis et Virdunensis in Lotharingia quoad liberam dispositionem ad ius Sedis Apostolicae pertinent, 524 *b.* Iura huiusmodi reservat Pontifex contra quaecumque pacta et transactiones inter imperatorem et regem Franciae, *ibid.*

Ecclesiae Romanae civitates, terrae et loca ne alienentur et infeudentur prohibuerat Pius V, 334 *a*; prohibitionem renovat Innocentius X, 334 *b*; iterum, 649 *b* et *seq.*

Ecclesiastici Melitani coguntur ab episcopo et inquisitore Melitano ad contributionem, 580 *a.* Iterum alia contributio iisdem imponitur, 619 *b.*

Elborensis universitas, 268 *a.* Contra illius membra procedere inquisitoribus contra haeticam pravitatem vetitum, nisi dumtaxat in causis fidem catholicam includentibus, 268 *b* et *seq.*

Eleemosyna centum millium scutorum auri ratione novissimae prorogationis cruciatae pro fabricâ S. Petri de Urbe, 675 *b.* Deputatur nuncius in Hispania ad illam

- exigendam, *ibid.* Alia mille et quingentorum scutorum quotannis pro fabricâ S. Ioannis Lateranensis, 676 *a.*
- Ephrem (S.) Syri collegium Maronitarum in civitate Ravennatensi institutum, *vide* Collegium Maronitarum.
- Episcopi possunt contra canonicorum coadiutores procedere etiam sine adiunctis, nisi tamen illis coadiutoribus omnia canonicorum privilegia concessa fuerint, 72 *b* et *seq.*; illorum causae Sedis apostolicae iudicio sunt reservatae, 150 *b.*; novos festos dies de praecepto indicare non debent, 203 *a* et *b.*
- Episcopus quomodo se gerere debeat in visitatione erga canonicos et capitulum, 589 *a* et *b.*; ipsius iura definiuntur et vindicantur erga regulares, *vide* Regulares, et Ioannes de Palafox.

F.

- Fabius episcopus Neritonensis ad loca Germaniae inferioris nuncius Sedis Apostolicae, 277 *a.*; archivium suae nunciaturae instituit, *ibid* et *seq.*
- Fabius Papazonus commissarius generalis Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantiâ Reformatorum, 215 *a.*
- Falsarii litterarum apostolicarum gravissimis sanctionibus canonicis puniuntur, 710 *a.*
- Familiares nonnullos suos a spolio eximit Innocentius X, 528 *a.*
- Federicus card. Sfortia procamerarius S. R. E. instituitur, 684 *b.*; ipsius obitus, *ibid.*
- Ferdinandus archiepiscopus, et elector Coloniensis, 121 *a.*; ei data facultas ecclesiasticos ad solutionem nonnullorum vectigalium compellendi, 121 *b.*; illi coadiutor perpetuus et irrevocabilis in ea sede cum futura successione datur, 178 *a.*
- Ferdinandus magnus Neutruiae dux, 273 *a.* Civitatem Plebis, ac terram Castilionis Sedi Apostolicae restituit, 309 *b* et *seq.*; subsidium ex bonis ecclesiasticis illi ad decennium prorogatur, 601 *b.*
- Ferdinandus Romanorum rex, 603 *b.*
- Festa de praecepto nimis multiplicata, 202 *a* et *b.*; ad certum numerum reducuntur, 203 *a.*; episcopi ne nova indicant, *ibid.* Festorum observantia regulatur, 206 *a* et *b.*
- Fontis Ebraldi Ordo, 201 *a* et *b.*
- Fourier (P.) institutor monialium Congregationis B. M. Virginis sub regula S. Augustini, 403 *a.*
- Franciscus Bourgoing superior Congregationis Oratorii D. N. Iesu Christi in Gallia, 778 *a.*
- Franciscus cardinalis Barberinus, 197 *a.*; 211 *a.*
- Franciscus cardinalis Montaltus, 324 *b.*
- Franciscus Castagnacci iuris utriusque doctor, 8 *a.*; deputatur in promotorem fiscalem causae vertentis inter Lucanam Rempublicam et cardinalem Franciottum archiepiscopum, 17 *b* et *seq.*
- Franciscus dux Mutinensis ecclesiasticos, ecclesiarumque bona insolitis vectigalibus gravat, 217 *b* et *seq.*
- Franciscus Franceschinus curiae capitolinae protonotarius, 111 *a.*

- Franciscus Guillelmus episcopus Osnaburgensis, coadiutor episcopi Ratisbonensis, pactiones nonnullas init cum capitulo Ratisbonensi, quas irritat Urbanus PP. VIII, 203 *b* et *seq.*
- Franciscus Iacobus Belgicus notarius auditoris camerae, 160 *a.*
- Franciscus Ingolus secretarius congregationis de Propaganda Fide, 92 *a.*
- Franciscus Maria cardinalis Brancatius, 220 *a.*
- Franciscus Paulutius in utrâque signaturâ referendarius, 211 *a.*
- Franciscus Paulutius sacrae congregationis Concilii secretarius, 212 *b*; 216 *b*; 219 *b.*
- Franciscus tituli S. Laurentii in Damaso cardinalis Barberinus, 339 *a.*

G

- Gabella universitati et hominibus insularum Gaudisii et Melitae imposita, 731 *a.*
- Gandavensis ecclesia, 212 *a* et 216 *a.*
- Gaspar Columna notarius auditoris camerae, 160 *a.*
- Gaspar de Guzman comes de Olivares, 20 *b.*
- Gaspar episcopus Montis Flasconensis. Sedis Apostolicae apud Sabaudiae ducem nuncius, 189 *b*; ei committitur ut dimissioni cardinalitiae dignitatis a Mauritio a Sabaudia faciendae adsit, 190 *b.*
- Gaspari archiepiscopo Athenarum apud Ferdinandum imperatorem nuncio, 6 *a*; committitur cognitio causae archiepiscopi Trevirensis, 7 *a.*
- Gaspar Sanchez Ordinis Minorum procurator generalis, 138 *b.*
- Gemblacense monasterium Ordinis S. Benedicti visitatur ab episcopo Antuerpensi ex commissione apostolica, 634 *a.*
- Georgius Conacus Scotus, 4 *b*; illi data facultas praepositum nominandi qui omnibus catholicis in regno Angliae praesit in spiritualibus, 5 *a*; ipseque in praepositum huiusmodi deputatur cum facultatibus, 5 *b.*
- Georgius de Bosna, electus Tinnensis, 502 et *seq.*; fabricationis monetae falsae insimulatur, *ibid.*
- Germaniae pax, *vide* Pax Germaniae.
- Glaronae cantonis in Helvetiâ catholici admittuntur ad indultum nominandi ad beneficia ecclesiae oppidi Episcopocellae, Maguntinae dioecesis, 485 *a* et *seq.*
- Gregorius a Parma Cassinensium procurator generalis, 254 *b.*
- Gregorius Papa XIII constitutionem Pii Papae V contra Baii doctrinam et propositiones confirmat, 98 *b.*
- Gubernator Burgi S. Petri cognoscit causas criminales cum gubernatore Urbis, 672 *b.* Atque circa hoc revocatur Breve Urbani VIII, *ibid.*
- Gundisalvus de Sanetis procurator provinciae S. Gabrielis Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci Discalceatorum Hispaniae, 237 *b.*

H

- Henricus Francorum et Navarrae rex christianissimus, 386 *b*; eius causa cum fratribus Minimis conventus SS. Trinitatis in monte Pincio de Urbe componitur, 387 et *seq.*

- Hiberniae regnum haeresi infectum, 260 *b*. Hibernis catholicis iubilaeum concessum, 261 *a*.
- Hieronymi (S.) fratres Iesuati *vide* Iesuati.
- Hieronymus archiepiscopus Patracensis Urbani VIII nuncius apud Helvetios ac Rhetos, 85 *a*.
- Hieronymus a Villanova. Nihil innovari in huius causa mandat Innocentius X, 556 *b*; Acta, et processus eiusdem Hieronymi Romam mitti iubet ipse Pontifex, 669 *b* et *seq.* Atque hinc facultatem facit nuncio Hispaniarum ut eadem acta transcribi faciat, *ibid.*
- Hieronymus Battaglini camerae apostolicae spoliis in Portugalliae regno subcollector, 150 *a*; facultas illi data detinendi nomine Sedis Apostolicae quasdam personas ecclesiasticas potestate laicali detentas, 150 *b*; et absolvendi eos quorum iussu et operâ illae carceribus mancipatae fuerant, 151 *b*.
- Hieronymus cardinalis Pamphilius, 387 *b*.
- Hieronymus cardinalis Verospius, 219 *b*; Ordinis Praedicatorum comprotector, 253 *a*.
- Hierosolymitanus Ordo, 202 *b*; 326 *b*. *Vide* Ioannis (S.) Hierosolymitani Ordo.
- Hippeikomensis academia in oppido Zamosciae in Poloniâ Chelmensis dioecesis a quo instituta, 594 *a*; confirmata *ibid.*; ipsius privilegia, 597 *b*.
- Hispalensis ecclesiae canonici absolvuntur a censuris pro recursu ad iudices laicos, 761 *a* et *seq.*
- Hispaniarum regis cappellani maiores facultatem habent exercendi quamcumque iurisdictionem ecclesiasticam, 409 *b*.
- Hispaniarum rex convertit usum subsidii cruciatae in alios usus, 661 *a* et *b*. Absolvitur idcirco, etc., *ibid.* Adiecta tamen conditione, ut de cetero tenor gratiarum huiusmodi servetur, *ibid.* Eidem regi catholico subsidium concedit decemnovem millionum cum dimidio ab ecclesiasticis regnorum Castellae et Legionis persolvendum, 665 *b*, *vide* Philippus rex Hispaniarum.
- Hospitale B. M. de Misericordia Saonae erectum, 226 *a* et *b*; visitationi episcopi Saonensis subiicitur, *ibid.*
- Hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani privilegia 585 *b*; iterum confirmantur, et declarantur, 586 *b*, *vide* Ioannis (S.) Hierosolymitani Ordo.

I

- Iansenii liber cui titulus *Augustinus* prohibetur, 99 *b*; quinque propositiones illius declarantur et damnantur, 720 *a* et *seq.*, *vide* Cornelius Iansenius.
- Ianuensis Respublica regnum Corsicae possidet, 299 *b*; pro cultura terrenorum inculcatorum illius insulae providet, 300 *a* et *seq.*
- Iesuati fratres S. Hieronymi ab Ordinariis approbati possunt audire confessiones sacramentales quorumcumque fidelium, 142 *a* et *b*.
- Iesuitarum theses et alia in causa Iansenii prohibentur, 100 *b* et *seq.*
- Ignatius Legault commissarius generalis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantia in regno Franciae, 156 *a*; 708 *b*.

- Indulgentiae renovantur pro christifidelibus Indiarum occidentalium, 622 *b*. Nonnullae suspenduntur durante anno MDCL universalis iubilaei, 632 *b* et *seq.* Non tamen indulgentia Portiunculae, 662 *a*. Indulgentiae conceduntur pro anno MDCL monialibus, anachoretis, eremitis, carceratis et infirmis, 657 *b* et *seq.*
- Innocentius X, antea Ioannes Baptista Camilli Pamphilii filius, in Papam eligitur, 329 *a*; festum de praecepto instituit Conceptionis B. M. Virginis pro regno Hispaniarum, 333 *a*; prohibet alienari civitates et loca Status Ecclesiastici, 334 *a*; providet conservationi pecuniarum in Arce S. Angeli, 335 *a* et *seq.*; iubilaeum universale indicit pro felici regimine et statu sanctae Romanae et universalis Ecclesiae, 336 *a* et *seq.*; item 562 *b*; item ~~pro~~ anno sancto MDCL, 629 et *seq.*; statuit cardinales titulo eminentissimorum esse contentos, 339 *a* et *b*; subsidium millionum regi catholico indulget, 347 *a* et *seq.*; 665 *b* et *seq.*; pluribus ecclesiis in partibus infidelium providet administratores, 367 *a*; 368 *b*; 369 *a* et *b*; 372 *a*; confirmat suppressionem Ordinis Ss. Barnabae et Ambrosii ad Nemus, 372 *b* et *seq.*; Reipublicae Ragusinae subvenit de fructibus ecclesiasticis contra Turcas, 393 *b* et *seq.*; 545 *a* et *seq.*; item Reipublicae Venetae 397 *b* et *seq.*; deimasque imponit, 478 *seq.*; et 722 *seq.*; item insulae Melitae et Ordini S. Ioannis Hierosolymitani, 400 *b* et *seq.*; erigit universitatem studiorum Manilanam S. Thomae nuncupatam, 414 *a* et *seq.*; revocat gratias contrarias constitutionibus Pontificiis, 416 *b* et *seq.*; prohibet cardinales absentes esse a Curia Romana, 441 *a* et *seq.*; Religionem Scholarum Piarum in congregationem reducit, 459 *b*; disiungit congregationem Doctrinae Christianae in Francia a congregatione Somaschae, 520 *b*; illam in congregationem secularem redactam fuisse declarat, 694 et *seq.*; Collegium Maronitarum instituit in civitate Ravennatensi, 576 *seq.*; Pacem Germaniae seu Westphaliae in quibusdam articulis irritat, 603 *seq.*; reformat statum regularium in Italia et insulis adiacentibus, 647 *seq.*; supprimit Ordinem S. Basilii de Armenis, 671 *a* et *seq.*; fabricae S. Petri de Urbe provide de elemosynis, 675 *a* et *b*; item fabricae S. Ioannis Lateranensis, 676 *a* et *b*; supprimit congregationem regularem presbyterorum Boni Iesu, 677 *a* et *seq.*; supprimit parvos conventus in Italiae et insulis adiacentibus, 696 *seq.*; aliosque subiecit iurisdictioni Ordinarii, 755 *seq.*; episcopi Ioannis Palafox iuribus assistit adversus patres Societatis Iesu, 705 *a* et *seq.*; 713 *a* et *seq.*; 719 *a* et *b*; declarat et proscribit quinque propositiones Iansenii, 720 *a* et *seq.*
- Inquisitores inferiores debeant esse constituti *in sacris*, 282 *a*.
- Inquisitori generali in regnis Hispaniae mandatur ne aliquid innovet in causa contra Hieronymum a Villanova, 556 *b*. Huiusmodi autem mandatum ei praesentatur a nuncio Hispaniarum, 557 *b*.
- Ioanna Baptista de Bourbon Ordinis Fontis Ebraldi abbatissa generalis, 197 *b* et 198 *a*.
- Ioannes, archiepiscopus Andrianopolitanus, Apostolicae Sedis in regno Poloniae nuncius, 456 *b*.
- Ioannes a Regibus, procurator generalis Ordinis B. Mariae Redemptionis Captivorum, 504 *b*.
- Ioannes Baptista Camilli Pamphilii filius *vide* Innocentius X.

- Ioannes Baptista cardinalis Palottus, 211 *a*; 324 *a*; ipsi assertum ius protectoris collegiorum a Sixto V Papa erectorum, 324 *b*.
- Ioannes Baptista cardinalis Pamphilius, 207 *a*, 212 *b*.
- Ioannes Baptista de Octavianis notarius camerae apostolicae, 114 *b*.
- Ioannes Baptista Gorius Gabbellinus in insula Melitana adversus haereticam pravitatem inquisitor a Sede Apostolica deputatus, 400 *b*.
- Ioannes Baptista Lomellinus camerae apostolicae thesaurarius, 167 *a*.
- Ioannes Baptista Paulucius pro collegio cursorum, 263 *b*.
- Ioannes Baptista Vives collegium de Propaganda fide suo acre fundat, 112 *b* et *seq.*
- Ioannes Casimirus Poloniae et Sveciae rex donatur ab Innocentio X ense et pileo benedictis, 664 *i*.
- Ioannes del Hierre Ordinis S. Francisci de Observantiâ minister generalis, 155 *a*.
- Ioannes Dominicus tituli S. Caeciliae presbyter cardinalis Spinula, 339 *a*.
- Ioannes Franciscus Paulus Gondi de Retz S. R. E. cardinalis, detinetur iussu regis Franciae, 708 *a*; traditur custodiendus nuncio Franciae, *ibid.*; deinde archiepiscopo Avenionensi, 709 *a*.
- Ioannes frater Merinero minister generalis Ordinis Minorum S. Francisci, 2 *b*, 26 *a*, 178 *b*.
- Ioannes Iacobus patriarcha Constantinopolitanus, legatus de latere ad regem catholicum, 168 *a*.
- Ioannes de Palafox episcopus Angelopolitanus seminarium erigit puerorum et constitutiones edit, 571 *b*; ipsius privilegia, 606 *b*; instituit Congregationem sancti Petri pro ecclesiasticis in civitate Angelopolitanâ, 607 *b*; illius statuta edit, quae ab Innocentio X confirmantur, 613 *a*; Controversiae iurisdictionales ipsius cum patribus Societatis Iesu, 705 *a*. Super quibus emanat decretum Sedis Apostolicae et quidem iustificatum, *ibid.*; ac proinde prohibetur retardatio executionis eiusdem decreti, *ibid.* Aliud decretum in eadem causâ, 713 *a*. Recensentur controversiae illae, 713 *a* et *seq.* Aliud item decretum particularis congregationis cardinalium et praelatorum ab Innocentio X confirmatum, 719 *a*; cum impositione perpetui silentii, 719 *b*.
- Ioannes Perez de Munebrega Ordinis B. M. de Mercede Redemptionis captivorum procurator generalis, 56 *a*.
- Ioannes Pizzullus Calaber, conventus Minimorum de Urbe fundator, 91 *b*.
- Ioannes Zamoschi magnus regni Poloniae cancellarius academiam instituit, 594 *a*; eam confirmat Clemens VIII, 594 *b*, et Paulus V, 596 *b*, ac tandem Innocentius X, *ibid.*
- Ioannis (S.) Hierosolymitani Ordo, 325 *b*; clerici coniugati non possunt se eximere a militiâ, *ibid.*, *vide* Hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani et Magno Magistro.
- Ioannis (S.) Laterani fabricae applicatur eleemosyna mille et quingentorum scutorum quotannis exigendorum ratione extensionis facultatum cruciatae, etc., 392 *b* et 676 *a*.
- Iosaphat (Ven.) archiepiscopus Ruthenus Polocensis Bb. Martyrum albo adscribitur, 263 *a*; eiusque officium et missa celebrari permittitur, *ibid.*
- Iosephus Pintor, regius notarius Celsonae, 280 *b*.

- Iubilaeum universale ab Urbano VIII ad divinam opem implorandam indictum, 295 *b.*; item indicitur ab Innocentio X ad implorandum divinum auxilium pro felici regimine Ecclesiae, 335 et *seq.* Aliud universale, 562 *b.* Item universale anni sancti MDCI, 629 *a* et *seq.* Aliud pro provinciis Belgicis, 746 *a.* Aliud iubilaeum pro Indiis occidentalibus, 762 *a* et *b.*
- Iulius archiepiscopus Tarsensis, et Sedis Apostolicae in regnis Hispaniarum nuncius, deputatur ad exigendam pecuniam pro lacteiniolorum indulto concessio cruciatæ sanctæ adscriptis, 392 *b.*; et 675 *a.*; deputatur ad praesentandum Breve inquisitori generali in causâ contra Hieronymum a Villanovâ, 557 *b* et *seq.*
- Iulius Rospigliosi in utrâque signaturâ referendarius, 220 *a.*
- Iulius Sacchetti cardinalis S. Susannae, 220 *a.*
- Iuramentum de veritate exposita in causis dispensationum matrimonialium non est exigendum cum nimio labore et periculo iurantium, sed in earum locis committendum, 363 *b.*
- Ivo (S.) tertiam regulam sancti Francisci, a Nicolao PP. IV editam, sicut et S. Ludovicus Francorum rex professus est, 155 *a.*

L

- Laurentius Corsius, Avenionensis vicelegatus, 462 *a.*
- Laurentius episcopus Senogalliensis, 137 *a.*
- Laurentius Raggius diaconus cardinalis procamerarius instituitur, 685 *a.*
- Legatus Papae a loco sui officii expulsus in subditos illius dominii suis ubique potest uti facultatibus, 46 *b.*
- Leo Bonfilii vicarius generalis apostolicus fratrum Ordinis B. Mariae de Monte Carmelo, 361 *b.*
- Leodiensis ecclesiae capitularibus prohibetur electio episcopi, vacante dicta ecclesia, sine licentia Sedis Apostolicae, 636 *a* et *seq.* Decretum circa translationem capituli Leodiensis a Sede Apostolica confirmatum, 637 *a.*
- Leodiensis ecclesia. Tres conservatores deputantur pro clero secundario eiusdem civitatis et dioecesis, 741 *b.*
- Leopoldus Guillelmus ex archiducibus Austriae, 746 *b.*; iubilaeum implorat pro provinciis Belgicis, *ibid.*
- Lucana Respublica, 7 *b.* Immunitatem ecclesiasticam violat, *ibid.*; novos excessus contra ministrum Sedis Apostolicae committit, 62 *a.*; ecclesiastico subiicitur interdicto, 62 *b.*
- Lucano archiepiscopo mandatur, ut facultatem det ecclesiasticis ipsius reipublicae contribuendi pro rata in expensis excavationis fossae pro aquarum derivatione, 692 *b.*
- Ludovicus Balbus, *vide* Balbus.
- Ludovicus Henricus de Gondrin archiepiscopus Senonensis pastorem epistolam edit temeraria et haeresim redolentia continentem, 745 *b.* Informationem hac de re petit Innocentius X a tribus episcopis Galliae, *ibid.* Aliam item informationem petit ab octo Galliae episcopis, 760 *a.* Et iterum aliam a septem, 775 *b.*

- Ludovicus IX Galliarum rex, 307 *b*; ei concessum indultum nominandi ad ecclesias et monasteria Britanniae et Provinciae, 308 *a*.
 Ludovicus (Ludovisius) S. R. E. cardinalis fundator collegii Hibernorum de Urbe, 511 *a* et *b*.
 Ludovicus Piccardus, 134 *b*; Status Castrensis, quoad temporalia, visitator constituitur, *ibid.*; atque etiam terrae Montis Alti, 136 *a*.
 Ludovicus (S.) tertiam regulam Sancti Francisci professus est, 155 *a*.
 Ludovicus XIII Francorum et Navarrae rex, 568 *b*.

M

- Magno magistro hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani fit facultas imponendi gabellam super comestibilibus pro manutenendis munimentis suae insulae Melitanae, 400 *b*. Confirmatur assignatio a magno magistro de bonis stabilibus et redditibus pro manutenendis arcibus insulae Melitanae, 467 *b*. Alia impositio gabellae conceditur, 731 *b*, *vide* S. Ioannis Hierosolymitani Ordo.
 Maioricenses canonici, 175 *b*; in aliis causis praeterquam fidei a iurisdictione officii inquisitionis exempti declarantur, 176 *a* et *b*; idem privilegium extenditur ad omnes ecclesiasticos insularum Maioricae et Minoricae, 205 *b* et *seq.*
 Maioricensis clerus, 209 *a* et *b*.
 Maioricensis dioecesis clerus secularis et regularis ad concordiam deveniunt circa ius sepeliendi cadavera defunctorum quae in ecclesiis regularium sibi sepulturam elegerunt, 446 *a* et *seq.*
 Malatesta episcopus Pisarenensis, apud Ferdinandum imperatorem nuncius apostolicus, 6 *a*; ipsi mandatum ut archiepiscopum Trevirensen in custodiam detineret nomine Sedis Apostolicae, *ibid.*
 Manilanae universitatis S. Thomae fundatio, 414 *a* et *seq.*
 Marcellus cardinalis Lantes, 207 *b*.
 Mareherius (Franciscus), 411 *a*.
 Mareus Antonius S. Mariae de Pace cardinalis Franciottus, archiepiscopus Lucanus, 7 *b*, 10 *a*, 14 *a*; legatus de latere in provincia Romandiola et exarchatu Ravennae, 68 *b*.
 Marcus Aurelius Maraldus utriusque signaturae referendarius, iudex deputatur in causa controversiarum obortarum in Ordine fratrum Praedicatorum, 219 *b*.
 Margarita a Sabaudia regni Portugalliae proregina, 24 *b*.
 Maria Romanorum regina in imperatricem electa, 311 *b*; piam confraternitatem in cappella palatii caesarei institui curat, *ibid.*
 Mariae (B.) Virginis monialium Congregatio in dioecesi Tullensi, 403 *a*; ipsius statuta confirmantur, *ibid.*
 Mariae (S.) Angelorum ecclesia Assisiensis dioecesis, 248 *b*; indulgentia Portiunculae illam visitantibus concessa, *ibid.*; elemosynae a fidelibus factae quibus competant, *ibid.*, et *seq.*
 Mariae (S.) de Mercede Redemptionis captivorum Ordo, 56 *a*. Opus redemptionis ad Calceatos privative spectat, 53 *b*.
 — Discalceati legata pro redemptione accipere nequeunt, 57 *a*. Nec ad hunc fi-

- nem eleemosynas petere, *ibid.*; ipsis audientia denegatur super ministerio redemptionis captivorum, et iure colligendi eleemosynas, etc., *ibid.* et *seq.* Nequeunt transire ad fratres Calceatos eiusdem Ordinis, 504 *a* et *b*.
- Mariae (S.) Maioris basilica patriarchalis de Urbe, 533 *b*; ad favorem ipsius pensiones perpetuae reservantur de dispositione regis Hispaniarum, *ibid.* et *seq.*
- Maronitarum collegium in civitate Ravennatensi instituitur, 576 *a* et *seq.*
- Martius tituli S. Angeli in Foro Piscium cardinalis diaconus Ginnettus nuncupatus, 417 *a*; protector et iudex deputatus collegii Urbani de Propaganda Fide, *ibid.* ad pacem stabiliendam in Germania inter Ferdinandum imperatorem, utrumque regem et alios principes legatus apostolicus deputatus, 297 *b*, Carmelitarum Ordinis protector, 305 *a* et *seq.*
- Mauri (S.) congregatio in Gallia, *vide* Congregatio.
- Mauritius cardinalis a Sabaudia cardinalitiam dignitatem abdicat, 490 *a* et *b*.
- Maximilianus Bavariae dux, 517 *a*.
- Maximilianus Henricus Bavarus, archiepiscopi Coloniensis coadiutor, 486 *b*; pacta nonnulla iuit cum capitulo Coloniensi, quae ab Urbano Papa VIII irritantur, 487 *a* et *b*.
- Mediolanensis senatus litterae super festo S. Dominici nullae declarantur, 739 *a*; ita et edictum gubernatoris Status Mediolanensis, *ibid.* Mediolanensi archiepiscopo committitur processus contra duos sicarios ex ecclesia extractos, 744 *b*. Ecclesiasticis Status Mediolanensis imponitur contributio ad muniendas eiusdem Status civitates, 546 *a*.
- Melchior Octavius episcopus Bambergensis, 583 *a*; erigit academiam in ipsâ civitate, *ibid.*
- Meldula legato Romandiolae addicta, 69 *a*.
- Melitae insulae muniendae contra Turcas providetur, 400 *b* et *seq.*; pro extinctione monetae aenae ecclesiastici contribuere debent, 580 *a* et *seq.*; 649 *b* et *seq.*
- Melitani clerici coniugati non eximuntur ab officiis militaribus, 473 *b*; ecclesiastici coguntur ad constitutionem cum laicis, 580 *a*; 649 *b*.
- Messanenses frumentum eripiunt quod erat pro usu Romanae curiae, 592 *a*. Causas ideo adversus eos institui mandat Pontifex, 592 *b*, et usque ad excommunicationem procedi, 592 *b*, et interdicto ecclesiastico civitatem supponi, ni culpabiles respiscant, 593 *a*.
- Michaël Mazzarinus in magistrum generalem ab aliquibus eligitur Ordinis Praedicatorum, 249 *a*; ipsius electio irritatur vel suspenditur, 249 *b* et *seq.*
- Minimorum Ordo sancti Francisci de Paula, 91 *a*; an permittendum fratres religiosos exercere curam animarum in ecclesia ac parochia Ss. Sergii et Bacchi de Urbe, *ibid.*; debent ecclesiam novam construrre prope ecclesiam S. Petri ad Vincula et primam dimettere, 91 *b*; Laici vocem habent in admissionem novitiorum ad professionem, 406 *a* et *b*; *vide* Ordo Minorum.
- Minores Conventuales. Cum sint vere Mendicantes arceri nequeunt a quaestu faciendo, 53 *b* et *seq.*; *vide* Ordo.
- Minores Discalceati. Provinciae et custodiae Hispaniarum, et Indiarum sua habent pecuiliaria statuta, 498 *b*; possunt suum peculiarem procuratorem in Romanâ Curia habere, 499 *a* et *b*; subiectae tamen sunt ministro generali Ordinis, 499 *b*;

- privilegia huiusmodi confirmantur; 225 *b*; non possunt regi nisi per custodes suae provinciae, 178 *b*; provincia S. Antonii in Portugalliae regno instituta; 38 *a*; visitor nonnisi ex Discalceatis eligendus, 39 *a*; fratres huius provinciae ad alias provincias non transferendi, 39 *b*; gaudent vero aliarum provinciarum privilegiis, 40 *a*; praecedunt Eremitas Ordinis S. Augustini, 265 *a*; provinciae S. Gabrielis Hispaniarum communicantur privilegia concessa aliis provinciis Hispaniarum, 284 *a* et *seq.* Provinciae S. Iosephi et Indiarum privilegia concessa, 313 *b* et *seq.*
- Minores**; fratres laici clericos praecedere non debent, 214 *a*.
- Minores Recollecti** in Galliis, 164 *b*; iura patrum provinciae in suo definitorio provinciali praescribuntur, *ibid.*; quae confirmantur a Pontifice, 165 *a*; ipsorum propagatio promovetur a Pontifice, 173 *a* et *seq.*; iura huius Congregationis, 178 *b*; *vide* Ordo Minorum S. Francisci recollectorum.
- Minores Reformati**. Custodia Transylvaniae erecta, 55 *a*; ceterarumque custodiarum privilegia ei comunicata, 55 *b*; ne laici seu conversi clericos praecedere praesumant, 210 *a*; proministri, custodes et guardiani per suffragia secreta eligendi, 211 *a*; quae methodus in praecedentiis sit servanda, 223 *b* et *seq.*; custodia Turoniae in Gallia instituta, 208 *b*; provincia S. Vigili erecta, 231 *a*; provinciae Granatensis, librorum ex bibliothecis extratio vetita, 298 *a* et *seq.* Indulgentia plenaria altaribus conventuum provinciarum Hiberniae concessa, 304 *b*.
- Minorum S. Francisci de Observantiâ Ordo**. Provinciales Indiarum suos commissarios ad capitula generalia possunt delegare, 2 *a*; atque ad magistratus illarum provinciarum, praesertim Limensis, non possunt eligi nisi ipsarum alumni, 2 *b*; Qui quidem commissarii definitorum provincialium privilegiis fruuntur, 191 *b*. Capitulum generale Romae anno MDCXXXIX celebratum, 26 *a*; Statutaque generalia in eo condita, *ibid.*; Quae confirmantur, 35 *a* et *seq.*; Commissarii Indiarum super observantiâ constitutionum Ordinis dispensare nequeunt, 138 *b* et *seq.*; professionem et lectionem theologiae moralis et mysticae in conventibus Italiae instituere debent, 139 *b* et *seq.*; Fratres in conventu Aracaelitano viventes sunt sub obedientiâ commissarii generalis Ordinis, 141 *b*. Quae in S. Mariae Angelorum ecclesiâ in festo Portiunculae eleemosinae a fidelibus offeruntur, ad Observantes pertinent, 249 *a*; *vide* Ordo fratrum Minorum de Observantia.
- Modernus**, abbas monasterii S. Mariae de Pace et Congregationis canonicorum Lateranensium procurator generalis, 475 *b*.
- Monachi Cistercienses antiquae seu communis observantiae** dissident a monachis strictae observantiae, vulgo abstinentibus, circa electionem abbatis generalis, aliaque, etc., 497 *a* et *b*; *vide* Ordo monachorum Cisterciensium.
- Monasterii Westphaliae** in Germaniâ pax, *vide* Pax Germaniae.
- Moniales Congregationis B. M. Virginis** sub regula S. Augustini, confirmantur dictae Congregationis statuta, 403 *a*.
- Moniales Ordinis Praedicatorum**, 58 *b*, ne in eorum monasteriis recitentur comediae, *ibid.*
- Mons Pietatis** erigitur in civitate Cracoviensi cum assignatione dotis, 767 *a* et *b*.
- Monte Alto** gymnasium a Syxto PP. V institutum, 146 *b*; item collegium Montis

Alti Bononiae ab eodem pro quinquaginta alumnis erectum, *ibid.*; abusus in illi irreperant, 147 *a*, et redditus creverant, 147 *b*; reducitur ab Urbano VIII ad triginta alumnos, et portio reddituum applicatur triremibus, 148 *a* et *b*.
 Montis Rosarum viae postalis ad Viterbium restituetur ab Urbano VIII 86 *b*.
 Montisveteris castrum subiicitur legationi Urbinatensi, 519 *b* et *seq.*
 Mutinensis dux quaedam innovat in castro S. Caesarii, 758 *a*. Haec nulla esse declarat Summus Pontifex, *ibid.*

N

Neapolis civitas eligit in patronum S. Dominicum, 73 *b*; Festum S. Dominici ab opere feriatum pro toto regno Neapolitano constituitur, 779 *b*.
 Neapolitana civitas. Nequeunt extrahi, seu comodari pignora in Monte Pauperum Nominis Dei civitatis Neapolitanae, 409 *a*. Neque etiam in banco domus Annunciationis B. Virginis eiusdem civitatis, *ibid.*
 Nicolaus Brethel Ludovici Francorum et Navarrae regis christianissimi, orator, 588 *a*.
 Nicolaus (Fr.) Rodolphus a magisterio Ordinis Praedicatorum removetur, 219 *a* et *b*; quae amotio nulla et irrita declaratur, 247 *a*.
 Nicolaus Papa IV edidit regulam Tertii Ordinis sancti Francisci, 155 *a*.
 Norberti (S.) Ordinis Praemonstatensis dies festus xi iulii celebrandus, 259 *b*.
 Notarii capitum regionum Urbis ex collegio notariorum capitolino desumendi, 37 *a*; decretum extenditur ad protonotarium eiusdem curiae capitulinae et ad notarios conservatorum et camerarii Ripae, 111 *a* et *seq.*
 Notarii etiam publici et in archivio Romanae curiae descripti, sed vacabilia notariatum officia non habentes, transumpta litterarum apostolicarum facere prohibentur, 132 *a* et *b*.
 Novitates in castro S. Caesarii a Mutinense duce introductas nullas esse declarat Summus Pontifex, 273 *a*.
 Nuncii apostolici in partibus inferioris Germaniae debent archivium suae nunciaturae conservare, 277 *b*.
 Nuncius Apostolicus a loco sui officii expulsus potest in subditos illius dominii suis facultatibus ubique locorum uti, 46 *b*, 169 *a*.

O °

Octavianus Raggius causarum curiae apostolicae generalis auditor, 12 *a*, 161 *a*.
 Odescalchi. *vide* Benedictus.
 Odoardus Farnesius Sedis Apostolicae feudatarius in statu et ducatu Castri, 135 *a*, 136 *b*; Parmae et Placentiae dux, 188 *b*; Bondeni et Ostellatae terras Sedi Apostolicae restituit, 310 *b*.
 Officium graseiae seu annonae civitatis Bononiensis supprimitur, 395 *b*.
 Olorensis episcopus executor Brevis secularizationis Congregationis Doctrinae Christianae, 776 *b* et *seq.*

Oppidum Pratense erigitur in civitatem, et ecclesia collegiata S. Stephani in cathedralē erigitur, 727 *b*. Eadem Pistoriensi perpetuo unitur, *ibid*.

Oratorii D. N. I. C. in Francia Congregatio, *vide* Congregatio.

Ordo Cassinensium. Praelatis Congregationis Cassinensis prohibetur ne in afflictum locent possessiones secularibus personis, nec in eis monachos retineant pro cura et administratione earundem extra claustra a superiorum obedientiā immunes, 329 *b* et *seq*. Confirmatur decretum capitulare eorundem Cassinensium circa solutionem taxarum, 477 *a*. Ad officium cellerariatus decani tantum promoveri possunt, 501 *b*. Nullus monachus Congregationis Cassinensis in decanum eligi potest, nisi prius in sacra theologia, vel sacris canonibus consuetos cursus sine interruptione peregerit, 413 *a* et *seq*. Nonnulla praescribuntur pro administratione cellerariorum eiusdem Congregationis, 749 *b* et *seq*. V. Cassinensium.

Ordo clericorum regularium Ministrantium Infirmis. Decernitur observantia Brevis Urbani VIII circa formam regiminis eius religionis, 549 *b*.

Ordo clericorum regularium Societatis Iesu. Singulo novennio celebret congregationem generalem, quae celebratio neque impediri a generali, vel congregatione aliquā particulari potest, neque ultra novennium differri, 436 *a* et *seq*. Sub ipsorum regimine ponitur academia Bambergensis, 583 *a*. Societati Iesu datur facultas dispensandi et absolvendi in causis matrimonialibus in Indiis Occidentalibus, 624 *a*; aliaeque facultates conceduntur, *ibid*. Indulgentia concessa ecclesiis eiusdem Societatis in festo S. Francisci Xaverii transfertur in feriam secundam Adventus, quod illud festum venerit in primā dominica Adventus, 687 *a*. Controversiae iurisdictionales inter Iesuitas, et Ioannem Palafox, *vide* Ioannes Palafox. Lis movetur Iesuitis super fundatione collegii S. Martini in civitate Maioricensi, 748 *b*.

Ordo Eremitarum S. Augustini. In hoc duo vel plures in primo vel secundo gradu consanguinei vel affines nullatenus simul convenire possunt et votare in capitulis, etc., et multo minus definitorium simul ingredi, 498 *b*. Ili praecedunt in processionibus aliisque actibus publicis fratres Ordinis Minorum sancti Francisci strictioris observantiae, 506 *b*. Horum conventus nequeunt occupari ab aliis regularibus sub quovis titulo, vel praetextu etiam reformationis nisi prioris generalis eorundem Eremitarum accedente consensu, 508 *b*; horum provincia Franciae dividitur in duas provincias ab Urbano VIII, 659 *a*. Declarantur nonnulla circa divisionem provinciae Franciae eiusdem Ordinis aliās factam, *ibid*.; *vide* Augustini (S.) Eremitarum Ordo.

Ordo B. Mariae de Mercede Redemptionis captivorum, *vide* Mariae (S.) de Mercede.

Ordo Minimorum Gallicae nationis coronae Franciae naturaliter subditorum traditur conventus SS. Trinitatis in Monte Pincio de Urbe regendus et habitandus, 386 *b* et *seq*.; *vide* Minimorum Ordo.

Ordo Minorum S. Francisci Cappuccinorum. Laici Cappucini Ordinis Minorum S. Francisci vocem in electionibus habere possunt, 531 *b*; Provincialis et fratres Cappuccinorum, provinciae Aragoniae et Navarrae absolvuntur ob recursum ad iudices laicos in causa rotali, 743 *a*.

Ordo Minorum Conventualium. Decretum Congregationis episcoporum et regularium

- pro fratribus Conventualibus et Observantibus sancti Francisci provinciae Valachiae, 463 *a* et *seq.*; *vide* Minores Conventuales.
- Ordo Minorum S. Francisci de Observantia. Georgius de Bosna huiusce Ordinis insimulatur fabricationis falsae monetae et processus idcirco contra illum instituitur, 562 *a* et *seq.* Prohibentur libri extrahi e bibliothecis illorum domorum provinciae Romanae, 683 *b* et *seq.*
- Ordo Minorum S. Francisci Recollectorum nuncupatorum, 618 *a.* Quid decreverit congregatio episcoporum et regularium circa exclusionem exprovincialis, etc., a definitoriis, *ibid.*
- Ordo Praedicatorum. Erigitur academia in collegio S. Thomae Ordinis fratrum Praedicatorum in civitate Manilana in insulis Philippinis, 414 *a*; *vide* Praedicatorum Ordo.
- Ordo Ss. Barnabae et Ambrosii ad Nemos suppressitur ab Urbano VIII, 372 *b*; eiusque suppressio confirmatur ab Innocentio X, *ibid.*; illorum tamen monasteria eriguntur in beneficia secularia, 373 *a* et *seq.*
- Ordo Sanctissimae Trinitatis Redemptionis captivorum; singulis sex annis convocare debent capitulum generale, 769 *a* et *b.*
- Ordo militaris B. Mariae de Montesia et S. Gregorii de Alfama, 701 *a.* Statutum a rege christianissimo pro hoc Ordine editum ab Innocentio X confirmatur, *ibid.*
- Ordo monachorum Cisterciensium, 497 *a*; dissidium inter monachos antiquae seu communis observantiae et abstinentes componitur, 497 *b* et *seq.* Privilegia sua a Sede Apostolica confirmari obtinet, etc., 621 *b.* Commendatarii qui monasteria huius Ordinis in commendam obtinent non possint priores et officiales eiusdem Ordinis instituere nec destituere, nec monachos visitare aut corrigere, 771 *a, b* et *seq.*; *vide* Monachorum.
- Ordo monachorum S. Basilii Magni, 515 *b*; super convocatione vocalium ad capitulum generale et electione assistantium decretum capituli, *ibid.* Confirmatur, 516 *a*; Indulta eisdem monachis concessa, 614 *a.* Huiusque Ordinis constitutiones recensentur, 615 *a.*
- Ordo Praemonstratensium. Controversiae iurisdictionales inter abbatem generalem huius Ordinis et communitatem antiqui rigoris eiusdem Ordinis, 706 *a* et *seq.* Quid super his statutum sit, *ibid.*; *vide* Praemonstratensium Ordo.
- Ordo S. Antonii Viennensis. Imponitur perpetuum silentium super controversiis pendentibus pro abbatia generali eiusdem Ordinis, et illarum compositione, 411 *a* et *seq.*
- Ordo S. Basilii de Armenis suppressitur, 670 *a* et *b.* Quot numero essent et quibus in conventibus habitarent, *ibid.*
- Ordo S. Mariae de Monte Carmelo. Confirmantur nonnulli articuli constitutionibus reformationis eiusdem Ordinis inserendi, 405 *b.* Carmelitae Discalceati in processionibus, etc. fruuntur praecedentiâ, aequae ac Carmelitae Calceati, dummodo incedant sub eadem cruce cum ipsis Calceatis, 438 *b.* *vide* Carmelitarum Ordo.
- Ordo S. Spiritus, 484 *a*; regulares qui ad illum Ordinem transierunt ultra montes cogantur redire ad proprios ordines, *ibid.*
- Ordo Scholarum Piarum. Religio Scholarum Piarum reducitur in Congregationem,

461 *a*. Brevia nonnullis huius religiosi concessa assumendi habitum presbyterorum secularium, nisi illis utantur infra quatuor menses, censentur revocata, 487 *b*.

Orphanarum puellarum monasterium, 232 *b*; privilegia quae monialibus Ordinis S. Augustini a Summis Pontificibus concessa sunt, et communicata, 234 *a*.

Osnabrugis pax, *vide* Pax Germaniae.

Ovidius Erasmus notarius auditoris camerae, mensarius et decanus, 162 *b*.

P

Palafox (de) Ioannes, *vide* Ioannes de Palafox.

Palatinatus superioris bona ecclesiastica, quid de eis disponitur, 517 *a* et *seq.*

Pallium quo quaedam ecclesiae insignitae sunt, 158 *b*; taxa pro illo solvenda collegio subdiaconorum apostolicorum praescribitur et regulatur, *ibid.* et *seq.*

Pamphilus cardinalis, praeses congregationis Concilii Tridentini, 212 *b*.

Papiensis ecclesia, 210 *b*; ipsius iura, sede vacante, violata ab oeconomio regio aliisque ministris regis Status Mediolanensis, *ibid.*; defenduntur a Pontifice, 211 *a* et *b*.

Parocho concordato et invitato, possunt regulares cadavera defunctorum sepulturae tradere absque alio parochi consensu, 166 *b* et *seq.*

Paulus a Matrino fratrum Minorum sancti Francisci Discalceatorum, Hispaniarum procurator, 244 *b* et 313 *b*.

Pax Germaniae. Articuli nonnulli huius pacis utpote religioni christianae et Sedi Apostolicae praecudiciales nulli declarantur ab Innocentio X, 603 *b* et *seq.*

Pecunia a Sixto V in arce Pontificia S. Angeli reponitur, nullo unquam tempore nisi ob certos tunc expressos necessarios usus exinde depromenda et eroganda; idque triplici constitutione a Sixto V sancitum confirmant Clemens VIII et Innocentius X, 335 *a* et *b*.

Pernambuco (de) capitaneatus, *vide* Capitaneatus.

Petra sancta (Attilius) abbas monasterii S. Crucis in Hierusalem de Urbe, 497 *b*.

Petri (S.) fabricae applicantur centum mille scutorum auri ratione novissimae prorogationis cruciatae, 675 *a*, *vide* Cruciata.

Petrus a S. Iacobo episcopus Celsonensis, 279 *b*.

Petrus, episcopus Laudensis, nuncius Sedis Apostolicae apud regem Poloniae et Sveciae, 767 *a*.

Petrus, episcopus Smolenscensis, bannitus pronuntiatur a iudicibus laicis, quos ideo Innocentius X excommunicatos denunciari mandat nuncio Poloniae, 456 *b*.

Petrus Franciscus de Rubeis camerae apostolicae advocatus fiscalis, 214 *b*.

Philippo Hispaniarum regi concedit Innocentius, nonnullis adiectis conditionibus, subsidium ad summam decem et novem millionum cum dimidio alterius millionis ducatorum spatio sex annorum exigendum tam a laicis, quam ab ecclesiasticis, 347 et *seq.* De iam exactis sine facultate apostolicâ ipsis condonat Innocentius X, 342 et *seq.*; iterum subsidium per aliud sexennium confirmat, 663 *b*. *Vide* Hispaniarum rex.

- Philippus Christophorus archiepiscopus Trevirensis, 6 *a*; detinetur nomine Sedis Apostolicae, 6 *b*, et innocens reperitur, 7 *a*; captivus ductus consignatur nuncio apostolico, 371 *a*.
- Philippus IV. Ei concessum indultum nominandi ad monasteria in Belgio et comune Burgundiae, 80 *b* et *seq.*
- Pii Papae V litterae apostolicae reservatur contra Baii propositiones, 92 *b* et *seq.*
- Poenitentiariae apostolicae procuratoribus, nunc et pro tempore existentibus conceditur facultas deferendi tunicam *soltanam* vulgo nuncupatam et cingulum coloris violacei, 367 *a*.
- Poenitentiarius canonicus, si minime resideat, praebenda sui canonicatus privatur, 52 *a*.
- Poloniae archiepiscopi et episcopi petunt confirmari decreta Congregationis Concilii Tridentini de regularibus circa expositionem SS. Eucharistiae et processiones, 371 *a*; causae criminales ipsorum non comprehenduntur in bulla Urbani VIII, 459 *b*.
- Poloniae clero facultas data concurrenti cum laicis in contributione regi facienda 318 *a* et *b*. Episcopis potestas facta prorogandi tempus pro communione Paschali, 418 *b*.
- Poloniae nuncio facultas data est ab Innocentio X reservandi decem et octo beneficia ecclesiastica hoc est tria in singulis Gnesnensi, Vladislaviensi, Posnaniensi, Plocensi, Cracoviensi et Vormiensi diocesis personis a rege Poloniae nominandis, 359 *a*. Quorum tamen beneficiorum proventus si excedant viginti quatuor ducatorum auri de camera valorem intra sex menses novae litterae apostolicae sunt impetrandae, 361 *a*.
- Poloniae reginae Mariae Aloysiae Pontifex mittit rosam auream, 664 *a*.
- Poloniae regi Ioanni Casimiro ense et pileum benedictos mittit Innocentius, 664 *b*.
- Pompeius cardinalis Arigonius, 387 *a*.
- Pontifex Romanus post cardinalium obitum quatenus sacra suppellectilia ad pontificiam sacristiam deferri debeant, 495 *a* et *b*. Ad ipsum immunitatis ecclesiasticae defensio pertinet, 212 *b*.
- Populi Romani cappellani et officiales ne bona palatii capitolini distrahant, 487 *a*.
- Porphyrensis ecclesiae in partibus infidelium dos constituta, 303 *b* et *seq.*
- Portiunculae indulgentia, etiam in ecclesiis Tertii Ordinis acquirunt, 230 *a*. Eleemosynae quae ipsius occasione fiunt ecclesiam S. Mariae Assisiensis pertinent ad Minores Observantes, 249 *a*. Processio in ecclesiam S. Mariae Angelorum quomodo sit facienda, 373 *b*.
- Portugalliae regnum. Quid statuerit Innocentius X circa canonicos poenitentiarios, lectores, magistrales et doctores ecclesiarum metropolitanarum et cathedralium eiusdem regni, 554 *b*.
- Praedicatorum Ordo, in monasteriis monialium comoediae non recitandae, 58 *b*; Provincialis provinciae Poloniae sit biennalis tantum, 84 *a*; Orta dissidia ob P. Nicolai Rodulphi a magisterio generali amotionem, 214 *b*. Capitulum generalissimum pro anno MDCXLIV indictum, 352 *a*; *vide* Ordo Praedicatorum.
- Praemonstratensium Ordo, 137 *a*. Monachis veterem in Hispania habitum, vel fratris nomen dimittere velitum, *ibid.*; in die festo S. Norberti huius Ordinis

- ecclesias visitantibus indulgentia plenaria proposita, 259 *a* et *b*; Seminarium Praemonstratensium in civitate Coloniensi subiicitur congregationi de Propaganda Fide, 285 *b* et *seq.*; *vide* Ordo Praemonstratensium.
- Privilegia hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani, 585 *b*.
- Procamerarius a solo Romano Pontifice removeri potest; et ne Sede quidem vacante a collegio cardinalium, 685 *b*.
- Propaganda (de) Fide Congregatio, nova loca sub titulo de Propaganda Fide erigi prohibetur, 64 *b* et *seq.*; ipsi commissae facultates supra collegiis Avenionensibus S. Nicolai de Anexiaco et de Ruvere, 67 *b*; collegium de Propaganda Fide erectum et dotatum 113 *seq.*; Urbanum nuncupatum, 115 *a*; Congregationis de Propaganda Fide regimini committitur, 119 *a* et *seq.*
- Prosper Fagnanus in utrâque signaturâ referendarius, 219 *b*.
- Protonotarii apostolici, quamvis non participantes, praecedunt canonicos ecclesiarum cathedralium, dummodo collegialiter non incedant, 205 *a*.

R

- Raggius Laurentius *vide* Laurentius.
- Ragusina civitas eiusque dominium terremotibus conquassatum, 89 *b*; ad ruinas resarciendas Reipublicae conceduntur redditus ex legatis piis, 90 *a* et *seq.*; eidem confirmatur concessio medietatis reddituum, proventuum legatorum ad muniendas arces contra Turcarum tyrannum, 395 *b* et *seq.*; item illi tit facultas utendi sex millium scutorum ex legatis quibusdam provisiones bellicas contra Turcos, 465 *a*. Renovatur eadem illa concessio medietatis fructuum, 645 *a* et *seq.*
- Ratishonensis ecclesia, 203 *b*.
- Raynaldus S. Mariae Novae diaconus cardinalis Estensis, 339 *a*.
- Recollecti S. Francisci in Gallia. V. Ordo Minorum Recollectorum.
- Regulares, in iis qui pertinent ad curam animarum Ordinariorum correctioni et visitationi, sunt subiecti, 45 *b*; eis quaecumque numerum largitio interdicta, 82 *a* et *b*; Ambitus culpa rei a Romano Pontifice dumtaxat absolvendi, 241 *b* et *seq.*; regularibus habentibus privilegia apostolica nequit prohibere episcopus, ut intra paschalem quindenam administrare non valeant personis secularibus sacramentum confessionis; potest tamen prohibere eisdem administrare Eucharistiam in die Paschatis, etiamsi seculares illae personae aliâ die satisfecerint praecepto paschali, 362 *a*. Regulares absque episcopi licentia confessiones audire nequeunt, minusque verbum Dei praedicare, 370 *a*. Quando eisdem liceat Eucharistiae sacramentum in propriis ecclesiis exponere, 391 *a*. Quae processiones regularium permitti debeant ab episcopis ut fiant extra claustrum, *ibid.* Coguntur ad proprium Ordinem redire regulares, qui ultra montes ad Ordinem S. Spiritus transierunt, 484 *a*. Decreta nonnulla circa statum regularium in Italia et insulis adiacentibus, 646 *b* et *seq.* Regularium numerus in qualibet domo, 647 *a* et *seq.* Extinguuntur et supprimuntur parvi conventus et rediguntur ad statum secularem, et prohibentur nova erigi loca regularia in Italia et insulis adiacentibus, 696 *b* et *seq.*; regulares civitatis Maioricae una cum

- capitulo et parochiis ecclesiarum eiusdem civitatis absolvuntur a censuris incursis ob recursum ad iudices laicos pendente lite in sacro Romanae Rotae auditorio, 748 *b*. Nonnulli conventus subiiciuntur iurisdictioni Ordinarii, 754 *b*.
- Regularium et cleri secularis concordia circa ius sepeliendi cadavera defunctorum qui in ipsorum regularium ecclesiis sepulturam sibi elegerunt, 446 *a* et *seq*. Solvere debent decimas parochiis et aliis beneficiatis, quae solvebantur a laicis priusquam bona in regularium possessionem transierant, 453 *b*.
- Reservatio iurium Sedis Apostolicae super ecclesias et beneficia ecclesiastica civitatum Tullensis, Metensis et Virdunensis, 524 *b*.
- Rocchus Cortez collegialis universitatis Elborensis, 268 *b*.
- Roma. Circa moenia ac propugnacula Urbis recenter extructa nonnulla statuit Innocentius X, 364 *a*. Gubernator Urbis non excluditur a cognitione causarum criminalium, sed eas cumulative cum gubernatore burgi S. Petri cognoscit, 672 *b*. Revocatur hinc Breve Urbani VIII quo gubernatorem Urbis a dicta cognitione excluserat, *ibid*.
- Rosarum Montis via postalis restituitur, 86 *b*.
- Rotae Romanae auditoribus eorumque adiutoribus vetitum, quominus sua vota vel aliorum aliis patefaciant, 287 *a*. Sed constitutionem Urbani VIII quae incipit *Exponi nobis* iurare tenentur, 288 *a*.
- Rotae sacrae Romanae auditoribus indultum conceditur deferendi ubique et omni tempore rochetum, 365 *b*.
- Rupellense oppidum erigitur in episcopatum, 567 *b*.
- Ruthenis concessa Romae ecclesia, aedesque Ss. Sergii et Bacchi, 91 *a* et *b*.

S

- Sabaudiae nuncius cognoscit causas in secunda instantia universitatum S. Benigni, Montanari, et Lombardoni, nullius dioecesis, provinciae Taurinensis, 673 *b*.
- Salvatoris (S.) episcopus non potest cogere incolas Capitaneatus de Pernambuco ut eum adeant pro iuramento praestando in causis dispensationum matrimonialium, 363, *b* et *seq*.
- Salvator Severinus de Fabriano Ordinis fratrum Eremitarum S. Augustini procurator generalis, 498 *b*; et vicarius apostolicus, 659 *b*; ipsius gesta quaedam irritantur, *ibid*. et *seq*.
- Sanctes Floridus decanus collegii notariorum auditoris camerae, 161 *a*.
- Saonensis episcopus, 226 *b*.
- Sardiniae insula, 143 *b*; quomodo spolia archiepiscoporum et episcoporum et ecclesiarum vacantium ibi exigenda, 144 *a*.
- Sardiniae regni ecclesiasticis praescribitur solutio ratae pro subsidio triremium regis catholici, 466 *a*.
- Sarsinae civitas legato Romandiola addicta, 69 *a*.
- Scholarum Piarum religiosi reclamantes circa validitatem professionum suarum, declarantur vere professi, 19 *a* et *b*; *vide* Ordo Scholarum Piarum.
- Scotorum collegium Parisiis erectum, 227 *b*; Alumni sacris ordinibus initiari possunt absque litteris dimissorialibus suorum episcoporum et titulo, 228 *a*.

- Scutarensis episcopus constituitur administrator ecclesiarum Dulcini, Sfaciae et Drirustinae in partibus infidelium, 367 *b*.
- Sebastianus Caesius notarius vicarii Urbis, 220 *b*.
- Sebastianus Pasquettus notarius auditoris camerae, 160 *a*.
- Sedis Apostolicae iuribus particularium personarum facta non praeiudicant, 124 *a*.
Etiansi Romanae Curiae officiales sint, 128 *a* et *seq*.
- Seminarium puerorum a Ioanne Palafox et Mendosa episcopo Angelopolitano in Indiis occidentalibus erigitur, 571 *b*. Confirmatur erectio ab Innocentio X, 574 *a*. Privilegia huiusce seminarii alumnis ab Innocentio X concessa, 606 *b*.
- Senatus populusque Romani decretum publici et secreti concilii circa notarios refertur et confirmatur 37 *a* et *seq.*, 111 *a* et *seq*.
- Senonensis archiepiscopus pastorem edit haeresim redolentem, 745 *b*. *Vide* Ludovicus Henricus de Gondrin.
- Sepulturae iura inter regulares et clericum secularem, *vide* Regulares et Curati, et Parocho.
- Sfortia cardinalis Federicus *vide* Federicus.
- Sigismundus episcopus Chersonensis in Tartaria, 372 *b*.
- Sigismundus Poloniae et Sveciae rex pro beatificatione venerabilis Iosaphat archiepiscopi Rutheni Polocensis orator extitit, 262 *b*.
- Siphri et Zeae ecclesiae in partibus infidelium, 368 *b*; ipsorum administrationi providetur, *ibid*.
- Sixtus Papa V gymnasium in Monte Alto et collegium Montis Alti Bononiae erigit, 146 *b*; pecuniam reponit in Arce S. Angeli ad determinatos usus, 335 *a*.
- Societas Iesu. V. Ordo clericorum regularium Societatis Iesu, etc.
- Somlescensis dioecesis limitatio, 459 *a*.
- Spiritus (S.) in Saxia de Urbe archiospitale, 66 *a*. Nisi quis per annum ei inservierit ab Ordinem minime admittendus, *ibid*.
- Spolia archiepiscoporum et episcoporum, ac fructuum ecclesiarum vacantium quomodo exigenda in insula Sardiniae, 143 *b* et *seq*.
- Stephani (S.) clericus et milites subiiciuntur subsidio concesso magno duci Hetruariae, 601 *a* et *seq*.
- Stephani Daulmoi Congregationis Doctrinae Christianae in Gallia, 776 *b*.
- Stephanus cardinalis Donghus, 278 *a*. Deputatur ad paciscendum cum Veneta Republica, Parmaequae et Placentiae duce, 309 *b* et *seq*.
- Stephanus episcopus Xirenensis archiospitalis S. Spiritus praeceptor, 66 *a*.
- Subdiaconis Sedis Apostolicae quid solvendum sit in provisionibus ecclesiarum, quae pallio sunt insignitae, 158 *b*.
- Summorum Pontificum constitutionum firmitati per gratiarum revocationem providetur, 416 *b* et *seq*.

T

- Tabaccum sumi in ecclesiis prohibetur, 167 *a* et *b*.
- Terra Sancta. Innovatur Breve Urbani VIII quoad eleemosynas quaerendas pro locis Terrae Sanctae, 404 *a*.

- Terrae Sanctae commissarii tenere possunt unam clavem arcae eleemosynarum, et alia manere debet apud syndicum, 408 *a*.
- Tertiarii S. Francisci congregationis Gallicae quando habeant votum in electionibus, 365 *b*; suspenditur officium vicarii generalis dictae congregationis ab Urbano VIII, 599 *a*; supprimitur ab Innocentio X, 599 *b*.
- Tertii Ordinis sancti Francisci habitus praescribitur, 3 *b*; regula et modus acceptationis definitur, 155 *b* et *seq.*
- Theologalis canonicus, si minime resideat, praebendâ sui canonicatus privatur, 52 *a*.
- Thermiae episcopi constituuntur administratores ecclesiarum Syphri et Zeae ecclesiae Thermiae vicinarum in partibus infidelium, 368 *b*.
- Thesaurarius generalis reverendae camerae apostolicae ius habet deputandi collectores spoliorum in Catalonia, et comitatibus Ceritaniae et Rossilionis, 167 *b*.
- Thomas (F.) Tureus, generalis magister Ordinis fratrum Praedicatorum religionis domos visitaturus plurimis ornatur privilegiis, 332 *b* et *seq.*
- Thomas Roccamora, 219 *a*.
- Thomas Zamoschi petit confirmari erectionem academiae a Ioanne Zamoschi eius genitore institutae in oppido Zamoschi Chelmenensis dioecesis, 596 *a* et *seq.*
- Titulus cardinalatus ecclesiae S. Agnetis in Agone supprimitur, 773 *a*; erigitur vero in ecclesia S. Agnetis extra moenia Urbis, *ibid.*
- Transumpta litterarum et supplicationum apostolicarum quomodo fieri debeant, 688 *b* et *seq.*
- Treverensis elector archiepiscopus liberatur a custodia, in qua Sedis Apostolicae nomine detinebatur, 371 *a*.
- Tridentina Synodus. Vetuit, ne ulla insolita imago fidelium venerationi exponatur, nisi fuerit ab Ordinario approbata, 171 *a*.

U

- Urbanus VIII. Eius de catholicis Anglis cura, 4 *b*; immunitatem ecclesiasticam a Lucanis violatam vindicat, 7 *b*; ex nonnullis legatis piis Ordini Minorum designatis beneficia quaedam ecclesiastica erigit, 63 *a*; viam antiquam ab oppido Montis Rosarum Viterbium usque restituit, 86 *b*; festorum dierum observationi consulit, 206 *a* et *b*; contra Franciscum Mutinensium ducem iurium ecclesiasticorum violatorem procedi mandat, 217 *b*; obortis in Ordine Praedicatorum dissidiis consulit, 219 *a*; hymnos breviarii romani reformat, 256 *b*.

V.

- Valentiae ecclesiasticis potestas facta contribuendi pro parandis duobus militum millibus, 257 *b*.
- Valentiae regni ecclesiastici unâ cum aliis subsidium offerunt regi christianissimo de Sanctae Sedis licentiâ, 504 *a*.

- Valentinensis archiepiscopi decretum, de contributione ecclesiasticorum cum laicis pro manutentione mille ducentorum militum pro defensione regni ab invasione hostili, confirmatur ab Innocentio X, 435 *b*.
- Veneta Respublica quasdam terras Status Ecclesiastici hostiliter occupat, 273 *a*.
- Veneta Respublica 397. Subsidium imponitur super fructibus ecclesiasticis eiusdem Reipublicae ad bellum contra Turcas, 399 *b* et *seq.* Qua tamen conditione, *ibid.* Alia impositio decimarum ad summam quadraginta millium scutorum pro eadem Republicâ, 722 *b*. Aliud subsidium centum millium scutorum super fructibus ecclesiasticis pro eadem Republica, 478 *b*; 638 *a* et *seq.*; 736 *a* et *seq.*
- Vianus conclavistarum procurator, 358 *b*; etsi praesens in conclavi non fuerit eorum particeps privilegiorum efficitur, *ibid.*
- Victorius Sciala Maronita pro collegio Maronitarum instituendo in civitate Raven-natensi loca montium et alia bona reliquit, 576 *a*.
- Vladislaus IV beatificationem venerabilis Iosaphat archiepiscopi Rutheni Polocensis promovet, 262 *b*.
- Vladislaus Poloniae et Sveciae rex, 359 *a*. Ipsi quaedam reservantur beneficia ec-clesiastica, *ibid.*
- Westphaliae pax, *vide* Pax Germaniae.

Z

- Zamoschi Ioannes et Thomas *vide* Ioannes et Thomas.
- Zamoschi oppidum in Polonia Chelmenensis dioecesis, ibi academia erigitur et con-firmatur, 594 *a* et *seq.*
- Zeae et Siphri ecclesiae in partibus infidelium, 368 *b*; ipsarum administratio Ther-miae episcopo collata, *ibid.*

INDEX ALPHABETICUS PONTIFICUM

Innocentius X hoc in tomo habet	Urbanus VIII hoc in tomo habet
constitutiones CXCI.	constitutiones CLXXII.

IDEM CHRONOLOGICE DISPOSITUS

Urbanus VIII Anno 1639	<i>pag.</i>	1
Innocentius X » 1644	»	329

INDEX INITIALIS.

A

Ad curam nostram pastorem. . .	364	Aliàs emanarunt a felicis recorda-	
Ad Romani Pont. spectat officium.	46	tionis Urbano PP. VIII	546
Ad universalis Ecclesiae regimen .	347	Aliàs felicis rec. Gregorius PP. XIII.	178
Ad universalis Ecclesiae regimen .	665	Aliàs felicis rec. Gregorius PP. XV.	686
Aequum est ut nos, qui omnium .	194	Aliàs felicis recordat. Paulo PP . .	600
Aliàs a Congregatione Visitationis .	91	Aliàs felicis record. Paulo PP. V .	702
Aliàs a fel. record. Clemente VIII.	594	Aliàs felicis record. Paulus Papa .	259
Aliàs a felicis record. Pio PP. V. .	351	Aliàs felicis recordat. Pius Papa V.	331
Aliàs a felicis record. Sixto PP. V.	320	Aliàs felicis recordationis Sixtus V.	324
Aliàs a fel. record. Urbano PP. VIII.	473	Aliàs fel. record. Urbano PP. VIII.	598
Aliàs a fel. record. Urbano PP. VIII.	500	Aliàs fel. record. Urbanus PP. VIII.	459
Aliàs a felicis record. Urbanus VIII.	458	Aliàs, maiestatis tuae nomine . . .	342
Aliàs a nobis emanarunt litterae .	78	Aliàs nos, de venerabilium fratrum.	209
Aliàs a nobis emanarunt litterae .	254	Aliàs nos, ex certis rationabilibus.	63
Aliàs a nobis emanarunt litterae .	705	Aliàs nos, motu proprio	284
Aliàs a nobis emanarunt litterae .	718	Aliàs nos, ut adulterinam monctam.	202
Aliàs a nobis pro provincia	265	Aliàs, per felicis rec. Urbanum VIII.	672
Aliàs a venerabilibus fratribus. . .	391	Aliàs, per nos accepto, quod . . .	66
Aliàs a venerabilibus fratribus. . .	753	Aliàs, per nostras in simili forma .	775
Aliàs dilectis filiis regimini	221	Aliàs, per tunc existentem.	155
Aliàs emanarunt a felicis recorda-		Aliàs, postquam capitulo generali .	191
tionis Urbano PP. VIII	466	Aliàs, postquam emanarunt a nobis.	42
Aliàs emanarunt a felicis recorda-		Aliàs, postquam nos, iustis ex causis.	487
tionis Urbano PP. VIII	475	Aliàs, postquam, sublati per . . .	197
		Aliàs, pro congregatione generali. .	223
		Aliàs, pro felici prosperoque	224

Aliàs, pro parte dilectorum filiorum	164
Aliàs, pro parte dilectorum filiorum	393
Aliàs, pro parte dilectorum filiorum	549
Aliàs, pro parte dilectorum filiorum	645
Aliàs, pro parte dilectorum filiorum	673
Aliàs, pro parte dilectorum filiorum	731
Aliàs, pro parte tuâ nobis	59
Aliàs, pro parte venerabilis fratris	216
Aliàs, sicut asseritur	143
Animarum saluti paternâ charitate	622
Apostolatus officium nobis meritis	517
Apostolatus officium, nullo	779
Apropinquat, dilectissimi filii	629

B

Bellum contra nos et hanc sanctam	278
---	-----

C

Catholicae religionis zelus	121
Christifidelium quorumlibet	142
Circumspecta in omnibus R. P.	355
Circumspecta in omnibus R. P.	455
Circumspecta Romani Pontificis	1
Clamores tot gravaminum	20
Commissi nobis a Domino	520
Commissa nobis a supremo	670
Conservationi et manutentioni	175
Conservationi et manutentioni	236
Conservationi et manutentioni	409
Conservationi et manutentioni	487
Conservationi et manutentioni	683
Conservationi libertatis et immunit.	188
Conservationi libertatis, immunitatis	217
Constantis fidei ac sinceræ devot.	319
Constantis vestrae fidei et devotionis	396
Cum ad componendas differentias	489
Cum aliàs dilectus filius noster	684
Cum aliàs, ex causis tunc expressis	392
Cum aliàs, ex causis tunc expressis	675
Cum aliàs hymni Breviarii Romani	256
Cum aliàs hymni Breviarii Romani	316
Cum aliàs nos, ad sedandas	637
Cum annis praeteritis, sede	210

Cum castrum Montisveteris	519
Cum dilectus filius nobilis vir	309
Cum ecclesiae divino cultui dicatae	157
Cum in officiis et tribunalibus	281
Cum inter christifideles, praesertim	250
Cum iuxta sacrorum canonum	441
Cum monialium monasteria	58
Cum nobis nuper innotuisset	17
Cum nonnulli Romani Pontifices	307
Cum non sine gravi animi nostri	150
Cum non sine gravi animi nostri	151
Cum nos, de venerabilium fratrum	68
Cum nos, ex causis tunc expressis	676
Cum nos hodie dilectum filium	186
Cum nos nuper sancti iubilaei	632
Cum nos nuper te nostrum	168
Cum nos propediem venerabilem	203
Cum nuper ad aures nostras	273
Cum nuper ad notitiam nostram	739
Cum nuper nos, ad praeservandum	134
Cum nuper, non sine animi	708
Cum nuper, non sine animi	709
Cum nuper, sicut non sine	46
Cum, ob sacri iubilaei celebrationem	662
Cum, occasione impressionis libri	720
Cum, per obitum bonae memoriae	405
Cum, sicut accepimus, aliquae	713
Cum, sicut accepimus, a multo	167
Cum, sicut accepimus, a venerabil.	72
Cum, sicut accepimus, civitas	297
Cum, sicut accepimus, coram	575
Cum, sicut accepimus, dilectus filius	502
Cum, sicut accepimus, duo sicarii	744
Cum, sicut accepimus, illi qui	282
Cum, sicut accepimus, in provinciâ	185
Cum, sicut accepimus, inter	462
Cum, sicut accepimus, inter	740
Cum, sicut accepimus, nonnulli	22
Cum, sicut etc., postposito, personam	23
Cum, sicut accepimus, nonnulli	49
Cum, sicut accepimus, nuper	758
Cum, sicut accepimus, pro iniuncto	352
Cum, sicut accepimus, venerabiles	205
Cum, sicut accepimus, visitatio	208
Cum, sicut aliàs nobis	305

Cum, sicut carissimus in Christo . . . 559
 Cum, sicut dilecti filii capitulum . . . 175
 Cum, sicut dilecti filii commissarii. 408
 Cum, sicut dilecti filii Franciscus. . . 38
 Cum, sicut dilecti filii fratres . . . 166
 Cum, sicut dilecti filii patres . . . 173
 Cum, sicut dilectus filius Blasius . . . 53
 Cum, sicut dilectus filius Gaspar . . . 138
 Cum, sicut dilectus filius Ioannes. . . 229
 Cum, sicut dilectus filius Paulus . . . 313
 Cum, sicut dilect. filius praepositus. 317
 Cum, sicut dilectus filius procurator. 213
 Cum, sicut dilectus filius procurator. 413
 Cum, sicut exponi nobis nuper. . . . 89
 Cum, sicut maiestatis tuae nomine. 409
 Cum, sicut nobis innotuit 132
 Cum, sicut nobis nuper exponi. . . . 370
 Cum, sicut nobis nuper innotuit . . . 50
 Cum, sicut nobis innotui, quaedam. 677
 Cum, sicut nobis nuper significasti. 85
 Cum, sicut nomine dil. filii Ioannis. 504
 Cum, sicut non sine gravi 7
 Cum, sicut non sine gravi 10
 Cum, sicut non sine gravi animi . . . 626
 Cum, sicut nuper accepimus 634
 Cum, sicut pro parte dilecti filii . . . 285
 Cum, sicut pro parte dilectorum . . . 515
 Cum, sicut universitas Hebraeorum. 186
 Cum, sicut venerabilis frater Fabius. 277
 Cum unum Breve nos sub annulo . . . 557
 Cum, venerabilis frater Philippus. . . 371
 Cupientes, iustis ex causis 134
 Cupientes, ut debitus virtutis. . . . 606

D

Decet et aequum est, ut nos. 86
 Decet nos, qui in Apostolicâ Sede. . . 108
 Decet Romanum Pontificem 565
 De tuâ singulari fide, prudentia. . . . 440
 De tuâ prudentiâ, fidelitate. 180
 Domini nostri Iesu Christi, qui servos 73
 Domini nostri Iesu Christi 83
 Domini nostri Iesu Christi 248
 Diuturnâ experienciâ compertum. . . 749

Dudum a nobis emanarunt binae. . . 76
 Dudum felicis record. Sixtus PP. V. 158
 Dudum felicis record. Sixtus PP. V. 649
 Dudum felicis record. Paulus PP. III. 688
 Dum assiduos gravesque labores . . . 365

E

Ea quae pro felici personarum. . . . 459
 Ea quae pro religiosorum Ordinum. 477
 Emanarunt aliàs a nobis litterae . . . 74
 Emanarunt a nobis litterae in formâ. 246
 Etsi aliàs fel. record. Clemens VIII. 662
 Etsi ea, quae pluribus Romanorum. 446
 Etsi plurimum in Domino 201
 Etsi pro curâ nostri pastoralis 397
 Etsi pro curâ nostri pastoralis. . . . 638
 Etsi, pro curâ nostri pastoralis. . . . 736
 Ex debito supremi apostolatus officii. 571
 Exigit a nobis pastoralis officii 395
 Eximiae maiestatis tuae meritis . . . 664
 Ex incumbenti nobis apostolicae. . . . 276
 Ex incumbenti nobis apostolicae. . . . 679
 Ex incumbenti nobis pastoralis 386
 Ex iniuncto nobis apostolici. 446
 Ex iniuncto nobis pastoralis officii . . . 65
 Ex more Sedis Apostolicae. 664
 Ex Romani Pontificis providentiâ . . . 777
 Exponi nobis nuper fecerunt. 105
 Exponi nobis nuper fecerunt. 160
 Exponi nobis nuper fecerunt. 263
 Exponi nobis nuper fecerunt. 268
 Exponi nobis nuper fecerunt. 271
 Exponi nobis nuper fecerunt. 279
 Exponi nobis nuper fecerunt. 286
 Exponi nobis nuper fecerunt. 362
 Exponi nobis nuper fecerunt. 363
 Exponi nobis nuper fecerunt. 403
 Exponi nobis nuper fecerunt. 465
 Exponi nobis nuper fecerunt. 588
 Exponi nobis nuper fecerunt. 692
 Exponi nobis nuper fecerunt. 743
 Exponi nobis nuper fecerunt. 748
 Exponi nobis nuper fecerunt. 761
 Exponi nobis nuper fecerunt. 780

Nuper pervenit ad aures nostras. . . 760
 Nuper pro parte dilecti filii. . . . 400
 Nuper pro parte dilecti filii. . . . 618
 Nuper pro parte dilecti filii Stephani. 776
 Nuper pro parte dilecti filii Angeli. 687
 Nuper pro parte dilectorum. . . . 37
 Nuper pro parte dilectorum. . . . 257
 Nuper pro parte dilectorum. . . . 299
 Nuper pro parte dilectorum. . . . 435
 Nuper pro parte dilectorum. . . . 580
 Nuper pro parte dilectorum. . . . 614
 Nuper pro parte dilectorum. . . . 619
 Nuper pro parte dilectorum. . . . 756
 Nuper pro parte venerabilium. . . 453
 Nuper, ut christifideles huius almae. 301

O

Olim, postquam felicis recordationis. 79
 Omnium saluti paternâ charitate. . 304
 Onerosa pastoralis officii cura. . . 552

P

Pastoralis muneris nostri debitum. 23
 Pastoralis officii nobis divinitus. . 137
 Pastoralis officii nobis divinitus. . 231
 Pastoralis officii nobis divinitus. . 243
 Pastoralis officii nobis divinitus. . 438
 Pastoralis officii nobis divinitus. . 771
 Pastoralis officii nobis, meritis. . . 635
 Pastoralis officii, quo, divina. . . 694
 Pastoris aeterni, qui pro gregis. . . 311
 Pii dilecti filii procuratoris gener.. 240
 Pontificia sollicitudo, quamvis. . . 657
 Postquam annis retroactis. 6
 Pro nostri pastoralis officii debito. 367
 Pro nostro munere in his partes. . 377
 Propensa nostra in maiestatem. . . 661
 Prospero felique statui Societatis. 436
 Provisionis nostrae debet provenire. 289
 Publicis christifidelium precibus. . 103

Q

Quamvis ecclesiae 524
 Quamvis fel. record., Clemens VIII . 193
 Quamvis Romani Pontifices 152
 Quanto illustriora sunt maiestatis. . 201
 Quantum ornamenti et utilitatis. . . 292
 Quoniam divinae bonitati 575
 Quoniam nostro pastoralis 372

R

Redemptoris nostri, qui in. 727
 Religiosos viros, qui, abnegantes. . 215
 Religiosos viros, qui, spretis. . . . 19
 Romani Pontifices, gerentes in terris. 4
 Romani Pontifices, gerentes in terris. 5
 Romanum decet Pontificem illos. . . 485
 Romanum decet Pontificem. 544
 Romanus Pontifex, communis pater. 112
 Romanus Pontifex gratiarum. 528
 Romanus Pontifex, in sacrâ B. Petri. 122
 Romanus Pontifex, universalis. . . . 506

S

Sacri apostolatus ministerio. 533
 Sacrosanctae militantis Ecclesiae. . 478
 Sacrosanctae militantis Ecclesiae. . 722
 Sacrosancta Tridentina Synodus. . . 171
 Saepe convenit, iuxta varietatem. . 146
 Salutis humanae amator et auctor. . 751
 Salvator et Dominus noster Iesus. . . 746
 Salvatoris et Domini nostri, qui. . . 403
 Salvatoris et Domini nostri Iesu. . . 411
 Salvatoris et Domini nostri Iesu. . . 497
 Salvatoris et Domini nostri Iesu. . . 767
 Salvator et Dominus noster Iesus. . . 762
 Salvatoris nostri Iesu Christi. . . . 55
 Sincerae devotionis affectus. 228
 Super militantis Ecclesiae speculâ. . 24
 Super universas orbis ecclesias. . . 51

Super universas orbis ecclesias . . .	303	Universa per orbem novit Ecclesia .	206
Super universas orbis ecclesias. . .	554	Ut alumnis collegii Scoti	227
Suscitatis iam pridem	295	Ut charissimus in Christo	359

U

Ubere fructus, quos in vineâ Domini	145
Universalis Ecclesiae regimini . . .	405
Universalis Ecclesiae regimini . . .	585
Universalis Ecclesiae regimini . . .	607

Z

Ut fratres milites et alii hospitalis .	278
Ut in parvis regularium virorum .	754

Zelo domus Dei animum nostrum .	603
Zelum orthodoxae fidei, quo accensi	260

INDEX RUBRICARUM

CONSTITUTIONUM

URBANI PP. VIII

AB ANNO DECIMOSEXTO AD TOTUM VIGESIMUM PRIMUM

ET

INNOCENTII PP. X

AB ANNO PRIMO AD ANNUM UNDECIMUM ET ULTIMUM.

URBANUS VIII

DCLVIII. Quod ministri provinciales Indiarum Ordinis Minorum S. Francisci de Observantia pro tempore existentes possint mittere commissarios qui eorum nomine in capitulo generali suffragium ferant, 1.

DCLIX. Confirmatio decreti Congregationis Regularium circa delationem habitus fratrum tertii Ordinis sancti Francisci, 3.

DCLX. Facultas Georgio Conaeo Scoto conceditur nominandi praepositum pro catholicis Angliae, 4.

DCLXI. Sequitur Breve deputationis favore personae a praedicto Conaeo seligendae, 5.

DCLXII. In locum episcopi Pisaurensis subrogatur Gaspar archiepiscopus Athenarum apud Ferdinandum Romanorum regem in imperatorem electum nuncius, ut ipse archiepiscopi Trevirensis processum videat et consideret, 6.

DCLXIII. Episcopo Civitatis Castelli committitur inquisitio in Rempubicam

Lucanam super nonnullis attentatis contra libertatem ecclesiasticam, 7.

DCLXIV. In idem argumentum, addita nonnullarum facultatum concessione eidem episcopo Pisaurensi iudici delegato, 10.

DCLXV. In idem argumentum cum additione aliarum facultatum, 14.

DCLXVI. Declarat lapides *cogoli* vulgo nuncupatos, conflandae crystalli massae aptos, qui in Agro Romano ubivis etiam sub terrâ seu lapidicinis reperiuntur, comprehendi inter regalia Sedis et camerae apostolicae, 16.

DCLXVII. Deputatio Francisci Castagnacci in procuratorem fiscalem causae et causarum contra antianos, vexilliferum et alios officiales et ministros Reipublicae Lucanae, 17.

DCLXVIII. Declarat religiosos Congregationis Pauperum Matris Dei Scholarum Piarum, circa nullitatem professionis reclamantes, esse veros professos; et, qui professionem ante vigesimum primum annum emisserunt, esse veros clericos, 18.

DCLXIX. Comitem de Olivares hortatur,

- ut curet redditum in Portugalliae regnum collectoris spoliolum, utque ille munere suo absque ullo impedimento fungi valeat. 20.
- DCLXX. Facultas nuncio Hispaniarum et collectori Portugalliae absolvendi eos, qui collectorem spoliolum, ac eius familiam, res et bona, necnon ipsius officium verbo aut factis offenderunt, eorumque complices et fautores, 22.
- DCLXXI. In idem argumentum collectori, 23.
- DCLXXII. In idem argumentum Philippo regi, 23.
- DCLXXIII. In idem argumentum Margaritae a Sabaudia proreginae, 24.
- DCLXXIV. Statuta generalia Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantia a sanctissimo domino nostro Urbano VIII in formâ speciali et ex certâ scientiâ ac cum praesertione ipsorum litteris sequentibus confirmata, 25.
- DCLXXV. Confirmatio decreti S. P. Q. R. quo statuitur, notarios capitum regionis Urbis ex collegio notariorum capitulinorum esse eligendos, 36.
- DCLXXVI. Erectio provinciae S. Antonii regni Portugalliae Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci Discalceatorum ad instar provinciae S. Ioannis Baptistae fratrum Minorum Discalceatorum in Hispaniâ, 37.
- DCLXXVII. Pro qua summâ moniales Ordinis sanctae Clarae Hispaniarum exemptae sint a decimarum solutione, 42.
- DCLXXVIII. Regulares in Aquensi provinciâ Provinciae quoad curam animarum sunt subiecti iurisdictioni, visitationi et correctioni episcoporum, 45.
- DCLXXIX. Facultas episcopo Neocaestrensi, collectori generali in Portugalliae et Algariorum regnis, exercendi suam iurisdictionem tam in subditos quam non subditos ubivis locorum, etiam extra dicta regna, 46.
- DCLXXX. Facultas collectori Portugalliae absolvendi illos, qui bona ecclesiastica, cappellas inibi nuncupata, occupant, vel etiam ecclesias molestaverunt, 49.
- DCLXXXI. Improbatur accessum collectoris spoliolum camerae apostolicae Matritum ad regis aulam, 50.
- DCLXXXII. Canonice poenitentiariis, theologis, et doctorali ecclesiarum metropolitandarum et cathedralium regnorum Castellae et Legionis prohibetur, quominus a suis absint ecclesiis, et in casu absentiae fructus praebendarum eis minime solvendos esse declaratur, 51.
- DCLXXXIII. Quod fratres Minores Conventuales, tamquam Mendicantes, prohiberi non possint ab Ordinariis locorum, seu aliis regularibus, quominus per seipsos in locis ubi habent conventus, eleemosynas quaerant, 53.
- DCLXXXIV. Erectio custodiae reformatae Transylvaniae fratrum Minorum sancti Francisci strictioris observantiae, 54.
- DCLXXXV. Opus redemptionis captivorum Calceatis Ordinis B. Mariae de Mercede Redemptionis Captivorum private addicitur, 56.
- DCLXXXVI. Prohibitio, ne de cetero in monasteriis monialium Ordinis Praedicatorum provinciae Andalusiae et eorum ecclesiis comoediae recitentur, 58.
- DCLXXXVII. Facultas magno magistro hospitalis sancti Ioannis Hierosolymitani imponendi quoddam vectigal super rebus comestibilibus pro muniendis insulâ Melitensi et Gozzi, 59.
- DCLXXXVIII. Facultas episcopo Civitatis

- Castelli Rempublicam Lucanam ecclesiastico interdicto subiiciendi, 61.
- DCLXXXIX. Declaratio mentis suae circa reductionem onerum quorundam beneficiorum, 62.
- DCXC. Prohibitio erigendi nova loca sub titulo de Propaganda Fide ubique terrarum absque facultate Sedis Apostolicae, 64.
- DCXCI. Confirmatio decreti a magistro generali Ordinis S. Spiritus de consensu vocalium dicti Ordinis facti, quo cavetur, ne ullus imposterum in Ordine huiusmodi admittatur, nisi prius per continuum annum saltem in aliquo archihospitalis S. Spiritus de Urbe ministerio se laudabiliter gesserit, 65.
- DCXCII. Nonnullae facultates Congregationi Propagandae Fidei conceduntur super collegiis Avenionensibus, 66.
- DCXCIII. Declarat civitatem Sarsinae ac terram Meldulae et Castrum del Rio in provincia Romandiolae existentia comprehendere sub legatione Romandiolae, 68.
- DCXCIV. Pro restituendo ac conservando in Ordine fratrum Minorum sancti Francisci de Observantia disciplinae regularis candore, 69.
- DCXCV. Confirmatio nonnullarum declarationum Congregationis Concilii Tridentini, videlicet episcopum posse sine adiunctis procedere contra coadiutorem, nisi ei fuerint concessa omnia privilegia quae habent canonici, ac episcopum super hoc per capitulum impediri non posse, nec ipsos capitulares posse mulctare episcopum, sed solum ad superiores appellare, 72.
- DCXCVI. Confirmatio electionis sancti Domini in patronum civitatis Neapolitanae et totius regni, 73.
- DCXCVII. Declarat illos, qui collectorem Portugalliae molestarunt, non posse a quoquam etiam vigore cruciatu sanctae absolvi a censuris et interdicto, 74.
- DCXCVIII. Quaecumque privilegia nemini suffragari decernit, quominus interdicto subiaceat a collectore Portugalliae publicato, seu publicando. 75.
- DCXCIX. Breve exequutoriale super litteras apostolicas Clementis VIII, ac Urbani VIII, ac super statuta pro Indiarum provinciis fratrum Minorum de Observantia, quod mittere possint commissarios ad capitulum generale, 78.
- DCC. Indultum Philippo IV regi catholico nominandi ad monasteria, prioratus, praeposituras in Belgio et comitatu Burgundiae, 79.
- DCCI. Confirmatio declarationis constitutionis Clementis Papae VIII de largitione munerum regularibus utriusque sexus interdicta, 81.
- DCCII. Quod prior provincialis fratrum Ordinis Praedicatorum provinciae Poloniae sit biennalis dumtaxat, ad iustas Romanae et Lombardiae dicti Ordinis provinciarum, 83.
- DCCIII. Concessio nuncio apostolico apud Helvetios ac Rhetos circa conferenda beneficia curata, quae personis idoneis male collata fuerunt, 85.
- DCCIV. Restitutio viae antiquae et postarum a terra Montis Rosarum per loca et territoria immediate subiecta Sedi Apostolicae Viterbium usque, 85.
- DCCV. Facultas archiepiscopo Ragusino convertendi piorum legatorum medietatem in reparationem ecclesiarum et monasteriorum, ac moenium Reipublicae Ragusinae, 89.
- DCCVI. Confirmatio decreti Congregatio-

- nis Visitationis Apostolicae, quo Ruthenis unitis conceditur ecclesia Ss. Sergii et Bacchi in Urbe cum suis pertinentiis, 91.
- DCCVII. Confirmatio constitutionum Pii Papae V et Gregorii XIII prohibentium quasdam theologorum sententias et opiniones; necnon prohibitio libri, cui titulus *Augustinus*, Cornelii Iansenii, olim Iprensis episcopi, 92.
- DCCVIII. Iubilaeum universale ad divinam opem implorandam, 103.
- DCCIX. Quod laici seu conversi Ordinis Minorum suffragentur in admissione novitiorum ad professionem, 105.
- DCCX. Declaratio nullitatis decretorum et gestorum per nuncium Hispaniarum tamquam Sedis Apostolicae iurisdictioni et libertati ecclesiasticae adversantium, 106.
- DCCXI. Decretum publici et secreti concilii populi Romani de anno MDCCXXI emanatum, quo praescribitur, quod notarii curiae capitolinae esse debeant notarii capitum regionum Urbis extenditur ad protonotarium eiusdem curiae et notarios conservatorum et camerarii Ripae, 110.
- DCCXII. Collegium Urbanum regimini cardinalis S. Nonuphrii, et S. Congregationis de Propaganda Fide additur, 112.
- DCCXIII. Commissio Ordinario Coloniensi personas ecclesiasticas compellendi ad solutionem vectigalium grani, farinae et vini ad quinquennium tantum, 121.
- DCCXIV. Constitutio super praeservatione iurium Sedis Apostolicae, et inferiorum ecclesiarum, personarumque ecclesiasticarum a quibuscumque praedudicialibus. 122.
- DCCXV. Quod notarii, etiam in archivio Romanae curiae descripti, vacabilia notariatuum officia non habentes, nulla transumpta litterarum apostolicarum facere possint; habentes vero, nonnisi de datarii licentia, sub poenis hic expressis, 131.
- DCCXVI. Declaratio super correctione constitutionis editae super praeservatione iurium Sedis Apostolicae, iurisdictionisque; immunitatis et libertatis ecclesiasticae, 133.
- DCCXVII. Commissio Ludovico Piccardo, ut visitet Statum Castrensem, 134. Sequitur commissio eidem Ludovico visitandi terram Montis Alti, 136.
- DCCXVIII. Mandatum gubernatoribus et officialibus ducatus Castri, ut, statim ac praesentes litteras viderint, recipiant Ludovicum Piccardum cum septem saltem sociis in civitate Castrensi, eiusque arce et fortalitiis, ut videant et describant milites et arma, 136.
- DCCXIX. Prohibitio ne religiosi Praemonstratenses Hispaniae gestent habitum noviter assumptum, nec dimittant praenomen fratris, 137.
- DCCXX. Quod commissarii generalis Indiarum [Ordinis fratrum Minorum regularis observantiae sancti Francisci non possint dispensare in constitutionibus generalibus Ordinis, 138.
- DCCXXI. Pro bono regimine fratrum Reformatorum Strictioris Observantiae Italiae, quod instituant professoria et lectionem theologiae moralis ac mysticae, 139.
- DCCXXII. Quod fratres cuiuscumque gradus et dignitatis, commorantes in conventu Aracaelitano sint sub obedientia et directione commissarii generalis Ordinis, 141.
- DCCXXIII. Quod fratres Congregationis Iesuatorum S. Hieronymi, ab Ordinariis approbati, sacramentales utri-

- usque sexus fidelium confessiones libere et licite audire valeant, illisque, iniunctis iniungendis, absolutionem salutarem impendere, 143.
- DCCXXXIV. Methodus exigendi spolia archiepiscoporum et episcoporum ac fructuum ecclesiarum vacantium in insulâ Sardiniae praescribitur, 143.
- DCCXXXV. Prohibet quibusvis personis in catalogo universitatis studii generalis Bononiensis non descriptis ne doceant scientias, quae in eadem universitate legi solent, 144.
- DCCXXXVI. Applicatio nonnullorum reddituum collegii Bononiensis Montis Alti nuncupati triremibus Sedis Apostolicae, cum reductione scholarium ad triginta, 146.
- DCCXXXVII. Commissio vicecollectori iurium camerae apostolicae in Portugalliae et Algarbiorum regnis circa custodiam, detentionem et translationem quorumdam officialium Sedis Apostolicae, 150.
- DCCXXXVIII. Facultas vicecollectori in Portugallia absolvendi illos, quorum iussu, operâ et consilio nonnullae personae ecclesiasticae carceribus mancipatae fuerant, 151.
- DCCXXXIX. Declaratio et moderatio facultatum eminentissimorum et reverendissimorum DD. cardinalium archiepiscoporum ac protectorum et titularium ecclesiarum et locorum piorum Urbis, 152.
- DCCXXX. Fratribus Minoribus Ordinis S. Francisci de Observantia et Reformatis regni Franciae aequè ius tribuitur laicos ad Tertiariorum habitum admittendi, 155.
- DCCXXXI. Prohibitio ne in ecclesiis civitatis et dioecesis Hispalensis sumatur tabaccum, 157.
- DCCXXXII. Declaratio circa exactionem taxae collegio subdiaconorum Sedis Apostolicae assignatae ratione provisionum ecclesiarum palliis insignitarum, 158.
- DCCXXXIII. Confirmantur nonnulla antiqua decreta et statuta a notariis auditoris camerae pro bono gubernio tribunalis dicti auditoris camerae et substitutorum renovata, 160.
- DCCXXXIV. Decreta nonnulla edita in definitorio provinciae S. Francisci Galliae fratrum Ordinis sancti Francisci Recollectorum extenduntur ad omnes dicti regni provincias, 164.
- DCCXXXV. Quod, concordato et invitato paroco, cadavera defunctorum possint sepulturae tradi per regulares Ordinum Mendicantium provinciae Russiae absque alio parochi consensu, 166.
- DCCXXXVI. Facultas thesaurario generali camerae apostolicae deputandi exactores iurium et spoliorum Camerae praedictae debitorum in Catalonia et comitatibus Ceritaniae et Rossilionis ob bellorum motus, 167.
- DCCXXXVII. Facultas patriarchae Constantinopolitano, et archiepiscopo Damiatensi, nunciis Hispaniarum, exercendi suum munus etiam extra regna Hispaniarum, quatenus ex ipsis regnis expellantur vel discedere cogantur, 168.
- DCCXXXVIII. Constitutio circa formam et habitum sacrarum imaginum, 170.
- DCCXXXIX. Mandatum Ordinariis Galliae ut deputent conventus in singulis provinciis pro reformatione fratrum Reformatum sancti Francisci, 173.
- DCCXL. Prohibitio extrahendi libros et bibliothecis conventuum Ordinis B. Mariae de Monte Carinelo Discalceatorum nuncupatorum, Congregationis Hispaniae, 174.
- DCCXLI. Pro capitulo et canonicis Maioricensibus, quod contra ipsos ab

- inquisitoribus Maioricensibus procedi non possit, nisi in causis Fidei, 175.
- DCCXLII. Quod fratres conventus SS. Crucifixi loci promontorii Ianuensis Ordinis Eremitarum sancti Augustini congregationis Ianuensis vicario generali eiusdem congregationis remaneant subiecti, 177.
- DCCXLIII. Confirmatio Brevis Gregorii XIII, cum aliis clausulis ad favorem provinciarum Discalceatorum S. Francisci in Regnis Hispaniarum, 178.
- DCCXLIV. Deputatio collectoris spoliolum ad reverendam cameram apostolicam spectantium in principatu Cataloniae ac comitatibus Rossilionis et Ceritaniae, 179.
- DCCXLV. De non recipiendis pecuniis promissis celebrandis in provinciâ reformatâ fratrum Minorum de Observantia Vallis Mazarae in Sicilia, 185.
- DCCXLVI. Confirmantur privilegia universitati Hebraeorum, Turcarum, Graecorum et aliorum mercatorum in civitate Anconitana commorantium concessa, 186.
- DCCXLVII. Declaratio nullitatis capitulationum inter capitulum Coloniense cum Maximiliano Henrico ex duobus Bavariae factarum occasione coadiutoriae ecclesiae Coloniensis, 186.
- DCCXLVIII. Committitur auditori camerae ut procedat contra violatores immunitatis ecclesiasticae in ducatu Parmensi, 188.
- DCCXLIX. Commissio nuncio Sabaudiae circa dimissionem cardinalatus Mauriti cardinalis a Sabaudia nuncupati, 189.
- DCC. Quod commissarii provinciales Indiarum, ad capitula generalia Ordinis fratrum Minorum convenientes, suis custodibus in labore et premio aequales habeantur, 191.
- DCCCLI. Confirmatio decreti Clementis Papae VIII prohibentis fieri uniones beneficiorum dispositioni Sedis Apostolicae reservatorum vel affectorum, cum declaratione quod decretum huiusmodi comprehendi, etiam S. R. E. cardinales et alios indulta conferendi reservata habentes, quodque illi non potuerunt nec possunt conferre beneficia duplici reservatione reservata vel affecta, 192.
- DCCCLII. Constitutio circa utensilia sacristiae pontificiae post obitum S. R. E. cardinalium debita, 194.
- DCCCLIII. Confirmatio privilegiorum et declaratio statutorum pro gubernio fratrum Minorum Discalceatorum nuncupatorum Hispaniarum et Indiarum, 197.
- DCCCLIV. Significat regi christianissimo spectare ad Sedem Apostolicam privative quod alios quoscumque cognitionem et decisionem controversarum inter abbatissam generalem Ordinis Fontis Ebraldi, et monachos eiusdem Ordinis, vertentium super observatione regulae, et communicatione statutorum dicti Ordinis, 201.
- DCCCLV. Sequitur Breve Ioannae Baptistae de Bourbon, abbatissae generalis Ordinis Fontis Ebraldi, in idem argumentum, 201.
- DCCCLVI. Declarat cognitionem causarum super praetensa fabricatione monetae adulterinae, ac tonsione monetae aureae et argentae in insulis Siciliae ultra pharum et Melitanâ circa personas hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani, spectare ad magnum magistrum, consilium et conventum dicti hospitalis, 202.
- DCCCLVII. Irritatio pactionum factarum

- occasione coadiutoriae Ecclesiae Ratisbonensis, 203.
- DCLVIII. Confirmatio decreti sacrae Congregationis Rituum quo decernitur protonotarios apostolicos non participantibus praecedere debere canonicos Ecclesiae cathedralis, quando dicti canonici collegialiter non incedunt, 205.
- DCCLIX. Pro observatione festorum, 206.
- DCCLX. Committitur episcopis Sylvanectensi et Redonensi una cum defensore generali fratrum Reformatorum Ordinis Minorum S. Francisci de Observantia erectionem custodiam pro dictis Reformatis in Gallia cum assignatione conventuum, 208.
- DCCLXI. Declarat inquisitores Officii Inquisitionis Maioricensis non posse procedere contra parochiales ecclesiarum rectores et reliquos sacerdotes, curatos et simplices ecclesiasticos Minoricae, et Maioricae insularum, nisi pro causis fidei, vel ab eis dependentibus, 209.
- DCCLXII. Irritatio actorum omnium quae in praedictum Ecclesiae Papiensis, Sede episcopali vacante, per regios ministros gesta sunt, 210.
- DCCLXIII. Prohibitio ne fratres laici, seu conversi Ordinis fratrum Minorum strictioris Observantiae S. Francisci praecedant clericos professos sub poena excommunicationis, 213.
- DCCLXIV. Quod electiones proministrorum, custodum et guardianorum Ordinis fratrum Minorum de Observantia, ac reformatorum cismontanae familiae, extra capitulum fiant per sufragia secreta et ballottationes, 214.
- DCCLXV. Confirmantur nonnulla decreta Congregationis concilii Tridentini pro Ecclesia Gandavensi, 216.
- DCCLXVI. Facultas cardinali Antonio Barberino deputandi personas ad compilandos processus contra ducem . Mutinensem eiusque officiales, tamquam immunitatis ecclesiasticae, iuriumque Sedis Apostolicae violatores, 217.
- DCCLXVII. Declarat delegatis per se in causa amotionis patris Nicolai Rodulphi a magisterio generali Ordinis Praedicatorum et electionis alterius magistri generalis procedendum esse extrajudicialiter, 218.
- DCCLXVIII. Cavetur, quominus doctoribus collegiatis studii Bononiensis in venditione locorum redemptorum Montis Annonae *tertiaae erectionis* a regimine et administratoribus gabellae praedictae praedictum non inferatur, 221.
- DCCLXIX. Modus procedendi inter fratres Minores Strictioris Observantiae sancti Francisci familiae cismontanae, 223.
- DCCLXX. Nova confirmatio specialis pro provinciis Indiae privilegiorum, et declaratio statutorum pro gubernio fratrum Minorum Discalceatorum nuncupatorum Hispaniarum ac Indiarum, 224.
- DCCLXXI. Confirmatio decreti Congregationis Concilii, quod episcopus Saonensis non possit impediri a visitatione hospitalis Beatae Mariae de Misericordia civitatis Saonensis, 226.
- DCCLXXII. Indultum alumni collegii Scottorum Parisiis suscipiendi sacros ordines absque litteris dimissorialibus et titulo, 227.
- DCCLXXIII. Privilegia concessa universitati et personis mercatorum fundaci et mercantiae Urbis, 228.
- DCCLXXIV. Indulgentia perpetua in ecclesiis fratrum tertii Ordinis sancti Francisci pro testamento Portiunculae, 229.

- DCCLXXV. Erectio provinciae reformatae S. Vigili fratrum Minorum sancti Francisci Strictioris Observantiae, 230.
- DCCLXXVI. Erectio monasterii monialium Ss. Quatuor Coronatorum de Urbe pro puellis orphanis ibi educandis, 232.
- DCCLXXVII. Prohibitio extrahendi libros ex bibliothecis domorum regularium totius Ordinis fratrum Eremitarum sancti Augustini Discalceatorum nuncupatorum, 236.
- DCCLXXVIII. Mandatur in ecclesiis fratrum Discalceatorum sancti Francisci provinciae S. Gabrielis circa sepulturam defunctorum servanda esse Clementinam secundam et decreta Congregationum rituum, concilii, ac episcoporum et regularium, 237.
- DCCLXXIX. Subrogat archiepiscopum Cameracensem, ac Audomarensensem et Iprensensem episcopos, et quemlibet ipsorum, in locum Ordinariorum in Anglia ad effectum tantummodo auctoritate ordinariâ legitime instituendi processus super causâ et genere mortis eorum, qui pro fide catholicâ in Anglia patiuntur, 240.
- DCCLXXX. Declaratio circa facultatem dispensandi cum regularibus super voto de non procurandâ, nec acceptandâ dignitate extra religionem, 240.
- DCCLXXXI. Quod fratres Discalceati Ordinis regularis observantiae sancti Francisci in regno Hispaniae non possint commorari in aedibus saecularium, 243.
- DCCLXXXII. Pro fratribus Ordinis Minorum sancti Francisci Strictioris Observantiae Discalceatorum provinciarum, ecclesiarum et conventuum Hispaniarum, circa visitationem, praecedentiam et sepulturam defunctorum, 244.
- DCCLXXXIII. Declarantur nullae depositio, amotio, seu absolutio Nicolai Rodulphi a magisterio generali Ordinis Praedicatorum et electiones factae alterius magistri generalis, 246.
- DCCLXXXIV. Pro tollendâ controversiâ inter fratres Minores Conventuales et Minores de Observantiâ sancti Francisci circa eleemosynas cappellae de Portiunculâ nuncupatae erogari solitas, 248.
- DCCLXXXV. Annullatio capituli generalis Ordinis fratrum Praedicatorum Genuae celebrati, et convocatio capituli generalissimi eiusdem Ordinis in Urbe pro anno MDCXLIV, 250.
- DCCLXXXVI. Facultas Congregationi Casinensi conceditur imponendi census super bonis usque ad summam scutorum ducentorum et quinquaginta millium, 254.
- DCCLXXXVII. Constitutio super recitatione et decantatione hymnorum Breviarii Romani Suae Sanctitatis auctoritate recognitorum in quibuslibet ecclesiis, 256.
- DCCLXXXVIII. Licentia ecclesiasticis regni Valentiae concurrenti cum laicis per duos menses in contributione pro duobus militum millibus, 257.
- DCCLXXXIX. Quod festum sancti Norberti celebretur die xi mensis iulii, ac indulgentia plenaria perpetua pro visitantibus ecclesias Ordinis Praemonstratensis eodem die confessis ac communione refectis, 259.
- DCCXC. Iubilaeum pro christifidelibus in Ilyberniae regno morantibus, 260.
- DCCXCI. Indultum celebrandi missam et recitandi officium de beato martyre Iosaphato archiepiscopo Polocensi, monacho Ordinis sancti Basilii, 262.

- DCCXCH. Absolvit collegium eursorum a quocumque interesse inito per eos, et confirmat decretum ab eo factum, 263.
- DCCXCIII. Sententia exequutorialis auditoris camerae in controversiâ super iure praecedendi in processionibus inter fratres Ordinis Eremitarum sancti Augustini provinciae Hispalensis, et Discalceatorum nuncupatorum sancti Francisci, extenditur ad alias provincias eiusdem Ordinis sancti Francisci, 264.
- DCCXCIV. Mandat inquisitori maiori Portugalliae, ne ipse et alii inquisitores molestias inferant rectori, lectori, collegialibus, aliisque ministris universitatis studii generalis et regii civitatis Eiborensis, 268.
- DCCXCV. Commissio vicecollectori Portugalliae ut defendat et liberet rectorem et alios universitatis studii generalis Elborensis civitatis a molestiis eis allatis ab inquisitoribus sacrae inquisitionis officii, 271.
- DCCXCVI. Declarat Congregationi Bursfeldensis Ordinis S. Benedicti, et omnibus militantibus sub eadem regulâ utendum esse Breviario Benedictino a Paulo V reformato, 272.
- DCCXCVII. Commissio auditori camerae procedendi contra Rempublicam Venetam, magnum ducem Hetruriae, ac Mutinae et olim Parmae duces nonnullarum terrarum sanctae Sedis Apostolicae invasores, 273.
- DCCXCVIII. Quod provinciales, priores et alii officiales Ordinis fratrum Praedicatorum realiter et cum effectu per totum tempus a Constitutionibus praescriptum durare possint et valeant, 276.
- DCCXCIX. Praeceptum nunciis Sedis Apostolicae in partibus Germaniae inferioris, ut eorum quilibet scripturas concernentes directionem dictae nunciaturae conservare et consignare debeat suo successori, acceptâ ab eo consignationis quietantiâ authenticâ, 277.
- DCCC. Facultas cardinali Dongho ad paciscendum cum Republicâ Venetâ principibusque illi confoederatis et Odoardo Farnesio olim duce Parmensi, 278.
- DCCCI. Facultas auditori generali triremium pontificiarum procedendi contra fratres milites hospitalis sancti Ioannis Hierosolymitani inobedientes in dictis triremibus pro tempore existentes, 278.
- DCCCII. Quod in principio cuinslibet anni eligi debeant duo adiuncti seu coniudices ex capitulo ecclesiae Celsonensis: quo vero ad processus criminales contra canonicos per episcopos Celsonenses servantur leges Concilii Tridentini, 279.
- DCCCIII. Ut deinceps consiliarii ac promotores fiscales necnon inferiores inquisitores Hispaniarum esse debeant constituti in sacris tempore suarum deputationum, 281.
- DCCCIV. Ut deinceps inquisitores generales non deputent inquisitores, ac notarios *de secreto* nuncupatos supranumerarios in regnis Hispaniarum sub nullitatis poenâ, 282.
- DCCCIV. Quod provincia S. Gabrielis moderetur cum solis statutis municipalibus, et gaudeat omnibus privilegiis aliarum provinciarum fratrum Discalceatorum sancti Francisci, 284.
- DCCCVI. Seminarium Praemonstratensium in civitate Coloniensi protectioni Congregationi de Propaganda Fide subiicitur, 285.
- DCCCVII. Prohibitio auditoribus sacrae Rotae Romanae, ac eorum locatentibus, et studii adiutoribus, etc.

- ne vota sua, vel suorum coadiutorum, et alia quae in Rotâ tractantur, cuiquam patefaciant, 286.
- DCCCVIII. Confirmatio litterarum Pauli V et Gregorii XV de approbandis iis, qui ad curam animarum ecclesiarum parochialium de iure patronatus monachorum claustralium Ordinis S. Benedicti provinciae Tarraconensis et regni Aragonum eliguntur, 289.
- DCCCIX. Suppressio Ordinis Ss. Barnabae et Ambrosii ad Nemus, 292.
- DCCCX. Indulgentia plenaria in formâ iubilaei ad divinam opem implorandam in almâ Urbe concessa, 295.
- DCCCXI. Mandat nuncio apostolico Coloniae, ut ad civitatem Monasteriensem se conferat, pacisque tractatibus adsit, 297.
- DCCCXII. Prohibitio extrahendi libros ex bibliothecis et paramenta ex sacristiis domorum regularium provinciae Granatensis Ordinis fratrum Minorum S. Francisci Recollectorum nuncupatorum, 297.
- DCCCXIII. Nonnulla statuuntur circa cessionem agrorum ad ecclesias spectantium in regno Corsicae in emphyteusim perpetuam et reductionem decimarum novalium, 299.
- DCCCXIV. Indulgentia in formâ iubilaei, superius in constitutione DCCCX concessa, innovatio pro duabus proximis hebdomadis, 301.
- DCCCXV. Dotatio ecclesiae Porphyriensis in partibus infidelium in sex millibus scutis monetae romanae, 303.
- DCCCXVI. Altare privilegiatum pro omnibus et singulis conventibus fratrum Minorum Strictioris observantiae sancti Francisci in regno Hiberniae existentibus, 304.
- DCCCXVII. Confirmantur statuta nonnulla edita pro regulari observantiâ fratrum Ordinis Carmelitarum provinciae Narbonensis, 305.
- DCCCXVIII. Indultum nominandi ad ecclesias et monasteria in ducatu Britanniae et provinciâ Provinciae regi christianissimo conceditur, 307.
- DCCCXIX. Deputantur gubernatores Perusinus, Urbevetaui, et vicelegati Ferrariensis ad recipienda loca Status Ecclesiastici occupata occasione nuperi belli, 309.
- Sequitur eadem deputatio in personam gubernatoris Urbini, 310.
- Sequitur delegatio vicelegati Ferrariensis, 310.
- DCCCXX. Erectio confraternitatis in ecclesiâ cappellâ nuncupatâ palatii caesarei Viennae, 311.
- DCCCXXI. Extensio constitutionis *Aliàs a nobis, etc.* ad provincias S. Iosephi ac Indiarum fratrum Ordinis Minorum sancti Francisci Discalceatorum nuncupatorum, scilicet, quod in processionibus competit eis dignior locus supra fratres Ordinis Eremitarum sancti Augustini, 313.
- DCCCXXII. Mandat ut hymni emendati, sive de integro conditi, Breviarii Romani, notisque musicis impressi typis Plantiniani, non vero antiqui, decantentur in omnibus orbis christiani ecclesiis, 316.
- DCCCXXIII. Confirmatio decreti capituli generalis fratrum Discalceatorum Ordinis B. M. de Monte Carmelo primitivae Observantiae, de monialibus supranumerariis, 317.
- DCCCXXIV. Clero regni Poloniae facultas conceditur concurrendi cum laicis in contributione regi faciendâ, 318.
- DCCCXXV. Indultum nobilibus Anconitanis exercendi artes lanariam et sericeam, ac mercaturam certarum mercium, sine praeiudicio nobilitatis, 319.

DCCCXXVI. Confirmatio Brevium Sixti V, Pauli V et Gregorii XV super prohibitione quibusvis personis, sub poenâ excommunicationis latae sententiae Sedi Apostolicae reservatae, ne detineant quaevis bona ad loca Terrae Sanctae spectantia, sed illa si penes se sint, locis huiusmodi seu eorum agentibus restituant, 320.

DCCCXXVII. Declarat munus protectoris collegii fratrum Minorum Conventualium sancti Francisci in conventu Ss. XII Apostolorum de Urbe et collegii Montis Alti in civitate Bononiensi a Sixto V erecti, spectare ad cardinalem Pallottum, uti antiquiorem cardinalem ex provinciâ Marchiae, non autem ad cardinalem Montaltum eiusdem Pontificis consanguineum, 324.

DCCCXXVIII. Clerici coniugati insulae Melitanae quoad functiones militares magno magistro hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani subiiciuntur, cum prohibitione ne eis concedantur exemptiones, 325.

DCCCXXIX. Facultas quibusvis rectoribus ac defensoribus et superioribus quarumcumque ecclesiarum consignandi capitaneis et aliis officialibus triremium hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani remiges voluntarie obligatos, *bonas voluntates* nuncupatos, qui ut servitium remigandi declinet ad ecclesias confugiant, 326.

INNOCENTIUS X.

I. Prohibitio ne praelati Congregationis Cassinensis in afflictum locent possessiones secularibus personis, nec in eis monachos retineant pro curâ et administratione earundem extra claustra a superiorum obedientiâ immunes, 329.

II. Concedit ut cruciata Hispaniarum pro tempore quo durabit ultima illius prorogatio ad sexennium concessa possit singulis annis publicari in Indiis, in quibus iuxta Breve Gregorii XIII non debebat publicari, nisi de biennio in biennium, 331.

III. Removet obstaculum Constitutionis Urbani VIII, pro observatione festorum editae, quoad festum Conceptionis Beatae Mariae Virginis in regnis Hispaniarum tantum, 333.

IV. Confirmatio constitutionis Pii V et eius successorum de non alienandis et infeudandis civitatibus, terris et locis sanctae Romanae Ecclesiae, 333.

V. Confirmatio constitutionum Sixti V et Clementis VIII circa conservationem pecuniarum in arce S. Angeli repositarum, nullo unquam tempore, nisi ibi praescriptis casibus, certâque desuper servatâ formâ depromendarum, 335.

VI. Iubilaeum sanctissimi D.N. Innocentii, divinâ providentiâ Papae, ad implorandum divinum auxilium pro felici regimine et statu sanctae Romanae et universalis Ecclesiae, 336.

VII. Constitutio super titulo et insignibus sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium, 338.

VIII. Absolutio et condonatio occasione exactionis millionum pro rege catholico, 342.

IX. Super contributione decem et novem millionum cum dimidio alterius millionis per clerum Castellae et Legionis regnorum faciendâ, 347.

X. Extensio facultatum cruciatae, quoad licentiam vescendi ovis et lacticiniis ad patriarchas, archiepiscopos et alios inferiores prelatos, et presbyteros, et clericos seculares tantum regnorum Hispaniarum, exceptâ maiori hebdomadâ, 350.

- XI. Generalem magistrum Ordinis fratrum Praedicatorum fratrem Thomam Turcum privilegiis ornat, 352.
- XII. Privilegia conclavistarum, 355.
- XIII. Facultas nuncio Poloniae reservandi tria beneficia ecclesiastica in singulis Gnesnensi, Vladislaviensi, Posnaniensi, Plocensi, Cracoviensi et Wormiensi ecclesiis personis a rege Poloniae nominandis, 359.
- XIV. Prohibitio curatis in regno Franciae, ne cogant invitos alia officia celebrare in ecclesiis parochialibus pro mortuis, qui sepeliuntur apud Carmelitas, quam quae pia defunctorum vel haeredum liberâ voluntate fuerint postulata, 361.
- XV. Facultas regularibus concessa confirmatur pro audiendis secularium confessionibus etiam intra pascalem quindenam, 362.
- XVI. Mandatum quo episcopus S. Salvatoris non possit cogere catholicos capitaneatus de Pernambuco ut eum adeant pro praestando iuramento in causis dispensationum matrimonialium, 363.
- XVII. Circa moenia ac propugnacula Urbis recens extracta, eorumque pomeria, 364.
- XVIII. Conceditur auditoribus sacrae Rotae indultum deferendi ubique et omni tempore rocchetum, 365.
- XIX. Quod procuratores poenitentiarie apostolicae nunc et pro tempore existentes possint deferre tunicam, *soltanam* vulgo nuncupatam, et cingulum coloris violacei, 367.
- XX. Deputatio episcopi Scutarensis in administratorem quarundam ecclesiarum in partibus infidelium, 367.
- XXI. Deputatio episcopi Termiae in administratorem ecclesiarum Syphri et Zeae, ecclesiae Thermiae vicinarum, in partibus infidelium, 368.
- XXII. Deputatio archiepiscopi Antibarensis in administratorem ecclesiarum regni Serviae in partibus infidelium, 369.
- XXIII. Facultas episcopo Oxomensi inhi-bendi regularibus, ne absque sua licentia confessiones audiant, minusque verbum Dei praedicent, 369.
- XIV. Facultas nuncio apostolico apud imperatorem liberandi archiepiscopum electorem Trevirenssem e custodia in qua nomine Sedis Apostolicae detinetur, 371.
- XXV. Deputatio episcopi Chersonensis in Tartariâ in administratorem nonnullarum ecclesiarum in partibus infidelium suae ecclesiae vicinarum, 371.
- XXVI. Confirmatio suppressionis Ordinis fratrum Ss. Ambrosii et Barnabae ad Nemus, et erectio illorum monasteriorum in beneficia secularia, 372.
- XXVII. Confirmatio concordiae inter regem catholicum et clerum regnorum Castellae et Legionis initae super subsidio *excusato* nuncupato, 377.
- XXVIII. Breve in favorem regii conventus Sanctissimae Trinitatis Montis Pincii de Urbe, fratrum Gallicae nationis Ordinis Minimorum, coronae Franciae naturaliter subditorum, 386.
- XXIX. Confirmatio trium decretorum Congregationis sacri Concilii Tridentini ad favorem episcoporum et archiepiscoporum Poloniae, 390.
- XXX. Deputatio nuncii Hispaniarum ad exigendum eleemosynam mille et quingentorum scutorum quotannis ratione extensionis ad personas ecclesiasticas seculares dumtaxat facultatis vescendi ovis et lacticiniis in quadragesimâ vigore cruciatæ, necnon omne id quod ratione praecedentium extensionum huiusmodi

- eidem fabricae S. Ioannis Lateranensis deberi compererit, 392.
- XXXI. Renovatur gratia aliàs Reipublicae Ragusinae ab Urbano VIII praedecessore concessa circa concessionem medietatis fructuum, reddituum et proventuum legatorum ad muniendas arces contra Turcarum tyrannum, 393.
- XXXII. Suppressio et extinctio officii gratiae civitatis Bononiensis, 395.
- XXXIII. Confirmatio privilegiorum rectoris et collegialium collegii nationis Germanicae civitatis Bononiensis, 396.
- XXXIV. Subsidium centum millium scutorum auri super fructibus ecclesiasticis Reipublicae Venetae, 397.
- XXXV. Commissio inquisitori Melitano ut det licentiam magno magistro hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani imponendi gabellam centum millium scutorum auri super comestibilibus et aliis rebus pro mantenendis munimentis ipsius insulae, 400.
- XXXVI. Confirmat statuta monasteriorum Congregationis Beatae Mariae Virginis sub regulà S. Augustini in Tullensi aliisque dioecesibus sitorum, 402.
- XXXVII. Confirmatio, seu innovatio Brevis Urbani VIII pro locis Terrae Sanctae, quoad eleemosynas quaerendas, 403.
- XXXVIII. Deputatio eminentissimi et reverendissimi domini cardinalis Odescalchi in protectorem fratrum Ordinis S. Hieronymi congregationis Fesulanae, 404.
- XXXIX. Confirmat nonnullos articulos constitutionibus reformationis Ordinis S. Mariae de Monte Carmelo inserendos, 405.
- XL. Quod commissarii Terrae Sanctae tenere possint unam clavem arcae eleemosynarum, et alia maneat penes syndicum pro tutiori custodià earumdem, 408.
- XLI. Prohibitio extrahendi seu commodandi pignora in Monte Pauperum Nominis Dei civitatis Neapolitanae, 409.
- XLII. Facultas cappellanis maioribus regis Hispaniarum exercendi quamcumque iurisdictionem ecclesiasticam, 409.
- XLIII. Impositio perpetui silentii super controversiis pendentibus pro abbatià generali Ordinis S. Antonii Viennei et illarum compositione, 411.
- XLIV. Quod nullus monachus Congregationis Cassinensis in decanum eligi possit, nisi prius in sacrà theologia vel sacris canonibus consuetos cursus sine interruptione peregerit, 413.
- XLV. Manilanae universitatis S. Thomae fundatio, 414.
- XLVI. Confirmatio nonnullarum constitutionum Summorum Pontificum, pro communi bono editarum, cum revocatione quarumdam gratiarum contra illarum dispositionem concessarum, 416.
- XLVII. Confirmatio decreti archiepiscopi Valentini super contributione ecclesiasticorum cum laicis pro mantentione mille ducentorum militum pro defensione limitum regni Valentiae ab invasione hostili, 435.
- XLVIII. Statutum ut congregatio generalis in Societate Iesu celebretur singulo novennio, neque illius celebratio per generalem aut congregationem particularem vel generalem impediri, vel ultra novennium differri possit, 436.
- XLIX. Carmelitae Discalceati in processionibus et aliis actibus publicis

- eâdem fruuntur praecedentiâ ac Carmelitae Calceati, dummodo incedant sub eâdem cruce eum ipsis Calceatis; aliâs tenentur servare constitutionem Gregorii XIII desuper editam, 438.
- L. Ut alumni collegii Anglorum Duacensis possint promoveri ad ordines etiam maiores et presbyteratus absque titulo et patrimonio cum dispensatione aliquarum irregularitum, 440.
- LI. Constitutio super recessu S. R. E. cardinalium a Statu Ecclesiastico sine licentiâ Summi Pontificis et redditu eorum, qui sine licentiâ huiusmodi recesserunt ad Romanam curiam, 441.
- LII. Confirmatio concordiae super et formâ transportandi cadavera ad ecclesias regularium, super solutione quartae funeralis et sepulturâ impuberum, iuitae inter clerum secularem et regularem dioecesis Maioricensis, 446.
- LIII. Breve apostolicum de solvendis decimis per regulares, 453.
- LIV. Revocatio Brevis Urbani VIII quo prohibetur auditoribus Rotae Maceratensis ne in causis civitatis Camerinensis summam centum scutorum monetae aut illius valorem non excedentibus sese intromitterent contra formam Bullae Sixti V super institutione tribunalis Rotae Maceratensis, 455.
- LV. Committitur nuncio Poloniae ut procedat contra certos iudices laicos, qui condemnarunt episcopum Smollescensem excipientem de fori incompetentiâ in certas poenas pecuniarias, et hannerunt in contemptum ecclesiasticae immunitatis, 456.
- LVI. Declaratio circa cognitionem causarum criminalium archiepiscoporum et episcoporum regni Poloniae, 458.
- LVII. Committit nuncio Poloniae ut limitet dioecesim Smollescensem iuxta assignationes a defuncto et moderato regibus Poloniae factas, 458.
- LVIII. Breve reductionis in Congregationem religionis Pauperum Matris Dei Scholarum Piarum, 459.
- LIX. Commissio vicelegato Avenionensi pro componendis nonnullis controversiis super confinibus inter subditos nostros et regis christianissimi ortis, 462.
- LX. Confirmatio decreti Congregationis episcoporum et regularium pro fratribus Conventualibus et Observantibus S. Francisci provinciae Valachiae, 463.
- LXI. Dat facultatem magistratui et Reipublicae Ragusinae utendi sex millium scutorum in certas provisiones bellicas, 464.
- LXII. Declaratio circa solutionem ratae tangentis ecclesiasticos regni Sardiniae pro subsidio triremium regis catholici, 465.
- LXIII. Confirmatio assignationis bonorum stabilium et reddituum per magnum magistrum hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani factae pro manutenendis arcibus insulae Melitanae, 466.
- LXIV. Innovatio Brevis Urbani VIII circa clericos coniugatos Melitanos, 473.
- LXV. Confirmatio Brevis sanctissimi domini nostri Urbani Papae VIII circa licentiam alienandi bona immobilia canonicorum regularium congregationis Lateranensis pro centum millium scutorum summâ, 475.
- LXVI. Pro Congregatione Cassinensi confirmatio decreti capitularis circa solutionem taxarum, 477.
- LXVII. Impositio decimarum ad summam quatuor centum millium scutorum pro Republica Veneta, 478.
- LXVIII. Committit vicelegato Avenio-

- nensi ac archiepiscopis, episcopis et aliis locorum Ordinariis, ut cogant redire ad suos Ordines illos regulares qui ultra montes temere ad Ordinem S. Spiritus transierunt, 483.
- LXIX. Confirmatio admissionis catholicorum cantonis Glaronae in Helvetia ad participationem indulti nominandi ad beneficia ecclesiae oppidi Episcopiceellae Moguntinae diocesis, 485.
- LXX. Prohibetur conservatoribus et prioribus capitum regionum Urbis, ac officialibus et cappellanis populi romani sub poenâ indignationis, quod in posterum possint mutare nec commodare cuiquam aliquid etiam minimum ex mobilibus et suppellectilibus dicti populi, et prohibitio huiusmodi notificari debeat singulis magistratibus in ingressu eorum officii, 487.
- LXXI. Declaratio quod Brevia a nonnullis religiosis religionis Pauperum Matris Dei Scholarum Piarum obtenta ad effectum assumendi habitum presbyterorum secularium, nisi illis utantur infra quatuor menses, censeantur revocata, 487.
- LXXII. Deputatio vicelegati Avenionensis in commissarium apostolicum pro componendis differentiis vertentibus inter subditos comitatus Venaissini et principatus Auraicensis super confinibus, 489.
- LXXIII. Facultas et privilegia concessa suis cappellae pontificiae cappellanis, 490.
- LXXIV. Confirmatio resolutionis congregationis cardinalium et praelatorum a Sanctissimo deputatae in negotio controverso inter monachos abstinentes Ordinis Cisterciensium circa electionem abbatis generalis aliorumque abbatum et officialium ac esum carnum, et novitiorum receptionem, 497.
- LXXV. Quod in Ordine fratrum Eremitarum sancti Augustini duo vel plures, in primo vel secundo gradu consanguinei vel affines, nulloatenus simul conveniant et votare possint in capitulis aut congregationibus capitularibus, et multo minus definitorium simul ingredi, 498.
- LXXVI. Inserit Urbani VIII litteras incipientes: *Exponi nobis nuper fecit, etc.*; confirmatque decretum sacrae congregationis cardinalium super negotiis regularium praepositorum, in quo fratribus Discalceatis Ordinis sanctae Mariae de Mercede super ministerio redemptionis captivorum, ac iure quaerendi, eademque causa elemosynas colligendi, acceptandique donationes et legata quaecumque, ac superioris generalis electione, independenter a reverendissimo dicti Ordinis magistro generali faciendi, minime concedendam esse audientiam conceditur, 500.
- LXXVII. Quod in Congregatione Cassinensi Ordinis sancti Benedicti ad officium cellulariatus decani tantum promoveantur, 501.
- LXXVIII. Commissio nuncio apud imperatorem ad fabricandum processum contra electum Timensem et eius familiares, 502.
- LXXIX. Confirmatio decreti trium statuum regni Valentiae circa mentionem mille et ducentorum militum, 503.
- LXXX. Innovatio super prohibitionem transitus fratrum Discalceatorum Ordinis Beatae Mariae de Mercede Redemptionis Captivorum ad fratres Calceatos eiusdem Ordinis, 504.
- LXXXI. Quod fratres Ordinis Eremitarum

- S. Augustini praecedant in processionibus et aliis actibus publicis fratres Ordinis Minorum S. Francisci Strictionis Observantiae, 506.
- LXXXII. Confirmatio decreti sacrae congregationis S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositae, quod conventus seu loca fratrum Ordinis Eremitarum S. Augustini non possint occupari ab aliis regularibus sub quovis titulo vel praetextu, etiam reformationis, nisi prioris generalis eorundem Eremitarum accedente consensu, 508.
- LXXXIII. Declaratio Sanctissimi quod collegium Ilibernorum de Urbe, a bonae memoriae cardinale Ludovisio fundatum et dotatum, sit de iure patronatus excellentissimi domini principis Ludovisii eiusque descendenti, cum diversis indultis, 511.
- LXXXIV. Breve pro religione Sancti Basilii Magni super convocatione vocalium ad capitulum generale, et electione assistentium, 515.
- LXXXV. Prorogatio concessionis partis fructuum bonorum ecclesiasticorum et monasteriorum in Palatinatu superiori defuncto imperatori factae pro duce Bavariae ad quindecim annos, 517.
- LXXXVI. Subiectio castri Montisveteris Forosempronienensis dioecesis legationi Urbinatensi et gubernio civitatis Forosempronienensis, 519.
- LXXXVII. Dissolutio unionis Congregationis Doctrinae Christianae in Francia e Congregatione Somascha, 520.
- LXXXVIII. Declaratio Sanctissimi circa praeservationem iurium Sedis Apostolicae quoad liberam dispositionem ecclesiarum cathedralium, monasteriorum et beneficiorum ecclesiasticorum civitatum et dioecesium Medensis, Tullensis et Verdunensis, 524.
- LXXXIX. Pro congregatione Lateranensi confirmatio decreti definitorii circa solutionem quinquenniorum, 526.
- XC. Breve exemptionis quorundam suorum familiarium a spolio, 528.
- XCI. Quod fratres laici Cappuccini Ordinis Minorum S. Francisci vocem in electionibus habere possint, 531.
- XCII. Reservatio pensionis perpetuae ad favorem sacrosanctae patriarchalis ecclesiae S. Mariae Maioris de consensu maiestatis catholicae, 532.
- XCV. Quod reservatio pensionis perpetuae super Mazariensi in Sicilia ad favorem S. Mariae Maioris de Urbe solvatur non in scutis, sed in ducatis ad rationem tredecim tarenorum pro quolibet ducato, 544.
- XCVI. Subrogatio episcopi Laudensis ad executionem demandandum Breve Urbani VIII super contributione cleri et personarum ecclesiasticarum Status Mediolanensis, 546.
- XCV. Pro religione Clericorum Regularium Ministrantium Infirmis circa observantiam motus proprii editi ab Urbano PP. VIII, et revocationem consultoratus, 549.
- XCVI. Declaratio Sanctissimi quod vigore indulti Urbani Papae VIII licuerit et liceat Congregationis S. Mauri superioribus in capitulis generalibus quaecumque decreta etc. condere et pro tempore innovare, 552.
- XCVII. Indultum pro capitulis ecclesiarum metropolitanarum et cathedralium regni Portugalliae circa canonicos poenitentiarios, lectores, magistrales et doctorales dictarum ecclesiarum, 554.
- XCVIII. Mandatum inquisitori generali in regnis Hispaniarum, ne aliquid innovet in causâ contra Hieronymum a Villanova, 556.

- XCIX. Facultas nuncio Hispaniarum praesentandi inquisitori generali Hispaniarum Breve continens ne ipse inquisitor generalis aliquid innovet in causâ Francisci a Villanova cum aliis facultatibus opportunis, 557.
- C. Impositio decimae a clero et personis ecclesiasticis regnorum Castellae et Legionis regi catholico persolvenda, 559.
- CI. Iubilaeum universale almae Urbi concessum ad divinam opem implorandam, 562.
- CII. Quod fratres laici seu conversi Terti Ordinis S. Francisci Congregationis Gallicanae, post quantum annum ab emissâ professione, habeant votum in electionibus, 565.
- CIII. Erectio oppidi Rupellae in episcopatum, 567.
- CIV. Confirmatio erectionis seminarii puerorum factae a Ioanne Palafox et Mendoza episcopo Angelopolitano in Indiis occidentalibus, 571.
- CV. Facultas provisoribus sanitatis civitatis Anconitanae procedendi contra transgressores ordinationum pro sanitate factorum, etiam ad capitalem sententiam, 574.
- CVI. Erectio collegii Maronitarum in civitate Ravennatensi, sub regimine congregationis de Propaganda Fide cum solitis privilegiis similium collegiorum Pontificorum, 575.
- CVII. Commissio episcopo et inquisitori generali Melitano ut cogant etiam ecclesiasticos ad contributionem et extinctionem monetae aeneae, 580.
- CVIII. Confirmatio erectionis academiae pro facultatibus theologiae, iuris canonici, et philosophiae in civitate Burgensi, cum solitis privilegiis similium academiarum, etc., 582.
- CIX. Breve confirmationis privilegiorum hospitalis S. Ioannis Hierosolimitani, 585.
- CX. Confirmatio aliquot responsorum congregationis sacri Concilii Tridentini ad quaedam dubia per capitulum ecclesiae Conchensis proposita circa visitationem episcopi et adhibitionem adiunctorum contra canonicos et capitulares dictae ecclesiae, 588.
- CXI. Facultas regi catholico confirmandi applicationem mille ducatorum annuorum collegio Salamantino militiae de Alcantara ab eo factam, 590.
- CXII. Commissio auditori camerae contra senatum civitatis Messanensis illiusque senatores ministros et alios qui eripi fecerunt frumentum, quod ex orâ maritimâ Marcliae Anconitanae mari vehebatur ad portum Civitatis Veteris pro usu Romanae Curiae, cum amplissimis facultatibus, etiam supponendi interdicto ecclesiastico praedictam civitatem eiusque territorium, 591.
- CXIII. Confirmatio Brevium Clementis VIII et Pauli V super erectione et privilegiis academiae oppidi Zamoschi Chelmensis dioecesis, et facultas dandi gradus etiam in theologia, etc., 594.
- CXIV. Suppressio officii vicarii generalis Congregationis Gallicanae Terti Ordinis sancti Francisci, 598.
- CXV. Prorogatio subsidii ad decennium pro Ferdinando magno duce Ileruariae, 600.
- CXVI. Declaratio nullitatis articulorum nuperae pacis Germaniae religioni catholicae, Sedi Apostolicae, ecclesiis, aliisque locis piis, et personis ac iuribus ecclesiasticis quomodo libet praeiudicialium, 603.
- CXVII. Ut alumni seminarii civitatis Angelopolitanae in Indiis occiden-

- talibus, post completa sua studia in dicto seminario, possint, praevis rigoroso examine, graduari in universitate Mexicanâ in philosophiâ ac theologiâ, et sacris canonibus, licet non studuerint in dictâ universitate, 606.
- CXVIII. Confirmatio constitutionum in formâ specificâ Congregationis ecclesiasticorum sub invocatione S. Petri erectae auctoritate ordinariâ in civitate Angelopolitana, 607.
- CXIX. Decreta et Constitutiones monachorum Ordinis sancti Basilii Magni promulgata a sacrâ congregatione sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita et a sanctissimo domino nostro Innocentio PP. X approbata et confirmata, 614.
- CXX. Confirmatio decreti Congregationis episcoporum et regularium circa exclusionem exprovincialis et patris dignioris provinciae S. Bernardini Recollectorum S. Francisci in Gallia a definitoriis, 618.
- CXXI. Facultatem Inquisitori et episcopo Melitano ut pro extinctione monetae aeneae contribuant etiam ecclesiastici dictae insulae, 619.
- CXXII. Renovatio indulgentiarum et aliarum gratiarum spiritualium pro christifidelibus Indiarum occidentalium, 622.
- CXXIII. Declarat incurrisse in excommunicationis maioris aliasque poenas canonicas eos qui episcopum Castrensem occiderunt, aut mandatum dederunt, 626.
- CXXIV. Indictio universalis iubilaei anni sancti millesimi sexcentissimi quinquagesimi, 628.
- CXXV. Suspendio quaruncumque Indulgentiarum durante anno universali iubilaei MDCL, 632.
- CXXVI. Commissio episcopo Antuerpiensi ut monasterium Gemblacensem Ordinis S. Benedicti visitet, 634.
- CXXVII. Prohibitio capitularibus ecclesiae Leodiensis ne, occorrente vacatione dictae ecclesiae, ad electionem episcopi deveniant sine licentiâ Sedis Apostolicae, 635.
- CXXVIII. Confirmatio decreti translationis capituli Leodiensis a civitate Leodiensi ad oppidum de Huii iuxta quasdam litteras Clementis VI facti per episcopum et maiorem partem capitularium ecclesiae Leodiensis in dicto oppido existentium, 637.
- CXXIX. Subsidium centum millium scutorum super fructibus ecclesiasticis pro Republica Veneta, 638.
- CXXX. Suppressio ecclesiae Castrensis, et erectio episcopatus Aquaependentis, 641.
- CXXXI. Renovatio concessionis medietatis fructuum legatorum piorum pro manutentione praesidii Reipublicae Ragusinae, 644.
- CXXXII. Constitutio circa statum regularium in Italia et insulis adiacentibus, 647.
- CXXXIII. Confirmatio, declaratio et extensio constitutionum apostolicarum de non contrahendo in favorem forensium super bonis stabilibus in Statu Ecclesiastico consistentibus, 649.
- CXXXIV. Concessio indulgentiarum praesentis anni iubilaei pro monialibus, anachoretis, eremitis, carceratis et infirmis, 657.
- CXXXV. Declaratio circa divisionem provinciae Franciae Ordinis Eremitarum S. Augustini aliâs factam, 658.
- CXXXVI. Absolutio regis catholici ob conversionem proventuum cruciatae subsidii et primae decimae in alios usus quam eos, pro quibus concessi sunt, cum decreto ut imposterum

- observetur in omnibus et per omnia tenor gratiarum huiusmodi, 661.
- CXXXVII. Declaratio quod indulgentia Portiunculæ in anno sancto non revocatur, 662.
- CXXXVIII. Constitutio super approbatione et usu caeremonialis episcoporum et aliorum ecclesiarum praelatorum novissime reformati, 663.
- CXXXIX. Mittit reginae Poloniae rosam auream benedictam, 664.
- CXL. Mittit regi Poloniae ensen et pileum benedictos, 664.
- CXLI. Subsidium decem et novem millionum cum dimidio alterius millionis a personis ecclesiasticis regnorum Castellæ et Legionis regi catholico persolvendum, 665.
- CXLII. Dat facultatem nuncio Hispaniarum faciendi transcribi acta et processum Hieronymi Villanovæ sibi a ministris inquisitionis Hispaniarum tradenda illorumque copiam Romam mittendi, si originale tuto transmitti non possit, 669.
- CXLIII. Suppressio Ordinis S. Basilii de Armenis, 670.
- CXLIV. Restitutio quoad cognitionem causarum criminalium, cumulative cum Burgi gubernatore, pro gubernatore Urbis nunc et pro tempore esistenti, cum revocatione Brevis Urbani VIII quo gubernatorem dictæ Urbis excluserat a cognitione dictarum causarum, 672.
- CXLV. Facultas nuncio Sabaudia cognoscendi causas in secundâ instantiâ universitatum S. Benigni Montanari et Lombardoni, nullius dioecesis, provinciae Taurinensis, 673.
- CXLVI. Deputatio nuncii Hispaniarum ad exigendam eleemosynam centum millium scutorum auri ratione novissimæ prorogationis cruciatæ pro fabricâ S. Petri de Urbe, 674.
- CXLVII. Deputatio nuncii Hispaniarum ad exigendam eleemosynam mille et quingentorum scutorum quotannis, ratione extensionis facultatum cruciatæ ad personas ecclesiasticas seculares dumtaxat vescendi ovis et lacticiniis, pro fabricâ S. Ioannis Lateranensis, 675.
- CXLVIII. Suppressio Congregationis regularis presbyterorum Boni Iesu, 677.
- CXLIX. Reductio congregationis Boni Iesu suppressæ in abbatiam secularem sub invocatione Boni Iesu, 679.
- CL. Prohibitio extrahendi libros e bibliothecis domorum fratrum Reformatorum Strictioris Observantiæ provinciae Romanæ, 683.
- CLI. Quod procamerarius S. R. E. tunc et pro tempore deputatus non possit a quoquam amoveri præterquam a Suâ Sanctitate et suo successore Romano Pontifice, quodque collegium cardinalium, Sede vacante, illum remove nequeat, 684.
- CLII. Translatio indulgentiæ plenariæ perpetuæ concessæ a felicis recordationis Gregorio XV ecclesiis Societatis Iesu in festo S. Francisci Xaverii, in feriam secundam Adventus, quando festum sancti Francisci Xaverii venerit in primâ dominicâ Adventus, 686.
- CLIII. Pro Congregatione Cassinensi prorogatio ad extinguendos census, 687.
- CLIV. Constitutio circa transumpta litterarum et supplicationum Apostolicarum, 688.
- CLV. Ut archiepiscopus Lucanus concedat facultatem ecclesiasticis ipsius Reipublicæ contribuendi pro ratâ in expensis excavationis fossæ pro aquarum derivatione, 692.
- CLVI. Declaratur Congregationem clericorum Doctrinæ Christianæ regni

- Franciae post dissolutionem unionis a Congregatione a Somaschae fuisse redactam ad statum secularem, 694.
- CLVII. Constitutio super extinctione et suppressione parvorum conventuum, eorumque reductione ad statum secularem, et honorum applicatione, ac prohibitione erigendi nova loca regularia in Italiâ et insulis adiacentibus, 696.
- CLVIII. Confirmatio statuti pro Ordine militari B. Mariae de Montesia, et S. Gregorii de Alfama a rege catholico uti administratore dicti Ordinis editi, quod in lineis, in quibus inveniuntur tres actus positivi nobilitatis, seu puritatis sanguinis, in dicto Ordine legitime facti, habeantur pro re iudicatâ, ita ut constituti in praefatis lineis habeantur pro nobilibus et puris, 701.
- CLIX. Confirmatio Brevium Pauli V, Gregorii XV et Urbani VIII, quibus statuitur, quod canonici doctorales, magistrales, lectorales et poenitentarii, ac primae dignitates post pontificalem in cathedralibus et principales in collegiatis necnon parochi non possint esse episcoporum familiares, 702.
- CLX. Confirmatio decreti particularis congregationis cardinalium et prelatorum, quo declaratur Breve, aliâs a Sua Sanctitate super controversiis iurisdictionalibus inter episcopum Angelopolitanum et patres Societatis Iesu vertentibus emanatum, iustificatum esse, et per consequens eius executionem non esse impedendam aut retardandam, 704.
- CLXI. Statutum super controversiis iurisdictionalibus inter abbatem generalem Ordinis Praemonstratensium, et communitatem antiqui rigoris eiusdem Ordinis, 706.
- CLXII. Facultas archiepiscopo Athenarum, nuncio Franciae, super receptione et custodiâ domini cardinalis Gondi de Retz nuncupati, 708.
- CLXIII. Facultas archiepiscopo Avenionensi super receptione et custodiâ cardinalis Gondi de Retz nuncupati, 709.
- CLXIV. Constitutio innovans sanctiones canonicas contra falsarios litterarum apostolicarum, cum illarum declaratione, extensione et novarum poenarum adiectione, 710.
- CLXV. In causa Angelopolitana iurisdictionis in Indiis occidentalibus novae Hispaniae, 713.
- CLXVI. Confirmatio decreti particularis congregationis cardinalium et prelatorum quo declaratur in causâ vertente inter episcopum Angelopolitanum in Indiis et religiosos Societatis Iesu super electione et deputazione eorum conservatorum, non fuisse locum electioni talium conservatorum, et ut pareatur Breve Sanctissimi, cum impositione perpetui silentii, 718.
- CLXVII. Declarantur et definiuntur quinque propositiones in materiâ fidei, 720.
- CLXVIII. Confirmatio privilegiorum Ordinis monachorum Congregationis Cisterciensis, 721.
- CLXIX. Impositio decimarum pro Republica Veneta, aliâs a Clemente VIII, Paulo V, Gregorio XV et Urbano VIII impositarum, 722.
- CLXX. Oppidum Pratense in civitatem, et ecclesiam collegiatam S. Stephani in cathedralem erigit, eandemque Pistoriensi perpetuo unit, 727.
- CLXXI. Commissio episcopo et inquisitori Melitano, et licentia magno magistro hospitalis S. Iohannis Hierosolymitani imponendi gabellam univer-

- sitati et hominibus insularum Gaudisii et Melitiae, 731.
- CLXXII. Subsidiium centum millium scutorum super fructibus ecclesiasticis Reipublicae Venetae pro eadem Republica, 736.
- CLXXIII. Declaratio nullitatis litterarum senatus Mediolani super observatione festivitatis S. Dominici in dicto Statu, 739.
- CLXXIV. Suppressio litis inter episcopum Cracoviensem, universitatem, ac academiam pendentis in sacrae Rotae auditorio super iurisdictione et exemptione, 739.
- CLXXV. Nova deputatio trium conservatorum pro clero secundario civitatis et dioecesis Leodiensis a iurisdictione Ordinarii exempto, 741.
- CLXXVI. Absolutio provincialis et fratrum Cappuccinorum provinciae Aragoniae et Navarrae ob recursum ad iudices laicos in causa rotali contra Observantes eiusdem S. Francisci, 743.
- CLXXVII. Commissio archiepiscopo Mediolanensi, seu eius vicario generali, ad fabricandum et transmittendum processum contra duos sicarios et homicidas barigelli campestris Mediolanensis, extractos ex ecclesia et contra Franciscum Pirovanum referendarium utriusque signaturae, praetensum complicem seu mandantem praedicti homicidii, 744.
- CLXXVIII. Commissio tribus episcopis Franciae ad capiendam informationem super epistola pastorali archiepiscopi Senonensis super libro Cornelii Iansenii, cui titulus: *Augustinus Cornelii Iansenii*, 760.
- CLXXIX. Iubilaeum pro provinciis Belgicis, 746.
- CLXXX. Absolutio ob recursum ad iudices laicos super fundatione collegii Societatis Iesu pro civitate, regularibus et capitulo cathedralis et rectoribus parochialium ecclesiarum Maioricensium factum, 748.
- CLXXXI. Decretum super administratione cellerariorum Congregationis Cassinensis, 749.
- CLXXXII. Dismembratio bonorum, fructuumque, et reddituum pro peregrinis Bohemis, et aliis pauperibus, alias applicatorum ecclesiae S. Mariae in Cappella Transtyberim, ab eadem ecclesia, et applicatio illorum archiconfraternitati Sanctissimae Trinitatis de Urbe, etc., 751.
- CLXXXIII. Super subiectione cappellano- rum massae capituli ecclesiae metropolitanae Ianuensis in iis, quae spectant ad servitium ecclesiae, 753.
- CLXXXIV. Super subiectione nonnullorum conventuum iurisdictioni Ordinarii tamquam Sedis Apostolicae delegati, 754.
- CLXXXV. Confirmatio litterarum Urbani VIII pro Congregatione Lateranensi canonicorum regularium Ordinis S. Augustini, alienandi bona stabilia pro summa centum millium scutorum, pro solutione montium cameralium, 756.
- CLXXXVI. Declaratio nullitatis novitatum et actuum iurisdictionalium in castro S. Caesarii factorum per ducem Mutinensem, seu eius ministros aut eorum iussu, 758.
- CLXXXVII. Commissio octo episcopis Franciae ad capiendam informationem super epistola pastorali archiepiscopi Senonensis super libro Cornelii Iansenii, cui titulus: *Augustinus Cornelii Iansenii*, 760.
- CLXXXVIII. Canonici ecclesiae Hispaniensis absolvuntur a censuris ob recursum ad iudices laicos incursis, 761.
- CLXXXIX. Iubilaeum pro Indiis occidentalibus, 762.

- CXC. Confirmatio coneordiae initae inter episcopum Costantiensem, tamquam abbatem perpetuum monasterii Augiae Ordinis S. Benedicti apostolicâ auctoritate constitutum, et monachos huiusmodi super statu et gubernio dicti monasterii, 764.
- CXCI. Erectio Montis Pietatis in civitate Cracoviensi, cum assignatione dotis, 767.
- CXCII. Confirmatio ministri generalis fratrum Ordinis Sanctissimae Trinitatis Redemptionis captivorum, hac tamen lege adiectâ, ut singulis sexenniis convocari debeat capitulum generale, 768.
- CXCIII. Quod commendatarii, monasteria Ordinis Cisterciensis in commendam obtinentes, non possint priores et officiales eiusdem Ordinis instituere ac destituere, nec visitare monachos, eosdemque corrigere, 770.
- CXCIV. Suppressio tituli cardinalatus ecclesiae S. Agnetis in Agone, et erectio similis tituli in ecclesiâ eiusdem S. Agnetis extra moenia Urbis, 773.

CXCV. Commissio septem episcopis Franciae super verificatione epistolarum pastoralium archiepiscopi Senonensis, necnon Bellovaecensis et Convenarum episcoporum ac ordinationis eiusdem episcopi, 775.

CXCVI. Commissio archiepiscopo Bituricensi et episcopo Olorensi pro executione Brevium super declaratione secularitatis Congregationis Doctrinae Christianae in Galliâ emanatorum, 776.

CXCVII. Confirmatio statutorum in capitulis generalibus Congregationis Oratorii Iesu Christi Domini nostri, pro felici eius directione conditorum, 777.

CXCVIII. Ut in Neapolitano regno festum Sancti Patris Dominici sit ad opere feriatum, 779.

CXCIX. Confirmatio decreti congregationis Concilii declarantis quod decanus et capitulum ecclesiae Bellovacensis in eorum territorio veniant sub appellatione Ordinariorum, 780.

FINIS TOMI DECIMIQUINTI.

V. ex delegatione D. D. Archiepiscopi Taur.

P. CLODOVAEUS A COSTILIOLIS Ord. Min.

ERRATA-CORRIGE

HUIUS NOSTRAE EDITIONIS.

<i>Pag.</i> 326 <i>b</i> linea 19 — 18 iulii 1643	<i>Lege</i> 28 iulii 1644
» 333 <i>a</i> » 18 — 10 novembris	» 8 novembris
» 335 <i>a</i> » 16 — 16 decembris	» 15 novembris
» 336 <i>a</i> » 20 — 16 decembris	» 15 novembris
» 374 <i>a</i> » 17 — servates	» servantes
» 374 <i>b</i> » 5 ult. — titularium 4, omnia	» titularium, 4 omnia
» 375 <i>a</i> » 2 ult. (in nota) — distinct	» distinct.
» 475 <i>b</i> » 13 — modernus	» Modernus
» 595 <i>b</i> » 23-24 — MDCXXIV an. I	» MDXCIV an. III.